අංගුත්තර නිකාය සන්නය

ප්‍රථම-ද්විතීය-තෘතීය භාගය.

අඞ්ගුත්තරනිකාය සන්නය.

මාම්පේ විජයවර්ධනාරාම විහාරවාසී

ආචාර්ය්‍ය වැල්මිල්ලේ රතනජෝති

ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින්

ලියනලදී.

(ප්‍රථම භාගය.)

කේ. පී. කුලතුඞ්ග නමැති

මා විසින්

කොළඹ, ශ්‍රීභාරති යන්ත්‍රාලයෙහි

මුද්‍රණය කරවනලදී.

2459.

1916.

ශුද්ධි පත්‍රය.

පිට	පෙළ	අශුද්ධ		ශුද්ධ
3	18	චිත්තසමුට්ඨතික	...	චිත්තසමුට්ඨානික
4	33	ස්වභාවකුත්	...	ස්වභාවයකුත්
4	15	* භියොය්‍යාභාවාය	...	භීයොය්‍යාභාවාය
6	32	මෛසිත	...	චිත්වශයෙන් උපන්මෛසිත
7	1	† අකම්මනීයං	...	අකම්මනියං
,,	4	කම්මනීයං	...	කම්මනියං
,,	21	මේසිත	...	විවතීවශයෙන් උපන්මෛසිත
8	10	භවිතං	...	භාවිතං
,,	12	අත්ථය	...	අත්ථාය
12	18	අභාතං	...	ආභතං
13	33	බහුලනොවූ	...	බහලනොවූ
14	25	මෛසිත	...	සමථවිදර්ශනාවශයෙන් භාවිතවූ මෛසිත
,,	34	,ල්සැහැලුව	...	,සැහැල්ලුව
16	16	වඳිම්ති	...	වඳිම්ති
,,	26	භුජති	...	භුඤ්ජති
17	16	බබ	...	තෙසබ්බ
18	25	මහෙච්ඡභාවය	...	මහෙච්ඡභාවය
,,	28	අප්පච්ඡතා	...	අප්පිච්ඡතා
23	18	ශ්‍රෙෂ්ටවේ	...	ශ්‍රෙෂ්ඨවේ
,,	27	(7) මේවගීයේ	...	මේවගීයේ (7) වෙති
24	32	මහෙච්ඡභාවය-පෙ-...		මහෙච්ඡභාවය
28	20	අසන්තානුසඞ්ඛ්‍යාත...		අසන්තානුතාසඞ්ඛ්‍යාත
,,	21	සන්තානුසඞ්ඛ්‍යාත ...		සන්තානුතාසඞ්ඛ්‍යාත
29	26	අනතරධානාය	...	අන්තරධානාය
32	14	බහුජනසුඛය	...	බහුජනසුඛාය
,,	21	බොදෙනාහට	...	බොහෝදෙනාහට
33	22	පත්තීයයි—	...	පත්තියයි–දුම්බුලං ආපත්තිං, පාචිත්තියාදි පඤ්චාපත්තිසකන්ධය; දුම්බුලා පත්තීති, තපුර ඇසුරු කරණලද ඇවතයයි—

* සෙසු තැන්හිද මෙසේමැයි. † සෙසු තැන්හිද මෙසේමැයි.

පිට	පෙළ	අශුඬ		ශුඬ
34	2	ලහුකාපත්ති	...	ලහුකාපත්තීති
,,	3	දුඨුල්ලා	...	දුට්ඨුල්ලං
,,	6	සාවසෙසාආපත්ති	...	සාවසෙසාආපත්තීති
36	12	මනුස්සා	...	මනුස්සො
,,	16	බොදෙනාහට	...	බොහෝදෙනාහට
,,	28	ශ්‍රෙෂ්ටවූ	...	ශ්‍රෙෂ්ඨවූ
43	2	ලූඛචීවරධරතං	...	ලූඛචීවරධාරතං
,,	9	වේද	...	සථ්විරතමක්වේද
45	18	නකුලපිතානපති	...	නකුලපිතාගෘහපති
46	14	සුප්පිඨතම්	...	සුප්පිඨානම්
48	38	දුච්චිත්තතා	...	දුට්ඨචිත්තතා
49	31 †	ස්ත්‍රියක්	...	ස්ත්‍රියක්
51	18	කායසුරිතයාගේ	...	කායසුචරිතයාගේ
52	10	උපපජ්ජය්‍ය	...	උපපජ්ජෙය්‍ය
55	33	විනිපාත	...	විනිපාතං
63	3	බුහුතරං	...	බහුතරං
,,	15	සිත්කළුන්ද	...	සිත්කළුතැන්ද
67	16	උඤ්ඡාචාරියාවයයි	...	උඤ්ඡාචරියාවයයි
,,	18	ගෙණෙනලබතින්	...	ගෙණෙනලදබතින්
68	3	උලවික්කුලං	...	උක්කුලවිකුලං
69	29	පංසකූලිකභාවයක්	...	පාංසුකූලිකභාවයක්
70	15	වණ්ණපෙක්ඛරතා	...	වණ්ණපොක්ඛරතා
72	5	පරිපූරියා	...	පාරිපූරියා
,,	23	ඡන්දංසමාධි	...	ඡන්දසමාධි
,,	36	වීර්‍යයෙහි	...	වීර්‍යධුරයෙහි
76	24-28	ස්ඛන්ධපචකය	...	ස්කන්ධපචකය
77	19	විනීලකසිඤ්ඤං	...	විනීලකසඤ්ඤං
78	16	(3) සූත්‍රයෙන්	...	(3) කීතයින්
79	33	වැඩුකලහිය	...	වැඩුකල්හිය
80	9	කායගාතාසතියා	...	කායගතාසතියා
,,	35	පැමිණෙත්,	...	පැමිණෙත්; සංඥාජනා, දසවිධ සංඥාජනයෝ; පහීයන්ති, ප්‍රහීණවෙත්
81	9	අනෙකධාතුසටිසම්භිද	...	අනෙකධාතුපටිසම්භිද.
82	37	ප්‍රාඥව	...	ප්‍රඥව
83	31	අපරිභුත්තං	...	අපරිභුත්තා
84	7	අභිඤ්ඤතා	...	අභිඤ්ඤාතා
,,	8	අපරඤ්ඤා	...	අපරිඤ්ඤාතා
,,	10	අසච්ඡිකාතා	...	අසච්ඡිකතා

† සෙසු තැන්හිත් මෙසේමැයි.

පිට	පෙළ	අශුද්ධ		ශුද්ධ
84	17	ප්‍රමාදනොකරත්	...	ප්‍රමාදනොකෙරෙත්
„	23	නොවඩතලද්දේ	...	නොවඩතලද්දීද
„	23	දූතගත්තාලද්දිද	...	දූතනොගත්තාලද්දීද
88	24	විසවපතිතවන්නාවූ	...	විච්සවපතිතවන්නාවූ
90	29	වාග්දුශ්චරිතය;	...	වාග්දුශ්චරිතය;—
„	30	මනොදුශ්චරිතය	...	මනොදුශ්චරිතය—
91	25	චීත්තං	...	චිත්තං
„	27	කුසලධර්මයන්හි	...	කුශලධර්මයන්හි
„	29	යම්නොසතුටුබවක් වේනම්	...	යම් නොසතුටුබවක් වේනම් ඔහුගේද
„	30	නොපසුබස්නා බව කුත් වේනම්	...	නොපසුබස්නා බවකුත් වේනම් ඔහුගේද
„	31	ඒදෙදෙනාගේ	...	යනදෙදෙනාගේය
92	14	නොපැමිණ	...	නොපැමිණ හෙවත් එය නොලබා
„	33	තචිරසසංඑවව	...	තචිරසසංඑව
93	36	දුඃඛනෙන්ද	...	දුඃඛයෙන්ද
94	19	අකසල්වූ	...	අකුසල්වූ
„	25	වශවෙන්	...	වශයෙන්
95	24	දදෙන	...	දෙදෙන
„	28	දෙදෙනෙක්	...	දෙනෙක්
97	10	අභිසසම්පරායක්‍රව	...	අභිසම්පරායක්‍රව
100	12	කතක්‍රව	...	කථක්‍රව
102	25	මම එව	...	මං එව
105	17	කායස්සභෙදෙ	...	කායස්සභෙද
107	19	විගාගනොකරණලද්දවූ	..	විභාගනොකරණ ලද්දවූ
108	27	ගභවා	...	භගවා
113	5	බලාති	...	බාලාති
114	13	සුත්තනනා	...	සුත්තනතං
„	14	දූෂිතවූ	...	දූෂිතවූ
119	23	පරිකර්ණවශයෙන්	...	පරිකර්මණවශයෙන්
120	31	අකිරියවාත්	...	අකිරියවාදීත්
121	25	සදුස්සෝ	...	සුදුස්සෝ
124	19	නාදෙවතා,යො	...	නාදෙවතායො
„	38	සුබුම්භාවසමතත්වයෙන්	...	සුබුම්භාවසමාතත්වයෙන්
125	3	අජ්ඣත්තසඤ්ඤජනක්‍රව	...	අජ්ඣත්තසඤ්ඤාජනක්‍රව
128	26	කාමයෙහි	...	කාමරාගයෙහි
131	30	ඉභිවාදනය	...	අභිවාදනය
139	22	පටන්ගණිද්ද	...	පටන්ගණිද
147	18	එලුඹෙවද්ද	...	එලුඹෙද්ද
148	18	දෙනෙක්දයත්	...	දෙදෙනෙක්දයත්
154	3	වාසයකරන්නාහු	...	වාසයකරන්නාහුය
157	31	සංස්කාරහිතවූවාහු	...	සංස්කාරරහිතවූවාහු
„	35	ප්‍රත්‍යරහිතවූවාහු	...	ප්‍රත්‍යයරහිතවූවාහු

පිට	පෙළ	අශුද්ධ		ශුද්ධ
158	28	අභිඤ්ඤාණ	...	අභිඤ්ඤාණා
159	27	විවුක්තියද	...	විමුක්තියද
160	4	ඔම්මානි	...	ධම්මානි
,,	34	නොපැමිණියාවූ	...	පැමිණියාවූ
161	10	බලා	...	බාලා
162	23	අවිනයනොවේය	...	විනයනොවේය
,,	29	අපට්ඨපනාදිය	...	අපට්ඨපනාදියට
,,	31	පට්ඨපනාදිය	...	පට්ඨපනාදියට
163	23	කුකුස්නොකටයුතන	...	කුකුස්නොකටයුත්තට
,,	30	කුකුස්කළයුතත	...	කුකුස්කළයුත්තට
164	26	වේනම්	...	වේනම්හෙතෙම්දයන
165	11	පටිසනිම්තතව	...	පටිසනිම්තතඤව
,,	24	සියලලට	...	සියලල
166	11	ඉමෙවෙ	...	කතමෙවෙ
,,	12	-පෙ-යනදෙදෙනයි	...	යනදෙදෙනයි
167	1	තාදිසෙ	...	තාදිසො
169	34	පාසාදං	...	පසාදං
170	27	වදුයෙල්	...	වදුලේය
171	21	තථාගතෙ	...	තථාගතෙව
,,	22	තථාගතසාවකෙ	...	තථාගතසාවකෙව
,,	23	ශ්‍රාවකයන්කෙරෙහි	...	ශ්‍රාවකයෙකුකෙරෙහි
,,	29	භූතවාලිකසිටුපත්‍රමෙන්	...	භූතවාලිකසිටුපුත්‍රමෙන්
172	2	උපනාහොව	...	උපනාහොව
,,	21	කතමානිවෙ	...	කතමානිමෙ
,,	25	මේවනා	...	මේවනාහි
174	31	ඇතිරීමදී	...	ඇතිරීමද
175	19	සෙවීම්	...	එසනයෝ (සෙවීම්)
178	6	භුත්තවාරතාව	...	ගුත්තවාරතාව
182	10	යථාභතං	...	යථාභතං
184	31	අකුසලානං	...	අකුසලානං ධම්මානං
186	17	ඛභානකම්ය	...	අබ්භානකම්ය
,,	21	ඤක්තිදුතියකම්මං	...	ඤත්තිදුතියකම්මං
,,	35	සූත්‍රයෙන්දතයුතුයි	...	සූත්‍රය
187	22	ශුගග්‍රහසඞ්ඛ්‍යාත	...	යුගග්‍රාහසඞ්ඛ්‍යාත

මෙහි ඇතැම් පිටුවල ඉස්පිලි පාපිලි ආදීන්ගේ හ්‍රස්ව දීර්ඝතා යථා ස්ථානයෙහි නොවැටීමෙන්වූ දෝෂස්ථාන ඇතත් අර්ථාවබෝධයට බාධා නොවන බැවින්ද, සුද්ධිපත්‍රය දීර්ඝවන බැවින්ද නොයෙදීමු. (60) පිට ආදී ඇතැම් පිටුවල සමහර අකුරුවල ඉස්පිලි පාපිලි ආදිය සම්පූර්ණයෙන් නොවැදීතිබෙනවත් හැර 17 පොමේ පිටු ඉලක්කම්ද වැරදී වැටී තිබේ. පරීක්ෂාවෙන් අවබෝධ කෙරේවා.

අඞ්ගුත්තරනිකාය සන්නය.

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ–තත්‍රඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති, භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච.

1 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකරූපම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං පුරිසස්ස චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති යථයිදං භික්ඛවෙ ඉත්ථිරූපං; ඉත්ථිරූපං භික්ඛවෙ පුරිසස්ස චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨතීති.

මෙ මාවිසින්; එවං, මෙසේ; සුතං, අසනලදී; නොහොත්, මෙ, මාගේ; සුතං; (මේ සූත්‍රය සම්බන්ධ) ඇසීම; එවං, මෙසේයි; කෙසේද? එකංසමයං, එක්කාලයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවත්ථියං, සැවැත්නුවර සමීපයෙහිවූ; ජෙතවනෙ, (ජෙතනම් රාජකුමාරයාගේ උය ානහි කරණලද හෙයින්) ජෙත වන නම්වූ; අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, අනේපිඬුමහසිටුහුගේ ආරාමයෙහි; විහරති, වැඩවාසය කරණසේක; තත්‍රඛො, එකල්හි නොහොත් එහිදී වනාහී; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; භික්ඛවොඉති, මහණෙනිකියා; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතූසේක හෙවත් අඬගා වදාළසේක; තෙ භික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහුතුමූ; භදන්තඉති, පින්වතුන් වහන්සැයි කියා; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන් ඇස්වූහ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතං මේවක්ෂ්‍යමානසූත්‍රය; අවොච, වදාළසේක.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම්ක් හෙවත් යම් රූපයක්; එවං, මෙසේ; පුරිසස්ස, (රූපගරුක) පුරුෂයාගේ; චිත්තං, චාතුර්භූමකකුශල චිත්තය; පරියාදාය, භාත්පසින් අල්වාගෙණ; තිට්ඨති, සිටීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං ඉත්ථිරූපං, මේස්ත්‍රී පිළිබඳ චතුසමුට්ඨානික රූපායතනය; යථා, යම්සේ නම් (එබඳුවූ); අඤ්ඤං එකරූපම්පි, අනිත් එකම රූපයකුත්; අහං, මම; නසමනුපස්සාමි, නුවණැසින් නොමදකිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉත්ථිරූපං, ස්ත්‍රී පිළිබඳ චතුසමුට්ඨානික රූපායතනය; පුරිසස්ස, (රූපගරුක) පුරුෂයාගේ; චිත්තං, චාතුර්භූමක කුශලචිත්තය; පරියාදාය, භාත්පසින් අල්වාගෙණ; තිට්ඨතීති, සිටීයයි වදාළසේක.

2 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකසද්දම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං පුරිසස්ස චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති යථයිදං භික්ඛවෙ ඉත්ථිසද්දො, ඉත්ථිසද්දො භික්ඛවෙ පුරිසස්ස චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨතීති.

3 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකගන්ධම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං පුරිසස්ස චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති යථයිදං භික්ඛවෙ ඉත්ථිගන්ධො, ඉත්ථිගන්ධො භික්ඛවෙ පුරිසස්ස චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨතීති.

4 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකරසම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං පුරිසස්ස චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති යථයිදං භික්ඛවෙ ඉත්ථිරසො, ඉත්ථිරසො භික්ඛවෙ පුරිසස්ස චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨතීති.

5 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකඵොට්ඨබ්බම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං පුරිසස්ස චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති යථයිදං භික්ඛවෙ ඉත්ථිඵොට්ඨබ්බො, ඉත්ථිඵොට්ඨබ්බො භික්ඛවෙ පුරිසස්ස චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨතීති,.

6 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකරූපම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං ඉත්ථියා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති යථයිදං භික්ඛවෙ පුරිසරූපං, පුරිසරූපං භික්ඛවෙ ඉත්ථියා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨතීති

---

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම්ශබ්දයක්; එවං, මෙසේ; පුරිසස්ස, (ශබ්දගරුක) පුරුෂයාගේ; චිත්තං, චාතුර්භූමක කුශල චිත්තය; පරියාදාය, හාත්පසින් අල්වාගෙණ; තිට්ඨති, සිටීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං ඉත්ථිසද්දො, මේ ස්ත්‍රීය පිළිබඳ චිත්තසමුට්ඨානික ශබ්දය; යථා, යම්සේද (එබඳුවූ) අඤ්ඤං එකසද්දම්පි; අනිත් එකම ශබ්දයකුත්; අහං, මම; නසමනුපස්සාමි, නුවනැසින් නොමදකිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉත්ථිසද්දො, ස්ත්‍රීශබ්දයතෙම; පුරිසස්ස, (ශබ්දගරුක) පුරුෂයාගේ; චිත්තං චාතුර්භූමක කුශල චිත්තය; පරියාදාය, හාත්පසින් අල්වාගෙණ; තිට්ඨතීති; සිටීයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම් ගන්ධයක්; පුරිසස්ස, (ගන්ධගරුක) පුරුෂයාගේ-පෙ-ඉදං ඉත්ථිගන්ධො, මේස්ත්‍රී ගන්ධය හෙවත් ස්ත්‍රීය පිළිබඳ චතුසමුට්ඨානිකගන්ධායතනය-පෙ-තට්ඨතීති, සිටීයයි වදාළේය.

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි,-පෙ-ඉදං ඉත්ථිරසො, මේ ස්ත්‍රීරසය හෙවත් ස්ත්‍රීය පිළිබඳ චතුසමුට්ඨානික රසායතනය-පෙ-සිටීයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉත්ථිඵොට්ඨබ්බො, ස්ත්‍රීය පිළිබඳ කාය ස්පර්ශය;-පෙ-සිටීයයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ- පුරිසරූපං, පුරුෂයා පිළිබඳ චතුසමුට්ඨානික රූපය;-පෙ-සිටීයයි වදාළේය.

7 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකසද්දම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං ඉත්ථියා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති යථයිදං භික්ඛවෙ පුරිසසද්දො, පුරිසසද්දො භික්ඛවෙ ඉත්ථියා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨතීති.

8 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකගන්ධම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං ඉත්ථියා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති යථයිදං භික්ඛවෙ පුරිසගන්ධො, පුරිසගන්ධො භික්ඛවෙ ඉත්ථියා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨතීති.

9 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකරසම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං ඉත්ථියා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති යථයිදං භික්ඛවෙ පුරිසරසො, පුරිසරසො භික්ඛවෙ ඉත්ථියා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨතීති.

10 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකඵොට්ඨබ්බම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං ඉත්ථියා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති යථයිදං භික්ඛවෙ පුරිසඵොට්ඨබ්බො, පුරිසඵොට්ඨබ්බො භික්ඛවෙ ඉත්ථියා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨතීති.

වග්ගො පඨමො

1 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නො වා කාමච්ඡන්දො උප්පජ්ජති උප්පන්නො වා කාමච්ඡන්දො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ

---

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-පුරිසසද්දො, පුරුෂයා පිළිබඳ චිත්තසමුට්ඨිනික ශබ්දය-පෙ-සිටීයයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි,-පෙ-පුරිසගන්ධො, පුරුෂයා පිළිබඳ චතුසමුට්ඨානික ගන්ධය-පෙ-සිටීයයි වදාළේය.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-පුරිසරසො, පුරුෂයා පිළිබඳ චතුසමුට්ඨානික රසය-පෙ-සිටීයයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-පුරිසඵොට්ඨබ්බො, පුරුෂයා පිළිබඳ කායස්පර්ශය-පෙ-සිටීයයි වදාළේය.

පළමුවෙනි වර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙන, යම්සවභාවයක් කරණකොට ගෙණ; අනුප්පන්නොවා, (අසමුදාචාර වශයෙන් හෝ අනනුභූතාරම්මණ වශයෙන්) නූපන්නාවූද; කාමච්ඡන්දො, කාමච්ඡන්දනීවරණය; උප්පජ්ජති, උපදීද; උප්පන්නොවා, උපන්නාවූද; කාමච්ඡන්දො, කාමච්ඡන්දනීවරණය; භිය්‍යොභාවාය, බහුලභාවය පිණිස, වෙපුල්ලාය, විපුලභාවය පිණිස; සංවත්තති, පවතීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං සුභනිමිත්තං, මේ සුභාරම්මණය හෙවත් රාගයට කාරණවූ අරමුණ; යථා, යම්සේද; (එබඳුවූ); අඤ්ඤං එකධම්මම්පි, අනිත් එකම සවභාවකුත්; අහං, මම; නසමනුපස්සාමි, නුවණැසින් නොමදකිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සුභනිමිත්තං, රාගය

සුභනිමිත්තං, සුභනිමිත්තං භික්ඛවෙ අයොනිසො මනසිකරොතො අනුප්පන්නො චෙව කාමච්ඡන්දො උප්පජ්ජති උප්පන්නො ච කාම ච්ඡන්දො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තතීති.

2 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නො වා ව්‍යාපාදො උප්පජ්ජති උප්පන්නො වා ව්‍යාපාදො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ පටිඝනි මිත්තං, පටිඝනිමිත්තං භික්ඛවෙ අයොනිසො මනසිකරොතො අනුප්පන්නො චෙව ව්‍යාපාදො උප්පජ්ජති උප්පන්නො ච ව්‍යාපාදො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තතීති.

3 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නං වා ථිනමිද්ධං උප්පජ්ජති උප්පන්නං වා ථිනමිද්ධං භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අරති තන්දි විජම්භිකා භත්තසම්මදො චෙතසො ච ලීනත්තං, ලීන චිත්තස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නං චෙව ථිනමිද්ධං උප්පජ්ජති උප්ප න්නං ච ථිනමිද්ධං භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තතීති.

නීයාරම්මණය හෙවත් රාගයට කරුණුවූ අරමුණ; අයොනිසො නුනුවණින් හෙවත් අනුපාය වශයෙන්;මනසිකරොතො,මෙනෙහි කරන්නාහට; අනුප්පන්නො චෙව, නූපන්නාවූද; කාමච්ඡන්දො, කාමච්ඡන්දනීවරණය; උප්පජ්ජති, උපදී; උප්පන්නොච, .උපන්නා වූද; කාමච්ඡන්දො, කාමච්ඡන්දනීවරණය; භීයොභාවාය, බහුල භාවයපිණිස; වෙපුල්ලාය,විපුලත්වය පිණිස; සංවත්තතීති, පවතී යයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි,–පෙ–ව්‍යාපාදො, ව්‍යාපාදනීවරණය හෙවත් චිත්තප්‍රකෘතියහැරීම;–පෙ–ඉදං පටිඝනිමිත්තං, මේ අනිෂ්ටාරම්මණය හෙවත් ක්‍රොධාරම්මණය;–පෙ–සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;–පෙ–ථිනමිද්ධං, ථිනමිද්ධනීවරණය හෙවත් සිත අලසබව හා කය අලසබව;–පෙ– ඉදං, මේ; අරති, වනපයන්තසෙනාසනාදියෙහි නොඇලීමය; තන්දි, භාවනා දියෙහි අලසබවය; විජම්භිකා, කාය විජෘම්භණය හෙවත් ශරීර යාගේ විශෙෂයෙන් නැමීමවූ සවභාවය; භත්තසම්මදො, බත් මතය; චෙතසො, චිත්තයාගේ ලීනත්තංච, ලීනස්වභාවයද හෙවත් හැකුලුනුබවද; යථා, යම්සේද; (එබඳුවූ);–පෙ–ලීන චිත්තස්ස, සැඟවුනාවූසිත් ඇත්තහුට හෙවත් හැකුලුනුසිත් ඇත්තහුට–පෙ–සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

4 නාහං භික්ඛවේ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නං වා උද්ධච්චකුක්කුච්චං උප්පජ්ජති උප්පන්නංවා උද්ධච්ච කුක්කුච්චං භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ චෙතසො අවූපසමො, අවූපසන්තචිත්තස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නං චෙව උද්ධච්චකුක්කුච්චං උප්පජ්ජති උප්පන්නං චඋද්ධච්චකුක්කුච්චං භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තතීති.

5 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා විචිකිච්ඡා උප්පජ්ජති උප්පන්නා වා විචිකිච්ඡා භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අයොනිසො මනසිකාරො, අයොනිසො භික්ඛවෙ මනසිකරොතො අනුප්පන්නා චෙව විචිකිච්ඡා උප්පජ්ජති උප්පන්නා ච විචිකිච්ඡා භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තතීති.

6 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නො වා කාමච්ඡන්දො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො වා කාම ච්ඡන්දො පහීයති යථයිදං භික්ඛවෙ අසුභනිමිත්තං, අසුභනිමිත්තං භික්ඛවෙ යොනිසො මනසිකරොතො අනුප්පන්නො චෙව කාම ච්ඡන්දො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො ච කාමච්ඡන්දො පහීයතීති.

7 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නො වා ව්‍යාපාදො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො වා ව්‍යාපාදො පහීයති යථයිදං භික්ඛවෙ මෙත්තා චෙතොවිමුත්ති, මෙත්තං භික්ඛ වෙ චෙතොවිමුත්තිං යොනිසො මනසිකරොතො අනුප්පන්නො චෙව ව්‍යාපාදො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො ච ව්‍යාපාදො පහීයතීති.

---

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;–පෙ–උද්ධච්චකුක්කුච්චං, උද්ධච්චකුක් කුච්චනීවරණය; හෙවත් චිත්තයාගේ උද්ධතාකාරයභා විපිළිසර බව;–පෙ–චෙතසො, චිත්තයාගේ; අවූපසමො, ධ්‍යානාදියෙන් නොදැන්සිඳීම්;–පෙ–අවූපසන්ත චිත්තස්ස,ධ්‍යානාදියෙන්නොසන් සුන් සිත් ඇත්තහුට–පෙ–සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡානීවරණය හෙවත් බුද්ධාදීඅටතැන්හි සැකකිරීම්;–පෙ–අයොනිසොමනසි කාරො, නුනුවණින් මෙනෙහිකිරීම හෙවත් අනුපායමනසකාරය –පෙ–සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;–පෙ–අසුභනිමිත්තං, අසුභාරම්මණය හෙවත් දසඅසුභයන් අරමුණුකොට උපන් නිමිත්ත; යොනිසො මනසිකරොතො, උපාය වශයෙන් මෙනෙහි කරන්නාහට;–පෙ– පහීයතීති, ප්‍රහීණවේයයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;–පෙ–මෙත්තා චෙතොවිමුත්ති, සියළු සත්‍වයන්කෙරෙහි හිතපැතිරවීමවූ මෛත්‍රී සහගතචිත්තවිමුක්තිය; –පෙ–පහීයතීති, ප්‍රහීණවේයයි වදාළේය.

8 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නං වා ථීනමිද්ධං නුප්පජ්ජති උප්පන්නං වා ථීනමිද්ධං පහීයති යථයිදං භික්ඛවෙ ආරම්භධාතු නික්කමධාතු පරක්කමධාතු ආරද්ධවිරියස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නඤ්චෙව ථීනමිද්ධං නුප්පජ්ජති උප්පන්නඤ්ච ථීනමිද්ධං පහීයතීති.

9 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නං වා උද්ධච්චකුක්කුච්චං නුප්පජ්ජති උප්පන්නං වා උද්ධච්චකුක්කුච්චං පහීයති යථයිදං භික්ඛවෙ චෙතසො වූපසමො, වූපසන්තචිත්තස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නඤ්චෙව උද්ධච්චකුක්කුච්චං නුප්පජ්ජති උප්පන්නඤ්ච උද්ධච්චකුක්කුච්චං පහීයතීති.

10 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා විචිකිච්ඡා නුප්පජ්ජති උප්පන්නා වා විචිකිච්ඡා පහීයති යථයිදං භික්ඛවෙ යොනිසො මනසිකාරො, යොනිසො භික්ඛවෙ මනසිකරොතො අනුප්පන්නාචෙව විචිකිච්ඡා නුප්පජ්ජති උප්පන්නාච විචිකිච්ඡා පහීයතීති.

වග්ගො දුතියො

1 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං

---

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ආරම්භධාතු, ප්‍රථමාරම්භවීර්‍ය්‍යය; නික්කමධාතු, කුසීතභාවයෙන් නික්මුනු හෙයින් ඊට බලවත් වීර්‍ය්‍යය; පරක්කමධාතු, අන්‍යොන්‍ය ස්ථානයන් ආක්‍රමණයකරණ හෙයින් ඊටත් බලවත් වීර්‍ය්‍යය-පෙ-ආරද්ධවිරියස්ස, පටන්ගන්නාලද වීර්‍ය්‍ය ඇත්තහුට හෙවත් සම්පූර්ණ වීර්‍ය්‍ය ඇත්තහුට-පෙ-පහීයතීති, ප්‍රහීණවේයයි වදාළේය.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-චෙතසො, චිත්තයාගේ වූපසමො, ධ්‍යානාදියෙන් සන්සිඳීම;-පෙ-වූපසන්තචිත්තස්ස, ධ්‍යානාදියෙන් සන්සිඳුනු සිත් ඇත්තහුට-පෙ-පහීයතීති, ප්‍රහීණවේයයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡානීවරණ සංඛ්‍යාත බුද්ධාදි අටතැන්හි සැකය;-පෙ-පහීයතීති, ප්‍රහීණවේයයි වදාළේය.

දෙවෙනි වර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යමක්; අභාවිතං, භාවනා වශයෙන් නොපවත්වනලද්දේ; අකම්මනීයංහොති, කර්මයට යොග්‍ය නොවේද; ඉදං චිත්තං, මේසිත; යථා, යම්සේද; එවං, එබඳුවූ; අඤ්ඤං එකධම්මම්පි, අනික් එකම ස්වභාවයකුත්; අහං, මම;

එවං අභාවිතං අකම්මනීයං හොති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ අභාවිතං අකම්මනීයං හොතීති.

2 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං භාවිතං කම්මනීයං හොති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ භාවිතං කම්මනීයං හොතීති.

3 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං අභාවිතං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ අභාවිතං මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

4 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං භාවිතං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ භාවිතං මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

5 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං අභාවිතං අපාතුභූතං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ අභාවිතං අපාතුභූතං මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

නසමනුපස්සාමි, නුවණැසින් නොමදකිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චිත්තං, සිත, අභාවිතං, (භාවනා වශයෙන්) නොවඩනලද්දේ; අකම්මනීයං හොතීති, කර්‍මයටයොග්‍ය නොවේයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි, යං, යමක්; භාවිතං, භාවනා වශයෙන් පවත්වනලද්දේ; කම්මනීයං හොති, කර්‍මයට යොග්‍යවේද; ඉදං චිත්තං, මේසිත; යථා, යම්සේ නම්; එවං, එබඳුවූ, අඤ්ඤං එකධම්මම්පි, අනික් එකම සවභාවයකුත්; අහං, මම; නසමනුපස්සාමි, නුවනැසින් නොමදකිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චිත්තං, සිත, භාවිතං, භාවනාවශයෙන් පවත්වනලද්දේ; කම්මනීයං හොතීති, කර්‍මයට යොග්‍යවේයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ- මහතොඅනත්ථාය, මහත්වූ අනර්‍ථය පිණිස;-පෙ-පවතීයයි වදාලේය.

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-මහතො අත්ථාය, මහත්වූ අර්‍ථය පිණිස;-පෙ-පවතීයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-අපාතුභූතං, (විවර්‍තවශයෙන්) පහළනොවූයේ-පෙ-පවතීයයි වදාළේය.

6 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං භාවිතං පාතුභූතං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ භාවිතං පාතුභූතං මහතො අත්ථාය සං වත්තතීති.

7 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං අභාවිතං අබහුලීකතං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයි දං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ අභාවිතං අබහුලීකතං මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

8 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං භවිතං බහුලීකතං මහතො අත්ථාය සං වත්තති යථයිදං චිත්තං චිත්තං භික්ඛවෙ භාවිතං බහුලිතං මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

9 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං අභාවිතං අබහුලීකතං දුක්ඛාධිවාහං හොති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ අභාවිතං අබහුලීකතං දුක්ඛාධිවාහං හොතීති.

10 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං භාවිතං බහුලීකතං සුඛාධිවාහං හොති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ භාවිතං බහුලීකතං සුඛාධිවාහං හොතීති.

වග්ගො තතියො.

---

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-පාතුභූතං, (විවර්ත වශයෙන්) පහළවූයේ;-පෙ-පවතීයයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-අබහුලීකතං, බහුල වශයෙන් නොකරණලද්දේ හෙවත් නැවත නැවත නොකරණලද්දේ-පෙ-පවතීයයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ- බහුලීකතං, බහුල වශයෙන් කරණලද්දේ;-පෙ-පවතියයි වදාළේය.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ- දුක්ඛාධිවහං හොතීති, දුක්ඵල වන්නේවේයයිවදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ- සුඛාධිවහං හොතීති, සැප ඵලවන්නේවේයයි වදාළේය.

තුන්වෙනි වර්ගයයි.

1 නාහං භිකඛවෙ අඤඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යං එවං අදනතං මහතො අනතථාය සංවතතති යථයිදං චිතතං, චිතතං භිකඛවෙ අදනතං මහතො අනතථාය සංවතතතීති.

2 නාහං භිකඛවෙ අඤඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යං එවං දනතං මහතො අතථාය සංවතතති යථයිදං චිතතං, චිතතං භිකඛවෙ දනතං මහතො අතථාය සංවතතතීති.

3 නාහං භිකඛවෙ අඤඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යං එවං අගුතතං මහතො අනතථාය සංවතතති යථයිදං චිතතං, චිතතං භිකඛවෙ අගුතතං මහතො අනතථාය සංවතතතීති.

4 නාහං භිකඛවෙ අඤඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යං එවං ගුතතං මහතො අතථාය සංවතතති යථයිදං චිතතං, චිතතං භිකඛවෙ ගුතතං මහතො අතථාය සංවතතතීති.

5 නාහං භිකඛවෙ අඤඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යං එවං අරකඛිතං මහතො අනතථාය සංවතතති යථයිදං චිතතං, චිතතං භිකඛවෙ අරකඛිතං මහතො අනතථාය සංවතතතීති.

---

1 භිකඛවෙ, මහණෙනි; යං යමක්; අදනතං, නොදැමුනේ හෙවත් දමනයනොකරණලද්දේ; මහතො අනතථාය, මහත්වූ අනර්ථයපිණිස;සංවතතති,පවතිද; ඉදං චිතතං,මේ (වතී වශයෙන් උපන්) සිත; යථා, යම්සේද; එවං, එබඳුවූ; අඤඤං එකධමමමපි, අනික් එකමසවභාවයකුත්; අහං, මම; නසමනුපසසාමි, නුවනැසින් නොමදකිමි; භිකඛවෙ, මහණෙනි; චිතතං,සිත; අදනතං, දමනය නොකරණලද්දේ; මහතො අනතථාය, මහත්වූ අනර්ථය පිණිස; සංවතතතීති, පවතියයි වදාළේය.

2 භිකඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-දනතං, දමනය කරණලද්දේ; -පෙ-සංවතතතීති, පවතීයයි වදාළේය.

3 භිකඛවෙ,මහණෙනි;-පෙ-අගුතතං, ගොපනය නොකරණ ලද්දේ හෙවත් සමෘතිසංවර රහිතවූයේ;-පෙ-සංවතතතීති, පවතී යයි වදාළේය.

4 භිකඛවෙ,මහණෙනි;-පෙ-ගුතතං, ගොපනය කරණලද්දේ හෙවත් නොහරිණලද සමෘතිසංවර ඇත්තේ;-පෙ-සංවතතතීති; පවතීයයි වදාළේය.

5 භිකඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-අරකඛිතං, නොරක්නාලද්දේ -පෙ-සංවතතතීති, පවතීයයි වදාළේය.

6 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං රක්ඛිතං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ රක්ඛිතං මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

7 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං අසංවුතං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ අසංවුතං මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

8 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං සංවුතං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ සංවුතං මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

9 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං අදන්තං අගුත්තං අරක්ඛිතං අසංවුතං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ අදන්තං අගුත්තං අරක්ඛිතං අසංවුතං මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

10 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං දන්තං ගුත්තං රක්ඛිතං සංවුතං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ දන්තං ගුත්තං රක්ඛිතං සංවුතං මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

වග්ගො චතුත්ථො.

---

1 සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ සාලිසූකං වා යවසූකං වා මිච්ඡාපණිහිතං හත්ථෙන වා පාදෙන වා අක්කන්තං හත්ථං වා පාදං වා භෙජ්ජති

---

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-ප- රක්ඛිතං, රක්නාලද්දේ;-පෙ- සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ,මහණෙනි-පෙ-අසංවුතං,සංවරණය නොකරණ ලද්දේ;-පෙ-සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-සංවුතං, සංවරණය කරණ ලද්දේ;-පෙ-සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

9-10 (මේ සූත්‍රදෙකේ අර්ථ සුගම බැවින් නොලියමු කී කසින් දතයුතු).

සතරවෙනි වර්ගයයි.

---

1 භික්ඛවෙ,මහණෙනි;සෙය්‍යථාපි,යම්සේවනාහි;සාලිසූකංවා, හැල්වීතණ්ඩුවක් හෝ; යවසූකංවා, යවවීතණ්ඩුවක් හෝ; මිච්ඡාපණිහිතං, (අගයටිකුරුකොට) වරදවා තබනලද්දේ; හත්ථෙනවා, අතින් හෝ; පාදෙනවා, පයින් හෝ; අක්කන්තං, මඩනාලද්දේ;

ලොහිතංවා උප්පාදෙස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති, තංකිස්සහෙතු? මිච්ඡා පණිහිතත්තා භික්ඛවෙ සූකස්ස, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ සො වත භික්ඛු මිච්ඡාපණිහිතෙන චිත්තෙන අවිජ්ජං භෙජ්ජති විජ්ජං උප්පාදෙස්සති නිබ්බාණං සච්ඡිකරිස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති, තං කිස්ස හෙතු? මිච්ඡාපණිහිතත්තා භික්ඛවෙ චිත්ත ස්සාති.

2 සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ සාලිසූකං වා යවසූකං වා සම්මාපණි හිතං හත්ථෙන වා පාදෙන වා අක්කන්තං හත්ථං වා පාදංවා භෙජ්ජති ලොහිතං වා උප්පාදෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, තං කිස්ස හෙතු? සම්මාපණිහිතත්තා භික්ඛවෙ සූකස්ස, එවමෙව ඛො භික්ඛ වෙ සො වත භික්ඛු සම්මාපණිහිතෙන චිත්තෙන අවිජ්ජං භෙජ්ජති විජ්ජං උප්පාදෙස්සති නිබ්බාණං සච්ඡිකරිස්සතීති ඨාන මෙතං විජ්ජති, තං කිස්ස හෙතු? සම්මාපණිහිතත්තා භික්ඛවෙ චිත්තස්සාති

හත්ථංවා, අතහෝ; පාදංවා, පයහෝ; භෙජ්ජති, බිඳින්නේය; ලොහිතංවා, ලේහෝ; උප්පාදෙස්සතීති, උපදවන්නේය යන; එතං ඨානං, මේ කාරණය; නවිජ්ජති, විද්‍යමානනොවේ; තංකිස්ස හෙතු?,ඊට හේතු කවරේද?;භික්ඛවෙ,මහණෙනි;සූකස්ස,ඝණ්ඩුව තමා; මිච්ඡාපණිහිතත්තා, වරදවා තබනලද හෙයිනි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි; වත, ඒකාන්ත යෙන්; සොභික්ඛු, ඒ මහණතෙම; මිච්ඡාපණිහිතෙන, වරදවා තබනලද්දාවූ; චිත්තෙන, සිතින් හෙවත් වතීවශයෙන් උපන් සිතින්; අවිජ්ජං වතීමූලකමහා අවිද්‍යාව, භෙජ්ජති, බිඳින්නේය. විජ්ජං, අර්හත්මාර්ග ඥානවිද්‍යාව; උප්පාදෙස්සති, උපදවන්නේය; නිබ්බාණං, නිර්වාණය; සච්ඡිකරිස්සතීති, ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේය යන; එතංඨානං, මේකාරණය; නවිජ්ජති, විද්‍යමාන නොවේ; තංකිස්සහෙතු?, ඊට හේතු කවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චිත්තස්ස, චිත්තයතමා; මිච්ඡාපණිහිතත්තා, වරදවා පිහිටුවන ලදහෙයිනැයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-සම්මාපණිහිතං, මනාකොට පිහිටුවනලද්දේ හෙවත් අගළුඹුකුරු කොට තබනලද්දේ;-පෙ- සම්මාපණිහිතෙන; මනාකොට පිහිටුවනලද;-පෙ-එතං ඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි;-පෙ-(මෙහිසෙසු අර්ථ පූර්වම සූත්‍රයෙහිමෙනි.)

3 ඉදහං භික්ඛවෙ එකච්චං පුග්ගලං පදුට්ඨචිත්තං එවං චෙතසා චෙතො පරිච්ච පජානාමි ඉමම්හි චෙ අයං සමයෙ පුග්ගලො කාලං කරෙය්‍ය යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙ, තං කිස්ස හෙතු? චිත්තං හිස්ස භික්ඛවෙ පදුට්ඨං, චෙතොපදොසහෙතු ච පන භික්ඛවෙ එවමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්තීති.

4 ඉදහං භික්ඛවෙ එකච්චං පුග්ගලං පසන්නචිත්තං එවං චෙතසා චෙතො පරිච්ච පජානාමි ඉමම්හි චෙ අයං සමයෙ පුග්ගලො කාලං කරෙය්‍ය යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං සග්ගෙ, තං කිස්ස හෙතු, චිත්තං හිස්ස භික්ඛවෙ පසන්නං, චෙතොපසාදහෙතු ච පන භික්ඛවෙ එවමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්තීති.

---

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; ඉධ, මේලොකයෙහි; පදුට්ඨචිත්තං, ද්වෙෂයෙන් ප්‍රදුෂ්‍යවූ සිත් ඇති; එකච්චං පුග්ගලං, ඇතැම් පුද්ගලයෙකු; එවං, මෙසේ; චෙතසා, තමන් සිතින්, චෙතො, ඔහුසිත; පරිච්ච, පිරිසිඳ; පජානාමි, දනිමි; (කෙසේද?) චෙ, ඉදින්; ඉමම්හිසමයෙ, මේකාලයෙහි; අයංපුග්ගලො, මේපුද්ගලතෙම; කාලංකරෙය්‍ය; කලුරියකරන්නේ නම්; අභාතං, ගෙණෙන ලද්දක්; යථානික්ඛිත්තො, බහා තබනලද්දේ යම්සේද; එවං, එසේ; නිරයෙ, නරකයෙහි පිහිටියෙක්වේ; තංකිස්සහෙතු, ඊට හේතු කවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; හි, යම්හෙයකින්; අස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; පදුට්ඨං, ප්‍රදුෂ්‍යද එහෙයිනී; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චෙතොපදොසහෙතුචපන, චිත්තයාගේ ප්‍රකෘතියෙන් දුෂ්‍යවීම හෙතුකොටගෙණද වනාහි; ඉධ, මේලොකයෙහි: එකච්චෙසත්තා, සමහරසත්වයෝ; එවං, මෙසේ; කායස්සභෙදා, කරජකායභෙදයෙන්; පරම්මරණා, මරණින් මත්තෙහි; අපායං, අසංඛ්‍යාතසැපයෙන් පහවූ හෙයින් අපායනම්වූ; දුග්ගතිං, නපුරුගති ඇතිහෙයින් දුර්ගතිනම්වූ; විනිපාතං, විවශවපතිතවන හෙයින් විනිපාතනම්වූ; නිරයං, නරකයෙහි; උපපජ්ජන්තීති; උපදිත්යයි වදාළේය.

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි,-පෙ-පසන්නචිත්තං, ශ්‍රද්ධාප්‍රසාදයෙන් පැහැදුනාවූසිත් ඇති;-පෙ-එවංසග්ගෙ, එපරිද්දෙන් ස්වර්ගයෙහි පිහිටියෙක්වේ;-පෙ-චෙතොපසාදහෙතුචපන, චිත්තප්‍රසාදය හේතුකොටගෙණද වනාහි;-පෙ-සුගතිං, යහපත්ගතිඇති හෙයින් සුගතිනම්වූ; සග්ගං ලොකං, ස්වර්ගලොකයෙහි දෙවත්සැපයෙන්අග්‍රවූදිව්‍යලොකයෙහි; උපපජ්ජන්තීති, උපදිත්යයිවදාළේය.

5 සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ උදකරහදො ආවිලො ලුළිතො කලලීභූතො, තත්ථ චක්ඛුමා පුරිසො තීරෙ ඨිතො න පස්සෙය්‍ය සිප්පිසම්බුකම්පි සක්ඛරකඨලම්පි මච්ඡගුම්බම්පි චරන්තම්පි තිට්ඨන්තම්පි, තං කිස්ස හෙතු? ආවිලත්තා භික්ඛවෙ උදකස්ස, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ සො වත භික්ඛු ආවිලෙන චිත්තෙන අත්තත්ථං වා ඤස්සති පරත්ථං වා ඤස්සති උභයත්ථං වා ඤස්සති උත්තරිං වා මනුස්සධම්මා අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසං සච්ඡිකරිස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති, තං කිස්ස හෙතු, ආවිලත්තා භික්ඛවෙ චිත්තස්සාති.

6 සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ උදකරහදො අච්ඡො විප්පසන්නො අනාවිලො, තත්ථ චක්ඛුමා පුරිසො තීරෙ ඨිතො පස්සෙය්‍ය සිප්පිසම්බුකම්පි සක්ඛරකඨලම්පි මච්ඡගුම්බම්පි චරන්තම්පි තිට්ඨන්තම්පි,

---

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ආවිලො, ප්‍රසන්නනොවූ; ලුළිතො, කැලඹුනාවූ; කලලීභූතො, මඩවූ; උදකරහදො, දියවිලක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද; තත්ථ, එහි; චක්ඛුමා පුරිසො, ඇස් ඇති පුරුෂයෙක්; තීරෙ, ඉවුරෙහි; ඨිතො, සිටියේ; චරන්තම්පි, ඔබිමොබ හැසිරෙන්නාවූද; තිට්ඨන්තම්පි, සිටින්නාවූද; සිප්පිසම්බුකම්පි, සිප්පිබෙල්ලන් හා සක්බෙල්ලන්ද; සක්ඛරකඨලම්පි, කැටකැබිලිතිද; මච්ඡගුම්බම්පි, මත්ස්‍ය සමූහයාද; න පස්සෙය්‍ය, නොදක්නේය; තං කිස්ස හෙතු, ඊට හෙතු කවරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උදකස්ස ජලයතමා, ආවිලත්තා, නොපෑදුනුබැවිනි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙව ඛො එපරිද්දෙන්ම; වත, එකාන්තයෙන්; සො භික්ඛු, ඒ මහණතෙම; ආවිලෙන චිත්තෙන, පඤ්චනීවරණයන්ගෙන් නොපෑහැදුනාවූසිතින්; අත්තත්ථං වා, ආත්මාර්ථයහෝ; ඤස්සති, දැනගන්නේය; පරත්ථං වා පාරාර්ථයහෝ; ඤස්සති, දැනගන්නේය; උභයත්ථං වා, ආත්මාර්ථ පරාර්ථදෙකමහෝ; ඤස්සති, දැනගන්නේය; මනුස්සධම්මා, දසකුසලකර්ම පථසඞ්ඛ්‍යාත මනුෂ්‍යධර්මයෙන්; උත්තරිං, මත්තෙහි; අලමරියඤාණ දස්සනවිසෙසං වා, ආර්යභාවකරණයට සමර්ථවූ ඥානදර්ශන විශෙෂයක්හෝ; සච්ඡිකරිස්සතීති, ප්‍රත්‍යක්ෂකරන්නේය යන; එතං ඨානං, මේ කාරණය; න විජ්ජති, විද්‍යමාන නොවේ; තං කිස්ස හෙතු, ඊට හෙතු කවරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චිත්තස්ස, චිත්තයතමා; ආවිලත්තා ඉති, කැලඹුනුහෙයිනැයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අච්ඡො, බහුලනොවූ හෙවත් ප්‍රසන්නාවූ; විප්පසන්නො, විශෙෂයෙන් ප්‍රසන්නවූ; අනාවිලො, නොකැලඹුනාවූ; උදකරහදො, දියවිලක්, සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද;

තං කිස්ස හෙතු? අනාවිලත්තා භික්ඛවෙ උදකස්ස, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ සො වත භික්ඛු අනාවිලෙන චෙතසා අත්තත්ථං වා ඤස්සති පරත්ථං වා ඤස්සති උභයත්ථං වා ඤස්සති උත්තරිං වා මනුස්සධම්මා අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසං සච්ඡිකරිස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, තං කිස්ස හෙතු? අනාවිලත්තා භික්ඛවෙ චිත්තස්සාති.

7 සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යානි කානිචි රුක්ඛජාතානං ඵන්දනො තෙසං අග්ගමක්ඛායති යදිදං මුදුතාය කම්මඤ්ඤතාය, එවමෙව ඛො අහං භික්ඛවෙ න අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං භාවිතං බහුලීකතං මුදුං ච හොති කම්මඤ්ඤං ච යථයිදං චිත්තං, චිත්තං භික්ඛවෙ භාවිතං බහුලීකතං මුදුං ච හොති කම්මඤ්ඤං චාති.

8 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං

-පෙ- අනාවිලෙනචිත්තෙන, පඤ්චනීවරණයන්ගෙන් නොකැළඹුනාවූසිතින් හෙවත් ප්‍රසන්නාවූසිතින්;-පෙ-(මෙහි සෙසු අරුත් (5) වෙනි සූත්‍රයේ වියුපරිදිසි.)

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යානිකානිචි, යම්කිසි; රුක්ඛජාතානං, වෘක්ෂසමූහයෝවෙද්ද; තෙසං, ඔවුන් අතුරෙන්; මුදුතාය, මෘදුබැවින්ද; කම්මඤ්ඤතාය, කර්මයට යොග්‍යබැවින්ද; යදිදං, යම්මේ; ඵන්දනො, කොලොම් වෘක්ෂයතෙම; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; අග්ගමක්ඛායති, අග්‍රයයි කියනුලැබේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි; යං, යමක්; භාවිතං, භාවනාවශයෙන් පවත්වනලද්දේ; බහුලීකතං, බහුලවශයෙන් කරණලද්දේ හෙවත් නැවත නැවත කරණලද්දේ; මුදුංචහොති; මෘදුත්වේද; කම්මඤ්ඤඤ්ච, කර්මයට යොග්‍යත්වේද; ඉදංචිත්තං, මේසිත; යථා, යම්සේද; එවං, එබඳුවූ; අඤ්ඤං, මෙයින්අන්‍යවූ; එකධම්මම්පි, එකමස්වභාවයකුත්; අහං, මම; නසමනුපස්සාමි, නුවනැසින් නොමදකිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චිත්තං, සිත; භාවිතං, භාවනාවශයෙන් වඩනලද්දේ; බහුලීකතං, බහුල වශයෙන් කරණලද්දේ; මුදුචහොති, මෘදුත්වේ; කම්මඤ්ඤචාති, කර්මයට යොග්‍යත්වේයයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යමක්; ලහුපරිවත්තං, සැහැල්ලුව පෙරළෙන්නේද නොහොත් වහා ඉපිද වහා නැසෙන්නේද; ඉදංචිත්තං, මේසිත; යථා, යම්සේද; එවං, එබඳුවූ;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදංචිත්තං, මේසිත; යාව, යම්තාක්; ලහුපරිවත්තං, සැහැ,

ලහුපරිවත්තං යථයිදං චිත්තං, යාවඤ්චිදං භික්ඛවෙ උපමාපි න සුකරා යාවලහුපරිවත්තං චිත්තංති.

9 පභස්සරමිදං භික්ඛවෙ චිත්තං, තං ච ඛො අගන්තුකෙහි උපක්කිලෙසෙහි උපක්කිලිට්ඨං ති.

10 පභස්සරමිදං භික්ඛවෙ චිත්තං, තං ච ඛො ආගන්තුකෙහි උපක්කිලෙසෙහි විප්පමුත්තං ති.

වග්ගො පඨමො.

---

1 පභස්සරමිදං භික්ඛවෙ චිත්තං, තං ච ඛො ආගන්තුකෙහි උපක්කිලෙසෙහි උපක්කිලිට්ඨං, තං අස්සුතවා පුථුජ්ජනො යථාභූතං නප්පජානාති තස්මා අස්සුතවතො පුථුජ්ජනස්ස චිත්තභාවනා නත්ථීති වදාමීති.

2 පභස්සරමිදං භික්ඛවෙ චිත්තං තං ච ඛො ආගන්තුකෙහි

ලුව පෙරළෙන්නේද (ඊට) උපමාපි, උපමාවකුත්; යාවඤ්ච නසු කරාති, අතිශයින් දුෂ්කරයි හෙවත් නොකටහැක්කේයයිවදාළේය.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං චිත්තං, මේ භවාඞ්ග සිත; පභස්සරං, ප්‍රභාස්වරයි හෙවත් පිරිසිදුයි, තං ච ඛො, හෙද වනාහි; ආගන්තුකෙහි, ආගන්තුක වශයෙන් පැමිණෙන්නාවූ; උපක්කිලෙසෙහි, රාගාදි උපක්ලේශයන් විසින්; උපක්කිලිට්ඨංති, කෙලෙසනලද්දේ යයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-විප්පමුත්තංති, විශෙෂයෙන් මිදුනේයයි වදාළේය.

පස්වෙනි වර්ගයයි.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-තං, ඒ භවාඞ්ග චිත්තය; අස්සුතවා පුථුජ්ජනො, අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජන තෙමේ හෙවත් ආගමඅධිගම රහිතවූ පුහුදුන්තෙමේ; යථාභූතං, තත්වූ පරිද්දෙන්; නප්පජානාති, නොදනීද; තස්මා, එහෙයින්; අස්සුතවතො පුථුජ්ජනස්ස, ඇසූපිරූතැන්නැති පුහුදුන් හුගේ හෙවත් ආගම අධිගම විරහිත පුද්ගලයාගේ; චිත්තභාවනා, චිත්තභාවනාවක් හෙවත් චිත්තයාගේ සිටීමක්; නත්ථීති, නැත්තේයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—තං, ඒ භවාඞ්ග සිත; සුතවා, ශ්‍රැතිසම්පන්නවූ හෙවත් ආගමඅධිගමදෙකින් යුක්තවූ; අරියසාවකො, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකතෙම, යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දනීද;

උපක්කිලෙසෙහි විප්පමුත්තං, තං සුතවා අරියසාවකො යථාභූතං පජානාති, තස්මා සුතවතො අරියසාවකස්ස චිත්තභාවනා අත්ථීති වදාමීති.

3 අච්ඡරාසඞ්ඝාතමත්තම්පි චෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු මෙත්තං චිත්තං ආසෙවති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අරිත්තජ්ඣානො විහරති සත්ථුසාසනකරො ඔවාදපතිකරො අමොඝං රට්ඨපිණ්ඩං භුඤ්ජති, කො පන වාදො යෙ තං බහුලී කරොන්තීති.

4 අච්ඡරාසඞ්ඝාතමත්තම්පි චෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු මෙත්තං චිත්තං භාවෙති–පෙ–මෙත්තං චිත්තං මනසිකරොති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අරිත්තජ්ඣානො විහරති සත්ථුසාසනකරො ඔවාදපතිකරො අමොඝං රට්ඨපිණ්ඩං භුඤ්ජති කො පන වාදො යෙ තං බහුලී කරොන්තීති.

5 යෙ කෙචි භික්ඛවෙ ධම්මා අකුසලා අකුසලභාගියා අකුස

තස්මා, එහෙයින්; සුතවතො, ශ්‍රැතසම්පන්නවූ; අරියසාවකස්ස, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකයාගේ; චිත්තභාවනා, චිත්තසම්භියක්; අත්ථීති, ඇතැයි; වදාමීති, කියමියි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චෙ, ඉදින්; භික්ඛු, මහණතෙම; අච්ඡරාසඞ්ඝාතමත්තම්පි, අසුරගසන කලක්පමණවත් හෙවත් ඇඟිලිදෙකඑකට ගටා ශබ්දකරණ කලක්පමණවත්; මෙත්තං චිත්තං, මෛත්‍රී චිත්තය; ආසෙවති, ආවර්ජනාදි වශයෙන් සේවනය කෙරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං භික්ඛු, මේ මහණතෙම, අරිත්තජ්ඣානො, හිස්නොවූ ධ්‍යානඇත්තේ; සත්ථුසාසනකරො, ශාස්තෘන්වහන්සේගේ අනුශාසනාවකරන්නේ; ඔවාදපතිකරො, ශාස්තෘන්වහන්සේගේ අවවාදය කරන්නේ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; අමොඝං, සිස්නොවූ; රට්ඨපිණ්ඩං, රටවැසියාවිසින් දෙනලද පිණ්ඩභෝජනය; භුඤ්ජති, අනුභවකෙරේයයිද; වුච්චති, කියනුලැබේ; යෙ, යම්කෙනෙක්; තං, ඒමෙත්සිත; බහුලීකරොන්ති, බහුලී වශයෙන් කෙරෙත්ද; කොපනවාදො'ති, එහි අනුසස් කියනුම කවරේදැයි වදාළේය.

(4) මෙහි අරුත් පූර්ව සූත්‍රයෙහි ව්‍යුපරිදිසි.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අකුසලා, අකුසල්වූ; අකුසලභාගියා, අකුසල් භජනය කරන්නාවූ; අකුසල පක්ඛිකා, අකුසලයන්ගේ පක්‍ෂයෙහිවූ; යෙකෙචිධම්මා, යම්කිසි ධර්මයෝ වෙද්ද;

ලපක්ඛිකා සබ්බෙ තෙ මනොපුබ්බඞ්ගමා, මනො තෙසං ධම්මානං පඨමං උප්පජ්ජති අන්වදෙව අකුසලා ධම්මාති.

7 යෙ කෙචි භික්ඛවෙ ධම්මා කුසලා කුසලභාගියා කුසලපක්ඛිකා සබ්බෙ තෙ මනොපුබ්බඞ්ගමා, මනො තෙසං ධම්මානං පඨමං උප්පජ්ජති අන්වදෙව කුසලා ධම්මාති.

8 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ පමාදො, පමත්තස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නා චෙව අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච කුසලා ධම්මා පරිහායන්තීති.

9 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ අප්පමාදො, අප්පමත්තස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නා චෙව කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච අකුසලා ධම්මා පරිහායන්තීති.

බ්බෙ, එසියලු ධර්මයෝ; මනොපුබ්බඞ්ගමා, සිතපෙරටුකොට ඇත්තෝවෙත්;මනො,සිත; තෙසං ධම්මානං,ඒ ධර්මයන්ට; පඨමං, පළමුකොට; උප්පජ්ජති, උපදී; අකුසලාධම්මා, අකුශලධර්මයෝ; අන්වදෙවඉහත, අනුවම උපදිත්යයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කුසලා, කුසල්වූ, කුසලභාගියා, කුසල් භජනය කරන්නාවූ; කුසලපක්ඛිකා, කුශලපක්ෂයෙහිවූ;-පෙ- අන්වදෙවඉහත,අනුවම උපදිත්යයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙන, යමක් හේතුකොටගෙණ; අනුප්පන්නාවා, නූපන්නාවූද; අකුසලාධම්මා, අකුශලධර්මයෝ; උප්පජ්ජන්ති, උපදිද්ද;උප්පන්නාවා,උපන්නාවූද;කුසලාධම්මා,කුශලධර්මයෝ; පරිහායන්ති, පිරිහෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං පමාදො, මේ අධිකුශල ධර්මයන්හිවූ ප්‍රමාදයතෙම; යථා, යම්සේද (එබඳුවූ);-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පමත්තස්ස, ප්‍රමාදීවූ පුද්ගලයාහට; අනුප්පන්නාච, නූපන්නාවූද; අකුසලාධම්මා, අකුශලධර්මයෝ; උප්පජ්ජන්ති,උපදිත්; උප්පන්නාච, උපන්නාවූද; කුසලාධම්මා, කුශලධර්මයෝ; පරිහායන්තීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදංඅප්පමාදො, මේඅධිකුශලධර්මයන්හිවූ අප්‍රමාදයතෙම;-පෙ-පරිහායන්තීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

10 නාහං භිකඛවෙ අඤඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යෙන අනුපපනනාවා අකුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා වා කුසලා ධමමා පරිහායනති යථයිදං භිකඛවෙ කොසජජං, කුසීතසස භිකඛවෙ අනුපපනනා චෙව අකුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා ච කුසලා ධමමා පරිහායනතීති.

වගගො ඡඨො.

1 නාහං භිකඛවෙ අඤඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යෙන අනුපපනනාවා කුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා වා අකුසලා ධමමා පරිහායනති යථයිදං භිකඛවෙ විරියාරමෙභා, ආරඬවිරියසස භිකඛවෙ අනුපපනනා චෙව කුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා ච අකුසලා ධමමා පරිහායනතීති.

2 නාහං භිකඛවෙ අඤඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යෙන අනුපපනනා වා අකුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා වා කුසලා ධමමා පරිහායනති යථයිදං භිකඛවෙ මහිචඡතා, මහිචඡසස භිකඛවෙ අනුපපනනා චෙව අකුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා ච කුසලා ධමමා පරිහායනතීති.

3 නාහං භිකඛවෙ අඤඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යෙන අනුපපනනා වා කුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා වා අකුසලා ධමමා පරිහායනති යථයිදං භිකඛවෙ අපපිචඡතා අපපිචඡසස භිකඛවෙ අනුපපනනා චෙව කුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා ච අකුසලා ධමමා පරිහායනතීති.

---

10 භිකඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං කොසජජං, මේ කුසීත භාවයතෙම;-පෙ-පරිහායනතීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

සවෙනි වර්ගයයි,

1 භිකඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදංවිරියාරමෙභා, මේ සම්‍යක් ප්‍රධානවීර්‍ය්‍යයාගේ ආරම්භය;-පෙ-පරිහායනතීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

2 භිකඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදංමහිචඡතා, මේ මහෙච්ඡතාවය හෙවත් මහාලොභය;-පෙ-පරිහායනතීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

3 භිකඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදංඅපපිචඡතා, මේ අල්පෙච්ඡතාවය හෙවත් අලොභය;-පෙ-පරිහායනතීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

4 නාහං භිකඛවෙ අඤ්ඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යෙන අනුපපනනා වා අකුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා වා කුසලා ධමමා පරිහායනති යථයිදං භිකඛවෙ අසනතුට්ඨිතා, අසනතුට්ඨසස භිකඛවෙ අනුපපනනා චෙව අකුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා ච කුසලා ධමමා පරිහායනතීති.

5 නාහං භිකඛවෙ අඤ්ඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යෙන අනුපපනනා වා කුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා වා අකුසලා ධමමා පරිහායනති යථයිදං භිකඛවෙ සනතුට්ඨිතා, සනතුට්ඨසස භිකඛවෙ අනුපපනනා චෙව කුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා ච අකුසලා ධමමා පරිහායනතීති.

6 නාහං භිකඛවෙ අඤ්ඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යෙන අනුපපනනා වා අකුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා වා කුසලා ධමමා පරිහායනති යථයිදං භිකඛවෙ අයොනිසො මනසිකාරො, අයොනිසො භිකඛවෙ මනසිකරොතො අනුපපනනා චෙව අකුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා ච කුසලා ධමමා පරිහායනතීති.

7 නාහං භිකඛවෙ අඤ්ඤං එකධමමමපි සමනුපසසාමි යෙන අනුපපනනා වා කුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා වා අකුසලා ධමමා පරිහායනති යථයිදං භිකඛවෙ යොනිසො මනසිකාරො, යොනිසො භිකඛවෙ මනසිකරොතො අනුපපනනා චෙව කුසලා ධමමා උපපජජනති උපපනනා ච අකුසලා ධමමා පරිහායනතීති.

---

4 භිකඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං අසනතුට්ඨිතා, මේ අසන්තොෂසඞඛ්‍යාත ලොභය;-පෙ-පරිහායනතීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

5 භිකඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං සනතුට්ඨිතා, මේ ඉතරීතර ප්‍රත්‍යයසන්තොෂය;-පෙ-පරිහායනතීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

6 භිකඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදංඅයොනිසො මනසිකාරො, මේ අනුපාය මනසකාරය හෙවත් නුනුවනින් මෙනෙහිකිරීම; -පෙ-පරිහායනතීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

7 භිකඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදංයොනිසො මනසිකාරො මේ උපායමනස්කාරයතෙම-පෙ-පරිහායනතීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

8 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ අසම්පජඤ්ඤං, අසම්පජානස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නා චෙව අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච කුසලා ධම්මා පරිහායන්තීති.

9 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ සම්පජඤ්ඤං, සම්පජානස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නා චෙව කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච අකුසලා ධම්මා පරිහායන්තීති.

10 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ පාපමිත්තතා, පාපමිත්තස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නා චෙව අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච කුසලා ධම්මා පරිහායන්තීති.

වග්ගො සත්තමො.

---

1 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ කල්‍යාණමිත්තතා, කල්‍යාණමිත්තස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නා චෙව කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච අකුසලා ධම්මා පරිහායන්තීති.

---

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං අසම්පජඤ්ඤං, මේ සම්‍යක් ප්‍රඥාරහිත භාවය හෙවත් මොහය;-පෙ-පරිහායන්තීති, පිරිහෙත් යයි වදාළේය.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ- ඉදං සම්පජඤ්ඤං, මේ සම්‍යක් ප්‍රඥාව හෙවත් යහපත්දැනීම ඇතිබව;-පෙ-පරිහායන්තීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං පාපමිත්තතා, මේ ලාමක මිත්‍රයන් ඇතිබව-පෙ-පරිහායන්තීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

හත්වෙනි වර්‍ගයයි.

---

1 භික්ඛවෙ; මහණෙනි; -පෙ-ඉදං කල්‍යාණමිත්තතා, මේ කල්‍යාණ මිත්‍රයන් ඇතිබව;-පෙ-පරිහායන්තීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

2 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ අනුයොගො අකුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො කුසලානං ධම්මානං, අනුයොගා භික්ඛවෙ අකුසලානං ධම්මානං අනනුයොගා කුසලානං ධම්මානං අනුප්පන්නා චෙව අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච කුසලා ධම්මා පරිහායන්තීති.

3 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ අනුයොගො කුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො අකුසලානං ධම්මානං, අනුයොගා භික්ඛවෙ කුසලානං ධම්මානං අනනුයොගා අකුසලානං ධම්මානං අනුප්පන්නා චෙව කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච අකුසලා ධම්මා පරිහායන්තීති.

4 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නාවා බොජ්ඣඞ්ගා නුප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා බොජ්ඣඞ්ගා න භාවනාපාරිපූරිං ගච්ඡන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ අයොනිසො

---

2 භික්ඛවෙ,මහණෙනි;යෙන,යමක්කරණකොටගෙණ; අනුප්පන්නාවා,නූපන්නාවූද; අකුසලාධම්මා,අකුශලධර්මයෝ;උප්පජ්ජන්ති උපදිද්ද; උප්පන්නාවා, උපන්නාවූද;කුසලාධම්මා කුශලධර්මයෝ පරිහායන්ති, පිරිහෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අකුසලානං ධම්මානං, අකුශලධර්මයන්ගේ; ඉදංඅනුයොගො, මේ යුක්තප්‍රයුක්තවීම හෙවත් නැවත නැවත යෙදීමද; කුසලානං ධම්මානං, කුසලධර්මයන්ගේ;අනනුයොගො,මේ යුක්තප්‍රයුක්තනොවීම හෙවත් නොයෙදීමද; යථා, යම්සේද;(එබඳුවූ)-පෙ-භික්ඛවෙ,මහණෙනි; අකුසලානං ධම්මානං, අකුශලධර්මයන්ගේ; අනුයොගා, ප්‍රයොගයෙන් හෙවත් යෙදීමෙන්,-පෙ-අනුප්පන්නාචෙව, නූපන්නාවූද; අකුසලා ධම්මා, අකුශලධර්මයෝ; උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්; උප්පන්නාච, උපන්නාවූද; කුසලාධම්මා, කුශලධර්මයෝ; පරිහායන්තීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

3 (මෙහි අරුත් (2) සූත්‍රයෙහි මෙනි)

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙන, යමක් හේතුකොටගෙණ; අනුප්පන්නාවා, නූපන්නාවූද; බොජ්ඣඞ්ගා, බොධ්‍යඞ්ගධර්මයෝ හෙවත් අවබොධකරණ පුද්ගලයාහට අඞ්ගවූධර්මයෝ; නුප්පජ්ජන්ති, නූපදිද්ද; උප්පන්නාවා, උපන්නාවූද; බොජ්ඣඞ්ගා, බොධ්‍ය

මනසිකාරො, අයොනිසො භික්ඛවෙ මනසිකරොතො අනුප්පන්නා චෙව බොජ්ඣඞ්ගා නුප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච බොජ්ඣඞ්ගා න භාවනාපාරිපූරිං ගච්ඡන්තීති.

5 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා බොජ්ඣඞ්ගා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා බොජ්ඣඞ්ගා භාවනාපාරිපූරිං ගච්ඡන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ යොනිසො මනසිකාරො, යොනිසො භික්ඛවෙ මනසිකරොතො අනුප්පන්නා චෙව බොජ්ඣඞ්ගා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච බොජ්ඣඞ්ගා භාවනාපාරිපූරිං ගච්ඡන්තීති.

6 අප්පමත්තිකා එසා භික්ඛවෙ පරිහානි යදිදං ඤාතිපරිහානි, එතං පතිකිට්ඨං භික්ඛවෙ පරිහානීනං යදිදං පඤ්ඤාපරිහානීති.

7 අප්පමත්තිකා එසා භික්ඛවෙ වුඩ්ඪි යදිදං ඤාතිවුඩ්ඪි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ වුඩ්ඪීනං යදිදං පඤ්ඤාවුඩ්ඪි, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ

ඞ්ගධර්මයෝ; භාවනාය, භාවනාවෙන්; පාරිපූරිං, සම්පූර්ණභාවයට; න ගච්ඡන්ති, නොයෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං අයොනිසො මනසිකාරො, මේනුනුවනින් මෙනෙහිකිරීම; යථා යම්සේද; (එබඳුවූ); අඤ්ඤං, මෙයින් අන්‍යවූ; එකධම්මම්පි, එකාමස්වභාවයකුත්; අහං, මම; න සමනුපස්සාමි, නුවනැසින් නොමදකිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයොනිසො මනසිකරොතො, නුනුවනින් මෙනෙහිකරන්නාහට;-පෙ-පරිහායන්තීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

5 (මෙහි අරුත් සුගමයි. කිතසින් දතයුතු)

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං යම්මේ; ඤාතිපරිහානි, නෑයන්ගේ පිරිහීමක්වේද; එසාපරිහානි, මේපිරිහිම; අප්පමත්තිකා, ස්වල්පමාත්‍ර ඇත්තීය හෙවත් ඉතාස්වල්පයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; පඤ්ඤාපරිහානි, ප්‍රඥුහුගේ පිරිහිමක්වේද; පරිහානීනං, පිරිහීම් අතුරෙන්; එතං, මේප්‍රඥුහුගේ පිරිහිම; පතිකිට්ඨං, ලාමකයයි හෙවත් අනතිම පිරිහීමයයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; ඤාතිවුඩ්ඪි, නෑයන්ගේ වැඩීමක්වේද; එසාවුඩ්ඪි, මේවැඩීම; අප්පමත්තිකා, ස්වල්පමාත්‍රඇත්තීය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; පඤ්ඤාවුඩ්ඪි, ප්‍රඥුහුගේ

එවං සික්ඛිතබ්බං පඤ්ඤාවුඩ්ඪියා වඩ්ඪිස්සාමාති, එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

8 අප්පමත්තිකා එසා භික්ඛවෙ පරිහානි යදිදං භොගපරිහානි, එතං පතිකිට්ඨං භික්ඛවෙ පාරිහානීනං යදිදං පඤ්ඤාපරිහානීති.

9 අප්පමත්තිකා එසා භික්ඛවෙ වුඩ්ඪි යදිදං භොගවුඩ්ඪි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ වුඩ්ඪීනං යදිදං පඤ්ඤාවුඩ්ඪි, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං පඤ්ඤාවුඩ්ඪියා වඩ්ඪිස්සාමාති, එවං හිවො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

10 අප්පමත්තිකා එසා භික්ඛවෙ පරිහානි යදිදං යසොපරිහානි, එතං පතිකිට්ඨං භික්ඛවෙ පරිහානීනං යදිදං පඤ්ඤාපරිහානීති.

වග්ගො අට්ඨමො.

---

1 අප්පමත්තිකා එසා භික්ඛවෙ වුඩ්ඪි යදිදං යසොවුඩ්ඪි එතදග්ගං භික්ඛවෙ වුඩ්ඪීනං යදිදං පඤ්ඤාවුඩ්ඪි, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං පඤ්ඤාවුඩ්ඪියා වඩ්ඪිස්සාමාති, එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

වැඩීමක්වේද; වුඩ්ඪීනං, වෘඩීන් අතුරෙන්; එතං, මේ ප්‍රඥහුගේවැඩීම; අග්ගං, ශ්‍රෙෂ්ඨවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මා, එහෙයින්, ඉහ, මේකාරණයෙහිලා; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මිය යුතුයි. කෙසේද?, පඤ්ඤාවුඩ්ඪියා, ප්‍රඥහුගේ වැඩීමෙන්; වඩ්ඪිස්සාම්ඉති, වැඩෙන්නෙමුයි කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වො, තොප විසින්; එවංහි, මෙසේම; සික්ඛිතබ්බන්ති, හික්මිය යුතුයයි වදාළේය

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; භොගපරිහානි, භොගයන්ගේ පිරිහීමක්වේද;-පෙ-(මෙහි සෙසුඅරුත් මේවගීයේ (6)සූත්‍රයට සමයි.)

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; භොගවුඩ්ඪි, භොගයන්ගේ වැඩීමක්වේද;-පෙ-(මෙහිසෙසු අරුත් (7) මේ වගීයේ සූත්‍රයට සමයි)

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; යසොපරිහානි, යසස්හුගේ පිරිහීමක්වේද;—පෙ—පතිකිට්ඨංඉති, ලාමකයයි වදාළේය.

අටවෙනි වගීයයි.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; යසොවුඩ්ඪි, යසස්හුගේ වැඩීමක්වේද;-පෙ-(මෙහි සෙසුඅරුත් (8) වගීයේ(7) සූත්‍රයෙන් දතයුතු.)

2 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ පමාදො, පමාදො භික්ඛවෙ මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

3 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අප්පමාදො, අප්පමාදො භික්ඛවෙ මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

4 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ කොසජ්ජං, කොසජ්ජං භික්ඛවෙ මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

5 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ විරියාරම්භො, විරියාරම්භො භික්ඛවෙ මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

6 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යා එවං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ මහිච්ඡතා, මහිච්ඡතා භික්ඛවෙ මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

---

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යො, යමක්; එවං, මෙසේ; මහතො අනත්ථාය, මහත්වූ අනර්ථය පිණිස; සංවත්තති, පවතීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං පමාදො, මේ සමෘති විප්‍රවාසසඞ්ඛ්‍යාත ප්‍රමාදයතෙම; යථා, යම්සේද, (එබඳුවූ) අඤ්ඤං එකධම්මම්පි, අනිත් එකාම සවභාවයකුත්; අහං, මම; න සමනුපස්සාමි, නුවතැසින් නොමදකිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පමාදො, ප්‍රමාදයතෙම; මහතො අනත්ථාය, මහත්වූ අනර්ථය පිණිස; සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං අප්පමාදො, මේ සමෘති අවිප්‍රවාසසඞ්ඛ්‍යාත අප්‍රමාදය;-පෙ-මහතො අත්ථාය, මහත්වූ අර්ථය පිණිස; සංවත්තතීති; පවතීයයි වදාළේය.

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං කොසජ්ජං, මේ කුසීතභාවය;-පෙ-සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං විරියාරම්භො, මේ සම්‍යක් ප්‍රධානවීර්‍ය්‍යයාගේ පටන්ගැනීම;-පෙ-සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං මහිච්ඡතා, මේ මහෙච්ඡභාවය;-පෙ-හෙවත් මහාලොභය;-පෙ-සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

7 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යා එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අප්පිච්ඡතා, අප්පිච්ඡතා භික්ඛවෙ මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

8 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යා එවං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අසන්තුට්ඨිතා, අසන්තුට්ඨිතා භික්ඛවෙ මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

9 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යා එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ සන්තුට්ඨිතා, සන්තුට්ඨිතා භික්ඛවෙ මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

10 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අයොනිසො මනසිකාරො, අයොනිසො මනසිකාරො භික්ඛවෙ මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

11 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ යොනිසො මනසිකාරො, යොනිසො මනසිකාරො භික්ඛවෙ මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

12 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අසම්පජඤ්ඤං, අසම්පජඤ්ඤං භික්ඛවෙ මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

---

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං අප්පිච්ඡතා, මේ අල්පෙච්ඡ භාවය හෙවත් අලොභය;-පෙ-සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- ඉදං අසන්තුට්ඨිතා, මේ අසන්තොෂතාසඞ්ඛ්‍යාතලොභය;-පෙ-සංවත්තතීති,පවතීයයිවදාළේය

9 භික්ඛවෙ,මහණෙනි;-පෙ-ඉදං සන්තුට්ඨිතා,මේ අලොභතා සඞ්ඛ්‍යාත සන්තොෂය; -පෙ- සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං අයොනිසො මනසිකාරො මේ අනුපාය වශයෙන් මෙනෙහි කිරීම;-පෙ-සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- ඉදං යොනිසො මනසිකාරො, මේ උපායවශයෙන් මෙනෙහි කිරීම;-පෙ-සංවත්තතීති,පවතීයයි වදාළේය.

12 භික්ඛවෙ,මහණෙනි;-පෙ-ඉදං අසම්පජඤ්ඤං,මේ සම්‍යක් ප්‍රඥාව නැතිබව හෙවත් මෝහය; -පෙ- සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

13 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ සම්පජඤ්ඤං, සම්පජඤ්ඤං භික්ඛවෙ මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

14 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ පාපමිත්තතා, පාපමිත්තතා භික්ඛවෙ මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

15 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භක්ඛවෙ කල්‍යාණමිත්තතා, කල්‍යාණමිත්තතා භික්ඛවෙ මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

16 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අනුයොගො අකුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො කුසලානං ධම්මානං අනුයොගො භික්ඛවෙ අකුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො කුසලානං ධම්මානං මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

17 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අනුයොගො කුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො අකුසලානං ධම්මානං, අනුයොගො භික්ඛවෙ කුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො අකුසලානං

---

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ- ඉදං සම්පජඤ්ඤං, මේ සම්‍යක් ප්‍රඥාව ඇතිබව හෙවත් අමෝහය;-පෙ-සංවත්තතීති,පවතීයයිවදාළේය.

14 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ඉදං පාපමිත්තතා, මේ ලාමක මිත්‍රයන් ඇතිබව;-පෙ-සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

15 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ- ඉදං කල්‍යාණමිත්තතා, මේ කල්‍යාණමිත්‍රයන් ඇතිබව;-පෙ-සංවත්තතීති,පවතීයයි වදාළේය.

16 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-අකුසලානං ධම්මානං, අකුශල ධර්මයන්ගේ;ඉදං අනුයොගො,මේ යුක්තප්‍රයුක්තවීම හෙවත් නැවත නැවත සෙවීමද;කුසලානං ධම්මානං,චාතුර්භූමකකුශලධර්මයන්ගේ, අනනුයොගො, යුක්තප්‍රයුක්ත නොවීම හෙවත් නැවත නැවත නොසෙවීමද;-පෙ- සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

ධම්මානං මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

වග්ගො නවමො.

1 අජ්ඣත්තිකං භික්ඛවෙ අඞ්ගන්ති කරිත්වා න අඤ්ඤං එක ධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ පමාදො, පමාදො භික්ඛවෙ මහතො අනත්ථාය සංවත්ත තීති.

2 අජ්ඣත්තිකං භික්ඛවෙ අඞ්ගන්ති කරිත්වා න අඤ්ඤං එක ධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අප්පමාදො, අප්පමාදො භික්ඛවෙ මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

3 අජ්ඣත්තිකං භික්ඛවෙ අඞ්ගන්ති කරිත්වා න අඤ්ඤං එක ධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයි

---

17 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය. (මෙහි අරුත් සුගමයි. (16) මේනයින් දතයුතුයි.)

නවවෙනි වර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අජ්ඣත්තිකං, අධ්‍යාත්මිකවූ හෙවත් සවසන්තානයෙහි පිහිටියාවූ; අඞ්ගං, කාරණයක්; ඉතිකරිත්වා, මෙසේකොට; (දෙහෝතොහොත්) අජ්ඣත්තිකං, අධ්‍යාත්මිකවූ වක්; අඞ්ගං ඉතිකරිත්වා, කාරණයයිකොට; යං, යමක්; එවං, මෙසේ; මහතො අනත්ථාය, මහත්වූ අනර්ථය පිණිස, සංවත්තති, පවතීද, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං පමාදො, මේ සමෘතිවිප්‍රවාස සඞ්ඛ්‍යාතප්‍රමාදයතෙම; යථා, යම්සේනම්; (එබඳුවූ) අඤ්ඤං එකධම්මම්පි, අනික්එකම කාණයකුත්; නසමනුපස්සාමි, නුවනැසින් නොමදකිමි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පමාදො, සමෘතිවිප්‍රවාසසඞ්ඛ්‍යාත ප්‍රමාදයතෙම; මහතො අනත්ථාය, මහත්වූ අනර්ථය පිණිස; සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- යං, යමක්; එවං, මෙසේ; මහතොඅත්ථාය, මහත්වූ අර්ථය පිණිස; සංවත්තති, පවතීද; ඉදං අප්පමාදො, මේ සමෘතිඅවිප්‍රවාස සඞ්ඛ්‍යාත අප්‍රමාදයතෙම; යථා යම්සේද (එබඳුවූ); -පෙ- සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- ඉදං කොසජ්ජං, මේකුසීතභාවය; - විරියාරම්භො, සම්‍යක්ප්‍රධාන වීර්‍ය්‍යාගේ පටන්ගැණීම; - මහි

දං භික්ඛවෙ කොසජ්ජං–පෙ–විරියාරම්භො–මහිච්ඡතා–අප්පිච්ඡතා–අසන්තුට්ඨිතා–සන්තුට්ඨිතා–අයොනිසො මනසිකාරො–යොනිසො මනසිකාරො–අසම්පජඤ්ඤං–සම්පජඤ්ඤං–

4 බාහිරං භික්ඛවෙ අඞ්ගන්ති කරිත්වා න අඤ්ඤං එකඞ්ගම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ පාපමිත්තතා, පාපමිත්තතා භික්ඛවෙ මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

5 බාහිරං භික්ඛවෙ අඞ්ගන්ති කරිත්වා න අඤ්ඤං එකඞ්ගම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ කල්‍යාණමිත්තතා, කල්‍යාණමිත්තතා භික්ඛවෙ මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

6 අජ්ඣත්තිකං භික්ඛවෙ අඞ්ගන්ති කරිත්වා න අඤ්ඤං එකඞ්ගම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං මහතො අනත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අනුයොගො අකුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො කුසලානං ධම්මානං, අනුයොගො භික්ඛවෙ අකුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො කුසලානං ධම්මානං මහතො අනත්ථාය සංවත්තතීති.

ච්ඡතා, මහත්වූ ඊප්සා ඇති බව; අප්පිච්ඡතා, අල්පෙච්ඡභාවය හෙවත් ආශාරහිත භාවය, අසන්තුට්ඨිතා, අසන්තොෂ සඞ්ඛ්‍යාත ලොභය;– සන්තුට්ඨිතා; සන්තොෂ සඞ්ඛ්‍යාත අලොභය;– අයොනිසො මනසිකාරො, අනුවණින් මෙනෙහිකිරීම;— යොනිසො මනසිකාරො, නුවණින් මෙනෙහිකිරීම;– අසම්පජඤ්ඤං, සම්‍යක් ප්‍රඥ රහිත භාවය;— සම්පජඤ්ඤං, සම්‍යක් ප්‍රඥසහිතභාවය;— .

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; බාහිරං, බාහිරවූ; අඞ්ගං, කාරණයක්; –පෙ–ඉදං පාපමිත්තතා, මේලාමක මිත්‍රයන් ඇතිබව;–පෙ–සංවත්තතීති, පවතීයයි වදළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;–පෙ–ඉදං කල්‍යාණමිත්තතා, මේ කල්‍යාණමිත්‍රයන් ඇතිබව,–පෙ–සංවත්තතීති, පවතීයයි වදළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;–පෙ–අකුසලානං ධම්මානං, අකුශල ධර්මයන්ගේ; ඉදං අනුයොගො, මේ ප්‍රයොගය හෙවත් යෙදීමද; කුසලානං ධම්මානං, කුශලධර්මයන්ගේ; අනනුයොගො, මේ අප්‍රයොගය හෙවත් නොයෙදීමද;–පෙ–සංවත්තතීති, පවතීයයි වදළේය.

7 අජ්ඣත්තිකං භික්ඛවෙ අඞ්ගන්ති කරිත්වා න අඤ්ඤං එකඞ්ගම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං මහතො අත්ථාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අනුයොගො කුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො අකුසලානං ධම්මානං, අනුයොගො භික්ඛවෙ කුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො අකුසලානං ධම්මානං මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

8 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං සද්ධම්මස්ස සම්මොසාය අන්තරධානාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ පමාදො, පමාදො භික්ඛවෙ සද්ධම්මස්ස සම්මොසාය අන්තරධානාය සංවත්තතීති

9 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං සද්ධම්මස්ස ඨිතියා අසම්මොසාය අනන්තරධානාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අප්පමාදො, අප්පමාදො භික්ඛවෙ සද්ධම්මස්ස ඨිතියා අසම්මොසාය අනන්තරධානාය සංවත්තතීති.

10 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං සද්ධම්මස්ස සම්මොසාය අන්තරධානාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ කොසජ්ජං–පෙ– විරියාරම්භො–මහිච්ඡතා–අප්පිච්ඡතා– අසන්තුට්ඨිතා– සන්තුට්ඨිතා– අයොනිසො මනසිකාරො– යොනිසො මනසිකාරො– අසම්පජඤ්ඤං –සම්පජඤ්ඤං– පාපමිත්තතා–කල්‍යාණමිත්තතා—අනුයොගො භික්ඛවෙ අකුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො කුසලානං ධම්මානං සද්ධම්මස්ස සම්මොසාය අන්තරධානාය සංවත්තතීති.

---

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;–පෙ–සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය..

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යො, යමක්; එවං, මෙසේ; සද්ධම්මස්ස, සද්ධර්මයාගේ හෙවත් ශාසනයාගේ; සම්මොසාය, විනාශය පිණිස; අන්තරධානාය, අතුරුදන්වීම පිණිස හෙවත් නොපෙණීමපිණිස සංවත්තති, පවතීද;–පෙ–සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; –පෙ– සද්ධම්මස්ස, සද්ධර්මයාගේ හෙවත් ශාසනයාගේ; ඨිතියා, චිරස්ථිතිය පිණිස; අසම්මොසාය, විනාශනොවීම පිණිස; අනන්තරධානාය, අතුරුදන් නොවීම පිණිස –පෙ– සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;–පෙ–සංවත්තතීති; පවතීයයි වදාළේය.

11 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං සද්ධම්මස්ස ඨිතියා අසම්මොසාය අනන්තරධානාය සංවත්තති යථයිදං භික්ඛවෙ අනුයොගො කුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො අකුසලානං ධම්මානං, අනුයොගො භික්ඛවෙ කුසලානං ධම්මානං අනනුයොගො අකුසලානං ධම්මානං සද්ධම්මස්ස ඨිතියා අසම්මොසාය අනන්තරධානාය සංවත්තතීති.

චතුක්කොටිකං නිට්ඨිතං

---

12 යෙ තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ අධම්මං ධම්මොති දීපෙන්ති තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ බහුජනාහිතාය පටිපන්නා බහුජනාසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, බහුඤ්ච තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ අපුඤ්ඤං පසවන්ති, තෙපිමං සද්ධම්මං අන්තරධාපෙන්තීති.

13 යෙ තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ ධම්මං අධම්මොති දීපෙන්ති අවිනයං විනයොති දීපෙන්ති—පෙ—විනයං අවිනයොති දීපෙන්ති අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙන්ති. භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාග

---

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

චතුක්කොටිකයයි.

---

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙතෙභික්ඛූ, යම්ඒභික්ෂු කෙනෙක්; අධම්මං, දශඅකුශල කර්මපථසඞ්ඛ්‍යාත අධර්මය; ධම්මොති, දශකුශල කර්මපථසඞ්ඛ්‍යාත ධර්මයයි; දීපෙන්ති, ප්‍රකාශකෙරෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහුතුමූ; බහුජනාහිතාය, බොහෝ දෙනාට අහිතපිණිස; බහුජනාසුඛාය, බොහෝදෙනාට නොසැප පිණිස; බහුනොජනස්ස, බොහෝදෙනාට; අනත්ථාය, අනර්ථ පිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; අහිතාය, අහිතපිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; පටිපන්නා, පිළිපන්නාහු වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහුතුමූ; බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං, බොහෝ අකුසල්ද; පසවන්ති; රැස්කෙරෙත්; තෙපි, ඒ භික්ෂූහුද; ඉමං සද්ධම්මං, මේ ශාසනය; අන්තරධාපෙන්තීති; අතුරුදහන් කෙරෙත්යයි වදාළේය.

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙතෙභික්ඛූ, යම්ඒභික්ෂුකෙනෙක්; ධම්මං, දශකුශල කර්මපථසඞ්ඛ්‍යාත ධර්මය; අධම්මොති, දශඅකුශල කර්මපථසංඛ්‍යාත අධර්මයයි; දීපෙන්ති, ප්‍රකාශකෙරෙද්ද; අවිනයං, විනයනොවූවක් හෙවත් රාගාදීන්ගේ නොහික්මීමයයි කියනලද

තෙනාති දීපෙන්ති. අනාචිණ්ණං තථාගතෙන ආචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙන්ති. ආචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙන්ති. අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙන්ති. පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙන්ති තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ බහුජනාහිතාය පටිපන්නා බහුජනාසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, බහුඤ්ච තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ අපුඤ්ඤං පසවන්ති, තෙපිමං සද්ධම්මං අන්තරධාපෙන්තීති.

වග්ගො දසමො.

අවිනය; විනයොති, විනයයයි හෙවත් රාගාදීන්ගේ හික්මීමයයි; දීපෙන්ති, ප්‍රකාශකෙරෙද්ද;-පෙ-විනයං, රාගාදීන්ගෙ හික්මීම යයි කියනලද විනය; අවිනයොති, රාගාදීන්ගේ නොහික්මීම සඞ්ඛ්‍යාත අවිනයයයි; දීපෙන්ති, ප්‍රකාශකෙරෙද්ද; තථාගතෙන, තථාගතයන් වහන්සේ විසින්; අභාසිතං, නොවදාරණලද්ද; අලපිතං, ලපනය නොකරණලද්ද හෙවත් ප්‍රකාශනොකරණලද්ද; තථාගතෙන, තථාගතයන්වහන්සේ විසින්; භාසිතං,වදාරණලද්දේය;ලපිතංඉති,ලපනයකරණලද්දේයයිහෙවත් කථනයකරණලද්දේයයි;දීපෙන්ති, ප්‍රකාශකෙරෙත්ද; තථාගතෙන, තථාගතයන්වහන්සේ විසින්; භාසිතං වදාරණලද්ද; ලපිතං, ලපනය කරණලද්ද; තථාගතෙන, තථාගතයන්වහන්සේ විසින්; අභාසිතං, නොවදාරණලද්දේය; අලපිතං ඉති, ලපනය නොකරණලද්දේයයි;දීපෙන්ති, ප්‍රකාශකෙරෙද්ද;-පෙ-අනාචිණ්ණං, පුරුදුනොකරණලද්ද;ආචිණ්ණංඉති,පුරුදුකරණලද්දේයයි;-පෙ- අප්පඤ්ඤත්තං, නොපණවනලද්ද; පඤ්ඤත්තං ඉති, පණවනලද්දේයයි; දීපෙන්ති,ප්‍රකාශකෙරෙද්ද;-පෙ-භික්ඛවෙ,මහණෙනි;තෙභික්ඛූ,ඒ භික්ෂූහුතුමූ, බහුජනාහිතාය, බොහෝදෙනාට අහිතපිණිස; බහුජනාසුඛාය, බොහෝදෙනාට නොසැපපිණිස; බහුනොජනස්ස, බොහෝදෙනාට හෙවත් මහජනයාට; අනත්ථාය; අවැඩපිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; අහිතාය, අහිතපිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; පටිපන්නා, පිළිපන්නාහුවෙත්; භික්ඛවේ, මහණෙනි; තෙභික්ඛූ, ඒ භික්ඛූහුතුමූ; බහුංඅපුඤ්ඤංච, බොහෝ අකුසල්ද, පසවන්ති, රැස්කෙරෙත්; තෙපි, ඒ භික්ෂූහුද; ඉමංසද්ධම්මං, මෙශාසනය; අන්තරධාපෙන්තීති; අතුරුදන් කෙරෙත්යයි වදාළේය.

දසවෙනි වර්ගයයි.

1 යෙ තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ අධම්මං අධම්මොති දීපෙන්ති තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ බහුජනහිතාය පටිපන්නා බහුජනසුඛාය බහුනො ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානං, බහුඤ්ච තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ පුඤ්ඤං පසවන්ති, තෙපිමං සද්ධම්මං ඨපෙන්තීති.

2 යෙ තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ ධම්මං ධම්මොති දීපෙන්ති. අවිනයං අවිනයොති දීපෙන්ති. විනයං විනයොති දීපෙන්ති. අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙන්ති. භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙන්ති. අනාචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙන්ති. ආචිණ්ණං තථාගතෙන ආචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙන්ති අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙන්ති. පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙන්ති තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ බහුජනහිතාය පටිපන්නා බහුජනසුඛාය බහුනො ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානං, බහුඤ්ච තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ පුඤ්ඤං පසවන්ති, තෙපිමං සද්ධම්මං ඨපෙන්තීති.

වග්ගො එකාදසමො.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙතෙභික්ඛූ, යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අධම්මං, අධර්මය; අධම්මොති; අධර්මයයි; දීපෙන්ති, ප්‍රකාශකෙරෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහුතුමූ; බහුජනහිතාය, බොහෝදෙනාට හිතපිණිස; බහුජනසුඛාය, බොහෝ දෙනාට සැපපිණිස; බහුනොජනස්ස, බොදෙනාහට; අත්ථාය, වැඩපිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; හිතාය, හිතපිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; පටිපන්නා, පිළිපන්නාහුවෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහුතුමූ; බහුංපුඤ්ඤංච, බොහෝ පින්ද; පසවන්ති, රැස්කෙරෙත්; තෙපි, ඒ භික්ෂූහුද; ඉමං සද්ධම්මං, මෙශාසනය; ඨපෙන්තීති, තබත්යයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙතෙභික්ඛූ, යම් ඒ භික්ෂුකෙනෙක් ධම්මං, දශකුශල කම්පථසඞ්ඛ්‍යාත ධර්මය; ධම්මොති, ධර්මයයි; දීපෙන්ති, ප්‍රකාශකෙරෙද්ද; අවිනයං, විනයනොවූව; අවිනයොති, අවිනයයි හෙවත් රාගාදීන්ගේ නොහික්මීමයයි–පෙ– ඨපෙන්තීති, තබත්යයි වදාළේය.

එකොළොස්වෙනි වර්ගයයි.

1 යෙ තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ අනාපත්තිං ආපත්තීති දීපෙන්ති, ආපත්තිං අනාපත්තීති දීපෙන්ති, ලහුකං ආපත්තිං ගරුකා ආපත්තීති දීපෙන්ති, ගරුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තීති දීපෙන්ති, දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්ති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙන්ති, සාවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තීති දීපෙන්ති. අනවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තීති දීපෙන්ති, සප්පටිකම්මං ආපත්තිං අප්පටිකම්මා ආපත්තීති දීපෙන්ති, අප්පටිකම්මං ආපත්තිං සප්පටිකම්මා ආපත්තීති දීපෙන්ති, තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ බහුජනාහිතාය පටිපන්නා බහුජනාසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, බහුඤ්ච තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ අපුඤ්ඤං පසවන්ති, තෙපිමං සද්ධම්මං අන්තරධාපෙන්තීති.

වග්ගො ද්වාදසමො.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙතෙභික්ඛූ, යම් ඒ භික්ෂුකෙනෙක්; අනාපත්තිං, ඇවැත්නොවූව; ආපත්තීති, ඇවැත්යයි; දීපෙන්ති ප්‍රකාශකෙරෙද්ද; ආපත්තිං, ඇවැත් වූව; අනාපත්තීති, ඇවැත්නොවේයයි-පෙ-ලහුකං ආපත්තිං, ලුහුඇවත හෙවත් පාචිත්තියාදිපඤ්ච ආපත්තිස්කන්ධය; ගරුකාආපත්තීති, පාරාජිකාදි ගරුඇවතයයි හෙවත් ගරුකාපත්තිස්කන්ධය යයි—ගරුකං ආපත්තිං, පාරාජිකාදි ගරුඇවත; ලහුකාපත්තීති, පාචිත්තියාදි ලුහුඇවතයයි—දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං, නපුරඇසුරුකරණලද ඇවත හෙවත් පාරාජිකාදී ගරුකාපත්තිස්කන්ධය, අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති; පාචිත්තියාදි අදුට්ඨුල්ලාපත්තියයි—සාවසෙසං ආපත්තිං, අවශෙෂ සහිතවූ ඇවැත හෙවත් සඞ්ඝාදිශෙෂාදි සාවශෙෂාපත්තිස්කන්ධය; අනවසෙසාආපත්තීති අවශෙෂ රහිතවූ ඇවැතයයි;—අනවසෙසං පත්තිං, අවශෙෂ රහිතවූ ඇවත හෙවත් පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධය; සාවසෙසාපත්තීති, අවශෙෂ සහිත ඇවැතයයි;—සප්පටිකම්මං ආපත්තිං, සඞ්ඝාදිශෙෂාදි ප්‍රතිකර්මසහිතඇවත; අප්පටිකම්මා ආපත්තීති, ප්‍රතිකර්මරහිත ඇවතයයි;-අප්පටිකම්මංආපත්තිං, ප්‍රතිකර්මරහිත ඇවත හෙවත් පරාජිකාපත්තිස්කන්ධය; සප්පටිකම්මාආපත්තීති, ප්‍රතිකර්ම සහිතඇවතයයි; දීපෙන්ති, ප්‍රකාශකෙරෙද්ද;-පෙ-අන්තරධාපෙන්තීති, අතුරුදන් කෙරෙත්යයි වදාළේය.

දෙළොස්වෙනි වර්ගයයි.

1 යෙ තෙ භිකඛවෙ භිකඛූ අනාපතතිං අනාපතතීති දීපෙනති, ආපතතිං ආපතතීති දීපෙනති, ලහුකං ආපතතිං ලහුකා ආපතතී දීපෙනති, ගරුකං ආපතතිං ගරුකා ආපතතීති දීපෙනති, දුටඨුලලා ආපතතිංදුටඨුලලා ආපතතීති දීපෙනති, අදුටඨුලලං ආපතතිං අදුටඨුලලා ආපතතීති දීපෙනති, සාවසෙසං ආපතතිං සාවසෙසා ආපතතී දීපෙනති, අනවසෙසං ආපතතිං අනවසෙසා අපතතීති දීපෙනති. සපපටිකමමං ආපතතිං සපපටිකමමා ආපතතීති දීපෙනති, අපපටිකමමං ආපතතිං අපපටිකමමා ආපතතීති දීපෙනති, තෙ භිකඛවෙ භිකඛූ බහුජන හිතාය පටිපනනා බහුජනසුඛාය බහුනො ජනසස අත්ථාය හිතාය සුඛායදෙවමනුසසානං බහුඤචතෙ භිකඛවෙ භිකඛූ පුඤඤං පසවනති, තෙපිමං සඬමමං ඨපෙනතීති.

වගෙගා තෙරසමො.

---

1 එකපුගගලො භිකඛවෙ ලොකෙ උපපජජමානො උපපජජති බහුජනහිතාය බහුජනසුඛාය ලොකානුකමපාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුසසානං, කතමො එකපුගගලො? තථාගතො අරහං සමමා සමබුඬො, අයං ඛො භිකඛවෙ එකපුගගලො

---

1 භිකඛවෙ, මහණෙනි; යෙතෙභිකඛූ, යම්එභික්ෂූකෙනෙක්; අනාපතතිං, ඇවැත්නොවූව; ආපත්තීති, ඇවැත්යයි; දීපෙනති, ප්‍රකාශකෙරෙද්ද; ආපතතිං, ඇවැත්වූව; ආපත්තීති, ඇවැත්යයි; දීපෙනති, ප්‍රකාශකෙරෙද්ද;-පෙ-තෙපි, ඔහුතුමූත්; ඉමංසඬමමං, මේශාසනය; ඨපෙනතීති, තබත්යයි වදාළේය.

තෙලෙස්වෙනි වර්ගයයි.

භිකඛවෙ, මහණෙනි; එකපුගගලො, එකම්පුද්ගලයෙක්. තෙම; ලොකෙ, සත්වලොකයෙහි; උපපජජමානො, උපදින්නේ; බහුජනහිතාය, බොහෝදෙනාට හිතපිණිස; බහුජනසුඛාය, බොහෝදෙනාට සැපපිණිස; ලොකානුකමපාය; සත්වලොකයාට අනුකම්පාපිණිස; දෙවමනුසසානං, දෙවිමිනිසුන්ට; හිතාය, හිතපිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; උජජති, උපදී; කතමො එකපුගගලො?; කවරනම් එකම පුද්ගලයෙක්ද?; තථාගතො, පළමුබුදුවරයන්මෙන් ආංහෙයින් තථාගතනම්වූ; අරහං, කෙලෙස්සතු

ලොකෙ උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති බහුජනහිතාය බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානන්ති.

2 එකපුග්ගලස්ස භික්ඛවෙ පාතුභාවො දුල්ලභො ලොකස්මිං, කතමස්ස එකපුග්ගලස්ස? තථාගතස්ස අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස, ඉමස්ස ඛො භික්ඛවෙ එකපුග්ගලස්ස පාතුභාවො දුල්ලභො ලොකස්මින්ති.

3 එකපුග්ගලො භික්ඛවෙ ලොකෙ උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති අච්ඡරියමනුස්සො, කතමො එකපුග්ගලො? තථාගතො අරහං සම්මාසම්බුද්ධො, අයං ඛො භික්ඛවෙ එකපුග්ගලො ලොකෙ උප්පජ්ජමා

රත් නැසූහෙයින් අහීත්නම්වූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්‍යක් සම්බුද්ධයන්වහන්සේය; භික්ඛවෙ; මහණෙනි; අයං ඛො එකපුග්ගලො, මේ එකම පුද්ගලතෙමවනාහි; ලොකෙ, සත්වලොකයෙහි; උප්පජ්ජමානො, උපදින්නේ; බහුජනහිතාය, මහජනයාටහිත පිණිස; බහුජනසුඛාය, මහජනයාට සැපපිණිස; ලොකානුකම්පාය, සත්වලොකයාට අනුකම්පාපිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; අත්ථාය, වැඩපිණිස; හිතාය, හිතපිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; උප්පජ්ජතීති, උපදීයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකපුග්ගලස්ස, එකම්පුද්ගලයෙකුගේ; පාතුභාවො, පහළවීම හෙවත් උත්පත්තිය; ලොකස්මිං, සත්වලොකයෙහි; දුල්ලභො, දුර්ලභයිහෙවත් ලාබාගන්ට ඉතාදුෂ්කරයි; කතමස්ස එකපුග්ගලස්ස?; කවරනම් එකම්පුද්ගලයෙකුගේදයත්?; තථාගතස්ස, තථාගතවූ; අරහතො, රහසත් පව්නොකරණ හෙයින් අහීත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධස්ස, සම්‍යක් සම්බුද්ධයන්වහන්සේගේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමස්සඛො එකපුග්ගලස්ස, මේ එකම පුද්ගලයාගේ; පාතුභාවො, උත්පත්තිය, ලොකස්මිං, සත්වලොකයෙහි, දුල්ලභොති, දුර්ලභයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකපුග්ගලො, එකම්පුද්ගලයෙක්; ලොකෙ, සත්වලොකයෙහි; උප්පජ්ජමානො, උපදිමින්; අච්ඡරිය මනුස්සො, ආශ්චර්‍ය්‍ය මනුෂ්‍යවූයේ හෙවත් අසුරගැසීමට යොග්‍යවූයේ; උප්පජ්ජති, උපදී; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංඛො එකපුග්ගලො,

නො උප්පජ්ජති අච්ඡරිය මනුස්සොති.

4 එකපුග්ගලස්ස භික්ඛවෙ කාලකිරියා බහුනො ජනස්ස අනුතප්පා හොති, කතමස්ස එකපුග්ගලස්ස? තථාගතස්ස අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස, ඉමස්ස ඛො භික්ඛවෙ එකපුග්ගලස්ස කාලකිරියා බහුනො ජනස්ස අනුතප්පා හොතීති.

5 එකපුග්ගලො භික්ඛවෙ ලොකෙ උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති අදුතියො අසහායො අප්පටිමො අප්පටිසමො අප්පටිභාගො අප්පටිපුග්ගලො අසමො අසමසමො දිපදුනං අග්ගො, කතමො එකපුග්ගලො? තථාගතො අරහං සම්මාසම්බුද්ධො, අයං ඛො භික්ඛවෙ එකපුග්ගලො ලොකෙ උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති අදුතියො අස

මේ එකම පුද්ගලතෙම; ලොකෙ, සත්වලොකයෙහි; උප්පජ්ජමානො, උපදිමින්; අච්ඡරිය මනුස්සා, ආශ්චර්ය්‍ය මනුෂ්‍යවූයේ; උප්පජ්ජතීති, උපදීයයි වදාළේය.

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකපුග්ගලස්ස, එකම පුද්ගලයෙකුගේ; කාලකිරියා, කාලක්‍රියාව හෙවත් එක් කාලයෙක්හි ප්‍රකටවූ ක්‍රියාව; බහුනොජනස්ස, බොදෙනානට; අනුතප්පා හොති, පසුතැවිලිකර වේ; -පෙ- අනුතප්පා හොතීති, අනුතාපකරවේයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අදුතියො, තමහට දෙවැනිබුදු වරයෙක් නැතිහෙයින් අදුතියවූ; අසහායො, ආත්මභාවාදියෙන් තමහට සදෘශයෙක් නැති හෙයින් අසහායවූ; අප්පටිමො, තමහට සමාන ප්‍රතිමාවක් නැති හෙයින් අප්‍රතිමවූ; අප්පටිසමො, ආත්මභාවයෙන්ම තමහට සමාන කිසිවෙක් නැතිහෙයින් අප්‍රතිසමවූ; අප්පටිභාගො, තමහට ප්‍රතිභාගදෙන්ට සමත්වූ කෙනෙක් නැති හෙයින් අප්‍රතිභාගවූ, අප්පටිපුග්ගලො, මම බුදුයයි ප්‍රතිඥාදෙන්ට සමත්වූ අනිකෙක් නැති හෙයින් අප්‍රතිපුද්ගලවූ; අසමො, එහෙයින්ම සියලු සත්වයන්හා සමනොවූ; අසමසමො, අසමවූ අතීතානාගත බුදුවරයන් හා සමවූ; දිපදුනං, දෙපාඇති සත්වයන් අතුරෙන්; අග්ගො, ශ්‍රෙෂ්ඨවූ; එකපුග්ගලො, එකමපුද්ගලයෙක්තෙම; ලොකෙ, සත්වලොකයෙහි; උප්පජ්ජමානො, උපදිමින්; උප්පජ්ජති, උපදී; -පෙ- දිපදුනං අග්ගො, දෙපාඇතිසත්වයන් අතු

භාසො අප්පටිමො අප්පටිසමො අප්පටිභාගො අප්පටිපුග්ගලො අසමො අසමසමො දිපදතං අග්ගොති.

6 එකපුග්ගලස්ස භික්ඛවෙ පාතුභාවා මහතො චක්ඛුස්ස පාතුභාවො හොති, මහතො ආලොකස්ස පාතුභාවො හොති, මහතො ඔභාසස්ස පාතුභාවො හොති, ඡන්නං අනුත්තරියානං පාතුභාවො හොති, චතුන්නං පටිසම්භිදානං සච්ඡිකිරියා හොති, අනෙකධාතු පටිවෙධො හොති, නානාධාතු පටිවෙධො හොති, විජ්ජාවිමුත්ති ඵලසච්ඡිකිරියා හොති, සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියා හොති, අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියා හොති, අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියා හොති, කතමස්ස එකපුග්ගලස්ස? තථාගතස්ස අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස, ඉමස්ස ඛො භික්ඛවෙ එකපුග්ගලස්ස පාතුභාවා මහතො චක්ඛුස්ස පාතුභාවො හොති, මහතො ආලොකස්ස පාතුභාවො හොති, මහතො ඔභාසස්ස පාතුභාවො හොති, ඡන්නං අනුත්තරියානං පාතුභාවො හොති, චතුන්නං පටිසම්භිදානං සච්ඡිකිරියා හොති, අනෙකධාතු පටිවෙධො හොති, නානාධාතු පටිවෙධො හොති, විජ්ජාවිමුත්ති

වරෙන් ශ්‍රෙෂ්ඨවූ; අයංඑකපුග්ගලො, මේ එකම්පුද්ගලතෙම; ලොකෙ, සත්වලොකයෙහි; උප්පජ්ජමානො, උපදිමින්; උප්පජ්ජති, උපදීයයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකපුග්ගලස්ස, එකම්පුද්ගලයෙකුගේ; පාතුභාවා, පහලවීමෙන්; මහතොචක්ඛුස්ස, මහත්වූ ප්‍රඥාචක්ෂුසක් හුගේ; පාතුභාවො හොති, පහලවීමවේ; මහතො ආලොකස්ස, මහත්වූ ප්‍රඥාලොකයක්හුගේ; පාතුභාවොහොති; පහලවීමවේ; මහතො ඔභාසස්ස, මහත්වූ ප්‍රඥාවභාසයක්හුගේ; පාතුභාවොහොති, පහලවීමවේ; ඡන්නං අනුත්තරියානං, දර්ශනානුත්තරියාදි ෂඩ්විධ අනුත්තරිය ධර්මයන්ගේ හෙවත් උත්තරීතර විරහිත උත්තම ධර්මයක්හුගේ; පාතුභාවොහොති; පහලවීමවේ; චතුන්නං, පටිසම්භිදානං අර්ථප්‍රතිසම්භිදාදි චතුර්විධ ප්‍රතිසම්භිදාවන්ගේ හෙවත් සිව්පිළිසිඹියාවන්ගේ; සච්ඡිකිරියාහොති, ප්‍රත්‍යක්ෂකිරීමවේ; අනෙකධාතු පටිවෙධො හොති, චක්ඛුධාතු ආදි අටලොස් ධාතූන්ගේ ප්‍රතිවෙධය වේ; නානාධාතු පටිවෙධො හොති, අටලොස් ධාතූන්ගේ නානාස්වභාවයෙන් ප්‍රතිවෙධයවේ; විජ්ජාවිමුත්තිඵලසච්ඡිකිරියා හොති, විද්‍යාවිමුක්තිඵල ප්‍රත්‍යක්ෂකිරීමහෙවත් ඵලඥානයාගේ හා ඵලසම්ප්‍රයුක්ත ධර්මයන්ගේ පසක් කිරීමවේ; සොතාපත්තිඵල සච්ඡිකිරියා හොති, ශ්‍රොතාපත්ති ඵලයාගේ පසක්කිරීමවේ; සකදාගාමි ඵලසච්ඡිකිරියා

ඵලසච්ඡිකිරියා හොති, සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියා හොති, සකදාගාමිඵලසච්ඡිකිරියා හොති, අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියා හොති, අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියා හොතීති.

7 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකපුග්ගලම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං තථාගතෙන අනුත්තරං ධම්මචක්කං පවත්තිතං සම්මදෙව අනුප්පවත්තෙති යථයිදං භික්ඛවෙ සාරිපුත්තො, සාරිපුත්තො භික්ඛවෙ තථාගතෙන අනුත්තරං ධම්මචක්කං පවත්තිතං සම්මදෙව අනුප්පවත්තෙතීති.

ඒකපුග්ගල වග්ගො.

1 එතදග්ගං භික්ඛවෙ මම සාවකානං භික්ඛූනං රත්තඤ්ඤූනං යදිදං අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤො, මහාපඤ්ඤානං යදිදං සාරිපුත්තො, ඉද්ධිමන්තානං යදිදං මහාමොග්ගල්ලානො, ධුතවාදානං යදිදං මහාකස්සපො, දිබ්බචක්ඛුකානං යදිදං අනුරුද්ධො, උච්චා

හොති, සකෘදාගාමිඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කිරීමවේ; අනාගාමිඵල සච්ඡිකිරියා හොති, අනාගාමිඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කිරීමවේ; අරහත්තඵල සච්ඡිකිරියා හොති, අහීත්ඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කිරීම වේ; -පෙ- (සෙස්ස කීනයින් දතයුතු)

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යො, යමෙක්තෙම; තථාගතෙන, තථාගතයන්වහන්සේ විසින්; පවත්තිතං, පවත්වනලද; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; ධම්මචක්කං, ධර්මචක්‍රය; සම්මාඑව, මනාකොටම; අනුප්පවත්තෙති, අනුවපවත්වයිද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං සාරිපුත්තො, මේ ශාරිපුත්‍රස්ථවිරතෙම; යථා, යම්සේද; එවං, එබඳුවූ; අඤ්ඤං එකපුග්ගලම්පි, අනිත් එකම පුද්ගලයෙකුත්; අහං, මම; නසමනුපස්සාමි, නුවනැසින් නොමදකිමි; -පෙ- අනුප්පවත්තෙතීති, අනුව පවත්වායයි වදළේය.

ඒකපුද්ගල වර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤො, අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤනම් ස්ථවිර නමක්වේද; එතං, මේතෙම; රත්තඤ්ඤූනං, චිරරාත්‍රිදන්නාවූ; මම සාවකානං, මාගේ ශ්‍රාවකවූ; භික්ඛූනං, භික්ෂූන් අතුරෙන්; අග්ගං, ශ්‍රේෂ්ඨයි හෙවත්

කුලිකානං යදිදං භද්දියො කාලිගොධායපුත්තො, මඤ්ජුස්සරානං යදිදං ලකුණ්ටකභද්දියො, සීහනාදිකානං යදිදං පිණ්ඩොලභාරද්වාජො, ධම්මකථිකානං යදිදං පුණ්ණො මන්තානිපුත්තො, සංඛිත්තෙන භාසිතස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං විභජන්තානං යදිදං මහාකච්චානොති.

වග්ගො පඨමො.

---

1 එතදග්ගං භික්ඛවෙ මම සාවකානං භික්ඛූනං මනොමයං කායං අභිනිම්මිණන්තානං යදිදං චූළපන්ථකො, චෙතොවිවට්ට

කොටිප්‍රාප්තයි; යදිදං, යම්මේ; සාරිපුත්තො, ශාරිපුත්‍රනම් ස්ථවිරනමක්වේද; මහාපඤ්ඤානං, මහාප්‍රඥ ඇත්තාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් මේතම අග්‍රයි හෙවත් කොටිප්‍රාප්තයි; යදිදං, යම්මේ; මහාමොග්ගල්ලානො, මහාමෞද්ගල්‍යායනනම් ස්ථවිරනමක්වේද; ඉද්ධිමන්තානං, සෘද්ධිඇත්තාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් මේ තෙම ශ්‍රෙෂ්ඨයි හෙවත් කෙලපැමිණියේසි; යදිදං, යම් මේ; මහාකස්සපො, මහාකාශ්‍යපනම් ස්ථවිරනමක්වේද; ධූතවාදානං, ධූතධර්මකියන්නාවූ; -පෙ- යදිදං, යම්මේ; අනුරුද්ධො, අනුරුද්ධනම් ස්ථවිරනමක්වේද; දිබ්බචක්ඛුකානං, දිව්‍යඇස්ඇත්තාවූ;— යදිදං, යම්මේ; කාලිගොධාය පුත්තො, කාලිගොධානම් දේවියගේ පුත්‍රවූ; භද්දියො, භද්දියනම් ස්ථවිරනමක්වේද; උච්චාකුලිකානං, උසස්කුලඇත්තාවූ;—යදිදං, යම්මේ; ලකුණ්ටකභද්දියො, ලකුණ්ටකභද්දියනම් ස්ථවිරනමක් වේද; මඤ්ජුස්සරානං, මධුරස්වර ඇත්තාවූ;—යදිදං, යම්මේ; පිණ්ඩොලභාරද්වාජො, පිණ්ඩොලභාරද්වාජනම් ස්ථවිරනමක්වේද; සීහනාදිකානං, සිංහනාදකරන්නාවූ;— යදිදං, යම්මේ; මන්තානි පුත්තො, මන්තානි නම් බැමිණියගේ පුත්‍රවූ; පුණ්ණො, පුණ්ණනම් ස්ථවිරනමක්වේද; ධම්මකථිකානං, ධර්මකථිකාවූ;— යදිදං, යම්මේ; මහාකච්චානො, මහාකාත්‍යායන නම් ස්ථවිරනමක්වේද; සංඛිත්තෙන, සංක්ෂෙපයෙන්; භාසිතස්ස, වදාරණලද්දහුගේ; අත්ථං, අර්ථය; විත්ථාරෙන, විස්තරවශයෙන්; විභජන්තානං, විභාගකරන්නාවූ මාගේ ශ්‍රාවකවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් මේතෙම අග්‍රයයි වදාළේය.

ප්‍රථම වර්ගයයි.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; චූළපන්ථකො, චූළපන්ථකනම් ස්ථවිරනමක්වේද; එතං, මේතෙම; මනොමයං කායං, මනොමය ශරීරයක් හෙවත් සිතින් නිපදවනලද ශරීරයක්; අභි

කුසලානං යදිදං චූල්ලපන්ථකො, සඤ්ඤාවිවට්ටකුසලානං යදිදං මහාපන්ථකො, අරණවිහාරීනං යදිදං සුභූති, දක්ඛිණෙය්‍යානං යදිදං සුභූති, ආරඤ්ඤකානං යදිදං රෙවතො ඛදිරවනීයො, ඣායීනං යදිදං කඞ්ඛාරෙවතො, ආරද්ධවිරියානං යදිදං සොණො කොළිවිසො, කල්‍යාණවාක්කරණානං යදිදං සොණො කුටිකණ්ණො, ලාභීනං යදිදං සීවලි, සද්ධාධිමුත්තානං යදිදං වක්කලීති.

වග්ගො දුතියො.

---

1 එතදග්ගං භික්ඛවෙ මම සාවකානං භික්ඛූනං සික්ඛාකාමානං යදිදං රාහුලො, සද්ධාපබ්බජිතානං යදිදං රට්ඨපාලො, පඨමං

නිම්මිණන්තානං, නිර්මිතකරන්නාවූ; මම සාවකානං, මාගේ ශ්‍රාවකවූ; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්අතුරෙන්; අග්ගං, අග්‍රයි හෙවත් ශ්‍රෙෂ්ඨයි; යදිදං යමමේ; චූල්ලපන්ථකො, චූල්ලපන්ථකනම් ස්ථවිරනමක් වේද; චෙතොවිවට්ට කුසලානං, චිත්තවිවර්තයෙහි දක්ෂවූ හෙවත් රූපාවචරධ්‍යානලාභීවූ;— යදිදං, යම්මේ; මහාපන්ථකො, මහාපන්ථකනම් ස්ථවිරනමක්වේද; සඤ්ඤාවිවට්ටකුසලානං, සංඥාවිවර්තයෙහි දක්ෂවූ හෙවත් අරූපාවචරධ්‍යානලාභීවූ;— යදිදං, යම්මේ; සුභූති, සුභූති නම් ස්ථවිරනමක්වේද; අරණවිහාරීනං, නිකෙලශවිහරණ ඇත්තාවූ;— යදිදං, යම්මෙ; සුභූති, සුභූතිනම් ස්ථවිරනමක්වේද; දක්ඛිණෙය්‍යානං, දක්ෂිණාවට සුදුසුවූ;— යදිදං, යම්මේ; ඛදිරවනීයො, කිහිරිවෙනෙහි වාසය කරන්නාවූ; රෙවතො, රෙවතනම් ස්ථවිරනමක්වේද; ආරඤ්ඤකානං, ආරණ්‍යවාසීවූ;— යදිදං, යම්මේ, කඞ්ඛාරෙවතො, කඞ්ඛාරෙවතනම් ස්ථවිරනමක්වේද; ඣායීනං, ධ්‍යානකරන්නාවූ හෙවත් ධ්‍යානයෙහි ඇලුනාවූ;— යදිදං, යම්මේ; කොලිවිසො, කොලිවිසගොත්‍ර ඇත්තාවූ; සොණො, සොනනම් ස්ථවිරනමක්වේද; ආරද්ධවිරියානං, පටන්ගන්නාලද වීර්‍ය්‍ය ඇත්තාවූ;— යදිදං, යම්මේ, කුටිකණ්ණො, කෝටියක් අගනා කර්ණාභරණයන් දැරූබැවින් කුටිකණ්ණනම්වූ; සොණො, සොණනම් ස්ථවිරනමක්වේද; කල්‍යාණවාක්කරණානං, යහපත්වචන කියන්නාවූ;— යදිදං, යමමේ; සීවලී, සීවලීනම ස්ථවිරනමක්වේද; ලාභීනං, සිවුපසය ලබන්නාවූ— යදිදං, යමමේ; වක්කලී, වක්කලීනම ස්ථවිරනමක්වේද; සද්ධාධිමුත්තානං, ශ්‍රද්ධාවෙහි අධිමුක්තවූ හෙවත් බලවත්ශ්‍රද්ධාඇත්තාවූ මාගේ ශ්‍රාවකවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් මේතෙමඅග්‍රයයිවදාළේය.

දෙවෙනි වර්ගයයි.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; රාහුලො, රාහුල නම ස්ථවිරනමක්වේද; සික්ඛාකාමානං, ත්‍රිවිධශික්ෂාවන් කැමතිවන්නාවූ, මම සාවකානං, මාගේශ්‍රාවකවූ; භික්ඛූනං, භික්ෂූන් අතුරෙන්;

සලාකං ගණ්හන්තානං යදිදං කුණ්ඩධානො, පටිභානවන්තානං යදිදං වඞ්ගීසො, සමන්තපාසාදිකානං යදිදං උපසෙනො වඞ්ගන්තපුත්තො, සෙනාසනපඤ්ඤාපකානං යදිදං දබ්බො මල්ලපුත්තො, දෙවතානං පියමනාපානං යදිදං පිලින්දිවච්ඡො, ඛිප්පාභිඤ්ඤානං යදිදං බාහියො දාරුචීරියො, චිත්තකථිකානං යදිදං කුමාරකස්සපො, පටිසම්භිදප්පත්තානං යදිදං මහාකොඨිතො ති.

වග්ගො තතියො.

1 එතදග්ගං භික්ඛවෙ මම සාවකානං භික්ඛූනං බහුස්සුතානං යදිදං ආනන්දො, සතිමන්තානං යදිදං ආනන්දො, ගතිමන්තානං

එතං, මේතෙම; අග්ගං, ශ්‍රේෂ්ඨයි; යදිදං, යම්මේ; රට්ඨපාලො, රට්ඨපාලනම් ස්ථවිරනමක්වේද; සද්ධාපබ්බජිතානං, ශ්‍රද්ධාවෙන් පැවිදිවූ;-පෙ-යදිදං, යම්මේ; කුණ්ඩධානො, කුණ්ඩධාන නම්ස්ථවිරනමක්වේද; පඨමංසාලාකංගණ්හන්තානං, සියල්ලට පළමුව සලාකගන්නාවූ;—යදිදං, යම්මේ; වඞ්ගීසො, වඞ්ගීසනම් ස්ථවිරනමක්වේද; පටිභානවන්තානං, සම්පන්නප්‍රතිභාන ඇත්තාවූ හෙවත් වැටහීම් නුවන ඇත්තාවූ;—යදිදං, යම්මේ; වඞ්ගන්තපුත්තො, වඞ්ගන්ත බ්‍රාහ්මණයාගේ පුත්‍රවූ; උපසෙනො, උපසෙන නම්ස්ථවිරනමක්වේද; සමන්තපාසාදිකානං, සියල්ලපහද වන්නාවූ;—යදිදං, යම්මේ; මල්ලපුත්තො, මල්ලරාජපුත්‍රවූ; දබ්බො, දබ්බනම ස්ථවිරනමක්වේද; සෙනාසනපඤ්ඤාපකානං, සෙනසුන්පනවන්නාවූ;— යදිදං, යම්මේ; පිලින්දිවච්ඡො, පිලින්දිගොත්‍රයෙහිවූ වච්ඡනම් හෙවත් පිලින්දිවච්ඡනම් ස්ථවිරනමක්වේද; දෙවතානං, දෙවියන්ට; පියමනාපානං, ප්‍රියමනාපවූ;-යදිදං, යම්මේ; දාරුචීරියො, දරවැහැරි දූරු හෙයින් දාරුචීරියනම්වූ; බාහියො, බාහියනම් ස්ථවිරනමක්වේද; ඛිප්පාභිඤ්ඤානං, වහාඅධිගතඅභිඥාඇත්තාවූ;— යදිදං, යම්මේ; කුමාරකස්සපො, කුමාරකාශ්‍යපනම් ස්ථවිරනමක්වේද; චිත්තකථිකානං, විසිතුරුකොට බණකියන්නාවූ;— යදිදං, යම්මේ; මහාකොට්ඨිතො, මහාකොට්ඨිතනම් ස්ථවිරනමක්වේද; පටිසම්භිදප්පත්තානං, සිව්පිළිසිඹියාවට පැමිණියාවූ; මාගේ ශ්‍රාවකවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් මේතෙම ශ්‍රේෂ්ඨයයි වදාළේය.

තුන්වෙනි වග්ගයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; ආනන්දො, ආනන්ද නම් ස්ථවිරනමක්වේද; බහුස්සුතානං, බහුශ්‍රැතවූ හෙවත් බො

යදිදං ආනන්දො, ධිතිමන්තානං යදිදං ආනන්දො, උපට්ඨාකානං යදි
දං ආනන්දො, මහාපරිසානං යදිදං උරුවෙලකස්සපො, කුලප්පසාද
කානං යදිදං කාළුදායි, අප්පාබාධානං යදිදං බක්කුලො, පුබ්බෙනි
වාසං අනුස්සරන්තානං යදිදං සොභිතො, විනයධරානං යදිදං උපා
ලි, භික්ඛුනොවාදකානං යදිදං නන්දකො,ඉන්ද්‍රියෙසුගුත්තද්වාරානං
යදිදං නන්දො,භික්ඛුඔවාදකානං යදිදං මහාකප්පිනො,තෙජොධාතු

හෝ ඇසූපිරූතැන් ඇත්තාවූ; මමසාවකානං, මාගේ ශ්‍රාවකවූ;
භික්ඛූනං, භික්ෂූන් අතුරෙන්; එතං, මේතෙම; අග්ගං, ශ්‍රෙෂ්ඨයි;—
යදිදං,යම්මේ;ආනන්දො,ආනන්දනම් ස්ථවිරනමක්වේද; සතිමන්තා
නං, ස්මෘතිසම්පන්නාවූ;— යදිදං, යම්මේ, ආනන්දො, ආනන්දනම්
ස්ථවිරනමක්වේද; ගතිමන්තානං, යහපත්ඥාණගති ඇත්තාවූ
නොහොත් බුදුන්වදාළ නසින්ම ගන්නාලද සියලු දහම්පද ඇත්
තාවූ;— යදිදං, යම්මේ; ආනන්දො, ආනන්දනම් ස්ථවිරනමක්වේද;
ධිතිමන්තානං,ධෛර්‍ය්‍යඇත්තාවූහෙවත් බුද්ධවචනොද්ග්‍රහණාදියෙ
හි වීර්‍ය්‍යඇත්තාවූ;—යදිදං,යම්මේ; ආනන්දො,ආනන්දනම් ස්ථවිරන
මක්වේද; උපට්ඨාකානං,උපස්ථායකවූ හෙවත් උවටැන්කරුවූ;—
යදිදං,යම්මේ;උරුවෙලකස්සපො,උරුවෙල්කාශ්‍යප්නම්ස්ථවිරනමක්
වේද;මහාපරිසානං,මහත්පිරිවරඇත්තාවූ;-යදිදං,යම්මේ;කාළුදායි
කාළුදායි නම් ස්ථවිරනමක්වේද;කුලප්පසාදකානං,කුලයන් පහද
වන්නාවූ;— යදිදං,යම්මේ; බක්කුලො, බක්කුලනම් ස්ථවිරනමක්
වේද; අප්පාබාධානං, නිරොගීවූ;— යදිදං, යම්මේ; සොභිතො,
සොභිතනම් ස්ථවිරනමක්වේද; පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරන්තානං,
පෙරවිසූ කඳපිළිවෙළ සිහිකරන්නාවූ;— යදිදං, යම්මේ; උපාලි,
උපාලිනම් ස්ථවිරනමක්වේද;විනයධරානං, විනයධරවූ;— යදිදං,
යම්මේ;නන්දකො,නන්දකනම්ස්ථවිරනමක්වේද; භික්ඛුනොවාදකා
නං,භික්ෂුණීන්ට අවවාද කරන්නාවූ;—යදිදං,යම්මේ;නන්දො,නන්ද
නම් ස්ථවිරනමක්වේද; ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තද්වාරානං, චක්ෂුරාදීෂඩින්ද්‍රිය
යන්කෙරෙහි වසනලදදොරඇත්තාවූ;—යදිදං, යම්මේ;මහාකප්පි
නො,මහාකප්පිනනම් ස්ථවිරනමක්වේද; භික්ඛුඔවාදකානං, භික්ෂූ
න්ට අවවාදකරන්නාවූ;—යදිදං,යම්මේ;සාගතො,සාගතනම් ස්ථවි
රනමක්වේද; තෙජොධාතු කුසලානං, තෙජෝධාතු සමාපත්තියට
සමවදින්ටදක්ෂවූ;—යදිදං,යම්මේ;රාධො,රාධනම්ස්ථවිරනමක්වේ
ද; පටිභානෙය්‍යකානං, (ප්‍රතිභානජනකවූ ධර්‍මයන්කෙරෙහි) වැටහීම්
නුවණ උපදවන්නාවූ;— යදිදං, යම්මේ; මොඝරාජ, මොඝරාජනම්

කුසලානං යදිදං සාගතො, පටිභානෙය්‍යකානං යදිදං රාධො, ලූඛචීවරධරානං යදිදං මොඝරාජාති.

වග්ගො චතුත්ථො.

---

1 එතදග්ගං භික්ඛවෙ මම සාවිකානං භික්ඛුණීනං රත්තඤ්ඤූනං යදිදං මහාපජාපතී ගොතමී, මහාපඤ්ඤානං යදිදං ඛෙමා, ඉද්ධිමන්තීනං යදිදං උප්පලවණ්ණා, විනයධරානං යදිදං පටාචාරා, ධම්මකථිකානං යදිදං ධම්මදින්නා, ඣායීනං යදිදං නන්දා, ආරද්ධවිරියානං යදිදං සොණා, දිබ්බචක්ඛුකානං යදිදං සකුලා, ඛිප්පාභිඤ්ඤානං යදිදං භද්දා කුණ්ඩලකෙසා, පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සර

වේද; ලූඛචීවරධරානං, රැක්‍ෂවූ සිවුරු දරන්නාවූ මාගේ ශ්‍රාවක භික්‍ෂූන් අතුරෙන් මේතෙම අග්‍රයයි වදාළේය.

සතරවෙනි වර්ගයයි.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; මහාපජාපතීගොතමී, මහාප්‍රජාපතී ගොතමීනම් ස්ථවිරියක්වේද; රත්තඤ්ඤූනං, චිරරාත්‍රි දන්නාවූ; මමසාවිකානං, මාගේ ශ්‍රාවිකාවූ; භික්ඛුණීනං, භික්‍ෂුණීන් අතුරෙන්; එතං, මොතොමෝ; අග්ගං, ශ්‍රේෂ්ඨයි හෙවත් කොටි ප්‍රාප්තයයි; යදිදං, යම්මේ; ඛෙමා, ඛෙමානම් භික්‍ෂුණියක්වේද; මහාපඤ්ඤාණං, මහත්ප්‍රඥාඇත්තාවූ;-පෙ-යදිදං, යම්මේ; උප්පලවණ්ණා, උත්පලවර්ණීනම් භික්‍ෂුණියක්වේද; ඉද්ධිමන්තීනං, සම්පන්නාර්ද්ධි ඇත්තාවූ;—යදිදං, යම්මේ; පටාචාරා, පටපරිහරණයෙන් තොරවූ ආචාර ඇතිහෙයින් පටාචාරනම්වූ ස්ථවිරියක්වේද; විනයධාරනං, විනයධරවූ;—යදිදං, යම්මේ; ධම්මදින්නා, ධම්මදින්නානම් ස්ථවිරියක්වේද; ධම්මකථිකානං, ධර්මයකියන්නාවූ;—යදිදං, යම්මේ; නන්දා, නන්දානම් භික්‍ෂුණියක්වේද; ඣායීනං, ධ්‍යානයෙහිඇලුනාවූ;— යදිදං, යම්මේ; සොණා, සොණානම් භික්‍ෂුණියක්වේද; ආරද්ධවිරියානං, පටන්ගන්නාලද වීර්‍ය්‍යඇත්තාවූ;—යදිදං, යම්මේ; සකුලා, සකුලානම් ස්ථවිරියක්වේද; දිබ්බචක්ඛුකානං, දිවැස්ඇත්තාවූ;—යදිදං, යම්මේ; කුණ්ඩලකෙසා, කුණ්ඩලාවර්තව වැඩුනාවූ කෙසඇතිහෙයින් කුණ්ඩලකෙසානම්වූ; භද්දා, භද්‍රානම් ස්ථවිරියක්වේද; ඛිප්පාභිඤ්ඤාණං, වහාඅධිගත අභිඥ ඇත්තාවූ— යදිදං, යම් මේ කාපිලානී, කාපිලානීනම්වූ; භද්දා, භද්දානම් ස්ථවිරියක්වේද; පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරන්තානං, පෙරවිසූ කඳපිළිවෙළ සිහිකා

න්තීනං යදිදං භද්දා කාපිලානී,මහාභිඤ්ඤප්පත්තානං යදිදං භද්දකච්චානා, ලූඛචීවරධරානං යදිදං කිසාගොතමී, සද්ධාධිමුත්තානං යදිදං සිඟාලමාතාති.

වග්ගො පඤ්චමො.

1 එතදග්ගං භික්ඛවෙ මම සාවකානං උපාසකානං පඨමං සරණං ගච්ඡන්තානං යදිදං තපස්සුභල්ලිකා වාණිජා, දායකානං යදිදං සුදත්තො ගහපති අනාථපිණ්ඩිකො, ධම්මකථිකානං යදිදං චිත්තො ගහපති මච්ඡිකාසණ්ඩිකො, චතූහි සඞ්ගහවත්ථූහි පරිසං සඞ්ගණ්හන්තානං යදිදං හත්ථකො ආලවකො, පණීතදායකානං

රන්නාවූ;—යදිදං,යම්මේ;භද්ද කච්චානා,භද්දකච්චානනම් ස්ථවිරියක්වේද;මහාභිඤ්ඤප්පත්තානං, මහත්වූ අභිඥාවන්ට පැමිණියාවූ;— යදිදං, යම්මේ; කිසාගොතමී, කිසා ගොතමීනම් ස්ථවිරියක්වේද; ලූඛචීවරධරානං රූක්‍ෂචීවරධාරීවූ; -පෙ- යදිදං,යම්මේ; සිගාලමාතා,සිගාලමාතානම්වූ තෙරණියක්වේද;සද්ධාධිමුත්තානං, ශ්‍රද්ධාලක්‍ෂණයෙහි අභිනිවිෂ්ටවූ හෙවත් බලවත් ශ්‍රද්ධාඇත්තාවූ; මාගේ ශ්‍රාවිකාවූභික්‍ෂුණීන් අතුරෙන් මෙතොමෝ ශ්‍රෙෂ්ඨයයි වදාළේය.

පස්වෙනි වර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;යදිදං, යම්මේ; තපස්සුභල්ලිකා,තපස්සුය භල්ලිකය යන; වාණිජා, වෙළඳ දෙබෑ කෙනෙක් වෙද්ද; පඨමං, පළමුකොට; සරණං ගච්ඡන්තානං, සරණගියාවූ; මම සාවකානං, මාගේ ශ්‍රාවකවූ; උපාසකානං, උපාසකයන් අතුරෙන්; එතං, මොහුතුමූ; අග්ගං, ශ්‍රෙෂ්ඨයි; යදිදං, යම්මේ; අනාථපිණ්ඩිකො, අනාථයන්ට පිණ්ඩදානය කළ බැවින් අනාථපිණ්ඩිකනම්වූ; සුදත්තොගහපති, සුදත්තනම් ගෘහපතියෙක්වේද; දායකානං, දානයෙහි ඇලුනාවූ;-පෙ-යදිදං,යම්මේ;මච්ඡිකාසණ්ඩිකො,මච්ඡිකාසණ්ඩනම් නුවරඋපන්නාවූ; චිත්තොගහපති, චිත්තනම් ගෘහපතියෙක්වේද; ධම්මකථිකානං,ධර්මකථිකවූ; -පෙ- යදිදං, යම්මේ; හත්ථකො, අතින් අතටවැඩුහෙයින් හත්ථකනම්වූ; ආළවකො,ආළවක කුමාරයෙක්වේද; චතූහි සඞ්ගහවත්ථූහි, සිව්සඟරුවතින්; පරිසංසඞ්ගණ්හන්තානං, පිරිසට සංග්‍රහකරන්නාවූ; නොහොත් පිරිසසතුටු කරන්නාවූ-පෙ- යදිදං,යම්මේ; මහානාමො සක්කො, මහානාමනම් ශාක්‍යයෙක්වේද; පණීත දායකානං, ප්‍රණීතදේ

යදිදං මහානාමො සක්කො, මනාපදායකානං යදිදං උග්ගො ගහපති වෙසාලිකො, සංඝුපට්ඨාකානං යදිදං උග්ගතො ගහපති, අවෙච්චප්ප සන්නානං යදිදං සූරො අම්බට්ඨො, පුග්ගලප්පසන්නානං යදිදං ජීවකො කොමාරභච්චො, විස්සාසිකානං යදිදං නකුලපිතා ගහපතීති.

වග්ගො ඡට්ඨො.

---

1 එතදග්ගං භික්ඛවෙ මම සාවිකානං උපාසිකානං පඨමං සරණං ගච්ඡන්තීනං යදිදං සුජාතා සෙනානිධීතා, දායිකානං යදිදං විසාඛා මිගාරමාතා, බහුස්සුතානං යදිදං ඛුජ්ජුත්තරා, මෙත්තාවිහාරීනං යදිදං සාමවතී, ඣායීනං යදිදං උත්තර නන්දමාතා, පණී

දෙන්නාවූ;— යදිදං, යම්මේ; වෙසාලිකො, විශාලාමහ නුවර වාසීවූ; උග්ගොගහපති; උග්‍රනම් ගෘහපතියෙක්වේද; මනාප දායකානං, මනාපදේ දෙන්නාවූ; -පෙ- යදිදං, යම්මේ; උග්ගතො ගහපති, උග්ගත නම් ගෘහපතියෙක්වේද; සංඝුපට්ඨාකානං, සඞ්ඝයාට උපාසථාන කරන්නාවූ;-පෙ- යදිදං, යම්මේ; සූරො අම්බට්ඨො, සූර ම්බට්ඨනම් උපාසකයෙක්වේද; අවෙච්චප්පසන්නානං, අචලප්‍රසා දයෙන් යුක්තවූ; -පෙ- යදිදං, යම්මේ; කොමාරභච්චො, කුමාර යෙක් විසින් පොෂ්‍යයකරවනලද බැවින් කොමාරභච්චනම්වූ; ජීවකො, ජීවකනම් උපාසකයෙක්වේද; පුග්ගලප්පසන්නානං, පුද් ගලිකප්‍රාසාදයෙන් යුක්තවූ;-පෙ-යදිදං, යම්මේ; නකුලපිතාගපති, නකුලපිතෘනම් ගෘහපතියෙක්වේද; විස්සාසකානං, විශ්වාසකටයුතු කථා කියන්නාවූ: මාගේ ශ්‍රාවක උපාසකයන් අතුරෙන් මේතෙම ශ්‍රේෂ්ඨයයි වදළේය.

සවෙනි වර්ගයයි.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; සෙනානීධීතා, සේනානිනම් සෙලෙඹියාගේ දුහිතෘවූ; සුජාතා, සුජාතානම් උපාසිකාවක්වේද; පඨමංසරණං ගච්ඡන්තානං, පළමුකොට සරණ ගියාවූ; මමසාවිකානං, මාගේ ශ්‍රාවිකාවූ; උපාසිකානං, උපාසිකා වන් අතුරෙන්; එතං, මෝතොමෝ; අග්ගං, ශ්‍රෙෂ්ඨයි; යදිදං, යම්මේ; මිගාරමාතා, මිගාරසිටුහු විසින් මව් තනතුරෙහි තැබූ හෙයින් මිගාරමාතෘනම්වූ; විසාඛා, විසාඛා උපාසිකාවක්වේද; දායිකානං, දානයෙහි ඇලුනාවූ; මාගේ ශ්‍රාවිකාවූ උපාසිකාවන් අතුරෙන් මෝතොමෝ අග්‍රයි; යදිදං යම්මේ; ඛුජ්ජුත්තරා, ඛුජ්ජු ත්තරානම් උපාසිකාවක්වේද; බහුස්සුතානං, බහුශ්‍රැතවූ හෙවත්

තදායිකානං යදිදං සුප්පවාසා කොලියධීතා, ගිලානුපට්ඨාකීනං යදිදං සුප්පියා උපාසිකා, අවෙච්චප්පසන්නානං යදිදං කාතියානී, විස්සාසිකානං යදිදං නකුලමාතා ගහපතානී, අනුස්සවප්පසන්නානං යදිදං කාලී උපාසිකා කුරරඝරිකාති.

වග්ගො සත්තමො.

---

1 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො කඤ්චිසඞ්ඛාරං නිච්චතො උපගච්ඡෙය්‍ය නෙතං ඨානං

බොහෝ ඇසූපිරූතැන් ඇත්තාවූ; -පෙ- යදිදං, යම්මේ; සාමාවතී සාමාවතීනම් උපාසිකාවක්වේද; මෙත්තාවිහාරීනං, මෛත්‍රීවිහරණ ඇත්තාවූ; -පෙ- යදිදං, යම්මේ; නන්දමාතා, නන්දමාතෘවූ; උත්තරා, උත්තරානම් උපාසිකාවක්වේද; ඣායීනං, ධ්‍යානයෙහි ඇලුනාවූ; -පෙ- යදිදං, යම්මේ; කොලියධීතා, කොලිය රාජදුහිතෘවූ; සුප්පවාසා, සුප්පවාසානම් උපාසිකාවක්වේද; පණීතදායිකානං, ප්‍රණීතදේ දෙන්නාවූ; -පෙ- යදිදං, යම්මේ; සුප්පියා උපාසිකා, සුප්පියනම් උපාසිකාවක්වේද; ගිලානුපට්ඨාකීනං, ගිලනුන්ට උවටැන්කරන්නාවූ; -පෙ- යදිදං, යම්මේ; කාතියානී, කාතියානීනම් උපාසිකාවක්වේද; අවෙච්චප්පසන්නානං, අචලප්‍රසාදයෙන් යුක්තවූ; -පෙ- යදිදං, යම්මේ; නකුලමාතා, නකුලමාතෘනම්වූ; ගහපතානී, ගැහැවිනියක්වේද විස්සාසිකානං, විශ්වාසකටයුතු කථාකියන්නාවූ;-පෙ-යදිදං, යම්මේ; කුරරඝරිකා, කුරරඝරනගරවාසීවූ; කාලීඋපාසිකා, කාලීනම් උපාසිකාවක්වේද; අනුස්සවප්පසන්නානං, අනුශ්‍රවප්‍රසාදයෙන් යුක්තවූ හෙවත් අනුශ්‍රවයෙන්ම උපන්පැහැදීමෙන් යුක්තවූ; මාගේ ශ්‍රාවිකාවූ උපාසිකාවන් අතුරෙන් මෝතොමෝ අග්‍රයයි වදාළේය.

හත්වෙනි වර්ගයයි.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම්හෙයකින්; දිට්ඨිසම්පන්නො, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන්යුක්තවූ හෙවත් සෝවාන්වූ; පුග්ගලො, ආර්‍යපුද්ගලයෙක්තෙමේ; කඤ්චිසඞ්ඛාරං, (චාතුර්භූමක සංස්කාරයන් අතුරෙන්) කිසියම්සංස්කාරයක්; නිච්චතො, නිත්‍යවශයෙන්; උපගච්ඡෙය්‍ය, ගන්නේය යන; එතං, මේකාරණය; අට්ඨානං, අස්ථානයි හෙවත් හේතු රහිතයි; අනවකාසො, අවකාශරහිතයි හෙවත් ප්‍රත්‍යය රහිතයි; එතං ඨානං, මේකාරණය; නවිජ්ජති, විද්‍යමානනො

විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුථුජ්ජනො කඤ්චි සඞ්ඛාරං නිච්චතො උපගච්ඡෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

2 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො කචිසඞ්ඛාරං සුඛතො උපගච්ඡෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුථුජ්ජනො කචි සඞ්ඛාරං සුඛතො පගච්ඡෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

3 අඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං දිඨිසම්පන්නො පුග්ගලො කචිධම්මං අනත්තතො උපගච්ඡෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුථුජ්ජනො කඤ්චි ධම්මං අනත්තතො උපගච්ඡෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

වෙයි හෙවත් නොලැබෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතං ඨානංච ඛො, මේකාරණයවනාහි; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි; (කුමක්දයත්?) යං, යම් හෙයකින්; පුථුජ්ජනො, (අන්ධබාල) පෘථක්ජනතෙම; කඤ්චි සඞ්ඛාරං, කිසියම් සංස්කාරයක්; නිච්චතො, නිත්‍යවශයෙන්; උපගච්ඡෙය්‍ය, ගන්නේය යන මේයි; එතං ඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම්හෙයකින්; දිට්ඨිසම්පන්නො, මාර්ග දෘෂ්ටියෙන් යුක්තවූ හෙවත් සෝවාන්වූ; පුග්ගලො, පුද්ගලයෙක්තෙම; කඤ්චිසඞ්ඛාරං, (චාතුර්භූමකවූ) කිසියම් සංස්කාරයක්; සුඛතො, සැපවශයෙන්; උපගච්ඡෙය්‍ය, ගන්නේය යන; එතං, මේකාරණය; අට්ඨානං, අස්ථානයි හෙවත් හෙතුප්‍රතික්ෂෙපයි; අනවකාසො, අවකාශ රහිතයි හෙවත් ප්‍රත්‍යය ප්‍රතික්ෂෙපයි; එතං ඨානං, මේ කාරණය; නවිජ්ජති, විද්‍යමානනොවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතං ඨානඤ්ච ඛො, මේකාරණය වනාහි; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි; (කුමක්ද) යං, යම්කාරණයකින්; පුථුජ්ජනො, (ආගම අධිගමරහිතවූ) පෘථක්ජනතෙම; කඤ්චිසඞ්ඛාරං, චාතුර්භූමක කිසියම් සංස්කාරයක්; සුඛතො, සැපවශයෙන්; උපගච්ඡෙය්‍ය, ගන්නේය යන මෙයයි; එතං ඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමාන වේයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- කඤ්චිධම්මං, (චාතුර්භූමක ධර්මයන් අතුරෙන්) කිසියම් ධර්මයක්; අනත්තතො, ආත්මවශයෙන්; -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

4 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො මාතරං ජීවිතා වොරෙපෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුථුජ්ජනො මාතරං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

5 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො පිතරං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුථුජ්ජනො පිතරං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

6 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො අරහන්තං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුථුජ්ජනො අරහන්තං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

7 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො තථාගතස්ස* දුට්ඨෙන චිත්තෙන ලොහිතං උප්පාදෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුථුජ්ජනො තථාගතස්ස දුට්ඨෙන චිත්තෙන ලොහිතං උප්පාදෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

8 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඞ්ඝං භින්දෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුථුජ්ජනො සඞ්ඝං භින්දෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

---

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- මාතරං, ජනකමව; ජීවිතා, ජීවිතයෙන්; වොරොපෙය්‍ය, තොරකරන්නේය යන; -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- පිතරං, ජනකපියා; ජීවිතා, ජීවිතයෙන්; වොරොපෙය්‍ය, තොරකරන්නේය යන; -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- අරහන්තං, අර්හත් කෙනෙකු; ජීවිතා, ජීවිතයෙන්; වොරොපෙය්‍ය, තොරකරන්නේය යන; -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- දුට්ඨෙනචිත්තෙන, දූෂිතවූසිතින් තථාගතස්ස, තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරයෙහි; ලොහිතං උප්පාදෙය්‍ය, ලේ උපදවන්නේය යන -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමාන වේයයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- සංඝං, සමානසංවාසක සමාන සීමස්ථසංඝයා; භින්දෙය්‍ය, භෙදකරන්නේය යන; -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය

---

* "දුට්ඨචිත්තො"සි අටුවාපාඨසි. දුට්ඨචිත්තො, වධකසිත කරණකොටගෙණ දූෂිතවූ සිත් ඇත්තේ;

9 අඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො. යං දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො අඤ්ඤං සත්ථාරං උද්දිසෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුථුජ්ජනො අඤ්ඤං සත්ථාරං උද්දිසෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

10 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං එකිස්සා ලොකධාතුයා ද්වෙ අරහන්තො සම්මාසම්බුද්ධා අපුබ්බං අචරිමං උප්පජ්ජෙය්‍යුං නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං එකිස්සා ලොකධාතුයා එකො අරහං සම්මාසම්බුද්ධො උප්පජ්ජෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

11 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං එකිස්සා ලොකධාතුයා ද්වෙ රාජානො චක්කවත්තී අපුබ්බං අචරිමං උප්පජ්ජෙය්‍යුං නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං එකිස්සා ලොකධාතුයා එකො රාජා චක්කවත්තී උප්පජ්ජෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

12 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං ඉත්ථි අරහං අස්ස සම්මාසම්බුද්ධො නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුරිසො අරහං අස්ස සම්මාසම්බුද්ධො ඨානමෙතං විජ්ජති.

13 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං ඉත්ථි රාජා අස්ස

---

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- අඤ්ඤං සත්ථාරං, අන්‍ය ශාස්තෘවරයෙක්; උද්දිසෙය්‍ය, (ගුරු කොට) උදෙසන්නේය (යන); -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම් හෙයකින්; එකිස්සා ලොකධාතුයා, එක් ලොකධාතුවෙක්හි; අරහන්තො, අර්හත්වූ; ද්වෙ සම්මාසම්බුද්ධා, සම්‍යක් සම්බුද්ධවරයන් වහන්සේලා දෙනමක්; අපුබ්බං අචරිමං, පෙරපසු නොව; උප්පජ්ජෙය්‍යුං, උපදින්නාහුය (යන); -පෙ- එකො අරහං සම්මාසම්බුද්ධො, එක් අර්හත් සම්මා සම්බුද්ධවරයෙක්; -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙ චක්කවත්තිරාජානො, සක්විති රජවරු දෙදෙනෙක්; -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම් හෙයකින්; ඉත්ථි, ස්ත්‍රියක් තොමෝ; අරහං, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්මා සම්බුද්ධවරයෙක්; අස්ස, වන්නේය (යන); -පෙ- යං, යම් හෙයකින්; පුරිසො, පුරුෂයෙක්; -පෙ- විජ්ජති විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

13 භික්ඛවෙ මහණෙනි; යං, යම් හෙයකින්; ඉත්ථි, ස්ත්‍රියක් තොමෝ; චක්කවත්තිරාජා අස්ස, සක්විති රජවන්නේය (යන); -පෙ-

වක්කවත්තී නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුරිසො රාජා අස්ස චක්කවත්තී ඨානමෙතං විජ්ජති.

14 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං ඉත්ථි සක්කත්තං කාරෙය්‍ය—මාරත්තං කාරෙය්‍ය—බ්‍රහ්මත්තං කාරෙය්‍ය— නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං පුරිසො සක්කත්තං කාරෙය්‍ය—මාරත්තං කාරෙය්‍ය —බ්‍රහ්මත්තං කාරෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

15 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං කායදුච්චරිතස්ස ඉට්ඨො කන්තො මනාපො විපාකො නිබ්බත්තෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං කායදුච්චරිතස්ස අනිට්ඨො අකන්තො අමනාපො විපාකො නිබ්බත්තෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

16 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං වචීදුච්චරිතස්ස —පෙ—යං මනොදුච්චරිතස්ස ඉට්ඨො කන්තො මනාපො විපාකො නිබ්බත්තෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං මනොදුච්චරිතස්ස අනිට්ඨො අකන්තො අමනාපො විපාකො නිබ්බත්තෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

14 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම්හෙයකින්; ඉත්ථි, ස්ත්‍රියක් තොමෝ; සක්කත්තං, ශක්‍රබව; කාරෙය්‍ය, කරවන්නේය (යන); -පෙ- මාරත්තං, මාරබව; කාරෙය්‍ය, කරවන්නේය (යන); -පෙ- බ්‍රහ්මත්තං, මහාබ්‍රහ්මබව; කාරෙය්‍ය, කරවන්නේය (යන); -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

15 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම්හෙයකින්; කායදුච්චරිතස්ස (ප්‍රාණඝාතාදි ත්‍රිවිධ) කායදුශ්චරිතයාගේ; ඉට්ඨො, යහපත්වූ; කන්තො, කමනීයවූ හෙවත් මනොඥවූ; මනාපො, මනවඩන්නාවූ; විපාකො, විපාකයක්; නිබ්බත්තෙය්‍ය, උපදින්නේය (යන); -පෙ- යං, යම්හෙයකින්; කායදුච්චරිතස්ස, කායදුශ්චරිතයාගේ; අනිට්ඨො, ඉෂ්ටනොවූ හෙවත් යහපත්නොවූ; අකන්තො, කමනීයනොවූ; අමනාපො, මනනොවඩන්නාවූ; විපාකො, විපාකයක්; නිබ්බත්තෙය්‍ය, උපදින්නේය යන; -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

16 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම්හෙයකින්; වචීදුච්චරිතස්ස, (මුසාවාදාදි චතුර්විධ) වාග්දුශ්චරිතයාගේ; -පෙ- යං, යම්හෙයකින්; මනොදුච්චරිතස්ස, (අභිද්‍යාදි ත්‍රිවිධ) මනොදුශ්චරිතයාගේ; -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

17 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං කායසුචරිතස්ස අනිට්ඨො අකන්තො අමනාපො විපාකො නිබ්බත්තෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං කායසුචරිතස්ස ඉට්ඨො කන්තො මනාපො විපාකො නිබ්බත්තෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

18 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං වචීසුචරිතස්ස —පෙ— යං මනොසුචරිතස්ස අනිට්ඨො අකන්තො අමනාපො විපාකො නිබ්බත්තෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං මනොසුචරිතස්ස ඉට්ඨො කන්තො මනාපො විපාකො නිබ්බත්තෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

19 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං කායදුච්චරිතසමඞ්ගී තන්නිදානා තප්පච්චයා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උප්පජ්ජෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං කායදුච්චරිතසමඞ්ගී තන්නිදානා තප්පච්චයා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප්පජ්ජෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

---

17 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම්හෙයකින්; කායසුචරිතස්ස, (කායදුශ්චරිතයෙන්වෙන්වීම් සඞ්ඛ්‍යාත) කායසුරිතයාගේ;-පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

18 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම්හෙයකින්: වචීසුචරිතස්ස, (වාග්දුශ්චරිතයෙන් වෙන්වීම් සඞ්ඛ්‍යාත) වචීසුචරිතයාගේ; -පෙ- මනොසුචරිතස්ස,(මනොදුශ්චරිතයෙන් වෙන්වීම් සඞ්ඛ්‍යාත) මනඃසුචරිතයාගේ -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

19 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම්හෙයකින්; කායදුච්චරිත සමඞ්ගී, (ත්‍රිවිධ) කායදුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූ පුද්ගලතෙම; තන්නිදානා, එයමූලකාරණකොටගෙණ;තප්පච්චයා, එය ප්‍රත්‍යයකොට ගෙණ; කායස්සභෙදා, කරජකායයාගේ භෙදයෙන්; මරණාපරං, මරණින් මත්තෙහි; සුගතිං, යහපත්ගති ඇත්තාවූ; සග්ගං ලොකං, ස්වර්ගලොකයෙහි; උප්පජ්ජෙය්‍ය, උපදින්නේය යන; -පෙ- අපායං, අයසඞ්ඛ්‍යාත සැපයෙන්පහවූ; දුග්ගතිං, නපුරුගති ඇත්තාවූ; විනිපාතං, විවශව පතිතවන්නාවූ; නිරයං, නරකයෙහි; උප්පජ්ජෙය්‍ය, උපදින්නේය යන; එතංඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

20 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං වචීදුච්චරිතසමඞ්ගී—පෙ—යං මනොදුච්චරිතසමඞ්ගී තතනිදානා තප්පච්චයා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උප්පජ්ජෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං මනොදුච්චරිතසමඞ්ගී තතනිදානා තප්පච්චයා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප්පජ්ජෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති.

21 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං කායසුචරිතසමඞ්ගී තතනිදානා තප්පච්චයා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප්පජ්ජෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං කායසුචරිතසමඞ්ගී තතනිදානා තප්පච්චයා කායස්සභෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උප්පජ්ජෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජති—පෙ—යං වචීසුචරිතසමඞ්ගී—පෙ—

22 අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං මනොසුචරිතසමඞ්ගී තතනිදානා තප්පච්චයා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප්පජ්ජෙය්‍ය නෙතං ඨානං විජ්ජති, ඨානඤ්ච ඛො එතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං මනොසුචරිතසමඞ්ගී තතනිදානා තප්පච්චයා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උප්පජ්ජෙය්‍ය ඨානමෙතං විජ්ජතීති.

23 එකධම්මො භික්ඛවෙ භාවිතො බහුලීකතො එකන්තනිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බොධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති, කතමො එකධම්මො? බුද්ධානුස්සති,

---

20 වචීදුච්චරිතසමඞ්ගී,(චතුර්විධ)වාග්දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූ පුද්ගලතෙම; -පෙ- මනොදුච්චරිතසමඞ්ගී, (ත්‍රිවිධ) මනොදුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූ පුද්ගලතෙම; -පෙ- විජ්ජති, විද්‍යමානවේයයි වදාළේය.

(21) (22) (මෙහි අරුත් සුගම බැවින් නොලියමු.)

23 භික්ඛවෙ,මහණෙනි;එකධම්මො, එකමස්වභාවයක්තෙම; භාවිතො, භාවනා වශයෙන් පවත්වනලද්දේ; බහුලීකතො,බහුල වශයෙන් කරණලද්දේ හෙවත් නැවත නැවත කරණලද්දේ; එකන්තනිබ්බිදාය, ඒකාන්තයෙන් සසර කලකිරීම පිණිස;විරාගාය, සසර නොඇලීම පිණිස හෙවත් කෙලශයන්ගෙන් පහවීම පිණිස; නිරොධාය,රාගාදීන්ගේ නිරුද්ධිය පිණිස හෙවත් සසර දුක් නැසීම පිණිස; උපසමාය, කෙලශව්‍යුපසමනය පිණිස; අභිඤ්ඤාය, විශිෂ්ටඥනය පිණිස හෙවත් අනිත්‍යාදි වශයෙන් වෙසෙසා දැන

අයං ඛො භික්ඛවෙ එකධම්මො භාවිතො බහුලීකතො එකන්ත නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බොධාය නිබ්බානාය සංවත්තතීති.

21 එකධම්මො භික්ඛවෙ භාවිතො බහුලීකතො එකන්ත නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බොධාය නිබ්බානාය සංවත්තති, කතමො එකධම්මො? ධම්මානුස්සති-පෙ- සඞ්ඝානුස්සති—සීලානුස්සති—චාගානුස්සති—දෙවතානුස්සති—ආනාපානසති—මරණසති—කායගතාසති—උපසමානුස්සති, අයං ඛො භික්ඛවෙ එකධම්මො භාවිතො බහුලීකතො එකන්තනිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බොධාය නිබ්බානාය සංවත්තතීති.

වග්ගො පඨමො.

ගැණීම පිණිස; සම්බොධාය, චතුරාය්‍ය සත්‍යාවබොධය පිණිස හෝ හොත් චතුර්මාර්‍ගඥානයාගේ ප්‍රතිවේධය පිණිස; නිබ්බාණාය, අප්‍රත්‍යය නිර්වාණය සාක්සාත්කිරීම පිණිස; සංවත්තති, පවතී; කතමො එකධම්මො?, කවරනම් එකමධර්මයක්ද?; බුද්ධානුස්සති, බුද්ධානුස්මෘති භාවනාවයි හෙවත් බුදුගුණ අරමුණුකොට උපන් සිහියයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංඛොඑකධම්මො, මේ බුද්ධානුස්මෘති සඞ්ඛ්‍යාත එකමධර්මයතෙම; -පෙ- සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

21 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- ධම්මානුස්සති, ධර්මානුස්මෘති භාවනාවයි හෙවත් දහම්ගුණ අරමුණුකොට උපන් සිහියයි; -පෙ- සඞ්ඝානුස්සති, සංඝානුස්මෘති භාවනාවයි හෙවත් සුප්‍රතිපන්නතාදි සංඝගුණයන් අරමුණුකොට උපන් සිහියයි;—සීලානුස්සති, ශීලානුස්මෘතිභාවනාවයි හෙවත් අඛණ්ඩතාදි ශීලගුණයන් අරමුණුකොට උපන්සිහියයි; චාගානුස්සති, ත්‍යාගානුස්මෘති භාවනාවයි හෙවත් ත්‍යාගගුණ අරමුණුකොට උපන් සිහියයි; දෙවතානුස්සති, දෙවතානුස්මෘතිභාවනාවයි හෙවත් දෙවතාවන් සාක්ෂිස්ථානයෙහි තබා තමන්ගේ ශ්‍රද්ධාදි ගුණ අරමුණුකොට උපන්සිහියයි;-ආනාපානසති, අනාපානස්මෘතිභාවනාවයි හෙවත් ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් අරමුණුකොට උපන්සිහියයි;—මරණානුස්සති; මරණානුස්මෘතිභාවනාවයි හෙවත් මරණය අරමුණුකොට උපන් සිහියයි;—කායගතාසති, කායගතානුස්මෘතිභාවනාවයි හෙවත් කෙසාදිවූ සිරුර පිළිබඳ පිළිකුල්කොටස් අරමුණුකොට උපන්සිහියයි;—උපසමානුස්සති, උපසමානුස්මෘතිභාවනාවයි හෙවත් දුක්ඛව්‍යපශමනය අරමුණුකොට උපන්සිහියයි; -පෙ- සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

ප්‍රථම වර්ගයයි.

1 නාහං භික්ඛවේ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ මිච්ඡාදිට්ඨි, මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නා චෙව අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච අකුසලා ධම්මා භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තන්ති.

2 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ සම්මාදිට්ඨි, සම්මාදිට්ඨිකස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නා චෙව කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච කුසලා ධම්මා භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තන්ති.

3 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා නූප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ මිච්ඡාදිට්ඨි, මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙන, යම්හෙයකින්; අනුප්පන්නා වා, නූපන්නාවූද; අකුසලා ධම්මා, අකුශලධර්මයෝ; උප්පජ්ජන්ති, උපදිද්ද; උප්පන්නා වා, උපන්නාවූද; අකුසලා ධම්මා; අකුශලධර්මයෝ; භියොභාවාය, බහුලභාවය පිණිස; වෙපුල්ලාය, විපුලභාවය පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං මිච්ඡාදිට්ඨි, මේ දෙසැට මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය; යථා, යම්සේද; (එබඳුවූ) අඤ්ඤං එකධම්මම්පි, අනිත් එකම්සවභාවයකුත්; අහං, මම; න සමනුපස්සාමි, නුවනැසින් නොමදකිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස, මිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන්යුක්තපුද්ගලයාහට; අනුප්පන්නා චෙව, නූපන්නාවූද; අකුසලා ධම්මා, අකුශලධර්මයෝ; උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්; උප්පන්නා ච, උපන්නාවූද; අකුසලා ධම්මා, අකුශලධර්මයෝ; භීයොභාවාය, බහුලභාවය පිණිස; වෙපුල්ලාය, විපුලභාවය පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්යයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- කුසලා ධම්මා, කුශලධර්මයෝ; -පෙ- ඉදං සම්මාදිට්ඨි, මේ කර්මස්වකාදි පඤ්චප්‍රකාර සම්‍යග්දෘෂ්ටිය; -පෙ- සම්මාදිට්ඨිකස්ස, මේ කර්මස්වකාදි පඤ්චප්‍රකාර සම්‍යග්දෘෂ්ටියෙන්යුක්තවූ පුද්ගලයාහට; -පෙ- සංවත්තන්ති, පවතිත්යයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- කුසලා ධම්මා, කුශලධර්මයෝ නූප්පජ්ජන්ති, නූපදිද්ද; -පෙ- පරිහායන්ති, පිරිහෙද්ද; -පෙ- පරි

භික්ඛවෙ අනුප්පන්නා චෙව කුසලා ධම්මා නුප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති.

4 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා නුප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා වා අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ සම්මාදිට්ඨි, සම්මාදිට්ඨිකස්ස භික්ඛවෙ අනුප්පන්නා චෙව අකුසලා ධම්මා නුප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති.

5 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා මිච්ඡාදිට්ඨි උප්පජ්ජති උප්පන්නා වා මිච්ඡාදිට්ඨි පවඩ්ඪති යථයිදං භික්ඛවෙ අයොනිසො මනසිකාරො, අයොනිසො භික්ඛවෙ මනසිකරොතො අනුප්පන්නා චෙව මිච්ඡාදිට්ඨි උප්පජ්ජති උප්පන්නා ච මිච්ඡාදිට්ඨි පවඩ්ඪති.

6 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙන අනුප්පන්නා වා සම්මාදිට්ඨි උප්පජ්ජති උප්පන්නා වා සම්මාදිට්ඨි පවඩ්ඪති යථයිදං භික්ඛවෙ යොනිසො මනසිකාරො, යොනිසො භික්ඛවෙ මනසිකරොතො අනුප්පන්නා චෙව සම්මාදිට්ඨි උප්පජ්ජති උප්පන්නා ච සම්මාදිට්ඨි පවඩ්ඪති.

7 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙනෙවං සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරියං උප්පජ්ජන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ මිච්ඡාදිට්ඨි, මිච්ඡාදිට්ඨියා

හායන්තීති, පිරිහෙත්යයි වදාළේය.

4 (මෙහි අරුත් සුගම බැවින් නොලියමු.)

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- පවඩ්ඪති, ප්‍රකෂීයෙන් වැඩේද -පෙ- ඉදං අයොනිසො මනසිකාරො, මේ අනුපායවශයෙන් මෙනෙහිකිරීම; -පෙ- අයොනිසො, නුනුවණින් හෙවත් අනුපාය වශයෙන්; මනසිකරොතො, මෙනෙහිකරන්නාහට; -පෙ- පවඩ්ඪති, ප්‍රකෂීයෙන් වැඩේයයි වදාළේය.

6 (මෙහි අරුත් සුගමයි.)

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙන, යම්හෙයකින්; එවං, මෙසේ; සත්තා, සත්වයෝ; කායස්සභෙදා, කරජකායයාගේ භෙදයෙන්; මරණාපරං මරණින් මත්තෙහි; අපායං, සැපයෙන්පහවූ හෙයින් අපායනම්වූ; දුග්ගතිං, නපුරුගති ඇතිහෙයින් දුගතිනම්වූ; විනිපාත, විවශවපාතිතවන හෙයින් විනිපාතනම්වූ; නිරයං, නරක

භික්ඛවෙ සමන්නාගතා සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපා
යං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්ති.

8 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යෙනෙ
වං සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපප
ජ්ජන්ති යථයිදං භික්ඛවෙ සම්මාදිට්ඨි, සම්මාදිට්ඨියා භික්ඛවෙ සම
න්නාගතා සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලො
කං උපපජ්ජන්ති.

9 මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස භික්ඛවෙ පුරිසපුග්ගලස්ස යඤ්චෙව කායක
ම්මං යථාදිට්ඨි සමත්තං සමාදින්නං යඤ්ච වචීකම්මං -පෙ- යඤ්ච මනො
කම්මං යථාදිට්ඨි සමත්තං සමාදින්නං යා ච චෙතනා — යා ච පත්ථ
නා — යො ච පණිධි — යෙ ච සඞ්ඛාරා — සබ්බෙ තෙ ධම්මා අනිට්ඨාය
අකන්තාය අමනාපාය අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්ති, තං කිස්ස
හෙතු? දිට්ඨි හි භික්ඛවෙ පාපිකා, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ නිම්බබීජං
වා කොසාතකීබීජං වා තිත්තකලාබුබීජං වා අල්ලාය පථවියා නි
ක්ඛිත්තං යඤ්චෙව පථවිරසං උපාදියති යඤ්ච ආපොරසං උපාදියති
සබ්බං තං තිත්තකත්තාය කටුකත්තාය අසාතත්තාය සංවත්තති,

යෙහි; උපපජ්ජන්ති, උපදිද්ද; -පෙ- මිච්ඡාදිට්ඨියා, වාෂ්විප්‍රභෙද
මිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන්; සමන්නාගතා, යුක්තවූ; සත්තා, සත්වයෝ; -පෙ-
උපපජ්ජන්ති, උපදිත්යයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- ඉදං සම්මාදිට්ඨි, මේ පඤ්චප්‍රකාර
සම්‍යග්දෘෂ්ටිය; -පෙ- උපපජ්ජන්ති, උපදිත්යයි වදාළේය.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස, මිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන්
යුක්තවූ; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුරුෂ පුද්ගලයා විසින්; යංචෙව කාය ක
ම්මං, යම්බඳුවූ කායකර්මයක්තෙම; යථාදිට්ඨි, දෘෂ්ටියවූ පරිද්දෙන්
හෙවත් දෘෂ්ටියට අනුරූප පරිද්දෙන්; සමත්තං, සම්පූර්ණකරණ
ලද්දේද; සමාදින්නං, ගන්නාලද්දේද; යඤ්චෙව වචීකම්මං, යම්
බඳුවූ වාක්කර්මයක්තෙම; යථාදිට්ඨි, දෘෂ්ටියවූ පරිද්දෙන්; සමත්තං,
සම්පූර්ණකරණලද්දේද; සමාදින්නං, ගන්නාලද්දේද; යඤ්චෙව මනො
කම්මං, යම්බඳුවූ මනඃකර්මයක්තෙම; යථාදිට්ඨි, දෘෂ්ටියවූ පරිද්දෙන්,
සමත්තං, සම්පූර්ණකරණලද්දේද; සමාදින්නං, ගන්නාලද්දේද; යාච
චෙතනා, යම්බඳුවූ චෙතනාවක්තොමෝ; යාචපත්ථනා, යම්බඳුවූ
ප්‍රාර්ථනාවක්තොමෝ; යොචපණිධි, යම්බඳුවූ ප්‍රණිධියක්තෙම හෙ
වත් චෙතනා ප්‍රාර්ථනාවශයෙන් චිත්තයාගේ තැබීමක්; යෙච
සඞ්ඛාරා, යම්බඳුවූ ඵස්සාදි සංස්කාර කෙනෙක්; -පෙ- තෙසබ්බෙ
ධම්මා, ඒ සියලු ධර්මයෝ; අනිට්ඨාය, අනිෂ්ටභාවය පිණිස; අක

තං කිස්සහෙතු? බීජං භික්ඛවෙ පාපකං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස යචෙව කායකම්මං යථාදිට්ඨි සමත්තා සමාදින්නා, යච වචීකම්මා—යච මනොකම්මං යථාදිට්ඨි සමත්තා සමාදින්නා—යා ච චෙතනා—යා ච පත්ථනා—යො ච පණිධි—යෙ ච සඞ්ඛාරා—සබ්බෙ තෙ ධම්මා අනිට්ඨාය අකන්තාය අමනාපාය අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්ති,තං කිස්ස හෙතු? දිට්ඨි හි භික්ඛවෙ පාපිකාති

10 සම්මාදිට්ඨිකස්ස භික්ඛවෙ පුරිසපුග්ගලස්ස යචෙව කාය කම්මං යථාදිට්ඨි සමත්තා සමාදින්නං—යච වචීකම්මං—යච මනො

න්තාය, අමනොඥභාවය පිණිස; අමනාපාය, මනනොවැඩීම පිණිස; අහිතාය, අහිතපිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්;තංකිස්සහෙ?තු;ඊටහේතුකවරේද?;භික්ඛවෙ,මහණෙනි; හි, යම්හෙයකින්; දිට්ඨි, දෘෂ්ටිතොමෝ; පාපිකා, ලාමකාවේද; (එහෙයිනි;)භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි,යම්සේවනාහි; නිම්බ බීජංවා, කොසඹබීජයක් හෝ (කොසඹ ඇටයක්) කොසාතකී බීජංවා, තිත්ත වැටකොලු බීජයක් හෝ; තිත්තකලාබුබීජංවා, තිත්ත ලබුඇටයක් හෝ;අල්ලාය පඨවියා, තෙත්වූ පොළොවෙහි; නික්ඛිත්තං, නික්ෂෙප කරණලද්දේ හෙවත් රොපණය කරණ ලද්දේ; යඤ්චෙව පඨවිරසං, යම්බඳු පෘථුවීරසයකුත්; උපාදියති, ඇදගණීද; යඤ්චආපොරසං, යම්බඳු ආපොරසයකුත්; උපාදියති ඇදගණීද;තංසබ්බං,ඒසියල්ල;තිත්තකත්තාය,තිකතභාවයපිණිස; කටුකත්තාය, කටුකභාවය පිණිස; අසාතත්තාය, අමධුරභාවය පිණිස; සංවත්තති, පවතී; තංකිස්සහෙතු?, ඊට හේතු කවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; බීජං,බීජය;පාපකං,ලාමකද එහෙයිනි;භික්ඛවෙ,මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම, මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස, ද්වාෂෂ්ටිප්‍රභෙද මිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන් යුක්තවූ; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුරුෂ පුද්ගලයා විසින්; යථාදිට්ඨි, දෘෂ්ටියට අනුරූපපරිද්දෙන්; සමත්තං, සම්පූර්ණකරණලද්දාවූ; සමාදින්නා,ගන්නාලද්දාවූ,යඤ්චෙව කායකම්මං, යම් බඳුවූ කායකර්මයකුත්වේද; -පෙ- හි, යම්හෙයකින්; දිට්ඨි, දෘෂ්ටිතොමෝ; පාපිකා, ලාමකවේද; එහෙයිනැයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සම්මාදිට්ඨිකස්ස, පඤ්චප්‍රකාර සම්‍යක් දෘෂ්ටියෙන් යුක්තවූ; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුරුෂපුද්ගලයා විසින්; යඤ්චෙව කායකම්මං, යම්බඳුකායකර්මයකුත්; යථාදිට්ඨි, දෘෂ්ටියවූ පරිද්දෙන්; සමත්තං, සම්පූර්ණකරණලද්දේද; සමාදි

කම්මං යථාදිට්ඨි සමත්තං සමාදින්නං—යා ච පත්ථනා—යො ච පණිධි—යෙ ච සඞ්ඛාරා—සබ්බෙ තෙ ධම්මා ඉට්ඨාය කන්තාය මනාපාය හිතාය සුඛාය සංවත්තන්ති, තං කිස්ස හෙතු? දිට්ඨි හි භික්ඛවෙ භද්දිකා, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ උච්ඡුබීජං වා සාලිබීජං වා මුද්දිකාබීජං වා අල්ලාය පඨවියා නික්ඛිත්තං යඤ්චෙව පඨවිරසං උපාදියති යඤ්ච ආපොරසං උපාදියති සබ්බංතං මධුරත්තාය සාතත්තාය ආසෙචනකත්තාය සංවත්තති, තං කිස්ස හෙතු? බීජං භික්ඛවෙ භද්දකං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ සම්මාදිට්ඨිකස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස යඤ්චෙව කායකම්මං යථා දිට්ඨි සමත්තං සමාදින්නං—යඤ්ච වචීකම්මං යථාදිට්ඨි සමත්තං සමාදින්නං—යා ච චෙතනා—යා ච පත්ථනා—යො ච පණිධි—යෙ ච සඞ්ඛාරා—සබ්බෙ තෙ ධම්මා ඉට්ඨාය කන්තාය මනාපාය හිතාය සුඛාය සංවත්තන්ති, තං කිස්ස හෙතු? දිට්ඨි හි භික්ඛවෙ භද්දිකාති.

වග්ගො දුතියො.

---

1 එකපුග්ගලො භික්ඛවෙ ලොකෙ උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති බහුජනාහිතාය බහුජනාසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, කතමො එකපුග්ගලො? මිච්ඡා

නං, ගත්තාලද්දේද; යඤ්චෙව වචීකම්මං, යම්බඳු වාක්කර්මයකුත්; -පෙ- තෙසබ්බෙධම්මා, ඒසියලුධර්මයෝ; මනාපාය, මනවැඩීමපිණිස; හිතාය, හිතපිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්; තංකිස්සහෙතු?, ඊට හේතු කවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; හි, යම් හෙයකින්; දිට්ඨි, දෘෂ්ටිතොමෝ; භද්දිකා, යහපත්වේද එහෙයිනි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවනාහි; උච්ඡුබීජං වා, උක්බීජයක් හෝ; (උක්කරවියක්) සාලිබීජංවා, හැල්වීබීජයක් හෝ; මුද්දිකාබීජංවා, මිදිබීජයක් හෝ; -පෙ- තංසබ්බං, ඒ සියල්ල; මධුරත්තාය, මිහිරිබැව් පිණිස; සාතත්තාය, සැපබැව් පිණිස; ආසෙචනකත්තාය, හාත්පසින් රසවැඩීම පිණිස; සංවත්තති පවතී, -පෙ- භද්දිකාඉති, යහපත්වේද;එහෙයිනැයි වදාළේය.

දෙවෙනි වර්ගයයි.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකපුග්ගලො, එකම්පුද්ගලයෙක් තෙම; ලොකෙ, සත්වලොකයෙහි; උප්පජ්ජමානො, උපදින්නේ; බහුජනාහිතාය, බොහෝදෙනාට අහිතපිණිස; බහුජනාසුඛාය, බොහෝදෙනාට නොසැප පිණිස; බහුනොජනස්ස, බොහෝ

දිට්ඨිකො හොති විපරීතදස්සනො, සො බහුජනං සද්ධම්මා වුට්ඨාපෙත්වා අසද්ධම්මෙ පතිට්ඨාපෙති. අයං ඛො භික්ඛවෙ එකපුග්ගලො ලොකෙ උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති බහුජනාහිතාය බහුජනාසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං.

2 එකපුග්ගලො භික්ඛවෙ ලොකෙ උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති බහුජනහිතාය බහුජනසුඛාය බහුනො ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානං, කතමො එකපුග්ගලො? සම්මාදිට්ඨිකො හොති අවිපරීතදස්සනො, සො බහුජනං අසද්ධම්මා වුට්ඨාපෙත්වා සද්ධම්මෙ පතිට්ඨාපෙති අයං ඛො භික්ඛවෙ එකපුග්ගලො ලොකෙ උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති බහුජනහිතාය බහුජනසුඛාය බහුනො ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානන්ති.

3 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං

ජනයාහට; අනත්ථාය, අනර්ථපිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙව් මිනිසුන්ට අහිතාය, අහිතපිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; උප්පජ්ජති, උපදී; කතමොඑකපුග්ගලො, කවරනම් එකමපුද්ගලයෙක්ද? විපරීතදස්සනො, විපර්‍යාස දර්ශනඇත්තාවූ; මිච්ඡාදිට්ඨිකො හොති, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිකයෙක්වේද හෙතෙමේය; සො, හෙතෙම; බහුජනං, මහාජනයා; සද්ධම්මා, දශකුශලකර්මපථසඞ්ඛ්‍යාත සද්ධර්මයෙන්; උට්ඨාපෙත්වා, නැඟුටුවා; අසද්ධම්මෙ, දශඅකුශලකර්මපථ සඞ්ඛ්‍යාත අසද්ධර්මයෙහි; පතිට්ඨාපෙති, පිහිටුවයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංඛො එකපුග්ගලො, මේ එකම පුද්ගලතෙම; -පෙ- උප්පජ්ජතීති, උපදියයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකපුග්ගලො, එකපුද්ගලයෙක් තෙම; ලොකෙ, ලොකයෙහි; උප්පජ්ජමානො, උපදින්නේ; බහුජන හිතාය,බොහෝජනායාට හිතපිණිස;බහුජනසුඛාය,බොහෝ ජනයාට සැපපිණිස; බහුනොජනස්ස, බොහෝදෙනාට; අත්ථාය, වැඩපිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙව්මිනිසුන්ට; හිතාය, හිතපිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; උප්පජ්ජති, උපදී; කතමොඑකපුග්ගලො, කවරනම් එකපුද්ගලයෙක්ද?; අවිපරීතදස්සනො, විපර්‍යාසදර්ශන නැත්තාවූ, සම්මාදිට්ඨිකො හොති, සම්‍යග්දෘෂ්ටිකයෙක්වේද; හෙතෙමේය; -පෙ- උප්පජ්ජතීති, උපදීයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ,මහණෙනි; යං, යමක්; එවං, මෙසේ; මහාසාවජ්ජං, මහාසාවද්‍යද හෙවත් මහාදෝෂද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදංමිච්ඡාදිට්ඨි, මේ මිථ්‍යාදෘෂ්ටිතොමෝ; යථා, යම්සේද ,,(එබඳුවූ)

එවං මහාසාවජ්ජං යථයිදං භික්ඛවෙ මිච්ඡාදිට්ඨි, මිච්ඡාදිට්ඨිපරමානි භික්ඛවෙ වජ්ජානීති.

4 නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකපුග්ගලම්පි සමනුපස්සාමි යො එවං බහුජනාහිතාය පටිපන්නො බහුජනාසුඛාය බහුනොජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, යථයිදං භික්ඛවෙ මක්ඛලි මොඝපුරිසො, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ නදීමඛෙ ඛිප්පං ඔඩ්ඩෙය්‍ය බහුන්නං මච්ඡානං අහිතාය දුක්ඛාය අනත්ථාය බ්‍යසනාය, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ මක්ඛලී මොඝපුරිසො මනුස්සඛිප්පං මඤ්ඤෙ ලොකෙ උප්පන්නො බහුන්නං සත්තානං අහිතාය දුක්ඛාය අනත්ථාය ව්‍යසනායාති.

5 දුරක්ඛාතෙ භික්ඛවෙ ධම්මවිනයෙ යො ච සමාදපෙති යච සමාදපෙති යො ච සමාදපිතො තථත්තාය පටිපජ්ජති සබ්බෙ

අඤ්ඤං එකධම්මම්පි, අනිත් එකම සවභාවයකුත්; අහං, මම; නසමනුපස්සාමි, නුවනැසින් නොමදකිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වජ්ජානි, දොෂයෝතුමු; මිච්ඡාදිට්ඨිපරමානීති, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය පරම කොට ඇත්තාහුවෙත්යයි වදාළේය.

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යො, යමෙක්තෙමේ; එවං, මෙසේ; බහුජනාහිතාය, බොහෝජනයාට අහිතපිණිස; -පෙ- පටිපන්නො, පිළිපන්නේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං මක්ඛලිමොඝපුරිසො, මේ මක්ඛලිනම් තුච්ඡ පුරුෂතෙම; යථා, යම්සේද; (එබඳුව) අඤ්ඤං එකපුග්ගලම්පි, අනික් එකම පුද්ගලයෙකුත්; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ: නදීමඛෙ, නදීමුඛයෙක්හි හෙවත් ගඞ්ගාදෙකක් එක්වූ තැනෙක්හි; ඛිප්පං, කෙමිනක්; බහුන්නංමච්ඡානං, බොහෝ මත්ස්‍යයන්ට; අහිතාය, අහිතපිණිස; දුක්ඛාය. දුක්පිණිස; අනත්ථාය, අනර්ථය පිණිස; ව්‍යසනාය, විනාසය පිණිස; ඔඩ්ඩෙය්‍ය, ඔබන්නේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; මක්ඛලීමොඝපුරිසො, මක්ඛලීනම් තුච්ඡපුරුෂතෙම; මනුස්සඛිප්පංමඤ්ඤෙ, මනුෂ්‍යනැමති කෙමිනක් මෙන්: බහුන්නංසත්තානං, බොහෝ සත්ත්වයන්ට; අහිතාය, අහිත පිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; අනත්ථාය, අනර්ථ පිණිස; ව්‍යසනාය, විනාසය පිණිස; ලොකෙ, ලොකයෙහි; උප්පන්නොති, උපන්නේයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දුරක්ඛාතෙ, නපුරුකොට ප්‍රකාශ කරණලද්දාවූ; ධම්මවිනයෙ, ධර්මවිනයඇති ශාසනයෙහි හෙවත් බාහිරක ශාසනයෙහි; යොච, යම් ආචාර්‍ය්‍යපුද්ගලයෙක් තෙමේත්;

තෙ බහුං අපුඤ්ඤං පසවන්ති, තං කිස්ස හෙතු? දුරක්ඛාතත්තා භික්ඛවෙ ධම්මස්ස.

6 ස්වාක්ඛාතෙ භික්ඛවෙ ධම්මවිනයෙ යො ච සමාදපෙති යඤ්ච සමාදපෙති යො ච සමාදපිතො තථත්තාය පටිපජ්ජති සබ්බෙ තෙ බහුං පුඤ්ඤං පසවන්ති, තං කිස්ස හෙතු? ස්වාක්ඛාතත්තා භික්ඛවෙ ධම්මස්සාති.

7 දුරක්ඛාතෙ භික්ඛවෙ ධම්මවිනයෙ දායකෙන මත්තා ජනිතබ්බා නො පටිග්ගාහකෙන, තං කිස්ස හෙතු? දුරක්ඛාතත්තා භික්ඛවෙ ධම්මස්ස.

8 ස්වාක්ඛාතෙ භික්ඛවෙ ධම්මවිනයෙ පටිග්ගාහකෙන මත්තා ජනිතබ්බා නො දායකෙන, තං කිස්ස හෙතු? ස්වාක්ඛාතත්තා භික්ඛවෙ ධම්මස්සාති.

9 දුරක්ඛාතෙ භික්ඛවෙ ධම්මවිනයෙ යො ආරද්ධවිරියො සො දුක්ඛං විහරති, තං කිස්ස හෙතු? දුරක්ඛාතත්තා භික්ඛවෙ ධම්මස්ස.

සමාදපෙති, සමාදන්කරවයිද; යඤ්ච, යම් අතවැසි පුද්ගලයෙකුත්; සමාදපෙති, සමාදන් කරවයිද; යොච, යම් අතවැසි පුද්ගලයෙක් තෙමේත්; සමාදපිතො, ආචාර්යයා විසින් සමාදන් කරවන ලද්දේ; තථත්තාය; ඔහුගේ වචනය කරමින් එභාවය පිණිස; පටිපජ්ජති, පිළිපදීද; තෙසබ්බෙ, ඒ (ඇදුරු අතැවැසි) සියල්ලෝ; බහුංඅපුඤ්ඤං, බොහෝ අකුසල්; පසවන්ති, රැස්කෙරෙත්; තංකිස්ස හෙතු?, ඊට හේතු කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ධම්මස්ස, ධර්මය තමා; දුරක්ඛාතත්තා, නපුරුකොට ප්‍රකාශකරණලද හෙයිනැයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ස්වාක්ඛාතෙ, මනාකොට ප්‍රකාශ කරණලද; ධම්මවිනයෙ, ධර්මවිනයඇති ශාසනයෙහි; -පෙ- බහුං පුඤ්ඤං, බොහෝකුසල්; -පෙ- ස්වාක්ඛාතත්තා, මනාකොට ප්‍රකාශකරණලද හෙයිනැයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි: -පෙ- දායකෙන, දායකපුද්ගලයා විසින්; මත්තා, පමණ; ජානිතබ්බා, දතයුතුයි; පටිග්ගාහකෙන; ප්‍රතිග්‍රාහකයා විසින්; නො, දතයුතුනොවෙයි; -පෙ-

8 (මේ සූත්‍රයෙහි අරුත් සුගම බැවින් නොලියමු.)

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දුරක්ඛාතෙ, නපුරුකොට ප්‍රකාශ කරණලද; ධම්මවිනයෙ, ශාසනයෙහි; යො, යමෙක්තෙම; ආරද්ධ විරියො, පටන්ගන්නාලද වීර්‍ය්‍ය ඇත්තේවේද; සො, ඔහුතෙම; දුක්ඛං, දුකසේ; විහරති, වාසය කෙරෙයි; -පෙ-

10 ස්වාක්ඛාතෙ භික්ඛවෙ ධම්මවිනයෙ යො කුසීතො සො දුක්ඛං විහරති, තංකිස්සහෙතු? ස්වාක්ඛාතත්තා භික්ඛවෙ ධම්මස්සාති.

11 දුරක්ඛාතෙ භික්ඛවෙ ධම්මවිනයෙ යො කුසීතො සො සුඛං විහරති, තං කිස්ස හෙතු? දුරක්ඛාතත්තා භික්ඛවෙ ධම්මස්ස.

12 ස්වාක්ඛාතෙ භික්ඛවෙ ධම්මවිනයෙ යො ආරද්ධවිරියො සො සුඛං විහරති, තං කිස්සහෙතු? ස්වාක්ඛාතත්තා භික්ඛවෙ ධම්මස්සාති.

13 සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අප්පමත්තකොපි ගූථො දුග්ගන්ධො හොති එවමෙව ඛො අහං භික්ඛවෙ අප්පමත්තකම්පි භවං න වණ්ණෙමි අන්තමසො අච්ඡරාසඞ්ඝාතමත්තම්පීති.

14 සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අප්පමත්තකම්පි මුත්තං දුග්ගන්ධං හොති—පෙ—අප්පමත්තකොපි ඛෙළො දුග්ගන්ධො හොති—අප්පමත්තකොපි පුබ්බො දුග්ගන්ධො හොති--අප්පමත්තකම්පි ලොහිතං දුග්ගන්ධං හොති එවමෙව ඛො අහං භික්ඛවෙ අප්පමත්තකම්පි භවං න වණ්ණෙමි අන්තමසො අච්ඡරාසඞ්ඝාතමත්තම්පීති.

වග්ගො තතියො.

---

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- යො, යමෙක්තෙම; කුසීතො, කුසීතවේද; සො, හෙතෙම, සුඛං, සැපසේ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; -පෙ-

(11) (12) (මෙහි අරුත් සුගමයි. කියනලදනයින් දතයුතු.)

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; අප්පමත්තකොපි, ස්වල්පමාත්‍රවූද; ගූථො; අසූචියක් දුග්ගන්ධො හොති, දුගඳවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; අහං, මම; අප්පමත්තකම්පි, ස්වල්පමාත්‍රයකුත්; (එනම්) අන්තමසො, යටත්පිරිසෙයින්; අච්ඡරාසඞ්ඝාතමත්තම්පි, අසුරගසන කාලමාත්‍රයක්ද;(ඇඟිලි දෙක එකට ගටා ශබ්දකරණකල් පමණවත්)භවං, භවයෙහි පිළිසිඳීම;නවණ්ණෙමිඉති,වර්ණනානොකරමියිවදාළේය.

14 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; අප්පමත්තකම්පි, ස්වල්පමාත්‍රවූද; මුත්තං, මූත්‍රය; දුග්ගන්ධං හොති, දුගඳවේද; -පෙ- ඛෙළො, කෙළ;—පුබ්බො, පූයාව;—ලොහිතං, ලේ; -පෙ- නවණ්ණෙමිඉති; වර්ණනානොකරමියි වදාළේය

තුන්වෙනි වර්ගයයි.

1 සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අප්පමත්තකං ඉමස්මිං ජම්බුදීපෙ ආරාමරාමණෙය්‍යකං වනරාමණෙය්‍යකං භූමිරාමණෙය්‍යකං පොක්ඛරණීරාමණෙය්‍යකං අථඛො එතදෙව බහුතරං යදිදං උක්කූලවිකූලං නදීවිදුග්ගං ඛාණුකණ්ටකාධානං පබ්බතවිසමං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ ථලජා අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ ඔදකා—පෙ—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ මනුස්සෙසු පච්චාජායන්ති අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ අඤ්ඤත්‍ර මනුස්සෙහි පච්චාජායන්ති—පෙ—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු පච්චාජායන්ති අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු පච්චාජායන්ති අවිඤ්ඤාතාරෙසු මිලක්ඛෙසු-එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ පඤ්ඤාවන්තො අජළා අනෙළමූගා

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමස්මිං ජම්බුද්පෙ, මේ ජම්බුද්වීපයෙහි; ආරාමරාමණෙය්‍යකං, පුෂ්පාරාමඵලාරාමයන් සම්බන්ධ සිත්කළු තැන්ද; වනරාමණෙය්‍යකං, නාගවනාදි වනයන් සම්බන්ධ සිත්කළු තැන්ද; භූමිරාමණෙය්‍යකං, භූමින් සම්බන්ධ සිත්කලු තැන්ද; පොක්ඛරණීරාමණෙය්‍යකං, පුෂ්කරණීන් සම්බන්ධ සනාන්වෙසස්ථානද; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; අප්පමත්තකං, ස්වල්පමාත්‍රවේද; අථඛො, යලිදු; යදිදං, යම්මේ; උක්කූලවිකූලං, උස්මිටිතැන්ද; නදීවිදුග්ගං, නදීන් සම්බන්ධ ගිනානස්ථානද; ඛාණුකණ්ටකාධානං, කාණුකටු පිහිටි තැන්ද; පබ්බතවිසමං, පර්වතයන් සම්බන්ධ විෂමස්ථානද යන; එතංඑව, මේයම; (මේ ස්ථානම) බහුතරං, අතිශයින් බොහෝවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි; යෙ, යම සත්වකෙනෙක්; ථලජා, ගොඩ උපන්නෝවෙද්ද; තෙසත්තා, ඒ සත්වයෝ; අප්පකා, ස්වල්පවෙත්; අථඛො, යලිදු; යෙ, යම්සත්වකෙනෙක්; ඔදකා, දියෙහි උපන්නෝවෙද්ද; එතෙඑවසත්තා, මේ සත්වයෝම; බහුතරා, අතිශයින් බොහෝවෙත්; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ, යම් සත්වකෙනෙක්; මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍යයන්විෂයෙහි; පච්චාජායන්ති, උපදිද්ද; තෙසත්තා, ඒ සත්වයෝ; අප්පකා, ස්වල්පවෙත්; අථඛො, යල්දු; යෙ, යම්සත්වයෝ; මනුස්සෙහි අඤ්ඤත්‍ර, මනුෂ්‍යයන්ගෙන් වෙන්ව හෙවත් සිව් අපායෙහි; පච්චාජායන්ති, උපදිද්ද; එතෙඑව සත්තා, මේ සත්වයෝම; බහුතරා, අතිශයින් බොහෝවෙත්; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ, යම්සත්වකෙනෙක්; මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු, මධ්‍යම ජනපදයන්හි; පච්චාජායන්ති, උපදිද්ද; තෙසත්තා, ඒ සත්වයෝ; අප්පකා, ස්වල්පයහ; අථඛො, යලිදු; (එසේද

පටිබලා සුභාසිතදුබ්භාසිතස්ස අත්ථමඤ්ඤාතුං අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ දුප්පඤ්ඤා ජළා එළමූගා න පටිබලා සුභාසිත දුබ්භාසිතස්ස අත්ථමඤ්ඤාතුං—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ අරියෙන පඤ්ඤාචක්ඛුනා සමන්නාගතා අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ අවිජ්ජාගතා සම්මූළ්හා—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ ලභන්ති තථාගතං දස්සනාය අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ න ලභන්ති තථාගතං දස්සනාය—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ ලභන්ති තථාගතප්පවෙදිතං ධම්මවිනයං සවණාය, අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ න ලභන්ති තථාගතප්පවෙදිතං ධම්මවිනයං සවණාය—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ සුත්වා ධම්මං ධාරෙන්ති, අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ සුත්වා ධම්මං

උවත්) යෙ, යම්සත්ත්වයෝතුමූ; අවිඤ්ඤාතාරෙසු, අප්‍රකටවූ; මිලක්ඛෙසු, මෙලච්ඡවූ; පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු; ප්‍රත්‍යන්ත ජනපදයන්හි; පච්චාජායන්ති, උපදිද්ද; එතෙඑව සත්තා, මේ සත්ත්වයෝම, බහුතරා, ඉතා බොහෝවෙත්; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ, යම් සත්ත්වයෝතුමූ; පඤ්ඤාවන්තා, ප්‍රඥාවඇත්තාහුවෙද්ද; අජළා, මූළානුවූවාහුවෙද්ද; අනෙළමූගා, කෙළහෙනාලූනොවූවාහු හෙවත් නිර්දොෂවූවාහුවෙද්ද; සුභාසිතදුබ්භාසිතස්ස, සුභාෂිතයාගේ හා දුර්භාෂිතයාගේ; (යහපත් අයහපත් ප්‍රකාශවල) අත්ථං අඤ්ඤාතුං, අර්ථය දැනගන්ට; පටිබලා, සමර්ථවූවෝ වෙද්ද; තෙසත්තා, ඒ සත්ත්වයෝ; අප්පකා, සවල්පවෙත්; අථ ඛො, යලිදු; යෙ, යම්සත්ත්වකෙනෙක්; දුප්පඤ්ඤා, දුඃප්‍රඥයෝ හෙවත් නුවණ නැත්තෝවෙද්ද; ජළා, දන්ධයෝවෙද්ද; එළමූගා, කෙළ හෙනාල්ලෝ වෙද්ද; සුභාසිතදුබ්භාසිතස්ස, සුභාෂිත දුර්භාෂිතයාගේ; අත්ථං, අර්ථය; අඤ්ඤාතුං, දැනගන්ට; නපටිබලා, සමර්ථනොවූවාහුද, එතෙවසත්තා, මේසත්ත්වයෝම; බහුතරා, අතිශයින්බොහෝවෙත්; —භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ, යම් සත්ත්වකෙනෙක්; අරියෙන, ආර්යයන්සම්බන්ධවූ; පඤ්ඤාචක්ඛුනා, ප්‍රඥා චක්ෂුෂින් හෙවත් විදර්ශනාසහිත මාර්ගඥානයෙන්; සමන්නාගතා; යුක්තවූවාහුද; තෙසත්තා, ඒ සත්ත්වයෝ; අප්පකා, සවල්පවෙත්, අථඛො, යලිදු; යෙ, යම්සත්ත්වකෙනෙක්; අවිජ්ජාගතා, අවිද්‍යාන්ධකාරයෙන්යුක්තවූවාහු; සම්මූළ්හා, අතිශයින් මූළාවූවාහුද; එතෙවසත්තා මේසත්ත්වයෝම; බහුතරා, ඉතාබොහෝවෙත්;—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙ, යම්සත්ත්වයෝ; තථාගතං, තථාගතයන්වහන්සේ; දස්සනාය, දක්නට; ලභන්ති, ලබද්ද: තෙසත්තා ඒසත්ත්වයෝ

න ධාරෙන්ති—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ ධතානං ධම්මානං අත්ථං උපපරික්ඛන්ති, අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ ධතානං ධම්මානං අත්ථං න උපපරික්ඛන්ති—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මං පටිපජ්ජන්ති, අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ න අත්ථමඤ්ඤාය න ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මං න පටිපජ්ජන්ති—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ සංවෙජනීයෙසු ඨානෙසු සංවිජ්ජන්ති, අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ සංවෙජනීයෙසු ඨානෙසු න සංවිජ්ජන්ති—එවමෙව

අප්පකා,ස්වල්පවෙත්;අථඛො,යලිදු; යෙ, යම්සත්වකෙනෙක්;තථාගතං, තථාගතයන්වහන්සේ; දස්සනාය, දකින්ට; නලභන්ති, නොලබද්ද; එතෙව සත්තා, මේ සත්වයෝම;බහුතරා,ඉතා බොහෝ වෙත්;—භික්ඛවෙ, මහණෙනි;එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ, යම්සත්වයෝතුමූ; තථාගතප්පවෙදිතං, තථාගතයන්වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශකරණ ලද්දාවූ;ධම්මවිනයං,ධර්මවිනය;(පිටකත්‍රය ධර්මය) සවණාය, ශ්‍රවණය කරන්ට; ලභන්ති, ලබද්ද; තෙසත්තා, ඒසත්වයෝ, අප්පකා, ස්වල්පසි; අථඛො, යලිදු; යෙ, යම්සත්වකෙනෙක්;තථාගතප්පවෙදිතං, තථාගතයන්වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශකරණලද්දාවූ; ධම්මවිනයං, ධර්මවිනය සඞ්ඛ්‍යාත පිටකත්‍රය; සවණාය, ඇසීමට; නලභන්ති,නොලබද්ද; එතෙඑව සත්තා, මේ සත්වයෝම; බහුතරා, ඉතාබොහෝවෙත්;—භික්ඛවෙ මහණෙනි; එවං එවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ, යම්සත්වකෙනෙක්; ධම්මං, ධර්මය; සුත්වා, අසා; ධාරෙන්ති, දරද්ද; තෙසත්තා, ඒසත්වයෝ; අප්පකා, ස්වල්පවෙත්; අථඛො, යලිදු; යෙ, යම්සත්වකෙනෙක්; ධම්මං, ධර්මය, සුත්වා, අසා; නධාරෙන්ති, නොදරද්ද; එතෙඑවසත්තා, මේ සත්වයෝම; බහුතරා, අතිශයින් බොහෝ වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ, යම්සත්වයෝතුමූ;ධතානං, ධාරණය කරණලද්දාවූ හෙවත් ප්‍රගුණ කරණලද්දාවූ; ධම්මානං, ධර්මයන්ගේ; අත්ථං, අර්ථය; උපපරික්ඛන්ති, පරීක්ෂාකෙරෙද්ද; තෙසත්තා, ඒ සත්වයෝ; අප්පකා, ස්වල්පසි; අථඛො, යලිදු; යෙ, යම්සත්වයෝ; ධතානං,ධාරණය කරණලද්දාවූ;ධම්මානං,ධර්මයන්ගේ;අත්ථං, අර්ථය; නඋපපරික්ඛන්ති, පරීක්ෂා නොකෙරෙද්ද; එතෙඑවසත්තා,මේසත්වයෝම;බහුතරා,අතිශයින් බොහෝවෙත්; භික්ඛවෙ,මහණෙනි;එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම;යෙ, යම්සත්වකෙනෙක්;අත්ථංඅඤ්ඤාය, අර්ථකථාවදැන; ධම්මංඅඤ්ඤාය, පාළිධර්මය

ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ සංවිග්ගා යොනිසො පද
හන්ති, අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ සංවිග්ගා යොනිසො
න පදහන්ති—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ
වවස්සග්ගාරම්මණං කරිත්වා ලභන්ති චිත්තස්ස සමාධිං ලභන්ති
චිත්තස්ස එකග්ගං, අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ වවස්ස
ග්ගාරම්මණං කරිත්වා න ලභන්ති චිත්තස්ස සමාධිං න ලභන්ති චිත්ත
ස්ස එකග්ගං—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ අන්න

දන; ධම්මානුධම්මං, ධර්මානුධර්මප්‍රතිපත්තියෙහි; පටිපජ්ජන්ති,
පිළිපදිද්ද හෙවත් අනුලොමප්‍රතිපදාව පුරද්ද; තෙසත්තා, ඒසත්ත්ව
යෝ; අප්පකා, ස්වල්පවෙත්; අථඛො, සලිදු; යෙ, සම්සත්ත්වකෙනෙක්,
න අත්ථං අඤ්ඤාය, අර්ථකථාව නොදැන; න ධම්මං අඤ්ඤාය, පාලිධ
ර්මය නොදැන; ධම්මානුධම්මං, ධර්මානුධර්මප්‍රතිපත්තියෙහි; නපටිප
ජ්ජන්ති, පිළිනොපදිද්ද හෙවත් අනුලොමප්‍රතිපදාව නොපුරද්ද;
එතෙඑවසත්තා, මෙසත්ත්වයෝම; බහුතරා, අතිශයින් බොහෝ;
වෙත්;—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ,
යම්සත්ත්වකෙනෙක්; සංවෙජනීයෙසු ඨානෙසු, සංවෙගජනක කාරණ
යන්හි හෙවත් කලකිරියයුතුකාරණයන්හි; සංවිජ්ජන්ති, සංවිග්න
වෙද්ද හෙවත් කලකිරෙද්ද; තෙසත්තා, ඒ සත්ත්වයෝ; අප්පකා, ස්වල්ප
වෙත්; අථඛො, සලිදු; යෙ, යම්සත්ත්වකෙනෙක්; සංවෙජනීයෙසු ඨානෙ
සු, සංවෙගකටයුතුකාරණයන්හි; නසංවිජ්ජන්ති, සංවෙගනූපදව
ද්ද; එතෙඑවසත්තා, මේසත්ත්වයෝම; බහුතරා, අතිශයින් බොහෝ
වෙත්;—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ, යම්
සත්ත්වකෙනෙක්; සංවිග්ගා, සංවෙගයට පැමිණියාහු; යොනිසො, නුව
ණින් හෙවත් උපායෙන්; පදහන්ති, ප්‍රධාන වීර්‍ය්‍යකෙරෙද්ද; තෙ
සත්තා, ඒ සත්ත්වයෝ; අප්පකා, ස්වල්පයි; අථඛො, සලිදු; යෙ,
යම්සත්ත්වකෙනෙක්; සංවිග්ගා, සංවේගයට පැමිණියාහු; යොනිසො,
නුවණින් හෙවත් උපායෙන්; නපදහන්ති, ප්‍රධාන වීර්‍ය්‍ය නොකෙරෙ
ද්ද; එතෙවසත්තා, මේ සත්ත්වයෝම; බහුතරා, අතිශයින් බොහෝ
වෙත්;—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ,
යම්සත්ත්වකෙනෙක්, වවස්සග්ගාරම්මණං කරිත්වා, නිර්වාණය අරමුණු
කොට; චිත්තස්ස, චිත්තය සම්බන්ධවූ; සමාධිං, මාර්ගසමාධිය හා ඵලස
මාධිය; (චිත්තචෛතසිකධර්මයන් නිවන් අරමුණුකොට මොනවට
පිහිටවීම) ලභන්ති, ලබද්ද; චිත්තස්ස, චිත්තයසම්බන්ධවූ; එකග්ගං, එක
භාව; ලභන්ති, ලබද්ද; තෙසත්තා, ඒ සත්ත්වයෝ; අප්පකා, ස්වල්
පවෙත්; අථඛො, සලිදු; යෙ, යම්සත්ත්වයෝතුමූ; වවස්සග්ගාරම්ම

ගගරසග්ගානං ලාභිනො,අථඛො එතෙවසත්තා බහුතරා යෙ අන්න
ගගරසග්ගානං න ලාභිනො උඤ්ඡෙන කපාලාභතෙන යාපෙන්ති-
එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ අත්ථරසස්ස ධම්ම
රසස්ස විමුත්තිරසස්ස ලාභිනො,අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ
අත්ථරසස්ස ධම්මරසස්ස විමුත්තිරසස්ස න ලාභිනො,තස්මාතිහ භික්ඛ
වෙ එවං සික්ඛිතබ්බං අත්ථරසස්ස ධම්මරසස්ස විමුත්තිරසස්ස ලාභී
නො භවිස්සාමාති එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති

ණංකරිත්වා,නිර්වාණය අරමුණුකොට;චිත්තස්ස,චිත්තයාගේ;සමාධිං,
සමාධිය; නලභන්ති, නොලබද්ද; චිත්තස්ස, චිත්තයාගේ; එක
ග්ගං, එකඟබව,නලභන්ති,නොලබද්ද; එතෙඑවසත්තා, මේ සත්ව
යෝම; බහුතරා,අතිශයින් බොහෝ වෙත්;—භික්ඛවෙ,මහණෙනි;
එවමෙවඛො,එපරිද්දෙන්ම;යෙ,යම්සත්වකෙනෙක්; අන්නාගගරස
ග්ගානං,උතුම් අහර හා උතුම් රසයන්;ලාභිනො,ලබනසුලූ වෙද්ද;
තෙසත්තා, ඒ සත්වයෝ; අප්පකා, සවල්පවෙත්; අථඛො, යලිදු;
යෙ, යම්සත්වකෙනෙක්; අන්නාගගරසග්ගානං, උතුම් අහර හා
උතුම් රසයන්;න ලාභිනො,නොලබන්නාහු;උඤ්ඡෙන,උඤ්ඡාචා
රියාවයයි කියනලද වන මූලඵලයෙන් හෝ;කපාලාභතෙන,කබ
ලින්ගෙණෙනලබතින්(භිඝනලද්දෙන්)හෝ;යාපෙන්ති,යැපෙද්ද:
එතෙඑවසත්තා, මේ සත්වයෝම; බහුතරා, අතිශයින් බොහෝ
වෙත්;—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ,
යම් සත්වකෙනෙක්; අත්ථරසස්ස,අර්ථරසයද හෙවත් චතුර්විධශ්‍රා
මණ්‍යඵලයද; ධම්මරසස්ස, ධර්මරසයද හෙවත් සතරමගද; විමු
ත්තිරසස්ස, විමුක්තිරසයද හෙවත් නිර්වාණයද; ලාභිනො, ලබන්
නාහුවෙද්ද;තෙසත්තා, ඒ සත්වයෝ; අප්පකා, සවල්පවෙත්; අථ
ඛො, යලිදු;යෙ,යම්සත්වකෙනෙක්;අත්ථරසස්ස, අර්ථරසයද; ධම්ම
රසස්ස, ධර්මරසයද; විමුත්තිරසස්ස, විමුක්තිරසයද; නලාභිනො,
නොලබන්නාහුවෙද්ද; එතෙවසත්තා, මේ සත්වයෝම; බහුතරා,
ඉතාබොහෝවෙත්—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මා, එහෙයින්;ඉහ,
මේ කරුණෙහිලා; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මියයුතුයි.
(කෙසේද?) අත්ථරසස්ස, අර්ථරසසඞ්ඛ්‍යාත චතුර්විධ ඵලයද; ධම්ම
රසස්ස,ධර්මරස සඞ්ඛ්‍යාත චතුර්විධමාර්ගයද;විමුත්තිරසස්ස,විමුක්ති
රසසඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණයද; ලාභිනො, ලබන්නෝ; භවිස්සාමඉති,
වන්නෙමුයි කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වො, තොපවිසින්;
එවංහි, මෙසේම; සික්ඛිතබ්බංඉති, හික්මියයුතුයයි වදාළේය.

2 සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අප්පමත්තකං ඉමස්මිං ජම්බුදීපෙ ආරාමරාමණෙය්‍යකං වනරාමණෙය්‍යකං භූමිරාමණෙය්‍යකං පොක්ඛරණීරාමණෙය්‍යකං අථඛො එතදෙව බහුතරං යදිදං උක්කූලවිකූලං නදීවිදුග්ගං ඛාණුකණ්ටකාධානං පබ්බතවිසමං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ මනුස්සා චුතා මනුස්සෙසු පච්චාජායන්ති, අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ මනුස්සා චුතා නිරයෙ පච්චාජායන්ති—පෙ—තිරච්ඡානයොනියා පච්චාජායන්ති—පෙත්තිවිසයෙ පච්චාජායන්ති—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ මනුස්සා චුතා දෙවෙසු පච්චාජායන්ති, අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ මනුස්සා චුතා නිරයෙ පච්චාජායන්ති තිරච්ඡානයොනියා පච්චාජායන්ති පෙත්තිවිසයෙ පච්චාජායන්ති—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ දෙවා චුතා දෙවෙසු පච්චාජායන්ති අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ දෙවා චුතා නිරයෙ පච්චාජායන්ති තිරච්ඡානයොනියා පච්චාජායන්ති පෙත්තිවිසයෙ පච්චාජායන්ති—එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ දෙවා චුතා මනුස්සෙසු පච්චාජායන්ති අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ දෙවා චුතා නිරයෙ පච්චාජායන්ති, තිරච්ඡානයොනියා පච්චාජායන්ති පෙත්තිවිසයෙ පච්චාජායන්ති- එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ නිරයා චුතා මනුස්සෙසු පච්චාජායන්ති අථඛො එතෙව සත්තා බහුතරා යෙ නිරයා චුතා නිරයෙ පච්චාජායන්ති තිරච්ඡානයොනියා පච්චාජායන්ති පෙත්තිවිසයෙ පච්චාජායන්ති-එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ නිරයා චුතා දෙවෙසු පච්චාජායන්ති අථඛො

---

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමස්මිං ජම්බුදීපෙ, මේ දඹගසින් ප්‍රකටවූ දිවයිනෙහි; -පෙ- සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; අප්පමත්තකං, ස්වල්පමාත්‍ර වේද; අථඛො, යලිදු (එසේනමුත්) යංඉදං, යම්මේ; -පෙ- පබ්බතවිසමං, පර්වතයන් සම්බන්ධ විෂමස්ථාන වේද; එතංඑව, මේ ස්ථානම; බහුතරං, අතිශයින් බොහෝ වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යෙ, යම්සත්වයෝ තුමූ; මනුස්සා, මනුෂ්‍යයොනියෙන්; චුතා, චුතවූවාහු තොහොත් චුතවී; මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍යයන් විෂයෙහි; පච්චාජායන්ති, උපදිද්ද: තෙ සත්තා, ඒ සත්වයෝ: අප්පකා, ස්වල්පයහ; අථඛො, යලිදු; යෙ, යම්සත්වකෙනෙක්: මනුස්සා චුතා, මනුෂ්‍යයොනියෙන් චුතවූවාහු; නිරයෙ, නරකයෙහි; පච්චාජායන්ති, උපද්ද; එතෙඑවසත්තා, මේසත්වයෝම; බහුතරා, ඉතා බොහෝ වෙත්; -පෙ- තිරච්ඡානයොනියා, තිරශ්චීනයොනියෙහි; —පෙත්තිවිසයෙ, ප්‍රෙතවිෂයෙහි; පච්චාජායන්ති,

ඒතෙව සත්තා බහුතරා යෙ නිරයා චුතා නිරයෙ පච්චාජායන්ති තිරච්ඡානයොනියා පච්චාජායන්ති පෙත්තිවිසයෙ පච්චාජායන්ති එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ තිරච්ඡානයොනියා චුතා මනුස්සෙසු පච්චාජායන්ති අථ ඛො ඒතෙව සත්තා බහුතරා යෙ තිරච්ඡානයොනියා චුතා නිරයෙ පච්චාජායන්ති තිරච්ඡානයොනියා පච්චාජායන්ති පෙත්තිවිසයෙ පච්චාජායන්ති– එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ පෙත්තිවිසයා චුතා මනුස්සෙසු පච්චාජායන්ති අථ ඛො ඒතෙව සත්තා බහුතරා යෙ පෙත්තිවිසයා චුතා නිරයෙ පච්චාජායන්ති තිරච්ඡානයොනියා පච්චාජායන්ති පෙත්තිවිසයෙ පච්චාජායන්ති– එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අප්පකා තෙ සත්තා යෙ පෙත්තිවිසයා චුතා දෙවෙසු පච්චාජායන්ති අථ ඛො ඒතෙව සත්තා බහුතරා යෙ පෙත්තිවිසයා චුතා නිරයෙ පච්චාජායන්ති–තිරච්ඡානයොනියා පච්චාජායන්ති පෙත්තිවිසයෙ පච්චාජායන්ති.

වග්ගො චතුත්ථො.

———

1 අඞ්ගමිදං භික්ඛවෙ ලාභානං යදිදං ආරඤ්ඤකත්තං පිණ්ඩපාතිකත්තං–පංසුකූලිකත්තං–තෙචීවරිකත්තං—ධම්මකථිකත්තං—

උපදිද්ද; -පෙ- දෙවෙසු, දෙවියන්විෂයෙහි; -පෙ- පෙත්තිවිසයෙ, ප්‍රෙතනිකායෙහි; පච්චාජායන්ති, උපදිද්ද; ඒතෙව සත්තා, මේසත්වයෝම; බහුතරා, ඉතාබොහෝවෙත්; -පෙ- දෙවාචුතා, දෙවියන්කෙරෙන් චුතවූවාහු; -පෙ- නිරයාචුතා, නරකයෙන් චුතවූවාහු; -පෙ- තිරච්ඡානයොනියාචුතා, තිරශ්චීනයොනියෙන් චුතවූවාහු; -පෙ- පෙත්තිවිසයාචුතා, ප්‍රෙතයොනියෙන් චුතවූවාහු; -පෙ- බහුතරා, ඉතාබොහෝ වෙත්යයි වදාළේය

හතරවෙනි වර්ගයයි.

———

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම්මේ; ආරඤ්ඤකත්තං, ආරණ්‍යකාඞ්ගඇතිබවක් වේද හෙවත් වනවාසිකභාවයක් වේද; ලාභානං, ලාභයන් අතුරෙන්; ඉදං, මෙය; අඞ්ගං, එකාන්තයි හෙවත් එකැතියෙන්ලැබිය යුතුලාභඇත්තකි;—පිණ්ඩපාතිකත්තං, පිණ්ඩපාතිකභාවයක්වේද හෙවත් පිණ්ඩපාතිකාඞ්ග ඇතිබවක්වේද;—පංසුකූලිකත්තං, පාංශුකූලිකභාවයක්වේද හෙවත් පවුල් සිවුරු දරණ බවක්වේද,– තෙචීවරිකත්තං, තිචීවරිකභාවයක්වේද; හෙවත්

විනයධරත්තං—බාහුසච්චං—ථාවරෙය්‍යං—ආකප්පසම්පදා—පරිවාරසම්පදා—මහාපරිවාරතා—කොලපුත්තී—වණ්ණපොක්ඛරතා—කල්‍යාණවාක්කරණතා—අප්පිච්ඡතා—අප්පාබාධතාති.

2 අච්ඡරාසඞ්ඝාතමත්තම්පි චෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු පඨමජ්ඣානං භාවෙති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අරිත්තජ්ඣානො විහරති සත්ථුසාසනකරො ඔවාදපතිකරො අමොඝං රට්ඨපිණ්ඩං භුඤ්ජති කො පන වාදො? යෙ නං බහුලීකරොන්තීති.

3 අච්ඡරාසඞ්ඝාතමත්තම්පි චෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු දුතියජ්ඣානං

තෙචීවරිකාඞ්ග ඇතිබවක්වේද; ධම්මකථිකත්තං, ධර්මකථිකභාවයක්වේද;— විනයධරත්තං, විනයධරභාවයක්වේද;— බාහුසච්චං, බහුශ්‍රැතභාවයක්වේද;—ථාවරෙය්‍යං, ස්ථවිරභාවයක් හෙවත් චිර ප්‍රව්‍රජිතභාවයක්වේද;—ආකප්පසම්පදා, සිවුරු ගැණීම් ආදී ආකල්ප සම්පත්තියක් වේද; පරිවාරසම්පදා, පිරිවර සම්පත්තියක් හෙවත් පවිත්‍රපිරිවර ඇතිබවක්වේද;—මහාපරිවාරසම්පදා, මහපිරිවර ඇතිබවක්වේද;—කොලපුත්තී කුලපුත්‍රභාවයක්වේද; වණ්ණපොක්ඛරතා, වර්ණසම්පත්තියෙන්සමන්විත භාවයක්වේද;—කල්‍යාණවාක්කරණතා, වචනක්‍රියාහුගේ මධුරභාවයක්වේද හෙවත් කල්‍යාණවචන ඇතිබවක්වේද;—අප්පිච්ඡතා, අල්පෙච්ඡභාවයක්වේද හෙවත් ලොභරහිතබවක්වේද; අප්පාබාධතා, නිරොගීභාවයක්වේද හෙවත් ආරොග්‍ය සම්පත්තියක්වේද; ඉදං, මෙය, ලාභානං ලාභයන් අතුරෙන්; අග්ගං ඉති, එකාන්තලාභයකැයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චෙ, ඉදින්; භික්ඛු මහණතෙම; අච්ඡරාසඞ්ඝාතමත්තං අපි, අසුරුසැණක් පමණවත් හෙවත් අසුරගසන කලක් පමණවත්; පඨමජ්ඣානං, ප්‍රථමධ්‍යානය; භාවෙති, වඩාද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං භික්ඛු, මේ මහණතෙම; අරිත්තජ්ඣානො, සිස්නොවූ ධ්‍යානඇත්තේ; සත්ථුසාසනකරො, ශාස්තෲහුගේ අනුශාසනාව කරන්නේ; ඔවාදපතිකරො, අවවාදයට ප්‍රතිකාර්‍ය කරන්නේ; විහරති, වාසය කෙරේයයිද; අමොඝං, හිස්නොවූ රට්ඨපිණ්ඩං, රටවාසීන් විසින් දෙනලබන පිණ්ඩභොජනය; භුඤ්ජති, අනුභවකෙරේයයිද; වුච්චති, කියනලැබේ; යෙ, යම්කෙනෙක්; නං, ඒ ප්‍රථමධ්‍යානභාවනාව; බහුලීකරොන්ති, බහුලවශයෙන් කෙරෙත්නම්; කොපනවාදො ඉති, ඔවුන්කෙරෙහි අසුසස් කියනුම කවරේදැයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චෙ, ඉදින්; භික්ඛු, මහණතෙම; අච්ඡරාසඞ්ඝාතමත්තම්පි, අසුරගසනකලක් පමණවත්; දුතියජ්ඣානං,

භාවෙති-පෙ-තතියජ්ඣානං භාවෙති—චතුත්ථජ්ඣානං භාවෙති-මෙත්තං චෙතො විමුත්තිං භාවෙති-කරුණං චෙතොවිමුත්තිං භාවෙති—මුදිතං චෙතො විමුත්තිං භාවෙති—උපෙක්ඛං චෙතොවිමුත්තිං භාවෙති—කායෙ කායානුපස්සී විහරති ආතාපීසම්පජානො සතිමා විනෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣාදොමනස්සං-වෙදනාසු වෙදනානුපස්සී විහරති-චිත්තෙ චිත්තානුපස්සීවිහරති-ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති ආතාපී සම්පජානො සතිමා විනෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣාදොමනස්සං-අනුප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අනුප්පාදාය ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති-උප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහානාය ඡන්දං

චිති යධ්‍යානසමාපත්තිය;භාවෙති,වඩාද;—තතියජ්ඣානං, තෘතීය ධ්‍යාන සමාපත්තිය;—චතුත්ථජ්ඣානං,චතුර්ථධ්‍යානසමාපත්තිය;—මෙත්තං චෙතොවිමුත්තිං,(සියලු සත්වයන් කෙරෙහි හිත පැතිර වීම් සංඛ්‍යාත) මෛත්‍රීසහගතචිත්තවිමුක්තිය;—කරුණංචෙතොවිමුත්තිං,කරුණා සහගත චිත්තවිමුක්තිය;-උපෙක්ඛං චෙතො විමුත්තිං,උපෙක්ෂාසහගත චිත්තවිමුක්තිය; භාවෙති,වඩාද;ආතාපී,කෙලෙසතවන වීර්‍ය්‍යය ඇත්තේ;සම්පජානො,සම්‍යග් ප්‍රඥාව ඇත්තේ;සතිමා,ස්මෘතිමත්වූයේ හෙවත් අෂ්ටාරසවිධ කායපරිග්‍රාහිකස්මෘතියෙන් යුක්තවූයේ;ලොකෙ,කායසඞ්ඛ්‍යාතලොකයෙහි; අභිජ්ඣාදොමනස්සං, පඤ්චකාමගුණිකතෘෂ්ණාව හා ප්‍රතිඝසම්ප්‍රයුක්තදෞර්මනස්‍ය (යනාදී පාපධර්මයන්)විනෙය්‍ය,විෂ්කම්භනාදි වශයෙන් සංසිඳුවා; කායෙ, අෂ්ටාරසවිධවූ කයෙහි; කායානුපස්සී, කායානුදර්ශීව හෙවත් කායගතා සතිභාවනාවසිත්හිකරමින්; විහරති, වාසයකෙරේද;වෙදනාසු,සුඛාදීනවවිධවෙදනාවන්හි;වෙදනානුපස්සී, වෙදනානුදර්ශීව හෙවත් වෙදනා පරිග්‍රාහික සිහියෙන් අනුව බලමින්;විහරතී,වාසයකෙරේද;චිත්තෙ,සරාගාදි සොළොස් ආකාරවූ චිත්තයෙහි;-චිත්තානුපස්සී,චිත්තානු දර්ශීව හෙවත් චිත්තපරිග්‍රාහිකසිහියෙන් අනුවබලමින්;විහරති, වාසයකෙරේද;-ධම්මෙසු, පඤ්චනීවරණාදී ධර්මයන්හි;ධම්මානුපස්සී,ධර්මපරිග්‍රාහික සිහියෙන් අනුවබලමින්;විහරති,වාසයකෙරේද;අනුප්පන්නානං,නූපන්නාවූ; පාපකානං,ලාමකවූ; අකුසලානං ධම්මානං, ලොභාදී අකුශලධර්මයන්ගේ;අනුප්පාදාය,නොඉපදීම පිණිස;ඡන්දංජනෙති,(ඒ ඒ පාපධර්මයන් නූපදනා පිළිවෙත් පිරීමට) කර්තුකම්‍යතාකුශලඡන්දය උපදවාද;වායමති,(ඊට යොග්‍ය)ව්‍යායාමයකෙරේද;විරියංආරභති, කායිකචෛතසිකවීර්‍ය්‍යය කෙරේද; චිත්තං, සිත; පග්ගණ්හාති, ඔසවා

ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති—අනුප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං උප්පාදාය ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති—උප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං ඨිතියා අසම්මොසාය භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය භාවනාය පරිපූරියා ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති—ඡන්දසමාධිපධානසඞ්ඛාරසමන්නාගතං ඉද්ධිපාදං භාවෙති—විරියසමාධි—පෙ—චිත්තසමාධි—වීමංසාසමාධිපධානසඞ්ඛාරසමන්නාගතං ඉද්ධිපාදං භාවෙති—සද්ධින්‍ද්‍රියං භාවෙති—විරියින්‍ද්‍රියං භාවෙති—සතින්‍ද්‍රියං භාවෙති—සමාධින්‍ද්‍රියං භාවෙති—පඤ්ඤින්‍ද්‍රියං භාවෙති—සද්ධාබලං භාවෙති—විරියබලං භාවෙති—සතිබලං භාවෙති—සමාධිබලං භාවෙති—පඤ්ඤාබලං භාවෙති—සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති—ධම්මවිචයසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති—විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති—පීතිසම්බොජ්ඣ

ද හෙවත් වීර්‍ය්‍ය කරණයෙන් චිත්තය අල්වාගණිද; පදහති ප්‍රධානවීර්‍ය්‍යය කෙරේද හෙවත් ඉතාදැඩිසමාදානයෙන්යෙදී වීර්‍ය්‍ය කෙරේද,—උප්පන්නානං (සමුදාචාරවශයෙන්) උපන්නාවූ;—පහනාය, ප්‍රහාණය පිණිස හෙවත් දුරුකිරීමපිණිස;—අනුප්පන්නානං, නූපන්නාවූ,කුසලානං ධම්මානං, ප්‍රථමධ්‍යානාදි කුශලධර්මයන්ගේ; ඨිතියා, ස්ථිතියපිණිස හෙවත් ස්ථිරවපැවැත්වීමපිණිස; අසම්මොසාය, විනාශ නොවීම පිණිස;භීය්‍යොභාවාය, බහුලභාවය පිණිස; වෙපුල්ලාය, විපුලත්වය පිණිස හෙවත් මහත්ව පතළවීම පිණිස; භාවනාය, භාවනාවෙන්; පාරිපූරියා, සම්පූර්ණත්වය පිණිස; ඡන්දංජනෙති,කර්තුකම්‍යතාකුශලච්ඡන්දය උපදවයිද; —පෙ— ඡන්දසමාධිපධානසඞ්ඛාරසමන්නාගතං, කත්තුකම්‍යතාකුසලච්ඡන්දය නිසා පැවැත්තාවූ සමාධිය ප්‍රධානවූ සංස්කාරය යන මෙයින් යුක්තවූ හෙවත් කුසල් කරණු කැමතිබව ඇසුරුකොට පැවැති සමාධිය වීර්‍ය්‍ය චෛතසිකධර්මය යන මෙයින් යුක්තවූ; ඉද්ධිපාදං, සෘද්ධිපාදය හෙවත් සෘද්ධියට හෝ සෘද්ධියවූ කාරණය, භාවෙති, වඩාද;විරියසමාධි,වීර්‍ය්‍යය ආශ්‍රයකොට පැවැත්තාවූසමාධිය;—පෙ— චිත්තසමාධි, සිත ආශ්‍රයකොට පැවැත්තාවූ සමාධිය;—වීමංසාසමාධිපධානසඞ්ඛාරසමන්නාගතං, විමසීමනිසා පැවති සමාධිය වීර්‍ය්‍යචෛතසිකය යන මේ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ; ඉද්ධිපාදං, සෘද්ධිපාදය;භාවෙති, වඩාද—සද්ධින්ද්‍රියං, ශ්‍රද්ධාසඞ්ඛ්‍යාතවූඉන්ද්‍රිය හෙවත් තමන්ගේ ශ්‍රද්ධාධුරයෙහි අධිපති භාවය කරණ හෙයින් ඉන්ද්‍රිය නම්ලද ශ්‍රද්ධාව;— විරියින්ද්‍රියං, වීර්‍ය්‍යසඞ්ඛ්‍යාතවූ ඉන්ද්‍රිය හෙවත් තමන්ගේ වීර්‍ය්‍යයෙහි අධිපති භාවය කරණ හෙයින් ඉන්ද්‍රිය නම

ඞ්ගං භාවෙති—පස්සද්ධිසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති—සමාධිසම්බො
ජ්ඣඞ්ගං භාවෙති—උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති—සම්මාදිට්ඨිං
භාවෙති—සම්මාසඞ්කප්පං භාවෙති—සම්මාවාචං භාවෙති—සම්මා
කම්මන්තං භාවෙති-සම්මාආජීවං භාවෙති—සම්මාවායාමං සම්මා
සතිං භාවෙති-සම්මාසමාධිං භාවෙති-අජ්ඣත්තං රූපසඤ්ඤී බහිද්ධා
රූපානි පස්සති පරිත්තානි සුවණ්ණදුබ්බණ්ණානි, තානි අභි
භුය්‍ය ජානාමි පස්සමීති එවං සඤ්ඤී හොති—අජ්ඣත්තං රූප
සඤ්ඤී බාහිද්ධා රූපානි පස්සති අප්පමාණානි සුවණ්ණදුබ්බණ්ණා
නි, තානි අභිභුය්‍ය ජානාමි පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති—අජ්ඣ
ත්තං අරූපසඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති පරිත්තානි සුවණ්ණදු
බ්බණ්ණානි,තානි අභිභුය්‍ය ජානාමි පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති-

ලද වීර්‍ය්‍ය; සතින්ද්‍රියං, ස්මෘතිසඞ්ඛ්‍යාතවූ ඉන්ද්‍රිය හෙවත් තමන්ගේ
ස්මෘතිධූරයෙහි අධිපතිභාවය කරණ හෙයින් ඉන්ද්‍රිය නම්ලද
ස්මෘතිය;—සමාධින්ද්‍රියං, සමාධිසඞ්ඛ්‍යාතවූ ඉන්ද්‍රිය හෙවත් තමන්
ගේ සමාධිධූරයෙහි අධිපතිභාවය කරණ හෙයින් ඉන්ද්‍රිය නම්ලද
සමාධිය;-පඤ්ඤින්ද්‍රියං,ප්‍රඥාසඞ්ඛ්‍යාතවූ ඉන්ද්‍රිය හෙවත් තමන්ගේ
ප්‍රඥාධූරයෙහි අධිපතිභාවය කරණ හෙයින් ඉන්ද්‍රිය නම්ලද
ප්‍රඥාව-සද්ධාබලං,ශ්‍රද්ධාසඞ්ඛ්‍යාතවූබලය හෙවත් අශ්‍රද්ධාවෙන් කම්පා
නොවන හෙයින් බලයයි නම්ලද ශ්‍රද්ධාව;—විරියබලං, වීර්‍ය්‍යබලය
හෙවත් කුසීතත්වයෙන් කම්පානොවන හෙයින් බලයයි නම්ලද
වීර්‍ය්‍ය;- සතිබලං,ස්මෘතිබලය හෙවත් මුළාසතියෙන් කම්පානො
වන හෙයින් බලයයිනම්ලද ස්මෘතිය;—සමාධිබලං,සමාධි බලය
හෙවත් ඖද්ධත්‍යයෙන් සෙලවිය නොහැකි හෙයින් බලයයි නම
ලද සමාධිය;-පඤ්ඤාබලං,ප්‍රඥාබලය හෙවත් අවිද්‍යාවෙන් කම්පා
නොවන හෙයින් බලයයි නම්ලද ප්‍රඥාව; භාවෙති, වඩාද; සතිස
ම්බොජ්ඣඞ්ගං, ස්මෘතිසම්බොධ්‍යඞ්ගය හෙවත් සම්බොධියට අඞ්ගවූ
ස්මෘතිය;-ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣඞ්ගං,ධර්‍මවිචය සම්බොධ්‍යඞ්ගය හෙ
වත් සම්බොධියට කරුණුවූ චතුස්සත්‍ය ධර්‍ම විචිනනය;විරියසම්බො
ජ්ඣඞ්ගං, විරියසම්බොධ්‍යඞ්ගය හෙවත් සම්බොධියට කරුණුවූ
වීර්‍ය්‍ය;—පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යඞ්ගය හෙවත් සම්බො
ධියට කරුණුවූ ප්‍රීතිය;—පස්සද්ධිසම්බොජ්ඣඞ්ගං,ප්‍රශ්‍රබ්ධිසම්බොධ්‍ය
ඞ්ගය; හෙවත් සම්බොධියට කරුණුවූ කායචිත්ත දෙදෙනාගේ
බරහැරීම;— මාධිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, සමාධිසම්බොධ්‍යඞ්ගය හෙවත්
සම්බොධියට කාරණවූ සමාධිය;-උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගං, උපෙ
ක්ෂාසම්බොධ්‍යඞ්ගය හෙවත් සම්බොධියට කාරණවූ උපෙක්ෂාව;
භාවෙති,වඩාද;-සම්මාදිට්ඨිං,(සත්‍යධර්‍මයන්මොනවටදැකීම ලක්ෂණ

අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති අප්පමාණානි සුව
ණ්ණදුබ්බණ්ණානි, තානි අභිභුය්‍ය ජානාමි පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී
හොති.—අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති නීලානි
නීලවණ්ණානි නීලනිදස්සනානි නීලනිභාසානි, තානි අභිභුය්‍ය ජා
නාමි පස්සාමීති එවංසඤ්ඤී හොති–අජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී බහිද්ධා
රූපානි පස්සති පීතානි පීතවණ්ණානි පීතනිදස්සනානි පීතනිභා
සානි, තානි අභිභුය්‍ය ජානාමි පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති—අ
ජ්ඣත්තං අරූපසඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති ලොහිතකානි ලො
හිතකවණ්ණානි ලොහිතකනිදස්සනානි ලොහිතකනිභාසානි, තා
නි අභිභුය්‍ය ජානාමි පස්සාමීති එවං සඤ්ඤී හොති—අජ්ඣත්තං
අරූපසඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති ඔදාතානි ඔදාතවණ්ණානි
ඔදාතනිදස්සනානි ඔදාතනිභාසානි, තානි අභිභුය්‍ය ජානාමි පස්සා
මීති එවං සඤ්ඤී හොති–රූපී රූපානි පස්සති–අජ්ඣත්තං අරූප

කොට ඇති) සම්‍යග්දෘෂ්ටිය;—සම්මාසංකප්පං, (සහජාත ධර්මයන්
නිවන් අරමුණෙහි මොනවට අභිනිරොපනයකිරීම ලක්‍ෂණකොට
ඇති) සම්‍යග්සංකල්පය;–සම්මාවාචං,(චතුර්විධවාක්දුශ්චරිතවිරති
යයි කියනලද)සම්‍යක්වචනය;–සම්මාකම්මන්තං,(ත්‍රිවිධකායදුශ්ච
රිතවිරතියයිකියනලද) සම්‍යග්කර්මාන්තය; සම්මාආජීවං, (මිථ්‍යා
ආජීවවිරතියයි කියනලද)සම්‍යග් ආජීවය;—සම්මාවායාමං (සතර
සම්‍යග් ප්‍රධානවීර්‍ය්‍යයයි කියනලද)සම්‍යග්ව්‍යායාමය;—සම්මාසතිං,
(මනාකොට එලඹසිටි සිහි ඇතිබැව්ලක්‍ෂණ කොට ඇති) සම්‍යක්
ස්මෘතිය;—සම්මාසමාධිං, (චිත්තෛකාග්‍රතාසඞ්ඛ්‍යාත) සම්‍යක් සමා
ධිය; භාවෙති, වඩාද; —අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මරූපයෙහි; රූප
සඤ්ඤී, රූපයන් ඇතැයි යන සංඥාඇත්තේ; බහිද්ධා, පිටත්හිවූ;
පරිත්තානි, සවල්පවූ නොහොත් නොවැඩුනාවූ; සුවණ්ණදුබ්බ
ණ්ණානි, යහපත්වර්ණ ඇත්තාවූ හෝ දුර්වර්ණඇත්තාවූ; රූපානි,
රූපයන්; පස්සති, දකීද; තානි, ඒරූපයන්; අභිභුය්‍ය, අභිභව
නයකොට;ජානාමි, දනිමි;පස්සාමීති, දකිමියි; එවං මෙසේ; සඤ්ඤී
හොති, සංඥාඇත්තේවේද; -පෙ- අප්පමාණානි, අප්‍රමාණවූ
හෙවත් මහත්වූ; -පෙ- අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අරූප
සඤ්ඤී, රූපයක් නැතැයියන සංඥාඇත්තේ; බහිද්ධා, පිටත්හිවූ;
නීලානි, නිල්වූ; නීලවණ්ණානි, නීලවර්ණ ඇත්තාවූ; නීලනිදස්ස
නානි, නීලවර්ණනිදර්ශන දක්විය හැක්කාවූ හෙවත් එකහෙළා
නීලවර්ණයයි දක්විය හැක්කාවූ; නීලනිභාසනානි, නීලාවභාස
ඇත්තාවූ; රූපානි, රූපයන්; පස්සති, දකීද; තානි, ඒරූප

සඤ්ඤී බහිද්ධා රූපානි පස්සති සුභන්තෙව අධිමුත්තො හොති—සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථඞ්ගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තො ආකාසොති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති—සබ්බසො ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති—සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති—සබ්බසො ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති—සබ්බසො නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරති.

යත්; අභිභුය්‍ය, මැඩ; ජානාමි, දනිමි; පස්සාමීති, දකිමියි. එවං, මෙසේ; සඤ්ඤී හොති, සංඥා ඇත්තේ වේද;–පෙ– පීතවණ්ණානි, පීතවර්ණ ඇත්තාවූ; පීතනිදස්සනානි, පීතවර්ණ නිදර්ශන ඇත්තාවූ; පීතනිභාසානි, පීතවර්ණාවභාෂ ඇත්තාවූ; ලොහිතානි, ලෙහෙවන්වූ; –පෙ– ඔදාතානි, අවදාතවූ හෙවත් සුදුවූ;–පෙ–රූපී, රූපාවචරධ්‍යාන ඇත්තේ; රූපානි, රූපයන්, පස්සති, දකීද; –පෙ– අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අරූපසඤ්ඤී, රූපනැතැයි යන සංඥා ඇත්තේ; බහිද්ධා;පිටත්හිවූ; රූපානි,රූපයන්; පස්සති,දකීද; සුභන්තෙව,සුභයයි කියාම;අධිමුත්තො හොති, අධිමුක්ති ඇත්තේ වේද හෙවත් විමොක්ෂයට පැමිණියෙක් වේද; –පෙ– සබ්බසො, සර්වප්‍රකාරයෙන්; රූපසඤ්ඤානං, රූපයන් ඇතැයි යන සංඥාවන්ගේ; සමතික්කමා, බැහැරලීමෙන්; පටිඝසඤ්ඤානං. ක්‍රොධ සංඥාවන්ගේ; අත්ථඞ්ගමා, අස්තඞ්ගමයෙන් හෙවත් දුරලීමෙන්; නානත්තසඤ්ඤානං, නානාස්වභාවිතසංඥාවන්ගේ; අමනසිකාරා, මෙනෙහි නොකිරීමෙන්; අකාසො, ආකාසයතෙම; අනන්තො ඉති, අනන්තයයි හෙවත් කෙළවරක් නැත්තේයයි; ආකාසානඤ්චායතනං, ආකාසානඤ්චායතනසමාපත්තියට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසයකෙරේද; –පෙ– විඤ්ඤාණං, විඥානය; අනන්තංඉති, අනන්තයයි; –පෙ– සබ්බසො, සර්වප්‍රකාරයෙන්;විඤ්ඤාණඤ්චායතනං,විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමාපත්තිය;සමතික්කම්ම, ඉක්මවා; කිඤ්චි, කිසිවක්; නත්ථීති, නැත්තේයයි;ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසමාපත්තියට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසයකෙරේද; –පෙ– නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං, නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනසමාපත්තියට: –පෙ– සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං, සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධසමාපත්තියට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ;විහරති, වාසයකෙරේද.

4 පඨවීකසිනං භාවෙති—ආපොකසිනං භාවෙති—තෙජෝකසිනං භාවෙති—වායොකසිනං භාවෙති-නීලකසිනං භාවෙති-පීතකසිනං භාවෙති—ලොහිතකසිනං භාවෙති—ඔදාතකසිනං භාවෙති—ආකාසකසිනං භාවෙති—විඤ්ඤාණකසිනං භාවෙති—අලොකකසිනං භාවෙති—අසුභසඤ්ඤං භාවෙති—මරණසඤ්ඤං භාවෙති—ආහාරෙ පටිකකූලසඤ්ඤං භාවෙති—සබ්බලොකෙ අනභිරතසඤ්ඤං භාවෙති—අනිච්චසඤ්ඤං භාවෙති— අනිච්චෙ දුක්ඛසඤ්ඤං භාවෙති—දුක්ඛෙ අනත්තසඤ්ඤං භාවෙති—පහාණසඤ්ඤං භාවෙති— විරාගසඤ්ඤං භාවෙති—නිරොධසඤ්ඤං භාවෙති—අනිච්චසඤ්ඤං භාවෙති— අනත්තසඤ්ඤං භාවෙති—මරණසඤ්ඤං භාවෙති—ආහාරෙ පටික්කූලසඤ්ඤං භාවෙති—සබ්බලොකෙ අනභිරතසඤ්ඤං භාවෙති—අඪිකසඤ්ඤං

---

5 පඨවිකසිනං, පඨවීකසිනය; භාවෙති, වඩාද;—ආපොකසිනං, ආපොකසිනය; භාවෙති, බවාද;—තෙජෝකසිනං, තෙජෝකසිනය; —වායොකසිනං, වායොකසිනය;—නීලකසිනං, නීලකසිනය;—පීතකසිනං, පීතකසිනය;— ලොහිතකසිනං, ලොහිතකසිනය;—ඔදාතකසිනං, අවදාතකසිනය;—ආකාසකසිනං, ආකාසකසිනය;— විඤ්ඤාණකසිනං, විඥානකසිනය;—ආලොකකසිනං, ආලොකකසිනය;—අසුභසඤ්ඤං, අසුභසංඥව හෙවත් දසඅසුභාරම්මණයන්හි උපන් ප්‍රථමධ්‍යාන සහගත සංඥව;—මරණසඤ්ඤං, ත්‍රිවිධමරණය අරමුණුකොට උපන් සංඥව;—ආහාරෙ කබලිඞ්කාරාහාරයෙහි; පටික්කූලසඤ්ඤං, පිළිකුලැයියනසංඥව;—සබ්බලොකෙ, ධාතුත්‍රයාත්මකවූ සියලුලොකයෙහි; අනභිරතසඤ්ඤං, නොඇලීම් හෝ කලකිරීම්සංඥව;—අනිච්චසඤ්ඤං, ස්කන්ධපඤ්චකය අනිත්‍යය යන සංඥව;—අනිච්චෙ, අනිත්‍යවූ ස්කන්ධපඤ්චකයෙහි; දුක්ඛසඤ්ඤං, දුකයන සංඥව;— දුක්ඛෙ, දුක්වූ ස්කන්ධපඤ්චකයෙහි; අනත්තසඤ්ඤං, ආත්මයක් නැතැයි යන සංඥව;—පහාණසඤ්ඤං, පඤ්චප්‍රහාණය අරමුණුකොට උපන් සංඥව;—විරාගසඤ්ඤං, පඤ්චවිධවිරාගය අරමුණුකොට උපන් සංඥව; නිරොධසඤ්ඤං, සංස්කාරනිරුද්ධිය අරමුණුකොට උපන් සංඥව;—අනිච්චසඤ්ඤං, අනිත්‍යසංඥව;—අනත්තසඤ්ඤං, ආත්මයක් නැතැයි යන සංඥව;— මරණසඤ්ඤං, මරණය අරමුණුකොට උපන් සංඥව; —ආහාරෙ, අන්නපානාදි ආහාරයෙහි; පටික්කූලසඤ්ඤං, පිළිකුලයනසංඥව; සබ්බලොකෙ, ධාතුත්‍රයාත්මකවූ සියලු ලොකයෙහි; අනභිරතසඤ්ඤං, උකටලීසංඥව;—අඪික

භාවේති—පුළවකසඤ්ඤං භාවෙති—විනීලකසඤ්ඤං භාවේති—විච්ඡිද්දකසඤ්ඤං භාවෙති—උද්ධුමාතකසඤ්ඤං භාවෙති—බුද්ධානුස්සතිං භාවෙති—ධම්මානුස්සතිං භාවෙති—සඞ්ඝානුස්සතිං භාවෙති—සීලානුස්සතිං භාවෙති—චාගානුස්සතිං භාවෙති—දෙවතානුස්සතිං භාවෙති—ආනාපානසතිං භාවෙති—මරණසතිං භාවෙති—කායගතාසතිං භාවෙති—උපසමානුස්සතිං භාවෙති—පඨමජ්ඣානසහගතං සද්ධින්ද්‍රියං භාවෙති—විරියින්ද්‍රියං භාවෙති—සතින්ද්‍රියං භාවෙති—සමාධින්ද්‍රියං භාවෙති—පඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති—සද්ධාබලං භාවෙති—විරියබලං භාවෙති—සතිබලං භාවෙති—සමාධිබලං භාවෙති— පඤ්ඤාබලං භාවෙති— දුතියජ්ඣානසහගතං -පෙ- තතියජ්ඣානසහගතං—චතුත්ථජ්ඣානසහගතං—මෙත්තාසහගතං— කරුණාසහගතං— මුදිතාසහගතං— උපෙක්ඛාසහගතං—සද්ධින්ද්‍රියං භාවෙති—විරියින්ද්‍රියං භාවෙති— සතින්ද්‍රියං භාවෙති—සමාධින්ද්‍රියං භාවෙති පඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති—සද්ධාබලං භාවෙති—විරියබලං භාවෙති—සතිබලං භාවෙති—සමාධිබලං භාවෙති— පඤ්ඤාබලං භාවෙති අයං වුච්චති භික්ඛ

සඤ්ඤං, අස්ථිකසංඥාව හෙවත් ඇටසැකිල්ලෙක යන සංඥාව;—පුළවකසඤ්ඤං, පුළවකසංඥාව හෙවත් පණුවන්ගෙන් මිශ්‍රය යන සංඥාව;—විනීලකසඤ්ඤං, වෙසෙසින් නිල්වගිය සිරුර අරමුණුකොට උපන් සංඥාව;—විච්ඡිද්දකසඤ්ඤං, වෙසෙසින් හටගත් සිදුරු ඇති සිරුර අරමුණුකොට උපන්සංඥාව;—උද්ධුමාතකසඤ්ඤං, ඉදිමීගිය සිරුර අරමුණුකොට උපන්සංඥාව;—බුද්ධානුස්සතිං, (නවඅරහාදි) බුදුගුණ අරමුණුකොට උපන් සිහිය;—ධම්මානුස්සතිං, (ස්වාක්ඛාතතාදි) දහම්ගුණ අරමුණුකොට උපන් සිහිය;—සඞ්ඝානුස්සතිං, (සුප්‍රතිපන්නතාදි) සඟුරුවන්ගුණ අරමුණුකොට උපන්සිහිය;—සීලානුස්සතිං, අඛණ්ඩතාදි ශීලගුණ අරමුණුකොට උපන්සිහිය; චාගානුස්සතිං, මුක්තත්‍යාගාදි ත්‍යාගගුණ අරමුණුකොට උපන්සිහිය;—දෙවතානුස්සතිං, දෙවතාවන් සාක්ෂිස්ථානයෙහි තබා තමන්ගේ ශ්‍රද්ධාදිගුණ අරමුණුකොට උපන් සිහිය;—ආනාපානසතිං, ආශ්වාසප්‍රශ්වාස නිමිති අරමුණුකොට උපන්සිහිය;—මරණසතිං, මරණය අරමුණුකොට උපන්සිහිය; කායගතාසතිං, කෙසාදිකාය කොට්ඨාශයන් අරමුණුකොට උපන්සිහිය;—උපසමානුස්සතිං, ක්ලෙශව්‍යුපසමය අරමුණුකොට උපන්සිහිය;—පඨමජ්ඣානසහගතං, ප්‍රථමධ්‍යානය සමග පැවැත්තාවූ; සද්ධින්ද්‍රියං, ශ්‍රද්ධාසඞ්ඛ්‍යාත ඉන්ද්‍රිය;—විරියින්ද්‍රියං, වීර්‍ය්‍යසඞ්ඛ්‍යාත ඉන්ද්‍රිය;—සතින්ද්‍රියං, ස්මෘති

වෙ භික්ඛු අරිත්තජ්ඣානො විහරති සත්ථුසාසනකරො ඔවාදපතිකරො අමොඝං රට්ඨපිණ්ඩං භුඤ්ජති කො පන වාදො යෙ නං බහුලීකරොන්තීති.

6 යස්ස කස්සචි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දො චෙතසා ඵුටො අන්තොගධා තස්ස කුන්නදියො යා කාචි සමුද්දඞ්ගමා, එවමෙව ඛො, භික්ඛවෙ යස්ස කස්සචි කායගතාසති භාවිතා බහුලීකතා අන්තොගධා තස්ස කුසලා ධම්මා යෙ කෙචි විජ්ජාභාගියා.

7 එකධම්මො, භික්ඛවෙ භාවිතො බහුලීකතො මහතො සංවෙගාය සංවත්තති මහතො අත්ථාය සංවත්තති මහතො යොගක්ඛෙමාය සංවත්තති සතිසම්පජඤ්ඤාය සංවත්තති ඤාණදස්සනපටිලාභාය සංවත්තති දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරාය සංවත්තති විජ්ජාවිමුත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය සංවත්තති, කතමො එකධම්මො? කායග

සඞ්ඛ්‍යාතඉන්ද්‍රිය;—සමාධින්ද්‍රියං, සමාධිසඞ්ඛ්‍යාතඉන්ද්‍රිය; —පඤ්ඤින්ද්‍රියං, ප්‍රඥාසඞ්ඛ්‍යාතඉන්ද්‍රිය; සද්ධාබලං, ශ්‍රද්ධාසඞ්ඛ්‍යාත බලය; –පෙ– පඤ්ඤාබලං, ප්‍රඥාසඞ්ඛ්‍යාතබලය; භාවෙති, වඩා ද; (සෙස්සට අරුත් (මේ වර්ගයේ) (3) සූත්‍රයෙන් දතයුතු)

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්සකස්සචි, යම්කිසිවෙකුගේ; චෙතසා, සිතින්; මහාසමුද්දො, මහාසමුද්‍රයතෙම; ඵුටො, ස්පර්ශකරණ ලදිදේ වේද නොහොත් පතුරුවන ලද්දේ වේද; තස්ස, ඔහුගේ ඒචිත්තඵරණයට; සමුද්දඞ්ගමා, සමුද්‍රයකරා ගලායන්නාවූ; යාකාචි, යම්කිසි; කුන්නදියො, කුඩානදීහු වෙත් නම්; (ඔහුතුමූ) අන්තොගධා, ඇතුළත්වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යස්සකස්සචි, යම්කිසිවෙකු විසින්; කායගතාසති, කායගතානුස්මෘති භාවනාව; භාවිතා, වඩනලද්දීද; බහුලීකතා, බෙහෙවින් කරණලද්දීද; තස්ස, ඔහුගේ ඒභාවනාවට; විජ්ජාභාගියා, අෂ්ටවිද්‍යාව භජනය කරන්නාවූ; යෙකෙචිකුසලාධම්මා, යම්කිසි කුශලධර්මයෝවෙත්නම් ඔහුතුමූ; අන්තොගධා, ඇතුළත්වූවාහුවෙත්යයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකධම්මො, එකමධර්මයක්; භාවිතො, භාවනාවශයෙන් වඩනලද්දේ; බහුලීකතො, බහුලවශයෙන් කරණලද්දේ; මහතොසංවෙගාය, මහත්වූ සංවෙගය පිණිස හෙවත් විදර්ශනාව පිණිස; සංවත්තති, පවතී; මහතොඅත්ථාය, මහත්වූ අර්ථය පිණිස හෙවත් සතර මාර්ගඥානය පිණිස; සංවත්තති, පවතී, මහතොයොගක්ඛෙමාය, මහත්වූ යොගක්ෂෙමය පිණිස හෙවත් සතර ඵලය පිණිස; සංවත්තති, පවතී; සතිසම්පජඤ්ඤාය,

තාසති, අයං බො භික්ඛවෙ එකධම්මො භාවිතො බහුලීකතො මහතො සංවෙගාය සංවත්තති මහතො අත්ථාය සංවත්තති මහතො යොගක්ඛෙමාය සංවත්තති සතිසම්පජඤ්ඤාය සංවත්තති ඤාණදස්සනපටිලාභාය සංවත්තති දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරාය සංවත්තති විජ්ජාවිමුත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය සංවත්තතීති.

8 එකධම්මෙ භික්ඛවෙ භාවිතෙ බහුලීකතෙ කායොපි පස්සම්භති චිත්තම්පි පස්සම්භති විතක්කවිචාරාපි වූපසම්මන්ති කෙවලාපි විජ්ජාභාගියා ධම්මා භාවනාපාරිපූරිං ගච්ඡන්ති, කතමස්මිං එකධම්මෙ?, කායගතාසතියා, ඉමස්මිං බො භික්ඛවෙ එකධම්මෙ භාවිතෙ බහුලීකතෙ කායොපි පස්සම්භති චිත්තම්පි පස්සම්භති විතක්කවිචාරාපි වූපසම්මන්ති කෙවලාපි විජ්ජාභාගියා ධම්මා භාවනාපාරිපූරිං ගච්ඡන්ති.

ස්මෘතිය හා ඥානය පිණිස; සංවත්තති, පවතී; ඤාණදස්සනපටිලාභාය, දිව්‍යචක්ෂුරභිඥානප්‍රතිලාභය පිණිස; සංවත්තති, පවතී; දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරාය, ඉහාත්මභාවයෙහි සැපවිහරණය පිණිස; සංවත්තති, පවතී; විජ්ජාවිමුත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය, විද්‍යාවිමුක්තීන්ගේ පල පසක් කිරීම පිණිස හෙවත් මාර්ගප්‍රඥාතත්සම්ප්‍රයුක්ත අවශෙෂධර්ම අර්හත්ඵල යන මේධර්මයන්ගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස; සංවත්තති, පවතී; කතමො එකධම්මො, කවරනම් එකම ධර්මයක්ද; කායගතාසති, කායගතානුස්මෘතිභාවනාවයි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංඛො එකධම්මො, මේ එකමධර්මයවනාහි; භාවිතො, භාවනාවශයෙන් වඩනලද්දේ; බහුලීකතො, බහුලවශයෙන් කරනලද්දේ; මහතොසංවෙගාය, මහත්වූ සංවෙගය පිණිස; -පෙ- සංවත්තතීති, පවතීයයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකධම්මෙ, එකමධර්මයක්; භාවිතෙ, භාවනාවශයෙන් වැඩූ කල්හි; බහුලීකතෙ, බහුලවශයෙන් කළ කල්හි; කායොපි, නාමකාය හා කරජකායද; පස්සම්භති, සංසිඳුනාවූ දරථ ඇත්තේවේ හෙවත් බරඇරේ; චිත්තම්පි, සිතද; පස්සම්භති; සංසිඳුනාවූ දරථඇතිවේ; විතක්කවිචාරාපි, විතර්කවිචාරයෝද, වූපසම්මන්ති, සංසිඳෙත්; විජ්ජාභාගියා, අෂ්ටවිද්‍යාව භජනය කරන්නාවූ හෝ විද්‍යාකොටස් ඇත්තාවූ; කෙවලාපිධම්මා, සියලුම ධර්මයෝ; භාවනාය, භාවනාවෙන්; පාරිපූරිං, සම්පූර්ණබවට; ගච්ඡන්ති, පැමිණෙත්; කතමස්මිංඑකධම්මෙ, කවරනම් එකම ධර්මයක් වැඩූකල්හිද?; කායගතාසතියා, කායගතානුස්මෘතිය වැඩූකලහිය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමස්මිංබොඑකධම්මෙ, මේ එකම ධර්ම වනාහි; -පෙ- ගච්ඡන්ති, පැමිණෙත්යයි වදාළේය.

9 එකධම්මෙ භික්ඛවෙ භාවිතෙ බහුලීකතෙ අනුප්පන්නා චෙව අකුසලා ධම්මා නුප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච අකුසලා ධම්මා පහීයන්ති, කතමස්මිං එකධම්මෙ? කායගතාසතියා, ඉමස්මිං ඛො භික්ඛවෙ එකධම්මෙ භාවිතෙ බහුලීකතෙ අනුප්පන්නා චෙව අකුසලා ධම්මා නුප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච අකුසලා ධම්මා පහීයන්ති.

10 එකධම්මෙ භික්ඛවෙ භාවිතෙ බහුලීකතෙ අනුප්පන්නා චෙව කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච කුසලා ධම්මා භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තන්ති, කතමස්මිං එකධම්මෙ? කායගතාසතියා, ඉමස්මිං ඛො භික්ඛවෙ එකධම්මෙ භාවිතෙ බහුලීකතෙ අනුප්පන්නා චෙව කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච කුසලා ධම්මා භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය පංවත්තන්ති.

11 එකධම්මෙ භික්ඛවෙ භාවිතෙ බහුලීකතෙ අවිජ්ජා පහීයති විජ්ජා උප්පජ්ජති අස්මිමානො පහීයති අනුසයා සමුග්ඝාතං ගච්ඡන්ති සඤ්ඤොජනා පහීයන්ති, කතමස්මිං එකධම්මෙ? කායගතාසතියා, ඉමස්මිං ඛො භික්ඛවෙ එකධම්මෙ භාවිතෙ බහුලීකතෙ අවිජ්ජා පහීයති විජ්ජා උප්පජ්ජති අස්මිමානො පහීයති අනුසයා සමුග්ඝාතං ගච්ඡන්ති සඤ්ඤොජනා පහීයන්ති.

---

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකධම්මෙ, එකමධර්මයක්; භාවිතෙ, වඩනලදකල්හි; බහුලීකතෙ, බහුලවශයෙන් කරණලදකල්හි; අනුප්පන්නාචා,(අසමුදාචාර වශයෙන් හෝ අනනුභූතාරම්මණ වශයෙන්) නූපන්නාවූද; අකුසලාධම්මා, (ලෝභාදි) අකුශල ධර්මයෝ; නුප්පජ්ජන්ති,නූපදිත්;උප්පන්නාචා,(සමුදාචාරාදි වශයෙන්) උපන්නාවූද; අකුසලාධම්මා, (ලෝභාදි) අකුශල ධර්මයෝ: පහීයන්ති, ප්‍රහීණවෙත්; කතමස්මිංඑකධම්මෙ,(ඒ)කවරනම් එකමධර්මයක්ද?; කායගතාසති, කායගතාස්මෘති භාවනාවයි; -පෙ- පහීයන්ති, ප්‍රහීණවෙත්යයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- කුසලාධම්මා, (ධ්‍යානාදිකුශල ධර්මයෝ; භිය්‍යොභාවාය, බහුලභාවය පිණිස; වෙපුල්ලාය, විපුලබවය පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්; -පෙ- සංවත්තන්ති, පවතිත්යයි වදාළේය.

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- අවිජ්ජා, (දුඃඛාදි අටතැන්හි නොදැනීම සඞ්ඛ්‍යාත) අවිද්‍යාව; පහීයති ප්‍රහීණවෙයි; විජ්ජා, අර්හත්මාර්ගවිද්‍යාව; උප්පජ්ජති, උපදී; අස්මිමානො, නවිධවූ අස්මිමානය; පහීයති,ප්‍රහීණවෙයි; අනුසයා, රාගාදිසප්තානුශයයෝ; සමුග්ඝාතං, මුල්සිඳිනැසීමට; ගච්ඡන්ති, පැමිණෙත්; කතමස්මිංඑක ධම්මෙ,(ඒ)කවරනම් එකම ධර්මයක් (වැඩූකල්හිද); කායගතාසතියා, කායගතානුස්මෘතිභාවනාව (වැඩූකල්හිය) -පෙ- පහීයන්ති, ප්‍රහීණවෙත්යයි වදාළේය.

12 එකධම්මො භික්ඛවෙ භාවිතො බහුලීකතො පඤ්ඤාපභෙදාය සංවත්තති අනුපාදාපරිනිබ්බානාය සංවත්තති, කතමො, එකධම්මො? කායගතාසති, අයං ඛො භික්ඛවෙ එකධම්මො භාවිතො බහුලීකතො පඤ්ඤාපභෙදාය සංවත්තති අනුපාදාපරිනිබ්බානාය සංවත්තති.

13 එකධම්මෙ භික්ඛවෙ භාවිතෙ බහුලීකතෙ අනෙකධාතුපටිවෙධො හොති නානාධාතුපටිවෙධො හොති අනෙකධාතුපටිසම්භිදා හොති, කතමස්මිං එකධම්මෙ? කායගතාසතියා, ඉමස්මිං ඛො භික්ඛවෙ එකධම්මෙ භාවිතෙ බහුලීකතෙ අනෙකධාතුපටිවෙධො හොති නානාධාතුපටිවෙධො හොති අනෙකධාතුපටිසම්භිදා හොති.

14 එකධම්මො භික්ඛවෙ භාවිතො බහුලීකතො සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය සංවත්තති සකදාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය සංවත්තති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය සංවත්තති අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාය සංවත්තති, කතමො එකධම්මො? කායගතාසති, අයං ඛො භික්ඛවෙ එකධම්මො භාවිතො බහුලීකතො සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය සංවත්තති සකදාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය සංවත්තති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය සංවත්තති අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාය සංවත්තති

---

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-පඤ්ඤාපභෙදාය, ප්‍රඥාප්‍රභෙදය පිණිස; සංවත්තති, පවතී; අනුපාදාපරිනිබ්බානාය, අනුපාදායපරිනිර්වාණය ප්‍රත්‍යක්‍ෂකිරීමපිණිස හෙවත් ප්‍රත්‍යයරහිතපිරිනිවීමපසක් කරණු පිණිස; සංවත්තති, පවතී; කතමො එකධම්මො, (ඒ) කවර නම් එකම ධර්‍මයක්ද?; කායගතාසති, කායගතානුස්මෘති භාවනාවයි; -පෙ- සංවත්තති, පවතීයයිවදාළේය.

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- අනෙකධාතුපටිවෙධො හොති, චක්ඛුධාතු ආදි අටළොස් ධාතුන්ගේ ලක්‍ෂණප්‍රතිවෙධය වේ; නානාධාතුපටිවෙධො හොති, එම අටළොස් ධාතුන්ගේ නානා සවභාවයෙන් ලක්‍ෂණප්‍රතිවෙධය වෙයි; අනෙකධාතුපටිසම්භිදා හොති, එමඅටළොස්ධාතුන්ගේ ප්‍රභෙදඥානයවේ; කතමස්මිං එකධම්මෙ, (ඒ) කවරනම් එකමධර්‍මයක්ද?; කායගතාසතියා, කායගතානුස්මෘභාවනාවයි; -පෙ- හොති, වේයයි වදාළේය.

14 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය, ශ්‍රොතාපත්තිඵලය ප්‍රත්‍යක්‍ෂකිරීම පිණිස; සංවත්තති, පවතී; සකදාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය, සකෘදාගාමිඵලය ප්‍රත්‍යක්‍ෂකිරීම පිණිස; සංවත්තති, පවතී; අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය, අනාගාමිඵලය ප්‍රත්‍යක්‍ෂකිරීම පිණිස; සංවත්තති, පවතී, අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාය, අර්හත්ඵලය ප්‍රත්‍යක්‍ෂකිරීම පිණිස; සංවත්තති, පවතී; කතමො එකධම්මො, කවරනම් එකම ධර්‍මයක්ද?; කායගතාසති, කායගතානුස්මෘතිභාවනාවයි; -පෙ- සංවත්තති, පවතීයයි වදාළේය.

15 එකධම්මො භික්ඛවෙ භාවිතො බහුලීකතො පඤ්ඤාපටිලාභාය සංවත්තති පඤ්ඤාවුඩ්ඪියා සංවත්තති පඤ්ඤාවෙපල්ලාය සංවත්තති මහාපඤ්ඤතාය සංවත්තති පුථුපඤ්ඤතාය සංවත්තති විපුලපඤ්ඤතාය සංවත්තති ගම්භීරපඤ්ඤතාය සංවත්තති අසාමන්තපඤ්ඤතාය සංවත්තති භූරිපඤ්ඤතාය සංවත්තති පඤ්ඤාබාහුල්ලාය සංවත්තති සීඝපඤ්ඤතාය සංවත්තති ලහුපඤ්ඤතාය සංවත්තති හාසුපඤ්ඤතාය සංවත්තති ජවනපඤ්ඤතාය සංවත්තති තික්ඛපඤ්ඤතාය සංවත්තති නිබ්බෙධිකපඤ්ඤතාය සංවත්තති කතමො එකධම්මො? කායගතාසති, අයං ඛො භික්ඛවෙ එකධම්මො භාවිතො බහුලීකතො පඤ්ඤාපටිලාභාය සංවත්තති පඤ්ඤාවුඩ්ඪියා සංවත්තති පඤ්ඤාවෙපුල්ලාය සංවත්තති මහාපඤ්ඤතාය සංවත්තති පුථුපඤ්ඤතාය සංවත්තති විපුලපඤ්ඤතාය සංවත්තති ගම්භීරපඤ්ඤතාය සංවත්තති අසාමන්තපඤ්ඤතාය සංවත්තති භූරිපඤ්ඤතාය සංවත්තති පඤ්ඤාබාහුල්ලාය සංවත්තති සීඝපඤ්ඤතාය සංවත්තති ලහුපඤ්ඤතාය සංවත්තති හාසුපඤ්ඤතාය

---

15 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- පඤ්ඤාපටිලාභාය; ප්‍රඥාප්‍රතිලාභය හෙවත් චතුර්මාර්ගඥානාදිඥානයන්ගේ ලැබීම පිණිස; සංවත්තති, පවතී; පඤ්ඤාවුඩ්ඪියා, ප්‍රඥාහුගේ වැඩීම පිණිස;—පඤ්ඤාවෙපුල්ලාය, ප්‍රඥාහුගේ විපුලත්වය පිණිස; —මහාපඤ්ඤතාය, මහාප්‍රඥව ඇතිබැවි පිණිස; පුථුපඤ්ඤතාය, පුථුප්‍රාඥභාවය පිණිස හෙවත් නානාප්‍රකාර ස්කන්ධාදී ධර්මයන් කෙරෙහි පවත්නා ඥානය ඇතිබැවි පිණිස; විපුලපඤ්ඤතාය, විපුලප්‍රාඥභාවයපිණිස හෙවත් විපුලාර්ථයන් ගන්නා ඥානය ඇතිබැවි පිණිස;—ගම්භීරපඤ්ඤතාය, ගම්භීරප්‍රාඥභාවය පිණිස හෙවත් ගැඹුරුවූපඤ්චස්කන්ධාදියෙහි පවත්නා ඥානය ඇතිබැවි පිණිස;—අසාමන්තපඤ්ඤතාය, අසාමන්තප්‍රාඥභාවය පිණිස හෙවත් අර්ථප්‍රතිසම්භිදාදියෙහි ඥානය ඇතිබැවි පිණිස;—භූරිපඤ්ඤතාය, භූරිප්‍රාඥභාවය පිණිස හෙවත් රාගාදීන් අභිභවනයකරණප්‍රඥාව ඇතිබැවිපිණිස;-පඤ්ඤාබාහුල්ලාය, ප්‍රඥාහුගේබාහුල්‍යයපිණිස; සීඝපඤ්ඤතාය, ශීඝ්‍රප්‍රාඥභාවයපිණිසහෙවත් වහ වහා සීලාදිගුණදම් පරිපූරණය කරන්නාවූ ප්‍රඥාව ඇතිබැවි පිණිස; ලහුපඤ්ඤතාය, ලඝුප්‍රාඥභාවය පිණිස හෙවත් ලුහුලුහුව සීලාදීන් පරිපූරණය කරන්නාවූ ප්‍රඥාව ඇතිබැවි පිණිස;-හාසුපඤ්ඤතාය, හාසුප්‍රාඥභාවයපිණිස හෙවත් සතුට බහුලකොට ඇති ප්‍රඥාව ඇතිබැවි පිණිස;-ජවනපඤ්ඤතාය, ජවනප්‍රඥාව ඇතිබැවි පිණිස හෙවත් පඤ්චස්කන්ධාදියෙහි අනිත්‍යාදිවශයෙන් වහාදුවන්නාවූප්‍රඥව ඇතිබැවි පිණිස;-තික්ඛපඤ්ඤතාය, තීක්ෂණප්‍රාඥභාවය පිණිස හෙවත්ශීඝ්‍රවකෙලශච්ඡෙදනයකරන්නාවූප්‍රාඥාව ඇතිබැවි පිණිස;-නිබ්බෙධිකපඤ්ඤතාය. නිර්වේධිකප්‍රාඥභාවයපිණිසහෙවත් ශර්වසංස්කාරයන්හී උද්වෙගතා බහුලකොට ඇති ප්‍රඥාව ඇතිබැවි

සංවත්තන්ති ජවනපඤ්ඤතාය සංවත්තන්ති තික්ඛපඤ්ඤතාය සංවත්තන්ති නිබ්බෙධිකපඤ්ඤතාය සංවත්තන්ති.

16 අමතං තෙ භික්ඛවෙ න පරිභුඤ්ජන්ති යෙ කායගතාසතිං න පරිභුඤ්ජන්ති
අමතං තෙ භික්ඛවෙ පරිභුඤ්ජන්ති යෙ කායගතාසතිං පරිභුඤ්ජන්ති.
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ අපරිභුත්තං යෙසං කායගතාසති අපරිභුත්තා.
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ පරිභුත්තං යෙසං කායගතාසති පරිභුත්තා.
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ පරිහීනං යෙසං කායගතාසති පරිහීනා.
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ අපරිහීනං යෙසං කායගතාසති අපරිහීනා.
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ විරද්ධං යෙසං කායගතාසති විරද්ධා.
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ ආරද්ධං යෙසං කායගතාසති ආරද්ධා.
අමතං තෙ භික්ඛවෙ පමාදිංසු යෙ කායගතාසතිං පමාදිංසු.
අමතං තෙ භික්ඛවෙ නප්පමාදිංසු යෙ කායගතාසතිං නප්පමාදිංසු
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ පම්මුට්ඨං යෙසං කායගතාසති පම්මුට්ඨා.
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ අපම්මුට්ඨං යෙසං කායගතාසති අපම්මුට්ඨා.
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ අනාසෙවිතං යෙසං කායගතාසති අනාසෙවිතා

පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතී; කතමො එකධම්මො, කවර නම් එකධර්මයක්ද?; කායගතාසති, කායගතාසතිභාවනාවයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංඛො එකධම්මො, මේ එකධර්මයවනාහි; -පෙ- නිබ්බෙධිකපඤ්ඤතාය නිවේධික ප්‍රඥාව පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතීයයි වදාළේය.

16 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙ, යම්කෙනෙක්; කායගතාසතිං, කායගතානුස්මෘතිභාවනාව; න පරිභුඤ්ජන්ති, (බැවීම්වශයෙන්) නොවළඳත්ද; තෙ, ඔහුහුමූ; අමතං, විරහිතමරණ ඇතිහෙයින් අමෘතසඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණය; න පරිභුඤ්ජන්ති, (අවබොධකිරීම්වශයෙන්) නොවළඳත්යයිවදාළේය. -භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙ, යම්කෙනෙක්; කායගතාසතිං, කායගතානුස්මෘති භාවනාව; පරිභුඤ්ජන්ති, පරිභොගකෙරෙද්ද; තෙ, ඔහුහුමූ; අමතං, අමෘතසඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණය; පරිභුඤ්ජන්ති, පරිභොගකෙරෙත්යයිවදාළේය—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙසං, යම්කෙනෙකුන් විසින්; කායගතාසති, කායගතානුස්මෘතිභාවනාව; අපරිභුත්තං, පරිභොගනොකරණලදද; තෙසං, ඔවුන්විසින්; අමතං, අමෘතසඞ්ඛ්‍යාතනිර්වාණය; අපරිභුත්තං, පරිභොගනොකරණලද්දේවේ -පෙ- පරිභුත්තා, පරිභොගකරණලදද; -පෙ- පරිභුත්තං, පරිභොගකරණලද්දේය. -පෙ- පරිහීනා, හැරදමනලද්දීද; පරිහීනං, හැරදමනලද්දේවේ. -පෙ- අපරිහීනා, හැරනොදමනලද්දීද; -පෙ- අපරිහීනං, හැරනොදමන ලද්දේවේ. -පෙ- විරද්ධා, අවබොධනොකරණලද්දීද; විරද්ධං, අවබොධනොකරණලද්දේවේ; -පෙ- ආරද්ධා, සම්පූර්ණ කරණලද්දීද; -පෙ- ආරද්ධං, සම්පූර්ණකරණ ලද්දේවේ. -පෙ-

අමතං තෙසං භික්ඛවෙ ආසෙවිතං යෙසං කායගතාසති ආසෙවිතා
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ අභාවිතං යෙසං කායගතාසති අභාවිතා.
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ භාවිතං යෙසං කායගතාසති භාවිතා.
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ අබහුලීකතං යෙසං කායගතාසති අබහුලීකතා
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ බහුලීකතං යෙසං කායගතාසති බහුලීකතා
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ අනභිඤ්ඤාතං යෙසං කායගතාසති අනභිඤ්ඤාතා.
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ අභිඤ්ඤාතං යෙසං කායගතාසති අභිඤ්ඤාතා
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ අපරිඤ්ඤාතං යෙසං කායගතාසති අපරිඤ්ඤාතා
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ පරිඤ්ඤාතං යෙසං කායගතාසති පරිඤ්ඤාතා
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ අසච්ඡිකතං යෙසං කායගතාසති අසච්ඡිකතා
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ සච්ඡිකතං යෙසං කායගතාසති සච්ඡිකතාති'

එකකනිපාතස්ස සුත්තසහස්සං සමත්තං.

පමාදිංසු, ප්‍රමාද කළාහුද දෝහෝ නොහොත් ප්‍රමාද කෙරෙද්ද; -පෙ- පමාදිංසු, ප්‍රමාද කළාහුය දෝහෝ නොහොත් ප්‍රමාද කෙරෙත් -පෙ- නප්පමාදිංසු, ප්‍රමාද නොකළාහුද දෝහෝ නොහොත් ප්‍රමාද නොකෙරෙද්ද; -පෙ- නප්පමාදිංසු, ප්‍රමාද නොකළාහුය දෝහෝ නොහොත් ප්‍රමාද නොකෙරෙත්; පමුට්ඨා, මතක නැති කරණලද්දීද; -පෙ- පමුට්ඨං, මතක නැතිකරණලද්දේවේ නොහොත් නසන ලද්දේවේ; -පෙ- අනාසෙවිතා, ආසෙවනය නොකරණලද්දීද -පෙ- අනාසෙවිතං, ආසෙවනය නොකරණලද්දේවේ; ආසෙවිතා, ආදීයෙහි සෙවනය කරණලද්දීද; -පෙ- ආසෙවිතං, ආදියෙහි සෙවනය කරණලද්දේවේ; -පෙ- අභාවිතා, නොවඩනලද්දේ; -පෙ- භාවිතා, වඩනලද්දීද; -පෙ- අබහුලීකතා, බහුලවශයෙන් නොකරණලද්දීද -පෙ- බහුලීකතා, බහුලවශයෙන් කරණලද්දීද; -පෙ- අනභිඤ්ඤාතා, විශෙෂඥානයෙන් දැන නොගන්නාලද්දීද -පෙ- අභිඤ්ඤාතා, විශෙෂයෙන් දැනගන්නාලද්දීද; අපරිඤ්ඤාතා, ඥාතපරිඥා වශයෙන් දැන නොගන්නාලද්දීද; -පෙ- පරිඤ්ඤාතා, ඥාතපරිඥා වශයෙන් දැනගන්නාලද්දීද; -පෙ- අසච්ඡිකතා, ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරණලද්දීද; -පෙ- අසච්ඡිකතං, ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරණලද්දේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙසං, යම්කෙනෙකුන් විසින්; කායගතාසති, කායගතානුස්මෘතිය; සච්ඡිකතා, පසක්කරන ලද්දීද; තෙසං, ඔවුන් විසින්; අමතං, නිර්වාණය; සච්ඡිකතංඉති, පසක්කරණලද්දේවේයයි වදාළේය.

එකකනිපාතස්ස, එකකනිපාතයාගේ; සුත්තසහස්සං, සූත්‍රදහස; සමත්තං, සමාප්තයි.

අඞ්ගුත්තරනිකාය සන්නය.

මාම්පේ විජයවර්ධනාරාම විහාරවාසී

ආචාර්ය්‍ය වැල්මිල්ලේ රතනජෝති

ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින්

ලියන ලදී.

ද්විතීයභාගය.

කේ. පී. කුලතුඞ්ග නමැති

මා විසින්

කොළඹ ශ්‍රීභාරතී යන්ත්‍රාලයෙහි

මුද්‍රණය කරවන ලදී.

2460

1917

එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුංභගවා එතදවොච

1 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ වජ්ජානි, කතමානි ද්වෙ? දිට්ඨධම්මිකඤ්ච වජ්ජං සම්පරායිකඤ්ච වජ්ජං, කතමඤ්ච භික්ඛවෙ දිට්ඨධම්මිකං වජ්ජං? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පස්සති චොරං ආගුචාරිං රාජානො ගහෙත්වා විවිධා කම්මකාරණා කාරෙන්තෙ, කසාහිපි තාළෙන්තෙ වෙත්තෙහිපි තාළෙන්තෙ අඩ්ඪදණ්ඩකෙහිපි තාළෙන්තෙ

එකං සමයං, එක්සමයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සාවත්ථියං, සැවැත්නුවර සමීපයෙහිවූ; ජෙතවනෙ, ජේතවන නම්වූ; අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, අනේපිඬු මහසිටුහුගේ අරම්හි; විහරති, වැඩවාසයකරණසේක; තත්‍ර ඛො, එකල්හි තො හොත් එහිදී වනාහි; භගවා, භාග්‍යවත් බුදුරජතෙමේ; භික්ඛවොති, මහණෙනි කියා; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, අමතා වදාළසේක; තෙ භික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහු තුමූ; භදන්තෙති, පින්වතුන් වහන්සැයි කියා; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන් ඇස්වූහ; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; එතං, මේ වක්ෂ්‍යමාණ සූත්‍රය; අවොච, වදාළසේක.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානි ද්වෙවජ්ජානි, මේ දෝෂයෝ හෙවත් අපරාධයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්; කතමානි ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්ද යත්?; දිට්ඨධම්මිකඤ්ච වජ්ජං, දෘෂ්ටධර්මික වද්‍යයද, හෙවත් ඉහාත්මයෙහි උපදිනා ඵලය ඇති දෝෂයද; සම්පරායිකඤ්ච වජ්ජං, සාම්පරායික වද්‍යයද, හෙවත් පරලෙව්හි උපදිනා ඵලය ඇති දෝෂයද යන දෙදෙනයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දිට්ඨධම්මිකං වජ්ජං, දෘෂ්ටධාර්මිකවද්‍යය; කතමඤ්ච, කවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; රාජානො, රජදරුවෝ; ආගුචාරිං, අපරාධකාරීවූ; චොරං, (යම්) හොරෙකු; ගහෙත්වා, අල්වා ගෙණ; විවිධා, නන්වැදෑරුම්වූ; කම්මකාරණා, කම්කටුළු; කාරෙන්ති, කරවත්නම් (එබඳු සොරා); එකච්චො, ඇතැම් කෙනෙක්; පස්සති, දකී. (ඒ කම්කටුළු නම්) කසාහිපි, කසවලින්ද; තාළෙන්ති, (රාජපුරුෂයෝ) තළත්. වෙත්තෙහිපි, වේවැල්වලින්ද; තාළෙන්ති, තළත්. අඩ්ඪදණ්ඩකෙහිපි, මුගුරුවලින්ද හෙවත් දෙකටපැලූ සතර රියන්පමණ දඬුවලින්ද; තාළෙන්ති, තළත්.

හත්ථම්පි ඡින්දන්ති පාදම්පි ඡින්දන්ති හත්ථපාදම්පි ඡින්දන්ති කණ්ණම්පි ඡින්දන්ති නාසම්පි ඡින්දන්ති කණ්ණනාසම්පි ඡින්දන්ති බිලඞ්ගථාලිකම්පි කරොන්ති සඞ්ඛමුණ්ඩිකම්පි කරොන්ති රාහුමුඛම්පි කරොන්ති ජොතිමාලිකම්පි කරොන්ති හත්ථපජ්ජොතිකම්පි කරොන්ති එරකවත්තිකම්පි කරොන්ති චීරකවාසිකම්පි කරොන්ති එණෙය්‍යකම්පි කරොන්ති බලිසමංසිකම්පි කරොන්ති කහාපණකම්පි කරොන්ති ඛාරාපතච්ඡිකම්පි කරොන්ති පලිඝපරිවත්තිකම්පි කරොන්ති පලාලපීඨකම්පි

හත්ථම්පි, අතද; ඡින්දන්ති, කපත්. පාදම්පි, පයද; ඡින්දන්ති, කපත්; හත්ථපාදම්පි, අත හා පයද; ඡින්දන්ති, කපත්. කණ්ණම්පි, කණද; ඡින්දන්ති, කපත්; නාසම්පි, නාසයද; ඡින්දන්ති, කපත්. කණ්ණනාසම්පි, කණ හා නාසයද; ඡින්දන්ති, කපත්. බිලඞ්ගථාලිකම්පි, බිලඞ්ගථාලික නම් කම්යද හෙවත් හිස්කබල උපුටා රත්වූ යගුලි බහාලීමඇති කම්යද; කරොන්ති' කරත්. සඞ්ඛමුණ්ඩිකම්පි, සඞ්ඛමුණ්ඩික නම් කම්යද හෙවත් හිස සකක් මෙන් මුඩුකිරීම ඇති කම්යද; කරොන්ති, කරත්. රාහුමුඛම්පි, රාහුමුඛ නම් කම්යද හෙවත් මුඛය විවෘතකොට ඇතුලෙහිපහන් දැල්වීමඇති කම්යද; කරොන්ති, කරත්. ජොතිමාලිකම්පි, ජොතිමාලිකනම් කම්යද හෙවත් මුලු සිරුර තෙල්රෙදි වෙලා ගිනිදැල්වීමඇති කම්යද; කරොන්ති, කරත්. හත්ථපජ්ජොතිකම්පි, හත්ථපජ්ජොතිකනම් කම්යද හෙවත් අතෙහි තෙල්රෙදි වෙලා පහනක්මෙන් කිරීමඇති කම්යද; කරොන්ති, කරත්. එරකවත්තිකම්පි, එරකවත්තිකනම් කම්යද හෙවත් ග්‍රීවය පටන් ගොප් ඇටය දක්වා හම උපුටා ගොතින්බැඳ කැඩීම ඇති කම්යද; කරොන්ති, කරත්. චීරකවාසිකම්පි, චීරකවාසිකනම් කම්යද හෙවත් වැහැරි ඇඳුමක් මෙන් ඇති කම්යද; කරොන්ති, කරත්. එණෙය්‍යකම්පි, එණෙය්‍යකනම් කම්යද හෙවත් දෙදන දෙවැලමිටිවල යකඩවලලු දමා යවුලෙන් බිම සිටුවා ගින්නෙන් පිරිවරාලීමඇති කම්යද; කරොන්ති, කරත්. බලිසමංසිකම්පි, බලිසමංසිකනම් කම්යද හෙවත් දෙපසමුවැති බිලියෙන්ගසා සම නහර උපුටාලීම ඇති කම්යද; කරොන්ති, කරත්; කහාපණකම්පි, කහාපණකනම් කම්යද හෙවත් මුලුසිරුර කහවණු පමණට කෙටීමඇති කම්යද; කරොන්ති, කරත්. ඛාරාපතච්ඡිකම්පි, ඛාරාපතච්ඡිකනම් කම්යද හෙවත් ආවුධයෙන් කපා ඒ ඒතන්හි කොස්සෙන් කාරම් ඉසීමඇති කම්යද; කරොන්ති, කරත්. පලිඝපරිවත්තිකම්පි, පලිඝපරිවත්තික නම් කම්යද හෙවත් භූමි

කරොන්තෙ තත්තෙනපි තෙලෙන ඔසිඤ්චන්තෙ සුනඛෙහිපි ඛාදාපෙන්තෙ ජීවන්තම්පි සූලෙ උත්තාසෙන්තෙ අසිනාපි සීසං ඡින්දන්තෙ, තස්ස එවං හොති යථාරූපානං ඛො පාපකානං කම්මානං හෙතු චොරං ආගුචාරිං රාජානො ගහෙත්වා විවිධා කම්මකාරණා කාරෙන්ති කසාහිපි තාළෙන්ති —පෙ— අසිනාපි සීසං ඡින්දන්ති, අහං චෙව ඛො පන එවරූපං පාපං කම්මං කරෙය්‍යං මමම්පි රාජානො ගහෙත්වා එවරූපා විවිධා කම්මකාරණා කාරෙය්‍යුං කසාහිපි තාළෙය්‍යුං —පෙ— අසිනාපි සීසං ඡින්දෙය්‍යුන්ති සො දිට්ඨධම්මිකස්ස වජ්ජස්ස භීතො න පරෙසං පාභතං පලුම්පන්තො චරති, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ දිට්ඨධම්මිකං වජ්ජං. කතමඤ්ච

යෙහි තබා කන්සිදුරෙහි යවුල් ගසා තරකැවීමඇති කර්මයද; කරොන්තෙ, කරත්. පලාලපීඨකම්පි, පලාලපීඨකනම් කර්මයද හෙවත් පිදුරුවැටියක් මෙන් කිරීමඇති කර්මයද; කරොන්තෙ, කරත්. තත්තෙනපි තෙලෙන, රත්වූ තෙලින්ද; ඔසිඤ්චන්තෙ, ඉසිත්. සුනඛෙහිපි, බල්ලන්ලවාද; ඛාදාපෙන්තෙ, කවත්; ජීවන්තම්පි, ජීවත්වන්නහුද; සූලෙ, හුලෙහි; උත්තාසෙන්තෙ, ආරොපණය කරත් (හිඳුවත්); අසිනාපි, කඩුවෙන්ද; සීසං, හිස; ඡින්දන්තෙ, කපත්.(යන මේ කර්මකටුළුයි);තස්ස,(ඒදුටු)ඔහට; එවං හොති, මෙබඳු සිතෙක්වෙයි; (එනම්)යථාරූපානං, යම්බඳුවූ; පාපකානං කම්මානං හෙතුඛො,ලාමකවූ පාපකර්මයන්ගේ හේතුවෙන් වනාහි; ආගුචාරිං, අපරාධකාරීවූ; චොරං, සොරහු; රාජානො, රජවරු; ගහෙත්වා, ගෙණ; විවිධා කම්මකාරණා, නන්වැදෑරුම් කර්මකටුළු; කාරෙන්ති, කරවත්ද; කසාහිපි, කසවලින්ද; (රාජපුරුෂයෝ) තාළෙන්ති, තළත්ද;—පෙ—අසිනාපි,කඩුවෙන්ද;සීසං, හිස; ඡින්දන්ති, කපත්ද; අහංචෙව ඛො පන, මමද වනාහි; එවරූපං, මෙබඳුවූ; පාපං කම්මං, පාපකර්මයක්; කරෙය්‍යං, කරන්නෙම්නම්; මමම්පි, මාත්: රාජානො, රජවරු; ගහෙත්වා, ගෙණ; එවරූපා, මෙබඳුවූ; විවිධා, නානාප්‍රකාරවූ; කම්මකාරණා, කර්මකටුළු; කාරෙය්‍යුං, කරවන්නාහුය. කසාහිපි, කසවලින්ද;(රාජපුරුෂයෝ) තාළෙය්‍යුං, තළන්නාහුය; —පෙ— අසිනාපි, කඩුවෙන්ද; සීසං, හිස; ඡින්දෙය්‍යුං, කපන්නාහුයයි සිතයි. සො, හෙතෙම;දිට්ඨධම්මිකස්ස, ඉහාත්මභාවයෙහි විපාක ඇතිවූ; වජ්ජස්ස, දොෂයට නොහොත් දොෂයෙන්; භීතො,බියවූයේ; පරෙසං,අනුන්ගේ; පාභතං, බඩු;නපලුම්පන්තො,පැහැරනොගණිමින්; චරති,හැසිරෙයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං, මේ; දිට්ඨධම්මිකං, ඉහාත්මයෙහි විපාක

භික්ඛවෙ සම්පරායිකං වජ්ජං? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො ඉති පටිසංචික්ඛති කායදුච්චරිතස්ස ඛො පාපකො විපාකො අභිසම්පරායං, වචීදුච්චරිතස්ස ඛො පාපකො විපාකො අභිසම්පරායං, මනොදුච්චරිතස්ස ඛො පාපකො විපාකො අභිසම්පරායං, අහං චෙව ඛො පන කායෙන දුච්චරිතං චරෙය්‍යං වාචාය දුච්චරිතං චරෙය්‍යං මනසා දුච්චරිතං චරෙය්‍යං, කිඤ්ච තං යාහං න කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති; සො සම්පරායිකස්ස වජ්ජස්ස භීතො කායදුච්චරිතං පහාය කාය සුචරිතං භාවෙති වචීදුච්චරිතං පහාය වචීසුචරිතං භාවෙති මනොදුච්චරිතං පහාය මනොසුචරිතං භාවෙති සුද්ධං අත්තානං පරිහරති ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ සම්පරායිකං වජ්ජං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ වෙ වජ්ජානි. තස්මා තිහ භික්ඛවෙ එවං

ඇති; වජ්ජං, දොෂයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සම්පරායිකං, පරලොව විපාකඇත්තාවූ; වජ්ජං, දොෂය; කතමඤ්ච, කවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක්තෙම්; ඉති පටිසංචික්ඛති, මෙසේ නුවණින් සලකාබලයි; (කෙසේද) කායදුච්චරිතස්සඛො, කායදුශ්චරිතයාගේ වනාහි; පාපකො, ලාමකවූ; විපාකො, විපාකය; අභිසම්පරායං, පරලෙව්හි වේ; —පෙ— අහඤ්චෙව ඛො පන, මම්ද වනාහි; කායෙන, කයින්; දුච්චරිතං චරෙය්‍යං, දුශ්චරිතයෙහි හැසිරෙන්නෙම් නම් හෙවත් දුශ්චරිත කරන්නෙම්නම්; —පෙ— යං, යම්හෙයකින්; අහං, මම; කායස්සභෙද, කරජකායයාගේ භෙදයෙන්; පරම්මරණා, මරණින් මත්තෙහි; අපායං, සැපයෙන්පහවූ; දුග්ගතිං, නපුරුගති ඇත්තාවූ; විනිපාතං, විසවපතිතවන්නාවූ; නිරයං, නරකයෙහි; න උපපජ්ජෙය්‍යං, නූපදින්නෙම් නම්; කිඤ්ච තං ඉති, ඒ කිනම් කාරණයක් වන්නේදැයි; (කියා) සො, හෙතෙම; සම්පරායිකස්ස වජ්ජස්ස, පාරලෞකික වද්‍යයෙන්; භීතො, බියපත්වූයේ; කායදුච්චරිතං පහාය, කාය දුශ්චරිතය හැර; කාය සුචරිතං, කාය සුචරිතය; භාවෙති, වඩයි; —පෙ— සුද්ධං, පිරිසිදුවූ; අත්තානං, ආත්මයක්; පරිහරති, පරිහරණය කෙරෙයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං, මේ; සම්පරායිකං වජ්ජං, සම්පරායිකවද්‍යයයි හෙවත් පරලෙව්හි විපාකඇති දොෂයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානි ඛො වෙ, මේ දෙදෙන වනාහි; වජ්ජානි, දොෂයෝ වෙත්. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මේ කරු

සික්ඛිතබ්බං දිට්ඨධම්මිකස්ස වජ්ජස්ස භායිස්සාම සම්පරායිකස්ස වජ්ජස්ස භායිස්සාම වජ්ජභීරුනො භවිස්සාම වජ්ජභයදස්සාවිනොති, එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං, වජ්ජභීරුනො භික්ඛවෙ වජ්ජභයදස්සාවිනො එතං පාටිකඞ්ඛං යං පරිමුච්චිස්සති සබ්බවජ්ජෙහීති.

2 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ පධානානි දුරභිසම්භවානි ලොකස්මිං, කතමානි ද්වෙ? යඤ්ච ගිහීනං අගාරං අජ්ඣාවසතං චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානුප්පදානත්ථං පධානං; යඤ්ච අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතානං සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගත්ථාය පධානං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පධානානි

ණෙහිලා; එවං, මෙසේ; සිකඛිතබබං, හික්මිය යුතුයි; (කෙසේද) දිටඨධමමිකසස වජජසස, ඉහාත්මභාවයෙහි විපාකඇත්තාවූදොෂයට; භායිසසාම, බියවන්නෙමු; සමපරායිකසස, පරලොව්හි විපාක ඇත්තාවූ; වජජසස, දොෂයට; භායිසසාම, බියවන්නෙමු. වජජභීරුනො, වරදට බියවනසුලුවූවෝ; වජජභයදසසාවිනො, වරදෙහි බියදක්නාසුලුවූවෝ; භවිසසාම ඉති, වන්නෙමුයි කියායි. භිකඛවෙ, මහණෙනි; වො, තොපවිසින්; එවං හි, මෙසේම; සිකඛිතබබං, හික්මියයුතුයි. භිකඛවෙ, මහණෙනි; වජජභීරුනො, වරදෙහි බියවනසුලුවූ; වජජභයදසසාවිනො, වරදෙහි බියදක්නාසුලුවූවනු විසින්; යං, යමක්; සබබවජෙජහි, සියලු දොෂයන්ගෙන්; පරිමුචචිසසති, මිදෙන්නේනම්; එතං, මෙය; පාටිකඩ්ඛං ඉති, කැමති වියයුතුයයි වදාළේය.

2 භිකඛවෙ, මහණෙනි; ලොකසමිං, ලොකයෙහි; දුරභිසමභවානි, දුකසේ පූරණයකටයුතුවූ හෙවත් ලබාගන්ට දුෂ්කර වූ; ඉමානි ද්වෙ පධානානි, මේ වීර්‍යයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කතමානි ද්වෙ, ඒ දෙදෙන කවරහුදයත්?; අගාරං, ගිහිගෙයි; අජඣාවසතං, වාසයකරන්නාවූ; ගිහීනං, ගිහින්ගේ; චීවරපිණඩපාත සෙනාසන ගිලානපචචය භෙසජජපරිකඛාරානුපපදානතථං, සිවුරු පිණඩපාත සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර යන මේ අනුප්‍රදානය කරණුපිණිස; යඤච පධානං, යම්වීර්‍යයක්වේනම් (එයද) අගාරසමා, ගිහිගෙයින් නික්ම; අනගාරියං, අනගාරියසංඛ්‍යාතශාසනයෙහි; පබබජිතානං, පැවිදිවූවන්ගේ; සබබූපධිපටිනිසසගගතථාය, සකනධාදි සියලුඋපධින්ගේබැහැරලීමයයිකියනලදනිර්වාණයපිණිස; යඤච පධානං, යම් වීර්‍යයකුත්වේනම්; (එයදයනමේදෙකයි)

දුරභිසම්භවානි ලොකස්මිං, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං පධානානං යදිදං සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගත්ථං පධානං, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගත්ථං පධානං පදහිස්සාමාති, එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

3 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා තපනීයා, කතමෙ ද්වෙ? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චස්ස කායදුච්චරිතං කතං හොති අකතං හොති කායසුචරිතං, වචීදුච්චරිතං කතං හොති අකතං හොති වචීසුචරිතං මනොදුච්චරිතං කතං හොති අකතං හොති මනොසුචරිතං, සො කායදුච්චරිතං මෙ කතන්ති තප්පති අකතං මෙ කායසුචරිතන්ති

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ලොකස්මිං, ලොකයෙහි; ඉමානි ඛො ද්වෙ පධානානි, මේ වීර්‍ය්‍යයෝ දෙදෙන වනාහි; දුරභිසම්භවානි, පූර්‍ණය කරන්ට දුෂ්කරවෙත් හෙවත් ලබාගන්ට දුෂ්කරවෙත්. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙසං ද්වින්නං පධානානං, මේ වීර්‍ය්‍යදෙක අතුරෙන්; යදිදං, යම් මේ; සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගත්ථාය, ස්කන්ධාදි සියලු උපධීන්ගේ ප්‍රතිනිස්සර්ජනය පිණිස; (නිවන් පිණිස) පධානං, වීර්‍ය්‍යයක් වේද; එතං, මෙය; අග්ගං, ශ්‍රෙෂ්ඨයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මේ කාරණයෙහිලා; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මියයුතුයි; (කෙසේද) සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගත්ථං, ස්කන්ධාදි සියලු උපධීන්ගේ බැහැරලීම පිණිස; පධානං, වීර්‍ය්‍යය; පදහිස්සාම ඉති, කරන්නෙමුයි කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වො, තොපවිසින්; එවං හි, මෙසේම; සික්ඛිතබ්බන්ති, හික්මියයුතුයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තපනීයා, තැවීමකරන්නාවූ; ඉමෙ ද්වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝදෙදෙනෙක් වෙත්; කතමෙ ද්වෙ, ඒ දෙදෙන කවරහුද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චස්ස, ඇතැම් කෙනෙක් විසින්; කායදුච්චරිතං, කායදුශ්චරිතය;- කතං හොති, කරණලද්දේවේ; කායසුචරිතං, කායසුචරිතය; අකතං හොති, නොකරණලද්දේවේ; වචීදුච්චරිතං, වාග්දුශ්චරිතය; වචීසුචරිතං, වාක්සුචරිතය;- මනොදුච්චරිතං, මනොදුශ්චරිතය; මනොසුචරිතං, මනස් සුචරිතය; අකතං හොති, නොකරණලද්දේවේ. සො, හෙතෙම; මෙ, මා විසින්; කායදුච්චරිතං, කායදුශ්චරිතය; කතන්ති, කරණලද්දේයයි; තප්පති, තැවෙයි හෙවත් ශොක කෙරෙයි. කායසුචරිතං, කායසුචරිතය; අකතන්ති, නොකරණලද්

තපපති වචීදුච්චරිතමෙම කතනති තපපති අකතමෙම වචීසුචරිතනති තපපති මනොදුච්චරිතමෙම කතනති තපපති අකතමෙම මනොසුචරිතනති තපපති, ඉමෙ ඛො භිකඛවෙ වෙ ධමමා තපනීයාති.

4 වෙමෙ භිකඛවෙ ධමමා අතපනීයා කතමෙ වෙ? ඉධ භිකඛවෙ එකච්චසස කායසුචරිතං කතං හොති අකතං හොති කායදුච්චරිතං, වචීසුචරිතං කතං හොති අකතං හොති වචීදුච්චරිතං, මනොසුචරිතං කතං හොති අකතං හොති මනොදුච්චරිතං, සො කායසුචරිතමෙම කතනති න තපපති අකතමෙම කායදුච්චරිතනති න තපපති වචීසුචරිතමෙම කතනති න තපපති අකතමෙම වචීදුච්චරිතනති න තපපති මනොසුචරිතමෙම කතනති න තපපති අකතමෙම මනොදුච්චරිතනති න තපපති, ඉමෙ ඛො භිකඛවෙ වෙ ධමමා අතපනීයාති.

5 විනනාහං භිකඛවෙ ධමමානං උපඤඤාසිං යා ච අසනතුට්ඨිතා කුසලෙසු ධමෙමසු යා ච අපපටිවානිතා පධානසමිං, අපපටිවානිසුදාහං භිකඛවෙ පදහාමි කාමං තචො ච නහාරු ච අට්ඨි ච අවසිසසතු සරීරෙ උපසුසසතු මංසලොහිතං යං තං පුරිසථාමෙන

දේයයි; තපපති, තැවෙයි; -පෙ- මනොසුචරිතං, මනස්සුචරිතය; අකතං ඉති, නොකරණලද්දේයයි; තපපති, තැවෙයි; භිකඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො වෙ ධමමා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙන වනාහි, තපනීයා ඉති, තැවීමකරන්නෝයයි වදාළේය.

4 භිකඛවෙ, මහණෙනි, අතපනීයා, තැවීමනොකරන්නාවූ; ඉමෙ වෙ ධමමා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක්වෙත්; -පෙ- අතපනීයාඉති, තැවීමනොකරන්නෝ වෙත්යයි වදාළේය. (3) සුතු
රෙන්දතයුතු)

5 භිකඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; විනනාං ධමමානං, ධර්මදෙදෙනෙක් සම්බන්ධවූ (ගුණය) උපඤඤාසිං, එලඹදැනගතිමි; (කවර ධර්මදෙදෙනෙකුන්ගේද යත්?) කුසලෙසු ධමෙමසු, කුසලධර්මයන්හි; යාචඅසනතුට්ඨිතා, යම්නොසතුටුබවක්වේනම්; පධානසමිං, පදන්විරියෙහි; යාච අපපටිවානිතා, යම්නොපසුබස්නාබව්කුත් වේනම් (ඒ දෙදෙනාගේ) භිකඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; අපපටිවානිසුදං, නොපසුබස්නා වීර්යඇත්තේ; පදහාමි, වීර්යකරමි; (කෙසේද) කාමං, ඒකාන්තයෙන්; සරීරෙ, ශරීරයෙහි; තචොච, සමද; නහාරුච, නහරද; අට්ඨිච, ඇටද; අවසිසසතු, අවශෙෂවේවා; (ඉතිරිවේවා) මංසලොහිතං, මස් හා ලේ; උපසුසසතු, වියලේවා. පුරිසථාමෙන

පුරිසවිරියෙන පුරිසපරක්කමෙන පත්තබ්බං න තං අපාපුණිත්වා විරියස්ස සණ්ඨානං භවිස්සතීති, තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ අප්පමාදධිගතා බොධි අප්පමාදධිගතො අනුත්තරො යොගක්ඛෙමො, තුම්හෙ චෙපි භික්ඛවෙ අප්පටිවානං පදහෙය්‍යාථ කාමං තචො ච නහාරු ච අට්ඨි ච අවසිස්සතු සරීරෙ උපසුස්සතු මංසලොහිතං යං තං පුරිසථාමෙන පුරිසවිරියෙන පුරිසපරක්කමෙන පත්තබ්බං න තං අපාපුණිත්වා විරියස්ස සණ්ඨානං භවිස්සතීති, තුම්හෙපි භික්ඛවෙ න චිරස්සෙව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජන්ති තදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සථ, තස්මා තිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං අප්පටිවානං පදහිස්සාම

පුරුෂශක්තියෙන්; පුරිසවිරියෙන, පුරුෂවීර්‍ය්‍යයෙන්; පුරිසපරක්කමෙන, පුරුෂ පරාක්‍රමයෙන්; යං තං, ඒ යමක්; පත්තබ්බං, පැමිණියයුතුද හෙවත් ලැබියයුතුද; තං, ඊට; අපාපුණිත්වා, නොපැමිණ; විරියස්ස, වීර්‍ය්‍යයාගේ; සණ්ඨානං, නැවීමක්; න භවිස්සතීති, නොවන්නේයයි කියාහි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්ස මය්හං, ඒ මාවිසින්; බොධි, සම්‍යක්සම්බොධිය; අප්පමාදධිගතා, (සමෘති අවිප්‍රවාස සඞ්ඛ්‍යාත) අප්‍රමාදයෙන් අවබෝධකරණලද්දිය; අනුත්තරො, නිරුත්තරවූ; යොගක්ඛෙමො, යොගක්ෂෙම සඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණය; අප්පමාදධිගතො, අප්‍රමාදයෙන් අවබෝධ කරණ ලද්දේය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කාමං, ඒකාන්තයෙන්; සරීරෙ, සිරුරෙහි; තචොච, සමද; —පෙ— විරියස්ස, වීර්‍ය්‍යයාගේ; සණ්ඨානං, නැවීමක්; න භවිස්සතීති, නොවන්නේයයි; චෙ, ඉදින්; තුම්හෙපි, තෙපිද; අප්පටිවානං, නොපසුබස්නා වීර්‍ය්‍යය; පදහෙය්‍යාථ, කරන්නහුනම්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කුලපුත්තා, කුලපුත්‍රයෝ; යස්සත්ථාය, යමක් සම්බන්ධ ප්‍රයෝජනය පිණිස හෙවත් යම් අර්හත්වයක් පිණිස; සම්මා එව, මනාකොටම; අගාරස්මා, ගිහිගෙයින් නික්ම; අනගාරියං, අනගාරිය සඞ්ඛ්‍යාත ශාසනයෙහි; පබ්බජන්ති, පැවිදිවෙත්නම්; තුම්හෙපි, තෙපිත්; බ්‍රහ්මචරිය පරියොසානං, මගබඹසර කෙළවරකොට ඇති; තං අනුත්තරං, උත්තරීතරවූ ඒ අර්හත්වය; න චිරස්සංඑව ච, නොබෝකලකින්ම; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහාත්මභාවයෙහිම; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, විශිෂ්ටඥනයෙන් දැන; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ගෙණ; උපසම්පජ්ජ, ඊට පැමිණ; විහරිස්සථ, වාසයකරන්නහුය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මේ කරුණෙහිලා; එවං,

කාමං තචො ච නහාරු ච අට්ඨි ච අවසිස්සතු සරීරෙ උපසුස්සතු
මංසලොහිතං යන්තං පුරිසථාමෙන පුරිසවිරියෙන පුරිසපරක්ක
මෙන පත්තබ්බං න තං අපාපුණිත්වා විරියස්ස සණ්ඨානං භවිස්ස
තීති, එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

6 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? යා ච සඤ්ඤොජනී
යෙසු ධම්මෙසු අස්සාදානුපස්සිතා යා ච සඤ්ඤොජනීයෙසු ධම්මෙසු
නිබ්බිදානුපස්සිතා, සංයොජනීයෙසු භික්ඛවෙ ධම්මෙසු අස්සාදානු
පස්සී විහරන්තො රාගං නප්පජහති දොසං නප්පජහති මොහං න
ප්පජහති, රාගං අප්පහාය දොසං අප්පහාය මොහං අප්පහාය න
පරිමුච්චති ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි
දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි න පරිමුච්චති දුක්ඛස්මාති වදාමි.

මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මියයුතුයි; (සොසේද) කාමං, ඒ
කාන්තයෙන්; තචො, සමද; —පෙ— විරියස්ස, වීර්‍ය්‍යාගේ;
සණ්ඨානං, නැබීම (නැවැත්ම); න භවිස්සතීති, නොවන්නේයයි;
අප්පටිවානං, නොපසුබස්නා වීර්‍ය්‍යය; පදහිස්සාම ඉති, කරන්නෙ
මුයි කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වො, තොපවිසින්; එවං හි,
මෙසේම; සික්ඛිතබ්බන්ති, හික්මියයුතුයයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙ
නෙක් වෙත්. කතමෙ ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්?. සඤ්ඤොජ
නීයෙසු, දශවිධසංයොජනයන්ට ප්‍රත්‍යයවූ; ධම්මෙසු, ත්‍රෛභූමික
ධර්මයන්කෙරෙහි; යා, යම්බඳුවූ; අස්සාදානුපස්සිතා ච, ආස්වාදවශ
යෙන්(පස්කම්රස විඳීම්වශයෙන්)දක්නාසුලුබවක්වේද; සඤ්ඤො
ජනීයෙසු, සංයොජනයන්ට ප්‍රත්‍යයවූ; ධම්මෙසු, ධර්මයන් කෙරෙ
හි; යා, යම්බඳුවූ; නිබ්බිදානුපස්සිතා ච, නිර්වේදවශයෙන් (සසර
කලකිරීම් වශයෙන්) දක්නාසුලුබවක්වේද; (යන මේ දෙදෙනයි)
භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සඤ්ඤොජනීයෙසු, දසසංයොජනයන්ට
ප්‍රත්‍යයවූ; ධම්මෙසු, ත්‍රෛභූමික ධර්මයන්හි; අස්සාදානුපස්සී, ආශ්වා
දවශයෙන් අනුවදක්නා සුලුව; විහරන්තො, වාසයකරන්නේ;
රාගං, රාගය; නප්පජහති, දුරුනොකෙරෙයි; දොසං, ද්වේෂය;
නප්පජහති, දුරුනොකෙරෙයි; මොහං, මොහය; නප්පජහති,
දුරුනොකෙරෙයි. රාගං, රාගය; අප්පහාය, දුරුනොකොට;
—පෙ— ජාතියා, ජාතියෙන්ද හෙවත් ස්කන්ධයන්ගේ පහළවී
මෙන්ද; ජරාමරණෙන, (ස්කන්ධයන්ගේ දිරීම් සඞ්ඛ්‍යාත) ජරා
වෙන් හා (ස්කන්ධයන්ගේ බිඳීම් සඞ්ඛ්‍යාත) මරණයෙන්ද; සො
කෙහි, සොකයෙන්ද; පරිදෙවෙහි, වැළපීමෙන්ද; දුක්ඛෙහි,
කායික දුඃඛයෙන්ද; දොමනස්සෙහි, චෛතසික දුඃඛයෙන්ද; උපා

සඤ්ඤොජනියෙසු භික්ඛවෙ ධම්මෙසු නිබ්බිදානුපස්සී විහරන්තො රාගං පජහති දොසං පජහති මොහං පජහති රාගං පහාය දොසං පහාය මොහං පහාය පරිමුච්චති ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි, පරිමුච්චති දුක්ඛස්මාති වදාමි, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ වෙ ධම්මාති

7 වෙ මෙ භික්ඛවෙ ධම්මා කණ්හා, කතමෙ වෙ? අහිරිකඤ්ච අනොත්තප්පඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ වෙ ධම්මා කණ්හාති.

8 වෙ මෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සුක්කා, කතමෙ වෙ? හිරි ච ඔත්තප්පඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ වෙ ධම්මා සුක්කාති.

යාසෙහි, දැඩි ආයාසයෙන්ද; න පරිමුච්චති, නොමිදෙයි. දුක්ඛස්මා, සියලු සසරදුකින්; න පරිමුච්චතීති, නොමිදේයයි; වදාමි, කියමි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සඤ්ඤොජනියෙසු, සංයොජනයන්ට ප්‍රත්‍යයවූ; ධම්මෙසු, ත්‍රෛභූමික ධර්මයන්හි; නිබ්බිදානුපස්සී, සසර දුක්හි කලකිරීම්වශයෙන් අනුව දක්නාසුලුව; විහරන්තො, වාසය කරන්නේ; රාගං, රාගය; පජහති, දුරුකෙරෙයි.–පෙ–රාගං පහාය, රාගය දුරුකොට; —පෙ—. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො, මේ වනාහි; වෙ ධම්මා ඉති, ධර්මයෝ දෙදෙන වෙත්යයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කණ්හා, (නිස්පත්තිවශයෙන් කෘෂ්ණ භාවයට පමුණුවන හෙයින්) කෘෂ්ණවූ හෙවත් අකුසල්වූ; ඉමෙ වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක්වෙත්. කතමෙ වෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්?; අහිරිකඤ්ච, (පව්කිරීමෙහි) ලජ්ජා රහිත භාවයද; අනොත්තප්පඤ්ච, (පව්කිරීමෙහි) බියනොවන බවද, (යන දෙදෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො, මේ දෙදෙන වනාහි; කණ්හාධම්මා ඉති, කෘෂ්ණ ධර්මයෝයයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සුක්කා නිස්පත්ති වශයෙන් ශුභ්‍ර භාවයට පමුණුවන හෙයින් ශුක්ල (සුදු) වූ හෙවත් කුසල්වූ; ඉමෙ වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත් කතමෙ වෙ, ඒ දෙදෙන කවරහුද යත්; හිරිච, පාපයෙහි ලජ්ජාවද; ඔත්තප්පඤ්ච, පාපයෙහි බියද; (යනදෙදෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො වෙ, මේ දෙදෙන වනාහි; සුක්කා ධම්මා ඉති ශුක්ල ධර්මයෝයයි වදාළේය.

9 ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ සුක්කා ධම්මා ලොකං පාලෙන්ති, කතමෙ ද්වෙ? හිරි ච ඔත්තප්පඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සුක්කා ධම්මා ලොකං න පාලෙය්‍යුං නයිධ පඤ්ඤායෙථ මාතාති වා මාතුච්ඡාති වා මාතුලානීති වා ආචරියභරියාති වා ගරූනං දාරාති වා සම්භෙදං ලොකො අගමිස්ස යථා අජෙළකා කුක්කුටසූකරා සොණසිගාලා, යස්මා ච ඛො භික්ඛවෙ ඉමෙ ද්වෙ සුක්කා ධම්මා ලොකං පාලෙන්ති තස්මා පඤ්ඤායන්ති මාතාති වා මාතුච්ඡාති වා මාතුලානීති වා ආචරියභරියාති වා ගරූනං දාරාති වාති.

10 ද්වෙමා භික්ඛවෙ වස්සූපනායිකා කතමා ද්වෙ? පුරිමිකා ච පච්ඡිමිකා ච, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ වස්සූපනායිකාති.

වග්ගො පඨමො.

---

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො ද්වෙ සුක්කා ධම්මා, මේ ශුක්ලධර්මයෝ දෙදෙන වනාහි; ලොකං, ලොකය; පාලෙන්ති, පාලනය කෙරෙත්. —පෙ— ලොකං, ලොකය; න පාලෙය්‍යුං, පාලනය නොකරන්නාහු නම්; ඉධ, මෙහි; මාතාති වා, ජනික මවය කියා හෝ; මාතුච්ඡාති වා, කුඩා මවය කියා හෝ; මාතුලානීති වා, නැන්දනිය කියා හෝ; ආචරියභරියාති වා, ආචාර්‍ය්‍යයන්ගේ භාර්‍ය්‍යාව කියා හෝ; ගරූනං දාරාති වා, ගුරූන්ගේ අඹුවෝය කියා හෝ; න පඤ්ඤායෙථ, නොපෙණෙන්නේය. ලොකො, ලොවැසිතෙම; යථා අජෙළකා, එළුතිරළුවන්මෙන්ද; කුක්කුට සූකරා, කුකුළන් ඌරන් මෙන්ද; සොණ සිගාලා, බලු හිවලුන් මෙන්ද; සම්භෙදං, සංකරයට හෙවත් මර්‍ය්‍යාදාභෙදයට; අගමිස්ස, පැමිණෙන්නේය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මා ච ඛො, යම්හෙයකින් වනාහි; ඉමෙ ද්වෙ සුක්කා ධම්මා, මේ ශුක්ලධර්මයෝ (කුශල ධර්මයෝ) දෙදෙන; ලොකං, ලොකයා; පාලෙන්ති, පාලනය කෙරෙද්ද; තස්මා, එහෙයින්; —පෙ— පඤ්ඤායන්තීති, පෙණෙත්‍යයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමා ද්වෙ වස්සූපනායිකා, මේ වස් එළඹීන් දෙදෙනෙක් වෙත්. කතමා ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්ද; පුරිමිකා ච, පෙර වස්එළඹීමද; පච්ඡිමිකා ච, පසුවස්එළඹීමද; (යන දෙදෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමා ඛො ද්වෙ, මේ දෙදෙන වනාහි; වස්සූපනායිකා ඉති, වස්එළඹීම්යයි වදාළේය.

ප්‍රථම වර්ගයයි.

වජ්ජා පධානා ද්වෙ තපනීයා
උපඤ්ඤාතෙන පඤ්චමං,
සඤ්ඤොජනඤ්ච කණ්හඤ්ච
සුක්කං චරියා වස්සූපනායිකෙන වග්ගො.

---

1 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ බලානි, කතමානි ද්වෙ? පටිසඞ්ඛාන බලඤ්ච භාවනා බලඤ්ච. කතමඤ්ච භික්ඛවෙ පටිසඞ්ඛානබලං? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො ඉති පටිසංචික්ඛති කායදුච්චරිතස්ස ඛො පාපකො විපාකො දිට්ඨෙව ධම්මෙ අභිසම්පරායඤ්ච, වචීදුච්චරිතස්ස —පෙ— මනොදුච්චරිතස්ස පාපකො විපාකො දිට්ඨෙව ධම්මෙ අභිසම්පරායඤ්චාති, සො ඉති පටිසඞ්ඛාය කායදුච්චරිතං පහාය කායසුචරිතං භාවෙති වචී —පෙ— මනොදුච්චරිතං පහාය මනොසුචරිතං භාවෙති සුද්ධං අත්තානං පරිහරති ඉදං

වජ්ජා, වජ්ජසූත්‍රය; පධානා, පධාන සූත්‍රය; ද්වෙ තපනීයා, තපනීය සූත්‍රදෙකය; උපඤ්ඤාතෙන, උපඤ්ඤාත සූත්‍රයෙන්: පඤ්චමං, පස්වැන්නද (පස්වැනි උපඤ්ඤාත සූත්‍රයද); සඤ්ඤොජනඤ්ච, සංයොජන සූත්‍රයද; කණ්හඤ්ච, කණ්හ සූත්‍රයද; සුක්කං, සුක්කසූත්‍රයද; චරියා, චරියාසූත්‍රයද; වස්සූපනායිකෙන, වස්සූපනායික සූත්‍රයද යනමෙයින්; වග්ගො, වර්ගයයි.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානි ද්වෙ බලානි, මේ බලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්; කතමානි ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්ද?; පටිසඞ්ඛානබලඤ්ච, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා බලයද; භාවනාබලඤ්ච, භාවනා බලයද; (යනදෙදෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පටිසඞ්ඛානබලං, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා බලය; කතමඤ්ච, කවරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චො, ඇතැම් කෙනෙක්; ඉති පටිසඞ්චික්ඛති, මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කෙරෙයි හෙවත් මෙසේ නුවණින් සලකා බලයි; (කෙසේද) කායදුච්චරිතස්ස ඛො, කායදුශ්චරිතයාගේ වනාහි; පාපකො, ලාමකවූ; විපාකො, විපාකයතෙම; දිට්ඨෙව ධම්මෙ, ඉහාත්මභාවයෙහිද; අභිසම්පරායඤ්ච, පරලෙව්හිද වේ; —පෙ— මනොදුච්චරිතස්ස, මනොදුශ්චරිතයාගේ; -පෙ- අභිසම්පරායඤ්චාති, පරලෙව්හිද වේය කියායි. සො, හෙතෙම; ඉතිපටිසඞ්ඛාය, මෙසේ නුවණින් සලකාබලා; කායදුච්චරිතං, කායදුශ්චරිතය; පහාය, හැර; කායසුචරිතං, කාය සුචරිතය; භාවෙති, වඩයි; -පෙ- සුද්ධං, නිර්මලකොට; අත්තානං, ආත්මය; පරිහරති, පරිහරණය කෙරෙයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං, මේ;

වුච්චති භික්ඛවෙ පටිසඞ්ඛානබලං. කතමඤ්ච භික්ඛවෙ භාවනා බලං? තත්‍ර භික්ඛවෙ යදිදං භාවනාබලං සෙඛමෙතං බලං, සෙඛං හි සො භික්ඛවෙ බලං ආගම්ම රාගං පජහති දොසං පජහති මොහං පජහති, රාගං පහාය දොසං පහාය මොහං පහාය යං අකුසලං තං න කරොති, යං පාපං තං න සෙවති, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ භාවනාබලං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ බලානීති.

2 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ බලානි, කතමානි ද්වෙ? පටිසඞ්ඛාන බලඤ්ච භාවනාබලඤ්ච, කතමඤ්ච, භික්ඛවෙ පටිසඞ්ඛානබලං? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො ඉති පටිසංචික්ඛති කායදුච්චරිතස්ස ඛො පාපකො විපාකො දිට්ඨෙචෙව ධම්මෙ අභිසම්පරායඤ්ච වචී —පෙ— මනොදුච්චරිතස්ස පාපකො විපාකො දිට්ඨෙ චෙව ධම්මෙ අභිසම්පරායඤ්චාති, සො ඉති පටිසඞ්ඛාය කායදුච්චරිතං පහාය කායසුචරිතං භාවෙති —වචී— —පෙ— මනොදුච්චරිතං පහාය මනොසුචරිතං භාවෙති සුද්ධං අත්තානං පරිහරති ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ පටිසඞ්ඛානබලං. කතමඤ්ච භික්ඛවෙ භාවනා බලං? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති විවෙක

පටිසඞ්ඛානබලං, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා බලයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භාවනාබලං, භාවනා බලය හෙවත් වැඩීමෙන් උපන් බලය; කතමඤ්ච, කවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තත්‍ර, ඔවුන් අතුරෙන්; යං ඉදං, යම් මේ; භාවනාබලං, භාවනා බලයක්වේද; එතං බලං, මේබලය; සෙඛං, සප්තවිධශෛක්ෂයන් සම්බන්ධ ඥානබලය වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සො, හෙතෙම; සෙඛං බලං, ශ්‍රොතාපන්නාදි සප්තවිධ ශෛක්ෂයන්ගේ ඥානබලය; ආගම්ම, අරබයා හෙවත් නිසා ;රාගං, රාගය; පජහති, මාර්ගයෙන් දුරුකෙරෙයි; —පෙ— මොහං, මෝහය; පහාය, දුරුකොට; යං, යමක්; අකුසලං, අකුසල්වේද; තං, එය: න කරොති, නොකෙරෙයි; යං, යමක්; පාපං, පව්වේද; තං, එය; න සෙවති, සෙවනය නොකෙරෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං, මේ; භාවනාබලං, භාවනා බලයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානි ඛො ද්වෙ, මොහු දෙදෙනවනාහි; බලානීති, බලයෝයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානි ද්වෙ බලානි, මේ බලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්; —පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං, මේ; පටිසඞ්ඛාන බලං, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා බලයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භාවනාබලං, භාවනා බලය; කතමඤ්ච, කවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණ

නිස්සිතං විරාගනිස්සිතං නිරොධනිස්සිතං වොස්සග්ගපරිණාමිං ධම්මවිචයසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති- විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති- පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති- පස්සද්ධිසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති- සමාධිසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති- උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති- විවෙකනිස්සිතං විරාගනිස්සිතං නිරොධනිස්සිතං වොස්සග්ගපරිණාමිං, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ භාවනාබලං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ බලානීති.

3 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ බලානි, කතමානි ද්වෙ? පටිසඞ්ඛානබලඤ්ච භාවනාබලඤ්ච, කතමඤ්ච භික්ඛවෙ පටිසඞ්ඛානබලං? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො ඉති පටිසංචික්ඛති කායදුච්චරිතස්ස ඛො පාපකො විපාකො දිට්ඨෙ චෙව ධම්මෙ අභිසම්පරායඤ්ච, වචී —පෙ— මනොදුච්චරිතස්ස ඛො පාපකො විපාකො දිට්ඨෙ චෙව ධම්මෙ අභිසම්පරායඤ්චාති, සො ඉති පටිසඞ්ඛාය කායදුච්චරිතං පහාය කායසුචරිතං භාවෙති, වචී—පෙ— මනොදුච්චරිතං පහාය මනොසුචරිතං භාවෙති, සුද්ධං අත්තානං පරිහරති, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ පටිසඞ්ඛානබලං කතමඤ්ච භික්ඛවෙ භාවනාබලං? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ

තෙම; විවෙකනිස්සිතං, තදඞ්ගාදි විවෙකයන් ඇසුරුකළාවූ; විරාගනිස්සිතං, විරාගය ඇසුරුකළාවූ; නිරොධනිස්සිතං, දුක්ඛනිරොධය ඇසුරුකළාවූ; වොස්සග්ගපරිණාමිං, ක්ලෙශපරිත්‍යාග නිර්වාණප්‍රස්කන්දන සඞ්ඛ්‍යාත වොස්සග්ගයට නැමෙනසුලුවූ; සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, ස්මෘති සම්බොධ්‍යඞ්ගය; භාවෙති, වඩයි; —පෙ— භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානි ඛො, මොහු වනාහි; ද්වෙ බලානි, බලයෝ දෙදෙනවෙත්යයි වදාළේය. (මෙහි සෙසු අරුත් (73) පිටෙන් දතයුතුයි.)

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානි ද්වෙ බලානි, මේ බලයෝ දෙදෙනෙක්වෙත්; —පෙ— භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භාවනා බලං, භාවනා බලය; කතමඤ්ච, කවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; කාමෙහි, වස්තුකාමක්ලෙශකාමයන්ගෙන්; විවිච්ච එව, වෙන්වම; අකුසලෙහි ධම්මෙහි, (ව්‍යාපාදදී) අකුශලධර්මයන්ගෙන්; විවිච්ච, වෙන්ව; සවිතක්කං, විතර්කසහිතවූ; සවිචාරං, විචාර සහිතවූ; විවෙකජං, විවෙකයෙන් හටගත්තාවූ; පීතිසුඛං, ප්‍රීතිය හා සැප ඇති; පඨමජ්ඣානං, ප්‍රථමධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසයකො

විහරති, විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසො එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකො ච විහරති සතො ච සම්පජානො සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙති යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරීති තතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ භාවනාබලං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ වෙ බලානීති.

රෙයි. විතක්කවිචාරානං, විතර්ක විචාරයන්ගේ; වූපසමා, සන්සිඳීමෙන්; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සම්පසාදනං, මනාකොට පැහැදීම ඇති; චෙතසො, චිත්තයාගේ; එකොදිභාවං, එකව පහළවීම ඇති හෙවත් එකඟබැව් ඇති; අවිතක්කං, විතර්ක රහිතවූ; අවිචාරං, විචාර රහිතවූ; සමාධිජං, සමාධියෙන් හටගත්තාවූ; පීතිසුඛං, ප්‍රීතිය හා සැප ඇති; දුතියජ්ඣානං, දෙවෙනි දැහැනට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසයකෙරෙයි. පීතියාච විරාගා, ප්‍රීතිහුගේ විගමනයෙන්ද නොහොත් එහි නොඇලීමෙන්ද; උපෙක්ඛකොච, උපෙක්ෂා ඇත්තේද; විහරති, වාසයකෙරෙයි; සතො, සිහිඇත්තේ; සම්පජානො, සම්‍යක් ප්‍රඥා ඇත්තේ; සුඛඤ්ච, සැපයද; කායෙන, කයින්; පටිසංවෙදෙති, විඳී; අරියා, ආර්‍ය්‍යයෝ; උපෙක්ඛකො, උපෙක්ෂා ඇත්තේය; සතිමා, සිහි ඇත්තේය; සුඛවිහාරීති, සැපවිහරණ ඇත්තේයයි; යං, යමක් ගැන; ආචික්ඛන්ති, කියද්ද; තං තතියජ්ඣානං, ඒ තෘතීයධ්‍යාන සමාපත්තියට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වාසයකෙරෙයි. සුඛස්සච පහාණා, සුඛප්‍රහාණයෙන්ද; දුක්ඛස්සච පහාණා, දුඃඛ ප්‍රහාණයෙන්ද; පුබ්බෙව, පූර්වයෙහිම හෙවත් පළමුකොටම; සොමනස්ස දොමනස්සානං, සොම්නස් දොම්නස් දෙදෙනාගේ; අත්ථඞ්ගමා, බැහැරලීමෙන්; අදුක්ඛං, දුක්නැත්තාවූ; අසුඛං, සැප නැත්තාවූ; උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං, උපෙක්ෂා ස්මෘති දෙදෙනාගේ පිරිසිදුබව ඇති; චතුත්ථජ්ඣානං, චතුර්ථධ්‍යාන සමාපත්තියට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; —පෙ— වෙ බලානීති, බලයෝ දෙදෙනයයි වදාළේය.

4 ද්වෙමා භික්ඛවෙ තථාගතස්ස ධම්මදෙසනා, කතමා ද්වෙ? සංඛිත්තෙන ච විත්ථාරෙන ච, ඉමා බො භික්ඛවෙ ද්වෙ තථාගතස්ස ධම්මදෙසනාති.

5 යස්මිං භික්ඛවෙ අධිකරණෙ ආපන්නො ච භික්ඛු චොදකො ච භික්ඛු න සාධුකං අත්තනාව අත්තානං පච්චවෙක්ඛන්ති, තස්සෙතං භික්ඛවෙ අධිකරණෙ පාටිකඞ්ඛං දීඝත්තාය ඛරත්තාය වාළත්තාය සංවත්තිස්සති භික්ඛූ ච න ඵාසුං විහරිස්සන්ති, යස්මිඤ්ච බො භික්ඛවෙ අධිකරණෙ ආපන්නො ච භික්ඛු චොදකො ච භික්ඛු සාධුකං අත්තනාව අත්තානං පච්චවෙක්ඛන්ති, තස්සෙතං භික්ඛවෙ අධිකරණෙ පාටිකඞ්ඛං න දීඝත්තාය ඛරත්තාය වාළත්තාය සංවත්තිස්සති භික්ඛූ ච ඵාසුං විහරිස්සන්ති, කතඤ්ච භික්ඛවෙ ආපන්නො භික්ඛු සාධුකං අත්තනාව අත්තානං පච්චවෙක්ඛති? ඉධ භික්ඛවෙ ආපන්නො භික්ඛු ඉති පටිසං

---

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තථාගතස්ස, තථාගතයන්ගේ; ඉමා ද්වෙ ධම්මදෙසනා, මේ ධර්මදෙශනාවෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කතමා ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්?; සංඛිත්තෙනච, සංක්ෂෙප වශයෙන් කරණ දෙශනාවද; විත්ථාරෙනච, විස්තර වශයෙන් කරණ දෙශනාවද යන දෙකයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමා බො ද්වෙ. මේ දෙදෙන වනාහි; තථාගතස්ස, තථාගතයන්ගේ; ධම්මදෙසනාති, ධර්මදෙශනාවෝයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මිං අධිකරණෙ,(විවාදාදි අධිකරණයන් අතුරෙන්) යම් අධිකරණයෙක්හි; ආපන්නොච භික්ඛු, ඇවතට පැමිණි භික්ෂුතෙමේද; චොදකොච භික්ඛු. චොදනා කරණ භික්ෂුතෙමේද; සාධුකං, මනාකොට; අත්තනාව, තුමූම; අත්තානං තමන්; න පච්චවෙක්ඛන්ති, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා නොකෙරෙද්ද. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මිං අධිකරණෙ, ඒ අධිකරණයෙහි; එතං, මෙය; පාටිකඞ්ඛං, කැමතිවිය යුතුයි. (කුමක්ද?)දීඝත්තාය, දීර්ඝභාවය පිණිස හෙවත් බොහෝකලක් පැවැත්මපිණිස; ඛරත්තාය, ක්‍රෑරභාවය පිණිස හෙවත් (දසකොණ්ඩාදිවශයෙන්) ක්‍රෑරවචන පැවැත්ම පිණිස; වාලත්තාය, ව්‍යාලභාවය පිණිස හෙවත් (අතින් හා දඬුආදියෙන් පැහැරීම් වශයෙන්) කර්කශභාවය පිණිස; සංවත්තිස්සති, පවතින්නේය. භික්ඛූච, භික්ෂුහුතුමූද; ඵාසුං, සැපසේ; න විහරිස්සන්තීති, වාසය නොකරන්නාහුය; (යන මෙයයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මිඤ්ච බො අධිකරණෙ, විවාදාදි යම් අධිකරණයෙක්හි වනාහි; ආපන්නොච භික්ඛු, ඇව

චික්ඛති අහං ඛො අකුසලං ආපන්නො කඤ්චිදෙව දෙසං කායෙන,තං මං සො භික්ඛු අද්දස අකුසලං ආපජ්ජමානං කඤ්චිදෙව දෙසං කායෙන, නො චෙ අහං අකුසලං ආපජ්ජෙය්‍යං කඤ්චිදෙවදෙසං කායෙන න මං සො භික්ඛු පස්සෙය්‍ය අකුසලං ආපජ්ජමානං කඤ්චිදෙව දෙසං කායෙන,යස්මා ච ඛො අහං අකුසලං ආපන්නො කඤ්චිදෙවදෙසං කායෙන, තස්මා මං සො භික්ඛු අද්දස අකුසලං

තටපැමිණි භික්ෂුතෙමේද;චොදකොව භික්ඛු,චොදනාකාරකභික්ෂු තෙමේද; සාධුකං, මනාකොට;අත්තනාව,තුමූම;අත්තානං,තමන්; පච්චවෙක්ඛතනි, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකෙරේද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මිං අධිකරණෙ, ඒ අධිකරණ (විනිශ්චය) යෙහි; දීඝත්ථාය, දීර්ඝභාවයපිණිස; ඛරත්ථාය, ක්‍රූරභාවය පිණිස; වාලත්තාය, කර්කශභාවය පිණිස; න සංවත්තිස්සති, නොපවතින්නේය. භික්ඛූච, භික්ෂුහුතුමූද; ඵාසුං, සැපසේ; විහරිස්සනති, වාසයකරන්නාහුය යන; එතං, මෙය; පාටිකඞ්ඛං, කැමතිවියයුතුයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථඤ්ච, කෙසේනම්; ආපන්නො, ඇවතට පැමිණියාවූ; භික්ඛු, භික්ෂුතෙමේ; සාධුකං, මනාකොට; අත්තනාව, තෙමේම; අත්තානං, තමන්; පච්චවෙක්ඛති, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකෙරේද?. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; ආපන්නො, ඇවතට පැමිණියාවූ; භික්ඛු, භික්ෂුතෙමේ; ඉතිපටිසංචික්ඛති, මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකෙරෙයි හෙවත් නුවණින් සලකා බලයි. (කෙසේද), අහං ඛො, මම වනාහි; කායෙන, කායද්වාරයෙන්; කඤ්චිදෙවදෙසං, කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ; අකුසලං, ඇවතකට; ආපන්නො, පැමිණියෙම්ද; සො භික්ඛු, ඒ මහණතෙම; කායෙන, කායද්වාරයෙන්, කඤ්චිදෙවදෙසං,කිසියම්ලෙශමාත්‍රවූහෙවත් අන්‍යතරවූ;අකුසලං, අකුශලයකට හෙවත් ඇවතකට; ආපජ්ජමානං, පැමිණෙන්නාවූ; තං මං, ඒ මා; අද්දස, දුටුයේය. අහං, මම; කායෙන, කායද්වාරයෙන්; කඤ්චිදෙවදෙසං, කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ හෙවත් එක්තරු; අකුසලං, අකුශලයකට හෙවත් ඇවතකට; නො චෙ ආපජ්ජෙය්‍යං, ඉදින් නොපැමිණියෙම් නම්; සො භික්ඛු, ඒ මහණතෙම; කායෙන, කයින්; කඤ්චිදෙවදෙසං, කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ; අකුසලං, අකුශලයකට; ආපජ්ජමානං, පැමිණෙන්නාවූ; මං, මා; න පස්සෙය්‍ය, නොදක්නේය. යස්මා ච ඛො, යම්හෙයකින් වනාහි; අහං, මම; කායෙන, කායද්වාරයෙන්; කඤ්චිදෙවදෙසං, කිසියම් සවල්පමාත්‍රවූ; අකුසලං, ආපත්තියකට; ආපන්නො, පැමිණියෙම්ද; තස්මා, එහෙයින්; සො භික්ඛු, ඒ මහණතෙම; කායෙන, කයින්; කඤ්චිදෙවදෙසං, කිසියම් සවල්පවූ; අකුසලං, අකුශලයකට; ආපජ්ජමානං, පැමිණෙන්නාවූ; මං, මා; අද්දස, දුටු

ආපජ්ජමානං කඤ්චිදෙව දෙසං කායෙන, දිස්වා ච පන මං සො භික්ඛු අකුසලං ආපජ්ජමානං කඤ්චිදෙවදෙසං කායෙන අනත්තමනො අහොසි, අනත්තමනො සමානො අනත්තමනවචනං මං සො භික්ඛු අවච, අනත්තමනවචනාහං තෙන භික්ඛුනා වුත්තො සමානො අනත්තමනො අහොසිං, අනත්තමනො සමානො පරෙසං ආරොචෙසිං, ඉති මමෙව තත්ථ අච්චයො අච්චගමා සුඞ්කදායකංව භණ්ඩස්මින්ති, එවං ඛො භික්ඛවෙ ආපන්නො භික්ඛු සාධුකං අත්තනාව අත්තානං පච්චවෙක්ඛති. කථඤ්ච භික්ඛවෙ චොදකො භික්ඛු සාධුකං අත්තනාව අත්තානං පච්චවෙක්ඛති? ඉධ භික්ඛවෙ චොදකො භික්ඛු ඉති පටිසඤ්චික්ඛති, අයං ඛො භික්ඛු අකුසලං ආපන්නො කඤ්චිදෙවදෙසං කායෙන, තාහං ඉමං

යේය. සො භික්ඛු, ඒ මහණ තෙම; කායෙන, කයින්; කඤ්චිදෙවදෙසං, කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ; අකුසලං, අකුශලයකට; ආපජ්ජමානං, පැමිණෙන්නාවූ; මං, මා; දිස්වා ච පන, දැකද වනාහි; අනත්තමනො අහොසි, නොසතුටු සිත් ඇත්තේ වූයේය. අනත්තමනොසමානො, නොසතුටු සිත්ඇත්තේම; සො භික්ඛු, ඒමහණතෙම; අනත්තමනවචනං, නොසතුටු සිතින් යුත් වචනයක්; මං, මට; අවච, කියේය. අහං, මම; තෙන භික්ඛුනා, ඒ භික්ෂුව විසින්; අනත්තමන වචනං, නොසතුටු බස්; වුත්තො සමානො, කියනලද්දේම; අනත්තමනො අහොසිං, නොසතුටු සිත් ඇත්තේවූයෙමි; අනත්තමනො සමානො, නොසතුටු සිත් ඇත්තේම; පරෙසං, අනුන්ට; ආරොචෙසිං, කීයෙමි. ඉති, මෙසේ; තත්ථ, ඒ අධිකරණයෙහි; භණ්ඩස්මිං, (සුඞ්කස්ථානයක් පැහැරගෙන ගිය) භාණ්ඩයක් නිමිත්තකොට; සුඞ්කදායකංව, (අපරාධය) සුංවත්දෙන්නෙකු මඩින් තාක් මෙන්; අච්චයො, අපරාධයතෙම; මමෙව, මාම; අච්චගමා ඉති, මැඩ ඉක්මගියේය කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඛො, මෙසේ වනාහි; ආපන්නො, ඇවතට පැමිණියාවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; සාධුකං, මනාකොට; අත්තනාව, තෙමේම; අත්තානං, තමන්; පච්චවෙක්ඛති, ප්‍රත්‍යවේක්ෂාකෙරෙයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථඤ්ච, කෙසේනම්; චොදකො භික්ඛු, චොදනාකාරී භික්ෂුතෙමේ; සාධුකං, මනාකොට, අත්තනාව, තෙමේම; අත්තානං, තමන්; පච්චවෙක්ඛති, ප්‍රත්‍යවේක්ෂාකෙරේද. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; චොදකො භික්ඛු, චොදක භික්ෂුතෙමේ; ඉතිපටිසංචික්ඛති, මෙසේ ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කෙරෙයි. අයං ඛො භික්ඛු, මේ භික්ෂුතෙම වනාහි; කායෙන, කායද්වාරයෙන්; කඤ්චිදෙවදෙසං, කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ; අකුසලං, අකුශලයකට හෙවත් ඇවතකට; ආපන්නො, පැමිණියේය; අහං, මම; කායෙන, කයින්;

භික්ඛුං අද්දසං අකුසලං ආපජ්ජමානං කඤ්චිදේවදෙසං කායෙන, නො චෙ අයං භික්ඛු අකුසලං ආපජ්ජෙය්‍ය කඤ්චිදෙවදෙසං කායෙන, නාහං ඉමං භික්ඛුං පස්සෙය්‍යං අකුසලං ආපජ්ජමානං කඤ්චිදෙවදෙසං කායෙන, යස්මා ච ඛො අයං භික්ඛු අකුසලං ආපන්නො කඤ්චිදෙවදෙසං කායෙන, තස්මා අහං ඉමං භික්ඛුං අද්දසං අකුසලං ආපජ්ජමානං කඤ්චිදෙව දෙසං කායෙන, දිස්වා ච පනාහං ඉමං භික්ඛුං අකුසලං ආපජ්ජමානං කඤ්චිදෙවදෙසං කායෙන, අනත්තමනො අහොසිං, අනත්තමනො සමානො අනත්තමනවචනාහං ඉමං භික්ඛුං අවචං, අනත්තමනවචනායං භික්ඛු මයා වුත්තො සමානො අනත්තමනො අහොසි, අනත්තමනො සමානො පරෙසං ආරොචෙසි, ඉති මමෙව තත්‍ථ අච්චයො අච්චගමා සුඞ්කදායකංව භණ්ඩස්මින්ති, එවං ඛො භික්ඛවෙ චොදකො භික්ඛු සාධුකං අත්තනාව අත්තානං පච්චවෙක්ඛති [illegible] සම්ං භික්ඛ

කඤ්චිදෙවදෙසං, කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ; අකුසලං, අකුශලයකට හෙවත් ඇවතකට; ආපජ්ජමානං, පැමිණෙන්නාවූ; තං ඉමං භික්ඛුං, ඒ මේ මහණ; අද්දසං, දුටුයෙමි. අයං භික්ඛු, මේ මහණ තෙම; කායෙන, කයින්; කඤ්චිදෙවදෙසං, කිසියම ලෙසමාත්‍රවූ; අකුසලං, අකුශලයකට හෙවත් ඇවතකට; නො චෙ ආපජ්ජෙය්‍ය, ඉදින් නොපැමිණියේ නම්; අහං, මම; කායෙන, කයින්; කඤ්චිදෙවදෙසං, කිසියම් සවල්පමාත්‍රවූ; අකුසලං, ඇවතකට; ආපජ්ජමානං, පැමිණෙන්නාවූ; ඉමංභික්ඛුං, මේමහණ; න පස්සෙය්‍යං, නොදක්නෙමි. යස්මා ච ඛො, යම්හෙයකින් වනාහි; –පෙ– ආපන්නො, පැමිණියේද; තස්මා, එහෙයින්; —පෙ—ඉමං භික්ඛුං, මේ මහණ; අද්දසං, දුටුයෙමි. අහං, මම; —පෙ— දිස්වා ච පන, දැකද වනාහි; අනත්තමනො අහොසිං, නොසතුටු සිත් ඇත්තේවූයෙමි; අනත්තමනො සමානො, නොසතුටු සිත් ඇත්තේම; අහං, මම; ඉමං භික්ඛුං, මේ මහණහුට; අනත්තමනවචනං, නොසතුටු සිතින් යුත් වචන; අවචං, කීයෙමි; අයං භික්ඛු, මේ මහණ තෙම; මයා, මාවිසින්; අනත්තමනවචනං, නොසතුටු සිතින් යුත් වචනය; වුත්තො සමානො, කියනලද්දේම; අනත්තමනො අහොසි, නොසතුටු සිත් ඇත්තෙක් වූයේය. අනත්තමනො සමානො, නොසතුටු සිත් ඇත්තේම; පරෙසං, අනුන්ට; ආරොචෙසි, සැලකෙළේය. ඉති, මෙසේ; තත්‍ථ, එහි; අච්චයො, දෝෂය; මං එව, මාම; භණ්ඩස්මිං, භාණ්ඩයක් නිමිතිකොට; සුඞ්කදායකංව, (අපරාධය) සුංවත් දෙන්නෙකු මැඩ ඉක්ම යන්නාක් මෙන්; අච්චගමා, (මාම) ඉක්මගියේය කීයායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං ඛො, මෙසේ වනාහි; චොදකො භික්ඛු, චොදනාකාරී භික්ෂු

වෙ අධිකරණෙ ආපන්නො ච භික්ඛු චොදකො ච භික්ඛු න සාධුකං අත්තනාව අත්තානං පච්චවෙක්ඛන්ති තස්මෙතං භික්ඛවෙ අධිකරණෙ පාටිකඞ්ඛං දීඝත්තාය ඛරත්තාය වාළත්තාය සංවත්තිස්සති භික්ඛූ ච න ඵාසුං විහරිස්සන්ති, යස්මිඤ්ච ඛො භික්ඛවෙ අධිකරණෙ ආපන්නො ච භික්ඛු චොදකො ච භික්ඛු සාධුකං අත්තනාව අත්තානං පච්චවෙක්ඛන්ති තස්මෙතං භික්ඛවෙ අධිකරණෙ පාටිකඞ්ඛං න දීඝත්තාය න ඛරත්තාය න වාළත්තාය සංවත්තිස්සති භික්ඛූච ඵාසුං විහරිස්සන්තීති.

6 අථ ඛො අඤ්ඤතරො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි, සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච: කො නු ඛො භො ගොතම හෙතු? කො පච්චයො? යෙනමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්තීති, අධම්මචරියා විසමචරියා හෙතු ඛො බ්‍රාහ්මණ එවමිධෙ

තෙම; අත්තනාව, තෙමේම; අත්තානං, තමන්; පච්චවෙක්ඛන්ති, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කෙරෙති. —පෙ— භික්ඛූ ච භික්ෂූහු තුමූද; ඵාසුං, සැපසේ; විහරිස්සන්තීති, වාසයකරන්නාහුයයි වදාළේය.

6 අථ ඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; අඤ්ඤතරො බ්‍රාහ්මණො, නාමගොත්‍රයෙන් අප්‍රසිද්ධවූ බ්‍රාහ්මණයෙක්තෙම; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය. උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ. භගවතා සද්ධිං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සමග; සම්මොදි, සතුටුවීය. සම්මොදනීයං, සතුටුවිය යුතුවූ; සාරාණීයං, සිහිකටයුතුවූ; කථං, කථාව; වීතිසාරෙත්වා. කොට නිමවා; එකමන්තං, එකත්පසෙක්හි; නිසීදි, හුන්නේය. එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසින්නො ඛො, හුන්නාමවූ; සො බ්‍රාහ්මණො, ඒ බමුණු තෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මේ වක්ෂ්‍යමාණ කාරණය; අවොච, සැළකොළේය. භො ගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; යෙන, යමක් හේතුකොටගෙණ; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චෙ සත්තා, ඇතැම් සත්වයෝ තුමූ; කායස්ස භෙදා, කරජකාය භෙදයෙන්; පරම්මරණා, මරණින් මත්තෙහි; අපායං, (අයසඞ්ඛ්‍යාත සැපයෙන් පහවූ හෙයින්) අපාය නම්වූ; දුග්ගතිං, (නපුරුගති ඇතිහෙයින්) දුග්ගති නම්වූ; විනිපාතං, (විවශවපතිතවන හෙයින්) විනිපාත නම්වූ; නිරයං, නරකයෙහි; උපපජ්ජන්ති, උපදිත්නම්; කො නු ඛො හෙතු, ඊට හේතු කවරේද; කො පච්චයො ඉති, ඊට ප්‍රත්‍යය කව

කච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනි
පාතං නිරයං උපපජ්ජන්තීති, කො පන භො ගොතම හෙතු? කො
පච්චයො? යෙනමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා
සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්තීති, ධම්මචරියා හෙතු ඛො
බ්‍රාහ්මණ එවමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුග
තිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්තීති, අභික්කන්තං භො ගොතම
අභික්කන්තං භො ගොතම සෙය්‍යථාපි භො ගොතම නික්කුජ්ජි
තං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය මූළ්හස්ස වා
මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය

රේදැයි (ඇසීය). බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; අධම්මචරියා විසමචරියා
හෙතු ඛො, අධර්මචර්‍ය්‍යා සඞ්ඛ්‍යාත විසමචර්‍ය්‍යාව හේතුකොටගෙණ
වනාහි හෙවත් දසඅකුසල කර්මපථය හේතුකොටගෙණ වනාහි;
එවං, මෙසේ; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චෙ සත්තා, ඇතැම් සත්ත
යෝ; —පෙ— උපපජ්ජන්තීති, උපදිත්යයි වදාළේය. භො ගො
තම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; යෙන, යමක් හේතුකොට
ගෙණ; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චෙ සත්තා, සමහර සත්වයෝ;
කායස්සභෙදා, කරජකාය බිඳීමෙන්; මරණා පරං, මරණින් මත්
තෙහි; සුගතිං, සුගති සඞ්ඛ්‍යාතවූ; සග්ගං ලොකං, ස්වර්ගලොක
යෙහි හෙවත් සැපයෙන් අග්‍රවූ ලොකයෙහි; උපපජ්ජන්ති, උප
දිත්නම්; කො පන හෙතු, ඊට හේතු කවරේද; කො පච්චයො
ඉති, ඊට ප්‍රත්‍යය කවරේදැයි ඇසීය. බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; ධම්ම
චරියා සමචරියා හෙතු ඛො, ධර්මචර්‍ය්‍යා සඞ්ඛ්‍යාත සමචර්‍ය්‍යාවහේතු
කොටගෙණ වනාහි හෙවත් දසකුශල කර්මපථය හේතුකොට
ගෙණ වනාහි; එවං, මෙසේ; —පෙ— උපපජ්ජන්තීති, උපදිත්
යයි වදාළේය. භො ගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස;
අභික්කන්තං, ඉතා යහපති නොහොත් සුන්දරතරයි; භො ගො
තම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; අභික්කන්තං, ඉතා මැනවි;
භො ගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; නික්කුජ්ජිතං, මුව
යටිකුරුකොට තබන ලද්දක්; සෙය්‍යථාපි උක්කුජ්ජෙය්‍ය වා,
යම්සේ මුව උඩුකුරුකොට තබන්නේද; පටිච්ඡන්නං, (තෘණ ආදි
යෙන්) වසනලද්දක්; විවරෙය්‍ය වා, යම්සේ විවෘත කරන්නේ
ද; මූළ්හස්ස, මංමුළාවූවෙකුට; මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය වා, යම්සේ
මාර්ගය කියන්නේද; චක්ඛුමන්තො, ඇස් ඇත්තාහු; රූපානි, රූප
යන්; දක්ඛින්තීති, බලන්නාහුයයි කියා; අන්ධකාරෙ, අන්ධකාර
යෙහි; තෙලපජ්ජොතං, තෙල් පහනක්; ධාරෙය්‍ය වා, යම්සේ
දරන්නේද. එවං එව, එපරිද්දෙන්ම; භොතා ගොතමෙන, භවත්

චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛින්තීති, එවමේව භොතා ගොතමෙන
අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො, එසාහං භවන්තං ගොත
මං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච, උපාසකම්මං භවං
ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති.

7 අථ ඛො ජානුස්සොනි බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුප
සඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි —පෙ— එකමන්තං
නිසින්නො ඛො ජානුස්සොනී බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච,
කො නු ඛො භො ගොතම හෙතු? කො පච්චයො? යෙනමිධෙක
ච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපා
තං නිරයං උපපජ්ජන්තීති, කතත්තා ච බ්‍රාහ්මණ අකතත්තා ච
එවමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ග
තිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්තීති, කො පන භො ගොතම
හෙතු? කො පච්චයො? යෙනමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා
පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්තීති, කතත්තා ච
බ්‍රාහ්මණ අකතත්තා ච එවමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පර
ම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්තීති, න ඛො අහං ඉම

ගෞතමයන්වහන්සේවිසින්; අනෙකපරියායෙන, නොයෙක්ක්‍රම
යෙන්; ධම්මො, ධර්මයතෙම; පකාසිතො, ප්‍රකාශකරණලද්දේය.
එසාඅහං, මේ මම; භවන්තං ගොතමං, භවත් ගෞතමයානන්ව
හන්සේද; ධම්මඤ්ච,ධර්මයද;සංඝඤ්ච, භික්ෂුසංඝයාද; සරණංගච්ඡා
මි, සරණයෙමි. භවං ගොතමො, භවත් ගෞතම තෙමේ; අජ්ජ
තග්ගෙ, අදපටන් හෙවත් අදින් මත්තෙහි; පාණුපෙතං, දිවිහිම්
කොට; සරණං ගතං, සරණගියාවූ; උපාසකං, උපාසකයෙකු
කොට; මං, මා; ධාරෙතු ඉති, දරණසේක්වායි සැලකෙළේය.

7 අථ ඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; ජානුස්සොනි බ්‍රාහ්ම
ණො, ජානුස්සොනි නම් බමුණුතෙම; —පෙ— එතං අවොච, මේ
වක්ෂ්‍යමාන කාරණය සැලකෙළේය භො ගොතම, භවත් ගෞ
තමයන් වහන්ස; යෙන, යමක් හේතුකොටගෙණ; ඉධ, මේ ලො
කයෙහි; එකච්චෙ සත්තා, සමහර සත්වයෝ; —පෙ— උපපජ්ජ
න්ති, උපදිද්ද; කො නු ඛො හෙතු, ඒට හේතු කවරේද; කො
පච්චයො ඉති, ඒට ප්‍රත්‍යය කවරේදැයි කියාහි; බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණ
ය; කතත්තාච, කරණලද බැවින්ද, අකතත්තාච, නොකරණලද
බැවින්ද; එවං, මෙසේ; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චෙ සත්තා,
ඇතැම් සත්වයෝ; —පෙ— උපපජ්ජන්තීති, උපදිත්යයි ප්‍රකාශ
කළේය; —පෙ— භොතො ගොතමස්ස, භවත් ගෞතමයන්වහ
න්සේවිසින්; සංඛිත්තෙන, සංක්ෂේපයෙන්;භාසිතස්ස, වදාරණලද්

ස්ස භොතො ගොතමස්ස සංඛිත්තෙන භාසිතස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං ආජානාමි, සාධු මෙ භවං ගොතමො තථා ධම්මං දෙසෙතු යථා අහං ඉමස්ස භොතො ගොතමස්ස සංඛිත්තෙන භාසිතස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං ආජානෙය්‍යන්ති, තෙන හි බ්‍රාහ්මණ සුණාහි සාධුකං මනසි කරොහි භාසිස්සාමීති, එවම්භොති ඛො ජානුස්සොනි බ්‍රාහ්මණො භගවතො පච්චස්සොසි භගවා එතදවොච, ඉධ බ්‍රාහ්මණ එකච්චස්ස කායදුච්චරිතං කතං හොති අකතං හොති කායසුචරිතං වචීදුච්චරිතං කතං හොති අකතං හොති වචීසුචරිතං මනොදුච්චරිතං කතං හොති අකතං හොති මනොසුචරිතං,එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ කතත්තා ච අකතත්තා ච එවමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්සභෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්ති,

---

දුවූ; විත්ථාරෙන, විස්තරවශයෙන්; අත්ථං, අර්ථය; අවිභත්තස්ස, විභාගනොකරණලද්දුවූ; ඉමස්ස, මේ ධර්මයාගේ; අත්ථං, අර්ථය; විත්ථාරෙන, විස්තර වශයෙන්; අහං, මම; න ඛො අජානාමි, නොමදනිමි. අහං, මම; භොතො ගොතමස්ස, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින්; සංඛිත්තෙන, සංක්‍ෂෙපයෙන්; භාසිතස්ස, වදාරණලද්දුවූ; විත්ථාරෙන, විස්තර වශයෙන්; අත්ථං, අර්ථය; අවිභත්තස්ස, විභාගනොකරණලද්දුවූ; ඉමස්ස, මේ ධර්මයාගේ; අත්ථං, අර්ථය; විත්ථාරෙන, විස්තර වශයෙන්; යථා, යම්සේ; ආජානෙය්‍යං, දැනගන්නෙම් නම්; තථා, එසේ; භවං ගොතමො, භවත් ගෞතම තෙමේ; මෙ, මට; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙතු, දෙශනාකරණසේක්වා; සාධු ඉති, ඒ මැනවයි හෙවත් ඒ ළිණිය අයදිමිසි සැලකෙළේය. බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; තෙන හි, එසේවීනම්; සුණාහි, අසව; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොහි, මෙනෙහි කරව; භාසිස්සාමි ඉති, කියන්නෙමියි ප්‍රකාශකෙළේය. ජානුස්සොනි බ්‍රාහ්මණො, ජානුසොනි නම් බමුණුතෙම; එවම්භොති ඛො, පින්වතුන් වහන්ස එසේයයි; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පති අස්සොසුං, පිළිවදන් ඇස්සූහ; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; එතං, මේ වක්‍ෂ්‍යමාණ දෙශනාව; අවොච, වදාළේය. බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චස්ස, ඇතැම් කෙනෙක් විසින්; කායදුච්චරිතං, කායදුශ්චරිතය; කතං හොති, කරණලද්දේවේද; කායසුචරිතං, කාය සුචරිතය; අකතං හොති, නොකරණලද්දේවේද; —පෙ— බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; එවං ඛො, මෙසේ වනාහි; කතත්තා ච, කළ බැවින්ද; අකතත්තා ච, නොකළ බැවින්ද; එවං, මෙසේ; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චෙ සත්තා, ඇතැම් සත්වයෝ; —පෙ— උපපජ්ජන්ති, උපදිත්; බ්‍රාහ්මණ, බමු

ඉධ පන බ්‍රාහ්මණ එකච්චස්ස කායසුචරිතං කතං හොති අකතං හොති කායදුච්චරිතං වචීසුචරිතං කතං හොති අකතං හොති වචීදුච්චරිතං මනොසුචරිතං කතං හොති අකතං හොති මනොදුච්චරිතං, එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ කතත්තා ච අකතත්තා ච එවමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්තීති. අභික්කන්තං භො ගොතම —පෙ— උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති.

8 අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයස්මන්තං ආනන්දං භගවා එතදවොච, එකංසෙනාහං ආනන්ද අකරණීයං වදාමි කායදුච්චරිතං වචීදුච්චරිතං මනොදුච්චරිතන්ති, යමිදං භන්තෙ භගවතා එකංසෙන අකරණීයං අක්ඛාතං කායදුච්චරිතං වචීදුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං තස්මිං

ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චස්ස, ඇතැම් කෙනෙක් විසින්; කායසුචරිතං, කායසුචරිතය; කතං හොති, කරණලද්දේවේද; කායදුච්චරිතං, කායදුශ්චරිතය; අකතං හොති, නොකරණලද්දේවේද; —පෙ— භවං ගොතමො, භවත් ගෞතමතෙමේ; අජ්ජතග්ගෙ, අදපටන් හෙවත් අදින් මත්තෙහි; පාණුපෙතං, දිවිහිම්කොට; සරණං ගතං, සරණගියාවූ; උපාසකං, උපාසකයෙක් කොට; මං, මා; ධාරෙතු ඉති, දරණසේක්වායි සැළකෙළ්ය.

8 අථ ඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; ආයස්මා ආනන්දො, ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරතෙම; භගවා, භාග්‍යවත් බුදුරජතෙමේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙනුපසඞ්කමි, එහි පැමිණියේය; උපසඞ්කමිත්වා, පැමිණ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැද; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදි, හුන්නේය; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසින්නං ඛො, හුන්නාවූ; ආයස්මන්තං, ආයුෂ්මත්වූ; ආනන්දං, ආනන්දස්ථවිරයන්ට; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එතං, මේ වක්ෂ්‍යමාණ කාරණය; අවොච, වදාළේය; ආනන්ද, ආනන්දය; අහං, මම; කායදුච්චරිතං, කායදුශ්චරිතයද; වචීදුච්චරිතං, වාක්දුශ්චරිතයද; මනොදුච්චරිතං, මනොදුශ්චරිතයද; එකංසෙන, ඒකාන්තයෙන්; අකරණීයං ඉති, නොකටයුතුයයි; වදාමි, කියමි; භන්තෙ, ස්වාමීන්වහන්ස; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; යං ඉදං, යම් මේ; කායදුච්චරිතං, කායදුශ්චරිතයද; වචීදුච්චරිතං, වාක්දුශ්චරිතයද; මනොදුච්චරිතං, මනොදුශ්චරිතයද; එකංසෙන, ඒකාන්තයෙන්; අකරණීයං, නොකටයුතුයයි; අක්ඛාතං, ප්‍රකාශකරණලද්දේද;

අකරණීයෙ කයිරමානෙ කො ආදීනවො පාටිකඞ්ඛොති, යමිදං ආනන්ද මයා එකංසෙන අකරණීයං අක්ඛාතං කායදුච්චරිතං වචීදුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං, තස්මිං අකරණීයෙ කයිරමානෙ අයං ආදීනවො පාටිකඞ්ඛො අත්තාපි අත්තානං උපවදති අනුවිච්ච විඤ්ඤූ ගරහන්ති පාපකො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගච්ඡති සම්මූළ්හො කාලං කරොති කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, යමිදං ආනන්ද මයා එකංසෙන අකරණීයං අක්ඛාතං කායදුච්චරිතං වචීදුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං තස්මිං අකරණීයෙ කයිරමානෙ අයං ආදීනවො පාටිකඞ්ඛො.

9 එකංසෙනාහං ආනන්ද කරණීයං වදාමි කායසුචරිතං වචීසුචරිතං මනොසුචරිතන්ති, යමිදං භන්තෙ භගවතා එකංසෙන කරණීයං අක්ඛාතං කායසුචරිතං වචීසුචරිතං මනොසුචරිතං තස්මිං කරණීයෙ කයිරමානෙ කො ආනිසංසො පාටිකඞ්ඛොති, යමිදං ආනන්ද මයා එකංසෙන කරණීයං අක්ඛාතං කායසුච

අකරණීයෙ, නොකටයුතුවූ; තස්මිං, එය; කයිරමානෙ, කරණු ලබනකල්හි; කො ආදීනවො, කිනම් දොෂයක්; පාටිකඞ්ඛො ඉති, කැමැතිවිය යුතුදැයි ඇසීය. ආනන්ද, ආනන්දය; මයා, මා විසින්; යං ඉදං, යම් මේ; කායදුච්චරිතං, කායදුශ්චරිතයද; වචීදුච්චරිතං, වාග්දුශ්චරිතයද; මනොදුච්චරිතං, මනොදුශ්චරිතයද; එකංසෙන, එකාන්තයෙන්; අකරණීයං, නොකටයුතුයයි; අක්ඛාතං; ප්‍රකාශකරණලද්දේද; අකරණීයෙ, නොකටයුතුවූ; තස්මිං, එය; කයිරමානෙ, කරණුලබනකල්හි; අයං ආදීනවො, මේ දොෂයතෙම; පාටිකඞ්ඛො, කැමතිවියයුතුයි. (කුමක්ද?;) අත්තාපි, තෙමේද; අත්තානං, තමන්ට; උපවදති, උපවාද කෙරෙයි; විඤ්ඤූ, නැණැත්තෝ; අනුවිච්ච, දැන; ගරහන්ති, ගර්හාකෙරෙත්; පාපකො, ලාමකවූ; කිත්තිසද්දො, කීර්ති ශබ්දයක්; අබ්භුග්ගච්ඡති, වෙසෙසින් උස්වනයි; සම්මූළ්හො, සිහි මුළාවූයේ; කාලංකරොති, කාලක්‍රියාකෙරෙයි; —පෙ— පාටිකඞ්ඛො, කැමතිවියයුතුයයි වදාළේය.

9 ආනන්ද, ආනන්දය; අහං, මම; කායසුචරිතං, කායසුචරිතයද; වචීසුචරිතං, වාක්සුචරිතයද; මනොසුචරිතං, මනස්සුචරිතයද; එකංසෙන, එකාන්තයෙන්; කරණීයං, කටයුතුයයි; වදාමි ඉති, කියමියි වදාළේය; —පෙ— අයං ආනිසංසො, මේ ආනිසංසය තෙම; පාටිකඞ්ඛො, කැමතිවිය යුතුයි; (කුමක්ද?.) අත්තාපි, තෙමේද; අත්තානං, තමන්ට; න උපවදති, උපවාද නොකෙරෙයි,

රිතං වචීසුචරිතං මනොසුචරිතං, තස්මිං කරණීයෙ කයිරමානෙ අයං ආනිසංසො පාටිකඞ්ඛොති, අත්තාපි අත්තානං න උපවදති අනුවිච්ච විඤ්ඤූ පසංසන්ති කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගච්ඡති අසම්මුළ්හො කාලං කරොති කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජති, යමිදං ආනන්ද මයා එකංසෙන කරණීයං අක්ඛාතං කායසුචරිතං වචීසුචරිතං මනොසුචරිතං තස්මිං කරණීයෙ කයිරමානෙ අයං ආනිසංසො පාටිකඞ්ඛොති.

10 අකුසලං භික්ඛවෙ පජහථ, සක්කා භික්ඛවෙ අකුසලං පජහිතුං, නො චෙ තං භික්ඛවෙ සක්කා අභවිස්ස අකුසලං පජහිතුං නාහං එවං වදෙය්‍යං අකුසලං භික්ඛවෙ පජහථාති, යස්මා ච ඛො භික්ඛවෙ සක්කා අකුසලං පජහිතුං තස්මාහං එවං වදාමි අකුසලං

විඤ්ඤූ, නුවණැත්තෝ; අනුවිච්ච, දැන; පසංසන්ති, ප්‍රශංසා කෙරෙත්; කල්‍යාණො, යහපත්වූ; කිත්තිසද්දො, කීර්ති ශබ්දයක්; අබ්භුග්ගච්ඡති, විසෙසින් උස්වනගී; අසම්මූළ්හො, සිහිමුළා නුවූයේ; කාලං කරොති, කළුරියකෙරෙයි; —පෙ— පාටිකඞ්ඛොති, කැමතිවියයුතුගයි වදාළේය. (මෙහි අරුත්සුගම බැවින් කොටින් ලිවීමු. (8) කීතයින් දතයුතුයි.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අකුසලං, අකුශලය; පජහථ; දුරුකරව්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අකුසලං, අකුශලය; පජහිතුං, දුරුකරන්ට; සක්කා, හැක්කේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චෙ, ඉදින්; තං අකුසලං, ඒ අකුශලය; පජහිතුං, දුරුකරන්ට; නො සක්කා අභවිස්ස, නොහැකිවන්නේ නම්; අහං, මම; එවං, මෙසේ; නවදෙය්‍යං, නොකියන්නෙමි;(කෙසේද)භික්ඛවෙ, මහණෙනි;අකුසලං, අකුශලය; පජහථ ඉති, දුරුකරව්ය කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මාච ඛො, යම්හෙයකින් වනාහි; අකුසලං, අකුශලය; පජහිතුං, දුරුකරන්ට; සක්කා,හැකිවන්නේද; තස්මා, එහෙයින්; අහං, මම; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අකුසලං, අකුශලය; පජහථ ඉති, දුරුකරව්යයි; එවං, මෙසේ; වදාමි, කියමි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං අකුසලඤ්ච, මේ අකුශලයද; පහීනං; ප්‍රහීණවූයේ; අහිතාය, අහිත පිණිස; දුක්ඛාය, දුක් පිණිස; සංවත්තෙය්‍ය, පවත්නේනම්; අහං, මම; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අකුසලං, අකුශලය; පජහථ ඉති, දුරුකරව්යයි; එවං, මෙසේ;; නවදෙය්‍යං, නොකියන්නෙමි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මා ච ඛො, යම්හෙයකින් වනාහි; අකුසලං, අකුශලය; පහීනං, ප්‍රහීණවූයේ; හිතාය, හිත පිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; සංවත්තති, පවතීද; තස්මා, එහෙයින්;

භිකඛවෙ පජහථාති, අකුසලඤච හිදං භිකඛවෙ පහීනං අහිතාය දුකඛාය සංවතෙතය්‍ය නාහං එවං වදෙය්‍යං අකුසලං භිකඛවෙ පජහථාති, යසමා ච ඛො භිකඛවෙ අකුසලං පහීනං හිතාය සුඛාය සංවතතති තසමාහං එවං වදාමි අකුසලං භිකඛවෙ පජහථාති.

11 කුසලං භිකඛවෙ භාවෙථ සකකා භිකඛවෙ කුසලං භාවෙතුං නො චෙ තං භිකඛවෙ සකකා අභවිසස කුසලං භාවෙතුං නාහං එවං වදෙය්‍යං කුසලං භිකඛවෙ භාවෙථාති, යසමා ච ඛො භිකඛවෙ සකකා කුසලං භාවෙතුං තසමාහං එවං වදාමි කුසලං භිකඛවෙ භාවෙථාති, කුසලඤච හිදං භිකඛවෙ භාවිතං අහිතාය දුකඛාය සංවතෙතය්‍ය නාහං වදෙය්‍යං කුසලං භිකඛවෙ භාවෙථාති, යසමා ච ඛො භිකඛවෙ කුසලං භාවිතං හිතාය සුඛාය සංවතතති තසමාහං එවං වදාමි කුසලං භිකඛවෙ භාවෙථාති.

අහං, මම; භිකඛවෙ, මහණෙනි; අකුසලං, අකුශලය; පජහථ ඉති, දුරුකරව්යයි; එවං, මෙසේ; න වදාමි, නොකියමියි වදාළේය.

11 භිකඛවෙ, මහණෙනි; කුසලං, කුශලය; භාවෙථ, වඩව්; භිකඛවෙ, මහණෙනි; කුසලං, කුශලය; භාවෙතුං, වඩන්ට; සකකා, හැක්කේය. භිකඛවෙ, මහණෙනි; චෙ, ඉදින්; තං කුසලං, ඒ කුශලය; භාවෙතුං, වඩන්ට; නො සකකා අභවිසස, නොහැකිවන්නේ නම්; අහං මම; එවං, මෙසේ; න වදෙය්‍යං, නොකියන්නෙමි. (කෙසේද?) භිකඛවෙ, මහණෙනි; කුශලං, කුසලය; භාවෙථ ඉති, වඩව්ය කියායි. භිකඛවෙ, මහණෙනි; යසමාච ඛො, යම්හෙයකින් වනාහි; කුසලං, කුශලය; භාවෙතුං, වඩන්ට; සකකා, හැක්කේද; තසමා, එහෙයින්; අහං, මම; එවං, මෙසේ; වදාමි, කියමි. (කෙසේද?) භිකඛවෙ, මහණෙනි: කුසලං, කුශලය; භාවෙථ ඉති, වඩව්ය කියායි. භිකඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං කුසලඤච, මේ කුශලයද; භාවිතං, වඩනලද්දේ; අහිතාය, අහිතපිණිස; දුකඛාය, දුක්පිණිස; සංවතෙතය්‍ය, පවත්නේනම්; අහං, මම; භිකඛවෙ, මහණෙනි; කුසලං, කුශලය; භාවෙථ ඉති, වඩව්යයි; නවදෙය්‍යං, නොකියන්නෙමි. භිකඛවෙ, මහණෙනි; යසමාච ඛො, යම්හෙයකින් වනාහි; කුසලං, කුශලය; භාවිතං, වඩනලද්දේ; හිතාය, හිතපිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; සංවතතති, පවතීද; තසමා, එහෙයින්; අහං, මම; භිකඛවෙ, මහණෙනි; කුශලං, කුසලය; භාවෙථ ඉති, වඩව්යයි; එවං, මෙසේ; වදාමි, කියමියි වදාළේය.

12 ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සද්ධම්මස්ස සම්මොසාය අන්තරධානාය සංවත්තන්ති, කතමෙ ද්වෙ? දුන්නික්ඛිත්තඤ්ච පදබ්‍යඤ්ජනං අත්ථො ච දුන්නීතො, දුන්නික්ඛිත්තස්ස භික්ඛවෙ පදබ්‍යඤ්ජනස්ස අත්ථොපි දුන්නයො හොති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා සද්ධම්මස්ස සම්මොසාය අන්තරධානාය සංවත්තන්තීති.

13 ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සද්ධම්මස්ස ඨිතියා අසම්මොසාය අනන්තරධානාය සංවත්තන්ති, කතමෙ ද්වෙ? සුනික්ඛිත්තඤ්ච පදබ්‍යඤ්ජනං අත්ථො ච සුනීතො, සුනික්ඛිත්තස්ස භික්ඛවෙ පදබ්‍යඤ්ජ

---

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක්; සද්ධම්මස්ස, සද්ධර්මයාගේ හෙවත් ශාසනයාගේ; සම්මොසාය, විනාශය පිණිස; අන්තරධානාය, අතුරුදන්වීම පිණිස හෙවත් නොපෙණීම පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්; කතමෙ ද්වෙ?, කවරදෙදෙනෙක්ද; දුන්නික්ඛිත්තං, වරදවා තබනලද්දවූ හෙවත් උත්පටිපාටිනවශයෙන් ගන්නාලද්දවූ; පදබ්‍යඤ්ජනංච, පදව්‍යඤ්ජනයද හෙවත් පාළිපදයද; දුන්නීතො, වරදවා පමුණුවනලද්දවූ හෙවත් පරිවර්තනයකොට උත්පටිපාටිත වශයෙන් ගන්නාලද්දවූ; අත්ථොච, අර්ථයද හෙවත් අර්ථකථාවද; (යන දෙදෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දුන්නික්ඛිත්තස්ස, උත්පටිපාටියෙන් ගන්නාලද්දවූ; පදබ්‍යඤ්ජනස්ස, බදව්‍යඤ්ජනයාගේ හෙවත් පාළිපදයාගේ; අත්ථොපි, අර්ථකථාවද; දුන්නයො හොති, නපුරු ක්‍රම ඇත්තේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො ද්වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනවනාහි; සද්ධම්මස්ස, ශාසනයාගේ; සම්මොසාය, විනාශය පිණිස; අන්තරධානාය, අතුරුදන්වීම පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්යයි වදාළේය.

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක්; සද්ධම්මස්ස, උත්තම ධර්මයාගේ හෙවත් ශාසනයාගේ; ඨිතියා, චිරස්ථිතිය පිණිස; අසම්මොසාය, විනාශනොවීම පිණිස; අනන්තරධානාය, අතුරුදන්නොවීම පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත් කතමෙ ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්?; සුනික්ඛිත්තං, මොනවට තබනලද්දවූ හෙවත් පිළිවෙළින් ගන්නාලද්දවූ; පදබ්‍යඤ්ජනඤ්ච, පදබ්‍යඤ්ජනයද හෙවත් පාළියද; සුනීතො, මනාකොට පමුණුවනලද්දවූ හෙවත් පරිවර්තනයකොට පිළිවෙළින් ගන්නාලද්දවූ; අත්ථො ච, අර්ථකථාවද යන දෙදෙනයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සුනික්ඛිත්තස්ස, මනාකොට ගන්නාලද්දවූ; පදබ්‍යඤ්ජ

තස්ස අත්ථොපි සුතයො හොති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා සද්ධම්මස්ස ඨිතියා අසම්මොසාය අනන්තරධානාය සංවත්තන්තීති.

වග්ගො දුතියො.

1 ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ බාලා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අච්චයං අච්චයතො න පස්සති යො ච අච්චයං දෙසෙන්තස්ස යථාධම්මං න පතිගණ්හාති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ බාලාති.

2 ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ පණ්ඩිතා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අච්චයං අච්චයතො පස්සති යො ච අච්චයං දෙසෙන්තස්ස යථාධම්මං පතිගණ්හාති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පණ්ඩිතාති.

3 ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ තථාගතං අබ්භාචික්ඛන්ති, කතමෙ ද්වෙ? දුට්ඨො වා දොසන්තරො සද්ධො වා දුග්ගහිතෙන, ඉමෙ ඛො

තස්ස, පදව්‍යඤ්ජනයාගේ; අත්ථොපි, අර්ථයද; සුනයො හොති, මනා ක්‍රම ඇත්තේවේ; —පෙ— සංවත්තන්තීති, පවතීත්යයි වදාළේය.

දෙවෙනි අධිකරණ වර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ බාලා, මේ බාලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්; කතමෙ ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්?; යො ච, යමෙකුත්; අච්චයං, දොෂය හෙවත් අපරාධය; අච්චයතො, අපරාධ වශයෙන්; න පස්සති, නොදකීද; යොච, යමෙකුත්: දෙසෙන්තස්ස, වරද දෙසන්නහුගේ; අච්චයං, දොෂය හෙවත් අපරාධය; යථාධම්මං, දහම්වූ පරිද්දෙන්; න පතිගණ්හාති, නොපිළිගනීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො ද්වෙ, මේ දෙදෙන වනාහි; බාලා ඉති, බාලයෝ වෙතැයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ පණ්ඩිතා, මේ පණ්ඩිතයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්; කතමෙ ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්?, යොච, යමෙකුත්; අච්චයං, අපරාධය; අච්චයතො, අපරාධ වශයෙන්; පස්සති, දකීද; —පෙ— පණ්ඩිතා ඉති, පණ්ඩිතයෝ වෙතැයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ, මේ දෙදෙනෙක්; තථාගතස්ස, තථාගතයන්වහන්සේට; අබ්භාචික්ඛන්ති, අබ්බවා කියත් හෙවත් අභූතයෙන් කියත්; කතමෙ ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්ද?; දොසන්තරො වා, අභ්‍යන්තරයෙහි පිහිටි දොෂ ඇත්තාවූ; දුට්ඨො

භික්ඛවෙ ද්වෙ තථාගතං අබ්භාචික්ඛන්තීති.

4 ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ තථාගතං අබ්භාචික්ඛන්ති, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති යො ච භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ තථාගතං අබ්භාචික්ඛන්තීති.

5 ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ තථාගතං නාබ්භාචික්ඛන්ති, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති යො ච භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ තථාගතං නාබ්භාචික්ඛන්තීති.

6 ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ තථාගතං අබ්භාචික්ඛන්ති, කතමෙ ද්වෙ? යො ච නෙය්‍යත්ථං සුත්තන්තං නීතත්ථො සුත්තන්තොති දීපෙති

වා, ද්වේෂයෙන් දූෂිතවූ පුද්ගලතෙමේද; දුග්ගහිතෙන, නොමනාව ගන්නාලද්දෙන් හෙවත් ඥාණවිරහිත ග්‍රහණයෙන්; සද්ධො වා, සැදැහැවත් පුද්ගලතෙමේද; (යන දෙදෙනායි) -පෙ- අබ්භාචික්ඛන්තීති, අබ්බවා කියත්යයි වදාළේය.

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; —පෙ— යොච, යමෙකුත්; තථාගතෙන, තථාගතයන්වහන්සේ විසින්; අභාසිතං, නොවදාරණලද්ද; අලපිතං, ප්‍රකාශනොකරණලද්ද; තථාගතෙන, තථාගතයන්වහන්සේ විසින්; භාසිතං, වදාරණලද්දේය; ලපිතං ඉති, ප්‍රකාශකරණලද්දේයයි; දීපෙති, ප්‍රකාශකෙරේද; යොච, යමෙකුත්; තථාගතෙන, තථාගතයන්වහන්සේ විසින්; භාසිතං, වදාරණලද්ද; ලපිතං, ප්‍රකාශකරණලද්ද; තථාගතෙන, තථාගතයන්වහන්සේ විසින්; භාසිතං, වදාරණලද්දේය; ලපිතං ඉති, ප්‍රකාශකරණ ලද්දේයයි; —පෙ— අබ්භාචික්ඛන්තීති, අබ්බවාකියත්යයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; —පෙ— නාබ්භාචික්ඛන්තීති, අභිභවනයකොට නොකියත් හෙවත් අභූතයෙන් නොකියත්යයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; —පෙ— යොච, යමෙකුත්; නෙය්‍යත්ථං, නෙය්‍යාර්ථවූ හෙවත් පැමිණවියයුතුවූ අර්ථ ඇති; සුත්තන්තං, සූත්‍රාන්තය; නීතත්ථො, පමුණුවනලද්දාවූ අර්ථ ඇති හෙවත් කියනලද අර්ථඇති; සුත්තන්තොති, සූත්‍රාන්තයයි;

යො ච නීතත්ථං සුත්තන්තං නෙය්‍යත්ථො සුත්තන්තොති දීපෙති ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ තථාගතං අබ්භාචික්ඛන්තීති.

7 ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ තථාගතං නාබ්භාචික්ඛන්ති, කතමෙ ද්වෙ? යො ච නෙය්‍යත්ථං සුත්තන්තං නෙය්‍යත්ථො සුත්තන්තොති දීපෙති යො ච නීතත්ථං සුත්තන්තං නීතත්ථො සුත්තන්තොති දීපෙති ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ තථාගතං නාබ්භාචික්ඛන්තීති.

8 පටිච්ඡන්නකම්මන්තස්ස භික්ඛවෙ ද්වින්නං ගතීනං අඤ්ඤතරා ගති පාටිකඞ්ඛා නිරයො වා තිරච්ඡානයොනි වාති.

9 අප්පටිච්ඡන්නකම්මන්තස්ස භික්ඛවෙ ද්වින්නං ගතීනං අඤ්ඤතරා ගති පාටිකඞ්ඛා දෙවා වා මනුස්සා වාති.

10 මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස භික්ඛවෙ ද්වින්නං ගතීනං අඤ්ඤතරා

දීපෙති, ප්‍රකාශ කෙරේද; යොච, යමෙකුත්; නීතත්ථං, පමුණුවන ලද්දාවූ අර්ථ ඇති; සුත්තන්තං, සූත්‍රාන්තය; නෙය්‍යත්ථො, පැමිණවිය යුතු අර්ථ ඇති; සුත්තන්තොති, සූත්‍රාන්තයයි; දීපෙති, ප්‍රකාශ කෙරේද;—පෙ—අබ්භාචික්ඛන්තීති, අබිබවා කියත්යයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; —පෙ— යොච, යමෙකුත්; නෙය්‍යත්ථං, පැමිණවිය යුතු අර්ථ ඇති; සුත්තන්තං, සූත්‍රාන්තය; නෙය්‍යත්ථො, නෙය්‍යාර්ථ ඇති; සුත්තන්තොති, සූත්‍රාන්තයයි; දීපෙති, දක්වයිද; යොච, යමෙකුත්; නීතත්ථං, පමුණුවනලද අර්ථ ඇති හෙවත් කියනලද අර්ථ ඇති; සුත්තන්තං, සූත්‍රාන්තය; නීතත්ථො, නීතාර්ථ ඇති හෙවත් පමුණුවනලද අර්ථ ඇති; සුත්තන්තොති, සූත්‍රාන්තයයි; දීපෙති, දක්වයිද; — පෙ— න අබ්භාචික්ඛන්තීති, අබිබවා නොකියත්යයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පටිච්ඡන්නකම්මන්තස්ස, ප්‍රතිච්ඡන්නවූ කම් ඇත්තහු විසින් හෙවත් පව්කම්ඇත්තහු විසින්; ද්වින්නං ගතීනං, ගතිදෙකක් අතුරෙන්; අඤ්ඤතරාගති, එක්තරා ගතියක්; පාටිකඞ්ඛා, කැමැතිවියයුතුයි. (කුමක්ද?) නිරයො වා, නරකය හෝ; තිරච්ඡානයොනි වා ඉති, තිරිසන්යෝනිය හෝ යන දෙකයි.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අප්පටිච්ඡන්නකම්මන්තස්ස, ප්‍රතිච්ඡන්න නොවූ කම් ඇත්තහු විසින් හෙවත් කුශලකම් ඇත්තහු විසින්; —පෙ— දෙවා වා, දෙවගතිය හෝ; මනුස්සා වා, මානුෂිකගතිය හෝ යන දෙකයයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස, මිසදිටුහු විසින් නොහොත් මිසදිටුව සම්බන්ධව; —පෙ— නිරයො වා, නරකය

ගති පාටිකඞ්ඛා නිරයො වා තිරච්ඡානයොනි වාති.

11 සම්මාදිට්ඨිකස්ස භික්ඛවෙ ද්වින්නං ගතීනං අඤ්ඤතරා ගති පාටිකඞ්ඛා දෙවා වා මනුස්සා වාති.

12 දුස්සීලස්ස භික්ඛවෙ ද්වෙ පටිග්ගාහා නිරයො වා තිරච්ඡානයොනි වාති.

13 සීලවතො භික්ඛවෙ ද්වෙ පටිග්ගාහා දෙවා වා මනුස්සා වාති

14 ද්වාහං භික්ඛවෙ අත්ථවසෙ සම්පස්සමානො අරඤ්ඤෙ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවාමි, කතමෙ ද්වෙ? අත්තනො ච දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං සම්පස්සමානො පච්ඡිමඤ්ච ජනතං අනුකම්පමානො, ඉමෙ ඛො අහං භික්ඛවෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ සම්පස්ස

හෝ; තිරච්ඡානයොනි වා, තිරිසන් යෝනිය හෝ; (යන දෙකයයි වදාළේය.)

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සම්මාදිට්ඨිකස්ස, සම්‍යග්දෘෂ්ටිකයා විසින් නොහොත් සම්‍යග්දෘෂ්ටිකයා සම්බන්ධව; —පෙ—(සෙසු අරුත් (9) දතයුතු)

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දුස්සීලස්ස, දුශ්ශීල පුද්ගලයා; ද්වෙ පටිග්ගාහා, පිළිගන්නහු දෙදෙනෙක් වෙත් හෙවත් දුශ්ශීලපුද්ගලයා ස්ථාන දෙකක්හු පිළිගණිත්; —පෙ— යන දෙකයයි වදාළේය.

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සීලවතො, සිල්වතා; ද්වෙ පටිග්ගාහා, පිළිගන්නහු දෙදෙනෙක් වෙත්. —පෙ— යන දෙදෙනයයි වදාළේය.

14 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; ද්වෙ අත්ථවසෙ, කරුණු දෙකක්; සම්පස්සමානො, බලමින්; අරඤ්ඤෙ, ආරණ්‍ය සෙනාසනයන්ද; වනපත්ථානි, වනප්‍රස්ථසෙනාසනයන්ද; හෙවත් ග්‍රාමාන්තය ඉක්මවා මිනිසුන්ගේ අනුපචාර ස්ථානයෙහිවූ සෙනසුන්ද; පන්තානි සෙනාසනානි, ප්‍රාන්තසෙනාසනයන්ද; හෙවත් ග්‍රාමාන්තයෙන් ඉතා ඈත්හිවූ සෙනසුන්ද; පටිසෙවාමි, ප්‍රතිසේවනය කරමි. කතමෙ ද්වෙ, කවර දෙකක්හුදයත්?; අත්තනො, තමන්ගේ; දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං, ඉහාත්මයෙහි සැප විහරණය; සම්පස්සමානොච, බලමින්ද; පච්ඡිමඤ්ච ජනතං, පශ්චිම ජනසමූහයා හට; අනුකම්පමානොච, අනුකම්පාකරමින්ද යන

මානො අරඤ්ඤෙ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවාමීති.

15 ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ ධම්මා විජ්ජාභාගියා, කතමෙ ද්වෙ? සමථො ච විපස්සනා ච, සමථො භික්ඛවෙ භාවිතො කමත්ථමනුභොති? චිත්තං භාවීයති, චිත්තං භාවිතං කමත්ථමනුභොති? යො රාගො සො පහීයති, විපස්සනා භික්ඛවෙ භාවිතා කමත්ථමනුභොති? පඤ්ඤා භාවීයති, පඤ්ඤා භාවිතා කමත්ථමනුභොති? යා අවිජ්ජා සා පහීයති, රාගුපක්කිලිට්ඨං වා භික්ඛවෙ චිත්තං න විමුච්චති අවිජ්ජුපක්කිලිට්ඨා වා පඤ්ඤා න භාවීයති, ඉතිඛො භික්ඛවෙ රාගවිරාගා චෙතොවිමුත්ති අවිජ්ජාවිරාගා පඤ්ඤාවිමුත්තීති.

වග්ගො තතියො

දෙදෙනයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; ඉමෙ ඛො ද්වෙ, මේ ධර්මයෝ දෙදෙන (කරුණුදෙක) වනාහි; —පෙ— පටිසෙවාමීති, ප්‍රතිසෙවනයකරමියි වදාළේය.

15 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක්; විජ්ජාභාගියා, (මාර්ගඥාන සඞ්ඛ්‍යාත) විද්‍යාව භජනයකරන්නෝද්‍ය හෙවත් විද්‍යාකොටස් ඇත්තාහු වෙත්. කතමෙ ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්?. සමථොච, සමථයයි කියනලද චිත්තෙකාග්‍රතාවද; විපස්සනාච, විදර්ශනාවයයිකියනලද සංස්කාර පරිග්‍රාහික ඥානයද යන දෙදෙනයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සමථො, සමථය තෙම; භාවිතො, වඩනලද්දේ හෙවත් භාවනා වශයෙන් පුරුදුකරණලද්දේ; කං අත්ථං, කවරනම් අර්ථයක්; අනුභොති, අනුභවකෙරේද හෙවත් පූරණය කෙරේද; චිත්තං, සිත; භාවීයති, වැඩෙයි හෙවත් බැවෙයි; චිත්තං, සිත; භාවිතං, බවනලද්දේ; කං අත්ථං, කවරනම් අර්ථයක්; අනුභොති, පූරණයකෙරේද?; යො, යමෙක්තෙම; රාගො, රාගයවේනම් හෙවත් රූපාදී අරමුණුවල ඇලේනම්; සො, හෙතෙම; පහීයති, ප්‍රහීණවේයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; විපස්සනා, විදර්ශනාව; භාවිතා, වඩනලද්දී; කං අත්ථං, කිනම් අර්ථයක්; අනුභොති, පූරණයකෙරේද; පඤ්ඤා, ප්‍රඥාව; භාවීයති, වැඩෙයි. පඤ්ඤා, ප්‍රඥාව; භාවිතා, වඩනලද්දී; කං අත්ථං, කවරනම් අර්ථයක්; අනුභොති, අනුභවකෙරේද; යා, යමක්; අවිජ්ජා, අවිද්‍යාවේද; සා, ඕතොමෝ; පහීයති, ප්‍රහීණවෙයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; රාගුපක්කිලිට්ඨං, රාගයෙන් කිළුටුකරණලද්දාවූ; චිත්තං වා, සිත හෝ; න විමුච්චති, කෙලෙසුන් කෙරෙන් නොමිදෙයි. අවිජ්ජුපක්කිලිට්ඨං, අවිද්‍යාවෙන් කිලිටුකරණලද්දාවූ; පඤ්ඤා වා, ප්‍රඥාව හෝ; න භාවීයති, නොවැඩෙයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉතිඛො, මෙසේවනාහි, රාගවිරාගා, රාගවිරාගයෙන්; චෙතොවිමුත්ති, චිත්තවිමුක්තියද; අවිජ්ජාවිරාගා, අවිද්‍යාවිරාගයෙන්; පඤ්ඤාවිමුත්තීති; ප්‍රඥාවිමුක්තියද හෙවත් විදර්ශනා සමාධියද වේයයි වදාළේය.

තුන්වෙනි වර්ගයයි.

---

1 අසප්පුරිසභූමිඤ්ච වො භික්ඛවෙ දෙසිස්සාමි සප්පුරිසභූමිඤ්ච, තං සුණාථ සාධුකං මනසි කරොථ භාසිස්සාමීති, එවම්භන්තෙති ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච, කතමා ච භික්ඛවෙ අසප්පුරිසභූමි? අසප්පුරිසො භික්ඛවෙ අකතඤ්ඤූ හොති අකතවෙදී අසබ්භිහෙතං භික්ඛවෙ උපඤ්ඤාතං යදිදං අකතඤ්ඤුතා අකතවෙදිතා, කෙවලා එසා භික්ඛවෙ අසප්පුරිසභූමි යදිදං අකතඤ්ඤුතා අකතවෙදිතා, සප්පුරිසො ච ඛො භික්ඛවෙ කතඤ්ඤූ හොති කතවෙදී සබ්භිහෙතං භික්ඛවෙ උපඤ්ඤාතං යදිදං කතඤ්ඤුතා කතවෙදිතා කෙවලා එසා භික්ඛවෙ සප්පුරිසභූමි යදිදං කතඤ්ඤුතා කතවෙදිතාති.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අසප්පුරිසභූමිඤ්ච, අසත්පුරුෂ භූමියද හෙවත් අසත්පුරුෂයන් පිහිටන ස්ථානයද; සප්පුරිසභූමිඤ්ච, සත්පුරුෂ භූමියද හෙවත් සත්පුරුෂයන්පිහිටනතැනද; දෙසිස්සාමි, දෙශනාකරන්නෙමි. තං, ඒදෙශනාව; සුණාථ, අසව්; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහිකරව්; භාසිස්සාමිඉති, කියන්නෙමියිවදාළේය. එවංභන්තෙතිඛො, එසේයස්වාමීන්වහන්සැයිකියා; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන් ඇස්සූහ. භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එතං, මෙය හෙවත් මේ වක්ෂ්‍යමාණ සූත්‍රය; අවොච, වදාළේය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අසප්පුරිසභූමි, අසත්පුරුෂ භූමිය; කතමා ච, කවරීද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අසප්පුරිසො, අසත්පුරුෂ තෙම; අකතඤ්ඤූහොති, අකෘතඥ හෙවත් කෘතොපකාරනොදන්නේ වෙයි. අකතවෙදී, අකෘතවෙදීවෙයි හෙවත් කළගුණ ප්‍රකටකොට නොදන්නේවෙයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම් මේ; අකතඤ්ඤුතා, අකෘතඥභාවයක්වේද හෙවත් කෘතොපකාර නොදන්නාබවක් වේද; අකතවෙදිතා, කෙළෙහිගුණ ප්‍රකටකොට නොදන්නාබවක්වේද (යත); එතං, මෙය; අසබ්භි හි, අසත්පුරුෂයන් විසින්ම; උපඤ්ඤාතං, වර්ණනාකරණලද්දේය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම් මේ; අකතඤ්ඤුතා, අකෘතඥභාවයක්වේද; අකතවෙදිතා, අකෘතවෙදිභාවයක්වේද; කෙවලා, සියලුම; එසා, මෝතොමෝ; අසප්පුරිසභූමි, අසත්පුරුෂභූමිනම්වේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සප්පුරිසො ච ඛො, සත්පුරුෂ තෙමේද වනාහි; කතඤ්ඤූහොති, කෘතඥවූයේ හෙවත් කෙළෙහිගුණ දන්නාසුළුවූයේ වෙයි. කතවෙදී, කළගුණ ප්‍රකටකොට දන්නාසුළුවෙයි. —පෙ— (මෙහි සෙසුඅරුත් සුගමබැවින් නොලියමු.)

2 ද්වින්නාහං භික්ඛවෙ න සුප්පතිකාරං වදාමි, මාතුච්ච පිතුච්ච, එකෙන භික්ඛවෙ අංසෙන මාතරං පරිහරෙය්‍ය එකෙන අංසෙන පිතරං පරිහරෙය්‍ය වස්සසතායුකො වස්සසතජීවී, සො ච නෙසං උච්ඡාදනපරිමද්දනන්හාපනසම්බාහනෙන, තෙපි තත්ථෙව මුත්තකරීසං චජෙය්‍යුං, නත්වෙව භික්ඛවෙ මාතාපිතූනං කතං වා හොති පතිකතං වා, ඉමිස්සා ච භික්ඛවෙ මහාපඨවියා පහූතසත්තරතනාය මාතාපිතරෙ ඉස්සරාධිපච්චෙ රජ්ජෙ පතිට්ඨාපෙය්‍ය නත්වෙව භික්ඛවෙ මාතාපිතූනං කතං වා හොති පතිකතං වා, තං කිස්සහෙතු? බහුකාරා භික්ඛවෙ මාතාපිතරො පුත්තානං ආපාදකා පොසකා ඉමස්ස ලොකස්ස දස්සෙතාරො, යො ච ඛො භික්ඛ

---

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; ද්වින්නං, දෙදෙනෙකුන්ට; සුප්පතිකාරං, සුවසේ ප්‍රත්‍යුපකාරකළහැකියයි; න වදාමි, නොකියමි. (කවර දෙදෙනෙකුන්ටද?) මාතුච්ච, ජනකමවටද, පිතුච්ච, ජනකපියාටද යන දෙදෙනාටයි. භික්ඛවෙ,මහණෙනි; වස්සසතායුකො, වර්ෂ සියයක් ආයු ඇත්තාවූ; වස්සසතජීවී, වර්ෂ සියයක් ජීවත් වන්නාවූ (පුත්‍රයෙක්;) එකෙන අංසෙන, එක් අංසයකින් හෙවත් එක්අංසකූටයෙක්හි(තබාගෙණ;) මාතරං,ජනකමව; පරිහරෙය්‍ය, ප්‍රතිජග්ගනය (පොෂ්‍යය) කරන්නේද;එකෙන අංසෙන, එක් අංසකූටයෙක්හි තබාගෙණ; පිතරං, ජනකපියා; පරිහරෙය්‍ය, ප්‍රතිජග්ගනාකරන්නේද; සොච, හෙතෙමේද; නෙසං,ඔවුන්ගේ; උච්ඡාදන,ඇඟඉලීමය; පරිමද්දන,පිරිමැඩීමය හෙවත් අත්පා මිරිකීමය; න්හාපන,උණුපැන්ඇල්පැන්වලින්නැවීමය;සම්බාහනෙන,අත්පාදීන්ගේ ආකර්ෂණපරිකර්ෂණ වශයෙන් සම්බාහනයකිරීමය(යන මෙයින් උවටැන්කෙරේද?) තෙපි, ඔහුතුමූද; තත්ථෙව, එහිම හෙවත් ඒ අංසකූටයන්හි හුන්නාහුම; මුත්තකරීසං, මූත්‍රකරීෂයන්; චජෙය්‍යුං, පහකරන්නාහුද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මාතාපිතූනං, මව්පිය දෙදෙනාට; කතං වා, උපකාරකරණ ලද්දේ හෝ; පතිකතං වා, ප්‍රත්‍යුපකාර කරණලද්දේ හෝ; නත්වෙව, නොවේමය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මාතාපිතරො, මව්පියදෙදෙනා; පහූතසත්තරතනාය, බොහෝ සප්තවිධරත්නයන් ඇත්තාවූ; ඉමිස්සාචමහාපඨවියා, මේ මහාපෘථිවියෙහිද; ඉස්සරාධිපච්චෙ, ඉසුරෙන් අධිපතිභාවය ඇත්තාවූ; රජ්ජෙ, චක්‍රවර්ති රාජ්‍යයෙහි; පතිට්ඨාපෙය්‍ය, පිහිටුවන්නේද; —පෙ— තංකිස්සහෙතු, ඊට හේතුකවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මාතාපිතරො, මව්පිය දෙදෙන; පුත්තානං, පුත්‍රයන්ට; බහූපකාරා, බොහෝ උපකාර ඇත්තෝය. ආපාදකා, වර්ධනයකරන්නෝය. පොසකා, පොෂ්‍ය කරන්නෝය. ඉමස්සලොකස්ස, මේ ලොකය; දස්සෙතාරො, දක්වන්නෝය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොච ඛො, යමෙක් වනාහි;

ච මාතාපිතරො අස්සද්ධෙ සද්ධාසම්පදාය සමාදපෙති නිවෙසෙති පතිට්ඨාපෙති, දුස්සීලෙ සීලසම්පදාය සමාදපෙති නිවෙසෙති පතිට්ඨාපෙති, මච්ඡරිං චාගසම්පදාය සමාදපෙති නිවෙසෙති පතිට්ඨාපෙති, දුප්පඤ්ඤෙ පඤ්ඤාසම්පදාය සමාදපෙති නිවෙසෙති පතිට්ඨාපෙති. එත්තාවතා ඛො භික්ඛවෙ මාතාපිතූනං කතඤ්ච හොති පතිකතඤ්ච අතිකතඤ්චාති.

3 අථ ඛො අඤ්ඤතරො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි –පෙ– එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච, කිංවාදී භවං ගොතමො කිමක්ඛායීති? කිරියවාදී චාහං බ්‍රාහ්මණ අකිරියවාදී චාති. යථාකථම්පන භවං ගොතමො කිරියවාදී ච අකිරියවාදී චාති?— අකිරියං ඛො අහං බ්‍රාහ්මණ වදාමි කායදුච්චරිතස්ස වචීදුච්චරිතස්ස මනොදුච්චරිතස්ස අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අකිරියං වදාමි, කිරියඤ්ච ඛො අහං බ්‍රාහ්

අස්සද්ධෙ, ශ්‍රද්ධාරහිතවූ; මාතාපිතරො, මව්පියන්; සද්ධාසම්පදාය, ශ්‍රද්ධාසම්පත්තියෙහි; සමාදපෙති, සමාදන්කරවයිද හෙවත් ගන්වයිද; නිවෙසෙති, ඇතුලත්කරවයිද; පතිට්ඨාපෙති, පිහිටුවයිද; දුස්සීලෙ, දුශ්ශීලවූ මව්පියන්; සීලසම්පදාය, ශීලසම්පත්තියෙහි; –පෙ– මච්ඡරිං, මසුරුවූ මව්පියන්; චාගසම්පදාය, ත්‍යාගසම්පත්තියෙහි; —පෙ— දුප්පඤ්ඤෙ, ප්‍රඥාරහිතවූ මව්පියන්; පඤ්ඤාසම්පදාය, ප්‍රඥාසම්පත්තියෙහි: —පෙ— භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එත්තාවතා ඛො, මෙපමණකින් වනාහි; මාතාපිතූනං, මව්පියන්ට; කතංච හොති, උපකාරකරණලද්දේත් වෙයි. පතිකතඤ්ච, ප්‍රත්‍යුපකාර කරණලද්දේත් වෙයි. අතිකතඤ්ච, අධිකකොට උපකාර කරණලද්දේත් වේයයි වදාලේය.

3 අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; —පෙ— එතං, මෙය; අවොච, සැලකලේය. භවං ගොතමො, භවත් ගෞතමතෙමේ; කිංවාදී, කිනම් ලබ්ධි ඇත්තේද; කිංඅක්ඛායීති, (ශ්‍රාවකයන්ට) කිනම් ප්‍රතිපත්තියක් ප්‍රකාශකරන්නේද (යනුයි;) බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; අහං, මම; ක්‍රියාවාදීච. කිරියවාදීත්වෙමි. අකිරියවාදීච ඉති, අකිරියවාත් වෙමියි වදාලේය. භවං ගොතමො, භවත්ගෞතමතෙමේ; යථාකථං පන, යම් කෙසේවනාහි; කිරියවාදීච, ක්‍රියාවාදීත්වේද; අකිරියවාදීච ඉති, අක්‍රියාවාදීත්වේදැයි විචාලේය. බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; අහං ඛො, මම වනාහි; කායදුච්චරිතස්ස, කායදුශ්චරිතයාගේද; වචීදුච්චරිතස්ස, වාක්දුශ්චරිතයාගේද; මනොදුච්චරිතස්ස, මනොදුශ්චරිතයාගේද; අකිරියං, නොකිරීම; වදාමි, කියමි. අනෙකවිහිතානං, නන්වදෑරුම්වූ; පාපකානං, ලාමකවූ; අකුසලානං ධම්මානං, අකුශලධර්මයන්ගේ; අකිරියං,

මණ වදාමි කායසුචරිතස්ස වචීසුචරිතස්ස මනොසුචරිතස්ස අනෙකවිහිතානං කුසලානං ධම්මානං කිරියං වදාමි, එවං ඛො අහං බ්‍රාහ්මණ කිරියවාදී ච අකිරියවාදී චාති, අභික්කන්තං භො ගොතම —පෙ— උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති.

4 අථ ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච, කතිනු ඛො භන්තෙ ලොකෙ දක්ඛිණෙය්‍යා? කත්ථ ච දානං දාතබ්බන්ති? ද්වෙ ඛො ගහපති ලොකෙ දක්ඛිණෙය්‍යා සෙඛො ච අසෙඛො ච, ඉමෙ ඛො ගහපති ද්වෙ ලොකෙ දක්ඛිණෙය්‍යා එත්ථ ච දානං දාතබ්බන්ති, ඉදමවොච භගවා ඉදං වත්වා සුගතො අථාපරං එතදවොච සත්ථා.

නොකිරීම; වදාමි, කියමි. බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; අහංඛො, මම වනාහි; කායසුචරිතස්ස, කායසුචරිතයාගේද; වචීසුචරිතස්ස, වාක්සුචරිතයාගේද; මනොසුචරිතස්ස, මනඃසුචරිතයාගේද; කිරියං, කිරීම; වදාමි. කියමි. අනෙකවිහිතානං, නන්වැදෑරුම්වූ: කුසලානං ධම්මානං, කුශලධර්මයන්ගේ; කිරියං, කිරීම; වදාමි, කියමි. බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; එවංඛො, මෙසේවනාහි; අහං, මම; කිරියවාදීච, ක්‍රියාවාදීත්වෙමි. අකිරියවාදීච ඉති, අක්‍රියාවාදීත්වෙමියි වදාළේය. (මෙහි සෙසුඅරුත් වියුනයින් දතයුතු.)

4 අථඛො, එකල්හිවනාහි; අනාථපිණ්ඩිකොගහපති, අනාථපිණ්ඩිකනම් ගෘහපතිතෙම; —පෙ— භන්තෙ, ස්වාමීනි; ලොකෙ, සත්වලොකයෙහි: දක්ඛිණෙය්‍යා, දක්ෂිණාර්හයෝ හෙවත් (සැදැහැවතුන්ගේ) දන්පිළිගැණීමට සුදුස්සෝ; කතිනුඛො, කිදෙනෙක් වෙද්ද?; කත්ථච, කොතැන්හි හෙවත් කවර පුද්ගලයෙකුට දානං දාතබ්බං ඉති, දන්දියයුතුදැයි (විචාළේය.) ගහපති, ගෘහපතිය; ද්වෙ ඛො, දෙදෙනෙක් වනාහි:ලොකෙ,ලොකයෙහි; දක්ඛිණෙය්‍යා, දක්ෂිණාර්හයෝ වෙත්. (එනම්)සෙඛොච, ශෛක්ෂ පුද්ගලතෙමේද; අසෙඛොච, අශෛක්ෂපුද්ගලතෙමේද යන දෙදෙනයි. ගහපති, ගෘහපතිය; ඉමෙ ඛො ද්වෙ, මේදෙදෙනවනාහි; දක්ඛිණෙය්‍යා, දන්දීමට සුදුස්සෝය· එත්ථච, මෙහිද හෙවත් මේ පුද්ගලයන් කෙරෙහිද; දානං, දානය; දාතබ්බං ඉති, දියයුතුයයි වදාළේය. භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉදං, මෙය; අවොච, වදාළේය. සුගතො, සුගතවූ; සත්ථා, ශාස්තෲන්වහන්සේ ;ඉදං වත්වා, මෙය වදාරා; අථාපරං, නැවතද; එතං, මේ ගාථාව; අවොච, වදාළේය.

සෙඛො අසෙඛො ච ඉමස්මිං ලොකෙ
ආහුණෙය්‍යා යජමානානං හොන්ති,
තෙ උජ්ජුභූතා කායෙන වාචාය උද චෙතසා,
ඛෙත්තං තං යජමානානං එත්ථ දින්නං මහප්ඵලන්ති.

5 සාවත්ථි— ජෙතවනෙ— තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා සාරිපුත්තො සාවත්ථියං විහරති පුබ්බාරාමෙ මිගාරමාතුපාසාදෙ, තත්‍ර ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භික්ඛූ ආමන්තෙසි ආවුසො භික්ඛවොති, ආවුසොති ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස පච්චස්සොසුං, ආයස්මා සාරිපුත්තො එතදවොච.

අජ්ඣත්තසංයොජනඤ්ච ආවුසො පුග්ගලං දෙසිස්සාමි බහිද්ධාසංයොජනඤ්ච, තං සුණාථ සාධුකං මනසි කරොථ භාසිස්සාමීති, එවමාවුසොති ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො සාරිපුත්ත

ඉමස්මිං ලොකෙ, මේ ලොකයෙහි; සෙඛොච; සප්තවිධ ශෛක්ෂ පුද්ගලතෙමේද; අසෙඛොච, අශෛක්ෂ හෙවත් ක්ෂීණාශ්‍රවපුද්ගල තෙමේද; යජමානානං, දන්දෙන්නාවූන්ට; ආහුණෙය්‍යාහොන්ති, දක්ෂිණාර්හයෝවෙත් හෙවත් දන් පිළිගැණීමට සුදුස්සෝවෙත්. තෙ, ඒ දක්ෂිණාර්හයෝ තුමූ; කායෙන, කායින්ද; වාචාය, වචනයෙන්ද; උද, තවද;චෙතසා, සිතින්ද; උජ්ජුභූතා,(කායවඞ්කාදිය විරහිත හෙයින්) ඍජුවූවෝය. යජමානානං, දන්දෙන්නාවූන්ට; තං ඛෙත්තං, ඒ ක්ෂෙත්‍රයවෙයි. හෙවත් කුශලබීජවපනයට ක්ෂෙත්‍ර වෙයි. එත්ථ, එහි; දින්නං, දෙනලද දානය නොහොත් එහි වපනයකරණලද දන නැමැති බීජය; මහප්ඵලං ඉති, මහත්ඵලවේ යයි වදාළේය.

5 තෙනඛොපන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; ආයස්මා සාරිපුත්තො, ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍රස්ථවිරතෙම; සාවත්ථියං, සැවැත්නුවර සමීපයෙහිවූ; පුබ්බාරාමෙ, පූර්වාරාමනම්වූ; මිගාරමාතුපාසාදෙ, මිගාරමාතු නම්වූ විශාඛා උපාසිකාව විසින් කරවා පිළිගන්වනලද පූර්වාරාමනම් පහයෙහි; විහරති, වැඩවාසයකර වදාරණසේක. තත්‍ර ඛො, එකල්හි වනාහි; ආයස්මා සාරිපුත්තො, ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම; ආවුසො භික්ඛවො ඉති, ඇවැත්නි මහණෙනි කියා; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතූසේක. තෙ භික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහුතුමූ; ආවුසොති ඛො, ඇවැත්නි කියා; ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස, ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන් ඇස්සූහ. ආයස්මා සාරිපුත්තො, ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම; එතං, මේ වක්ෂ්‍යමාණ සූත්‍රය; අවොච, ප්‍රකාශකළේය.

ආවුසො, ඇවැත්නි; අජ්ඣත්තසංයොජනං, (අධ්‍යාත්ම සඞ්ඛ්‍යාත) කාමභවයෙහි ඡන්දරාගය ඇත්තාවූ; පුග්ගලංච, පුද්ගලයාද; බහිද්ධා සංයොජනඤ්ච, බහිද්ධා සඞ්ඛ්‍යාත රූපාරූපභවයන්හි ඡන්දරාගය ඇත්තාවූ පුද්ගලයාද; දෙසිස්සාමි, දෙශනාකරන්නෙමි. තං, ඒ දෙශනාව; සුණාථ, ශ්‍රවණයකරව්. සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහිකරව්. භාසිස්සාමීති, කියන්

ස්ස පච්චස්සොසුං, ආයස්මා සාරිපුත්තො එතදවොච, කතමො
චාවුසො අජ්ඣත්තසඤ්ඤොජනො පුග්ගලො? ඉධාවුසො භික්ඛු
සීලවා හොති පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොච
රසම්පන්නො අනුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවී සමාදාය සික්ඛති
සික්ඛාපදෙසු සො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අඤ්ඤතරං දෙවනි
කායං උපපජ්ජති සො තතො චුතො ආගාමී හොති ආගන්තා
ඉත්ථත්තං, අයං වුච්චතාවුසො අජ්ඣත්තසඤ්ඤොජනො පුග්ග
ලො ආගාමී ආගන්තා ඉත්ථත්තං, කතමො චාවුසො බහිද්ධාස

තෙම්හි වදාළේය තෙ භික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහු තුමූ; එවං ආවුසොති
බො, එසේය පින්වතුන්වහන්සැයි කියා; ආයස්මතො, ආයුෂ්මත්
වූ; සාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන්
ඇස්වූහ. ආයස්මා සාරිපුත්තො, ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරතෙම;
එතං අවොච, මේ ය වදාළේය. ආවුසො, ඇවැත්නි; අජ්ඣත්තස
ඤ්ඤොජනො, කාමභවයෙහි ඡන්දරාගය ඇත්තාවූ; පුග්ගලො, පුද්
ගලතෙම; කතමොච, කවරේද; ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉධ, මේ
ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; සීලවා හොති, සිල්වත්වේද හෙ
වත් චතුපාරිසුද්ධි ශීලයෙන් යුක්තවූයේවේද; පාතිමොක්ඛසංවර
සංවුතො, ප්‍රාතිමොක්ෂසංවරශීලයෙන් යුක්තවූයේ; ආචාරගොචර
සම්පන්නො, ආචාරගොචර දෙකින් යුක්තවූයේ; අනුමත්තෙසු,
ස්වල්පමාත්‍රවූ; වජ්ජෙසු, අකුශලධර්මයන්හි; භයදස්සාවී, භයදක්නා
සුලුව හෙවත් භයවශයෙන් දක්නා ස්වභාව ඇතිව; විහරති, වා
සයකෙරේද; සමාදාය, සමාදන්ව හෙවත් මනාකොටගෙණ, සි
ක්ඛාපදෙසු, ශික්ෂාපදයන්හි; සික්ඛති, හික්මේද; සො, හෙතෙම;
කායස්ස භෙදා, කරජකාය භෙදයෙන්; පරම්මරණා, මරණින්මත්
තෙහි; අඤ්ඤතරං දෙවනිකායං, (සඩ්විධකාමාවචර දිව්‍යසමූහයා
අතුරෙන්) එක්තරා දිව්‍යනිකායෙක්හි; උපපජ්ජති, උපදී. සො,
හෙතෙම; තතො චුතො, එයින් චුතවූයේ; ආගාමී, යටට බස්නා
සුලුවූයේ හෙවත් උත්පත්තිවශයෙන් පහතටඑන ස්වාභාව ඇත්
තේ; ඉත්ථත්තං, මේ මනුෂ්‍යාත්මභාවයට; ආගන්තා හොති, එන්
නේවේ. ආවුසො, ඇවැත්නි; අයං, මේ; අජ්ඣත්තසඤ්ඤොජනො,
අධ්‍යාත්මික සංයොජනයෙන් යුක්තවූ හෙවත් කාමභවයෙහි
ඡන්දරාගය ඇත්තාවූ; ආගාමී, යටට බස්නාසුලුවූ හෙවත් උත්
පත්තිවශයෙන් පහතටඑන ස්වභාව ඇත්තාවූ; ඉත්ථත්තං, මේමනු
ෂ්‍යාත්මභාවයට; ආගන්තා, එන්නාවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙමේ
යයි; වුච්චති, කියනුලැබේ. ආවුසො, ඇවැත්නි; බහිද්ධාසඤ්ඤො
ජනො, බහිද්ධාසංයොජනයෙන් යුක්තවූ හෙවත් රූපාරූප භව
යන්හි සැවැති ඡන්දරාගය ඇත්තාවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙම;
කතමොච, කවරේද; —පෙ— සො, හෙතෙම; සන්තං, ශාන්තවූ;
අඤ්ඤතරං චෙතොවිමුත්තිං, අෂ්ටසමාපත්තීන් අතුරෙන් අන්‍ය
තර චිත්තවිමුක්තියකට හෙවත් චතුර්ධ්‍යානසමාපත්තියට; උප
සම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසයකෙරෙයි. —පෙ— සො, හෙතෙ
ම; තතොචුතො, එයින් චුතවූයේ; අනාගාමී, පහළට නොබස්නා
සුලුවූයේ; ඉත්ථත්තං, මේ මිනිසත්බවට; අනාගන්තාහොති, නො

ඤ්ඤොජනො පුග්ගලො? ඉධාවුසො භික්ඛු සීලවා හොති පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොචරසම්පන්නො අනුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවී සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු, සො අඤ්ඤතරං සන්තං චෙතොවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරති, සො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අඤ්ඤතරං දෙවනිකායං උපපජ්ජති, සො තතො චුතො අනාගාමී හොති අනාගන්තා ඉත්ථත්තං, අයං වුච්චතාවුසො බහිද්ධාසඤ්ඤොජනො පුග්ගලො අනාගාමී අනාගන්තා ඉත්ථත්තං, පුනචපරං ආවුසො භික්ඛු සීලවා හොති —පෙ— සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු සො කාමානං යෙව නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො හොති සො භවානං යෙව නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො හොති සො තණ්හක්ඛයාය පටිපන්නො හොති සො ලොභක්ඛයාය පටිපන්නො හොති, සො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අඤ්ඤතරං දෙවනිකායං උපපජ්ජති සො තතො චුතො අනාගාමී හොති අනාගන්තා ඉත්ථත්තං, අයං වුච්චතාවුසො බහිද්ධාසඤ්ඤොජනො පුග්ගලො අනාගාමී අනාගන්තා ඉත්ථත්තන්ති.

අථ ඛො සම්බහුලා සමචිත්තා දෙවතා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු, එකමන්තං ඨිතා ඛො තා දෙවතා, යො භගවන්තං එතදවොචුං, එසො භන්තෙ ආයස්මා සාරිපුත්තො පුබ්බාරාමෙ මිගාරමාතුපාසාදෙ භික්ඛූනං අජ්ඣත්තසඤ්ඤොජනඤ්ච පුග්ගලං දෙසෙති බහිද්ධාසඤ්ඤොජ

එන්නේවේ. ආවුසො, ඇවැත්නි; අයං, මේ; අනාගාමී, පහතට බස්නාසුලුවූ; ඉත්ථත්තං, මෙ මිනිසත්බවට; අනාගන්තා, නොඑන්නාවූ; බහිද්ධා සඤ්ඤොජනො, බාහිරසංයොජනයෙන් යුක්තවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙමේයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ. ආවුසො, ඇවැත්නි; පුනචපරං, නැවතද; භික්ඛු, මහණතෙම; —පෙ— සො, හෙතෙම; කාමානං යෙව, වස්තුකාම කෙලශකාමයන්ගේම; නිබ්බිදාය, නිර්වේදය පිණිස හෙවත් කලකිරීම පිණිස; විරාගාය, නොඇලීම පිණිස; නිරොධාය, නිරුද්ධිය පිණිස; පටිපන්නො හොති, පිළිපන්වේ. සො, හෙතෙම; තණ්හක්ඛයාය, තෘෂ්ණාක්ෂය පිණිස හෙවත් අනාගාමි මාර්ග විදර්ශනාව පිණිස; පටිපන්නොහොති, පිළිපන්නේවේ. සො, හෙතෙම; ලොභක්ඛයාය, ලොභක්ෂය පිණිස හෙවත් අර්හත්මාර්ගවිදර්ශනාව පිණිස; පටිපන්නො හොති, පිළිපන්නේවේ. —පෙ— අඤ්ඤතරං දෙවනිකායං, (පඤ්චශුද්ධාවාස දෙවනිකායන් අතුරෙන්) එක්තරාදිව්‍යනිකායෙක්හි; උපපජ්ජති, උපදී. —පෙ—

අථඛො, ඉක්බිත්තෙන්; සම්බහුලා, බොහෝවූ; සමචිත්තා, (සුඛුමභාවසාමඤ්ඤයෙන්) සමසිත් ඇත්තාවූ; දෙවතා, දෙවතාවෝ; —පෙ— භන්තෙ, ස්වාමීනි; එසො ආයස්මා සාරිපුත්තො, මෙ ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරතෙම; පුබ්බාරාමෙ, පූර්වාරාමනම්වූ; මිගාරමාතුපාසාදෙ, මිගාරමාතෘප්‍රාසාදයෙහි; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; අජ්ඣත්තසඤ්ඤොජනඤ්ච පුග්ගලං, කාමභවයෙහි ඡන්දරාගය ඇත්තාවූ පුද්ගලයාද; බහිද්ධාසඤ්ඤොජනඤ්ච, රූපාරූපභවයන්හි

නාඤ්ච, හට්ඨා භන්තෙ පරිසා, සාධු භන්තෙ භගවා යෙනායස්මා සාරිපුත්තො තෙනුපසඞ්කමතු අනුකම්පං උපාදායාති, අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන, අථ ඛො භගවා සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය එවමෙව ජෙතවනෙ අන්තරහිතො පුබ්බාරමෙ මිගාර මාතුපාසාදෙ ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස පමුඛෙ පාතුරහොසි. නිසීදි භගවා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ, ආයස්මාපි ඛො සාරිපුත්තො භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං භගවා එතදවොච.

ඉධ සාරිපුත්ත සම්බහුලා සමචිත්තා දෙවතා යෙනාහං තෙනුපසඞ්කමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා මං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු, එක

ඡන්දරාගය ඇත්තාවූ පුද්ගලයාද; දෙසෙති, දෙශනාකෙරෙහි. භන්තෙ, ස්වාමිනි; පරිසා, පිරිස් තොමෝ; හට්ඨා, සතුටුය. භන්තෙ, ස්වාමීනි; භගවා, භාග්‍යවත්තෙමේ; ආයස්මා, ආයුෂ්මත්වූ; සාරිපුත්තො, ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; අනුකම්පං උපාදාය, අනුකම්පා කොට; උපසඞ්කමතුඉති, එළඹෙනසේක්වායි සැලකෙළේය භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; තුණ්හීභාවෙන, තුෂ්ණීම්භාවයෙන්; අධිවාසෙසි, ඉවසූසේක. අථ ඛො, ඉක්බිත්තෙන්; භගවා, භාග්‍යවත්තෙමේ; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේකම්; බලවාපුරිසො, ශක්තිමත් පුරුෂයෙක්; සම්මිඤ්ජිතං වා, හකුළුවනලද්දවූ හෝ; බාහං, අතක්; පසාරෙය්‍ය, දිගුකරන්නේද; පසාරිතං වා, දිගුකරණලද්දවූ හෝ; බාහං, අතක්; සම්මිඤ්ජෙය්‍ය, හකුළුවන්නේද; එවං එව, එපරිද්දෙන්ම; ජෙතවනෙ, ජේතවනාරාමභාගයෙන්; අන්තරහිතො, අතුරුදන් වූයේ; පුබ්බාරාමෙ, පූර්වාරාමනම්වූ; මිගාරමාතුපාසාදෙ, මිගාරමාතෘප්‍රාසාදයෙහි; ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස, ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන්ගේ; පමුඛෙ, ඉදිරියෙහි; පාතුරහොසි, පහළවිය. භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; පඤ්ඤත්තෙ, පනවනලද; ආසනෙ, අස්නෙහි; නිසීදි, වැඩහුන්සේක. —පෙ— එතදවොච, මෙය වදාළේය.

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; ඉධ, මෙහි; සමචිත්තා, (සියුම්බැවින්) සමාන සිත්ඇත්තාවූ; සම්බහුලා දෙවතා, බොහෝ දේවතාවෝ; අහං, මම; යෙන, යම්තැනෙක්හි; තෙන, එතන්හ; උපසඞ්කමිංසු, එළඹියාහුය. උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; මං අභිවාදෙත්වා, මා වැඳ; එකමන්තං, එකත්පසෙක; අට්ඨංසු, සිටියාහුය. සාරිපුත්ත, ශාරි

මන්තං ඨිතා ඛො සාරිපුත්ත තා දෙවතා මං එතදවොචුං, එසො භන්තෙ ආයස්මා සාරිපුත්තො පුබ්බාරාමෙ මිගාරමාතුපාසාදෙ භික්ඛූනං අජ්ඣත්තසඤ්ඤොජනඤ්ච පුග්ගලං දෙසෙති බහිද්ධාසඤ්ඤොජනඤ්ච,හට්ඨා භන්තෙ පරිසා,සාධු භන්තෙ භගවා යෙනායස්මා සාරිපුත්තො තෙනුපසඞ්කමතු අනුකම්පං උපාදායාති, තා ඛොපන සාරිපුත්ත දෙවතා දසපි හුත්වා වීසතිම්පි හුත්වා තිංසම්පි හුත්වා චත්තාරීසම්පි හුත්වා පඤ්ඤාසම්පි හුත්වා සට්ඨිම්පි හුත්වා ආරග්ගකොටිනිතුද්දනමත්තෙපි තිට්ඨන්ති න ච අඤ්ඤමඤ්ඤං ව්‍යාබාධෙන්තීති, සියා ඛො පන තෙ සාරිපුත්ත එවමස්ස තත්ථ නූන තාසං දෙවතානං තථා චිත්තං භාවිතං යෙන තා දෙවතා දසපි හුත්වා වීසතිම්පි හුත්වා තිංසම්පි හුත්වා චත්තාරීසම්පි හුත්වා පඤ්ඤාසම්පි හුත්වා සට්ඨිම්පි හුත්වා ආරග්ගකොටිනිතුද්දනමත්තෙපි තිට්ඨන්ති න ච අඤ්ඤමඤ්ඤං ව්‍යාබාධෙන්තීති, න ඛො පනෙතං සාරිපුත්ත එවං දට්ඨබ්බං,ඉධෙව සාරිපුත්ත තාසං දෙවතානං තථා චිත්තං භාවිතං යෙන තා දෙවතා දසපි හුත්වා වීසතිම්පි හුත්වා

පුත්‍රය; එකමන්තං, එකත්පසෙක; ඨිතා ඛො, සිටියාවූ; තා දෙවතායො, ඒ දේවතාවෝ; මං, මට; එතදවොචුං, මෙය කීවාහුය. —පෙ— සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; තා ඛොපන දෙවතා, ඒ දේවතාවෝ වනාහි; දසපිහුත්වා, දසදෙනෙක්වද; වීසතිම්පිහුත්වා, විසිදෙනෙක්වද; තිංසම්පිහුත්වා,තිස්දෙනෙක්වද;චත්තාරීසම්පිහුත්වා, සතළිස්දෙනෙක්වද; පඤ්ඤාසම්පිහුත්වා, පනස්දෙනෙක්වද; සට්ඨිම්පිහුත්වා, සැටදෙනෙක්වද; ආරග්ගකොටිනිතුද්දනමත්තෙපි, ඉදිකටුතුඩක් හෙළන පමණ තන්හිද; තිට්ඨන්ති, සිටිද්ද; අඤ්ඤමඤ්ඤං, ඔවුනොවුන් හෙවත් එකිනෙකා; නච ව්‍යාබාධෙන්ති, නොපෙළෙත්යයි හෙවත් නොගැවෙත්යයි වදාළේය. සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; තෙ, තට; තත්ථ, එහි; නූන, ඒකාන්තයෙන්; එවං අස්ස, සියා ඛොපන, මෙබඳු සිතක් වන්නේමය. (කෙසේද) යෙන, යම්හෙයකින්; තා දෙවතා, ඒ දේවතාවෝ; දසපිහුත්වා, දසදෙනෙක්වද; —පෙ— ආරග්ගකොටිනිතුද්දනමත්තෙපි, ඉදිකටුතුඩක්හෙළන පමණතැන්හිත්; තිට්ඨන්ති, සිටිද්ද; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; නච ව්‍යාබාධෙන්ති, නොපෙළෙද්ද; තථා, එපරිද්දෙන්; තාසං දෙවතානං, ඒ දේවතාවන් විසින්; චිත්තං, සිතක්; භාවිතං ඉති, වඩනලද්දේය යනුයි. සාරිපුත්ත,ශාරිපුත්‍රය; එතං, මෙය; එවං, මෙසේ; න ඛො දට්ඨබ්බං, නොමදැක්කයුත්තේමය. (කුමක්ද?) යෙන, යම්හෙයකින්; —පෙ— සාරිපු

තිංසම්පි හුත්වා චත්තාරීසම්පි හුත්වා පඤ්ඤාසම්පි හුත්වා සට්ඨිම්පි හුත්වා ආරග්ගකොටිනිත්තුදනමත්තෙපි තිට්ඨන්ති න ච අඤ්ඤමඤ්ඤං ව්‍යාබාධෙන්ති, තස්මාතිහ සාරිපුත්ත එවං සික්ඛිතබ්බං සන්තින්ද්‍රියා භවිස්සාම සන්තමානසාති, එවං හි වො සාරිපුත්ත සික්ඛිතබ්බං, සන්තින්ද්‍රියානං හි වො සාරිපුත්ත සන්තමානසානං සන්තං යෙව කායකම්මං භවිස්සති සන්තං වචීකම්මං සන්තං මනොකම්මං, සන්තං යෙව උපහාරං උපහරිස්සාම සබ්‍රහ්මචාරීසූති එවං හි වො සාරිපුත්ත සික්ඛිතබ්බං, අනස්සුං ඛො සාරිපුත්ත අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා යෙ ඉමං ධම්මපරියායං න අස්සොසුන්ති.

6 එකං සමයං ආයස්මා මහාකච්චානො වරණායං විහරති කද්දමදහතීරෙ, අථ ඛො ආරාමදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො යෙනායස්මා

තත්ත, ශාරීපුත්‍රය; ඉධ එව, මෙහිදීම; තාසං දෙවතානං, ඒ දේවතාවන් විසින්; කථං, එපරිද්දෙන්; චිත්තං, සිතක්; භාවිතං ඉති, වඩනලද්දේයයි කියාහි; සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය; තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මේ කාරණයෙහිලා; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මියයුතුයි. (කෙසේද) සන්තින්ද්‍රියා, සන්සුන් ඉඳුරන් ඇත්තෝ; සන්තමානසා, සන්සුන් සිත් ඇත්තෝ; භවිස්සාම ඉති, වන්නෙමුයි කියාහි. සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය; වො, තොපවිසින්; එවංහි, මෙසේවනාහි; සික්ඛිතබ්බං, හික්මියයුතුයි සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය; සන්තින්ද්‍රියානංහි, සන්සුන් ඉඳුරන්ඇත්තාවූම; සන්තමානසානං' සන්සුන් සිත්ඇත්තාවූම්; වො, තොපගේ; කායකම්මං, කායකර්මය; සන්තං යෙව භවිස්සති, ශාන්තවන්නේමය. වචීකම්මං, වාක්කර්මය; සන්තං, ශාන්තවන්නේමය. මනොකම්මං, මනඃකර්මය; සන්තං, ශාන්තවන්නේමය. සබ්‍රහ්මචාරීසු, සමාන බඹසර ඇත්තන් කෙරෙහි; සන්තං යෙව, ශාන්තාවූම; උපහාරං, කායචිත්තඋපහාරය; උපහරිස්සාම ඉති, (ප්‍රණීතවූවක්ම) උපහරණය කරන්නෙමුයි හෙවත් ළඟට පමුණුවන්නෙමුයි; සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය; වො, තොපවිසින්; එවං හි, මෙසේම; සික්ඛිතබ්බං, හික්මියයුතුයි. සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය; යෙ, යමෙක් තුමූ; ඉමං ධම්මපරියායං, මේ ධර්මක්‍රමය හෙවත් මේ ධර්මදෙශනාව; අනස්සොසුං, (තමන්ගේලාමක දෘෂ්ටිය නිසා) නොඇසුවාහුද හෙවත් යමෙකුට අසන්ට නොලැබුනාහුද; අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා, ඒ අන්‍යතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ; අනස්සුං ඛො ඉති, නැසුනාහුමයයි වදාළේය.

6 එකං සමයං, එක්කලෙක්හි; ආයස්මා මහාකච්චානො, ආයුෂ්මත් මහාකාත්‍යායන ස්ථවිරතෙම; වරණායං, වරණ නම් නුවර; කද්දමදහතීරෙ, කද්දමදහනම් විල් ඉවුරෙහි; විහරති, වාසයකෙරෙයි. අථ ඛො, එකල්හි වනාහි; ආරාමදණ්ඩො බ්‍රාහම

මහාකච්චානො තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතා මහා කච්චානෙන සද්ධිං සම්මොදි, සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීති සාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආරාමද ණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මන්තං මහාකච්චානං එතදවොච. කො නු ඛො භො කච්චාන හෙතු කො පච්චයො යෙන ඛත්තියාපි ඛත්තියෙහි විවදන්ති බ්‍රාහ්මණාපි බ්‍රාහ්මණෙහි විවදන්ති ගහපති කාපි ගහපතිකෙහි විවදන්තීති? කාමරාගවිනිවෙසවිනිබන්ධපලි ගෙධපරියුට්ඨානජ්ඣොසානහෙතු ඛො බ්‍රාහ්මණ ඛත්තියාපි ඛත්ති යෙහි විවදන්ති බ්‍රාහ්මණාපි බ්‍රාහ්මණෙහි විවදන්ති ගහපතිකාපි ගහපතිකෙහි විවදන්තීති. කො පන භො කච්චාන හෙතු කො පච්චයො යෙන සමණාපි සමණෙහි විවදන්තීති. දිට්ඨිරාගවිනි වෙසවිනිබන්ධපලිගෙධපරියුට්ඨානජ්ඣොසානහෙතු ඛො බ්‍රාහ්මණ

ණො, ආරාමදණ්ඩ නම් බ්‍රාහ්මණතෙම; එතං, මෙය; අවොච, සැල කළේය. භො කච්චාන, භවත් කාත්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්ස; යෙන, යමකින් හෙවත් යමක් හේතුකොටගෙණ; ඛත්තියාපි, ක්‍ෂත්‍රියයොත්; ඛත්තියෙහි, ක්‍ෂත්‍රියයන් සමග; විවදන්ති, විවාද හෙවත් විරුඬවාද කෙරෙද්ද; බ්‍රාහ්මණාපි, බ්‍රාහ්මණයෝත්; බ්‍රාහ්ම ණෙහි, බ්‍රාහ්මණයන් සමග; විවදන්ති, විරුඬවාද කෙරෙද්ද; ගහ පතිකාපි, ගෘහපතිකයෝත්; ගහපතිකෙහි, ගෘහැවියන් සමග; විව දන්ති, විවාද කෙරෙද්ද; කො නු ඛො හෙතු, ඊට හේතු කවරේද; කො පච්චයො, ඊට ප්‍රත්‍යය කවරේදැයි විචාළේය. බ්‍රාහ්මණ, බමු ණ; කාමරාගවිනිවෙස විනිබන්ධ පලිගෙධපරියුට්ඨානජ්ඣොසාන හෙතුඛො– කාමරාග, කාමරාගයෙහි; විනිවෙස, ඇතුල්වීමය; විනි බන්ධ, කාමරාගයෙන් බැඳීමය; පලිගෙධ, කාමරාගයෙහි ගිජුවී මය හෙවත් ගිජුවීමෙන් අනුප්‍රවෙශවීමය; පරියුට්ඨාන, කාමරාග යෙන් නැඟීසිටීමය; අජ්ඣොසාන, කාමයෙහි ගැලීමය යන මේ; හෙතු ඛො, හේතුකොටගෙණ වනාහි; ඛත්තියාපි, ක්‍ෂත්‍රියයෝද; ඛත්තියෙහි, ක්‍ෂත්‍රියයන් සමඟ; —පෙ— භො කච්චාන, භවත් කා ත්‍යායන ස්ථවිරයන්වහන්ස; යෙන, යමක් හේතුකොටගෙණ; සමණාපි, ශ්‍රමණයෝද; සමණෙහි, ශ්‍රමණයන් සමග; විවදන්ති, විවාදකෙරෙද්ද; කොපනහෙතු. ඊට හේතුකවරේද; කො පච්ච යො ඉති, ඊට ප්‍රත්‍යය කවරේදැයි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; දිට්ඨිරාගවිනි වෙස විනිබන්ධ පලිගෙධ පරියුට්ඨානජ්ඣොසාන හෙතුඛො– දිට්ඨි රාග, දෘෂ්ටිරාගයෙහි; විනිවෙස, ඇතුල්වීමය; විනිබන්ධ, දෘෂ්ටිරාග යෙන් බැඳීමය; පලිගෙධ, දෘෂ්ටිරාගයෙහි ගිජුවීමය නොහොත්

සමණාපි සමණෙහි විවදන්තීති. අත්ථි පන භො කච්චාන කොචි ලොකස්මිං යො ඉමඤ්ච කාමරාග විනිවෙස විනිබන්ධ පලිගෙධ පරියුට්ඨානජ්ඣොසානං සමතික්කන්තො ඉමඤ්ච දිට්ඨිරාගවිනිවෙසවිනිබන්ධපලිගෙධපරියුට්ඨානජ්ඣොසානං සමතික්කන්තොති? අත්ථි බ්‍රාහ්මණ ලොකස්මිං යො ඉමඤ්චෙව කාමරාගවිනිවෙසවිනිබන්ධපලිගෙධපරියුට්ඨානජ්ඣොසානං සමතික්කන්තො ඉමඤ්ච දිට්ඨිරාගවිනිවෙසවිනිබන්ධපලිගෙධපරියුට්ඨානජ්ඣොසානං සමතික්කන්තොති. කො පන සො භො කච්චාන ලොකස්මිං යො ඉමඤ්චෙව කාමරාගවිනිවෙස විනිබන්ධපලිගෙධ පරියුට්ඨානජ්ඣොසානං සමතික්කන්තො ඉමඤ්ච දිට්ඨිරාගවිනිවෙසවිනිබන්ධපලිගෙධ පරියුට්ඨානජ්ඣොසානං සමතික්කන්තොති? අත්ථි බ්‍රාහ්මණ පුරත්ථිමෙසු ජනපදෙසු සාවත්ථි නාම නගරං තත්ථ සො භගවා එතරහි විහරති අරහං සම්මාසම්බුද්ධො, සො හි බ්‍රාහ්මණ භගවා ඉමඤ්චෙව කාමරාගවිනිවෙසවිනිබන්ධපලිගෙධපරියුට්ඨානජ්ඣොසානං සම

අනුප්‍රවෙශවීමය; පරියුට්ඨාන, දෘෂ්ටිරාගයෙන් නැගීසිටීමය; අජ්ඣොසාන, දෘෂ්ටිරාගයෙහි ගැලීසිටීමය; හෙතුබො, යන මේ හේතුකොටගෙණ වනාහි; සමණාපි, ශ්‍රමණයෝද; සමණෙහි, ශ්‍රමණයන් සමග; විවදන්තීති, විරුද්ධවාදකෙරෙත්යයි ප්‍රකාශකෙළේය. භො කච්චාන, භවත් කාත්‍යායන ස්ථවිරයන්වහන්ස; ඉමඤ්ච එව, මේම; කාමරාගවිනිවෙසවිනිබන්ධපලිගෙධපරියුට්ඨානජ්ඣොසානං, කාමරාගයෙහි ඇතුල්වීමය කාමරාගයෙන් බැඳීමය කාමරාගයෙහි ගිජුවීමෙන් අනුප්‍රවෙශවීමය කාමරාගයෙන් නැගීසිටීමය කාමරාගයෙහි ගැලීමය යන මේ; සමතික්කන්තො, ඉක්මෙව්වාවූද; ඉමඤ්ච, මේම; —පෙ— සමතික්කන්තො, ඉක්මෙව්වාවූද; යො කොචි, යම් කිසිවෙක්; ලොකස්මිං, ලොකයෙහි; අත්ථි පන ඉති, ඇත්තේදැයි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; —පෙ— අත්ථීති, ඇත්තේයයි ප්‍රකාශකෙළේය. භො කච්චාන, භවත් කාත්‍යායන ස්ථවිරයන්වහන්ස; ලොකස්මිං, ලෝකයෙහි; යො, යමෙක් තෙමේ; ඉමඤ්චඑව, මේම; —පෙ— සමතික්කන්තො, ඉක්මෙව්වේද; සො, හෙතෙම; කො පන ඉති, කවරේදැයි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; පුරත්ථිමෙසු ජනපදෙසු, පැවිදිග ජනපදයන්හි; සාවත්ථි නාම, සැවැත් නම්; නගරං, නුවරක්; අත්ථි, ඇත්තේය; තත්ථ, එහි; අරහං, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්‍යක් සම්බුද්ධවූ හෙවත් චතුස්සත්‍යාවබොධයකළාවූ; සො භගවා, ඒ භාග්‍යවත්තෙම; එතරහි, දැන්; විහරති, වාසයකෙරෙයි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; සොහි භගවා. ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වනාහි; ඉමඤ්ච එව, මේම; —පෙ— සමතික්ක

නික්ඛන්තො ඉමස්මා දිට්ඨිරාගවිනිවෙසවිනිබන්ධපලිගෙධපරියුට්ඨානජ්ඣොසානා සමතික්කන්තොති එවං වුත්තෙ ආරාමදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා දක්ඛිණං ජාණුමණ්ඩලං පුථුවියං නිහන්ත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිම්පණාමෙත්වා තික්ඛත්තුං උදානං උදානෙසි "නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස- නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස —පෙ— යො හි සො භගවා ඉමම්හා කාමරාගවිනිවෙසවිනිබන්ධපලිගෙධ පරියුට්ඨානජ්ඣොසානා සමතික්කන්තො ඉමස්මා දිට්ඨිරාගවිනිවෙසවිනිබන්ධපලිගෙධපරියුට්ඨානජ්ඣොසානා සමතික්කන්තො"ති. අභික්කන්තං භො කච්චාන —පෙ— සෙය්‍යථාපි භො කච්චාන නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය, මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛින්තීති, එවමෙවං භොතා කච්චානෙන අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො එසාහං භො කච්චාන තං භගවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච, උපාසකං මං භවං කච්චානො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණඞ්ගතන්ති.

7 එකං සමයං ආයස්මා මහාකච්චානො මධුරායං විහරති ගුන්ද

න්තො ඉති, ඉක්මෙව්වේයයි ප්‍රකාශකෙළේය. එවං වුත්තෙ, මෙසේකීකල්හි; ආරාමදණ්ඩො, ආරාමදණ්ඩනම්වූ; බ්‍රාහ්මණො, බ්‍රාහ්මණතෙම; උට්ඨායාසනා, හුනස්නෙන්නැගිට; උත්තරාසඞ්ගං, උතුරුසළුව; එකංසං කරිත්වා, එකස්කොට; දක්ඛිණං ජාණුමණ්ඩලං, දකුණුදනමඩල; පුථුවියං, පෘථිවියෙහි; නිහන්ත්වා, ඇන; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද හෙවත් යම් දිසාභාගයෙක්ද; තෙන, එතැන්හි හෙවත් ඒ දිසාභාගයට; අඤ්ජලිම්පනාමෙත්වා, අඤ්ජලිප්‍රණාමකොට; තික්ඛත්තුං, තුන්යලක්; උදානං, ප්‍රීතිවාක්‍යය; උදානෙසි, පහළකෙළේය හෙවත් ප්‍රකාශකෙළේය. යොහි සො භගවා, යම් ඒභාග්‍යවතුන්වහන්සේකෙනෙක්; ඉමම්හා එව, මේම; —පෙ— සමතික්කන්තො, සමතික්‍රමණයකෙළේද; භගවතො, භාග්‍යවත්වූ; අරහතො, අර්හත්වූ; තස්ස සම්මාසම්බුද්ධස්ස, ඒ සම්‍යක්සම්බුද්ධයන්වහන්සේට; නමො ඉති, නමස්කාරවේවායි කියායි; —පෙ— මෙහි සෙසු අරුත් (105) පිටෙන් දතයුතු.

7 එකං සමයං, එක් කාලයෙක්හි; ආයස්මා මහාකච්චානො, ආයුෂ්මත් මහාකාත්‍යායන ස්ථවිරතෙම; මධුරායං, මධුරා නම්

වනෙ, අථ ඛො කණ්ඩරායණො බ්‍රාහ්මණො යෙනායස්මා මහාකච්චානො තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතා මහාකච්චානෙන සද්ධිං —පෙ— එකමන්තං නිසින්නො ඛො කණ්ඩරායණො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මන්තං මහාකච්චානං එතදවොච. සුතං මෙතං භො කච්චාන න සමණො කච්චානො බ්‍රාහ්මණෙ ජිණ්ණෙ වුඩ්ඪෙ මහල්ලකෙ අද්ධගතෙ වයොඅනුප්පත්තෙ අභිවාදෙති වා පච්චුට්ඨෙති වා ආසනෙන වා නිමන්තෙතීති, තයිදං භො කච්චාන තථෙව න හි භවං කච්චානො බ්‍රාහ්මණෙ ජිණ්ණෙ වුඩ්ඪෙ මහල්ලකෙ අද්ධගතෙ වයොඅනුප්පත්තෙ අභිවාදෙති වා පච්චුට්ඨෙති වා ආසනෙන වා නිමන්තෙති, තයිදං භො කච්චාන න සම්පන්නමෙවාති. අත්ථි බ්‍රාහ්මණ තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන වුඩ්ඪභූමි ච අක්ඛාතා දහරභූමි ච, වුඩ්ඪො චෙපි බ්‍රාහ්මණ හොති ආසීතිකො වා නාවුතිකො වා වස්සසතිකො වා ජාතියා, සො ච කාමෙ පරිභුඤ්ජති කාමමජ්ඣෙ වසති කාමපරිළාහෙන පරිඩය්හති කාමවිතක්කෙහි ඛජ්ජති කාමපරියෙසනාය උස්සු

නුවර; ගුන්දවනෙ, ගුන්දනම් වනයෙහි; විහරති, වාසයකෙරෙයි. අථඛො, එකල්හි වනාහි; කණ්ඩරායනො බ්‍රාහ්මණො, කණ්ඩරාය නම් බමුණුතෙම; —පෙ— භො කච්චාන, භවත් කාත්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්ස; එතං, මෙය; සුතං, අසනලද්දේය. (කුමක්ද) සමණො කච්චානො, ශ්‍රමණකාත්‍යායනතෙමේ; ජිණ්ණෙ, ජරාවෙන් ජීර්ණවූ; වුඩ්ඪෙ, වයොවෘද්ධවූ; මහල්ලකෙ, ජාතිමහල්ලකවූ; අද්ධගතෙ, දීර්ඝකාලයක් ඉක්මුනාවූ; වයොඅනුප්පත්තෙ, පශ්චිම වයසට පිළිවෙලින් පැමිණියාවූ; බ්‍රාහ්මණෙ, බ්‍රාහ්මණයන්; න අභිවාදෙතිවා, අභිවාදනය හෝ නොකෙරේයයි කියාද; න පච්චුට්ඨෙතිවා, දුටු හුනස්නෙන් නැගිටීම හෝ නොකෙරෙයයි කියාද; ආසනෙනවා, ආසනයෙන් හෝ; න නිමන්තෙතීති, නොපවරායයි කියාද යන මෙයයි; භො කච්චාන, භවත් කාත්‍යායන ස්ථවිරයන්වහන්ස; තං ඉදං, ඒ මේ කාරණය; තථා එව, එසේමද; භවං කච්චානො, භවත් කාත්‍යායන ස්ථවිරයන්වහන්සේ; —පෙ— බ්‍රාහ්මණෙ, බ්‍රාහ්මණයන් දැක; න හි අභිවාදෙතිවා, ඉභිවාදනය හෝ නොකෙරේද; න හි පච්චුට්ඨෙතිවා, හුනස්නෙන් හෝ නොනැගීටීද; ආසනෙනවා, ආසනයෙන් හෝ; න නිමන්තෙති, නිමන්ත්‍රණය නොකෙරේද; භො කච්චාන, භවත් කාත්‍යායන ස්ථවිරයන්වහන්ස; තං ඉදං, ඒ මේ කාරණය; න සම්පන්නං එව ඉති, නුසුදුසුමයයි සැලකෙලේය. බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; ජානතා, දතයුතුසියල්ලදේ දන්නාවූ; පස්සතා, සියල්ලදක්නාවූ; අරහතා, අර්හත්වූ; සම්මා, සම්බුද්ධෙන, සම්‍යක් සම්බුද්ධවූ හෙවත් චතුස්සත්‍යාවබොධකළාවූ; තෙන භගවතා, ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; අක්ඛාතා, ප්‍රකාශකරණ ලද්දාවූ; වුඩ්ඪභූමිච, වෘද්ධභූමියක්ද හෙවත් වෘද්ධවීමටකාරණයක්ද; දහරභූමිච, දහරභූමියක්ද හෙවත් දහරවීමට කාරණයක්ද; අත්ථි, ඇත්තේය. බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; චෙ අපි, ඉදිනුත්, ආසීතිකොවා, අසූවයස් ඇත්තාවූ හෝ; නාවුතිකොවා, අනූවයස්

කො, අථ ඛො සො බාලො ත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති, දහරො චෙපි බ්‍රාහ්මණ හොති යුවා සුසුකාලකෙසො භද්‍රෙන යොබ්බනෙන සමන්නාගතො පඨමෙන වයසා, සො ච න කාමෙ පරිභුඤ්ජති න කාමමජ්ඣාවසති න කාමපරිළාහෙන පරිඩය්හති න කාමවිතක්කෙහි ඛජ්ජති න කාමපරියෙසනාය උස්සුකො, අථ ඛො සො පණ්ඩිතො ථෙරො ත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡතීති. එවං වුත්තෙ කණ්ඩරායණො බ්‍රාහ්මණො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා දහරානං සුදං භික්ඛූනං පාදෙ සිරසා වන්දති වුඩ්ඪා භවන්තො වුඩ්ඪභූමියං ඨිතා, දහරා මයං දහරභූමියං ඨිතාති. අභික්කන්තං භො කච්චාන —පෙ— උපාසකං මං භවං කච්චානො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණඞ්ගතන්ති.

ඇත්තාවූහෝ; ජාතියා, උත්පත්තියෙන්; වස්සසතිකො වා, අවුරුදු සියයක් ඇත්තාවූහෝ; වුඩ්ඪො හොති, වෘද්ධයෙක් වේද, සො ච, හෙතෙමේද; කාමෙ, (වස්තුකාම ක්ලේශකාම සඞ්ඛ්‍යාත) විවිධකාමයන්; පරිභුඤ්ජති, පරිභොග කෙරේද; කාමමජ්ඣාවසති, කාමමධ්‍යයෙහි වාසය කෙරේද නොහොත් විවිධවූ කාමයෙහි (ගෙයි ගෙහිමියෙක් මෙන්) අධිවාසය කෙරේද; කාමපරිළාහෙන, කාමයෙන් හාත්පස දූවීමෙන්; පරිඩය්හති, දූවේද; කාමවිතක්කෙහි, කාමවිතර්කවලින් හෙවත් කාමසංකල්පවලින්; ඛජ්ජති, කනුලැබේද; කාමපරියෙසනාය, විවිධකාමයන්ගේ සෙවීමෙහි; උස්සුක්කං ආපන්නො, උත්සාහවත්බවට පැමිණියේද; අථ ඛො, එසේ ඇතිකල්හි; සො, හෙතෙම; බාලො ඉති එව, බාලයයි කියාම හෙවත් දහරයයි කියාම; සඞ්ඛං ගච්ඡති, සඞ්ඛ්‍යාවට යෙයි. බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; චෙ, ඉදින්; යුවා, යෞවනයෙන් යුක්තවූ; සුසුකාලකෙසො, මනා කළුකෙස් ඇත්තාවූ; භද්‍රෙන යොබ්බනෙන, යහපත් යොවුන් වයසින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; පඨමෙන වයසා, පළමුවෙනි වයසින්ද යුක්තවූ; දහරො අපි හොති, දහරයෙක්වේද; සො ච, හෙතෙමේද; කාමෙ, විවිධකාමයන්; න පරිභුඤ්ජති, පරිභොග නොකෙරේද; කාමමජ්ඣෙ, කාමමධ්‍යයෙහි; න ආවසති, අධිවාසය නොකෙරේද; කාමපරිළාහෙන, කාමයෙන් හාත්පස දූවීමෙන්; න පරිඩය්හති, නොදූවේද; කාමවිතක්කෙහි, කාමවිතර්කවලින් හෙවත් කාමසඞ්කල්පනාවලින්; ඛජ්ජති, කනුලැබේද; කාමපරියෙසනාය, කාමගවේෂණයෙහි හෙවත් කාමයන් සෙවීමෙහි; න උස්සුකො, උත්සාහවත් නොවේද; අථ ඛො, එසේ ඇතිකල්හි; සො, හෙතෙම; පණ්ඩිතො ථෙරො ඉති එව, පණ්ඩිත ස්ථවිරයයි කියාම; සඞ්ඛං, සඞ්ඛ්‍යාවට; ගච්ඡතීති, යෙයි ප්‍රකාශකෙළේය. එවං වුත්තෙ, මෙසේ කීකල්හි; කණ්ඩරායණො බ්‍රාහ්මණො, කණ්ඩරායනනම් බමුණු තෙම; උට්ඨායාසනා, හුනස්නෙන් නැඟිට; උත්තරාසඞ්ගං, උතුරු සළුව; එකංසංකරිත්වා, එකැස්කරගෙණ; දහරානං සුදං, දහරවූම හෙවත් ළදරුවූම; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ගේ; පාදෙ, පාදයන; සිරසා, හිසින්; වන්දති, වඳී. භවන්තො, පින්වත්වූ; වුඩ්ඪා, වෘද්ධයෝ; වුඩ්ඪභූමියං, වෘද්ධභූමියෙහි; ඨිතා ඉති, සිටියෝයයි කියා —පෙ— ශෙෂ අරුත් කී කසින් දතයුතු.

8 යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ චොරා බලවන්තො හොන්ති රාජානො තස්මිං සමයෙ දුබ්බලා හොන්ති, තස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ රඤ්ඤො න ඵාසු හොති අතියාතුං වා නීයාතුං වා පච්චන්තිමෙ වා ජනපදෙ අනුසඤ්ඤාතුං, බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකානම්පි තස්මිං සමයෙ න ඵාසු හොති අතියාතුං වා නීයාතුං වා බාහිරානි වා කම්මන්තානි පටිවෙක්ඛිතුං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යස්මිං සමයෙ පාපභික්ඛූ බලවන්තො හොන්ති පෙසලා භික්ඛූ තස්මිං සමයෙ දුබ්බලා හොන්ති, තස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ පෙසලා භික්ඛූ තුණ්හීභූතා තුණ්හීභූතා සංඝමජ්ඣෙ සංකසායන්ති පච්චන්තිමෙ වා ජනපදෙ භජන්ති, තයිදං

---

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මිං සමයෙ, යම් කාලයෙක්හි; චොරා, සොරු; බලවන්තො, (පක්ෂසම්පන්නතාදීන්) බලැත්තෝ; හොන්ති, වෙද්ද; තස්මිං සමයෙ, ඒ කාලයෙහි; රාජානො, රජ දරුවෝ; දුබ්බලා, දුර්වලවූවාහු; හොන්ති, වෙත්. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මිං සමයෙ, ඒ කාලයෙහි; රඤ්ඤො, රජහුට; අතියාතුංවා, ඇතුළු නුවරට ප්‍රවිෂ්ට වෙන්ට හෝ; නීයාතුංවා, (ඇතුළු නුවරින්) නික්ම යන්ට හෝ; පච්චන්තිමෙ ජනපදෙ, පසල් දනව්වෙහි; අනුසඤ්ඤාතුංවා, කටයුතුදේ අනුදන්ට හෝ; නඵාසුහොති, පහසු නොවේ. තස්මිං සමයෙ, ඒ කාලයෙහි; බ්‍රාහ්මණගහපතිකානම්පි, බමුණු ගැහැවියන්ටද; අතියාතුංවා, ඇතුළු නුවරට යන්ට හෝ; නීයාතුංවා, එයින් නික්ම යන්ට හෝ; බාහිරානි කම්මන්තානි, (ක්ෂෙත්‍ර කර්මාන්තාදි) බාහිර කර්මයන්; පටිවෙක්ඛිතුංවා, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කරන්ට හෝ; නඵාසුහොති, පහසුනොවෙයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං එවඛො, එපරිද්දෙන්ම; යස්මිං සමයෙ, යම් කාලයෙක්හි; පාපභික්ඛූ, පාප භික්ෂූහු; බලවන්තො, බලවත්වූවාහු; හොන්ති, වෙද්ද; තස්මිං සමයෙ, ඒ කාලයෙහි; පෙසලා භික්ඛූ, ප්‍රියශීලී භික්ෂූහු; දුබ්බලා, දුර්වලවූවෝ; හොන්ති, වෙත්. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මිං සමයෙ, ඒ කාලයෙහි; පෙසලා භික්ඛූ, ප්‍රියශීලී භික්ෂූහු; තුණ්හීභූතා, නිශ්ශබ්දවූවාහු; තුණ්හීභූතා, නිශ්ශබ්දවූවාහු; සඞ්ඝමජ්ඣෙ, සඟ මැද; සංකසායන්ති; බිමඉරි අඳිත් (දෙහෝ නොහොත්;) සංකසායන්ති, සිතිවිලි සිතත්; නොහොත් මුවඹසවා එක වචනයකුත් කිය නොහැක්කාහු ධ්‍යානලාභීන් මෙන් හිඳිත්. පච්චන්තිමෙවා ජනපදෙ, පසල් දනව් හෝ; භජන්ති, භජනය කෙරෙත්. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තං ඉදං, ඒ මේ කාරණය; බහුජනාහිතාය, බොහෝ දෙනාට අහිත පිණිස; බහුජනඅසුඛාය, බොහෝදෙනාට නොසැප පිණිස; බහුනො ජනස්ස, මහජනයාට; අනත්ථාය, අනර්ථය පිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; අහිතාය, අහිත පිණිස; දුක්ඛාය, දුක් පිණිස; හොති, වේයයි වදාලේය.

භික්ඛවෙ හොති බහුජනාහිතාය බහුජනාසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං.

9 යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ රාජානො බලවන්තො හොන්ති චොරා තස්මිං සමයෙ දුබ්බලා හොන්ති, තස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ රඤ්ඤො ඵාසු හොති අභියාතුං වා නීයාතුං වා පච්චන්තිමෙ වා ජනපදෙ අනුසඤ්ඤාතුං, බ්‍රාහ්මණගහපතිකානම්පි තස්මිං සමයෙ ඵාසු හොති අභියාතුං වා නීයාතුං වා බාහිරානි වා කම්මන්තානි පටිවෙක්ඛිතුං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යස්මිං සමයෙ පෙසලා භික්ඛූ බලවන්තො හොන්ති පාපභික්ඛූ තස්මිං සමයෙ දුබ්බලා හොන්ති, තස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ පාපභික්ඛූ තුණ්හීභූතා තුණ්හීභූතා සංඝමජ්ඣෙ සංකසායන්ති යෙන වා පන තෙන පපතන්ති, තයිදං භික්ඛවෙ හොති බහුජනහිතාය බහුජනසුඛාය බහුනො ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානන්ති,

10 ද්වින්නාහං භික්ඛවෙ මිච්ඡාපටිපත්තිං න වණ්ණෙමි ගිහිස්ස වා පබ්බජිතස්ස වා, ගිහී වා භික්ඛවෙ පබ්බජිතො වා මිච්ඡාපටිපන්නො මිච්ඡාපටිපත්තාධිකරණහෙතු නාරාධකො හොති ඤායං ධම්මං කුසලං.

---

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; —පෙ— යෙන වා පන තෙන, යම් ඒ කරුණකින් හෙවත් පිය කරුණකින්; පපතන්ති, පහලබසිත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තං ඉදං, ඒ මේ කාරණය; බහුජනහිතාය, මහජනයාට හිතපිණිස; බහුජනසුඛාය, මහජනයාට සැප පිණිස; බහුනො ජනස්ස, බොහෝදෙනාගට; අත්ථාය, වැඩපිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; හිතාය, හිතපිණිස; සුඛාය, සැප පිණිස; හොති ඉති, වේයයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; ද්වින්නං, දෙදෙනකුන්ගේ; මිච්ඡාපටිපත්තිං, මිථ්‍යාප්‍රතිපත්තිය හෙවත් වැරදි පිළිපැදීම; නවණ්ණෙමි, වර්ණනා නොකරමි; (එනම්) ගිහිස්සවා, ගිහියාගේ හෝ; පබ්බජිතස්සවා, ප්‍රව්‍රජිතයාගේ හෝ යන දෙදෙනාගේයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ගිහීවා, ගිහියෙක් හෝ; පබ්බජිතොවා, ප්‍රව්‍රජිතයෙක් හෝ; මිච්ඡාපටිපන්නො, වරදවා පිළිපන්නේ; මිච්ඡාපටිපත්තාධිකරණහෙතු, වරදවා පිළිපැදීමේ කාරණය හේතු කොටගෙණ; කුසලං, කුසල්වූ; ඤායං ධම්මං, න්‍යාය ධර්මය හෙවත් නිදර්ශිතා සහිත මාර්ගය; ආරාධකො, ආරාධනය කරන්නෙක් හෙවත් සම්පාදනය කරන්නෙක්; නහොති, නොවේයයි වදාළේය.

11 ද්වින්නාහං භික්ඛවෙ සම්මාපටිපත්තිං වණ්ණෙමි ගිහිස්ස වා පබ්බජිතස්ස වා, ගිහී වා භික්ඛවෙ පබ්බජිතො වා සම්මාපටිපන්නො සම්මාපටිපත්තාධිකරණහෙතු ආරාධකො හොති ඤායං ධම්මං කුසලන්ති.

12 යෙ තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ දුග්ගහිතෙහි සුත්තන්තෙහි බ්‍යඤ්ජනපතිරූපකෙහි අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච පටිබාහන්ති, තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ බහුජනාහිතාය පටිපන්නා බහුජනාසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, බහුඤ්ච තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ අපුඤ්ඤං පසවන්ති, තෙචිමං සද්ධම්මං අන්තරධාපෙන්ති.

13 යෙ තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ සුග්ගහිතෙහි සුත්තන්තෙහි න බ්‍යඤ්ජනපතිරූපකෙහි අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච අනුලොමෙන්ති, තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ බහුජනහිතාය පටිපන්නා බහුජනසුඛාය බහුනො ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානං, බහුඤ්ච තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ පුඤ්ඤං පසවන්ති, තෙ පිමං සද්ධම්මං ඨපෙන්තීති.

වග්ගො චතුත්ථො.

---

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; ද්වින්නං, දෙදෙනෙකුන්ගේ; සම්මාපටිපත්තිං, සම්‍යක් ප්‍රතිපත්තිය හෙවත් නිවැරදි පිළිපැදීම; වණ්ණෙමි, වර්ණනා කරමි;—පෙ -සෙසු අරුත් (10) (කීනයින් දතයුතු.)

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙතෙභික්ඛූ, යම් ඒ භික්ෂූහු; දුග්ගහිතෙහි, වරදවා ගන්නා ලදදුවූ හෙවත් පිළිවෙළ ඉක්මවා ගන්නා ලද්දුවූ; බ්‍යජන පතිරූපකෙහි; බ්‍යජනප්‍රතිරූපකවූ හෙවත් අකුරින් පමණක්ම සමානවූ; සුත්තන්තෙහි, සූත්‍රාන්තයන්ගෙන්; අත්ථංච, අර්ථයද හෙවත් මොනවට ගන්නාලද සූත්‍රාන්තයන්ගේ අර්ථකථාවද; ධම්මංච, පාළි ධර්මයද; පටිබාහන්ති, ප්‍රතිබාහනය කෙරෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙභික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහුතුමූ;—පෙ—(සෙසු අරුත් 33 වෙනි පිටෙන් දතයුතුයි.) අන්තරධාපෙන්ති, අතුරුදන් කෙරෙත්යයි වදාළේය.

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙතෙභික්ඛූ, යම් ඒ භික්ෂූහු; සුග්ගහිතෙහි, මනාකොට ගන්නාලද්දුවූ; නබ්‍යජනපතිරූපකෙහි, අක්ෂර ව්‍යජනයෙන්ම ප්‍රතිරූපකනොවූ; හෙවත් අක්ෂරවින්‍යාසයට නොළැබුනාවූ; සුත්තන්තෙහි, සූත්‍රාන්තයන් කරණකොටගෙණ; අත්ථංච, අර්ථයද; ධම්මංච, පාළි ධර්මයද; අනුලොමෙන්ති, අනුලොම්කෙරෙත්ද හෙවත් පිළිවෙළින් තබද්ද;—පෙ—(මෙහි සෙසු අරුත් (34 පිටේකී නයින් දතයුතු.)

සතරවෙනි වර්ගයයි.

1 ද්වෙමා භික්ඛවෙ පරිසා, කතමා ද්වෙ? උත්තානා ච පරිසා ගම්භීරා ච පරිසා, කතමා ච භික්ඛවෙ උත්තානා පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ උද්ධතා හොන්ති උන්නළා චපලා මුඛරා විකිණ්ණවාචා මුට්ඨස්සතී අසම්පජානා අසමාහිතා විබ්භන්තචිත්තා පාකතින්ද්‍රියා, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ උත්තානා පරිසා—කතමා ච භික්ඛවෙ ගම්භීරා පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ අනුද්ධතා හොන්ති අනුන්නළා අචපලා අමුඛරා අවිකිණ්ණවාචා උපට්ඨිතස්සතී සම්පජානා සමාහිතා එකග්ගචිත්තා සංවුතින්ද්‍රියා, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ ගම්භීරා පරිසා, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පරිසා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං පරිසානං යදිදං ගම්භීරා පරිසාති

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාවෙපරිසා, මේපිරිස්හුදෙදෙනෙක් වෙත්; කතමා වෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්; උත්තානාව පරිසා, ප්‍රකටවූ හෙවත් අප්‍රතිච්ඡන්නවූ පිරිසද; ගම්භීරාව පරිසා, ගැඹුරුවූ හෙවත් ප්‍රතිච්ඡන්නවූ පිරිසද යන දෙදෙනයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උත්තානා පරිසා, ප්‍රකටවූ පිරිස; කතමාව, කවරීද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; යස්සං පරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; උද්ධතා, උද්ධතවූවාහු; උන්නළා, උද්ගතවූ හිස් මාන නැමති නළ ඇත්තාහු; චපලා, පාත්‍ර චීවර මණ්ඩනාදි චාපල්‍යයෙන් යුක්තවූවාහු; මුඛරා, කෘර්‍ර වචන ඇත්තාහු; විකිණ්ණවාචා, විකීර්ණ වචන ඇත්තාහු හෙවත් සංයතනුවූ වචන ඇත්තාහු; මුට්ඨස්සතී, මුළාසිහි ඇත්තාහු; අසම්පජානා, සම්‍යක් ප්‍රඥාව නැත්තාහු; අසමාහිතා, විශෙත්තකාග්‍රතා මාත්‍රයකුත් නොලබන්නාහු; විබ්භන්තචිත්තා, විශෙෂයෙන් භ්‍රාන්තවූ සිත්ඇත්තාහු; පාකතින්ද්‍රියා, ප්‍රකෘතියෙන් පිහිටි ඉඳුරන්ඇත්තාහු හෙවත් සංවරයට පැමිණි ඉන්ද්‍රියනැත්තාහු; හොන්ති, වෙද්ද. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ; උත්තානා පරිසා, ප්‍රකටවූ පිරිසයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ;—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ගම්භීරා පරිසා, ගැඹුරුවූ හෙවත් ප්‍රතිච්ඡන්නවූ පිරිස; කතමාව, කවරීද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේශාසනයෙහි; යස්සං පරිසායං, යම්පිරිසෙක්හි, භික්ඛූ, භික්ෂූහුද මූ; අනුද්ධතා, උද්ධතනුවූවාහු; අනුන්නළා, උද්ගතවූහිස් මාන නැමැති නළ නැත්තාහු; අචපලා, චපලනුවූවාහු; අමුඛරා, රළුබස් නැත්තාහු; අවිකිණ්ණවාචා, විකීර්ණ වචන නැත්තාහු; උපට්ඨිතස්සති, එළඹසිටි සිහිඇත්තෝ; සම්පජානා, සම්‍යක්ප්‍රඥාඇත්තෝ; සමාහිතා, සමාධිගත සිත්ඇත්තෝ; එකග්ගචිත්තා, එකඟවූ සිත්ඇත්තෝ; සංවුතින්ද්‍රියා, සංවෘතඉන්ද්‍රිය ඇත්තෝ; හොන්ති, වෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ; ගම්භීරා පරිසා; ගැඹුරු පිරිසයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාඛො, මේ ඒකාන්තයි; වෙ පරිසා, පිරිස්හුදෙදෙන වෙත්,

2 ද්වෙමා භික්ඛවෙ පරිසා, කතමා ද්වෙ? වග්ගා ච පරිසා සමග්ගා ච පරිසා, කතමා ච භික්ඛවෙ වග්ගා පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදාපන්නා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසත්තීහි විතුදන්තා විහරන්ති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ වග්ගා පරිසා—කතමා ච භික්ඛවෙ සමග්ගා පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඛීරොදකීභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචක්ඛූහි සම්පස්සන්තා විහරන්ති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ සමග්ගා පරිසා, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පරිසා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං පරිසානං යදිදං සමග්ගා පරිසාති.

3 ද්වෙමා භික්ඛවෙ පරිසා, කතමා ද්වෙ? අග්ගවතී ච පරිසා අනග්ගවතී ච පරිසා, කතමා ච භික්ඛවෙ අනග්ගවතී පරිසා? ඉධ

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාසං ද්වින්නං පරිසානං, මේ පිරිස්හුදෙදෙන අතුරෙන්; යං ඉදං, යම් මේ; ගම්භීරා පරිසා, ප්‍රතිච්ඡන්නවූ පිරිසක්වේද; එතං, මෙය (මේ පිරිස); අග්ගං ඉති, ශ්‍රෙෂ්ඨයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—වග්ගාච පරිසා, වගීවූ පිරිසද; සමග්ගාච පරිසා, සමගිවූ පිරිසද යන දෙකයි;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; යස්සං පරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූහුතුමූ; භණ්ඩනජාතා, හටගත් ඩබර ඇත්තාහු; කලහජාතා, හටගත් කෝලාහල ඇත්තාහු; විවාදාපන්නා, විරුඬවාදයට පැමිණියාහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; මුඛසත්තීහි, දුර්භාෂිත වචන නැමැති සැත්වලින්; විතුදන්තා, විදිමින් හෙවත් ඇනගනිමින්; විහරන්ති, වාසයකෙරෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ; වග්ගා පරිසා, වගීවූ පිරිසයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සමග්ගා පරිසා, සමගි පිරිස; කතමාච, කවරීද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; යස්සං පරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූහුතුමූ; සමග්ගා, සමගිවූවාහු; සම්මොදමානා, සතුටුවූවාහු; අවිවදමානා, විරුඬවාද නොකරන්නාහු; ඛීරොදකීභූතා, කිරි හා ජලයමෙන් එක්වූවාහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; පියචක්ඛූහි, ප්‍රිය ඇස්වලින් හෙවත් මෙත් ඇස්වලින්; සම්පස්සන්තා, බලන්නාහු; විහරන්ති, වාසයකෙරෙත්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ; සමග්ගා පරිසා, සමගි පිරිසයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ.—පෙ—අග්ගං ඉති, ශ්‍රෙෂ්ඨයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—අග්ගවතීච පරිසා, උතුම් පුද්ගලයන් ඇත්තාවූ පිරිසද; අනග්ගවතීච පරිසා, උතුම්වූ පුද්ගලයන් නැත්තාවූ පිරිසද; යනදෙකයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අනග්ගවතී

භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං ථෙරා භික්ඛූ බාහුලිකා හොන්ති සාථලිකා ඔක්කමනෙ පුබ්බඞ්ගමා පවිවෙකෙ නික්ඛිත්තධුරා න විරියං ආරභන්ති අප්පත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය, තෙසං පච්ඡිමා ජනතා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති, සාපි හොති බාහුලිකා සාථලිකා ඔක්කමනෙ පුබ්බඞ්ගමා පවිවෙකෙ නික්ඛිත්තධුරා න විරියං ආරභති අප්පත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අනග්ගවතී පරිසා— කතමා ච භික්ඛවෙ අග්ගවතී පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං ථෙරා භික්ඛූ න බාහුලිකා හොන්ති න සාථලිකා ඔක්කමනෙ නික්ඛිත්තධුරා පවිවෙකෙ පුබ්බඞ්ගමා විරියං ආරභන්ති අප්පත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය තෙසං පච්ඡිමා ජනතා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති, සාපි හොති

පරිසා, උතුම් පුද්ගලයන් නැත්තාවූ පිරිස; කතමාච, කවරීද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; යස්සං පරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; ථෙරා භික්ඛූ, ස්ථවිර භික්ෂූහු; බාහුලිකා, චීවරාදි බහුලභාවයෙන් යුක්තවූවාහු; සාථලිකා, ශාසනය ලිහිල්කොට ගන්නාහු; ඔක්කමනෙ, අවක්‍රමණසඞ්ඛ්‍යාත පඤ්චනීවරණ ධර්ම පූරණයෙහි; පුබ්බඞ්ගමා, පූර්වඞ්ගමවූවාහු හෙවත් පෙරටුව යන්නාහු; පවිවෙකෙ, ප්‍රකර්ෂ විවෙක සඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණයෙහි; නික්ඛිත්තධුරා, බහාතබනලද ධුර ඇත්තාහු; හොන්ති, වෙද්ද; අප්පත්තස්ස, පෙර නොපැමිණෙනලද ධ්‍යාන විදර්ශනා මාර්ගඵල විශෙෂයාගේ; පත්තියා, පැමිණීම පිණිස හෙවත් ධ්‍යානාදිය ලැබීම පිණිස; අනධිගතස්ස, අධිගම නොකරණලද ධ්‍යානාදි ධර්මය; අධිගමාය, අවබොධ කිරීම පිණිසද; අසච්ඡිකතස්ස, ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරණලද ධ්‍යානාදි ධර්මය; සච්ඡිකිරියාය, ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිසද; විරියං, විවිධ වීර්ය්‍යය; නආරභන්ති, පටන් නොගණිද්ද; පච්ඡිමා ජනතා, පශ්චිමජන සමූහයා; තෙසං, ඔවුන්ගේ; දිට්ඨානුගතිං, දෘෂ්ටානුගති සම හෙවත් ඔවුන්ගේ දෘෂ්ටිය අනුව යාමට; ආපජ්ජති, පැමිණේ; සාපි, ඕතොමෝද; බාහුලිකා, චීවර බාහුල්‍යාදියෙන් යුක්තවූවා; සාථලිකා, සස්න ලිහිල්කොට ගන්නී; ඔක්කමනෙ, අවක්‍රමණ සඞ්ඛ්‍යාත පඤ්චනීවරණ ධර්මපූරණයෙහි; පුබ්බඞ්ගමා, පෙරටුව යන්නී; පවිවෙකෙ, ප්‍රකර්ෂ විවෙක සඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණයෙහි; නික්ඛිත්තධුරා, බහාතබනලද ධුරඇත්තී; හොති, වේද;—පෙ—නවිරියං ආරභන්ති, වීර්ය්‍ය පටන් නොගණීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ; අනග්ගවතී පරිසා, අග්‍ර නොවූ පුද්ගලයන් ඇති පිරිසයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ.—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ සස්නෙහි; යස්සං පරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; ථෙරා භික්ඛූ, ස්ථවිර භික්ෂූහු; බාහුලිකා,

න බහුලිකා න සාථලිකා ඔක්කමනෙ නික්ඛිත්තධුරා පවිවෙකෙ පුබ්බඞ්ගමා, විරියං ආරභන්ති අප්පත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අග්ගවතී පරිසා, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පරිසා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං පරිසානං යදිදං අග්ගවතී පරිසාති.

4 ද්වෙමා භික්ඛවෙ පරිසා, කතමා ද්වෙ? අරියා ච පරිසා අනරියා ච පරිසා, කතමා ච භික්ඛවෙ අනරියා පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං නප්පජානන්ති අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං නප්පජානන්ති අයං දුක්ඛනිරොධොති යථාභූතං නප්පජානන්ති අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං නප්පජානන්ති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අනරියා පරිසා— කතමා ච භික්ඛවෙ අරියා පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානන්ති අයං දුක්ඛසමුදයොති

චීවර බාහුල්‍යාදියෙන් යුක්තවූවෝ; නහොන්ති, නොවෙද්ද; නසාථලිකා, ශාසනය ලිහිල්කොට නොගන්නෝ වෙද්ද; ඔක්කමණෙ, අවක්‍රමණයෙහි; නික්ඛිත්තධුරා, බහා තබනලද ධුරඇත්තෝ වෙද්ද; පවිවෙකෙ, ප්‍රකෂ්ට විවෙකයෙහි; පුබ්බඞ්ගමා, පූර්වඞ්ගමවූවෝ වෙද්ද; අප්පත්තස්ස, නොපැමිණි ධ්‍යානවිදර්ශනාදිය; පත්තියා, ලැබීම පිණිස; අනධිගතස්ස, අධිගම නොකරණලද ධර්මය; අධිගමාය, අවබොධය පිණිස; අසච්ඡිකතස්ස, පසක් නොකරණලද ධර්මය; සච්ඡිකිරියාය, පසක් කිරීම පිණිස; විරියං; ත්‍රිප්‍රකාර වීර්‍ය්‍යය; ආරභන්ති, පටන්ගණිද්ද; පච්ඡිමාජනතාව, පසුව ඇතිවන්නාවූ ජනසමූහයාද; තෙසං, ඔවුන්ගේ; දිට්ඨානුගතිං, දෘෂ්ටානුගතියට; ආපජ්ජති, පැමිණේ;—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—අරියාච පරිසා, ආර්‍ය්‍යවූ පිරිසද; අනරියාච පරිසා, අනාර්‍ය්‍යවූ පිරිසද හෙවත් පෘථග්ජන පිරිසද යන දෙදෙනයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේසස්නෙහි; යස්සං පරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ඉදං, මේ ත්‍රෛභූමක පඤ්ච ස්කන්ධය; දුක්ඛං ඉති, දුකයයි හෙවත් දුක්ඛාර්‍ය්‍යසත්‍යයයි; යථාභූතං, (මෙපමණක්ම දුක්ය මින් මත්තෙහි දුක් නැතැයි) තත්වූ පරිද්දෙන්; නප්පජානන්ති, නොදනිද්ද; අයං, මේ තෘෂ්ණාව; දුක්ඛසමුදයො ඉති, දුක්ඛ සමුදයාර්‍ය්‍යසත්‍යයයි; යථාභූතං, තත්වූ පරිද්දෙන්; නප්පජානන්ති, නොදනිද්ද; අයං, මේ තෘෂ්ණා නිරොධය හෙවත් නිර්වාණය; දුක්ඛනිරොධො ඉති, දුක්ඛනිරොධාර්‍ය්‍යසත්‍යයයි; යථාභූතං, තතුසේ; නප්පජානන්ති, නොදනිද්ද; අයං, මේ අරිඅටඟිමඟ; දුක්ඛනිරොධගාමිණී පටිපදා ඉති, දුක් නිරුද්ධ කිරීමට පමුණුවන්නාවූ ප්‍රතිපදාර්‍ය්‍ය සත්‍යයයි; යථාභූතං,

යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අරියා පරිසා, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පරිසා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං පරිසානං යදිදං අරියා පරිසාති.

5 ද්වෙමා භික්ඛවෙ පරිසා, කතමා ද්වෙ? පරිසකසටො ච පරිසමණ්ඩො ච, කතමො ච භික්ඛවෙ පරිසකසටො? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ ඡන්දාගතිං ගච්ඡන්ති දොසාගතිං ගච්ඡන්ති මොහාගතිං ගච්ඡන්ති භයාගතිං ගච්ඡන්ති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පරිසකසටො—කතමො ච භික්ඛවෙ පරිසමණ්ඩො? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ න ඡන්දාගතිං ගච්ඡන්ති න දොසාගතිං ගච්ඡන්ති න මොහාගතිං ගච්ඡන්ති න භයාගතිං ගච්ඡන්ති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පරිසමණ්ඩො, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පරිසා එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං පරිසානං යදිදං පරිසමණ්ඩොති.

6 ද්වෙමා භික්ඛවෙ පරිසා, කතමා ද්වෙ? උක්කාචිතවිනීතා පරිසා නොපටිපුච්ඡාවිනීතා පටිපුච්ඡාවිනීතා පරිසා නො උක්කා

නතුයේ; නප්පජානාති; නොදනිද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ; අනරියා, අනාර්යවූ හෙවත් පෘථග්ජනවූ; පරිසා, පිරිසයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ;—පෙ—(මෙහි සෙසු අර්ථයන් සුගම බැවින් නොලියමු. කී නයින් දතයුතු.)

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-පරිසකසටොච, කසට පිරිසද හෙවත් ප්‍රලාප පිරිසද; පරිසමණ්ඩොච, ප්‍රසන්නවූ පිරිසද හෙවත් සාරවූ පිරිසද යන දෙකයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; යස්සං පරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ඡන්දාගතිං, ඡන්දයෙන් අගතියට; ගච්ඡන්ති, යෙද්ද; දොසාගතිං, ද්වෙෂයෙන් අගතියට; ගච්ඡන්ති, යෙද්ද; මොහාගතිං, මොහයෙන් අගතියට ගච්ඡන්ති, යෙද්ද; භයාගතිං, භයින් අගතියට; ගච්ඡන්ති, යෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ; පරිසකසටො, කසට පිරිසයයි හෙවත් කසලගොඩක් බඳු පිරිසයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පරිසමණ්ඩො, ප්‍රසන්නවූ පිරිස; කතමොච, කවරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ සස්නෙහි; යස්සං පරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ඡන්දාගතිං, ඡන්දයෙන් අගතියට; නගච්ඡන්ති, නොයෙද්ද;—පෙ—(මෙහිදු සෙසු අරුත් සුගමයි කීනයින් දතයුතු.)

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාවෙපරිසා, මේ පිරිස් දෙකක් වෙත්; කතමාවෙ, කවර දෙකක්දයත්; උක්කාචිතවිනීතා, දුර්විනීතවූ හෙවත් හික්මවන්ට නොහැකිවූ; පටිපුච්ඡාවිනීතා, ප්‍රතිපුච්ඡා

විතවිනීතා, කතමා ච භිකඛවෙ උකකාචිතවිනීතා පරිසා නො පටිපුචඡාවිනීතා? ඉධ භිකඛවෙ යසසං පරිසායං භිකඛූ යෙතෙ සුතතනතා තථාගතභාසිතා ගමභීරා ගම්භීරත්ථා ලොකුතතරා සුඤඤතාපටිසංයුතතා, තෙසු භඤඤමානෙසු න සුසසූසනති න සොතං ඔදහනති න අඤඤාචිතතං උපට්ඨපෙනති නච තෙ ධමෙම උගගහෙතබබං පරියාපුණිතබබං මඤඤනති, යෙ පන තෙ සුතතනතා කවිකතා කාවෙයයා චිතතකඛරා චිතතබ්‍යඤජනා බාහිරකා සාවකභාසිතා තෙසු භඤඤමානෙසු සුසසූසනති සොතං ඔදහනති අඤඤාචිතතං උපට්ඨපෙනති තෙ ච ධමෙම උගගහෙතබබං පරියාපුණිතබබං මඤඤනති, තෙ තං ධමමං පරියාපුණිතවා න චෙව අඤඤමඤඤං පටිපුචඡනති පටිවිචරනති ඉදං කථං? ඉමසස කවතෙථාති? තෙ අවිවටඤෙචව න විවරනති අනුතතානීකතඤච න උතතානීකරොනති අනෙකවිහිතෙසු ච කඞඛාඨානීයෙසු ධමෙමසු කඞඛං න පටිවිනොදෙනති, අයං වුචචති භිකඛවෙ උකකාචිතවිනීතා පරිසා නො පටිපුචඡාවිනීතා — කතමා ච භිකඛවෙ පටිපුචඡා විනීතා පරිසා නො

වෙත් හෙවත් පිළිවිස පිළිවිස නොහික්මුනාවූ; පරිසා, පිරිසය; පටිපුචඡාවිනීතා, ප්‍රතිපුච්ඡාවෙන් හික්මුනාවූ; නොඋකකාචිතවිනීතා, දුර්විනීතනොවූ හෙවත් සුවිනීතවූ; පරිසා, පිරිසය යන දෙකයි. ඉප — භිකඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; යසසංපරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; භිකඛූ, භික්ෂූහු; තථාගතභාසිතා, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශකරණලද්ද; ගමභීරා, පාළි වශයෙන් ගැඹුරුවූ; ගම්භීරත්ථා, ගැඹුරු අරුත් ඇත්තාවූ හෙවත් අර්ථ වශයෙන් ගැඹුරුවූ; ලොකුතතරා, ලොකොත්තරාර්ථ දක්වන්නාවූ; සුඤඤතා පටිසංයුතතා, සප්තවිධ ශූන්‍යතා ප්‍රතිසංයුක්තවූ; යෙතෙසුතතනතා, යම් ඒ සූත්‍රාන්තයෝ වෙද්ද; තෙසු, ඒ සූත්‍රාන්තයන්; භඤඤමානෙසු, කියනු ලබන කල්හි; නසුසසූසනති, සතුටින් නොඅසද්ද; නසොතං, ඔදහනති, කන්යොමු නොකරද්ද; අඤඤාය, දැනගැණීම පිණිස; චිතතං, සිත; නඋපට්ඨපෙනති, එලවා නොතබද්ද; තෙධමෙම, ඒ ධර්මයන්; උගගහෙතබබං, උද්ග්‍රහණය කටයුතු කොට; පරියාපුණිතබබං, ප්‍රගුණ කටයුතු කොට; නමඤඤනති, නොහඟිද්ද; කවිකතා, කවීන් විසින් කරණලද; කාවෙයයා, කවිත්ව හිතවූ; චිතතකඛරා, විසිතුරු අකුරු ඇත්තාවූ; චිතතබ්‍යඤජනා, විසිතුරු ව්‍යඤ්ජන ඇත්තාවූ; බාහිරකා, ශාසනයෙන් බහිර්භූතවූ; සාවකභාසිතා, බාහිරක ශ්‍රාවකයන් විසින් කියනලද්දාවූ; යෙ පන තෙ සුතතනතා, යම් ඒ සූත්‍රාන්තයෝ වෙද්ද; තෙසු, ඒ සූත්‍රාන්තයන්; භඤඤමානෙසු, කියනු ලබන කල්හි; සුසසූසනති, සතුටින් අසද්ද; සොතං, ශ්‍රොත්‍රය;

උක්කාචිතවිනීතා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ යෙ තෙ සුත්තන්තා කවිකතා කාවෙය්‍යා චිත්තක්ඛරා චිත්තබ්‍යඤ්ජනා බාහිරකා සාවකභාසිතා තෙසු භඤ්ඤමානෙසු න සුස්සූසන්ති සොතං ඔදහන්ති අඤ්ඤාචිත්තං උපට්ඨපෙන්ති නච තෙධම්මෙ උග්ගහෙතබ්බං පරියාපුණිතබ්බං මඤ්ඤන්ති, යෙ පන තෙ සුත්තන්තා තථාගතභාසිතා ගම්භීරා ගම්භීරත්ථා ලොකුත්තරා සුඤ්ඤතා පටිසඤ්ඤුත්තා තෙසු භඤ්ඤමානෙසු සුස්සූසන්ති සොතං ඔදහන්ති අඤ්ඤාචිත්තං උපට්ඨපෙන්ති තෙච ධම්මෙ උග්ගහෙතබ්බං පරියාපුණිතබ්බං මඤ්ඤන්ති, තෙ තං ධම්මං පරියාපුණිත්වා අඤ්ඤමඤ්ඤං පටිපුච්ඡන්ති පටිවිචරන්ති ඉදං කථං ඉමස්ස කොත්ථොති, තෙ අවිවටඤ්චෙව විවරන්ති අනුත්තානීකතඤ්ච උත්තානීකරොන්ති අනෙකවිහිතෙසු ච කඞ්ඛාඨානියෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛං පටිවිනොදෙන්ති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පටිපුච්ඡාවිනීතා පරිසා නො උක්කාචිතවිනීතා, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පරිසා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං පරිසානං යදිදං පටිපුච්ඡාවිනීතා පරිසා නො උක්කාචිත විනීතාති.

ඔදහන්ති, එලවද්ද හෙවත් යොමුකරද්ද; අඤ්ඤාය, දැනගැණීම පිණිස; චිත්තං, සිත; උපට්ඨපෙන්ති, එලවා තබද්ද; තෙචධම්මෙ, ඒ ධර්මයන්ද; උග්ගහෙතබ්බං, ඉගෙණගතයුතු කොට; පරියාපුණිතබ්බං, ප්‍රගුණ කටයුතු කොට; මඤ්ඤන්ති, හඟිද්ද; තෙ, ඔහුතුමූ; තං ධම්මං, ඒ ධර්මය; පරියාපුණිත්වා, ප්‍රගුණ කොට; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; නචෙවපටිපුච්ඡන්ති, ප්‍රතිපුච්ඡා නොකෙරෙත්ද; නචඑවපටිවිචරන්ති, පිළිවිසීම පිණිස චාරිකා නොකෙරෙද්ද; (කෙසේද?) ඉදං, මෙය හෙවත් මේ ව්‍යඤ්ජනය; කථං, කෙසේද හෙවත් කෙසේ ආරොපණය කටයුතුද; ඉමස්ස, මේ භාසිතයාගේ; අත්ථොකො ඉති, අර්ථය කවරේදැයි කියායි. තෙ ඔහුතුමූ; අවිවටඤ්ච, ප්‍රතිච්ඡන්නවූවක්; නවිවරන්ති එව, විවෘත නොකෙරත්මය; අනුත්තානීකතංච, ප්‍රකටනුවූවක්; නොඋත්තානිකරොන්ති, ප්‍රකට නොකෙරෙත්මය; අනෙකවිහිතෙසු, නන්වැදෑරුම්වූ; කඞ්ඛාඨානීයෙසු, සැකයට කරුණුවූ; ධම්මෙසු, ධර්මයන් කෙරෙහි; කංඛං, සැකය; නපටිවිනොදෙන්ති, පහනොකෙරෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ; උක්කාචිතවිනීතා, දුර්විනීතවූ හෙවත් සුවිනීතනුවූ; නොපටිපුච්ඡාවිනීතා, පිළිවිසීමෙන් නොහික්මුනාවූ; පරිසා, පිරිසයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාඛො, මේ වනාහි; ද්වෙපරිසා, පිරිස් දෙකක් වෙත්;—පෙ—

7 ද්වෙමා භික්ඛවෙ පරිසා, කතමා ද්වෙ? ආමිසගරූ පරිසා නො සද්ධම්මගරූ සද්ධම්මගරූ පරිසා නො ආමිසගරූ, කතමා ච භික්ඛවෙ ආමිසගරූ පරිසා නො සද්ධම්මගරූ? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ ගිහීනං ඔදාතවසනානං සම්මුඛා අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස වණ්ණං භාසන්ති අසුකො භික්ඛු උභතොභාගවිමුත්තො අසුකො පඤ්ඤාවිමුත්තො අසුකො කායසක්ඛි අසුකො දිට්ඨිප්පත්තො අසුකො සද්ධාවිමු

---

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමා පරිසා, මේ පිරිස් දෙකක් වෙත්; කතමා ද්වෙ, කවර දෙකක්ද යත්? ආමිසගරූ, සිව්පසය ගරුකොට ඇත්තාවූ; නොසද්ධම්මගරූ, සදහම් හෙවත් නවලොව්තුරාදහම් ගරු කොට නැත්තාවූ; පරිසා, පිරිසද; සද්ධම්මගරූ, නවලොව්තුරුදම් ගරුකොට ඇත්තාවූ; නොආමිසගරූ, ආමිසය ගරුකොට නැත්තාවූ පිරිසද යන දෙකයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ආමිසගරූ, සිවුරුඈ පසය ගරුකොට ඇත්තාවූ; නොසද්ධම්මගරූ, සදහම් ගරු කොට නැත්තාවූ; පරිසා, පිරිස; කතමා ච, කවරීද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; යස්සං පරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ඔදාතවසනානං, සුදුවත් හඳින්නාවූ; ගිහීනං, ගිහීන්ගේ; සම්මුඛා, ඉදිරියෙහි; අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, එකිනෙකාගේ; වණ්ණං, ගුණ; භාසන්ති, කියද්ද; (කෙසේද?) අසුකොභික්ඛු, අසවල් මහණතෙම; උභතොභාගවිමුත්තො, (විෂ්කම්භන සමුච්ඡෙද සඞ්ඛ්‍යාත) විභාගයෙන් විමුක්තය; අසුකො, අසවල් මහණතෙම; පඤ්ඤාවිමුත්තො, ප්‍රඥාවෙන් විමුක්තය හෙවත් ශුෂ්කවිදර්ශක ක්ෂීණ ශ්‍රවය; කායසක්ඛි, කයින්ධ්‍යාන ස්පර්ශ කොට පසුව නිවන් පසක් කොට සිටියේය. දිට්ඨිප්පත්තො, දෘෂ්ටි ප්‍රාප්තය හෙවත් මාර්ග දෘෂ්ටි යට පැමිණියේය; සද්ධාවිමුත්තො, ශ්‍රද්ධාවිමුක්තය; හෙවත් අදහමින් මිදුනේය. ධම්මානුසාරි, ධර්මානුශාරිය හෙවත් ධර්මයට අනුව සිහි කරන්නේය; සද්ධානුසාරී, ශ්‍රද්ධානුසාරීය හෙවත් ශ්‍රද්ධාවට අනුව සිහි කරන්නේය; සීලවා, සිල්වත්ය; කල්‍යාණධම්මො, කල්‍යාණ ස්වභාව ඇත්තේය; අසුකො, අසවල් මහණතෙම; පාපධම්මො, ලාමක ස්වභාව ඇත්තේය; දුස්සීලො ඉති, දුශ්ශීලයයි කියායි; තෙ, ඔහුතුමූ; තෙන, එයින් හෙවත් ඒ ගුණාගුණ කීමෙන්; ලාභං; සිවුපසය; ලභන්ති, ලබත්; තෙ, ඔහුතුමූ; තං ලාභං, ඒ සිවුපස ලාභය; නොහොත් ඒ ලාභයෙහි; ගථිතා, තෘෂ්ණාවෙන් ගැටගැසුනාහු; මුච්ඡිතා, තෘෂ්ණාවෙන් මුසපත් වූවාහු; අජ්ඣොපන්නා, තෘෂ්ණාවෙන් ගැලී සිටියාහු; අනාදීනවදස්සාවිනො, (ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා නොකොට පරිභොග කිරීමෙහි) ආදීනව නොදක්නා සුලුවූවාහු; අනිස්සරණපඤ්ඤා, නිස්සරණ ප්‍රඥවෙන් විරහිතවූවාහු; පරිභුඤ්ජන්ති, පරිභොග කෙරෙත්, භික්ඛවෙ,

තො අසුකො ධම්මානුසාරී අසුකො සද්ධානුසාරී අසුකො සීල කල්‍යාණධම්මො අසුකො දුස්සීලො පාපධම්මොති, තෙ තෙන ලාභං ලභන්ති, තෙ තං ලාභං ගථිතා මුච්ඡිතා අජ්ඣොපන්නා අනාදීනවදස්සාවිනො අනිස්සරණපඤ්ඤා පරිභුඤ්ජන්ති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ ආමිසගරු පරිසා නො සද්ධම්මගරු—කතමා ච භික්ඛවෙ සද්ධම්මගරු පරිසා නො ආමිසගරු? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ ගිහීනං ඔදාතවසනානං සම්මුඛා න අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස වණ්ණං භාසන්ති අසුකො භික්ඛු උභතොභාගවිමුත්තො අසුකො පඤ්ඤාවිමුත්තො අසුකො කායසක්ඛී අසුකො දිට්ඨිප්පත්තො අසුකො සද්ධාවිමුත්තො අසුකො ධම්මානුසාරී අසුකො සද්ධානුසාරී අසුකො සීලවා කල්‍යාණධම්මො අසුකො දුස්සීලො පාපධම්මොති, තෙ ලාභම්පි ලභිත්වා අගථිතා අමුච්ඡිතා අනජ්ඣොපන්නා ආදීනවදස්සාවිනො නිස්සරණපඤ්ඤා පරිභුඤ්ජන්ති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ සද්ධම්මගරු පරිසා නො ආමිසගරු, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ වෙ පරිසා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං පරිසානං යදිදං සද්ධම්මගරු පරිසා නො ආමිසගරූති.

8 වෙමා භික්ඛවෙ පරිසා, කතමා වෙ? විසමා ච පරිසා සමා ච පරිසා, කතමා ච භික්ඛවෙ විසමා පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං අධම්මකම්මානි පවත්තන්ති ධම්මකම්මානි නප්පවත්තන්ති අවිනයකම්මානි පවත්තන්ති විනයකම්මානි නප්පවත්තන්ති අධම්මකම්මානි දිප්පන්ති ධම්මකම්මානි න දිප්පන්ති අවිනයකම්මානි දිප්පන්ති විනයකම්මානි න දිප්පන්ති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ විසමා පරිසා, විසමත්තා භික්ඛවෙ පරිසාය අධම්මකම්මානි පවත්තන්ති

මහණෙනි; අයං, මේ; ආමිසගරු, ආමිසය ගරු කොට ඇත්තාවූ; නොසද්ධම්මගරු, සදහම් ගරු කොට නැත්තාවූ; පරිසා, පිරිසයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සද්ධම්මගරු, නවලොව්තුරුදහම් ගරු කොට ඇත්තාවූ; නොආමිස ගරු, සිවුරු ඈ පසය ගරු කොට නැත්තාවූ; පරිසා, පිරිස; කතමාච, කවරිද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සම්මුඛා, ඉදිරියෙහි; අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, එකිනෙකාගේ; වණ්ණං, ගුණ; නභාසන්ති, නොකියද්ද; කෙසේද?; අසුකොභික්ඛු, අසවල් මහණ;—පෙ—පාපධම්මො, ලාමක ස්වභාව ඇත්තේය; දුස්සීලො ඉති, දුශ්ශීලයයි කියායි—පෙ—අගථිතා, තෘෂ්ණාවෙන් ගැවනොගැසුනාහු;—පෙ—නිස්සරණපඤ්ඤා, නිස්සරණ ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූවාහු—පෙ—

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—විසමාචපරිසා, විෂමවූ පිරිසද; සමාචපරිසා, සමවූ පිරිසද යන දෙකයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ

ධම්මකම්මානි නප්පවත්තන්ති අවිනයකම්මානි පවත්තන්ති විනය කම්මානි නප්පවත්තන්ති අධම්මකම්මානි දිප්පන්ති ධම්මකම්මානි න දිප්පන්ති අවිනයකම්මානි දිප්පන්ති විනයකම්මානි න දිප්පන්ති- කතමා ච භික්ඛවෙ සමා පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං ධම්ම කම්මානි පවත්තන්ති අධම්මකම්මානි නප්පවත්තන්ති විනයකම්මානි පවත්තන්ති අවිනයකම්මානි නප්පවත්තන්ති ධම්මකම්මානි දිප්පන්ති අධම්මකම්මානි න දිප්පන්ති විනයකම්මානි දිප්පන්ති අවිනයකම්මානි න දිප්පන්ති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ සමා පරිසා, සමත්තා භික්ඛවෙ පරිසාය ධම්මකම්මානි පවත්තන්ති අධම්මකම්මානි නප්පවත්තන්ති විනයකම්මානි පවත්තන්ති අවිනයකම්මානි නප්පවත්තන්ති ධම්ම කම්මානි දිප්පන්ති අධම්මකම්මානි න දිප්පන්ති විනයකම්මානි දිප්පන්ති අවිනයකම්මානි න දිප්පන්ති, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ වෙ පරිසා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං විනනං පරිසානං යදිදං සමා පරිසාති.

9 වෙමා භික්ඛවෙ පරිසා, කතමා වෙ? අධම්මිකා ච පරිසා ධම්මිකා ච පරිසා—පෙ—ඉමා ඛො භික්ඛවෙ වෙ පරිසා එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං විනනං පරිසානං යදිදං ධම්මිකා පරිසාති.

මේ ශාසනයෙහි; යස්සං පරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; අධම්මකම්මානි, අධර්ම කර්මයෝ හෙවත් ධර්මයට විරුද්ධවූ කර්මයෝ; පවත්තන්ති, පවතිද්ද; ධම්මකම්මානි, ධර්ම කර්මයෝ; නප්පවත්තන්ති, නොපවතිද්ද; අවිනයකම්මානි, විනයට විරුද්ධවූ කර්මයෝ; පවත්තන්ති, පවතිද්ද; විනයකම්මානි, විනය කර්මයෝ; නප්පවත්තන්ති, නොපවතිද්ද; අධම්මකම්මානි, අධර්ම කර්මයෝ; දිප්පන්ති, බබලද්ද හෙවත් දීප්තිමත් වෙද්ද; ධම්මකම්මානි, ධර්ම කර්මයෝ; නදිප්පන්ති, නොබබලද්ද හෙවත් දීප්තියට නොපැමිණෙද්ද; අවිනයකම්මානි, විනයට විරුද්ධවූ කර්මයෝ; දිප්පන්ති, දීප්තියට පැමිණෙද්ද; විනයකම්මානි, විනය කර්මයෝ; නදිප්පන්ති, දීප්තියට නොපැමිණෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ; විසමාපරිසා, විසමවූ පිරිසයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පරිසාය විසමත්තා, පිරිස විසම බැවින් හෙවත් පිරිසගේ විෂම භාවයෙන්; අධම්මකම්මානි, ධර්ම විරොධ කර්මයෝ; පවත්තන්ති, පවතිත්;—පෙ—සෙසු අරුත් සුගමයි. කීනයින් දතහැකි බැවින් නොලියමු.)

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාවෙපරිසා, මේ පිරිස්හු දෙදෙනෙක් වෙත්; කතමාවෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්? අධම්මිකාච පරිසා, අධාර්මික පිරිසද හෙවත් ධර්මයෙන් වියුක්තවූ පිරිසද; ධම්මිකාච පරිසා, ධර්මයෙන් යුක්තවූ පිරිසද; යන දෙකයි;—පෙ.

10 ද්වෙ මා භික්ඛවෙ පරිසා, කතමා ද්වෙ? අධම්මවාදිනී ච පරිසා ධම්මවාදිනී ච පරිසා, කතමා ච භික්ඛවෙ අධම්මවාදිනී පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ අධිකරණං ආදියන්ති ධම්මිකං වා අධම්මිකං වා, තෙ තං අධිකරණං ආදියිත්වා න චෙව අඤ්ඤමඤ්ඤං සඤ්ඤාපෙන්ති න ච සඤ්ඤත්තිං උපගච්ඡන්ති න ච නිජ්ඣාපෙන්ති න ච නිජ්ඣත්තිං උපගච්ඡන්ති, තෙ අසඤ්ඤත්තිබලා අනිජ්ඣත්තිබලා අප්පටිනිස්සග්ගමන්තිනො තමෙව අධිකරණං ථාමසා පරාමස්ස අභිනිවිස්ස වොහරන්ති ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤන්ති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අධම්මවාදිනී පරිසා—කතමා ච භික්ඛවෙ ධම්මවාදිනී පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ අධිකරණං ආදියන්ති ධම්මිකං වා අධම්මිකං වා, තෙ තං අධිකරණං ආදියිත්වා අඤ්ඤමඤ්ඤං සඤ්ඤාපෙන්ති චෙව සඤ්ඤත්තිඤ්ච උපගච්ඡන්ති නිජ්ඣාපෙන්ති චෙව නිජ්ඣත්තිච උපගච්ඡන්ති, තෙ සඤ්ඤත්ති

---

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාවෙපරිසා, මේ පිරිස්හු දෙදෙනෙක් වෙත්; කතමාවෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අධම්මවාදිනීච පරිසා, අධර්මවාදී පිරිසද හෙවත් අධර්මය ප්‍රකාශ කරන්නාවූ පිරිසද; ධම්මවාදිනී ච පරිසා, ධර්මවාදී හෙවත් ධර්මය ප්‍රකාශ කරන්නාවූ පිරිසද යන දෙකයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; යස්සං පරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ධම්මිකංවා, ධාර්මිකවූ හෝ; අධම්මිකංවා, අධාර්මිකවූ හෝ; අධිකරණං, විවාදාධිකරණාදිඅධිකරණයක්; ආදියන්ති, ගණිද්ද; තෙ, ඔහුතුමූ; තං අධිකරණං, ඒ අධිකරණය; ආදියිත්වා, ගෙණ; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකාට; නචඑවසඤ්ඤාපෙන්ති, නොමදන් වද්ද; සඤ්ඤත්තිං, දැන්වීමට; නචඋපගච්ඡන්ති, නොඑලඹෙද්ද හෙවත් දැන්වීම පිණිස රැස්නොවෙද්ද; නචනිජ්ඣාපෙන්ති, නොදක්වද්ද; නිජ්ඣත්තිං, දැක්වීමට; නචඋපගච්ඡන්ති, නොඑලඹෙද්ද; හෙවත් එකතුනොවෙද්ද; තෙ, ඔහුතුමූ; අසඤ්ඤත්තිබලා, අසඤ්ඤත්තිය (නොදැන්වීම) බලකොට ඇත්තාහු; අනිජ්ඣත්තිබලා, නොදැක්වීම බල කොට ඇත්තාහු; අප්පටිනිස්සග්ගමන්තිනො, (තමන් විසින් ගන්නාලද ලබ්ධිය අධාර්මික වුවත්) බැහැර ලීමෙහි අදහස් නැත්තාහු හෙවත් බැහැරලමුය යන කථා නැත්තාහු; තං එව අධිකරණං, ඒ අධිකරණයම; ථාමසා, දෘෂ්ටි ශක්තියෙන්; පරාමාස්ස, පරාමර්ශය කොට; අභිනිවිස්ස, ඒ දෘෂ්ටි පරාමර්ශයෙහි ඇතුල්ව; වොහරන්ති, වාග් ව්‍යවහාර කෙරෙද්ද; (කෙසේද?) ඉදං එව, මේ අපගේ වචනයම; සච්චං, සත්‍යය; අඤ්ඤං, මෙයින් අන්‍ය වූයේ හෙවත් අන්‍යයන්ගේ වචනය; මොඝං ඉති, තුච්ඡයයි කියායි;

බලා නිජ්ඣත්තිබලා පටිනිස්සග්ගමන්තිනො න තමෙව අධිකරණං ථාමසා පරාමස්ස අභිනිවිස්ස වොහරන්ති ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤන්ති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ ධම්මවාදිනී පරිසා, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පරිසා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං පරිසානං යදිදං ධම්මවාදිනී පරිසාති.

වග්ගො පඤ්චමො.

තත්‍රුද්දානං.

උට්ඨානා වග්ගා අග්ගවතී අරියා කසටො ච පඤ්චමො,
උක්කාචිත ආමිසඤ්චෙව විසමා අධම්මා ධම්මියෙන චාති.

පඨමො පණ්ණාසකො සමත්තො.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ; අධම්මවාදිනී පරිසා, අධර්මවාදී පිරිසයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ;-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ධම්මවාදිනී, පරිසා, ධර්මවාදී පිරිස; කතමාච, කවරීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; යස්සං පරිසායං යම් පිරිසෙක්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ධම්මිකංවා, ධාර්මිකවූ හෝ; අධම්මිකංවා, අධාර්මිකවූ හෝ; අධිකරණං, විවාදාධිකරණාදි අධිකරණයක්; ආදියන්ති, ගණිද්ද; තෙ, ඔහුතුමූ; තං අධිකරණං, ඒ අධිකරණය; ආදියිත්වා, ගෙණ; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකාට; සඤ්ඤාපෙන්තිච එව, හැඟවීමත් කෙරෙද්ද හෙවත් දන්වද්ද; සඤ්ඤත්තිංච, හැඟවීම පිණිස හෙවත් දැන්වීමටත්; උපගච්ඡන්ති, රැස්වෙද්ද; නිජ්ඣාපෙන්තිච එව, දක්වද්මද; නිජ්ඣත්තිංච, දක්වීම්පිණිසත්; උපගච්ඡන්ති, එළඹෙවෙද්ද; තෙ, ඔහුතුමූ; සඤ්ඤත්තිබලා, දැන්වීම බලකොට ඇත්තාහු; නිජ්ඣත්තිබලා, දක්වීම බල කොට ඇත්තාහු; පටිනිස්සග්ගමන්තිනො, බැහැරලීමෙහි අදහස් ඇත්තාහු හෙවත් (අප විසින් ගන්නාලද අධිකරණය අධාර්මික නම්) බැහැරලමුයයි කථා ඇත්තාහු;—පෙ—නවොහරන්ති, වාග් ව්‍යවහාර නොකෙරෙද්ද; (කෙසේද?,) ඉදං එව, මේ අපගේ වචනයම; සච්චං, සත්‍යය; අඤ්ඤං, මෙයින් අන්‍යවූයේ; මොඝං ඉති; තුච්ඡයයි කියයි;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාසං ද්වින්නං පරිසානං, මේ පිරිස් දෙක අතුරෙන්; යදිදං, යම් මේ; ධම්මවාදිනී පරිසා, ධර්මවාදී පිරිසක් වේද; එතං, මේ පිරිස; අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

පස්වෙනි වර්ගයයි.

උට්ඨානා, උට්ඨාන සූත්‍රයද; වග්ගා, වග්ග සූත්‍රයද; අග්ගවතී, අග්‍රවතී සූත්‍රයද; අරියා, අරිය සූත්‍රයද; පඤ්චමො, පස්වැනිවූ; කසටොංච, කසට සූත්‍රයද; උක්කාචිතආමිසංච එව, උක්කාචිත සූත්‍රය හා ආමිස සූත්‍රයද; විසමා, විසමා සූත්‍රයද; අධම්මා, අධර්ම සූත්‍රයද (යන මෙයින් හා) ධම්මියෙනච, ධම්මිය සූත්‍රයෙන්ද; වර්ගය වේ.

ප්‍රථම පණ්ණාසකය සමාප්තයි.

1 වෙමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා ලොකෙ උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජන්ති බහුජනහිතාය බහුජනසුඛාය බහුනො ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානං, කතමෙ වෙ? තථාගතො ච අරහං සම්මාසම්බුද්ධො රාජා ච චක්කවත්ති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ වෙ පුග්ගලා ලොකෙ උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජන්ති බහුජන හිතාය බහුජනසුඛාය බහුනො ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානන්ති.

2 වෙමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා ලොකෙ උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජන්ති අච්ඡරියමනුස්සා, කතමෙ වෙ? තථාගතො ච අරහං සම්මාසම්බුද්ධො රාජා ච චක්කවත්ති, ඉමේ ඛො භික්ඛවෙ වෙ පුග්ගලා ලොකෙ උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජන්ති අච්ඡරිය මනුස්සාති.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ වෙ පුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක්; ලොකෙ, සත්වලොකයෙහි; උප්පජ්ජමානා, උපදින්නාහු; බහුජනහිතාය, බොහෝදෙනාට හිත පිණිස; බහුජනසුඛාය, බොහෝදෙනාට සැප පිණිස; බහුනොජනස්ස, මහජනයාට; අත්ථාය, වැඩ පිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; හිතාය, හිත පිණිස; සුඛාය, සැප පිණිස; උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්; කතමෙ වෙ, කවර දෙනෙක්දයත්?; අරහං, අභීත්වූ හෙවත් කෙලෙස් සතුරන් නැසූවාවූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්‍යක් සම්බුද්ධවූ හෙවත් චතුස්සත්‍යය මොනවට අවබොධ කළාවූ; තථාගතො, තථාගත තෙමේද; චක්කවත්තිරාජාච, සක්විති රජතෙමේද; (යන දෙදෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙඛොවෙපුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ දෙදෙන වනාහි; ලොකෙ, ලෙව්හි; උප්පජ්ජමානා, උපදින්නාහු—පෙ—උප්පජ්ජන්තීති, උපදිත්යයි වදළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙවෙපුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක්; ලොකෙ, ලොකයෙහි; උප්පජ්ජමානා, උපදින්නාහු; අච්ඡරියමනුස්සා, ආශ්චර්‍ය්‍ය මනුෂ්‍යයෝව හෙවත් අද්භූත මනුෂ්‍යයෝව; උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්; කතමෙවෙ, කවර දෙදෙනෙක්ද?; තථාගතො, පළමු බුදුවරයන් මෙන් ආහෙයින් තථාගතනම්වූ; අරහං, රහසත් පව් නොකරණ හෙයින් අභීත් නම්වූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්මාසම්බුද්ධතෙමේද; චක්කවත්තිරාජාච, සක්විති රජතෙමේද යන දෙදෙනයි;—පෙ—අච්ඡරියමනුස්සා, ආශ්චර්‍ය්‍ය මනුෂ්‍යයෝව; උප්පජ්ජන්තීති, උපදිත්යයි වදළෙසේක.

3 ද්වින්නං භික්ඛවෙ පුග්ගලානං කාලකිරියා බහුනො ජනස්ස අනුතප්පා හොති, කතමෙසං ද්වින්නං? තථාගතස්ස අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස රඤ්ඤො ච චක්කවත්තිස්ස, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං පුග්ගලානං කාලකිරියා බහුනො ජනස්ස අනුතප්පා හොති.

4 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ථූපාරහා, කතමෙ ද්වෙ? තථාගතො ච අරහං සම්මාසම්බුද්ධො රාජා ච චක්කවත්ති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ථූපාරහාති.

5 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ බුද්ධා, කතමෙ ද්වෙ? තථාගතො ච අරහං සම්මාසම්බුද්ධො පච්චෙකබුද්ධො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ බුද්ධාති.

6 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ අසනියා ඵලන්තියා න සන්තසන්ති, කතමෙ ද්වෙ? භික්ඛු ච ඛීණාසවො හත්ථාජානීයො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ අසනියා ඵලන්තියා න සන්තසන්තීති.

---

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වින්නං පුග්ගලානං, පුද්ගලයන් දෙදෙනකුන්ගේ; කාලකිරියා, කාලක්‍රියාව; බහුනොජනස්ස, මහජනයාට; අනුතප්පා හොති, අනුතාපකර වේ; කතමෙසං ද්වින්නං, කවර දෙදෙනකුන්ගේදයත්?; තථාගතස්ස, තථාගතවූ; අරහතො, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධස්ස, සම්මාසම්බුද්ධයන්වහන්සේගේද; රඤ්ඤොචක්කවත්තිස්සච, සක්විති රජහුගේද යන දෙදෙනාගේයි;—පෙ—අනුතප්පාහොති, අනුතාපකර වේයයි වදාළේය.

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ, මේ දෙදෙනෙක්; ථූපාරහා, ථූපාර්හ වෙත් හෙවත් ථූප කටයුත්තෝ වෙත්;—පෙ—ථූපාරහාඉති, ථූපයට සුදුස්සෝ වෙත්යයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ බුද්ධා, මේ බුදුවරයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්; තථාගතො, තථාගතවූ; අරහං, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්මා සම්බුද්ධතෙමේද; පච්චෙකබුද්ධොච, ප්‍රත්‍යෙක බුද්ධතෙමේද යන දෙදෙනයි;—බුද්ධාඉති, බුදුවරයෝයයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙද්වෙ, මේ දෙදෙනෙක්; අසනියා ඵලන්තියා, හෙන පුපුරණ කල්හි හෙවත් හෙන ශබ්ද කරණ කල්හි; නසන්තසන්ති, ත්‍රාස නොවෙත් හෙවත් බිය නොවෙත්; කතමෙද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්?; ඛීණාසවොභික්ඛුච, ක්ෂීණාශ්‍රව භික්ෂුතෙමේද; හත්ථාජානීයොච, ආජානීය හස්ති තෙමේද යන දෙදෙනයි;—පෙ—නසන්තසන්තීති, තැති නොගණිත්යයි වදාළේය

7 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ අසනියා ඵලන්තියා න සන්තසන්ති, කතමෙ ද්වෙ? භික්ඛු ච ඛීණාසවො–අස්සාජානීයො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ අසනියා ඵලන්තියා න සන්තසන්තීති.

8 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ අසනියා ඵලන්තියා න සන්තසන්ති, කතමෙ ද්වෙ? භික්ඛු ච ඛීණාසවො සීහො ච මිගරාජා, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ අසනියා ඵලන්තියා න සන්තසන්තීති.

9 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ අත්ථවසෙ සම්පස්සමානා කිම්පුරිසා මානුසිං වාචං න භාසන්ති, කතමෙ ද්වෙ? මා ච මුසා භණිම්හ මා ච පරං අභූතෙන අබ්භාචික්ඛිම්හාති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ සම්පස්සමානා කිම්පුරිසා මානුසිං වාචං න භාසන්තීති.

10 ද්වින්නං භික්ඛවෙ ධම්මානං අතිත්තො අප්පටිවානො මාතුගාමො කාලං කරොති, කතමෙසං ද්වින්නං? මෙථුනධම්මසමාපත්තියා ච විජායනස්ස ච, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං ධම්මානං අතිත්තො අප්පටිවානො මාතුගාමො කාලං කරොතීති.

---

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—ඛීණාසවොචභික්ඛු, ක්ෂීණාශ්‍රවභික්ෂුතෙමේද; අස්සාජානීයොච, ආජානීය අශ්ව තෙමේද; (යන දෙදෙනයි)—පෙ—

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—ඛීණාසවොචභික්ඛු, ක්ෂීණාශ්‍රව භික්ෂුතෙමේද; සීහොචමිගරාජා, මෘගරාජවූ සිංහ තෙමේද යන දෙදෙනයි;—පෙ—

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙවෙ අත්ථවසෙ, මේ කරුණු දෙකක්; සම්පස්සමානා, බලමින්; කිම්පුරිසා, කින්නරයෝ; මානුසිංවාචං, මිනිස්බස්; නභාසන්ති, නොකියත්; කතමෙවෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්; මුසා, බොරු; මාචභණිම්හ, නොකියමු. පරං, අන්‍යයා; අභූතෙන, අභූතයෙන්; මාචඅබ්භාචික්ඛිම්හඉති, අබ්බවා නොකියමුයි යන කරුණු දෙකයි—පෙ—නභාසන්තීති, නොකියත් යයි වදාලේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වින්නං ධම්මානං, ධර්ම දෙකක් සම්බන්ධව; අතිත්තො, තෘප්තියට නොපැමිණියාවූ; අප්පටිවානො, උත්කණ්ඨා රහිතවූ හෙවත් පසුබැසීම් නැත්තාවූ; (තෘප්තියට නොපැමිණ පසුබැසීම් නැතිව) මාතුගාමො, මාගම; කාලංකරොති, කළුරිය කෙරෙයි; කතමෙසං ද්වින්නං, කවර ධර්ම දෙකක් සම්බන්ධවදයත්?; මෙථුනධම්මසමාපත්තියාච, මෙවුන්දම් සෙවීම සම්බන්ධවද; විජායනස්සච, වැදීම සම්බන්ධවද යනුයි; භික්ඛවෙ,

11 අසන්තසන්නිවාසඤ්ච වො භික්ඛවෙ දෙසිස්සාමි සන්තසන්නිවාසඤ්ච, තං සුණාථ—පෙ—කථඤ්ච භික්ඛවෙ අසන්තසන්නිවාසො හොති? කථඤ්ච අසන්තො සන්නිවසන්ති? ඉධ භික්ඛවෙ ථෙරස්ස භික්ඛුනො එවං හොති ථෙරොපි මං න වදෙය්‍ය මජ්ඣිමොපි මං න වදෙය්‍ය නවොපි මං න වදෙය්‍ය ථෙරො චෙපි මං වදෙය්‍ය අහිතානුකම්පි මං වදෙය්‍ය නො හිතානුකම්පී, නොති නං වදෙය්‍යං විහෙසෙය්‍යම්පි නං පස්සම්පිස්ස න පටිකරෙය්‍යං, මජ්ඣිමො චෙපි මං වදෙය්‍ය, නවො චෙපි මංවදෙය්‍ය අහිතානුකම්පී මං වදෙය්‍ය නො හිතානුකම්පී නොති නං වදෙය්‍ය විහෙසෙය්‍යම්පි නං පස්සම්පිස්ස න පටිකරෙය්‍යං, මජ්ඣිමස්සපි භික්ඛුනො එවං හොති නවස්සපි භික්ඛුනො එවං හොති ථෙරොපි මං න වදෙය්‍ය මජ්ඣිමොපි මං න වදෙය්‍ය නවොපි මං න වදෙය්‍ය ථෙරම්පහං න වදෙය්‍යං මජ්ඣිමම්පහං න වදෙය්‍යං නවම්පහං න වදෙය්‍යං ථෙරො චෙපි මං වදෙය්‍ය අහිතානුකම්පී මං වදෙය්‍ය නොහිතානුකම්පී නොති නං වදෙය්‍යං විහෙසෙය්‍යම්පි නං පස්සම්පිස්ස න පටිකරෙය්‍යං, මජ්ඣිමො චෙපි මං වදෙය්‍ය

මහණෙනි; ඉමෙසං ඛො තිණ්ණං ධම්මානං, මේ ත්‍රිවිධ ධර්මයන් සම්බන්ධව වනාහි; අතිත්තො, තෘප්ති රහිතවූ; අප්පටිවානො, උත්කණ්ඨා රහිතවූ හෙවත් නොපසු බස්නා වීර්‍යය ඇත්තාවූ; මාතුගාමො, මාගම; කාලං කරොතීති, කළුරිය කෙරේයයි වදාළේය.

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වො, තොපට; අසන්තසන්නිවාසඤ්ච, අසත්පුරුෂයන්ගේ සහවාසයද; සන්තසන්නිවාසඤ්ච, සත්පුරුෂයන්ගේ සහවාසයද; දෙසිස්සාමි, දෙසනා කරන්නෙමි; තං, ඒ දෙසනාව; සුණාථ, අසව්;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථඤ්ච, කෙසේ නම්; අසන්තසන්නිවාසො හොති, අසත්පුරුෂයන්ගේ සහවාසය වේද; කථඤ්ච, කෙසේනම්; අසන්තො, අසත්පුරුෂයෝ; සන්නිවසන්ති, සන්නිවාස කෙරෙද්ද හෙවත් සමග වෙසෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; ථෙරස්සභික්ඛුනො, ස්ථවිර භික්ෂුහට; එවං හොති, මෙබඳු සිතක් වෙයි; ථෙරොපි, ස්ථවිර භික්ෂූතෙමේත්; මං, මට; නවදෙය්‍ය, (අවවාද වශයෙන් හෝ අනුශාසනා වශයෙන්) නොකියාවා; මජ්ඣිමොපි, (පස් වසින් වැඩි දසවසින් අඩු වස් ඇති) මධ්‍යම තෙමේද; නවදෙය්‍ය, නොකියාවා හෙවත් අවවාදාදිය නොකෙරේවා; නවොපි, (පස් වසින් අඩු වස් ඇති) නවක භික්ෂූතෙමේද; මං, මට; නවදෙය්‍ය නොකියාවා හෙවත් අවවාදිය නොකෙරේවා; අහං, මම; ථෙරම්පි, ස්ථවිර භික්ෂුවටත්; නවදෙය්‍යං, නොකියන්නෙමි; අහං, මම; මජ්ඣිමම්පි, මධ්‍යම භික්ෂුවහටත්; නවදෙය්‍යං; නොකියන්නෙමි; අහං, මම; නවම්පි, නවකභික්ෂුහටත්; නවදෙය්‍යං, නොකියන්නෙමි; චෙ, ඉදින්; ථෙරොපි, ස්ථවිර තෙමේත්; මං, මට, වදෙය්‍ය, කියන්නේනම්; මං, මට; අහිතානු

නවො චෙපි මං වදෙය්‍ය අහිතානුකම්පි මං වදෙය්‍ය නො හිතානුකම්පි නොති නං වදෙය්‍යං විහෙසෙය්‍යම්පි නං පස්සම්පිස්ස න පටිකරෙය්‍යං, එවං ඛො භික්ඛවෙ අසන්තසන්නිවාසො හොති එවං ච අසන්තො සන්නිවසන්ති—කථඤ්ච භික්ඛවෙ සන්තසන්නිවාසො හොති? කථඤ්ච සන්තො සන්නිවසන්ති? ඉධ භික්ඛවෙ ථෙරස්ස භික්ඛුනො එවං හොති ථෙරොපි මං වදෙය්‍ය මජ්ඣිමොපි මං වදෙය්‍ය නවොපි මං වදෙය්‍ය ථෙරම්පහං වදෙය්‍යං මජ්ඣිමම්පහං වදෙය්‍යං නවම්පහං වදෙය්‍යං ථෙරො චෙපි මං වදෙය්‍ය හිතානුකම්පි මං වදෙය්‍ය නො අහිතානුකම්පි සාධූති නං වදෙය්‍යං න නං විහෙසෙය්‍යං පස්සම්පිස්ස පටිකරෙය්‍යං මජ්ඣිමො චෙපි මං වදෙය්‍ය—නවො චෙපි මං

කම්පි, අහිත කැමැත්තේ; වදෙය්‍ය, කියන්නේය. හිතානුකම්පි, හිත කැමැත්තේ; නවදෙය්‍ය, නොකියන්නේය; (එහෙයින්) නොඉති, තොපගේ වචනය නොකරන්නෙමියි; නං, ඕහට; වදෙය්‍යං, කියන්නෙමි; නං, ඕහට; විහෙසෙය්‍යම්පි, (වචනය නොකිරීමෙන්) වෙහෙස ද කරන්නෙමි; පස්සම්පි, දක්නේද හෙවත් දන්නේ නමුත්; අස්ස, ඊට; නපටිකරෙය්‍යං, ප්‍රතිකර්ම නොකරන්නෙමි නොහොත් තාගේ වචනය නොකරන්නෙමි (කියායි). මජ්ඣිමස්සභික්ඛුනො, මධ්‍යම භික්ෂුවක්හටද; එවං හොති, මෙබඳු අදහසක් වෙයි; නවස්සපි භික්ඛුනො, නවකභික්ෂුවක්හටත්;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඛො, මෙසේ වනාහි; අසන්තසන්නිවාසො හොති, අසත්පුරුෂ සන්නිවාසය වෙයි; එවංච, මෙසේද; අසන්තො, අසාධූහු; සන්නිවසන්ති, සන්නිවාස කෙරෙත්. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථඤ්ච, කෙසේනම්; සන්තසන්නිවාසො, සාධුසංවාසය හෙවත් සත්පුරුෂයන්ගේ සහවාසය; හොති, වේද; කථඤ්ච, කෙසේනම්; සන්තො, සාධූහු; සන්නිවසන්ති, සමග වෙසෙද්ද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ සස්නෙහි; ථෙරස්සභික්ඛුනො, ස්ථවිර භික්ෂුහට; එවං හොති, මෙබඳු අදහසක් වෙයි; ථෙරොපි, ස්ථවිරතෙමේත්; මං, මට; වදෙය්‍ය, (අවවාද වසයෙන් හෝ අනුශාසනා වශයෙන්) කියාවා—පෙ—අහං, මම; ථෙරම්පි, ස්ථවිර භික්ෂුහටත්; වදෙය්‍යං, කියන්නෙමි;—පෙ—වෙ, ඉදින් ථෙරොපි, ස්ථවිරතෙමේත්; මං, මට; වදෙය්‍ය, කියන්නේ නම්; හිතානුකම්පි, හිත කැමැත්තේ හෙවත් යහපත කැමැත්තේ; වදෙය්‍ය, කියන්නේය. අහිතානුකම්පි, අහිත කැමැත්තේ; මං, මට; නොවදෙය්‍ය, නොකියන්නේය; සාධුඉති, මැනවැයි හෙවත් ඔබ විසින් යහපතක් කියන ලද්දේයයි; නං, ඕහට; වදෙය්‍යං, කියන්නෙමි; නං, ඕහට; නවිහෙසෙය්‍යං, වෙහෙස නොකරන්නෙමි; පස්සම්පි, දක්නේද; අස්ස, ඊට හෙවත් ඔහුගේ වචනයට; පටිකරෙය්‍යං, ප්‍රතිකර්ම කරන්නෙමියි (කියායි); මජ්ඣිමස්සපිභික්ඛුනො, මධ්‍යම භික්ෂුවටද; එවං හොති, මෙබඳු අදහසක් වෙයි;—

වදෙය්‍ය හිතානුකම්පී මං වදෙය්‍ය නො අහිතානුකම්පී සාධූති නං වදෙය්‍ය න නං විහෙසෙය්‍යං පසස්මපිස්ස පටිකරෙය්‍යං මජ්ඣිමස්සපි භික්ඛුනො එවං හොති—නවස්සපි භික්ඛුනො එවං හොති ථෙරොපි මං වදෙය්‍ය මජ්ඣිමොපි මං වදෙය්‍ය නවොපි මං වදෙය්‍ය ථෙර ම්පහං වදෙය්‍යං මජ්ඣිමම්පහං වදෙය්‍යං නවම්පහං වදෙය්‍යං ථෙරො චෙපි මං වදෙය්‍ය හිතානුකම්පී මං වදෙය්‍ය නො අහිතානුකම්පී සාධූති නං වදෙය්‍යං න නං විහෙසෙය්‍යං පස්සම්පිස්ස පටිකරෙය්‍යං මජ්ඣිමො චෙපි මං වදෙය්‍ය—නවො චෙපි මං වදෙය්‍ය හිතානුකම්පී මං වදෙය්‍ය නො අහිතානුකම්පී සාධූති නං වදෙය්‍යං න නං විහෙසෙය්‍යං පස්සම්පිස්ස පටිකරෙය්‍යං එවං ඛො භික්ඛවෙ සන්තාසන්නි වාසො හොති එවං ච සන්තො සන්නිවසන්තීති.

12 යස්මිං භික්ඛවෙ අධිකරණෙ උභතො වචීසංසාරො දිට්ඨිප ළාසො චෙතසො ආඝාතො අප්පච්චයො අනභිරද්ධි අජ්ඣත්තං න සුවූපසන්තං හොති තස්මෙතං භික්ඛවෙ අධිකරණෙ පාටිකඞ්ඛං දීඝත්තාය ඛරත්තාය වාළත්තාය සංවත්තිස්සති භික්ඛූ ච න ඵාසුං විහරිස්සන්ති.

13 යස්මිඤ්ච ඛො භික්ඛවෙ අධිකරණෙ උභතො වචීසංසාරො දිට්ඨිපළාසො චෙතසො ආඝාතො අප්පච්චයො අනභිරද්ධි අජ්ඣත්තං

නවස්සපි භික්ඛුනො, නවක භික්ෂුවටද;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඛො, මෙසේ වනාහි; සන්තසන්නිවාසො, සත්පුරුෂ සන්නිවාසය; හොති, වෙයි; එවංච, මෙසේද; සන්තො, සත්පුරුෂයෝ; සන්නිවසන්තීති, සන්නිවාස කෙරෙත්යයි වදාළේය.

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මිං අධිකරණෙ, විවාදාදි යම් අධිකරණයෙක්හි; උභතො, දෙපසෙහි; වචීසංසාරො, ආක්‍රොශ ප්‍රතික්‍රොශාදි වශයෙන් පවත්නා වචනද; දිට්ඨිපළාසො, දෘෂ්ටිය නිසා උපන් යුග ග්‍රාහයද; චෙතසො, චිත්තයාගේ; ආඝාතො, කොපයද; අප්පච්චයො, නොසතුටු ආකාරය හෙවත් දොම්නසද; අනභිරද්ධි, අනභිරද්ධියයි කියනලද කොපයද (යනමේ සියල්ල); අජ්ඣත්තං, නියකාධ්‍යාත්ම සඞ්ඛ්‍යාත තමන් චිත්තයෙහි; නවූපසන්තං හොති, මනාකොට නොසංසිඳුනේ වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මිං අධිකරණෙ, ඒ අධිකරණයෙහි; එතං, මෙය; පාටිකඞ්ඛං, කැමති විය යුතුයි; (කුමක්ද) දීඝත්තාය, දීර්ඝ භාවය පිණිස හෙවත් කලක් පැවැත්ම පිණිස; ඛරත්තාය, රළු බැව් පිණිස; වාළත්තාය, චණ්ඩ භාවය පිණිස; සංවත්තිස්සති, පවතින්නේය; භික්ඛූච, භික්ෂූහුද; ඵාසුං, සැපසේ; නවිහරිස්සන්තීති, වාසය නොකරන්නාහුය යන මේයයි වදාළේය.

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මිං චඛො අධිකරණෙ, යම් අධිකරණයෙක්හි වනාහි; උභතො, දෙපාර්ශ්වයෙහි; වචීසංසාරො,

සුවූපසන්තං හොති තස්මිං තං භික්ඛවෙ අධිකරණෙ පාටිකඞ්ඛං න දීඝත්තාය ඛරත්තාය වාලත්තාය සංවත්තිස්සති භික්ඛූ ච ඵාසුං විහරිස්සන්තීති.

වග්ගො පඨමො.

1 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ? ගිහීසුඛං ච පබ්බජ්ජාසුඛඤ්ච, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං පබ්බජ්ජාසුඛන්ති

2 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ කාමසුඛඤ්ච නෙක්ඛම්මසුඛඤ්ච, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං නෙක්ඛම්මසුඛන්ති.

3 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ? උපධිසුඛඤ්ච නිරුපධිසුඛඤ්ච ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙසුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං නිරුපධිසුඛන්ති.

ආක්‍රොශාදී වශයෙන් පවත්නා වචනයද—පෙ—අනභිරඩි, අනභිරඩියයි කියනලද කොපයද (යනමේ සියල්ල); අජ්ඣත්තං, නියත ධ්‍යාත්ම සඞ්ඛ්‍යාත තමන් චිත්තයෙහි හා පිරිසෙහි; සුවූපසන්තං, මනාකොට සංසිඳුනේ වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මිං අධිකරණෙ, ඒ අධිකරණයෙහි; එතං, මෙය; පාටිකඞ්ඛං, කැමැතිවිය යුතුයි; (කුමක්ද) දීඝත්තාය, දීර්ඝ භාවය පිණිස; ඛරත්තාය, කෘර භාවය පිණිස; වාලත්තාය, ව්‍යාල භාවය පිණිස හෙවත් චණ්ඩ භාවය පිණිස; නසංවත්තිස්සති, නොපවත්නේය; භික්ඛූච, භික්ෂූහුද; ඵාසුං, සැපසේ; විහරිස්සන්තීති, වාසය කරන්නාහු යන මේයයි වදාළේය.

සවැනිවර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානි ද්වෙසුඛානි, මේ සැපයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්; කතමානිද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්?; ගිහීසුඛංච, (පස්කම් රස මූල් කොට ඇති) ගිහි සැපයද; පබ්බජ්ජාසුඛංච, ප්‍රව්‍රජා සැපයද හෙවත් ප්‍රව්‍රජාව මූල් කොට ඇති සැපයද යන දෙකයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානිඛොද්වෙ, මොහු දෙදෙන වනාහි; සුඛානි, සැපයෝ වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං, මේ සැප දෙක අතුරෙන්; යදිදං, යම් මේ; පබ්බජ්ජා සුඛං, පැවිදි සැපයක් වේද; එතං, මෙය; අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—කාමසුඛංච, කාමයන් අරබයා උපන් සැපයද; නෙක්ඛම්මසුඛංච, ප්‍රව්‍රජාව අරමුණු කොට උපන් සැපයද; (යන දෙකයි)—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—උපධිසුඛංච, ත්‍රෛභූමික සැපයද හෙවත් ලෞකික සැපයද; නිරුපධිසුඛංච, ලොකුත්තර සැපයද; යන දෙකයි;—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

4 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ? සාසවඤ්ච සුඛං අනාසවඤ්ච සුඛං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං අනාසවං සුඛන්ති.

5 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ? සාමිසඤ්ච සුඛං නිරාමිසඤ්ච සුඛං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙසුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං නිරාමිසං සුඛන්ති.

6 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ අරියසුඛඤ්ච අනරියසුඛඤ්ච ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං අරියසුඛන්ති.

7 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ? කායිකඤ්ච සුඛං චෙතසිකඤ්ච සුඛං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං චෙතසිකං සුඛන්ති.

8 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ, සප්පීතිකඤ්ච සුඛං නිප්පීතිකඤ්ච සුඛං, ඉමානිඛො භික්ඛවෙ ද්වෙසුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං නිප්පීතිකං සුඛන්ති.

9 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ? සාතසුඛඤ්ච උපෙක්ඛාසුඛඤ්ච, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං උපෙක්ඛා සුඛන්ති.

---

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සාසවංච සුඛං, ආශ්‍රව සහිත සැපයද හෙවත් ආශ්‍රවයන්ට ප්‍රත්‍යයවූ වර්‍තන සැපයද; අනාසවංච සුඛං, ආශ්‍රව රහිත සැපයද හෙවත් නිර්‍වාණ සැපයද; (යන දෙකයි)—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සාමිසංච සුඛං, සාමිස සැපයද හෙවත් සංසාර වර්‍තය අනුව ගියාවූ සැපයද; නිරාමිසංච සුඛං, නික්ලෙශ සැපයද හෙවත් නිවන් සැපයද; (යන දෙකයි)—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—අරියසුඛංච, ආර්‍ය්‍යයන් සම්බන්ධ සැපයද; අනරියසුඛංච, අනාර්‍ය්‍යවූ පෘථග්ජනයන්ට අයත් සැපයද; (යන දෙකයි)—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කායිකසුඛංච, කාය විඥාන සහගත සැපයද; චෙතසිකසුඛංච, මනොද්වාරික සැපයද; (යන දෙකයි)—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සප්පීතිකංච සුඛං, ප්‍රීතිසහගත සැපයද හෙවත් ප්‍රථම ද්විතීයධ්‍යාන සැපයද; නිප්පීතිකංච සුඛං, ප්‍රීති රහිත සැපයද හෙවත් තෘතීය චතුර්‍ථධ්‍යාන සහගත සැපයද (යන දෙකයි—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි-පෙ-සාතසුඛංච, ප්‍රථම ද්විතීය තෘතීය ධ්‍යාන සැපයද; උපෙක්ඛාසුඛංච, චතුර්‍ථධ්‍යාන සැපයද; (යන දෙකයි)—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

10 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ? සමාධිසුඛඤ්ච අසමාධිසුඛඤ්ච ඉමානිඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං සමාධි සුඛන්ති

11 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි, ද්වෙ? සප්පීතිකාරම්මණඤ්ච සුඛං නිප්පීතිකාරම්මණඤ්ච සුඛං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං නිප්පීතිකාරම්මණං සුඛන්ති

12 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ? සාතාරම්මණඤ්ච සුඛං උපෙක්ඛාරම්මණඤ්ච සුඛං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං උපෙක්ඛාරම්මණං සුඛන්ති

13 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ සුඛානි, කතමානි ද්වෙ? රූපාරම්මණඤ්ච සුඛං අරූපාරම්මණඤ්ච සුඛං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙසුඛානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං යදිදං අරූපාරම්මණං සුඛන්ති.

වග්ගො දුතියො.

---

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සමාධිසුඛංච, සමාධි සැපයද හෙවත් අර්පණාවට හෝ උපචාරයට පැමිණි සැපයද; අසමාධිසුඛංච, අසමාධි සැපයද අර්පණාදියට නොපැමිණි සැපයද (යන දෙකයි—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සප්පීතිකාරම්මණංච සුඛං, ප්‍රථම ද්විතීය ධ්‍යානයන් අරමුණු කොට උපන් සැපයද; නිප්පීතිකාරම්මණංච සුඛං, තෘතීය චතුර්ථ ධ්‍යානයන් අරමුණු කොට උපන් සැපයද; (යන දෙකයි)—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සාතාරම්මණංච සුඛං, ප්‍රථමාදි ත්‍රිවිධ ධ්‍යානයන් අරමුණු කොට උපන් සැපයද; උපෙක්ඛාරම්මණංච සුඛං, චතුර්ථ ධ්‍යානය අරමුණු කොට උපන් සැපයද; (යන දෙකයි)—පෙ—අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—රූපාරම්මණංච සුඛං, රූපාවචර චතුර්ථධ්‍යානය අරමුණු කොට උපන් සැපයද; අරූපාරම්මණංච සුඛං, අරූපාවචර ධ්‍යානයන් අරමුණු කොට උපන් සැපයද; (යන දෙකයි)—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙසං ද්වින්නං සුඛානං, මේ සැප දෙක අතුරෙන්; යදිදං, යම් මේ; අරූපාරම්මණංච සුඛං, අරූප ධ්‍යානයන් අරමුණු කොට උපන් සැපයක් වේද; එතං, මෙය; අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

දෙවෙනි වර්ගයයි.

1 සනිමිත්තා භික්ඛවෙ උප්පජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා නො අනිමිත්තා, තස්සෙව නිමිත්තස්ස පහානා එවං තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා න හොන්ති.

2 සනිදානා භික්ඛවෙ උප්පජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා නො අනිදානා, තස්සෙව නිදානස්ස පහානා එවං තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා න හොන්ති

3 සහෙතුකා භික්ඛවෙ උප්පජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා නො අහෙතුකා, තස්සෙව හෙතුස්ස පහානා එවං තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා න හොන්ති.

4 සසඞ්ඛාරා භික්ඛවෙ උප්පජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා නො අසඞ්ඛාරා, තෙසංයෙව සඞ්ඛාරානං පහානා එවං තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා න හොන්ති.

5 සප්පච්චයා භික්ඛවෙ උප්පජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා නො අප්පච්චයා, තස්සෙව පච්චයස්ස පහානා එවං තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා න හොන්ති.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි, පාපකා, ලාමකවූ: අකුසලා ධම්මා, අකුසලධර්මයෝ; සනිමිත්තා, කාරණසහිතවූවාහු; උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්; නො අනිමිත්තා, කාරණරහිතවූවාහු නූපදිත්; තස්සෙව නිමිත්තස්ස, ඒ කාරණයාගේම; පහාණා, ප්‍රහාණයෙන්; එවං, මෙසේ; තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා, ඒ ලාමක අකුශලධර්මයෝ; න හොන්ති, නොවෙත් හෙවත් නූපදිත්යයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පාපකා අකුසලා ධම්මා, ලාමකවූ අකුශල ධර්මයෝ, සනිදානා, නිදානයෙන් සහිතවූවාහු: උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්; නො අනිදානා, නිදානරහිතවූවාහු නූපදිත්, තස්සෙව නිදානස්ස, ඒ නිදානයාගේම;-පෙ-නොවෙත්යයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-සහෙතුකා, හේතුසහිතවූවාහු; උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්, නො අහෙතුකා. හේතුරහිතවූවාහු නූපදිත්; තස්සෙව හෙතුස්ස, ඒ හේතුහුගේම;-පෙ-න හොන්ති, නොවෙත් යයි වදාළේය;

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි,-පෙ-සසඞ්ඛාරා, සංස්කාරසහිතවූවාහු; -පෙ-නො අසඞ්ඛාරා, සංස්කාරරහිතවූවාහු නූපදිත්, තස්සෙව සඞ්ඛාරස්ස, ඒ සංස්කාරයාගේම;-පෙ-න හොන්ති, නොවෙත්යයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-සප්පච්චයා, ප්‍රත්‍යයසහිතවූවාහු; -පෙ-නො අප්පච්චයා, ප්‍රත්‍යරහිතවූවාහු නූපදිත්; තස්සෙව පච්චයස්ස, ඒ ප්‍රත්‍යයාගේම;-පෙ-න හොන්ති, නොවෙත්යයිවදාළේය.

6 සරූපා භික්ඛවෙ උප්පජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා නො අරූපා, තස්සෙව රූපස්ස පහානා එවං තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා න හොන්ති.

7 සවෙදනා භික්ඛවෙ උප්පජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා නො අවෙදනා, තස්සායෙව වෙදනාය පහානා එවං තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා න හොන්ති.

8 සසඤ්ඤා භික්ඛවෙ උප්පජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා නො අසඤ්ඤා, තස්සායෙව සඤ්ඤාය පහානා එවං තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා න හොන්ති.

6 සවිඤ්ඤාණා භික්ඛවෙ උප්පජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා නො අවිඤ්ඤාණා, තස්සෙව විඤ්ඤාණස්ස පහානා එවං තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා න හොන්ති

10 සඞ්ඛතාරම්මණා භික්ඛවෙ උප්පජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා නො අසඞ්ඛතාරම්මණා, තස්සෙව සඞ්ඛතස්ස පහානා එවං තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා න හොන්තීති

---

6 භික්ඛවෙ; මහණෙනි;-පෙ=සරූපා, රූපසහිතවූවාහු හෙවත් කාරුණ්‍යසහිතවූවාහු;-පෙ-නොඅරූපා, කාරුණ්‍යරහිතවූවාහු නූපදිත්; තස්සෙව රූපස්ස, එම රූපසංඛ්‍යාත කාරණයාගේම;-පෙ-නහොන්ති, නොවෙත්යයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-සවෙදනා, වෙදනාසහිතවූවාහු නොහොත් ප්‍රත්‍යයසම්ප්‍රයුක්ත වෙදනාඇතිකල්හි;-පෙ- උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්; නොඅවේදනා, වෙදනාරහිතවූවාහු නූපදිත්; -පෙ-නහොන්ති, නොවෙත්යයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-සසඤ්ඤා, සංඥාසහිතවූවාහු;-පෙ-නොඅසඤ්ඤා, සංඥාරහිතවූවාහු නූපදිත්;-පෙ-නහොන්ති, නොවෙත්යයි වදාළේය

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සවිඤ්ඤාණා, විඥානසහිතවූවාහු; -පෙ-නොඅවිඤ්ඤාණා, විඥානරහිතවූවාහු නූපදිත්;-පෙ-නහොන්ති.නොවෙත්යයි වදාළේය.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-සඞ්ඛතාරම්මණා, ප්‍රත්‍යයෙන් නිපන් සංස්කෘතධර්මයන් අරමුණුකොටඇත්තාහු; උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්; නොඅසඞ්ඛතාරම්මණා, අසංස්කෘත නිර්වාණය අරමුණු කොට ඇත්තාහු; නූපදිත්; තස්සෙවසඞ්ඛතස්ස, ඒ ප්‍රත්‍යයොත්පන්න ධර්මයාගේම; පහානා, ප්‍රහාණයෙන්; එවං, එසේ; තෙ පාපකා අකුසලාධම්මා, ඒලාමක අකුශලධර්මයෝ; නහොන්ති, නොවෙත්යයි වදාළේය.

වග්ගො තතියො.

1 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? චෙතොවිමුත්ති ච පඤ්ඤාවිමුත්ති ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති

2 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? පග්ගාහො ච අවික්ඛෙපො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

3 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? නාමච රූපච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

4 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? විජ්ජා ච විමුත්ති ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති

5 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? භවදිට්ඨි ච විභවදිට්ඨි ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

6 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? අහිරිකච අනොත්තප්පච ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති..

තුන්වෙනි වර්ගයයි.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙද්වෙධම්මා, මේධර්මයෝ දෙදෙනෙක්වෙත්; කතමෙ ද්වෙ, කවරදෙදෙනෙක්දයත්?; චෙතොවිමුත්තිච, චිත්තවිමුක්තියද හෙවත් ඵලසමාධියද; පඤ්ඤාවිමුත්තිච, ප්‍රඥාවිමුක්තියද හෙවත් ඵලප්‍රඥාවද යනදෙදෙනයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙඛො, මේවනාහි; ද්වෙ ධම්මාඉති, ධර්මයෝදෙදෙන යයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-පග්ගාහොච, ප්‍රග්‍රහයද හෙවත් වීර්‍යයද; අවික්ඛෙපොච,අවික්ෂෙපයද හෙවත් චිත්තෙකාග්‍රතාවද යන දෙදෙනයි,-පෙ-ඉමෙ ද්වෙ ධම්මාඉති, මේධර්මයෝ දෙදෙන යයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ- නාමංච, (චතුර්විධඅරූපස්කන්ධ යයි කියනලද)නාමයද; රූපංච, (රූපස්කන්ධයයිකියනලද) රූපයද; යනදෙදෙනයි;-පෙ-

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-විජ්ජා ච, ඵලඥානසංඛ්‍යාතවිද්‍යාවද; විමුත්තිච, තත්සම්ප්‍රයුක්ත අවශෙෂධර්මසංඛ්‍යාත විමුක්තියද යන දෙදෙනයි;-පෙ-

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-භවදිට්ඨිච, භවදෘෂ්ටියද හෙවත් ශාශ්වතදෘෂ්ටියද; විභවදිට්ඨිච, විභවදෘෂ්ටියද හෙවත් උච්ඡෙදදෘෂ්ටියද යන දෙදෙනයි;-පෙ-

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ- අහිරිකංච, පවිකිරීමෙහි ලජ්ජා නැතිබවද; අනොත්තප්පංච, පාපයෙහිබියනැතිබවද යන දෙදෙනයි,-පෙ-

7 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා. කතමෙ ද්වෙ? හිරි ච ඔත්තප්පඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

8 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා කතමෙ ද්වෙ? දොවචස්සතා ච පාප මිත්තතා ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

9 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? සොවචස්සතා ච කල්‍යාණමිත්තතා ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

10 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා කතමෙ ද්වෙ? ධාතුකුසලතා ච මනසිකාර කුසලතා ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

11 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? ආපත්තිකුසලතා ච ආපත්ති වුට්ඨානකුසලතා,ච ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

වග්ගො චතුත්ථො.

1 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ බාලා, කතමෙ ද්වෙ?යො ච අනාගතං භාරං වහති යො ච ආගතං භාරං න වහති,ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ බාලා.

---

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- හිරිච, පව්කිරීමෙහි ලජ්ජාවද; ඔත්තප්පච, පාපයෙහි බියබවද යන දෙදෙනයි;-පෙ-

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පෙ-දොවචස්සතාව, දුර්වචභාවයද; ගෙවත් අවවාදානුශාසනාවශයෙන් නොකියයුතු බවද;පාපමිත්තතාව, පවිටුමිතුරන් ඇතිබවද යන දෙදෙනයි; පෙ-

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සොවචස්සතාව, සුවචභාවයද,කල්‍යාණමිත්තතාව, කලණමිතුරන් ඇතිබවද යන දෙදෙනයි;-පෙ-

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි,-පෙ- ධාතුකුසලතාව, අටලොස්ධාතූන් දැනීමෙහි දක්‍ෂභාවයද; මනසිකාරකුසලතාව, (ඒ ධාතූන් අනිත්‍යාදිවශයෙන් ත්‍රිලක්‍ෂණයට නගා) මෙනෙහිකිරීමෙහි දක්‍ෂභාවයද; යන දෙදෙනයි.-පෙ-

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-ආපත්තිකුසලතාව, පඤ්චවිධවූද සප්තවිධවූද ආපත්තිස්කන්ධයන් දැනීමෙහි දක්‍ෂභාවයද;ආපත්ති වුට්ඨානකුසලතාව, ඇවතින් නැඟීසිටිමෙහි දක්‍ෂභාවයද, (යන දෙදෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙඛො ද්වෙ ධම්මාති, මේ ධර්මයෝදෙදෙනයයි වදාළේය.

සතරවෙනි වගියයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉමෙඛො බාලා, මේබාලයෝ හෙවත් අඥනයෝ දෙදෙනෙක්වෙත්; කතමෙ ද්වෙ ... රදෙදෙනෙක්ද යත්?; යොච, යමෙකුත්; අනාගතං, තමන්ට ... නොපැමිණියාවූ හෙවත් තමන්ට අයිතිනැත්තාවූ; භාරං, සඞ්ඝජිත්‍යාදි දසවිධ සව්රභාරය; වහති, උසුලයිද;යොච යමෙකුත්, ආගතං,තමන් වෙතනොපැමිණියාවූ හෙවත් තමන්ට අයිතිවූ;භාරං, යථොක්ත

2 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පණ්ඩිතා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච ආගතං භාරං වහති යො ච අනාගතං භාරං න වහති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පණ්ඩිතාති.

3 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ බාලා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අකප්පියෙ කප්පියසඤ්ඤී, යො ච කප්පියෙ අකප්පියසඤ්ඤී, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ බාලා.

4 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පණ්ඩිතා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අකප්පියෙ අකප්පියසඤ්ඤී යො ච කප්පියෙ කප්පියසඤ්ඤී, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පණ්ඩිතාති.

5 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ බාලා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අනාපත්තියා ආපත්තිසඤ්ඤී යො ච ආපත්තියා අනාපත්තිසඤ්ඤී, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ බාලා.

6 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පණ්ඩිතා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අනාපත්තියා අනාපත්තිසඤ්ඤී යො ච ආපත්තියා ආපත්තිසඤ්ඤී, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පණ්ඩිතාති.

බර; නොවහති, නුසුලසිද; (යන මොහු දෙදෙනායි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො වෙ, මොහුදෙදෙනාවනාහි; බාලා, බාල යෝයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙවෙ, මේදෙදෙනෙක්; පණ්ඩිතා, පණ්ඩිතයෝවෙත්,-පෙ-යොච, යමෙකුත්; ආගතංභාරං, පැමිණි බර;වහති,උසුලසිද; අනාගතංභාරං, නොපැමිණි යථොක්තබර; නොවහති, නුසුලසිද;-පෙ-පණ්ඩිතාඉති, පණ්ඩිතයෝයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ- යොච, යමෙකුත්; අකප්පියෙ, කැපනුවූසිංහමාංසාදියෙහි; කප්පියසඤ්ඤී, මේ කැපය යන සංඥා ඇත්තේවේද; කප්පියෙ, කැපවූ; කුම්භීලබිලාරමාංසාදියෙහි; අකප්පියසඤ්ඤී, මේ නොකැපය යන සංඥා ඇත්තේවේද;-පෙ- බාලා, බාලයෝයයි වදාළේය.

4 භික්ඛවෙ,මහණෙනි;-පෙ-අකප්පියෙ,නොකැපවූවෙහි; අකප්පියසඤ්ඤී, නොකැපය යන සංඥාඇත්තේවේද; කප්පියෙ,කැපවූවෙහි; කප්පියසඤ්ඤී, කැපයයන සංඥාඇත්තේවේද-පෙ-

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-අනාපත්තියා, පිළිවිසභාණ්ඩ බොවනාදිඇවැත්නැතිකාරණෙහි;ආපත්තිසඤ්ඤී,ඇවැත්යයන සංඥා ඇත්තේවේද; ආපත්තියා, ඇවතෙහි; අනාපත්තිසඤ්ඤී, ඇවැත්යයන සංඥාඇත්තේවේද;-පෙ-

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-මෙහි අරුත් සුගමයි.

7 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ බාලා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අධම්මෙ ධම්මසඤ්ඤී යො ච ධම්මෙ අධම්මසඤ්ඤී, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ බාලා.

8 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පණ්ඩිතා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අධම්මෙ අධම්මසඤ්ඤී යො ච ධම්මෙ ධම්මසඤ්ඤී, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පණ්ඩිතාති.

9 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ බාලා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අවිනයෙ විනයසඤ්ඤී යොච විනයෙ අවිනයසඤ්ඤී, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ බාලා.

10 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පණ්ඩිතා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච අවිනයෙ අවිනයසඤ්ඤී යො ච විනයෙ විනයසඤ්ඤී, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පණ්ඩිතාති.

11 ද්වින්නං භික්ඛවෙ ආසවා වඩ්ඪන්ති, කතමෙසං ද්වින්නං? යො ච න කුක්කුච්චායිතබ්බං කුක්කුච්චායති යො ච කුක්කුච්චායිතබ්බං න කුක්කුච්චායති, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං ආසවා වඩ්ඪන්ති.

---

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—අධම්මෙ, අධර්මයෙහි; ධම්මසඤ්ඤී, ධර්මය යන සංඥා ඇත්තේවේද; ධම්මෙ, ධර්මයෙහි; අධම්මසඤ්ඤී, අධර්මය යන සංඥා ඇත්තේවේද; —පෙ—සෙසු අරුත් සුගමයි;

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—මෙහි අරුත් සුගමයි;

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—අවිනයෙ, විනය නුවූවෙහි; විනයසඤ්ඤී, විනය යන සංඥා ඇත්තේවේද; විනයෙ, විනය ධර්මයෙහි; අවිනයසඤ්ඤී, අවිනය නොවේය යන සංඥාඇත්තේ වේද—පෙ—සෙස්ස සුගමයි.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—මෙහි අරුත් සුගමයි.

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වින්නං, දෙදෙනෙකුන්ට; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ හෙවත් කෙලෙශයෝ; වඩ්ඪන්ති, වැඩෙත්; කතමෙසං ද්වින්නං, කවරදෙදෙනෙකුන්ටද යත්? යොච, යමෙකුන්; නකුක්කුච්චායිතබ්බං, කුකුස්නොකටයුතු සඞ්ඝභොග අපළපනාදිය; කුක්කුච්චායති, කුකුස් කෙරෙයිද; යොච, යමෙකුත්; කුක්කුච්චායිතබ්බං, කුකුස් කළයුතු සංඝභොග පළපනාදිය; නකුක්කුච්චායති, කුකුස් නොකෙරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉමෙසං ඛො ද්වින්නං, මේ දෙදෙනහට වනාහි; ආසවා, කෙලෙශයෝ; වඩ්ඪන්තීති, වැඩෙත්යයි වදාළේය;

12 ද්වින්නං භික්ඛවෙ ආසවා න වඩ්ඪන්ති, කතමෙසං ද්වින්නං? යො ච න කුක්කුච්චායිතබ්බං න කුක්කුච්චායති යො ච කුක්කුච්චායිතබ්බං කුක්කුච්චායති, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං ආසවා න වඩ්ඪන්තීති

13 ද්වින්නං භික්ඛවෙ ආසවා වඩ්ඪන්ති, කතමෙසං ද්වින්නං? යො ච අකප්පියෙ කප්පියසඤ්ඤී යො ච කප්පියෙ අකප්පියසඤ්ඤී ඉමෙ සං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං ආසවා වඩ්ඪන්ති

14. ද්වින්නං භික්ඛවෙ ආසවා න වඩ්ඪන්ති,කතමෙසං ද්වින්නං? යො ච අකප්පියෙ අකප්පියසඤ්ඤී යො ච කප්පියෙ කප්පියසඤ්ඤී, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං ආසවා න වඩ්ඪන්තීති.

15 ද්වින්නං භික්ඛවෙ ආසවා වඩ්ඪන්ති, කතමෙසං ද්වින්නං? යො ච අනාපත්තියා ආපත්තිසඤ්ඤී යො ච ආපත්තියා අනාපත්තිසඤ්ඤී, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං ආසවා වඩ්ඪන්ති.

16 ද්වින්නං භික්ඛවෙ ආසවා න වඩ්ඪන්ති, කතමෙසං ද්වින්නං? යො ච අනාපත්තියා අනාපත්තිසඤ්ඤී, යො ච ආපත්තියා ආපත්තිසඤ්ඤී, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං ආසවා න වඩ්ඪන්තීති.

17 ද්වින්නං භික්ඛවෙ ආසවා වඩ්ඪන්ති, කතමෙසං ද්වින්නං; යො ච අධම්මෙ ධම්මසඤ්ඤී යො ච ධම්මෙ අධම්මසඤ්ඤී, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං ආසවා වඩ්ඪන්ති.

18 ද්වින්නං භික්ඛවෙ ආසවා න වඩ්ඪන්ති, කතමෙසං ද්වින්නං? යො ච අධම්මෙ අධම්මසඤ්ඤී යො ච ධම්මෙ ධම්මසඤ්ඤී, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං ආසවා න වඩ්ඪන්ති.

19 ද්වින්නං භික්ඛවෙ ආසවා වඩ්ඪන්ති, කතමෙසං ද්වින්නං? යො ච අවිනයෙ විනයසඤ්ඤී යො ච විනයෙ අවිනයසඤ්ඤී, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං ආසවා වඩ්ඪන්ති.

---

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වින්නං, දෙදෙනෙකුන්ට; ආසවා, කාමාදි ආශ්‍රවයෝ; නවඩ්ඪන්ති, නොවැඩෙත්;—පෙ—යොච, යමෙකුත්; නකුච්චායිතබ්බං, කුකුස්නොකටයුත්ත; නකුක්කුච්චායති, කුකුස් නොකෙරේද; යොච, යමෙකුත්; කුක්කුච්චායිතබ්බං, කුකුස්කළයුත්ත; කුක්කුච්චායති, කුකුස්කෙරේද;-පෙ- නවඩ්ඪන්තීති, නොවැඩෙත්යනි [illegible]ලේය.

20 ද්වින්නං භික්ඛවෙ ආසවා න වඩ්ඪන්ති, කතමේසං ද්වින්නං? යො ච අවිනයෙ අවිනය සඤ්ඤී යො ච විනයෙ විනයසඤ්ඤී, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ද්වින්නං ආසවා න වඩ්ඪන්තීති.

බාලවග්ගො පඤ්චමො

දුතියො පණ්ණාසකො සමත්තො

1 ද්වෙමා භික්ඛවෙ ආසා දුප්පජහා, කතමා ද්වෙ? ලාභාසා ච ජීවිතාසා ච, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ආසා දුප්පජහාති.

2 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා දුල්ලභා ලොකස්මිං, කතමෙ ද්වෙ? යො ච පුබ්බකාරී යො ච කතඤ්ඤූ කතවෙදී, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පුග්ගලා දුල්ලභා ලොකස්මිං.

3 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා දුල්ලභා ලොකස්මිං, කතමෙ ද්වෙ? තිත්තො ච තප්පෙතා ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පුග්ගලා දුල්ලභා ලොකස්මිං.

---

(13) (14) (15) (16) (17) (18) (19) (20) මේ සූත්‍රවල අරුත් සුගමයි. මෙම වර්ගයේ (3) සූත්‍රයේ පටන් (12) සූත්‍රය දක්වා ඇති සූත්‍රවලින් දතයුතුයි.

පස්වෙනි බාලවර්ගයයි.

ද්විතීය පණ්ණාසකය සමාප්තයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමා ද්වෙ ආසා, මේ ආශාවෝ හෙවත් තෘෂ්ණාවෝ දෙදෙනෙක්; දුප්පජහා, හරින්ට දුෂ්කරවූවාහු වෙත්; කතමා ද්වෙ, කවරදෙදෙනෙක්දයත්? ලාභාසාච, ප්‍රත්‍යයලාභාශා වද; ජීවිතාසාච ජීවිතාශාවද යන දෙදෙනයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමා ඛො ද්වෙ ආසා, මේ ආශාවෝදෙදෙන වනාහි; දුප්පජහා ඉති, හරින්ට දුෂ්කරවූවෝමවෙතැයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ පුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක්; ලොකස්මිං, ලෝකයෙහි; දුල්ලභා, දුර්ලභවෙත්; හෙවත් ලබාගන්ට දුෂ්කරවෙත්;—පෙ—යොච, යමෙකුත්; පුබ්බකාරී, පූර්වකාරීවූයේ හෙවත් පළමුකොට උපකාර කරන්නේවේද; යොච, යමෙකුත්; කතඤ්ඤූ, කෙළෙහිගුණ දන්නේ; කතවෙදී, කළගුණ ප්‍රකටකොට දක්නේ වේනම්;(මේ දෙදෙනයි)භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො ද්වෙ පුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ දෙදෙන; ලොකස්මිං, ලොකයෙහි; දුල්ලභා, දුර්ලභවෙත්යයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි,—පෙ—තිත්තොච, ප්‍රත්‍යෙකබුද්ධාදි තෘප්තියට පැමිණි පුද්ගලතෙමේද; තප්පෙතාච, සෙස්සන් තෘප්තියට පමුණුවන පුද්ගලතෙමේද හෙවත් සම්‍යක් සම්බුද්ධතෙමේද යන දෙදෙනයි;—පෙ—

4 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා දුතප්පයා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච ලද්ධං ලද්ධං නික්ඛිපති යො ච ලද්ධං ලද්ධං විස්සජ්ජෙති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පුග්ගලා දුතප්පයා

5 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා සුතප්පයා, කතමෙ ද්වෙ? යො ච ලද්ධං ලද්ධං න නික්ඛිපති යො ච ලද්ධං ලද්ධං න විස්සජ්ජෙති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පුග්ගලා සුතප්පයා.

6 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පච්චයා රාගස්ස උප්පාදාය, කතමෙ ද්වෙ? සුභනිමිත්තඤ්ච අයොනිසොමනසිකාරො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පච්චයා රාගස්ස උප්පාදාය.

7 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පච්චයා දොසස්ස උප්පාදාය. කතමෙ ද්වෙ? පටිඝනිමිත්තඤ්ච අයොනිසො මනසිකාරො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පච්චයා දොසස්ස උප්පාදාය.

8 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පච්චයා මිච්ඡාදිට්ඨියා උප්පාදාය, කතමෙ ද්වෙ? පරතො ච ඝොසො අයොනිසො මනසිකාරො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පච්චයා මිච්ඡාදිට්ඨියා උප්පාදාය.

---

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි, දුතප්පයා, දායකයා විසින් තර්පණය කරන්ට (තෘප්තියට පමුණුවන්ට) දුෂ්කරවූ; ඉමෙ ද්වෙ පුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්;—පෙ—යොච, යමෙකුත්; ලද්ධං ලද්ධං, ලදලද වස්තුව; නික්ඛිපති, නික්ෂෙප කෙරේද හෙවත් නිධානගත කෙරේද; යොච, යමෙකුත්, ලද්ධං ලද්ධං, ලද ලද වස්තුව; විස්සජ්ජෙති,අනුන්ට දේද; (යන මේ දෙදෙනායි)—පෙ—

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සුතප්පයා, තර්පණය කරන්ට සුකරවූ —පෙ–න නික්ඛිපති,නික්ෂෙප නොකෙරේද හෙවත්නිධානගතකොට නොතබයිද;—පෙ—නවිස්සජ්ජෙති, සියල්ලට නොදී තමන්ට යැපෙන පමණ ගෙණ සෙස්ස දෙයිද;(යන මේ දෙදෙනායි;)–පෙ–

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; රාගස්ස, පඤ්චකාමගුණික රාගයාගේ උප්පාදාය, ඉපදීම පිණිස; ඉමෙ ද්වෙ පච්චයා, මේ ප්‍රත්‍යයයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්;—පෙ—සුභනිමිත්තඤ්ච, ඉෂ්ටාරම්මණයද; අයොනිසො මනසිකාරොච, අනුපායමනස්කාරයද; යන දෙදෙනායි)—පෙ—

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දොසස්ස, ද්වේෂයාගේ; උප්පාදාය, ඉපදීම පිණිස;—පෙ—පටිඝනිමිත්තඤ්ච, අනිෂ්ටාරම්මණයද හෙවත් ක්‍රොධාරම්මණයද; අයොනිසො මනසිකාරොච, අනුපායමනස්කාරයද; (යන මේ දෙදෙනායි;—පෙ—

8 භික්ඛවෙ,මහණෙනි;මිච්ඡාදිට්ඨියා,මිථ්‍යාදෘෂ්ටීහුගේ;උප්පාදාය, ඉපදීම පිණිස;–පෙ–පරතොච ඝොසො, අනුන්ගෙන් අසද්ධර්මශ්‍රවණය කිරීමද; අයොනිසො මනසිකාරොච, අනුපායමනස්කාර

9 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පච්චයා සම්මාදිට්ඨියා උප්පාදාය, කතමෙ ද්වෙ? පරතො ච ඝොසො යොනිසො ච මනසිකාරො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පච්චයා සම්මාදිට්ඨියා උප්පාදාය.

10 ද්වෙමා භික්ඛවෙ ආපත්තියො, කතමා ද්වෙ? ලහුකා ච ආපත්ති ගරුකා ච ආපත්ති, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ආපත්තියො.

11 ද්වෙමා භික්ඛවෙ ආපත්තියො, කතමා ද්වෙ? දුට්ඨුල්ලා ච ආපත්ති අදුට්ඨුල්ලා ච ආපත්ති, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ආපත්තියො.

12 ද්වෙමා භික්ඛවෙ ආපත්තියො, කතමා ද්වෙ? සාවසෙසා ච ආපත්ති අනවසෙසා ච ආපත්ති ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ආපත්තියොති.

ආසාවග්ගො පඨමො.

1 සද්ධො භික්ඛවෙ භික්ඛු එවං සම්මා ආයාචමානො ආයා,

යෙද;–පෙ–යනදෙදෙනයි–පෙ–ඉමෙඛොවෙ පච්චයා, මේ ප්‍රත්‍යය යෝ දෙදෙනයයි වදාළේය.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සම්මාදිට්ඨියා, සම්‍යග්දෘෂ්ටිහුගේ; උප්පාදාය, ඉපැදීමට–පෙ–පරතොච ඝොසො, අනුන්ගෙන් සද්ධර්ම ශ්‍රවණය කිරීමද; යොනිසොමනසිකාරොච, උපායමනස්කාරයද; (යන දෙදෙනයි)–පෙ–

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමා ද්වෙ ආපත්තියො, මේ ආපත්තීහු දෙදෙනක්වේත්;–පෙ–ලහුකාචආපත්ති, ලුහු ඇවතද හෙවත් පාචිත්‍යාදි පඤ්චාපත්තිස්කන්ධයද; ගරුකාචආපත්ති, ගරුඇවතද හෙවත් පාරාජිකාදිගරුකාපත්තියද;(යන මේ දෙදෙනයි.)–පෙ–

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;–පෙ–දුට්ඨුල්ලාච ආපත්ති, නපුර ඇසුරුකල ඇවතද හෙවත් පාරාජිකාදි ගරුකාපත්තියද; අදුට්ඨුල්ලාච ආපත්ති, නපුර ඇසුරුනොකල ඇවතද හෙවත් පාචිත්‍යාදි අදුට්ඨුල්ලාපත්තියද; (යනදෙදෙනයි)–පෙ–

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;–පෙ–සාවසෙසාච ආපත්ති, අවශෙෂ සහිතවූ ඇවතද හෙවත් සඞ්ඝාදිශෙෂාදිසාවශෙෂ ආපත්තියද; අනවසෙසාච ආපත්ති, අවශෙෂරහිතවූ ඇවතද හෙවත් පාරාජිකාපත්තියද; (යනදෙදෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාවෙ, ආපත්තියොඉති, මෙ ආපත්තීහු දෙදෙනයයි වදාළේය.

පළමුවෙනි ආශාවර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සද්ධො, සැදැහැවත්වූ; භික්ඛු, මහණ තෙම; එවං, මෙසේ; සම්මා, මනාකොට; ආයාචමානො, ආයාචනාකරන්නේ හෙවත් ප්‍රාර්ථනාකරන්නේ; ආයාචෙය්‍ය, අයා

ච්ඡෙය්‍ය, තාදිසො හොමි යාදිසා සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානාති, එසා භික්ඛවෙ තුලා එතං පමාණං මම සාවකානං භික්ඛූනං යදිදං සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානාති.

2 සද්ධා භික්ඛවෙ භික්ඛුනී එවං සම්මා ආයාචමානා ආයාචෙය්‍ය තාදිසා හොමි යාදිසා ඛෙමා ච භික්ඛුනී උප්පලවණ්ණා චාති, එසා භික්ඛවෙ තුලා එතං පමාණං මම සාවිකානං භික්ඛුනීනං යදිදං ඛෙමා ච භික්ඛුනී උප්පලවණ්ණා චාති.

3 සද්ධො භික්ඛවෙ උපාසකො එවං සම්මා ආයාචමානො ආයාචෙය්‍ය තාදිසො හොමි යාදිසො චිත්තො ච ගහපති හත්ථකො ච ආළවකොති, එසා භික්ඛවෙ තුලා එතං පමාණං මම සාවකානං උපාසකානං යදිදං චිත්තො ච ගහපති හත්ථකො ච ආළවකොති.

වනය කරන්නේය හෙවත් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේය;(සොසද?)සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලානා, සැරියුත් මුගලන් දෙනම; යාදිසා, යම්බඳු වෙත්නම්; තාදිසො හොමිඉති, එබඳුවෙමියි කියායි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මම සාවකානං, මාගේ ශ්‍රාවකවූ; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; යදිදං, යම්මේ; සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා, සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන මක්වේද; එසා, මෝතොමෝ; තුලා, (තමන්ගුණ දැනාදිය තීරණයකිරීමට) තුලාවයි; එතං පමාණං ඉති, මේ ප්‍රමාණයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සද්ධා, ශ්‍රද්ධා ඇත්තාවූ; භික්ඛුනී, භික්ෂුණියතොමෝ; එවං, මෙසේ ආයාචමානා, ආයාචනාකරන්නී; සම්මා, මනාකොට; ආයාචෙය්‍ය, ආයාචනාකරන්නීය (ශොසද?) ඛෙමාච භික්ඛුනී, ඛෙමානම් භික්ෂුණියද; උප්පලවණ්ණාච, උපුල්වන්නම් භික්ෂුණියද; යාදිසා, යම්බඳුවේනම්; තාදිසා හොමිඉති, එබඳුවෙමියි කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, මම සාවිකානං, මාගේ ශ්‍රාවිකාවූ; භික්ඛුනීනං, භික්ෂුණීන් අතුරෙන්; යදිදං, යම්මේ ඛෙමාච භික්ඛුනී, ඛෙමානම් භික්ෂුණියක්වේද; උප්පලවණ්ණාච, උප්පලවණ්ණනම් භික්ෂුණියක්වේද; එසා, මෝතොමෝ; තුලා, තුලාවයි; එතං පමාණං, මේ ප්‍රමාණයයි වදාළේය.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සද්ධො, සැදැහැවත්වූ; උපාසකො, උවැසිතෙම; =පෙ= චිත්තොච ගහපති, චිත්තනම් ගෘහපතියෙක්වේද; හත්ථකො ආළවකොච, හත්ථකනම් ආළවකයෙක්වේද; යාදිසො, යම්බඳුවේද; තාදිසො හොමිඉති, එබඳුවෙමියි කියායි, =පෙ= මම සාවකානං, මාගේ ශ්‍රාවකවූ; උපාසකානං, උවැසියන් අතුරෙන්; =පෙ=

4 සද්ධා භික්ඛවෙ උපාසිකා එවං සම්මා ආයාචමානා ආයාචෙය්‍ය තාදිසා හොමි යාදිසා ඛුජ්ජුත්තරා ච උපාසිකා වෙළුකණ්ටකියා ච නන්දමාතාති, එසා භික්ඛවෙ තුලා එතං පමාණං මම සාවිකානං උපාසිකානං යදිදං ඛුජ්ජුත්තරා ච උපාසිකා වෙළුකණ්ටකියා ච නන්දමාතාති.

5 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො අබ්‍යත්තො අසප්පුරිසො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවති, කතමෙහි තීහි? අනනුවිච්ච අපරියොගාහෙත්වා අවණ්ණාරහස්ස වණ්ණං භාසති--අනනුවිච්ච අපරියොගාහෙත්වා වණ්ණාරහස්ස අවණ්ණං භාසති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො අබ්‍යත්තො අසප්පුරිසො ඛතං උපහතං අත්තානං

---

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සද්ධා, සැදැහැවත්වූ; උපාසිකා, උපාසිකාතොමෝ; එවං, මෙසේ; ආයාචමානා, ආයාචනාකරන්නී; සම්මා, මනාකොට; ආයාචෙය්‍ය, ආයාචනාකරන්නීය; (කෙසේද?) ඛුජ්ජුත්තරාච උපාසිකා, ඛුජ්ජුත්තරානම් උපාසිකාතොමෝද; වෙළුකණ්ටකියාච නන්දමාතා, වෙළුකණ්ටකියානම් නන්දමාතෘතොමෝද;=පෙ=එසා මෝතොමෝ; තුලා, තුලාවයි හෙවත් තීරණය කිරීමයි; එතං පමාණං, මේ ප්‍රමාණයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහි ධම්මෙහි, තිවිධ ධර්මයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; බාලො, බාලවූ; අබ්‍යත්තො, ව්‍යක්ත නුවූ; අසප්පුරිසො, අසත්පුරුෂතෙම; ඛතං, සාරුදම්නලද ගුණ ඇති; උපහතං, නසනලද ගුණ ඇති, අත්තානං, ආත්මය, පරිහරති, පරිහරණය කෙරෙති හෙවත් පොෂ්‍යකෙරෙයි; සාවජ්ජොච හොති, සදොස්කෙනෙක්ද වෙයි; විඤ්ඤූනං, විඥයන්ට; සානුවජ්ජො, උපවාද සහිතවූවෙක්දවෙයි; බහුඤ්ච, බොහෝවූද; අපුඤ්ඤං, අකුසල්; පසවති, රැස්කෙරෙයි; කතමෙහි තීහි, කවර තිවිධ ධර්මයකින්ද?; අනනුවිච්ච, නොදැන හෙවත් විනිශ්චයනොකොට; අපරියොගාහෙත්වා, අනුප්‍රවෙශනොකොට; අවණ්ණාරහස්ස, අගුණප්‍රකාශකටයුත්තාගේ හෙවත් වරදවා පිළිපදින්නාවූ තීර්ථකාදීන්ගේ; වණ්ණං භාසති,(මේතෙම මනා පිළිපන්නෙකැයි යනාදීන්) ගුණකියයිද;=පෙ=වණ්ණාරහස්ස, ගුණවර්ණනාකළයුතු බුද්ධාදීගුණවතුන්ගේ; අවණ්ණං භාසති, අගුණකියාද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහි ඛො තීහි ධම්මෙහි, මේතිවිධ ධර්මයෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; බාලො, අඥානවූ; අබ්‍යත්තො, ව්‍යක්ත නුවූ; අසප්පුරිසො, අසප්පුරුෂතෙම, ඛතං ,ගුණසාරුදම්නලද්දවූ, උපහතං, ගුණනසන

පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො විඤ්ඤූනං. බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවතීති.

6 ද්වීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො බ්‍යත්තො සප්පුරිසො අක්ඛතං අනුපහතං අත්තානං පරිහරති අනවජ්ජො ච හොති අනනුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච පුඤ්ඤං පසවති, කතමෙහි ද්වීහි? අනුවිච්ච පරියොගාහෙත්වා අවණ්ණාරහස්ස අවණ්ණං භාසති-අනුවිච්ච පරියොගාහෙත්වා වණ්ණාරහස්ස වණ්ණං භාසති ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ද්වීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො බ්‍යත්තො සප්පුරිසො අක්ඛතං අනුපහතං අත්තානං පරිහරති අනවජ්ජො ච හොති අනනුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච පුඤ්ඤං පසවතීති.

7 ද්වීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො අබ්‍යත්තො අසප්පුරිසො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවති, කතමෙහි ද්වීහි? අනනුවිච්ච අපරියොගාහෙත්වා අප්පසාදනීයෙ ඨානෙ පසාදං උපදංසෙති- අනනුවිච්ච අපරියොගාහෙත්වා පසාදනීයෙ ඨානෙ

ලද්දවූ; අත්තානං, ආත්මය; පරිහරති, පරිහරණය කෙරෙයි හෙවත් රක්‍ෂා කෙරෙයි; සාවජ්ජොච හොති, දොස්සහිතවූවෙක්ද වෙයි; විඤ්ඤූනං, නුවණැත්තන්ට; සානුවජ්ජො, උපවාදසහිතයෙක්ද වෙයි; බහුං අපුඤ්ඤංච, බොහෝ අකුසල්ද; පසවතීති, රැස් කෙරේයයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වීහි ධම්මෙහි, ද්විවිධධර්මයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; පණ්ඩිතො, පණ්ඩිතවූ; බ්‍යත්තො, ව්‍යක්තවූ; සප්පුරිසො, සත්පුරුෂතෙම; අක්ඛතං, ගුණසාරු නොදමනලද්දවූ; අනුපහතං, ගුණනොනසනලද්දවූ; අත්තානං, ආත්මය; පරිහරති, පොෂ්‍යකෙරෙයි; අනවජ්ජොච හොති, නිරවද්‍යයෙක්ද වෙයි; විඤ්ඤූනං, නුවණැත්තන්ට; අනනුවජ්ජො, උපවාදරහිතයෙක් වෙයි; බහුඤ්ච පුඤ්ඤං, බොහෝකුසල්ද; පසවති, රැස්කෙරෙයි;=පෙ=අවණ්ණාරහස්ස, අගුණකියයුතු තීර්ථකාදීන්ගේ; අවණ්ණං භාසති, අගුණකියාද;=පෙ=වණ්ණාරහස්ස, ගුණවර්ණනා කළයුතු බුද්ධාදීගුණවතුන්ගේ; වණ්ණං භාසති, ගුණකියාද,=පෙ= පසවතීති, රැස්කෙරේයයිවදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;=පෙ=අප්පසාදනීයෙ ඨානෙ, අප්‍රසාද කටයුතු කාරණයෙහි හෙවත් නොපැහැදියයුත්තෙහි; පසාදං උපදංසෙති, (මේ මනා ප්‍රතිපදාවැයි) ප්‍රසාදය උපදවයිද;=පෙ=

අප්පසාදං උපදංසෙති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ද්වීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො අබ්‍යත්තො අසප්පුරිසො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුච අපුඤ්ඤං පසවති.

8 ද්වීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො බ්‍යත්තො සප්පුරිසො අක්ඛතං අනුපහතං අත්තානං පරිහරති අනවජ්ජො ච හොති අනනුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුච පුඤ්ඤං පසවති, කතමෙහි ද්වීහි? අනුවිච්ච පරියොගාහෙත්වා අප්පසාදනීයෙ ඨානෙ අප්පසාදං උපදංසෙති—අනුවිච්ච පරියොගාහෙත්වා පසාදනීයෙ ඨානෙ පසාදං උපදංසෙති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ද්වීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො බ්‍යත්තො සප්පුරිසො අක්ඛතං අනුපහතං අත්තානං පරිහරති අනවජ්ජො ච හොති, අනනුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුච පුඤ්ඤං පසවතීති.

9 ද්වීසු භික්ඛවෙ මිච්ඡා පටිපජ්ජමානො බාලො අබ්‍යත්තො අසප්පුරිසො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුච පුඤ්ඤං පසවති, කතමෙසු ද්වීසු? මාතරි ච පිතරි ච, ඉමෙසු ඛො භික්ඛවෙ ද්වීසු මිච්ඡා පටිපජ්ජමානො බාලො අබ්‍යත්තො අසප්පුරිසො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුච අපුඤ්ඤං පසවති.

10 ද්වීසු භික්ඛවෙ සම්මා පටිපජ්ජමානො පණ්ඩිතො බ්‍යත්තො සප්පුරිසො අක්ඛතං අනුපහතං අත්තානං පරිහරති අනවජ්ජො ච හොති අනනුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුච පුඤ්ඤං පසවති, කතමෙසු ද්වීසු? මාතරි ච පිතරි ච, ඉමෙසු ඛො භික්ඛවෙ ද්වීසු සම්මා පටිපජ්ජමානො පණ්ඩිතො බ්‍යත්තො සප්පුරිසො අක්ඛතං අනු

පසාදනීයෙඨානෙ, ප්‍රසාදය උපදවියයුතු කාරණයෙහි හෙවත් පැහැදියයුත්තෙහි; අප්පසාදංඋපදංසෙති, (මේ මිථ්‍යාප්‍රතිපදාව යයි) ප්‍රසාදයනූපදවාද;=පෙ=පසවතීති, රැස්කෙරේයයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—(මෙහි අරුත් මේවර්ගයේ කී සූත්‍රාර්ථ නයින් දතයුතු)

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වීසු, දෙවිධ කාරණයෙක්හි හෙවත් දෙදෙනෙකුන්කෙරෙහි; මිච්ඡා පටිපජ්ජමානො, වරදවා පිළිපදින්නාවූ;—පෙ—මාතරිච, (මිත්තවින්දකයාමෙන්) මව්කෙරෙහිද; පිතරිච,(අජාසත්රජහුමෙන්)පියාකෙරෙහිද; (යන දෙදෙනා කෙරෙහිය) භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉමෙසුඛො ද්වීසු, මේ දෙදෙනා කෙරෙහි වනාහි;—පෙ—පසවති, රැස්කෙරෙයයි වදාළේය.

පහතං අත්තානං පරිහරති අනවජ්ජො ච හොති අනනුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච පුඤ්ඤං පසවතීති.

11 ද්වීසු භික්ඛවෙ මිච්ඡා පටිපජ්ජමානො බාලො අබ්‍යත්තො අසප්පුරිසො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවති, කතමෙසු ද්වීසු? තථාගතෙ ච තථාගත සාවකෙ ච, ඉමෙසු ඛො භික්ඛවෙ ද්වීසු මිච්ඡා පටිපජ්ජමානො බාලො අබ්‍යත්තො අසප්පුරිසො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවති.

12 ද්වීසු භික්ඛවෙ සම්මා පටිපජ්ජමානො පණ්ඩිතො බ්‍යත්තො සප්පුරිසො අක්ඛතං අනුපහතං අත්තානං පරිහරති අනවජ්ජො ච හොති අනනුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච පුඤ්ඤං පසවති, කතමෙසු ද්වීසු? තථාගතෙ ච තථාගතසාවකෙ ච, ඉමෙසු ඛො භික්ඛවෙ ද්වීසු සම්මා පටිපජ්ජමානො පණ්ඩිතො බ්‍යත්තො සප්පුරිසො අක්ඛතං අනුපහතං අත්තානං පරිහරති අනවජ්ජො ච හොති අනනුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච පුඤ්ඤං පසවතීති.

13 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? සචිත්තවොදානඤ්ච න ච කිඤ්චි ලොකෙ උපාදියති, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

---

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—(මෙහි අරුත් මෙමවර්ගයෙහි කියනලද සූත්‍රාර්ථයෙන් දතයුතුයි.

11 භික්ඛවෙ,මහණෙනි;—පෙ—තථාගතෙච,(දෙව්දත්තෙරහු මෙන්) තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහිද; තථාගතසාවකෙච, (කොකාලික ස්ථවිරමෙන්)තථාගත ශ්‍රාවකයෙකුකෙරෙහිද;(යන දෙතැන්හිය) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙසුඛො ද්වීසු,මේ විවිධස්ථානයෙහි හෙවත් මේ විවිධ පුද්ගලයන් කෙරෙහි;—පෙ—පසවති, රැස්කෙරේයයි වදාළේය.

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—තථාගතෙ, (ආනන්දස්ථවිර මෙන්) තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහිද; තථාගතසාවකෙ, (භූතවාලිකාසිටුපුත්‍රමෙන්)තථාගත ශ්‍රාවකයෙකු කෙරෙහිද;(යන විවිධ පුද්ගලයන් කෙරෙහිය)—පෙ—පසවතීති, රැස්කෙරේයයි වදාළේය.

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝදෙදෙනෙක්වෙත්;කතමෙ ද්වෙ, කවරදෙදෙනෙක්දයත්? සචිත්තවොදානච,ස්වකීය චිත්තයාගේ පිරිසිදු බවද හෙවත් අෂ්ටවිධ සමාපත්තියද;ලොකෙ,සංස්කාරලොකයෙහිහෙවත් රූපාදිධර්මයන්හි; න ච කිඤ්චි උපාදියති,කිසියම්එකම ධර්මයකුත් උපාදානවශයෙන් නොගණීනම් එයද; (යන දෙදෙනයයි.)—පෙ—

14 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? කොධො ච උපනාහො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

15 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? කොධවිනයො ච උපනාහවිනයො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

ආයාචනවග්ගො දුතියො.

1 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ දානානි, කතමානි ද්වෙ? ආමිසදානඤ්ච ධම්මදානඤ්ච, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ දානානි,එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං දානානං යදිදං ධම්මදානන්ති.

2 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ යාගා, කතමෙ ද්වෙ? ආමිසයාගො ච ධම්මයාගො ච ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ යාගා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං යාගානං යදිදං ධම්මයාගොති.

3 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ චාගා, කතමෙ ද්වෙ? ආමිසචාගො ච ධම්මචාගොච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ චාගා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං චාගානං යදිදං ධම්මචාගොති.

---

14 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—කොධොච, ක්‍රොධයද;උපනාහොච,බද්ධවෛරයද; යනදෙදෙනයි)—පෙ—

15 භික්ඛවෙ, මහණෙනි)—පෙ—කොධවිනයොච, ක්‍රොධය නික්මවීමද; උපනාහවිනයොච, බද්ධවෛරය නික්මවීමද (යනදෙදෙනයි). භික්ඛවෙ මහණෙනි;ඉමෙඛො ද්වෙ ධම්මාති,මේධර්මයෝ දෙදෙනායයි වදාළේය.

විතිය වර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ,මහණෙනි;ද්වෙමානි ද්වෙ දානානි, මේ දානයෝ දෙදෙනෙක්වෙත්;කතමානි ද්වෙ,කවර දෙදෙනෙක්දයත්;ආමිසදානංච, චීවරාදිචතුර්විධ ප්‍රත්‍යය ප්‍රදානය කිරීම් සඞ්ඛ්‍යාත) ආමිසදානයද; ධම්මදානංච,(නිවන් පැමිණීමෙහි පිළිවෙත් කියාදීම් සංඛ්‍යාත)ධර්මදානයද;(යන දෙදෙනයි). භික්ඛවෙ,මහණෙනි; ඉමානිඛො, මේවනා ;ද්වෙදානානි, දානයෝදෙදෙනමෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙසං ද්වින්නං දානානං, මේද්විවිධදාන අතුරෙන්; යදිදං,යම් මේ; ධම්මදානං, ධර්මදානයක් වේද; එතං, මේදානය; අග්ගං ඉති, ශ්‍රෙෂ්ඨයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමෙයාගා, මේ යාගයෝදෙදෙනෙක්වෙත් හෙවත් පිදීම් දෙකක් වෙත්; ආමිසයාගොච, ආමිසයාගයද හෙවත් යාගසංඛ්‍යාත ආමිස පූජාවද;ධම්මයාගොච, ධර්මයාගයද හෙවත් ධර්මපූජාවද; (යන දෙදෙනයි.) භික්ඛවෙ, මහණෙනි;ඉමෙ ඛො ද්වෙයාගා,මේයාගයෝදෙදෙනමෙත්;—පෙ—

4 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පරිච්චාගා, කතමෙ ද්වෙ? ආමිසපරිච්චාගො ච ධම්මපරිච්චාගො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පරිච්චාගා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං පරිච්චාගානං යදිදං ධම්මපරිච්චාගොති.

5 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ භොගා, කතමෙ ද්වෙ? ආමිසභොගො ච ධම්මභොගො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ භොගා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං භොගානං යදිදං ධම්මභොගොති.

ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ සම්භොගා, කතමෙ ද්වෙ? ආමිසසම්භොගො ච ධම්මසම්භොගො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සම්භොගා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සම්භොගානං යදිදං ධම්මසම්භොගොති

7 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ සංවිභාගා, කතමෙ ද්වෙ? ආමිසසංවිභාගො ච ධම්මසංවිභාගො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සංවිභාගා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සංවිභාගානං යදිදං ධම්මසංවිභාගොති.

8 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ සඞ්ගහා, කතමෙ ද්වෙ? ආමිසසඞ්ගහො ච

---

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙවෙ චාගා, මේ ත්‍යාගයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්;—පෙ—ආමිසචාගො ච, ආමිෂ සඞ්ඛ්‍යාත චතුර්විධ ප්‍රත්‍යය ත්‍යාගයද; ධම්මචාගො ච, ධර්මත්‍යාගයද හෙවත් ධර්මදානයද;(යනදෙදෙනායි)—පෙ—

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;ඉමෙවෙ පරිච්චාගා, මේපරිත්‍යාගයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්;—පෙ—ආමිස පරිච්චාගො ච, ආමිෂපරිත්‍යාගයද හෙවත් සිව්පසය පිදීමද; ධම්මපරිච්චාගො ච; ධර්මපරිත්‍යාගයද, හෙවත් අමෘතප්‍රාප්තිප්‍රතිපදා කියාදීමද; (යන දෙදෙනායි) —පෙ—

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමෙභොගා, මේභොගයෝ දෙදෙනෙක් වෙත් හෙවත් මේ බුදීම් දෙකක්වෙත්;—පෙ—ආමිසභොගො ච,සිව්පසය බුදීමද;ධම්මභොගො ච,ධර්මභුජනයද;හෙවත් (අවබොධකිරීම්වශයෙන්) ධර්මය බුදීමද (යනදෙදෙනායි)—පෙ—

6 භික්ඛවෙ,මහණෙනි;ද්වෙමෙ සම්භොගා, මේ සම්භොගයෝ දෙදෙනෙක්වෙත් හෙවත් මේමනා බුදීම් දෙකක්වෙත්;—පෙ—

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමෙ සංවිභාගා, මේ සංවිභජනයෝ දෙදෙනෙක්වෙත් හෙවත් මේ මනාබෙදීම් දෙකක්වෙත්;—පෙ—ආමිසසංවිභාගො ච, චතුර්විධප්‍රත්‍යය සංවිභජනයද; ධම්මසංවිභාගො ච, ධර්මසංවිභජනයද; (යන දෙදෙනායි)—පෙ—

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;ද්වෙමෙසඞ්ගහා,මේ සඞ්ග්‍රහයෝ දෙදෙ

ධම්මසඞ්ගහො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සඞ්ගහා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සඞ්ගහානං යදිදං ධම්මසඞ්ගහොති.

9 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ අනුග්ගහා, කතමෙ ද්වෙ? ආමිසානුග්ගහො ච ධම්මානුග්ගහො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ අනුග්ගහා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං අනුග්ගහානං යදිදං ධම්මානුග්ගහොති.

10 ද්වෙමා භික්ඛවෙ අනුකම්පා, කතමා ද්වෙ? ආමිසානුකම්පා ච ධම්මානුකම්පා ච, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ අනුකම්පා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං අනුකම්පානං යදිදං ධම්මානුකම්පාති.

දානවග්ගො තතියො.

1 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ සංථාරා, කතමෙ ද්වෙ? ආමිසසංථාරො ච ධම්මසංථාරො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සංථාරා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සංථාරානං යදිදං ධම්මසංථාරොති.

2 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ පටිසංථාරා, කතමෙ ද්වෙ? ආමිසපටිසංථාරො ච ධම්මපටිසංථාරො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පටිසංථාරා,

---

දෙනෙක් වෙත්;-පෙ-ආමිසසඞ්ගහොව, සිව්පසයෙන් සංග්‍රහකිරීමද; ධම්මසඞ්ගහොව, ධර්මයෙන් සංග්‍රහකිරීමදයනදෙදෙනයි-පෙ-

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ද්වෙමෙ අනුග්ගහා, මේ අනුග්‍රහයෝ දෙදෙනෙක්වෙත්;-පෙ-ආමිස අනුග්ගහොව, ආමිසයෙන් අනුග්‍රහකිරීමද; ධම්මානුග්ගහොව, ධර්මයෙන් අනුග්‍රහකිරීමද යන දෙදෙනයි-පෙ-

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමා අනුකම්පා, මේඅනුකම්පාදෙකක් වෙත්;-පෙ-ආමිසානුකම්පාච, ආමිසයෙන් අනුකම්පාකිරීමද; ධම්මානුකම්පාච, ධර්මයෙන් අනුකම්පාකිරීමද යනදෙකයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාඛොද්වෙ, මේදෙකවනාහි. අනුකම්පා, අනුකම්පා නම්වේත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාසං ද්වින්නං අනුකම්පානං, මේ අනුකම්පාදෙකඅතුරෙන්; යදිදං, යම් මේ; ධම්මානුකම්පා, ධර්මයෙන් අනුකම්පා කිරීමක්වේද; එතං, මෙය; අග්ගංඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

තෘතීයදානවර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමෙ සන්ථාරා, මේ සන්ථරණයෝ දෙදෙනෙක්වෙත්;-පෙ-ආමිසසන්ථාරොච, ආමිසයෙන් සන්ථරණය කිරීමද හෙවත් සිව්පසයෙන් අන්තර ප්‍රතිච්ඡාදනයෙන් ඇතිරීමද; ධම්මසන්ථාරොච, ධර්මයෙන් එසේ ඇතිරීමද; (යන දෙදෙනයි)-පෙ-(සෙසු අරුත්කීනයින් දතයුතු).

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමෙ පටිසංථාරා, මේ ප්‍රතිසංස්තරණ

එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං පටිසංථාරානං යදිදං ධම්ම
පටිසංථාරොති.

3 ද්වෙමා භික්ඛවෙ එසනා, කතමා ද්වෙ?, ආමිසෙසනා ච ධම්මෙ
සනා ච, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ එසනා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමා
සං ද්වින්නං එසනානං යදිදං ධම්මෙසනාති.

4 ද්වෙමා භික්ඛවෙ පරියෙසනා, කතමා ද්වෙ? ආමිසපරියෙසනා
ච ධම්මපරියෙසනා ච, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පරියෙසනා, එත
දග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං පරියෙසනානං යදිදං ධම්මපරි
යෙසනාති.

5 ද්වෙමා භික්ඛවෙ පරියෙට්ඨියො, කතමා ද්වෙ? ආමිසපරියෙට්ඨි
ච ධම්මපරියෙට්ඨි ච, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පරියෙට්ඨියො, එතදග්ගං
භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං පරියෙට්ඨීනං යදිදං ධම්මපරියෙට්ඨීති.

6 ද්වෙමා භික්ඛවෙ පූජා, කතමා ද්වෙ? ආමිසපූජා ච ධම්මපූජා ච,
ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ පූජා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං
පූජානං යදිදං ධම්මපූජාති.

7 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ ආතිථෙය්‍යානි, කතමානි ද්වෙ? ආමිසාති

යෝ දෙදෙනෙක් වෙත්;-පෙ-ආමිසපටිසංථාරොච, ආමිසයෙන්
ප්‍රතිසංස්තාරණය කිරීමද;-පෙ-

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමා එසනා, මේසෙවීම් දෙදෙ
නෙක්වෙත්;-පෙ-ආමිසඑසනා ච,ආමිසය සෙවීමද; ධම්මඑසනා
ච, ධර්මය සෙවීමද;(යනදෙදෙනයි)-පෙ-

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමා පරියෙසනා, මේ පර්යේෂණ
යෝ දෙදෙනෙක් වෙත්;-පෙ-ආමිසපරියෙසනාච, ආමිෂපර්යේ
ෂණයද හෙවත් සිව්පස සෙවීමද; ධම්මපරියෙසනාච, ධර්මපර්යේ
ෂණයද හෙවත් ධර්මය සෙවීමද; (යනදෙදෙනයි)-පෙ-

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමා පරියෙට්ඨියො, මේ මස්තක
ප්‍රාප්තපර්යේෂණයෝ දෙදෙනෙක් වෙත් හෙවත් මුදුන් පැමිණි
සෙවීම් දෙකක් වෙත්;-පෙ-ආමිසපරියෙට්ඨි ච, මස්තකප්‍රාප්තවූ
ආමිෂපර්යේෂණයද;ධම්මපරියෙට්ඨිච, මස්තකප්‍රාප්ත ධර්මපර්යේ
ෂණයද; (යනදෙදෙනයි)-පෙ-

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමා පූජා, මේ පූජාදෙකක්වෙත්;
-පෙ-ආමිසපූජාච, ආමිෂපූජාවද හෙවත් සිව්පසයෙන් පිදීමද;
ධම්මපූජාච, ධර්මපූජාවද හෙවත් ධර්මයෙන් පිදීමද;(යනදෙකයි)
-පෙ-

7 භික්ඛවෙ,මහණෙනි;ද්වෙමානි ආතිථෙය්‍යානි, මේ ආගන්තු

පෙය්‍යඤ්ච ධම්මාධිපෙය්‍යඤ්ච, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ආධිපෙය්‍යානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං ආධිපෙය්‍යානං යදිදං ධම්මාධිපෙය්‍යන්ති.

8 ද්වෙමා භික්ඛවෙ ඉද්ධියො, කතමා ද්වෙ? ආමිසඉද්ධි ච ධම්මඉද්ධි ච, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ඉද්ධියො, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං ඉද්ධීනං යදිදං ධම්මිද්ධීති.

9 ද්වෙමා භික්ඛවෙ වුද්ධියො, කතමා ද්වෙ? ආමිසවුද්ධි ච ධම්මවුද්ධි ච, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ වුද්ධියො, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමාසං ද්වින්නං වුද්ධීනං යදිදං ධම්මවුද්ධීති.

10 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ රතනානි, කතමානි ද්වෙ? ආමිසරතනඤ්ච ධම්මරතනඤ්ච, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ රතනානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං රතනානං යදිදං ධම්මරතනන්ති.

11 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ සන්නිචයා, කතමෙ ද්වෙ? ආමිසසන්නිචයො ච ධම්මසන්නිචයො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ සන්නිචයා, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං සන්නිචයානං යදිදං ධම්මසන්නිචයොති.

කාදෘතයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්;—පෙ—ආමිසාතිපෙය්‍යංච, ආමිෂයෙන් කාරණ ආගන්තුකාදෘතයද; ධම්මාතිපෙය්‍යංච, ධර්මයෙන් කාරණ ආගන්තුකාදෘතයද;(යත දෙදෙනයි)—පෙ—

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමා ඉද්ධියො, මේ සෘද්ධිහු දෙදෙනෙක් වෙත්; හෙවත් අභිවෘද්ධි දෙකක් වෙත්,–පෙ–ආමිසිද්ධිච, ආමිෂසෘද්ධියද හෙවත් ආමිෂයෙන් අභිවෘද්ධියට පැමිණීමද; ධම්මඉද්ධිච, ධර්මසෘද්ධියද හෙවත් ධර්මයෙන් අභිවෘද්ධියට පැමිණීමද; (යන දෙදෙනයි)=පෙ=

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමා වුද්ධියො, මේ වැඩීම් දෙකක් වෙත්;—පෙ—ආමිසවුද්ධි ච, ආමිසයෙන් වැඩීමද; ධම්මවුද්ධිච, ධර්මයෙන් වැඩීමද; (යන දෙදෙනයි)—පෙ—

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමානි රතනානි, මේ රත්නයෝ දෙදෙනෙක්වෙත්;–පෙ–ආමිසරතනංච, ආමිසරත්නයද; ධම්මරතනංච, ධර්මරත්නයද යන දෙදෙනයි;—පෙ—

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමෙ සන්නිචයා, මේ රැස්වීම් හෙවත් වැඩීම් දෙකක් වෙත්;—පෙ—ආමිසසන්නිචයො ච, ආමිෂය සම්බන්ධ රැස්වීමද; ධම්මසන්නිචයොච, ධර්මය සම්බන්ධ රැස්වීමද; (යන දෙකයි)—පෙ—

12 ද්වෙමානි භික්ඛවෙ වෙපුල්ලානි, කතමානි ද්වෙ? ආමිස වෙපුල්ලඤ්ච ධම්ම වෙපුල්ලඤ්ච, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ වෙපුල්ලානි, එතදග්ගං භික්ඛවෙ ඉමෙසං ද්වින්නං වෙපුල්ලානං යදිදං ධම්ම වෙපුල්ලන්ති.

සන්ථාරවග්ගො.

1 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? සමාපත්තිකුසලතා ච සමාපත්තිවුට්ඨානකුසලතා ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

2 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? අජ්ජවඤ්ච මද්දවඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

3 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? ඛන්ති ච සොරච්චඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

4 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? සාඛල්‍යඤ්ච පටිසන්ථාරො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

---

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමානි වෙපුල්ලානි, මේ විපුලභාවයෝ දෙදෙනෙක්වෙත්-පෙ-ආමිස වෙපුල්ලඤ්ච, ආමිෂයසම්බන්ධ විපුලත්වයද; හෙවත් ආමිසයෙන් මහත් බවට පැමිණීමද; ධම්මවෙපුල්ලඤ්ච, ධර්මය සම්බන්ධ විපුලත්වයද; (යන දෙදෙනායි) භික්ඛවෙ මහණෙනි; ඉමානි ඛො ද්වෙ, මේ දෙදෙනවනාහි; වෙපුල්ලානි, විපුලභාවයෝවෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙසං ද්වින්නං වෙපුල්ලානං, මේවිපුලභාවයන් දෙදෙන අතුරෙන්; යදිදං, යම් මේ; ධම්මවෙපුල්ලං, ධර්මය සම්බන්ධ විපුලභාවයක්වේද; එතං මෙය; අග්ගං ඉති, අග්‍රයයි වදාළේය.

සතරවෙනි සන්ථාරවර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමෙ ධම්මා; මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්; කතමෙ ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක්දයත්; සමාපත්තිකුසලතා ච, සමාපත්තියට සමවැදීමෙහි දක්ෂ බවද; සමාපත්ති වුට්ඨාන කුසලතාච, සමාපත්තියෙන් නැගිටීමෙහි දක්ෂභාවයද, (යන දෙදෙනායි). භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො, මේවනාහි; ද්වෙ ධම්මා, ධර්මයෝ දෙදෙනායයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—අජ්ජවංච, සෘජුභාවයද; මද්දවංච, මෘදුභාවයද; (යන දෙදෙනයි)—පෙ—

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—ඛන්තිච, අධිවාසනක්ෂාන්තියද හෙවත් ඉවසීම ලක්ෂණ කොටඇති ක්ෂාන්තියද; සොරච්චංච, සුරත භාවයද හෙවත් සුසිල් බැවින් ඇතිවූ සුරත් බවද; (යන දෙදෙනයි.)

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සාඛල්‍යංච, සම්මොදනභාවයද

5 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? අවිහිංසා ච සොචෙය්‍යඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

6 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? ඉන්ද්‍රියෙසු අගුත්තද්වාරතාච භොජනෙ අමත්තඤ්ඤුතාච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා

7 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තද්වාරතාච භොජනෙ මත්තඤ්ඤුතා ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

8 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? පටිසඞ්ඛානබලඤ්ච භාවනාබලඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

9 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? සතිබලඤ්ච සමාධිබලඤ්ච ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

10 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? සමථො ච විපස්සනා ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

හෙවත් (සියුම් වචන වශයෙන්) අතිසන්තාෂ භාවයද; පටිසන්ථාරෝච, ප්‍රතිසංස්තරණයද හෙවත් (ධර්මයෙන් හෝ ආමිසයෙන් ඇතිරීමද; (යන දෙදෙනයි)—පෙ—

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—අහිංසාච, කරුණාපූර්වකභාවයද හෙවත් කුළුණු පෙරදැරි බවද; සොචෙය්‍යංච, සිල්විසින් පිරිසිදු බවද; (යන දෙදෙනයි)—පෙ—

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—ඉන්ද්‍රියෙසු, චක්ෂුරාදි ඉන්ද්‍රියයන්හි; අගුත්තද්වාරතා ච, වසනලද දොර නැතිබවද; භොජනෙ, භොජනයෙහි; අමත්තඤ්ඤුතාච, අමාත්‍රඥභාවයද; හෙවත් පමණ නොදන්නාබවද (යන දෙදෙනයි)—පෙ—

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—ඉන්ද්‍රියෙසු, ඇස්ඇඟිදුරන්හි; ගුත්තද්වාරතාච, වසනලද දොරඇතිබවද; භොජනෙ, භොජුනෙහි; මත්තඤ්ඤුතාච, පමණදන්නාබවද; (යන දෙදෙනයි)-පෙ-

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—පටිසඞ්ඛානබලංච, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාබලයද; භාවනාබලඤ්ච, භාවනාබලද; (යන දෙදෙනයි) —පෙ—

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි—පෙ—සතිබලඤ්ච, සතිබලයද; හෙවත් මුට්ඨස්සතියෙන් කම්පා නොවනහෙයින් බලයයි නම්ලද සිහියද; සමාධිබලඤ්ච, සමාධිබලයද හෙවත් උඩඟු බැවින් සැලවිය නොහැකි හෙයින් බලයයි නම්ලද සමාධියද; (යන දෙදෙනයි —පෙ—

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සමථොච, චිත්තෙකාග්‍රතාව

11 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ සීලවිපත්ති ච දිට්ඨිවිපත්ති ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

12 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? සීලසම්පදා ච දිට්ඨිසම්පදා ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

13 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? සීලවිසුද්ධි ච දිට්ඨිවිසුද්ධි ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

14 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? දිට්ඨිවිසුද්ධි ච යථා දිට්ඨිස්ස ච පධානං, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

15 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? අසන්තුට්ඨිතා ච කුසලෙසු ධම්මෙසු අප්පටිවානිතා ච පධානස්මිං, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

16 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? මුට්ඨස්සච්චඤ්ච අසම්පජඤ්ඤඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

17 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? සති ච සම්පජඤ්ඤඤ්ච

ද; විපස්සනාව, සංස්කාර පරිග්‍රාහක ඥානයද; (යන දෙදෙනයි)
—පෙ—

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සීලවිපත්තිව, දුශ්ශීලභාවයද; දිට්ඨිවිපත්තිව, මිථ්‍යාදෘෂ්ටියද;(යන දෙදෙනයි)—පෙ—

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සීලසම්පදාව, පිරිපුන් සිල් ඇති බවද; දිට්ඨිසම්පදාව, සම්‍යග්දෘෂ්ටික භාවයද; (යන දෙදෙනයි)—පෙ—

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සීලවිසුද්ධිව, විශුද්ධිසම්ප්‍රාපක ශීලයද; හෙවත් විසුද්ධියට පමුණුවන්නාවූ චතුපාරිසුද්ධිසීලයද; දිට්ඨිවිසුද්ධිව, විශුද්ධිසම්ප්‍රාපක චතුර්මාර්ගී සම්‍යග්දෘෂ්ටියද හෙවත් පිරිසිදුබැවී ඇතිකරණ සිව්මග නුවණද; (යන දෙදෙනයි)—පෙ—

14 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-දිට්ඨිවිසුද්ධිව,(විසුද්ධියට පමුණුවන්නාවූ)සම්මග් දෘෂ්ටියද;යථාදිට්ඨිස්සච පධානං,ශ්‍රොතාපත්තිමාර්ගී සම්ප්‍රයුක්තවීර්යයද;(යන දෙදෙනයි).-පෙ-

15 භික්ඛවෙ, මහණෙනි—පෙ—කුසලෙසු ධම්මෙසු, කුශල ධර්මයන්හි; අසන්තුට්ඨිතාව, නොසතුටුබවද; පධානස්මිං, වීර්යයෙහි; අප්පටිවානිතාව, නොපසුබස්නාබවද; (යන දෙදෙනයි)

16 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-මුට්ඨස්සච්චඤ්ච, මුළාසිහිඇතිබවද; අසම්පජඤ්ඤඤ්ච,සම්‍යග්ප්‍රඥා නැතිබවද; (යනදෙදෙනයි.-පෙ-

17 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-සතිච, (අපිලාපන ලක්ෂණ) සමෘතියද; සම්පජඤ්ඤඤ්ච, සම්‍යග්ප්‍රඥාඇතිබවද; (යනදෙදෙනයි)

ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මාති.

සමාපත්තිවග්ගො පඤ්චමො.

තතියො පණ්ණාසකො සමත්තො.

1 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? කොධො ච උපනාහො ච-පෙ-මක්ඛො ච පළාසො ච-ඉස්සා ච මච්ඡරියඤ්ච-මායා ච සාඨෙය්‍යඤ්ච-අහිරිකඤ්ච අනොත්තප්පඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

2 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා, කතමෙ ද්වෙ? අක්කොධො ච අනුපනාහො ච-පෙ-අමක්ඛො ච අපළාසො ච-අනිස්සා ච අමච්ඡරියඤ්ච-අමායා ච අසාඨෙය්‍යඤ්ච-හිරී ච ඔත්තප්පඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො, මේ වනාහි; ද්වෙ ධම්මා ඉති, ධර්මයෝ දෙදෙනායි වදාළේය.

පස්වෙනි සමාපත්තිවර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්; කතමෙ ද්වෙ, කවර දෙදෙනෙක් දයත්?; කොධො ච, (කිපීම ලක්‍ෂණකොට ඇති) ක්‍රොධයද; උපනාහො ච, (උපනබන්ධනය ලක්‍ෂණකොට ඇති) උපනාහයද හෙවත් බද්ධවෛරයද; -පෙ-මක්ඛො ච, (සුකෘතකරණම්‍රක්‍ෂණය ලක්‍ෂණකොට ඇති) ම්‍රක්‍ෂයද හෙවත් අනුන්ගුණමකුබවද; පළාසො ච, යුගග්‍රාහලක්‍ෂණ කොට ඇති පළාසයද හෙවත් තමන් උතුම්කොට සිතනබවද; ඉස්සා ච, (උසූයනය ලක්‍ෂණකොට ඇති) ඊර්ෂ්‍යාවද හෙවත් (අනුන් යස ඉසුරු ආදිය) ඉවසිය නොහැකිබවද; මච්ඡරියං ච, (තමන්සම්පත් සැඟවීම ස්වභාවකොට ඇති) මසුරුබවද; මායා ච, (කෘතප්‍රතිච්ඡාදනය ලක්‍ෂණකොට ඇති) මායාවද හෙවත් තමන් කුගුණ වැසීමෙන් අනුන් රවටනබවද; සාඨෙය්‍යං ච, (කෛරාටිකභාවය ලක්‍ෂණකොට ඇති) සටබවද; අහිරිකං ච, (පාපයෙහි අලජ්ජනාකාරයවූ) අහිරිකයද; අනොත්තප්පං ච, (උපවාදයට භයනොවනාකාරවූ) අනොත්තප්පයද; යන දෙදෙනයි.-පෙ-

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;-පෙ-අක්කොධො ච, ක්‍රොධනොකිරීමද; අනුපනාහො ච, බද්ධවෛරනොකිරීමද; අමක්ඛො ච, ගුණනොමකුබවද; පළාසො ච, යුගග්‍රාහසඞ්ඛ්‍යාත පළාසයද; අනිස්සා ච, ඊර්ෂ්‍යාරහිතභාවයද; අමච්ඡරියං ච, මාත්සර්‍ය්‍යරහිතභාවයද; අමායා ච, මායාරහිතභාවයද; අසාඨෙය්‍යං ච, අකෛරාටිකභාවයද; හිරී ච, පව්කිරීමෙහි ලජ්ජාවද; ඔත්තප්පං ච, පව්කිරීමෙහි භයකාකාරයද;(යන දෙදෙනයි.)-පෙ-

3 ද්වීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො දුක්ඛං විහරති, කතමෙහි ද්වීහි? කොධෙන ච උපනාහෙන ච -පෙ- මක්ඛෙන ච පලාසෙන ච-ඉස්සාය ච මච්ඡරියෙන ච-මායාය ච සාඨෙය්‍යෙන ච-අහිරිකෙන ච අනොත්තප්පෙන ච, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ ද්වීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො දුක්ඛං විහරති.

4 ද්වීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො සුඛං විහරති, කතමෙහි ද්වීහි? අක්කොධෙනච අනුපනාහෙන ච-පෙ-අමක්ඛෙන ච අපලාසෙන ච—අනිස්සාය ච අමච්ඡරියෙන ච—අමායාය ච අසාඨෙය්‍යෙන ච—හිරියා ච ඔත්තප්පෙන ච, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ ද්වීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො සුඛං විහරති.

5 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සෙඛස්ස භික්ඛුනො පරිහානාය සංවත්තන්ති, කතමෙ ද්වෙ? කොධො ච උපනාහො ච—මක්ඛො ච පලාසො ච—ඉස්සා ච මච්ඡරියච—මායා ච සාඨෙය්‍යච—අහිරිකච අනොත්තප්පච, ඉමෙ බො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා සෙඛස්ස භික්ඛුනො පරිහානාය සංවත්තන්ති.

6 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සෙඛස්ස භික්ඛුනො අපරිහානාය සංවත්තන්ති කතමෙ ද්වෙ? අක්කොධො ච අනුපනාහො ච—

---

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වීහි ධම්මෙහි, ද්විවිධ ධර්මයකින්; සමන්නාගතො; යුක්තවූයේ; (යුක්තවූ පුද්ගලතෙම;) දුක්ඛං, දුකසේ; විහරති, වාසය කෙරේ; කතමෙහි ද්වීහි, කවර ද්විවිධ ධර්මයකින්ද? කොධෙන ච, ක්‍රොධයෙන්ද; උපනාහෙනච, බද්ධවෛරයෙන්ද; —පෙ— දුක්ඛං විහරති, දුකසේ වාසයකෙරේයයි වදාළේය

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සුඛං, සැපසේ; විහරති, වාසය කෙරෙයි; කතමෙහි ද්වීහි, කවර ද්විවිධ ධර්මයකින්ද?; අක්කොධෙනච, ක්‍රොධරහිත භාවයෙන්ද;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහි බො ද්වීහි ධම්මෙහි, මේ ධර්මදෙකින්ම තාහී; සමන්නාගතො; යුක්තවූයේ; සුඛං, සැපසේ; විහරති, වාසය කෙරේයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ද්වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක්; සෙඛස්ස භික්ඛුනො, සප්තවිධ ශෛක්ෂ භික්ෂුහුගේ; පරිහානාය, පිරිහීම පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්;—පෙ— කොධො ච, ක්‍රොධයද,—පෙ— සංවත්තන්ති, පවතිත්යයි වදාළේය.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—(මෙහි අරුත් කීනයින් දත යුතුයි.)

අමක්ඛො ච අපළාසො ච—අනිස්සා ච අමච්ඡරියච-අමායා ච අසාඨෙය්‍යච-හිරි ච ඔත්තප්පච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ඡ ධම්මා සෙඛස්ස භික්ඛුනො අපරිහානාය සංවත්තන්ති.

7 ඡහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙ, කතමෙහි ඡහි? කොධෙන ච උපනාහෙන ච—මක්ඛෙන ච පළාසෙන ච—ඉස්සාය ච මච්ඡරියෙන ච —මායාය ච සාඨෙය්‍යෙන ච—අහිරිකෙන ච අනොත්තප්පෙන ච, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ඡහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙ.

8 ඡහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං සග්ගෙ, කතමෙහි ඡහි? අක්කොධෙන ච අනුපනාහෙන ච-අමක්ඛෙන ච අපළාසෙන ච—අනිස්සාය ච අමච්ඡරියෙන ච--අමායාය ච අසාඨෙය්‍යෙන ච-හිරියා ච ඔත්තප්පෙන ච, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ඡහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං සග්ගෙ.

9 ඡහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො ඉධෙකච්චො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප්පජ්ජති,

---

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඡහි ධම්මෙහි, ඡවිධ ධර්මයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ පුද්ගලතෙම; ආහතං, ආහරණයකොට හෙවත් ගෙණැවිත්; නික්ඛිත්තො, නික්ෂෙපකරණ ලද්දේ; හෙවත් දමන ලද්දේ; යථා, යම්සේද; එවං, එසේ; නිරයෙ, නරකයෙහි වේ;—පෙ—කොධෙනච, ක්‍රොධයෙන්ද;—පෙ—නිරයෙ, නරකයෙහිවේ යයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සග්ගෙ, ස්වර්ගයෙහිවේයයි වදාළේය.

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; ඡහිධම්මෙහි, ඡවිධ ධර්මයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; එකච්චො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙමේ; කායස්සභෙදා, කරජකාය භෙදයෙන්; පරම්මරණා, මරණින්මත්තෙහි; අපායං, අයසඞ්ඛ්‍යාතවූ සැපයෙන් පහවූ; දුග්ගතිං, දුගතිනම්වූ; විනිපාතං, විවසව පතිතවන්නාවූ; නිරයං, නරකයෙහි; උපපජ්ජති, උපදී;—පෙ—උපපජ්ජති, උපදීයයි වදාළේය.

කතමෙහි ද්වීහි? කොධෙන ච උපනාහෙන ච-මක්ඛෙන ච පළාසෙන ච-ඉස්සාය ච මච්ඡරියෙන ච--මායාය ච සාඨෙය්‍යෙන ච-අහිරිකෙන ච අනොත්තප්පෙන ච, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ද්වීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො ඉධෙකච්චො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති.

10 ද්වීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො ඉධෙකච්චො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජති, කතමෙහි ද්වීහි? අක්කොධෙන ච අනුපනාහෙන ච--අමක්ඛෙන ච අපළාසෙන ච--අනිස්සාය ච අමච්ඡරියෙන ච-අමායාය ච අසාඨෙය්‍යෙන ච-හිරියා ච ඔත්තප්පෙන ච ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ද්වීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො ඉධෙකච්චො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජති.

11 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා අකුසලා--පෙ--ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා කුසලා-පෙ-ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සාවජ්ජා-ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා අනවජ්ජා-ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා දුක්ඛුද්‍රයා-ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සුඛුද්‍රයා-ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා දුක්ඛවිපාකා—ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සුඛවිපාකා—ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සබ්‍යාපජ්ඣා--ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා අබ්‍යාපජ්ඣා, කතමෙ ද්වෙ? අක්කොධො ච අනුපනාහො ච—අමක්ඛො ච අපළාසො ච-

---

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ--සුගතිං, යහපත්ගති ඇත්තාවූ; සග්ගංලොකං, ස්වර්ගලොකයෙහි හෙවත් සැපයෙන් අග්‍රවූ දිව්‍යලොකයෙහි; උපපජ්ජති, උපදී;—පෙ...උපපජ්ජතීති, උපදී යයි වදාළේය.

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙ මෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක්; කුසලා, කුසල්වෙත්;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙ මෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝදෙදෙනෙක්;අකුසලා, අකුසල්වෙත්-පෙ-සාවජ්ජා, වද්‍යසහිතයෝවෙත්;—පෙ—අනවජ්ජා, වද්‍යරහිතයෝ වෙත්;—පෙ—දුක්ඛුද්‍රයා, දුක්වඩන්නෝවෙත්-පෙ-සුඛුද්‍රයා, සැප වඩන්නෝ වෙත්;—පෙ--දුක්ඛවිපාකා, දුක්ඛවිපාක ඇත්තෝ වෙත්;—පෙ—සුඛවිපාකා, සුඛවිපාක ඇත්තෝ වෙත්;—පෙ—සබ්‍යාපජ්ඣා, දුක්සහිතයෝ වෙත්;—පෙ--අබ්‍යාපජ්ඣා, දුක් රහිතයෝ වෙත්;—පෙ—අක්කොධොච, ක්‍රොධරහිත භාවයද; අනුපනාහොච, බද්ධවෛර නැති බවද;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහ

අනිස්සා ච අමච්ඡරියඤ්ච-අමායා ච අසාඨෙය්‍යඤ්ච—හිරි ච ඔත්තප්පඤ්ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධම්මා අබ්‍යාපජ්ඣාති.

කොධවග්ගො ජට්ඨො.

1 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං කතමෙ ද්වෙ? සංඝසුට්ඨුතාය සංඝඵාසුතාය—දුම්මංකූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය—දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය—දිට්ඨධම්මිකානං වෙරානං සංවරාය සම්පරායිකානං වෙරානං පටිඝාතාය—දිට්ඨධම්මිකානං වජ්ජානං සංවරාය සම්පරායිකානං වජ්ජානං පටිඝාතාය—දිට්ඨධම්මිකානං භයානං සංවරාය සම්පරායිකානං භයානං පටිඝාතාය—දිට්ඨධම්මිකානං අකු

ණෙති; ඉමෙ ඛො ද්වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනවනාහී; අබ්‍යාපජ්ඣා ඉති, ව්‍යාබාධරහිතයෝ හෙවත් දුක්නැත්තෝ වෙත් යයි වදාළේය.

හවෙනි ක්‍රොධවර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ද්වෙමෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච, මේ අර්ථදෙකක් නිසා හෙවත් මේ කාරණදෙකක් සඳහා; තථාගතෙන, තථාගතයන්වහන්සේ විසින්; සාවකානං, ශ්‍රාවකයන්ට; සික්ඛාපදං, ශික්ෂාකොට්ඨාසය; පඤ්ඤත්තං, පනවනලදී හෙවත් තබනලදී; කතමෙ ද්වෙ, කවරදෙකක්දයත්? සඞ්ඝසුට්ඨුතාය; සඞ්ඝයාගේ සුඨභාවය පිණිස හෙවත් යහපතැයි කියා සඞ්ඝයාගේ පිළිගැණීම පිණිස; සඞ්ඝඵාසුතාය, සඞ්ඝයාගේ පහසු විහරණය පිණිස; දුම්මංකූනං පුග්ගලානං, දුම්කුපුද්ගලයන්ගේ හෙවත් දුශ්ශීල පුද්ගලයන්ට; නිග්ගහාය, නිග්‍රහපිණිස; පෙසලානං භික්ඛූනං, ප්‍රියශීලි භික්ෂූන්ගේ; ඵාසුවිහාරාය, පහසු විහරණය පිණිස;—දිට්ඨධම්මිකානං, ඉහාත්මභාවයෙහි ඇතිවන්නාවූ; ආසවානං, (වධබන්ධනගර්හාදි දුඃඛස්වභාව සඞ්ඛ්‍යාත) ආශ්‍රවයන්ගේ; සංවරාය, සංවරණයපිණිස හෙවත් වැසීමපිණිසද; සම්පරායිකානං, පරලෙව්හි ඇතිවන්නාවූ; ආසවානං, (අපායදුක්ඛසඞ්ඛ්‍යාත) ආශ්‍රවයන්ගේ; පටිඝාතාය, ප්‍රතිසෙධයපිණිසද හෙවත් වැළැක්ම පිණිසද;-පෙ-වෙරානං, අකුශලාදී වෛරයන්ගේ;-පෙ-වජ්ජානං, දෝෂයන්ගේ;-පෙ-භයානං, චිත්තොත්‍රාසභයයන්ගේ හෙවත් භයහෙතුක දුඃඛධර්මයන්ගේ;-පෙ-අකුසලානං; අකුශලසඞ්ඛ්‍යාත දුක්ඛධර්මයන්ගේ;-පෙ-ගිහීනං, ගිහීන්ට; අනුකම්පාය, අනුකම්පාපිණිසද; පාපිච්ඡානං, ලාමකාර්ප්සාඇත්තන්

සලානං ධම්මානං සංවරාය සම්පරායිකානං අකුසලානං ධම්මානං පටිඝාතාය—ගිහීනං අනුකම්පාය පාපිච්ඡානං පක්ඛුපච්ඡේදාය—අප්පසන්නානං පසාදාය පසන්නානං භීයොභාවාය—සද්ධම්මට්ඨිතියා විනයානුග්ගහාය, ඉමෙ බො භික්ඛවෙ වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තන්ති.

2 ද්වෙමෙ භික්ඛවෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං පාතිමොක්ඛං පඤ්ඤත්තං-පාතිමොක්ඛුද්දෙසො පඤ්ඤත්තො-පාතිමොක්ඛට්ඨපනං පඤ්ඤත්තං—පවාරණා පඤ්ඤත්තා—පවාරණට්ඨපනං පඤ්ඤත්තං-තජ්ජනීයකම්මං පඤ්ඤත්තං—නියස්සකම්මං පඤ්ඤත්තං—පබ්බාජනීයකම්මං පඤ්ඤත්තං—පටිසාරණීයකම්මං පඤ්ඤත්තං— උක්ඛෙපනීයකම්මං පඤ්ඤත්තං— පරිවාසදානං

ගේ; පක්ඛුපච්ඡේදාය, පක්ෂච්ඡේදනය පිණිසද;-පෙ-අප්පසන්නානං, පෙරනොපැහැදියන්ගේ; පසාදාය, ප්‍රසාදෝත්පත්තිය පිණිසද; පසන්නානං, ප්‍රසන්නවූවන්ගේ; භීයොභාවාය, උපරූපරිභාවය පිණිසද හෙවත් මතුමත්තෙහි පැහැදීම පිණිසද;—පෙ—සද්ධම්මට්ඨිතියා, සද්ධර්මයාගේ චිරස්ථිතිය පිණිසද; විනයානුග්ගහාය, පඤ්චප්‍රකාරවිනයට අනුග්‍රහපිණිසද; (යනාදෙකයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙබො වෙ අත්ථවසෙපටිච්ච, මේ කරුණුදෙක නිසා; තථාගතෙන, තථාගතයානන් විසින්; සාවකානං, ශ්‍රාවකයන්ට; සික්ඛාපදං, ශික්ෂාකොට්ඨාසය; පඤ්ඤත්තංඉති, පනවන ලද්දේයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙවෙඅත්ථවසෙපටිච්ච, මේ ප්‍රයොජනදෙකක්නිසා; තථාගතෙන, තථාගතයානන්විසින්; පාතිමොක්ඛං, ද්විවිධප්‍රාතිමොක්ෂය; පඤ්ඤත්තං, පනවනලද්දේය—පාතිමොක්ඛුද්දෙසො, නවවිධ ප්‍රාතිමොක්ෂොද්දෙශයෝ; පඤ්ඤත්තා, පණවනලද්දාහ;-පාතිමොක්ඛට්ඨපනං, උපොසථයතැබීම;-පවාරණා, ද්විවිධපවාරණයෝ;-පවාරණට්ඨපනං, පවාරණයතැබීම-තජ්ජනීයකම්මං, (පණ්ඩුක ලොහිතක භික්ෂූන්ටකටයුතු) තර්ජනීය කර්මය;-නියස්සකම්මං, (බාලවූ සෙය්‍යසක භික්ෂුවට) නියස්සකර්මය;—පබ්බාජනීයකම්මං, (කුලදූෂක භික්ෂූන් අරබයා) පබ්බාජනීයකර්මය;—පටිසාරණීය කම්මං, (ගිහීන්ට ආක්‍රොශකරණ භික්ෂූන්ට) ප්‍රතිසාරණීයකර්මය;—උක්ඛෙපනීයකම්මං, (ආපත්ති අදර්ශනාදියෙහි) උක්ෂෙපනීයකර්මය;—පරිවාසදානං, (ප්‍රතිච්ඡන්නවූ ඇවතට) පිරිවෙස්දීම;—මූලායපටිකස්සනං, (පිරිවෙසෙහි අතර ඇවැත්පැමිණි භික්ෂුවට කටයුතු) මූලාය ප්‍රතිකර්ෂණකර්මය;—මානත්තදානං, (ප්‍රති

පඤ්ඤත්තං— මූලායපටිකස්සනං පඤ්ඤත්තං— මානත්තදානං පඤ්ඤත්තං—අබ්භානං පඤ්ඤත්තං—ඔසාරණීයං පඤ්ඤත්තං— නිස්සාරණීයං පඤ්ඤත්තං—උපසම්පදා පඤ්ඤත්තා—ඤත්තිකම්මං පඤ්ඤත්තං—ඤත්තිදුතියකම්මං පඤ්ඤත්තං—ඤත්තිචතුත්ථකම්මං පඤ්ඤත්තං—අප්පඤ්ඤත්තෙ පඤ්ඤත්තං—පඤ්ඤත්තෙ අනුපඤ්ඤත්තං සම්මුඛාවිනයො පඤ්ඤත්තො—සතිවිනයො පඤ්ඤත්තො—අමූළ්හවිනයො පඤ්ඤත්තො—පටිඤ්ඤාතකරණං පඤ්ඤත්තං—යෙභුය්‍යසිකා පඤ්ඤත්තා—තස්සපාපියසිකා පඤ්ඤත්තා තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තො, කතමෙ වෙ? සඞ්ඝසුට්ඨුතාය සඞ්ඝඵාසුතාය-දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය-දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය-දිට්ඨධම්මිකානං වෙරානං පටිඝාතාය දිට්ඨධම්මිකානං වජ්ජානං-භයානං—දිට්ඨධම්මිකානං අකුසලානං ධම්මානං සංවරාය සම්පරායිකානං අකුසලානං ධම්මානං පටිඝාතාය-ගිහීනං අනුකම්පාය පාපිච්ඡානං පක්ඛුපච්ඡෙදාය-අප්ප

වජ්ජනාවූද අප්‍රතිච්ඡන්නවූද ඇවතට) මානත්දීම;—අබ්භානං, පුරුදුකරණලද මානත් ඇති භික්ෂුවට බ්භානකර්මය;-ඔසාරණීයං, (මනාකොට පවත්නාවූ භික්ෂුවට කටයුතු) ඔසාරණීයකර්මය;— නිස්සාරණීයං, (මනාකොට නොපවත්නා භික්ෂූනට) නිස්සාරණීයකර්මය;—උපසම්පදා, අෂ්ටවිධවූ උපසම්පදාව;-ඤත්තිකම්මං, නවස්ථානිකවූ ඤත්තිකර්මය;-ඤත්තිදුතියකම්මං,(සප්තස්ථානිකවූ) ඤත්ති දුතියකර්මය;-ඤත්ති චතුත්ථකම්මං, (සප්තස්ථානිකවූම) ඤත්ති චතුර්ථකර්මය;=අප්පඤ්ඤත්තෙ, (පළමුකොට) නොපනවන ලද්දෙහි;- පඤ්ඤත්තෙ, පනවනලද්දෙහි හෙවත් පනවනලද්ද නිමිතිකොට; අනුපඤ්ඤත්තං, අනුප්‍රඥප්තිය පනවනලදී හෙවත් අනුවපනවනලදී; සම්මුඛාවිනයො, (චතුර්විධ සම්මුඛීභාව වශයෙන්) සම්මුඛවිනයකර්මය; පඤ්ඤත්තො, පනවනලදී;-සතිවිනයො, (ක්ෂීණාශ්‍රව භික්ෂුවට චෝදනානොකිරීම පිණිස) සතිවිනයකර්මය;-අමූළ්හවිනයො, (උම්මත්ත භික්ෂුවට) අමූළ්හවිනයකර්මය;-පටිඤ්ඤාතකරණං, ප්‍රතිඥාතකරණකර්මය; යෙභුය්‍යසිකා, (අධිකරණ ව්‍යුපසමනය පිණිස) යෙභුය්‍යසිකාකර්මය;-තස්සපාපියසිකා, (පාපොත්සන්න පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහකරණපිණිස) තස්සපාපියසිකාකර්මය;-තිණවත්ථාරකො, තිණවත්ථාරක කර්මය; පඤ්ඤත්තාති, පනවනලද්දේයයි වදාළේය. (මෙහි සෙසු අරුත් සුගම්සි. මෙම වර්ගයේ (1) සූත්‍රයෙන් දතයුතුයි ආදියෙහි කීහාසින් දතයුතු.)

සන්නානං පසාදය පසන්නානං භිය්‍යොභාවාය - සද්ධම්මට්ඨිතියා විනයානුග්ගහාය, ඉමෙ බො භික්ඛවෙ ද්වෙ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤත්තොති.

3 රාගස්ස භික්ඛවෙ අභිඤ්ඤාය ද්වෙ ධම්මා භාවෙතබ්බා, කතමෙ ද්වෙ? සමථො ච විපස්සනා ච, රාගස්ස භික්ඛවෙ අභිඤ්ඤාය ඉමෙ ද්වෙ ධම්මා භාවෙතබ්බා.

4 රාගස්ස භික්ඛවෙ පරිඤ්ඤාය—පෙ—පරික්ඛයාය—පහානාය—ඛයාය—වයාය—විරාගාය—නිරොධාය—චාගාය—පටිනිස්සග්ගාය, ඉමෙ ද්වෙ ධම්මා භාවෙතබ්බා.

5 දොසස්ස—මොහස්ස—කොධස්ස—උපනාහස්ස—මක්ඛස්ස—පළාසස්ස—ඉස්සාය—මච්ඡරියස්ස—මායාය—සාඨෙය්‍යස්ස—ථම්භ

---

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; රාගස්ස, පචකාම්ගුණිකරාගයාගේ; අභිඤ්ඤාය, අභිජානනය පිණිස නොහොත් ප්‍රත්‍යවේක්ෂාකිරීම පිණිස; ද්වෙධම්මා, ධර්මයෝදෙදෙනෙක්; භාවෙතබ්බා, බැවියයුතුසි; කතමෙද්වෙ, කවරදෙදෙනෙක්දයත්? සමථොච, චිත්තෛකාග්‍රතාසඞ්ඛ්‍යාත සමථයද; විපස්සනාච, විදර්ශනාවද; (යන දෙදෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; රාගස්ස, පචකාමගුණිකරාගයාගේ; අභිඤ්ඤාය, මොනවට දැනගැණීම පිණිස; ඉමෙද්වෙධම්මා, මේ ධර්මයෝ දෙදෙන; භාවෙතබ්බා, බැවියයුතුයයි වදාළේය.

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; රාගස්ස, පඤ්චකාමගුණිකරාගයාගේ; පරිඤ්ඤාය, පරිජානනයපිණිස;-පෙ-පරික්ඛයාය, ක්ෂයකිරීමපිණිස;-පහානාය, ප්‍රහාණියපිණිස; ඛයාය, ක්ෂයවීමපිණිස;-වයාය, ව්‍යයපිණිස;-විරාගාය, විරජ්ජනය (නොඇලීම) පිණිස;—නිරොධාය, නිරුද්ධියපිණිස;-චාගාය, හැරීමපිණිස; පටිනිස්සග්ගාය, ප්‍රතිනිස්සජ්ජනය පිණිස;-පෙ-භාවෙතබ්බා, බැවියයුතුයයි වදාළේය.

5 දොසස්ස, ද්වෙෂයාගේද -මොහස්ස, මොහයාගේද;-කොධස්ස, ක්‍රොධයාගේද;-උපනාහස්ස, බද්ධවෛරයාගේද;-මක්ඛස්ස, ගුණමකුභාවයාගේද;-පළාසස්ස, යුගග්‍රාහසඞ්ඛ්‍යාත පළාෂයාගේද;—ඉස්සාය, (පරසම්පත්ත්‍යාදිය නොඉවසීම සවභාවකොට ඇති ඊර්ෂ්‍යාහුගේද;—මච්ඡරියස්ස,(සවසම්පත්ති සැඟවීම සවභාවකොට ඇති) මාත්සර්‍ය්‍යයාගේද;-මායාය, (තමන්නුගුණ වැසීමෙන් අනුන්රැවටීම සවභාවකොට ඇති)මායාහුගේද;—සාඨෙය්‍යස්ස, කෛරාටිකභාවයාගේද;-ථම්භස්ස, (ක්‍රොධමානවශයෙන් ඇතිවූ) ස්තබ්ධභාවයාගේද හෙවත් අවවාදයට නොනැමෙන තදබැව්හු ගේද;-සාරම්භස්ස, (කාරණොත්තරිය කාරණය ලක්ෂණයකොට

ස්සස-ාරම්භස්ස-මානස්ස-අතිමානස්ස-මදස්ස—පමාදස්ස,අභිඤ්ඤාය-පරිඤ්ඤාය- පරික්ඛයාය- පහානාය- ඛයාය-වයාය- විරාගාය—නිරොධාය-චාගාය-පටිනිස්සග්ගාය, ඉමෙ ද්වෙ ධම්මා භාවෙතබ්බාති.

වග්ගො සත්තමො.

දුකනිපාතො සමත්තො.

ඇති) සාරම්භයාගේද හෙවත් (එකාටෙකාටත්වඩා කිරීමයයි කියනලද)සාරම්භයාගේද;-මානස්ස,නවප්‍රකාර මානයාගේද;-අතිමානස්ස,(ප්‍රමාණය ඉක්මවා තමන් උසස්කොට සිතීම ස්වභාවකොට ඇති)අතිමානයාගේද;—මදස්ස, (යෞවනභාවාදියෙන් මත්වීම ස්වභාවකොට ඇති)මදයාගේද—පමාදස්ස,(ස්මෘතිවිප්‍රවාසසඞ්ඛ්‍යාත) ප්‍රමාදයාගේද;—අභිඤ්ඤාය, අභිජානනය පිණිස;-පෙ-ඉමෙ ද්වෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝදෙදෙන; භාවෙතබ්බා ඉති, වැඩියයුතුයයි වදාළේය.

ස ත් වෙ නි ව ර්‍ග ය යි.

දු ක නි පා ත ය ස මා ප් ත යි.

ශුද්ධි පත්‍රය.

පිට	පෙළ	අශුද්ධ		ශුද්ධ
3	18	විතක්කසඞ්ඝට්ටනික	...	විතක්කසඞ්ඝට්ටානික
4	33	සවභාවකුත්	...	සවභාවයකුත්
4	15	* හිරොය්‍යාභාවාය	...	හීරොය්‍යාභාවාය
6	32	මෛසිත	...	විතීවශයෙන් උපන්මේසිත
7	1	† අකම්මනීයං	...	අකම්මනීයං
,,	4	කමමනීයං	...	කම්මනීයං
,,	21	මේසිත	...	විවතීවශයෙන් උපන්මේසිත
8	10	භවිතං	...	භාවිතං
,,	12	අත්ථය	...	අත්ථාය
12	18	අභාතං	...	ආහතං
13	33	බහුලනොවූ	...	බහලනොවූ
14	25	මේසිත	...	සම්ඵවිදශීනාවශයෙන් භාවිතවූ මෛසිත
,,	34	,ල්සැහැලුව	...	,සැහැල්ලුව
16	16	වදමීති	...	වදමීති
,,	26	භුජති	...	භුඤ්ජති
17	16	බෙබ	...	තෙසබ්බ
18	25	මහෙවජ්ජභාවය	...	මහෙවජ්ජභාවය
,,	28	අපපවජ්ජතා	...	දපපිවජ්ජතා
23	18	ශ්‍රුෂටවේ	...	ශ්‍රුෂ්ඨවේ
,,	27	(7) මෙම්වගීයේ	...	මෙම්වගීයේ (7) වෙති
24	32	මහෙවජ්ජභාවය-පෙ-	...	මහවජ්ජභාවය
28	20	අසන්තොෂසංඛ්‍යාත	...	අසන්තොෂතාසංඛ්‍යාත
,,	21	සන්තොෂසංඛ්‍යාත	...	සන්තොෂතාසංඛ්‍යාත
29	26	අනාහරධානාය	...	අනන්තරධානාය
32	14	බහුජනසුඛය	...	බහුජනසුඛාය
,,	21	බොදෙනාහට	...	බොහෝදෙනාහට
33	22	පතතීයයි—	...	පතතියයි–අදුඹුලලං ආපතතිං, පාචිත්‍යාදි පචා පතතිසකඛය; දුඹුලලා පතතීති, තපුර ඇසුරු කරණලද ඇවතයයි—

* යෙසු තැන්හිද මෙසේමැයි. † සෙසු තැන්හිද මෙසේමැයි.

පිට	පෙළ	අශුද්ධ		ශුද්ධ
34	2	ලහුකාපත්ති	...	ලහුකාපත්තීති
„	3	දුඨුල්ලා	...	දුට්ඨුල්ලං
„	6	සාවසෙසා ආපත්ති	...	සාවසෙසාආපත්තීති
36	12	මනුස්සා	...	මනුස්සො
„	16	බොදෙනාහට	...	බොහෝදෙනාහට
„	28	ශ්‍රෙෂ්ටවූ	...	ශ්‍රෙෂ්ඨවූ
43	2	ලූඛචීවරධරතං	...	ලූඛචීවරධාරතං
„	9	වේද	...	සප්විරතමක්වේද
45	18	නකුලපිතාගපති	...	නකුලපිතාගහපති
46	14	සුප්පියතම්	...	සුප්පියාතම්
48	38	දුශ්චින්තා	...	දුඃචින්තා
49	31	† සත්‍රියක්	...	සත්‍රියක්
51	18	කායසුරිතයාගේ	...	කායදුචරිතයාගේ
52	10	උපපජ්ජය්‍ය	...	උපපජ්ජෙය්‍ය
55	33	විනිපාත	...	විනිපාතං
63	3	බුහුතරං	...	බහුතරං
„	15	සිත්කළුන්ද	...	සිත්කළුතැන්ද
67	16	උඤ්ඡාචාරියාවයයි	...	උඤ්ඡාචරියාවයයි
„	18	ගෙණෙනලබතින්	...	ගෙණෙනලදබතින්
68	3	උලවික්කුකුලං	...	උක්කුලවිකුලං
69	29	පංසකූලිකභාවයක්	...	පාංසුකූලිකභාවයක්
70	15	වණ්ණපෙක්ඛරතා	...	වණ්ණපොක්ඛරතා
72	5	පරිපූරියා	...	පාරිපූරියා
„	23	ඡන්දංසමාධි	...	ඡන්දසමාධි
„	36	වීර්‍යයෙහි	...	වීර්‍යධුරයෙහි
76	24-28	ශ්ඛන්ධපචකය	...	ස්කන්ධපචකය
77	19	විනීලකසිඤ්ඤං	...	විනීලකසඤ්ඤං
78	16	(3) සූත්‍රයෙන්	...	(3) කීතයින්
79	33	වැඩූකලහිය	...	වැඩූකල්හිය
80	9	කායගාතාසතියා	...	කායගතාසතියා
„	35	පැමිණෙත්,	...	පැමිණෙත්; සඤ්ඤාජනා, දසවිධ සඤ්ඤෝජනයෝ; පහීයන්ති, ප්‍රහීණවෙත්
81	9	අනෙකධාතුපටිසම්භිද	...	අනෙකධාතුපටිසම්භිදා.
82	37	ප්‍රාඥව	...	ප්‍රඥව
83	31	අපරිභූතතං	...	අපරිභූතතා
84	7	අභිඤ්ඤතා	...	අභිඤ්ඤාතා
„	8	අපරඤ්ඤා	...	අපරිඤ්ඤාතා
„	10	අසච්ජිකාතා	...	අසච්ඡිකතා

† සෙසු තැන්හිත් මෙසේමැයි.

පිට	පෙළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
84	17	ප්‍රමාදනොකරත්	ප්‍රමාදනොකෙරෙත්
,,	23	නොවඩතලද්දේ	නොවඩනලද්දීද
,,	28	දූනගන්නාලද්දිද	දූනනොගන්නාලද්දීද
88	21	විසවපතිතවන්නාවූ	විවසවපතිතවන්නාවූ
90	29	වාග්දුශ්චරිතය;	වාග්දුශ්චරිතය;—
,,	30	මනොදුශ්චරිතය	මනොදුශ්චරිතය—
91	25	චිත්තානං	චිත්තානං
,,	27	කුසලධර්මයන්හි	කුශලධර්මයන්හි
,,	29	යම්නොසතුටුබවක් වේනම්	යම් නොසතුටුබවක් වේ නම් ඔහුගේද
,,	30	නොපසුබස්නා බව කුත් වේනම්	නොපසුබස්නා බවකුත් වේනම් ඔහුගේද
,,	31	ඒදෙදෙනාගේ	යනදෙදෙනාගේය
92	14	නොපැමිණ	නොපැමිණ හෙවත් එය නොලබා
,,	33	නවිරසසංඑවව	නවිරසසංඑව
93	36	දුඃඛනෙන්ද	දුඃඛයෙන්ද
94	19	අකසල්වූ	අකුසල්වූ
,,	25	වශවෙන්	වශයෙන්
95	24	දදෙන	දෙදෙන
,,	28	දෙදෙනෙක්	දෙනක්
97	10	අභිසසම්පරායඤ්ච	අභිසම්පරායඤ්ච
100	12	කතඤ්ච	කථඤ්ච
102	25	මම එව	මංඑව
105	17	කායසසහෙදෙ	කායසසභෙද
107	19	විගාගනොකරණලද්දවූ	විභාගනොකරණලද්දවූ
108	27	ගහවා	හගවා
113	5	බලාති	බාලාති
114	13	සුත්තනතා	සුත්තනතං
,,	14	දූෂිතවූ	දූෂිතවූ
119	23	පරිකර්ණවශයෙන්	පරිකර්ෂණවශයෙන්
120	31	අකිරියවාත්	අකිරියවාදීත්
121	25	සදුස්සෝ	සුදුස්සෝ
124	19	තාදෙවතා,යො	තාදෙවතායො
,,	38	සුඛුමභාවසමතත්වයෙන්	සුඛුමභාවසමාතත්වයෙන්
125	3	අජ්ඣත්තඝසොස්සජනඤ්ච	අජ්ඣත්තසසොස්සාජනඤ්ච
128	26	කාමයෙහි	කාමරාගයෙහි
131	30	ඉභිවාදනය	අභිවාදනය
139	22	පවත්ගණිද්ද	පවත්ගණිද
147	18	එලබෙවෙද්ද	එලබෙද්ද
148	18	දෙනෙක්දයත්	දෙදෙනෙක්දයත්
154	3	වායයකරන්නාහු	වාසයකරන්නාහුය
157	31	සංස්කාරහිතවූවාහු	සංසකාරරහිතවූවාහු
,,	35	ප්‍රත්‍යරහිතවූවාහු	ප්‍රත්‍යයරහිතවූවාහු

පිට	පෙළ	අශුඬ		ශුඬ
158	28	අභිඤ්ඤාණ	...	අභිඤ්ඤාණා
159	27	විවුක්තියද	...	විමුක්තියද
160	4	ඹම්මාති	...	ධම්මාති
,,	34	නොපැමිණියාවූ	...	පැමිණියාවූ
161	10	බලා	...	බාලා
162	23	අවිනයනොවේය	...	විනයනොවේය
,,	29	අජටඨපනාදිය	...	අජඣපනාදියට
,,	31	ජටඨපනාදිය	...	ජටඨපනාදියට
163	28	කුකුස්නොකටයුතත	...	කුකුස්නොකටයුත්තට
,,	30	කුකුස්කළයුතත	...	කුකුස්කළයුත්තට
164	26	චේතනම්	...	චේතනම්හෙතෙමේදයත
165	11	පටිසතිම්තතව	...	පටිසතිඹිතතඤව
,,	24	සියලලට	...	සියලල
166	11	ඉමෙමෙව	...	කතමෙමෙව
,,	12	-පෙ-යනදේදෙනයි	...	යනදෙදෙනයි
167	1	තාදිසෙ	...	තාදිසො
169	34	පාසාදං	...	පසාදං
170	27	වදුගෙල්	...	වදුලේය
171	21	තථාගතෙ	...	තථාගතෙව
,,	22	තථාගතසාවකෙ	...	තථාගතසාවකෙව
,,	23	ශ්‍රාවකයන්කෙරෙහි	...	ශ්‍රාවකයෙකුකෙරෙහි
,,	29	භූතවාලිකසිටුපත්‍රමේන්	...	භූතවාලිකසිටුපුත්‍රමෙන්
172	2	උපනාහෙව	...	උපනාහොව
,,	21	කතමාතිවෙ	...	කතමාතිචෙ
,,	26	මේවනා	...	මේවනාහි
174	31	ඇතිරීමදී	...	ඇතිරීමද
175	19	සෙවීම්	...	එසනායෙ (සෙවීම්)
178	6	භුතතවාරතාව	...	ගුත්තවාරතාව
182	10	යථාහතං	...	යථාභතං
184	31	අකුසලානං	...	අකුසලානං ධම්මානං
186	17	භාතකමීය	...	අභිභාතකමීය
,,	21	ඤක්තිදුතියකම්මං	...	ඤත්තිදුතියකම්මං
,,	35	සූත්‍රයෙන්දතයුතුයි	...	සූත්‍රය
187	22	පුගග්‍රහසඞ්ඛ්‍යාත	...	පුගග්‍රාහසඞ්ඛ්‍යාත

මෙහි ඇතැම් පිටුවල ඉස්පිලි පාපිලි ආදීන්ගේ හ්‍රස්ව දීර්ඝතා යථාස්ථානයෙහි නොවැටීමෙන්වූ දොෂස්ථාන ඇතත් අර්ථාවබොධයට බාධා නොවන බැවින් ද, සුඬිපත්‍රය දීර්ඝවන බැවින්ද නොයෙදීමු. (60) පිට ආදි ඇතැම් පිටුවල සමහර අකුරුවල ඉස්පිලි පාපිලි ආදිය සම්පූර්ණයෙන් නොවැදීතිබෙනවත් හැර 17 පොමේ පිටු ඉලක්කම්ද වැරදී වැටී තිබේ. පරීක්ෂාවෙන් අවබොධ කෙරේවා.

දැන්වීමයි.

පාලිභාෂාව හා බුඩධර්මය හදාරන්නන්ට මහත් ප්‍රයෝජන
බැවි සලකා මුද්‍රණය කරවාගෙණයනු ලබන අංගුත්තරනිකාය
සන්නයේ ඒකකනිපාතය අවසන්කොට ඇති පොත් කුඩුසකින්
යුත් මෙම ප්‍රථමභාගයද මෙසේ ප්‍රකාශකෙළෙමු. කරදසි ආදියේ
ගණන් බෙහෙවින්ම වැඩිවීතිබෙන මේ කාලයෙහි මේගැණ
මක් දරන්ටවීතිබෙතත් ප්‍රථම භාගය ගත්අයට
කිපමණ ඉක්මනින් දීමේ යුතුකම සලකා මෙසේ
බැවින් තෘතීය භාගයද අප්‍රමාදව දීමට බලාපො
ත්‍රිකනිපාතාවසානයේදී සුඩිපත්‍රාදිය දෙනබැවි
න්ගේ වැඩිප්‍රයෝජනය සලකා මෙහිද සාමාන්‍ය
දැවීමු. ත්‍රිකනිපාතාවසානයේදී හොඳින් සුඩිපත්‍රා
ලාපොරොත්තුවෙමු

මීට,

K. P. KULATUNGA.

අඞ්ගුත්තරනිකාය සන්නය.

තෘතීය භාගය.

මාම්පේ විජයවර්ධ[illegible]ම විහාරාධිවාසී
ආචාර්ය්‍ය වැල්මිල්ලේ
ධර්මකීර්ත්ති ශ්‍රී රතනජෝත්‍යාභිධාන
ස්ථවිරපාදයන් වහන්සේ විසින්
ලියන ලදී.

විද්‍යෝදය පරිවෙණාධිපති පූජ්‍ය පණ්ඩිත
කහවේ ශ්‍රී සුමඞ්ගල රතනසාරාභිධාන
ප්‍රධාන සඞ්ඝනායක ස්ථවිර ස්වාමිපාදයන් වහන්සේ විසින්
පිළිගන්නා ලදී.

ජේ. පී. තුලතුඞ්ග නමැති
මා විසින්
කොළඹ ජිනාලඞ්කාර යන්ත්‍රාලයෙහි
දෙවනවර
මුද්‍රණය කරවන ලදී.

2481
1938

1 යානි කානිචි භික්ඛවෙ භයානි උප්පජ්ජන්ති සබ්බානි තානි බාලතො උප්පජ්ජන්ති නො පණ්ඩිතතො, යෙකෙචි උපස්සග්ගා උප්පජ්ජන්ති සබ්බෙ තෙ බාලතො උප්පජ්ජන්ති නො පණ්ඩිතතො, යෙකෙචි උපද්දවා උප්පජ්ජන්ති සබ්බෙ තෙ බාලතො උප්පජ්ජන්ති, නො පණ්ඩිතතො, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ න[illegible]රා වා තිණාගාරා වා අග්ගිමුක්කො කූටාගාරානිපි දහති උල්ලිත්තාවලිත්තානි නිවාතානි ඵුසිතග්ගළානි පිහිතවාතපානානි, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යානි කානිචි භයානි උප්පජ්ජන්ති සබ්බානි තානි බාලතො උප්පජ්ජන්ති නො පණ්ඩිතතො, යෙකෙචි උපස්සග්ගා උප්පජ්ජන්ති සබ්බෙ තෙ බාලතො උප්පජ්ජන්ති නො පණ්ඩිතතො, යෙකෙචි උපද්දවා උප්පජ්ජන්ති සබ්බෙ තෙ බාලතො උප්පජ්ජන්ති

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යානිකානිචි, යම්කිසි; භයානි, චිත්තොත්‍රාසභයයෝ; (සිත්තැතිගැණුම්හු); උප්පජ්ජන්ති, උපදිද්ද; තානිසබ්බානි, ඒ සියල්ල; (හෙවත්) ඒ සියලු චිත්තුත්‍රාසයෝ; බාලතො, බාලයාකෙරෙන්; (හෙවත්) අඥාන කාරණාකාරණයන් නොදත් අඥානයාගෙන්; උප්පජ්ජන්ති උපදිත්; නොපණ්ඩිතතො, පණ්ඩිතයාකෙරෙන් නූපදිත් (හෙවත්) කටයුතු නොකටයුතු වැඩ අවැඩ දත් නැණැත්තනුගෙන් නූපදිත්; යෙකෙචි, යම්කිසි; උපස්සග්ගා, උපසෘෂ්ටාකාරයෝ; (හෙවත් චොරපීඩාදියෙන් අනුසොච නය කරමින්, භියතවණ්ණාදී ඒ ඒ තැන) ලඟනාකාරයෝ; යෙකෙචි, යම්කිසි; උපද්දවා, උපද්‍රවයෝ (හෙවත්) චිත්තවික්ෂිප්තභාවයෝ; උප්පජ්ජන්ති, උපදිද්ද; තෙ සබ්බෙ, ඒ සියලු උවදුරු; බාලතො, බාලයාගෙන්; උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්; නොපණ්ඩිතතො, පණ්ඩිතයාගෙන් නූපදිත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; නළාගාරා වා, බටසෙවිලි ගෙයක් හෝ; තිණාගාරා වා, තණසෙවිලි ගෙයක් හෝ; අග්ගිමුක්කො, ගිනිගෙණ දිලිසුනේ (හෙවත්) ගිනි ඇවිලුනේ; උල්ලිත්තාවලිත්තානි, ඇතුළ පිටත ආලෙප (සුනුපිරියම්) කරණ ලද්දාවූ; නිවාතානි, නිවාරණයකරණලද වාතප්‍රවෙශ ඇත්තාවූ (හෙවත්) හරණලද වාතවෙශ ඇත්තාවූ; ඵුසිතග්ගළානි, (දක්ෂවූ වඩුවන් විසින්) මොනවට ඔබ්බවලද අගුළු ඇත්තාවූ (නොහොත්) දොරබාවෙහි මනා පහස් කවුළු ඇත්තාවූ; පිහිතවාතපානානි, යොදනලද (වසනලද) වාකවුළු ඇත්තාවූ, (නොහොත්) කැමති කැමතිතෙනෙහි වැහෙන ඇරෙණ වාකවුළු ඇත්තාවූ; කූටාගාරානිපි, කූටාගාරයන්ද (කුළුගෙවලුත්) දහති, දවාද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙව ඛො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි; යානිකානිචි, යම්කිසි; භයානි, චිත්තොත්‍රාසසංඛ්‍යාත භයයෝ; උප්පජ්ජන්ති, උපදිද්ද; තානිසබ්බානි, ඒ සියලුභය; බාලතො, බාලයා කෙරෙන්

නො පණ්ඩිතතො, ඉති ඛො භික්ඛවෙ සප්පටිභයො බාලො අප්පටිභයො පණ්ඩිතො සඋපස්සග්ගො බාලො අනුපස්සග්ගො පණ්ඩිතො සඋපද්දවො බාලො අනුපද්දවො පණ්ඩිතො, නත්ථි භික්ඛවෙ පණ්ඩිතතො භයං, නත්ථි පණ්ඩිතතො උපස්සග්ගො නත්ථි පණ්ඩිතතො උපද්දවො, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං යෙහි තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො තෙ තයො, ධම්මෙ අභිනිවජ්ජෙත්වා යෙහි තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො, පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො තෙ තයො ධම්මෙ සමාදාය වත්තිස්සාමාති එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

2 කම්මලක්ඛණො භික්ඛවෙ බාලො කම්මලක්ඛණො පණ්ඩිතො අපදානසොභිනී පඤ්ඤාති.

(අඥානයා නිසා;) උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්; නොපණ්ඩිතතො, පණ්ඩිතයා කෙරෙන් නූපදිත්;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉති ඛො මෙසේ වනාහි; බාලො, බාලතෙම; සප්පටිභයො, ප්‍රතිභය සහිත වේ පණ්ඩිතො, පණ්ඩිතතෙම; අප්පටිභයො, ප්‍රතිභය රහිත වේ;බාලො, බාලතෙම;සඋපස්සග්ගො, උපසර්ග සහිත වේ.(ඒ ඒ තැන ලග්නව හිඳිනා අයුරු) සහිත වේ; පණ්ඩිතො, පණ්ඩිතතෙම; අනුපස්සග්ගො, උපසර්ග රහිත වේ; බාලො, බාලතෙම; සඋපද්දවො, උපද්‍රව (උවදුරු) සහිත වේ; පණ්ඩිතො, පණ්ඩිතතෙම; අනුපද්දවො, උපද්‍රව රහිත වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පණ්ඩිතතො, පණ්ඩිතයාකෙරෙන්; භයං, බියක්; නත්ථි, නැත්තේය;පණ්ඩිතතො, පණ්ඩිතයාගෙන්; උපස්සග්ගො උපසර්ගයෙක් (විපත්තියෙක්;) නත්ථි, නැත; පණ්ඩිතතො, පණ්ඩිතයා කෙරෙන්; උපද්දවො, උවදුරෙක්; නත්ථි, නැත; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මේ කාරණෙහිලා; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මිය යුතුයි; කෙසේද? යෙහි, යම්බඳුවූ; තීහිධම්මෙහි, ත්‍රිවිධ ධර්මයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; බාලො, බාලතෙම; වෙදිතබ්බො දතයුතුද; තෙ තයො ධම්මෙ, ඒ ත්‍රිවිධ ධර්මයන්: අභිනිවජ්ජෙත්වා, දුරුකොට; යෙහි තීහි ධම්මෙහි. යම ධර්මත්‍රයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; පණ්ඩිතො, පණ්ඩිතතෙම; වෙදිතබ්බො, දතයුතුද; තෙතයොධම්මෙ, ඒ ධර්මත්‍රය; සමාදාය, සමාදන්ව (මනාකොටගෙණ); වත්තිස්සාම ඉති, පවතින්නෙමුයි කියායි; භික්ඛවෙ මහණෙනි; වො, තොප විසින්; එවංහි, මෙසේ වනාහි; සික්ඛිතබ්බං ඉති, හික්මිය යුතුයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; බාලො, බාලතෙම; කම්මලක්ඛණො, කායචාරිතාදිකර්ම ලක්ෂණකොට ඇත්තේය (හෙවත්) කර්මයෙන් ලකුණුකරණු ලබන්නේය; පණ්ඩිතො, පණ්ඩිතතෙම; කම්ම

3. තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො කතමෙහි තීහි? කායදුච්චරිතෙන වචීදුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො.

4. තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො, කතමෙහි තීහි? කායසුචරිතෙන වචීසුචරිතෙන මනොසුචරිතෙන ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො තස්මා තිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං යෙහි තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො තෙ තයො ධම්මෙ අභිනිවජ්ජෙත්වා යෙහි තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො තෙ තයො ධම්මෙ සමාදාය වත්තිස්සාමාති එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

ලක්ඛණො, කර්මය ලකුණු කොට ඇත්තේය (හෙවත්) කායචාරිකාදි කර්මයෙන් ලකුණු කරණු ලබන්නේය. පඤ්ඤා, ප්‍රඥා තොමෝ; අපදානසොභිනී ඉති, චරිතයෙන් ශොභමාන වන්නීයයි හෙවත් (තමන්ගේ) චරිතයෙන්ම ප්‍රකටවන්නීයයි වදාළේය.

3. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහි ධම්මෙහි, ධර්මත්‍රයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූයේ; බාලො, බාලයයි; වෙදිතබ්බො, දතයුතුයි; කතමෙහිතීහි, කවරතුනකින්ද? කායදුච්චරිතෙන, (ප්‍රාණඝාතාදි) කාය දුශ්චරිතයෙන්ද; වචීදුච්චරිතෙන, (මුසාවාදාදි) වාග් දුශ්චරිත යෙන්ද, මනොදුච්චරිතෙන, (අභිධ්‍යාදි) මනො දුශ්චරිත යෙන්ද (යන තුනෙනි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහි ඛො තීහි ධම්මෙහි, මේ ධර්මත්‍රයෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූයේ; බාලො වෙදිතබ්බො බාලයයි දතයුතු.

4. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහිධම්මෙහි, ධර්මත්‍රයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූයේ; පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො, පණ්ඩිතයයි දතයුතුයි; කතමෙහි තීහි, (කවර ධර්මත්‍රයකින්දයත්?) කායසුචරිතෙන, (කායදුශ්චරිත විරති සංඛ්‍යාතවූ) කායසුචරිතයෙන්ද; වචීසුචරිතෙන, (වාග්දුශ්චරිත විරතියයි කියනලද) වාක්සුචරිතයෙන්ද; මනොසුචරිතෙන, (මනොදුශ්චරිත විරති සංඛ්‍යාතවූ) මනො සුචරිතයෙන්ද; (යන තුනෙන්ය) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහි ඛො තීහි ධම්මෙහි, මේ ධර්මත්‍රයෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූයේ; පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො, පණ්ඩිතයයි දතයුතුයි;-පෙ-

5. තීණිමානි භික්ඛවෙ බාලස්ස බාලලක්ඛණානි බාලනිමිත්තානි බාලාපදානානි, කතමානි තීණි? ඉධ භික්ඛවෙ බාලො දුච්චින්තිතචින්තී ච හොති දුබ්භාසිතභාසී දුක්කටකම්මකාරී, නො චෙදං භික්ඛවෙ බාලො දුච්චින්තිතචින්තී ච අභවිස්ස දුබ්භාසිතභාසී දුක්කටකම්මකාරී කෙන නං පණ්ඩිතා ජානෙය්‍යුං බාලො අයං භවං අසප්පුරිසොති, යස්මා ච ඛො භික්ඛවෙ බාලො දුච්චින්තිතචින්තී ච හොති දුබ්භාසිතභාසී දුක්කටකම්මකාරී තස්මා නං පණ්ඩිතා ජානන්ති බාලො අයං භවං අසප්පුරිසොති, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීණි බාලස්ස බාලලක්ඛණානි බාලනිමිත්තානි බාලාපදානානි.

---

5. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; බාලස්ස, බාලයාගේ; බාලලක්ඛණානි, බාලලක්ෂණයෝ (යෙවත්) මොහු බාලයෙකැයි හැඳිනීමට ඉවහල්වූ ලක්ෂණයෝ; බාලනිමිත්තානි, බාලබැව් හැඳිනගන්නාවූ කාරණයෝ, බාලාපදානානි, බාලබැව් හැඳිනීමේ චරිතයෝ; ඉමානි තීණි, මේ තුන් දෙනෙක් වෙත්; කතමානි තීණි, කවර තුන්දෙනෙක්දයත්? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේලෝකයෙහි; බාලො, අඥානතෙම, දුච්චින්තිත චින්තීච හොති, (අභිධ්‍යාව්‍යාපාදාදී) නපුරු සිතිවිල්ලක්ම සිතන්නේවේ; දුබ්භාසිතභාසී, (මුසාවාදාදී) දුර්භාෂිතයක්ම කියන්නේ වේ; දුක්කටකම්මකාරි, (ප්‍රාණඝාතාදි) දුශ්කෘතයක්ම (පවක්ම) කරන්නේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං බාලො, මේ බාලතෙම; චෙ, ඉදින්; දුච්චින්තිත චින්තීච, (අභිධ්‍යාදි) නපුරු සිතිවිලි සිතන්නෙකුත්; දුබ්භාසිත භාසී, දුර්භාෂිත කියන්නෙකුත්; දුක්කටකම්ම කාරී, දුෂ්කෘත (පව්කම්) කරන්නෙකුත්; නොඅභවිස්ස, නූවූයේ නම්; නං, ඔහු; පණ්ඩිතා, පණ්ඩිතයෝ; අයං භවං අසප්පුරිසො, මේ භවත් අසත්පුරුෂතෙම; (නොහොත්) අයංභවං, මේ පින්වත්තෙම; අසප්පුරිසො අසත්පුරුෂවූ; බාලො ඉති; බාලයෙකැයි; කෙන, කවර කාරණයකින්; ජානෙය්‍යුං දැනගන්නාහුද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මාච ඛො, යම් හෙයකින් වනාහි; බාලො, බාලතෙම; -පෙ- තස්මා, එහෙයින්; පණ්ඩිතා, පණ්ඩිතයෝ; අයං භවං අසප්පුරිසො, මේ භවත් අසත්පුරුෂතෙම; බාලො ඉති, බාලයෙකැයි; නං, ඔහු; ජානන්ති, දැනගණිත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; බාලස්ස, බාලයාගේ, බාලලක්ඛණානි, බාල බැව් දැනගන්නාවූ ලක්ෂණයෝ; බාලනිමිත්තානි, බාල බැව් හැඳින ගන්නාව කාරණයෝ; බාලාපදානානි, බාලයාගේ චරිතයෝ; ඉමානි ඛො තීණි මේ තුන් දෙනෙක් වෙත්යයි වදාළේය.

6. තීනිමානි භික්ඛවෙ පණ්ඩිතස්ස පණ්ඩිතලක්ඛණානි පණ්ඩිත නිමිත්තානි පණ්ඩිතාපදානානි, කතමානි තීනි? ඉධ භික්ඛවෙ පණ්ඩිතො සුචින්තිතචින්තීච හොති සුභාසිතභාසී සුකතකම්මකාරී නො චෙදං භික්ඛවෙ පණ්ඩිතො සුචින්තිතචින්තී ච අභවිස්ස සුභාසිතභාසී සුකතකම්මකාරී කෙන නං පණ්ඩිතා ජානෙය්‍යුං පණ්ඩිතො අයං භවං සප්පුරිසොති යස්මා ච ඛො භික්ඛවෙ පණ්ඩිතො සුචින්තිතචින්තී ච හොති සුභාසිතභාසී සුකතකම්මකාරී තස්මා නං පණ්ඩිතා ජානන්ති පණ්ඩිතො අයං භවං සප්පුරිසොති ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීනි පණ්ඩිතස්ස පණ්ඩිතලක්ඛණානි පණ්ඩිතනිමිත්තානි පණ්ඩිතාපදානානි–පෙ–

7. තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො කතමෙහි තීහි? අච්චයං අච්චයතො න පස්සති අච්චයං අච්චයතො දිස්වා යථාධම්මං න පටිකරොති පරස්ස ඛො පන අච්චයං දෙසෙන්තස්ස යථාධම්මං න පතිගණ්හාති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො.

---

6. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පණ්ඩිතස්ස, පණ්ඩිතයාගේ; පණ්ඩිතලක්ඛණානි, (මේතෙම) පණ්ඩිතයායයි දැනගන්නාවූ ලක්‍ෂණයෝ; පණ්ඩිත නිමිත්තානි. පණ්ඩිතයායයි දැනගන්නාවූ කාරණයෝ; පණ්ඩිතාපදානානි, පණ්ඩිතයාගේ චරිතයෝ; ඉමානි තීනි, මේ තුන් දෙනෙක් වෙති; කතමානිතීනි, (ඒ) තුන්දෙන කවරහුද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; පණ්ඩිතො, පණ්ඩිතතෙම; සුචින්තිතචින්තීච හොති, (අනභිද්‍ධා අව්‍යාපාදදී) යහපත් සිතිවිලි ලක්ම සිතන්නේ වේ; සුභාසිතභාසී, සුභාෂිතයක්ම කියන්නේවේ; සුකතකම්මකාරී, කුශලකර්මයක්ම කරන්නේ වේ; -පෙ-

7. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- අච්චයං (තමන්ගේ) අපරාධය; අච්චයතො, අපරාධ වශයෙන්; නපස්සති, නොදකීද; අච්චයං, අපරාධය; අච්චයතො, අපරාධ වශයෙන්; දිස්වා, දැක (හෙවත්) දැන, යථාධම්මං, දහම්වූ පරිද්දෙන්; නපටිකරොති, (දෙසීම් සමාකිරීම් වශයෙන්) ප්‍රතිකර්ම නොකෙරේද; අච්චයං, අපරාධය; දෙසෙන්තස්ස, දෙශනාකරන්නාවූ; පරස්ස ඛොපන, අන්‍යයාගේ (වචනය) වනාහි; යථාධම්මං, ධර්මයවූ පරිද්දෙන්; නපතිගණ්හාති, නො පිළිගණීද; (යන තුනෙන්ය) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහි ඛො තීහිධම්මෙහි, මේ ත්‍රිවිධ ධර්මයෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; බාලො, බාලතෙම; වෙදිතබ්බො, දතයුතුයි වදළේය.

8. තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො, කතමෙහි තීහි? අච්චයං අච්චයතො පස්සති අච්චයං අච්චයතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොති පරස්ස ඛො පන අච්චයං දෙසෙන්තස්ස යථාධම්මං පතිගණ්හාති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො–පෙ–

9. තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො කතමෙහි තීහි? අයොනිසො පඤ්හං කත්තා හොති, අයොනිසො පඤ්හං විස්සජ්ජෙතා හොති, පරස්ස ඛො පන යොනිසො පඤ්හං විස්සජ්ජිතං පරිමණ්ඩලෙහි පදබ්‍යඤ්ජනෙහි සිලිට්ඨෙහි උපගතෙහි නාබ්භනුමොදිතා හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො.

10 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො, කතමෙහි තීහි? යොනිසො පඤ්හං කත්තාහොති, යොනිසො පඤ්හං විස්සජ්ජෙතා හොති, පරස්ස ඛො පන යොනිසො පඤ්හං විස්සජ්ජිතං පරිමණ්ඩලෙහි පදබ්‍යඤ්ජනෙහි සිලිට්ඨෙහි උපගතෙහි අබ්භනුමොදිතා හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො–පෙ–

---

8. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ-අච්චයං, තමන්ගේ අපරාධය; අච්චයතො, අපරාධ වශයෙන්; පස්සති, දකීද -පෙ- පටිකරොති (දෙසීම්. සමාක්‍රවීම් වශයෙන්) ප්‍රතිකර්ම කෙරේද-පතිගණ්හාති පිළිගණීද;-පෙ-

9. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- අයොනිසො, නුනුවණින් (හෙවත්) අනුපායමනස්කාරයෙන්; පඤ්හං කත්තාහොති, ප්‍රශ්න කරන්නේවේද; අයොනිසො, අනුපායචින්තනයෙන්; පඤ්හං ප්‍රශනය; විස්සජ්ජෙතා හොති, විසඳන්නේවේද; පරස්ස ඛො පන, අන්‍යයා විසින් වනාහි; යොනිසො, නුවනින්; (හෙවත් උපාය වශයෙන් සිතීමෙන්);පරිමණ්ඩලෙහි, හාත්පස මඩුලු ඇත්තාවූ(හෙවත්) අක්ෂර පරිපූර්ණතාදියෙන් යුක්තවූ; සිලිට්ඨෙහි, පදශ්ලිෂ්ටතායෙන් සිලුටුවූ; උපගතෙහි, අර්ථයට හා කාරණයට පැමිණියාවූ; පදව්‍යඤ්ජනෙහි, පදව්‍යඤ්ජනයන්ගෙන්; පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; අභිඅනුමොදිතා, මොනවට අනුමොදන් වන්නේ (හෙවත්) සතුටින් පිළිගන්නෝ; න හොති, නොවේද; (යන තුනින්ය)-පෙ-

10. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; —පෙ— යොනිසො, නුවණින් (හෙවත්) උපාය වශයෙන් සිතීමෙන්; පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; කත්තා හොති, කරන්නේවේ ද;-පෙ-අබ්භානුමොදිතා හොති, මොනවට

11 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො, කතමෙහි තීහි? අකුසලෙන කායකම්මෙන අකුසලෙන වචීකම්මෙන අකුසලෙන මනොකම්මෙන, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො.

12 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො, කතමෙහි තීහි? කුසලෙන කායකම්මෙන කුසලෙන වචීකම්මෙන කුසලෙන මනොකම්මෙන, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො.

13 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො, කතමෙහි තීහි? සාවජ්ජෙන කායකම්මෙන සාවජ්ජෙන වචීකම්මෙන සාවජ්ජෙන මනොකම්මෙන, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො වෙදිතබ්බො.

14 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො කතමෙහි තීහි? අනවජ්ජෙන කායකම්මෙන අනවජ්ජෙන වචීකම්මෙන අනවජ්ජෙන මනොකම්මෙන—පෙ—සබ්‍යාපජ්ඣෙන කායකම්මෙන සබ්‍යාපජ්ඣෙන වචීකම්මෙන සබ්‍යාපජ්ඣෙන මනොකම්මෙන—අබ්‍යාපජ්ඣෙන කායකම්මෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන වචීකම්මෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන මනොකම්මෙන, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො, තස්මා තිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං යෙහි තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො

අනුමොදන්වන්නෙක් වේද (හෙවත්) සතුටින් පිළිගන්නෙක් වේද;—පෙ—

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—අකුසලෙන, අකුසල්වූ; කාය කම්මෙන, (ප්‍රාණඝාතාදී) කායකර්මයෙන්ද; අකුසලෙන, අකුසල්වූ, වචීකම්මෙන, මුසාවදාදී වාක්කර්මයෙන්ද; අකුසලෙන, අකුසල්වූ; මනොකම්මෙන, අභිද්‍යාව්‍යාපදාදි මනඃකර්මයෙන්ද (යන මේ තුනින්ය)—පෙ—

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—කුසලෙන, කුසල්වූ; කාය කම්මෙන, (ප්‍රාණඝාතවිරමණාදි) කායකර්මයෙන්ද;—පෙ—

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—සාවජ්ජෙන, වද්‍යසහිතවූ (හෙවත්) සදෝස්වූ; කායකම්මෙන, ප්‍රාණඝාතාදි කායකර්මයෙන්ද; —පෙ—

14 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- අනවජ්ජෙන, නිරවද්‍යවූ (හෙවත්) දෝස්රහිතවූ; -පෙ- සබ්‍යාපජ්ඣෙන, ව්‍යාබාධ සහිතවූ (හෙවත්) දුක්සහිතවූ; -පෙ- අබ්‍යාපජ්ඣෙන, ව්‍යාබාධ රහිතවූ

බාලො වෙදිතබ්බො තෙ තයො ධම්මෙ අභිනිවජ්ජෙත්වා යෙහි තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො වෙදිතබ්බො තෙ තයො ධම්මෙ සමාදාය වත්තිස්සාමාති, එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

15 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො අව්‍යත්තො අසප්පුරිසො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවති, කතමෙහි තීහි කායදුච්චරිතෙන වචීදුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො බාලො අව්‍යත්තො අසප්පුරිසො ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවති.

16 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො ව්‍යත්තො සප්පුරිසො අක්ඛතං අනුපහතං අත්තානං පරිහරති අනවජ්ජො ච හොති අනනුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච පුඤ්ඤං පසවති, කතමෙහි තීහි? කායසුචරිතෙන වචීසුචරිතෙන මනොසුචරිතෙන, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො පණ්ඩිතො ව්‍යත්තො සප්පුරිසො අක්ඛතං අනුපහතං අත්තානං පරිහරති අනවජ්ජො ච හොති අනනුවජ්ජො විඤ්ඤූනං බහුඤ්ච පුඤ්ඤං පසවතීති.

(හෙවත්) දුක්නැත්තාවූ -පෙ- (සෙසු අරුත් කියනලද්දෙන් දතයුතුයි.)

15 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහි ධම්මෙහි, ත්‍රිවිධ ධර්මයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; බාලො, බාලවූ; අව්‍යත්තො, ව්‍යක්තනුවූ; අසප්පුරිසො, අසත්පුරුෂතෙම; ඛතං, ගුණඛනනයකරණ ලද්දාවූ; හෙවත් සාරාදමනලද ගුණඇත්තාවූ; උපහතං, ගුණඝතනය කරණ ලද්දාවූ හෙවත් නසනලද ගුණඇත්තාවූ; අත්තානං, ආත්මයක්; පරිහරති, පරිහරණය කෙරෙයි; විඤ්ඤූනං, නුවනැත්තන්ට; සාවජ්ජොචහොති, සදොස්කෙනෙක්දවෙයි, සානුවජ්ජො, උපවාද සහිතයෙක්ද වෙයි; බාහුඤ්ච, බොහෝවූද; අපුඤ්ඤං, අකුසල්; පසවති, රැස්කෙරෙයි;-පෙ-

16 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහිධම්මෙහි, ත්‍රිවිධ ධර්මයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; පණ්ඩිතො, පණ්ඩිතතෙම; අක්ඛතං, සාරානොදමනලද ගුණඇත්තාවූ; අනුපහතං, නොනසන ලද ගුණඇත්තාවූ, අත්තානං, ආත්මයක්; පරිහරති, පරිහරණය කෙරෙයි; අනවජ්ජොච හොති, දොස්රහිතවූවෙක්ද වෙයි; අනනුවජ්ජො, උපවාදනැත්තෙක්ද වෙයි; බහුඤ්ච, බොහෝවූද; පුඤ්ඤං, ලොවීලොවුතුරුපින්; පසවති, රැස්කෙරෙයි;-පෙ-

17 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො තයො මලෙ අප්පහාය යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙ, කතමෙහි තීහි? දුස්සීලො ච හොති දුස්සීල්‍යමලඤ්චස්ස අප්පහීනං හොති ඉස්සුකී ච හොති ඉස්සාමලඤ්චස්ස අප්පහීනං හොති මච්ඡරී ච හොති මච්ඡෙරමලඤ්චස්ස අප්පහීනං හොති ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො ඉමෙ තයො මලෙ අප්පහාය යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං නිරයෙ.

18 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො තයො මලෙ පහාය යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං සග්ගෙ, කතමෙහි තීහි? සීලවා ච හොති දුස්සීල්‍යමලඤ්චස්ස පහීනං හොති අනුස්සුකී ච හොති ඉස්සාමලඤ්චස්ස පහීනං හොති අමච්ඡරී ච හොති මච්ඡෙරමලඤ්චස්ස පහීනං හොති ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො ඉමේ තයො මලෙ පහාය යථාභතං නික්ඛිත්තො එවං සග්ගෙති.

---

17 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහිධම්මෙහි, ධර්මත්‍රයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූයේ (යුක්තවූ පුද්ගලතෙම); තයොමලෙ, කිළිටු තුණක්; අප්පහාය, ප්‍රහීණනොකොට; ආභතං, ගෙණඑනලද් දක් නික්ඛිත්තො, නික්ෂේපකරණලද්දේ (දමනලද්දේ) යථා, යම්සේද; එවං, එපරිද්දෙන්; නිරයෙ, නරකයෙහි (පතිතවේ);— දුස්සීලොච, දුශ්ශීලයෙකුත් (හෙවත්) දූෂිතවූහෝ නෂ්ටවූ සිල් ඇත්තෙකුත්; හොති, වේද; අස්ස ඔහුගේ; දුස්සීල්‍යමලච, දුශ්ශීලභාව සඞ්ඛ්‍යාත මලයද; අප්පහීනං හොති, ප්‍රහීණනුවූයේවේද; ඉස්සුකීච, ඊර්ෂ්‍යා ඇත්තෙකුත් (අනුන් යසඉසුරු ඉවසියනොහැක්කෙකුත්) හොති, වේද; ඉස්සාමලච, ඊර්ෂ්‍යාසඞ්ඛ්‍යාතවූ මලයද; අප්පහීනං හොති, ප්‍රහීණනුවූයේවේද; මච්ඡරීච හොති, මසුරුවූවෙකුත් වේද; අස්ස, ඔහුගේ; මච්ඡෙරමලච, මාත්ෂර්‍ය්‍යසඞ්ඛ්‍යාතවූ කිළුටද; අප්පහීනං හොති, ප්‍රහීණනුවූයේවේද; (යනතුණෙන්ය) —පෙ— ඉමෙ තයොමලෙ, මේ කිළුටුතුණ;—පෙ—

18 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—පහාය, ප්‍රහීණකොට;-පෙ- සීලවාචහොති, සිල්වතෙකුත්වේද;—අනිස්සුකීච හොති, ඊර්ෂ්‍යා, නොකරන්නෙකුත්වේද--අමච්ඡරීච හොති, මසුරුනුවූවෙකුත් වේද; අස්ස, ඔහුගේ; මච්ඡෙරමලච, මසුරුමලත්, පහීනංහොති. ප්‍රහීණවූයේවේද;- පෙ--සග්ගෙ ඉති, ස්වර්ගයෙහි වේයයි වදාළේය.

බාලවග්ගො පඨමො.

1 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො ඤාතකො භික්ඛු බහුජනාහිතාය පටිපන්නො හොති බහුජනාසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, කතමෙහි තීහි? අනනුලොමිකෙ කායකම්මෙ සමාදපෙති අනනුලොමිකෙ වචීකම්මෙ සමාදපෙති අනනුලොමිකෙසු ධම්මෙසු සමාදපෙති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො ඤාතකො භික්ඛු බහුජනාහිතාය පටිපන්නො හොති බහුජනාසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අහිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං.

2 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො ඤාතකො භික්ඛු බහුජනහිතාය පටිපන්නො හොති බහුජනසුඛාය බහුනො ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානං, කතමෙහි තීහි? අනුලොමිකෙ කායකම්මෙ සමාදපෙති අනුලොමිකෙ වචීකම්මෙ සමාදපෙති අනුලොමිකෙසු ධම්මෙසු සමාදපෙති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො ඤාතකො භික්ඛු බහුජනහිතාය පටිපන්නො හොති බහුජනසුඛාය බහුනො ජනස්ස අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානන්ති.

ප්‍රථම බාලවර්ගයයි.

1 භික්ඛවෙ මහණෙනි; තීහිධම්මෙහි, ධර්මත්‍රයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ, ඤාතකො, ප්‍රකටවූ; භික්ඛු, භික්ෂුතෙම; බහුජනාහිතාය, බොහෝදෙනාට අහිත පිණිස; බහුජන අසුඛාය, බොහෝදෙනාටනොසැප පිණිස; බහුජනස්ස, මහාජනයාට; අනත්ථාය, අනර්ථය පිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; අහිතාය, අහිත පිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; පටිපන්නොහොති, පිළිපන්නේවේ; කතමෙහි තීහි, කවර තුනකින්ද? අනනුලොමිකෙ, ශාසනයට අනුලොම්නුවූ (ශාසන ක්‍රමයට පටහැණිවූ); කායකම්මෙ, ප්‍රාණඝාතාදි කායකර්මයෙහි(කායදුශ්චරිතයෙහි); සමාදපෙති, සමාදන්කරවයිද; —පෙ—අනනුලොමිකෙසු, ශාසනයට අනුලොම් නුවූ; ධම්මෙසු, ධර්මයන්හි සමාදපෙති, සමාදන්කරවයිද —පෙ— පටිපන්නො හොති, පිළිපන්නේවේයයි වදාළේය.

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—බහුජනහිතාය, බොහෝදෙනාට හිතපිණිස; බහුජනසුඛාය බොහෝදෙනාට සැපපිණිස; බහුනොජනස්ස, මහාජනයාට; අත්ථාය, වැඩපිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; හිතාය, හිතපිණිස; සුඛාය, සැප පිණිස; පටිපන්නොහොති, පිළිපන්නේවේ—අනුලොමිකෙත, ශාසනයට අනුලොම්වූ;—පෙ—පටිපන්නොහොතීති, පිළිපන්නේවේයයි වදාළේය.

3 තීනි මානි භික්ඛවෙ රඤ්ඤො ඛත්තියස්ස මුද්ධාවසිත්තස්ස යාවජීවං සාරණීයානි භවන්ති, කතමානි තීනි? යස්මිං භික්ඛවෙ පදෙසෙ රාජා ඛත්තියො මුද්ධාවසිත්තො ජාතො හොති ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං රඤ්ඤො ඛත්තියස්ස මුද්ධාවසිත්තස්ස යාවජීවං සාරණීයං හොති. පුනවපරං භික්ඛවෙ යස්මිං පදෙසෙ රාජා ඛත්තියො මුද්ධාවසිත්තො අභිසිත්තො හොති ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං රඤ්ඤො ඛත්තියස්ස මුද්ධාවසිත්තස්ස යාවජීවං සාරණීයං හොති. පුනව පරං භික්ඛවෙ යස්මිං පදෙසෙ රාජා ඛත්තියො මුද්ධාවසිත්තො සංගාමං අභිවිජිනිත්වා විජිතසංගාමො තමෙව සංගාමසීසං අජ්ඣාවසති ඉදං භික්ඛවෙ තතියං රඤ්ඤො ඛත්තියස්ස මුද්ධාවසිත්තස්ස යාවජීවං සාරණීයං හොති. ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීනි රඤ්ඤො ඛත්තියස්ස මුද්ධාවසිත්තස්ස යාවජීවං සරණීයානි භවන්ති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තීනිමානි භික්ඛුස්ස යාවජීවං සාරණීයානි භවන්ති, කතමානි තීනි? යස්මිං භික්ඛවෙ පදෙසෙ භික්ඛු කෙස

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මුද්ධාවසිත්තස්ස, (රාජාභිෂෙකයෙන්) මස්තකයෙහි අභිෂෙකකරණලද්දාවූ (හෙවත්) භිසපැන්වක්කරණලද්දාවූ ඛත්තියස්ස රඤ්ඤො, ක්ෂත්‍රියරජහු විසින්; ඉමානිතීනි, මේ සාරණ තුණක්; යාවජීවං, ජීවිතාන්තය දක්වා; සාරණීයානි භවන්ති, සිහිකටයුතුවෙත්; කතමානි තීනි, ඒ තුන කවරහුද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මිංපදෙසෙ, යම්පෙදෙසෙක්හි; මුද්ධාවසිත්තො, රාජාභිසෙකයෙන් මස්තකයෙහි අභිෂික්තවූ; ඛත්තියො; රාජා, ක්ෂත්‍රිය රජෙක්; ජාතොහොති, උපන්නේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මුද්ධාවාසිත්තස්ස, මූර්ධාවෂික්තවූ; ඛත්තියස්ස, ජාතිය ක්ෂත්‍රියවූ; රඤ්ඤො, රජහුගේ (නොහොත්) රජහු විසින්; යාවජීවං, ජීවිතාන්තය දක්වා; සාරණීයානි, සිහිකටයුතුවූ; ඉදං, මේ පඨමංහොති, පළමුවන කාරණවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනවපරං, නැවතද අනිකක් කියමි. යස්මිංපදෙසෙ, යම් පෙදෙසෙක්හි; මුද්ධාවසිත්තො, මූර්ධාවෂික්තවූ; ඛත්තියො රාජා, ක්ෂත්‍රිය රජෙක් අභිසිත්තො හොති, අභිෂෙක කරණලද්දේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; —පෙ—ඉදං දුතියං හොති, මේ දෙවන කාරණවේ —පෙ—සංගාමං, යුද්ධයක්; අභිවිජිනිත්වා, දිනා (හෙවත්) ශත්‍රුමර්දනයකොට; විජිතසඞ්ගාමො දිනනලද යුද්ධ ඇත්තේ; තමෙව සංගාමසීසං, ඒ සංග්‍රාමස්ථානයම; (යුධභූමිය) අජ්ඣාවසති, අභිභවනයකොට වාසයකෙරේද (හෙවත්) ඒ යුධභූමිය යටත් කොට ගෙණවාසයකෙරේද;—පෙ—ඉදං තතියං හොති,—මේ තුන්වන කාරණවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි ඉමානි ඛො තීනි, මේ කාරණ තුන වනාහි;—සාරණීයානිභවන්ති, සිහිකටයුතුවෙත්;—භික්ඛවෙ,

මස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං භික්ඛුස්ස යාවජීවං සාරණීයං හොති. පුනචපරං භික්ඛවෙ යස්මිං පදෙසෙ භික්ඛු ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛ නිරොධොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං භික්ඛුස්ස යාවජීවං සාරණීයං හොති. පුනචපරං භික්ඛවෙ යස්මිං පදෙසෙ භික්ඛු ආසවානං ඛයා. අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති ඉදං භික්ඛවෙ තතියං භික්ඛුස්ස යාවජීවං සාරණීයං හොති, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීණි භික්ඛුස්ස යාවජීවං සාරණීයානි භවන්තීති.

මහණෙනි; එවමෙව ඛො, එපරිද්දෙන්ම; භික්ඛුස්ස, භික්ෂුවවිසින් ඉමානි තීනි, මේ ධර්මයෝ තිදෙනෙක්; යාවජීවං, දිවිහිම්කොට; සාරණීයානි භවන්ති, සිහිකටයුතුවෙත්– භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මිං පදෙසෙ, යම් පෙදෙසෙක්හි, භික්ඛු, මහණතෙම; කෙස මස්සුං, හිසකේරැවුළු; ඔහරාපෙත්වා, අවහරණයකොට (හෙවත්) කපාහැර; අගාරස්මා, ගිහිගෙයින්නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජිතො හොති පැවිදිවූයේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, භික්ඛුස්ස, භික්ෂුව විසින්; යාවජීවං, දිවිඇතිතාක්; සාරණීයං, සිහිකටයුතුවූ; ඉදං, මේ; පඨමංහොති, පළමුවන කාරුණවේ. (මමඅසවල්ස්ථානයේදී පැවිදි උනෙමියි කියා දිවිහිම්කොට සිහිකළ යුතුයයිසේයි)—පෙ–ඉදං, මේ ජාත්‍යාදිය; දුක්ඛංඉති, දුක්යයි හෙවත්)දුක්ඛසත්‍යයයි; යථාභූතං, තත්වූපරිද්දෙන්; පජානාති; දැනගණීද; අයං, මේ තෘෂ්ණාව; දුක්ඛසමුදයො ඉති දුක්ඛසමුදය සත්‍යයයි (හෙවත්) දුක්ඛොත්පත්තිහේතුවයයි; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දැනගණීද; අයං, මේ තෘෂ්ණානිරොධය; දුක්ඛනිරොධො, ඉති, දුක්ඛනිරොධසත්‍යයයි (හෙවත්) නිර්වාණයයි; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දැනගණීද; අයං, මේ ආර්‍ය්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගය; දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදාති, දුක්ඛනිරොධගාමිනීප්‍රතිපදාර්‍ය්‍යසත්‍යයයි, (හෙවත්) දුඃඛ නිරුද්ධියට පමුණුවන්නාවූ ප්‍රතිපදාවයයි; යථාභූතං, තත්වූපරිද්දෙන්, පජානාති, දැනගණීද;–පෙ–ඉදං දුතියං හොති, මේ දෙවන කාරණාවේ.—පෙ—ආසවානං, කාමාදි ආශ්‍රවයන්ගේ; ඛයා, ක්ෂයභාවයෙන්; අනාසවං, ආශ්‍රවරහිතවූ; චෙතොවිමුත්තිං, (චිත්ත විමුක්තියයි කියනලද) ඵල සමාධියද; පඤ්ඤා විමුත්තිං, (ප්‍රඥා විමුක්තියයි කියනලද) ඵලප්‍රඥාවද, දිට්ඨෙව ධම්මෙ, දිට්ඨ ධර්මයෙහි; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, විශිෂ්ටඥාන

4 තයො මෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? නිරාසො ආසංසො විගතාසො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො නිරාසො? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො නීචෙ කුලෙ පච්චාජාතො හොති චණ්ඩාලකුලෙ වා නෙසාදකුලෙ වා වෙණකුලෙ වා රථකාරකුලෙ වා පුක්කුසකුලෙ වා දලිද්දෙ අප්පන්නපානභොජනෙ කසිරවුත්තිකෙ යත්ථ කසිරෙන ඝාසච්ඡාදො ලබ්භති, සො ච හොති දුබ්බණ්ණො දුද්දසිකො

යෙන් දැන, සච්ඡිකත්වා, පසක් කොට; උපසම්පජ්ජ, පිළිලැබ හෙවත් ඊට පැමිණ; විහරති, වාසය කෙරෙයි;—පෙ—ඉදං තතියං හොති, මේ තුන්වැනි කාරණයවේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානි ඛො තීනි, මේ කරුණුතුණ වනාහි, භික්ඛුස්ස; භික්ෂුව විසින්; යාවජීවං, දිවිකෙළවරදක්වා; සාරණීයානි භවන්තීති, සිහිකටයුතු වෙත් යයි වදාළේය.

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ලොකස්මිං, සත්වලොකයෙහි; ඉමෙ, තයො පුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක්; සන්තො, ඇත්තාහු; සංවිජ්ජමානා, විද්‍යමානවන්නාහු වෙත්; කතමෙ තයො, කවර තිදෙනෙක්ද? නිරාසො, ආශා නැත්තාවූ (හෙවත්) ප්‍රාර්ථනා නැත්තාවූ පුද්ගලතෙමේද. ආසංසො, ආශංසනය කරන්නාවූ (හෙවත්, ප්‍රාර්ථනාකරන්නාවූ පුද්ගලතෙමේද; විගතාසො පහවූ ආශා ඇති; පුද්ගලතෙමේද (යන තිදෙනයි.) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; නිරාසො, ආසාරහිතවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙම; කතමොච, කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ මේ සත්වලොකයෙහි; එකච්චො, පුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක්තෙම; නීචෙකුලෙ, නීචකුලයෙක්හි; (එනම්) යත්ථ, යම්කුලයෙක්හි, කසිරෙන, දුකින්; ඝාසච්ඡාදො, කෑමහැඳීම (හෙවත්) කෑඳබත්හා කෞපීනප්‍රතිච්ඡාදනමාත්‍රවූ වැසීමක්, ලබ්භති. ලබයිද, (එබඳුවූ) දලිද්දෙ, දිළිඳුවූ; අප්පන්නපාන භොජනෙ, ස්වල්පවූ අහරපැන්බොජුන් ඇත්තාවූ, කසිරවුත්තිකෙ, දුක්ඛජීවිකාව ඇත්තාවූ (හෙවත්) යම්තැනෙක්හි ව්‍යායාමයෙන් ප්‍රයොගයෙන් ජීවිතවෘත්තිය සිඬකෙරෙත්නම් එබඳුවූ, චණ්ඩාලකුලෙවා, සැඬොල්කුලයෙහි හෝ, නෙසාදකුලෙවා, මුවවැදිකුලයෙහි හෝ, වෙණකුලෙවා, කුළුපොතු කුලයෙහි හෝ; රථකාරකුලෙවා, සම්කාරුකුලයෙහි හෝ; පුක්කුසකුලෙවා, පුප්සඩුකුලයෙකැ හෝ; පච්චාජාතො හොති, උපන්නේවේද; දුද්දසිකො, (වැදූමව්ටද) නොමනා දැකුම් ඇත්තේවේද; ඔකොටිමකො, ලකුණ්ටකවේද; බව්හාබාධො, බොහෝ ආබාධ ඇත්තේ වේද, කාණොවා කණෙක් හෝ වේද; කුණීවා, අත් කොරෙක්හෝ වේද, ඛඤ්ජොවා, පාකොරෙක් හෝ වේද,

ඔකොට්මකො බව්හාබාධො කාණො වා කුණී වා ඛඤ්ජො වා පක්ඛහතො වා න ලාභී අන්නස්ස පානස්ස වත්ථස්ස යානස්ස මාලාගන්ධවිලෙපනස්ස සෙය්‍යාවසථපදීපෙය්‍යස්ස, සො සුණාති ඉත්ථන්නාමො කිර ඛත්තියො ඛත්තියෙහි ඛත්තියාභිසෙකෙන අභිසිත්තො ති, තස්ස න එවං හොති කුදස්සුනාම මම්පි ඛත්තියා ඛත්තියාභිසෙකෙන අභිසිඤ්චිස්සන්තීති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො නිරාසො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො ආසංසො? ඉධ භික්ඛවෙ රඤ්ඤො ඛත්තියස්ස මුද්ධාවසිත්තස්ස ජෙට්ඨො

පක්ඛහතොවා, නෂ්ටවූ පක්ෂ ඇත්තෙක් හෝ (හෙවත්) පීඨසර්පියෙක් හෝ වේද; (හෙතෙමේද) අන්නස්ස, කෑයුතු අහරක්ද පානස්ස, පියයුතු පැනක්ද; වත්ථස්ස, හැඳියයුතුවතක්ද; යානස්ස, රථසිවිකාදියානයක්ද; මාලාගන්ධවිලෙපනස්ස, මල්ගඳවිලවුනක්ද; සෙය්‍යාවසථපදීපෙය්‍යස්ස සයනාවාසප්‍රදීපසහිතොපකරණ ද්‍රව්‍යය යන යමක්ද (අසුන් අවස් තෙල්පහන් ඈද්ද) නලාභී, නොලබන්නේවේද; සො, හෙතෙම; ඉත්ථංනාමොකිරඛත්තියො, මෙ නම් ඇති ක්ෂත්‍රිය කුමාරතෙම වනාහි; ඛත්තියෙහි, ක්ෂත්‍රිය රජුන් විසින් ඛත්තියාභිසෙකෙන, ක්ෂත්‍රිය රජුන්පිළිබඳ අභිෂෙකයෙන්; අභිසිත්තො ඉති, අභිෂෙකකරණලද්දෑයි; (හිසපැන්වක්කරණලද්දෑයි) සුනාති, අසාද; තස්ස, ඕහට; න එවං හොති, මෙබඳු සිතක් නොවෙයි; (කුමක්ද?) කුදස්සුනාම, කවරකලෙක්හිනම්; මම්පි, මාත් ඛත්තියා, ක්ෂත්‍රියයෝ; ඛත්තියාභිසෙකෙන, ක්ෂත්‍රියයන්ටහිසිවූ අභිෂෙකයෙන්; අභිසිඤ්චිස්සන්තීති අභිසෙකකරන්නාහුදෑයි කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි, අයංපුග්ගලො, මේ පුද්ගලතෙම; නිරාසො, ආශාරහිතයයි (හෙවත් ප්‍රාර්ථනානැත්තේයයි; වුච්චති කියනුලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ආසංසො පුග්ගලො, ආශංසනය කරන්නාවූ පුද්ගලතෙම (හෙවත්) පැතීම් ඇත්තාවූ පුද්ගලතෙම; කතමොච, කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ මේ සත්වලොකයෙහි; මුද්ධාවසිත්තස්ස, මස්තකයෙහි අභිෂෙකකරණලද්දාවූ ඛත්තියස්සරඤ්ඤො, ක්ෂත්‍රියරජෙක්හුගේ; ආභිසෙකො, අභිෂෙකයට සුදුසුවූ, අනභිසිත්තො, අභිෂෙකනොකරණලද්දාවූ අචලප්පත්තො, නිශ්චලප්‍රාප්තවූ (හෙවත්) අභිෂෙකාගිවයප්‍රාප්තවූ; ජෙට්ඨො පුත්තො හොති, ජ්‍යෙෂ්ඨ පුත්‍රයෙක්වේද; සො හෙතෙම; ඉත්ථං නාමො කිර ඛත්තියො, මෙනම් ක්ෂත්‍රියකුමාරතෙම; ඛත්තියෙහි, ක්ෂත්‍රියරජුන් විසින්; ඛත්තියාභිසෙකෙන, ක්ෂත්‍රියරාජාභිෂෙකයෙන්, අභිසිත්තො ඉති, අභිෂෙකකරණලද්දේයයි; සුනාති, අසාද; තස්ස ඕහට, එවං හොති, මෙබඳු සිතක්වෙයි—පෙ—අභිසිඤ්චිස්සන්තීති, අභිෂෙක කරන්නාහුදෑයි කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි, අයං, මේතෙම, ආසං

පුත්තො හොති ආභිසෙකො අනභිසිත්තො මචලප්පත්තො සො සුණාති ඉත්ථන්නාමො කිර ඛත්තියො ඛත්තියෙහි ඛත්තියාභිසෙකෙන අභිසිත්තොති තස්ස එවං හොති කුදස්සුනාම මම්පි ඛත්තියා ඛත්තියාභිසෙකෙන අභිසිඤ්චිස්සන්තීති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො අසංසො; කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො විගතාසො? ඉධ භික්ඛවෙ රාජා හොති ඛත්තියො මුද්ධාවසිත්තො සො සුණාති ඉත්ථන්නාමො කිර ඛත්තියො ඛත්තයෙහි ඛත්තියාභිසෙකෙන අභිසිත්තොති, තස්ස න එවං හොති කුදස්සු නාම මම්පි ඛත්තියා ඛත්තියාභිසෙකෙන අභිසිඤ්චිස්සන්තීති, තං කිස්ස හෙතු? යා හිස්ස භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනභිසිත්තස්ස අභිසෙකාසා සාස්ස පටිප්පස්සද්ධා අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො විගතාසො, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං; එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා භික්ඛූසු, කතමෙ තයො? නිරාසො ආසංසො විගතාසො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො නිරාසො? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො,

---

සො පුග්ගලො, ප්‍රාර්ථනා ඇත්තාවූ පුද්ගලතෙමේයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; විගතාසො පුග්ගලො, පහවූ ආශා ඇති පුද්ගලතෙම; කතමො ච; කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ සත්වලොකයෙහි; මුද්ධාවසිත්තො, රාජාභිෂෙකයෙන් මස්තකයෙහි අභිෂෙකකරණලද්දාවූ, ඛත්තියො රාජා හොති, ක්ෂත්‍රිය රජෙක්වේද,– පෙ––තස්ස, ඔහට, එවං, මෙබඳුසිතක්; න හොති, නොවෙයි, (නොබඳුසිතක්ද) ––පෙ– තං කිස්ස හෙතු, ඊට හේතු කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුබ්බෙ, පූර්වයෙහි; අනභිසිත්තස්ස, අභිෂෙක නොකරණලද්දාවූ; අභිෂෙක නොකරණලද කල්හි) අස්සහි, ඔහුගේ වනාහි; යා අභිසෙකාසා, යම් අභිෂෙකාශාවක්වීද; සා ඕතොමෝ; පටිප්පස්සද්ධා, ප්‍රතිප්‍රශ්‍රබ්ධවීද (හෙවත්) දුරුවීද (එහෙයිනි); භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං මේතෙම; විගතාසො. පහවූ ආශාඇත්තාවූ(හෙවත්)ප්‍රාර්ථනානැත්තාවූ; පුග්ගලො, පුද්ගල තෙමේයයි; වුච්චති,කියනු ලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛොතයො පුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙන වනාහි; ලොකස්මිං, සත්වලොකයෙහි; සන්තො, ඇත්තාහු; සංවිජ්ජමානා, විද්‍යමානවන්නාහුවෙත්, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්මවනාහි; තයො, පුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක්; භික්ඛූසු, භික්ෂූන් විෂයෙහි සන්තො, ඇත්තාහු ;සංවිජ්ජමානා, විද්‍යමානවන්නාහුවෙත්; – පෙ— (යන තුන්දෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි, නිරාසො, ආශාරහිතවූ (හෙවත්) ප්‍රාර්ථනානොකරන්නාවූ. පුග්ගලො, පුද්ගලතෙම; කතමොච, කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මෙශාසනයෙහි

පුග්ගලො දුස්සීලො හොති පාපධම්මො අසුචි සංකස්සරසමාචාරො පටිච්ඡන්නකම්මන්තො අස්සමණො සමණපටිඤ්ඤො අබ්‍රහ්මචාරී බ්‍රහ්මචාරීපටිඤ්ඤො අන්තොපූති අවස්සුතො කසම්බුජාතො, සො සුණාති ඉත්ථන්නාමො කිර භික්ඛු ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරතීති, තස්ස න එවං හොති කුදස්සු නාම අහම්පි ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සාමීති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො නිරාසො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො ආසංසො? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලවා හොති කල්‍යාණධම්මො, සො සුණාති ඉත්ථන්නාමො කිර භික්ඛු ආසවානං ඛයා —පෙ— උපසම්පජ්ජ විහරතීති, තස්ස එවං හොති කුදස්සු නාම අහම්පි ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සාමීති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො ආසංසො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො විගතාසො? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අරහං හොති ඛීණාසවො, සො සුණාති ඉත්ථන්නාමො කිර භික්ඛු ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සය අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරතීති, තස්ස න එවං හොති

එකච්චොපුග්ගලො, ඇතැම්පුද්ගලයෙක්තෙම; පාපධම්මො, ලාමකස්වභාවඇත්තාවූ අසුචි, අපවිත්‍ර කායකර්මාදියෙන් යුක්තවූ; සංකස්සරසමාචාරො, සැකයෙන් සිහිකටයුතු ආචාර ඇත්තාවූ; පටිච්ඡන්නකම්මන්තො, ප්‍රතිච්ඡාදනය කටයුතු පව්කමින් යුක්තවූ (වැසියයුතු පව්කම් ඇත්තාවූ); අස්සමණො, ශ්‍රමණයෙක් නොවම; සමණපටිඤ්ඤො, මම ශ්‍රමණයෙක්මියි යන ප්‍රතිඥා ඇත්තාවූ; අබ්‍රහ්මචාරී, බඹසර නැත්තෙක්වම; බ්‍රහ්මචාරීපටිඤ්ඤො, බඹසර ඇත්තෙක්මියි යන ප්‍රඥ ඇත්තාවූ; අන්තොපූති, අභ්‍යන්තරානුප්‍රවිෂ්ටඅපරිශුද්ධකර්මයෙන් යුක්තවූ; අවස්සුතො, රාගාදීන්ගෙන් තෙත්වූ; කසම්බුජාතො, හටගත් රාගාදී කසල ඇත්තාවූ; දුස්සීලොහොති, දුශ්ශීලයෙක්වේද; සො, හෙතෙම; ඉත්ථං නාමො කිරභික්ඛු, මෙනම්මහණතෙමවනාහි; ආසවානං ඛයා, ආශ්‍රවක්ෂයෙන් (කාමාදිආශ්‍රවයන් ක්ෂයකිරීමෙන්) අනාසවං; ආශ්‍රවරහිතවූ; චෙතොවිමුත්තිං, චිත්තවිමුක්තියද, (ඵලසමාධියද); පඤ්ඤාවිමුත්තිං, ප්‍රඥාවිමුක්තියද (ඵලප්‍රඥාවද); දිට්ඨෙව ධම්මෙ, ඉහාත්මභාවයෙහි; අභිඤ්ඤා, විශිෂ්ට ඥානයෙන් (මොනවට) දැන; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; (මගනැණැසින්දැක) උපසම්පජ්ජ, ඊට පැමිණ; (පිළිලැබ) විහරතීති, වාසයකෙරේයයි; සුනාති, අසාද; තස්ස, ඕහට

කුදස්සු නාම අහම්පි ආසවානං ඛයා-පෙ-සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සාමීති, තං කිස්ස හෙතු? යා හිස්ස භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අවිමුත්තස්ස විමුත්තාසා සාස්ස පටිප්පස්සද්ධා, අයං, වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො විගතාසො, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා භික්ඛූසූති.

5 යොපි සො භික්ඛවෙ රාජා චක්කවත්ති ධම්මිකො ධම්මරාජා සොපි න අරාජකං චක්කං වත්තෙතීති, එවං වුත්තෙ අඤ්ඤතරො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච කො පන භන්තෙ රඤ්ඤො චක්කවත්තිස්ස ධම්මිකස්ස ධම්මරඤ්ඤො රාජාති, ධම්මො භික්ඛූති භගවා අවොච, ඉධ භික්ඛු රාජා චක්කවත්ති ධම්මිකො ධම්මරාජා

න එවං හොති, මෙබඳුසිතක් නොවෙයි; (කෙබඳුසිතක්ද) කුදස්සු නාම, කවරකලෙක්හිනම්; අහම්පි, මමත්; —පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි: භික්ඛු, මහණතෙම; කල්‍යාණධම්මො, කලණදම් ඇත්තේ; සීලවා හොති, සිල්වත්වේද; —පෙ—විහරිස්සාමීති, වාසයකරන්නෙම්ද කියායි.—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ සස්නෙහි, භික්ඛු, මහණතෙම; ඛීණාසවො, ක්ෂයවූ ආශ්‍රව ඇති; අරහං හොති, අර්හත්වේද;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුබ්බෙ, පෙර; අවිමුත්තස්ස, කෙලෙසුන්කෙරෙන් නොමිදුනාවූ;අස්සහි, ඔහුගේ වනාහි; යා විමුත්තාසා, යම් විමුක්ත්‍යාශාවක්වීද; අස්ස, ඔහුගේ; සා ඒ ආශාතොමෝ; පටිප්පස්සද්ධා, ප්‍රතිප්‍රශ්‍රබ්ධවීද (හෙවත්) වෙසෙසින් සංසිඳුනීද එහෙයිනි; —පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ ඛො තයො පුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ තිදෙන වනාහි; භික්ඛූසු, භික්ෂූන් විෂයෙහි; සන්තො, ඇත්තාහු, සංවිජ්ජමානා ඉති, විද්‍යමාන වෙත්යයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ධම්මිකො, ධාර්මිකවූ (හෙවත්) දශකුශලකර්මපථසංඛ්‍යාත ධර්මය ඇත්තාවූ; ධම්මරාජා, ධර්මරාජවූ (හෙවත්) (දශවිධ චක්‍රවර්ත්තිව්‍රතසඞ්ඛ්‍යාතධර්මයෙන්මරජවූබැවින්) ධර්මරාජවූ; යොපිසො චක්කවත්තිරාජා, යම් ඒ සක්විතිරජෙක් වේද; සොපි, හෙතෙමේද; අරාජකං, රජුන්රහිතවූ; චක්කං, ආඥාචක්‍රය; නවත්තෙතීති, නොපවත්වායයි වදාළේය; එවං වුත්තෙ, මෙසේ වදාළකල්හි; අඤ්ඤතරො භික්ඛු, ඇතැම් මහණෙක්තෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මේ වක්ෂ්‍යමාණකාරණය; අවොච, සැළකෙළේය; භන්තෙ, ස්වාමීනි; ධම්මිකස්ස, ධාර්මිකවූ; ධම්මරඤ්ඤො, (දශකුශලකර්මපථසඞ්ඛ්‍යාත) ධර්මයට රජවූ; චක්කවත්තිස්සරඤ්ඤො, සක්විතිරජහුගේ; රාජා, රජතෙම; කො පන ඉති, කවරේදැයි (කියායි) භික්ඛු, මහණ; ධම්මො ඉති, දශකුශලකර්මපථධර්මයයි; අවොච, වදාළේය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ

ධම්මං යෙව නිස්සාය ධම්මං සක්කරොන්තො ධම්මං ගරුකරොන්තො ධම්මං අපචායමානො ධම්මද්ධජො ධම්මකෙතු ධම්මාධිපතෙය්‍යො ධම්මිකං රක්ඛාවරණගුත්තිං සංවිදහති අන්තොජනස්මිං, පුනචපරං භික්ඛු රාජා චක්කවත්ති ධම්මිකො ධම්මරාජා ධම්මං යෙව නිස්සාය ධම්මං සක්කරොන්තො ධම්මං ගරුකරොන්තො ධම්මං අපචායමානො ධම්මද්ධජො ධම්මකෙතු ධම්මාධිපතෙය්‍යො ධම්මිකං රක්ඛාවරණගුත්තිං සංවිදහති ඛත්තියෙසු අනුයුත්තෙසු බලකායස්මිං බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙසු නෙගමජානපදෙසු සමණබ්‍රාහ්මණෙසු මිගපක්ඛීසු, ස ඛො සො භික්ඛු රාජා චක්කවත්ති ධම්මිකො ධම්මරාජා ධම්මං යෙව නිස්සාය ධම්මං සක්කරොන්තො ධම්මං ගරුකරොන්තො ධම්මං අපචායමානො ධම්මද්ධජො ධම්මකෙතු ධම්මාධිපතෙය්‍යො ධම්මිකං රක්ඛාවරණගුත්තිං සංවිදහිත්වා අන්තොජනස්මිං, ධම්මිකං රක්ඛාවරණගුත්තිං

මේලොකයෙහි; ධම්මිකො, ධාර්මිකවූ; ධම්මරාජා, ධර්මරාජවූ; චක්කවත්තිරාජා, සක්විතිරජතෙමේ; ධම්මං යෙව නිස්සාය, දශකුශලකර්මපථධර්මයම නිසා; ධම්මං, ධර්මයට; සක්කරොන්තො, සත්කාර කරන්නේ; ධම්මං, ධර්මයට; ගරුකරොන්තො, ගරුකරන්නේ; ධම්මං, ධර්මය; අපචායමානො, පුදන්නේ; ධම්මද්ධජො, දශකුශලකර්මපථ ධර්මය ධ්වජයකොට ඇත්තේ; ධම්මකෙතු, දශකුශලධර්මය කෙතු (කොඩියක්) කොටඇත්තේ; ධම්මාධිපතෙය්‍යො, ධර්මය අධිපති කොට ඇත්තේ. ධම්මිකං, ධාර්මිකවූ; රක්ඛාවරණගුත්තිං, (ක්ෂාන්ති අවිහිංසාදී) ආරක්ෂාවරණගොපනය; අන්තොජනස්මිං, අභ්‍යන්තර ජනයාකෙරෙහි; සංවිදහති, සංවිධානකෙරෙයි. (හෙවත්) පණවයි; භික්ඛු, මහණ; පුනචපරං, නැවතද අනිකක් කියනුලැබේ; -පෙ- භික්ඛු, මහණ; ධම්මිකො, ධාර්මිකවූ; ධම්මරාජා, ධර්මරාජවූ, චක්කවත්තිරාජා, සක්විති රජතෙමේ; ධම්මං යෙව නිස්සාය, ධර්මයමනිසා; -පෙ- ධම්මිකං, ධාර්මිකවූ; රක්ඛාවරණගුත්තිං, (ක්ෂාන්ත්‍යාදී)ආරක්ෂාවරණගොපනය; අනුයුත්තෙසු, තමන් අනුවයෙදුනාවූ; ඛත්තියෙසු, ක්ෂත්‍රියයන් කෙරෙහිද; බලකායස්මිං, භටසමූහයා කෙරෙහිද; බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙසු, බමුණු ගැහැවියන් කෙරෙහිද; නෙගමජානපදෙසු, නියම්ගම්දනව්වැසියන් කෙරෙහිද; සමණ බ්‍රාහ්මණෙසු, මහණබමුණන්කෙරෙහිද; මිගපක්ඛීසු, මෘගපක්ෂීන්කෙරෙහිද; සංවිදහති; මොනවට විධානකෙරෙයි; භික්ඛු, මහණ; ධම්මිකො, ධාර්මිකවූ; ධම්මරාජා, ධර්මරාජවූ; සො ඛොසො චක්කවත්තිරාජා, ඒ සක්විතිරජතෙමේ;-පෙ- රක්ඛාවරණගුත්තිං, ආරක්ෂාවරණගොපනය; අන්තොජනස්මිං, අභ්‍යන්තරජනයාකෙරෙහි; සංවිදහිත්වා, සංවිධානකොට; ධම්මිකං, ධාර්මිකවූ; රක්ඛාවරණගුත්තිං, ආරක්ෂා

සංවිදහිත්වා ඛත්තියෙසු අනුයුත්තෙසු බලකායස්මිං බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙසු නෙගමජානපදෙසු සමණබ්‍රාහ්මණෙසු මිගපක්ඛීසු ධම්මෙනෙව චක්කං වත්තෙති, තං හොති චක්කං අප්පතිවත්තියං කෙනචි මනුස්සභූතෙන පච්චත්ථිකෙන පාණිනා, එවමෙව ඛො භික්ඛු තථාගතො අරහං සම්මාසම්බුද්ධො ධම්මිකො ධම්මරාජා ධම්මංයෙව නිස්සාය ධම්මං සක්කරොන්තො ධම්මං ගරුකරොන්තො ධම්මං අපචායමානො ධම්මද්ධජො ධම්මකෙතු ධම්මාධිපතෙය්‍යො ධම්මිකං රක්ඛාවරණගුත්තිං සංවිදහති කායකම්මස්මිං එවරූපං කායකම්මං සෙවිතබ්බං එවරූපං කායකම්මං න සෙවිතබ්බන්ති, පුනචපරං භික්ඛු තථාගතො අරහං සම්මාසම්බුද්ධො ධම්මිකො ධම්මරාජා ධම්මඤ්ඤෙව නිස්සාය ධම්මං සක්කරොන්තො ධම්මං ගරුකරොන්තො ධම්මං අපචායමානො ධම්මද්ධජො ධම්මකෙතු ධම්මාධිපතෙය්‍යො ධම්මිකං රක්ඛාවරණගුත්තිං සංවිදහති වචී

පනය; අනුයුත්තෙසු, තමන්අනුව යෙදුනාවූ; ඛත්තියෙසු, ක්ෂත්‍රියයන් කෙරෙහිද; සංවිදහිත්වා, සංවිධානකොට; ධම්මෙනෙව, ධර්මයෙන්ම; චක්කං, ආඥාචක්‍රය; වත්තෙති, පවත්වයි; තං චක්කං, ඒ චක්‍රය; මනුස්සභූතෙන, මනුෂ්‍යවූ; පච්චත්ථිකෙන, පසමිතුරුවූ; කෙනචි පාණිනා, කිසියම් සත්වයෙක් විසින්; අප්පතිවත්තියං හොති, පැවැත්විය නොහැකිවේද; භික්ඛු, මහණ; එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; ධම්මිකො, ධාර්මිකවූ; ධම්මරාජා, (නවලොව්තුරුදහමින් ජනරඤ්ජනයකරණ බැවින්) ධර්මරජවූ; තථාගතො, තථාගතවූ; අරහං, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්‍යක්සම්බුද්ධයන්වහන්සේ; ධම්මංයෙව නිස්සාය, නවලොකොත්තර ධර්මයනිසාම;—පෙ—ධම්මිකං, ධාර්මිකවූ; රක්ඛාවරණගුත්තිං, ලෞකිකලොකොත්තරධර්මදායික ආරක්ෂාවරණගොපනය; කායකම්මස්මිං, කායකර්මයෙහි සංවිදහති, සංවිධානකෙරෙයි (හෙවත්) පණවයි; (කෙසේද) එවරූපං, මෙබඳුවූ; කායකම්මං, කායකර්මය; (ත්‍රිවිධාකාර සුචරිතය) සෙවිතබ්බං, සෙවනය කටයුතුයි. එවරූපං, මෙබඳුවූ; කායකම්මං, කායකර්මය; (ත්‍රිවිධාකාර දුශ්චරිතය) න සෙවිතබ්බං ඉති, සෙවනය නොකටයුතුයි. (කියායි)—පෙ—භික්ඛු, මහණ; ධම්මිකො, ධාර්මිකවූ; ධම්ම රාජා, (නවලොව්තුරු දහමින් ජනරඤ්ජනයකරණ බැවින්) ධර්මරාජන්වූ; තථාගතො, තථාගතවූ; අරහං, අර්හත්වූ; සො ඛො එසො සම්මා සම්බුද්ධො, ඒ මේ සම්‍යක්සම්බුද්ධතෙමේ; ධම්මංයෙව නිස්සාය, නවලොකොත්තර ධර්මයම නිසා; ධම්මං, නවලොව්තුරුදහම;—පෙ—රක්ඛාවරණගුත්තිං, (ලොව්ලොවුතුරුදහම් දීමයයි කියනලද)

කම්මස්මිං එවරූපං වචීකම්මං සෙවිතබ්බං එවරූපං වචීකම්මං න සෙවිතබ්බන්ති-පෙ-මනොකම්මස්මිං එවරූපං මනොකම්මං සෙවිතබ්බං එවරූපං මනොකම්මං න සෙවිතබ්බන්ති, සඛො සො භික්ඛු තථාගතො අරහං සම්මාසම්බුද්ධො ධම්මිකො ධම්මරාජා ධම්මංයෙව නිස්සාය ධම්මං සක්කරොන්තො ධම්මං ගරුකරොන්තො ධම්මං අපචායමානො ධම්මද්ධජො ධම්මකෙතු ධම්මාධිපතෙය්‍යො ධම්මිකං රක්ඛාවරණගුත්තිං සංවිදහිත්වා කායකම්මස්මිං ධම්මිකං රක්ඛාවරණගුත්තිං සංවිදහිත්වා වචීකම්මස්මිං ධම්මිකං රක්ඛාවරණගුත්තිං සංවිදහිත්වා මනොකම්මස්මිං ධම්මෙනෙව අනුත්තරං ධම්මචක්කං පවත්තෙති තං හොති චක්කං අප්පටිවත්තියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනචි වා ලොකස්මින්ති.

6 එකං සමයං භගවා බාරාණසියං විහරති ඉසිපතනෙ මිගදායෙ, තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති, භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච, භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ රාජා අහොසි පචෙතනො නාම, අථ ඛො භික්ඛවෙ රාජා පචෙතනො රථකාරං ආමන්තෙසි ඉතො මෙ සම්ම රථකාර

ආරක්ෂාවරණගොපනය; කායකම්මස්මිං, කායකර්මයෙහි, සංවිදහිත්වා, තබා (හෙවත්) පණවා; ධම්මිකං, ධාර්මිකවූ; රක්ඛාවරණගුත්තිං, ආරක්ෂා වරණ ගොපනය; වචීකම්මස්මිං, වාක්කර්මයෙහි; සංවිදහිත්වා, සංවිධාන කොට; ධම්මිකං, ධාර්මිකවූ; රක්ඛාවරණගුත්තිං, ආරක්ෂා වරණ ගොපනය; මනොකම්මස්මිං; මනඃකර්මයෙහි; සංවිදහිත්වා, තබා; ධම්මෙනඑව, නවලොව්තුරුදහමින්ම; අනුත්තරං, අසදෘශවූ; ධම්මචක්කං, ධර්මචක්‍රය; පවත්තෙති, පවත්වයි. (පණවයි) තං චක්කං, ඒධර්මචක්‍රය; සමණෙනවා, ශ්‍රමණයෙක් විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙනවා, බමුණෙක් විසින් හෝ; දෙවෙනවා, දෙවියෙක් විසින් හෝ, මාරෙනවා, මාරයෙක් විසින් හෝ; බ්‍රහ්මුනාවා, බ්‍රහ්මයෙක් විසින් හෝ; ලොකස්මිං, ලොකයෙහි; කෙනචිවා, කිසිවෙක් විසින් හෝ; අප්පටිවත්තියංහොතීති, පැවැත්විය නොහැකිවේයයි වදාළේය.

6 එකං සමයං, එක්කලෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවත්තෙමේ; බාරාණසියං බරණැස්නුවරෙහි; මිගදායෙ, (මුවන්ට අභය දුන්හෙයින්) මිගදායනම්වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහි; විහරති; වැඩවාසය කරණසේක;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භූතපුබ්බං, පූර්වකාලයෙහි; පචෙතනො නාමරාජා, පචෙතනනම් රජෙක්; අහොසි, වූයේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පචෙතනො, පචෙතනනම්වූ; රාජා,

ඡන්නං මාසානං අච්චයෙන සඞ්ගාමො භවිස්සති, සක්කසි මෙ සම්ම රථකාර නවං චක්කයුගං කාතුන්ති, සක්කොමි දෙවාති ඛො භික්ඛවෙ රථකාරෙ රඤ්ඤො පචෙතනස්ස පච්චස්සොසි අථ ඛො භික්ඛවෙ රථකාරෙ ඡහි මාසෙහි ඡාරත්තූනෙහි එකං චක්කං නිට්ඨාපෙසි, අථ ඛො භික්ඛවෙ රාජා පචෙතනො රථකාරං ආමන්තෙසි ඉතො මෙ සම්ම රථකාර ඡන්නං දිවසානං අච්චයෙන, සඞ්ගාමො භවිස්සති නිට්ඨිතං තෙ නවං චක්කයුගන්ති, ඉමෙහි ඛො දෙව ඡහි මාසෙහි ඡාරත්තූනෙහි එකං චක්කං නිට්ඨිතන්ති, සක්කසි පන මෙ සම්ම රථකාර ඉමෙහි ඡහි දිවසෙහි දුතියං චක්කං නිට්ඨාපෙතුන්ති සක්කොමි දෙවාති ඛො භික්ඛවෙ රථකාරෙ රඤ්ඤො පචෙතනස්ස පච්චස්සොසි අථ ඛො භික්ඛවෙ රථ

රජතෙමේ; රථකාරං, රියකරුවෙක්; ආමන්තෙසි, ඇමතූයේය; සම්මරථකාර, යහලුරියකාරුව; මෙ, මට: ඉතො, මෙතැන්පටන්; ඡන්නංමාසානං අච්චයෙන, හමසක් ඇවෑමෙන්; සඞ්ගාමො, යුඞයක්; භවිස්සති, වන්නේය; සම්මරථකාර; යහලු රියකාරුව; මෙ, මට; නවංචක්කයුගං, අභිනව චක්‍රයුග්මයක් (අළුත් රිය රෝද දෙකක්); කාතුං, කරන්ට; සක්කසිඉති, හැක්කෙහිදැයි. (ඇසීය.) දෙව, දෙවයන්වහන්ස; සක්කොමි ඉති ඛො, හැක්කෙමියි: (කීයා) රථකාරෙ, රියකාරුතෙම; පචෙතනස්සරඤ්ඤො, පචෙතන රජහට; පතිඅස්සොසි, පිළිවදන්දුන්නේය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථ ඛො, ඉක්බිත්තෙන්වනාහි; රථකාරෙ, රියකරුතෙම; ඡාරත්තූනෙහි, සරැයක් ඌනකොට ඇත්තාවූ; ඡහිමාසෙහි හමසකින්; එකං චක්කං, එක්සකක්; නිට්ඨාපෙසි, නිමකෙළේය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථ ඛො, ඉක්බිත්තෙන්වනාහි: පචෙතනොරාජා, පචෙතනනම් රජතෙමේ; රථකාරං, රියකරුවාට; ආමන්තෙසි, ආමන්ත්‍රණයකෙළේය. සම්මරථකාර, යහළු රියකාරුව; මෙ, මට; ඉතො, මෙතනින් (මෙතැන්පටන්); ඡන්නං දිවසානං අච්චයෙන, සදවසක් ඉක්මීමෙන්; සංගාමො, සංග්‍රාමය (යුඩය); භවිස්සති, වන්නේය, තෙ, තාවිසින්; නවං චක්කයුගං; අභි නව චක්‍රයුග්මය; නිට්ඨිතං ඉති, නිමකරණ ලද්දේදැයි; දෙව, දෙවයන්වහන්ස; ඡාරත්තූනෙහි, සරැයක් ඌනකොට ඇත්තාවූ; ඉමෙහි ඛො ඡහිමාසෙහි, මෙසමසින් වනාහි; එකං චක්කං, එක් චක්‍රයක්; නිට්ඨිතං ඉති, නිමකරණ ලද්දේයයි; (කීය) සම්ම රථකාර, යහළු රියකරුව; ඉමෙහි ඡහි දිවසෙහි, මේ සදවසින්; මෙ, මාගේ; දුතියං චක්කං, දෙවෙනි සක; නිට්ඨාපෙතුං, නිමකරන්ට; සක්කසිපන ඉති, හැක්කෙහිදැයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; රථකාරෙ, රියකරුතෙම; දෙව දෙවයන්වහන්ස;

කාරෙ ඡහි දිවසෙහි දුතියං චක්කං නිට්ඨාපෙත්වා නවං චක්කයුගං ආදාය යෙන රාජා පචෙතනො තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා රාජානං පචෙතනං එතදවොච ඉදන්තෙ දෙව නවං චක්කයුගං නිට්ඨිතන්ති, යස්ස තෙ ඉදං සම්ම රථකාර චක්කං ඡහි මාසෙහි නිට්ඨිතං ඡාරත්තූනෙහි යස්ස තෙ ඉදං චක්කං ඡහි දිවසෙහි නිට්ඨිතං ඉමෙසං කිං නානාකරණං, නාහං කිඤ්චි නානාකරණං පස්සාමීති, අත්ථෙසං දෙව නානාකරණං පස්සතු දෙවො නානාකරණන්ති, අථ ඛො භික්ඛවෙ රථකාරො යං තං චක්කං ඡහි දිවසෙහි නිට්ඨිතං තං පවත්තෙසි, තං පවත්තිතං සමානං යාවතිකා අභිසඞ්ඛාරස්ස ගති තාවතිකං ගන්ත්වා චිඞ්ගුලායිත්වා භූමියං පපති, යං පන තං චක්කං ඡහි මාසෙහි නිට්ඨිතං ඡාරත්තූනෙහි තං පවත්තෙසි, තං පවත්තිං සමානං යාවතිකා අභිඞ්ඛාරස්ස ගති තාවතිකං ගන්ත්වා අක්ඛාහතං මඤ්ඤෙ අට්ඨාසි, කො නු ඛො සම්ම

සක්කොමිඉති ඛො, හැක්කෙමියි කියා; පචෙතනස්ස රඤ්ඤො, පචෙතන නම් රජහට; පති අස්සොසි, පිළිවදන් දුන්නේය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථ ඛො ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; රථකාරො, රියකරුතෙම; ඡහිදිවසෙහි, සදවසින්; දුතියං චක්කං, දෙවෙනි, සක; නිට්ඨාපෙත්වා, නිමවා; නවං චක්කයුගං, අභිනව චක්‍රයුග්මය; ආදාය, රැගෙණ; පචෙතනොරාජා, පචෙතනනම් රජතෙම. යෙන යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි. එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; පචෙතනං රාජානං, පචෙතන නම් රජහුට; එතං, මේකාරණය; අවොච, සැළකෙළේය. දෙව දෙවයන්වහන්ස; තෙ, ඔබගේ; ඉදං නවං චක්කයුගං, මේ අභිනව චක්‍රයුග්මය; නිට්ඨිතං ඉති, නිමකරන ලද්දේය (කියායි) සම්මරථකාර, යහළු රියකරුව; තෙ, තාවිසින්; යංච ඉදංචක්කං, යම් මේ චක්‍රයක්; ඡාරත්තූනෙහි, සරැයක් අඩුකොට ඇති; ඉමෙහි ඛො ඡහි මාසෙහි, මේ හමසකින්; නිට්ඨිතං, නිමකරණලද්දේද; තෙ, තාවිසින්, යංච ඉදං චක්කං, යම් මේ චක්‍රයක්; ඡහි දිවසෙහි, හදවසකින්; නිට්ඨිතං, නිමකරණලද්දේද; ඉමෙසං, මොවුන්ගේ (මේ දෙකේ) නානාකරණං, නානත්වය (හෙවත්) එකිනෙකේ ඇතිවෙනස; කිං කවරේද; අහං, මම; කිඤ්චිනානා කරණං, කිසිවෙනස් ආකාරයක්; න පස්සාමිඉති, නොදකිමියි (කියේය.) දෙව, දෙවයන් වහන්ස; අත්ථි, ඇත්තේය; දෙවො දෙව යන්වහන්සේ; නානාකරණං, නානත්වය; පස්සතුඉති, දකීවායි කීයේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි: රථකාරො, රියකරුතෙම, යං තං චක්කං, යම් ඒ චක්‍රයක්; ඡහි දිවසෙහි, සදවසකින්;

රථකාර හෙතු? කො පච්චයො? යමිදං චක්කං ඡහි දිවසෙහි නිට්ඨිතං තං පවත්තිතං සමානං යාවතිකා අභිසඞ්ඛාරස්ස ගති තාවතිකං ගන්ත්වා චිඞ්ගුලායිත්වා භූමියං පපති, කො පන සම්ම රථකාර හෙතු? කො පච්චයො යමිදං චක්කං ඡහි මාසෙහි නිට්ඨිතං ඡාරත්තූනෙහි තං පවත්තිතං සමානං යාවතිකා අභිසඞ්ඛාරස්ස ගති තාවතිකං ගන්ත්වා අක්ඛාහතං මඤ්ඤෙ අට්ඨාසීති, යමිදං දෙව චක්කං ඡහි දිවසෙහි නිට්ඨිතං තස්ස නෙමිපි සවඞ්කා සදොසා සකසාවා, අරාපි සවඞ්කා සදොසා සකසාවා. නාභිපි සවඞ්කා සදොසා සකසාවා, තං නෙමියාපි සවඞ්කත්තා සදොසත්තා සකසාවත්තා අරානම්පි සවඞ්කත්තා සදොසත්තා සකසාවත්තා නාභියාපි සවඞ්කත්තා සදොසත්තා සකසාවත්තා පවත්තිතං සමානං යාවතිකා අභිසඞ්ඛාරස්ස ගති තාවතිකං ගන්ත්වා චිඞ්ගුලායිත්වා භූමියං පපති යං පන තං දෙව චක්කං ඡහි මාසෙහි නිට්ඨිතං ඡාරත්තූනෙහි තස්ස නෙමිපි අවඞ්කා අදොසා අකසාවා අරාපි අවඞ්කා අදොසා

නිට්ඨිතං නිමකරණලද්දේද; තං, ඒ චක්‍රය; පවත්තෙසි, ප්‍රවර්තනය කෙළේය. (පෙරළා හැරියේය); තං එය; පවත්තිතංසමානං, පෙරළා හරිනලද්දේම; අභිසඞ්ඛාරස්ස ප්‍රයොගය සම්බන්ධවූ; ගති, ගමන; යාවතිකා, යම්තාක්වේද; තාවතිකං, ඒ තාක්ම, (වේගය ඇතිතාක්) ගන්ත්වා ගොස්, චිඞ්ගුලායිත්වා, භ්‍රමණයවී(කරකැවී) භූමියං, බිම; පපති, වැටුනේය; යං පනතං චක්කං, යම් ඒ චක්‍රයක්; ඡාරත්තූනෙහි, සරුයක් අඩුකොට ඇති; ඡහිමාසෙහි, හමසකින්; නිට්ඨිතං, නිමකරණලද්දේද, තං ඒ චක්‍රය, පවත්තෙසි, පරිවර්තනයකෙළේය (පෙරළුයේය); තං, ඒ චක්‍රය, පවත්තිතංසමානං, පරිවර්තනය කරණලද්දෙම; අභිසඞ්ඛාරස්ස ගති; ප්‍රයෝගයපිළිබඳගමන; යාවතිකං, යම්පමණක්ද; තාවතිකං, එපමණක්ම; ගන්ත්වා, ගොස්; අක්ඛාහතංමඤ්ඤෙ, අකුරෙහි ප්‍රවෙශකොට තබනලද්දක්මෙන්; අට්ඨාසි, සිටියේය; සම්ම රථකාර; යහළුරියකරුව, යං ඉදං චක්කං; යම් මේ චක්‍රයක්; ඡහි දිවසෙහි, සදවසකින්; නිට්ඨිත, නිමකරණලද්දේද;-පෙ-පපති, වැටුනේද; කොනු ඛො හෙතු, ඊට හේතුකවරේද? කොපච්චයො; ඊට ප්‍රත්‍යය කවරේද; සම්මරථකාර යහළුරියරුව ;යං ඉදං චක්කං, යම් මේ චක්‍රයක්;-පෙ අක්ඛාහතං මඤ්ඤෙ, අකුරෙහි ප්‍රවෙශකොට තැබුවාක්මෙන්; අට්ඨාසි සිටියේද; කො පන හෙතු ඊට හේතු කවරේද? කො පච්චයො ඉති, ප්‍රත්‍යය කවරේදැයි; දෙව දෙවයන්වහන්ස; යං ඉදං චක්කං, යම් මේ චක්‍රයක්; ඡහි දිවසෙහි, සදවසකින්; නිට්ඨිතං නිමකරණ ලද්දේද; තස්ස, ඒ චක්‍රයාගේ; නෙමිපි, නිම්වලල්ලද; සවඞ්කා, වඞ්කසහිතය; (ඇදසහිතය සදොසා;

අකසාවා, නාභීපි අවංකා අදොසා අකසාවා, තං නෙමියාපි අවං කතත්තා අදොසත්තා අකසාවත්තා අරානම්පි අවංකත්තා අදොසත්තා අකසාවත්තා, නාභියාපි අවංකත්තා අදොසත්තා අකසාවත්තා පවත්තිතං සමානං යාවතිකා අභිසඞ්ඛාරස්ස ගති තාවතිකං ගන්ත්වා අක්ඛාහතං මඤ්ඤෙ අට්ඨාසීති, සියා ඛො පන භික්ඛවෙ තුම්හාකං එවමස්ස අඤ්ඤො නූන තෙන සමයෙන සො රථකාරො අහොසීති, න ඛො පනෙතං භික්ඛවෙ එවං දට්ඨබ්බං අහං තෙන සමයෙන සො රථකාරො අහොසිං, තදාහං භික්ඛවෙ කුසලො දාරුවංකානං දාරුදොසානං දාරුකසාවානං, එතරහි ඛො පනාහං භික්ඛවෙ අරහං සම්මාසම්බුද්ධො කුසලො කායවංකානං කායදොසානං කායකසාවානං, කුසලො වචීවඞ්කානං වචීදොසානං වචීකසාවානං, කුසලො මනොවඞ්කානං මනොදොසානං මනොකසාවානං, යස්ස කස්සචි භික්ඛවෙ භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා කායවංකො අප්පහීනො කායදොසො කායකසාවො වචී

උස්මීපිතැන් ආදි දොස් සහිතය; සකසාවා, එලය සහිතය; අරාපි, අරද (දත්ද); —පෙ—නාභීපි, නැබද (බොස්ගෙඩියද); —පෙ—තං ඒ චක්‍රය; නෙමියා අපි, නිම්වලල්ලද; සවඞ්කත්තා, වක් සහිත බැවින්; සදොසත්තා, දොස්සහිත බැවින්; සකසාවත්තා, කසටසහිත බැවින් (එලය සහිත බැවින්) අරානංපි; අරද—පෙ—නාභියාපි, නැබද; සවඞ්කත්තා, වක් සහිත බැවින්; සදොසත්තා දොස් සහිත බැවින්; සකසාවත්තා, කසටසහිතබැවින්; පවත්තිතං සමානං, පෙරලනලද්දේම; අභිසඞ්ඛාරස්ස, ප්‍රයොගයාගේ; ගති, ගමන යාවතිකා, යම්පමණක්ද; තාවතිකං, එපමණක්(වේගය ඇතිතාක්) ගන්ත්වා, ගොස්; චිඞ්ගුලායිත්වා, කරකැවී; භූමියං, පොළොවෙහි; පපති, වැටුණේයි; දෙව, දෙවයන්වහන්ස; යං පන තං චක්කං; යම් ඒ සක්වනාහි, ඡාරත්තූනෙහි, සරයක් අඩුකොට ඇති, ඡහිමාසෙහි, සමස කින්; නිට්ඨිතං, නිමකරණලද්දේද; තස්ස, ඒ චක්‍රයාගේ නෙමිපි, නිම්වලල්ලද; අවඞ්කා; වක්රහිතය; අදොසා, දොස් රහිතය, අකසාවා; කසට රහිතය;—පෙ—තං, ඒ චක්‍රය, නෙමියාපි; නිම්වලල්ලේද; අවඞ්කත්තා, වක්රහිත බැවින්; අදොසත්තා, දොස්රහිත බැවින්; අකසාවත්තා, කසටරහිත බැවින්; අරා නංපි, අරද නොගොත් අරයන්ගේද; —පෙ—අට්ඨාසීති, සිටියේයයි කීයේය භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තුම්හාකං, තොපට; එවං අස්ස, මෙසේ වන්නේයයි (හෙවත්) මෙසේවෙන්ට ඇතැයි; සියා ඛො පන, මෙබඳු සිතක්වන්නේ මය(කෙබඳු සිතක්ද) තෙන සමයෙන, ඒ කාලයෙහි; සො රථකාරො, ඒ රියවඩුතෙම, නූන, ඒකාන්තයෙන්;

වංකො අප්පහීනො වචීදොසො වචීකසාවො, මනොවංකො අප්පහීනො මනොදොසො මනොකසාවො, එවං පපතිතා තෙ භික්ඛවෙ ඉමස්මා ධම්මවිනයා, සෙය්‍යථාපි තං චක්කං ඡහි දිවසෙහි නිට්ඨිතං, යස්ස කස්සචි භික්ඛවෙ භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා කායවංකො පහීනො කායදොසො කායකසාවො, වචීවංකො පහීනො වචීදොසො වචීකසාවො, මනොවංකො පහීනො මනොදොසො මනොකසාවො, එවං පතිට්ඨිතා තෙ භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ, සෙය්‍යථාපි තං චක්කං ඡහි මාසෙහි නිට්ඨිතං ඡ රත්තූනෙහි, තස්මා තිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං කායවඞ්කං පජහිස්සාම කාය

ඒකාන්තයෙන්; අඤ්ඤො අහොසීති, අන්‍යයෙක්වූයේය කියායි; භික්ඛවෙ මහණෙනි; එතං පන, මෙය වනාහි; එවං, මෙසේ; න ඛො දට්ඨබ්බං, නොමදැක්ක යුතුයි අහං, මම; තෙන සමයෙන, ඒ කාලයෙහි; සොරථකාරො, ඒ රියවඩුවෙම; අහොසිං, වූයෙමි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තදා පන, එකල්හි වනාහි; අහං, මම; දාරුවඞ්කානං, දාරුසම්බන්ධවඞ්කාවස්ථාන දැනීමෙහි (දැවපිළිබඳවක් දැනීමෙහි); දාරුදොසානං, දැවපිළිබඳ දෙස් දැනීමෙහි; දාරුකසාවානං, දැව කසට(දැවඑලය) දැනීමෙහි; කුසලො, දක්‍ෂයෙක්වීමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතරහි ඛො පන, මේකාලයෙහි වනාහි; අහං, මම; අරහං, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්‍යග් සම්බුද්ධවූයේ; කායවඞ්කානං, කායසම්බන්ධ වඞ්කස්ථාන දැනීමෙහිද (නොහොත්) කායචාරිත දුශ්චරිත සඞ්ඛ්‍යාතවූ වක් නැතිකිරීමෙහිද; කායදොසානං, කායසම්බන්ධ දෙෂ දැනීමෙහිද (නොහොත්) කායචාරිත දුශ්චරිත සඞ්ඛ්‍යාත දෙෂ නැසීමෙහිද; කායකසාවානං, කායසම්බන්ධ කසට දැනීමෙහිද; කුසලො, දක්‍ෂවෙමි; වචීවඞ්කානං, වාග් දුශ්චරිත සඞ්ඛ්‍යාත වඞ්කජනනයෙහිද-පෙ-මනො වඞ්කානං මනො දුශ්චරිත සඞ්ඛ්‍යාත වඞ්ක ජානනයෙහිද කුසලො, දක්‍ෂවෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්සකස්සචි, යම්කිසි; භික්ඛුස්සවා, භික්‍ෂු නමකගේ හෝ; භික්ඛුනියා වා, භික්‍ෂුනියකගේ හෝ කායවඞ්කො, කායදුශ්චරිත සඞ්ඛ්‍යාත වඞ්කය; කායදොසො, කායදුශ්චරිත සඞ්ඛ්‍යාත දෙෂය; කායකසාවො, කායදුශ්චරිත සඞ්ඛ්‍යාත කසටය; අප්පහීණො, ප්‍රහීණ නුවූයේද-පෙ-භික්ඛවෙ මහණෙනි; තෙ ඔව්හුතුමූ; එවං මෙසේ; ඉමස්මා ධම්මවිනයා, මේ ශාසනයෙන්; පපතිතා, (ගුණවැටීම් වශයෙන්) වැටුනාහුය; කෙසේද?: ඡහිදිවසෙහි; සදවසකින්; නිට්ඨිතං, නිමකරණලදා; තං චක්කං, ඒ චක්‍රය; සෙය්‍යථාපි. යම්සේ ද එසේයි;-පෙ-පහීණො ප්‍රහීණවූයේද;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙ, ඔහුතුමූ;

දෙසං කායකසාවං වචීවංකං පජහිස්සාම වචීදෙසං වචීකසාවං මනොවඞකං පජහිස්සාම මනොදෙසං මනොකසාවන්ති, එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

7 තීහි භික්ඛවෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අපණ්ණකතං පටිපදං පටිපන්නො හොති? යොනි චස්ස ආරද්ධා හොති ආසවානං ඛයාය, කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තද්වාරො හොති භොජනෙ මත්තඤ්ඤූ හොති ජාගරියං අනුයුත්තො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තද්වාරො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහී හොති

එවං, මෙසේ; ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ, මේ ශාසනයෙහි; පතිට්ඨිතා; ගුණප්‍රතිෂ්ඨාවෙන් පිහිටියාහුය කෙසේද; ඵාරතාතුනෙහි, සරයක් අඩුකොට ඇති; ඡහිමාසෙහි, සමසකින්; තිට්ඨිතං, නිමකරණලද, තං චක්කං, ඒ චක්‍රය; සෙය්‍යථාපි, යම්සේනම් එසේයි; භික්ඛවෙ; මහණෙනි; තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු; මහණ තෙම එවං; මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මිය යුතුයි; කෙසේද? කාය, වඞ්කං, කායදුශ්චරිතසඞ්ඛ්‍යාත වඞ්කය; පජහිස්සාම, දුරුකරන්නෙමු; -පෙ- මනොකසාවං, මනොශ්චරිත සඞ්ඛ්‍යාතකසාවය; පජහිස්සාමි ඉති, දුරුකරන්නෙමුයි කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වො, තොප විසින්; එවංහි, මෙසේ වනාහි; සික්ඛිතබ්බං ඉති, හික්මිය යුතුයයි වදාළේය.

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහි ධම්මෙහි, ධර්මත්‍රයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; භික්ඛු මහණතෙම; අපණ්ණකතං පටිපදං, අවිරුද්ධ ප්‍රතිපදාවට (හෙවත්) නෛර්‍යාණික ප්‍රතිපදාවෙහි; පටිපන්නො හොති, පිළිපන්නේවේ. අස්ස, ඔහු විසින්; යොනි ච, කාරණයද; ආසවානං ඛයාය, කාමාදි අශ්‍රවයන්ගේ ක්‍ෂයභාවය පිණිස; ආරද්ධා හොති, පටන්ගන්නා ලද්දී (හෙවත්) පරිපූර්ණකාරණ ලද්දී වේ. කතමෙහි තීහි කවරතුණකින්ද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මෙසස්නෙහි; භික්ඛු,මහණතෙම, ඉන්ද්‍රියෙසු චක්ෂුරාදි ඉන්ද්‍රියයනහි; ගුත්තද්වාරො හොති, වසනලද දොර ඇත්තේවේද; භොජනෙ, භොජන විෂයයෙහි; මත්තඤ්ඤූ හොති, මාත්‍රඥවේද හෙවත් ප්‍රතිග්‍රහණ පරිභොගාදියෙහි පමණදන්නෝ වේද; ජාගරියං, නිදි දුරුකිරීමෙහි අනුයුත්තො හොති, අනුව යෙදුනේ වේද(යන මේ තුණෙනි.) භික්ඛවෙ ,මහණෙනි; කථඤ්ච ,කෙසේනම්; භික්ඛු, මහණතෙම; ඉන්ද්‍රියෙසු, ඉන්ද්‍රියයන්හි; ගුත්තද්වාරොහොති ගොපිතවාර ඇත්තේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි භික්ඛු, මහණතෙම; චක්ඛුනා, චක්ෂුර්විඥානයෙන්

නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී යත්වාධිකරණමෙතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාස්සවෙය්‍යුං තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සොතෙන සද්දං සුත්වා ඝාණෙනගන්ධං ඝායිත්වා–ජිව්හාය රසං සායිත්වා– කායෙන ඵොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා– මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තග්ගාහී හොති නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී යත්වාධිකරණමෙත මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාස්සවෙය්‍යුං තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති රක්ඛති මනින්ද්‍රියං මනින්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තද්වාරො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු භොජනෙ මත්තඤ්ඤු හොති? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු පටිසඞ්ඛා යොනිසො ආහාරං ආහාරෙති නෙව දවාය

රූපං දිස්වා, රූපාරම්මණයක් දැක; නිමිත්තග්ගාහී, නිමිතිගත්තෙක්; නහොති, නොවේද; න අනුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී, හස්තපාදාදි අවයව (සුභසාරාදිවශයෙන්) ලකුණුගන්නෙක් නොවේද; යතො අධිකරණං, යමක් හේතුකොටගෙණ, එතං චක්ඛුන්ද්‍රියං, මේ චක්ෂුරින්ද්‍රිය; අසංවුතං, සංවරණය නොකොට; විහරන්තං වාසයකරන්නහු කරා; අභිජ්ඣා, අභිධ්‍යාවෝද; දෙමනස්සා, දෞර්මනස්හුද; පාපකා, ලාමකවූ අකුසලාධම්මා, අකුශලධර්මයෝද; අන්වාස්සවෙය්‍යුං, පසුපස්සෙහි වැගී පවත්තෝ වේද්ද; තස්ස, ඒ චක්ෂුරින්ද්‍රියයාගේ; සංවරාය, සංවරණය පිණිස; පටිපජ්ජති, පිළිපදීද; චක්ඛුන්ද්‍රියං; චක්ෂුරින්ද්‍රිය; රක්ඛති, රකීද චක්ඛුන්ද්‍රියෙ, චක්ෂුරින්ද්‍රියෙහි; සවරං, සංවරයට; ආපජ්ජති, පැමිණේද; සොතෙන, ශ්‍රොත්‍රවිඥානයෙන්; සද්දංසුත්වා, ශබ්දාරම්මණ ශ්‍රවණයකොට; —පෙ—ඝාණෙන, ඝ්‍රාණවිඥානයෙන්; ගන්ධං ඝායිත්වා, ගන්ධාග්‍රහණය කොට; —පෙ—ජිව්හාය, ජිව්හාවිඥානයෙන්, රසංසායිත්වා, රසාශ්වාදනයකොට;—පෙ—කායෙන, කායවිඥානයෙන්; ඵොට්ඨබ්බං, ප්‍රෂ්ටව්‍යය; ඵුසිත්වා, ස්පර්ශකොට; මනසා, මනොවිඥානයෙන්; ධම්මං, ධර්මායතනය; විඤ්ඤාය, විජානනයකොට; —පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං, ඛො, මෙසේවනාහි, භික්ඛු, මහණතෙම; ඉන්ද්‍රියෙසු, ෂඩින්ද්‍රියයන්හි; ගුත්තද්වාරොහොති, පිහිත චාර ඇත්තේවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, කථඤ්ච, කෙසේනම්; භික්ඛු මහණතෙම; භොජනෙ, බොජුනෙහි; මත්තඤ්ඤු හොති, මාත්‍රාඥවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; යොනිසො, නුවණින්; පටිසඞ්ඛාය, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට; ආහාරං, ආහාරය; ආහාරෙති, වළඳයිද; දවාය, ක්‍රීඩාපිණිසද; න එව, නොවේමය; මදාය, බලමදය පිණිසද; න, නොවේමය; මණ්ඩනාය, මණ්ඩනය (හෙවත්)

න මදාය න මණ්ඩනාය න විභූසනාය යාවදෙව ඉමස්ස කායස්ස ඨිතියා යාපනාය විහිංසූපරතියා බ්‍රහ්මචරියානුග්ගහාය, ඉති පුරාණඤ්ච වෙදනං පටිහඞ්ඛාමි නවඤ්ච වෙදනං න උප්පාදෙස්සාමි යාත්‍රා ච මෙ භවිස්සති අනවජ්ජතා ච ඵාසුවිහාරො චාති, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු භොජනෙ මත්තඤ්ඤූ හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ජාගරියං අනුයුත්තො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු දිවසං චඞ්කමෙන නිසජ්ජාය ආවරණීයෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පරිසොධෙති, රත්තියා පඨමං යාමං චඞ්කමෙන නිසජ්ජාය ආවරණීයෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පරිසොධෙති, රත්තියා මජ්ඣිමං යාමං දක්ඛිණෙන පස්සෙන සීහසෙය්‍යං කප්පෙති පාදෙ පාදං අච්චාධාය සතො සම්පජානො උට්ඨානසඤ්ඤං මනසිකරිත්වා, රත්තියා පච්ඡිමං යාමං පච්චුට්ඨාය චඞ්කමෙන නිසජ්ජාය ආවරණීයෙහි ධම්මෙහි චිත්තං

අඟපසඟ පිණවීම පිණිසද; න, නොවේමය; විභූසනාය, අලංකාරය පිණිසද (හෙවත් ප්‍රශන්ත ඡවිවර්ණතානිමිත්ත කොට ගෙණද; න, නොවේමය, යාවදෙව, යම්තම්; ඉමස්සකායස්ස, මේ ශරීරරයාගේ; ඨිතියා, ස්ථිතිය පිණිසද; යාපනාය, දිවියැපීමපිණිසද; විහිංසූපරතියා, විහිංසානම්වූ සාදුක් හරණ පිණිසද; බ්‍රහ්මචරියානුග්ගහාය, බඹසරට අනුග්‍රහපිණිසදවේ; ඉති, මෙසේ; පුරාණංච වෙදනං, පැරණිවූද බඩගිනිවෙදනාව; පටිහංඛාමි, වළක්වමි; නවංච වෙදනං, අභිනවවූද බඩගිනි වේදනාව; න උප්පාදෙස්සාමි, නූපදවන්නෙමි; මෙ, මාගේ; යාත්‍රාච, ජීවිතයාත්‍රාවද; භවිස්සති, මෙසින් වන්නේය; අනවජ්ජතාච, නිරවද්‍ය භාවයද; ඵාසුවිහාරොච, ඵාසුවිහරණයද; (භවස්සතීති, වන්නේය කියායි.) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඛො, මෙසේවනාහි; භික්ඛු, මහණතෙම; භොජනෙ, භොජනයෙහි; මත්තඤ්ඤූහොති, පමණදන්නේවේ, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථඤ්ච කෙසේනම්; භික්ඛු, මහණතෙම; ජාගරියං, නිදිදුරුකිරීමෙහි; අනුයුත්තොහොති, යෙදුනේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; දිවසං, දිවාභාගයෙහි; චඞ්කමෙන, සක්මනින්ද; නිසජ්ජාය, නිසීදනයෙන්ද; ආවරණීයෙහි ධම්මෙහි, පඤ්චනීවරණධර්මයන්ගෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙති, පිරිසිදුකෙරෙයි; රත්තියා, රත්‍රියසම්බන්ධිවූ; පඨමං යාමං, ප්‍රථමයාමය; පෙ—පරිසොධෙති, පිරිසිදුකෙරෙයි. රත්තියා, රාත්‍රියසම්බන්ධි; මජ්ඣිමංයාමං, මැදුම්යමෙහි; දක්ඛිණෙන පස්සෙන, දකුණැලයෙන්; පාදෙ, දක්ෂිණපාදයෙහි; පාදං, වාමපාදය; අතිආධාය, මදක් ඉක්මවා තබා; සතො; සිහිඇත්තේ; සම්පජානො, සම්‍යක් ප්‍රඥ ඇත්තේ, උට්ඨානසඤ්ඤං, උට්ඨාන

පරිසොධෙති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ජාගරියං අනුයුත්තො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අපණ්ණකතං පටිපදං පටිපන්නො හොති යොනි චස්ස ආරද්ධා හොති ආසවානං ඛයායාති.

8 තයො මෙ භික්ඛවෙ ධම්මා අත්තව්‍යාබාධායපි සංවත්තන්ති පරව්‍යාබාධායපි සංවත්තන්ති උභයව්‍යාබාධායපි සංවත්තන්ති, කතමෙ තයො? කායදුච්චරිතං වචීදුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො ධම්මා අත්තව්‍යාබාධායපි සංවත්තන්ති පරව්‍යාබාධායපි සංවත්තන්ති උභයව්‍යාබාධායපි සංවත්තන්ති.

9 තයො මෙ භික්ඛවෙ ධම්මා නෙවත්තව්‍යාබාධායපි සංවත්තන්ති, න පරව්‍යාබාධායපි සංවත්තන්ති න උභයව්‍යාබාධායපි සංවත්තන්ති, කතමෙ තයො? කායසුචරිතං වචීසුචරිතං මනොසුචරිතං, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො ධම්මා නෙවත්තව්‍යාබාධායපි සංවත්තන්ති න පර—පෙ—න උභයව්‍යාබාධාපි සංවත්තන්තීති.

සඤ්ඤව අසවල්වේලාවේ නැගිටිමි යන සලපනාව; මනසිකරිත්වා, මෙනෙහිකොට; සීහසෙය්‍යං, සිංහසය්‍යාව; කප්පෙති, කෙරෙයි; රත්තියා, රාත්‍රිය සම්බන්ධිවූ; පච්ඡිමංයාමං, පශ්චිමයාමයෙහි; පච්චුට්ඨාය, නැගිට: —පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඛො, මෙසේ වනාහි; භික්ඛු, මහණතෙම; ජාගරියං, නිදිදුරුකිරීමෙහි; අනුයුත්තොහොති යෙදුනේවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහිතීහි ධම්මෙහි මේ ත්‍රිවිධ ධර්මයෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; අපණ්ණකතං පටිපදං, නිය්‍යානිකප්‍රතිපදාවට; පටිපන්නොහොති, පිළිපන්නේවේ; අස්ස, ඔහුවියින්; ආසවානං, කාමාදි ආශ්‍රවයන්ගේ; ඛයාය, ක්‍ෂයභාවය පිණිස; යොනිච, කාරණයද; ආරද්ධාහොති, ප්‍රග්‍රහණයකරනලද්දී (හෙවත්) පරිපූර්ණය කරණලද්දීවේයයි වදාළේය.

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙතයො ධම්මා, මේ ධර්මයෝතුන්දෙනෙක්; අත්තව්‍යාබාධායඅපි, තමහට දුක්පිණිසද; සංවත්තන්ති, පවතිත්; පරව්‍යාබාධායඅපි, පරහට දුක්පිණිසද; සංවත්තන්ති, පවතිත්; උභයව්‍යාබාධායඅපි, තමන් අනුන් යන දෙපක්‍ෂයටම, දුක්පිණිසද; සංවත්තන්ති, පවතිත්; කතමෙතයො, කවර තුන්දෙනෙක්දයත්?;—පෙ—(කී නයින් දතයුතු.)

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ තයොධම්මා, මේ ධර්මයෝතුන් දෙනෙක්: අත්තව්‍යාබාධාය අපි, තමහට දුක්පිණිසද; නෙව සංවත්තන්ති, නොමපතිත්; —පෙ—(මෙහි අරුත් සුගමයි.

10 සචෙ බො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං පුච්ඡෙය්‍යුං දෙවලොකූපපත්තියා ආවුසො සමණෙ ගොතමෙ බ්‍රහ්මචරියං වුස්සථාති නනු තුම්හෙ භික්ඛවෙ එවං පුට්ඨා අට්ටියෙය්‍යාථ හරායෙය්‍යාථ ජිගුච්ඡෙය්‍යාථාති? එවමහනෙත, ඉති කිර තුම්හෙ භික්ඛවෙ දිබ්බෙන ආයුනා අට්ටීයථ හරායථ ජිගුච්ඡථ දිබ්බෙන වණ්ණෙන—දිබ්බෙන සුඛෙන—දිබ්බෙන යසෙන—දිබ්බෙන ආධිපතෙය්‍යෙන අට්ටීයථ හරායථ ජිගුච්ඡථ, පගෙව බො පන භික්ඛවෙ තුම්හෙහි කායදුච්චරිතෙන අට්ටියිතබ්බං හරායිතබ්බං ජිගුච්ඡිතබ්බං, වචී—මනොදුච්චරිතෙන අට්ටියිතබ්බං හරායිතබ්බං ජිගුච්ඡිතබ්බන්ති.

11 තීහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පාපණිකො අභබ්බො

---

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සචෙ බො, ඉදින්වනාහි; අඤ්ඤතිත්ථියා, අන්‍යතීර්ථකවූ; පරිබ්බාජකා, පිරිවැජියෝ; එවං, මෙසේ; පුච්ඡෙය්‍යුං, පිළිවිසින්නාහුනම්; කෙසේද? ආවුසො, ඇවැත්නි; දෙවලොකූපපත්තියා, දෙව්ලොව ඉපදීම පිණිස, සමණෙගොතමෙ, ශ්‍රමණ ගෞතමයා කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; වුස්සථ ඉති, වාසය කරව්ද කියායි. 'භික්ඛවෙ, මහණෙනි, එවං පුට්ඨා, මෙසේ පිළිවිසිනලද්දාවූ, තුම්හෙ, තෙපි, නනු, අට්ටීයෙය්‍යාථ පීඩිතවන්නාහු නොවෙද්ද (හෙවත්) පීඩිතවූවෝ නොවන්නාහුද; (නනු) හරායෙය්‍යාථ, ලජ්ජිතවන්නාහු නොවෙද්ද; (නනු) ජිගුච්ඡෙය්‍යාථ ඉති, හටගත් ජිගුප්සා ඇත්තාහු නොවෙද්ද (හෙවත්) පිළිකුල් කටයුත්තෝ නොවන්නාහුදැයි කියායි; භනෙත, ස්වාමීනි; එවං, එසේය (එසේවන්නාහුය) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉතිකිර, මෙසේ වනාහි; තුම්හෙ, තෙපි; දිබ්බෙන, ආයුනා දිව්‍යමය ආයුෂයෙන් (හෙවත්) දෙවියන් පිලිබඳ ආයුෂයෙන්; අට්ටීයථ, පෙළෙන්නෝ වන්නහුය; හරායථ ලජ්ජිතවන්නහුය; ජිගුච්ඡථ, පිළිකුල්කරන්නෝ වන්නහුය; දිබ්බෙන වණ්ණෙන, දෙවියන් පිළිබඳවූ වර්ණයෙන්ද;—පෙ—දිබ්බෙන සුඛෙන, දෙවියන්ට අයත් සැපයෙන්ද;-පෙ-දිබ්බෙන යසෙන, දිව්‍යමය යසසින්ද;-පෙ-දිබ්බෙන, දෙවියන් පිළිබඳවූ; ආධිපතෙය්‍යෙන, අධිපතිභාවයෙන්ද-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පගෙව බො පන, පළමුකොට වනාහි; තුම්හෙහි, තොපවිසින්; කායදුච්චරිතෙන, කායදුශ්චරිතයෙන්, අට්ටියිතබ්බං, පෙළිය යුතුයි; කායදුච්චරිතෙන—පෙ—ජිගුච්ඡිතබ්බන්ති, පිළිකුල් කටයුතුයයි වදාළේය.

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහිඅඞ්ගෙහි, අඞ්ගත්‍රයකින් (හෙවත්) කරුණුතුණකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; පාපණිකො,

අනධිගතං වා භොගං අධිගන්තුං අධිගතං වා භොගං ඵාතීකාතුං කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ පාපණිකො පුබ්බණ්හසමයං න සක්කච්චං කම්මන්තං අධිට්ඨාති මජ්ඣන්තිකං සමයං න සක්කච්චං කම්මන්තං අධිට්ඨාති සායණ්හ සමයං න සක්කච්චං කම්මන්තං අධිට්ඨාති ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පාපණිකො අභබ්බො අනධිගතං වා භොගං අධිගන්තුං අධිගතං වා භොගං ඵාතීකාතුං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අභබ්බො අනධිගතං වා කුසලං ධම්මං අධිගන්තුං අධිගතං වා කුසලං ධම්මං ඵාතීකාතුං, කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු පුබ්බණ්හසමයං න සක්කච්චං සමාධිනිමිත්තං අධිට්ඨාති මජ්ඣන්තිකං සමයං න සක්කච්චං සමාධිනිමිත්තං අධිට්ඨාති සායණ්හසමයං න සක්කච්චං සමාධිනිමිත්තං අධිට්ඨාති ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අභබ්බො අනධිගතං වා කුසලං ධම්මං අධිගන්තුං අධිගතං වා කුසලං ධම්මං ඵාතීකාතුං.

වෙළෙඳතෙම; අනධිගතං, නොපැමිණියාවූ (හෙවත්) නොලැබූවාවූ; භොගං, භොගයට (භොගය) අධිගන්තුංවා, පැමිණෙන්ට හෝ හෙවත් ලබන්ට හෝ; අධිගතං, පැමිණෙනලද්දාවූ (ලබනලද) භොගං, භොගය; ඵාතීකාතුංවා, වැඩීමකරන්ටහෝ; අභබ්බො, අභාජනවේ (හෙවත්) භව්‍යනොවේ. කතමෙහි තීහි, කවරතුණකින්ද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේලොකයෙහි; පාපණිකො, වෙළෙඳතෙම; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරු කාලයෙහි; සක්කච්චං, සකස්කොට; කම්මන්තං, කර්මාන්තය (කටයුතු); න අධිට්ඨාති, අධිෂ්ඨානනොකෙරේද (නොඉටාද); මජ්ඣන්තිකංසමයං, මැදුම් යමෙහි:—පෙ—සායණ්හ සමයං, සැන්දෑ යමෙහි;—පෙ— න අධිට්ඨාති, නොඉටාද; (යන මේ තුනෙහි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහි ඛො තීහි අඞ්ගෙහි, මේ අඞ්ගතුණින් වනාහි;—පෙ-- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං එව ඛො, මේපරිද්දෙන්ම වනාහි; තීහි ධම්මෙහි, ධර්මත්‍රයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; භික්ඛු, මහණතෙමේ; අනධිගතං, අධිගමනොකරණලද (නොලබනලද); කුසලං ධම්මං, කුශලධර්මයට; අධිගන්තුංවා, පැමිණෙන්ට හෝ (හෙවත්) ලබන්ට හෝ; අධිගතං, පැමිණෙනලද්දාවූ (ලබනලද්දාවූ); කුසලං ධම්මං, කුශලධර්මය; ඵාතීකාතුංවා, වැඩීම කරන්ට හෝ; අභබ්බො, අභව්‍යවේ;—පෙ—සක්කච්චං, සකස්කිරීමෙන්; සමාධිනිමිත්තං, සමාධිආරම්මණය; න අධිට්ඨාති, නොඉටාද; (හෙවත්) සමාධියට නොපැමිණේද-පෙ-අභබ්බො, භව්‍යනොවේයයි වදාළේය.

12 තීහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පාපණිකො භබ්බො අනධිගතං වා භොගං අධිගන්තුං අධිගතං වා භොගං ඵාතිං කාතුං, කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ පාපණිකො පුබ්බණ්හසමයං සක්කච්චං කම්මන්තං අධිට්ඨාති මජ්ඣන්තිකං සමයං-පෙ-සායණ්හසමයං සක්කච්චං කම්මන්තං අධිට්ඨාති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පාපණිකො භබ්බො අනධිගතං වා භොගං අධිගන්තුං අධිගතං වා භොගං ඵාතිංකාතුං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු භබ්බො අනධිගතං වා කුසලං ධම්මං අධිගන්තුං අධිගතං වා කුසලං ධම්මං ඵාතිංකාතුං, කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු පුබ්බණ්හසමයං සක්කච්චං සමාධිනිමිත්තං අධිට්ඨාති, මජ්ඣන්තිකං සමයං-සායණ්හසමයං සක්කච්චං සමාධිනිමිත්තං අධිට්ඨාති ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු භබ්බො අනධිගතං වා කුසලං ධම්මං අධිගන්තුං අධිගතං වා කුසලං ධම්මං ඵාතිංකාතුන්ති.

13 තීහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පාපණිකො න චිරස්සෙව මහන්තත්තං වෙපුල්ලත්තං පාපුණාති භොගෙසු, කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ පාපණිකො චක්ඛුමා ච හොති. විධුරෙ ච නිස්සයසම්පන්නො ච, කථඤ්ච භික්ඛවෙ පාපණිකො චක්ඛුමා හොති? ඉධ භික්ඛවෙ පාපණිකො පණියං ජානාති ඉදං පණියං

---

12 භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—පෙ—අනධිගතං, නොපැමිණියාවූ; භොගං, භොගයට; අධිගන්තුංවා, පැමිනෙන්ට හෝ; අධිගතං, තමාවෙත පැමිණියාවූ (හෙවත්) තමාවිසින් ලද්දාවූ, භොගං, භොගය; ඵාතිකාතුංවා, වැඩීමකන්ට හෝ; භබ්බො, භව්‍යවන්නේය; —පෙ—(මෙහි අරුත් සුමග බැවින් නොලියමූ.)

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහිඅඞ්ගෙහි, අඞ්ගත්‍රයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; පාපණිකො, වෙළඳතෙම; න චිරස්සංඑව, නොබෝකලකින්ම; භොගෙසු, භොගවිශයෙහි; මහන්තත්තං; මහත්බවටද, වෙපුල්ලත්තං, විපුලත්වයටද; පාපුණාති, පැමිණේ; කතමෙහිතීහි, කවරතුණකින්ද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; පාපණිකො, වෙළඳතෙම; චක්ඛුමාච හොති, පැනැස් ඇත්තෙකුත් වේද; විධුරෙච, විශිෂ්ටධුර ඇත්තෙක් වේද (හෙවත්) ඥනසම්ප්‍රයුක්තවීර්‍ය්‍යයෙන් යුක්තවූවෙකුත් වේද; නිස්සය සම්පන්නොච, නිශ්‍රයසම්පත්තියෙන් යුක්තවූවෙකුත් වේද; (යන මේ තුණෙනි.) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථඤ්ච, කෙසේනම්; පාපණිකො; වෙළඳතෙම; චක්ඛුමාහොති, ප්‍රඥචක්ෂුෂින් චක්ෂුර්මත්වූවෙක් වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; පාපණිකො,

එවං කීතං එවං වික්කයමානං එත්තකං මූලං භවිස්සති එත්තකො උදයොති, එවං ඛො භික්ඛවෙ පාපණිකො චක්ඛුමා හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ පාපණිකො විධුරො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ පාපණිකො කුසලො හොති පණියං කෙතුඤ්ච විකෙතුඤ්ච, එවං ඛො භික්ඛවෙ පාපණිකො විධුරො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ පාපණිකො නිස්සයසම්පන්නො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ පාපණිකො යෙතෙ ගහපතිවා ගහපතිපුත්තා වා අඩ්ඪා මහද්ධනා මහාභොගා තෙ නං එවං ජානන්ති අයං ඛො භවං පාපණිකො චක්ඛුමා ච විධුරො ච පටිබලො පුත්තදාරඤ්ච පොසෙතුං අම්හාකඤ්ච කාලෙන කාලං අනුප්පදාතුන්ති, තෙ නං භොගෙහි නිපතන්ති ඉතො සම්ම පාපණික භොගෙ හරිත්වා පුත්තදාරඤ්ච පොසෙහි අම්හාකඤ්ච කාලෙන කාලං අනුප්පදෙහීති, එවං ඛො භික්ඛවෙ පාපණිකො

වෙළඳතෙම; ඉදං පණියං, මේ විකිණිය යුතු බඩුව; එවං, මෙසේ; කීතං, විකොටගන්නාලද්දේ (මිලයටගන්නාලද්දේ) එවං, මෙසේ; වික්කයමානං, විකුණනු ලබන්නේ; එත්තකං මූලං, මෙපමණමිල; භවිස්සති, වන්නේය; එත්තකො උදයො ඉති, මෙපමණ වැඩිම වන්නේයයි; පණියං, විකිණිය යුතු බඩුව; ජානාති, දැනගණීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං ඛො, මෙසේ වනාහි; පාපණිකො, වෙළඳතෙම; චක්ඛුමා හොති පැනැස් ඇත්තේ වේ, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථඤ්ච, කෙසේ නම්; පාපණිකො, වෙළඳතෙම; විධුරොහොති, විශිෂ්ඨධුර ඇත්තේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; පාපණිකො, වෙළඳතෙම; පණියං, විකිණිය යුතු බඩුව; කෙතුඤ්ච, මිලදීගන්ටද; විකෙතුංච, විකුණන්ටද; කුසලොහොති, දක්ෂයෙක්වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි: එවං ඛො, මෙසේ වනාහි; පාපණිකො, වෙළඳතෙම; විධුරොහොති, උත්තමධුර ඇත්තේ වෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථඤ්ච, කෙසේ නම්; පාපණිකො, වෙළඳතෙම; නිස්සයසම්පන්නොහොති, නිශ්‍රය සම්පත්තියෙන් යුක්තවූවෙක් (හෙවත්) ප්‍රතිෂ්ඨා සම්පන්නයෙක්වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; පාපණිකො, වෙළඳතෙම; අඩ්ඪා, ධනෛශ්වරවූ (හෙවත්) නික්ෂෙපකරණලද වස්තුවෙන් යුක්තවූ; මහද්ධනා, (වැලඳීම් වශයෙන්) මහත් ධන ඇත්තාවූ; මහාභොගා, බොහෝ උපභොග පරිභොග භාණ්ඩ ඇත්තාවූ; යෙතෙ, යම් ඒ; ගහපතිවා, ගෘහපතියෙක් හෝ වේද; ගහපති පුත්තාවා, ගෘහපති පුත්‍රයෙක් හෝ වේද; තෙ, ඔව්හු තුමූ; නං, ඒ වෙළඳහු; එවං, මෙසේ; ජානන්ති, දැනගණිත්; (කෙසේද ?) අයං ඛො භවං පාපණිකො, මේ පින්වත් වෙළඳතෙම වනාහි; චක්ඛුමාච, පැනැස් ඇත්තේ ද; විධුරෙච, විශිෂ්ටධුර ඇත්තේද වේ; පුත්තදාරම පො

නිස්සයසම්පන්නො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො පාපණිකො න චිරස්සෙව මහන්තත්තං වෙපුල්ලත්තං පාපුණාති භොගෙසු එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු න චිරස්සෙව මහන්තත්තං වෙපුල්ලත්තං පාපුණාති ධම්මෙසු, කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චක්ඛුමා ච හොති විධුරො ච නිස්සය සම්පන්නො ච, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු චක්ඛුමා හොති? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති-පෙ-අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු චක්ඛුමා හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු විධුරො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ආරද්ධවිරියො විහරති

පොසෙතුං, පුත්‍රදාරාවන් පොෂණයකරන්ටද; අම්භාකච, අපටද; කාලෙන කාලං, කලින්කල; අනුප්පදාතුං, අනුප්‍රදානය කරන්ටද (වැඩිය පිළිදෙන්ටද); පටිබලො ඉති, ප්‍රතිබල ඇත්තේය. (හෙවත්) කායබල ඥානබලයෙන් යුක්ත වූවෙක්ය කියා යි. තෙ, ඔව්හු තුමූ; තං, ඒ වෙළඳහු; භොගෙහි, භොගයෙන්; නිපතනන්ති, නිමන්ත්‍රණය කෙරෙත් (හෙවත්) පවරත්; (කෙසේද?) සම්ම පාපණික, යහළුව වානිජය; ඉතො, මෙයින්; භොගෙ, භොගයන්; හරිත්වා, ගෙණ ගොස් පුත්තදාරඤ්ච, පුත්‍රදාරාවන්ද; පොසෙහි, පොෂණය කරව; අම්භාකච, අපටද; කාලෙනකාලං, කලින්කල; අනුප්පදෙහි ඉති, අනුප්‍රදානය කරවයි (වැඩියපිළිදෙවයි) කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, එවං ඛො, මෙසේ වනාහි; පාපණිකො, වෙළඳතෙම නිස්සය සම්පන්නොචහොති, නිශ්‍රය සම්පන්නයෙක්ද වේ; භික්ඛවෙ මහණෙනි; ඉමෙහි ඛො තීහි අඞ්ගෙහි, මේ අඞ්ගත්‍රයෙන්;-පෙ-භික්ඛවෙ මහණෙනි; එවංඑවඛො, මෙපරිද්දෙන්ම වනාහි; තීහිධම්මෙහි, ධර්මත්‍රයකින්;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ සස්නෙහි; භික්ඛු මහණතෙම; චක්ඛුමාච, පැනැස් ඇත්තේත්; විධුරොච, උත්තමධුර ඇත්තේත්; නිස්සයසම්පන්නොච, නිශ්‍රය සම්පත්තියෙන් යුක්තවූයේත් හොති, වේද; -පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු භික්ෂුතෙම; ඉදං, මේ ජාත්‍යාදිය; දුක්ඛං ඉති, දුකයයි; යථාභූතං තතුසේ; පජානාති, දැනගණීද; -පෙ- අයං, මේ අරිඅටගි මග; දුක්ඛ නිරොධ ගාමිණී පටිපදාඉති; දුක්නිරුඩියට පමුණුවනනාවූ ප්‍රතිපදාවයයි; යථාභූතං, තත්වූ පරිද්දෙන්; පජානාති, දැන ගණීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; එවං ඛො, මෙසේ වනාහි; චක්ඛුමාහොති, පැනැස් ඇත්තේ වේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; කථඤ්ච, කෙසේ නම්; විධුරොහොති, විශිෂ්ට ධුර ඇත්තේ වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අකුසලානං ධම්මානං, අකුශල ධර්මයන්ගේ;

අකුසලානං ධම්මානං පහානාය කුසලානං ධම්මානං උපසම්පදාය ථාමවා දළ්හපරක්කමො අනික්ඛිත්තධුරො කුසලෙසු ධම්මෙසු එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු විධුරො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු නිස්සය සම්පන්නො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙ තෙ භික්ඛූ බහුස්සුතා ආගතාගමා ධම්මධරා විනයධරා මාතිකාධරා තෙ කාලෙනකාලං උපසඞ්කමිත්වා පරිපුච්ඡති පරිපඤ්හති ඉදං භන්තෙ කථං? ඉමස්ස කො අත්ථොති? තස්ස තෙ ආයස්මන්තො අවිවටඤ්චෙව විවරන්ති අනුත්තානීකතඤ්ච උත්තානීකරොන්ති අනෙකවිහිතෙසු කඞ්ඛාඨානීයෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛං පටිවිනොදෙන්ති, එවං

පහාණාය, ප්‍රහාණය පිණිසද; කුසලානං ධම්මානං, කුශල ධර්මයන්ගේ; උපසම්පදාය, උපසම්පත්තිය (පිළිලැබීම) පිණිසද; ආරද්ධ විරියො, පටන්ගන්නාලද වීර්‍ය්‍ය ඇත්තේ; විහරති, වාසය කෙරේද; කුසලෙසු ධම්මෙසු, කුශල ධර්මයන්හි. ථාමවා, ඥාන ශක්තියෙන් යුක්තවූයේ; දළ්හපරක්කමො, ස්ථිරඥාන පරාක්‍රමයෙන් යුක්තවූයේ; අනික්ඛිත්තධුරො, නික්ෂෙප නොකරණලද වීර්‍ය්‍ය ධුර ඇත්තේ (හෙවත්) අග්‍රමාර්ගයට නො පැමිණ මේ වීර්‍ය්‍යය නො හරින්නෙමි යි යන ස්ථිර අදහස් ඇත්තේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං ඛො, මෙසේ වනාහි; භික්ඛු, මහණතෙම; විධුරොහොති, විශිෂ්ටධුර ඇත්තේ වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථඤ්ච, කෙසේ නම්; භික්ඛු, මහණතෙම; නිස්සය සම්පන්නොහොති, ප්‍රතිෂ්ඨාසම්පන්නවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; යෙතෙ භික්ඛූ, යම් ඒ භික්ෂූහුතුමූ. බහුස්සුතා, බහුශ්‍රැතබවට පැමිණියාහුද (හෙවත්) ඇසූ බොහෝ බුදුවදන් ඇත්තාහු වෙද්ද; ආගතාගමා, අවබොධ වශයෙන් පැමිණියාවූ ආගම ඇත්තාහුද (හෙවත්) ප්‍රගුණවූ එක නිකායාදී ආගම ඇත්තාහුද; ධම්මධරා, ධර්මධරවූවාහුද (හෙවත්) සූත්‍රපිටකය දරන්නාහුද; විනයධරා, විනයපිටකය දරන්නාහුද; මාතිකාධරා මාතෘකාධර්මය දරන්නාහුද (හෙවත්) වෙමාතිකාදරන්නාහුද; තෙ, ඒ භික්ෂූන් කරා; කාලෙන කාලං, කලින්කල; උපසංකමිත්වා, එළඹ; පරිපුච්ඡති, ප්‍රතිපුච්ඡාකෙරේද (හෙවත්) කාරණාකාරණ විචාරාද; පරිපඤ්හති, ප්‍රතිප්‍රශ්නකෙරේද; භන්තෙ, ස්වාමීනි; ඉදං, මෙය; කථං, කෙසේද; ඉමස්ස, මේ ධර්මයාගේ; කො අත්ථො ඉති, අර්ථය කවරේද කියායි; තස්ස, ඔහට; තෙ ආයස්මන්තො, ඒ ආයුෂ්මත්හු; අවිවටඤ්චෙව, විවෘතනුවූවක්ද (හෙවත්) ප්‍රකාශනුවූවක්ද; විවරන්ති, විවෘත කෙරෙත්. (හෙවත්) ප්‍රකාශ කෙරෙත්. අනුත්තානීකතඤ්ච, අප්‍රකටවූවක්ද; උත්තානීකරොන්ති, ප්‍රකට කෙරෙත්. අනෙකවිහිතෙසු, නන්වැදෑරුම්වූ; කඞ්ඛාඨානීයෙසු, සැකයට කරුණුවූ; ධම්මෙසු, ධර්මයන්හි; කඞ්ඛං, සැකය; පටිවිනො

ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු නිස්සයසම්පන්නො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු න චිරස්සෙව මහන්තත්තං වෙපුල්ලත්තං පාපුණාති ධම්මෙසූති.

රථකාරවග්ගො දුතියො.

1. සාවත්ථිනිදානං–පෙ–අථ ඛො ආයස්මා ච සවිට්ඨො ආයස්මා ච මහාකොට්ඨිතො යෙනායස්මා සාරිපුත්තො තෙනුපසඞ්කමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතා සාරිපුත්තෙන සද්ධිං සම්මොදිංසු, සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, එකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයස්මන්තං සවිට්ඨං ආයස්මා සාරිපුත්තො එතදවොච, තයො මෙ ආවුසො සවිට්ඨ පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො,? කායසක්ඛී දිට්ඨිප්පත්තො සද්ධාවිමුත්තො, ඉමෙ ඛො ආවුසො තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, ඉමෙ සං ඛො ආවුසො තිණ්ණං පුග්ගලානං කතමො තෙ පුග්ගලො ඛමති අභික්කන්තතරො ච පණීතතරො චාති! තයො මෙ ආවුසො සාරිපුත්ත පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? කායසක්ඛී

දෙනති ප්‍රතිචිනොදනය කෙරෙත්ද (හෙවත්) දුරු කෙරෙත්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං ඛො, මෙසේ වනාහි; භික්ඛු, මහණතෙම; නිස්සය සම්පන්නොහොති, ප්‍රතිෂ්ඨා සම්පන්නයෙක් වේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහි ඛො තීහි ධම්මෙහි, මේ ත්‍රිවිධ ධර්මයෙන් වනාහි; –පෙ– පාපුනාතීති, පැමිණේයයි වදාළේය.

රථකාරවග්ගො දුතියො, දෙවන රථකාර වර්ගයයි.

1. අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; ආයස්මා, ආයුෂ්මත්වූ; සවිට්ඨොච, සවිට්ඨ ස්ථවිරතෙමේ ද; ආයස්මා මහාකොට්ඨිතොච, ආයුෂ්මත් මහාකොට්ඨිත ස්ථවිරතෙමේ ද; ආයස්මා සාරිපුත්තො, ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරතෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසංකමිංසු, එලඹියාහුය. –පෙ– ආවුසො, ඇවැත්නි; සවිට්ඨ, සවිට්ඨස්ථවිරය; ලොකස්මිං, ලොකයෙහි; තයොමෙපුග්ගලා මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක්; සන්තො, ඇත්තාහු; සංවිජ්ජමානා, විද්‍යමාන වන්නාහුය. කතමෙතයො, කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්; කායසක්ඛි, කායසාක්ෂී පුද්ගලයාය (හෙවත්) ධ්‍යානස්පර්ශය කොට නිර්වාණය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නාවූ පුද්ගලයාය; දිට්ඨිප්පත්තො, දෘෂ්ටිප්‍රාප්ත පුද්ගලයාය (හෙවත්) දෘෂ්ටාන්තයට පැමිණි පුද්ගලයාය; සද්ධාවිමුත්තො, ශ්‍රද්ධාවිමුක්ත පුද්ගලයාය (හෙවත්) ඇදහීමෙන් මිදුනු පුද්ගලයාය; (යන තුන්දෙනයි.) ආවුසො, ඇවැත්නි; ලොකස්මිං, ලොකයෙහි; ඉමෙතයො පුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ

දිට්ඨිප්පත්තො සද්ධාවිමුත්තො ඉමෙ ඛො ආවුසො තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, ඉමෙසං ආවුසො තිණ්ණං පුග්ගලානං ය්වායං පුග්ගලො සද්ධාවිමුත්තො අයමෙම පුග්ගලො ඛමති ඉමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං අභික්කන්තතරො ච පණීතතරො ච, තං කිස්සහෙතු ? ඉමස්සාවුසො පුග්ගලස්ස සද්ධින්ද්‍රියං අධිමත්තන්ති, අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො ආයස්මන්තං මහාකොට්ඨිතං එතදවොච, තයො මෙ ආවුසො කොට්ඨිත පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො ? කායසක්ඛි දිට්ඨිප්පත්තො සද්ධාවිමුත්තො ඉමෙ ඛො ආවුසො තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, ඉමෙසං ආවුසො තිණ්ණං පුග්ගලානං කතමො තෙ පුග්ගලො ඛමති අභික්කන්තතරො ච පණීතතරො චා ති? තයො මෙ ආවුසො සාරිපුත්ත පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? කායසක්ඛි දිට්ඨිප්පත්තො සද්ධාවිමුත්තො ඉමෙ ඛො ආවුසො තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, ඉමෙසං ඛො ආවුසො තිණ්ණං පුග්ගලානං ය්වායං පුග්ගලො කායසක්ඛි අයමෙම පුග්ගලො ඛමති ඉමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං අභික්කන්තතරො ච පණීතතරො ච, තං කිස්ස හෙතු? ඉමස්සාවුසො පුග්ගලස්ස සමාධින්ද්‍රියං

තුන්දෙන; සන්තො, ඇත්තාහු; සංවිජ්ජමානා, විද්‍යමානවන්නාහු, ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉමෙසං ඛො තිණ්ණං පුග්ගලානං, මේපුද්ගලයන් තුන්දෙනා අතුරෙන්; කතමො පුග්ගලො, කවර පුද්ගලයෙක් තෙම; තෙ, ඔබට; අභික්කන්තතරොච, අතිසුන්දරයයි කියාද; පණීතතරොච, අතිප්‍රණීතයයි කියාද; ඛමතීති, රුචිවේදැයි -පෙ- ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉමෙ සං තිණ්ණං පුග්ගලානං, මේ පුද්ගලයන් තුන්දෙනාතුරෙන්; යො අයං පුග්ගලො, යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම; සද්ධා විමුත්තො, ශ්‍රද්ධාවිමුක්තද; අයංපුග්ගලො, මේ පුද්ගල තෙම; මෙ, මට; අභික්කන්තතරොච, අතිසුන්දරයයිද; පණීතතරොච, අතිප්‍රණීතයයිද; ඛමති, රුචි වෙයි; තංකිස්සහෙතු, ඊට හෙතු කවරේද?; ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉමස්ස පුග්ගලස්ස, මේ පුද්ගලයාගේ; සද්ධින්ද්‍රියං, ශ්‍රද්ධින්ද්‍රිය; අධිමත්තංඉති, අධිකමාත්‍රද එහෙයිනැයි ප්‍රකාශ කෙළේය. අථඛො යළිදු; ආයස්මා සාරිපුත්තො;ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරතෙම; ආයස්මන්තං, ආයුෂ්මත්වූ; මහාකොට්ඨිතං, මහාකොට්ඨිත ස්ථවිරයන්ට; එතං, මෙය; අවොච, ප්‍රකාශ කෙළේය; -පෙ- යො අයං පුග්ගලො, යම් මේ පුද්ගලයෙක්තෙම; කායසක්ඛි, කායසාක්ෂි ද (හෙවත්) පළමුකොට ධ්‍යානස්පර්ශයෙන් නිවන්පසක් කෙළේද; අයං පුග්ගලො, මේ පුද්ගලතෙම; මෙ, මට; -පෙ- ඛමති, රුචි වෙයි; තංකිස්සහෙතු,

අධිමත්තං හොති, අථ ඛො ආයස්මා මහා කොට්ඨිතො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච, තයො මෙ ආවුසො සාරිපුත්ත පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? කායසක්ඛි දිට්ඨිප්පත්තො සද්ධාවිමුත්තො, ඉමෙ ඛො ආවුසො තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, ඉමෙසං ආවුසො තිණ්ණං පුග්ගලානං කතමො තෙ පුග්ගලො ඛමති අභික්කන්තතරො ච පණීතතරො චාති? තයො මෙ ආවුසො කොට්ඨිත පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? කායසක්ඛි දිට්ඨිප්පත්තො සද්ධාවිමුත්තො ඉමෙ ඛො ආවුසො තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, ඉමෙසං ආවුසො තිණ්ණං පුග්ගලානං ය්වායං පුග්ගලො දිට්ඨිප්පත්තො අයමෙම ආවුසො පුග්ගලො ඛමති ඉමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං අභික්කන්තතරො ච පණීතතරො ච, තං කිස්ස හෙතු? ඉමස්සාවුසො පුග්ගලස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං අධිමත්තං හොති.... අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො ආයස්මන්තඤ්ච සවිට්ඨං ආයස්මන්තඤ්ච මහාකොට්ඨිතං එතදවොච ව්‍යාකතං ඛො ආවුසො අම්හෙහි සබ්බෙහෙව යථාසකං පටිභානං, ආයාමාවුසො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිස්සාම උපසඞ්කමිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙස්සාම යථා නො භගවා

ඊට හේතු කවරේද; ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉමස්සපුග්ගලස්ස, මේ පුද්ගලයාගේ; සමාධින්ද්‍රියං, සමාධීන්ද්‍රිය; අධිමත්තං, අධිකමාත්‍රද; (එහෙයිනි) -පෙ- යො අයං පුග්ගලො, යම් මේ පුද්ගලයෙක්තෙම; දිට්ඨිප්පත්තො, දෘෂ්ටිප්‍රාප්තවේද, -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං, ප්‍රඥෙන්ද්‍රිය; අධිමත්තං හොති, අධිකමාත්‍රවේද; (හෙයිනි;) අථඛො, යලිදු; ආයස්මා ආයුෂ්මත් වූ; සාරිපුත්තො, ශාරිපුත්‍රස්ථවිරතෙම; ආයස්මන්තං සවිට්ඨංච, ආයුෂ්මත් සවිට්ඨස්ථවිරයන්ටද, ආයස්මන්තං මහා කොට්ඨිතංච, ආයුෂ්මත් මහාකොට්ඨිතස්ථවිරයන්ටද; එතං, මෙය; ආවොච, ප්‍රකාශ කෙළේය. ආවුසො, ඇවැත්නි; අම්හෙහි සබ්බෙහි එව, අප හැමදෙනා විසින්ම; යථාසකංපටිභානං, සවකීය වැටහීම යම්සේ නම් එසේ; ව්‍යාකතංඛො, ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේමය. ආවුසො, ඇවැත්නි; ආයාම, යමු; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසංකමිස්සාම, එලඹෙන්නෙමු; උපසංකමිත්වා, එලඹ; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං අත්ථං, මේ අර්ථය (මේ කාරණය); ආරොචෙස්සාම, කියන්නෙමු; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; නො අපට; යථා, යම්සේ; ව්‍යාකරිස්සති, ප්‍රකාශකරන්නේද; තථා, එසේ (එපරිද්දෙන්); තං, එය; ධාරෙස්සාමඉති දරන්නෙමුයි කීයායි. ආවුසො, ඇවැත්නි; එවං ඉතිඛො, එසේයයි කියා; ආය.

ව්‍යාකරිස්සති තථා නං ධාරෙස්සාමාති, එවමාවුසොති ඛො
ආයස්මා ච සවිට්ඨො ආයස්මා ච මහාකොට්ඨිතො ආයස්මතො
සාරිපුත්තස්ස පච්චස්සොසුං, අථඛො ආයස්මා ච සාරිපුත්තො
ආයස්මා ච සවිට්ඨො ආයස්මා ච මහා කොට්ඨිතො යෙන භගවා
තෙනුපසඞ්කමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එක
මන්තං නිසීදිංසු, එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා සාරි
පුත්තො යාවතකො අහොසි ආයස්මතා ච සවිට්ඨෙන ආයස්මතා ච
මහාකොට්ඨිතෙන සද්ධිං කථා සල්ලාපො තං සබ්බං භගවතො
ආරොචෙසි. න ඛොත්ථ සාරිපුත්ත සුකරං එකංසෙන ව්‍යාකාතුං
අයං ඉමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං අභික්කන්තතරොච පණීත
තරො චාති, ඨානං හෙතං සාරිපුත්ත විජ්ජති යවායං පුග්ගලො
සද්ධාවිමුත්තො ස්වාස්ස අරහාවා අරහත්තාය පටිපන්නො යවායං
පුග්ගලො කායසක්ඛි ස්වාස්ස සකදාගාමී වා අනාගාමී වා යොවායං
පුග්ගලො දිට්ඨිප්පත්තො සොපස්ස සකදාගාමී වා අනාගාමී වා
නඛොත්ථ සාරිපුත්ත සුකරං එකංසෙන ව්‍යාකාතුං අයං ඉමෙසං
තිණ්ණං පුග්ගලානං අභික්කන්තතරො ච පණීතතරො චාති, ඨානං

ස්මාසවිට්ඨොච, ආයුෂ්මත් සවිට්ඨස්ථවිරතෙමේද; ආයස්මා කොට්ඨි
තොච, ආයුෂ්මත් කොට්ඨිතස්ථවිරතෙමේද; ආයස්මතො සාරි
පුත්තස්ස, ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන්ට; පතිඅස්සොසුං, පිළි
වදන් ඇස්සුහ; අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; ආයස්මා, සවි
ට්ඨොච, ආයුෂ්මත් සවිට්ඨස්ථවිර තෙමේද; ආයස්මා මහා කොට්ඨි
තොච, ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨිතස්ථවිර තෙමේද; -පෙ- එක
මන්තං නිසින්නංඛො, එකත්පසෙක හුන්නාවූම; ආයස්මා සාරි
පුත්තො, ආයුෂමත් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරතෙම; ආයස්මතා සවිට්ඨෙනච,
ආයුෂමත් සවිට්ඨස්ථවිරයන් සමගද; ආයස්මතා මහාකොට්ඨිතෙ
නච සද්ධිං, ආයුෂමත් මහාකොට්ඨිත ස්ථවිරයන් සමගද වූ; කථා
සල්ලාපො, කථාසංලාපය (කථා ප්‍රවෘත්තිය); යාවතකො අහොසි,
යම්පමණවීද; තං සබ්බං, ඒ සියල්ල; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්
සේට; ආරොචෙසි, සැලකෙළේය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; අයං මේ
තෙම; ඉමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං, මේ පුද්ගලයන් තුන්දෙනා
අතුරෙන්; අභික්කන්තතරොච, අතිසුන්දරයයි කියාද; පණීත ත
රොච, අතිප්‍රණීතයයි කියාද; එත්ථ, මෙහි; එකංසෙන, එකැති
යෙන්; ව්‍යාකාතුං, ප්‍රකාශකරන්නට; න ඛො සුකරං, සුකරනොවේ
මය; (පහසුනොවේමය); සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; ඵතං ඨානංහි,
මේ කාරණය වනාහි; විජ්ජති, විද්‍යමාන වේ (ලැබේ), කුමක්ද? යො
අයංපුග්ගලො, යම් මේ පුද්ගලයෙක්තෙම; සද්ධා විමුත්තො; ශ්‍රද්ධා

හෙතං සාරිපුත්ත විජ්ජති ය්වායං පුග්ගලො කායසක්ඛි ස්වාස්ස අරහා වා අරහත්තාය පටිපන්නො, ය්වායං පුග්ගලො සද්ධාවිමුත්තො ස්වාස්ස සකදාගාමී වා අනාගාමී වා, යො චායං පුග්ගලො දිට්ඨිප්පත්තො සො පස්ස සකදාගාමී වා අනාගාමී වා න ඛොත්ථ සාරිපුත්ත සුකරං එකංසෙන ව්‍යාකාතුං අයං ඉමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං අභික්කන්තතරො ච පණීතතරො චාති, ඨානං හෙත සාරිපුත්ත විජ්ජති ය්වායං පුග්ගලො දිට්ඨිප්පත්තො ස්වාස්ස අරහා වා අරහත්තාය පටිපන්නො, ය්වායං පුග්ගලො සද්ධාවිමුත්තො ස්වාස්ස සකදාගාමී වා අනාගාමී වා, යො චායං පුග්ගලො කායසක්ඛි සො පස්ස සකදාගාමී වා අනාගාමී වා, න ඛොත්ථ සාරිපුත්ත සුකරං එකංසෙන ව්‍යාකාතුං අයං ඉමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං අභික්කන්තතරො ච පණීතතරො චාති.

2. තයො මෙ භික්ඛවෙ ගිලානා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො ගිලානො ලභන්තො වා සප්පායානි භොජනානි අලභන්තො වා සප්පායානි භොජනානි ලභන්තො වා සප්පායානි භෙසජ්ජානි අලභන්තො වා සප්පායානි භෙසජ්ජානි ලභන්තො වා පතිරූපං උපට්ඨාකං

විමුත්තොවේද; සො, හෙතෙම; අරහාවාඅස්ස, රහත් හෝ වන්නේය. අරහත්තාය, රහත් බැව් පිණිස; පටිපන්නො, පිළිපන්නේ හෝ වන්නේය; සො අයං පුග්ගලො, යම් මේ පුද්ගලයෙක්තෙම; කායසක්ඛි කායසාක්ෂිවේද; සො, හෙතෙම; සකදාගාමීවාඅස්ස, සකෘදාගාමී හෝ වන්නේය; අනාගාමීවා, අනාගාමී හෝ වන්නේය; යොච අයංපුග්ගලො, යම් මේ පුද්ගලයෙක්තෙම; දිට්ඨිප්පත්තො, දෘෂ්ටිප්‍රාප්තවේද, සොපි, හෙතෙමේද, සකදාගාමීවාඅස්ස, සකෘදාගාමී හෝ වන්නේය; අනාගාමීවා, අනාගාමී හෝ වන්නේය. (යන මේයයි) (සෙසු අරුත් සුගමයි මේ නයින් දතයුතු)

3. භික්ඛවෙ මහණෙනි; ඉමෙ තයො ගිලානා, මේ ගිලනුන් තුන්දෙනෙක්; ලොකස්මිං, ලොකයෙහි; සන්තො ඇත්තාහ; සංවිජ්ජමානා, විද්‍යමානවන්නාහ; කතමෙ තයො, කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චො ගිලානො, ඇතැම් ගිලනෙක්තෙම; සප්පායානි, සැපවූ (හෙවත්) පථ්‍යවූ; භොජනානි, භොජනයන්; ලභන්තොවා, ලබන්නේ හෝ; සප්පායානි භොජනානි, හිතවූ භොජනයන්; අලභන්තොවා, නොලබන්නේ හෝ; සප්පායානි, හිතවූ (හෙවත්) පථ්‍යවූ; භෙසජ්ජානි, බෙහෙත්; ලභන්තොවා, ලබන්නේ හෝ සප්පායානි භෙසජ්ජානි, හිතවූ බෙහෙත්; අලභන්තොවා, නොලබන්නේ හෝ පතිරූපං, සුදුසු; උපට්ඨාකං, උවටැන් කරුවෙක්; ලභන්තොවා,

අලභන්තො වා පතිරූපං උපට්ඨාකං නෙව වුට්ඨාති තම්හා ආබාධා ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො ගිලානො ලභන්තො වා සප්පායානි භොජනානි අලභන්තො වා සප්පායානි භොජනානි ලභන්තො වා සප්පායානි භෙසජ්ජානි අලභන්තො වා සප්පායානි භෙසජ්ජානි ලභන්තො වා පතිරූපං උපට්ඨාකං අලභන්තො වා පතිරූපං උපට්ඨාකං වුට්ඨාති තම්හා ආබාධා, ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චො ගිලානො ලභන්තොව සප්පායානි භොජනානි නො අලභන්තො ලභන්තොව සප්පායානි භෙසජ්ජානි නො අලභන්තො ලභන්තොව පතිරූපං උපට්ඨාකං නො අලභන්තො වුට්ඨාති තම්හා ආබාධා, තත්‍ර භික්ඛවෙ ය්වායං ගිලානො ලභන්තොව සප්පායානි භොජනානි නො අලභන්තො ලභන්තොව සප්පායානි භෙසජ්ජානි නො අලභන්තො ලභන්තොව පතිරූපං උපට්ඨාකං නො අලභන්තො වුට්ඨාති තම්හා ආබාධා, ඉමං ඛො භික්ඛවෙ ගිලානං පටිච්ච ගිලානභත්තං අනුඤ්ඤාතං ගිලානභෙසජ්ජං අනුඤ්ඤාතං ගිලානුපට්ඨාකො අනුඤ්ඤාතො ඉමඤ්ච පන භික්ඛවෙ ගිලානං පටිච්ච අඤ්ඤෙපි ගිලානා උපට්ඨාතබ්බා, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො ගිලානා සන්තො සංවිජ්ජමානා

ලබන්නේ හෝ; පතිරූපං, සුදුසුවූ; උපට්ඨාකං, උවටැන් කරුවෙක්; අලභන්තොවා, නො ලබන්නේ හෝ; තම්හා ආබාධා, ඒ ආබාධයෙන්; නෙවවුට්ඨාති, නොම නැගිටී;–පෙ–තම්හා ආබාධා, ඒ රොගයෙන්, උට්ඨාති, නැගිටී, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චොගිලනො, ඇතැම් ගිලනෙක් තෙම, සප්පායානි භොජනානි, සැපවූ බොජුන්; ලභන්තොව, ලබන්නේම; සප්පායානි භොජනානි, සප්‍රාය භොජනයන්; නො අලභන්තො, නොලබන්නෙක් නොවන්නේම; –පෙ– තම්හා ආබාධා, ඒ රොගයෙන්; උට්ඨාති, නැගිටී; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තත්‍ර, එහි, යො අයංගිලානො, යම්මේ ගිලනෙක්තෙම; සප්පායානි භොජනානි, සප්‍රාය භොජනයන්; ලභන්තොව, ලබන්නේම; නො අලභන්තො, නො ලබන්නෙක් නොවන්නේම; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමං ගිලානං පටිච්ච, මේ ගිලනා නිසා; ගිලානභත්තං, ගිලන් බත; අනුඤ්ඤාතං, අනුදන්නා ලදී. ගිලාන භෙසජ්ජං, ගිලන් බෙහෙත; අනුඤ්ඤාතං, අනුදන්නා ලදී. ගිලාන උපට්ඨාකො, ගිලාන උපස්ථායකයෙක්; අනුඤ්ඤාතො, අනුදන්නා ලදී. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමඤ්ච පන ගිලානංපටිච්ච, මේ ගිලනා නිසා; අඤ්ඤෙපි ගිලානා, සෙසු ගිලනෝද; උපට්ඨාතබ්බා, උවටැන්කළ යුත්තාහ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙඛො තයො ගිලානා, මේ ගිලනෝ තුන්දෙන; ලොකස්මිං, සත්ව ලොකයෙහි; සන්තො, අත්තාහ; සංවිජ්ජමානා, විද්‍යමාන වන්නා

ලොකස්මිං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තයො මෙ ගිලානූපමා පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො ලභන්තො වා තථාගතං දස්සනාය අලභන්තො වා තථාගතං දස්සනාය ලභන්තො වා තථාගතප්පවෙදිතං ධම්මවිනයං සවණාය අලභන්තො වා තථාගතප්පවෙදිතං ධම්මවිනයං සවණාය නෙවොක්කමති නියාමං කුසලෙසු ධම්මෙසු සම්මත්තං, ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො ලභන්තො වා තථාගතං දස්සනාය අලභන්තො වා තථාගතං දස්සනාය ලභන්තො වා තථාගතප්පවෙදිතං ධම්මවිනයං සවණාය අලභන්තො වා තථාගතප්පවෙදිතං ධම්මවිනයං සවණාය ඔක්කමති නියාමං කුසලෙසු ධම්මෙසු සම්මත්තං, ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො ලභන්තොව තථාගතං දස්සනාය නො අලභන්තො ලභන්තොව තථාගතප්පවෙදිතං ධම්මවිනයං සවණාය නො අලභන්තො ඔක්කමති නියාමං කුසලෙසු ධම්මෙසු සම්මත්තං. තත්‍ර භික්ඛවෙ ය්වායං පුග්ගලො ලභන්තොව තථාගතං දස්සනාය නො අලභන්තො ලභන්තොව තථාගතප්පවෙදිතං ධම්මවිනයං

හුය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං එවඛො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි; ගිලානූපමා, ගිලනුන් උපමාකොට ඇත්තාවූ; ඉමෙ තයො පුග්ගලා, මේ පුහුලෝ තුන්දෙනෙක්; ලොකස්මිං, සත්වලොකයෙහි; සන්තො, ඇත්තාහ, සංවිජ්ජමානා, විද්‍යමාන වන්නාහ; කතමෙ තයො, කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්;? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; එකච්චො පුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක්තෙම; තථාගතං, තථාගතයන් වහන්සේ; දස්සනාය, දැකීමට; ලභන්තොවා, ලබන්නේ හෝ; තථාගතං, තථාගතයන්වහන්සේ; දස්සනාය, දැකීමට; අලභන්තො වා, නොලබන්නේ හෝ; තථාගතප්පවෙදිතං, තථාගතයන් විසින් ප්‍රකාශකරණලද (දන්නාලද); ධම්මවිනයං, ධර්මවිනය; (සූත්‍රධර්මය හා විනයධර්මය) සවණාය, ඇසීමට; ලභන්තොවා, ලබන්නේ හෝ, තථාගතප්පවෙදිතං, තථාගතයන් විසින්; ප්‍රකාශකරණලද, ධම්මවිනයං, ධර්මවිනය; සවණාය, ඇසීමට; අලභන්තොවා, නොලබන්නේ හෝ; කුසලෙසු ධම්මෙසු, කුශලධර්මයන්හි; නියාමං, මාර්ගනියාමයයි කියන ලද්දාවූ; සම්මත්තං, සම්‍යග්භාවයට; න එව ඔක්කමති, ප්‍රවිෂ්ට නොවෙයි. -පෙ- ඔක්කමති, ප්‍රවිෂ්ටවෙයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ පන, මේ සස්නෙහි වනාහි; එකච්චො පුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම; තථාගතං, තථාගතයානන්; දස්සනාය, දැකීමට; ලභන්තොව, ලබන්නේම; නො අලභන්තො, නොලබන්නේ නොව; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමං පුග්ගලං පටිච්ච, මේ පුද්ගලයා

සවණාය නො අලභන්තො වොක්කමති නියාමං කුසලෙසු ධම්මෙසු සම්මත්තං, ඉමං ඛො භික්ඛවෙ පුග්ගලං පටිච්ච ධම්මදෙසනා අනුඤ්ඤාතා ඉමඤ්ච පන භික්ඛවෙ පුග්ගලං පටිච්ච අඤ්ඤෙසම්පි ධම්මා දෙසෙතබ්බා, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො ගිලානූපමා පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මින්ති.

3. තයො මෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො සබ්‍යාපජ්ඣං කායසංඛාරං අභිසංඛරොති සබ්‍යාපජ්ඣං වචීසංඛාරං අභිසංඛරොති සබ්‍යාපජ්ඣං මනොසංඛාරං අභිසංඛරොති සො සබ්‍යාපජ්ඣං කායසංඛාරං අභිසංඛරිත්වා සබ්‍යාපජ්ඣං වචීසංඛාරං අභිසංඛරිත්වා සබ්‍යාපජ්ඣං මනොසංඛාරං අභිසංඛරිත්වා සබ්‍යාපජ්ඣං ලොකං උපපජ්ජති, තමෙනං සබ්‍යාපජ්ඣං ලොකං උපපන්නං සමානං සබ්‍යාපජ්ඣා ඵස්සා ඵුසන්ති, සො සබ්‍යාපජ්ඣෙහි ඵස්සෙහි ඵුට්ඨො සමානො සබ්‍යාපජ්ඣං වෙදනං වෙදියති එකන්තදුක්ඛං සෙය්‍යථාපි සත්තා නෙරයිකා, ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චො

නිසා; ධම්මදෙසනා, ධර්මදෙශනාතොමෝ; අනුඤ්ඤාතා, අනුදන්නා ලදී. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමංච පන පුග්ගලං පටිච්ච, මේපුද්ගලයා නිසා; අඤ්ඤෙසම්පි, අන්‍යයන්ටද; ධම්මා, ධර්මයතෙම; දෙසෙතබ්බා, දෙශනාකළ යුත්තේය. -පෙ- සංවිජ්ජමානා ඉති, විද්‍යමාන වෙත්යයි වදාළේය.

3. තයො මෙ-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ සත්ව ලොකයෙහි; එකච්චො පුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම; සබ්‍යාපජ්ඣං, ව්‍යාබාධ සහිතවූ (දුක්සහිතවූ); කායසංඛාරං, කායසංස්කාරය (කායචාරික චෙතනාරාශිය); අභිසංඛරොති, රැස්කෙරෙයි. සබ්‍යාපජ්ඣං, ව්‍යාබාධ සහිතවූ (දුක් සහිතවූ); වචීසංඛාරං, වාග්චාරික චෙතනාරාශිය; මනොසංඛාරං, මනඃසංස්කාරය (මනොචාරික චෙතනා රාශිය); -පෙ- සො, හෙතෙම; සබ්‍යාපජ්ඣං, ව්‍යාබාධ සහිත වූ; කායසඞ්ඛාරං කායසංස්කාරය; අභිසඞ්ඛරිත්වා, රැස්කොට, -පෙ- සබ්‍යාපජ්ඣං, ව්‍යාබාධ සහිතවූ: ලොකං, ලොකයෙහි; උපපජ්ජති, උපදී; සබ්‍යාපජ්ඣං, දුක්සහිතවූ; ලොකං, ලොකයෙහි; උපපන්නං සමානං, උපන්නාවූම; තමෙනං, ඒඔහු; සබ්‍යාපජ්ඣා, දුක්සහිතවූ ඵස්සා, ස්පර්ශයෝ; ඵුසන්ති, ස්පර්ශකෙරෙත්; සො, හෙතෙම; සබ්‍යාපජ්ඣෙහි, දුක්සහිතවූ; ඵස්සෙහි, ස්පර්ශවලින්; ඵුට්ඨොසමානො, ස්පර්ශකරණ ලද්දේම; සබ්‍යාපජ්ඣං, ව්‍යාබාධසහිතවූ; එකන්තදුක්ඛං, එකාන්තයෙන් දුක්වූ; වෙදනං, වෙදනාව; වෙදියති, විඳී; නෙරයිකා සත්තා, නරකයෙහි සත්වයෝ (නිරිසත්හු); සෙය්‍යථාපි, යම්සේ නම්

පුග්ගලො අබ්‍යාපජ්ඣං කායසංඛාරං අභිසංඛරොති අබ්‍යාපජ්ඣං මනොසංඛාරං අභිසංඛරොති සො අබ්‍යාපජ්ඣං කායසංඛාරං අභිසංඛරිත්වා අබ්‍යාපජ්ඣං වචීසංඛාරං අභිසංඛරිත්වා අබ්‍යාපජ්ඣං මනොසංඛාරං අභිසංඛරිත්වා අබ්‍යාපජ්ඣං ලොකං උපපජ්ජති තමෙනං අබ්‍යාපජ්ඣං ලොකං උපපන්නං සමානං අබ්‍යාපජ්ඣා ඵස්සා ඵුසන්ති. සො අබ්‍යාපජ්ඣෙහි ඵස්සෙහි ඵුට්ඨො සමානො අබ්‍යාපජ්ඣං වෙදනං වෙදියති එකන්තසුඛං සෙය්‍යථාපි දෙවා සුභකිණ්හා, ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො සබ්‍යාපජ්ඣම්පි අබ්‍යාපජ්ඣම්පි කායසංඛාරං අභිසංඛරොති සබ්‍යාපජ්ඣම්පි අබ්‍යාපජ්ඣම්පි වචීසංඛාරං අභිසංඛරොති සබ්‍යාපජ්ඣම්පි අබ්‍යාපජ්ඣම්පි මනොසංඛාරං අභිසංඛරොති සො සබ්‍යාපජ්ඣම්පි අබ්‍යාපජ්ඣම්පි කායසංඛාරං අභිසංඛරිත්වා සබ්‍යාපජ්ඣම්පි අබ්‍යාපජ්ඣම්පි වචීසංඛාරං අභිසංඛරිත්වා සබ්‍යාපජ්ඣම්පි අබ්‍යාපජ්ඣම්පි මනොසංඛාරං අභිසංඛරිත්වා සබ්‍යාපජ්ඣම්පි අබ්‍යාපජ්ඣම්පි ලොකං උපපජ්ජති තමෙනං සබ්‍යාපජ්ඣම්පි අබ්‍යාපජ්ඣම්පි ලොකං උපපන්නං සමානං සබ්‍යාපජ්ඣාපි අබ්‍යාපජ්ඣාපි ඵස්සා ඵුසන්ති සො සබ්‍යාපජ්ඣෙහිපි අබ්‍යාපජ්ඣෙහිපි ඵස්සෙහි ඵුට්ඨො සමානො සබ්‍යාපජ්ඣම්පි අබ්‍යාපජ්ඣම්පි වෙදනං වෙදියති වොකිණ්ණසුඛදුක්ඛං සෙය්‍යථාපි මනුස්සා එකච්චෙ ච දෙවා එකච්චෙ ච විනිපාතිකා, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං.

4 තයොමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා පුග්ගලස්ස බහුකාරා, කතමෙ

එසේයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධපන, මෙහි වනාහි; එකච්චො පුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක්තෙම; අබ්‍යාපජ්ඣං, ව්‍යාබාධ රහිතවූ (දුක්නැතිවූ); –පෙ– අබ්‍යාපජ්ඣං, දුක් රහිතවූ; එකන්ත සුඛං, එකාන්තයෙන් සැපවූ; වෙදනං, වෙදනාව; වෙදියති, විඳී; සුභකිණ්හා දෙවා, ශුභකෘත්ස්න නම් බඹලොව වැසි දෙවියෝ; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ නම් එසේයි, –පෙ– සබ්‍යාපජ්ඣම්පි, දුක් සහිතවූද; අබ්‍යාපජ්ඣම්පි, දුක් රහිතවූද; –පෙ– වොකිණ්ණ සුඛදුක්ඛං, ව්‍යාමිශ්‍රවූ සැපදුක් ඇත්තාවූ; වෙදනං, වෙදනාව; වෙදියති, විඳී; මනුස්සා මනුෂ්‍යයෝද; එකච්චෙ දෙවාච, සමහර කාමාවචර දෙවියෝද; එකච්චෙ විනිපාතිකාච, ඇතැම් වෛමානික ප්‍රෙතයෝද; සෙය්‍යථාපි යම්සේ නම් එසේයි;

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ තයො පුග්ගලා; මේ ආචාර්‍ය්‍ය පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක්; පුග්ගලස්ස, අතවැසි පුද්ගලයාට; බහුකාරා, බොහෝ උපකාර ඇත්තෝ වෙත්, කතමෙ තයො කවර

තයො යං භික්ඛවෙ පුග්ගලං ආගම්ම පුග්ගලො බුද්ධං සරණං ගතො හොති ධම්මං සරණං ගතො හොති සංඝං සරණං ගතො හොති අයං භික්ඛවෙ පුග්ගලො ඉමස්ස පුග්ගලස්ස බහුකාරො, පුනචපරං භික්ඛවෙ යං පුග්ගලං ආගම්ම පුග්ගලො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති අයං භික්ඛවෙ පුග්ගලො ඉමස්ස පුග්ගලස්ස බහුකාරො, පුන ච පරං භික්ඛවෙ යං පුග්ගලං ආගම්ම පුග්ගලො ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං භික්ඛවෙ පුග්ගලො ඉමස්ස පුග්ගලස්ස බහුකාරො, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො පුග්ගලා පුග්ගලස්ස බහුකාරා, ඉමෙහි ච පන භික්ඛවෙ තීහි පුග්ගලෙහි ඉමස්ස පුග්ගලස්ස නත්ථඤ්ඤො පුග්ගලො බහුකාරතරොති වදාමි, ඉමෙසං භික්ඛවෙ තිණ්ණං පුග්ගලානං ඉමිනා පුග්ගලෙන න සුප්පතිකාරං වදාමි, යදිදං අභිවාදනපච්චුට්ඨාන අඤ්ජලිකම්මසාමීචිකම්මචීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජ පරික්ඛාරානුප්පදානෙනාති.

තුන් දෙනෙක්දයත් ? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුග්ගලො, අතවැසි පුද්ගලයෙක්තෙම; යං පුග්ගලං ආගම්ම, යම් ආචාර්ය පුද්ගලයෙක් වෙත පැමිණ, බුද්ධං, සියලු දත්තාවූ බුදුන්; සරණංගතො හොති; සරණගියේ වේද; ධම්මං, නවලොකොත්තර ධර්මය; සරණංගතො හොති, සරණ ගියේවේද, සංඝං, අෂ්ටාර්ය පුද්ගල සංඝයා, සරණං, ගතො හොති, සරණගියේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංපුග්ගලො මේ ආචාර්ය පුද්ගලතෙම; ඉමස්ස, මේ අන්තෙවාසික පුද්ගලයාට; බහුකාරො, බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනචපරං, නැවතද අනිකක් කියමි පුග්ගලො, අතවැසි පුද්ගල යෙක් තෙම; යං පුග්ගලං ආගම්ම, යම් පුද්ගලයෙක් කරා පැමිණ; ඉදං, මේ ජාත්‍යාදිය; දුක්ඛංඉති, දුකයයි (හෙවත්) දුක්ඛසත්‍යයයි; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දැනගණීද; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහිච පන තීහි පුග්ගලෙහි, මේ ආචාර්ය පුද්ගල යන් තුන්දෙනාට වඩා; ඉමස්ස පුග්ගලස්ස, මේ අතවැසි පුද්ගල යාට; බහුකාරතරො, අතිශය බහුපකාර ඇත්තා වූ, අඤ්ඤො පුග්ගලො, අන්‍ය පුද්ගලයෙක්; නත්ථීති, නැත්තේයයි; වදාමි, කියමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙසං පන තිණ්ණං පුග්ගලානං, මේ ආචාර්ය පුද්ගලයන් තුන්දෙනාට, ඉමිනා පුග්ගලෙන මේ අන්තෙවාසික පුද්ගලයා විසින්; යදිදං, යම් මේ; අභිවාදන වැඳීමය, පච්චුට්ඨාන, දැක හුනස්නෙන් නැගිටීමය, අඤ්ජලිකම්ම, ඇඳිලි කම්කිරීමය; සාමීචිකම්ම, බුහුමන් කිරීමය, චීවර, සිවුරුය; පිණ්ඩ

5 තයො මෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? අරුකූපමචිත්තො පුග්ගලො විජ්ජූපමචිත්තො පුග්ගලො වජිරූපමචිත්තො පුග්ගලො, කතමො ච භික්ඛවෙ අරුකූපමචිත්තො පුග්ගලො? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො කොධනො හොති උපායාසබහුලො අප්පම්පි වුත්තො සමානො අභිසජ්ජති කුප්පති බ්‍යාපජ්ජති පතිත්ථීයති කොපඤ්ච දොසඤ්ච අප්පච්චයඤ්ච පාතුකරොති, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ දුට්ඨාරුකා කට්ඨෙන වා කඨලාය වා ඝට්ටිතා භිය්‍යොසොමත්තාය ආසවං දෙති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පුග්ගලො කොධනො හොති උපායාස බහුලො අප්පම්පි වුත්තො සමානො අභිසජ්ජති කුප්පති බ්‍යාපජ්ජති පතිත්ථීයති කොපඤ්ච දොසඤ්ච අප්පච්චයඤ්ච පාතුකරොති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අරුකූපමචිත්තො පුග්ගලො, කතමො ච භික්ඛවෙ විජ්ජූපමචිත්තො පුග්ගලො?

පාන, පිණ්ඩභොජනය; සෙනාසන, සෙනසුන්ය; ගිලානපච්චය, ගිලනුන්ට ප්‍රත්‍යයවූ; භෙසජ්ජපරික්ඛාර, බෙහෙත් හා පිරිකරය; අනුප්පදාතෙන, (යන මේ) නැවත නැවත දීමෙන්ද; නසුප්පතිකාරං, ප්‍රත්‍යුපකාරකරන්ට නොහැකියයි; වදාමි, කියමියි වදාළේය;

මෙහි සෙසු අරුත් කියන ලද්දෙන් දතයුතුයි.

5 තයො මෙ; -පෙ- අරුකූපම චිත්තො (පුරාණ ව්‍රණයකට සමාන සිත් ඇත්තාවූ); පුග්ගලො, පුද්ගලතෙමේද; විජ්ජූපම චිත්තො, (ඉතාතර (ස්වල්ප) කාලාවභාසනයෙන්) විදුලියකට සමාන සිත් ඇත්තාවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙමේද; වජිරූපම චිත්තො, (කෙලශච්ඡේදන සාමර්ථ්‍යයෙන්) වජ්‍රයකට සමාන සිත් ඇත්තා වූ; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙමේද; යන (තුන්දෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චො පුග්ගලො , ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම; උපායාසබහුලො, දැඩි ආයාස බහුලකොට ඇත්තාවූ; කොධනොහොති, ක්‍රොධකරණස්වභාව ඇත්තෙක්වේද; අප්පම්පි, ස්වල්පයක් නමුත්; වුත්තො සමානො, කියනලද්දේම; අභිසජ්ජති, එහි ලැගේද; කුප්පති, කිපේද; බ්‍යාපජ්ජති, ප්‍රකෘතිය අත්හරීද, (හෙවත්) විපර්‍යාස භාවයට පැමිණේද; පතිත්ථියති, තදබවට පැමිණේද; කොපඤ්ච, කොපයද; දොසඤ්ච, වෙෂයද; අප්පච්චයංච, (අප්‍රීත භාවය (හෙවත්) නොසතුටු ආකාරය; පාතුකරොති, පහළ කෙරේද: සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; දුට්ඨාරුකා, පුරාණ ව්‍රණයක්; කට්ඨෙනවා, දඬුකොනකින් හෝ; කඨලායවා, කැබිලිත්තකින් හෝ; ඝට්ටිතා, ගටනලද්දී; භියොසොමත්තාය; බෙහෙවින්ම,

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරොධොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ චක්ඛුමා පුරිසො රත්තන්ධකාරතිමිසායං විජ්ජන්තරිකාය රූපානි පස්සෙය්‍ය එව මෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පුග්ගලො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති -අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ විජ්ජූපමචිත්තො පුග්ගලො, කතමො ච භික්ඛවෙ වජිරූපමචිත්තො පුග්ගලො? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤාසච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ වජිරස්ස නත්ථි කිඤ්චි අභෙජ්ජං මණී වා පාසාණො වා එව මෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පුග්ගලො ආසවානං ඛයා-පෙ- සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ වජිරූපමචිත්තො පුග්ගලො, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මින්ති,

6 තයො මෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? අත්ථි භික්ඛවෙ පුග්ගලො න සෙවිතබ්බො න භජිතබ්බො න පයිරුපාසිතබ්බො, අත්ථි භික්ඛවෙ පුග්ගලො

අස්සවතොති, ලේ වගුරුවාද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං එවඛො, එපරිද්දෙන්ම; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ තෙම; අරුකූපම චිත්තො, පැරණි වණයක් සමානසිත් ඇත්තාවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙමේයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; -පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; චක්ඛුමා පුරිසො, ඇස් ඇත්තාවූ පුරුෂයෙක් තෙම, විජ්ජන්තරිකාය, විදුලි අතර ඇත්තාවූ; රත්තන්ධකාර තිමිසායං, ඝනාන්ධකාර රාත්‍රියෙක්හි; රූපානී, රූපයන්; පස්සෙය්‍ය, දක්නේවේද; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වජිරස්ස, වජ්‍රයට (හෙවත්) වජ්‍රයෙන්; අභෙජ්ජං, බිඳියනොහැකිවූ; කිඤ්චිමණිවා, කිසිමිණක් හෝ; පාසාණොවා; ගලක් හෝ නත්ථි, නැත්තේවේද,-පෙ-

මෙහි සෙසු අරුත් කී නයින් දතයුතු.

6. තයො මෙ, -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; නසෙවිතබ්බො, සෙවනය නොකටයුතුවූ; න භජිතබ්බො, භජනය නො කටයුතුවූ; නපයිරුපාසිතබ්බො, පයිරුපාසනය නො කටයුතුවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලයෙක්තෙම; අත්ථි, ඇත්තේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, සෙවිතබ්බො, සෙවිය යුතුවූ; භජිතබ්බො, බිජිය යුතුවූ, පයුරුපාසිතබ්බො, පයුරුපාසනය කටයුතුවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලයෙක්තෙම;

සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරුපාසිතබ්බො, අත්ථි භික්ඛවෙ පුග්ගලො සක්කත්වා ගරුකත්වා සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරුපාසිතබ්බො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො න සෙවිතබ්බො න භජිතබ්බො න පයිරුපාසිතබ්බො? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො හීනො හොති සීලෙන සමාධිනා පඤ්ඤාය. එවරූපො භික්ඛවෙ පුග්ගලො න සෙවිතබ්බො න භජිතබ්බො න පයිරුපාසිතබ්බො අඤ්ඤත්‍ර අනුද්දයාය අඤ්ඤත්‍ර අනුකම්පාය, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරුපාසිතබ්බො? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො සදිසො හොති සීලෙන සමාධිනා පඤ්ඤාය, එවරූපො භික්ඛවෙ පුග්ගලො සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරුපාසිතබ්බො, තං කිස්ස හෙතු? සීලසාමඤ්ඤගතානං සතං සීලකථා ච නො භවිස්සති සා ච නො පවත්තනී භවිස්සති සා ච නො ඵාසු භවිස්සති, සමාධිසාමඤ්ඤගතානං සතං සමාධිකථා ච නො භවිස්සති සා ච නො පවත්තනී භවිස්සති සා ච නො ඵාසු භවිස්සතීති, තස්මා එවරූපො පුග්ගලො සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරු

අත්ථි, ඇත්තේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සක්කත්වා, සත්කාර කොට ගරුකත්වා, ගරු කොට; --පෙ— (යන තුන්දෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; නසෙවිතබ්බො, නො සෙවිය යුතුවූ; —පෙ— කතමොච, කවරේද;? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චො පුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක්; සීලෙන, ශීලයෙන්ද; සමාධිනා, චිත්තෙකාග්‍රතාවෙන්ද; පඤ්ඤාය, ප්‍රඥාවෙන්ද; හීනො හොති, (තමන්ට වඩා) හීනවූවෙක්වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවරූපො, මෙබඳුවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙම; අනුද්දයාය අඤ්ඤත්‍ර, කරුණාවෙන් විනා; අනුන්මපාය අඤ්ඤත්‍ර, අනුකම්පාවෙන් විනා; නසෙවිතබ්බො, සෙවනය නො කටයුතුයි. පෙ– තං කිස්ස හෙතු, ඊට හේතු කවරේද; සීලසාමඤ්ඤගතානං සතං, ශීලයෙන් සමානභාවයට ගියාවූම; නො, අපගේ; සීලකථාච, ශීලය සම්බන්ධ කථාවක්ද; භවිස්සති, වන්නේය; නො, අපගේ; සාච, ඒ ශීලකථාවද; පවත්තනී භවිස්සති, පවත්නීවන්නීය; නො, අපට; සාච, ඒ කථාවද; ඵාසුභවිස්සති, පහසුවන්නීය; සමාධිසාමඤ්ඤගතානං සතං, සමාධියෙන් සමානත්වයට පැමිණියාවූම; –පෙ– පඤ්ඤාසාමඤ්ඤගතානං සතං, ප්‍රඥාවෙන් සමබවට ගියාවූම;–පෙ තස්මා, එහෙයින්; —පෙ--භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සක්කත්වා, සත්කාරකොට; ගරුකත්වා, ගරුකොට; සෙවිතබ්බො, සෙවනය කටයුතුවූ;== කතමොච, කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉධ, මේ ලොකයෙහි; –පෙ–

පාසිතබ්බො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො සක්කත්වා ගරුකත්වා සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරුපාසිතබ්බො ? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො අධිකො හොති සීලෙන සමාධිනා පඤ්ඤාය, එවරූපො භික්ඛවෙ පුග්ගලො සක්කත්වා ගරුකත්වා සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරුපාසිතබ්බො, තං කිස්ස හෙතු ? ඉති අපරිපූරං වා සීලක්ඛන්ධං පරිපූරෙස්සාමි පරිපූරං වා සීලක්ඛන්ධං තත්‍ථ තත්‍ථ පඤ්ඤාය අනුග්ගහෙස්සාමි අපරිපූරං වා සමාධික්ඛන්ධං පරිපූරෙස්සාමි පරිපූරං වා සමාධික්ඛන්ධං තත්‍ථ තත්‍ථ පඤ්ඤාය අනුග්ගහෙස්සාමි අපරිපූරං වා පඤ්ඤාක්ඛන්ධං පරිපූරෙස්සාමි පරිපූරං වා පඤ්ඤාක්ඛන්ධං තත්‍ථ තත්‍ථ පඤ්ඤාය අනුග්ගහෙස්සාමීති, තස්මා එවරූපො පුග්ගලො සක්කත්වා ගරුකත්වා සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරුපාසිතබ්බො, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මින්ති.

1. නිහීයති පුරිසො නිහීනසෙවී
න ච හායෙථ කදාචි තුල්‍යසෙවී,
සෙට්ඨමුපනමං උදෙති ඛිප්පං
තස්මා අත්තනො උත්තරිං භජෙථා ති.

–පෙ– අධිකො හොති, තමන්ට වඩා ගුණයෙන් අධිකාවූවෙක් වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවරූපො, මෙබඳුවූ; –පෙ– ඉති, මෙසේ (හෙවත්) මෙසේ සෙවනය කිරීමෙන්; අපරිපූරංවා, සම්පූර්ණ නොවූ හෝ; සීලක්ඛන්ධං, ශීල රාශිය; පරිපූරෙස්සාමි, සම්පූර්ණ කරන් නෙමි; පරිපූරංවා, සම්පූර්ණවූ හෝ; සීලක්ඛන්ධං, ශීල රාශිය; තත්‍ථ තත්‍ථ, ඒ ඒ තන්හි; පඤ්ඤාය, ප්‍රඥාවෙන්; අනුග්ගහෙස්සාමි, (ශීලයට අනුපකාර ධර්මයන් දුරුකොට උපකාර ධර්මයන් සෙවුමෙන්) අනුග්‍රහ කරන්නෙමි; –පෙ– සංවිජ්ජමානා, විද්‍යමානවන්නාහුයයි වදාළේය.

6. නිහීනසෙවී, (තමන්ට වඩා හීනතර පුද්ගලයන් සෙවනය කරන්නාවූ; පුරිසො, පුරුෂතෙම; නිහීයති, පිරිහෙයි; තුල්‍යසෙවී, තමන් සමානයන් සෙවනය කරන්නාවූ පුරුෂතෙම; කදාචි, කිසි කලෙකත්; නච හායෙථ, නොපිරිහෙන්නේය; සෙට්ඨං, ශ්‍රෙෂ්ඨ පුද්ගලයාවෙත; උපනමං, නැමෙන්නේ (හෙවත්) ශ්‍රෙෂ්ඨ පුද්ගලයාගේ ගතිගුණවෙත නැමෙන්නාවූ පුරුෂතෙම; ඛිප්පං, වහා,; උදෙති, ගුණයෙන් වැඩෙයි; තස්මා, එහෙයින්; අත්තනො, තමාට වඩා; උත්තරිං, ශ්‍රෙෂ්ඨතරයෙකු; භජෙථ ඉති, භජනය කරන්නේ යයි වදාළේය.

7. තයොමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො ? අත්ථි භික්ඛවෙ පුග්ගලො ජිගුච්ඡිතබ්බො න සෙවිතබ්බො න භජිතබ්බො න පයිරුපාසිතබ්බො. අත්ථි භික්ඛවෙ පුග්ගලො අජ්ඣුපෙක්ඛිතබ්බො න සෙවිතබ්බො න භජිතබ්බො න පයිරුපාසිතබ්බො, අත්ථි භික්ඛවෙ පුග්ගලො සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරුපාසිතබ්බො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො ජිගුච්ඡිතබ්බො න සෙවිතබ්බො න භජිතබ්බො න පයිරුපාසිතබ්බො ? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො දුස්සීලො හොති පාපධම්මො අසුචි සංකස්සරසමාචාරො පටිච්ඡන්නකම්මන්තො අස්සමණො සමණපටිඤ්ඤො අබ්‍රහ්මචාරී බ්‍රහ්මචාරිපටිඤ්ඤො අන්තොපූති අවස්සුතො කසම්බුජාතො එවරූපො භික්ඛවෙ පුග්ගලො ජිගුච්ඡිතබ්බො න සෙවිතබ්බො න භජිතබ්බො න පයිරු පාසිතබ්බො, තං කිස්ස හෙතු ? කිඤ්චාපි භික්ඛවෙ එවරූපස්ස පුග්ගලස්ස

---

7. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ජිගුච්ඡිතබ්බො, ගූථයක්මෙන් පිළිකුල් කටයුතුවූ; න සෙවිතබ්බො, නො සෙවියයුතුවූ; න භජිතබ්බො, නො බිජියයුතු වූ; න පයුරුපාසිතබ්බො;(සමීපයෙහි හිඳීම් වසයෙන් නැවත නැවත) උපාසනය නො කටයුතු වූ; පුග්ගලො පුද්ගලයෙක්තෙම; අත්ථි, ඇත්තේය, භික්ඛවෙ මහණෙනි; අජ්ඣුපෙක්ඛිතබ්බො, අධ්‍යුපෙක්‍ෂා කටයුතුවූ (මධ්‍යස්ථ වියයුතුවූ); -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙවිතබ්බො, සෙවියයුතුවූ; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකච්චො පුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගල යෙක් තෙම; දුස්සීලො, දුශ්ශීලවූයේ; පාපධම්මො, ලාමකස්වභාව ඇත්තේ; අසුචි, අපිරිසිදුවූයේ; සංකස්සරසමාචාරො, සැකයෙන් සිහිකටයුතු හැසුරුම් හෝ පැවතුම් ඇත්තේ; පටිච්ඡන්නකම්මන්තො ප්‍රතිච්ඡන්න කර්මාන්ත ඇත්තේ (වැසුනා වූ පව්කම් ඇත්තේ); අස්සමණො, අශ්‍රමණවූයේ; සමණපටිඤ්ඤො, ශ්‍රමණප්‍රතිඥ ඇත්තේ (මම ශ්‍රමණයෙක්මී යන හැඟවීම් ඇත්තේ); අබ්‍රහ්මචාරී, බ්‍රහ්මචාරී නුවූයේ; බ්‍රහ්මචාරී පටිඤ්ඤො,බ්‍රහ්මචාරී වෙමියි යන ප්‍රතිඥඇත්තේ අන්තොපූති, අභ්‍යන්තරය කුණුවූයේ; අවස්සුතො, අභ්‍යන්තරය අපිරිසිදුවූයේ; කසම්බුජාතො හොති, හටගත් කෙලෙස් කසල ඇත්තේ වේද; (නොහොත්) පාපධම්මො, ලාමක ස්වභාව ඇත්තාවූ; -පෙ- කසම්බුජාතො, හටගත් කසල ඇත්තාවූ; දුස්සීලොහොති, දූෂිතවූ ශීල ඇත්තෙක් වේද;) භික්ඛවෙ, මහණෙනි, එවරූපො, මෙබඳුවූ; පුග්ගලො. පුද්ගලතෙම; ජිගුච්ඡිතබ්බො, ගූථයක්මෙන් පිළිකුල් කටයුතුය; න සෙවිතබ්බො, සෙවනය නොකට යුතුය,-පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කිඤ්චාපි, කිසිසේත්; එවරූපස්ස, මෙබඳු වූ;

න දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති. අථඛො නං පාපකො කිත්ති සද්දො අබ්භුග්ගච්ඡති පාපමිත්තො පුරිසපුග්ගලො පාපසහායො පාපසම්පවඞ්කොති, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අහි ගූථගතො කිඤ්චාපි න දංසති අථ නං මක්ඛෙති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ කිඤ්චාපි එවරූපස්ස පුග්ගලස්ස න දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති අථඛො නං පාපකො කිත්ති සද්දො අබ්භුග්ගච්ඡති පාපමිත්තො පුරිසපුග්ගලො පාපසහායො පාපසම්පවඞ්කොති, තස්මා එවරූපො පුග්ගලො ජිගුච්ඡිතබ්බො න සෙවිතබ්බො න පයිරුපාසිතබ්බො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො අජ්ඣුපෙක්ඛිතබ්බො න සෙවිතබ්බො ? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො කොධනො හොති-පෙ- සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ දුට්ඨාරුකා කට්ඨෙන වා කඨලාය වා ඝට්ටිතා භිය්‍යොසොමත්තාය අස්සවනොති එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ-සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ තින්දුකාලාතං කට්ඨෙන වා කඨලාය වා ඝට්ටිතං භිය්‍යොසොමත්තාය චිච්චිටායති චිටිචිටායති එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ - සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ ගූථකූපො කට්ඨෙන වා කඨලාය වා ඝට්ටිතො භිය්‍යොසොමත්තාය දුග්ගන්ධො

පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාගේ; දිට්ඨානුගතිං, දෘෂ්ට්‍යනුගතියට (හෙවත්) දෘෂ්ටිය අනුවයාමට; න ආපජ්ජති නොපැමිණේද; අථඛො, යලිදු; නං, ඔහු අභිමුඛකොට; පාපකො, ලාමකවූ; කිත්තිසද්දො, කීර්ති ඝොෂාවක් (අගුණ කථා ශබ්දයක්); අබ්භුග්ගච්ඡති, උස් ව නගී; (කෙසේද) පුරිසපුග්ගලො, පුරුෂපුද්ගලතෙම; පාපමිත්තො, පවිටු මිතුරන්ඇත්තෙක්ය; පාපසහායො, පවිටු යහළුවන්ඇත්තෙක්ය; පාපසම්පවඞ්කො ඉති, පවිටන් කෙරෙහි නැමීම ඇත්තේය කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි, අහි, සර්පයෙක්; ගූථගතො, ගූථයකට පැමිණියේ; කිඤ්චාපි, කිසිසේත්; නදංසති, දෂ්ට නොකෙරේද; අථ, යලිදු; නං, ඔහු; මක්ඛෙති, ඇඟතවරාද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං එවඛො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි, කිඤ්චාපි, කිසිසේත්; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අජ්ඣුපෙක්ඛිතබ්බො, අධ්‍යුපෙක්ෂා කටයුතුවූ; නසෙවිතබ්බො, සෙවනය නොකටයුතුවූ; නභජිතබ්බො, භජනය නොකටයුතුවූ; නපයිරුපාසිතබ්බො, පර්‍යුපාසනය නොකටයුතුවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙම; කතමොච, කවරේද; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; දුට්ඨාරුකා, පූරුණුව්‍රණයක්; කට්ඨෙනවා, දඬුකඩකින්හෝ; කඨලායවා, කැබිලිත්තකින්හෝ; ඝට්ටිතා, ඝට්ටනාලද්දී; භීය්‍යොසොමත්තාය, බොහෝ සෙයින්ම; අස්සවණොති, ලේ සැරව වගුරුවාද; -පෙ- තින්දුකාලාතං තිඹිරි ගිණිපෙනෙල්ලක්; -පෙ- චිච්චිටායති, චිච්චිටයන අනුකරණ ශබ්ද පවත්වාද; චිටිචිටායති, චිටිචිටයන අනුකරණ ශබ්ද පවත්වාද;

හොති එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පුග්ගලො කොධනො හොති උපායාසබහුලො අප්පම්පි වුත්තො සමානො අභිසජ්ජති කුප්පති ව්‍යාපජ්ජති පතිත්ථීයති කොපඤ්ච දොසඤ්ච අප්පච්චයඤ්ච පාතුකරොති. එවරූපො භික්ඛවෙ පුග්ගලො අජ්ඣුපෙක්ඛිතබ්බො න සෙවිතබ්බො න භජිතබ්බො න පයිරුපාසිතබ්බො, තං කිස්ස හෙතු? අක්කොසෙය්‍යථාපි මං පරිභාසෙය්‍යථාපි මං අනත්ථම්පි මං කරෙය්‍යාති. තස්මා එවරූපො පුග්ගලො අජ්ඣුපෙක්ඛිතබ්බො න සෙවිතබ්බො න භජිතබ්බො න පයිරුපාසිතබ්බො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරුපාසිතබ්බො, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො සීලවා හොති කල්‍යාණධම්මො, එවරූපො භික්ඛවෙ පුග්ගලො සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරුපාසිතබ්බො, තං කිස්ස හෙතු? කිඤ්චාපි භික්ඛවෙ එවරූපස්ස පුග්ගලස්ස න දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති අථ ඛො නං කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගච්ඡති කල්‍යාණමිත්තො පුරිසපුග්ගලො කල්‍යාණසහායො කල්‍යාණසම්පවඞ්කොති, තස්මා එවරූපො පුග්ගලො සෙවිතබ්බො භජිතබ්බො පයිරුපාසිතබ්බො, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මින්ති.

-පෙ- ගූථකූපො, අසුචිවළෙක්තෙම; කට්ඨෙන වා, දඬුකොනකින් හෝ; කඨලාය වා, කැබිලිත්තකින් හෝ; ඝට්ටිතො, ගටනාලද්දේ; භීයොසොමත්තාය, බෙහෙවින්; දුග්ගන්ධො හොති, දුගඳ වේද; -පෙ- අජ්ඣුපෙක්ඛිතබ්බො, අධ්‍යුපෙක්ෂා කටයුතුයි; -පෙ- මං, මට; අක්කොසෙය්‍යථාපි, ආක්‍රොශ කරන්නේයයිද; මං' මට; පරිභාසෙය්‍යථාපි, පිරිහෙළා බණින්නේයයිද; මං, මට; අනත්ථම්පි, අනර්ථයක්ද; කරෙය්‍යඉති, කරන්නේයයිද කියයි; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චො පුග්ගලො, ඇතම් පුද්ගලයෙක්තෙම; සීලවා, සිල්ඇත්තේ; කල්‍යාණධම්මො හොති, කලණ දම් ඇත්තේවේද; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවරූපස්ස, මෙබඳුවූ; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුරුෂ පුද්ගලයාගේ; දිට්ඨානුගතිං, දෘෂ්ට්‍යනුගතියට; (හෙවත්) දෘෂ්ටිය අනුවපැවැත්මට; ආපජ්ජති, පැමිණේද, අථඛො, යලිදු; නං, ඔහු; අභිමුඛකොට; කල්‍යාණො, යහපත්වූ; කිත්තිසද්දො, කීර්තිශබ්දයක්; අභිඋග්ගච්ඡති, උස් ව නගී; (කෙසේද) පුරිසපුග්ගලො, පුරුෂපුද්ගලතෙම; කල්‍යාණමිත්තො, කලණමිතුරන් ඇත්තෙක; කල්‍යාණසහායො, කලණයහළුවන් ඇත්තෙක; කල්‍යාණසම්පවඞ්කො, කල්‍යාණසම්ප්‍රවඞ්කස්වභාව ඇත්තෙක; (යහපතුන් කෙරෙහි නැමීම ඇත්තෙක) කියායි -පෙ- භී නයින් දතයුතුයි.

2 නිහීයති පුරිසො නිහීනසෙවී
න ච හායෙථ කදාචි තුල්‍යසෙවී,
සෙට්ඨමුපනමං උදෙති ඛිප්පං
තස්මා අත්තනො උත්තරිං භජෙථාති

8 තයොමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? ගූථභාණී පුප්ඵභාණී මධුභාණී, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො ගූථභාණී? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො සභග්ගතො වා පරිසග්ගතො වා ඤාතිමජ්ඣගතො වා පූගමජ්ඣගතො වා රාජකුලමජ්ඣගතො වා අභිනීතො සක්ඛිපුට්ඨො එහම්භො පුරිස යං ජානාසි තං වදෙහීති සො අජානං වා ආහ ජානාමීති. ජානං වා ආහ න ජානාමීති. අපස්සං වා ආහ පස්සාමීති පස්සං වා ආහ න පස්සාමීති ඉති අත්තහෙතු වා පරහෙතු වා ආමිසකිඤ්චික්ඛහෙතු වා සම්පජානමුසා භාසිතා හොති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො ගූථභාණී, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො පුප්ඵභාණී?

---

8 තයොමෙ, -පෙ- ගූථභාණී, ගූථයක් සමාන දුර්ගන්ධකථා කියන සුළුවූ පුද්ගලතෙමේය; පුප්ඵභාණී, පුෂ්පයක්මෙන් සුගන්ධකථා කියන සුළුවූ පුද්ගලතෙමේය; මධුභාණී, මීවැනි මිහිරිකථා කියන සුළුවූ පුද්ගලතෙමේය; (යන තුන්දෙනයි) එකච්චො පුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක්තෙම; සභග්ගතොවා, සභාවකට ගියේ හෝ; පරිසමජ්ඣගතොවා, පිරිස්මැදට ගියේ හෝ; ඤාතිමජ්ඣගතොවා, නෑයන් මැදට ගියේ හෝ; පූගමජ්ඣගතොවා, සේනාමධ්‍යයට ගියේ හෝ රාජකුල මජ්ඣගතොවා, රජකුලයන් මැදට ගියේ හෝ; අභිනීතො, පිළිවිසීම පිණිස අභිමුඛයට පමුණුවන ලද්දේ; සක්ඛිපුට්ඨො, සාක්ෂි විචාරණ ලද්දේ; (කෙසේද) අම්භොපුරිස, එම්බල පුරුෂය; එහි, මෙහි එව; යං, යමක්; ජානාසි, දන්නෙහි නම්; තං, එය; වදෙහි ඉති, කියවයි කියායි; සො, හෙතෙම; අජානංවා නොදන්නේ හෝ; (හෙවත්) නොදැනම; ජානාමීති, දනිමියි; ආහ, කිය යි; ජානංවා, දන්නේ හෝ; නජානාමි ඉති, නොදනිමි යි; ආහ, කියයි; අපස්සංවා, නොදක්නේ හෝ; පස්සාමීති, දකිමියි; ආහ, කියයි; පස්සංවා, දක්නේ හෝ; නපස්සාමීති, නොදකිමියි; ආහ, කියයි; ඉති, මෙසේ; අත්තහෙතුවා තමා හේතුකොටගෙණ හෝ; පරහේතුවා, මෙරමා හේතුකොටගෙණ හෝ; ආමිසකිඤ්චික්ඛහෙතුවා, කිසියම් ආමිසයක් හේතුකොටගෙණ හෝ; සම්පජානමුසා, දැන දැන බොරු; භාසිතා හොති, කියන්නේ වේද; —පෙ— භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ තෙම; ගූථභාණී, ගූථයක් වැනි වචන කියන සුළුවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලයා යි; වුච්චති, කියනු ලැබේ;—පෙ— ඵරුසං වාචං, ඵරුෂ

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො සභග්ගතො වා පරිසග්ගතො වා ඤාතිමජ්ඣගතො වා පූගමජ්ඣගතො වා රජකුල මජ්ඣගතො වා අභිනීතො සක්ඛිපුට්ඨො එහම්භො පුරිස යං ජානාසි තං වදෙහීති සො අජානං වා ආහ න ජානාමීති ජානං වා ආහ ජානාමීති අපස්සං වා ආහ න පස්සාමීති පස්සං වා ආහ පස්සාමීති ඉති අත්තහෙතු වා පරහෙතු වා අමිසකිඤ්චික්ඛහෙතු වා න සම්පජාන මුසා භාසිතා හොති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො පූපථභාණී, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො මධුභාණී? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො ඵරුසං වාචං පහාය ඵරුසාවාචා පටිවිරතො හොති. යා සා වාචා නෙලා කණ්ණසුඛා පෙමණීයා හදයඞ්ගමා පොරී බහුජනකන්තා බහුජන මනාපා තථාරූපිං වාචං භාසිතා හොති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො මධුභාණී, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මින්ති.

9. තයොමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? අන්ධො එකචක්ඛු විචක්ඛු; කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො අන්ධො? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස තථාරූපං චක්ඛුං න හොති යථාරූපෙන චක්ඛුනා අනධිගතං වා භොගං අධිගච්ඡෙය්‍ය අධිගතං වා භොගං ඵාතිකරෙය්‍ය තථාරූපම්පිස්ස චක්ඛුං න හොති යථාරූපෙන චක්ඛුනා කුසලාකුසලෙ

වචනය; පහාය, හැර; ඵරුසාවාචා, ඵරුෂවචනයෙන්; පටිවිරතො හොති, වැළකුනේවේද; නෙලා, නිදොෂවූ; කණ්ණසුඛා, කණට සැපවූ; පෙමණීයා, ප්‍රෙමය උපදවන්නාවූ; හදයඞ්ගමා, සුවසේ හිතතුළට වැදගන්නාවූ; පොරී, ගුණපරිපූර්ණතායෙන් යුක්ත වූ (නොහොත්) පුරවාසීන් අතර පැවැත්තාවූ; බහුජනකන්තා, මහාජනකමනීයවූ (බොහෝ දෙනා කැමති වන්නාවූ); බහුජනමනාපා, බොහෝ දෙනාගේ මනවඩන්නාවූ; යා සා වාචා, යම් වචනයක් වේද;—පෙ—

9. තයොමෙ, -පෙ- අන්ධො, අන්ධ පුද්ගලයාය; එකචක්ඛු, එකචක්ෂුස් පුද්ගලයාය; එකැස් ඇත්තාය); විචක්ඛු; විචක්ෂුස් පුද්ගලයාය (දෑසම ඇත්තාය;) (යන තුන්දෙනායි; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉධ, මේ ලොකයෙහි, එකච්චස්සපුග්ගලස්ස ඇතැම් පුද්ගලයෙකුට, යථාරූපෙන චක්ඛුනා, යම්බඳුවූ ඇසකින්; අනධිගතංවා, නොපැමිණියාවූ (හෙවත්) නොලද්දාවූ හෝ; භොගං, භොගය; අධිගච්ඡෙය්‍ය, අධිගමය කරන්නේද (හෙවත් ලබන්නේද; අධිගතංවා, අධිගමය කරණලද (ලබන ලද) හෝ; භොගං, භොගය; ඵාති කරෙය්‍ය, වැඩිදියුණු කරන්නේද; තථාරූපං, එබඳුවූ; චක්ඛු, ඇසක්

ධම්මෙ ජානෙය්‍ය සාවජ්ජානවජ්ජෙ ධම්මෙ ජානෙය්‍ය හීනප්පණීතෙ ධම්මෙ ජානෙය්‍ය කණ්හසුක්කසප්පටිභාගෙ ධම්මෙ ජානෙය්‍ය අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො අන්ධො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො එකචක්ඛු? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස තථාරූපං චක්ඛුං හොති යථාරූපෙන චක්ඛුනා අනධිගතං වා භොගං අධිගච්ඡෙය්‍ය අධිගතං වා භොගං ඵාතිකරෙය්‍ය, තථාරූපම්පනස්ස චක්ඛුං න හොති යථාරූපෙන චක්ඛුනා කුසලාකුසලෙ ධම්මෙ ජානෙය්‍ය සාවජ්ජානවජ්ජෙ ධම්මෙ ජානෙය්‍ය හීනප්පණීතෙ ධම්මෙ ජානෙය්‍ය කණ්හසුක්කසප්පටිභාගෙ ධම්මෙ ජානෙය්‍ය, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො එකචක්ඛු, කතමො ච භික්ඛවෙ පුග්ගලො ද්විචක්ඛු ? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස තථාරූපං චක්ඛුං හොති යථාරූපෙන චක්ඛුනා අනධිගතං වා භොගං අධිගච්ඡෙය්‍ය අධිගතං වා භොගං ඵාතිකරෙය්‍ය, තථාරූපම්පිස්ස චක්ඛුං හොති යථාරූපෙන චක්ඛුනා කුසලාකුසලෙ ධම්මෙ ජානෙය්‍ය සාවජ්ජානවජ්ජෙ ධම්මෙ ජානෙය්‍ය හීනප්පණීතෙ ධම්මෙ ජානෙය්‍ය කණ්හසුක්කසප්පටිභාගෙ ධම්මෙ ජානෙය්‍ය, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුග්ගලො ද්විචක්ඛු, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මින්ති.

1. න චෙව භොගා තථාරූපා න ච පුඤ්ඤානි කුබ්බති,
උභයත්ථ කලිග්ගාහො අන්ධස්ස හතචක්ඛුනො.

නහොති, නොවේද; යථාරූපෙන, යම්බඳුවූ; චක්ඛුනා, ඇසකින්; කුසලාකුසලෙ ධම්මෙ, කුශලාකුශලධර්මයන්; ජානෙය්‍ය, දන්නේද; සාවජ්ජානවජ්ජෙ ධම්මෙ, සදොෂ නිර්දොෂ ධර්මයන්; ජානෙය්‍ය, දන්නේද; කණ්හසුක්කසප්පටිභාගෙ ධම්මෙ, කෘෂ්ණශුක්ල ධර්මයන්ට සමාන කොටස් ඇත්තාවූ ධර්මයන්; ජානෙය්‍ය, දන්නේද; තථාරූපම්පි එබඳුවූ ද; චක්ඛු, ඇසක්; අස්ස, ඔහට, නහොති, නොවේද (නැත්තේවේද); භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ තෙම; අන්ධො, අන්ධවූ; පුග්ගලො, පුද්ගලයා යි; වුච්චති, කියනු ලැබේ.-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලෝකයෙහි; එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස, ඇතැම් පුද්ගලයෙකුට; යථාරූපෙන, යම්බඳුවූ; -පෙ තථාරූපං, එබඳු වූ, චක්ඛුං, ඇසක්; හොති, වේද; අස්ස පන, ඔහට වනාහි; යථාරූපෙන චක්ඛුනා, යම්බඳු ඇසකින්;-පෙ-තථාරූපං, එබඳුවූ; චක්ඛු, ඇසක්; නහොති, නොවේද; -පෙ-අස්ස, ඔහට; තථාරූපම්පි, එබඳුවූද;-පෙ-

1. තථාරූපා, එබඳු (එතරම්); භොගා, භොග කෙනෙක්; නච එව, (මෝහට) නොම ඇතිවෙත්; පුඤ්ඤානිච, පින්ද; නචකුබ්බති, නොකරේ; හත චක්ඛුනො, නැසුනාවූ ඇස් ඇති; අන්ධස්ස, අන්ධයාගේ; උභයත්ථ, මෙලොව පරලොව දෙක්හි; කලිග්ගාහො, අපරාධග්‍රහණය වේ නොහොත් පරාජයග්‍රහණය වේ. (දෘෂ්ටධාර්මික සම්පරායිකාර්ථයෙන් පැරදුනේ වේ.)

2 අථාපරායං අක්ඛාතො එකචක්ඛු ච පුග්ගලො,
ධම්මාධම්මෙන සංසට්ඨො භොගානි පරියෙසති.

3 ථෙය්‍යෙන කූටකම්මෙන මුසාවාදෙන චූභයං
කුසලො හොති සංඝාතුං කාමභොගී ච මානවො,
ඉතො සො නිරයං ගන්ත්වා එකචක්ඛු විහඤ්ඤති.

4 ද්විචක්ඛු පන අක්ඛාතො සෙට්ඨො පුරිස පුග්ගලො,
ධම්මලද්ධෙහි භොගෙහි උට්ඨානාධිගතං ධනං.

5 දදාති සෙට්ඨසඞ්කප්පො අව්‍යග්ගමනසො නරො,
උපෙති භද්දකං ඨානං යත්ථ ගන්ත්වා න සොචති.

6 අන්ධඤ්ච එකචක්ඛුඤ්ච ආරකා පරිවජ්ජයෙ,
ද්විචක්ඛුං පන සෙවෙථ සෙට්ඨං පුරිසපුග්ගලන්ති.

---

2. අථඅපරං, නැවතත් (ඒ ඇරත්); අයං, මේ; එකචක්ඛු ච, එකැස් ඇත්තා වූ; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙමේයයි; අක්ඛාතො, කියන ලද්දේද; (හෙතෙම)ධම්මාධම්මෙන, ධර්මාධර්මවයෙන් (හෙවත්) දශ කුශල කර්ම පථයෙන් හා දශඅකුශල කර්ම පථයෙන්; සංසට්ඨො, මිශ්‍රිතවූයේ; භොගානි, භොගයන්; පරියෙසති, සොයයි.

3. (කෙසේද) ථෙය්‍යෙන, සොරකමින්ද; කූටකම්මෙන, කූට කර්මයෙන්ද; මුසාවාදෙනච, බොරුකීමෙන්ද; උභයං, යනමේ දෙකකින්; (හෙවත් සොරකමින් හා කූටකර්මයෙන්ද සොරකමින් හා මුසාවාදයෙන්ද කූටකර්මයෙන් හා මුසාවාදයෙන්ද යනමේ) දෙකකින්; සංඝාතුං, වස්තුව රැස්කරන්ට; කාමභොගීච, කම්සැප අනුභව කරන්නාවූද; මානවො, ඒ මනුෂ්‍යතෙම; කුසලොහොති, දක්ෂයෙක් වේ. සො එකචක්ඛු, ඒ එකැස් ඇත්තාවූ පුරුෂතෙම; ඉතො, මෙයින්; නිරයං ගන්ත්වා, නරකයට ගොස්; විහඤ්ඤති, වැනසේ.

4. ද්විචක්ඛුපන, දෑසක් ඇත්තේ වනාහි; සෙට්ඨො, ශ්‍රෙෂ්ඨ වූ; පුග්ගලො, පුරුෂ පුද්ගලයයි; අක්ඛාතො, කියන ලද්දේද; සෙට්ඨසංකප්පො, ශ්‍රෙෂ්ඨ සංකල්පනා ඇත්තාවූ; අව්‍යග්ගමනසො, ව්‍යග්‍ර නොවූ සිත් ඇත්තාවූ (ශංකාරහිත සිත් ඇත්තාවූ); නරො, ඒ මනුෂ්‍යතෙම; ධම්මලද්ධෙහි භොගෙහි; දැහැමින් ලත් භොගයෙන්; උට්ඨානාධිගතංධනං, වීර්‍යයෙන් ලැබූධනය; දදාති, දෙයි; යත්ථ, යම් තැනෙක්හි; ගන්ත්වා, ගොස්; නසොචති, සොක නො කෙරේ නම්; (එබඳුවූ) භද්දකංඨානං, ශ්‍රෙෂ්ඨවූ ස්ථානයට; උපෙති, පැමිණේ.

6. අන්ධඤ්ච, අන්ධයාද; එකචක්ඛුඤ්ච, එකඇස් ඇත්තාද; ආරකා, දුරින්; පරිවජ්ජයෙ, දුරුකරන්නේය; සෙට්ඨංපුරිස පුග්ගලං, ශ්‍රෙෂ්ඨ පුරුෂ පුද්ගලවූ; ද්විචක්ඛුංපන, දෑසක් ඇත්තේවනාහි; සෙවෙථ ඉති, සෙවනය කරන්නේයයි වදාළේය.

10. තයොමෙ භික්ඛවෙ පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ තයො? අවකුජ්ජපඤ්ඤො පුග්ගලො උච්ඡඞ්ගපඤ්ඤො පුග්ගලො පුථුපඤ්ඤො පුග්ගලො, කතමො ච භික්ඛවෙ අවකුජ්ජපඤ්ඤො පුග්ගලො ? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො ආරාමං ගන්තා හොති අභික්ඛණං භික්ඛූනං සන්තිකෙ ධම්මසවණාය, තස්ස භික්ඛූ ධම්මං දෙසෙන්ති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සව්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙන්ති, සො තස්මිං ආසනෙ නිසින්නො තස්සා කථාය නෙවාදිං මනසිකරොති, න මජ්ඣං මනසිකරොති න පරියොසානං මනසිකරොති වුට්ඨිතොපි තම්හා ආසනා තස්සා කථාය නෙවාදිං මනසිකරොති න මජ්ඣං මනසි කරොති න පරියොසානං මනසි කරොති, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ කුම්භො නික්කුජ්ජො තත්‍ර උදකං ආසිත්තං විවට්ටති නො සණ්ඨාති, එවමෙව

---

10. තයොමෙ, -පෙ- අවකුජ්ජපඤ්ඤො, අධොමුඛප්‍රඥා ඇත්තාවූ (යටට නැමුනාවූ පැනැති); පුග්ගලො, පුද්ගලතෙමේද; උච්ඡඞ්ගපඤ්ඤො, උච්ඡඞ්ගප්‍රාඥවූ; (ඇකයට සමාන පැනැත්තා වූ); පුග්ගලො, පුද්ගලතෙමේද; පුථුපඤ්ඤො, විස්තාරික (පැතුරුනා වූ) ප්‍රඥා ඇති; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙමේද; (යන තුන්දෙනයි); -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලෝකයෙහි; එකච්චො පුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක්තෙම; අභික්ඛණං, නිතර; භික්ඛූනංසන්තිකෙ, භික්ෂූන්ගේ සමීපයෙහි; ධම්මසවණාය, ධර්මශ්‍රවණය පිණිස; ආරාමං, ආරාමයට; ගන්තාහොති, යන සුළුවෙද; තස්ස, ඔහට; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ආදිකල්‍යාණං, මුල යහපත්වූ; මජ්ඣෙකල්‍යාණං, මැද යහපත්වූ; පරියොසානකල්‍යාණං අවසෑනැ යහපත්වූ; ධම්මං, ධර්මය; සාත්ථං, අර්ථ සහිතකොට; සබ්‍යඤ්ජනං, අක්ෂර ව්‍යඤ්ජන සහිතකොට; (නොහොත්) අක්ෂර පරිපූර්ණතායෙන් යුක්තකොට; කෙවලපරිපුණ්ණං, සියල්ලෙන් සම්පූර්ණකොට; දෙසෙන්ති, දෙශනා කෙරෙද්ද; පරිසුද්ධං, පිරිසිදුවූ; බ්‍රහ්මචරියං, මාර්ගබ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යය(හෙවත්) ශ්‍රෙෂ්ඨචර්‍ය්‍යා සංඛ්‍යාත ආර්‍ය්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගය; පකාසෙන්ති, ප්‍රකාශ කෙරෙද්ද; සො, හෙතෙම; තස්මිං ආසනෙ, ඒ ආසනයෙහි; නිසින්නො, හුන්නේ; තස්සාකථාය, ඒ කථාහුගේ; ආදිං, ආදිය; නෙවමනසිකරොති මෙනෙහි නොකෙරේද; මජ්ඣං, මධ්‍යය; න මනසිකරොති, මෙනෙහි නොකෝරේද, පරියොසානං, අවසානය; න මනසි කරොති, මෙනෙහි නො කෙරේද: තම්හා ආසනා, ඒ අස්නෙන්; වුට්ඨිතොපි, නැගුටුනේද; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; කුම්භො, කළයක්; නික්කුජ්ජො, අධොමුඛකොට තබන ලද්දේ වේද; තත්‍ර, එහි; ආසිත්තං, ඉසිත

ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පුග්ගලො ආරාමං ගන්තා හොති අභික්ඛණං භික්ඛූනං සන්තිකෙ ධම්මසවණාය තස්ස භික්ඛූ ධම්මං දෙසෙන්ති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙකල්‍යාණං පරියොසාන කල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කෙවල පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙන්ති, සො තස්මිං ආසනෙ නිසින්නො තස්සා කථාය නෙවාදිං මනසිකරොති න මජ්ඣං මනසිකරොති න පරියොසානං මනසි කරොති වුට්ඨිතොපි තම්හා ආසනා තස්සා කථාය නෙවාදිං මනසි කරොති න මජ්ඣං මනසි කරොති නපරියොසානං මනසිකරොති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අවකුජ්ජපඤ්ඤො පුග්ගලො, කතමො ච භික්ඛවෙ උච්ඡඞ්ගපඤ්ඤො පුග්ගලො ? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො අරාමං ගන්තා හොති අභික්ඛණං භික්ඛූනං සන්තිකෙ ධම්මසවණාය, තස්ස භික්ඛූ ධම්මං දෙසෙන්ති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙකල්‍යාණං පරියොසාන කල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙන්ති, සො තස්මිං ආසනෙ නිසින්නො තස්සා කථාය ආදිම්පි මනසිකරොති මජ්ඣම්පි මනසි කරොති පරියොසානම්පි මනසි කරොති වුට්ඨිතො තම්හා ආසනා තස්සා කථාය නෙවාදිං මනසිකරොති න මජ්ඣං මනසි කරොති න පරියොසානං මනසි කරොති, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසස්ස උච්ඡඞ්ගෙ නානා ඛජ්ජකානි ආකිණ්ණානි තිලා තණ්ඩුලා මොදකා බදරා, සො තම්හා ආසනා වුට්ඨහන්තො සතිසම්මොසා පකිරෙය්‍ය, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පුග්ගලො ආරාමං ගන්තා හොති අභික්ඛණං භික්ඛූනං සන්තිකෙ ධම්මසවණාය, තස්ස භික්ඛූ ධම්මං දෙසෙන්ති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙකල්‍යාණං පරියොසාන කල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කෙවල පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙන්ති සො තස්මිං ආසනෙ නිසින්නො තස්සා කථාය ආදිම්පි මනසිකරොති මජ්ඣම්පි මනසි කරොති පරියොසානම්පි මනසි කරොති වුට්ඨිතොපිතම්හා ආසනා තස්සා කථාය නෙවාදිං මනසිකරොති න මජ්ඣං මනසි කරොති න පරියොසානං මනසි කරොති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ උච්ඡඞ්ගපඤ්ඤො පුග්ගලො, කතමො ච භික්ඛවෙ පුථුපඤ්ඤො පුග්ගලො ? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො ආරාමං ගන්තා හොති අභික්ඛණං භික්ඛූනං සන්තිකෙ ධම්මසවණාය, තස්ස භික්ඛූ ධම්මං දෙසෙන්ති ආදිකල්‍යාණං

(වක්කරණ) ලද්දවූ; උදකං, ජලය; විවට්ටති, විවර්තනයවේද; (පිටත වැගිරේද); නො සණ්ඨාති, රඳා නොසිටීද; -පෙ- ආදිම්පි, ආදියද; මනසි කරොති, මෙනෙහි කෙරේද; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුරිසස්ස; පුරුෂයාගේ; උච්ඡඞ්ගෙ, ඇකයෙහි (ඔඩොක්කුවෙහි); නානා ඛජ්ජකානි, නොයෙක් ඛාද්‍යයෝ (එනම්,) තිලා, තලය;

මජ්ඣකල්‍යාණං පරියොසාන කල්‍යාණං සාත්ථං සව්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙන්ති සො තස්මිං ආසනෙ නිසින්නො තස්සා කථාය ආදිම්පි මනසි කරොති මජ්ඣම්පි මනසිකරොති පරියොසානම්පි මනසිකරොති වුට්ඨිතොපි තම්හා ආසනා තස්සා කථාය ආදිම්පි මනසි කරොති මජ්ඣම්පි මනසි කරොති පරියොසානම්පි මනසිකරොති, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ කුම්භො උක්කුජ්ජො තත්‍ර උදකං ආසිත්තං සණ්ඨාති නොවිවට්ටති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පුග්ගලො ආරාමං ගන්තා හොති අභික්ඛණං භික්ඛූනං සන්තිකෙ ධම්ම සවණාය තස්ස භික්ඛූ ධම්මං දෙසෙන්ති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣකල්‍යාණං පරියොසාන කල්‍යාණං සාත්ථං සව්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්ම චරියං පකාසෙන්ති සො තස්මිං ආසනෙ නිසින්නො තස්සා කථාය ආදිම්පි මනසි කරොති මජ්ඣම්පි මනසි කරොති පරියොසානම්පි මනසි කරොති වුට්ඨිතොපි තම්හා ආසනා තස්සා කථාය ආදිම්පි මනසි කරොති මජ්ඣම්පි මනසි කරොති පරියො සානම්පි මනසි කරොති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පුථුපඤ්ඤො පුග්ගලො, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො පුග්ගලා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මින්ති.

1. අවකුජ්ජ පඤ්ඤො පුරිසො දුම්මෙධො අවිචක්ඛණො,
අභික්ඛණම්පි චෙ හොති ගන්තා භික්ඛූන සන්තිකෙ.

2. ආදිං කථාය මජ්ඣඤ්ච පරියොසානඤ්ච තාදිසො,
උග්ගහෙතුං න සක්කොති පඤ්ඤා හිස්ස න විජ්ජති.

තණ්ඩුලාය, සහල්ය; මොදකාය, අක්සුනුය; බදරා, දෙබරය; (යන මේ) ආකිණ්ණානි, ප්‍රක්‍ෂෙපකරණ ලද්දාහුවෙද්ද; සො, හෙතෙම; තම්හා අසනා, ඒ ආසනයෙන්; සතිසම්මොහා, සිහිමුලාවෙන්; වුට්ඨහන්තො, නැගුටුනේ නම්; සෙය්‍යථාපි පකිරෙය්‍ය, යම්සේ (ඒ ඛාද්‍යයා දිය) විසුරුවන්නේ වේ ද; -පෙ- ආදිම්පි, ආදිය ද; මනසිකරොති, මෙනෙහි කෙරේද; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; කුම්භො, ඝටයක්; උක්කුජ්ජො, මුවඋඩුකුරුකොට තබන ලද්දේ; තත්‍ර, එහි; ආසිත්තං, වක්කරණ ලද්දාවූ; උදකං, ජලය; සණ්ඨාති, රැඳී සිටීද; නොවිවට්ටති, විවර්තනය නොවේද; -පෙ- සංවිජ්ජමානා, විද්‍යමාන වෙත්යයි වදාළේය.

1. දුම්මෙධො, දුස්ප්‍රාඥවූ (ප්‍රඥාරහිතවූ); අවිචක්ඛණො, විචක්‍ෂණනොවූ; අවකුජ්ජපඤ්ඤො, අධොමුඛප්‍රඥා ඇත්තාවූ, පුරිසො පුරුෂතෙම; චෙ, ඉදින්, අභික්ඛණම්පි, නිතරද; භික්ඛූනං සන්තිකෙ, භික්‍ෂූන් වෙත; ගන්තා හොති, යන්නේවේද,

3. උච්ඡඞ්ගපඤ්ඤො පුරිසො සෙය්‍යො එතෙන වුච්චති,
අභික්ඛණම්පි චෙ හොති ගන්තා භික්ඛූන සන්තිකෙ.

4. ආදිං කථාය මජ්ඣඤ්ච පරියොසානඤ්ච තාදිසො,
නිසින්නො ආසනෙ තස්මිං උග්ගහෙත්වාන බ්‍යඤ්ජනං;
වුට්ඨිතො නප්පජානාති ගහිතම්පිස්ස මුස්සති.

5. පුථුපඤ්ඤො ච පුරිසො සෙය්‍යො එතෙහි වුච්චති,
අභික්ඛණම්පි චෙ හොති ගන්තා භික්ඛූන සන්තිකෙ.

6. ආදිං කථාය මජ්ඣඤ්ච පරියොසානඤ්ච තාදිසො,
නිසින්නො ආසනෙ තස්මිං උග්ගහෙත්වාන බ්‍යඤ්ජනං.

7. ධාරෙති සෙට්ඨසඞ්කප්පො අව්‍යග්ගමනසො නරො,
ධම්මානුධම්මපටිපන්නො දුක්ඛස්සන්තං කරෙ සියාති.

පුග්ගලවග්ගො තතියො.

---

2. තාදිසො, එබඳුවූ පුරුෂතෙම; කථාය, ධර්‍මකථාහුගේ; ආදිං, ආරම්භයද; (පටන් ගැන්මද ; මජ්ඣං, මධ්‍යයද; පරියොසානඤ්ච, අවසානයද; උග්ගහෙතුං, උද්ග්‍රහණය කරන්ට (උගෙණීමට); නසක්කොති, නොහැකිවේ; අස්ස ඕහට; පඤ්ඤාහි, ප්‍රඥතොමෝ වනාහි; නවිජ්ජති, විද්‍යමාන නොවේද (එහෙයිනි).

3. උච්ඡඞ්ගපඤ්ඤො, උච්ඡඞ්ගයට (ඇකයට) සමාන ප්‍රඥ ඇත්තාවූ; පුරිසො, පුරුෂතෙම්; එතෙන, මොහු කෙරෙන් (අධොමුඛ ප්‍රඥා ඇත්තහුට වඩා); සෙය්‍යො, ශ්‍රෙෂ්ඨයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ. චෙ, ඉදින්; භික්ඛූනසන්තිකෙ, භික්ෂූන් වෙත; අභික්ඛණම්පි, නිරතුරුද; ගන්තාහොති, යන සුලුවේද.

4. තාදිසො, එබඳුවූ; පුරිසො, පුරුෂතෙම; කථාය, ධර්‍ම කථාහුගේ; ආදිං, ආරම්භයද; මජ්ඣඤ්ච, මධ්‍යයද; පරියොසානඤ්ච, අවසානයද; තස්මිං ආසනෙ, එම අස්නෙහි; නිසින්නො හුන්නේ; බ්‍යඤ්ජනං, අක්ෂරව්‍යඤ්ජන; උග්ගහෙත්වාන, උද්ග්‍රහණයකොට ගෙණ; උට්ඨිතො, (එම අස්නෙන්) නැගී සිටියේ; නප්පජානාති, නොදනී; අස්ස, ඔහු විසින්; ගහිතම්පි, ඉගෙණ ගන්නා ලද්දද; මුස්සති, වැනසේ.

5. පුථුපඤ්ඤො, විස්තාරිත ප්‍රාඥවූ (පැතුරුනාවූ ප්‍රඥ ඇති); පුරිසො, පුරුෂතෙම; එතෙහි, මොවුන් කෙරෙන්; (මොවුන්ට වඩා); සෙය්‍යො, ශ්‍රෙෂ්ඨයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ. චෙ, ඉදින්; භික්ඛූනසන්තිකෙ, භික්ෂූන්වෙත; ගන්තාහොති, යන සුලුවේද.

6, 7. තාදිසො, එබඳුවූ පුරුෂතෙම; -පෙ- ධාරෙති, දරයි; සෙට්ඨසඞ්කප්පො, ශ්‍රෙෂ්ඨ සංකල්පයන් ඇත්තාවූ (ඉතා හොඳ කල්පනා ඇති); අව්‍යග්ගමනසො, ව්‍යග්‍ර නොවූ (විචිකිච්ඡා රහිත) සිත් ඇත්තාවූ ; නරො, මනුෂ්‍යතෙම; ධම්මානුධම්ම පටිපන්නො ධර්‍මානුධර්‍ම ප්‍රතිපන්නවූයේ (හෙවත්) නවලොකොත්තර ධර්‍මයට අනුධර්‍මවූ පූර්‍වභාග ප්‍රතිපදාවට පිළිපන්නේ; දුක්ඛස්සන්තකරො, දුක් කෙළවර කරන්නෙක්; සියා, වන්නේය.

1. සබ්‍රහ්මකානි භික්ඛවෙ තානි කුලානි යෙසං පුත්තානං මාතා පිතරො අජ්ඣාගාරෙ පූජිතා හොන්ති, සපුබ්බාචරියකානි භික්ඛවෙ තානි කුලානි යෙසං පුත්තානං මාතාපිතරො අජ්ඣාගාරෙ පූජිතා හොන්ති, සාහුනෙය්‍යකානි භික්ඛවෙ තානි කුලානි යෙසං පුත්තානං මාතාපිතරො අජ්ඣාගාරෙ පූජිතා හොන්ති, බ්‍රහ්මාති භික්ඛවෙ මාතා පිතුන්නං එතං අධිවචනං, පුබ්බාචරියාති භික්ඛවෙ මාතා පිතුන්නං එතං අධිවචනං, ආහුනෙය්‍යාති භික්ඛවෙ මාතාපිතුන්නං එතං අධිවචනං, තං කිස්ස හෙතු ? බහුකාරා භික්ඛවෙ මාතා පිතරො පුත්තානං ආපාදකා පොසකා ඉමස්ස ලොකස්ස දස්සෙතාරොති.

1. බ්‍රහ්මාති මාතා පිතරො පුබ්බාචරියාති උච්චරෙ,
ආහුනෙය්‍යා ච පුත්තානං පජාය අනුකම්පකා.
තස්මා හි නෙ නමස්සෙය්‍ය සක්කරෙය්‍යාථ පණ්ඩිතො.

2. අන්නෙන අථ පානෙන වත්‍ථෙන සයනෙන ච,
උච්ඡාදනෙන නහාපනෙ පාදානං ධොවනෙන ච.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙසං පුත්තානං, යම් පුත්‍රයන් විසින්? මාතාපිතරො, මව්පිය දෙදෙනා; අජ්ඣාගාරෙ, සියගෙයි; පූජිතා; හොන්ති, පුදන ලද්දෝ වෙද්ද; තානිකුලානි, ඒ කුලයෝ; සබ්‍රහ්මකානි, බ්‍රහ්මයා සහිත වෙත්. –පෙ– සපුබ්බාචරියකානි, පූර්වාචාර්‍ය්‍යයන් සහිත වෙත්. –පෙ– සාහුනෙය්‍යකානි, පූජාසත්කාරයට සුදුස්සන් සහිත වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, බ්‍රහ්මා ඉති, බ්‍රහ්මය යන; එතං, මෙය; මාතා පිතුන්නං, මව්පියන්ට; අධිවචනං, ශ්‍රෙෂ්ඨ නාම යකි; –පෙ– භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මාතාපිතරො; මව්පියෝ; පුත්තානං, පුත්‍රයන්ට; බහුකාරා, බොහෝ උපකාර ඇත්තෝ වෙත්; ආපාදකා, ජීවිත පාලනය කරන්නෝ වෙත්; පොසකා, අත්පා වඩා පොෂ්‍යය කරන්නෝ වෙත්; ඉමස්ස ලොකස්ස, මේ ලෝකය; දස්සෙතාරොති, (මෙලොව ඉටු අනිටු අරමුණු දැකීම මව්පියන් නිසා සිදුවන බැවින්) දක්වන්නෝ නම් වෙත්යයි වදාළේය.

1. මාතා පිතරො, මව්පියෝ; පුත්තානං, පුත්‍රයන්ට; බ්‍රහ්මාති, බ්‍රහ්මයයිද; පුබ්බාචරියාති, පූර්වාචාර්‍ය්‍යයයිද; ආහුනෙය්‍යාච, ආහුනාහර්‍ය්‍යයයිද (පූජාසත්කාරයට සුදුස්සෝයයිද); වුච්චරෙ, කියනු ලැබෙත්. පජාය, පුත්‍රප්‍රජාවට; අනුකම්පකා, අනුකම්පා කරන්නෝය; තස්මාහි, එහෙයින් වනාහි; පණ්ඩිතො, පණ්ඩිත පුත්‍ර තෙමේ; තෙ, ඒ මව්පියන්; නමස්සෙය්‍ය, නමස්කාර කරන්නේය; අථ, වැලිදු;

2. අන්නෙන, (කැඳබත් ආදී)අහරින්ද; පානෙන, අෂ්ටවිධපාන යෙන්ද; වත්‍ථෙන, හඳිනා පොරොනා වතින්ද; සයනෙනච, ඇඳ පුටු

3\. තාය නං පරිචරියාය මාතාපිතූසු පණ්ඩිතා,
ඉධෙව නං පසංසන්ති පෙච්ච සග්ගෙ ච මොදතී ති.

2\. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවන්තං එතදවොච, සියා නු ඛො භන්තෙ භික්ඛුනො තථාරූපො සමාධිපටිලාභො යථා ඉමස්මිඤ්ච සවිඤ්ඤාණකෙ කායෙ අහඞ්කාරමමඞ්කාර මානානුසයා නාස්සු බහිද්ධා ච සබ්බනිමිත්තෙසු අහඞ්කාරමමඞ්කාර මානානුසයා නාස්සු යඤ්ච චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරතො අහඞ්කාරමමඞ්කාරමානානුසයා න හොන්ති තඤ්ච චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යාති? සියා ආනන්ද භික්ඛුනො තථාරූපො සමාධිපටිලාභො යථා ඉමස්මිඤ්ච සවිඤ්ඤාණකෙ කායෙ අහඞ්කාරමමඞ්කාරමානානුසයා නාස්සු බහිද්ධාචසබ්බනිමිත්තෙසු අහඞ්කාරමමඞ්කාරමානානුසයා නාස්සු යඤ්ච චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරතො අහඞ්කාරමමඞ්කාරමානානු

ආදී සයනයෙන්ද; උච්ඡාදනෙන, ඇඟ ඉලීමෙන්ද; නහාපනෙන, නැවීමෙන්ද; පාදානං ධොවනෙන ච, පා සේදීමෙන්ද; සක්කරෙය්‍යාථ, සත්කාර කරන්නේය.

3\. මාතාපිතූසු, මව්පියන් කෙරෙහි කරණ ලද; තාය පරිචරියාය, ඒ පාරිචරිය හෙතුවෙන් (ඒ සත්ක්‍රියාකරණය හෙතු කොට ගෙණ); පණ්ඩිතා, පණ්ඩිතයෝ (නුවණැත්තෝ); ඉධෙව, මෙලෙව්හිද; නං, ඔහුට (ඒ සත්කාර කරණ පුත්‍රයාට); පසංසන්ති, ප්‍රසංශා කෙරෙත්; පෙච්ච, පරලෙව්හි; සග්ගෙ ච, ස්වර්ගයෙහිද; මොදති ඉති, සතුටුවේයයි වදාළ සේක.

“අථ යනුද, නං යනුද” පදපූරණාර්ථයෙහි නිපාතයි.)

අථඛො, -පෙ- භන්තෙ, ස්වාමීනි; යථා, යම්සේ; සවිඤ්ඤාණකෙ, විඥානය සහිතවූ; ඉමස්මිංචකායෙ, මේ ශරීරයෙහිද; අහඞ්කාරමමඞ්කාර මානානුසයා, අහඞ්කාර දෘෂ්ටිය මමඞ්කාර තෘෂ්ණාවය නවවිධමානය සප්තානුසය (යන මොහු); නාස්සු, නොවන්නාහුද; බහිද්ධාච, පිටත්හිද; සබ්බ නිමිත්තෙසු, රූපාදී සියලු ආරම්මණයන්හි; අහඞ්කාර -පෙ- නාස්සු, නොවන්නාහුද; යඤ්ච, යම්බඳුවූ; චෙතො විමුත්තිං, චිත්ත විමුක්තියකට (ඵලසමාධියකට); පඤ්ඤාවිමුත්තිං, ප්‍රඥාවිමුක්තියකට (ඵලප්‍රඥාවකට); උපසම්පජ්ජ, ඵලඹ (පැමිණ), විහරතො, වාසය කරන්නාහට; අහඞ්කාරමමඞ්කාර මානානුසයා, අහඞ්කාර දෘෂ්ටිය මමඞ්කාර තෘෂ්ණාවය මානය

සයා න හොන්ති තඤ්ච චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යාති, යථාකථම්පන භන්තෙ සියා භික්ඛුනො තථාරූපො සමාධිපටිලාභො යථාඉමස්මිඤ්ච සවිඤ්ඤාණකෙ කායෙ අහඞ්කාරමමඞ්කාරමානානුසයා න හොන්ති බහිද්ධා ච සබ්බ නිමිත්තෙසු අහඞ්කාරමමඞ්කාර මානානුසයා න හොන්ති යඤ්ච චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරතො අහඞ්කාරමමඞ්කාරමානානුසයා න හොන්ති තඤ්ච චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යාති; ඉධානන්ද භික්ඛුනො එවං හොති එතං සන්තං එතං පණීතං යදිදං සබ්බසඞ්ඛාරසමථො සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගො තණ්හක්ඛයො විරාගො නිරොධො නිබ්බාණන්ති, එවං ඛො ආනන්ද සියා භික්ඛුනො තථාරූපො සමාධිපටිලාභො යථා ඉමස්මිං ච සවිඤ්ඤාණකෙ කායෙ අහඞ්කාරමමඞ්කාරමානානුසයා නාස්සු බහිද්ධා චසබ්බනිමිත්තෙසු අහඞ්කාරමමඞ්කාරමානානුසයා නාස්සු යං ච චෙතො විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරතො අහඞ්කාරමමඞ්කාරමානානුසයා න හොන්ති තංච චෙතො විමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය, ඉදං ච පනමෙතං ආනන්ද සන්ධාය භාසිතං පරායණෙ පුණ්ණකපඤ්හෙ-

---

අනුසය යනමොහු; න හොන්ති, නොවෙද්ද; තඤ්ච චෙතොවිමුත්තිං, ඒ චිත්ත විමුක්තියටද; පඤ්ඤාවිමුත්තිං, ඒ ප්‍රඥා විමුක්තියටද; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරෙය්‍ය, වාසයකරන්නේනම්; තථාරූපො, ඒ බඳුවූ;සමාධිපටිලාභො, චිත්තෛකාග්‍රතාප්‍රතිලාභයක්; භික්ඛුනො, භික්ෂුහට, සියානු ඛො ඉති, වන්නේදැයි (ඇසීය) ආනන්ද, ආනන්දය; යථා, යම්සේ; -පෙ- විහරෙය්‍ය, වාසය කරන්නේ නම්; -පෙ- සියා ඉති, වන්නේයයි වදාළේය. භන්තෙ, ස්වාමීන් වහන්ස; යථා, යම්සේ; -පෙ- යථාකථම්පන, යම් කෙසේ වනාහි; සියා ඉති, වන්නේදැයි; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛුනො, භික්ෂුහට; එවංහොති, මෙබඳු සිතක් වෙයි; (කෙසේද) එතං, මේ නිර්වාණය; සන්තං, ශාන්තය; එතං, මේ නිර්වාණය; පණීතං, ප්‍රණීතය; යදිදං, ඒ නම්; සබ්බසඞ්ඛාරසමථො, සියලු සංස්කාරයන්ගේ සංසිඳීමෙක්වේද; සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගො, කාමාදී සියලුඋපධීන්ගේ දුරලීමෙක් වේද, තණ්හක්ඛයො, තෘෂ්ණාහුගේ ක්ෂයවීමක් වේද; විරාගො, (රූපාදී ආරම්මණයන්හි) නොඇලීමෙක් වේද; නිරොධො කෙලශනිරුඩියක්වේද; නිබ්බානන්ති, නිර්වාණයක් (කෙලෙස්ගිනි නිවීමක්වේද (එයයි), ආනන්ද, ආනන්දය; -පෙ- එවං ඛො, මෙසේ වනාහි; සියා, වන්නේය. ඉදංචපන, මෙයද වනාහි; එතංසන්ධාය, මේ සඳහා; පාරායනෙ, පාරායන වර්ගයෙහි; පුණ්ණකපඤ්හෙ, පුණ්ණක නම් ප්‍රශ්නයෙහි; භාසිතං, ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේය.

සඞ්ඛාය ලොකස්මිං පරොවරානි
යස්සිඤ්ජිතං නත්‍ථි කුහිඤ්චි ලොකෙ,
සන්තො විධූමො අනීඝො නිරාසො
අතාරි සො ජාති ජරන්ති බ්‍රූමී’ති

3. අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්‍වා භගවන්තං අභිවාදෙත්‍වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං භගවා එතදවොච; සංඛිත්තෙනපි ඛො අහං සාරිපුත්ත ධම්මං දෙසෙය්‍යං විත්ථාරෙනපි ඛො අහං සාරිපුත්ත ධම්මං දෙසෙය්‍යං සංඛිත්තවිත්ථාරෙනපි ඛො අහං සාරිපුත්ත ධම්මං දෙසෙය්‍යං අඤ්ඤාතාරො ච දුල්ලභාති; එතස්ස භගවා කාලො එතස්ස සුගත කාලො යං භගවා සංඛිත්තෙනපි ධම්මං දෙසෙය්‍ය විත්ථාරෙනපි ධම්මං දෙසෙය්‍ය සංඛිත්තවිත්ථාරෙනපි ධම්මං දෙසෙය්‍ය භවිස්සන්ති ධම්මස්ස අඤ්ඤාතාරොති

---

1. ලොකස්මිං, ලොකයෙහි; පරොවරානි, පරාත්මභාව හා ස්වාත්ම භාවයන්, සංඛාය, නැණින් දැන; යස්ස, යමෙක්හට (යම් අහීත් කෙනෙකුට); ලොකෙ, ලොකයෙහි; කුහිඤ්ච, කිසිතැනෙක්හි; ඉඤ්ජිතං, රාගාදි සප්තවිධ චලනයෙක්; නත්‍ථි, නැත්තේද; සන්තො, (පසමිතුරුවූ කෙලෙස් සතුරන් සන්සිඳි බැවින්) ශාන්තවූ; විධූමො, (කායදුශ්චරිතාදී) ධූම විරහිතවූ; අනීඝො, (රාගාදී) කෙලෙස් දුක් නැත්තාවූ; නිරාසො, තෘෂ්ණා රහිතවූ; සො, ඒ ක්ෂීණාශ්‍රවතෙම ජාති ජරං, ජාතිය හා ජරාව (නොහොත්); ජාති ජරා ව්‍යාධි මරණයන්; අතාරි තරණය කෙළෙයයි (හෙවත්) මොනවට ඉක්මෙව් වේයයි; බ්‍රූමි, කියමියි වදාළේය.

3. අථ ඛො -පෙ- සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රයෙනි; අහං ඛො, මම වනාහි; සංඛිත්තෙනපි, සංක්ෂෙපයෙන්ද (මාතෘකාව පමණක් තැබීමෙන්ද); ධම්මං දෙසෙය්‍යං, දහම් දෙසන්නෙමි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍ර අහං ඛො, මම වනාහි; විත්ථාරෙනපි, විස්තර වශයෙන්ද; (තබනලද මාතෘකාව බෙදීමෙන්ද); ධම්ම දෙසෙය්‍යං, ධර්මදෙශනා කරන්නෙමි. සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; අහං ඛො, මම වනාහි; සංඛිත්තවිත්ථාරෙනපි, සංක්ෂෙප විස්තර දෙකින්ද; (කලෙක සංක්ෂෙපයෙන් හා කලෙක විස්තරයෙන්ද); ධම්මංදෙසෙය්‍යං, දහම් දෙසන්නෙමි. අඤ්ඤාතාරොච, ප්‍රතිවෙධ කරන්නෝද (දැනගන්නාහුද); දුල්ලභාති, දුර්ලභ යයි (වදාළේය); යං, යම් හෙයකින්; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සංඛිත්තෙනපි සංක්ෂෙපයෙන්ද; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙය්‍ය, දේශනා කරන්නේද; -පෙ- දෙසෙය්‍ය, දෙශනාකරන්නේද; භගවා, භාග්‍ය වතුන් වහන්ස; එතස්ස, මීට [මේ ධර්ම දෙශනාවට]; කාලො, කල්

තස්මාතිහ සාරිපුත්ත එවං සික්ඛිතබ්බං. ඉමස්මිං ච සවිඤ්ඤාණකෙ කායෙ අහිඞ්කාරමමිඞ්කාරමානානුසයා න භවිස්සන්ති බහිද්ධා ච සබ්බනිමිත්තෙසු අහිඞ්කාරමමිඞ්කාරමානානුසයා න භවිස්සන්ති යංච චෙතොවිමුත්තිංපඤ්ඤාවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජවිහරතො අහිඞ්කාරමමිඞ්කාරමානානුසයා න හොන්ති තං ච චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරිස්සාමාති, එවං හි වො සාරිපුත්ත සික්ඛිතබ්බං; යතො ච ඛො සාරිපුත්ත භික්ඛුනො ඉමස්මිං ච සවිඤ්ඤාණකෙ කායෙ අහිඞ්කාරමමිඞ්කාරමානානුසයා න හොන්ති බහිද්ධා ච සබ්බනිමිත්තෙසු අහිඞ්කාරමමිඞ්කාරමානානුසයා න හොන්ති යං ච චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරතො අහිඞ්කාරමමිඞ්කාරමානානුසයා න හොන්ති තං ච චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයං වුච්චති සාරිපුත්ත භික්ඛු අච්ඡෙච්ඡි තණ්හං වාවත්තයි සංයොජනං සම්මා මානාභිසමයා අන්තමකාසි දුක්ඛස්ස, ඉදං ච පන මෙතං සාරිපුත්ත සන්ධාය භාසිතං පරායණෙ උදයපඤ්හෙ-

---

වන්නේය; සුගත, සුගතයන්වහන්ස; එතස්ස, මීට (එසේ දහම් දෙසීමට); කාලො, කල්වන්නේය; ධම්මස්ස, ධර්මය; අඤ්ඤාතාරො, දැනගන්නාහු; භවිස්සන්ති ඉති, වන්නාහු යයි (සැළ කෙළේය); සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මෙහි (මේ කාරණෙහිලා); එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මිය යුතුයි. (කෙසේද) සවිඤ්ඤාණකෙ, විඥානය සහිතවූ; ඉමස්මිංච කායෙ, මේ සිරුරෙහිද; අහිඞ්කාරමමිඞ්කාරමානානුසයා, අහිඞ්කාර දෘෂ්ටිය මමිඞ්කාර තණ්හාවය මානය අනුසය යන මොහු; නභවිස්සන්ති, නො වන්නාහුද, බාහිද්ධාච, බහිරවූද; සබ්බනිමිත්තෙසු, රූපාදී සියලු නිමිතිවල; -පෙ- න හොන්ති, නොවෙද්ද; තංච චෙතො විමුත්තිං, ඒ ඵල සමාධියට; පඤ්ඤාවිමුත්තිං, ඒ ඵල ඥානයට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරිස්සාම ඉති, වාසය කරන්නෙමුයි (කියායි); සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; වො; තොප විසින්; එවංහි, මෙසේ වනාහි; සික්ඛිතබ්බං, හික්මිය යුතුයයි (වදාළේය); සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය; යතොච ඛො, යමකින් වනාහි; භික්ඛුනො, මහණහුගේ; -පෙ- නහොන්ති, නොවෙද්ද; -පෙ- විහරති, වාසය කෙරෙයි. සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; අයං භික්ඛු, මේ මහණතෙම; තණ්හං, තෘෂ්ණාව; අච්ඡෙච්ඡි, මග නැන සැතින් සින්දේය; සඤ්ඤොජනං, දශවිධ සංයොජනය; වාවත්තයි, මුල්සහිතව උපුටා දැම්මේය; සම්මා, සම්‍යක් උපායෙන් (මනා පිළිවෙතින්); මානාභිසමයා, නවවිධ මානයාගේ ප්‍රහාණාභිසමයෙන්; දුක්ඛස්ස, වට්ටදුක්ඛයාගේ සංසාර දුක්ඛය); අන්තං අකාසි, කෙළවර කෙළේයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ. -පෙ- උදයපඤ්හෙ. උදය ප්‍රශ්නයෙහි; භාසිතං, වදාරණ ලදී.

පහාණං කාමසඤ්ඤානං දොමනස්සාන චූභයං,
ථිනස්ස ච පනූදනං කුක්කුච්චාන නිවාරණං.

උපෙක්ඛා සතිසංසුද්ධං ධම්මතක්කපුරෙ ජවං,
අඤ්ඤාවිමොක්ඛං පබ්‍රෑමි අවිජ්ජාය පභෙදනං'ති.

4. තීණිමානි භික්ඛවෙ නිදානානි කම්මානං සමුදයාය, කතමානි තීණි, ලොභො නිදානං කම්මානං සමුදයාය දොසො නිදානං කම්මානං සමුදයාය මොහො නිදානං කම්මානං සමුදයාය, යං භික්ඛවෙ ලොභපකතං කම්මං ලොභජං ලොභනිදානං ලොභසමුදයං යත්ථස්ස අත්තභාවො නිබ්බත්තති තත්ථ තං කම්මං විපච්චති යත්ථ තං කම්මං විපච්චති තත්ථ තස්ස කම්මස්ස විපාකං පටිසංවෙදෙති දිට්ඨෙ වා ධම්මෙ උපපජ්ජෙ වා අපරෙ වා පරියායෙ, යං භික්ඛවෙ දොසපකතං කම්මං දොසජං දොසනිදානං දොසසමුදයං යත්ථස්ස

---

1. කාමසඤ්ඤානං, කාම සංඥාවන්ගේද; (හෙවත්) අෂ්ටවිධ ලොභසහගත චිත්තයන් සමග උපන් සංඥාවන්ගේද; දොමනස්සානංච, චෛතසික දෞර්මනස්‍යයන්ගේද (යන) උභයං, දෙදෙනාගේ; පහානං, ප්‍රහාණය (හෙවත්) ප්‍රතිප්‍රශ්‍රබ්ධිප්‍රහාණසඞ්ඛ්‍යාත අග්‍රඵලයද; ථිනස්ස, (චිත්තයාගේ අකර්මණ්‍යභාවයයි කියනලද) ථිනයාගේ, පනූදනං, දුරුකිරීමද; කුක්කුච්චානං, කුකුස්හුගේ; නිවාරණං, වැළැක්වීමද; උපෙක්ඛාසතිසංසුද්ධං, (චතුර්ථධ්‍යානීය ඵලයෙහි උපන්නාවූ) උපෙක්ෂාවෙන් හා ස්මෘතියෙන් පිරිසිදුවූ; ධම්මතක්කපුරෙජවං, ධර්මතර්ක සඞ්ඛ්‍යාත සම්‍යග් සංකල්පනාව ඉදිරියෙහි යන්නාවූ; අවිජ්ජායපභෙදනං, අවිද්‍යාහුගේ බිඳීම කරන්නාවූ; අඤ්ඤාවිමොක්ඛං, අඥෙන්ද්‍රිය පර්‍ය්‍යවසානයෙහි උපදනා විමොක්ෂයයි (හෙවත්) අග්‍රඵලයයි; පබ්‍රෑමි, කියමි.

4. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කම්මානං, වර්තගාමී කර්මයන්ගේ; සමුදයාය, සමුදය (හෙවත්) පිඬුකිරීම පිණිස; තීණිමානි නිදානානි; මේ ප්‍රත්‍යයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. කතමානි තීණි, ඒ තිදෙන කවරහුදයත් ? ලොභො, (රූපාදී අරමුණුවල ඇලීම ලක්ෂණකොට ඇති) ලොභය තෙම; කම්මානං, සංසාරගාමී කර්මයන්ගේ; සමුදයාය, පිණ්ඩීකරණය පිණිස (හෙවත්) රැස්කිරීමට, නිදානං, කාරුණුවේ (හෙවත්) ප්‍රත්‍යයෙකි; දොසො, (ස්වසන්තානය දූෂ්‍ය කිරීම ලක්ෂණකොට ඇති) ද්වේෂය තෙම; -පෙ- මොහො, (මූලාවීම ලක්ෂණකොට ඇති) මොහය තෙම; කම්මානං වර්තගාමී කර්මයන්ගේ; සමුදයාය, පිණ්ඩීකරණයට; නිදානං, ප්‍රත්‍යය වේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ලොභපකතං, ලොභයෙන් කරනලද්දාවූ; ලොභජං, ලොභයෙන් හටගත්තාවූ; ලොභනිදානං, ලොභය කාරුණුකොට ඇත්තාවූ; ලොභ සමුදයං, ලොභය ප්‍රත්‍යයකොට ඇත්තාවූ;

අත්තභාවො නිබ්බත්තති තත්ථ තං කම්මං විපච්චති. යත්ථ තං කම්මං විපච්චති තත්ථ තස්ස කම්මස්ස විපාකං පටිසංවෙදෙති දිට්ඨෙ වා ධම්මෙ උපපජ්ජෙ වා අපරෙ වා පරියායෙ, යං භික්ඛවෙ මොහපකතං කම්මං මොහජං මොහනිදානං මොහසමුදයං. යත්ථස්ස අත්තභාවො නිබ්බත්තති. තත්ථ තං කම්මං විපච්චති යත්ථ තං කම්මං විපච්චති තත්ථ තස්ස කම්මස්ස විපාකං පටිසංවෙදෙති දිට්ඨෙ වා ධම්මෙ උපපජ්ජෙ වා අපරෙ වා පරියායෙ; සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ බීජානි අඛණ්ඩානි අපූතීනි අවාතාතපහතානි සාරාදානි සුඛසයිතානි සුඛෙත්තෙ සුපරිකම්මකතාය භූමියා නික්ඛිත්තානි. දෙවො ච සම්මා ධාරං අනුප්පවෙච්ඡෙය්‍ය එවස්සු තානි භික්ඛවෙ බීජානි වුඩ්ඪිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජෙය්‍යුං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යං ලොභපකතං කම්මං ලොභජං ලොභනිදානං ලොභසමුදයං යත්ථස්ස අත්තභාවො නිබ්බත්තති තත්ථ තං කම්මං විපච්චති යත්ථ තං කම්මං විපච්චති තත්ථ තස්ස කම්මස්ස විපාකං පටිසංවෙ

යං කම්මං, යම්කර්මයක්වේද; යත්ථ, යම්තැනෙක්හි; අස්ස, ඔහුගේ (ලොභයෙන් කරණලද කර්මයඇති පුද්ගලයාගේ); අත්තභාවො, ආත්මභාවය තෙම; නිබ්බත්තති, උපදීද; තත්ථ, ඒ ස්කන්ධපඤ්චකයෙහි; තංකම්මං, ඒ කර්මය; විපච්චති, විපාකදෙයි (වෙසෙසින් පැසේ); යත්ථ, යම්තැනෙක්හි; තංකම්මං, ඒකර්මය; විපච්චති, විපාකදානයකෙරේද; තත්ථ, එහි; තස්සකම්මස්ස, ඒකර්මයාගේ; විපාකං, විපාකය; දිට්ඨෙවාධම්මෙ, දිටුදූමියෙහි හෝ; උපපජ්ජෙවා, අනතුරු අත්බැව්හි හෝ; අපරෙවා පරියායෙ, එයින් අන්‍යප්‍රකාරයෙක්හි (හෙවත්) අන්‍යාන්‍ය ආත්මභාවයෙක්හි හෝ; පටිසංවෙදෙති; ප්‍රතිසංවෙදනය කෙරෙයි. හෙවත් විඳී;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි යම්සේ; අඛණ්ඩානි, භින්නනොවූ; අපූතීනි, කුනුනොවූ; අවාතාතපහතානි, අව්සුලඟින් නොනැසුනාවූ; සාරාදානි, ගන්නාලද හරඇත්තාවූ; (නිස්සාරනොවූ); බීජානි, බීජයෝ; සුඛෙත්තෙ, යහපත්කෙතෙක්හි; සුපරිකම්මකතාය, (සීසෑම්ආදී වශයෙන්) මොනවට පිරියම් කරණලද්දාවූ; භූමියා, බිමෙක්හි, නික්ඛිත්තානි, නික්ෂෙපකරණ ලද්දාහු; සුඛසයිතානි, සන්නිචයභාවයෙන් සැපසේහෝනාහුවේද්ද; දෙවොච, මෙඝයද; සම්මා, මනාකොට; ධාරං, වර්ෂාධාරාව; අනුප්පවෙච්ඡෙය්‍ය, නැවත නැවත ප්‍රකාශකරන්නේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවස්සු, එසේ ඇතිකල්හි; තානි බීජානි, ඒ බීජයෝ; වුඩ්ඪිං, උඩට නැගීමෙන් වෘද්ධියටද, විරූළ්හිං, යටමුල් පිහිටීමෙන් විරූඪිභාවයටද; වෙපුල්ලං, හාත්පස පැතිරීමෙන් විපුලත්වයටද; ආපජ්ජෙය්‍යුං, පැමි

දෙති දිට්ඨෙ වා ධම්මෙ උපපජ්ජෙ වා අපරෙ වා පරියායෙ, යං දොසපකතං කම්මං -පෙ- යං මොහපකතං කම්මං මොහජං මොහනිදානං මොහසමුදයං යත්ථස්ස අත්තභාවො නිබ්බත්තති, තත්ථ තං කම්මං විපච්චති යත්ථ තං කම්මං විපච්චති තත්ථ තස්ස කම්මස්ස විපාකං පටිසංවෙදෙති. දිට්ඨෙ වා ධම්මෙ උපපජ්ජෙ වා අපරෙ වා පරියායෙ; ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීණි නිදානානි කම්මානං සමුදයාය.

5. තීණිමානි භික්ඛවෙ නිදානානි කම්මානං සමුදයාය, කතමානි තීණි, අලොභො නිදානං කම්මානං සමුදයාය, අදොසො නිදානං කම්මානං සමුදයාය, අමොහො නිදානං කම්මානං සමුදයාය, යං භික්ඛවෙ අලොභපකතං කම්මං අලොභජං අලොභ නිදානං අලොභ සමුදයං, ලොභෙ විගතෙ එවං තං කම්මං පහීණං හොති

ණෙන්නාහුද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; ලොභපකතං, ලොභයෙන් කරණලද්දාවූ; ලොභජං, ලොභයෙන් හටගත්තාවූ; ලොභනිදානං, ලොභයනිදානකොට (කාරණකොට) ඇත්තාවූ; ලොභසමුදයං, ලොභය ප්‍රත්‍යයකොට ඇත්තාවූ; යං කම්මං, යම්කර්මයක්වෙද; යත්ථ, යම්තැනෙක්හි; අස්ස, ඔහුගේ (ලොභයෙන් කරණලදකර්මඇති පුද්ගලයාගේ) අත්තභාවො, ආත්මභාවය (ස්කන්ධ පංචකය); නිබ්බත්තති, උපදීද; (හෙවත්) පහළවේද; තත්ථ, ඒ ආත්මභාවයෙහි (හෙවත්) ඒ ස්කන්ධ පංචකයෙහි; පච්චති, පීපාකදේ (පැසේ); යත්ථ, යම්තැනෙක්හි; තංකම්මං ඒ කර්මය; විපච්චති, විපාකදේද; තත්ථ, එහි; තස්සකම්මස්ස, ඒ කර්මයාගේ; විපාකං, විපාකය; පටිසංවෙදෙති, විඳී; (එනම්) දිට්ඨෙ වා ධම්මෙ, ඉහාත්මභාවයෙහි හෝ; උපපජ්ජෙවා, අනතුරු ආත්මභාවයෙහි හෝ; අපරෙවා පරියායෙ, ඉන් අන්ක්‍රමයෙක්හි හෝ (හෙවත්) අතික් අතික් අත්බැවෙක්හි හෝ (විපාකදෙයි)—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි කම්මානං, වට්ටගාමී කර්මයන්ගේ, සමුදයාය; පිඬුකිරීම පිණිස; නිදානානි, ප්‍රත්‍යයයෝ; ඉමානිතීනි, මේ තුන්දෙන වෙත්යයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කම්මානං, විවට්ට ගාමී (නිර්වාණගාමී) කර්මයන්ගේ; -පෙ-අලොභො, අලොභය; -පෙ අදොසො, අද්වෙෂය; —පෙ—අමොහො, අමොහය;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අලොභපකතං, අලොභි භාවයෙන් කරණලද්දාවූ; අලොභජං, අලොභයෙන් හටගත්තාවූ; අලොභ නිදානං, අලොභය නිදාන (කාරණ) කොට ඇත්තාවූ; අලොභ සමුදයං, අලොභය ප්‍රත්‍යයකොට ඇත්තාවූ; යංකම්මං, යම් කර්මයක්වේද; ලොභෙ; ලොභය; විගතෙ, ප්‍රහවර්‍ජිතකල්හි; එවං, මෙසේ; තංකම්මං, ඒ කර්මය; පහීනංහොති,

උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාද ධම්මං. යං භික්ඛවෙ අදොසපකතං කම්මං අදොසජං අදොස නිදානං අදොස සමුදයං, දොසෙ විගතෙ එවං තං කම්මං පහීණං හොති උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාද ධම්මං. යං භික්ඛවෙ අමොහපකතං කම්මං අමොහජං අමොහ නිදානං අමොහ සමුදයං, මොහෙ විගතෙ එවං තං කම්මං පහීණං හොති උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයති අනුප්පාදධම්මං. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ බීජානි අඛණ්ඩානි අපූතීනි අවාතාතපහතානි සාරාදානි සුඛසයිතානි, තානි පුරිසො අග්ගිනා දහෙය්‍ය, අග්ගිනා දහිත්වා මසිං කරෙය්‍ය, මසිං කරිත්වා මහාවාතෙවා ඔපුණෙය්‍ය නදියා වා සීඝසොතාය පවාහෙය්‍ය, එවස්සු තානි භික්ඛවෙ බීජානි උච්ඡින්නමූලානි තාලාවත්ථුකතානි අනභාවකතානි ආයතිං අනුප්පාදධම්මානි, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යං අලොභපකතං කම්මං අලොභජං අලොභ නිදානං අලොභ සමුදයං, ලොභෙ විගතෙ එවං තං කම්මං පහීනං හොති උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාදධම්මං. යං අදොස පකතං කම්මං–පෙ–යං අමොහ පකතං කම්මං අමොහජං අමොහ නිදානං

ප්‍රහීණවෙයි. උච්ඡින්නමූලං, උදුරා හරිණලද මුල්ඇත්තේ වේ; තාලාවත්ථුකතං; තාලාවස්තුකෘතවේ (හෙවත්) මස්තකය කපන ලද තල්ගසක්මෙන් කරණ ලද්දේ වේ; අනභාවකතං, නැවත නොවීම කරණලද්දේ වේ (හෙවත්) නැවත හටනොගන්නාසේ කරණලද්දේ වේ. ආයතිං, මත්තෙහි; අනුප්පාද ධම්මං, නොයිපදීම ස්වභාවකොට ඇත්තේ වේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; අඛණ්ඩානි, කඩනොවූ, (නොබිඳුනාවූ); අපූතීනි, කුණු නොවූ; අවාතාතපහතානි, අව්සුලඟින් නෂ්ටනොවූ; සාරාදානි, ගන්නාලද හරඇත්තාවූ (සාරවත්වූ); සුඛසයිතානි, සනාහිවය භාවයෙන් යැපසේ සයනයකරණ ලද්දාවූ; බීජානි, බීජයෝවෙද්ද; තානි, ඒ බීජයන්; පුරිසො, පුරුෂයෙක්තෙම; අග්ගිනා, ගින්නෙන්; දහෙය්‍ය, දවන්නේද; අග්ගිනා, ගින්නෙන්; දහිත්වා, දවා; මසිං කරෙය්‍ය, හළුකරන්නේද; මසිංකරිත්වා, හලුකොට; මහාවාතෙවා, මහාවාතයෙහි හෝ; ඔපුනෙය්‍ය පිඹහරින්නේද; සීඝසොතාය, සීඝ්‍රවූ සැඩපහර ඇති; නදියා, නදියෙහි හෝ පවාහෙය්‍ය; පාකොට හරින්නේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවස්සු, එසේ ඇතිකල්හි; තානිබීජානි, ඒ බීජයෝ; උච්ඡින්නමූලාන් උපුටා හරිනලද මුල් ඇත්තාහු; තාලාවත්ථුකතානි, අගසිඳිනලද තල් ගසක්මෙන් කරණ ලද්දාහු, අනභාවකතානි, අනුඅභාවය කරණලද්දාහු; ආයතිං, මත්තෙහි; අනුප්පාද ධම්මානි, නොයිප

අමොහ සමුදයං, මොහෙ විගතෙ එවං තං කම්මං පහීණං හොති උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාද ධම්මං ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීනි නිදානානි කම්මානං සමුදයායාති.

1 ලොභජං දොසජං චෙව මොහජං වාපවිද්දසු,
යං තෙන පකතං කම්මං අප්පං වා යදි වා බහුං;
ඉධෙව තං වෙදනීයං වත්ථුං අඤ්ඤං න විජ්ජති.

2 තස්මා ලොභං ච දොසං ච මොහජං චාපි විද්දසු,
විජ්ජං උප්පාදයං භික්ඛු සබ්බා දුග්ගතියො ජහෙ ති.

6. එකං සමය භගවා ආලවියං විහරති ගොමග්ගෙ සිංසපාවනෙ පණ්ණසන්ථරෙ, අථඛො හත්ථකො ආලවකො ජඞ්ඝාවිහාරං අනු

දීම ස්වභාවකොට ඇත්තාහු (වෙද්ද); භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එව මෙව ඛො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි—පෙ—

1 අවිද්දසු, අඥාන පුද්ගලතෙම; ලොභජං, ලොභයෙන් උපදනාවූද; දොසජංච, ද්වේෂයෙන් උපදනාවූද; අපි, වැලිදු; මොහජංච, මොහයෙන් උපදනාවූද; (කර්මකොරේද) තෙන, ඔහු විසින්; පකතං, කරණලද්දාවූ අප්පංවා, ස්වල්පවූ හෝ; යදි, ඉදින්; බහුංවා, බොහෝවූ හෝ; යංකම්මං, යම්කර්මයක්වේද; තං, ඒකර්මය; ඉධ එව, මෙහි ස්වකීය ආත්මභාවයෙහිම (හෙවත්) ඒ ආත්මභාවයෙහි ඔහු විසින්ම; වෙදනීයං, විඳියුතුයි. අඤ්ඤංවත්ථුං, (ඒ කර්මය විපාකදීම පිණිස) අනික් වස්තුවක් (හෙවත්) අනිකෙක් විසින් කරණලද කර්මය) අනිකෙක් පිළිබඳ අත්බැවෙක්හි විපාක දෙනයක්, නවිජ්ජති, විද්‍යමාන නොවේ. (නැත්තේය)

2 තස්මා, එහෙයින්; විද්දසු, ප්‍රඥාවන්ත පුද්ගලතෙම; ලොභජංච, ලොභයෙන් උපන්නාවූද; දොසජංච, ද්වේෂයෙන් උපන්නාවූද; අපි, වැලිදු; මොහජංච, මොහයෙන් උපන්නාවූද; (කර්මනොකෙරෙයි); භික්ඛු, ඒ භික්ෂූතෙම; විජ්ජං, අර්හත්මාර්ග විද්‍යාව; උප්පාදයං, උපදවන්නේ (උපදවමින්); සබ්බාදුග්ගතියො, සියලු දුර්ගතීන්; ජහෙඉති, හරින්නේයයි (වදාළේය.)

6 එකංසමයං, එක්කාලයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ආලවියං, අලව්රටෙහි; ගොමග්ගෙ, ගෙරින් යන මාර්ගයෙහි; සිංසපාවනෙ ඇට්ටේරිය වනයෙහි; පණ්ණසන්ථරෙ, ස්වයම්පතිත පත්‍රාස්තරණයෙහි (ඉබේවැටුනුකොලඇතිරියෙහි); විහරති, වැඩවාසය කරණසේක; අථඛො, එකල්හි වනාහි, හත්ථකො ආලවකො; හත්ථකනම් ආලවකතෙම; ජංඝාවිහාරං; ජංඝාවිහරණයට; අනු

චඞ්කමමානො අනුවිචරමානො අද්දස භගවන්තං ගොමග්ගෙ සිංසපාවනෙ පණ්ණසන්ථරෙ නිසින්නං. දිස්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො හත්ථකො ආළවකො භගවන්තං එතදවොච. කච්චි භන්තෙ භගවා සුඛමසයිත්ථාති, එවං කුමාර සුඛමසයිත්ථං. යෙ ච පන ලොකෙ සුඛං සෙන්ති අහං තෙසං අඤ්ඤතරොති, සීතා භන්තෙ හෙමන්තිකා රත්ති අන්තරට්ඨකො හිමපාතසමයො ඛරා ගොකණ්ටකහතා භූමි තනුකො පණ්ණසන්ථරො විරළානි රුක්ඛස්ස. පත්තානි. සීතානි කාසායානි වත්ථානි. සීතො ච වෙරම්භවාතො වාති. අථචපන භගවා එවමාහ එවං කුමාර සුඛමසයිත්ථං යෙ ච පන ලොකෙ සුඛං සෙන්ති අහං තෙසං අඤ්ඤතරොති. තෙන හි කුමාර තඤ්ඤෙවෙත්ථ පටිපුච්ඡිස්සාමි යථා තෙ

චඞ්කමමානො, සක්මන් කරන්නේ; අනුවිචරමානො, හැසිරෙන්නේ; ගොමග්ගෙ, ගෙරින් යන මගෙහි; සිංසපාවනෙ, ඇට්ටේරිය වන යෙහි; පණ්ණසන්ථරෙ, පත් ඇතිරියෙහි; නිසින්නං, වැඩහුන් නාවූ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අද්දස, දුටුයේය. -පෙ- භන්තෙ, ස්වාමීනි; කච්චි, කිමෙක්ද; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සුඛං, සැපසේ; අසයිත්ථ ඉති, සයනය කෙළේදූයි; කුමාර, කුමාරය; එවං, එසේය; සුඛං, සැපසේ; අසයිත්ථං, සයනය කෙළෙමි. ලොකෙ, ලොකයෙහි; යෙචපන, යමෙක් වනාහි; සුඛං, සැපසේ; සෙන්ති, සයනය කෙරෙද්ද; අහං, මම; තෙසං, ඔවුනතුරෙන්; අඤ්ඤතරො ඉති, එක්තරා කෙණෙක් වෙම්යි (වදාළේය ; භන්තෙ, ස්වාමීන්වහන්ස; හෙමන්තිකා, හිමසෘතුව සම්බන්ධවූ; රත්ති, රාත්‍රි තොමෝ; සීතා, ශීතවන්නීය; අන්තරට්ඨකො, නවත් මැදින් දෙ මස අතරෙහිවූ අටදවස; හිමපාතසමයො, පිණිවැටෙන කාල යයි; ගොකණ්ඨකහතා, ගොනුන්ගේ කුරවලින් නසන ලද්දවූ (හෙවත්) ගොනුන් ආක්‍රමණය කරණ ලද්දවූ; භූමි, භූමිය; ඛරා, පරුෂය; පණ්ණසන්ථරො, ස්වයංපතිත පත්‍රාස්තරණය; තනුකො, තුනීය; රුක්ඛස්ස, වෘක්ෂයාගේ; පත්තානි, පත්‍රයෝ; විරලානි, විරලය(තුනීය); කාසායානි වත්ථානි, කසටවත්; සීතානි, සිහිල්ය; සීතො, සීත වූ; වෙරම්භවාතොච, සිව්දිගින් හමන වාතයද; වාති, හමයි; අථචපන, එසේ නමුත්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එවං ආහ, මෙසේ කිය යි; (කෙසේද) කුමාර කුමාරය; එවං, එසේය; සුඛං, සැපසේ; අසයිත්ථං, සයනය කෙළෙමි; ලොකෙ, ලොකයෙහි, යෙචපන, යමෙක් වනාහි; සුඛං, සැපසේ, සෙන්ති, සයනය කෙරෙද්ද; අහං, මම; තෙසං, ඔවුන් අතුරෙන්; අඤ්ඤතරො ඉති, එක්තරා

බමෙය්‍ය තථා නං ව්‍යාකරෙය්‍යාසි, තං කිම්මඤ්ඤසි කුමාර ඉධස්ස ගහපතිස්ස වා ගහපතිපුත්තස්ස වා කූටාගාරං උල්ලිත්තාවලිත්තං නිවාතං ඵුස්සිතග්ගලං පිහිතවාතපානං තත්‍රස්ස පල්ලඞ්කො ගොණකත්ථතො පටිකත්ථතො පටලිකත්ථතො කාදලිමිගපවර පච්චත්ථරණො ස උත්තරච්ඡදො උභතො ලොහිත කූපධානො තෙලප්පදීපො චෙත්ථ ඣායෙය්‍ය චතස්සො ච පජාපතියො මනාප මනාපෙන පච්චුපට්ඨිතාස්සු තං කිම්මඤ්ඤසි කුමාර සුඛං වා සො සයෙය්‍ය නොවා කථං වා තෙ එත්ථ හොතීති, සුඛං සො භන්තෙ සයෙය්‍ය යෙ ච පන ලොකෙ සුඛං සෙන්ති සො තෙසං අඤ්ඤතරොති, තං කිම්මඤ්ඤසි කුමාර අපි නු තස්ස ගහපතිස්ස වා ගහපති පුත්තස්ස වා උප්පජ්ජෙය්‍යුං රාගජා පරිළාහා කායිකා වා චෙතසිකා

කෙණෙක කියාසි; කුමාර, කුමාරය; තෙනහි, එසේ වීනම්; එත්ථ, මේ කාරණයෙහි; තං එව, තාම; පටිපුච්ඡිස්සාමි, ප්‍රතිපුච්ඡා කරන්නෙමි (පිළිවිසින්නෙමි); තෙ, තට; යථාකමෙය්‍ය, යම්සේ රුචි වන්නේද (වැටහෙන්නේද); තථා එසේ; නං, එය; ව්‍යාකරෙය්‍යාසි, ප්‍රකාශකරව; කුමාර, කුමාරය; තංකිංමඤ්ඤසි, ඒ කුමැයි හඟනෙහිද; ඉධ, මේ ලොකයෙහි, ගහපතිස්සවා, ගෘහපතියෙකුට හෝ; ගහපතිපුත්තස්සවා, ගෘහපති පුත්‍රයෙකුට හෝ; උල්ලිත්තාවලිත්තං, ඇතුලත පිටත ආලෙප (සුනුපිරියම්) කරණ ලද්දාවූ; නිවාතං, නිගීත වා කවුලු ඇත්තාවූ, ඵුස්සිතග්ගලං, ඔබ්බවන ලද අගුලු ඇත්තාවූ; පිහිතවාතපානං, පියන ලද වාකවුලු ඇත්තාවූ; කූටාගාරං අස්ස, කුළුගෙයක් වන්නේද; තත්‍ර, එහි; ගොණකත්ථතො, කොඳුපලසින් අතුරණ ලද්දාවූ; පටිකත්ථතො, සුදු එළු ලොම් ඇතිරියෙන් අතුරණ ලද්දාවූ; පටලිකත්ථතො, ඝණපුප් ඇතිරියෙන් අතුරණ ලදාවූ, කාදලිමිගපවරපච්චත්ථරණො, කෙසෙල් මුව සමින් කරණ ලද උතුම් පසතුරුණු ඇත්තාවූ; ස උත්තරච්ඡදො, උඩුවියන් සහිතවූ; උභතොලොහිත කූපධානො, දෙපාශ්වයෙහි තබන ලද ලෙහෙවන් කොට්ට ඇත්තාවූ; පල්ලඞ්කො අස්ස, පර්‍ය්‍යඞ්කයක් වන්නේද; එත්ථ, මෙහි; තෙලප්පදීපොච, තෙල් පහනකුත්; ඣායෙය්‍ය, දල්වන්නේද; චතස්සොච පජාපතියො භාර්‍ය්‍යාවරු සතර දෙනෙකුත් මනාප මනාපෙන, මනාප මනාප වූ උපස්ථාන විධානයෙන් (මනපිනවන අයුරින්); පච්චුපට්ඨිතාඅස්සු, එළඹ සිටියෝ වන්නාහුද; කුමාර, කුමාරය; තංකිම්මඤ්ඤසි, ඒ කුමැයි හඟනෙහිද; සො, හෙතෙම; සුඛං, සැපසේ; සයෙය්‍යවා, සයනය කරන්නේ හෝ වේද; නොවා, එසේ නොවන්නේ හෝ වේද; තෙ, තට; එත්ථ, මෙහි; (මේ කරුණෙහි) කථංවා, කෙසේ හෝ, හොතීති,

වා යෙහි සො රාගජෙහි පරිළාහෙහි පරිඩය්හමානො දුක්ඛං සයෙය්‍යාති, එවං භන්තෙ යෙහි ඛො සො කුමාර ගහපති වා ගහපති පුත්තො වා රාගජෙහි පරිළාහෙහි පරිඩය්හමානො දුක්ඛං සයෙය්‍ය සො රාගො තථාගතස්ස පහීණො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො අයතිං අනුප්පාද ධම්මො, තස්මාහං සුඛමසයිත්ථං, තං කිම්මඤ්ඤසි කුමාර අපිනු තස්ස ගහපතිස්ස වා ගහපතිපුත්තස්ස වා උප්පජ්ජෙය්‍යුං දොසජා පරිළාහා -පෙ- උප්පජ්ජෙය්‍යුං මොහජා පරිළාහා කායිකා වා චෙතසිකා වා යෙහි සො මොහජෙහි පරිළාහෙහි පරිඩය්හමානො දුක්ඛං සයෙය්‍යාති, එවං භන්තෙ, යෙහි ඛො සො කුමාර ගහපති වා ගහපතිපුත්තො වා මොහජෙහි පරිළාහෙහි පරිඩය්හමානො දුක්ඛං සයෙය්‍ය සොමොහො තථාගතස්ස පහීණො උච්ඡින්නමූලො තලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාද ධම්මො. තස්මාහං සුඛමසයිත්ථං'ති.

අදහස් වේදැයි, භන්තෙ, ස්වාමීන්වහන්ස; සො, හෙතෙම; සුඛං, සැපසේ; සයෙය්‍ය, සයනය කරන්නේය (හෝනේය); -පෙ- කුමාර, කුමාරය; තංකිම්මඤ්ඤසි, ඒ කුමැයි හඟනෙහිද; අපිනු, යලිදු; තස්ස ගහපතිස්සවා, ඒ ගැහැවියාට හෝ; ගහපතිපුත්තස්සවා, ඒ ගැහැවිපුතුට හෝ; රාගජා, රාගයෙන් උපන්නාවූ; කායිකාවා, කයෙහි හටගත්තාවූ හෝ; චෙතසිකා වා, සිතෙහි හටගත්තාවූ හෝ; පරිළාහා, හාත්පස දැහයෝ; උප්පජ්ජෙය්‍යුං, උපදින්නාහුය, සො, හෙතෙම; යෙහි, යම්බඳු වූ; රාගජෙහි, රාගයෙන් උපන්නාවූ; පරිළාහෙහි, හාත්පස දැහවලින් පරිඩය්හමානො, දවෙනු ලබන්නේ; දුක්ඛං, දුකසේ; සයෙය්‍ය ඉති, සයනය කරන්නේ නම් එබඳු දැහයෝයි. භන්තෙ, ස්වාමීන්වහන්ස; එවං, එසේය; කුමාර, කුමාරය; සො ඛො ගහපතිවා, ඒ ගෘහපති තෙමේ හෝ; ගහපති පුත්තොවා, ඒ ගෘහපති පුත්‍රතෙමේ හෝ; රාගජෙහි, රාගයෙන් හටගත්තාවූ; යෙහි පරිළාහෙහි; යම්බඳු වූ හාත්පස දැවීම්වලින්; පරිඩය්හමානො, දැවෙනුලබන්නේ; දුක්ඛං, දුකසේ; සයෙය්‍ය, සයනය කරන්නේද; සො රාගො, ඒ රාගයතෙම; තථාගතස්ස, තථාගතයානන්ගේ; පහීණො, ප්‍රහීණය; උච්ඡින්නමූලො, උපුටනලද මුල් ඇත්තේය; තාලාවත්ථුකතො, තාලාවස්තුකෘතය; (කරටිය කපන ලද තල්ගසක්මෙන් කරණ ලද්දෙය) අනභාවකතො, නැවත නූපදිනා පරිදි කරණ ලද්දේය, ආයතිං, මත්තෙහි; අනුප්පාද ධම්මො, නොසිපැත්ම ස්වභාවකොට ඇත්තේය; තස්මා, එහෙයින්; අහං, මම; සුඛං, සැපසේ, අසයිත්ථං, සයනය කොළෙම්. -පෙ-අසයිත්ථං ඉති, සයනය කොළෙම්යි වදාළේය.

1. සබ්බදා වෙ සුඛං සෙති බ්‍රාහ්මණො පරිනිබ්බුතො,
යො න ලිම්පති කාමෙසු සීතිභූතො නිරූපධි.

2. සබ්බා ආසත්තියො ඡෙත්වා විනෙය්‍ය හදයෙ දරං,
උපසන්තො සුඛං සෙති සන්තිං පප්පුය්‍ය චෙතසො'ති.

7. තීනිමානි භික්ඛවෙ දෙවදූතානි, කතමානි තීනි, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො කායෙන දුච්චරිතං චරති වාචාය දුච්චරිතං චරති මනසා දුච්චරිතං චරති සො කායෙන දුච්චරිතං චරිත්වා වාචාය දුච්චරිතං චරිත්වා මනසා දුච්චරිතං චරිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා නානා බාහාසු ගහෙත්වා යමස්ස රඤ්ඤො දස්සෙන්ති අයං දෙව පුරිසො අමත්තෙය්‍යො අපෙත්තෙය්‍යො

---

1. 2. පරිනිබ්බුතො, ක්ලේශ පරිනිර්වාණයෙන් පිරිනිවියාවූ; (කෙලෙස්ගිනි නිවීමෙන් නිවුනාවූ); බ්‍රාහ්මණො, ක්ෂීණාශ්‍රව බ්‍රාහ්මණ තෙම; සබ්බදා, සියලුකල්හි; වෙ, ඒකාන්තයෙන්; සුඛං, සැපසේ; සෙති, සයනයකෙරෙයි, යො, යමෙක්තෙම; කාමෙසු, වස්තුකාම ක්ලේශකාමයන්හි; නලිම්පති, තෘෂ්ණාදෘෂ්ට්‍යාලෙපයෙන් ආලිප්ත නුවූයේද; සීතිභූතො, (චිත්තාභ්‍යන්තරය තවන කෙලෙසුන්ගේ අභාවයෙන්) සිහිල්වූයේවේද, නිරූපධි, ක්ලේශොපධීන්ගේ අභාවයෙන්) උපධිරහිතවූයේද; (හෙතෙම,) සබ්බා ආසත්තියො, සියලු තෘෂ්ණාවන්; ඡෙත්වා, ඡේදනයකොට (සිඳ); හදයෙ දරං, හෘදය නිශ්‍රිතදරථය (හෘදය ඇසුරුකොටඇති විඩාව ; විනෙය්‍ය, ව්‍යුපසම නයකොට; උපසන්තො, සන්සිඳුනේ; චෙතසො, චිත්තයාගේ, සන්තිංපප්පුය්‍ය, ශාන්තියට පැමිණ; සුඛංසෙති, සැපසේ හොවී.

7. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානිතීනි දෙවදූතානි, මේ දෙවදූතයෝ තුන්දෙනෙක් වෙත්; කතමානි තීනි, ඒ තුන්දෙන කවරහුද යත්?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චො, ඇතැම් කෙණෙක්; කායෙන, කායද්වාරයෙන්; දුච්චරිතං චරති, දුශ්චරිත කරයිද (හෙවත්) දුශ්චරිතයෙහි හැසිරෙයිද;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තමෙනං, ඒ මොහු; නිරයපාලා, නිරය පාලයෝ; නානා බාහාසු, වෙනවෙනම හස්තයෙන්; ගහෙත්වා, අල්වාගෙණ; යමස්ස රඤ්ඤො, යමරජහට; දස්සෙන්ති, දක්වත්; (කෙසේද) දෙව, දෙව දෙවයන්වහන්ස; අයංපුරිසො, මේ පුරුෂතෙම, අමත්තෙය්‍යො, මවට හිතනුවූයේය (හෙවත්) මව් කෙරෙහි මොනවට නොපිළිපැද් දේය; අපෙත්තෙය්‍යො, පියාට හිතවත්නුවූයේය;(පියාකෙරෙහි මනාකොට නොපිළිපැද්දේය; අසාමඤ්ඤො, ශ්‍රමණයන්ට හිතනුවූයේය

අසාමඤ්ඤා අබ්‍රහ්මඤ්ඤා න කුලෙජෙට්ඨාපචායී, ඉමස්ස දෙවො දණ්ඩං පණෙතූති, තමෙනං භික්ඛවෙ යමො රාජා පඨමං දෙව දූතං සමනුයුඤ්ජති සමනුගාහති සමනුභාසති. අම්භො පුරිස නත්වං අද්දස මනුස්සෙසු පඨමං දෙවදූතං පාතුභූතන්ති, සො එවමාහ නාද්දසං භන්තෙති, තමෙනං භික්ඛවෙ යමො රාජා එවමාහ අම්භො පුරිස න ත්වං අද්දස මනුස්සෙසු ඉත්ථිං වා පුරිසං වා ආසීතිකං වා නාවුතිකං වා වස්සසතිකං වා ජාතියා ජිණ්ණං ගොපානසිවඞ්කං භොග්ගං දණ්ඩපරායණං පවෙධමානං ගච්ඡන්තං ආතුරං ගතයොබ්බනං ඛණ්ඩදන්තං පලිතකෙසං විලූනං ඛලිතං සිරෙ වලිතං තිලකාහතගත්තන්ති, සො එවමාහ අද්දසං භන්තෙති, තමෙනං

(ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි මොනවට පිළි නොපැද්දේය); අබ්‍රහ්මඤ්ඤා, ක්ෂීණාශ්‍රව බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි මනාව නොපිළිපැද්දේය; න කුලෙජෙට්ඨාපචායී, කුලදෙටුවන් නොපිදූයේය; ඉමස්ස, මොහට; දෙවො, දෙවයන්වහන්සේ; දණ්ඩං, දඬු; පණෙතූඉති පණවයි (කියායි); භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තමෙනං, ඒ මොහු (ඒ මොහු ගෙන්); යමොරාජා, යමරජතෙම; පඨමංදෙවදූතං, පළමුවන දෙව දූතයා සමනුයුඤ්ජති, අනුයොග වනටනන්වා විචාරයි; සමනුගාහති, ලබ්ධියෙහි පිහිටුවමින් විචාරයි; සමනුභාසති, කාරුණ්‍යගන්වා විචාරයි; කෙසේද) අම්භොපුරිස, එම්බල පුරුෂය; ත්වං, තෝ; මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍ය විෂයෙහි(මිනිසුන් අතුරෙහි);පාතුභූතං, පහළවූ; පඨමං දෙවදූතං, පළමුවන දෙවදූතයා; න අද්දසඉති, නුදුටුයෙහිදැයි; සො, හෙතෙම; එවංආහ, මෙසේ කියයි; (කෙසේද) භන්තෙ, ස්වාමීනි; න අද්දසංඉති, නුදුටුයෙමියි කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යමොරාජා, යමරජතෙම; තමෙනං, ඒ මොහුට; එවං, මෙසේ; ආහ, කියයි; අම්භොපුරිස, එම්බල පුරුෂය; ත්වං, තෝ; මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍ය යන් විෂයෙහි; (මිනිස්ලෙව්හි); ජාතියා, ඉපදීමෙන්; ආසීතිකංවා, අසූවයස් ඇත්තාවූ හෝ; නාවුතිකංවා, අනූවයස්වූ හෝ; වස්සසතිකංවා, ශතවර්ෂයක් ගියාවූ හෝ (අවුරුදු සියක් ඇත්තාවූ හෝ); ජිණ්ණං, ජරාජීර්ණවූ; ගොපානසිවඞ්කං, ගොනැස්සක්සේ වක්වූ; භොග්ගං, මැදින් බිඳුනාවූ (හෙවත්) ඉදිරියට නැමුනාවූ; දණ්ඩපරායනං, සැරයටිය පිහිට කොට ඇත්තාවූ; පවෙධමානං, වෙවුලමින්; ගච්ඡන්තං, යන්නාවූ; ආතුරං, ජරාවෙන් ආතුරවූ; ගතයොබ්බනං, ඉක්මගිය යොවුන්වයස් ඇත්තාවූ; ඛණ්ඩදන්තං, කැඩුනාවූ (වැටුනාවූ දත් ඇත්තාවූ; පලිතකෙසං, පැසුනු කෙස් ඇත්තාවූ; විලූනං, ඉදිරීගිය කෙස් ඇත්තාවූ (ඛල්ලාටශීර්ෂවූ); ඛලිතංසිරෙ, මහාඛල්ලාට ශීර්ෂවූ (මුඩුවූ හිස ඇති); වලිතං, හටගත්වලි(රැළි) ඇත්තාවූ; තිලකා

භික්ඛවෙ යමො රාජා එවමාහ අම්භො පුරිස තස්ස තෙ විඤ්ඤුස්ස සතො මහල්ලකස්ස න එතදහොසි. අහම්පි ඛොම්හි ජරාධම්මො ජරං අනතීතො හන්දාහං කල්‍යාණං කරොමි කායෙන වාචාය මනසාති, සො එවමාහ නාසක්ඛිස්සං භන්තෙ පමාදස්සං භන්තෙති, තමෙනං භික්ඛවෙ යමො රාජා එවමාහ අම්භො පුරිස පමාදවතාය න කල්‍යාණමකාසි කායෙන වාචාය මනසා තග්ඝ ත්වං අම්භො පුරිස තථා කරිස්සන්ති යථා තං පමත්තං, තං ඛොපනෙතං පාපං කම්මං නෙව මාතරා කතං න පිතරා කතං න භාතරා කතං න භගිනියා කතං න මිත්තාමච්චෙහි කතං න ඤාතිසාලොහිතෙහි කතං න දෙවතාහි කතං න සමණබ්‍රාහ්මණෙහි කතං අථඛො තයාවෙතං පාපං කම්මං කතං ත්වඤ්ඤෙවෙතස්ස විපාකං පටිසංවෙදිස්සසීති, තමෙනං

හතගත්තං, තලකෑලලින් ගැවසීගත් සිරුර ඇත්තාවූ; ඉත්ථිංවා, ස්ත්‍රියක් හෝ; පුරිසං වා, පුරුෂයෙක් හෝ; න අද්දසඉති, නුදුටුයෙහිද්දැයි කියායි; සො, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; ආහ, කියයි; භන්තෙ, ස්වාමීනි; අද්දසංඉති, දුටුයෙමියි කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, යමොරාජා, යමරජතෙම; තමෙනං, ඒ මොහුට; එවං, මෙසේ; ආහ, කියයි; අම්භොපුරිස, භොල පුරුෂය; විඤ්ඤුස්ස සතො, නුවණැත්තාවූම; මහල්ලකස්ස, මහලුවූ; තස්සතෙ, ඒ තට; න එතදහොසි, මේසිත නොවීද; අහම්පිඛො, මමද වනාහි; ජරාධම්මො අම්හි ජරාස්වභාවකොට ඇත්තෙක්වෙමි; ජරං, ජරාව; අනතීතො, නොඉක්ම වූයෙක්වෙමි; හන්ද, එබැවින්; අහං, මම; කායෙන, කායද්වාරයෙන්ද; වාචාය, වාග්ද්වාරයෙන්ද; මනසා, මනොද්වාරයෙන්ද; කල්‍යාණං, යහපතක්(පිණක්);කරොමිඉති, කරමියි කියායි;=භන්තෙ, ස්වාමීනි; පමාදස්සංඉති, ප්‍රමාද උනෙමියි කියායි;=අම්භොපුරිස, එම්බල පුරුෂය; පමාදවතාය, ප්‍රමාදවත් බැවින්;=න අකාසි, නොකෙළෙහිය; අම්භොපුරිස, එම්බා පුරුෂය; තග්ඝ, එහෙයින්, තංපමත්තං, ඒ ප්‍රමාදවූවහුට; යථා, යම්සේද; ත්වං, තට තථාකරිස්සන්ති, එපරිද්දෙන් කරන්නෙම් කියායි; තංඛො පනෙතං පාපංකම්මං, ඒ මේ පාපකර්මය වනාහි; මාතරා, මවු විසින්; නඑවකතං, නොකරණලද්දේමය; පිතරා, පියාවිසින්; න කතං, නොකරණ ලද්දේය; භාතරා, සහෝදරයා විසින්;= භගිනියා, නැගනිය විසින්;=මිත්තාමච්චෙහි, මිත්‍රාමාත්‍යයන් විසින්;=ඤාතිසාලොහිතෙහි, සහලේ නෑයන් විසින්;=දෙවතාහි, දෙවතාවන් විසින්;=සමණ බ්‍රාහ්මණෙහි, මහණ බමුණන් විසින්;= නකතං නොකරණ ලද්දේය; අථඛො, සළිදු තයාඑව, තා විසින්ම; එතංපාපංකම්මං, මේ පාපකර්මය; කතං, කරණ ලද්දේය; ත්වංඑව, තෝම; එතස්ස, මේ පාපකර්මයාගේ; විපාකං, විපාකය; පටිසංවෙදිස්සසීති, විඳින්නෙහිය කියායි; භික්ඛවෙ,

භික්ඛවෙ යමො රාජා පඨමං දෙවදූතං සමනුයුඤ්ජිත්වා සමනුභාසිත්වා දුතියං දෙවදූතං සමනුයුඤ්ජති සමනුගාහති සමනුභාසති අම්භො පුරිස! න ත්වං අද්දස මනුස්සෙසු දුතියං දෙවදූතං පාතුභූතන්ති, සො එවමාහ නාද්දසං භන්තෙති, තමෙනං භික්ඛවෙ යමො රාජා එවමාහ අම්භො පුරිස න ත්වං අද්දස මනුස්සෙසු ඉත්ථිං වා පුරිසං වා ආබාධිකං දුක්ඛිතං බාළ්හගිලානං සකෙ මුත්තකරීසෙ පලිපන්නං සෙමානං අඤ්ඤෙහි වුට්ඨාපියමානං අඤ්ඤෙහි සංවෙසියමානන්ති, සො එවමාහ අද්දසං භන්තෙති, තමෙනං භික්ඛවෙ යමො රාජා එවමාහ අම්භො පුරිස තස්ස තෙ විඤ්ඤුස්ස සතො මහල්ලකස්ස න එතදහොසි අහම්පි ඛොම්හි ව්‍යාධිධම්මො ව්‍යාධිං අනතීතො හන්දාහං කල්‍යාණං කරොමි කායෙන වාචාය මනසාති, සො එවමාහ නාසක්ඛිස්සං භන්තෙ පමාදස්සං භන්තෙති, තමෙනං භික්ඛවෙ යමො රාජා එවමාහ අම්භො පුරිස පමාදවතාය න කල්‍යාණමකාසි කායෙන වාචාය මනසා තග්ඝ ත්වං අම්භො පුරිස තථා කරිස්සන්ති යථා තං පමත්තං තං ඛො පනෙතං පාපං කම්මං නෙව මාතරා කතං න පිතරා කතං න භාතරා කතං න භගිනියා කතං න මිත්තාමච්චෙහි කතං න ඤාතිසාලොහිතෙහි කතං න දෙවතාහි කතං න සමණබ්‍රාහ්මණෙහි කතං අථ ඛො තයාවෙතං පාපං කම්මං කතං ත්වඤ්ඤෙව තස්ස විපාකං පටිසංවෙදිස්සසීති, තමෙනං භික්ඛවෙ යමො රාජා දුතියං දෙවදූතං සමනුයුඤ්ජිත්වා සමනු

මහණෙනි; යමොරාජා, යමරජතෙම; තමෙනං, ඒ මොහු (ඒ ඔහු ගෙන්); පඨමං දෙවදූතං, පළමුවන දෙවදූතයා; සමනුයුඤ්ජිත්වා, අනුයොගවතට නන්වා විචාරා; සමනුගාහිත්වා, ලබ්ධියෙහි පිහිටුවා, සමනුභාසිත්වා, කරුණු ගන්වා විචාරා; දුතියං දෙවදූතං දෙවෙනි දෙවදූතයා–පෙ–මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍යයන් විෂයෙහි; ආබාධිකං, ව්‍යාධියෙන් පීඩිතවූ; දුක්ඛිතං, දුකට පැමිණියාවූ; බාළ්හගිලානං, දැඩි ගිලන්බැව් ඇත්තාවූ; සකෙමුත්තකරීසෙ, ස්වකීය මලමූත්‍රයෙහි; පලිපන්නං, පිළිපන්නාවූ තැවරී ඉන්නාවූ); සෙමානං, සයනයකරන්නාවූ; අඤ්ඤෙහි, අන්‍යයන් විසින්; වුට්ඨාපියමානං, නැගුටුවනු ලබන්නාවූ; අඤ්ඤෙහි, අනුන්විසින්; සංවෙසියමානං, සංවෙසය කරවනු (හොවනු) ලබන්නාවූ; ඉත්ථිං වා, ස්ත්‍රියක් හෝ; පුරිසං වා, පුරුෂයෙක් හෝ; න අද්දස ඉති, නුදුටුයෙහිදැයි;–පෙ–ව්‍යාධිධම්මො, ව්‍යාධිය ස්වභාවකොට ඇත්තෙක් වූයෙමි; ව්‍යාධිං, ව්‍යාධිය; අනතීතො, නො ඉක්මවූයෙමි; –පෙ–පාතුභූතං, පහළවූ; තතියං දෙවදූතං, තුන්වෙනි දෙවදූතයා; අද්දස ඉති, දුටුයෙහිදැයි;—පෙ—

ගාහිත්වා සමනුභාසිත්වා තතියං දෙවදූතං සමනුයුඤ්ජති සමනුගාහති සමනුභාසති අම්භො පුරිස න ත්වං අද්දස මනුස්සෙසු තතියං දෙවදූතං පාතුභූතන්ති, සො එවමාහ නාද්දසං භන්තෙති, තමෙනං භික්ඛවෙ යමො රාජා එවමාහ අම්භො පුරිස න ත්වං අද්දස මනුස්සෙසු ඉත්ථිං වා පුරිසං වා එකාහමතං වා වීහමතං වා තීහමතං වා උද්ධුමාතකං විනීලකං විපුබ්බකජාතන්ති, සො එවමාහ අද්දසං භන්තෙති, තමෙනං භික්ඛවෙ යමො රාජා එවමාහ අම්භොපුරිස තස්ස තෙ විඤ්ඤුස්ස සතො මහල්ලකස්ස න එතදහොසි අහම්පි ඛොම්හි මරණධම්මො මරණං අනතීතො හන්දාහං කල්‍යාණං කරොමි කායෙන වාචාය මනසාති, සො එවමාහ නාසක්ඛිස්සං භන්තෙ පමාදස්සං භන්තෙති, තමෙනං භික්ඛවෙ යමො රාජා එවමාහ අම්භො පුරිස පමාදවතාය න කල්‍යාණමකාසි කායෙන වාචාය මනසා තග්ඝ ත්වං අම්භො පුරිස තථා කරිස්සන්ති යථා තං පමත්තං තං ඛො පනෙතං පාපං කම්මං නෙව මාතරා කතං න පිතරා කතං න භාතරා කතං න භගිනියා කතං න මිත්තාමච්චෙහි කතං න ඤාතිසාලොහිතෙහි කතං න දෙවතාහි කතං න සමණබ්‍රාහ්මණෙහි කතං, අථ ඛො තයාවෙතං පාපං කම්මං කතං ත්වඤ්ඤෙව එතස්ස විපාකං පටිස වෙදිස්සසීති තමෙනං භික්ඛවෙ යමොරාජා තතියං දෙවදූතං සමනුයුඤ්ජිත්වා සමනුගාහිත්වා සමනුභාසිත්වා තුණ්හී හොති, තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා පඤ්චවිධ බන්ධනං නාම කාරණං කරොන්ති. තත්තං අයොබිලං හත්ථෙ ගමෙන්ති තත්තං අයොබිලං දුතියස්මිං හත්ථෙ ගමෙන්ති තත්තං අයොබිලං පාදෙ

මනුස්සෙසු මනුෂ්‍යයන් විෂයෙහි; එකාහමතංවා, මැරී එක් දවසක් ඉක්මගියාවූ හෝ; වීහමතං වා, මැරී දෙදවසක් ඉක්ම ගියාවූ හෝ; තීහමතංවා, මැරී තුන්දිනක් ඉක්මුනාවූ හෝ; උද්ධුමාතකං, කුච්ඡිතව ඉදිමුනාවූ විනීලකං, කුච්ඡිතව වෙසෙසින් නිල්වූ; විපුබ්බකජාතං, වෙසෙසින් හටගත් කුච්ඡිතපූයා ඇත්තාවූ; ඉත්ථිංවා, ස්ත්‍රියක් හෝ; පුරිසංවා, පුරුෂයෙක් හෝ; න අද්දසඉති, නුදුටුයෙහිදැයි?;-පෙ- තුණ්හී හොති, තුෂ්ණීම්භූතවෙයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තමෙනං, ඒ මොහු; නිරයපාලා, නිරයපාලයෝ; පඤ්චවිධ බන්ධනංනාම, පඤ්ච ප්‍රකාරවධබන්ධනය නම්වූ; කාරණං, කම්කටුල්ලක්; කරොන්ති, කෙරෙත්; තත්තං, රත්වූ; අයොබිලං, අයොමය හුලක් (තල්කඳක් පමණ වූ යහුලක්); හත්ථෙ, අතෙහි; (තුන්ගව් පමණ සිරුරැති ඔහුගේ දකුණතෙහි) ගමෙන්ති, ප්‍රවෙශකරත් (ගසත්); තත්තං, තත්වූ; අයොබිලං, යහුලක්; දුතියස්මිං හත්ථෙ, දෙවෙනි අතෙහි (වමතෙහි); ගමෙන්ති, ප්‍රවෙශකරත්;-පෙ-පාදෙ, දක්ෂිණ පාදයෙහි, -පෙ-උරස්මිංමජ්ඣෙ උරමැදෙහි; ගමෙන්ති, ගසත්;

ගමෙන්ති තත්තං අයොබිලං දුතියස්මිං පාදෙ ගමෙන්ති. තත්තං අයොබිලං මජ්ඣෙ උරස්මිං ගමෙන්ති සො තත්‍ථ දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියති න ච තාව කාලං කරොති යාව න තං පාපං කම්මං ව්‍යන්තී හොති, තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා සංවෙසෙත්වා කුඨාරීහි තච්ඡන්ති සො තත්‍ථ දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියති. න ච තාව කාලං කරොති යාව න තං පාපං කම්මං ව්‍යන්තී හොති, තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා උද්ධපාදං අධොසිරං ඨපෙත්වා වාසීහි තච්ඡන්ති—පෙ—තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා රථෙ යොජෙත්වා ආදිත්තාය භූමියා සම්පජ්ජලිතාය සජොතිභූතාය සාරෙන්තිපි පච්චාසාරෙන්තිපි—පෙ—තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා මහන්තං අඞ්ගාරපබ්බතං ආදිත්තං සම්පජ්ජලිතං සජොතිභූතං ආරොපෙන්තිපි ඔරොපෙන්තිපි තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා උද්ධපාදං අධොසිරං ගහෙත්වා තත්තාය ලොහකුම්භියා පක්ඛිපන්ති ආදිත්තාය සම්පජ්ජලිතාය සජොතිභූතාය සො තත්‍ථ ඵෙනුද්දෙහකං

උරමැදෙහි; ගමෙන්ති, ගසත්; තත්‍ථ, එහි; සො, හෙතෙම; දුක්ඛා, දුක්වූ; තිප්පා, තීව්‍රවූ; (ඉවසිය නොහැකිවූ); කටුකා, කෲරවූ; (කුළුවූ) වෙදනා, වෙදනාවන්; වෙදියති, විඳී; යාව, යම්තාක්, තංපාපංකම්මං ඒ පාපකර්මය; නව්‍යන්තීහොති, විනාශ නොවේද (හෙවත්) නොගෙවේද; තාව, ඒතාක්; නචකාලංකරොති, කළුරිය නොකෙරෙයි; -පෙ- සංවෙසෙත්වා, (ජ්වලිතවූ ලොහොමය පෘථිවියෙහි තුන්ගව් පමණවූ අත්බැව) හොවවා; කුඨාරීහි, (පියසිපමණවූ) කෙටේරිවලින්; තච්ඡන්ති, සසිත්; -පෙ- උද්ධපාදං, පාඋඩුකුරුකොට; අධොසිරං, හිස යටිකුරුකොට; ඨපෙත්වා, තබා; වාසීහි, (මහකුලු පමණවූ) වෑවලින්; තච්ඡන්ති, සසිත්; -පෙ- රථෙ; (සර්වප්‍රකාරයෙන් ප්‍රජ්වලිතවූ) රථයෙහි; යොජෙත්වා, යොදා (බැඳ); අදිත්තාය, ගින්නෙන් දිලිසෙන්නාවූ; සම්පජ්ජලිතාය, වෙසෙසින් ඇවිල පවත්නාවූ; සජොතිභූතාය, ගිනිසහිතවූ; භූමියා, භූමියෙහි; සාරෙන්තිපි, ඉස්සරහටයාමද කරවත්; පච්චාසාරෙන්තිපි, පස්සටයාමද කරවත්; -පෙ- ආදිත්තං, ගින්නෙන් දිලිසෙන්නාවූ; සංපජ්ජලිතං, වෙසෙසින් ඇවිල පවත්නාවූ; සජොතිභූත , ගිණිසහිතවූ. මහන්තං, මහත්වූ; මහාකූලුගෙයක් පමණවූ; අඞ්ගාරපබ්බතං, අඟුරුපව්වට; ආරොපෙන්තිපි, නැගීමද කරවත්; ඔරොපෙන්තිපි, බැස්සීමද කරවත්; -පෙ- උද්ධපාදං, පාඋඩුකුරුකොට; අධොසිරං හිසයටිකුරුකොට; ගහෙත්වා, (අල්වා) ගෙණ; තත්තාය, තත්වූ; ආදිත්තාය, ආදීප්තවූ; සංපජ්ජලිතාය, සම්ප්‍රජ්වලිතවූ; සජොතිභූතාය, ජ්‍යොති සහිතවූ; ලොහකුම්භියං; ලොහො සැළියෙක්හි; පක්ඛිපන්ති, ප්‍රක්ෂෙප කරත් (දමත්); සො, හෙතෙම; තත්‍ථ, එහි; ඵෙනුද්දෙහකං, පෙනනැගීම ඇතිකොට;

පච්චති, සො තත්‍ථ ඵෙනුද්දෙහකං පච්චමානො සකිම්පි උද්ධං ගච්ඡති සකිම්පි අධො ගච්ඡති සකිම්පි තිරියං ගච්ඡති සො තත්‍ථ දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියති, න ච තාව කාලං කරොති යාව න තං පාපං කම්මං ව්‍යන්තී හොති, තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා මහානිරයෙ පක්ඛිපන්ති; සො ඛො පන භික්ඛවෙ මහානිරයො–

1 චතුක්කණ්ණො චතුද්වාරො විභත්තො භාගසො මිතො,
අයොපාකාරපරියන්තො අයසා පටිකුජ්ජිතො.

2 තස්ස අයොමයා භූමි ජලිතා තෙජසා යුතා,
සමන්තා යොජනසතං ඵරිත්වා තිට්ඨති සබ්බදා'ති.

3 භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ යමස්ස රඤ්ඤො එතදහොසි යෙ කිර භො ලොකෙ පාපකානි කම්මානි කරොන්ති තෙ එවරූපා විවිධා කම්මකාරණා කරීයන්ති අහොවතාහං මනුස්සත්තං ලභෙය්‍යං

පච්චති, පැසේ; සො, හෙතෙම; තත්‍ථ, එහි; ඵෙනුද්දෙහකං, පෙන නැඟීම් ඇතිකොට; පච්චමානො, පැසෙන්නේ; සකිම්පි, වරක්; උද්ධං ගච්ඡති, උඩටයෙයි; සකිම්පි, වරක්; අධොගච්ඡති, යටටයෙයි; සකිම්පි, වරක්; තිරියං, සරසට; ගච්ඡති, යෙයි; –පෙ මහානිරයෙ, මහානරකයෙහි; පක්ඛිපන්ති, බහත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සො ඛොපන මහානිරයො, ඒ මේ මහානරකය වනාහි;

1 චතුක්කණ්ණො, සිව්කොණක් ඇත්තේය; චතුද්වාරො, සිව් දොරටුවක් ඇත්තේය; භාගසො, කොටස් වශයෙන්; විභත්තො, බෙදන ලද්දේය; මිතො, එසේම ප්‍රමාණකරණ ලද්දේය; අයොපාකාර පරියන්තො, අයොමය ප්‍රාකාරයකින් වටකරණ ලද්දේය; අයසා, යක බලකින්; පටිකුජ්ජිතො, වසන ලද්දේය.

2 තස්ස, ඒනිරය සම්බන්ධවූ; අයොමයා, යකඩමයවූ; භූමි, පෘථිවීතොම; ජලිතා (ගිනිගෙණ) දිලසෙන්නීය; තෙජසායුතා අග්නි තෙජසින් යුක්තවන්නීය; සබ්බදා, හැමකල්හී; සමන්තා, හාත්පසින් යොජනසතං සියක් යොදුනක්; ඵරිත්වා, පැතිරගෙණ; තිට්ඨති, සිටී.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භූතපුබ්බං, පූර්ව කාලයෙහි; යමස්ස රඤ්ඤො යමරජහට; එතං අහොසි, මේ සිතවී; භො, පින්වත්නි; ලොකෙ, ලෙව්හී; යෙ කිර, යමෙක් වනාහි; පාපකානි, ලාමකවූ; කම්මානි, කර්මයන් (පව්කම්); කාරොන්ති, කෙරෙද්ද; තෙ ඔව්හුතුමූ; එවරූපා, මෙබඳුවූ; විවිධා, නන්වැදෑරුම්වූ; කම්මකාරණා, කම්හටුලූ;

තථාගතො ච ලොකෙ උප්පජ්ජෙය්‍ය අරහං සම්මාසම්බුද්ධො තං චාහං භගවන්තං පයිරුපාසෙය්‍යං සො ච මෙ භගවා ධම්මං දෙසෙය්‍ය තස්ස චාහං භගවතො ධම්මං ආජානෙය්‍යන්ති, තං ඛො පනාහං භික්ඛවෙ න අඤ්ඤස්ස සමණස්ස වා බ්‍රාහ්මණස්ස වා සුත්වා එවං වදාමි, අපි ච ඛො භික්ඛවෙ යදෙව මෙ සාමඤ්ඤාතං සාමං දිට්ඨං සාමං විදිතං තදෙවාහං වදාමීති.

1 චොදිතා දෙවදූතෙහි යෙ පමජ්ජන්ති මානවා,
තෙ දීඝරත්තං සොචන්ති හීනකායූපගා නරා.
2 යෙ ච ඛො දෙවදූතෙහි සන්තො සප්පුරිසා ඉධ,
චොදිතා නප්පමජ්ජන්ති අරියධම්මෙ කුදාචනං.

කාරියන්ති, කරණුලබත්; අහං, මම; මනුස්සත්තං, මිනිස් බවක්; ලභෙය්‍යං, ලබන්නෙම් නම්; අරහං, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධො; සම්‍යක්සම්බුද්ධවූ; තථාගතොච, තථාගතතෙමේද; ලොකෙ, ලොකයෙහි; උප්පජ්ජෙය්‍ය, උපදින්නේනම්; අහං, මම; තංචභගවන්තං, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පයිරුපාසෙය්‍යං, පයිරුපාසනය කරන් නෙම්නම්; මෙ, මට; සොචභගවා, ඒ භාග්‍යවත් තෙමේද; ධම්මං දෙසෙය්‍ය, දහම් දෙසන්නේනම්; අහංච, මමද; තස්ස භගවතො, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ, ධම්මං, ධර්මය; ආජානෙය්‍යං, දැනගන් නෙම්නම්; අහොවතඉති, අහෝ යෙහෙක කියායි. භික්ඛවෙ මහණෙනි, තංඛොපන, ඒ වනාහි; අහං, මම; අඤ්ඤස්ස, අන්‍යවූ; සමණස්සවා, ශ්‍රමණයෙකුගේ හෝ; බ්‍රාහ්මණස්සවා, බමුණෙකුගේ හෝ, (කිමක්) සුත්වා, අසා; එවං, මෙසේ; නවදාමි, නොකියමි. භික්ඛවෙ; මහණෙනි; අපිචඛො, යළිදු වනාහි; යංඑව, යමක්ම; මෙ මා විසින්; සාමඤ්ඤාතං, තමාම අවබොධකරණ ලද්දේද; සාම, තමාම; දිට්ඨං, දක්නා ලද්දේද; සාමං, තමා; විදිතං, දැනගන්නා ලද්දේද; තංඑව, එයම; අහං, මම; වදාමීති, කියමියි වදාලේය.

1 යෙ මානවා, යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක්; දෙවදූතෙහි, දෙවදූත යන් විසින්; චොදිතා, මෙහෙයනු ලබන්නාහු; පමජ්ජන්ති, ප්‍රමාද වෙද්ද; තෙ නරා, ඒ මනුෂ්‍යයෝ; හීනකායූපගා, ලාමකවූ සිරුරැති බවට (අපායට) පැමිණියෝවී; දීඝරත්තං, දීර්ඝකාලයක් මුළුල්ලෙහි; සොචන්ති, සොක කෙරෙත්.

2 ඉධ, මේ ලොකයෙහි; දෙවදූතෙහි, දෙවදූතයන් විසින්; චොදිතා මෙහෙයන ලද්දාවූ; සන්තො, පණ්ඩිතවූ; යෙචඛො සප්පු රිසා, යම් සත්පුරිසයෝ වනාහී; කුදාචනං, කිසිකලෙකත්; අරිය ධම්මෙ, ආර්‍ය්‍ය ධර්මයෙහි; නප්පමජ්ජන්ති, ප්‍රමාදනොවෙත්ද (ඔහු);

3 උපාදානෙ භයං දිස්වා ජාතිමරණ සම්භවෙ,
අනුපාදා විමුච්චන්ති ජාති මරණ සඞ්ඛයෙ.
4 තෙ ඛොප්පමත්තා සුඛිතා දිට්ඨධම්මාභිනිබ්බුතා,
සබ්බවෙරභයාතීතා සබ්බ දුක්ඛං උපච්චගුන්ති.

9 අට්ඨමියං භික්ඛවෙ පක්ඛස්ස චතුන්නං මහාරාජානං අමච්චා පාරිසජ්ජා ඉමං ලොකං අනුවිචරන්ති, කච්චි බහුමනුස්සා මනුස්සෙසු මත්තෙය්‍යා පෙත්තෙය්‍යා සාමඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤා කුලෙජෙට්ඨාපචායිනො උපොසථං උපවසන්ති පටිජගරොන්ති පුඤ්ඤානි කරොන්තීති, චාතුද්දසියං භික්ඛවෙ පක්ඛස්ස චතුන්නං මහාරාජානං පුත්තා ඉමං ලොකං අනුවිචරන්ති කච්චි බහූමනුස්සා මනුස්සෙසු මත්තෙය්‍යා පෙත්තෙය්‍යා සාමඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤා කුලෙජෙට්ඨාපචායිනො උපොසථං උපවසන්ති පටිජගරොන්ති පුඤ්ඤානි කරොන්තීති.

---

3 ජාතිමරණ සම්භවෙ, ජාතියට හා මරණයට කාරණවූ; උපාදානෙ, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන් දැඩිකොට ගැණීමෙහි; භයංදිස්වා, බියදැක; ජාතිමරණ සංඛයෙ, ජාතිමරණ ක්ෂය සංඛ්‍යාත නිර්වාණයෙහි; අනුපාදා, (කාමාදී චතුර්විධ) උපාදාන ග්‍රහණයනොකොට; (කාමාදීන් විසින් දැඩිකොට නොගෙණ) විමුච්චන්ති, මිදෙත්.

4 අප්පමත්තා, අප්‍රමාද විහරණ ඇත්තාවූ; සුඛිතා, සුවපත්වූ; දිට්ඨධම්මාභි නිබ්බුතා, මෙම අත්බැව්හිම සකලක්ලෙශ නිර්වාපණයෙන් නිවුනාවූ; සබ්බවෙරභයාතීතා, සියලු වෛරබිය ඉක්මෙව්වාවූ, තෙ ඛො, ඒ සත්පුරුෂයෝ වනාහි; සබ්බදුක්ඛං, සකල සංසාර දුක්ඛය; උපච්චගුංඉති, ඉක්මෙව්වාහුයයි (වදාළේය)

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පක්ඛස්ස, පක්ෂය සම්බන්ධිවූ; අට්ඨමියං; අටවෙනි තිථියෙහි; චතුන්නං මහාරාජානං, සිව්වරම් මහ රජදරුවන්ගේ; පාරිසජ්ජා, පිරිසෙහිවූ; අමච්චා, ඇමතියෝ (නොහොත්) පරිවාරක දෙවතාවෝ; ඉමං ලොකං, මේ ලෝකයෙහි; අනුවිචරන්ති අනුවිචරණය කෙරෙත් (හැසිරෙත්); කච්චි, කිමෙක්ද; මනුස්සෙසු, මිනිසුන් අතුරෙහි; බහූමනුස්සා; බොහෝ මනුෂ්‍යයෝ; මත්තෙය්‍යා, මව්කෙරෙහි මොනවටපිළිපන්නාහුද (හෙවත්। මවුට හිතවත්වූවාහුද; පෙත්තෙය්‍යා, පියාට හිතවත්වූවාහුද (හෙවත්) පියා කෙරෙහි මොනවට පිළිපන්නාහුද; සාමඤ්ඤා, ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි යහපත් සේ පිළිපන්නාහුද; බ්‍රහ්මඤ්ඤා, බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි මොනවට පිළිපන්නාහුද; කුලෙජෙට්ඨාපචායිනො, කුලදෙටුවන් පුදද්ද; උපොසථං උපවසන්ති, පෙහෙවස් වෙසෙද්ද (හෙවත්) උපොෂථාඞ්ගයන්

තදහු භික්ඛවෙ උපොසථෙ පණ්ණරසෙ චත්තාරො මහාරාජා සාම
ඤ්ඤෙව ඉමං ලොකං අනුවිචරන්ති කච්චි බහුමනුස්සා මනුස්සෙසු
මත්තෙය්‍යා පෙත්තෙය්‍යා සාමඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤා කුලෙජෙට්ඨාපචා
යිනො උපොසථං උපවසන්ති පටිජගරොන්ති පුඤ්ඤානි කරො
න්තීති. සචෙ භික්ඛවෙ අප්පකා හොන්ති මනුස්සා මනුස්සෙසු
මත්තෙය්‍යා පෙත්තෙය්‍යා සාමඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤා කුලෙජෙට්ඨාපචායි
නො උපොසථං උපවසන්ති පටිජගරොන්ති පුඤ්ඤානි කරොන්ති,
තමෙනං භික්ඛවෙ චත්තාරො මහා රාජා දෙවානං තාවතිංසානං සුධ
ම්මායං සභායං සන්නිසින්නානං සන්නිපතිතානං ආරොචෙන්ති අප්ප
කා ඛො මාරිසා මනුස්සා මනුස්සෙසු මත්තෙය්‍යා පෙත්තෙය්‍යා සාම
ඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤා කුලෙජෙට්ඨාපචායිනො උපොසථං උපවසන්ති පටි
ජගරොන්ති පුඤ්ඤානි කරොන්තීති, තෙන භික්ඛවෙ දෙවා තාවතිංසා
අනත්තමනා හොන්ති දිබ්බා වත භො කායා පරිහායිස්සන්ති පරි

ඉටද්ද; පටිජගරොන්ති, ප්‍රතිජගර උපොසථ කර්මය කෙරෙද්ද;
පුඤ්ඤානි කරොන්තීති, පින්කෙරෙද්දැයි කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙ
නි; පක්ඛස්ස, පක්ෂය සම්බන්ධිවූ; චාතුද්දසියං, තුදුස්වක් දිනයෙහි;
චතුන්නං මහාරාජානං, සිව්වරම් මහරජවරුන්ගේ; පුත්තා පුත්‍රයෝ;
—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තදහු, එදවස් පැමිණියාවූ; පණ්ණ
රසෙ උපොසථෙ, පසළොස්වක් පොහෝදිනයෙහි; චත්තාරො මහා
රාජා, සිව්වරම් රජවරු; සාමංඑව, තුමූම; ඉමංලොකං, මෙලෙව්හි;
අනුවිචරන්ති, අනුවිචරණය කෙරෙත් (හැසිරෙත්);--පෙ--භික්ඛ
වෙ, මහණෙනි; සචෙ ඛො, ඉදින්වනාහි; මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍යයන්
විෂයෙහි; මත්තෙය්‍යා, මවට හිතවත්වූ;--පෙ--පුඤ්ඤානි කරොන්ති,
පින්කෙරෙද්ද; මනුස්සා, එබඳු මනුෂ්‍යයෝ; අප්පකාහොන්ති, ස්වල්ප
වෙද්ද;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තමෙනං, ඒ මේ කරුණු; චත්තා
රො මහාරාජා, සිව්වරම්මහරජවරු; සුධම්මායං, සුධර්මානම්වූ; සභායං,
සභාවෙහි; සන්නිසින්නානං, එක්ව හුන්නාවූ; සන්නිපතිතානං,
රැස්වූ; තාවතිංසානං දෙවානං, තව්තිසාවැසි දෙවියන්ට; ආරොචෙ
න්ති, අරෙවනය කෙරෙත් (කියත්);(කෙසේද) මාරිසා, නිදුකානනි;
මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍යයන්අතුරෙහි; මත්තෙය්‍යා, මවකෙරෙහි යහ
පත්සේ පිළිපන්නාවූ;--පෙ--පුඤ්ඤානි කරොන්ති, පින්කෙරෙද්ද;
(එබඳුවූ) මනුස්සා, මනුෂ්‍යයෝ; අප්පකාඛො, ස්වල්පවෙත්මයකි
යායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙන, ඒවචනයෙන්, තාවතිංසා දෙවා,
තව්තිසාවැසිදෙවියෝ; අනත්තමනාහොන්ති, නොසතුටු සිත් ඇත්
තෝවෙත්; භො, පින්වත්නි; වත, එකාන්තයෙන්; දිබ්බාකායා,
දිව්‍ය නිකායයෝ, පරිහායිස්සන්ති, පිරිහෙන්නාහුය; අසුරකාය,

පූරිස්සන්ති අසුර කායාති, සචෙ පන භික්ඛවෙ බහූ හොන්ති මනුස්සා මනුස්සෙසු මත්තෙය්‍යා පෙත්තෙය්‍යා සාමඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤා කුලෙජෙට්ඨාපචායිනො උපොසථං උපවසන්ති පටිජගරොන්ති පුඤ්ඤානි කරොන්ති, තමෙනං භික්ඛවෙ චත්තාරො මහාරාජා දෙවානං තාවතිංසානං සුධම්මාය සභායං සන්නිසින්නානං සන්නිපතිතානං ආරොචෙන්ති බහූ ඛො මාරිසා මනුස්සා මනුස්සෙසු මත්තෙය්‍යා පෙත්තෙය්‍යා සාමඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤා කුලෙජෙට්ඨාපචායිනො උපොසථං උපවසන්ති පටිජගරොන්ති පුඤ්ඤානි කරොන්තීති, තෙන භික්ඛවෙ දෙවා තාවතිංසා අත්තමනා හොන්ති දිබ්බා වත භො කායා පරිපූරිස්සන්ති පරිහායිස්සන්ති අසුර කායාති.

10 භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ සක්කො දෙවානමින්දො දෙවෙ තාවතිංසෙ අනුනයමානො තායං වෙලායං ඉමං ගාථං අභාසි.

පරිපූරිස්සන්තීති, සම්පූර්ණවන්නාහුයයි කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සචෙපන ඉදින් වනාහි; මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍යයන් අතුරෙහි; මනුස්සා, මනුෂ්‍යයෝ; මත්තෙය්‍යා, මව කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නෝ වෙද්ද;—පෙ—කුලෙජෙට්ඨාපචායිනො, කුලදෙටුවන් පුදන්නෝ වෙද්ද; උපොසථං, පෙහෙවස් (හෙවත්) උපොසථාඞ්ගයන්. උපවසන්ති, උපවාස කෙරෙද්ද; පටිජගරොන්ති, ප්‍රතිජාගර උපොසථය කෙරෙද්ද; පුඤ්ඤානි කරොන්ති, පින්කෙරෙද්ද; (එබඳු අය); බහූහොන්ති, බොහෝවෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තමෙනං, ඒ මේ කාරණය; චත්තාරො මහාරාජා, සිව්වරම් මහ රජවරු; සුධම්මායං සභායං, සුධර්මානම් සභාවෙහි; සන්නිසින්නානං, එක්ව හුන්නාවූ; සන්නිපතිතානං, එකට රැස්වූ; තාවතිංසානංදෙවානං, තව්තිසාවැසි දෙවියන්ට; ආරොචෙන්ති, කියත්; කුමක්ද) මාරිසා, නිදුකානෙනි; මනුස්සෙසු, මිනිසුන් අතුරෙහි; බහූමනුස්සා, බොහෝ මිනිස්සු; මත්තෙය්‍යා, මවට හිතවූවෝය (හෙවත්) මෑනියන් කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නෝය;—පෙ—උපොසථං, උපොසථය; උපවසන්ති, උපවාස කෙරෙත්ය; පටිජගරොන්ති, ප්‍රතිජාගර උපොසථය කෙරෙත්ය; පුඤ්ඤානිකරොන්තීති, පින්කෙරෙත්ය කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙන, ඒ වචනයෙන්; තාවතිංසාදෙවා, තව්තිසාවැසි දෙව්යෝ; අත්තමනා හොන්ති, සතුටුසිත් ඇත්තෝවෙත්; භො, පින්වත්නි; වත, ඒකාන්තයෙන්; දිබ්බාකායා, දිව්‍යනිකායයෝ; පරිපූරිස්සන්ති, සම්පූර්ණවන්නාහුය; අසුරාකායා, අසුරනිකායයෝ; පරිහායිස්සන්තීති, පිරිහෙන්නාහුයයි කියායි.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භූතපුබ්බං, පෙරවූ කාලයෙහි; සක්කො දෙවානමින්දො; ශක්‍රදෙවෙන්ද්‍රතෙම; තාවතිංසෙදෙවෙ, තව්තිසා වැසි

1 චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං යාව පක්ඛස්ස අට්ඨමිං
පාටිහාරිය පක්ඛං ච අට්ඨඞ්ග සුසමාගතං,
උපොසථං උපවසෙය්‍ය යොපස්ස මාදිසො නරො'ති.

11 සා ඛො පනෙසා භික්ඛවෙ සක්කෙන දෙවානමින්දෙන ගාථා දුග්ගීතා න සුගීතා දුබ්භාසිතා න සුභාසිතා, තං කිස්ස හෙතු? සක්කො හි භික්ඛවෙ දෙවානමින්දො අවීතරාගො අවීතදොසො අවීතමොහො, යො ච ඛො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු අරහං ඛීණාසවො වුසිතවා කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුප්පත්ත සදත්ථො පරි

දෙවියන්; අනුනායමානො, අවබොධකරවමින් (හෙවත්) අහවමින්; තායංවෙලායං, ඒ වේලාවෙහි; ඉමංගාථං, මේ ගාථාව; අභාසි, ප්‍රකාශ කෙළේය.

1 යොපිනරො, යම් මනුෂ්‍යයෙක්තෙම; මාදිසොඅස්ස, මා වැන්නෙක් වන්නේද (නොහොත්) මා විසින් පැමිණෙනලද සම්පත්තියට පැමිණෙනු කැමතිවන්නේද; (හෙතෙම); චාතුද්දසිං තුදුස්වක් දිනයෙහිද; පඤ්චදසිං, පසළොස්වක් දිනයෙහිද; පක්ඛස්ස, පක්ෂය සම්බන්ධිවූ; යාව අට්ඨමි, අටවක් දිනයෙහිද; පාටිහාරිය පක්ඛඤ්ච, ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍ය පක්ෂයෙහිද; අට්ඨඞ්ග සුසමාගතං, අෂ්ටවිධ ගුණාඞ්ගයකින් යුක්තවූ; උපොසථං උපවසෙය්‍ය, උපොසථයෙහි උපවාසය කරන්නේය (හෙවත්) පෙහෙවස් වසන්නේය

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සක්කෙන දෙවානමින්දෙන, සක්දෙව් රජහු විසින්; සාඛොපන එසාගාථා, ඒ මේ ගාථාතොමෝ වනාහි; දුග්ගීතා, නපුරුකොට (නොමනාව) ගායනාකරණ ලද්දීය; නසුගීතා, යහපත්කොට ගායනා නොකරණ ලද්දීය; දුබ්භාසිතා, අයහපත්කොට ප්‍රකාශකරණ ලද්දීය; නසුභාසිතා යහපත්කොට ප්‍රකාශ නොකරණ ලද්දීය; තංකිස්සහෙතු, ඊට හේතු කවරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දෙවානමින්දො, දෙවෙන්ද්‍රවූ; සක්කොහි, ශක්‍රතෙම වනාහි; අවීතරාගො, පහනොවූ රාගඇත්තේය; අවීතදොසො, පහනොවූ වෙෂ ඇත්තේය; අවීතමොහෝ, පහනොවූ මෝහ ඇත්තේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අරහං, අර්හත්වූ; ඛීණාසවො, ක්ෂයකරණලද කාමාදි ආශ්‍රව ඇත්තාවූ; වුසිතවා, බඹසර වැස නිමකළාවූ; කතකරණීයො, කොට නිමවනලද සිව්මග කටයුතු ඇත්තාවූ (හෙවත්) සිව් මගින් කටයුතු නිමකළාවූ; ඔහිතභාරො, බහා තබනලද ස්කන්ධාදි බර ඇත්තාවූ (හෙවත්) ස්කන්ධාදි බර බහා තබාසිටියාවූ; අනුප්පත්තසදත්ථො; පිළිවෙළින් පැමිණියාවූ

ඛීණභවසඤ්ඤොජනො සම්මදඤ්ඤා විමුත්තො තස්ස ඛො එතං භික්ඛුනො කල්ලං වචනාය -

2 චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං යාවපක්ඛස්ස අට්ඨමිං,
පාටිහාරිය පක්ඛං ච අට්ඨඞ්ගසුසමාගතං;
උපොසථං උපවසෙය්‍ය යොපස්ස මාදිසො නවරෝ'ති.

12 තං කිස්ස හෙතු සොහි භික්ඛවෙ භික්ඛු වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො හොති.

භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ සක්කො දෙවානමින්දො දෙවෙ තාවතිංසෙ අනුනයමානො තායං වෙලායං ඉමං ගාථං අභාසි-

3 චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං යාවපක්ඛස්ස අට්ඨමිං,
පාටිහාරිය පක්ඛං ච අට්ඨඞ්ගසුසමාගතං;
උපොසථං උපවසෙය්‍ය යොපස්ස මාදිසො නරෝ'ති.

13 සා ඛො පනෙසා භික්ඛවෙ සක්කෙන දෙවානමින්දෙන ගාථා දුග්ගීතා න සුගීතා දුබ්භාසිතා න සුභාසිතා තං කිස්ස හෙතු, සක්කොහි භික්ඛවෙ දෙවානමින්දො අපරිමුත්තො ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි අපරිමුත්තො දුක්ඛස්මාති වදාමි, යො ච ඛො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු අරහං ඛීණාසවො වුසිතවා කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුප්පත්ත සදත්ථො පරික්ඛීණභවසඤ්ඤොජනො සම්මදඤ්ඤා විමුත්තො තස්ස ඛො එතං භික්ඛවෙ භික්ඛුනො කල්ලං වචනාය තං කිස්ස හෙතු,

---

අයීච්‍ය ඇති (හෙවත්) පිළිවෙලින් අභීත් ඵලයට පැමිණියාවූ; පරික්ඛීණභවසඤ්ඤොජනො, ක්‍ෂයකරණලද භව බන්ධන ඇත්තාවූ; සම්මදඤ්ඤා, මනාකොට දැන; විමුත්තො, කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුනාවූ; යොච ඛොසො භික්ඛු, යම් ඒ මහණෙක් වේද; තස්සඛො භික්ඛුනො, ඒ භික්‍ෂූහුට වනාහි; එතං, මෙය; වචනාය, කීම පිණිස (කියන්ට) කල්ලං, සුදුසුවේ.

2 යොපිනරෝ, යම් මනුෂ්‍යයෙක් (සත්වයෙක්) තෙම; මාදිසො, අස්ස, මාවැනි ක්‍ෂීණාශ්‍රව කෙනෙක් වන්නේද (හෙවත්) මාවිසින් පැමිණෙනලද ක්‍ෂීණාශ්‍රව භාවයට පැමිණෙනු කැමැතිවන්නේනම් (හෙතෙම);—පෙ—(සෙස්ස ඉහත ගාථාව මෙනි)

12 තංකිස්සහෙතු, ඊට හේතු කවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සොහිභික්ඛු, ඒමහණතෙමවනාහි; වීතරාගො, පහවූරාග ඇත්තේ වේද; වීතදොසො, පහවූවෙෂ ඇත්තේවේද; වීතමොහො හොති, පහවූ මෝහඇත්තේවේද; (එහෙයිනි); -පෙ-

4 චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං යාවපක්ඛස්ස අට්ඨමිං,
පාටිහාරිය පක්ඛඤ්ච අට්ඨඞ්ගසුසමාගතං,
උපොසථං උපවසෙය්‍ය යොපස්ස මාදිසො නරො'ති.

සො හි භික්ඛවෙ භික්ඛු පරිමුත්තො ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි පරිමුත්තො දුක්ඛස්මාති වදාමීති.

14 සුඛුමාලො අහං භික්ඛවෙ පරම සුඛුමාලො අච්චන්ත සුඛුමාලො, මම සුදං භික්ඛවෙ පිතු නිවෙසනෙ පොක්ඛරණියො කාරිතා හොන්ති එකත්ථ සුදං උප්පලං පුප්ඵති එකත්ථ පදුමං එකත්ථ පුණ්ඩරීකං යාවදෙව මමත්ථාය, න ඛො පනස්සාහං භික්ඛවෙ අකාසිකං චන්දනං ධාරෙමි කාසිකං සු මෙතං භික්ඛවෙ වෙඨනං හොති කාසිකා කඤ්චුකා කාසිකං නිවාසනං කාසිකො උත්තරාසඞ්ගො, රත්තිං

---

13 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සක්කො දෙවානමින්දො, සක්දෙව්රජ විසින්; සා ඛො පන එසා ගාථා, ඒ මේ ගාථා තොමෝ -පෙ- දෙවානමින්දො, දෙවෙන්ද්‍රවූ; (දෙදෙව්ලොව දෙවියන්ට රජවූ ; සක්කොහි, ශක්‍රතෙම වනාහි, ජාතියා, උත්පත්තියෙන්ද; ජරාමරණෙන, ජරාමරණ දෙකින්ද; සොකෙහි, සොකවලින්ද; පරිදෙවෙහි, වැලපීම්වලින්ද; දුක්ඛෙහි, කායිකදුක්වලින්ද; දොමනස්සෙහි, චෛතසිකදුක්වලින්ද; උපායාසෙහි, දැඩි ආයාසවලින්ද; අපරිමුත්තො, නොමිදුනේය; දුක්ඛස්මා, සකල සංසාරදුකින්; අපරිමුත්තො ඉති, නොමිදුනේයයි; වදාමි, කියමි.—පෙ—දුක්ඛස්මා, සියලුසසරදුකින්; පරිමුත්තො ඉති, මිදුනේයයි; වදාමීති, කියමියි වදාළේය.

14 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; සුඛුමාලො, සිව්මැලිවෙමි (හෙවත්) දුක් රහිතවෙමි; පරම සුඛුමාලො, අතිශයින් සිව්මැලිවෙමි අච්චන්ත සුඛුමාලො, සතතයෙන් නිදුක්වෙමි හෙවත්) නිරන්තරයෙන් සැපවත්වෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, මම සුදං, මට වනාහි (හෙවත්) ඒ මාගේ; පිතුනිවෙසනෙ පිතුහුගේ නිවෙසනයෙහි; පොක්ඛරණියො, පොකුණු; කාරපිතාහොන්ති, කරවන ලද්දාහු වෙත්; එකත්ථසුදං, එක පොකුණෙක්හි; උප්පලංපුප්ඵති, නිලුපුල් පිපෙයි; එකත්ථ, එක් පොකුණෙක්හි; පදුමං, හෙල පියුම්; පුප්ඵති, පිපෙයි; එකත්ථ, එක් පොකුණෙක්හි; පුණ්ඩරීකං, රත්පියුම්; පුප්ඵති, පිපෙයි; යාවදෙව මමත්ථාය, මාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිසමැයි (මාගේ ප්‍රයොජනය යම්තාක්ද එපමණක්ම වෙයි); භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; අකාසිකං, කසීරට නූපන්නාවූ (හෙවත්) සියුම්නොවූ; චන්දනං, සඳුනක්; නඛොපනස්ස ධාරෙමි, නොමදරමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මෙ, මාගේ; වෙඨනං, හිස්වෙළුම, කාසිකංසුහොති, සියුම්

දිවං ඛො පනස්සුමෙතං භික්ඛවෙ සෙතච්ඡත්තං ධාරීයති මා නං සීතං වා උණ්හං වා රජො වා තිණං වා උස්සාවො වාති, තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ තයො පාසාදා අහෙසුං එකො හෙමන්තිකො එකො ගිම්හිකො එකො වස්සිකො, සො ඛො අහං භික්ඛවෙ වස්සිකෙ පාසාදෙ වස්සිකෙ චත්තාරො මාසෙ නිප්පුරිසෙහි තූරියෙහි පරිචාරියමානො න හෙට්ඨාපාසාදං ඔරොහාමි, යථා ඛො පන භික්ඛවෙ අඤ්ඤෙසං නිවෙසනෙසු දාස කම්මකරපොරිසස්ස කණාජකං භොජනං දීයති බිලඞ්ගදුතියං එවමෙවස්සුමෙ භික්ඛවෙ පිතුනිවෙසනෙ දාසකම්මකර පොරිසස්ස සාලිමංසොදනො දීයති, තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ එව

වෙයි (හෙවත්) කසීරටෙහි නිපන්නක්වෙයි; කඤ්චුකං, හැට්ටය; කාසිකා, සියුම්වෙයි (කසීරට නිපන්නක්වෙයි); නිවාසනං, අඳනය; කාසිකං, සියුම්වෙයි (කසීරට ඇතිවූවක් වෙයි); උත්තරාසඞ්ගො, උතුරු සළුව; කාසිකො, සියුම්වෙයි; (කසීරට උපන්නක්වෙයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; රත්තිං දිවං ඛො පන, රෑ දවල් දෙක්හිම; මෙ, මට; සෙතච්ඡත්තං, සෙවතච්ඡත්‍රයක්; ධාරීයති, දරණුලබයි; (මක්නිසාද) සීතංවා, සීතලයක්; හෝ උණ්හංවා, උෂ්ණයක් හෝ; රජොවා, රජස් හෝ; තිණං වා, තෘණ හෝ; උස්සාවොවා, පිණි හෝ; නං, ඒ බොධිසත්ත්වයා; ඉති, ස්පර්ශ නොකෙරේවායි (හෙවත්) නොපෙළාවායි කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්ස මය්හං, ඒමට;, තයොපාසාදා ප්‍රාසාද තුණක්; අහෙසුංවූහ; එකො, එක්පහයක්; හෙමන්තිකො, හෙමන්තිකය (හෙවත්) හිමසෘතුවට සුදුසුය; එකො, එක්පහයක්; ගිම්හිකො, ග්‍රීෂ්මසෘතුවට සුදුසුය; එකො, එක් පහයක්; වස්සිකො, වර්ෂා සෘතුවට සුදුසුය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සො ඛො අහං, ඒ මම වනාහි; වස්සිකෙ, වැසිකාලට සුදුසු පහයෙහි; වස්සිකෙ චත්තාරො මාසෙ, වැසිසාරමසෙහි; නිප්පුරිසෙහි, පුරුෂයන් රහිතවූ; තූරියෙහි, පඤ්චාඞ්ගික තූර්‍ය්‍යයෙන්; පරිචරියානො, පරිවරණය කරණු ලබන්නේ; හෙට්ඨාපාසාදං, යට පහයට; න ඔරොහාමි, නොබසිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යථාබොපන, යම්සේ වනාහි; අඤ්ඤෙසං, සෙස්සන්ගේ; නිවසනෙසු, ගෘහයන්හි; දාසකම්මකරපොරිසස්ස, දාසිකම්කරු පුරුෂයන්ට; බිලඞ්ග දුතියං, කාඩිදෙවෙනිකොට ඇති; කණාජකං භොජනං, නිවුඩුසාලේ බත් (කුඩුසහිත බත්); දීයති, දෙනුලැබේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවස්සු, මෙසේම උවත්; මෙ මාගේ; පිතු නිවෙසනෙ, පියාගේ ගෘහයෙහි; දාසකම්මකර පොරිසස්ස, දාසිකම් කරු පුරුෂයන්ට; සාලිමංසොදනො, මස් සහිත බත්; දීයති, දෙනු ලැබේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවරූපාය ඉද්ධියා, මෙබඳුවූසෘද්ධියෙන්

රූපායඉද්ධියා සමන්නාගතස්ස එවරූපෙන ච සුඛුමාලෙන එතදහො සි: අස්සුතවා බො පුථුජ්ජනො අත්තනා ජරාධම්මො සමානො ජරං අනතීතො පරං ජිණ්ණං දිස්වා අට්ටීයති හරායති ජිගුච්ඡති අත්තා නඤ්ඤෙව අතිසිත්වා, අහම්පි බොමහි ජරාධම්මො ජරං අනතීතො අහං චෙව බො පන ජරාධම්මො සමානො ජරං අනතීතො පරං ජිණ්ණං දිස්වා අට්ටීයෙය්‍යං හරායෙය්‍යං ජිගුච්ඡෙය්‍යං න මෙ තං අස්ස පතිරූපන්ති, තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ ඉති පටිසංචික්ඛතො යො යොබ්බනෙ යොබ්බනමදො සො සබ්බසො පහීයි, අස්සුතවා බො පුථුජ්ජනො අත්තනා ව්‍යාධිධම්මො සමානො ව්‍යාධිං අනතීතො පරං ව්‍යාධිතං දිස්වා අට්ටීයති හරායති ජිගුච්ඡති අත්තානඤ්ඤෙව අති සිත්වා අහම්පි බොමහි ව්‍යාධිධම්මො ව්‍යාධිං අනතීතො අහංචෙව බො පන ව්‍යාධිධම්මො සමානො ව්‍යාධිං අනතීතො පරං ව්‍යාධිතං දිස්වා අට්ටීයෙය්‍යං හාරයෙය්‍යං ජිගුච්ඡෙය්‍යං න මෙ තං අස්ස පතිරූපන්ති තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ ඉති පටිසංචික්ඛතො යො ආරොග්‍යෙ ආරොග්‍යමදො සො සබ්බසො පහීයි. අස්සුතවා බො පුථුජ්ජනො අත්තනා මරණධම්මො සමානො මරණං අනතීතො පරං මතං දිස්වා අට්ටීයති

ද; එවරූපෙනච සුඛුමාලෙන, මෙබඳු තිදුක් බැවින් ද; සමන්නාගතස්ස, යුක්තවූ; තස්සමය්හං, ඒමට; එතංඅහොසි, මේසිතවීය; අස්සුතවා, ඇසූ පිරූ තැන්නැත්තාවූ; පුථුජ්ජනොබො පුහුදුන්තෙම වනාහි; අත්තනා, තමා; ජරාධම්මොසමානො, ජරාව සවභාවකොට ඇත්තේම, ජරංඅනතීතො, ජරාව නොතික්මෙව්වේ; ජිණ්ණං, ජරා ජිණ්ණවූ;පරං, අනිකෙක්;දිස්වා, දැක; අත්තානංඑව, තමාම; අතිසිත්වා ඉක්මවා; අට්ටීයති, පීඩිතවෙයි; හරායති, ලජ්ජිතවේ; ජිගුච්ඡති, ජිගුප්සිතවේ(පිළිකුල් කරයි);.අහම්පිබො, මමද වනාහි; ජරාධම්මො අම්හි, ජරාව සවභාවකොට ඇත්තේවෙමි; ජරං අනතීතො, ජරාව නොතික්මවූයේවෙමි; අහංචෙවබොපන, මමද වනාහි; ජරාධම්මො සමානො, ජරාව සවභාවකොට ඇත්තේම; ජරං අනතීතො, ජරාව නොතික්මවූයේ; ජිණ්ණං, ජරාවෙන් දිරුවාවූ(ජරාවට පත්වූ): පරං අනිකෙක්: දිස්වා, දැක; අට්ටීයෙය්‍යං, පීඩිතවන්නෙම් නම්; හරායෙය්‍යං, ලජ්ජිතවන්නෙම් නම්; ජිගුච්ඡෙය්‍යං, ජිගුප්සා කරන්නෙම් නම්; තං, එය; මේ, මට; නපතිරූපං අස්සඉති; සුදුසු නොවන්නේය කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉතිපටිසංචික්ඛතො, මෙසේනුවනින් සලකන්නාවූ; තස්සමය්හං, ඒ මාගේ; යොබ්බනෙ, යොවුන් බැවිහි (හෙවත්) යොවුන් වියෙහිවූ; යො යොබ්බනමදො, යම්බඳුවූ යෞවන මදයෙක්වේද;(හෙවත්)යොවුන්බැව් නිසා උපන් යම්මාන මදයෙක්වේද; සො, ඒමදයතෙම; සබ්බසො, සියලු අයුරින්, පහීයී, ප්‍රහීණවූයේය: -පෙ- ව්‍යාධිධම්මො සමානො, ව්‍යාධිය සවභාව කොට

හරායති ජිගුච්ඡති අත්තානඤෙඤව අතිසිත්වා, අහම්පි ඛොමහි මරණධම්මො මරණං අනතීතො අහං චෙව ඛොපන මරණධම්මො සමානො මරණං අනතීතො පරං මතං දිස්වා අට්ටීයෙය්‍යං හරායෙය්‍යං ජිගුච්ඡෙය්‍යං න මෙතං අස්ස පතිරූපන්ති, තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ ඉති පටිසංචික්ඛතො යො ජීවිතෙ ජීවිතමදො සො සබ්බසො පහීයිති.

15 තයොමෙ භික්ඛවෙ මදා, කතමෙ තයො, යොබ්බනමදො ආරොග්‍යමදො ජීවිතමදො, යොබ්බනමදමත්තො වා භික්ඛවෙ අස්සුතවා පුථුජ්ජනො කායෙන දුච්චරිතං චරති වාචාය දුච්චරිතං චරති මනසා දුච්චරිතං චරති, සො කායෙන දුච්චරිතං චරිත්වා වාචාය -පෙ- මනසා දුච්චරිතං චරිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, ආරොග්‍යමදමත්තො වා භික්ඛවෙ අස්සුතවා පුථුජ්ජනො -පෙ- ජීවිත මදමත්තො වා භික්ඛවෙ අස්සුතවා පුථුජ්ජනො කායෙන දුච්චරිතං චරති වාචාය දුච්චරිතං චරති මනසා දුච්චරිතං චරති සො කායෙන දුච්චරිතං

ඇත්තෙක්වූයේම -පෙ- ව්‍යාධිතං, ව්‍යාධියට පත්වූ; -පෙ- ආරොග්‍ය නිරොගි බැව්හි (හෙවත්) නිරොගීභාවය සම්බන්ධවූ; යො, යම්බඳුවූ; ආරොග්‍යමදො: නිරොගිබැව් නිසා උපන්නාවූ මානමදයෙක්වේද; -පෙ- මරණධම්මාසමානො, මරණය සවභාකොට ඇත්තේම; -පෙ- මතං, මළාවූ; පරං, අනිකෙක්; -පෙ- ජීවිතං, ජීවිතයෙහි (හෙවත්) ජීවත්වීම සම්බන්ධවූ; යො, යම්බඳුවූ; ජීවිතමදො, ජීවිත මදයෙක් වේද; (බොහෝකල් ජීවත්වීම නිසා උපන්නාවූ මානමද යෙක් වේද;) සො, ඒ මදය; සබ්බසො, සර්‍වප්‍රකාරයෙන්; පහියිඉති, ප්‍රහීනවූයේ යයි වදාළසේක.

15 භික්ඛවෙ මහණෙනි; ඉමෙ තයො මදා, මේ මදයෝ (උමතු බැව් ඇතිවීමේ හේතුනු) තුන්දෙනෙක් වෙත් (හෙවත්) ගර්‍වයටමාන යට කාරණු තුනෙක්වෙත්; කතමෙතයෝ, කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්?; යොබ්බනමදො, යොවුන්බැව්නිසා ඇතිවූ මදය; ආරොග්‍යම දො, නිරොගි භාවයනිසා ඇතිවූ මදය; ජීවිතමදො, චිරජීවනය නිසා ඇතිවූමදය (හෙවත්) මම බොහෝකල් ජීවත්වෙමියි යන මානයෙන් උපන් උමතුබවද (යන තුන්දෙනයි); භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොබ්බන මද මත්තො වා, යෞවනමදයෙන් මත්වූ හෝ; අස්සුතවා පුථුජ්ජ නො, ඇසූ පිරූතැන්නැති පුහුදුන්තෙම; කායෙන, කායවාරයෙන්; දුච්චරිතං චරති, දුශ්චරිතයෙහි හැසිරෙයි (හෙවත්) දුශ්චරිත කෙරෙයි; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොබ්බන මද මත්තො වා,

චරිත්වා වාචාය–පෙ–මනසා දුච්චරිතං චරිත්වා කායස්සභෙදා පර
මමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, යොබ්බන
මදමත්තො වා භික්ඛවෙ භික්ඛු සික්ඛං පච්චක්ඛාය හීනායාවත්තති,
ආරොග්‍ය මදමත්තො වා භික්ඛවෙ භික්ඛු සික්ඛං පච්චක්ඛාය
හීනායාවත්තති, ජීවිතමදමත්තො වා භික්ඛවෙ භික්ඛු සික්ඛං පච්ච
ක්ඛාය හීනායාවත්තතීති.

1 ව්‍යාධිධම්මා ජරාධම්මා අථො මරණධම්මිනො,
යථා ධම්මා තථා සන්තා ජිගුච්ඡන්ති පුථුජ්ජනා.

2 අහං චෙතං ජිගුච්ඡෙය්‍යං එවං ධම්මෙසු පාණිසු,
න මෙ තං පතිරූපස්ස මම එවං විහාරිනො.

3 සොහං එවං විහරන්තො ඤත්වා ධම්මං නිරූපධිං,
ආරොග්‍යෙ යොබ්බනස්මිං ච ජීවිතස්මිං ච යෙ මදා.

යොවුන්මදින් මත්වූ හෝ; භික්ඛු, මහණතෙම; සික්ඛං පච්චක්ඛාය, ශික්‍ෂා ප්‍රත්‍යාඛ්‍යානයකොට (සිල් ප්‍රතික්‍ෂෙපකොට); හීනායාවත්තති, ලාමක භාවයට පැමිණේ (හෙවත්) ගිහිබවට පෙරළෙයි;–පෙ–

1 ව්‍යාධිධම්මා, ව්‍යාධිය සවභාවකොට ඇත්තාවූද; ජරාධම්මා, ජරාව සවභාවකොට ඇත්තාවූද; අථො, යළිදු; මරණධම්මිනො, මරණය සවභාවකොට ඇත්තාවූද; පුථුජ්ජනා, පෘථග්ජනයෝ තුමූ; යථාධම්මා, (ව්‍යාධි ආදියෙන්) යථා සවභාව ඇත්තාහුද; තථා සන්තා, එසේ අවිපරීත ව්‍යාධිසවභාවාදිය ඇත්තාහුම (ව්‍යාධි ආදියෙන් නොවැලැක්කාහුම); ජිගුච්ඡන්ති, (මෙරමා)පිළිකුල් කෙරෙත්.

2 අහං චෙතං, ඉදින් මම වනාහි; එවංධම්මෙසු, මෙසේ සවභාව ඇත්තාවූ; පාණිසු, ප්‍රාණීන් කෙරෙහි; ජිගුච්ඡෙය්‍යං, පිළිකුල් කරන්නෙම්ද; එවං විහාරිනො, මෙබඳු විහරණ ඇත්තාවූ (මෙසේ වාසය කරන්නාවූ) මම, මට; එතං, මේ පිළිකුල් කිරීම; න පතිරූපං අස්ස, සුදුසු නොවන්නේමය.

3–4. සො අහං, ඒ මම; එවංවිහරන්තො, මෙසේ (මෙරමා පිළිකුල් කරමින්) වාසය කරන්නෙම්; නිරූපධිං ධම්මං, සර්වොපධිවිරහිත නිර්වාණධර්මය; ඤත්වා, දැන; ආරොග්‍යෙ, නිරොගි භාවයෙහිද; යො[බ්බ]නස්මිංච, යෞවන භාවයෙහිද; ජීවිතස්මිංච, ජීවිතයෙහිද; යෙ මදා, යම් මදයෝ වෙත්ද; නෙක්ඛම්මං, නෛෂ්ක්‍රම්‍යයයි කියනලද නිර්වාණය; ඛෙමතො ක්‍ෂෙමභාවයෙන් (නිරූපද්‍රවශයෙන්); දඨ්ඨුං, දැක; සබ්බමදෙ, සියලුමදයන්; අභිභොසමි, අභිභවනය කෙළෙමි (මැඩීමි); නිබ්බානං නිර්වාණය; අභිපස්ස

4 සබෙබ මදෙ අභිභොසමි නෙකඛමමං දඨු ඛෙමතො,
තසස මෙ ආහු උසසාහො නිබබානං අභිපසසතො.

5 නාහං භබෙබා එතරහි කාමානි පතිසෙවිතුං'
අනිවතතී භවිසසාමි බ්‍රහමචරිය පරායණොති.

16 තීනිමානි භිකඛවෙ ආධිපතෙයයානි කතමානි, තීනි, අතතාධිපතෙයයං ලොකාධිපතෙයයං ධමමාධිපතෙයයං, කතමඤච භිකඛවෙ අතතාධිපතෙයයං, ඉධ භිකඛවෙ භිකඛු අරඤඤගතො වා රුකඛමූලගතො වා, සුඤඤාගාරගතො වා, ඉති පටිසංචිකඛති න ඛො පනාහං චීවරහෙතු අගාරසමා අනගාරියං පබබජිතො න පිණ්ඩපාතහෙතු —පෙ— න සෙනාසන හෙතු —පෙ— න ඉති භවාභව හෙතු

තො, මොනවට දක්නාවූ; තසස මෙ, ඒමට; උසසාහො, උත්සාහය; ආහු, වූයේය.

5 අහං, මම; එතරහි, දැන්; කාමානි, කාමයන්; පතිසෙවිතුං, සෙවනය කරන්නට; නභබෙබා, භව්‍යනොවෙමි; බ්‍රහමචරිය පරායනො, මාර්ග බ්‍රහමචර්‍ය්‍යය පිහිටකොට ඇත්තේ; අනිවතතී භවිසසාමි, ප්‍රව්‍රජ්‍යාවෙන් හා සම්ඥතාඥනයෙන්ද නොපසුබස්නා වීය්‍ර්‍ය ඇත්තෙක් වන්නෙමි.

16 භිකඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානිතීනි ආධිපතෙයයානි, මේ අධිපති භාවයෝ තුන්දෙනෙක් වෙත්; කතමානි තීනි, කවර තුන් දෙනෙක්දයත්?; භිකඛවෙ, මහණෙනි; අතතාධිපතෙයයං, තමා සමබනධිවූ අධිපති භාවය (හෙවත්) තමන් දෙටුකොට නිපදවනලද ගුණ සමූහය; ලොකාධිපතෙයයං, ලොකයා සමබනධිවූ අධිපති භාවය (හෙවත්) ලොකයා දෙටුකොට නිපදවනලද ගුණසමූහය; ධමමාධිපතෙයයං, ධර්මය සමබනධිවූ අධිපති භාවය (හෙවත්) නව ලොවිතුරු දහම් දෙටුකොට නිපදවනලද ගුණසමූහය (යනතුන් දෙනයි); භිකඛවෙ, මහණෙනි; අතතාධිපතෙයයං, තමා සමබනධ අධිපති භාවය; කතමංච, කවරේද? භිකඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ මේ ශාසනයෙහි; භිකඛු මහණතෙම; අරඤඤගතොවා, අරණ්‍යයකට ගියේ හෝ; රුකඛමූලගතොවා, වෘක්ෂමූලයකට ගියේ හෝ; සුඤඤාගාරගතොවා, ශූන්‍යාගාරයකට ගියේ හෝ; ඉතිපටිසංචිකඛති, මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කෙරෙයි (නුවණින්) සලකයි; අහං ඛො පන, මම වනාහි; චීවරහෙතු, සිවුරු හෙතුකොටගෙණ; අගාරසමා, ගිහිගෙයින් නික්ම; අනගාරියං ශාසනයෙහි; න පබබජිතො, පැවිදි නොවීමි; න පිණ්ඩපාත හෙතු, පිණ්ඩභොජනය හේතුකොටගෙණ පැවිදි නුවූයෙමි; න සෙනාසන හෙතු, සෙනසුන් හේතුකොටගෙණ

අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො අපිච ඛොම්හි ඔතිණ්ණො ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දෙමනස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛො තිණ්ණො දුක්ඛපරෙතො අප්පෙවනාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති, අහංචෙව ඛො පන යාදිසකෙ වා කාමෙ ඔහාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො තාදිසකෙ වා කාමෙ පරියෙසෙය්‍යං තතො වා පාපිට්ඨතරෙ න මෙතං අස්ස පතිරූපන්ති, සො ඉති පටිසංචික්ඛති ආරද්ධං ඛොපන මෙ විරියං භවිස්සති අසල්ලීනං උපට්ඨිතා සති අපම්මුට්ඨා පස්සද්ධො කායො අසාරද්ධො සමාහිතං චිත්තං එකග්ගන්ති. සො අත්තානඤ්ඤෙව අධිපතිං කරිත්වා අකුසලං පජහති

පැවිදි නොවූයෙම්;= ඉති, භවාභවහෙතු, මෙසේ මෙසේ භවය වේයයි භවසම්පත් හේතුකොටගෙණ; අගාරස්මා, ගිහිගෙයින් නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; න පබ්බජිතො, පැවිදිනොවීමි; අපිච ඛො, යළිදු වනාහි; ජාතියා; ඉපදීමෙන්ද; ජරාමරණෙහි, ජරාවෙන් හා මරණයෙන්ද; සොකෙහි, සොකයන්ගෙන්ද; පරිදෙවෙහි, වැලපීම්ලින්ද; දුක්ඛෙහි, කායික දුක්වලින්ද; දෙමනස්සෙහි, චෛතසික දුක්වලින්ද; උපායාසෙහි, දැඩිආයාසවලින්ද; ඔතිණ්ණොඅම්හි, අනුප්‍රවිෂ්ටවූයේවෙමි; (හෙවත්) බැසගත්තේවෙමි; දුක්ඛොතිණ්ණො, දුකට බටුයේවෙමි දුක්ඛපරෙතො,දුකින් පීඩිතවූයේවෙමි; කෙවලස්ස, සියලුම; ඉමස්සදුක්ඛක්ඛන්ධස්ස, මේ දුක්ඛරාසීහුගේ; අන්තකිරියා, කෙලවර කිරීම; පඤ්ඤායෙථ, පෙනෙන්නේ නම්; අප්පෙවනාම ඉති, ඉතායෙහෙක කියායි. අහංචෙව ඛො පන, මමද වනාහි; යාදිසෙවා, යම්බඳුවූ හෝ; කාමෙ, කාමයන්; ඔහාය, හැර; අගාරස්මා, ගිහිගෙයින් නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජිතො, පැවිදිවූයෙම්නම්; තාදිසකෙ, එබඳුවූ හෝ; තතො, ඊටත්වඩා; පාපිට්ඨතරෙ, අතිශයින් ලාමකවූ හෝ; කාමෙ, කාමයන්; පරියෙසෙය්‍යං, සොයන්නෙම්නම්; මෙ, මට තං, එය; නපතිරූපං අස්සඉති, සුදුසු නොවන්නේයයි කියායි; සො, හෙතෙම; ඉතිපටිසංචික්ඛති, මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කෙරෙයි; මෙ, මාවිසින්; විරියං, වීර්‍ය්‍යය; ආරද්ධං ඛොපන භවිස්සති, පටන්ගන්නා ලද්දේ වන්නේය (හෙවත්) සම්පූර්ණකරණලද්දේවන්නේය; අසල්ලීනං, (ආරබ්ධභාවයෙන්ම) සංලීනතා රහිතය; සති, ස්මෘතිය; උපට්ඨිතා, චතුසතිපට්ඨානාදි වශයෙන් එළඹ සිටියාය; අපම්මුට්ඨා, (එහෙයින්ම) නොමුලාවිය; කායො, නාමකය හා කරජකය; පස්සද්ධො, බරඇරුනේය (හෙවත්) සන්සිඳුනු දරථ ඇත්තේවිය; අසාරද්ධො, එහෙයින්ම සංරම්භරහිතය; චිත්තං, සිත; එකග්ගංඉති, එකාග්‍රයයිකියා; සො

කුසලං භාවෙති සාවජ්ජං පජහති අනවජ්ජං භාවෙති සුද්ධං අත්තානං පරිහරති ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ අත්තාධිපතෙය්‍යං; කතමඤ්ච භික්ඛවෙ ලොකාධිපතෙය්‍යං? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අරඤ්ඤගතො වා රුක්ඛමූල ගතො වා සුඤ්ඤාගාර ගතො වා ඉති පටිසංචික්ඛති න ඛො පනාහං චීවරහෙතු අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො න පිණ්ඩපාතහෙතු-පෙ-න සෙනාසනහෙතු-පෙ-න ඉතිභවාභවහෙතු අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො අපි ච ඛොම්හි ඔතිණ්ණො ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛොතිණ්ණො දුක්ඛපරෙතො අප්පෙව නාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති, අහං චෙව ඛො පන එවං පබ්බජිතො සමානො කාමවිතක්කං වා විතක්කෙය්‍යං ව්‍යාපාදවිතක්කං වා විතක්කෙය්‍යං විහිංසාවිතක්කං වා විතක්කෙය්‍යං මහා ඛො පනායං ලොකසන්නිවාසො මහන්තස්මිං ඛො පන ලොකසන්නිවාසෙ සන්ති සමණබ්‍රාහ්මණා ඉද්ධිමන්තො දිබ්බචක්ඛුකා පරචිත්තවිදුනො තෙ දූරතොපි පස්සන්ති ආසන්නාපි දිස්සන්ති චෙතසාපි චිත්තං පජානන්ති තෙපි

හෙතෙම; අත්තානංඑව, තමන්; අධිපතිංකරිත්වා, අධිපතිකොට; අකුසලං, අකුශලය; පජහති, දුරුකෙරෙයි; කුසලං, කුශලය; භාවෙති, වඩයි; සාවජ්ජං, සදොස්දෙය; පජහති, දුරුකෙරෙයි; අනවජ්ජං, නිදොස්දෙය; භාවෙති, වඩයි; සුද්ධං, පිරිසිදුකොට; අත්තානං, ආත්මය; පරිහරති ප්‍රතිජග්ගනය කෙරේ (හෙවත්) පොෂණය කෙරේ; භික්ඛවෙ මහණෙනි; ඉදං, මේ; අත්තාධිපතෙය්‍යං, අත්තාධිපති භාවයයි; -පෙ-අහංචෙව ඛො පන, මමද වනාහි; එවං, මෙසේ; පබ්බජිතො සමානො, පැවිදිවූයේම; කාමවිතක්කංවා, කාමවිතර්කයක් හෝ (හෙවත්) කාමසහගත කල්පනාවක් හෝ; විතක්කෙය්‍යං, විතර්කනය (කල්පනා) කරන්නෙම් නම්; ව්‍යාපාද විතක්කංවා, ක්‍රොධසහගත කල්පනාවක් හෝ; =විහිංසා විතක්කංවා, පරහිංසාසහගත කල්පනාවක් හෝ; විතක්කෙය්‍යං, විතර්කනය කරන්නෙම් නම්; අයංලොක සංනිවාසො, මේ ලෝකසන්නිවාසයතෙම (හෙවත්) මේලෝකය; මහාඛොපන, මහත් වන්නේය; මහන්තස්මිං ඛොපන, මහත්වූ වනාහි; ලොකසන්නිවාසෙ, ලොකසන්නිවාසයෙහි; ඉද්ධිමන්තො, ඍද්ධි ඇත්තාවූ; දිබ්බචක්ඛුකා, දිවැස් ඇත්තාවූ; පරචිත්තවිදුනො, පරසිත් දන්නාවූ; සමණබ්‍රාහ්මණා, මහණ බමුණෝ; සන්ති, ඇත්තාහුය; තෙ, ඔහුතුමූ; දූරතොපි, දුරදීත්, පස්සන්ති, දකිත්; ආසන්නාපි, ආසන්නවූවාහුද; නදිස්සන්ති, (අන්‍යයන්ට) නොපෙනෙත්; චෙතසාපි, (ඔහුගේ) සිතින; චිත්තං, (අන්‍යයාගේ) සිත; පජානන්ති, දැනගනිත්; තෙපි, ඔහුතුමූද; ම ;

මං එවං ජානෙය්‍යුං පස්සථ භො ඉමං කුලපුත්තං සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො සමානො වොකිණ්ණො විහරති පාපකෙහි අකුසලෙහි ධම්මෙහීති, දෙවතාපි ඛො සන්ති ඉද්ධිමන්තිනියො දිබ්බචක්ඛුකා පරචිත්තවිදුනියො තා දූරතොපි පස්සන්ති ආසන්නාපි න දිස්සන්ති චෙතසාපි චිත්තං පජානන්ති තාපි මං එවං ජානෙය්‍යුං පස්සථ භො ඉමං කුලපුත්තං සද්ධා ආගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො සමානො වොකිණ්ණො විහරති පාපකෙහි අකුසලෙහි ධම්මෙහීති, සො ඉතිපටිසංචික්ඛති ආරද්ධං ඛො පන මෙ විරියං භවිස්සති අසල්ලීනං උපට්ඨිතා සති අපම්මුට්ඨා පස්සද්ධො කායො අසාරද්ධො සමාහිතං චිත්තං එකග්ගන්ති, සො ලොකඤ්ඤෙව අධිපතිං කරිත්වා අකුසලං පජහති කුසලං භාවෙති සාවජ්ජං පජහති අනවජ්ජං භාවෙති සුද්ධං අත්තානං පරිහරති; ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ ලොකාධිපතෙය්‍යං; කතමඤ්ච භික්ඛවෙ ධම්මාධිපතෙය්‍යං, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අරඤ්ඤගතො වා රුක්ඛමූලගතො වා සුඤ්ඤාගාරගතො වා ඉති පටිසංචික්ඛති න ඛො පනාහං චීවරහෙතු අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො න පිණ්ඩපාතහෙතු—න සෙනාසනහෙතු—න ඉති භවා භවහෙතු අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො, අපිච ඛොම්හි ඔතිණ්ණො ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛොතිණ්ණො දුක්ඛපරෙතො අප්පෙව නාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති, ස්වාක්ඛාතො භගවතා ධම්මො සන්දිට්ඨිකො අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤූහීති, සන්ති

මා; එවං, මෙසේ; ජානෙය්‍යුං, දැනගන්නාහුය; භො, පින්වත්නි; ඉමංකුලපුත්තං, මේ කුලපුත්‍රයා; පස්සථ, බලව්; සද්ධා, ශ්‍රද්ධාවෙන්; අගාරස්මා, ගිහිගෙයින් නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජිතො සමානො, පැවිදිවූයේම; පාපකෙහි අකුසලෙහි ධම්මෙහි, ලාමක අකුසල ධර්මයන්ගෙන්, වොකිණ්ණො, ගැවසීගත්තේ; විහරති, වාසය කෙරෙයි; ඉද්ධිමන්තිනියො, සෘද්ධි ඇත්තාවූ; දිබ්බචක්ඛුකා, දිවැස් ඇත්තාවූ; පරචිත්තවිදුනියො, පරසිත් දන්නාවූ; දෙවතාපි ඛො, දෙවතාවෝද වනාහි; සන්ති, ඇත්තාහුය; තා, ඔහු තුමූ; පෙ භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ධම්මො, ධර්මයතෙම; ස්වාක්ඛාතො, මනාකොට ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේය; සන්දිට්ඨිකො, ශාන්දෘෂ්ටිකය (හෙවත්) ඉහාත්මයෙහි ලැබිය යුතු විපාකඵල ඇත්තේය; අකාලිකො, කල්නොයවා දියයුතු විපාක ඇත්තේය; එහි

ඛො පන සබ්‍රහමචාරි ජනං පස්සං විහරන්ති අහං චෙව ඛො පන එවං ස්වාක්ඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතො සමානො කුසීතො විහ රෙය්‍යං පමත්තො න මෙ තං අස්ස පතිරූපන්ති, සො ඉති පටිසං චික්ඛති ආරද්ධං ඛො පන මෙ විරියං භවිස්සති අසල්ලීනං උපට්ඨිතා සති අපම්මුට්ඨා පස්සද්ධො කායො අසාරද්ධො සමාහිතං චිත්තං එකග්ගන්ති, සො ධම්මං යෙව අධිපතිං කරිත්වා අකුසලං පජහති කුසලං භාවෙති සාවජ්ජං පජහති අනවජ්ජං භාවෙති සුද්ධං අත්තානං පරිහරති; ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ ධම්මාධිපතෙය්‍යං; ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීනි ආධිපතෙය්‍යානීති.

1 නත්ථි ලොකෙ රහො නාම පාපකම්මං පකුබ්බතො,
අත්තා තෙ පුරිස ජානාති සච්චං වා යදි වා මුසා.

2 කල්‍යාණං වත භො සක්ඛි අත්තානං අති මඤ්ඤසි,
යො සන්තං අත්තනි පාපං අත්තානං පරිගුහසි.

පස්සිකො, එච බලවයි කීමට සුදුය; ඔපනයිකො, උපනයනය කට යුතු ගුණ ඇත්තේය (හෙවත්) තමා සමීපයෙහි පෙන්විය හැකි ගුණ ඇත්තේය; විඤ්ඤූහි, නුවණැත්තන් විසින්; පච්චත්තං, තමතමන් කෙරෙහිලා; වෙදිතබ්බො ඉති, දතයුතුයයි කියායි; සබ්‍රහමචාරී, මනා බඹසර ඇත්තෝ; සන්තිඛොපන, ඇත්තාහුමය; (ඔව්හු)ජනං, දන; පස්ස , දක; විහරන්ති, වාසය කෙරෙත්; අහං චෙව ඛොපන, මමද වනාහි; එවං, මෙසේ; ස්වාක්ඛාතෙ, මනාකොට ප්‍රකාශ කරණලද; ධම්මවිනයෙ, ධර්මවිනයෙහි (ශාසනයෙහි) පබ්බ ජිතො සමානො, පැවිදිවූයේම; කුසීතො, කුසීතවූයේ; පමත්තො, ප්‍රමාදවූයේ; විහරෙය්‍යං, වාසයකරන්නෙම් නම්; මං, මට; තං, එය; න පතිරූපං අස්ස ඉති, සුදුසු නොවන්නේය කියායි,–පෙ–

1 ලොකෙ, ලොකයෙහි; පාපකම්මංපකුබ්බතො, පව්කම් කරන්නාහට; රහොනාම, රහසක් නම්; නත්ථි, නැත්තේය; පුරිස, පුරුෂය; සච්චංවා, සත්‍යය හෝ; යදි ඉදින්; මුසාවා බොරුව හෝ; තෙ, තාගේ; අත්තා, ආත්මය (හෙවත්) චිත්තය; ජානාති, දනී.

2 .භො, පින්වත; වත, ඒකාන්තයෙන්; කල්‍යාණං, යහපත; සක්ඛි, සාක්ෂිවේ; අත්තානං, තමා; අතිමඤ්ඤසි, ඉක්මවා සිතන් නෙහිද; යො යමෙක්තෙම; අත්තනි, තමා කෙරෙහි; සන්තං, ඇත්තාවූ; පාපං, පාපය; අත්තානං, තමන්ට; පරිගුහසි, සඟවන් නෙහිද.

3. පස්සන්ති දෙවා ච තථාගතා ච ලොකස්මිං බාලං
විසමං චරන්තං

තස්මා හි අත්තාධිපකො සතො චරෙ ලොකාධිපො ච
නිපකො ච ඣායී.

4 ධම්මාධිපො ච අනුධම්මචාරී න හීයති සච්චපරක්කමො මුනි.
පසය්හ මාරං අභිභුය්‍ය අන්තකං යො ච ඵුසී ජාතික්ඛයං
පධානවා,

ස තාදිසො ලොකවිදූ සුමෙධො සබ්බෙසු ධම්මෙසු
අතම්මයො මුනීති.

දෙවදූත වග්ගො චතුත්ථො.

---

3. 4. ලොකස්මිං, (සත්ත්ව) ලොකයෙහි; විසමංචරන්තං විසමයේ හැසිරෙන්නාවූ (හෙවත්) විෂමවූ කායවාක් සමාචාරයෙන්. යුක්තවූ; බාලං, අඥානයා, දෙවාච, දෙවියෝද; තථාගතාච, තථාගතයෝද; (හෙවත්) පරසිත් දන්නාවූ උත්තමයෝද; පස්සන්ති, දකිත්; තස්මා හි, එහෙයින් වනාහි; මුනි, තවුස්තෙම; අත්තාධිපකො, තමා අධිපතිකොට ඇත්තේද; ලොකාධිපොච, ලොකයා අධිපතිකොට ඇත්තේද; නිපකො, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේද; ඣායී, ධ්‍යානකරණ සුලුවූයේද; ධම්මාධිපොච, ධර්මය අධිපතිකොට ඇත්තේද; අනුධම්මචාරී, ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්තියෙහි හැසිරෙණ සුලුවූයේද; සච්චපරක්කමො, සථිර පරාක්‍රම ඇත්තේද; සතො, සිහි ඇත්තේද; චරෙ, හැසිරෙන්නේය;—පධානවා, වීර්‍ය්‍ය ඇත්තාවූ; යොච, යමෙක්තෙම; මාරං, මාරයා; පසය්හ, පරාජයකොට (යටත්කොට); අන්තකං, වසවර්ත්තිමාරයා; අභිභුය්‍ය, අභිභවනයකොට (මැඩපවත්වා); ජාතික්ඛයං ජාතික්ෂයසඞ්ඛ්‍යාත අර්හත්වය; ඵුසී, ස්පර්ශකෙළේද; තාදිසො, එබඳුවූ; ලොකවිදූ, තුන්ලොව දන්නාවූ; සුමෙධො, සුප්‍රාඥවූ; සබ්බෙසු, සියලු ත්‍රෛභූමකධර්මයන්හි; අතම්මයො, තෘෂ්ණා සඞ්ඛ්‍යාත තම්මය රහිතවූ (තෘෂ්ණා නැත්තාවූ); සො මුනි, ක්ෂීණාශ්‍රව මුනිතෙම්; න හීයති ඉති, නොපිරිහෙන්නේයයි වදාළේය.

4 වෙනි දෙවදූත වර්ගය සමාප්තයි.

1 තිණ්ණං භික්ඛවෙ සම්මුඛීභාවා සද්ධො කුලපුත්තො බහුං පුඤ්ඤං පසවති, කතමෙසං තිණ්ණං, සද්ධාය භික්ඛවෙ සම්මුඛීභාවා සද්ධො කුලපුත්තො බහුං පුඤ්ඤං පසවති, දෙය්‍ය ධම්මස්ස භික්ඛවෙ සම්මුඛීභාවා සද්ධො කුලපුත්තො බහුං පුඤ්ඤං පසවති දක්ඛිණෙය්‍යානං භික්ඛවෙ සම්මුඛීභාවා සද්ධො කුලපුත්තො බහුං පුඤ්ඤං පසවති, ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ තිණ්ණං සම්මුඛීභාවා සද්ධො කුලපුත්තො බහුං පුඤ්ඤං පසවතීති.

2 තීහි භික්ඛවෙ ඨානෙහි සද්ධො පසන්නො වෙදිතබ්බො, කතමෙහි තීහි, සීලවන්තානං දස්සනකාමො හොති සද්ධම්මං සොතුකාමො හොති විගතමලමච්ඡෙරෙණ චෙතසා අගාරං අජ්ඣාවසති මුත්තාචාගො පයතපාණී වොස්සග්ගරතො යාචයොගො දානසංවිභාගරතො, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ඨානෙහි සද්ධො පසන්නො වෙදිතබ්බොති.

---

1 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තිණ්ණං, තුන්දෙනෙකුන්ගේ; සම්මුඛීභාවා, විද්‍යමානභාවයෙන් (හෙවත්) හමුවීමෙන්; සද්ධො කුලපුත්තො, ශ්‍රද්ධාවන්ත කුලපුත්‍රතෙම; බහුංපුඤ්ඤං, බොහෝ පින්; පසවති, රැස්කෙරෙයි (හෙවත්) ලබයි;=භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාහුගේ; සම්මුඛීභාවා, සම්මුඛවීමෙන්; සද්ධො සැදැහැවත්වූ; කුලපුත්තො, කුලපුත්‍රතෙම; බහුංපුඤ්ඤං, බොහෝපින්; පසවති, රැස්කෙරෙයි;. දෙය්‍යධම්මස්ස, දියයුතු දානවස්තුහුගේ;=දක්ඛිණෙය්‍යානං, දක්ෂිණාර්හ පුද්ගලයන්ගේ;—පෙ—

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහිඨානෙහි, කරුණුතුණකින්; සද්ධො, සැදැහැවත්වූයේ; පසන්නො, ප්‍රසන්නයයි; වෙදිතබ්බො, දතයුතුයි; කතමෙහි තීහි, කවර තුණකින්දයත්; සීලවන්තානං, සිල්වතුන්; දස්සනකාමොහොති, දකිනුකැමතිවේද; සද්ධම්මං; තථාගතයන් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශකරණලද්දවූ සද්ධර්මය; සොතුකාමොහොති, අසනුකැමතිවේද; විගතමලමච්ඡෙරෙන, පහවූ මසුරුමල ඇත්තාවූ; චෙතසා, සිතින් යුක්තව; මුත්තචාගො, මුදනලද ත්‍යාග ඇත්තේ; පයතපාණී, දන්දීමෙන් පිරිසිදුකරණලද අත් ඇත්තේ; වොස්සග්ගරතො, වොස්සජන සංඛ්‍යාතදානයෙහි ඇලුණේ; යාචයොගො, යාචකයන්ගේ යෙදීම ඇත්තේ (හෙවත්) ඉල්ලන්ට යුත්තෙක්වූයේ; දානසංවිභාගරතො, දානසංවිභාගයෙහි ඇලුණේ; අගාරං, ගිහිගෙයි; අජ්ඣාවසති, අධිවාසය කෙරේද—පෙ—

1 දස්සනකාමො සීලවතං සද්ධම්මං සොතුමිච්ඡති,
විනෙය්‍ය මච්ඡෙරමලං ස වෙ සද්ධොති වුච්චතීති.

3 තයොමෙ භික්ඛවෙ අත්ථවසෙ සම්පස්සමානෙන අලමෙව පරෙසං ධම්මො දෙසෙතුං, කතමෙ තයො? යො ධම්මං දෙසෙති සො අත්ථපටිසංවෙදී ච හොති ධම්මපටිසංවෙදී ච, යො ධම්මං සුණාති සො අත්ථපටිසංවෙදී ච හොති ධම්මපටිසංවෙදී ච, යො චෙව ධම්මං දෙසෙති යො ච ධම්මං සුණාති උභො අත්ථපටිසංවෙදිනො ච හොන්ති ධම්මපටිසංවෙදිනො ච, ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො අත්ථවසෙ සම්පස්සමානෙන අලමෙව පරෙසං ධම්මො දෙසෙතුං ති

---

1 සීලවතං, සිල්වතුන්; දස්සනකාමො, දකිනුකැමතිවේද; සද්ධම්මං, තථාගතප්පවෙදිත සද්ධර්මය; සොතුංඉච්ඡති; අසනුකැමතිවේද; මච්ඡෙරමලං, මසුරුමල; විනෙය්‍ය, පහකොට සිටියාවූ; සො, හෙතෙම; වෙ, එකාන්තයෙන්; සද්ධොඉති, සැදැහැවත්යයි; වුච්චතීති, කියනු ලැබේයයි වදාළසේක.

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙතයො අත්ථවසෙ, මේ කරුණු තුණක්; සම්පස්සමානෙන, දක්නනු විසින්; පරෙසං, අනුන්ට; ධම්මො, ධර්මයතෙම; දෙසෙතුං, දෙශනාකරන්ට; අලංඑව, යුතුමය; යො, යමෙක්තෙම; ධම්මංදෙසෙති, චතුස්සත්‍ය ධර්මය දෙශනා කෙරේද; සො, හෙතෙම; අත්ථපටිසංවෙදීච හොති, අර්ථකථාව ඥානයෙන් දන්නේත්වේද; ධම්මපටිසංවෙදීච, පාළිධර්මය දන්නේත්වේද; යො, යමෙක්තෙම; ධම්මං, ධර්මය; සුනාති, අසාද; සො, හෙතෙම; අත්ථපටිසංවෙදීච හොති, අර්ථකථාව ඥණයෙන් දන්නේවේද; ධම්මපටිසංවෙදීච, පාළිධර්මය දන්නේත්වේද; යොච එව, යමෙකුත්; ධම්මංදෙසෙති, දහම්දෙසාද; යොච, යමෙකුත්; ධම්මං සුණාති, දහම් අයාද; උභො දෙදෙනම;—පෙ—ඉමෙඛො තයො අත්ථවසෙ, මේ කරුණු තුණක්—පෙ—

4 තීහි භික්ඛවෙ ඨානෙහි කථා පවත්තනී හොති, කතමෙහි තීහි? යො ධම්මං දෙසෙති සො අත්ථපටිසංවෙදී ච හොති ධම්මපටිසංවෙදී ච, යො ධම්මං සුණාති සො අත්ථපටිසංවෙදී ච හොති ධම්මපටිසංවෙදී ච, යො චෙව ධම්මං දෙසෙති යො ච ධම්මං සුණාති උභො අත්ථපටිසංවෙදිනො ච හොන්ති ධම්මපටිසංවෙදිනො ච, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ඨානෙහි කථා පවත්තනී හොතීති.

5 තීනිමානි භික්ඛවෙ පණ්ඩිතපඤ්ඤත්තානි සප්පුරිසපඤ්ඤත්තානි, කතමානි තීනි? දානං භික්ඛවෙ පණ්ඩිතපඤ්ඤත්තං සප්පුරිසපඤ්ඤත්තං, පබ්බජ්ජා භික්ඛවෙ පණ්ඩිතපඤ්ඤත්තා සප්පුරිසපඤ්ඤත්තා, මාතාපිතුන්නං භික්ඛවෙ උපට්ඨානං පණ්ඩිතපඤ්ඤත්තං සප්පුරිසපඤ්ඤත්තං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීනි පණ්ඩිතපඤ්ඤත්තානි සප්පුරිසපඤ්ඤත්තානීති.

---

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහිඨානෙහි, කරුණුතුණකින්; කථා, කථාතොමෝ; පවත්තනී හොති, පවත්නීවේ; (හෙවත්) නෛර්‍යාණික වේ;—පෙ—පවත්තනී හොතීති පවත්නී වේයයි වදාළේය.

5 භික්ඛවෙ, මඝණෙනි; ඉමානි තීනි, මේ ධර්මයෝ තුන්දෙනෙක් පණ්ඩිත පඤ්ඤත්තානි, පණ්ඩිතයන් විසින් පනවනලද්දාහුවෙත් (හෙවත්) පණ්ඩිතයන් විසින් පසස්නාලද්දාහුවෙත්; සප්පුරිසපඤ්ඤත්තානි, මහාපුරුෂයන් විසින් කියනලද්දාහුවෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දානං, දානය; (දන්දීම) පණ්ඩිතපඤ්ඤත්තං, පණ්ඩිතයන් විසින් පනවනලද්දේය. හෙවත් පසස්නාලද්දේය; සප්පුරිසපඤ්ඤත්තං, සත්පුරුෂයන් විසින් පනවනලද්දේය; පබ්බජ්ජා, ප්‍රව්‍රජ්‍යාව;= මාතාපිතුන්නං, මව්පියන්ට; උපට්ඨානං, උවටැන්කිරීම;

—ඉප=

1 සබ්භි දානං උපඤ්ඤත්තං අහිංසා සඤ්ඤමො දමො,
මාතා පිතු උපට්ඨානං සන්තානං බ්‍රහ්මචාරිනං.

2 සතං එතානි ඨානානි යානි සෙවෙථ පණ්ඩිතො,
අරියො දස්සනසම්පන්නො සලොකං භජතෙ සිවං ති.

6 යං භික්ඛවෙ සීලවන්තො පබ්බජිතා ගාමං වා නිගමං වා උපනිස්සාය විහරන්ති. තත්‍ථ මනුස්සා තීහි ඨානෙහි බහුංපුඤ්ඤං පසවන්ති, කතමෙහි තීහි, කායෙන වාචාය මනසා, යං භික්ඛවෙ සීලවන්තො පබ්බජිතා ගාමං වා නිගමං වා උපනිස්සාය විහරන්ති තත්‍ථ මනුස්සා ඉමෙහි තීහි ඨානෙහි බහුං පුඤ්ඤං පසවන්තීති.

1, 2 දානං, දානයද; අහිංසා, සත්වහිංසා විරතිභාවයද (හෙවත්) කරුණාව හා කරුණාපූර්වභාගයද; සංයමො, ශීලසංයමයද; දමො, ඉන්ද්‍රිය දමනයද; මාතාපිතුඋපට්ඨානං, මව්පියන්ට උවටැන්කිරීමද; සබ්භි, සත්පුරුෂයන් විසින්; උපඤ්ඤත්තං, පනවන ලද්දේය (හෙවත්) පසස්නාලද්දේය; සන්තානං, ශාන්තවූ; බ්‍රහ්මචාරිනං බඹසරහැසිරෙන්නාවූ; සතං, සත්පුරුෂයන් සම්බන්ධවූ; යානිඑතානිඨානානි, (මාතෘපිතෘඋපස්ථානාදී) යම් මේකාරණයන්; පණ්ඩිතො, පණ්ඩිතතෙම; සෙවෙථ, සෙවනයකරන්නේය; අරියො, (මාතෘපිතෘඋපස්ථානකරණ වශයෙන්) ආර්‍යවූ; දස්සනසම්පන්නො, (එලෙසින්ම) දර්ශනසම්පන්නවූ; සො හෙතෙම; සිවංලොකං, ක්ෂෙම වූ දිව්‍යලොකය; භජතෙ, භජනයකෙරේ (හෙවත්) දෙව්ලොවට යෙයි.

6 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සීලවන්තො, සිල්වත්වූ; පබ්බජිතා, ප්‍රව්‍රජිතයෝ; යං ගාමං වා, යම් ගමක් හෝ; නිගමං වා, නියම් ගමක් හෝ; උපනිස්සාය, ඇසුරුකොට, විහරන්ති, වාසය කරන්නාහු වෙද්ද; තත්‍ථ, එහි; මනුස්සා, මනුෂ්‍යයෝ; තීහිඨානෙහි කරුණු තුණකින්; බහුංපුඤ්ඤං, බොහෝ පින්; පසවන්ති, රැස් කෙරෙත්;-පෙ- (සෙස්ස සුගමබැවින් නොලියමි.)

7 තීණිමානි භික්ඛවෙ සඞ්ඛතස්ස සඞ්ඛතලක්ඛණානි, කතමානි; තීණි,? උප්පාදො පඤ්ඤායති වයො පඤ්ඤායති ඨිතස්ස අඤ්ඤථත්තං පඤ්ඤායති, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීණි සඞ්ඛතස්ස සඞ්ඛතලක්ඛණානීති.

8 තීණිමානි භික්ඛවෙ අසඞ්ඛතස්ස අසඞ්ඛතලක්ඛණානි, කතමානි තීණි? න උප්පාදො පඤ්ඤායති න වයො පඤ්ඤායති න ඨිතස්ස අඤ්ඤථත්තං පඤ්ඤායති, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීණි අසඞ්ඛතස්ස අසඞ්ඛතලක්ඛණානීති.

9 හිමවන්තං භික්ඛවෙ පබ්බතරාජං නිස්සාය මහාසාලා තීහි වඩ්ඪීහි වඩ්ඪන්ති, කතමාහි තීහි, සාඛාපත්තපලාසෙන වඩ්ඪන්ති? තචපපටිකාය වඩ්ඪන්ති, ඵෙග්ගුසාරෙන වඩ්ඪන්ති, හිමවන්තං භික්ඛවෙ පබ්බතරාජං නිස්සාය මහාසාලා ඉමාහි තීහි වඩ්ඪීහි වඩ්ඪන්ති,

---

7 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සඞ්ඛතස්ස, සඞ්ඛතධර්මයාගේ, හෙවත් ප්‍රත්‍යය සමවායෙන් කරණලද ධර්මයාගේ; සඞ්ඛතලක්ඛණානි, සංස්කෘත ලක්ෂණයෝ; ඉමානිඛොතීණි, මේ තුන්දෙනෙක්වෙත්;= උප්පාදො, ඉපදීම; (හෙවත්) ජාතිය; පඤ්ඤායති, පෙණේද; වයො, විනාශය (හෙවත්) භෙදය; පඤ්ඤායති, පෙණේද; ඨිතස්ස, සිටිය හුගේ; අඤ්ඤථත්තං, අන්‍යථාත්වය; (ජරාව); පඤ්ඤායති, පෙණේද; (යන තුන්දෙනයි;)-පෙ-

8 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අසඞ්ඛතස්ස, ප්‍රත්‍යය සමවායෙන් නොකරණලද ධර්මයාගේ; අසංඛතලක්ඛණානි, අසංස්කෘතලක්ෂණයෝ; (හෙවත්) අසංඛතධර්මයයි දැනගන්නාවූ ලකුණු; ඉමානි තීණි; මේ තුන්දෙනෙක්වෙත්;= උප්පාදො, ඉපදීම (හෙවත්) හට ගැණීම; න පඤ්ඤායති, නොපෙණේද;—පෙ—(සෙසු අරුත් පුග මයි. කියනලද්දැනුසාරයෙන් දතයුතු.)

9 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; හිමවන්තං පබ්බතරාජංනිස්සාය, හිමාලය පර්වතරාජයා නිසා; මහාසාලා, මහාවෘක්ෂයෝ; තීහිවඩ්ඪීහි, වැඩීම්තුණකින්; වඩ්ඪන්ති, වැඩෙත්,=සාඛාපත්තපලාසෙන, අතු කොළදලුවලින්; වඩ්ඪන්ති, වැඩෙත්; තචපපටිකාය, සිවියෙන් හා පොත්තෙන්; වඩ්ඪන්ති, වැඩෙත්; ඵෙග්ගුසාරෙන, එලයෙන් හා හරයෙන්: වඩ්ඪන්ති, වැඩෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; හිමවන්තං

එවමෙවඛො භික්ඛවෙ සද්ධං කුලපතිං නිස්සාය අන්තොජනො තීහි වඩ්ඪීහි වඩ්ඪති, කතමාහි තීහි? සද්ධාය වඩ්ඪති, සීලෙන වඩ්ඪති පඤ්ඤාය වඩ්ඪති, සද්ධං භික්ඛවෙ කුලපතිං නිස්සාය අන්තොජනො ඉමාහි තීහි වඩ්ඪීහි වඩ්ඪතීති.

1 යථාපි පබ්බතො සෙලො අරඤ්ඤස්මිං බ්‍රහාවනෙ
තං රුක්ඛං උපනිස්සාය වඩ්ඪන්තෙ තෙ වනස්පතී

2 තථෙව සීලසම්පන්නං සද්ධං කුලපතිං ඉධ,
උපනිස්සාය වඩ්ඪන්ති පුත්තදාරාච බන්ධවා.
අමච්චා ඤාතිසංඝාච යෙචස්ස අනුජීවිනො,

පබ්බතරාජංනිස්සාය, හිමවත් පර්වතය නිසා; මහාසාලා, මහා වෘක්ෂයෝ; ඉමාහි තීහි වඩ්ඪීහි, මේ වැඩීම් තුනෙන්; වඩ්ඪන්ති, වැඩෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; සද්ධං සැදැහැවත්වූ කුලපතිංනිස්සාය, කුලශ්‍රෙෂ්ඨයානිසා; කුලපතියා ඇසුරුකොට;) අන්තොජනො, අභ්‍යන්තර ජනතෙමේ; තීහිවඩ්ඪීහි, වැඩීම්; තුණකින්; වඩ්ඪති වැඩෙයි.;=සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාවෙන්; වඩ්ඪති වැඩෙයි; සීලෙන, ශීලයෙන්; වඩ්ඪති, වැඩේ; පඤ්ඤාය, ප්‍රඥාවෙන්; වඩ්ඪති, වැඩේ;-පෙ-

1 අරඤ්ඤස්මිං, නිර්ග්‍රාමකස්ථානයෙහිවූ; බ්‍රහාවනෙ, මහාවනයෙහි; සෙලො පබ්බතො, ශෛලමය පර්වතයක්වේද; තං උපනිස්සාය, එය ආශ්‍රයකොට; (ඒ පර්වතනිසා); එතෙවනස්සතී රුක්ඛා මේ වනදෙටුරුක්හු; යථාපි වඩ්ඪන්තෙ, යම්සේ වැඩෙද්ද;

2 තථාඑව, එපරිද්දෙන්ම; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; සීලසම්පන්නං, ශීලයෙන් යුක්තවූ; සද්ධං, ශ්‍රද්ධාවත්වූ; කුලපතිං, කුලපතියා; උපනිස්සාය, ආශ්‍රයකොට; පුත්තදාරාච, පුත්‍රදාරාවෝද; බන්ධවා, බන්ධුහුද; අමච්චා, ඇමතියෝද; ඤාතිසංඝාච, ඤාතිසමූහයෝද; යෙ, යමෙක්තුමූ; අස්ස, ඔහුගේ; අනුජීවිනො, අනුජීවීහුවෙද්ද; (හෙවත්) ඔහු අනුව ජීවත්වන්නෝවෙද්ද; (ඔවුහුත්) වඩ්ඪන්ති, වැඩෙත්;

3 ත්‍යාසස සීලවතො සීලං චාගං සුචරිතනිච
පස්සමානානුකුබ්බන්ති යෙභවන්ති විචක්ඛණා

4 ඉධධම්මං චරිත්වාන මග්ගංසුගතිගමිනං
නන්දිනොදෙවලොකස්මිං මොදන්ති කාමකාමිනොති.

10 තීහි භික්ඛවෙ ඨානෙහි ආතප්පං කරණීයං, කතමෙහි තීහි? අනුප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අනුප්පාදාය ආතප්පං කරණීයං. අනුප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං උප්පාදාය ආතප්පං කරණීයං. උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං තිප්පානං ඛරානං කටුකානං අසාතානං අමනාපානං පාණහරානං අධිවාසනාය ආතප්පං කරණීයං, යතොඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු අනුප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං

---

3 යෙ, යමෙක්තුමූ; විචක්ඛණා, නුවනැත්තාහු; භවන්ති, වෙද්ද; තෙ, ඔව්හුතුමූ; සීලවතො, සිල්වත්වූ; අස්ස, ඔහුගේ; සීලං, ශීලයද; චාගං, ත්‍යාගයද; සුචරිතානිච, සුචරිතයන්ද; පස්සමානා, බලමින්; අනුකුබ්බන්ති, අනුවකෙරෙත්; (හෙවත්) අනුව හැසිරෙත්;

4 ඉධ, මේ ලොකයෙහි; සුගතිගාමීමග්ගං, සුගතිගාමී මාර්ගී සඞ්ඛ්‍යාතවූ; ධම්මංචරිත්වාන, කුශලධර්මයෙහි හැසිර; කාමකාමිනො, කාමයෙහි කැමතිවූවාහු; නන්දිනො, කාමයෙහි සතුටුවූවාහු; දෙවලොකස්මිං, දෙව්ලොවෙහි; මොදන්ති, සතුටුවෙත්.

10 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහිඨානෙහි, කරුණුතුණකින්; (කාරණාත්‍රයක් සම්බන්ධව) ආතප්පංකරණීයා, වීර්‍ය්‍යකටයුතුවේ.— අනුප්පන්නානං, ස්වසන්තානයෙහි නූපන්නාවූ; පාපකානං, ලාමකවූ; අකුසලානං ධම්මානං, ලොභාදී අකුශලධර්මයන්ගේ; අනුප්පාදාය, අනුප්පාදනය පිණිස; ආතප්පංකරණීයං, වීර්‍ය්‍යකටයුතුයි; අනුප්පන්නානං, නූපන්නාවූ; කුසලානං ධම්මානං, කුසලධර්මයන්ගේ; උප්පාදාය, උත්පාදනය පිණිස; ආතප්පංකරණීයං, වීර්‍ය්‍ය කට

අනුප්පාදය ආතප්පංකරොති අනුප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං උප්පාදය ආතප්පං කරොති උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං තිප්පානං ඛරානං කටුකානං අසාතානං අමනාපානං පාණහරානං අධිවාසනාය ආතප්පංකරොති අයංවුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු ආතාපී නිපකො සතො සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියායාති.

11 තීහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො මහාචොරො සන්ධිම්පි ඡින්දති නිල්ලොපම්පි හරති එකාගාරිකම්පි කරොති පරිපන්ථෙපි තිට්ඨති, කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ මහාචොරො විසමනිස්සිතො ච හොති ගහණනිස්සිතො ච හොති බලවනිස්සිතො ච හොති, කථංච භික්ඛවෙ මහාචොරො විසමනිස්සිතො හොති, ඉධ භික්ඛවෙ මහා චොරො නදීවිදුග්ගං වා නිස්සිතො හොති පබ්බතවිසමං

යුතුයි; උප්පන්නානං, උපන්නාවූ; සාරීරිකානං, ශරීරයෙහි හටගත්තාවූ; (සිරුරපිළිබඳවූ) දුක්ඛානං, දුක්වූ; තිප්පානං, (තැවීම් වශයෙන්) තීව්‍රවූ (බහලවූ); ඛරාණං, එරුෂවූ; (රළුවූ); කටුකානං, තියුණුවූ; අසාතානං, අමධුරවූ; (මිහිරිනොවූ) අමනාපානං, මන නොවඩන්නාවූ; පාණහරානං, දිවිතොරකරන්නාවූ; (දිවිතොර කිරීමට සමර්ථවූ) වෙදනානං, වෙදනාවන්; අධිවාසනාය, ඉවසීම පිණිස; ආතප්පංකරණීයං, වීර්‍ය්‍යයකටයුතුයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; යථො ච බො, යම්කලෙක පටන්—පෙ— ආතප්පං කරොති වීර්‍ය්‍යයකෙරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං භික්ඛු, මේ මහණතෙම; සම්මා, මනාකොට; දුක්ඛස්ස අන්තකිරියාය, දුක් කෙළවරකරණු පිණිස; ආතාපී, කෙලෙස් තවන වීර්‍ය්‍ය ඇත්තේ; නිපකො, සප්‍රාඥ වූයේ; සතො, සමෘතිසම්පන්න වූයේයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ.

11 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහිඅඞ්ගෙහි, අඞ්ගත්‍රයකින්; සමන්නාගතො, සමන්විතවූ; මහාචොරො, මහාචෞරතෙම; සන්ධිම්පි, ගෘහසන්ධි ද; ඡින්දති, සිඳී; (හෙවත් ගෙවල් බිඳීමද කරයි) නිල්ලොපම්පිහරති, මහාවිලොපකර්මයද කෙරේ (හෙවත්) උමන් කැනීමද කරයි; එකාගාරිකම්පි, එක ගෙයක් වටකොට කරණ

වා, එවං ඛො භික්ඛවෙ මහාචොරො විසමනිස්සිතො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ මහාචොරො ගහණනිස්සිතො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ මහාචොරො තිණගහණං වා නිස්සිතො හොති රුක්ඛගහණං වා ගෙධංවා පන වනසණ්ඩං, එවං ඛො, භික්ඛවෙ මහාචොරො ගහණනිස්සිතො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ මහාචොරො බලවනිස්සිතො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ මහාචොරො රාජානං වා රාජමහාමත්තානං වා නිස්සිතො හොති, තස්ස එවං හොති සචෙ මං කොචි කිඤ්චි වක්ඛති ඉමෙ මෙ රාජානො වා රාජමහාමත්තා වා පරියොධාය අත්ථං භණිස්සන්තීති, සචෙ නං කොචි කිඤ්චි ආහ, ත්‍යාස්ස රාජානො වා රාජමහාමත්තා වා පරියොධාය අත්ථං භණන්ති, එවං ඛො භික්ඛවෙ මහාචොරො බලවනිස්සිතො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො මහාචොරො සන්ධිම්පි ඡින්දති නිල්ලොපම්පි හරති එකාගාරිකම්පි කරොති පරිපන්ථෙපි තිට්ඨති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො පාපභික්ඛු ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති සාවජ්ජො ච හොති සානුවජ්ජො

ලද විලුම්පනයද; කරොති, කෙරේ; පරිපන්ථෙපි, පන්ථදූහනකම් යෙහිද; තිට්ඨති, සිටියි; (මග්පැහැරීමකරයි;) භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉධ, මෙලෙව්හි; මහාචොරො, මහා චෞරතෙම, විසමනිස්සිතො ච හොති, විසමස්ථාන ආශ්‍රයකරන්නෙකුත් වෙයි; ගහණනිස්සිතො ච හොති, තෘණආදියෙන් ගැවසිගත්තැන් ඇසුරුකරන්නෙකුත් වෙයි; බලවනිස්සිතො හොති, බලවතුන් ඇසුරුකරන්නෙකුත් වෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මහාචොරො, මහාචෞරතෙම; කථඤ්ච, කෙසේනම්; විසමනිස්සිතොහොති, (පර්වතාදියෙන්) විෂමවූ තැන් ඇසුරුකරන්නෙක්වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මෙහි; මහාචොරො, මහා චෞරතෙම; නදීවිදුග්ගං වා, නදියෙහි දුර්ගම ස්ථාන හෝ, පබ්බතවිසමං වා, පර්වතයන් සම්බන්ධ විෂමස්ථාන හෝ; නිස්සිතො හොති, ඇසුරුකරන්නේවේද;— භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මහාචොරො, මහචොරතෙම; තිණගහණං වා, තණලැහැබක් හෝ; රුක්ඛගහණං වා, වෘක්ෂයන්ගෙන් ගැවසිගත් තැනක් හෝ; ගෙධං, ඝනවූ; වනසණ්ඩං වා, වනලැහැබක් හෝ; නිස්සිතො හොති, ඇසුරු කරන්නේ වේ;—පෙ—භික්ඛවෙ,

විඤ්ඤූනං. බහුං ච අපුඤ්ඤං පසවති, කතමෙහි තීහි, ඉධ භික්ඛවෙ පාපභික්ඛු විසමනිස්සිතො ච හොති ගහණනිස්සිතො ච බලවනිස්සිතො ච, කථඤ්ච භික්ඛවෙ පාපභික්ඛු විසමනිස්සිතො හොති ඉධ භික්ඛවෙ පාපභික්ඛු විසමෙන කායකම්මෙන සමන්නාගතො හොති, විසමෙන වචීකම්මෙන සමන්නාගතො හොති, විසමෙන මනොකම්මෙන සමන්නාගතො හොති, එවං ඛො භික්ඛවෙ පාපභික්ඛු විසමනිස්සිතො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ පාපභික්ඛු ගහණනිස්සිතො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ පාපභික්ඛු මිච්ඡාදිට්ඨිකො හොති අන්තග්ගාහිකාය දිට්ඨියා සමන්නාගතො, එවං ඛො භික්ඛවෙ පාපභික්ඛු ගහණනිස්සිතො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ පාපභික්ඛු බලවනිස්සිතො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ පාපභික්ඛු රාජානං වා රාජමහාමත්තානං වා නිස්සිතො හොති, තස්ස එවං හොති, සචෙ මං

මහණෙනි; ඉධ, මෙහි; මහාචොරො, මහා චෞරතෙම; රාජානංවා, රජෙක් හෝ; රාජමහාමත්තානං වා, රජමහ ඇමැතියෙක් හෝ; නිස්සිතොහොති, ආශ්‍රිතවේද; තස්ස, ඕහට; එවංහොති, මෙසේ අදහස්වෙයි: සචෙ, ඉදින්; මං, මට; කොචි, කිසිවෙක්; කිඤ්චි, කිසිවක්; වක්ඛති, කියාද; මෙ, මගේ; ඉමෙ රාජානො වා, මේ රජවරුහෝ; රාජාමහාමත්තා වා, රජමහ ඇමතියෝ හෝ; අත්ථං, අර්ථය (හෙවත්) කාරණය; පරියොධාය, ප්‍රක්‍ෂෙපකොට; (හෙවත්) වසා; භනිස්සන්තීති, කියන්නාහුය කියායි; සචෙ, ඉදින්; තං, ඕහට; කොචි, කිසිවෙක්; කිඤ්චි කිසිවක්; ආහ, කියාද; අස්ස, ඔහුගේ; තෙරාජානො වා, ඒ රජදරුවෝ හෝ; රාජමහාමත්තා වා, ඒ රජමහ ඇමතියෝ හෝ; අත්ථංපරියොධාය, කාරණය ප්‍රතිච්ඡාදනය කොට; (වසා) භණන්ති, කියත්;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහි ඛො තීහිඅඞ්ගෙහි, මේ අඞ්ගත්‍රයෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඑවඛො, මෙසේමවනාහි; තීහිධම්මෙහි, කරුණු තුණකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; පාපභික්ඛු, ලාමක මහණතෙම; ඛතං, ඛණ්නයකරණලද (සාරාදමනලද) ගුණ ඇත්තාවූ; උපහතං, නසනලද ගුණඇත්තාවූ; අත්තානං ආත්මය; පරිහරති, පරිහරණයකරයි; සානුවජ්ජො, අපවාද සහිතවූයේ; සාව

කොචි කිඤ්චි වක්ඛති ඉමෙ මෙ රාජානො වා රාජමහාමත්තා වා පරියොධාය අත්ථං භණිස්සන්තීති සචෙ නං කොචි කිඤ්චි ආහ ත්‍යාස්ස රාජානො වා රාජමහාමත්තා වා පරියොධාය අත්ථං භණන්ති එවං ඛො භික්ඛවෙ පාපභික්ඛු බලවනිස්සිතො හොති ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහිධම්මෙහි සමන්නාගතො පාපභික්ඛු ඛතං උපහතං අත්තානං පරිහරති, සාවජ්ජොච හොති සානුවජ්ජො විඤ්ඤූනං, බහුංච අපුඤ්ඤං පසවතීති.

චූලවග්ගො පඨමො

පඨමො පණ්ණාසකො සමත්තො.

ජ්ජොච හොති, සදොස්වූවෙක්ද වේ; විඤ්ඤූනං, නැණවතුන්ට; බහුච, බොහෝවූද; අපුඤ්ඤං, අකුසල්; පසවති, රැස්කෙරේ;-පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පාපභික්ඛු, ලාමක මහණතෙම; විසමෙන; විෂමවූ; කායකම්මෙන, කායචාරිත කර්මයෙන්; —පෙ—සමන්නාගතො හොති, යුක්තවූයේ වේද;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මෙලෙව්හි; පාපභික්ඛු, පව්වූ මහණතෙම; අන්තග්ගාහිකාය දිට්ඨියා, අන්තග්‍රාහිකදෘෂ්ටියෙන් (දශවස්තුක මිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන්) සමන්නාගතො, යුක්තවූ; මිච්ඡාදිට්ඨිකොහොති, මිසදිටුවෙක් වේද; —පෙ—බහුංච අපුඤ්ඤං පසවතීති, බොහෝවූද අකුසල් රැස්කෙරේයයි වදාළේය.

6, පස්වෙනි සුළුවගයි.

ප්‍රථම පණ්ණාසකය සමාප්තයි.

1 අථ ඛො වෙ බ්‍රාහ්මණා ජිණ්ණා වුඩ්ඪා මහල්ලකා අද්ධගතා වයො අනුප්පත්තා වීසං වස්සසතිකා ජාතියා යෙන භගවා තෙනු පසංකමිංසු, උපසංකමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදිංසු සම්මොද නීයං කථං සාරණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, එක මන්තං නිසින්නා ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණා භගවන්තං එතදවොචුං, මය මස්සු භො ගොතම බ්‍රාහ්මණා ජිණ්ණා වුඩ්ඪා මහල්ලකා අද්ධගතා වයොඅනුප්පත්තා වීසංවස්සසතිකා ජාතියා, තෙ චම්හා අකත කල්‍යාණා අකතකුසලා අකතභීරුත්තාණා, ඔවදතු නො භවං ගොතමො අනුසාසතු නො භවං ගොතමො යං අම්හාකං අස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායාති, තග්ඝ තුම්හෙ බ්‍රාහ්මණා ජිණ්ණා වුඩ්ඪා මහල්ලකා අද්ධගතා වයො අනුප්පත්තා වීසංවස්සසතිකා

---

1 අථ ඛො ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; ජිණ්ණා, ජරාජීර්ණවූ; වුඩ්ඪා, වයොවෘද්ධවූ; මහල්ලකා, ජාතිමහල්ලකවූ; අද්ධගතා, වයස් ගතවූ (හෙවත්) තුන්වයස් ඉක්ම ගියාවූ; වයොඅනුප්පත්තා, තුන් වෙනි වයසට පිළිවෙළින් පැමිණියාවූ, ජාතියා, උත්පත්තියෙන්; වීසංවස්සසතිකා, එකසිය විසිවයස් ඇත්තාවූ; වෙබ්‍රාහ්මණා බමුණෝ දෙදෙනෙක්;—පෙ—භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; මයං, අපි; ජිණ්ණා, ජරාජීර්ණවූ;—පෙ—බ්‍රාහ්මණාඅස්සු, බමුණෝ වෙමු; තෙච, ඒ අපිදු; අකතකල්‍යාණාඅම්හා, නොක රණලද කලණදම් ඇත්තෝ වෙමු; අකතකුසලා (අම්හා); නොක රණලද කුශලකර්මයන් ඇත්තෝ වෙමු; අකතභීරුත්තාණා (අම්හා) නොකරණලද භය පරිත්‍රාණ ඇත්තෝ වෙමු; භවංගොතමො, භවත් ගෞතමතෙමේ; නො, අපට; ඔවදතු, අවවාද කරණ සේක්වා; භවංගොතමො, භවත් ගෞතම තෙමේ; නො, අපට; අනුසාසතු, අනුශාසනා කරණ සේක්වා; යං, යමක්; දීඝරත්තං, බොහෝ කාලයක් මුලුල්ලෙහි; හිතාය, හිතපිණිසද; සුඛාය, සැප පිණිසද; අස්සඉති, වන්නේද එසේයයි. (සැකකෙළේය); බ්‍රාහ්මණා, බ්‍රාහ්මණයෙනි; තග්ඝ, එකාන්තයෙන් (නොහොත්) එබැවින්; තුම්හෙ, තෙපි;—පෙ—වීසංවස්සසතිකා, එකසිය විසිවයස් ඇත්තෝ වූවහුය; තෙච, ඒ තෙපිද; අකතකල්‍යාණාඅත්ථ, නොකරණ ලද කලණදම් ඇත්තෝ වන්නහුය; අකතභීරුත්තාණා (අත්ථ), නොකරණලද භය පරිත්‍රාණ ඇත්තෝ වන්නහුය; බ්‍රාහ්මණා, බමුණෙනි; අයංලොකො, මේ ලෝවැසි තෙම; ජරාය, ජරාවෙන්ද; ව්‍යාධිනා, රොගයෙන්ද; මරණෙන, මරණයෙන්ද; (නොහොත්) ජරාව්‍යාධි මරණ විසින්; උපනීයති ඛො පමුණුවනු ලැබේමය. (හෙවත්) හකුළුවනු ලැබේමය; බ්‍රාහ්මණා, බමුණෙනි; එවං, මෙසේ,

ජාතියා තෙ චත්ථ අකතකල්‍යාණා අකතකුසලා අකතභීරුත්තාණා උපනීයති ඛො අයං බ්‍රාහ්මණ ලොකො ජරාය ව්‍යාධිනා මරණෙන, එවං උපනීයමානෙ ඛො බ්‍රාහ්මණ ලොකෙ ජරාය ව්‍යාධිනා මරණෙන යො ඉධ කායෙන සංයමො වචාය සංයමො මනසා සංයමො තං තස්ස පෙතස්ස තාණඤ්ච ලෙණඤ්ච සරණඤ්ච පරායණඤ්චාති.

1 උපනීයති ජීවිතමප්පමායුං ජරූපනීතස්ස න සන්ති තාණා,
එතං භයං මරණෙ පෙක්ඛමානො පුඤ්ඤානි කයිරාථ සුඛාවහානි.

2 යොධ කායෙන සඤ්ඤමො වාචාය උද චෙතසා,
තං තස්ස පෙතස්ස සුඛාය හොති යං ජීවමානො පකරොති පුඤ්ඤන්ති.

ලොකෙ, ලෝකයා (හෙවත්) ලෝවැසියා;—උපනීයමනෙ, හකුළුවනු ලබනකල්හි; ඉධ, මේලොකයෙහි; කායෙන, කායවාරයෙන්; යොසංයමො, යම්බඳුවූ සංයමයක්වේද (හෙවත්) යම් කායවාර සංවරභාවයක්වේද; වාචාය, වාග්ද්වාරයෙන්, සංයමො, යම් සංයමයක්වේද; මනසා, මනොවාරයෙන්; සංයමො, යම් සංවරභාවයක්වේද; පෙතස්ස, පරලොව ගියාවූ; තස්ස ඔහට; තං, (ත්‍රිවිධවාර සංවරසඞ්ඛ්‍යාතවූ) ඒ පුණ්‍යකර්මය; තාණඤ්ච, රක්ෂාස්ථානයද; ලෙනඤ්ච, නිලීයනස්ථානයද; දීපඤ්ච ප්‍රතිෂ්ඨාස්ථානයද; සරණඤ්ච, අවශ්‍යායන ස්ථානයද (හෙවත්) පිහිටද; පරායණඤ්චාති, උත්තමගති වශයෙන් පරායණද වේයයි වදාළේය.

1 ජීවිතං, ජීවිතෙන්ද්‍රිය; උපනීයති, හකුළුවනු ලැබේ (හෙවත්) ජාත්‍යාදීන් විසින් අනුක්‍රමයෙන් මරුවා වෙත පමුණුවනු ලැබේ; ආයුං, ආයුසංස්කාරය; අප්පං, ස්වල්පයි; ජරූපනීතස්ස, ජරාව විසින් මරණය වෙත පමුණුවනලද්දහුට; තාණං, රක්ෂාස්ථානයෝ; නසන්ති, නොමැත්තාහ; එතංභයං, මේ ත්‍රිවිධභීතිය (මේ බිය හේතු කරුණු තුණ;) මරණෙ, මරණයෙහිලා; පෙක්ඛමාණො, දක්නේ (හෙවත්) (නුවනින්) බලන්නාවූ පණ්ඩිත ජනතෙම; සුඛාවහානි, සැප එලවන්නාවූ; පුඤ්ඤානි, පින්; කයිරාථ, කරන්නේය.

2 ඉධ, මේ ලොකයෙහි; ජීවමානො, ජීවත්වන්නේ (ජීවත් වෙන පුද්ගලයෙක් තෙම); කායෙන, කායවාරයෙන්ද; වාචාය, වාග්වාරයෙන්ද; මනසා, මනොවාරයෙන්ද; යොසංයමො, යම් ශීලසංයමයක් වේද, යංපුඤ්ඤං, යම් පිණක්; පකරොති, කෙරේද; තං, ඒ පිණ; තස්සපෙතස්ස, ඒ පරලොව ගියාහට; සුඛායහොති, සැප පිණිස වෙයි.

2 අථඛො වෙ බ්‍රාහ්මණා ජිණ්ණා වුඩ්ඪා මහල්ලකා අද්ධගතා වයො අනුප්පත්තා වීසංවස්සසතිකා ජාතියා යෙන භගවා තෙනු පසංකමිංසු-පෙ-එකමන්තං නිසින්නා ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණා භගවන්තං එතදවොචුං, මයමස්සු භො ගොතම බ්‍රාහ්මණා ජිණ්ණා වුඩ්ඪා මහල්ලකා අද්ධගතා වයො අනුප්පත්තා වීසං වස්සසතිකා ජාතියා, තෙ චම්හා අකතකල්‍යාණා අකතකුසලා අකතභීරුත්තාණා, ඔවදතු නො භවං ගොතමො අනුසාසතු නො භවං ගොතමො යං අම්හාකං අස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායාති, තග්ඝ තුම්හෙ බ්‍රාහ්මණා ජිණ්ණා වුඩ්ඪා මහල්ලකා අද්ධගතා වයො අනුප්පත්තා වීසං වස්සසතිකා ජාතියා තෙ චත්ථ අකතකල්‍යාණා අකතකුසලා අකතභීරුත්තාණා, ආදිත්තො ඛො අයං බ්‍රාහ්මණා! ලොකො ජරාය ව්‍යාධිනා මරණෙන, එවං ආදිත්තෙ ඛො බ්‍රාහ්මණා! ලොකෙ ජරාය ව්‍යාධිනා මරණෙන යො ඉධ කායෙන සඤ්ඤමො වාචාය සඤ්ඤමො මනසා සඤ්ඤමො, තං තස්ස පෙතස්ස තාණඤ්ච ලෙනඤ්ච දීපඤ්ච සරණඤ්ච පරායණඤ්චාති.

1 ආදිත්තස්මිං අගාරස්මිං යං නීහරති භාජනං,
තං තස්ස හොති අත්ථාය නොච යං තත්ථ ඩය්හති.

---

2 අථඛො—පෙ—බ්‍රාහ්මණා, බමුණෙනි; තග්ඝ, එකාන්තයෙන්; තුම්හෙ, තෙපි;—පෙ—අකතභීරුත්තාණාඅත්ථ, නොකරණලද භය පරිත්‍රාණ ඇත්තෝවහුය; බ්‍රාහ්මණා, බමුණෙනි; අයං ලොකො, මේ සත්ත්වලොකයතෙම; ජරාය, ජරාවෙන්ද; ව්‍යාධිනා, ව්‍යාධියෙන්ද; මරණෙන, මරණයෙන්ද; ආදිත්තොඛො, හාත්පස ඇවිලගත්තේය; බ්‍රාහ්මණා, බමුණෙනි; ලොකෙ ලෝවසියා—පෙ—එවං ආදි ත්තෙඛො, මෙසේ දල්වෙන කල්හි; ඉධ, මෙහි; කායෙන, කායද්වාරයෙන්; යොසඤ්ඤමො, යම් ශීලසංයමක් වේනම්;—පෙ— පරායණඤ්චාති, පිහිටද වේයයි වදාළේය.

1 අගාරස්මිං, ගෙයක්; ආදිත්තස්මිං, ගිනිගෙණ දනකල්හි; යංභාජනං, යම් කිසි භාණ්ඩයක්; නීහරති, (එගෙයින්) බැහැර කෙරේද; තං, ඒ භාණ්ඩය; තස්ස, ඔහට (ගෙහිමියාට); අත්ථාය හොති, වැඩ පිණිස (ප්‍රයොජන පිණිස) වේ; යං, යමක්; තත්ථ, එහි; ඩය්හති, දැවේද; (එය) නොව, ප්‍රයොජන පිණිස නොවේ.

2 එවං ආදීපිතො ලොකො ජරාය මරණෙනච,
නීහරෙථෙව දානෙන දින්නං හොති සුනීහතං.

3 යොධ කායෙන සඤ්ඤමො වාචාය උද චෙතසා,
තං තස්ස පෙතස්ස සුඛාය හොති යං ජීවමානො
පකරොති පුඤ්ඤන්ති.

3 අථඛො අඤ්ඤතරො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසංකමි උපසංකමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි–පෙ–එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච, සන්දිට්ඨිකො ධම්මො සන්දිට්ඨිකො ධම්මොති භො ගොතම වුච්චති, කිත්තාවතා නුඛො භො ගොතම සන්දිට්ඨිකො ධම්මො හොති අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤූහීති, රත්තො ඛො බ්‍රාහ්මණ රාගෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තව්‍යාබාධායපි චෙතෙති පරව්‍යාබාධායපි චෙතෙති, උභයව්‍යාබාධායපි චෙතෙති, චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති, රාගෙ පහීණෙ නෙවත්තව්‍යාබාධාය චෙතෙති න පරව්‍යාබා

---

2 ලොකෙ, සත්වලොකය තෙම; එවං, මෙසේ; ජරාය ජරාවෙන්ද; මරණෙනච, මරණයෙන්ද; ආදීපිතො, භාත්පස ඇවිලගත්තේය; (එහෙයින්) දානෙන, දානචෙතනාවෙන්; නීහරෙථ එව, (පරිත්‍යාග කිරීම් වශයෙන්) බාහැර කරන්නේමය; දින්නං, (එසේ) දෙනලද්ද; සුනීහතං, මොනවට බැහැරකර ගන්නා ලද්දේවේ.

(298 පිටේ 2 ගය බලනු)

3 අථඛො –පෙ— භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; ධම්මො, ධර්මයතෙම; සන්දිට්ඨිකො, සාන්දෘෂ්ටිකය හෙවත් තමන් විසින් දක්කයුතු ගුණ ඇත්තේය; ධම්මො, ධර්මයතෙම; සන්දිට්ඨිකොඉති, තමන් විසින් දක්කයුතු ගුණ ඇත්තේයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; කිත්තාවතානුඛො, කොපමණකින්නම්; ධම්මො, ධර්මයතෙම; සන්දිට්ඨිකො හොති තමන් විසින් දක්කයුතු ගුණ ඇත්තේ වේද; අකාලිකො, කල් නොයවා දෙන ඵල ඇත්තේ වේද; එහිපස්සිකො, එව බලව යන විධියම සුදුසුවේද; ඔපනයිකො, තමන් සිත්හි පමුණුවා ගතයුතු ගුණ ඇත්තේ වේද; විඤ්ඤූහි, නුවනැත්තන් විසින්; පච්චත්තං, තමන් කෙරෙහිලා; වෙදිතබ්බොඉති, දතයුතුවේදැයි ඇසීය; බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; රාගෙන, රාගයෙන්; රත්තොඛො,

ධාය චෙතෙති න උභයව්‍යාබාධාය චෙතෙති න චෙතසිකං දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති එවම්පි ඛො බ්‍රාහ්මණ සන්දිට්ඨිකො ධම්මො හොති-පෙ-දුට්ඨො ඛො බ්‍රාහ්මණ දොසෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තව්‍යාබාධායපි චෙතෙති පර-පෙ-උභය ව්‍යාබාධායපි චෙතෙති චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති දොසෙ පහීනෙ නෙවත්තව්‍යාබාධාය චෙතෙති න පර-පෙ-න උභයව්‍යාබාධාය චෙතෙති න චෙතසිකං දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති. එවම්පි ඛො බ්‍රාහ්මණ සන්දිට්ඨිකො ධම්මො හොති -පෙ-මූළ්හො ඛො බ්‍රාහ්මණ මොහෙන අභිභූතො පරියාදින්න චිත්තො අත්තව්‍යාබාධාය චෙතෙති පර-පෙ-උභයව්‍යාබාධායපි චෙතෙති චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති මොහෙ පහීනෙ නෙවත්තව්‍යාබාධාය චෙතෙති න. පරව්‍යාබාධාය-පෙ-න උභයව්‍යාබාධාය චෙතෙති න චෙතසිකං දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති, එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ සන්දිට්ඨිකො ධම්මො හොති අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤූහීති, අභික්කන්තං භො ගොතම-පෙ-උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණංගතං ති.

4 අථඛො අඤ්ඤතරො බ්‍රාහ්මණපරිබ්බාජකො යෙන භගවා තෙනුපසංකමි-පෙ-එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො බ්‍රාහ්මණ පරිබ්බාජකො භගවන්තං එතදවොච සන්දිට්ඨිකො ධම්මො සන්දිට්ඨි කො ධම්මොති භො ගොතම වුච්චති කිත්තාවතානුඛො භො

රත්වූයේ වනාහි; අභිභූතො (රාගයෙන් මඩනාලද්දේ; පරියා දින්නචිත්තො, (රාගය විසින්) යටත්කොට ගන්නාලද සිත් ඇත්තේ (නොහොත්) පරාමර්ශණයකරණලද සිත් ඇති පුද්ගල තෙම; අත්තව්‍යාබාධායඅපි, ආත්මව්‍යාබාධය (තමන්ට දුක්) පිණිස ද; චෙතෙති, සිතයි; පරව්‍යාබාධායඅපි, පරහට දුක් (පීඩා) පිණිස ද; චෙතෙති, සිතයි; උභයව්‍යාබාධයඅපි, තමහට හා පරහට දුක් පිණිසද; චෙතෙති, සිතයි; චෙතසිකම්පි, චෛතසිකවූද; දුක්ඛං දොමනස්සං, දුක්දොම්නස්; පටිසංවෙදෙති, විඳී; රාගෙ, රාගය; පහී ණෙ, ප්‍රහීණවූකල්හි; අත්තව්‍යාබාධාය, අත්මව්‍යාබාධයයි කියනලද තමාහට දුක් පිණිස; නඑවචෙතෙති, නොසිතාමය; පරව්‍යාබාධය, පරහට දුක් පිණිස; න චෙතෙති, නොසිතාමය; උභයව්‍යාබාධාය, තමන්ට හා අනුන්ට දුක් පිණිස; න චෙතෙති, නොසිතාමය; චෙතසිකං චිත්තයෙහි ඇතිවූ; දුක්ඛංදොමනස්සං, දුක් දොම්නස්; නපටිසංවෙදෙති, නොවිඳී; දුට්ඨොඛො, දුෂ්ටවූයේ වනාහි —පෙ—මූළ්හොඛො; මූඪ (මූලා) වූයේ වනාහි,—පෙ—(මෙහි සෙසු අරුත් සුගමයි.)

ගොතම සන්දිට්ඨිකො ධම්මො හොති අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤූහීති, රත්තො ඛො බ්‍රාහ්මණ රාගෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තව්‍යාබාධායපි චෙතෙති පර-පෙ-උභයව්‍යාබාධායපි චෙතෙති චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති රාගෙ පහීණෙ නෙවත්තව්‍යාබාධාය චෙතෙති න පර-පෙ-න උභයව්‍යාබාධාය චෙතෙති න චෙතසිකං දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති, රත්තො ඛො බ්‍රාහ්මණ රාගෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො කායෙන දුච්චරිතං චරති වාචාය -පෙ-මනසා දුච්චරිතං චරති රාගෙ පහීණෙ නෙව කායෙන දුච්චරිතං චරති න වාචාය-පෙ-මනසා දුච්චරිතං චරති. රත්තො ඛො බ්‍රාහ්මණ රාගෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තත්ථම්පි යථාභූතං නප්පජානාති පරත්ථම්පි-පෙ-උභයත්ථම්පි යථාභූතං නප්පජානාති රාගෙ පහීණෙ අත්තත්ථම්පි යථාභූතං පජානාති පරත්ථම්පි-පෙ-උභයත්ථම්පි යථාභූතං පජානාති, එවම්පි ඛො බ්‍රාහ්මණ සන්දිට්ඨිකො ධම්මො හොති-පෙ-දුට්ඨො ඛො බ්‍රාහ්මණ දොසෙන-පෙ-මූළ්හො ඛො බ්‍රාහ්මණ මොහෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තව්‍යාබාධායපි චෙතෙති පර-පෙ-උභයව්‍යාබාධායපි චෙතෙති චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති මොහෙ පහීණෙ නෙවත්තව්‍යාබාධාය චෙතෙති න පරව්‍යාබාධාය චෙතෙති න උභයව්‍යාබාධාය චෙතෙති න චෙතසිකං

---

4 අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; බ්‍රාහ්මණ පරිබ්බාජකො, බමුණු පිරිවැජියෙක්තෙම—පෙ—කායෙන, කායචාරයෙන්; දුච්චරිතං, දුශ්චරිතය; චරති, කෙරෙයි නොහොත් දුශ්චරිතයෙහි හැසිරෙයි,—පෙ—අත්තත්ථංඅපි, ආත්මාර්ථයද; යථාභූතං, තතුසේ; නප්පජානාති නොදනී;—පෙ—(මෙහි අරුත්ද කියන ලද්දෙන් සුවයේ දතහැකි බැවින් නොලියමි.)

5 අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; ජානුස්සොණි බ්‍රාහ්මණො, ජානුස්සොණි නම් බමුණුතෙම;–පෙ—භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; නිබ්බාණං, නිර්වාණය; සන්දිට්ඨිකො, සාන්දෘෂ්ටිකය (හෙවත්) තමන් විසින් දැක්කයුතු ගුණ ඇත්තේය; නිබ්බාණං තෘෂ්ණාක්ෂය සංඛ්‍යාත නිර්වාණය; සන්දිට්ඨිකොඉති, සාන්දෘෂ්ටිකයයි (හෙවත්) තමන් විසින් දැක්කයුතුයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ, භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; කිත්තාවතානුඛො, කෙපමණකින් වනාහි; නිබ්බාණං, තෘෂ්ණාක්ෂය සංඛ්‍යාත නිර්වාණය; සන්දිට්ඨිකංහොති, සාන්දෘෂ්ටික වේද (හෙවත්) තමන් විසින් දැක්කයුතු වේද; අකාලිකං, කල් නොයවා පැමිණිය යුතුවේද;

දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති, මූළ්හො ඛො බ්‍රාහ්මණ මොහෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො කායෙන දුච්චරිතං චරති වාචාය දුච්චරිතං චරති මනසා දුච්චරිතං චරති, මොහෙ පහීණෙ නෙව කායෙන දුච්චරිතං චරති න වාචාය-න මනසා දුච්චරිතං චරති, මූළ්හො ඛො බ්‍රාහ්මණ මොහෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තත්ථම්පි යථාභූතං නප්පජානාති පරත්ථම්පි-පෙ-උභයත්ථම්පි යථාභූතං නප්පජානාති මොහෙ පහීණෙ අත්තත්ථම්පි යථාභූතං පජානාති පරත්ථම්පි උභයත්ථම්පි යථාභූතං පජානාති, එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ සන්දිට්ඨිකො ධම්මො හොති අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤූහීති, අභික්කන්තං භො ගොතම-පෙ-උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණංගතන්ති.

5 අථ ඛො ජානුස්සොණි බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි-පෙ-එකමන්තං නිසින්නො ඛො ජානුස්සොණි බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච සන්දිට්ඨිකං නිබ්බාණං සන්දිට්ඨිකං නිබ්බාණන්ති භො ගොතම වුච්චති කිත්තාවතානුඛො භො ගොතම සන්දිට්ඨිකං නිබ්බාණං හොති, අකාලිකං එහිපස්සිකං ඔපනයිකං පච්චත්තං වෙදිතබ්බං විඤ්ඤූහීති, රත්තො ඛො බ්‍රාහ්මණ රාගෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තව්‍යාබාධායපි චෙතෙති පර-පෙ-උභයව්‍යාබාධායපි චෙතෙති චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටසංවෙදෙති. රාගෙ පහීණෙ නෙවත්තව්‍යාබාධාය චෙතෙති න පර-පෙ-න උභයව්‍යාබාධාය චෙතෙති න චෙතසිකං දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ සන්දිට්ඨිකං නිබ්බාණං හොති-දුට්ඨො බ්‍රාහ්මණ දොසෙන-පෙ-මූළ්හො ඛො බ්‍රාහ්මණ මොහෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තව්‍යාබාධායපි චෙතෙති පර පෙ-උභයව්‍යාබාධායපි චෙතෙති චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති මොහෙ පහීණෙ නෙවත්තව්‍යාබාධාය

එහිපස්සිකං, එව බලව යන විධියට සුදුසු වේද; ඔපනයිකං, ප්‍රතිපත්තියෙන් පැමිණිය යුතුවේද; විඤ්ඤූහි, පණ්ඩිතයන් විසින්; පච්චත්තං, තමන්කෙරෙහිලා; වෙදිතබ්බංඉති, දතයුතුවේදැයි;—පෙ—බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; යථො ච ඛො, යම් කාලෙක පටන්; අයං, මේ; අනවසෙසං, නිරවශෙෂවූ; රාගක්ඛයං, තෘෂ්ණාක්ෂය සඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණ රසය; පටිසංවෙදෙති, විඳීද; දොසක්ඛයං, ද්වෙෂක්ෂය සඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණරසය; මොහක්ඛයං, මොහක්ෂය සඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණ සැපය; පටිසංවෙදෙති, විඳීද; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; එවංඛො, මෙසේ වනාහි; නිබ්බාණං, නිර්වාණය; සන්දිට්ඨිකංහොති, සාන්දෘෂ්ටික වෙයි (හෙවත්) තමන් විසින් දක්කයුතු වෙයි;-පෙ-(සෙස්ස සුගමයි.)

චෙතෙති න පර-න උභයව්‍යාබාධාය චෙතෙති න චෙතසිකං
දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති. එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ සන්දිට්ඨිකං
නිබ්බාණං හොති-යතො ච ඛො අයං බ්‍රාහ්මණ අනවසෙසං රාග
ක්ඛයං පටිසංවෙදෙති අනවසෙසං දොසක්ඛයං පටිසංවෙදෙති
අනවසෙසං මොහක්ඛයං පටිසංවෙදෙති එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ සන්දිට්ඨි
කං නිබ්බාණං හොති අකාලිකං එහිපස්සිකං ඔපනයිකං පච්ච
ත්තං වෙදිතබ්බං විඤ්ඤූහීති, අභික්කන්තං භො ගොතම-පෙ-
උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං
සරණං ගතන්ති.

6 අථඛො අඤ්ඤතරො බ්‍රාහ්මණමහාසාලො යෙනභගවා තෙනු
පසඞ්කමි-පෙ-එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො බ්‍රාහ්මණමහාසාලො
භගවන්තං එතදවොච, සුතං මෙතං භොගොතම පුබ්බකානං

---

6 අථඛො, යලිදු වනාහි; අඤ්ඤතරො, එක්තරා; බ්‍රාහ්මණ
මහාසාලො, බමුණුමහසල්වතෙක්;-පෙ-භොගොතම, භවත්ගෞ
තමයන් වහන්ස; පුබ්බකානං, පූර්වකාලිකවූ; වුඩ්ඪානං, වයොවෘද්ධ
වූ; මහල්ලකානං, ජාතිමහල්ලකවූ; ආචරියපාචරියානං, ආචාර්‍ය්‍ය
ප්‍රාචාර්‍ය්‍යවූ (හෙවත්) ඇදුරුවූද ඇදුරන්ගේත් ඇදුරුවූද; බ්‍රාහ්ම
ණානං, බමුණන්; භාසමානානං, කියද්දී, එතං, මෙය හෙවත් මේ
වක්ෂ්‍යමාන කාරණය; මෙ, මාවිසින්; සුතං අසනලදී; (කුමක්ද
යත්?) පුබ්බස්සුදං, පූර්වකාලයෙහි; අයංලොකො මේලොකයතෙම;
මනුස්සෙහි, මිනිසුන්ගෙන්; අවීචිමඤ්ඤෙ, අවීචිය මෙන්; ඵුටො
හොති, පරිපූර්ණ වූයේවේ ගාමනිගමරාජධානියො, ගම් නියම්ගම්
රාජධානීහු; කුක්කුටසම්පාතිකා, කුක්කුට සම්පතන ඇත්තාහු
(හෙවත්) පියස්සෙන් පියස්සට කුකුලන්ගේ පැනයාම ඇත්තාහු
වෙත්ය (යන මේයයි); භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස;
යෙන, යම් හෙයකින්; එතරහි, දැන්; මනුස්සානං, මිනිසුන්ගේ;
ඛයො, ක්ෂයභාවය; හොති, වේද; තනුත්තං, තුනීබවක්; පඤ්ඤා
යති, පෙණේද ගාමාපි, ගමුත්; අගාමාහොන්ති, නොගම්වෙත්ද;
නිගමාපි, නියම්ගමුත්; අනිගමාහොන්ති, නියම්ගම් නොවෙත්ද;
නගරාපි, නුවරවලුත්; අනගරාහොන්ති, නගර නොවෙද්ද;
ජනපදාපි, දනවුත්; අජනපදාහොන්ති, නොදනව් වෙද්ද; කො
නුඛොහෙතු, ඊට හේතු කවරේද; කොපච්චයොඉති, ඊට ප්‍රත්‍යය
කවරේදැයි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; එතරහි, මේ කාලයෙහි; මනුස්සා
මනුෂ්‍යයෝ; අධම්මරාගරත්තා, පරපරිස්කාරයන්හි ඇලීමයයි
කියනලද අධර්මරාගයෙන් ඇලුනාහු; විසමලොභාභිභූතා, (පරපරි
ගෘහීත වස්තුවෙහි ලොභවීමයයි කියනලද) විෂම ලොභයවිසින්

බ්‍රාහ්මණානං වුඩ්ඪානං මහල්ලකානං ආචරියපාචරියානං භාසමානානං. පුබ්බස්සුදං අයං ලොකො අවීචිමඤ්ඤෙ ඵුටො මඤ්ඤෙ හොති මනුස්සෙහි, කුක්කුටසම්පාතිකා ගාමනිගමරාජධානියොති, කොනු ඛො භො ගොතම හෙතු කො පච්චයො යෙනෙතරහි මනුස්සානං ඛයො හොති තනුත්තං පඤ්ඤායති ගාමාපි අගාමා හොන්ති නිගමාපි අනිගමා හොන්ති නගරාපි අනගරා හොන්ති ජනපදාපි අජනපදා හොන්තීති? එතරහි බ්‍රාහ්මණ මනුස්සා අධම්මරාගරත්තා විසමලොභාභිභූතා මිච්ඡාධම්මපරෙතා, තෙ අධම්මරාගරත්තා විසමලොභාභිභූතා මිච්ඡාධම්මපරෙතා තිණ්හානි සත්ථානි ගහෙත්වා අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ජීවිතා වොරොපෙන්ති තෙන බහු මනුස්සා කාලං කරොන්ති, අයම්පි ඛො බ්‍රාහ්මණ හෙතු අයං පච්චයො යෙනෙතරහි මනුස්සානං ඛයො හොති තනුත්තං පඤ්ඤායති ගාමාපි අගාමා හොන්ති නිගමාපි අනිගමා හොන්ති නගරාපි අනගරා හොන්ති ජනපදාපි අජනපදා හොන්ති, පුන ච පරං බ්‍රාහ්මණ එතරහි මනුස්සා අධම්මරාගරත්තා විසමලොභාභිභූතා මිච්ඡාධම්මපරෙතා, තෙසං අධම්මරාගරත්තානං විසම ලොභාභිභූතානං මිච්ඡාධම්මපරෙතානං දෙවො න සම්මා ධාරං අනුප්පවෙච්ඡති තෙන දුබ්භික්ඛං හොති දුස්සස්සං සෙතට්ඨිකං සලාකාවුත්තං, තෙන බහූ මනුස්සා කාලං කරොන්ති, අයම්පි

මැඩපවත්වන ලද්දාහු; මිච්ඡාධම්මපරෙතා, (අවස්තු ප්‍රතිසෙවන සඞ්ඛ්‍යාත) මිථ්‍යාධර්මයෙන් යුක්තවූවාහු වෙත්; අධම්මරාගරත්තා, අධර්මරාගයෙහි ඇලුනාවූ; විසමලොභාභිභූතා, විෂමලොභය විසින් මඩනලද්දාවූ; මිච්ඡාධම්මපරෙතා, මිථ්‍යාධර්මයෙන් යුක්තවූ; තෙ, ඔහුතුමූ; තිණ්හානි, තියුණුවූ; සත්ථානි, ශස්ත්‍රයන්; ගහෙත්වා, ගෙණ; අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, එකිනෙකා; ජීවිතා, ජීවිතයෙන්; වොරොපෙන්ති, තොරකෙරෙත්; තෙන, ඒ කාරණකොටගෙණ; බහූමනුස්සා, බොහෝ මනුෂ්‍යයෝ; කාලංකරොන්ති, කළුරිය කෙරෙත්; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; යෙන, යම්හෙයකින්;—පෙ—අයම්පි ඛො හෙතු, මේ වනාහි හේතුවයි; අයං පච්චයො, මේ ඊට ප්‍රත්‍යයයි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; පුනචපර , නැවත අනිකක්ද ඇත; එතරහි, දැන්; මනුස්සා, මනුෂ්‍යයෝ; අධම්මරාගරත්තා, අධර්මරාගයෙහි ඇලුනාහු; විසමලොභාභිභූතා, විෂමලොභයෙන් මඩනාලද්දාහු; මිච්ඡාධම්මපරෙතා, මිථ්‍යාධර්මයෙන් යුක්තවූවාහු වෙත්; අධම්මරාගරත්තානං, අධර්මරාගයෙහි ඇලුනාවූ;—පෙ—තෙසං, ඔවුන්ට; දෙවො, මේඝයතෙමේ; සම්මා, මොනවට; ධාරං, වර්ෂාධාරාව; න අනුප්පවෙච්ඡති, අනුප්‍රවේශ නොකෙරෙයි (නෙවත්) නොවසී;

ඛො බ්‍රාහමණ හෙතු අයං පච්චයො යෙනෙතරහි මනුස්සානං ඛයො හොති තනුත්තං පඤ්ඤායති ගාමාපි අගමා හොන්ති නිගමාපි-පෙ-ජනපදාපි අජනපදා හොන්ති, පුන ච පරං බ්‍රාහමණ එතරහි මනුස්සා අධම්මරාගරත්තා විසමලොභාභිභූතා මිච්ඡාධම්මපරෙතා, තෙසං අධම්මරාගරත්තානං විසමලොභාභිභූතානං මිච්ඡාධම්මපරෙතානං සත්ථං වාලෙ මනුස්සෙ ඔස්සජන්ති තෙන බහූ මනුස්සා කාලං කරොන්ති, අයම්පි ඛො බ්‍රාහමණ හෙතු අයං පච්චයො යෙනෙතරහි මනුස්සානං ඛයො හොති තනුත්තං පඤ්ඤායති ගාමාපි අගාමා හොන්ති නිගමාපි අනිගමා හොන්ති නගරාපි අනගරා හොන්ති ජනපදාපි අජනපදා හොන්තීති; අභික්කන්තං භොගොතම-පෙ-උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති.

5 අථඛො වච්ඡගොත්තො පරිබ්බාජකො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි-පෙ-එකමන්තං නිසින්නො ඛො වච්ඡගොත්තො පරිබ්බාජකො භගවන්තං එතදවොච, සුතං මෙතං භොගොතම

තෙන, ඒ හෙතුකොටගෙණ; දුබ්භික්ඛං හොති, දුර්භික්ෂයවෙයි (හෙවත්) දුකසේ ලැබියහැකි භික්ෂාව ඇතිවෙයි; දුස්සස්ස , නපුරුවූ සශ්‍ය ඇතිවෙයි; සෙතට්ටිකං, සෙතට්ටිකානම් සශ්‍ය රොගය ඇතිවෙයි; සලාකාවුත්තං, වපුරණලද්ද කුරුපමණක් ඇතිවෙයි—පෙ—

5 අථඛො' එකල්හි වනාහි; වච්ඡගොත්තොපරිබ්බාජකො වත්ස්‍යගොත්‍ර පරිව්‍රාජක තෙම;—පෙ—භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; එතං, මේ වක්ෂ්‍යමාණ කාරණය; සුතං, අසනලදී; (එනම්) සමණොගොතමො, ශ්‍රමන ගෞතම තෙමේ; එවංආහ, මෙසේ කියයි, (කෙසේද?) මය්හංඑව, මටම; දාතංදාතබ්බං, දන්දිය යුතුයි; අඤ්ඤෙසං, අනුන්ට; න දාතංදාතබ්බං; දන්නොදිය යුතුයි; මය්හංඑව සාවකානං, මගේම ශ්‍රාවකයන්ට; දාතංදාතබ්බං, දන්දිය යුතුයි; අඤ්ඤෙසංසාවකානං, අනුන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට; නදාතංදාතබ්බං, දන්නොදිය යුතුයි; මය්හංඑව, මටම; දින්නං, දෙනලද්ද; මහප්ඵලං, මහත්වූ විපාකඵල ඇතිවෙයි; අඤ්ඤෙසං, අනුන්ට; දින්නං, දෙනලද්ද; න මහප්ඵලං, මහත්ඵල ඇති නොවෙයි; මය්හං එව සාවකානං, මගේම ශ්‍රාවකයන්ට; දින්නං, දෙනලද්ද; මහප්ඵලං, මහත් පලයි; අඤ්ඤෙසං,

සමණො ගොතමො එවමාහ මය්හමෙව දානං දාතබ්බං නාඤ්ඤෙසං දානං දාතබ්බං මය්හමෙව සාවකානං දානං දාතබ්බං නාඤ්ඤෙසං සාවකානං දානං දාතබ්බං මය්හමෙව දින්නං මහප්ඵලං නාඤ්ඤෙසං දින්නං මහප්ඵලං මය්හමෙව සාවකානං දින්නං මහප්ඵලං නාඤ්ඤෙසං සාවකානං දින්නං මහප්ඵලන්ති, යෙ තෙ භො ගොතම එවමාහංසු සමණො ගොතමො එවමාහ මය්හමෙව දානං දාතබ්බං නාඤ්ඤෙසං දානං දාතබ්බං-විත්ථාරො-මය්හමෙව සාවකානං දින්නං මහප්ඵලං නාඤ්ඤෙසං සාවකානං දින්නං මහප්ඵලන්ති, කච්චි තෙ භොගොතමස්ස වුත්තවාදිනො න ච භවන්තං ගොතමං අභූතෙන අබ්භාචික්ඛන්ති ධම්මස්සචානුධම්මං ව්‍යාකරොන්ති න ච කොචි සහධම්මිකො වාදානුපාතො ගාරය්හං ඨානං ආගච්ඡති අනබ්භක්ඛාතුකාමා හි මයං භවන්තං ගොතමන්ති; යෙ තෙ වච්ඡ එවමාහංසු සමණො ගොතමො එවමාහ මය්හමෙව

සාවකානං, අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට; දින්නං, දෙනලද්ද; න මහප්ඵලංඉති, මහත්පල නැත්තේයයි කියායි; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; යෙතෙ, යම් ඒ ජනයෝතුමූ; එවං ආහංසු, මෙසේ කීවාහුද; සමණොගොතමො, ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ; එවංආහ, මෙසේ කියයි;—පෙ—කච්චි, කිමෙක්ද; තෙ, ඔහුතුමූ; භොගොතමස්ස, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ; වුත්තවාදිනො; වුත්තවාදීහුද (හෙවත්) භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ කීවක් කියන්නාහුද; භවන්තංගොතමං, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ; අභූතෙන, අසත්‍යයෙන්; නච අබ්භාචික්ඛන්ති, අභිභවනයකොට නොකියද්ද; ධම්මස්සච, කපිතකථාසඞ්ඛ්‍යාත ධර්මයටද; අනුධම්මං, ප්‍රතිකථා සඞ්ඛ්‍යාත අනුගත ධර්මයක්; ව්‍යාකරොන්ති, ප්‍රකාශකෙරෙද්ද සහධම්මිකො, සකාරණ (හේතුසහිත) වූ; කොචිවාදානුපාතො, කිසියම් වදනුපාතයක් (හෙවත්) වාදයක්හුගේ පැවැත්මක්; ගාරය්හංඨානං ගැරහියයුතු බවට; නච ආගච්ඡති, නොපැමිනේද; මයංහි, අපිවනාහි, භවන්තංගොතමං, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ, අනබ්භක්ඛාතුකාමාඉති, අබිබවා නොකියනු කැමැත්තෝවම්හ; වච්ඡ, වත්සය; යෙතෙ, ඒ යමෙක් තුමූ; එවංආහංසු, මෙසේ කියද්ද;-පෙ-තෙ, ඔවුහු; මෙ, මාගේ; නවුත්තවාදිනො, වුත්තවාදීහු නොවෙත්; (හෙවත්) මාකීවක් කියන්නෝ නොවෙත්; තෙ, ඔහුතුමූ; අසතා, අසත්‍යයෙන්; අභූතෙන, අභූතයෙන් හෙවත් සිදුනොවූ කරුණෙන්; මංඅබ්භාචික්ඛන්තීවපන, මා අබිබවා කියත්; වච්ඡ, වත්සය; යො, යමෙක් වනාහි; දානංදදන්තං, දන්දෙන්නාවූ, පරං, අනිකෙක්;

දානං දාතබ්බං-පෙ-තථාගතස්ස සාවකානං දින්නං මහප්ඵලන්ති න මෙ තෙ වුත්තවාදිනො. අබ්භාචික්ඛන්ති ච පන මං තෙ අසතා අභූතෙන. යො ඛො වච්ඡ පරං දානං දදන්තං වාරෙති සො තිණ්ණං අන්තරායකරො හොති තිණ්ණං පාරිපන්ථිකො, කතමෙසං තිණ්ණං, දායකස්ස පුඤ්ඤන්තරායකරො හොති පටිග්ගාහකානං ලාභන්තරායකරො හොති පුබ්බෙව ඛො පනස්ස අත්තා ඛතො ච හොති උපහතො ච, යො ඛො වච්ඡ පරං දානං දදන්තං වාරෙති සො ඉමෙසං තිණ්ණං අන්තරායකරො හොති තිණ්ණං පාරිපන්ථිකො, අහං ඛො පන වච්ඡ එවං වදාමි යෙපි තෙ චන්දනිකාය වා ඔලිගල්ලෙ වා පාණා තත්‍රපි යො ථාලිධොවනං වා සරාවධොවනං වා ඡඩ්ඩෙති යෙ තත්ථ, පාණා තෙ තෙන යාපෙන්තූති, තතො නිදානම්පහං වච්ඡ පුඤ්ඤස්ස ආගමං වදාමි, කො පන වාදො

වාරෙති, වලක්වාද; සො, හෙතෙම; තිණ්ණං, තුන්දෙනෙකුන්ට; අන්තරායකරොහොති, අන්තරාය කරන්නෙක්(විනාශ කරන්නෙක්) වේ; තිණ්ණං තුන්දෙනෙකුන්ට; පාරිපන්ථිකො, පන්ථඝාත චෞර යෙක් (මංපහරණ සොරෙක්) වැනිවෙයි; කතමෙසං තිණ්ණං, කවර තුන්දෙනෙකුන්ටද; දායකස්ස, දායකයාහට; පුඤ්ඤන්තරාය කරො හොති, පුණ්‍යාන්තරායකර වෙයි (පින වනසන්නා වෙයි); පටිග්ගාහ කානං, ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ට; ලාභන්තරායකරොහොති, ලාභන්තරාය කරවේහෙවත් පිළිගන්නවුන්ගේ ලාභය වනසන්නාවේ; පුබ්බෙව ඛො පන, පළමුකොටම; අස්ස, ඔහුගේ; අත්තා, ආත්මය හෙවත් හිත; ඛතොව හොති, ගුණසාරුදුම්මෙන් ක්‍ෂතදවෙ; උපහතොච, ගුණ නැසීමෙන් උපහතදවේ හෙවත් නසනලද ගුණ ඇත්තේ වේ;-පෙ-වච්ඡ, වත්ස්‍යය; අහංඛොපන, මම වනාහි; එවං, මෙසේ; වදාමි, කියමි; චන්දනිකායවා, මෝලංකඩෙහි (අසූචිමඩවලෙක්හි) හෝ; ඔලිගල්ලෙවා, ගම්දොර ගවරවලෙහි හෝ; යෙපිතෙපාණා යම් ඒ ප්‍රාණීහු (පණුවෝ) වෙද්ද; යො, යමෙක් තෙම; තත්‍රපි, එහිත් (හෙවත්) ඒ මෝලංකඩාදි තැනෙක්හිත්; ථාලිධොවනංවා, තැලිදෙවුන් දියැත්තක් හෝ; සරාවධොවනංවා, මලදෙවුන්දියත් තක් හෝ; තත්ථ, එහි හෙවත් ඒ මෝලංකඩාදි තැනෙක්හි; යෙ පණා, යම් ප්‍රාණීහු වෙද්ද; තෙ, ඔවුහු; තෙන, එයින් හෙවත් ඒ දෙවුන්දියැත්තාදිය කරණකොටගෙණ, යාපෙන්තූති, ජීවිතයාප නය කෙරෙත්වා යන අදහසින්; ඡඩ්ඩෙති, හැරදමාද; වච්ඡ, වත් ස්‍යය; අහං, මම; තතොනිදානම්පි, ඒ හෙතුකොටගෙණද; පුඤ්ඤ ස්සආගමං, පුණ්‍යාගමය හෙවත් පින් පැමිණීම; වදාමි, කියමි; මනු ස්සභූතෙ, මනුෂ්‍යවූවෙකුට දුන්කල්හි; කොපනවාදෙ, පින් සිදුවීම

මනුස්සභූතෙ, අපි චාහං වච්ඡ සීලවතො දින්නං මහප්ඵලං වදාමි නො තථා දුස්සීලෙ, සො ච හොති පඤ්චඞ්ගවිප්පහීනො පඤ්චඞ්ගසමන්නාගතො, කතමානි පඤ්චඞ්ගානි පහීණානි හොන්ති කාමච්ඡන්දො පහීණො හොති ව්‍යාපාදො පහීණො හොති ථිනමිද්ධං පහීණං හොති උද්ධච්චකුක්කුච්චං පහීණං හොති විචිකිච්ඡා පහීණා හොති, ඉමානි පඤ්චඞ්ගානි පහීණානි හොන්ති; කතමෙහි පඤ්චඞ්ගෙහි සමන්නාගතො හොති, අසෙක්ඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති අසෙක්ඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති අසෙක්ඛෙන පඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, අසෙක්ඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, අසෙක්ඛෙන විමුත්ති

කියනුම කවරේද; වච්ඡ, වත්සය; අපිච, එතකුදුවුවත්; අහං, මම; සීලවතො, ශීලවන්තයාට; දින්නං, දෙනලද්ද; මහප්ඵලං, මහත් විපාකඵල ඇත්තේයයි; වදාමි, කියමි; දුස්සීලෙ, දුස්සීලයාට දෙනලද්ද; නොතථා, එසේ මහත් විපාකඵල ඇත්තේ නොවෙයි; සොච, ඒ සිල්වත්තෙම්ද; පඤ්චඞ්ගවිප්පහීණො, විප්‍රහීණවූ පසඟක් ඇත්තේ; පඤ්චඞ්ගසමන්නාගතො, පසඟකින් යුක්ත වූයේ; හොති, වෙයි; කතමානි, පඤ්චඞ්ගානි, කවරනම් පඤ්චාඞ්ගයෝ; පහීණානි හොන්ති, ප්‍රහීණවූවාහුවෙද්ද; කාමච්ඡන්දො, කාමච්ඡන්දය (හෙවත්) වස්තුකාමයෙහි පැවති ඡන්දරාගය, පහීණොහොති, ප්‍රහීණවූයේවේද; ව්‍යාපාදො, චිත්තව්‍යාපත්තිය;- ථිනමිද්ධං, (චිත්තයාගේ හා කායසඞ්ඛ්‍යාත වෙදනාදි සකන්ධත්‍රයාගේ අකර්මණ්‍ය භාවයයි කියනලද) ථිනමිද්ධය (අලසභාවය හා පචලායිත භාවය) උද්ධච්චකුක්කුච්චං, උද්ධතබව හා කුකුස්බව (හෙවත්) චිත්තයාගේ නොසන්සුන්බව හා විපිළිසරබව; විචිකිච්ඡා විචිකිච්ඡා වයයි කියනලද බුද්ධාදි අටතැන්හි සැකය; පහීණාහොති, ප්‍රහීණ වූයේ වේද; ඉමානිපඤ්චඞ්ගානි, මේ පඤ්චාඞ්ගයෝ; පහීණානි හොන්ති, ප්‍රහීණවූවෝ වෙත්; කතමෙහි පඤ්චඞ්ගෙහි, කවරනම් පසඟකින්; සමන්නාගතො හොති, යුක්තවූයේ වෙයිද; අසෙඛෙන, අශෛක්ෂවූ (හෙවත්) ශික්ෂාහුගේ කෙළවරට පැමිණියාවූ; සීලක්ඛන්ධෙන, ශීලරාශියෙන්; සමන්නාගතොහොති, සමන්විතවූයේ වෙයි; අසෙඛෙන, අශෛක්ෂවූ; සමාධික්ඛන්ධෙන, සමාධිරාශියෙන්;-අසෙඛෙනපඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන, අශෛක්ෂවූ ප්‍රඥාරාශියෙන්;-අසෙඛෙන ශික්ෂාහුගේ කෙළපැමිණි බැවින් අශෛක්ෂවූ; විමුත්තික්ඛන්ධෙන, විමුක්ති රාශියෙන්; විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන, විමුක්තිඥාන දර්ශන රාශියෙන් (හෙවත්) ප්‍රත්‍යවෙක්ෂණඥානරාශියෙන්; සමන්නාගතො හොති, යුක්තවූයේවෙයි; ඉති, මෙසේ; පඤ්චඞ්ගවිප්පහීණෙ,

ඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, ඉමෙහි පඤ්චඞ්ගෙහි සමන්නාගතො හොති, ඉති පඤ්චඞ්ගවිප්පහීණෙ පඤ්චඞ්ගසමන්නාගතෙ දින්නං මහප්ඵලං වදාමීති.

1 ඉති කණ්හාසු සෙතාසු රොහිණීසු හරීසු වා,
කම්මාසාසු සරූපාසු ගොසු පාරෙවතාසු වා.

2 යාසු කාසු ච එතාසු දන්තො ජායති පුඞ්ගවො,
ධොරය්හො බලසම්පන්නො කල්‍යාණජවනික්කමො.

3 තමෙව භාරෙ යුඤ්ජන්ති නාස්ස වණ්ණං පරික්ඛරෙ,
එවමෙව මනුස්සෙසු යස්මිං කිස්මිංචි ජාතියෙ.

පඤ්චාඞ්ගයක් ප්‍රහීණකළාවූ; පඤ්චඞ්ගසමන්නාගතෙ, පඤ්චාඞ්ගයකින් සමන්විතවූ ක්ෂීණාශ්‍රවයන් කෙරෙහි; දින්නං, දෙනලද්ද; මහප්ඵලං, මහත්ඵල ඇත්තේයයි; වදාමීති, කියමියි වදාළේය.

1. 2. 3. 4. 5. 6. ඉති, මෙසේ; කණ්හාසු, කාලවර්ණවූ හෝ; සෙතාසු, ශ්වෙතවර්ණවූ හෝ, රොහිණීසු, රක්තවර්ණවූ හෝ; හරීසුවා, හරිද්වර්ණවූ හෝ; කම්මාසාසු, ශබලවර්ණවූ හෝ (ලපවැනිවර්ණ ඇත්තාවූ හෝ;) සරූපාසු, තමන්ගේ; වස්සන්හා සමානවර්ණවූ හෝ; පාරෙවතාසුවා, කපොතවර්ණවූ හෝ; එතාසුගොසු, මේ දෙනුන් කෙරෙහිද; යාසුකාසුච, (මෙයින් අතිකුදු) යම් කිසි දෙනුන් කෙරෙහිද; ධොරය්හො, ධුරවාහශීලීවූ (හෙවත්) බරඉසිලිය හැකිවූ; බලසම්පන්නො, ශක්තිසම්පන්නවූ. කල්‍යාණජවනික්කමො, යහපත්වූ ජවයෙන් ගමන්කරන්නාවූ; දන්තො දමූනාවූ; පුඞ්ගවො, වෘෂභයෙක්තෙම; ජායති, උපදීද; තමෙව, ඔහුම; භාරෙ, බරෙහි; යුඤ්ජන්ති, යොදත්; අස්ස, ඔහුගේ; වණ්ණං, ශරීරවර්ණය; නපරික්ඛරෙ, පරීක්ෂා නොකෙරෙත්; එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; මනුස්සෙසු, මිනිසුන් අතුරෙහි; යස්මිංකිස්මිංචිජාතියෙ, යම්කිසි කුලසමූහයෙක්හි; (එනම්) ඛත්තියෙ, ක්ෂත්‍රියකුලයෙහි හෝ; බ්‍රාහ්මණෙ, බමුණුකුලයෙහි හෝ; වෙස්සෙ, වෛශ්‍යකුලයෙහි හෝ; සුද්දෙ, ශුද්‍රකුලයෙහි හෝ; චණ්ඩාලෙ, සැඬොල්කුලයෙහි හෝ; පුක්කුසෙ, පුප්සඩුකුලයෙහි හෝ; එතාසු, මේ ක්ෂත්‍රියාදි ප්‍රභෙදවූ හෝ; යාසුකාසුච, යම්කිසි ජාතියෙක්හි; ධම්මට්ඨො, (එයින් අන්‍යවූ හෝ) ධර්මයෙහි පිහිටියාවූ; සීලසම්පන්නො, ශීලසමන්විතවූ; සච්චවාදී; සැබෑ කියන සුලුවූ; හිරීමතො පාපයෙහි ලජ්ජාඇත්තාවූ; පහීණ

4 ඛත්තියෙ බ්‍රාහ්මණෙ වෙස්සෙ සුද්දෙ චණ්ඩාලපුක්කුසෙ,
යාසු කාසු ච එතාසු දන්තො ජායති සුබ්බතො.

5 ධම්මට්ඨො සීලසම්පන්නො සච්චවාදී හිරීමනො,
පහීණජාතිමරණො බ්‍රහ්මචරියස්ස කෙවලී.

6 පන්නභාරො විසංයුත්තො කතකිච්චො අනාසවො,
පාරගූ සබ්බධම්මානං අනුපාදාය නිබ්බුතො.

7 තස්මිඤ්ඤෙව විරජෙ ඛෙත්තෙ විපුලා හොති දක්ඛිණා,
බාලා ච අවිජානන්තා දුම්මෙධා අස්සුතාවිනො.

8 බහිද්ධා දදන්ති දානානි න හි සන්තෙ උපාසරෙ,
යෙ ච සන්තෙ උපාසෙන්ති සප්පඤ්ඤෙ ධීරසම්මතෙ.

ජාතිමරණො, ප්‍රහීණකරණලද ජාතිය හා මරණඇත්තාවූ; බ්‍රහ්ම චරියස්සකෙවලී, බ්‍රහ්මචය්‍ය්‍යීය සම්බන්ධ සියල්ලෙන් සම්පූර්ණවූ (හෙවත්) සම්පූර්ණ ශ්‍රෙෂ්ඨචය්‍ය්‍යීා ඇත්තාවූ; පන්නභාරො, බහාතබන ලද ස්කන්ධාදි බර ඇත්තාවූ; විසංයුත්තො, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන් වියුක්තවූ; කතකිච්චො, සතරමාර්ගයෙන් කරණලද කෘත්‍ය ඇත්තාවූ (හෙවත්) සිව්මග කටයුතු අවසන්කොට සිටියාවූ; සබ්බධම්මානං, පඤ්චස්කන්ධාදි සියලු ධර්‍මයන්ගේ; පාරගූ, පරතෙරට ගියාවූ; අනුපාදාය, උපාදානග්‍රහණය නොකට; නිබ්බුතො, කෙලශසන්තාප රහිතවූ (හෙවත්) කෙලශපරිනිර්‍වාණයෙන් නිවුනාවූ; දන්තො, ඉන්ද්‍රිය දමනය කළාවූ; සුබ්බතො, සුන්දර ව්‍රත ඇත්තෙක් (හෙවත්) සුවචයෙක් තෙම; ජායති, උපදීද.

7, 8, 9. විරජෙ, රාගාදිරජස් රහිතවූ; තස්මිංයෙවඛෙත්තෙ, එම කෙතෙහි (හෙවත්) කෙතයයි කියනලද එම පුද්ගලයා කෙරෙහි (දෙනලද) දක්ඛිණා, දක්ෂිණාතොමෝ; විපුලාහොති, මහත්වූ විපාකඵල ඇත්තීවේ; අවිජානන්තා, කෙත නොදන්නාවූ; දුම්මෙධා, දුස්ප්‍රාඥවූ; අස්සුතාවිනො, ක්ෂෙත්‍රවිනිශ්චය නොඇසුවාවූ; බාලාච, අඥානයෝ වනාහි; බහිද්ධා, මේ සස්නෙන් පිටත්හි; දානානි, දෙයධර්‍මදානයන්; දදන්ති, දෙත්; සන්තො, (බුද්ධ ප්‍රත්‍යෙකබුද්ධ ක්ෂීණාශ්‍රව සඞ්ඛ්‍යාතවූ) උත්තම පුරුෂයන් වෙත; නහිඋපාසරෙ, නොඑළඹෙත්; යෙච, යමෙක් වනාහි; සප්පඤ්ඤෙ, ප්‍රඥසහිතවූ; ධීරසම්මතෙ, පණ්ඩිතයයි සම්මත කරණලද (හෙවත්) පණ්ඩිතයන් විසින් සම්භාවනා කරණලද

9 සද්ධා ච තෙසං සුගතෙ මූලජාතා පතිට්ඨිතා,
දෙවලොකඤ්ච තෙ යන්ති කුලෙ වා ඉධ ජායරෙ,
අනුපුබ්බෙන නිබ්බාණං අධිගච්ඡන්ති පණ්ඩිතා ති.

6 අථඛො තිකණ්ණො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුප සංකමි, උපසංකමිත්වා භගවතා සද්ධිං–පෙ–එකමන්තං නිසින්නො ඛො තිකණ්ණො බ්‍රාහ්මණො භගවතො සම්මුඛා තෙවිජ්ජානං සුදං බ්‍රාහ්මණානං වණ්ණං භාසති එවම්පි තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා ඉතිපි තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණාති. යථා කථං පන බ්‍රාහ්මණ

සන්තෙ, සත්පුරුෂයන් කරා; උපාසෙන්ති එළඹෙත්ද;—තෙසං, ඔවුන්ගේ; සද්ධාච, ශ්‍රද්ධාතොමෝද; සුගතෙ, සුගතයන්වහන්සේ කෙරෙහි; මූලජාතා, හටගත්මුල් ඇත්තී; පතිට්ඨිතා, පිහිටියා වන්නීය; තෙපණ්ඩිතා, ඒ පණ්ඩිතයෝ; දෙවලොකඤ්ච, දෙව්ලොවටද; යන්ති, පැමිණෙත්; ඉධ, මේ මිනිස්ලෙව්හි; කුලෙවා, උතුම් කුලයෙක්හි හෝ, ජායතෙ, උපදත්; අනුපුබ්බෙන, අනුක්‍රමයෙන්; නිබ්බාණං, නිර්‍වාණයටද; අධිගච්ඡන්තිඉති, පැමිණෙත්යයි (වදාළසේක.)

6 අථඛො, එකල්හි වනාහි; තිකණ්ණො බ්‍රාහ්මණො, තිකණ්ණ නම් බ්‍රාහ්මණතෙම;—පෙ–එකමන්තං, එක්පසෙක; නිසින්නො, හුන්නාවූ; තිකණ්ණොඛොබ්‍රාහ්මණො, තිකණ්ණ නම් බමුණුතෙම වනාහි; භගවතොසම්මුඛා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි; තෙවිජ්ජානංසුදං, ත්‍රිවෙදය දන්නාවූ; බ්‍රාහ්මණානං, බමුණන්ගේ; වණ්ණං, ගුණ; භාසති, කියයි; තෙවිජ්ජාබ්‍රාහ්මණා, ත්‍රිවෙදය දන්නාවූ බමුණෝ; ඉතිපි, මෙසේත් පණ්ඩිතයහ; තෙවිජ්ජාබ්‍රාහ්මණා, ත්‍රිවෙදක බ්‍රාහ්මණයෝ; එවම්පි, මෙසේත් බහුශ්‍රැතයහ කියායි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; බ්‍රාහ්මණා, බමුණෝ; යථාකථංපන, යම්සේ කෙසේ වනාහි; තෙවිජ්ජංබ්‍රාහ්මණං, ත්‍රිවිද්‍යක බ්‍රාහ්මණයා; පඤ්ඤපෙන්ති, පනවද්දැයි හෙවත් මොහු ත්‍රිවිද්‍යක යයි පෙන්වත්දැයි; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; ඉධ, මෙහි; බ්‍රාහ්මණො, බමුණුතෙම; මාතිතො, මව්පසින්ද; පිතිතොච, පියපසින්ද; (යන) උභතො, දෙපසින්; සුජාතො, මොනවට උපන්නේවේද; සංසුද්ධගහණිකො, සුපිරිසිදුවූ මාතෘ කුක්ෂි ඇත්තේවේද; යාවසත්තමාපිතාමහායුගා, හත්වෙනි මුතුන් පරම්පරාවදක්වා; ජාතිවාදෙන, ජාතිවාදයෙන් (හෙවත්) මේතෙම හීනජාතිකයෙකැයි යන වචනයෙන්; අක්ඛිත්තො, මේ කිමෙක්දැයි

බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං තෙවිජ්ජං පඤ්ඤපෙන්තීති, ඉධ භො ගොතම බ්‍රාහ්මණො උභතො සුජාතො හොති මාතිතො ච පිතිතො ච සංසුද්ධගහණිකො යාව සත්තමා පිතාමහයුගා අක්ඛිත්තො අනුපක්කුට්ඨො ජාතිවාදෙන අජ්ඣායකො මන්තධරො තිණ්ණං වෙදානං පාරගූ සනිඝණ්ඩුකෙටුභානං සාක්ඛරප්පභෙදානං ඉතිහාසපඤ්චමානං පදකො වෙය්‍යාකරණො ලොකායතමහාපුරිසලක්ඛණෙසු අනවයො හොති, එවං ඛො භොගොතම බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං තෙවිජ්ජං පඤ්ඤපෙන්තීති, අඤ්ඤථා ඛො බ්‍රාහ්මණ බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං තෙවිජ්ජං පඤ්ඤපෙන්ති, අඤ්ඤථා ච පන අරියස්ස විනයෙ තෙවිජ්ජො හොතීති, යථාකථම්පන භොගොතම අරියස්ස විනයෙ තෙවිජ්ජො හොති, සාධු මෙ භවං ගොතමො තථා ධම්මං දෙසෙතු යථා අරියස්ස විනයෙ තෙවිජ්ජො හොතීති,

---

හැර නොදමනලද්දේවේද; අනුපක්කුට්ඨො, උපක්‍රොශ නොකරණ ලද්දේවේද; හෙවත් ආක්‍රොෂයට හෝ නින්දාවට පෙර නොපැමිණියේවේද; අජ්ඣායකො, වෙදමන්ත්‍ර පිරුවන්නේවේද; මන්තධරො, වෙදමන්ත්‍ර දරන්නේවේද; සනිඝණ්ඩුකෙටුභානං, නිඝණ්ඩුශාස්ත්‍ර ක්‍රියාකල්පවිකල්ප සහිතවූ; සාක්ඛරප්පභෙදානං, අක්ෂරප්‍රභෙද සහිතවූ (හෙවත්) ශික්ෂා නිරුක්ති ශාස්ත්‍ර සහිතවූ; ඉතිහාසපඤ්චමානං, ඉතිහාසය පස්වෙනිකොට ඇත්තාවූ (හෙවත්) පුරාණකථාප්‍රබන්ධයන් පස්වෙනිකොට ඇත්තාවූ; තිණ්ණං වෙදානං, වෙදත්‍රයාගේ; පාරගූ, පරතෙරට පැමිණියේවේද; පදකො, පද; හදාරන්නේවේද; වෙය්‍යාකරණො, වියරණ දන්නේ වේද ලොකායතමහාපුරිසලක්ඛණෙසු, විතණ්ඩවාදශාස්ත්‍ර මහාපුරුෂ ලක්ෂණදීපක ශාස්ත්‍රයන්හි, අනවයොති, පරිපූරකාරීවේද; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස, බ්‍රාහ්මණා බමුණෝ; එවංඛො, මෙසේ වනාහි; තෙවිජ්ජං බ්‍රාහ්මණං, ත්‍රෛවිද්‍යක බ්‍රාහ්මණයා; පඤ්ඤපෙන්තීති, පණවත්යයි කීයේය; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; බ්‍රාහ්මණා, බමුණෝ; තෙවිජ්ජංබ්‍රාහ්මණං, ත්‍රෛවිද්‍යක බ්‍රාහ්මණයා (හෙවත්) ත්‍රිවෙදය දන්නාවූ බමුණෙක්; අඤ්ඤථාඛො, අන්පරිද්දෙකින් වනාහි; පඤ්ඤපෙන්ති, පනවත්; අරියස්ස විනයෙ, ආර්‍ය්‍යවිනයෙහි; අඤ්ඤථාපන, එයින් අන්පරිද්දෙකින් වනාහි; තෙවිජ්ජො හොතීති, ත්‍රිවිද්‍යබ්‍රාහ්මණයා වේයයි කියයි; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; යථාකථම්පන යම්කෙසේ වනාහි; අරියස්සවිනයෙ, ආර්‍ය්‍යවිනයෙහි; තෙවිජ්ජො හොති, ත්‍රිවිද්‍යඇත්තෙක් (හෙවත්) තෙවිජ්ජකබ්‍රාහ්මණයෙක්වේද; යථා, යම්සේ; අරියස්සවිනයෙ, ආර්‍ය්‍යවිනයෙහි; තෙවිජ්ජොහොති, තෙවිජ්ජකබ්‍රාහ්මණයාවේනම්; තථා, එසේ; මෙ, මට, භවඞ්ගොතමො,

තෙන හි බ්‍රාහ්මණ සුණාහි සාධුකං මනසි කරොහි භාසිස්සාමීති, එවං භොති ඛො තිකණ්ණො බ්‍රාහ්මණො භගවතො පච්චස්සොසි භගවා එතදවොච ඉධ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසො එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකො ච විහරති සතො ච සම්පජානො සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙති යං තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරීති තතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සුඛස්ස ච පහාණා දුක්ඛස්ස ච පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනීයෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ පුබ්බෙනිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙති, සො අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති, සෙය්‍යථිදං එකම්පි ජාතිං ද්වෙපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දසපි

භවත් ගෞතම තෙමේ; ධම්මංදෙසෙතු, ධර්මදෙශනා කරණ සේක්වා; සාධූඉති, ඒමැනවයි කීය;—පෙ—සො, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; චිත්තෙ, සිත; සමාහිතෙ, චතුර්ථධ්‍යානයෙන් සමාධි ගතවූ කල්හි; පරිසුද්ධෙ, (එහෙයින්ම) පිරිසිදුවූ කල්හි; පරියොදාතෙ, (එබැවින්ම) ප්‍රභාස්වරවූකල්හි (හෙවත්) බැබලීම ඇති කල්හි; අනඞ්ගණෙ, පහවූ බහල කෙලෙස් ඇතිකල්හි; විගතූපක්කිලෙසෙ, පහවූ උපක්ලෙශයන් ඇතිකල්හි; මුදුභූතෙ, මොළොක්වූ කල්හි; කම්මනියෙඨිතෙ, කර්මන්‍යව (කර්මයට යොග්‍යාකාරව) සිටි කල්හි; ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ, ස්ථිරප්‍රාප්තවූ කල්හි (හෙවත්) අකම්ප්‍ය භාවයට පැමිණිකල්හි; පුබ්බෙනිවාසානුස්සතිඤාණාය, පූර්වනිවාසානුස්මෘතිඥානය පිණිස (හෙවත්) පෙරවිසූ ස්කන්ධපටිපාටිය දන්නා නුවන පිණිස; චිත්තංඅභිනින්නාමෙති, සිත වෙසෙසින් නමයි; සො හෙතෙම; අනෙකවිහිතං, නන්වැදෑරුම්වූ; පුබ්බෙනිවාසං, පූර්වනිවාසය; අනුස්සරති, සිහිකෙරෙයි; සෙය්‍යථිදං ඒ කෙසේද; එකම්පිජාතිං, එක්ජාතියක්ද; ද්වෙපි ජාතියො, ජාති දෙකක්ද; තිස්සොපි ජාතියො, ජාතිතුණක්ද; චතස්සොපි ජාතියො, ජාතිහතරක්ද; පඤ්චපිජාතියො, ජාතිපසක්; දසපිජාතියො, ජාතිදසයක්ද; වීසතිංපිජාතියො, ජාතිවිස්සක්ද; චත්තාළී

ජාතියො වීසතිම්පි ජාතියො තිංසම්පිජාතියො චත්තාරීසම්පි ජාතියො පඤ්ඤාසම්පි ජාතියො ජාතිසතම්පි ජාතිසහස්සම්පි ජාතිසතසහස්සම්පි අනෙකෙපි සංවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි විවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකප්පෙ අමුත්‍රාසිං එවං නාමො එවංගොත්තො එවං වණ්ණො එවමාහාරො එවං සුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී එවමායුපරියන්තො, සො තතො චුතො අමුත්‍ර උදපාදිං තත්‍රාපාසිං එවං නාමො එවං ගොත්තො එවං වණ්ණො එවමාහාරො එවං සුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී එවමායුපරියන්තො සො තතො චුතො ඉධූපපන්නොති. ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති, අයමස්ස පඨමා විජ්ජා අධිගතා හොති අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා තමො විහතො ආලොකො උප්පන්නො යථාතං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො, සො

සම්පිජාතියො, ජාතිසතළිසක්ද; පඤ්ඤාසම්පිජාතියො, ජාතිපණසක්ද; ජාතිසතම්පි, ජාතිසියයක්ද; ජාතිසහස්සම්පි, ජාතිදහසක්ද; ජාතිසතසහස්සම්පි, ජාතිලක්‍ෂයක්ද; අනෙකෙපිසංවට්ටකප්පෙ, නොයෙක් නැසෙණකල්පයන්ද; අනෙකෙපිවිවට්ටකප්පෙ, නොයෙක් වැඩෙන කල්පයන්ද; අනෙකෙපිසංවට්ටවිවට්ටකප්පෙ, නොයෙක් සංවර්‍තවිවර්‍තකල්පයන්ද සිහිකෙරෙයි; (කෙසේද) අමුත්‍රාසිං, මම අසවල්තැනඋපන්නෙම්; එවංනාමො, මෙබඳුනම් ඇත්තෙක්වීමි; එවංගොත්තො, මෙබඳුගොත්‍ර ඇත්තෙක්වීමි; එවංවණ්ණො, මෙබඳු ශරීරවර්‍ණ ඇත්තෙක්වීමි; එවමාහාරො, මෙබඳු ආහාරඇත්තෙක්වීමි; එවං සුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී, මෙසේ සැපදුක්වින්දෙක්වීමි; එවමායුපරියන්තො, මෙබඳු ආයුෂයක් කෙළවරකොටඇත්තෙක්වීමි; සො, ඒ මම; තතොචුතො, එයින් චුතවූයෙම්; අමුත්‍රඋදපාදිං, අසවල්තැනඋපනිමි; තත්‍රාපි, එහිද; එවංනාමොආසිං, මෙබඳුනම් ඇත්තෙක්වීමි;—පෙ—සො, ඒ මම; තතොචුතො, එයින් චුතවූයෙම්; ඉධඋපපන්නො ඉති, මෙහිඋපන්නෙක්වෙමියි; ඉති, මෙසේ; සාකාරං, ආකාරසහිතවූ; සඋද්දෙසං, නාමගොත්‍ර වශයෙන් උද්දෙසසහිතවූ; අනෙකවිහිතං, අනෙක ප්‍රකාරයෙන් පවත්වනලද; පුබ්බෙනිවාසං, පූර්‍වෙනිවාසය; අනුස්සරති, සිහිකෙරෙයි; අයං, මේ; අස්ස, ඔහුවිසින්; පඨමාවිජ්ජා, පළමුවෙනි විද්‍යාව; අධිගතාහොති, අධිගමකරණ (ලබන) ලද්දීවෙයි; අවිජ්ජා, පූර්‍වෙනිවාසප්‍රතිච්ඡාදක මොහය; විහතා, නැසුනීය; විජ්ජා, (පූර්‍වෙනිවාසය දැනගැනීමකරන්නාවූ) විද්‍යාව, උප්පන්නා, උපන්නාය; තමො, මොහාන්ධකාරය; විහතො, විනිෂ්ටය; ආලොකො, විද්‍යාලොකය; උප්පන්නො, උපන; අප්පමත්තස්ස,

එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ සත්තානං චුතූපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙති, සො දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති ඉමෙ වත භොන්තො සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා වචී —පෙ—මනොදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා, ඉමෙ වා පන භොන්තො සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්නාගතා වචී—පෙ—මනො සුචරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං අනුපාවදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා

සමෘතිඅවිප්‍රවාසයෙන් යුක්තව; ආතාපිනො, ආතපනවීය්‍ර්යයෙන් යුක්තව; පහිතත්තස්ස, හරණලද ආත්මසෙනහඇතුව; විහරතො, වාසයකරන්නහුට; යථාතං, යම්සේනම් එසේයි—පෙ—සත්තානං, සත්වයන්ගේ; චුතූපපාතඤාණාය, චුතිඋත්පත්ති දැනගන්නානුවන පිණිස; චිත්තං, සිත, අභිනින්නාමෙති, විශෙෂයෙන් නමයි; සො, හෙතෙම; විසුද්ධෙන, පිරිසිදුවූ; අතික්කන්තමානුසකෙන, මිනිසැස ඉක්මපවත්නාවූ; දිබ්බෙන චක්ඛුනා, දිවැසින්; චවමානෙ, චුතවන්නාවූද; උපපජ්ජමානෙ, උපදින්නාවූද; හීනෙ, ලාමකවූද; පණීතෙ, ප්‍රණීතවූද; සුවණ්ණෙ, සොභනවර්ණඇත්තාවූද; දුබ්බණ්ණෙ, දුර්වර්ණඇත්තාවූද; සුගතෙ, යහපත්ගතිඇත්තාවූද; දුග්ගතෙ, අයහපත්ගතිඇත්තාවූද; යථාකම්මූපගෙ, කම්වූ පරිද්දෙන් පැමිණියාවූ සත්වයන්; පජානාති, දැනගණී; කෙසේද? භොන්තො, පින්වත්නි; ඉමෙසත්තා, මේ සත්වයෝ; කායදුච්චරිතෙනසමන්නාගතා, කායදුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූවාහු—පෙ—අරියානං, බුද්ධාදී ආය්‍ර්යයන්ට; උපවාදකා, උපවාදකරන්නෝය; මිච්ඡාදිට්ඨිකා, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිකයෝය; මිච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, මිසදිටුකම් සමාදන්වන්නෝය; තෙ, ඔව්හු; කායස්සභෙදා, කයබිදීමෙන්; පරම්මරණා, මරණින්මතු; අපායං, අයසඞ්ඛ්‍යාතසැපයෙන් පහවූ; දුග්ගතිං, දුර්ගතිනම්වූ; විනිපාතං, විවශ ව පතිතවන්නාවූ; නිරයං, නරකයෙහි; උපපන්නා, උපන්නාහුය; භොන්තො, පින්වත්නි; ඉමෙවාපනසත්තා, මේ සත්වයෝ වනාහි;—පෙ—අරියානං, බුද්ධාදී ආය්‍ර්යයන්ට; අනුපවාදකා, උපවාද (ගර්හා) නොකරන්නාහුය; සම්මාදිට්ඨිකා, සම්‍යක්දෘෂ්ටිඇත්තාහුය, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා,

සුගතිං සග්ගං ලොකං උප්පන්නාති, ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති. අයමස්ස දුතියා විජ්ජා අධිගතා හොති. අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා තමො විහතො ආලොකො උප්පන්නො යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො, සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ ආසවානං ඛයඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙති, සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධොති-පෙ-අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති ඉමෙ ආසවාති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවසමුදයොති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිරොධොති-පෙ-අයං ආසවනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති, තස්ස එවං ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවාපි චිත්තං විමුච්චති භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චති අවිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හොති ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති, අයමස්ස තතියා විජ්ජා අධිගතා හොති අවිජ්ජා විගතා විජ්ජා උප්පන්නා තමො විහතො ආලොකො උප්පන්නො යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතොති.

1 අනුච්චාවචසීලස්ස නිපකස්ස ච ඣායිනො,
චිත්තං යස්ස වසීභූතං එකග්ගං සුසමාහිතං.

සම්‍යක්දෘෂ්ටි කර්මසමාදානය ඇත්තාහු ය;—සුගතිං, මනාගති ඇත්තාවූ; සග්ගංලොකං, සැපතින් අග්‍රවූ ලොකයෙහි; උප්පන්නා ඉති, උපන්නාහු ය කියායි;-පෙ-ඉදං දුක්ඛන්ති, මේ ස්කන්ධප්‍රවෘත්තිය (ජාත්‍යාදිය) දුක්ඛ සත්‍යයයි; යථාභූතං, තත්වූ පරිද්දෙන්; පජානාති, දැනගණී;-පෙ-

1 අනුච්චාවච සීලස්ස, (කලින්කල වැඩීම් පිරිහීම් නොමැති) එකැතියෙන් වැඩුනාවූ සිල්ඇති; නිපකස්සච, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූ; ඣායිනො, ධ්‍යානකරණ සුලුවූ; යස්ස, යම් ක්ෂීණාශ්‍රව පුද්ගලයෙකුගේ; චිත්තං, සිත; වසීභූතං, වසීභාවප්‍රාප්තවූයේද (හෙවත්) වසයට පැමිණියේ වේද; එකග්ගං, එකාග්‍රවූයේද; සුසමාහිතං, (අරමුණෙහි) මොනවට පිහිටියේ වේද;

2 තං වෙ තමොනුදං ධීරං තෙවිජ්ජං මච්චුහායිනං,
හිතං දෙව මනුස්සානං ආහු සබ්බප්පහායිනං.

3 තීහි විජ්ජාහි සම්පන්නං අසම්මූළ්හවිහාරිනං,
බුද්ධං අන්තිමසාරීරං තං නමස්සන්ති ගොතමං.

4 පුබ්බෙනිවාසං යො වෙදී සග්ගාපායං ච පස්සති,
අථො ජාතික්ඛයං පත්තො අභිඤ්ඤාවොසිතො මුනි.

5 එතාහි තීහි විජ්ජාහි තෙවිජ්ජො හොති බ්‍රාහ්මණො,
තමහං වදමි තෙවිජ්ජං නාඤ්ඤං ලපිතලාපනන්ති.

7 එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ අරියස්ස විනයෙ තෙවිජ්ජො හොතීති, අඤ්ඤථා හො ගොතම බ්‍රාහ්මණානං තෙවිජ්ජො අඤ්ඤථා ච පන

---

2 තමොනුදං, ක්ලේශාන්ධකාරය නැසුවාවූ; ධීරං, ධෛර්‍ය්‍යවන්තවූ; මච්චුහායිනං, මරහුදුරුකොටසිටියාවූ; දෙවමනුස්සානං, දෙව්මිනිසුන්ට; හිතං, හිතවූ; සබ්බප්පහායිනං, සියලුපව් දුරුකළාවූ; තං, ඒ ක්ෂීණාශ්‍රව පුද්ගලයා; තෙවිජ්ජං, ත්‍රිවිද්‍යාවෙන් යුක්තයයි; ආහු, කීහු.

3 තීහිවිජ්ජාහිසම්පන්නං, ඒ ත්‍රිවිද්‍යාවෙන් යුක්තවූ; අසම්මූළ්හවිහාරිනං, නොමුලාවිහරණ ඇත්තාවූ; බුද්ධං, චතුස්සත්‍යාවබොධය කළාවූ; අන්තිමසාරීරං, පශ්චිමශරීරයදරන්නාවූ; ගොතමං, ගෞතම ගොත්‍රය ඇත්තාවූ; තං, ඒ බුදුන්; නමස්සන්ති, ශ්‍රාවකයෝ නමදිත් (නොහොත්) ගොතමං, ගෞතමශ්‍රාවකවූ; තං, ඒ ක්ෂීණාශ්‍රවපුද්ගලයා; නමස්සන්ති, (දිව්‍යමනුෂ්‍යයෝ) වඳිත්.

4 යොමුනි, යම්ක්ෂීණාශ්‍රව තව්සෙක්තෙම; පුබ්බෙනිවාසං, පෙරවිසූකඳ පිළිවෙළ; වෙදී, දත්තේද; සග්ගාපායංච, ස්වර්ගය හා අපායද; පස්සති, දකීද; අථො, යළිදු; අභිඤ්ඤා, මොනවටදූන; වොසිතො, කෘත්‍යාවසානයෙන් නිෂ්ටාප්‍රාප්තවූයේද; ජාතික්ඛයං, (ජාතික්ෂය සංඛ්‍යාත) අර්හත් ඵලයට; පත්තො, පැමිණියේද.

5 එතාහිතීහිවිජ්ජාහි, (යථොක්ත පූර්වේනිවාසානුස්මෘතිඥානාදි) මෙ ත්‍රිවිද්‍යාවෙන්; බ්‍රාහමණො, බමුණුතෙම; තෙවිජ්ජොහොති, විද්‍යාත්‍රය ඇත්තේ වේ; තං, ඔහු; අහං, මම; තෙවිජ්ජං, ත්‍රෛවිද්‍යයයි; වදමි, කියමි; ලපිතලාපනං, අන්‍යයන් විසින් කියනලද වචනමාත්‍රයක්ඇති; අඤ්ඤං, අනිකෙකු; න ඉති, (තෙවිජ්ජයයි) නොකියමියි වදාළේය.

7 බ්‍රාහමණ, බමුණ; එවංඛො, මෙසේවනාහි; අරියස්සවිනයෙ, ආර්‍ය්‍යවිනයෙහි; තෙවිජ්ජොහොතීති, ත්‍රෛවිද්‍ය වේයයි වදාළේය.

අරියස්ස විනයෙ තෙවිජ්ජො හොති, ඉමස්ස ච පන භොගොතම අරියස්සවිනයෙ තෙවිජ්ජස්ස බ්‍රාහ්මණානං තෙවිජ්ජො කාලං නාග්ඝති සොළසිං, අභික්කන්තං භො ගොතම අභික්කන්තං භො ගොතම —පෙ—උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතංති.

8 අථඛො ජානුස්සොණි බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුප සඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං=පෙ=එකමන්තං නිසින්නො ඛො ජානුස්සොණි බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච, යස්සස්සු භො ගොතම යඤ්ඤො වා සද්ධං වා ථාලිපාකො වා දෙය්‍යධම්මං වා තෙවිජ්ජෙසු බ්‍රාහ්මණෙසු දානං දදෙය්‍යාති, යථාකථං පන බ්‍රාහ්මණ බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං තෙවිජ්ජං පඤ්ඤපෙන්තීති ඉධ පන භො ගොතම බ්‍රාහ්මණො උභතො සුජාතො හොති මාතිතො ච පිතිතො ච සංසුද්ධගහණිකො යාවසත්තමා පිතාමහායුගා අක්ඛිත්තො අනු පක්කුට්ඨො ජාතිවාදෙන අජ්ඣායකො මන්තධරො තිණ්ණං වෙදානං පාරගූ සනිඝණ්ඩුකෙටුභානං සාක්ඛරප්පභෙදානං ඉතිහාසපඤ්චමානං පදකො වෙය්‍යාකරණො ලොකායතමහාපුරිසලක්ඛණෙසු අනව යොති, එවං ඛො භො ගොතම බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං තෙවිජ්ජං පඤ්ඤපෙන්තීති, අඤ්ඤථා ඛො බ්‍රාහ්මණ බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං තෙවිජ්ජං පඤ්ඤපෙන්ති අඤ්ඤථා ච පන අරියස්ස විනයෙ තෙවිජ්ජො හොතීති, යථාකථං පන භොගොතම අරියස්සවිනයෙ තෙවිජ්ජො හොති සාධු මෙ භවං ගොතමො තථා ධම්මං දෙසෙතු යථා අරියස්ස විනයෙ තෙවිජ්ජො හොතීති, තෙන හි බ්‍රාහ්මණ සුණාහි-පෙ-භගවා එතදවොච, ඉධ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි=පෙ=චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ

භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; බ්‍රාහ්මණානං, බමුණන්ගේ; තෙවිජ්ජො, විද්‍යාත්‍රය ඇත්තේ; අඤ්ඤථා, අන්පරිද්දෙකින්වෙයි (හෙවත්) අනිකෙක්වෙයි; අරියස්සවිනයෙ, ආර්‍ය්‍ය විනයෙහි; අඤ්ඤථාචපන, අන්පරිද්දකින් වනාහි; තෙවිජ්ජො හොති, විද්‍යාත්‍රය ඇත්තේවෙයි; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; අරියස්සවිනයෙ, ආර්‍ය්‍යවිනයෙහි; ඉමස්සචපන තෙවිජ්ජස්ස, මේ ත්‍රිවිද්‍යාවට; බ්‍රාහ්මණානං, බමුණන්ගේ; තෙවිජ්ජො, විද්‍යාත්‍රය ඇත්තේ; සොළිසිංකලං, සොළොස්වන කලාවටත්; නාග්ඝති, නොපැමිණේ—පෙ—

හරති, සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ පුබ්බෙනිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙති, සො අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති, සෙය්‍යථිදං, එකම්පි ජාතිං ද්වෙපි ජාතියො—පෙ—ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති, අයමස්ස පඨමා විජ්ජා අධිගතා හොති අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා තමො විහතො ආලොකො උප්පන්නො යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො, සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ සත්තානං චුතූපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙති, සො දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන-පෙ-යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති, අයමස්ස දුතියා විජ්ජා අධිගතා හොති, අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා තමො විහතො ආලොකො උප්පන්නො යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො, සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ ආසවානං ඛයඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙති, සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති -පෙ-අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති ඉමෙ ආසවාති යථාභූතං පජානාති=පෙ=අයං ආසවනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති, තස්ස එවං ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවාපි චිත්තං විමුච්චති භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චති අවිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හොති ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං

---

8 අථඛො, එකල්හිවනාහි; ජානුස්සොණී බ්‍රාහ්මණො, ජානුස්සොණී නම් බමුණුතෙම-පෙ-ඉදංදුක්ඛන්ති, මේජාත්‍යාදීය දුක්ඛාර්‍ය්‍යසත්‍යයයි, යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දැනගණී=පෙ=අයං (නිර්වාණයට පමුණුවන්නාවූ) මේ ආර්‍ය්‍යමාර්ගය; දුක්ඛනිරොධගාමිණී පටිපදාති, දුක්ඛනිරොධගාමිණී ප්‍රතිපදාර්‍ය්‍යසත්‍යයයි; යථාභූතං පජානාති, තතුසේ දැනගණී; ඉමෙ, මේ කාමාදීහුතුමූ; ආසවා ඉති, ආශ්‍රවයෝයයි—පෙ—අයං ආසවනිරොධගාමිණී පටිපදාති, මේ අරිඅටඟිමග ආශ්‍රවයන් නිරුඬියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාවයයි; යථාභූතං පජානාති, තතුසේ දැනගණී; එවංජානතො, මෙසේ දන්නාවූ; එවංපස්සතො, මෙසේ (විදර්ශනඥානයෙන්) දක්

නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති, අයමස්ස තතියා විජ්ජා අධිගතා හොති අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා තමො විහතො ආලොකො උප්පන්නො යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතොති.

1 යො සීලබ්බතසම්පන්නො පහිතත්තො සමාහිතො,
චිත්තං යස්ස වසීභූතං එකග්ගං සුසමාහිතං.

2 පුබ්බෙනිවාසං යො වෙදී සග්ගාපායඤ්ච පස්සති,
අථො ජාතික්ඛයං පත්තො අභිඤ්ඤා වොසිතො මුනි.

3 එතාහි තීහි විජ්ජාහි තෙවිජ්ජො හොති බ්‍රාහ්මණො,
තමහං වදාමි තෙවිජ්ජං නාඤ්ඤං ලපිතලාපනන්ති.

7. එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ අරියස්ස විනයෙ තෙවිජ්ජො හොතීති; අඤ්ඤථා භොගොතම බ්‍රාහ්මණානං තෙවිජ්ජො අඤ්ඤථා ච පන අරියස්ස විනයෙ තෙවිජ්ජො හොති, ඉමස්ස ච භොගොතම අරියස්ස විනයෙ තෙවිජ්ජස්ස බ්‍රාහ්මණානං තෙවිජ්ජො කලං නාග්ඝති සොළසිං, අභික්කන්තං භොගොතම අභික්කන්තං භොගොතම-පෙ-අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති.

නාවූ; තස්ස, ඒ භික්ෂුවගේ; චිත්තං, සිත; කාමාසවාපි, කාමාශ්‍රවයෙන්ද; විමුච්චති, මිදෙයි. භවාසවාපි, භවාශ්‍රවයෙන්ද; අවිජ්ජාසවාපි, අවිද්‍යාශ්‍රවයෙන්ද; චිත්තං, සිත; විමුච්චති, මිදෙයි. විමුත්තස්මිං, (ආශ්‍රවයන් කෙරෙන් සිත) මිදුනකල්හි; විමුත්තමිති, (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) සිතමිදුනේයයි යන, ඤාණංහොති; ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාඥානය ඇතිවේ (ඒ ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකරන්නේ) ජාති, (පුනරුත්පත්තිසඞ්ඛ්‍යාත) ජාතිතොමෝ; ඛීණා, ක්ෂයවිය; බ්‍රහ්මචරියං, මගබඹසර; වුසිතං, වැසතිමවනලද්දේය; කරණීයං, සිවුමගකටයුතු; කතං, කරණලද්දේය; ඉත්ථත්තාය, මේ අත් බැව් පිණිස; අපරං, අනිකක්; නත්ථි, නැත්තේයයි; පජානාති, දැනගණී;

1 යො, යමෙක්තෙම; සීලබ්බතසම්පන්නො, ශීලව්‍රතදෙකින් සමන්විතවූයේවේද; පහිතත්තො, හරණලද ආත්මාලය ඇත්තේවේද; සමාහිතො, සන්සිඳුනේවේද; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; වසීභූතං, (තමහට) වසඟවූයේවේද; එකග්ගං, එකඟවූයේවේද; සුසමාහිතං, මොනවට අරමුණෙහි තබනලද්දේවේද;-පෙ-

2: 3: අරුත් 318 පිටෙන් දතයුතු.

9 අථඛො සඞ්ගාරවො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි-පෙ-එකමන්තං නිසින්නො ඛො සඞ්ගාරවො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච, මයමස්සු භොගොතම බ්‍රාහ්මණානාම යඤ්ඤං යජාමපි යජාපෙමපි, තත්‍ර භොගොතම යො චෙව යජති යොච යජාපෙති සබ්බෙ තෙ අනෙකසාරීරිකං පුඤ්ඤපටිපදං පටිපන්නො හොන්ති යදිදං යඤ්ඤාධිකරණං, යො පනායං භො ගොතම යස්ස වා තස්ස වා කුලා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො එකමත්තානං දමෙති එකමත්තානං සමෙති එකමත්තානං පරිනිබ්බාපෙති එවමස්සායං එකසාරීරිකං පුඤ්ඤපටිපදං පටිපන්නො හොති යදිදං පබ්බජ්ජාධිකරණන්ති, තෙනහි බ්‍රාහ්මණ තඤ්ඤෙවෙත්ථ පටිපුච්ඡිස්සාමි, යථා තෙ ඛමෙය්‍ය තථා නං ව්‍යාකරෙය්‍යාසි, තං කිං මඤ්ඤසි බ්‍රාහ්මණ ඉධ තථාගතො ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරො පුරිසදම්ම සාරථී සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා, සො එවමාහ, එථායං මග්ගො අයං පටිපදා යථා අහං අනුත්තරං

---

9 අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; සඞ්ගාරවො බ්‍රාහ්මණො, සඞ්ගාරවනම් බ්‍රාහ්මණතෙම, =පෙ=භොගොතම, භවත් ගෞතම යන්වහන්ස; මයං, අපි; බ්‍රාහ්මණානාමඅස්සු, බමුණෝනම් වෙමු, යඤ්ඤංයජාමඅපි, යාගකරන්නෝදවෙමු; යජාපෙමඅපි, යාග කරවන්නෝදවෙමු; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; තත්‍ර, එහි; යොචෙව, යමෙක්තෙමේත්; යජති, යාගකෙරේද; යොච, යමෙක්තෙමේත්; යජාපෙති, යාගකරවයිද; තෙසබ්බෙ, ඒ සියල්ලෝ; යදිද , යම්මේ; යඤ්ඤාධිකරණං, යාගයහේතුකොට ගෙණ; අනෙකසාරීරිකං, නොයෙක්ශරීර සම්බන්ධවූ (හෙවත්) නොයෙක්ශරීරයන්හි උපන්නාවූ; පුඤ්ඤපටිපදං, පුණ්‍යප්‍රතිපදාවට; පටිපන්නාහොති; පිළිපන්නේවෙයි. භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; යොපනඅයං, මේ යමෙක්තෙම වනාහි; යස්සවා තස්සවාකුලා, යම් ඒ කුලයකින්; අගාරස්මා, ගිහිගෙයින් නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජිතො, පැවිදිවූයේ (නොහොත්) ප්‍රව්‍රජ්‍යාවශයෙන් ශාසනයට පැමිණියේ; එකමත්තානං, එකම තමා (හෙවත්) එක්කෙනෙක්වූ තමාම; දමෙති, (ඉන්ද්‍රිය දැමීම් වශයෙන්) දමනයකෙරෙයිද; එකමත්තං, එකම කෙනෙක්වූ තමා, සමෙති,) රාගාදිය සන්සිඳවීම් වශයෙන්) සමනය කෙරේද; එකමත්තානං, එක්කෙනෙක්වූ තමාම (හෙවත්) තමා පමණක්ම; පරිනිබ්බාපෙති, (රාගාදිය නිවීමෙන්) පරිනිර්වාණය කෙරේද; එවමස්ස, මෙසේ; අයං, මෙතෙම; යදිදං, යම් මේ; පබ්බජ්ජාධි

බ්‍රහ්මචරියොගධං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පවෙදෙමි. එථ තුම්හෙපි තථා පටිපජ්ජථ යථා පටිපන්නා තුම්හෙපි අනුත්තරං බ්‍රහ්මචරියොගධං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සථාති, ඉති අයං චෙව සත්ථා ධම්මං දෙසෙති පරෙ ච තථත්තාය පටිපජ්ජන්ති, තානි ඛො පන හොන්ති අනෙකානිපි සතානි අනෙකානිපි සහස්සානි අනෙකානිපි සතසහස්සානි, තං කිං මඤ්ඤසි බ්‍රාහ්මණ ඉච්චායං එවං සන්තෙ එකසාරීරිකා වා පුඤ්ඤපටිපදා හොති අනෙකසාරීරිකා වා යදිදං පබ්බජ්ජාධිකරණන්ති; ඉච්චායම්පි භො ගොතම එවං සන්තෙ අනෙකසාරීරිකා පුඤ්ඤපටිපදා හොති යදිදං පබ්බජ්ජාධිකරණන්ති. එවං වුත්තෙ ආයස්මා ආනන්දො සඞ්ගාරවං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච, ඉමාසං තෙ බ්‍රාහ්මණ වින්නං පටිපදානං කතමා පටිපදා ඛමති අප්පට්ඨතරා ච අප්පසමාරම්භතරා ච මහප්ඵලතරා ච මහානිසංසතරා චාති, එවං වුත්තෙ සඞ්ගාරවො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච, සෙය්‍යථාපි භවං ගොතමො භවං චානන්දො එතෙ මෙ පුජ්ජා එතෙ මෙ පාසංසාති, දුතියම්පි ඛො ආයස්මා ආනන්දො සඞ්ගාරවං බ්‍රාහ්මණං

කාරණං, ප්‍රව්‍රජ්‍යාහේතුකොටගෙණ; එකසාරීරිකං, එකාමශරීරයෙක්හිවූ (හෙවත්) එකාමශරීරයෙහි හටගත්තාවූ; පුඤ්ඤපටිපදං, පුණ්‍යප්‍රතිපදාවට; පටිපන්නොහොති ඉති, පිළිපන්නේවේයයි (කියේය) බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; තෙනහි, එසේවීනම්; එත්ථ, මෙහි; (මේ කාරණයෙහිලා); තංඑව, තාම, පටිපුච්ඡිස්සාමි; පිළිවිසින්නෙමි. තෙ, තට; යථාඛමෙය්‍ය, යම්සේරිසිවන්නේද; තථා එසේ; තං, එය; ව්‍යාකරෙය්‍යාසි, ප්‍රකාශකරන්නෙහිය (හෙවත්) විසඳන්හනහිය; බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; තංකිම්මඤ්ඤසි, එකුම කැයිහඟනෙහිද; අරහං, අර්හත්වූ;—පෙ—තථාගතො, තථාගත මේ; ඉධලොකෙ, මේ ලොකයෙහි; උප්පජ්ජති, උපදී; සො, හෙතෙම; එවංආහ, මෙසේ කියයි. එථ, (මෙහි) එව්; අයංමග්ගො, මේමාර්ගයයි; අයංපටිපදා, මේ ප්‍රතිපදාවයි; යථා, යම්සේ; අහං, මම; බ්‍රහ්මචරිය පරියොගධං, අර්හත්මාර්ග සඞ්ඛ්‍යාත බ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යයට උත්තමප්‍රතිෂ්ඨාභූතවූ නිර්වාණය; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, විශිෂ්ටඥානයෙන් දැන; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්‍ෂකොට; පවෙදෙමි, ප්‍රකාශකරමි. තුම්හෙඅපි, තෙපිද; එථ, එව්; යථා පටිපන්නා, යම්සේපිළිපන්නාවූ (හෙවත්) යම් මාර්ගයකින් පිළිපන්නාවූ; තුම්හෙ අපි, තෙපිද; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; බ්‍රහ්මචරියොගධං, අර්හත්මාර්ග සඞ්ඛ්‍යාත බ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යයට උත්තම ප්‍රතිෂ්ඨාධාරවූ නිර්වාණය; සයං, තොමේ; සච්ඡිකත්වා, පසක්

එතදවොච, න බො ත්‍යාහං බ්‍රාහ්මණ එවං පුච්ඡාමි. කො වා තෙ
පුජ්ජො කො වා තෙ පාසංසොති, එවං ච බො ත්‍යාහං බ්‍රාහ්මණ
පුච්ඡාමි ඉමාසං තෙ බ්‍රාහ්මණ ද්වින්නං පටිපදානං කතමා පටිපදා
ඛමති අප්පට්ඨතරාච අප්පසමාරම්භතරා ච මහප්ඵලතරා ච මහානි
සංසතරාචාති, දුතියම්පි බො සඞ්ගාරවො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මන්තං
ආනන්දං එතදවොච සෙය්‍යථාපි භවං ගොතමො භවං චානන්දො;
එතෙ මෙ පුජ්ජා එතෙ මෙ පාසංසාති, තතියම්පි බො ආයස්මා
ආනන්දො සඞ්ගාරවං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච, න බො ත්‍යාහං
බ්‍රාහ්මණ එවං පුච්ඡාමි කො වා තෙ පුජ්ජා කො වා තෙ පාසං
සාති, එවං ච බො ත්‍යාහං බ්‍රාහ්මණ පුච්ඡාමි ඉමාසං තෙ බ්‍රාහ්මණ
ද්වින්නං පටිපදානං කතමා පටිපදා ඛමති අප්පට්ඨතරා ච අප්පසමා
රම්භතරා ච මහප්ඵලතරා ච මහානිසංසතරා චාති, තතියම්පි බො
සඞ්ගාරවො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච, සෙය්‍ය
ථාපි භවං ගොතමො භවං චානන්දො එතෙ මෙ පුජ්ජා එතෙ මෙ
පාසංසාති; අථ බො භගවතො එතදහොසි, යාවතතියම්පි බො
සඞ්ගාරවො බ්‍රාහ්මණො ආනන්දෙන සහධම්මිකං පඤ්හං පුට්ඨො

කොටගෙණ; උපසම්පජ්ජ, ඊට පැමිණ; විහරිස්සථ, වාසය කරන්
නහුද; තථා, එසේ (හෙවත්) ඒ මාර්ගයෙන්; පටිපජ්ජථඉති,
පිළිපදිව්යයි (කියායි) ඉති, මෙසේ; අයංචෙව, සත්ථා, මේ
ශාස්තෲන්වහන්සේද; ධම්මංදෙසෙති, ධර්මදෙශනා කෙරෙයි
පරෙච, අන්‍යයෝද; තථත්තාය, ඒ බැව් පිණිස; පටිපජ්ජන්ති, පිළි
පදිත්ද, තානිඛොපන, ඔවුහු වනාහි; අනෙකසතානිපිහොන්ති,
නොයෙක් සියගණන්ද වෙත්; අනෙකසහස්සානිපිහොන්ති,
නොයෙක් දහස්ගණන්ද වෙත්; අනෙකානිපිසතසහස්සානි
හොන්ති, නොයෙක් ලක්ෂගණන්ද වෙත්. බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; තං
කිමඤ්ඤසි, ඒ කුමකැයි හඟනෙහිද; ඉති, මෙසේ; එවංසන්තෙ
මෙසේ ඇතිකල්හි; අයං, මේ; එකසාරීරිකාවා, එකසිරුරක්
පිළිබඳවූ හෝ (හෙවත්) එක්සිරුරෙක්හිවූ හෝ; පුඤ්ඤපටිපදා,
පුණ්‍යප්‍රතිපදාව; හොති, වේද; අනෙකසාරීරිකාවා, නොයෙක්
සිරුරුපිළිබඳවේද (හෙවත්) නොයෙක් ශරීරයන්හි උපන්නේවේද;
යදිදං, එනම්; පබ්බජ්ජාධිකරණන්ති, ප්‍රව්‍රජ්‍යාව හේතුකොටගෙණ
යයි වදාළේය. භොගොතම භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; ඉච්චා
යම්පි එවංසන්තෙ, මේ මෙසේ ඇතිකල්හි; අනෙකසාරීරිකා,
අනෙක් සිරුරු පිළිබඳවූ; පුඤ්ඤපටිපදා, පුණ්‍යප්‍රතිපදාව;
හොති, වේ. යදිදං, එනම්; පබ්බජ්ජාධි කරණං, ප්‍රව්‍රජ්‍යාව
හේතුකොටගෙණ යයි ප්‍රකාශ කෙළේය—පෙ—බ්‍රාහ්මණ,

සංසාදෙති නොවිස්සජ්ජෙති යන්නූනාහං පරිමොචෙය්‍යන්ති, අථඛො
භගවා සඞ්ගාරවං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච, කාන්වජ්ජ බ්‍රාහ්මණ
රාජන්තෙපුරෙ රාජපරිසායං සන්නිසින්නානං සන්නිපතිතානං
අන්තරා කථා උදපාදීති අයං භවජ්ජ හොගොතම රාජන්තෙපුරෙ
රාජපරිසායං සන්නිසින්නානං සන්නිපතිතානං අන්තරාකථා
උදපාදි, පුබ්බස්සුදං අප්පතරා චෙව භික්ඛූ අහෙසුං බහුතරා ච
උත්තරි මනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං දස්සෙසුං, එතරහි ඛො
බහුතරා චෙව භික්ඛූ අප්පතරා ච උත්තරිමනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරි
යං දස්සෙන්තීති, අයං භවජ්ජ හො ගොතම රාජන්තෙපුරෙ රාජ
පරිසායං සන්නිසින්නානං සන්නිපතිතානං අන්තරා කථා උදපාදීති,
තීණි ඛො ඉමානි බ්‍රාහ්මණ පාටිහාරියානි, කතමානි තීණි,

බමුණ; තෙ, තට; ඉමාසංවිජ්ජමානංපටිපදානං, මේ ප්‍රතිපදාදෙක
අතුරෙන්; කතමාපටිපදා, කවරනම් ප්‍රතිපදාවක්; අප්පට්ඨතරාච,
අතිශය ස්වල්පාර්ථඇත්තීයයි (බොහෝ වතාවත්කරන්නන්ගෙන්
හා උපකරණයන්ගෙන් ප්‍රයෝජන නැත්තීයයි) කියාද; අප්ප
සමාරම්භතරාච, (කර්මච්ඡෙද වශයෙන්වූ පීඩාසංඛ්‍යාත) අතිශය
ස්වල්පසමාරම්භ ඇත්තීයයිද; මහප්ඵලතරාච, අතිශයින් මහත්වූ
ඵලඇත්තීයයිද; මහානිසංසතරාච, අතිශය. මහානිසංශ ඇත්තී
යයිද; ඛමතිඉති, ක්‍ෂමවේදැයි (හෙවත්) රුචිවේදැයි ඇසීය.—පෙ—
භවංගොතමො, භවත් ගෞතම තෙමේත්; භවච ආනන්දො, භවත්
ආනන්දස්ථවිරතෙමේත්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේද; (එසේ); එතෙ,
මොහුදෙදෙන; (මුන්වහන්සේලා දෙනම), මෙ, මා විසින්; පුජ්ජා,
පිදියයුත්තෝවෙත්; එතෙ, මොහුදෙදෙන; මෙ, මාවිසින්;
පාසංසාඉති, පැසසියයුත්තෝ වෙත්යයි කීයේය;—පෙ—
බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; අහං, මම; තෙ, තා; (තාගෙන්); එවං, මෙසේ;
තඛොපුච්ඡාමි, නොවිචාරමි. (කෙසේද); තෙ, තා විසින්; කෙවා,
කවරෙක්හෝ; පුජ්ජා, පිදියයුත්තෝවෙද්ද; තෙ, තා විසින්; කෙවා,
කවරෙක්තුමූහෝ; පාසංසාඉති, පැසසියයුත්තෝ වෙද්දැයි
(කියායි); බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; තෙ, තාගෙන්; අහං, මම; එවංචඛො,
මෙසේද වනාහි; පුච්ඡාමි, විචාරමි; (කෙසේද)—පෙ—ඛමතිඉති,
රිසිවේද කියායි;-පෙ-අථඛො, ඉක්බිති වනාහි; භගවතො, භාග්‍ය
වතුන්වහන්සේට; එතං අහොසි, මේසිත වීය; යාවතතියම්පිඛො,
තුන්වෙනිවර දක්වාත්; සඞ්ගාරවො බ්‍රාහ්මණො, සඞ්ගාරව නම්
බ්‍රාහ්මණතෙම; ආනන්දෙන, ආනන්ද භික්‍ෂුව විසින්; සහධම්මිකං,
කාරුණ්‍ය සහිතව; පඤ්හංපුට්ඨො, ප්‍රශ්නවිචාරණලද්දේ; සංසාදෙති,
තිසීදපනයකෙරෙයි; නොවිස්සජ්ජෙති, නොමවිසඳයි (හෙවත්)

ඉද්ධිපාටිහාරියං ආදෙසනාපාටිහාරියං අනුසාසනීපාටිහාරියං, කතමඤ්ච බ්‍රාහමණ ඉද්ධිපාටිහාරියං, ඉධ බ්‍රාහමණ එකච්චො අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුභොති එකොපිහුත්වා බහුධා හොති බහුධාපිහුත්වා එකො හොති ආවිභාවං තිරොභාවං තිරොකුඩ්ඩං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අසජ්ජමානොව ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජනිමුජ්ජං කරොති සෙය්‍යථාපි උදකෙ, උදකෙපි අභෙජ්ජමානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසෙපි පල්ලඞ්කෙන කමති සෙය්‍යථාපි පක්ඛිසකුණො, ඉමෙපි චන්දිම සූරියෙ එවං මහිද්ධිකෙ එවං මහානුභාවෙ පාණිනා පරිමසති පරිමජ්ජති, යාව බ්‍රාහමලොකාපි කායෙන වසං වත්තෙති, ඉදං වුච්චති බ්‍රාහමණ ඉද්ධිපාටිහාරියං, කතමඤ්ච බ්‍රාහමණ ආදෙසනා පාටිහාරියං, ඉධ බ්‍රාහමණ එකච්චො නිමිත්තෙන ආදිසති

නොකියයි; අහං, මම; පරිමොචෙය්‍යං, (මේ උභයවිහෙසයෙන්ම ඔහු) මුදන්නෙම් නම්; යන්නූනඉති, යෙහෙකැයි කියායි—පෙ— බ්‍රාහමණ, බමුණ; රාජන්තෙපුරෙ, රජගෙදරෙහි; රාජපරිසායං, රජපිරිසෙහි; සන්නිසින්නානං, එකටහුන්නාවූ; සන්නිපතිතානං රැස්වූවන්ගේ; අන්තරා, අතර (නොහොත්) අන්‍යකථා අතර තුරෙහි; අජ්ජ, අද; කානුකථා, කවරනම් කථාවක්; උදපාදි, පහළවූයේදැයි; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; රාජන්තෙපුරෙ, රාජාන්තඃපුරයෙහි; රාජපරිසායං, රජපිරිසෙහි; සන්නිසින්නානං, එක්වහුන්නාවූ; සන්නිපතිතානං, රැස්වූවන්ගේ; අන්තරා, අතර; අජ්ජ, අද; අයංඛොකථා, මේ කථාව වනාහි; උදපාදි, පහළවිය; (එනම්) පුබ්බෙසුදං, පූර්වකාලයෙහි වනාහි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; අප්පතරාච, අතිශය ස්වල්පදෙනෙක්ම; අහෙසුං, වූහ; බහුතරාච, ඉතා අතිශයින් බොහෝදෙනෙක්; උත්තරිමනුස්ස ධම්මා, (දශකුසලකර්මපථසඞ්ඛ්‍යාත) මනුෂ්‍යධර්මයෙන් මත්තෙහිවූ; ඉද්ධිපාටිහාරියං, ඍද්ධිප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යය; දස්සෙසුං, දැක්වූහ; එතරහිඛො, දැන්වනාහි, භික්ඛූ, භික්ෂූහු; බහුතරාචෙව, අතිශයින් බොහෝද වෙත්; අප්පතරාච, අතිශය ස්වල්පදෙනෙක්ම උත්තරි මනුස්ස ධම්මා, මනුෂ්‍ය ධර්මයෙන් මත්තෙහිවූ; ඉද්ධිපාටිහාරියං, ඍද්ධිප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යය; දස්සෙන්තිඉති, දක්වත්ය යනුයි;—පෙ—බ්‍රාහමණ, බමුණ; පාටිහාරියානි, ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යයෝ; ඉමානිඛොතීනි, මේ තුන් දෙනෙක් වෙත්; කතමානිතීනි, ඒ තුන්දෙන කවරහුද? ඉද්ධි පාටිහාරියං, ඍද්ධිප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යය; ආදෙසනාපාටිහාරියං, ආදෙශනා ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යය; අනුසාසනීපාටිහාරියං, අනුශාසනීප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යය (යන මේයි),—බ්‍රාහමණ, බමුණ, ඉධ, මෙහි; එකච්චො, ඇතැම්

එවම්පි තෙ මනො ඉත්ථම්පි තෙ මනො ඉතිපි තෙ චිත්තන්ති, සො බහුඤ්චෙපි ආදිසති තථෙව තං හොති නො අඤ්ඤථා, ඉධ පන බ්‍රාහ්මණ එකච්චො නහෙව ඛො නිමිත්තෙන ආදිසති, අපි ච ඛො මනුස්සානං වා අමනුස්සානං වා දෙවතානං වා සද්දං සුත්වා ආදිසති එවම්පි තෙ මනො ඉත්ථම්පි තෙ මනො ඉතිපි තෙ චිත්තන්ති, සො බහුං චෙපි ආදිසති තථෙව තං හොති නො අඤ්ඤථා, ඉධ පන බ්‍රාහ්මණ එකච්චො නහෙව ඛො නිමිත්තෙන ආදිසති නපි මනුස්සානං වා අමනුස්සානං වා දෙවතානං වා සද්දං සුත්වා ආදිසති, අපි ච ඛො විතක්කයතො විචාරයතො විතක්කවිප්ඵාරසද්දං සුත්වා ආදිසති, එවම්පි තෙ මානො ඉත්ථම්පි තෙ මනො ඉතිපි තෙ චිත්තන්ති, සො බහුං චෙපි ආදිසති තථෙව තං හොති නො අඤ්ඤථා, ඉධ පන බ්‍රාහ්මණ එකච්චො න හෙව ඛො නිමිත්තෙන ආදිසති නපි මනුස්සානං වා අමනුස්සානං වා දෙවතානං වා

කෙණෙක්; අනෙකවිහිතං, නන්වැදෑරුම්වූ; ඉද්ධිවිධං, සෘද්ධිකොටස්; පතිඅනුභොති, ප්‍රත්‍යනුභවයකෙරෙයි; (හෙවත්) පරිභොගකෙරෙයි (කෙසේද) එකොපිහුත්වා, එකෙක්වද; බහුධාහොති, බොහෝ පරිද් දෙන් වෙයි; බහුධාපිහුත්වා, බොහෝ පරිද්දෙන්වීද; එකොහොති, එකෙක් වෙයි; ආවිභාවං, ප්‍රකාශබවටද; තිරොභාවං, සරස්බවටද; තිරොකුඩ්ඩං, භිත්තියසරසටද; තිරොපාකාරං, පවුරසරසටද; තිරොපබ්බතං, පව්වසරසටද; සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ, අහසෙහිමෙන්; අසජ්ජමානොව, නොගැටෙමින්ම; ගච්ඡති, යෙයි; සෙය්‍යථාපි උදකෙ, ජලයෙහිමෙන්; පඨවියාපි, පොළවෙහිද; උම්මුජ්ජනිමුජ්ජං, කිමිදීම මතුවීම; කරොති, කෙරෙයි; සෙය්‍යථාපි පඨවිං, පොළවෙහි මෙන්;උදකෙපි, ජලයෙහිද; අභෙජ්ජමානො, අභෙද්‍යමානව(හෙවත්) දිය නොබෙදමින්; ගච්ඡති, යෙයි; සෙය්‍යථාපිපක්ඛිසකුණො, පියාපත් ඇති පක්ෂියෙකුමෙන්; ආකාසෙපි, අහසෙයිද; පල්ලඞ්කෙන, පය්‍යඞ්කයෙන්; කමති, ගමන්කෙරෙයි; එවංමහිද්ධිකෙ, මෙසේ මහත් සෘද්ධිඇත්තාවූ; එවංමහානුභාවෙ මෙසේ මහත් ආනුභාව ඇත්තාවූ; ඉමෙපිචන්දිමසුරියෙ, මේ සඳහිරුදෙදෙනද; පාණිනා, අතින්; පරිමසති, පරාමර්ශය කෙරෙයි; පරිමජ්ජති, පිරිමදී; යාව බ්‍රහ්මලොකාපි, බඹලොවදක්වාත්; කායෙන, කයින් වසංවත්තෙති, වසයෙහි පවත්වයි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; ඉදං, මේ; ඉද්ධිපාටිහාරියං, සෘද්ධිප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; බ්‍රාහ්මණ බමුණ; ආදෙසනාපාටිහාරියං, ආදෙශනාප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යය;—ඉධ, මෙහි; එකච්චො, ඇතැම්කෙනෙක්; නිමිත්තෙන, ආගතාදි නිමිත්තෙන්; ආදිසති, ආදෙශනා කෙරෙයි (හෙවත්) මෙනම්දෙයක් වන්නේයයි කියයි;

සද්දං සුත්වා ආදිසති නපි විතක්කයතො විචාරයතො විතක්කවිප්ඵාරසද්දං සුත්වා ආදිසති, අපිච ඛො අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිං සමාපන්නස්ස චෙතසා චෙතොපරිච්ච පජානාති යථා ඉමස්ස භොතො මනො සඞ්ඛාරා පණිහිතා ඉමස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අමුංනාම විතක්කං විතක්කෙස්සතීති, සො බහුඤ්චෙපි ආදිසති තථෙව තං හොති නො අඤ්ඤථා, ඉදං වුච්චති බ්‍රාහ්මණ ආදෙසනා පාටිහාරියං, කතමඤ්ච බ්‍රාහ්මණ අනුසාසනී පාටිහාරියං ඉධ බ්‍රාහ්මණ එකච්චො එවමනුසාසති එවං විතක්කෙථ මා එවං විතක්කයිත්ථ එවං මනසි කරොථ මා එවං මනසාකත්ථ ඉදං පජහථ ඉදං උපසම්පජ්ජ විහරථාති, ඉදං වුච්චති බ්‍රාහ්මණ අනුසාසනී පාටිහාරියං, ඉමානි ඛො බ්‍රාහ්මණ තීණි පාටිහාරියානි, ඉමෙසං තෙ බ්‍රාහ්මණ තිණ්ණං පාටිහාරියං කතමං පාටිහාරියං ඛමති අභික්කන්තතරඤ්ච පණීතතරඤ්චාති, තත්‍ර භොගොතම යදිදං පාටිහාරියං

(කෙසේද) තෙමනො, තාගේසිත; එවම්පි, මෙසේදවේ (සොම්නස් සහගත හෝ වේ); තෙමනො, තාගේසිත; ඉත්ථම්පි, මේප්‍රකාරයෙන් දවේ; (මේ මේ අර්ථය සිතමින් පවතියි යේයි) තෙචිත්තං, තාගේ චිත්තය; ඉතිපිඉති, මෙසේ මෙසේද වේයකියායි; සො, ඕහතෙම; චෙ, ඉදින්; බහුම්පි ආදිසති, බොහොමයකුත් කියාද; තං, එය; තථෙවහොති, එසේමවෙයි; නොඅඤ්ඤථා, අන්පරිද්දෙකින් නොවෙයි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; ඉධපන, මේ ශාසනයෙහි වනාහි; එකච්චො, සමහර කෙනෙක්; නිමිත්තෙන, ආගතාදී නිමිත්තෙන්; නහෙවඛො ආදිසති, දක්වා නොකියයි; අපිචඛො, යලිදු වනාහි; මනුස්සානංවා, මිනිසුන්ගේ හෝ අමනුස්සානංවා, යක්ඛ පිසාචාදී අමනුෂ්‍යයන්ගේ හෝ; දෙවතානංවා, චාතුම්හාරාජිකාදි දෙවියන්ගේ හෝ; සද්දංසුත්වා, ශබ්දයඅසා; (අනිකෙකුගේ හිතදන කියන්නහුගේ ශබ්දය අසා; ආදිසති, දක්වා කියයි; (කෙසේද) තෙමනො, තාගේසිත; එවම්පි, මෙසේද වේ; තෙමනො, තාගේසිත; ඉත්ථම්පි, මේ ප්‍රකාරයෙන්ද වේ; තෙචිත්තං, තාගේසිත; ඉතිපිඉති, මෙසේ මෙසේද වේය කියායි—බ්‍රාහ්මණ; බමුණ; ඉධපන, මෙහි වනාහි; එකච්චො ඇතැම්කෙනෙක්; නිමිත්තෙන, ආගතනිමිති ආදියෙන්; නහෙවඛො ආදිසති, දක්වා නොකියාමය—නපි ආදිසති, නොකියයි; අපිචඛො, යලිදු වනාහි; විතක්කයතො, විතර්කනය (කල්පන) කරන්නහුගේද; හෙවත් අරමුණට හිත නැගවීම කරන්නහුගේද; විචාරතො, විචාරණය (අරමුණෙහි හිත හැසිරවීම) කරන්නහුගේද; විතක්කවිප්ඵාරසද්දං, විතර්කවිස්ඵාර වශයෙන් උපන් (සුප්තප්‍රමත්තාදීන්ගේ) ශබ්දය; (හෙවත් විතර්කවිචාරදෙකින්

ඉද්ධෙකච්චො අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුභොති—පෙ—යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වත්තෙති ඉදං භොගොතම පාටිහා රියං යො ච තං කරොති සො ච තං පටිසංවෙදෙති යො ච තං කරොති තස්සෙව තං හොති, ඉදං මෙ භොගොතම පාටිහාරියං මායාසහධම්මරූපං විය ඛායති, යමිදං භො ගොතම පාටිහාරියං ඉධෙකච්චො නිමිත්තෙන ආදිසති එවම්පි තෙ මනො ඉත්ථම්පි තෙ මනො ඉතිපි තෙ චිත්තන්ති සො බහුඤ්චෙපි ආදිසති තථෙව තං හොති නො අඤ්ඤථා, ඉධ පන භො ගොතම එකච්චො නහෙව ඛො නිමිත්තෙන ආදිසති අපි ච ඛො මනුස්සානං වා අමනුස්සානං වා දෙවතානං වා සද්දං සුත්වා ආදිසති එවම්පි තෙ මනො ඉත්ථම්පි තෙ මනො ඉතිපි තෙ චිත්තන්ති සො බහුඤ්චෙපි ආදිසති තථෙව තං හොති නො අඤ්ඤථා, ඉධ පන භො ගොතම එකච්චො නහෙව ඛො නිමිත්තෙන ආදිසති නපි මනුස්සානං වා අමනුස්සානං වා දෙවතානං වා සද්දං සුත්වා ආදිසති අපි ච ඛො විතක්කයතො විචාරයතො විතක්කවිප්ඵාරසද්දං සුත්වා ආදිසති=පෙ=නපි විතක්කයතො නපි විචාරයතො විතක්කවිප්ඵාරසද්දං සුත්වා ආදිසති අපි ච ඛො අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිං සමාපන්නස්ස චෙතසා චෙතො පරිච්ච පජානාති යථා ඉමස්ස භොතො මනොසංඛාරා පණිහිතා ඉමස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අමුන්නාම විතක්කං විතක්කිස්සතීති, සො බහුඤ්චෙපි ආදිසති තථෙව තං හොති නො අඤ්ඤථා, ඉදම්පි

හටගත් ශබ්දය; සුත්වා, අසා; ආදිසති, දක්වා කියයි—බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; ඉධපන, මේ ශාසනයෙහි වනාහි එකච්චො, ඇතැම්කෙනෙක්; එවං, මෙසේ; අනුසාසති අනුශාසනා කෙරෙයි; (කෙසේද) එවං; මෙසේ; විතක්කෙථ, (නෛෂ්ක්‍රම්‍යවිතර්කාදිය පවත්වමින්) විතර්කනයකරව් (හෙවත්, නෛෂ්ක්‍රම්‍යාදී විතර්කයන් පවත්වව්; එවං, මෙසේ; මාවිතක්කයිත්ථ, (කාමවිතර්කාදිය පවත්වමින්) විතර්කනය නොකරව්; එවං, මෙසේ; මනසිකරොථ, (අනිත්‍යසංඥාදියම) මෙනෙහිකරව්; එවං, මෙසේ; මාමනසාකත්ථ, (නිත්‍යාදිනයින්) මෙනෙහි නොකරව්; ඉදං, මේ පඤ්චකාමගුණික රාගය; පජහථ, දුරුකරව්, ඉදං, මේ (සතරමාර්ග ඵලප්‍රභෙදවූ ලොකොත්තර) ධර්මයට; උපසම්පජ්ජ; පැමිණ විහරථඉති, වාසය කරව්ය කියායි—බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; ඉමානි ඛො තීණි පාටිහාරියානි, මේ ප්‍රාතිහාර්යයෝ තුන් දෙන වෙත්; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; තෙ, තට; ඉමෙසං, තිණ්ණං පාටිහාරියානං, මේ ප්‍රාතිහාර්ය (පෙළහැර) තුණ අතුරෙන්; කතමං පාටිහාරියං, කවරනම් ප්‍රාතිහාර්යයක්; අභික්කන්තතරඤ්ච, අතිශය මනොඥයයි කියාද; පණීතතරඤ්ච, අතිශය ප්‍රණීතයයි කියාද;

හො ගොතම පාටිහාරියං යොව තං කරොති සොව තං පටිසං
වෙදෙති යොව තං කරොති තස්සෙව තං හොති, ඉදම්පි හො
ගොතම පාටිහාරියං මායාසහධම්මරූපං විය ඛායති; යඤ්ච ඛො
ඉදං හොගොතම පාටිහාරියං ඉධෙකච්චො එවමනුසාසති එවං
විතක්කෙථ මා එවං විතක්කයිත්ථ එවං මනසි කරොථ මා එවං
මනසාකත්ථ ඉදං පජහථ ඉදං උපසම්පජ්ජ විහරථාති, ඉදමෙව
හො ගොතම පාටිහාරියං ඛමති ඉමෙසං තිණ්ණං පාටිහාරියානං
අභික්කන්තතරඤ්ච පණීතතරඤ්ච, අච්ඡරියං හො ගොතම අබ්භු
තං හො ගොතම යාව සුභාසිතමිදං හොතා ගොතමෙන ඉමෙහි
ච මයං තීහි පාටිහාරියෙහි සමන්නාගතං භවන්තං ගොතමං
ධාරෙම, භවං හි ගොතමො අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුහොති
—පෙ—යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වත්තෙති, භවං හි
ගොතමො අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිං සමාපන්නස්ස චෙතසා
චෙතො පරිච්ච පජානාති යථා ඉමස්ස හොතො මනොසංඛාරා
පණිහිතා ඉමස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අමුන්නාම විතක්කං විත
ක්කෙස්සතීති, හවං හි ගොතමො එවමනුසාසති එවං විතක්කෙථ
මා එවං විතක්කයිත්ථ එවං මනසි කරොථ මා එවං මනසාකත්ථ
ඉදං පජහථ ඉදං උපසම්පජ්ජ විහරථාති, අද්ධා ඛො ත්‍යායං බ්‍රාහ්මණ
ආසජ්ජ උපනීය වාචා භාසිතා අපි ච ත්‍යාහං ව්‍යාකරිස්සාමි,

ඛමතිඉති, රුචිවේදූයි; හො ගොතම, භවත් ගෞතමන් වහන්ස;
තත්‍ර, ඔවුන් අතුරෙන්; යදිදංපාටිහාරියං, යම් මේ ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යයක්
වේද; (එනම්) ඉධ, මෙහි; එකච්චො, ඇතැම් කෙනෙක්; අනෙක
විහිතං, නන්වැදෑරුම්වූ; ඉද්ධිවිධං, ඍද්ධිවිධී; (ඍද්ධික්‍රම) පච්චනු
හොති, අනුභවකෙරේද,—පෙ—වත්තෙති, පවත්වාද; හොගොතම,
භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; ඉදංපාටිහාරියං, මේ ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යය
වේ; යොව, යමෙක් තෙමේම; තං, එය; කරොති, කෙරේද; සොව,
හෙතෙමේම; තං, එය; පටිසංවෙදෙති, විඳී; යොව, යමෙක්තෙමේම;
තං, එය; කරොති, කෙරේද; තස්සෙව, ඔහටම; තං, එය; හොති,
වේ; හොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; මෙ, මට; ඉදංපාටි
හාරියං, මේ ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යය; මායාසහධම්මරූපංවිය, මායාවක්
සමාන ස්වරූප ඇත්තෙක්මෙන්; ඛායති, වැටහෙයි; හොගොතම,
භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; යම්පිදංපාටිහාරියං, යම් මේ ප්‍රාති
හාර්‍ය්‍යයක්වේද; (එනම්) ඉධ, මෙහි; එකච්චො, ඇතැම් කෙනෙක්
—පෙ—හොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; ඉමෙසං
තිණ්ණං පාටිහාරියානං, මේ ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍ය තුණ අතුරෙන්; ඉදමෙව
පාටිහාරියං, මේ ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යම; අභික්කන්තතරඤ්ච, අතිශය

අහං හි බ්‍රාහ්මණ අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුභොමි—පෙ—යාවබ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වත්තෙමි, අහං හි බ්‍රාහ්මණ අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිං සමාපන්නස්ස චෙතසා චෙතො පරිච්ච පජානාමි යථා ඉමස්ස භොතො මනොසඞ්ඛාරා පණිහිතා ඉමස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අමුං නාම විතක්කං විතක්කිස්සතීති අහං හි බ්‍රාහ්මණ එවමානුසාසාමි එවං විතක්කෙථ මා එවං විතක්කයිත්ථ එවං මනසිකරොථ මා එවං මනසාකත්ථ ඉදං පජහථ ඉදං උපසම්පජ්ජ විහරථාති; අත්ථි පන භො ගොතම අඤ්ඤො එකභික්ඛුපි යො ඉමෙහි තීහි පාටිහාරියෙහි සමන්නාගතො අඤ්ඤත්‍ර භොතා ගොතමෙනාති, න ඛො බ්‍රාහ්මණ එකඤ්ඤෙව සතං න ද්වෙ සතානි න තීණි සතානි න චත්තාරි සතානි න පඤ්චසතානි අථ ඛො භිය්‍යොව යෙ භික්ඛූ ඉමෙහි තීහි පාටිහාරියෙහි සමන්නාගතාති, කහං පන භො ගොතම එතරහි තෙ භික්ඛූ විහරන්තීති, ඉමස්මිං යෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛුසංඝෙති; අභික්කන්තං භොගොතම–පෙ–

මනොඥයයිද; පණීතතරඤ්ච, අතිප්‍රණීතයයිද; ඛමති, රුචිවෙයි; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; අච්ඡරියං, ආශ්චර්‍ය්‍යයි; අබ්භුතං, අද්භූතයි; භොගොතමෙන, භවත් ගෞතමයන් විසින්; ඉදං, මෙය; යාව සුභාසිතං, ඉතා මනාකොට වදාරණ ලද්දේය; මයං, අපි; ඉමෙහි තීහි පාටිහාරියෙහි, මේ ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යතුණින්; සමන්නාගතං, යුක්තවූ; භවන්තං ගොතමං, භවත් ගෞතම යන්වහන්සේ; ධාරෙම, දරාගණිමු—පෙ—බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; අද්ධාඛො, ඒකාන්තයෙන්ම; තෙ, තාවිසින්; ආසජ්ජ, මාගේ ගුණ ගටා; උපනීය, ළඟටපැමිණ; අයංවාචා, මේ වචනය; භාසිතා, ප්‍රකාශකරණ ලද්දීය; අපිච, එසේනමුත්; තෙ, තට; අහං, මම; ව්‍යාකරිස්සාමි, ප්‍රකාශකරන්නෙමි; භොගොතම, භවත් ගෞතම යන්වහන්ස; ඉමෙහි තීහි පාටිහාරියෙහි, මේ ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යතුණින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; භොගොතමෙන අඤ්ඤත්‍ර, භවත් ගෞතමයන්වහන්සේ හැර; යොඅඤ්ඤො, යම් අන්‍යවූ (භෙවත්) මේ ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යතුණෙන් යුක්තවූ යමෙක්වේනම් එබඳු අන්‍යවූ; එක භික්ඛුඅපි, එක භික්ෂුවකුත්; අත්ථිපනඉති, ඇත්තේදැයි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; නඛොඑකඤ්ඤෙවසතං, එකසියක්දනොවෙයි, නද්වෙසතානි, දෙසියක්ද නොවෙත්; න තීනිසතානි, තුන්සියක්ද නොවෙත්; න චත්තාරිසතානි, හාරසියක්ද නොවෙත්; න පඤ්චසතානි, පන්සියයක්ද නොවෙත්; අථඛො, යළිදු; ඉමෙහි තීහි පාතිහාරියෙහි, මේ ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යතුණෙන්; යෙභික්ඛූ යම් භික්ෂූහුතුමූ; සමන්නාගතා, යුක්තවූවාහුද; (ඔවුහු) භිය්‍යොවඉති, බොහෝමයයි (වදාළේය); භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; තෙභික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහු තුමූ; එතරහි, දැන්; කහංපන කොතැන්හි වසත්ද;

උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණංගතන්ති.

බ්‍රාහ්මණවග්ගො පඨමො.

තීණිමානි භික්ඛවෙ තිත්ථායතනානි යානි පණ්ඩිතෙහි සමනුයුඤ්ජියමානානි සමනුගාහියමානානි සමනුභාසියමානානි පරම්පි ගන්ත්වා අකිරියාය සණ්ඨහන්ති, කතමානි තීණි, සන්ති භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවං වාදිනො එවං දිට්ඨිනො යඞ්කිඤ්චායං පුරිසපුග්ගලො පටිසංවෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා සබ්බං තං පුබ්බෙකතහෙතූති, සන්ති භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවං වාදිනො එවංදිට්ඨිනො යඞ්කිඤ්චායං පුරිසපුග්ගලො පටිසංවෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා සබ්බං තං ඉස්සර

විහරන්තීති, වෙසෙද්දූයි, බ්‍රාහමණ බමුණ; ඉමස්මිං යෙව බො භික්ඛුසඞ්ඝෙති, මේ භික්ෂු සඞ්ඝයා විෂයෙහිමයයි (වදෘලේය)-පෙ-

බ්‍රාහමණවග්ගො පඨමො.

පළමුවෙනි බ්‍රාහ්මණ වර්ගයයි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යානි' යම් ඒ තීර්ථායතනයෝ; පණ්ඩිතෙහි, පණ්ඩිතයන්විසින්; සමනුයුඤ්ජියමානානි, අනුයොගවතින් විචාරණු ලබන්නාහු (හෙවත්) මේ කවරනම් දෘෂ්ටියෙක්දැයි විචාරණු ලබන්නාහු; සමනුගාහියමානානි, (කවර කරුණක් නිසා මේදෘෂ්ටීහු උපන්නාහුදැයි මෙසේ) මනාකොට අනුග්‍රහණයකරවනු ලබන්නාහු; සමනුභාසියමානානි, (මේ ලාමක දෘෂ්ටියහරිව්යයි) මොනවටඅනුභාසනයකරණු ලබන්නාහු; පරම්පිගන්ත්වා, ආචාර්‍ය්‍යාදි පරම්පරාව දක්වාද ගොස්; අකිරියාය, අක්‍රියාමාත්‍රයෙහි; සණ්ඨහන්ති, සිටිද්ද; (එබඳුවූ); ඉමානි තීණි තිත්ථායතනානි, මේ තීර්ථායතනයෝ තුන්දෙනෙක් වෙත් (හෙවත්) මිථ්‍යාදෘෂ්ටි උපදිත තැන් තුනක්වෙත්.— භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං පුරිසපුග්ගලො, මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම (හෙවත්) මේ සත්වතෙම; යංකිඤ්චි, යම්කිසි; සුඛංවා, යැපයක් හෝ; දුක්ඛං වා, දුකක්හෝ; අදුක්ඛම සුඛංවා, නොදුක් නොසැපවූ යමක් හෝ; පටිසංවෙදෙති, විඳිද; තං සබ්බං, ඒ සියල්ල; පුබ්බෙකතහෙතූති, පූර්වකර්මප්‍රත්‍යයෙන්ම වේයයි; එවංවාදිනො, මෙසේ කියන සුලුවූ, එවංදිට්ඨිනො, මෙසේ (මෙබඳු) දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ: එකෙසමණබ්‍රාහමණා ඇතැම් මහණ බමුණෝ; සන්ති, ඇත්තාහ. —ඉස්සරනිම්මාණ හෙතූති, ඊශ්වරයාගේ නිර්මාණය හේතුකොටගෙණයයි (හෙවත්) ඊශ්වරයා විසින්

නිම්මාණහෙතූති, සන්ති භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො යඞ්කිඤ්චායං පුරිසපුග්ගලො පටිසංවෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා සබ්බං තං අහෙතුඅප්පච්චයාති; තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙතෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො යඞ්කිඤ්චායං පුරිසපුග්ගලො පටිසංවෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා සබ්බං තං පුබ්බෙකතහෙතූති ත්‍යාහං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදාමි සච්චං කිර තුම්හෙ ආයස්මන්තො එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො යඞ්කිඤ්චායං පුරිසපුග්ගලො පටිසංවෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා සබ්බං තං පුබ්බෙකතහෙතූති, තෙ චෙ මෙ එවං පුට්ඨා ආමෙති පටිජානන්ති ත්‍යාහං එවං වදාමි තෙන හායස්මන්තො පාණාතිපාතිනො භවිස්සන්ති පුබ්බෙකතහෙතු අදින්නාදායිනො භවිස්සන්ති පුබ්බෙකතහෙතු අබ්‍රහ්මචාරිනො භවිස්සන්ති පුබ්බෙකතහෙතු මූසාවදිනො භවිස්සන්ති

මවනලද බැවින්යයි;—අහෙතුඅප්පච්චයාඉති, අහෙතුඅප්‍රත්‍යයෙන් යයි හෙවත් හේතුප්‍රත්‍යය රහිතයයි; (කියායි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තත්‍ර, ඔවුනතුරෙන්; අයංපුරිසපුග්ගලො, මේ පුරුෂපුද්ගලතෙම; යංකිඤ්චි, යම්කිසි, සුඛං වා, සැපයක් හෝ; දුක්ඛං වා, දුකක් හෝ; අදුක්ඛමසුඛං වා, මැදහත්බවක් හෝ; පටිසංවෙදෙති, විඳීද; තං සබ්බං, ඒ සියල්ල; පුබ්බෙකතහෙතූති, පෙරකරණලද්ද හේතු කොටගෙණයයි; එවංවාදිනො, මෙසේ කියනසුලුවූ; එවං දිට්ඨිනො, මෙබඳු දෘෂ්ටිඇත්තාවූ; යෙ තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා, යම් ඒ මහණබමුණෝ වෙද්ද; අහං, මම; තෙ, ඔවුන්වෙත; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; එවංවදාමි, මෙසේ කියමි; (කෙසේද) ආයස්මන්තො, ආයුෂ්මතුනි; තුම්හෙ, තෙපි; එවං වාදිනො, මෙසේ වාද ඇත්තාහු (හෙවත්) මෙසේ කියන සුලුවූවාහුලු; එවංදිට්ඨිනො, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තහු හෙවත් මෙසේ දෘෂ්ටි ඇත්තාහුලු; (කෙසේද) අයංපුරිසපුග්ගලො, මේ පුරුෂපුද්ගලතෙම;—පෙ— පුබ්බෙකතහෙතූති, පෙරකරණලද කර්ම්ය හේතුකොටගෙනයයි; (කියායි) සච්චංකිර, කිමෙක හැබෑද (යනුයි; එවං මෙසේ; මෙ, මා විසින්; පුට්ඨා, පිළිවිසිනලද්දාවූ; තෙ, ඔව්හුතුමූ; චෙ, ඉදින්; ආම ඉති, එසේයයි; පටිජානන්ති, ප්‍රතිඥකෙරෙද්ද; අහං, මම; තෙ, ඔවුන්ට; එවං, මෙසේ, වදාමි, කියමි; (කෙසේද) ආයස්මන්තො, ආයුෂ්මතුනි; තෙනහි, එසේවීනම්; පුබ්බෙකතහෙතු, පෙරකරණලද කර්ම්යහේතුකොටගෙණ; පාණාතිපාතිනො, ප්‍රාණඝාතකරන්නෝ; භවිස්සන්ති, වන්නාහුය; අදින්නාදායිනො, අදත්තාදානය ඇත්තෝ;-අබ්‍රහ්මචාරිනො, බඹසර නැත්තෝ;- මුසාවාදිනො, බොරුකියන්නාහු;—පිසුනාවාචා, පෙහෙසුන්බස් කියන්නාහු;—

පුබ්බෙකතහෙතු පිසුනාවාචා භවිස්සන්ති පුබ්බෙකතහෙතු ඵරුසා වාචා භවිස්සන්ති පුබ්බෙකතහෙතු සම්ඵප්පලාපිනො භවිස්සන්ති පුබ්බෙකතහෙතු අභිජ්ඣාලුනො භවිස්සන්ති පුබ්බෙකතහෙතු බ්‍යාපන්නචිත්තා භවිස්සන්ති පුබ්බෙකතහෙතු මිච්ඡාදිට්ඨිකා භවිස්සන්ති පුබ්බෙකතහෙතු, පුබ්බෙකතං ඛො පන භික්ඛවෙ සාරතො පච්චාගච්ඡතං න හොති ඡන්දො වා වායාමො වා ඉදං වා කරණීයං ඉදං වා අකරණීයන්ති, ඉති කරණීයාකරණීයෙ ඛො පන සච්චතො ථෙතතො අනුපලබ්භියමානෙ මුට්ඨස්සතීනං අනාරක්ඛානං විහරතං න හොති පච්චත්තං සහධම්මිකො සමණවාදො, අයං ඛො මෙ භික්ඛවෙ තෙසු සමණබ්‍රාහ්මණෙසු එවංවාදිසු එවංදිට්ඨිසු පඨමො සහධම්මිකො නිග්ගහො හොති. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවං වාදිනො එවං දිට්ඨිනො යඞ්කිඤ්චායං පුරිසපුග්ගලො පටිසංවෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා සබ්බන්තං ඉස්සරනිම්මාණහෙතූති ත්‍යාහං උපසඞ්කමිත්වා එවංවදාමි සච්චං කිර තුම්හෙ ආයස්මන්තො එවං වාදිනො

ඵරුසාවාචා, රළුබස් කියන්නෝ;-සම්ඵප්පලාපිනො, සම්ඵප්‍රලාප කියන්නෝ;-අභිජ්ඣාලුනො,-අභිධ්‍යාව බහුල කොට ඇත්තෝ;—ව්‍යාපන්නචිත්තා, විපයඞීසප් සිත් ඇත්තෝ;-පුබ්බෙකතහෙතු, පූර්වකෘත කර්ම හේතුවෙන්; මිච්ඡාදිට්ඨිකා, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තෝ; භවිස්සන්ති, වන්නාහුයයි (කියායි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුබ්බෙකතං ඛො පන, පෙරකරණලද්ද වනාහි; සාරතො, සාරවශයෙන්; පච්චාගච්ඡතං, ගන්නාවුන්ට; ඉදං, මෙය; කරණීයං වා, කටයුතුයකියාහෝ; ඉදං, මෙය; අකරණීයං වා, නොකටයුතුය කියා හෝ; ඡන්දොවා, කත්තුකම්‍යතාඡන්දයක් හෝ; වායාමො වා, ව්‍යායාමයක් හෝ; න හොති, නොවේ; ඉති, මෙසේ; කරණීයා කරණීයෙඛොපන, කටයුතු නොකටයුතුදෙක වනාහි; සච්චතො, සත්‍යවශයෙන්; ථෙතතො, ස්ථිරවශයෙන්; අනුපලබ්භියමානෙ, අලබ්භ්‍යමානකල්හි හෙවත් ලබනු නොලබන කල්හි, මුට්ඨස්සතීනං, මූලා සිහි ඇතිව; අනාරක්ඛානං, ෂට්වාරයෙහි ආරක්ෂාරහිතව; විහරතං, වාසය කරන්නවුන්ට; පච්චත්තං, තමතමන් කෙරෙහිලා, සහධම්මිකො, කාරුණ්‍යසහිතවූ; සමණවාදො, ශ්‍රමණවාදයක් (හෙවත් අපි ශ්‍රමණ යයි යන කීමක්; නහොති, නොවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං වාදීසු, මෙසේ වාදඇත්තාවූ; එවංදිට්ඨිසු, මෙබඳු දෘෂ්ටිඇත්තාවූ; තෙසු සමණබ්‍රාහ්මණෙසු, ඒ මහණ බමුණන්කෙරෙහි; මෙ, මාගේ; අයං ඛො, මේ වනාහි සහධම්මිකො, කාරුණ්‍යසහිතවූ: පඨමො නිග්ගහො, පළමුවැනි නිග්‍රහය; හොති, වේ;—පෙ—(මෙහි සෙසු අරුත් සුගමයි; කීනයින් දතයුතු.)

එවංදිට්ඨිනො යඞ්කිඤ්චායං පුරිසපුග්ගලො පටිසංවෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා සබ්බන්තං ඉස්සරනිම්මාණහෙතූති තෙ චෙ මෙ එවං පුට්ඨා ආමෙති පටිජානන්ති ත්‍යාහං එවං වදාමි තෙන හායස්මන්තො පාණාතිපාතිනො භවිස්සන්ති ඉස්සරනිම්මාණහෙතු —පෙ— මිච්ඡාදිට්ඨිකා භවිස්සන්ති ඉස්සරනිම්මාණහෙතු, ඉස්සරනිම්මාණං ඛො පන භික්ඛවෙ සාරතො පච්චාගච්ඡතං න හොති ඡන්දො වා වායාමො වා ඉදං වා කරණීයං ඉදං වා අකරණීයන්ති ඉති කරණීයාකරණීයෙ ඛො පන සච්චතො ථෙතතො අනුපලබ්භියමානෙ මුට්ඨස්සතීනං අනාරක්ඛානං විහරතං න හොති පච්චත්තං සහධම්මිකො සමණවාදො, අයං ඛො මෙ භික්ඛවෙ තෙසු සමණබ්‍රාහ්මණෙසු එවංවාදිසු එවංදිට්ඨිසු දුතියො සහධම්මිකො නිග්ගහො හොති, තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවං වාදිනො එවංදිට්ඨිනො යඞ්කිඤ්චායං පුරිසපුග්ගලො පටිසංවෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා සබ්බන්තං අහෙතුඅප්පච්චයාති ත්‍යාහං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදාමි සච්චං කිර තුම්හෙ ආයස්මන්තො එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො යංකිඤ්චායං පුරිසපුග්ගලො පටිසංවෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා සබ්බන්තං අහෙතුඅප්පච්චයාති, තෙ චෙ මෙ එවං පුට්ඨා ආමෙති පාටිජානන්ති ත්‍යාහං එවං වදාමි තෙන හායස්මන්තො පාණාතිපාතිනො භවිස්සන්ති අහෙතු අප්පච්චයා—පෙ—මිච්ඡාදිට්ඨිකා භවිස්සන්ති අහෙතුඅප්පච්චයා අහෙතුං ඛො පන භික්ඛවෙ සාරතො පච්චාගච්ඡතං න හොති ඡන්දො වා වායමො වා ඉදං වා කරණීයං ඉදං වා අකරණීයන්ති ඉති කරණීයාකරණීයෙ ඛො පන සච්චතො ථෙතතො අනුලබ්භියමානෙ මුට්ඨස්සතීනං අනාරක්ඛානං විහරතං න හොති පච්චත්තං සහධම්මිකො සමණවාදො, අයං ඛො මෙ භික්ඛවෙ තෙසු සමණබ්‍රාහ්මණෙසු එවංවාදීසු එවංදිට්ඨීසු තතියො සහධම්මිකො නිග්ගහො හොති, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීනි තිත්ථායතනානි යානි පණ්ඩිතෙහි සමනුයුඤ්ජියමානානි සමනුගාහියමානානි සමනුභාසියමානානි පරම්පි ගන්ත්වා අකිරියාය සණ්ඨහන්ති.

---

2 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සමණෙහි, ශ්‍රමණයන්විසින්ද; බ්‍රාහ්මණෙහි, බමුණන්විසින්ද; විඤ්ඤූහි, සෙසු නැණවතුන් (පණ්ඩිතයන්) විසින්ද; අනිග්ගහිතො, (අන්‍යයන්විසින්) නිග්‍රහනොකට හැක්කාවූ; අසංකිලිට්ඨො, සඞ්කිලිෂ්ටනොවූ හෙවත් පිරිසිදුවූ; අනුපවජ්ජො, උපවාදයෙන් විනිර්මුක්තවූ; අප්පටිකුට්ඨො, ප්‍රතික්‍රොෂනොකරණලද්දවූ; අයං ඛො පන ධම්මො, මේ ධර්මය වනාහි; මයා, මාවිසින්; දෙසිතො, දෙශනාකරණලද්දේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි;

2 අයං ඛො පන භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසංකිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පතිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහි, කතමො ච භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසංකිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පතිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහි, ඉමා ඡ ධාතුයොති භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසංකිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පතිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහි; ඉමානි ඡ ඵස්සායතනානීති භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසංකිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පතිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහි; ඉමෙ අට්ඨාරස මනොපවිචාරාති භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසංකිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පතිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහි; ඉමානි චත්තාරි අරියසච්චානීති භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො —පෙ— සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහි;

අනිග්ගහීතො, නිග්‍රහ නොකට හැක්කාවූ—පෙ—කතමො ධම්මො, කවර නම් ධර්මයක් තෙම; දෙසිතො, දෙසන ලද්දේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි;—ඉමා ඡ ධාතුයො ඉති, මේ සය ධාතූහයි යන; ධම්මො, ධර්මයතෙම; මයා, මා විසින්; දෙසිතො, දෙශනාකරණ ලද්දේය—ඉමා ඡ ඵස්සායතනානීති, මේ සය ස්පර්ශායතන යයි (හෙවත්) විපාකස්පර්ශයන්ගේ උත්පත්ති ස්ථානයයි (යන); ධම්මො, ධර්මය තෙම;—ඉමෙ අට්ඨාරස, මේ අටළොස; මනොපවිචාරා ඉති, මනොපවිචාරයයි හෙවත් මේ අටළොස් තන්හි සිත හැසිරෙන්නේ යයි (යන);—ඉමානි චත්තාරි, මේ සතර; අරියසච්චානීති, ආර්‍ය්‍යසත්‍ය යයි (යන);—ධාතුයො, ධතූහු; ඉමාඡ, මේ සයක් වෙත්ය යන) ධම්මො, ධර්මයතෙම, මයා, මා විසින්; දෙසිතො, දෙශනා කරණ ලද්දේය; ඉති, මෙසේ; එතං ඛො පන, මේ වනාහි; වුත්තං, කියන ලද්දේය; එතං, මෙය; කිඤ්චපටිච්ච, කුමක් නිසා; වුත්තං, කියන ලද්දේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාඡධාතුයො, මේ ධාතූහු සයක් වෙත්; (එනම්) පඨවි ධාතු, (ස්ථබ්ධ ලක්ෂණවූ) පෘථිවිධාතුය; ආපො ධාතු, ආබන්ධනලක්ෂණවූ) ආපො ධාතුය; තෙජොධාතු (පරිපාචන ලක්ෂණවූ) තෙජො ධාතුය; වායොධාතු, (විස්ථම්භනලක්ෂණවූ; වායො ධාතුය; ආකාසධාතු, (අසම්ඵුෂ්ට ලක්ෂණවූ) ආකාශ ධාතුය; විඤ්ඤාණධාතු, (විජානන ලක්ෂණවූ) විඤ්ඤාණ ධාතුය; (යන මෙයි)—ධාතුයො, ධාතූහු; ඉමාඡ, මේ හදෙනෙක් වෙත්ය;—ඵස්සායතනානි, ස්පර්ශායතනයෝ; හෙවත් පහස් හටගත් තැන්හු; ඉමානිඡ, මේ සදෙනෙක් වෙත්ය යන;—භික්ඛවෙ, මහණෙනි ඵස්සායතනානි, ස්පර්ශායතනයෝ;ඉමානිඡ, මේ සදෙනෙක් වෙත්; චක්ඛුං, ඇස; ඵස්සායතනං, ස්පර්ශයට ආයතනයක් වේ (හෙවත්) පහසහටගන්නා තැනකි; සොතං, කණ; ඵස්සායතනං, ස්පර්ශයට ආයතනයක් වේ;

ඡ ඉමා ධාතුයොති භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසඞ්කිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පටිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහීති, ඉති ඛො පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං, ඡයිමා භික්ඛවෙ ධාතුයො පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජොධාතු වායොධාතු ආකාසධාතු විඤ්ඤාණධාතු, ඉමා ඡ ධාතුයොති භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසඞ්කිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පටිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහීති, ඉති යන්තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්චවුත්තං; ඉමානි ඡ ඵස්සායතනානීති භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසඞ්කිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පටිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහීති, ඉති ඛො පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චෙතං පටිච්චවුත්තං, ඡ ඉමානි භික්ඛවෙ ඵස්සායතනානි චක්ඛුං ඵස්සායතනං සොතං ඵස්සායතනං ඝාණං ඵස්සායතනං ජිව්හා ඵස්සායතනං කායො ඵස්සායතනං මනො ඵස්සායතනං, ඉමානි ඡ ඵස්සායතනානීති භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසඞ්කිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පටිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහීති, ඉති යන්තං වුත්තං ඉදමෙව පටිච්චවුත්තං; ඉමෙ අට්ඨාරස මනොපවිචාරාති භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසඞ්කිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පටිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහීති; ඉති ඛො පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං, චක්ඛුනා රූපං දිස්වා සොමනස්සට්ඨානීයං රූපං උපවිචරති දොමනස්සට්ඨානීයං රූපං උපවිචරති උපෙක්ඛාට්ඨානීයං රූපං උපවිචරති, සොතෙන සද්දං සුත්වා—පෙ—ඝාණෙන ගන්ධං ඝායිත්වා-ජිව්හාය රසං සායිත්වා—කායෙන ඵොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා—මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය සොමනස්සට්ඨානීයං ධම්මං උපවිචරති දොමනස්සට්ඨානීයං ධම්මං උපවිචරති උපෙක්ඛාට්ඨානීයං ධම්මංඋපවිචරති, ඉමෙ අට්ඨාරස මනොපවිචාරාති භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසඞ්කිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පටිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහීති, ඉති යන්තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං; ඉමානි චත්තාරි අරියසච්චානීති භික්ඛවෙ මයා ධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසඞ්කිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පටිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි

—පෙ—චක්ඛුනා, චක්ෂුර්විඥානයෙන්; රූපාදිස්වා, රූපයක් දැක; සොමනස්සට්ඨානීයං, සොම්නසට කරුණුවූ; රූපං, රූපයවෙත; (රූපය කෙරෙහි) උපවිචරති, හැසිරෙයි; දොමනස්සට්ඨානීයං, දොම්නසට කරුණුවූ රූපය කෙරෙහි—උපෙක්ඛාට්ඨානීයං, උපෙක්ෂාවට කරුණුවූ-ඝාණෙන, ඝ්‍රාණවිඥානයෙන්; ගන්ධංඝායිත්වා, ගන්ධාඝ්‍රාණය

විඤ්ඤූහිති, ඉති ඛො පනෙතං වුත්තං, කිඤ්චෙතං පටිච්ච වුත්තං, ඡන්නං භික්ඛවෙ ධාතූනං උපාදාය ගබ්භස්සාවක්කන්ති හොති ඕක්කන්තියා සති නාමරූපං නාමරූපපච්චයා සළායතනං සළායතනපච්චයා ඵස්සො ඵස්සපච්චයා වෙදනා වෙදියමානස්ස ඛො පනාහං භික්ඛවෙ ඉදං දුක්ඛන්ති පඤ්ඤපෙමි, අයං දුක්ඛසමුදයොති පඤ්ඤපෙමි, අයං දුක්ඛනිරොධොති පඤ්ඤපෙමි, අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදාති පඤ්ඤපෙමි, කතමඤ්ච භික්ඛවෙ දුක්ඛං අරියසච්චං? ජාතිපි දුක්ඛා ජරාපි දුක්ඛා ව්‍යාධිපි දුක්ඛා මරණම්පි දුක්ඛං සොකපරිදෙව දුක්ඛදොමනස්සුපායාසාපි දුක්ඛා යම්පිච්ඡං න ලභති තම්පිදුක්ඛං සංඛිත්තෙන පංචුපාදානක්ඛන්ධා දුක්ඛා, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ දුක්ඛං අරියසච්චං, කතමඤ්ච භික්ඛවෙ දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං? අවිජ්ජාපච්චයා සඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණපච්චයා නාමරූපං නාමරූපපච්චයා සළායතනං සළායතනපච්චයා ඵස්සො ඵස්සපච්චයා වෙදනා වෙදනාපච්චයා තණ්හා තණ්හාපච්චයා උපාදානං උපාදානපච්චයා භවො භවපච්චයා ජාති ජාතිපච්චයා ජරාමරණං සොකපරිදෙවදුක්ඛ දොමනස්සුපායාසා සම්භවන්ති, එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස සමුදයො හොති, ඉදංවුච්චති භික්ඛවෙ දුක්ඛසමුදං අරියසච්චං, කතමඤ්ච භික්ඛවෙ දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චං? අවිජ්ජායත්වෙව අසෙස විරාගනිරොධා සඞ්ඛාරනිරොධො සඞ්ඛාරනිරොධා විඤ්ඤාණ නිරොධො විඤ්ඤාණනිරොධා නාමරූපනිරොධො නාමරූප නිරොධා සළායතනනිරොධො සළායතනනිරොධා ඵස්සනිරොධො, ඵස්සනිරොධා වෙදනානිරොධො වෙදනානිරොධා තණ්හා නිරොධො තණ්හානිරොධා උපාදානනිරොධො උපාදානනිරොධා භවනිරොධො භවනිරොධා ජාතිනිරොධො ජාතිනිරොධා ජරාමරණං සොකපරිදෙවදුක්ඛදොමනස්සුපායාසා නිරුජ්ඣන්ති එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස නිරොධො හොති, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චං කතමඤ්ච භික්ඛවෙ

කොට—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඡන්නංධාතූනං, පෘථිවීආදී ෂට්විධ ධාතූන් නිසා; ගබ්භස්සඅවක්කන්තිහොති, ගර්භයාගේ පහළවීම වේ. ඔක්කන්තියාසති, දරුගැබ පහළවීම ඇතිකල්හි; නාමරූපං නාමය හා රූපය පහළවේ—පෙ—අවිජ්ජායත්වෙව, අවිද්‍යාහුගේම වනාහි; අසෙසවිරාගනිරොධා, නිරවශෙෂ විරාගයෙන් හා නිරවශෙෂ නිරොධයෙන්, සඞ්ඛාරනිරොධො සංස්කාරයන්ගේ අනුත්පත්ති නිරොධය වේ;—පෙ—

දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චං? අයමෙව අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො, සෙය්‍යථීදං, සම්මාදිට්ඨි සම්මාසඞ්කප්පො සම්මාවාචා සම්මාකම්මන්තො සම්මාආජීවො සම්මාවායාමො සම්මාසති සම්මාසමාධි, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චං, ඉමානි චත්තාරි අරියසච්චානීති භික්ඛවෙ මයාධම්මො දෙසිතො අනිග්ගහීතො අසඞ්කිලිට්ඨො අනුපවජ්ජො අප්පතිකුට්ඨො සමණෙහි බ්‍රාහමණෙහි විඤ්ඤූහීති, ඉති යංතං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තන්ති.

3 තීණිමානි භික්ඛවෙ අමාතාපුත්තිකානි භයානීති අස්සුතවා පුථුජ්ජනො භාසති, කතමානි තීණි? හොති බො සො භික්ඛවෙ සමයො යං මහාඅග්ගිඩාහො උට්ඨාති, මහාඅග්ගිඩාහෙ බො පන භික්ඛවෙ උට්ඨිතෙ තෙන ගාමාපි ඩය්හන්ති නිගමාපි ඩය්හන්ති නගරාපි ඩය්හන්ති ගාමෙසුපි ඩය්හමානෙසු නිගමෙසුපි ඩය්හමානෙසු නගරෙසුපි ඩය්හමානෙසු තත්‍ථ මාතාපි පුත්තං න පටිලභති පුත්තොපි මාතරං න පටිලභති, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ පඨමං අමාතාපුත්තිකං භයන්ති අස්සුතවා පුථුජ්ජනො හොති, පුනච පරං භික්ඛවෙ හොති බො සො සමයො යං මහාමෙඝො උට්ඨාති, මහාමෙඝෙ බො පන භික්ඛවෙ උට්ඨිතෙ මහාඋදකවාහකො සඤ්ජායති, මහාඋදකවාහකෙ සජාතෙ තෙන ගාමාපි වුය්හන්ති නිගමාපි වුය්හන්ති නගරාපි වුය්හන්ති ගාමෙසුපි වුය්හමානෙසු නිගමෙසුපි

---

3 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාණිතීනි, මේ තුණ වනාහි; අමාතාපුත්තිකානිභයානීති, රැකගත නොහැකි බැවින් මව්පියන් නැති බියයයි; අස්සුතවාපුථුජ්ජනො, ඇසූපිරූ තැන්නැති පුහුදුන් තෙම; භාසති, කියයි:-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යං, යම් කාලෙක්හි; මහාඅග්ගිඩාහො, මහාඅග්නිදාහයක් (මහගින්නක්) උට්ඨාති, හට ගණීද; සොසමයො, ඒ කාලය තෙම; හොතිබො වන්නේමය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මහාඅග්ගිඩාහෙබොපන, මහගින්න වනාහි, උට්ඨිතෙ, නැගීසිටිකල්හි; (හටගත්කල්හි) තෙන, එයින්; ගමාපි, ගම්ද; ඩය්හන්ති, දනුලැබෙත්; නිගමාපි, නිගම්ද;—නගරාපි, නුවරවල්ද;—ගමෙසුපි, ගම්ද; ඩය්හමානෙසු දනුලබන කල්හි;—තත්‍ථ, එහි; මාතාපි, මව්තොමෝද, පුත්තං, පුත්‍රයා; න පටිලභති, දකින්ට නොලබයි; පුත්තොපි, පුත්‍රතෙමේද; මාතරං, මව; නපටිලභති, දකින්ට නොලබයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං, මේ; පඨමං, පළමුවැනිවූ; අමාතාපුත්තිකං, මව්පියන්නැති;

වුය්හමානෙසු නගරෙසුපි වුය්හමානෙසු තත්‍ර මාතාපි පුත්තං න පටිලභති පුත්තොපි මාතරං න පටිලභති, ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං අමාතා පුත්තිකං භයන්ති අස්සුතවා පුථුජ්ජනො භාසති, පුනචපරං භික්ඛවෙ හොති ඛො සො සමයො යං භයං හොති අටවිසංකොපො චක්කසමාරූළ්හා ජනපදා පරියායන්ති, භයෙ ඛො පන භික්ඛවෙ සති අටවිසංකොපෙ චක්කසමාරූළ්හෙසු ජනපදෙසු පරියායන්තෙසු තත්‍ර මාතාපිපුත්තං න පටිලභති පුත්තොපි මාතරං න පටිලභති ඉදං භික්ඛවෙ තතියං අමාතාපුත්තිකං භයන්ති අස්සුතවා පුථුජ්ජනො භාසති, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙතීණි අමාතාපුත්තිකානි භයානීති අස්සුතවා පුථුජ්ජනො භාසති; තානිඛො පනිමානි භික්ඛවෙ තීණි සමාතාපුත්තිකානියෙව භයානි අමාතාපුත්තිකානි භයානීති අස්සුතවා පුථුජ්ජනො භාසති, කතමානි තීණි, හොති ඛො සො භික්ඛවෙ සමයො යං මහා අග්ගිඩාහො උට්ඨාති, මහා අග්ගිඩාහෙ ඛො පන භික්ඛවෙ උට්ඨිතෙ තෙන ගාමාපි—පෙ—නගරාපි ඩය්හන්ති ගාමෙසුපි ඩය්හමානෙසු නිගමෙසුපි ඩය්හමානෙසු නගරෙසුපි ඩය්හමානෙසු හොති ඛො සො සමයො යං කදාචි කරහචි මාතාපි පුත්තංපටිලභති පුත්තොපි මාතරං පටිලභති ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං සමාතාපුත්තිකං යෙව

භයන්ති, බියයයි; අස්සුතවා, ඇසූපිරූ තැන් නැති; පුථුජ්ජනො, පුහුදුන් තෙම; භාසති, කියයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනචපරං නැවත අනිකක්ද කියමි; යං, යම් කාලෙක්හි; මහාමෙඝො, මහා මෙඝය (මහවැස්ස): උට්ඨාති, හටගණීද; සොසමයො, ඒ කාලය, හොතිඛො, වන්නේමය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මහාමෙඝෙ ඛොපන, මහාමේඝය වනාහි; උට්ඨිතෙ, නැඟීසිටි කල්හි (හටගත් කල්හි) මහා උදකවාහො, මහාජලප්‍රවාහයක්; සඤ්ජායති, හටගණී; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මහාඋදකවාහෙඛොපන; මහාජලස්කන්ධයාගේ පැමිණීම වනාහි: උට්ඨිතෙ, හටගත් කල්හි; තෙන, එයින්; ගාමාපි, ගම්ද; වුය්හන්ති, වහනය කරණු ලබත්; (යටකර ගෙණයනු ලබත්) —පෙ—ගාමෙසුපි, ගම්ද; වුය්හමානෙසු, වහණය කරණුලබන කල්හි; —පෙ– පුනචපරං, නැවත අනිකෙක්ද කියනුලැබේ; යං, යම් කාලෙක්හි; භයංහොති චිත්තොත්‍රාස භයක් (සිත්හි නැති ගැන්මක්) වේද; අටවිසංකොපො, (වනවාසී හොරුන් විසින් ගම්පැහැරීම යයි කියන ලද) අටවිවාසීන්ගේ කොපයක් වේද; චක්කසමාරූළ්හා, ඉර්‍ය්‍යාපථ චක්‍රාදියට නැගුණාවූ; (යානවාහනාදියට නැගුනාවූ) ජන පදා, ජනපද වාසීහු; පරියායන්ති, ඔබ්මොබ යෙද්ද; සොසමයො, එබඳු කලක්; හොතිඛො, වේමය; භයෙඛොපනසති, චිත්තත්‍රාසභය ඇතිකල්හි; අටවිසංකොපේ, වනවාසික හොරුන්ගේ කිපීම ඇති කල්හි; ජනපදෙසු, දනව්වැස්සෝ: චක්කසමාරූළ්හෙසු, ඉර්‍ය්‍යාපථ

භයං අමාතාපුත්තිකං භයන්ති අස්සුතවා පුථුජ්ජනො භාසති, පුනචපරං භික්ඛවෙ හොති ඛො සො සමයො යං මහාමෙඝො උට්ඨාති මහාමෙඝෙ ඛොපන භික්ඛවෙ උට්ඨිතෙ මහාඋදකවාහකො සංජායති, මහාඋදකවාහකෙ සඤ්ජාතෙ තෙන ගාමාපි වුය්හන්ති නිගමාපි වුය්හන්ති නගරාපි වුය්හන්ති, ගාමෙසුපි වුය්හමානෙසු නිගමෙසුපි වුය්හමානෙසු නගරෙසුපි වුය්හමානෙසු හොති ඛො සො සමයො යං කදාචිකරහචි මාතාපි පුත්තං පටිලභති පුත්තොපි මාතරං පටිලභති ඉදංඛොපන භික්ඛවෙ දුතියං සමාතාපුත්තිකංයෙව භයං අමාතාපුත්තිකං භයන්ති අස්සුතවා පුථුජ්ජනො භාසති, පුනචපරං භික්ඛවෙ හොති ඛො සො සමයො යං භයං හොති, අටවිසඞ්කොපො චක්කසමාරූළ්හා ජානපදා පරියායන්ති, භයෙ ඛො පන භික්ඛවෙ සති අටවිසඞ්කොපෙ චක්කසමාරූළ්හෙසු ජානපදෙසු පරියායන්තෙසු හොති ඛො සො සමයො යං කදාචි කරහචි මාතාපිපුත්තං පටිලභති පුත්තොපි මාතරං පටිලභති ඉදං භික්ඛවෙ තතියං සමාතාපුත්තිකංයෙව භයං අමාතා පුත්තිකං භයන්ති අස්සුතවා පුථුජ්ජනො භාසති ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීණි සමාතාපුත්තිකානියෙව භයානි අමාතාපුත්තිකානි භයානීති අස්සුතවා පුථුජ්ජනො භාසති.

චක්‍රාදියට ආරූඪවූවාහු; පරියායන්තෙසු, ඔබ්මොබ යන කල්හි;—පෙ—තන්හි, එහි (හෙවත්) ඒ චිත්තත්‍රාසබිය හටගත්කල්හි;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානිඛොතීණි, මේ තුන වනාහි, අමාතා පුත්තිකානිභයානීති (රැකගන්ට නොහැකි බැවින්) අමාතාපුත්තික (මව්පියන්නැති) භයයයි; අස්සුතවා, අශ්‍රැතවත්වූ; පුථුජ්ජනො, පුහුදුන්තෙම; භාසති, කියයි; සමාතාපුත්තිකානි, මව්පියන් සහිත වූම; තානිඛොපන ඉමානි තීණිභයානි, ඒ මේ බියතුණ වනාහි; අමාතාපුත්තිකානි භයානීති, මව්පියන් නැති බියයයි; අස්සුතවා, ශ්‍රැතවත් නොවූ; පුථුජ්ජනො, පුහුදුන්තෙම; භාසති, කියයි;—පෙ—නගරෙසුපි, නුවරවල්ද; වුය්හමානෙසු, දනුලබන කල්හි; යං, යම් හෙයකින්; කදාචි කරහචි, කිසියම් කලෙක්හි; මාතාපි, මව්තොමෝද; පුත්තං, පුත්‍රයා; පටිලභති, දැක්මටලබාද; පුත්තොපි, පුත්‍රතෙමේද; මාතරං, මව; පටිලභති, දැක්මටලබාද; සොසමයො, එබඳු කලෙක්; හොතිඛො, වේමය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං පඨමං, මේ පළමුවැනිවූ; සමාතාපුත්තිකං එව භයං, මව්පියන් සහිතවූම බිය; අමාතාපුත්තිකං භයන්ති, මව්පියන් රහිතවූ බියයයි;—පෙ—(සෙස්ස සුගමයි.)

4 තීණිමානි භික්ඛවෙ අමාතාපුත්තිකානි භයානි, කතමානි තීණි ජරාභයං ව්‍යාධිභයං මරණභයං, න භික්ඛවෙ මාතාපුත්තං ජීරමානං එවං ලභති අහංජීරාමි මා මෙ පුත්තො ජීරති, පුත්තො වා පන මාතරං ජීරමානං න එවං ලභති අහං ජීරාමි මා මෙ මාතා ජීරීති, න භික්ඛවෙ මාතා පුත්තං බ්‍යාධියමානං එවං ලභති අහං බ්‍යාධියාමි මා මෙ පුත්තො බ්‍යාධියීති, පුත්තො වා පන මාතරං බ්‍යාධියමානං න එවං ලභති අහං ව්‍යාධියාමි මා මෙ මාතාව්‍යාධියීති, න භික්ඛවෙ මාතාපුත්තං මීය්‍යමානං එවං ලභති අහං මීය්‍යාමි මා මෙ පුත්තො මීයීති, පුත්තො වා පන මාතරං මීයමානං න එවං ලභති, අහං මීය්‍යාමි මා මෙ මාතා මීයීති ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීණි අමාතාපුත්තිකානි භයානි, අත්‍ථි භික්ඛවෙ මග්ගො අත්‍ථි පටිපදා ඉමෙසඤ්ච තිණ්ණං සමාතාපුත්තිකානං

---

4 භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අමාතාපුත්තිකානි, මව්පියන් රහිතවූ; භයානි, භයයෝ; ඉමානිතීණි, මේ තුන් දෙනෙක් වෙත්;—ජරාභයං, ජරාව නිසා උපන් බියය; ව්‍යාධිභයං, ව්‍යාධිය නිසා උපන් බියය; මරණභයං, මරණය නිසා උපන් බියය; (යන මේ තිදෙනයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මාතා, මව් තොමෝ; ජීරමානං, ජරාවට පැමිණෙන්නාවූ; පුත්තං පුත්‍රයා; එවං, මෙසේ; නපටිලභති; නොලබයි; (කෙසේද) අහං, මම; ජීරාමි, ජරාවට පැමිණියෙමි; (හෙවත්) දිරමි; මෙපුත්තො; මගේ පුත්‍රතෙම; මාජීරීති, නොදිරවා කියායි; පුත්තොවා පන, පුත්‍රතෙමේද වනාහි; ජීරමාණං, ජරාවට පැමිණියාවූ; මාතරං, මව; එවං, මෙසේ; නපටිලභති, නොලබයි; අහං, මම; ජීරාමි, දිරමි; මෙමාතා, මගේ මව්තොමෝ මාජීරීති, නොදිරවා කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මාතා, මව් තොමෝ; ව්‍යාධියමානං, රොගයෙන් පෙළෙන්නාවූ; පුත්තං, පුත්‍රයා; එවං, මෙසේ; නපටිලභති, නොලබයි, (කෙසේද) අහං, මම; ව්‍යාධියාමි, ලෙඩින් පෙලෙමි; මෙපුත්තො මාගේ පුත්‍රතෙම; මාව්‍යාධියීති, රොගයෙන් නොපෙළේවායි කියායි; පුත්තොපි, පුත්‍ර තෙමේද; ව්‍යාධියමානං, රොගයෙන් පෙළෙන් නාවූ; මාතරං, මව; එවං, මෙසේ; නපටිලභති; නොලබයි; (කෙසේද) අහං ව්‍යාධියාමි, මම රොගයෙන් පීඩිතවෙමි; මෙමාතා, මගේ මව්තොමෝ; මාව්‍යාධියීති, රොගයෙන් නොපෙළේවායි කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මීයමානං, මැරෙන්නාවූ; පුත්තං, පුත්‍රයා; මාතා, මව්තොමෝ; නපටිලභති, නොලබයි; (කෙසේද) අහං, මම; මීයාමි, මැරෙමි; මෙපුත්තො, මාගේ පුත්‍රතෙමේ; මාමීයීති, නොමැරේවායි කියායි;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි;

භයානං ඉමෙසච තිණ්ණං අමාතාපුත්තිකානං භයානං පහාණාය සමතික්කමාය සංවත්තති, කතමො ච භික්ඛවෙ මග්ගො කතමා පටිපදා ඉමෙසඤ්ච තිණ්ණං සමාතාපුත්තිකානං භයානං ඉමෙසඤ්ච තිණ්ණං අමාතාපුත්තිකානං භයානං පහාණාය සමතික්කමාය සංවත්තති, අයමෙව අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො සෙය්‍යථිදං, සම්මාදිට්ඨි—පෙ—සම්මාසමාධි, අයං ඛො භික්ඛවෙ මග්ගො අයං පටිපදා ඉමෙසඤ්ච තිණ්ණං සමාතාපුත්තිකානං භයානං ඉමෙසඤ්ච තිණ්ණං අමාතාපුත්තිකානං භයානං පහාණාය සමතික්කමාය සංවත්තතීති.

5 එකං සමයං භගවා කොසලෙසු චාරිකං චරමානො මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං යෙන වෙනාගපුරං නාම කොසලානං බ්‍රාහමණගාමො තදවසරි, අස්සොසුං ඛො වෙනාගපුරිකා බ්‍රාහමණ ගහපතිකා සමණො ඛලු ගොතමො සාක්‍යපුත්තො සක්‍යකුලා පබ්බජිතො වෙනාගපුරං අනුප්පත්තො තං ඛොපන භගවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගතො ඉතිපිසො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී සත්ථා දෙවමනුස්සානං

සමාතාපුත්තිකානං, මව්පියන් සහිතවූ; ඉමෙසඤ්චතිණ්ණං භයානං, මේ බියතුණේද; අමාතාපුත්තිකානං, මව්පියන් රහිතවූ ඉමෙසඤ්ච තිණ්ණං භයානං, මේ බියතුණේද; පහාණාය, ප්‍රහාණය පිණිස; සමතික්කමාය, ඉක්මවීම (බැහැරලීම) පිණිස; සංවත්තති, (යමක්) පවතීනම් (එබඳුවූ); මග්ගො, මාර්ගය; අත්ථි, ඇත්තේය; පටිපදා, (එබඳුවූ) ප්‍රතිපදාතොමෝ; අත්ථි, ඇත්තේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සමාතාපුත්තිකානං, මව්පියන් සහිතවූ; ඉමෙසංතිණ්ණං භයානං, මේ බියතුණේද;—පෙ—සංවත්තති, (යමක්) පවතීද (එබඳුවූ) මග්ගො, මාර්ගයතෙම; කතමො, කවරේද;? පටිපදා, ප්‍රතිපදාතොමෝ; කතමාච, කවරේද?; —පෙ—අයංමග්ගො, මේ මාර්ගයයි; අයංපටිපදා ඉති, මේ පිළිවෙතයයි වදාළේය.

5 එකංසමයං, එක් කාලයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මහතාභික්ඛුසඞ්ඝෙනසද්ධිං, මහභික්සඟන හා; කොසලෙසු, කොසොල් දනව්හි; චාරිකං චරමානො, චාරිකාකරණ සේක් (හෙවත්) අදන්ගමනට පිළිපන්සේක්; වෙනාගපුරංනාම, වෙනාගපුර නම්වූ, කොසලානං, කොසොල්දනව් වාසීන්ගේ; බ්‍රාහමණගාමො, බමුණුගම; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තදවසරි

බුද්ධො භගවා, සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණිං පජං දෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤාසච්ඡිකත්වා පවෙදෙති, සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති, සාධු ඛො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හොතීති, අථ ඛො වෙනාගපුරිකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා යෙන භගවා තෙනුපසංකමිංසු උපසංකමිත්වා අප්පෙකච්චෙ භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙ භගවතා සද්ධිං සම්මොදිංසු සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙ යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිම්පනාමෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙ නාමගොත්තං සාවෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙ තුණ්හීභූතා එකමන්තං නිසීදිංසු, එකමන්තං නිසින්නො ඛො වෙනාගපුරිකො වච්ඡගොත්තො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච, අච්ඡරියං භො ගොතම අබ්භුතං භො ගොතම යාවඤ්චිදං භොතො ගොතමස්ස විප්පසන්නානි ඉන්ද්‍රියානි පරිසුද්ධො ඡවිවණ්ණො පරියොදාතො, සෙය්‍යථාපි භො ගොතම සාරදං බදරපණ්ඩු

එහි පැමිණියේය; වෙනාගපුරිකා, වේනාගපුරවාසීවූ; බ්‍රාහ්මණගහපතිකා, බමුණුගැහැවියෝ; අස්සොසුංඛො, මේ වක්‍ෂ්‍යමාණ ප්‍රවෘත්තිය ඇසුවාහුමය; (එනම්) සක්‍යපුත්තො, ශාක්‍යපුත්‍රවූ; සක්‍යකුලා, ශාක්‍යකුලයෙන් නික්ම; පබ්බජිතො, පැවිදිවූ; සමණො ඛලු ගොතමො, ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ වනාහි; වෙනාගපුරං, වේනාගපුරයට; අනුප්පත්තො, පිළිවෙළින් වැඩියේය; ගොතමං, ගොයුම්ගොත් ඇත්තාවූ; තංඛොපන භගවන්තං, ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ වනාහි; එවං, මෙසේ; කල්‍යාණො, කල්‍යාණගුණයෙන් යුක්තවූ (හෙවත්) ශ්‍රෙෂ්ඨවූ; කිත්තිසද්දො, කීර්ත්තිශබ්දයක් (හෙවත්) ස්තුතිඝොෂාවක්; අබ්භුග්ගතො, වෙසෙසින් උස්ව නැංගේය; (කෙසේද) සො භගවා, ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉතිපි, මේ කාරණයෙන්ද; අරහං, ආරකත්තාදි අනෙක ගුණයුක්ත හෙයින්ද (නොහොත්) සදෙවක ලොකයාගෙන් පූජා ලැබීමට සුදුසු හෙයින්ද අර්හත්ය; සම්මාසම්බුද්ධො, ස්වයම්භූඥානයෙන් සර්වධර්මයන් අවබෝධකළ හෙයින් සම්මාසම්බුද්ධය (හෙවත්) තෙමේම සියලු ධර්මයන් මොනවට අවබොධ කොළේය; විජ්ජාචරණසම්පන්නො, අෂ්ට විද්‍යාවෙන් හා පසළොස්චරණ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තය; සුගතො, (සොභනගතිමත්තාදීගුණ යුක්තහෙයින්) සුගතය; ලොකවිදූ, (ලොකත්‍රය සර්වප්‍රකාරයෙන් දත් හෙයින්) ලොකවිදූය; (හෙවත්)

පරිසුද්ධං හොති පරියොදාතං, එවමෙව භොතො ගොතමස්ස විප්පසන්නානි ඉන්ද්‍රියානි පරිසුද්ධො ඡවිවණ්ණො පරියොදාතො, සෙය්‍යථාපි භො ගොතම තාලපක්කං සම්පති බන්ධනාමුත්තං පරිසුද්ධං හොති පරියොදාතං, එවමෙව භොතො ගොතමස්ස

ලොකොත්තර හැමපරිද්දෙන්ම දත්තේය; අනුත්තරො, (ශීලසමාධ්‍යාදී ගුණයෙන් තමාට අධිකතරයෙක්හු නැතිහෙයින් අනුත්තරය; (නොහොත්) අනුත්තරො, නිරුත්තරවූ; පුරිසදම්මසාරථි, දම්‍ය පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි සාරථියෙක් වැනි හෙයින් පුරුෂදම්‍ය සාරථිය (හෙවත්) චණ්ඩ පුරුෂයන් දැමීමෙහි සාරථියෙක් වැනිය; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; සත්ථා, (අනුශාසනාකරණ හෙයින්) ශාස්තෘය, බුද්ධො, චතුස්සත්‍යාවබොධය කළ හෙයින් බුද්ධය (හෙවත්) සිව්සස් අවබොධ කෙළේය; භගවා; භග්‍යගුණාදී ගුණ යුක්තහෙයින් භගවත්ය; සො, හෙතෙම; සදෙවකං, දෙවියන් සහිතවූ; සමාරකං, මරුන් සහිතවූ; සබ්‍රහ්මකං, බඹුන් සහිතවූ; සදෙවමනුස්සං, දෙවිමිනිසුන් සහිතවූ; පජං, ප්‍රජාව (හෙවත්) සත්ත්වයා; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා, විශිෂ්ටඥාන යෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ගෙණ (හෙවත්) මහත් නුවනින් පසක් කොටගෙණ; පවෙදෙති, ප්‍රකාශ කෙරෙයි; සො, හෙතෙම; ආදිකල්‍යාණං, ආදියෙහි යහපත්වූ; මජ්ඣෙකල්‍යාණං, මැදයහපත්වූ; පරියොසානකල්‍යාණං, අන්තයෙහි යහපත්වූ; සාත්ථං, අර්ථ සහිතවූ; සබ්‍යඤ්ජනං, සිථිලධනිතාදි ව්‍යඤ්ජන ලක්ෂණයෙන් යුක්තවූ; කෙවලපරිපුණ්ණං, සියල්ලෙන් සම්පූර්ණවූ; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙති, දේශනා කෙරෙයි; පරිසුද්ධං, (උපක්ලෙශ රහිතත්වයෙන්) පිරිසිදුවූ; බ්‍රහ්මචරියං, ශාසන බ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යය; පකාසෙති, ප්‍රකාශ කෙරෙයි; තථාරූපානං, එබඳුවූ, අරහතං, රහතන්වහන්සේලාගේ; දස්සනං, දැකීම; සාධුහොතීති, යහපත් වේය යනුයි; අථඛො, යලිඳු–පෙ–අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් අය; භගවන්තං, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැඳ; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්නාහුය; අප්පෙකච්චෙ, සමහරු: භගවතාසද්ධිං, බුදුන් සමග; සම්මොදිංසු, සතුටුවූහ; සම්මොදනීයං, සතුටුවියයුතුවූ; සාරාණීයං, සිහිකටයුතුවූ; කථං, කථාව; වීතිසාරෙත්වා, කොට නිම වා; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්නාහුය; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම්හු; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම් දිශාවෙක්හිද; තෙන, ඒදිශාවට; අඤ්ජලිම්පනාමෙත්වා, අඤ්ජලිප්‍රණාමයකොට; එකමන්තංනිසීදිංසු, එකත්පසෙක හුන්නාහුය; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම්හු; නාමගොත්තං, නම් ගොත්; සාවෙත්වා, අස්වා (කියා);—

විප්පසන්නානි ඉන්ද්‍රියානි පරිසුද්ධො ඡවිවණ්ණො පරියොදාතො, සෙය්‍යථාපි භො ගොතම නෙක්ඛං ජම්බොනදං දක්ඛකම්මාරපුත්තසුපරිකම්මකතං උක්කාමුඛෙ සුකුසලසම්පහට්ඨං පණ්ඩුකම්බලෙ නික්ඛිත්තං භාසතෙ ච තපතෙ ච විරොචති ච, එවමෙවං භොතො ගොතමස්ස විප්පසන්නානි ඉන්ද්‍රියානි පරිසුද්ධො ඡවිවණ්ණො පරියොදාතො, යානි නූන තානි භො ගොතම උච්චාසයන මහාසයනානි, සෙය්‍යථීදං, ආසන්දි පල්ලඞ්කො ගොණකො චිත්තකා පටිකා පාටලිකා තූලිකා විකතිකා උද්දලොමී එකන්තලොමී කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කුත්තකං හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිනප්පවෙණිං කාදලිමිගපවරපච්චත්ථරණං සඋත්තරච්ඡදං උභතොලොහිතකූපධානං එවරූපානං නූන භවං ගොතමො උච්චාසයනමහාසයනානං නිකාමලාභී අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභීති

තුණ්හීභූතා, නිශ්ශබ්දවූවාහු; එකමන්තං, එකත්පසෙක, නිසීදිංසු, හුන්නාහුය;—වෙනාගපුරිකො, වේනාගපුරවාසීවූ; වච්ඡගොත්තො, වච්ඡගොත් ඇත්තාවූ; බ්‍රාහ්මණො, බමුණුතෙම;—භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; භොතො ගොතමස්ස, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ; ඉන්ද්‍රියානි, චක්ඛුරාදී ඉන්ද්‍රියයෝ යාවඤ්චිදං, වැඩි පමණක්; විප්පසන්නානි, විශෙෂයෙන් ප්‍රසන්නය; පරිසුද්ධො, පිරිසිදුය හෙවත් මලරහිතය; ඡවිවණ්ණො, ශරීරවර්ණය; පරියොදාතො, ප්‍රභාස්වරය (හෙවත්) පැහැවිහිදෙන්නේය; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; අච්ඡරියං, (හේ) ආශ්චර්‍ය්‍යයයි, භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; අබ්භූතං, (හේ) අත්භූතයි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; සාරදං, සරත් කාලයෙහි හටගත්තාවූ; බදරපණ්ඩු, ඉතා නොපැසුනු ඩෙබරපලයක්; පරිසුද්ධංහොති, පිරිසිදු වේද; පරියොදාතං, ප්‍රභාස්වර වේද; එවමෙව, එපරිද්දෙන්ම; භොගොතමස්ස, භවත් ගෞතමයන්ගේ; ඉන්ද්‍රියානි, ඇස ඈ ඉඳුරෝ; විප්පසන්නානි, වෙසෙසින් පහන්ය; පරිසුද්ධො, නිමල්ය; පරියොදාතො, පැහැවිහිදින්නේය; සම්පති, එකෙණෙහි; බන්ධනාමුත්තං, නැටියෙන් ගිලිහුනු; තාලපක්කං, (මොනවට පැසුනු) තල්පලයක් සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; පරිසුද්ධංහොති, පිරිසිදුවේද; පරියොදාතං, පර්‍ය්‍යවදාත වේද; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; ජම්බොනදං, ජම්බොනද ස්වර්ණය සම්බන්ධවූ; නෙක්ඛං, නිෂ්කයක් (හෙවත් රත්රතින් කරණලද ඝටිකාවක් (තලයක්); දක්ඛකම්මාරපුත්තසු පරිකම්මකතං, දක්ෂවූ කර්මාරපුත්‍රයෙක් විසින් මනාකොට පරිකර්ම කරණලද්දේ; උක්කාමුඛෙ, උදුම්මුවෙහි; (හෙවත්) රන්කරු උදුනෙහි පිස; සුකුසලසම්පහට්ඨං, දක්ෂවූ රන්කරුවෙක් විසින්

යානිඛො පන තානි බ්‍රාහමණ උච්චාසයන මහාසයනානි, සෙය්‍යථීදං, ආසන්දි පල්ලඞ්කො ගොණකො චිත්තකා පටිකා පටලිකා තුලිකා විකතිකා උද්දලොමි එකන්තලොමි කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කුත්තකං හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිනප්පවෙණිං කාදලිමිගපවරපච්චත්ථරණං සඋත්තරච්ඡදං උභතො ලොහිතකූපධානං, දුල්ලභානි තානි පබ්බජිතානං ලද්ධානි ච නකප්පන්ති, තීණි ඛො ඉමානි බ්‍රාහමණ උච්චාසයනමහාසයනානි යෙසාහං එතරහි නිකාමලාභි අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, කතමානි තීණි, දිබ්බං උච්චාසයනමහාසයනං බ්‍රහමං උච්චාසයනමහාසයනං අරියං උච්චාසයනමහාසයනං ඉමනි ඛො බ්‍රාහමණ තීණි උච්චාසයනමහාසයනානි යෙසාහං එතරහි නිකාමලාභී අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභීති, කතමං පන භො ගොතම දිබ්බං උච්චාසයන මහාසයනං යස්ස භවං ගොතමො එතරහි නිකාමලාභී අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභීති, ඉධාහං බ්‍රාහමණ යං ගාමං වා නිගමං වා උපනිස්සාය විහරාමි සො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්ත

මොනවට පිරිමදින ලද්දේ; පණ්ඩුකම්බලෙ, රක්තවර්ණ කම්බිලියෙක්හි; නික්ඛිත්තං, තබනලද්දේ; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; භාසතෙව, බබලාද; තපතෙව, අදුරු දුරුකිරීමෙන් දීප්තිමත්වේද, විරොචතීව විද්‍යුත්මාත්‍ව බබලාද;-පෙ-හොගෙම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; නූන, ඒකාන්තයෙන්; යානිතානි උච්චාසයන මහාසයනානි, යම් ඒ උසසුන්මහසුන්හු වෙද්ද; සෙය්‍යථිදං, ඒනම්; ආසන්දි, දික්හලා පුටුය; පල්ලඞ්කො, පයඞ්කය; (හෙවත්) පාදයන්හි ව්‍යාළරූපන බාකළ අසුන්ය, ගොනකො, දිග් ලොම්ඇති මහකොදුපලස්ය; චිත්තකා, එළුලොම් ඇතිරිය; පටිකා, සුදු එළුලොම් ඇතිරිය; පටලිකා, ඝන පුප් ඇතිරිය; තූලිකා, පුලුනින් කළ ඇතිරිය; විකතිකා, සිංහ ව්‍යාඝ්‍රාදී රූපයෙන් විසිතුරුවූ එළුලොම් ඇතිරිය; උද්දලොමි, දෙදය ඇති එළුලොම් ඇතිරිය; එකාන්තලොමි, එකදය ඇති එළුලොම් ඇතිරිය; කට්ඨිස්සං, රත්නමිශ්‍රවකළ කොසෙය්‍ය ඇතිරිය; කොසෙය්‍යං, කොසෙය්‍ය හුයින් කළ ඇතිරිය; කුත්තකං, නාටකස්ත්‍රීන් සොළොස් දෙනෙකුට නැටීමට සුදුසු එළුලොම් ඇතිරිය; හත්ථත්ථරං, ඇතුන් පිට අතුරණ ඇතිරිය; රථත්ථරං, රථයන්හි අතුරණ ඇතිරිය; අජිනප්පවෙණිං, අඳුම්දිවිසම්ය; කාදලිමිගපවරපච්චත්ථරණං, කෙසෙල්මුව සමින්කළ උතුම් පසතුරුණුය; සඋත්තරච්ඡදං, උඩුවියන් සහිතවූ; උභතො, දෙපාශ්වයෙහි; ලොහිතකූපධානං, රතුකන්වයින් ඇති අසුන්ය; යනමෙයි; භවධොගාතමො, භවත් ගෞතම තෙමේ; නූන, එකාන්තයෙන්; එවරූපානං; මේ බඳුවූ; උච්චාසයන මහාසයනං, උසසුන් මහසුන්; නිකාමලාභී,

චීවරමාදාය තමෙව ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය පවිසාමි සො පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො වනන්තඤ්ඤෙව පචාරයාමි, සො යදෙව තත්ථ හොන්ති තිණානි වා පණ්ණානි වා තානි එකජ්ඣං සංහරිත්වා නිසීදාමි පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණිධාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා, සො විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසො එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකො ච විහරාමි සතො ච සම්පජානො සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙමි යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරීති තං තතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි සුඛස්ස ච පහාණා දුක්ඛස්ස ච පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්ස දොමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි, සො චෙ අහං බ්‍රාහ්මණ එවම්භූතො චඞ්කමාමි දිබ්බො මෙ එසො තස්මිං සමයෙ චඞ්කමො හොති, සො චෙ අහං බ්‍රාහ්මණ එවංභූතො තිට්ඨාමි දිබ්බං මෙ එතං තස්මිං සමයෙ ඨානං හොති, සො චෙ අහං බ්‍රාහ්මණ එවම්භූතො නිසීදාමි දිබ්බං මෙ එතං තස්මිං සමයෙ ආසනං හොති, සො චෙ අහං බ්‍රාහ්මණ එවම්භූතො සෙය්‍යං කප්පෙමි දිබ්බං මෙ එතං තස්මිං සමයෙ උච්චාසයන මහාසයනං හොති, ඉදං ඛො තං බ්‍රාහ්මණ දිබ්බං උච්චාසයන මහාසයනං යස්සාහං එතරහි නිකාමලාභී අකිච්ඡලාභී අකසිර ලාභීති, අච්ඡරියං භො ගොතම අබ්භුතං භො ගොතම කො චඤ්ඤො එවරූපස්ස දිබ්බස්ස උච්චාසයනමහාසයනස්ස නිකාමලාභී

කැමතිසේ ලබන සුලුය; අකිච්චලාභී, නිදුකින් ලබන සුලුය; අකසිරලාභීති, මහත්කොට ලබන සුලුය කියායි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ, යානිඛොපන තානි, යම් ඒ වනාහි; උච්චාසයන මහාසයනානි උසසුන් මහසුන්හු වෙද්ද;—පෙ—තානි, ඒ උසසුන් මහසුන්; පබ්බජිතානං, පැවිද්දන්ට; දුල්ලභානි, දුර්ලභවෙත්; ලද්ධානි, ලබන ලද්දහුද; නකප්පන්ති, නැපතොවෙත්; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; යෙසං, යම් උසසුන් මහසුනක්; අහං, මම; එතරහි; දැන්; නිකාමලභී, කැමතිසේ ලබන සුලුවෙම්ද; අකිච්ඡලාභී, නිදුකින් ලබන සුලුවෙම්ද; අකසිරලාභී, මහත්කොට ලබන සුලුවෙම්ද; (එබඳු) උච්චාසයන මහාසයනානි, උසසුන් මහසුන්; ඉමානිඛො තීණි, මේතුණක් වෙත්;—දිබ්බං, දෙවියන් සම්බන්ධවූ; උච්චාසයනමහාසයනං,

භවිස්සති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී අයුසාඳනු හොතා ගොතමෙන, කතමං පන තං භො ගොතම ඛුහමං උච්චාසයනමහාසයනං යස්ස භවං ගොතමො එතරහි නිකාමලාභී අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභීති, ඉධාහං බ්‍රාහමණ යං ගාමං වා නිගමං වා උපනිස්සාය විහරාමි සො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය තමෙව ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය පවිසාමි. සො පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො වනන්තඤ්ඤෙව පවාරයාමි, සො යදෙව තත්ථ හොන්ති තිණානි වා පණ්ණානි වා තානි එකජ්ඣං සංහරිත්වා නිසීදාමි පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණිධාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා. සො මෙත්තාසහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරාමි, තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං, ඉති උද්ධමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බත්ථතාය සබ්බාවන්තං ලොකං මෙත්තාසහගතෙන චෙතසා විපුලෙන

උසසුන් මහසුනය; බ්‍රහමං, බ්‍රහමයා සම්බන්ධවූ;— අරියං, ආයසීවූ; (හෙවත්) ආයසීයන් සම්බන්ධවූ; උච්චාසයනමහාසයනං, උසසුන් මහසුනය යන මෙයි; බ්‍රාහමණ, බමුණ; අහං, මම; යෙසං, යම් උසසුන් මහසුනක්; එතරහි දැන්;—පෙ—ඉමානි බො තීනි, මේ තුණ වෙත්; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; භවඞ්ගොතමො, භවත් ගෞතම තෙමේ; යස්ස, යම් උසසුන් මහසුනක්; –පෙ—(එබඳුවූ); දිබ්බං, දිව්‍යවූ; උච්චාසයනමහාසයනං, උසසුන් මහසුන; කතමං පන ඉති, කවරේදැයි; බ්‍රාහමණ, බමුණ; ඉධ, මෙහි; අහං, මම; යං, යම් බඳුවූ; ගාමංවා ගමක් හෝ; නිගමංවා, නියම් ගමක් හෝ; උපනිස්සාය, ඇසුරු කොට; විහරාමි, වෙසෙම්ද; සො, ඒ මම; පුබ්බණ්හසමයං, පෙර වරු කාලයෙහි; නිවාසෙත්වා, හැඳ පෙරවා; පත්තචීවරමාදාය, පාසිවුරුගෙණ; තංඑවගාමංවා, එම ගමටම හෝ, නිගමංවා, නියං ගමට හෝ; පිණ්ඩාය, පිඩු පිණිස, පවිසාමි, ප්‍රවිෂ්ටවෙමි; සො, ඒ මම; පච්ඡාභත්තං, පසුබත් කාලයෙහි; පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො, පිණ්ඩපාත යෙන් පෙරළා ආයේ; වනන්තඤ්ඤෙව, වනයටම; පවාරයාමි, ප්‍රවිෂ්ටවෙමි; සො, ඒ මම; තත්ථ, එහි; යදෙව, යම් බඳුවූම; තිණානි වා, තෘණයෝ හෝ; පණ්ණානිවා, පත්‍රයෝ හෝ; හොන්ති, වෙද්ද; තානි, ඒ තණ හා පත්; එකජ්ඣං, එකට; සංහරිත්වා, සංහරණය කොට (හෙවත්) හකුලා; පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා, පර්‍යඞ්කාවභොග කොට; (හෙවත්) ඌරුබන්ධාසනය බැඳගෙණ; කායං, කය; උජුං, සෘජුකොට; පණිධාය, පිහිටුවා; සතිං, සිහිය; පරිමුඛං, කර්මස්ථාන යට අභිමුඛ කොට; උපට්ඨපෙත්වා, එලවා තබා; නිසීදාමි, හිඳිමි-පෙ-

මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරාමි, කරුණාසහගතෙන චෙතසා—මුදිතා සහගතෙන චෙතසා—උපෙක්ඛා සහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරාමි තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං ඉති උද්ධමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බත්ථතාය සබ්බාවන්තං ලොකං උපෙක්ඛාසහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරාමි, සො චෙ අහං බ්‍රාහ්මණ එවම්භූතො චඞ්කමාමි බ්‍රහ්මං මෙ එසො තස්මිං සමයෙ චඞ්කමො හොති. සො චෙ අහං බ්‍රාහ්මණ එවංභූතො තිට්ඨාමි—නිසිදාමි—සෙය්‍යං කප්පෙමි, බ්‍රහ්මං මෙ එතං තස්මිං සමයෙ උච්චාසයනමහාසයනං හොති, ඉදං ඛො තං බ්‍රාහ්මණ බ්‍රහ්මං උච්චාසයනමහාසයනං යස්සාහං එතරහි නිකාමලාභී අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභීති, අච්ඡරියං භො ගොතම; අබ්භුතං භො ගොතම; කොචඤ්ඤො එවරූපස්ස බ්‍රහ්මස්ස උච්චාසයනමහාසයනස්ස නිකාමලාභී භවිස්සති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී අඤ්ඤත්‍ර භොතා ගොතමෙන, කතමං පන තං භො ගොතම අරියං උච්චාසයනමහාසයනං යස්ස භවංගොතමො එතරහි නිකාමලාභී අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභීති, ඉධාහං බ්‍රාහ්මණ යං ගාම වා නිගමං වා උපනිස්සාය විහරාමි සො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය තමෙව ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය පවිසාමි, සො පච්ඡාභත්තං

බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; චෙ, ඉදින්; සො අහං, ඒ මම; එවම්භූතො, මෙසේ ප්‍රථමාදි ධ්‍යානයකින් යුක්තවූයේ; චඞ්කමාමි, සක්මන් කෙරෙම්ද; තස්මිංසමයෙ, ඒ කාලයෙහි; මෙ, මාගේ; එසොචඞ්කමො, මේ සක්මන; දිබ්බො හොති, දිව්‍යවේ (හෙවත්) දෙවියන් පිළිබඳවේ; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; චෙ, ඉදින්; සො අහං, ඒ මම; එවම්භූතො, මෙසේ (ප්‍රථමාධ්‍යානාදියෙන්යුක්ත) වූයේ; තිට්ඨාමි, සිටිම්ද; තස්මිං සමයෙ, ඒ කාලයෙහිදී, මෙ, මාගේ; එතංඨානං, මේ සිටීම; දිබ්බං හොති, දෙවියන් පිළිබඳ (සිටීම) වේ;—සෙය්‍යං කප්පෙමි, සයනය කෙරෙම්ද; තස්මිං සමයෙ, ඒ කාලයෙහි; මෙ, මාගේ; එතං උච්චාසයනමහාසයනං, මේ උසසුන් මහසුන; දිබ්බං හොති, දිව්‍යවේ (හෙවත්) දෙවියන් පිළිබඳවේ; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; යස්ස, යම් උසසුන් මහසුනක්; අහං, මම; එතරහි, දැන්; නිකාමලාභී, කැමතිසේ ලබනසුලු වෙම්ද; අකිච්ඡලාභී, නිදුකින් ලබනසුළු වෙම්ද; අකසිරලාභී, මහත්කොට ලබන සුළුවෙම්ද; ඉදං ඛො, මේ වනාහි; දිබ්බං, දෙවියන් පිළිබඳවූ; තං උච්චාසයන මහාසයනං ඉති ඒ උසසුන් මහසුන යයි වදාළේය.

පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො වනන්තඤ්ඤෙව පවාරයාමි, සො යදෙව තත්ථ හොන්ති තිණානි වා පණ්ණානි වා තානි එකජ්ඣං සංහරිත්වා නිසීදාමි පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණිධාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා, සො එවං පජානාමි රාගො මෙ පහීණො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො, දොසො මෙ පහීණො—පෙ—මොහො මෙ පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො, සො චෙ බ්‍රාහ්මණ එවම්භූතො චඞ්කමාමි අරියො මෙ එසො තස්මිං සමයෙ චඞ්කමො හොති, සො චෙ අහං බ්‍රාහ්මණ එවම්භූතො තිට්ඨාමි —පෙ—නිසීදාමි—සෙය්‍යං කප්පෙමි අරියමෙව එතං තස්මිං සමයෙ උච්චාසයනමහාසයනං හොති, ඉදං ඛො තං බ්‍රාහ්මණ අරියං උච්චාසයනමහාසයනං යස්සාහං එතරහි නිකාමලාභී අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභීති, අච්ඡරියං භො ගොතම අබ්භුතං භො ගොතම කො ච අඤ්ඤො එවරූපස්ස

භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; අච්ඡරියං, ආශ්චර්‍ය්‍යයි; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස; අබ්භුතං, අද්භූතයි; එවරූපස්ස, මෙබඳුවූ; දිබ්බස්ස, දිව්‍යවූ; උච්චාසයනමහාසයනස්ස, උච්චාසයන මහාසයනය; භොතාගොතමෙන අඤ්ඤත්‍ර, භවත් ගෞතමයන් හැර; අඤ්ඤකොචි අන්කවරෙක්, නිකාමලාභී භවිස්සති, කැමතිසේ ලබන සුලුවන්නේද; අකිච්ඡලාභී නිදුකින් ලබන සුලුවන්නේද; අකසිරලාභී. මහත්කොට ලබන සුලුවන්නේද;—පෙ—සො, ඒ මම; මෙත්තාසහගතෙන, මෛත්‍රිසහගතවූ (මෛත්‍රිය සමග පැවත්තාවූ); චෙතසා, සිතින්; එකාදිසං, එක් දිසාවක්; ඵරිත්වා, පතුරුවා (හෙවත්) අරමුණුකොට; විහරාමි, වාසය කරමි; තථා, එසේම; දුතියං, දෙවන දිගද; තථා, එසේම; තතියං, තුන්වන දිගද; තථා එසේම; චතුත්ථිං, සතරවන දිගද; ඉති, මෙසේ; උද්ධං,උඩද; අධො, යටද; තිරියං, සරසද (හෙවත්) අනුදිගද; සබ්බධි, හැමතන්හි; සබ්බත්ථතාය, හීන මධ්‍යමාදී සියල්ල ඇතිබැවින්; සබ්බාවන්තං, සියලු සත්වයන් ඇත්තාවූ; ලොකං, ලොකය; මෙත්තාසහගතෙන, මෛත්‍රිය හා එකොත්පාදදී භාවයට ගියාවූ; විපුලෙන (පැතිරීම් වශයෙන්) මහත්වූ; මහග්ගතෙන, (භූමිවශයෙන්) මහත් බවට ගියාවූ; අප්පමාණෙන, (ප්‍රගුණවශයෙන් හෝ සත්තාරම්මණ වශයෙන්) ප්‍රමාණරහිතවූ; අවෙරෙන, (ව්‍යාපාද රහිත බැවින්) අවෛරී වූ; අබ්‍යාපජ්ඣෙන, ව්‍යාබාධ රහිතවූ (හෙවත්) නිදුක් වූ; චෙතසා සිතින්; ඵරිත්වා, පතුරුවා; විහරාමි, වාසයකරමි; කරුණාසහගතෙන, කරුණාව සමග පැවැත්තාවූ;

අරියස්ස උච්චාසයනමහාසයනස්ස නිකාමලාභී භවිස්සති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී අඤ්ඤත්‍ර භොතා ගොතමෙන, අභික්කන්තං භො ගොතම අභික්කන්තං භො ගොතම සෙය්‍යථාපි භො ගොතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛින්තීති. එවමෙව භොතා ගොතමෙන අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො, එතෙ මයං භන්තෙ භගවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාම ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච, උපාසකෙ නො භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණංගතෙ ති.

6 එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ තෙන ඛො පන සමයෙන සරභො නාම පරිබ්බාජකො අචිර පක්කන්තො හොති ඉමස්මා ධම්මවිනයා, සො රාජගහෙ පරිසති එවං වාචං භාසති, අඤ්ඤාතො මයා සමණානං සක්‍යපුත්තියානං ධම්මො, අඤ්ඤාය ච පනාහං සමණානං සක්‍යපුත්තියානං ධම්මං එවාහං තස්මා ධම්මවිනයා අපක්කන්තොති, අථ ඛො

මුදුතා සහගතෙන, මෘදුතාව සමග පැවැත්තාවූ: උපෙක්ඛා සහගතෙන, උපෙක්ෂාව සමග පැවැත්තාවූ;—බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; සො අහං, ඒ මම; චෙ, ඉදින්, එවංභූතො, මෙසේ වූයෙම්, චඞ්කමාමි, සක්මන් කරම්ද; තස්මිංසමයෙ, ඒ කාලයෙහි; මෙ; මාගේ; එසො චඞ්කමො, මේ සක්මන; බ්‍රහ්මංහොති, බ්‍රහ්මයා පිළිබඳ වෙයි—පෙ— සො, ඒ මම; එවං, මෙසේ; පජානාමි, දනිමි; (කෙසේද) මෙ, මාගේ; රාගො, රාගයතෙම, පහීණො, ප්‍රහීණවිය; උච්ඡින්නමූලො, උදුරණලද මුල් ඇත්තේය; තාලාවත්ථුකතො, අගසපන ලද තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේය; අනභාවකතො, අනුඅභාව යට පමුණුවන ලද්දේය; ආයතිං, මත්තෙහි; අනුප්පාදධම්මො, නොයිපැත්ම සවභාව කොට ඇත්තක් කරණ ලද්දේය;—පෙ— (සෙසු අරුත් යටකීනයින් දතයුතු).

6 එකං සමයං—පෙ—සරභොනාමපරිබ්බාජකො, සරභනම් පිරිවැජිතෙම; ඉමස්මා ධම්මවිනයා මේ ශාසනයෙන්; අචිරපක්කන්තොහොති බැහැරගිය නොබෝකල් ඇත්තේවේ; සො, හෙතෙම; රාජගහෙ, රජගහනුවර; පරිසති, පිරිසෙහි; එවං වාචං, මෙබඳු වචනයක්; භාසති, කියයි; (කෙසේද?) මයා, මා විසින්; සමණානංසක්‍යපුත්තියානං, ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයන්ගේ; ධම්මො, ධර්මයතෙම; අඤ්ඤාතො, දැනගන්නාලදී (හෙවත්) ප්‍රකට කොට ඉගෙණගන්නා ලද්දේය; අහං, මම; සක්‍යපුත්තියානං,

සම්බහුලා භික්ඛූ පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය රාජගහං පිණ්ඩාය පවිසිංසු. අස්සොසුං ඛො තෙ භික්ඛූ සරභස්ස පරිබ්බාජකස්ස රාජගහෙ පරිසතිං එවං වාචං භාසමානස්ස අඤ්ඤාතො මයා සමණානං සක්‍යපුත්තියානං ධම්මො, අඤ්ඤාය ච පනාහං සමණානං සක්‍යපුත්තියානං ධම්මං එවාහං තස්මා ධම්මවිනයා අපක්කන්තොති, අථ ඛො තෙ භික්ඛූ රාජගහෙ පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, එකමන්තං නිසින්නා ඛො තෙ භික්ඛූ භගවන්තං එතදවොචුං, සරභො නාම භන්තෙ පරිබ්බාජකො අචිරපක්කන්තො ඉමස්මා ධම්මවිනයා, සො රාජගහෙ පරිසතිං එවං වාචං භාසති අඤ්ඤාතො මයා සමණානං සක්‍යපුත්තියානං ධම්මො අඤ්ඤාය ච පනාහං සමණානං සක්‍යපුත්තියානං ධම්මං එවාහං තස්මා ධම්මවිනයා අපක්කන්තොති, සාධු භන්තෙ භගවා යෙන සප්පිනිකාතීරං යෙන පරිබ්බාජකාරාමො යෙන සරභො පරිබ්බාජකො තෙනුපසඞ්කමතු අනුකම්පං උපාදායාති, අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන, අථ ඛො භගවා සායණ්හසමයං පටිසල්ලානා වුට්ඨිතො යෙන සප්පිනිකාතීරං යෙන පරිබ්බාජකාරාමො යෙන සරභො පරිබ්බාජකො තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි, නිසජ්ජ ඛො භගවා සරභං පරිබ්බාජකං

ශාක්‍යපුත්‍රවූ; සමණානං, ශ්‍රමණයන්ගේ; ධම්මො, ධර්මය; අඤ්ඤාය පන, දැනද වනාහි; එවං, මෙසේ; අහං මම; තස්මා ධම්මවිනයා, ඒ ශාසනයෙන්; අපක්කන්තොති, බැහැර ගියේ වෙමියි කියායි;—තෙ භික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහු; රාජගහෙ, රජගහනුවර; පරිසතිං, පිරිසෙහි; එවං වාචං, මෙබඳු බසක් (එනම්); මයා, මා විසින්; සමණානං සාක්‍යපුත්තියානං, ශාක්‍යපුත්‍රවූ ශ්‍රමණයන්ගේ; ධම්මො, ධර්මය තෙම; අඤ්ඤාතො, දැනගන්නාලදී,—පෙ—අපක්කන්තොති, බැහැර ගියෙමියි; (යන මේ වදන්) භාසමානස්ස, කියන්නාවූ; සරභස්ස පරිබ්බාජකස්ස, සරභ නම් පිරිවැජියාගේ කථාව (නොහොත්) සරභ නම් පිරිවැජියා කියද්දී; අස්සොසුංඛො, ඇසුවාහුමය;—පෙ—භන්තෙ, ස්වාමීනි; භගවා, භාග්‍යවත්තෙමේ; සප්පිනිකාතීරං, සප්පිනිකා නම් ගංඉවුර; යෙන, යම් තැනෙක්හිද;—පෙ—සරභ, සරභය; ත්වං, නුඹ; එවං වදෙසි, මෙසේ කීයෙහිද; සච්චං කිර, කිමෙක ඒ හැබෑද; (එනම්)—පෙ—සචෙ, ඉදින්; තෙ, තාගේ දැනීමෙහි; අපරිපූරංභවිස්සති, අසම්පූර්ණත්වයක් වන්නේ නම්; අහං, මම; පරිපූරෙස්සාමි, සම්පූර්ණකරන්නෙමි; සචෙපන, ඉදින්

එතදවොච, සච්චං කිර ත්වං සරභ එවං වදෙසි අඤ්ඤාතො මයා සමණානං සක්‍යපුත්තියානං ධම්මො අඤ්ඤාය ච පනාහං සමණානං සක්‍යපුත්තියානං ධම්මං එවාහං තස්මා ධම්මවිනයා අපක්කන්තොති, එවං වුත්තෙ සරභො පරිබ්බාජකො තුණ්හී අහොසි. දුතියම්පි ඛො භගවා සරභං පරිබ්බාජකං එතදවොච, වදෙහි සරභ කින්ති තෙ අඤ්ඤාතො සමණානං සක්‍යපුත්තියානං ධම්මො සචෙ තෙ අපරිපූරං භවිස්සති අහං පරිපූරෙස්සාමි සචෙ පන තෙ පරිපූරං භවිස්සති අහං අනුමොදිස්සාමීති, දුතියම්පි ඛො සරභො පරිබ්බාජකො තුණ්හී අහොසි, තතියම්පි ඛො භගවා සරභං පරිබ්බාජකං එතදවොච, වදෙහි සරභ කින්ති තෙ අඤ්ඤාතො සමණානං සක්‍යපුත්තියානං ධම්මො සචෙ තෙ අපරිපූරං භවිස්සති අහං පරිපූරෙස්සාමි, සචෙ පන තෙ පරිපූරං භවිස්සති අහං අනුමොදිස්සාමීති, තතියම්පි ඛො සරභො පරිබ්බාජකො තුණ්හී අහොසි, අථ ඛො තෙ පරිබ්බාජකා සරභං පරිබ්බාජකං එතදවොචුං, යදෙව ඛො ත්වං ආවුසො සරභ සමණං ගොතමං යාචෙය්‍යාසි තදෙව තෙ සමණො ගොතමො පවාරෙති, වදෙහාවුසො සරභ කින්ති තෙ අඤ්ඤාතො සමණානං සක්‍යපුත්තියානං ධම්මො සචෙ තෙ අපරිපූරං භවිස්සති සමණො ගොතමො පරිපූරෙස්සති සචෙ පන තෙ පරිපූරං භවිස්සති සමණො ගොතමො අනුමොදිස්සතීති, එවං වුත්තෙ සරභො පරිබ්බාජකො තුණ්හී

වනාහි; තෙ, තාගේ දැනීම; පරිපූරං භවිස්සති, සම්පූර්ණවන්නේ නම්; අහං, මම; අනුමොදිස්සාමීති, අනුමෝදන් වන්නෙමියි වදාළේය;-පෙ-අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; තෙ පරිබ්බාජකා, ඒ පිරිවැජියෝ; සරභං පරිබ්බාජකං, සරභනම් පරිව්‍රාජකයාට; එතං, මේ වචනය; අවොචුං, කීවාහුය; (එනම්) ආවුසො සරභ, ඇවත සරභයෙනි; ත්වං, නුඹ; යදෙවඛො, යමක්ම වනාහි; සමණංගොතමං, ශ්‍රමණගෞතමයන්; යාචෙය්‍යාසි, යදින්නෙහිද; තංඑව, එයම; තෙ, තට; සමණො ගොතමො, ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ; පවාරෙති, පවරයි; ආවුසොසරභ, ඇවැත්වූ සරභයෙනි; වදෙහි, කියව; තෙ, තාවිසින්; සමණානං සක්‍යපුත්තියානං, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ, ධම්මො, ධර්මයතෙම; කින්ති, කුමකැයි කියා (හෙවත්) කෙසේ කෙසේ වේයයි; අඤ්ඤාතො, දැනගන්නා ලද්දේද;—පෙ—එවංවුත්තෙ මෙසේ කීකල්හි; සරභො පරිබ්බාජකො, සරභනම් පරිබ්‍රාජක තෙම; තුණ්හීභූතො, නිශ්ශබ්දවූයේ; මඞ්කුභූතො, නිස්තෙජස්කභාවයට (තෙදරහිත බවට) පැමිණියේ; පත්තක්ඛන්ධො, පහතට නමනලද ග්‍රීවය ඇත්තේ (කරබාගත්තේ)

භූතො මඞ්කුභූතො පත්තක්ඛන්ධො අධොමුඛො පජ්ඣායන්තො අප්පටිභාණො නිසීදි, අථඛො භගවා සරභං පරිබ්බාජකං තුණ්හීභූතං මඞ්කුභූතං පත්තක්ඛන්ධං අධොමුඛං පජ්ඣායන්තං අප්පටිභාණං විදිත්වා තෙ පරිබ්බාජකෙ එතදවොච, යො ඛො මං පරිබ්බාජකා එවං වදෙය්‍ය, සම්මාසම්බුද්ධස්ස තෙ පටිජානතො ඉමෙ ධම්මා අනභිසම්බුද්ධාති, තමහං තත්‍ථ සාධුකං සමනුයුඤ්ජෙය්‍යං සමනුගාහෙය්‍යං සමනුභාසෙය්‍යං, සො වත මයා සාධුකං සමනුයුඤ්ජියමානො සමනුගාහියමානො සමනුභාසියමානො අට්ඨානමෙතං අනවකාසො යං සො තිණ්ණං ඨානානං නාඤ්ඤතරං ඨානං නිගච්ඡෙය්‍ය අඤ්ඤෙන වා අඤ්ඤං පටිචරිස්සති බහිද්ධා කථං අපනාමෙස්සති කොපඤ්ච දොසඤ්ච අප්පච්චයඤ්ච පාතුකරිස්සති තුණ්හීභූතො වා මඞ්කුභූතො පත්තක්ඛන්ධො අධොමුඛො පජ්ඣායන්තො අප්පටිභාණො නිසීදිස්සති සෙය්‍යථාපි සරභො පරිබ්බාජකො, යො ඛො මං පරිබ්බාජකා එවං වදෙය්‍ය ඛීණාසවස්ස තෙ පටිජානතො ඉමෙ ආසවා අපරික්ඛීණාති? තමහං තත්‍ථ සාධුකං සමනුයුඤ්ජෙය්‍යං සමනුගාහෙය්‍යං සමනුභාසෙය්‍යං

අධොමුඛො, යටට හෙළූ මුඛ ඇත්තේ; පජ්ඣායන්තො, සිතිවිලි සිතන්නේ; අප්පටිභානො, ප්‍රතිභාණ සහිතවූයේ (කිසිවක් නොවැටහෙන්නේ; නිසීදි, හුන්නේය; අථඛො ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහසේ; සරභං පරිබ්බාජකං, සරභ නම් පරිබ්‍රාජකයා; තුණ්හීභූතං, නිශ්ශබ්දවූවහු; මඞ්කුභූතං, නිස්තෙජස්ක බවට පැමිණියහු, පත්තක්ඛන්ධං, පහතට නමනලද ග්‍රීවය ඇත්තහු; පජ්ඣායන්තං, සිතිවිලි සිතන්නහු; අප්පටිභාතං, වැටහීම් රහිතවූවහු; විදිත්වා, දැන; පරිබ්බාජකෙ, පරිබ්‍රාජකයන්ට; එතං, මෙය; (මෙසේ); අවොච, උදලේය; පරිබ්බාජකා, පරිබ්‍රාජකයෙනි; යො ඛො, යමෙක් වනාහි; මං, මට; එවංවදෙය්‍ය, මෙසේ කියන්නේද; (කෙසේද) සම්මාසම්බුඩස්ස, මම ·සම්‍යක්සම්බුඩ වෙමියි; පටිජානතො, ප්‍රතිඥාකරන්නාවූ; තෙ, ඔබ විසින්; ඉමෙධම්මා මේ ධර්‍මයෝ; අනභිසම්බුඩාඉති, අවබෝධ නොකරණ ලද්දහුය කියායි; අහං, මම; තං, ඔහු; තත්‍ථ, එහි; සාධුකං, මනාකොට; සමනුයුඤ්ජෙය්‍යං, අනුයොග වතට නන්වා, විචාරන්නෙමි; සමනුගාහෙය්‍යං කාරුණුගන්වා විචාරන්නෙමි; සමනුභාසෙය්‍යං, කාරුණු කියන්නෙමි; සො, හෙතෙම; වත, එකාන්තයෙන්; මයා, මා විසින්; සාධුකං, මොනවට; සමනුයුඤ්ජියමානො අනුයොගවතට නන්වා විචාරණු ලබන්නේ; සමනුගාහියමානො, කාරුණුගන්වා විචාරණු ලබන්නේ; සමනුභාසිය

සො වත මයා සාධුකං සමනුයුඤ්ජියමානො සමනුගාහියමානො
සමනුභාසියමානො අට්ඨානමෙතං අනවකාසො යං සො තිණ්ණං
ඨානානං නාඤ්ඤතරං ඨානං නිගච්ඡෙය්‍ය, අඤ්ඤෙන වා අඤ්ඤං
පටිචරිස්සති බහිද්ධා කථං අපනාමෙස්සති කොපං ච දොසං ච
අප්පච්චයං ච පාතුකරිස්සති තුණ්හීභූතො වා මඞ්කුභූතො
පත්තක්ඛන්ධො අධොමුඛො පජ්ඣායන්තො අප්පටිභාණො නිසී
දිස්සති සෙය්‍යථාපි සරභො පරිබ්බාජකො, යො ඛො මං පරිබ්බා
ජකො එවං වදෙය්‍ය යස්ස ඛො පන තෙ අත්ථාය ධම්මො දෙසිතො
සො න නිය්‍යාති තක්කරස්ස සම්මා දුක්ඛක්ඛයායාති, තමහං තත්‍ථ
සාධුකං සමනුයුඤ්ජෙය්‍යං සමනුගාහෙය්‍යං සමනුභාසෙය්‍යං සො
වත මයා සාධුකං සමනුයුඤ්ජියමානො සමනුගාහියමානො සමනු
භාසියමානො අට්ඨානමෙතං අනවකාසො යං සො තිණ්ණං
ඨානානං නාඤ්ඤතරං ඨානං නිගච්ඡෙය්‍ය අඤ්ඤෙන වා අඤ්ඤං

මානො. කරුණු කියනු ලබන්නේ; සො, හෙතෙම; යං, යම්හෙය
කින්; තිණ්ණං ඨානානං, කරුණු තුනක් අතුරෙන්; අඤ්ඤතරං
ඨානං, එක්තරා කාරණකට; නනිගච්ඡෙය්‍ය, නොපැමිණෙන්නේය;
(යන) එතං, මෙය; අට්ඨානං, අස්ථානයි (හේතුරහිතයි); අනව
කාසො, අවකාස රහිතය; (හෙවත්) ප්‍රත්‍යය ප්‍රතික්ෂෙපයි; (කවර
තුණක්ද? යත්) අඤ්ඤෙනවා, අන්‍යකථාවකින් හෝ; අඤ්ඤං,
අනිකක්; (අන්‍යකථාවක්) පටිචරිස්සති, ප්‍රතිච්ඡාදනය කරන්නේය;
අනිකක් පිළිවිස්නා ලද්දේ (අනිකක් කියන්නේය) කථං, කථාව;
බහිද්ධා, පිටතට; අපනාමෙස්සති, අපනාමනය කරන්නේය;
(අන්‍ය කථාවක් ගෙණ පළමු කථාව පිටත හරින්නේය); කොපඤ්ච,
කොපයද; දොසඤ්ච, වෛරයද; අප්පච්චයඤ්ච, අප්‍රතීත භාවයද
(නොසතුටු බවද) පාතුකරිස්සති, පහළකරන්නේය; තුණ්හීභූතො
වා, නිශ්ශබ්දවූයේ හෝ;—නිසීදිස්සති හිඳින්නේය; සරභො
පරිබ්බාජකො, සරභනම් පරිබ්‍රාජකතෙම; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ
නම් එසේයි; පරිබ්බාජකා, පරිබ්‍රාජකයෙනි; යො ඛො, යමෙක්
වනාහි; මං, මට; එවං වදෙය්‍ය, මෙසේ කියන්නේය; ඛීණාසවස්ස,
මම ක්ෂීණාශ්‍රවවෙමියි; පටිජානතො, ප්‍රතිඥා කරන්නාවූ; තෙ, ඔබ
විසින්; ඉමෙ ආසවා, මේ ආශ්‍රවයෝ; අපරික්ඛීණාති, අපරික්ෂීණ
යයි; (හෙවත්) ක්ෂයනොවූවාහුයයි—පෙ—පරිබ්බාජකා, පිරිවැජි
යෙනි; යො ඛො, යමෙක් වනාහි; මං, මට; එවං වදෙය්‍ය, මෙසේ
කියන්නේද (කෙසේද්); යස්සඛොපනඅත්ථාය; යමෙකුගේ ප්‍රයෝ
ජනය පිණිස; ධම්මො දෙසිතො, දහම් දෙසන ලද්දේද; සො, ඒ
ධර්මය තෙම; තක්කරස්ස, එය කරන්නහුගේ; (ඒ දහම් පරිදිපිළි

පටිචරිස්සති බහිද්ධා කථං අපනාමෙස්සති කොපං ච දොසං ච අප්පච්චයං ච පාතුකරිස්සති තුණ්හීභූතො වා මඞ්කුභූතො පත්තක්ඛන්ධො අධොමුඛො පජ්ඣායන්තො අප්පටිභාණො නිසීදිස්සති සෙය්‍යථාපි සරභො පරිබ්බාජකොති, අථ ඛො භගවා සප්පිනීකා තීරෙ පරිබ්බාජකාරාමෙ තික්ඛත්තුං සීහනාදං නදිත්වා වෙහාසං පක්කාමි අථ ඛො තෙ පරිබ්බාජකා අචිරපක්කන්තස්ස භගවතො සරභං පරිබ්බාජකං සමන්තතො වාචාසත්තිතොදකෙන සඤ්ජම්භරිං අකංසු, සෙය්‍යථාපි ආවුසො සරභ බ්‍රහාරඤ්ඤෙ ජරසිඟාලො සීහනාදං නදිස්සාමීති සෙහාලකඤ්ඤෙව නදති භෙරණ්ඩකඤ්ඤෙව නදති, එවමෙව ඛො ත්වං ආවුසො සරභ අඤ්ඤත්‍රෙව සමණෙන ගොතමෙන සීහනාදං නදිස්සාමීති සෙගාලකඤ්ඤෙව නදසි හෙරණ්ඩකඤ්ඤෙව නදසි, සෙය්‍යථාපි ආවුසො සරභ අම්බකමද්දරී ඵුස්සකරවිතං රවිස්සාමීති අම්බකමද්දරී රවිතඤ්ඤෙව රවති,

---

පදින්නහුගේ; සම්මා, මනාකොට; (මනාහේතුක්‍රමයෙන්) දුක්ඛක්ඛයාය, සකලවත්දුක්ඛයාගේ ක්ෂයභාවය පිණිස (සියලු සංසාර දුක් නැතිවීමට); නනීයාති, නොපමුණුවයි;-පෙ-අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සප්පිනීකා තීරෙ, සප්පිනීකා නම් ගංතෙරෙහිවූ; පරිබ්බාජකාරාමෙ, පිරිවැජි අරමෙහි; තික්ඛත්තුං, තුන්යලක්; සීහනාදං නදිත්වා, අභීතනාදය කොට; වෙහාසං, අහසට; පක්කාමි, පැනනැංගේය (වැඩියේය); අථඛො, සලිඳු; තෙපරිබ්බාජකා, ඒ පිරිවැජියෝ; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අචිරපක්කන්තස්ස, බැහැරගොස් නොබෝවේලාවූ කල්හි; සරභං පරිබ්බාජකං, සරභ නම් පරිබ්‍රාජකයා; සමන්තතො, හාත්පසින්; වාචාසත්තිතොදකෙන, වචනැමති අඬයටිවලින්; සඤ්ජම්භරිංඅකංසු, නිරන්තරයෙන් පැතුරුනක් කළාහුය (හෙවත්) මතුමත්තෙහි විදීමක් කළාහුය; ආවුසො ඇවත්වූ සරභයෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; බ්‍රහාරඤ්ඤෙ, මහවනයෙහි; ජරසිඟාලො, ජරපත්හිවලෙක්; සීහනාදං නදිස්සාමීති, සිංහනාද කරන්නෙමියි; සෙගාලකඤ්ඤෙව නදති, සිවල්හඬම (හීනස්වර අමනාප ශබ්දයක්ම) කෙරේද; භෙරණ්ඩකඤ්ඤෙවනදති, භෙරඬකනම් සිවල් හඬින්මනාදකෙරේද; ආවුසො සරභ,ඇවැත්වූ සරභයෙනි; එවමෙව ඛො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි; ත්වං, නුඹ; සමණෙනගොතමෙන, ශ්‍රමණ ගෞතමයන්; අඤ්ඤත්‍රෙව, හැරම; සීහනාදං නදිස්සාමීති, සිංහ නාද කරන්නෙමියි; සෙහාලකඤ්ඤෙව නදසි, සිවල්හඬම කෙරෙහිය; භෙරඬකඤ්ඤෙව නදසි, භෙරඬකනම් සිවල්හඬම කෙරෙහිය; ආවුසො සරභ, අවැත්වූ සරභයෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි;

එවමෙව බො ත්වං ආවුසො සරභ අඤ්ඤත්‍රෙව සමණෙන ගොතමෙන ඌස්සකරවිතං රවිස්සාමීති අම්බකමද්දරී රවිතඤ්ඤෙව රවසි, සෙය්‍යථාපි ආවුසො සරභ උසභො සුඤ්ඤාය ගොසලාය ගම්භිරං නදිතබ්බං මඤ්ඤති, එවමෙව බො ත්වං ආවුසො සරභ අඤ්ඤත්‍රෙව සමණෙන ගොතමෙන ගම්භිරං නදිතබ්බං මඤ්ඤසීති, අථ බො තෙ පරිබ්බාජකා සරභං පරිබ්බාජකං සමන්තතො වාචාසන්නිතොදකෙන සඤ්ජම්භරිං අකංසූති.

7 එකං සමයං භගවා කොසලෙසු චාරිකං චරමානො මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං යෙන කෙසපුත්තං නාම කාලාමානං නිගමො තදවසරි. අස්සොසුං බො කෙසපුත්තියා කාලාමා සමණො ඛලු භො ගොතමො සක්‍යපුත්තො සක්‍යකුලා පබ්බජිතො කෙසපුත්තං අනුප්පත්තො, තං බො පන භගවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගතො, ඉතිපිසො භගවා අරහං

අම්බකමද්දරී, කුඩා කිකිළියක්; ඌස්සකරවිතං, මහ කූකුල්හඬ; රවිස්සමීති, රවනය කරන්නෙමියි හෙවත් හඬන්නෙමියි; අම්බකමද්දරීරවිතඤ්ඤෙව, කුඩා කිකිළිහඬම; රවති, නාද කෙරේද; (හඬාද) ආවුසො සරභ, ඇවැත සරභයෙනි; එවමෙව බො, එපරිද්දෙන්ම;—පෙ—අම්බකමද්දරීරවිතඤ්ඤෙව රවසි, කුඩා කිකිළි හඬම කෙරෙහිය; ආවුසො සරභ, ඇවැත්නි සරභයෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; උසභො, වෘෂභයෙක් තෙම; සුඤ්ඤාය, වෘෂභයන්ගෙන් සූන්‍යවූ; ගොසාලාය, ගවශාලාවෙක්හි; ගම්භීරං, ගැඹුරු කොට (හෙවත්) ගැඹුරු නාදයක්; නදිතබ්බං ඉති, නාදකළයුතුයයි; මඤ්ඤති, හඟීද; —පෙ—

7 භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එකංසමයං, එක්කාලයෙක්හි; කොසලෙසු, කොසොල් දනව්හි; චාරිකං චරමානො, චාරිකා කරණසේක්; මහතාභික්ඛුසඞ්ඝෙනසද්ධිං, මහත් භික්ෂුසමූහයා සමග; කෙසපුත්තං නාම, කෙසපුත්ත නම්වූ; කාලාමානං, කාලාම නම් ක්‍ෂත්‍රියයන්ගේ; නිගමො, නියම්ගම; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තදවසරි, එහි පැමිණියේය; කෙසපුත්තියා, කෙසපුත්ත නම් නියම්ගම වැසිවූ; කාලාමා, කාලමනම් ක්‍ෂත්‍රියයෝ; අස්සොසුංබො, මේ වක්‍ෂ්‍යමාණ කාරණය (කථාව) ඇසුවාහුමය; (කුමක්ද? යත්) සක්‍යපුත්තො, ශාක්‍යපුත්‍රවූ; සක්‍යකුලා පබ්බජිතො, ශාක්‍යකුලයෙන් පැවිදිවූ; සමණොඛලු භොගොතමො, ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන්වහන්සේ වනාහි; කෙසපුත්තං, කෙසපුත්ත නම් නියම් ගමට, අනුප්පත්තො, පිළිවෙළින් පැමිණියේය; තංබොපන භගවන්තං;

සම්මාසම්බුද්ධො—පෙ—සාධු ඛො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හොතීති, අථ ඛො කෙසපුත්තියා කාලාමා යෙන භගවා තෙනුප සඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා අප්පෙකච්චෙ භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙ භගවතා සද්ධිං සම්මොදිංසු සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙ යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිම්පනාමෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙ නාමගොත්තං සාවෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙ තුණ්හීභූතා එකමන්තං නිසීදිංසු, එකමන්තං නිසින්නා ඛො කෙසපුත්තියා කාලාමා භගවන්තං එතදවොචුං, සන්ති භන්තෙ එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා කෙසපුත්තං ආගච්ඡන්ති තෙ සකඤ්ඤෙව වාදං දීපෙන්ති ජොතෙන්ති පරවාදම්පන ඛුංසෙන්ති වම්භෙන්ති ඔපපක්ඛිං කරොන්ති, අපරෙපි භන්තෙ එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා කෙසපුත්තං ආගච්ඡන්ති තෙපි සකඤ්ඤෙව වාදං දීපෙන්ති ජොතෙන්ති පරවාදම්පන ඛුංසෙන්ති වම්භෙන්ති ඔපපක්ඛිං කරොන්ති තෙසං නො භන්තෙ අම්හාකං හොතෙව කඞ්ඛා හොති විචිකිච්ඡා, කොසු නාම ඉමෙසං භවන්තානං සමණබ්‍රාහ්මණානං සච්චං ආහ කො මුසාති, අලං හි වො

ගොතමං, ඒ ගෞතම භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; එවං, මෙසේ; කල්‍යාණො, මනොඥවූ; කිත්තිසද්දො, කීර්තිශබ්දයක්; අබ්භුග්ගතො, උස්ව නැංගේය;—පෙ—තථාරූපානං, තථාස්වරූප වූ (එබඳුවූ); අරහතං, රහතුන්ගේ; දස්සනං, දැකීම; සාධුඛොපන හොතීති, යහපත්වේය කියායි;—පෙ—භන්තෙ; ස්වාමීන්වහන්ස; එකෙසමණබ්‍රාහ්මණා, ඇතැම් මහණ බමුණෝ; සන්ති, ඇත්තාහුය; (ඔවුහු) කෙසපුත්තං, කෙසපුත්ත නම් නියම්ගමට; ආගච්ඡන්ති, එත්; තෙ, ඔව්හුතුමූ; සකඤ්ඤෙව වාදං, ස්වකීය වාදයම (හෙවත්) තමන්ගේලබ්ධියම;දීපෙන්ති, දක්වත්(කියත්); ජොතෙන්ති, ප්‍රකාශ කෙරෙත්; පරවාදං පන, අන්‍යයන්ගේ ලබ්ධිය වනාහි; ඛුංසෙන්ති, ගටත්; වම්භෙන්ති, පිරිහෙලත්; (ලාමකකෙරෙත්); ඔපපක්ඛිං කරොන්ති, බැහැරදැමියයුත්තක් කෙරෙත් (ඉවතට වීසිකළ යුතුයයි කියත්); භන්තෙ, ස්වාමීන්වහන්ස; අපරෙපි, අන්‍යවූද; —පෙ— භන්තෙ, ස්වාමීන්වහන්ස; තෙසංනො අම්හාකං, ඒ අපට; කඞ්ඛා හොති එව, ශාඞ්කා (සැක) ඇති වේමය; විචිකිච්ඡාහොති, විචිකිච්ඡා ඇති වේමය; භවන්තානං, පින්වත්වූ; ඉමෙසංසමණබ්‍රාහ්මණානං, මේ මහණ බමුණන් අතුරෙන්; කොසුනාම, කවරෙක් නම්; සච්චංආහ, සැබවක් කියයිද; කො, කවරෙක්; මුසාති, බොරුකියා දූයි කියායි; කාලාමා, කාලාමයෙනි, වො, තොපට; කඞ්ඛිතුං;

කාලාමා කංඛිතුං අලං විචිකිච්ඡිතුං, කංඛනීයෙ ච පන වො ඨානෙ විචිකිච්ඡා උප්පන්නා, එථ තුම්හෙ කාලාමා මා අනුස්සවෙන මා පරම්පරාය මා ඉතිකිරාය මා පිටකසම්පදානෙන මා තක්කහෙතු මා නයහෙතු මා ආකාරපරිවිතක්කෙන මා දිට්ඨිනිජ්ඣානක්ඛන්තියා මා භබ්බරූපතාය මා සමණො නො ගරූති, යදා තුම්හෙ කාලාමා අත්තනාව ජානෙය්‍යාථ ඉමෙ ධම්මා අකුසලා ඉමෙ ධම්මා සාවජ්ජා ඉමෙ ධම්මා විඤ්ඤුගරහිතා ඉමෙ ධම්මා සමත්තා සමාදින්නා අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්තීති, අථ තුම්හෙ කාලාමා පජහෙය්‍යාථ, තං කිම්මඤ්ඤථ කාලාමා ලොභො පුරිසස්ස අජ්ඣත්තං උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති හිතාය වා අහිතාය වාති. අහිතාය භන්තෙ, ලුද්ධො පනායං කාලාමා පුරිසපුග්ගලො ලොභෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො පාණම්පි හනති අදින්නම්පි ආදියති පරදාරම්පි ගච්ඡති මුසාපි භණති පරම්පි තථත්තාය සමාදපෙති යංසහොති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛායාති, එවං භන්තෙ තං කිම්මඤ්ඤථ කාලාමා දොසො පුරිසස්ස අජ්ඣත්තං උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති හිතාය වා අහිතාය වාති. අහිතාය භන්තෙ දුට්ඨො පනායං කාලාමා පුරිසපුග්ගලො දොසෙන අභිභූතො පරි

සැකකරන්ට; අලංහි, පමණමය (සුදුසුමය); විචිකිච්ඡිතුං, විචිකිත්සා කරන්ට; අලං, සුදුසුය; වො, තොපට; කංඛනීයෙව පනඨානෙ; ශඞ්කාකළයුතු කරුණෙහිම; විචිකිච්ඡා, විචිකිත්සාව; උප්පන්නා, උපන්නීය; කාලාමා, කාලාමයෙනි; තුම්හෙ, තෙපි; එථ, එව්; අනුස්සවෙන, අනුශ්‍රව කථාවෙන්; මා, නොගනිව්; මාපරම්පරාය, පරම්පරා කථාවෙන් නොගණිව්; මා ඉතිකිරාය, මේ වනාහි මෙසේයයි නොගණිව්; පිටකසම්පදානෙන, අපගේ පිටකපාළියට සමානයයි (පාළිධර්මය හා සමයයි) මා, නොගණිව්; තක්කහෙතු, තර්කනයකොට ගැණීමෙන්; මා, නොගණිව්; මා නයහෙතු, ක්‍රමවශයෙන් ගැණීමෙන් නොගණිව්; මා ආකාරපරිවිතක්කෙන, ආකාරපරිවිතර්කනයෙන් (හෙවත්) අයුරුසලකා කල්පනා කිරීමෙන් නොගණිව්; දිට්ඨිනිජ්ඣානක්ඛන්තියා, අප විසින් ගන්නාලද දෘෂ්ටිය හා සමයයි; මා, නොගණිව්; මා භබ්බරූපතාය, භව්‍යරූපස්වභාවයෙන් (හෙවත්) යොග්‍යස්වරූපතා සැලකීම් වශයෙන් නොගණිව්; මා, සමණො නො ගරූති, මේ ශ්‍රමණතෙම අපගේ ගුරුයයි නොගණිව් කියායි; කාලාමා, කාලාමයෙනි; යදා, යම්කලෙක්හි; තුම්හෙ, තෙපි; ඉමෙධම්මා, මේ ධර්මයෝ; අකුසලා, අකුසල්ය; ඉමෙධම්මා, මේ ධර්මයෝ; සාවජ්ජා, දොෂසහිතය; ඉමෙධම්මා, මේ ධර්මයෝ; විඤ්ඤුගරහිතා, පණ්ඩිතයන්

යාදින්නචිත්තො පාණම්පි හනති–පෙ–පරම්පි තථත්තාය සමාදපෙති යං සහොති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛායාති. එවං භන්තෙ, තං කිමඤ්ඤථ කාලාමා මොහො පුරිසස්ස අජ්ඣත්තං උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති හිතාය වා අහිතාය වාති?, අහිතාය භන්තෙ මූළ්හො පනායං කාලාමා පුරිසපුග්ගලො මොහෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො පාණම්පි හනති අදින්නම්පි ආදියති පරදාරම්පි ගච්ඡති මුසාපි භණති පරම්පි තථත්තාය සමාදපෙති යං සහොති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛායාති, එවම්භන්තෙ තං කිමඤ්ඤථ කාලාමා ඉමෙ ධම්මා කුසලා වා අකුසලා වාති, අකුසලා

විසින් ගන්නාකටයුත්තාහුය: ඉමෙධම්මා, මේ ධර්මයෝ; සමත්තා, පරිපූර්ණවූවාහු; සමාදින්නා. පරාමර්ශණය කරණලද්දාහු (හෙවත්) ගන්නා ලද්දාහු; අහිතාය, අහිත පිණිස; දුක්ඛාය, දුක් පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්යයි; ජහෙය්‍යාථ, දන්නහුද; අථ, එසේ ඇති කල්හි; කාලාමා, කාලාමයෙනි; තුම්හෙ තෙපි; පජහෙය්‍යාථ ඒ අකුශල ධර්මයන් දුරුකරන්නහුය කියායි; කාලාමා, කාලාමයෙනි; තංකිම්මඤ්ඤථ, ඒ කුමැයි හඟනහුද; ලොභො, ලෝභය තෙම; පුරිසස්ස, පුරුෂයාගේ හෙවත් සත්‍වයාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; උප්පජ්ජමානො, උපදින්නේ; හිතායවා, හිත පිණිස හෝ; උප්පජ්ජති, උපදීද; අහිතායවා ඉති, අහිත පිණිස හෝ උපදීදැයි; භන්තෙ, ස්වාමීනි; අහිතාය, අහිත පිණිසය; කාලාමා, කාලාමයෙනි; ලුද්ධො, ලෝභී වූ; අයංපුරිස පුග්ගලො පන. මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම වනාහි (හෙවත්) මේ සත්‍වතෙම වනාහි; ලොභෙන, ලෝභය විසින්; අභිභූතො, මඩින ලද සිත් ඇත්තේ; පරියාදින්න චිත්තො, හාත්පසින් යටත්කොට ගන්නාලද සිත් ඇත්තේ; පාණම්පි, ප්‍රාණයද; හනති, නසයි (ප්‍රාණඝාතයද කෙරේ); අදින්නම්පි, නුදුන්දේද; ආදියති, හැර ගණී; පරදාරම්පි, පරදාරාවන් කරාද; ගච්ඡති, යෙයි, මුසාපි, බොරුද; භණති, කියයි; යං, යමක් (හෙවත්) යම් කරුණක්; අස්ස, ඔහට; දීඝරත්තං, දීර්ඝකාලයෙක්හි; අහිතාය, අහිත පිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; හොති, වේද; පරම්පි, මෙරමාද; තථත්තාය, ඒ බැව් පිණිස, සමාදපෙතීති, සමාදන් කෙරේදැයි;— කාලාමා, කාලාමයෙනි; තංකිම්මඤ්ඤථ, ඒ කුමැයි සිතන්නාහුද; දොසො, ද්වෙෂයතෙම; –පෙ– දුට්ඨො, ද්වෙෂවශයෙන් දූෂිතවූ; අයං පුරිසපුග්ගලො පන, මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම වනාහි (හෙවත්) මේ සත්‍වතෙම වනාහි; දොසෙන, ද්වෙෂය විසින්; අභිභූතො, මඩිනා ලද්දේ; පරියාදින්න චිත්තො, දූෂිකොට ගන්නාලද සිත් ඇත්තේ;

භන්තෙ, සාවජ්ජා වා අනවජ්ජා වා?ති, සාවජ්ජා භන්තෙ, විඤ්ඤූගරහිතා වා විඤ්ඤුප්පසත්ථා වා?ති, විඤ්ඤූගරහිතා භන්තෙ, සමත්තා සමාදින්නා අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්ති නො වා කථං වා හෙත්ථ හොතී?ති, සමත්තා භන්තෙ සමාදින්නා අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්ති එවං නො හෙත්ථ හොතීති, ඉති ඛො කාලාමා යන්තං අවොචුම්හා එථ තුම්හෙ කාලාමා මා අනුස්සවෙන මා පරම්පරාය මා ඉතිකිරාය මා පිටකසම්පදානෙන මා තක්කහෙතු මා නයහෙතු මා ආකාරපරිවිතක්කෙන මා දිට්ඨිනිජ්ඣානක්ඛන්තියා මා භබ්බරූපතාය මා සමණො නො ගරූති, යදා තුම්හෙ කාලාමා අත්තනාව ජානෙය්‍යාථ ඉමෙ ධම්මා අකුසලා ඉමෙ ධම්මා සාවජ්ජා ඉමෙ ධම්මා විඤ්ඤූගරහිතා ඉමෙ ධම්මා සමත්තා සමාදින්නා අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්තීති, අථ තුම්හෙ කාලාමා පජහෙය්‍යාථාති, ඉති යන්තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං. එථ තුම්හෙ කාලාමා මා අනුස්සවෙන මා පරම්පරාය මා ඉතිකිරාය මා පිටකසම්පදානෙන මා තක්කහෙතු මා නයහෙතු මා ආකාරපරිවිතක්කෙන මා දිට්ඨිනිජ්ඣානක්ඛන්තියා මා භබ්බරූපතාය මා සමණො නො ගරූති, යදා තුම්හෙ කාලාමා අත්තනාව ජානෙය්‍යාථ ඉමෙධම්මා කුසලා ඉමෙ ධම්මා අනවජ්ජා ඉමෙ ධම්මා විඤ්ඤුප්පසත්ථා ඉමෙ ධම්මා සමත්තා සමාදින්නා හිතාය සුඛාය සංවත්තන්තීති, අථ තුම්හෙ කාලාමා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යාථ, තං කිම්මඤ්ඤථ කාලාමා අලොභො පුරිසස්ස අජ්ඣත්තං

-පෙ- කාලාමා, කාලාමයෙනි; තංකිමඤ්ඤථ, ඒ කුමකැයි හඟනහුද; ඉමෙ ධම්මා, මේ ධර්මයෝ; කුසලාවා, කුසල් හෝ වෙද්ද; අකුසලාවා ඉති, අකුසල් හෝ වෙද්දැ?යි; භන්තෙ, ස්වාමීනි; අකුසලා, අකුසල්ය; සාවජ්ජාවා, වද්‍යසහිත හෝ වෙද්ද?; අනවජ්ජාවා ඉති, නිරවද්‍ය හෝ වෙද්දැ?යි; භන්තෙ, ස්වාමීනි!; සාවජ්ජා, සාවද්‍යවෙත්; විඤ්ඤූගරහිතාවා, විඥයන් විසින් ගර්හාකරණලද්දාහු හෝ වෙද්ද; විඤ්ඤුප්පසත්ථාවා?ති, නුවණැත්තන් විසින් පසස්නාලද්දාහු හෝ වෙද්දැ?යි; භන්තෙ, ස්වාමීනි; විඤ්ඤූගරහිතා, පණ්ඩිතයන් විසින් ගර්හා කරණ ලද්දාහුවෙත්; සමත්තා, සම්පූර්ණ කරණ ලද්දාහු; සමාදින්නා, සමාදන් වන ලද්දාහු; අහිතාය, අහිත පිණිස; දුක්ඛාය, දුක් පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිද්ද?; නොවා, එසේ නොවන්නේ හෝ වෙද්ද? එත්ථ, මෙහි (හෙවත්) මේ කාරණයෙහි; හි, යම්හෙයකින්; කථංවා, කෙසේ හො; හොතීති, අදහස් වේදැයි; -පෙ- සංවත්තන්ති, පවතිත්; එත්ථ, මේ කරුණෙහි; නො, අපට; එවංහොතීති මෙසේ අදහස්වෙයි; හි, ඒ එසේමැයි; කාලාමා, කාලාමයෙනි; ඉතිඛො, මෙසේ

උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති හිතාය වා අහිතාය වා'ති, හිතාය
භන්තෙ, අලුද්ධො පනායං කාලාමා පුරිසපුග්ගලො ලොභෙන
අනභිභූතො අපරියාදින්නචිත්තො නෙව පාණං හනති න අදින්නං
ආදියති න පරදාරං ගච්ඡති න මුසා භණති පරම්පි තථත්තාය
සමාදපෙති යං සහොති දීඝරත්තං හිතාය සුඛායා'ති, එවං
භන්තෙ, තං කිම්මඤ්ඤථ කාලාමා අදොසො පුරිසස්ස අජ්ඣත්තං
උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති හිතාය වා අහිතාය වා? ති, අහිතාය
භන්තෙ, අදුට්ඨො පනායං කාලාමා පුරිස පුග්ගලො දොසෙන අනභි
භූතො අපරියාදින්න චිත්තො නෙව පාණං හනති -පෙ-න මුසා
භණති පරම්පි තථත්තාය සමාදපෙති යං සහොති දීඝරත්තං
හිතාය සුඛායා'ති, එවං භන්තෙ, තං කිම්මඤ්ඤථ කාලාමා අමො
හො පුරිසස්ස අජ්ඣත්තං උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති හිතාය වා
අහිතාය වා? ති, හිතාය භන්තෙ, අමූළ්හො පනායං කාලාමා පුරිස
පුග්ගලො මොහෙන අනභිභූතො අපරියාදින්න චිත්තො නෙව
පාණං හනති න අදින්නං ආදියති න පරදාරං ගච්ඡති න මුසා
භණති, පරම්පි තථත්තාය සමාදපෙති යං සහොති දීඝරත්තං
හිතාය සුඛායා'ති, එවම්භන්තෙ, තං කිම්මඤ්ඤථ කාලාමා ඉමෙ
ධම්මා කුසලා වා අකුසලා වා? ති, කුසලා භන්තෙ, සාවජ්ජා වා අන
වජ්ජා වා?ති, අනවජ්ජා භන්තෙ, විඤ්ඤූගරහිතා වා විඤ්ඤූප්ප
සත්ථා වා?ති, විඤ්ඤුප්පසත්ථා භන්තෙ, සමත්තා සමාදින්නා හිතාය
සුඛාය සංවත්තන්ති නොවා කථං වා හෙත්ථ හොති?ති, සමත්තා
භන්තෙ සමාදින්නා හිතාය සුඛාය සංවත්තන්ති එවං නො හෙත්ථ
හොතීති, ඉති ඛො කාලාමා යන්තං අවොචුම්හා එථ තුම්හෙ

වනාහි; යන්තං, ඒ යමක්; අවොචුම්හ, කීවෙමුද; කාලාමා, කාලා
මයෙනි; එථ, එව්; තුම්හෙ, තෙපි; -පෙ- අථ, එකල්හි; තුම්හෙ,
තෙපි; පජහෙය්‍යාථ ඉති, දුරුකරන්නහුයසි; ඉති, මෙසේ; යන්තං,
ඒ යමක්; වුත්තං, කියන ලද්දේද; ඉදං මෙය; එතං පටිච්ච, මේ
සඳහා; වුත්තං, කියන ලදී. -පෙ- අථ, එකල්හි; තුම්හෙ, තෙපි;
උපසම්පජ්ජ, ඊට පැමිණ; විහරෙය්‍යාථ, වාසසකරන්නහුය;
කාලාමා, කාලාමයෙනි; තංකිම්මඤ්ඤථ, ඒ කුමැයි සිතන්නහුද;
අලොභො, අලොභය; -භන්තෙ, ස්වාමීන්වහන්ස, හිතාය, හිත
පිණිස වේ; කාලාමා, කාලාමයෙනි; අලුද්ධො, අලොභිවූ; අයං
පුරිසපුග්ගලොපන; මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම වනාහි; ලොභෙන;
ලෝභය විසින්; අනභිභූතො, නොමඩනා ලද්දේ; අපරියාදින්න
චිත්තො, ග්‍රහණය නොකරණ ලද සිත් ඇත්තේ; පාණං, ප්‍රාණය
(ප්‍රාණඝාතය), නෙව හනති, නොනසයි (නොකරයි); අදින්නං

කාලාමා මා අනුස්සවෙන මා පරම්පරාය මා ඉතිකිරාය මා පිටකසම්පදානෙන මා තක්කහෙතු මා නයහෙතු මා ආකාර පරිවිතක්කෙන මා දිට්ඨිනිජ්ඣානක්ඛන්තියා මා භබ්බරූපතාය මා සමණො නො ගරූති, යදා තුම්හෙ කාලාමා අත්තනාව ජානෙය්‍යාථ ඉමෙ ධම්මා කුසලා ඉමෙ ධම්මා අනවජ්ජා ඉමෙ ධම්මා විඤ්ඤුප්පසත්ථා ඉමෙ ධම්මා සමත්තා සමාදින්නා හිතාය සුඛාය සංවත්තන්තීති, අථ තුම්හෙ කාලාමා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යාථාති ඉති යන්තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං සඛො සො කාලාමා අරියසාවකො එවං විගතාභිජ්ඣො විගතබ්‍යාපාදො අසම්මූළ්හො සම්පජානො පතිස්සතො මෙත්තාසහගතෙන චෙතසා -පෙ- කරුණා සහගතෙන චෙතසා- මුදිතාසහගතෙන චෙතසා- උපෙක්ඛාසහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරති. තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං, ඉති උද්ධමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලොකං උපෙක්ඛා සහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරති, සඛොසො කාලාමා අරියසාවකො එවං අවෙරචිත්තො එවං අබ්‍යාපජ්ඣ චිත්තො එවං අසඞ්කිලිට්ඨ චිත්තො එවං විසුද්ධ චිත්තො තස්ස දිට්ඨෙව ධම්මෙ චත්තාරො අස්සාසා අධිගතා හො

නුදුන්දෙය (අදින්නාදානය;) න ආදියති, නොගණී (නොකෙරේ); පරදාරං, පරස්ත්‍රීන් වෙත; නගච්ඡති, නොය යි; මුසා, බොරු; නභණති, නොබණී (නොකියයි) පරම්පි, මෙරමාද; තථත්තාය, ඒ බැව් පිණිස; සමාදපෙති, සමාදන්කරවයි; (කුමක් පිණිසද?) යං, යමක්; අස්ස, ඔහට; දීඝරත්තං, දීර්ඝකාලයක් මුළුල්ලෙහි; හිතාය, හිත පිණිස; සුඛාය, සැප පිණිස; හොතීති, වේනම් එයයි -පෙ- කාලාමා, කාලාමයෙනි; සොඛොසො අරියසාවකො, ඒ මෙ ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවක තෙම වනාහි; එවං, මෙසේ; විගතාභිජ්ඣො, පහවූ අභිධ්‍යා ඇත්තේ; විගතව්‍යාපාදො, පහවූව්‍යාපාද (ක්‍රොධ) ඇත්තේ; අසම්මූළ්හො, නො මුළාවූයේ; සම්පජානො, සම්‍යග්ප්‍රඥ ඇත්තේ (හෙවත්) මොනවටදන්නේ; පතිස්සතො, පිහිටි සිත් ඇත්තේ; මෙත්තා සහගතෙන, මෛත්‍රිසහගතවූ හෙවත්) මෛත්‍රිය හා එකොත්පාදදි භාවයට ගියාවූ; චෙතසා, සිතින්; -පෙ- (350) පිටබලනු) කාලාමා, කාලාමයෙනි; සොඛොසො අරියසාවකො, ඒ මේ ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවක තෙම වනාහි; එවං, මෙසේ; අවෙරචිත්තො, වෛර රහිත සිත් ඇත්තේ එවං, මෙසේ; අබ්‍යාපජ්ඣචිත්තො, ක්‍රොධ රහිත සිත් ඇත්තේ (නොහොත්) නිදුක් සිත් ඇත්තේ; අසංකිලිට්ඨචිත්තො නොකිළිටු සිත් ඇත්තේ; එවං; මෙසේ; විසුද්ධචිත්තො; (කෙලෙස්

නත්ථි, සචෙ ඛො පන අත්ථි පරො ලොකො අත්ථි සුකතදුක්කටානං කම්මානං ඵලං විපාකො ඨානමහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සාමීති, අයමස්ස පඨමො අස්සාසො අධිගතො හොති, සචෙ ඛො පන නත්ථි පරො ලොකො නත්ථි සුකතදුක්කටානං කම්මානං ඵලං විපාකො ඉධාහං දිට්ඨෙව ධම්මෙ අවෙරං අබ්‍යාපජ්ඣං අනීඝං සුඛං අත්තානං පරිහරාමීති අයමස්ස දුතියො අස්සාසො අධිගතො හොති, සචෙ ඛො පන කරොතො කරීයති පාපං න ඛො පනාහං කස්සචි පාපං චෙතෙමි, අකරොන්තං ඛො පන මං පාපං කම්මං කුතො දුක්ඛං ඵුසිස්සතීති, අයමස්ස තතියො අස්සාසො අධිගතො හොති, සචෙ ඛො පන කරොතො න කරීයති පාපං ඉධාහං උභයෙනෙව විසුද්ධං අත්තානං සමනුපස්සාමීති අයමස්ස චතුත්ථො අස්සාසො අධිගතො හොති,

---

නැති බැවින්) පිරිසිදු සිත් ඇත්තේ වේ. තස්ස, එබඳු ආර්‍යශ්‍රාවකයා විසින්; දිට්ඨෙවධම්මෙ, දිටුදූමියෙහිම (එම අත්බැව්හිම); චත්තාරො අස්සාසා, ප්‍රතිෂ්ඨා සතරක්; අධිගතාහොන්ති, ලබන ලද්දාහු වෙත්; සචෙඛොපන, ඉදින් වනාහි; පරොලොකො, පරලොවෙක්, අත්ථි, ඇත්තේද; (ඇත් නම්) සුකතදුක්කටානං කම්මානං, සුකෘත දුෂ්කෘත කර්‍මයන්ගේ (කුශලාකුශල කර්‍මයන්ගේ) ඵලං, ඵලයෙක්; විපාකො, විපාකයෙක්; අත්ථි, ඇත්තේද; (ඉදින් ඇත්නම්) අහං, මම; කායස්සභෙදා, කයබිඳීමෙන්; පරංමරණා, මරණින් මත්තෙහි; සුගතිං, සුන්දරගතිඇත්තාවූ; සග්ගං, සැපයෙන් අග්‍රවූ; ලොකං, ලොකයෙහි; (දෙව්ලොවෙහි) උපපජ්ජිස්සාමීති, උපදින්නෙමියි යන; ඨානං, (මෙබඳු) කරුණෙක්; අත්ථි, ඇත්තේය; අයංපනපඨමො අස්සාසො, මේ පළමුවැනි ප්‍රතිෂ්ඨාව; අධිගතොහොති, ලබන ලද්දේ වේ; සචෙ ඛොපන, ඉදින් වනාහි; පරොලොකො, පරලොවෙක්; නත්ථි, නැද්ද;—දිට්ඨෙවධම්මෙ, දිටුදූමියෙහි; අවෙරං, වෛර රහිතවූ; අබ්‍යාපජ්ඣං, ක්‍රොධ රහිතවූ; අනීඝං, දුක් නැත්තාවූ; සුඛං, සැපවත්වූ; අත්තානං, ආත්මයක්; පරිහරාමීති, පරිහරණය කරමියි යන; අයං, මේ; දුතියො, දෙවැනිවූ; අස්සාසො, ප්‍රතිෂ්ඨාව; අස්ස, ඒ ආර්‍යශ්‍රාවකයා විසින්; අධිගතොහොති අධිගම කරණ ලද්දේ වේ; (ලබනලද්දේ වේ) සචෙපන ඉදින් වනාහි; කරොතො, පව්කරන්නාහටම; පාපං පාප(පව්ටු)විපාකයක් කරීයති, කරණු ලැබේද; අහංඛො මම වනාහි; කස්සචි, කිසිවෙකුටත්; පාපං, පාපයක්; න ඛො පන චෙතෙමි, නොසිතමි; පාපංකම්මං, පාප කර්‍මයක්; අකරොන්තං, නොකරන්නාවූ; මංඛොපන, මට වනාහි; කුතො, කොයින්; දුක්ඛං, දුකක්; ඵුසිස්සතීති, ස්පර්ශකරන්නේ දැයි යන; අයං, මේ; තතියෝ,

සඛො සො කාලාමා අරියසාවකො එවං අවෙරචිත්තො එවං අබ්‍යාපජ්ඣචිත්තො එවං අසඞ්කිලිට්ඨචිත්තො එවං විසුද්ධචිත්තො තස්ස දිට්ඨෙව ධම්මෙ ඉමෙ චත්තාරො අස්සා අධිගතා හොන්තීති, එවමෙතං භගවා, එවමෙතං සුගත, ස ඛො සො භන්තෙ අරියසාවකො එවං අවෙරචිත්තො එවං එවංඅබ්‍යාපජ්ඣචිත්තො එවං අසඞ්කිලිට්ඨචිත්තො එවං විසුද්ධචිත්තො තස්ස දිට්ඨෙව ධම්මෙ චත්තාරො අස්සාසා අධිගතා හොන්ති, සචෙ ඛො පන අත්ථි පරො ලොකො අත්ථි සුකටදුක්කටානං කම්මානං ඵලං විපාකො ඨානමහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සාමීති අයමස්ස පඨමො අස්සාසො අධිගතො හොති, සචෙ ඛො පන නත්ථි පරො ලොකො නත්ථි සුකටදුක්කටානං කම්මානං ඵලං විපාකො ඉධාහං දිට්ඨෙව ධම්මෙ අවෙරං අබ්‍යාපජ්ඣං අනීඝං සුඛං අත්තානං පරිහරාමීති අයමස්ස දුතියො අස්සාසො අධිගතො හොති, සචෙ ඛො පන කරොතො කරීයති පාපං න ඛො පනාහං කස්සචි පාපං චෙතෙමි අකරොන්තං ඛො පන මං පාපං කම්මං කුතො දුක්ඛං ඵුසිස්සතීති, අයමස්ස තතියො අස්සාසො අධිගතො හොති, සචෙ ඛො පන කරොතො න කරීයති පාපං ඉධාහං උභයෙනෙව විසුද්ධං අත්තානං සමනුපස්සාමීති අයමස්ස චතුත්ථො අස්සාසො අධිගතො හොති, සඛොසො භන්තෙ අරියසාවකො එවං අවෙරචිත්තො එවං අබ්‍යාපජ්ඣචිත්තො

තුන්වැනිවූ; අස්සාසො, ප්‍රතිෂ්ඨාව; අස්ස, ඔහු විසින්; (හෙවත්) (එබඳු ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකයා විසින්); අධිගතොහොති, ලබන ලද්දේ වේ; සචෙඛොපන, ඉදින්වනාහි; කරොතො, පව්කරන්නාහට; පාපං, පාපවිපාකයක්; (අනිෂ්ටවිපාකයක්) නකරීයති, කරණු නොලැබේද; ඉධ, මෙහි; අහං, මම; උභයෙනෙව, දෙපක්ෂයෙන්ම; විසුද්ධං; පිරිසිදුවූ; අත්තානං, ආත්මය; (තමා) සමනුපස්සාමීති, මොනවට දකිමියි යන; අයං, මේ; චතුත්ථො, සතරවැනිවූ;-කාලාමා, කාලාමයෙනි; සොඛො සො අරියසාවකො, ඒ මේ ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකතෙම වනාහි; -පෙ- අධිගතා, ලබනලද්දාහු; හොන්තීති, වෙත් යයි වදාළේය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්ස; එතං, මෙය; එවං, මෙසේය; සුගත, සුගතයන්වහන්ස; එතං, මෙය; එවං, මෙසේය;-පෙ-භන්තෙ, ස්වාමීන්වහන්ස; එතෙ මයං, ඒ අපි; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේද; ධම්මංච, ධර්‍මයද සඞ්ඝංච, සඞ්ඝයාද; සරණංගච්ඡාම, සරණ යමු; භන්තෙ, ස්වාමීන්වහන්ස; නො, අප; අජ්ජතග්ගෙ, අද පටන්; පාණුපෙතෙ, දිවිහිම්කොට; සරණංගතෙ, සරණගියාවූ; උපාසකෙ, උවැසියන්කොට; ධාරෙතුඉති, දරණසේක්වායි සැළකළාහුය.—

එවං අසඞ්කිලිට්ඨචිත්තො එවං විසුද්ධචිත්තො තස්ස දිට්ඨෙව ධම්මෙ ඉමෙ චත්තාරො අස්සාසා අධිගතා හොන්තීති, අභික්කන්තං භන්තෙ-පෙ-එතෙ මයං භන්තෙ භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච උපාසකෙ නො භන්තෙ භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතෙ සරණංගතෙති.

8 එකං සමයං ආයස්මා නන්දකො සාවත්ථියං විහරති පුබ්බාරාමෙ මිගාරමාතු පාසාදෙ, අථඛො සාළ්හො ච මිගාරනත්තා රොහනො ච පෙඛුනියනත්තා යෙනායස්මා නන්දකො තෙනුපසංකමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං නන්දකං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, එකමන්තං නිසින්නං ඛො සාළ්හං මිගාරනත්තාරං ආයස්මා නන්දකො එතදවොච, එථ තුම්හෙ සාළ්හා මා අනුස්සවෙන මා පරම්පරාය මා ඉතිකිරාය මා පිටකසම්පදානෙන මා තක්කහෙතු මා නයහෙතු මා ආකාරපරිවිතක්කෙන මා දිට්ඨිනිජ්ඣානක්ඛන්තියා මා භබ්බරූපතාය මා සමණො නො ගරූති යදා තුම්හෙ සාළ්හා අත්තනාව ජානෙය්‍යාථ ඉමෙ ධම්මා අකුසලා ඉමෙ ධම්මා සාවජ්ජා ඉමෙ ධම්මා විඤ්ඤුගරහිතා ඉමෙ ධම්මා සමත්තා සමාදින්නා අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්තීති, අථ තුම්හෙ සාළ්හා පජහෙය්‍යාථ, තං කිං මඤ්ඤථ සාළ්හා අත්ථි ලොභොති, එවං භන්තෙ, අභිජ්ඣාති ඛො අහං සාළ්හා එතමත්ථං වදාමි, ලුද්ධො ඛො අයං සාළ්හා අභිජ්ඣාලු පාණම්පි හන්ති

---

8 එකංසමයං, එක් කාලයෙක්හි; ආයස්මානන්දකො, ආයුෂ්මත් නන්දකතෙම; සාවත්ථියං, ශ්‍රාවස්ති නගරයෙහි; පුබ්බාරාමෙ, පූර්වාරාමනම්වූ; මිගාරමාතුපාසාදෙ, මිගාරමාතෘ ප්‍රාසාදයෙහි; (මිගාර සිටුහු විසින් මව්තනතුරෙහි තබාගත් හෙයින් මිගාරමාතෘ යයි නම් ලද විසාඛා උපාසිකාවගේ ආරාමයෙහි) විහරති, වැඩ වාසය කරණසේක. අථඛො, එකල්හි වනාහි, මිගාරනත්තා, මිගාර සිටුහුගේ නප්තෘවූ; සාළ්හොච, සාළ්හ තෙමේද; පෙඛුනියනත්තා, පෙඛුනිය සිටුහුගේ මුනුපුරුවූ; රොහණොච, රොහණ තෙමේද; ආයස්මානන්දකො, ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිරතෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හිද, තෙනුපසංකමිංසු, එහි පැමිණියාහුය;—පෙ— (360 වෙනි පිට බලනු); සාළ්හා, සාළ්හයෙනි; තංකිම්මඤ්ඤථ ඒ කුමකැයි සිතන්නහුද; ලොභො, ලොභයතෙම; අත්ථිපනඉති, ඇත්තේ දැයි (ඇසීය); භන්තෙ, ස්වාමීනි; එවං, එසේය; සාළ්හා, සාළ්හයෙනි; අහං, මම; එතංඅත්ථං, මේ ලොභසඞ්ඛ්‍යාත අර්ථය; අභිජ්ඣාඉති ඛො, අභිද්‍යාවයයි කියා, වදාමි, කියමි; සාළ්හා, සාළ්හයෙනි; අයං ලුද්ධොඛො, මේ ලොභී පුද්ගලතෙමේ වනාහි; අභිජ්ඣාලු, අභිද්‍යාව

අදින්නම්පි ආදියති පරදාරම්පි ගච්ඡති මුසාපි භණති පරම්පි තථත්තාය සමාදපෙති යං සහොති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛායාති, එවම්භන්තෙ, තං කිම්මඤ්ඤථ සාළ්හා අත්ථි දොසොති, එවං භන්තෙ, බ්‍යාපාදොති ඛො අහං සාළ්හා එතමත්ථං වදාමි, දුට්ඨො ඛො අයං සාළ්හා බ්‍යාපන්නචිත්තො පාණම්පි හනති—පෙ—මුසාපි භණති පරම්පි තථත්තාය සමාදපෙති යං සහොති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛායාති එවම්භන්තෙ, තං කිම්මඤ්ඤථ සාළ්හා අත්ථි මොහොති, එවම්භන්තෙ, අවිජ්ජාති ඛො අහං සාළ්හා එතමත්ථං වදාමි, මූළ්හො ඛො අයං සාළ්හා අවිජ්ජාගතො පාණම්පි හනති අදින්නම්පි ආදියති පරදාරම්පි ගච්ඡති මුසාපි භණති පරම්පි තථත්තාය සමාදපෙති යං සහොති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛායාති, එවම්භන්තෙ, තං කිං මඤ්ඤථ සාළ්හා ඉමෙ ධම්මා කුසලා වා අකුසලා වාති?, අකුසලා භන්තෙ, සාවජ්ජා වා අනවජ්ජා වාති?, සාවජ්ජා භන්තෙ, විඤ්ඤුගරහිතා වා විඤ්ඤුප්පසත්ථා වාති?, විඤ්ඤුගරහිතා භන්තෙ, සමත්තා සමාදින්නා අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්ති නො වා කථං වා හෙත්ථ හොතීති?, සමත්තා භන්තෙ සමාදින්නා අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්ති එවං නො හෙත්ථ හොතීති, ඉති ඛො සාළ්හා යන්තං අවොචුම්හ එථ තුම්හෙ සාළ්හා මා අනුස්සවෙන මා පරම්පරාය මා ඉතිකිරාය මා පිටකසම්පදානෙන මා තක්කහෙතු මා නයහෙතු මා ආකාරපරිවිතක්කෙන මා දිට්ඨිනිජ්ඣානක්ඛන්තියා මා භබ්බරූපතාය මා සමණො නො

බහුලකොට ඇත්තේ–පෙ–(361-364 පිටුබලනු) සාළ්හා, සාළ්හයෙනි; අහං, මම; එතංඅත්ථං, ද්වේෂ සඞ්ඛ්‍යාතවූ මෙ අර්ථය; ව්‍යාපාදෙතිඛො, ව්‍යාපාදයයි කියාම; වදාමි, කියමි; සාළ්හා, සාළ්හයෙනි; අයංදුට්ඨො ඛො මේ ද්වේෂයෙන් දූෂිතවූ පුද්ගලතෙමේ වනාහි; බ්‍යාපන්න චිත්තො, විපර්‍ය්‍යාසත සිත් ඇත්තේ;–පෙ–සාළ්හා, සාළ්හයෙනි; එතං අත්ථං, (මොහසඞ්ඛ්‍යාතවූ) මේ අර්ථය; අවිජ්ජාතිඛො, අවිද්‍යාව යයි කියා; අහං, මම; වදාමි, කියමි; සාළ්හා, සාළ්හයෙනි; අයං මූළ්හොඛො, මූලාවූ මෙතෙම වනාහි: අවිජ්ජාගතො, අවිද්‍යාවට පැමිණියේ;–පෙ–සාළ්හා, සාළ්හයෙනි; එතං අත්ථං, (අලොභසඞ්ඛ්‍යාතවූ) මේ අර්ථය; අනභිජ්ඣාතිඛො, අනභිද්‍යාව යයි (තෘෂ්ණා රහිත භාවයයි) කියාම; වදාමි, කියමි; සාළ්හා, සාළ්හයෙනි; අලුද්ධො, අලොභීවූ; අයංඛො, මේ තෙම වනාහි; අනභිජ්ඣාලු, අභිද්‍යාව බහුලකොට නැත්තේ;—පෙ—සාළ්හා, සාළ්හයෙනි; සො ඛොසො අරියසාවකො, ඒ මේ ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකතෙමේ වනාහි; එවං

ගරූති, යදා තුම්හෙ සාළ්හා අත්තනාව ජානෙය්‍යාථ ඉමෙ ධම්මා අකුසලා ඉමෙ ධම්මා සාවජ්ජා ඉමෙ ධම්මා විඤ්ඤුගරහිතා ඉමෙ ධම්මා සමත්තා සමාදින්නා අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්තීති, අථ තුම්හෙ සාළ්හා පජහෙය්‍යාථාති ඉති යන්තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං, එථ තුම්හෙ සාළ්හා මා අනුස්සවෙන මා පරම්පරාය මා ඉතිකිරාය මා පිටකසම්පදානෙන මා තක්කහෙතු මා නයහෙතු මා ආකාරපරිවිතක්කෙන මා දිට්ඨිනිජ්ඣානක්ඛන්තියා මා භබ්බරූපතාය මා සමණො නො ගරූති, යදා තුම්හෙ සාළ්හා අත්තනාව ජානෙය්‍යාථ ඉමෙ ධම්මා කුසලා ඉමෙ ධම්මා අනවජ්ජා ඉමෙධම්මා විඤ්ඤුප්පසත්ථා ඉමෙ ධම්මා සමත්තා සමාදින්නා හිතාය සුඛාය සංවත්තන්තීති, අථ තුම්හෙ සාළ්හා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යාථ, තං කිං මඤ්ඤථ සාළ්හා අත්ථි අලොභොති, එවං භන්තෙ, අනභිජ්ඣාති ඛො අහං සාළ්හා එතමත්ථං වදාමි, අලුද්ධො ඛො අයං සාළ්හා අනභිජ්ඣාලු නෙව පාණං හනති න අදින්නං ආදියති න පරදාරං ගච්ඡති න මුසා භණති පරම්පි තථත්තාය සමාදපෙති යං සහොති දීඝරත්තං හිතාය සුඛායාති, එවම්භන්තෙ, තං කිං මඤ්ඤථ සාළ්හා අත්ථි අදොසොති, එවම්භන්තෙ අබ්‍යාපාදොති ඛො අහං සාළ්හා එතමත්ථං වදාමි, අදුට්ඨො ඛො අයං සාළ්හා අබ්‍යාපන්නචිත්තො නෙව පාණං හනති-පෙ- න මුසා භණති පරම්පි තථත්තාය සමාදපෙති යං සහොති දීඝරත්තං හිතාය සුඛායාති, එවම්භන්තෙ, තං කිම්මඤ්ඤථ සාළ්හා අත්ථි අමොහොති, එවම්භන්තෙ, විජ්ජාති ඛො අහං සාළ්හා එතමත්ථං වදාමි, අමූළ්හො ඛො අයං සාළ්හා විජ්ජාගතො නෙව පාණං හනති -පෙ- න මුසා භණති පරම්පි තථත්තාය සමාදපෙති යං සහොති දීඝරත්තං හිතාය සුඛායාති, එවම්භන්තෙ, තං කිම්මඤ්ඤථ සාළ්හා ඉමෙ ධම්මා කුසලා වා අකුසලා වාති, කුසලා භන්තෙ, සාවජ්ජා වා අනවජ්ජා වාති අනවජ්ජා භන්තෙ, විඤ්ඤුගරහිතා වා විඤ්ඤුප්පසත්ථා වාති, විඤ්ඤුප්පසත්ථා භන්තෙ, සමත්තා සමාදින්නා හිතාය සුඛාය සංවත්තන්ති නොවා කථං වා හෙත්ථ හොතීති, සමත්තා භන්තෙ සමාදින්නා හිතාය සුඛාය සංවත්තන්ති එවං නො

මෙසේ; විගතාභිජ්ඣො, පහවූ අභිධ්‍යා ඇත්තේ; විගතව්‍යාපාදො, පහවූ ව්‍යාපාදය ඇත්තේ; අසම්මූළ්හො, නොමුළාවූයේ; සම්පජානො, සම්‍යක් ප්‍රඥව ඇත්තේ (මොහවට දන්නේ); පතිස්සතො, පිහිටි සිත් ඇත්තේ (හෙවත්) ස්මෘතිමත්වූයේ; -පෙ-සො, ඒ (චතුර්විධ බ්‍රහ්මවිහරණයෙන් යුක්) ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකතෙම; එවං, මෙසේ; පජානාති, දැනගණී (කෙසේද); ඉදං, (දුක්ඛසත්‍යය සඞ්ඛ්‍යාතවූ)

හෙතු හොතීති, ඉති ඛො සාළ්හා යං තං අවොචුම්හ එථ තුම්හෙ සාළ්හා මා අනුස්සවෙන මා පරම්පරාය මා ඉතිකිරාය මා පිටකසම්පදානෙන මා තක්කහෙතු මා නයහෙතු මා ආකාරපරිවිතක්කෙන මා දිට්ඨිනිජ්ඣානක්ඛන්තියා මා භබ්බරූපතාය මා සමණො නො ගරූති, යදා තුම්හෙ සාළ්හා අත්තනාව ජානෙය්‍යාථ ඉමෙ ධම්මා කුසලා ඉමෙ ධම්මා අනවජ්ජා ඉමෙ ධම්මා විඤ්ඤුප්පසත්ථා ඉමෙ ධම්මා සමත්තා සමාදින්නා හිතාය සුඛාය සංවත්තන්තීති, අථ තුම්හෙ සාළ්හා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යාථාති, ඉති යං තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්චවුත්තන්ති, සඛොසො සාළ්හා අරිය සාවකො එවං විගතාභිජ්ඣො විගතබ්‍යාපාදො අසම්මූළ්හො සම්පජානො පතිස්සතො මෙත්තාසහගතෙන චෙතසා -පෙ- කරුණා- මුදිතා- උපෙක්ඛාසහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරති, තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං, ඉති උද්ධමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලොකං උපෙක්ඛා සහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරති. සො එවං පජානාති. අත්ථි ඉදං අත්ථි හීනං අත්ථි පණීතං අත්ථි ඉමස්ස සඤ්ඤාගතස්ස උත්තරිං නිස්සරණන්ති, තස්ස එවං

මේ පඤ්චස්කන්ධය: අත්ථි, ඇත්තේය; හීනං, හීනවූ සමුදය සත්‍යය; අත්ථි, ඇත්තේය; පණීතං, ප්‍රණීතවූ මාර්ගසත්‍යය; අත්ථි, ඇත්තේය; සඤ්ඤාගතස්ස විදර්ශනා සංඥාවෙන් යුක්තවූ; ඉමස්ස, මොහුට; උත්තරිං, මත්තෙහි; නිස්සරණං, නිර්ගමන සංඛ්‍යාතවූ නිරොධ සත්‍යය; අත්ථීති, ඇත්තේයයි කියා යි; එවං, මෙසේ; පජානතො, ප්‍රකර්ෂයෙන් දන්නාවූ; එවං මෙසේ; පස්සතො, දක්නාවූ; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; කාමාසවාපි, කාමාශ්‍රවයෙන්ද; විමුච්චති, මිදේ; භවාසවාපි, භවාශ්‍රවයෙන්ද; විමුච්චති, මිදේ; අවිජ්ජාසවාපි, අවිද්‍යාශ්‍රවයෙන්ද; චිත්තං, සිත; විමුච්චති, මිදේ; විමුත්තස්මිං, මෙසේ මිදුනුකල්හි; විමුත්තමිති, මිදුනේ යයි යන; ඤාණං හොති, (එකුන්විසි වැදෑරුම්වූ); ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා ඥානය වේ; ජාති, උත්පත්තිය; ඛීණා, ක්ෂයවීය; බ්‍රහ්මචරියං, මාර්ගබ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යය; වුසිතං, වැස නිමවන ලද්දේය; කරණීයං, සිව් මග කටයුතු; කතං, කරණ ලදී; ඉත්ථත්තාය, මේ භවය පිණිස; අපරං, අනිකෙක්; න ඉති, නැත්තේයයි; පජානාති, දැනගණී; පුබ්බෙ, පෙර; ලොභො, ලොභය තෙම; අහු, වීද, තං, එය; අකුසලං අහු, අකුසල්වීය; සො, ඒ ලොභය; එතරහි, දැන්; නත්ථි, නැත්තේය; ඉච්චෙතං, මෙසේ මෙය; (මෙසේ මේ ලොභය නැති බව) කුසලං ඉති, කුසල්යයි ද; පුබ්බෙ, පෙර; දොසො

ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවාපි චිත්තං විමුච්චති භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චති අවිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හොති ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති, සො එවං පජානාති අහු පුබ්බෙ ලොභො තදහු අකුසලං සො එතරහි නත්ථි ඉච්චෙතං කුසලං, අහුපුබ්බෙ දොසො -පෙ- අහු පුබ්බෙ මොහො තදහු අකුසලං සො එතරහි නත්ථි ඉච්චෙතං කුසලන්ති. ඉති සො දිට්ඨෙව ධම්මෙ නිච්ඡාතො නිබ්බුතො සීතිභූතො සුඛපටිසංවෙදී බ්‍රහ්මභූතෙන අත්තනා විහරතීති.

9. තීණිමානි භික්ඛවෙ කථාවත්ථූනි. කතමානි තීණි, අතීතං වා භික්ඛවෙ අද්ධානං ආරබ්භ කථං කථෙය්‍ය එවං අහොසි අතීතමද්ධානන්ති, අනාගතං වා භික්ඛවෙ අද්ධානං ආරබ්භ කථං කථෙය්‍ය එවං භවිස්සති අනාගතමද්ධානන්ති, එතරහි වා භික්ඛවෙ

ද්වේෂය; අහු, වීද; -පෙ- පුබ්බෙ, පෙර; මොහො, මොහය; අහු, වීද; තං, ඒ මොහය; අකුසලං අහු, අකුසල් විය; සො, ඒ මොහය; එතරහි, දැන්; නත්ථි, නැත; ඉච්චෙතං, මෙසේ මේ මොහය නැති බව; කුසලං ඉති, කුසල්ය කියා; සො, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; පජානාති දැනගණී; ඉති, මෙසේ; සො, හෙතෙම; දිට්ඨෙව ධම්මෙ, ඉහාත්මයෙහිම; නිච්ඡාතො, තෘෂ්ණා රහිත වූයේ; නිබ්බුතො, (අභ්‍යන්තර සන්තාපකර ක්ලෙශාභාවයෙන්) නිවියේ; සීතිභූතො, (එහෙයින්ම) සිහිල්වූයේ; සුඛපටිසංවෙදී, (කායික චෛතසික) සැපවිඳින සුලුවූයේ; බ්‍රහ්මභූතෙන, ශ්‍රෙෂ්ඨවූ; අත්තනා, ආත්මයෙන් යුක්තව; විහරති, වාසය කෙරේයයි වදාළේය.

9. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථාවත්ථූනි, කථාවස්තූහු (හෙවත්) කථාවට කරුණු; ඉමානි තීනි, මේ තුණෙක්වෙත්; කතමානි තීනි, කවර තුණෙක්දයත්?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අතීතංවා අද්ධානං, අතීතකාලය හෝ (නොහොත්) අතීතස්කන්ධ පඤ්චකය, ආරබ්භ, අරබයා; කථංකථෙය්‍ය, කථාකරන්නේය; (කෙසේද) අතීතමද්ධානං, අතීත කාලයෙහි; එවං අහොසි ඉති, මෙසේ වූයේය කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අනාගතංවා අද්ධානං ආරබ්භ, අනාගතකාලය අරබයා හෝ (නොහොත්) අනාගත කාලික ස්කන්ධපඤ්චකය කරුණු කොටගෙණ හෝ; කථං කථෙය්‍ය, කථාකරන්නේය; (කෙසේද) අනාගතමද්ධානං, අනාගත කාලයෙහි; එවං භවිස්සතීති, මෙසේ වන්නේය කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතරහි, දැන්; පච්චුප්පන්නං වා ආරබ්භ, පවත්නා කාලය අරබයා හෝ; එතරහි පච්චුප්පන්නං,

පච්චුප්පන්නං ආරබ්භ කථං කථෙය්‍ය එවං එතරහි පච්චුප්පන්නන්ති කථාසම්පයොගෙන භික්ඛවෙ පුග්ගලො වෙදිතබ්බො යදි වා කච්ඡො යදි වා අකච්ඡොති, සචායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො පඤ්හං පුට්ඨො සමානො එකංසව්‍යාකරණීයං පඤ්හං න එකංසෙන ව්‍යාකරොති විභජ්ජ ව්‍යාකරණීයං පඤ්හං න විභජ්ජ ව්‍යාකරොති, පටිපුච්ඡා ව්‍යාකරණීයං පඤ්හං නපටිපුච්ඡා ව්‍යාකරොති, ඨපනීයං පඤ්හං න ඨපෙති, එවං සන්තායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො අකච්ඡො හොති, සචෙ පනායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො පඤ්හා පුට්ඨො සමානො එකංසව්‍යාකරණීයං පඤ්හං එකංසෙන ව්‍යාකරොති, විභජ්ජ ව්‍යාකරණීයං පඤ්හං විභජ්ජ ව්‍යාකරොති, පටිපුච්ඡා ව්‍යාකරණීයං පඤ්හා පටිපුච්ඡා ව්‍යාකරොති, ඨපනීයං පඤ්හං ඨපෙති, එවං සන්තායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො කච්ඡො හොති, කථාසම්පයොගෙන භික්ඛවෙ පුග්ගලො වෙදිතබ්බො යදිවා කච්ඡො යදිවා අකච්ඡොති, සචායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො පඤ්හං පුට්ඨො සමා

දුන් පවත්නා කාලයෙහි; එවං ඉති, මෙසේවේයයි කියා, කථං කථෙය්‍ය, කථා කරන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථාසම්පයොගෙන, කථා සමාගමයෙන්; පුග්ගලො පුද්ගලතෙම; වෙදිතබ්බො, දත යුතුයි; (කෙසේද?) යදි, ඉදින්; කච්ඡොවා, කථාවට සුදුසුයයි හෝ හෙවත් කථාකරන්ට යුතුයයි හෝ; යදි, ඉදින්; අකච්ඡොවා ඉති, කථාකරන්ට යුතු නොවේයයි හෝ කියා යි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සචෙ, ඉදින්: අයං පුග්ගලො; මේ පුද්ගලතෙම; පඤ්හං, ප්‍රශනය; පුට්ඨොසමානො, පිළිවිස්නා ලද්දේම; එකංසව්‍යාකරණීයං, එකැතියෙන් විසඳිය යුතු වූ; පඤ්හං, ප්‍රශනය; එකංසෙන, එකැතියෙන්; නව්‍යාකරොති, ප්‍රකාශ නොකරේද: විභජ්ජ; විභාග කොට (බෙදා); ව්‍යාකරණීයං ප්‍රකාශ කටයුතුවූ; පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; විභජ්ජ, විභාග කොට; නව්‍යාකරොති, ප්‍රකාශ නොකරේද (නො විසඳද); පටිපුච්ඡා ප්‍රතිපුච්ඡාවෙන් (පිළිවිසීමෙන්); ව්‍යාකරණීයං, ප්‍රකාශ කටයුතුවූ; පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; පටිපුච්ඡා ප්‍රතිපුච්ඡාවෙන්; නව්‍යාකරොති, ප්‍රකාශ නොකෙරේද; ඨපනීයං, තැබිය යුතුවූ; පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; නඨපෙති; නොතබාද; භික්ඛවෙ මහණෙනි; එවං සන්තෙ, මෙසේ ඇති කල්හි, අයං පුග්ගලො, මේ පුද්ගලතෙම; අකච්ඡො හොති, කථාවට සුදුසු නොවෙයි; -එකංසව්‍යාකරණීයං පඤ්හං, අවශ්‍යයෙන් විසඳිය යුතුවූ ප්‍රශ්නය; එකංසෙන, අවශ්‍යයෙන්; ව්‍යාකරොති, ප්‍රකාශ කෙරේද; -පෙ- කච්ඡොහොති, කථාවට සුදුසු වේ; -පෙ- ඨානා ඨානෙ, කාරණා කාරණායෙහි; නසණ්ඨාති, නොසිටීද; පරිකප්පො

නො ඨානා ඨානෙ න සණ්ඨාති, පරිකප්පෙ න සණ්ඨාති, අඤ්ඤවාදෙ න සණ්ඨාති, පටිපදාය න සණ්ඨාති එවං සන්තායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො අකච්ඡො හොති, සචෙ පනායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො පඤ්හං පුට්ඨො සමානො ඨානා ඨානෙ සණ්ඨාති, පරිකප්පෙ සණ්ඨාති අඤ්ඤවාදෙ සණ්ඨාති පටිපදාය සණ්ඨාති එවං සන්තායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො කච්ඡො හොති, කථාසම්පයොගෙන භික්ඛවෙ පුග්ගලො වෙදිතබ්බො යදි වා කච්ඡො යදි වා අකච්ඡොති, සචායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො පඤ්හං පුට්ඨො සමානො අඤ්ඤෙනඤ්ඤං පටිචරති බහිද්ධා කථං අපනාමෙති කොපඤ්ච දොසඤ්ච අප්පච්චයඤ්ච පාතුකරොති එවං සන්තායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො අකච්ඡො හොති සචෙ පනායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො පඤ්හං පුට්ඨො සමානො නාඤ්ඤෙන නාඤ්ඤං පටිචරති න බහිද්ධා කථං අපනාමෙති න කොපඤ්ච දොසඤ්ච අප්පච්චයඤ්ච පාතුකරොති

පරිකප්පයෙහි (කල්පනා කටයුත්තෙහි); නසණ්ඨාති, නො සිටීද; අඤ්ඤවාදෙ, ඤාතවාදයෙහි (හෙවත්) දන්නා ලද්දක් කීමෙහි; නසණ්ඨාති, නොසිටීද; පටිපදාය, ප්‍රතිපත්තියෙහි; නසණ්ඨාති, නොසිටීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංසන්තො, මෙසේ ඇති කල්හි; අයං පුග්ගලො, මේ පුද්ගලතෙම; අකච්ඡො හොති, කථාවට සුදුසු නොවේ. —ඨානාඨානෙ, කාරණයෙහි හා අකාරණයෙහි; සණ්ඨාති සිටීද; -පෙ- අඤ්ඤෙන, අන්‍යවචනයකින්; අඤ්ඤං, අනිකක්; පටිචරති, වසාද (නොහොත්) අනිකක් විචාරණ ලද්දේ අනිකක් කියාද; කථං, කථාව; බහිද්ධා, පිටතට අපනාමෙති, නමාද (හෙවත්) බාහිර කථාවක් දමමින් පූරිම කථාව පිටතට නමාද; කොපඤ්ච, කොපයද; දොසඤ්ච, ද්වෙෂයද; අප්පච්චයඤ්ච, අප්‍රතීත භාවයද (නොසතුටද); පාතු කරොති, පහළ කෙරෙයිද; -පෙ- අඤ්ඤෙන, අන්‍ය කථාවකින්; අඤ්ඤං, අනිකක්; නපටි චරති, ප්‍රතිච්ඡාදනය නොකෙරෙයිද; -පෙ- අභිහරති, ඔබිමොබින් සූත්‍ර ගෙණහැර දක්වා යටපත් කෙරෙයිද; අභිමද්දති, කරුණු ගෙණහැර දක්වා මඩීද; අනුපජ්ජගඝති, මහසිනා පහළ කෙරේද; බලිතං, ස්වල්පවූ මුඛදෙෂමාත්‍රය; ගණ්හාති, ගණීද; -පෙ- යදි; ඉදින්; සඋපනිසො වා, උපනිශ්‍රය සහිත වූයේයයි කියා හෝ (හෙවත්) ප්‍රත්‍යය සහිත කෙණෙකැයි කියා හෝ; යදි, ඉදින්; අනු පනිසො වා උපනිශ්‍රය (ප්‍රත්‍යය) රහිත කෙණෙකැයි කියා හෝ; කථාසම්පයොගෙන, කථා සමාගමයෙන්; පුග්ගලො, පුද්ගලතෙම; වෙදිතබ්බො, දතයුතුයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අනොහිතසොතො, ඇසීම පිණිස නොතබන ලද කන් ඇත්තේ (හෙවත්) ඇසීමට

එවං සන්තායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො කච්ඡො හොති, කථාසම්පයොගෙන භික්ඛවෙ පුග්ගලො වෙදිතබ්බො යදි වා කච්ඡො යදි වා අකච්ඡොති, ස්වායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො පඤ්හං පුට්ඨො සමානො අභිහරති අභිමද්දති අනුපජ්ජග්ඝති ඛලිතං ගණ්හාති, එවං සන්තායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො අකච්ඡො හොති, ස චෙ පනායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො පඤ්හං පුට්ඨො සමානො අභිහරති න අභිමද්දති න අනුපජ්ජග්ඝති න ඛලිතං ගණ්හාති එවං සන්තායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො කච්ඡො හොති, කථාසම්පයොගෙන භික්ඛවෙ පුග්ගලො වෙදිතබ්බො යදි වා සඋපනිසො යදි වා අනුපනිසොති, අනොහිතසොතො භික්ඛවෙ අනුපනිසො හොති, ඔහිතසොතො සඋපනිසො හොති, සො සඋපනිසො සමානො අභිජානාති එකං ධම්මං පරිජානාති එකං ධම්මං පජහති එකං ධම්මං සච්ඡිකරොති එකං ධම්මං, සො අභිජානන්තො එකං ධම්මං පරිජානන්තො එකං ධම්මං පජහන්තො

නොනමන ලද කන් ඇත්තේ; අනුපනිසො හොති, උපනිශ්‍රය රහිත කෙණෙක් වේ. ඔහිතසොතො ඔසවන ලද (ඇසීම පිණිස තබනලද) කන් ඇත්තේ; සඋපනිසොහොති, උපනිශ්‍රය සහිත කෙණෙක් වේ; සො, හෙතෙම; සඋපනිසො සමානො, උපනිශ්‍රය (ප්‍රත්‍යය) සහිතයෙක් වූයේම; එකංධම්මං, එක් කුශල ධර්මයක් (හෙවත්) ආර්‍ය්‍ය මාර්ග සඞ්ඛ්‍යාත එක්ධර්මයක්; අභිජානාති, විශෙෂයෙන් දැනගණී; එකං ධම්මං, දුක්ඛසත්‍යය සඞ්ඛ්‍යාතවූ එක්ධර්මයක්; පරිජානාති, තීරණ පරිඥාවෙන් දැනගණී; එකං ධම්මං, සර්වාකුශල සඞ්ඛ්‍යාතවූ එක් ධර්මයක්; පජහති, දුරුකෙරෙයි; එකංධම්මං, අර්හත් ඵලසඞ්ඛ්‍යාතවූ එක්ධර්මයක්; සච්ඡිකරොති, ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි; සො, හෙතෙම; එකංධම්මං; අර්හත්මාර්ග සඞ්ඛ්‍යාතවූ එක් ධර්මයක්; අභිජානන්තො; වෙසෙසින් දන්නේ; -පෙ- එකංධම්මං අර්හත්ඵල සංඛ්‍යාතවූ එක්ධර්මයක් (හෙවත්) නිර්වාණ සඞ්ඛ්‍යාතවූ එක්ධර්මයක්; සච්ඡිකරොන්තො, පසක් කරන්නේ; සම්මා, මනා හේතු ක්‍රමයෙන්; විමුත්තිං, අර්හත් ඵලවිමුක්තිය; ඵුසති, ඥානස්පර්ශයෙන් ස්පර්ශ කෙරෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යදිදං, යම් මේ; අනුපාදා, උපාදානග්‍රහණය නොකිරීමෙන් (චතුර්විධ උපාදානයන්ගෙන්; චිත්තස්ස චිත්තයාගේ; විමොක්ඛො, අර්හත්ඵල විමොක්ෂය වේද (හෙවත්) අර්හත් ඵලයට පැමිණීමෙන් කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදීමවේද; කථා, කථාතොමෝ; එතදත්ථා, මේම අර්ථකොට ඇත්තී වේ; මන්තනා, මන්තනා තොමෝ; එතදත්ථා, මේ අර්හත්ඵල විමුක්තිය ප්‍රයොජනයකොට ඇත්තීය; උපනිසා, උපනිශ්‍රයතොමෝ; එතදත්ථා

එකං ධම්මං සච්ඡිකරෙනෙතා එකං ධම්මං සම්මාවිමුත්තිං ඵුසති, එතදත්‍ථා භික්ඛවෙ කථා, එතදත්‍ථා මන්තනා, එතදත්‍ථා උපනිසා, එතදත්‍ථං සොතාවධානං යදිදං අනුපාදා චිත්තස්ස විමොක්ඛොති.

1. යෙ විරුද්ධා සල්ලපන්ති විනිවිට්ඨා සමුස්සිතා,
අනරිය ගුණ මාසජ්ජ අඤ්ඤමඤ්ඤ විවරෙසිනො.

2. දුබ්භාසිතං වික්ඛලිතං සම්පමොහං පරාජයං,
අඤ්ඤමඤ්ඤස්සාභිනන්දන්ති තදරියො කථනාචරෙ.

3. සචෙ චස්ස කථාකාමො කාලමඤ්ඤාය පණ්ඩිතො,
ධම්මට්ඨපටිසංයුත්තා යා අරියචරිතා කථා.

4. තං කථං කථයෙ ධීරො අවිරුද්ධො අනුස්සිතො,
අනුපාදින්නෙන මනසා අපලාසො අසාහසො.

මේම ප්‍රයොජනයකොට ඇත්තීවේ; සොතාවධානං, ශ්‍රොත්‍රාවධානය (හෙවත්) ඇසීමට කන්යොමු කිරීම; එතදත්‍ථං ඉති, මේම ප්‍රයොජන කොට ඇත්තේයයි වදාළේය.

1. විරාද්ධා, (විරොධ සඞ්ඛ්‍යාත කොපයෙන්) විරුද්ධවූ; විනිවිට්ඨා, අභිනිවිෂ්ටවූ (හෙවත්) විරොධභාවානු ප්‍රවිෂ්ටවූ; සමුස්සිතා; මාන වශයෙන් ඔසවන ලද්දාවූ; යෙ, යමෙක් තුමූ; අනරිය ගුණ මාසජ්ජ, අනාර්‍ය්‍ය ගුණ කථාවට පැමිණ (අනාර්‍ය්‍ය ගුණය ගටා); සල්ලපන්ති, කථා කෙරෙද්ද; (ඔවුහු) අඤ්ඤමඤ්ඤ විවරෙසිනො, ඔවු නොවුන් ගේ සිදුරු සොයන්නාහු;

2. අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, ඔවු නොවුන්ගේ; දුබ්භාසිතං, දුර්භාෂිතය වද; වික්ඛලිතං, සවල්පමාත්‍රවූ මුවදෙස් කැළුමටද (පැකුලුම් දෙස වද); සම්පමොහං; සම්ප්‍රමොහයටද; (මුලාවටද); පරාජයං, පැරදීමටද; අභිනන්දන්ති, සතුටුවෙත්. අරියො, ආර්‍ය්‍යතෙම; තං කථං, ඒ කථාව; න ආචරෙ, නොකියන්නේය.

3. සචෙ ච, ඉදිනුත්; පණ්ඩිතො, පණ්ඩිතතෙම; කාලමඤ්ඤාය, කල්දැන; කථාකාමො අස්ස, කථාකරණු කැමති වන්නේද; ධම්මට්ඨ පටිසංයුත්තා, ධර්මාර්‍ථ ප්‍රතිසංයුක්තවූ; අරිය චරිතා, ආර්‍ය්‍යචරිතවූ; යාකථා, යම් කථාවක් වන්නීද;

4. අවිරුද්ධො, විරොධ සඞ්ඛ්‍යාත කොපයෙන් විරුද්ධනොවූ; අනුස්සිතො, (මාන වශයෙන්) නො ඔසවන ලද්දාවූ; අපලාසො, යුගග්‍රාහරහිතවූ; අසහාසො, (රාග ද්වෙෂ මොහ සාහසිකයෙන්) සාහසිකනොවූ; ධීරො, පණ්ඩිතතෙම; අනුපාදින්නෙන මනසා, උඩගුනොවූ සිතින්; තං කථං, ඒ කථාව; කථයෙ, කියන්නේය.

5. අනුසූයායමානො සො සම්මදඤ්ඤාය භාසති,
සුභාසිතං අනුමොදෙය්‍ය දුබ්භඨෙ නාවසාදයෙ.

6. උපාරම්භං න සික්ඛෙය්‍ය ඛලිතඤ්ච න ගාහයෙ,
නාභිහාරෙ නාභිමද්දෙ න වාචං පයුතං භණෙ.

7. අඤ්ඤාතත්ථං පසාදත්ථං සතං වෙ හොති මන්තනා,
එවං ඛො අරියා මන්තෙන්ති එසා අරියාන මන්තනා
එතදඤ්ඤාය මෙධාවී න සමුස්සෙය්‍ය මන්තයෙති.

10. සචෙ භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං පුච්ඡෙය්‍යුං තයො මෙ ආවුසො ධම්මා, කතමෙ තයො, රාගො දොසො මොහො, ඉමෙ ඛො ආවුසො තයො ධම්මා, ඉමෙසං ආවුසො තිණ්ණං

---

5. අනුසූයායමානො, ඊර්ෂ්‍යා නොකරන්නාවූ; සො, හෙතෙම; සම්මදඤ්ඤාය, මොනවට දැන; භාසති, කියයි; සුභාසිතං, සුභාෂිතය (යහපත් වචනය); අනුමොදෙය්‍ය, අනුමෝදන් වන්නේය; දුබ්භඨෙ, දුර්භාෂිතයෙහි; (නොමනා තෙපුලෙහි) නාවසාදයෙ, නො ගැලෙන්නේය.

6. උපාරම්භං, (එකටෙක කිරීම ලක්ෂණකොට ඇති) උපාරම්භයෙහි; නසික්ඛෙය්‍ය, නොහික්මෙන්නේය; ඛලිතං, ස්වල්පමාත්‍ර මුඛදෝෂයද (වදන් පැකිලීමද); නගාහයෙ, (මේ තාගේ දෝෂයයි) නොගන්නේය; නාභිහරෙ, අවත්ථරණය නොකරන්නේය; හෙවත් යටපත් නොකරන්නේය; නාභිමද්දෙ, නොමඩින්නේය; පයුතං, සත්‍යාලීක ප්‍රතිසංයුක්තවූ (සැබෑ බොරු දෙකින් යුක්තවූ) වචං, වචනය; නභණෙ නොකියන්නේය.

7. වෙ, එකාන්තයෙන්; සතං, සත්පුරුෂයන්ගේ; මන්තනා, කථා තොමෝ; අඤ්ඤාතත්ථං, දැනගැණීම පිණිසද පසාදත්ථං, ප්‍රසාදජනනය පිණිසද; හොති, වේ. එවං ඛො, මෙසේ වනාහි; අරියා ආර්‍ය්‍යයෝ; මන්තෙන්ති, කථාකෙරෙත්; එසා; මේ තොමෝ; අරියානං, ආර්‍ය්‍යයන්ගේ; මන්තනා, කථනය වන්නීය, මෙධාවී, ප්‍රාඥ තෙම; එතං, මෙය; අඤ්ඤාය, දැන; නසමුස්සෙය්‍ය, මානයෙන් උස්නොව (උඩඟුනොව); මන්තයෙ ඉති කථා කරන්නේයයි වදාළේය.

10. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සචෙ, ඉදින්; අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා, අන්‍යතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ; එවං, මෙසේ; පුච්ඡෙය්‍යුං, විචාරන්නාහු නම්; (කෙසේද) ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉමෙතයො ධම්මා; මේ ධර්මයෝ තුන්දෙනෙක්වෙත්; -පෙ- අවුසො, ඇවැත්නි;

ධම්මානං කො විසෙසො කො අධිප්පායො කිං නානාකරණන්ති, එවං පුට්ඨා තුම්හෙ භික්ඛවෙ තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං කින්ති බ්‍යාකරෙය්‍යාථාති, භගවම්මූලකා නො භන්තෙ ධම්මා භගවන්නෙත්තිකා භගවම්පටිසරණා, සාධු වත භන්තෙ භගවන්තඤ්ඤෙව පටිභාතු එතස්ස භාසිතස්ස අත්ථො භගවතො සුත්වා භික්ඛූ ධාරෙස්සන්තීති, තෙනහි භික්ඛවෙ සුණාථ -පෙ- භගවා එතදවොච, සචෙ භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං පුච්ඡෙය්‍යුං තයොමෙ ආවුසො ධම්මා, කතමෙ තයො? රාගො දොසො මොහො, ඉමෙ ඛො ආවුසො තයො ධම්මා, ඉමෙසං ආවුසො තිණ්ණං ධම්මානං කො විසෙසො කො අධිප්පායො කිං නානාකරණන්ති, එවං පුට්ඨා තුම්හෙ භික්ඛවෙ තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාථ, රාගො ඛො ආවුසො අප්පසාවජ්ජො දන්ධවිරාගී, දොසො මහාසාවජ්ජො ඛිප්පවිරාගී, මොහො මහාසාවජ්ජො දන්ධවිරාගීති, කො පනාවුසො හෙතු කො පච්චයො යෙන අනුප්පන්නො වා රාගො උප්පජ්ජති උප්පන්නො වා රාගො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තතීති, සුභනිමිත්තන්තිස්ස වචනීයං, තස්ස සුභනිමිත්තං අයොනිසො මනසිකරොතො අනුප්පන්නො චෙව රාගො උප්පජ්ජති උප්පන්නො ච රාගො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තති, අයං ඛො ආවුසො හෙතු අයං පච්චයො යෙන අනුප්පන්නො වා රාගො

ඉමෙසං තිණ්ණංධම්මානං, මේ ත්‍රිවිධ ධර්මයන්ගේ; (හෙවත්) මේ ධර්මත්‍රය සම්බන්ධවූ; විසෙසො, වෙනස; කො, කවරේද, කො අධිප්පායො, අධිප්‍රාය කවරේද; නානාකරණං, පෘථක්කරණය (හෙවත්) විශෙෂස්වභාවය කවරේදැයි කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං පුට්ඨා, මෙසේ පිළිවිස්නා ලදුවූ; තුම්හෙ, තෙපි; තෙසංඅඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං, ඒ අන්‍යතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ට, කිං ඉති, කුමක්යයි; බ්‍යාකරෙය්‍යාථ ඉති, ප්‍රකාශ කරන්නහුදැයි; (විචාළේය) භන්තෙ, ස්වාමීන්වහන්ස; නො, අපගේ; ධම්මා, ධර්මයෝ; භගවංමූලකා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුල්කොට ඇත්තාහ; භගවංනෙත්තිකා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නෙතෘකොට ඇත්තාහ. (යථාස්වභාව ධර්මයන් වෙත වෙතම නම්ගෙණ දක්වා හික්මවන බැවිනි); භගවං පටිසරණා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිසරණ කොට ඇත්තාහුය; භන්තෙ, ස්වාමීනි; වත, ඒකාන්තයෙන්; එතස්සභාසිතස්ස, මේ භාෂිතයාගේ; අත්ථො, අර්ථය තෙම; භගවන්තඤ්ඤෙව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේටම; පටිභාතු. වැටහේවා; සාධු, ඒ මැනවි; -පෙ- භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගෙන්; සුත්වා, අසා; භික්ඛූ, භික්ෂූහු තුමූ; ධාරෙස්සන්තීති, දරන්

උප්පජ්ජති උප්පන්නො වා රාගො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තතීති, කො පනාවුසො හෙතු කො පච්චයො යෙන අනුප්පන්නො වා දොසො උප්පජ්ජති උප්පන්නො වා දොසො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තතීති, පටිඝනිමිත්තන්තිස්ස වචනීයං, තස්ස පටිඝනිමිත්තං අයොනිසො මනසිකරොතො අනුප්පන්නො චෙව දොසො උප්පජ්ජති උප්පන්නො ච දොසො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තති, අයං ඛො ආවුසො හෙතු අයං පච්චයො යෙන අනුප්පන්නො වා දොසො උප්පජ්ජති උප්පන්නො වා දොසො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තතීති, කො පනාවුසො හෙතු කො පච්චයො යෙන අනුප්පන්නො වා මොහො උප්පජ්ජති උප්පන්නො වා මොහො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තතීති, අයොනිසොමනසිකාරොතිස්ස වචනීයො, තස්ස අයොනිසො මනසිකරොතො අනුප්පන්නොචෙව මොහො උප්පජ්ජති උප්පන්නො ච මොහො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තති, අයං ඛො ආවුසො හෙතු අයං පච්චයො යෙන අනුප්පන්නො වා මොහො උප්පජ්ජති උප්පන්නොවා මෙහො භිය්‍යොභාවාය වෙපුල්ලාය සංවත්තතීති, කො පනාවුසොහෙතු කො පච්චයො යෙන අනුප්පන්නො වා රාගො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො වා රාගො පහීයතීති, අසුභනිමිත්තන්තිස්ස වචනීයං තස්ස අසුභ නිමිත්තං යොනිසො මනසිකරොතො අනුප්පන්නො චෙව රාගො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො ච රාගො පහීයති, අයං ඛො ආවුසො හෙතු අයං පච්චයො

නාහුයයි; (සැළකලාහුය) -පෙ- එවං, මෙසේ; ව්‍යාකරෙය්‍යාථ, ප්‍රකාශ කරන්නාහුය; (කෙසේද?) ආවුසො, ඇවැත්නි; රාගොඛො, රාගය වනාහි; අප්පසාවජ්ජො, ස්වල්පදොෂ සහිතය; දන්ධවිරාගී, වහා නොමිදෙන සුලුය (හෙවත්) දෙතුන් භවාන්තරයක් ගොස්ද පහ නොවන ස්වභාව ඇත්තේය; දොසො, ද්වෙෂය තෙම; මහාසාවජ්ජො, මහාසාවද්‍යය (හෙවත්) මහාදොෂය; ඛිප්පවිරාගී, වහා විරජ්ජන ස්වභාව ඇත්තේය (හෙවත්) වහාපහවන සුලුය; මොහො, මොහය තෙම; මහාසාවජ්ජො, මහාසාවද්‍යය (හෙවත්) මහත්වූ දොස් සහිතය; දන්ධවිරාගී, හෙමින් පහවන සුලුය (හෙවත්) දෙතුන් භවාන්තරයක් ගොස් ද පහ නොවන ස්වභාව ඇත්තේය. ආවුසො, ඇවැත්නි; යෙන, යමක් හේතු කොට ගෙණ, අනුප්පන්නොවා, නූපන්නාවූ හෝ; රාගො, රාගය තෙම; උප්පජ්ජති, උපදීද; උප්පන්නොවා, උපන්නාවූ හෝ; රාගො, රාගය තෙම; භිය්‍යොභාවාය, බහුලභාවය පිණිස; වෙපුල්ලාය, විපුල භාවය පිණිස; සංවත්තති, පවතීද; කොපන හෙතු, ඊට හේතු කවරේද;

යෙන අනුප්පන්නො වා රාගො නුප්පජ්ජති උප්පන්නොවා රාගො පහීයතීති, කො පනා වුසො හෙතු කො පච්චයො යෙන අනුප්පන්නො වා දොසො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො වා දොසො පහීයතීති මෙත්තා චෙතො විමුත්තීතිස්ස වචනීයං, තස්ස මෙත්තං චෙතො විමුත්තිං යොනි සො මනසිකරොතො අනුප්පන්නො චෙව දොසො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො ච දොසො පහීයති, අයං ඛො ආවුසො හෙතු අයං පච්චයො යෙන අනුප්පන්නො වා දොසො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො වා දොසො පහීයතීති, කො පනාවුසො හෙතු කො පච්චයො යෙන අනුප්පන්නො වා මොහො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො වා මොහො පහීයතීති, යොනිසො මනසිකාරොතිස්ස වචනීයං, තස්ස යොනිසො මනසිකරොතො අනුප්පන්නො චෙව මොහො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො ච මොහො පහීයති, අයං ඛො ආවුසො හෙතු අයං පච්චයො යෙන අනුප්පන්නො වා මොහො නුප්පජ්ජති උප්පන්නො වා මොහො පහීයතීති.

10. තීණිමානි භික්ඛවෙ අකුසල මූලානි, කතමානි තීණි, ලොභො අකුසල මූලං, දොසො අකුසලමූලං, මොහො අකුසලමූලං, යදපි භික්ඛවෙ ලොභො තදපි අකුසලං, යදපි ලුද්ධො අභිසංඛරොති කායෙන වාචා මනසා තදපි අකුසලං, යදපි ලුද්ධො ලොභෙන

කොපච්චයො ඉති, ඊට ප්‍රත්‍යය කවරේදැයි; අස්ස, ඊට; සුභ නිමිත්තනති, ශුභාරම්මණයයි; වචනීයං, කියයුතු වන්නේය; සුභ නිමිත්තං, ශුභාරම්මණය; අයොනිසො, අනුවතින් (හෙවත්) ශුභ සාරාදි වශයෙන්; මනසිකරොතො, මෙනෙහි කරන්නාවූ; තස්ස, ඔහට; –පෙ– පටිඝ නිමිත්තං, ක්‍රොධාරම්මණයයි; වචනීයං, කිය යුතු; –පෙ– මොහො, මොහය තෙම; පහීයතීති, ප්‍රහීණවන්නේයයි වදාළේය. (මෙහි සෙසු අරුත් සුගම බැවින් නොලිවෙමු.)

10. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අකුසලමූලානි, අකුශලමූලයෝ; ඉමානිතීණි, මේ තුන්දෙනෙක් වෙත්; –ලොභො, ලොභයතෙම; අකුසල මූලං, අකුශල මූලයෙකි; දොසො වේෂයතෙම; අකුසල මූලං, අකුසල් මූලකි; මොහො, මොහයතෙම; අකුසලමූලං, අකුශල මූලයෙකි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, යං, යම්බදුව්; ලොභො අපි, ලොභයකුත් වේද; තං අපි, හෙද; අකුසලං, අකුසල් වේ; ලුද්ධො, ලොභී තැනැත්තේ, යදපි, යමකුත්; කායෙන, කායද්වාරයෙන්ද; වාචා, වාග්ද්වාරයෙන්ද; මනසා, සිතින්ද; අභිසංඛරොති, රැස්

අභිභූතො පරියාදින්න චිත්තො පරස්ස අසතා දුක්ඛං උපදහති වධෙන වා බන්ධනෙන වා ජානියා වා ගරහාය වා පබ්බාජනාය වා බලවම්හි බලත්ථො ඉති, තදපි අකුසලං ඉතිස්ස මේ ලොභජා ලොභනිදානා ලොභසමුදයා ලොභපච්චයා අනෙකෙ පාපකා, අකුසලා ධම්මා සම්භවන්ති, යදපි භික්ඛවෙ දොසො තදපි අකුසලං, යදපි දුට්ඨො අභිසංඛරොති කායෙන වාචා මනසා තදපි අකුසලං, යදපි දුට්ඨො දොසෙන අභිභූතො පරියාදින්න චිත්තො පරස්ස අසතා දුක්ඛං උපදහති වධෙන වා බන්ධනෙන වා ජානියා වා ගරහාය වා පබ්බාජනාය වා බලවම්හි බලත්ථො ඉති, තදපි අකුසලං, ඉතිස්ස මේ දොසජා දොසනිදානා දොස සමුදයා දොස පච්චයා අනෙකෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා සම්භවන්ති, යදපි භික්ඛවෙ මොහො තදපි අකුසලං, යදපි මූළ්හො අභිසංඛරොති කායෙන වාචා මනසා, තදපි අකුසලං, යදපි මූළ්හො මොහෙන අභිභූතො පරියාදින්න චිත්තො පරස්ස අසතා දුක්ඛං උපදහති වධෙන වා බන්ධනෙන වා ජානියා වා ගරහාය වා පබ්බාජනාය වා බලවම්හි බලත්ථො ඉති, තදපි අකුසලං, ඉතිස්ස මෙ මොහජා මොහ නිදානා මොහ සමුදයා මොහපච්චයා අනෙකෙ පාපකා, අකුසලා ධම්මා සම්භවන්ති; එවරූපො චායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො වුච්චති අකාලවාදීතිපි අභූතවාදීතිපි අනත්ථවාදීතිපි අධම්ම

කෙරේද; තංඅපි, හෙද; අකුසලං, අකුශලය වේ. ලුද්ධො, ලොභී තෙමේ; ලොභෙන, ලොභය විසින්; අභිභූතො, මඩනා ලද්දේ; පරියාදින්නචිත්තො, යටත්කොට ගන්නාලද සිත්ඇත්තේ; පරස්ස, මෙරමාහට; අසතා, අසත්‍යයෙන් (හෙවත්) අවිද්‍යමානවූවකින්; (එනම්) බලවම්හි, මමබලවතෙක් වෙමි; බලත්ථො, බලය ප්‍රයොජන කොට ඇත්තෙක්වෙමියි; ඉති, මෙසේ; වධෙනවා, වධකිරීමෙන් හෝ; බන්ධනෙනවා, බන්ධනයකින් හෝ; ජානියාවා, වස්තුහානිය කින් හෝ; ගරහායවා ගැරහීමකින් හෝ; පබ්බාජනායවා, රටින් නෙරපීමකින් හෝ; යන යමකින්) යං අපිදුක්ඛං, යම් දුකකුත්; උපදහති, උප දවාද, තදපි, හෙද; අකුසලං, අකුසල්වේ; ඉති, මෙසේ; අස්ස ඕහට; ලොභජා ලොභයෙන් ජනිතවූ, ලොභනිදානා, ලොභය කාරුණුකොට ඇත්තාවූ; ලොභසමුදයා, ලොභය සමුත් භූතකොට (හටගැණීමේ හේතුවකොට) ඇත්තාවූ; ලොභපච්චයා, ලොභය ප්‍රත්‍යයකොට ඇත්තාවූ; පාපකා, ලාමකවූ; අනෙකෙ, නන් වැදෑරුම්වූ; අකුසලා ධම්මා, අකුශලධර්මයෝ; සම්භවන්ති, හටගනිත් භික්ඛවෙ මහණෙනි; දුට්ඨො, වෙෂයෙන් දූෂිතවූයේ; යදපි, යම කුත්; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවරූපොච, මෙබඳුවූද; අයං

අධම්මවාදීතිපි අවිනයවාදීතිපීති, තස්මා වායං භික්ඛවෙ එවරූපො පුග්ගලො වුච්චති අකාලවාදීතිපි අභූතවාදීතිපි අනත්ථවාදීතිපි අධම්මවාදීතිපි අවිනය වාදීතිපි, යථා හයං භික්ඛවෙ පුග්ගලො පරස්ස අසතා දුක්ඛං උපදහති වධෙන වා බන්ධනෙන වා ජානියා වා ගරහාය වා පබ්බාජනාය වා බලවම්හි බලත්ථො ඉතිපි, භූතෙන ඛො පන වුච්චමානො අවජානාති නො පටිජානාති, අභූතෙන වුච්චමානො න ආතප්පං කරොති තස්ස නිබ්බෙඨනාය ඉතිපෙතං අතච්ඡං ඉතිපෙතං අභූතන්ති, තස්මා එවරූපො පුග්ගලො වුච්චති අකාලවාදීතිපි අභූතවාදීතිපි අනත්ථවාදීතිපි අධම්මවාදීතිපි අවිනයවාදීතිපි, එවරූපො භික්ඛවෙ පුග්ගලො ලොභජෙහි පාපකෙහි අකුසලෙහි ධම්මෙහි අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො දිට්ඨෙවෙව ධම්මෙ දුක්ඛං විහරති සවිඝාතං සඋපායාසං සපරිළාහං, කායස්සච භෙදා පරම්මරණා දුග්ගති පාටිකඞ්ඛා, දොසජෙහි-මොහජෙහි පාපකෙහි අකුසලෙහි ධම්මෙහි අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො දිට්ඨෙ වෙව ධම්මෙ දුක්ඛං විහරති සවිඝාතං සඋපායාසං සපරිළාහං, කායස්ස ච භෙදා පරම්මරණා දුග්ගති පාටිකඞ්ඛා, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ සාලො වා ධවො වා,

---

පුග්ගලො, මේ පුද්ගලතෙම; අකාලවාදීතිපි, නො කල්හි කියන සුලුයයිද; අභූතවාදීතිපි, අභූතයක් (නුවූවක්) කියන සුලුයයිද; අනත්ථවාදීතිපි, අනර්ථයක් කියන සුලුයයිද; අධම්මවාදීතිපි, අධර්මයක් කියන සුලුයයිද; අවිනයවාදීතිපි, විනය නොවූවක් කියන සුලුයයිද; වුච්චති, කියනු ලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යථාහි, යම්සේ වනාහි; අයං පුග්ගලො, මේ පුද්ගල තෙම; පරස්ස, මෙරමාහට -පෙ- හූතෙන, නොවූවකින්; වුච්චමානො ඛො පන, කියනු ලබන්නේ වනාහි; අවජානාති, අවඥකෙරේද (හෙවත්) නින්දා කෙරේද; නොපටිජානාති, ප්‍රතිඥා නො කෙරේද; අභූතෙන, අභූතයෙන් (නොවූවෙන්) වුච්චමානො, කියනු ලබන්නේ; එතං, මෙය; ඉතිපි, මේ කාරණයෙනුත්; අතච්ඡං, හිස් නොවන්නේය; ඉතිපි, මේ කාරණයෙනුත්; එතං, මෙය; අභූතං ඉති, අභූතයයි; තස්සනිබ්බෙඨනාය, ඒ අභූතය නිශ්ඨනය කිරීම පිණිස (ඒබොරු වේ වෙලුම් හැරීම පිණිස); න ආතප්පංකරොති, වීර්‍ය නොකෙරේද; -පෙ- ලොභජෙහි, ලෝභයෙන් හටගත්තාවූ; -පෙ- දිට්ඨෙවෙව, ධම්මෙ, ඉහාත්මභාවයෙහිම; සවිඝාතං, විඝාතසහිතව; (වෙහෙස සහිතව) සඋපායාසං, දැඩි ආයාස සහිතව; සපරිලාහං, හාත් පස දැවිලි සහිතව; දුක්ඛං දුකසේ; විහරති, වාසයකෙරේ; කායස්සවභෙදා, කායභෙදයෙන්ද; පරම්මරණා, මරණින් මත්තෙහි;

එන්දනො වා තීහි මාලුවාලතාහි උඬසෙනා පරියොනඩො අනයං ආපජ්ජති ව්‍යසනං ආපජ්ජති අනයව්‍යසනං ආපජ්ජති, එවමෙව බො භික්ඛවෙ එවරූපො පුග්ගලො ලොභජෙහි පාපකෙහි අකුසලෙහි ධම්මෙහි අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො දිට්ඨෙ චෙව ධම්මෙ දුක්ඛං විහරති සවිඝාතං සඋපායාසං සපරිලාහං කායස්ස ච හෙද පරම්මරණා දුග්ගති පාටිකඞ්ඛා, දොසජෙහි -පෙ- මොහජෙහි පාපකෙහි අකුසලෙහි ධම්මෙහි අභිභූතො පරියාදින්න චිත්තො දිට්ඨෙ චෙව ධම්මෙ දුක්ඛං විහරති සවිඝාතං සඋපායාසං සපරිලාහං; කායස්ස ච හෙද පරම්මරණා දුග්ගති පාටිකඞ්ඛා, ඉමානි බො භික්ඛවෙ තීණි අකුසල මූලානීති.

11. තීණිමානි භික්ඛවෙ කුසලමූලානි, කතමානි තීණි, අලොභො කුසලමූලං අදොසො කුසලමූලං අමොහො කුසලමූලං; යදපි භික්ඛවෙ අලොභො තදපි කුසලං, යදපි අලුද්ධො අභිසංඛරොති කායෙන වාචා මනසා තදපි කුසලං, යදපි අලුද්ධො ලොභෙන අනභිභූතො අපරියාදින්නචිත්තො න පරස්ස අසතා දුක්ඛං උපදහති වධෙන වා බන්ධනෙන වා ජානියා වා ගරහාය වා පබ්බාජනාය වා බලවම්හි බලත්ථො ඉතිපි, තදපි කුසලං, ඉතිස්සමෙ අලොභජා අලොභනිදානා අලොභ සමුදයා අලොභපච්චයා අනෙකෙ කුසලා ධම්මා සම්භවන්ති, යදපි භික්ඛවෙ අදොසො තදපි කුසලං යදපි අදුට්ඨො අභිසංඛරොති කායෙන වාචා මනසා තදපි කුසලං,

---

දුග්ගති, නිරයාදි දුගතිය; පාටිකඞ්ඛා, කැමති විය යුතුයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; සාලොවා, සල් රුකක් හෝ; ධවොවා, දව රුකක් හෝ; එන්දනොවා, කොලොම් රුකක් හෝ; තීහිමාලුවාලතාහි, මාලුවා ලතාවන් තිදෙනෙක් විසින්; උඬසෙනා, උඩට (මස්තකයට) නඟින ලද්දේ, පරියොනඩො, හාත්පස වැලඳ ගන්නාලද්දේ; අනයං, නොවැඩීමට; ආපජ්ජති, පැමිණේ ද; ව්‍යසනං, විනාශයට; ආපජ්ජති, පැමිණේද; අනයබ්‍යසනං අනභිවෘඩියට හා විනාශයට පැමිණේද; -පෙ- අකුසල මූලානීති, අකුසල් මුල්වෙත්යැයි වදළේය.

11. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානිතීණි කුසලමූලානි, මේ කුශල මූලයෝ තිදෙනෙක් වෙත්; -අලොභො, ලොභ විරහිත භාවය තෙම (ලොභය නැති බව); කුසලමූලං, කුසලයට මූලවේ; අදොසො, අද්වේෂය තෙම; (ද්වේෂය නැතිබව) කුසලමූලං, කුශලමූලයෙකි; අමොහො, මොහ විරහිත භාවයතෙම; කුසල මූලං, කුසල් මූලකි; භික්ඛවෙ,මහණෙනි; යදපි,යම්බඳුවූද; අලොභො,ලොභවිරහිතභාවයක්(ලොභය නැති බවක්)වේද; තං අපි, හෙද; කුසලං කුශලය වේ; අලුද්ධො, අලොභීතෙමේ; කායෙන කායින්ද; වාචා, වචනයෙන්ද

යදපි අලුද්ධො දෙසෙන අනභිභූතො අපරියාදින්නචිත්තො න පරස්ස අසතා දුක්ඛං උපදහති වධෙන වා බන්ධනෙන වා ජානියා වා ගරහාය වා පබ්බාජනාය වා බලවම්හි බලත්ථො ඉතිපි, තදපි කුසලං; ඉතිස්සමෙ අදොසජා අදොසනිදානා අදොස සමුදයා අදොසප්පච්චයා අනෙකෙ කුසලා ධම්මා සම්භවන්ති; යදපි භික්ඛවෙ අමොහො තදපි කුසලං, යදපි අමූළ්හො අභිසංඛරොති කායෙන වාචා මනසා, තදපි කුසලං, යදපි අමූළ්හො මොහෙන අනභිභූතො අපරියාදින්නචිත්තො න පරස්ස අසතා දුක්ඛං උපදහති වධෙන වා බන්ධනෙන වා ජානියා වා ගරහාය වා පබ්බාජනාය වා බලවම්හි බලත්ථො ඉතිපි, තදපි කුසලං, ඉතිස්සමෙ අමොහජා අමොහ නිදානා අමොහ සමුදයා අමොහප්පච්චයා අනෙකෙ කුසලා ධම්මා සම්භවන්ති; එවරූපො වායං භික්ඛවෙ පුග්ගලො වුච්චති කාලවාදීතිපි භූතවාදීතිපි අත්ථවාදීතිපි ධම්මවාදීතිපි විනයවාදීතිපි, කස්මා වායං භික්ඛවෙ එවරූපො පුග්ගලො වුච්චති කාලවාදීතිපි -පෙ- විනයවාදීතිපි, යථා හයං භික්ඛවෙ

මනසා, සිතින්ද; යනමෙයින්; යං අපි, යමකුත්; අභිසංඛරොති, රැස් කරයි ද; තං, අපි හෙද; කුසලං, කුසල්ය; යං, අපි, යම්හෙයකිනුන්; අලුද්ධො, අලෝභී පුද්ගලතෙමේ; ලොභෙන, ලොභය විසින්; අනභිභූතො, නොමඩින ලද සිත් ඇත්තේ; අපරියාදින්නචිත්තො, යටත් කොට නොගන්නාලද සිත්ඇත්තේ;–පෙ–භික්ඛවෙ, මහණෙනි;එවරූපොච, මෙබඳුවූද; අයංපුග්ගලො, මේ පුද්ගලතෙම; කාලවාදීතිපි, කාලවාදීයයිද(හෙවත්) කල්දැන කියනසුලුයයිද; භූතවාදීතිපි, වූවක් (ඇත්තක්) කියන සුලුයයිද; අත්ථවාදීතිපි, අර්ථයක් ප්‍රයොජනවූවක්) කියනසුලුයයිද;ධම්මවාදීතිපි, ධර්මය (දැහැමිකථාවක්) කියනසුලුයයිද; විනයවාදීතිපි, විනය කියනසුලුයයිද;(ධර්මවිනයානුකූලව කථාකරණ ස්වභාව ඇත්තේයයිද); වුච්චති, කියනුලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවරූපස්ස, මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තාවූ; පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාගේ; ලොභජා ලොභයෙන්ජනිතවූ; පාපකා, ලාමකවූ; අකුසලාධම්මා,අකුශල, ධර්මයෝ; පහීණා, ප්‍රහීණවූවාහු; උච්ඡින්නමූලා, සිඳිනලද මුල් ඇත්තාහු; තාලාවත්ථුකතා, තාලවස්තුකෘතවූවාහු [කරටිය කපනලද තල්ගසක්මෙන් කරණලද්දාහු] අනභාවකතා, නැවත නොවීම කරණලද්දාහු; ආයතිං, මත්තෙහි අනුප්පාදධම්මා, නූපදින සුලු වූවාහු; දිට්ඨෙවධම්මෙ, දිටුදැමියෙහි; අවිඝාතං, විඝාතරහිතව(කෙලෙස්විඩා නැතිව;) අනුපායාසං, දැඩිආයාස නැතිව; අපරිළාහං කෙලෙස් දැවිලි නැතිව; සුඛං,සැපසේ; විහරති,වෙසෙයි; දිට්ඨෙවධම්මෙ, දිටුදැමියෙහි

පුග්ගලො න පරස්ස අසතා දුක්ඛං උපදහති වධෙන වා බන්ධනෙන වා ජානියා වා ගරහාය වා පබ්බාජනාය වා බලවම්හි බලත්ථො ඉතිපි, භූතෙන ඛො පන වුච්චමානො පටිජානාති නො අවජානාති, අභූතෙන වුච්චමානො ආතප්පං කරොති තස්ස නිබ්බෙඨනාය ඉතිපෙතං අතච්ඡං ඉතිපෙතං අභූතන්ති, තස්මා එවරූපො පුග්ගලො වුච්චති කාලවාදීතිපි -පෙ- විනයවාදීතිපීති, එවරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස ලොභජා පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාද ධම්මා දිට්ඨෙව ධම්මෙ සුඛං විහරති අවිඝාතං අනුපායාසං අපරිළාහං දිට්ඨෙව ධම්මෙ පරිනිබ්බායති, දොසජා -පෙ- මොහජා පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා දිට්ඨෙව ධම්මෙ සුඛං විහරති

පරිනිබ්බායති, කෙලෙස්පිරිනිවෙයි -පෙ-අථ ඉක්බිති; පුරිසො, පුරුෂයෙක්තෙම; කුද්දාලපිටකං, උදැල්ලක් හා කූඩයක්; ආදාය, රැගෙණ ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේය, සො, හෙතෙම; තංමාලුවාලතං, ඒ මාලුවා වැල; මූලෙ, මුල්; ඡින්දෙය්‍ය, සිඳින්නේය (කපන්නේය); මූලෙ, මුල්; ඡෙත්වා, සිඳ; පලිඛණෙය්‍ය, හාත්පස හාරන්නේය; පලිඛණිත්වා, හාත්පස හාරා; මූලානි, මුල්; උද්ධරෙය්‍ය උදුරන්නේය; අන්තමසො, යටත් පිරිසෙයින්; උසීරනාලමත්තානිපි, සුවඳහොටමුල් පමණවූද (ඒ මුල්, උදුරන්නේය); සො, හෙතෙම; තංමාලුවාලතං, ඒ මාලුවා වැල; ඛණ්ඩාඛණ්ඩිකං, කඩ කඩකොට; ඡින්දෙය්‍ය, සිඳින්නේය; ඛණ්ඩාඛණ්ඩිකං, කෑලි කෑලිකොට; ඡෙත්වා, කපා; ඵාලෙය්‍ය පලන්නේය; ඵාලෙත්වා, පලා; සකලිකං සකලිකං කරෙය්‍ය, කෑබලි කෑබලි කරන්නේය; සකලිකං සකලිකං කරිත්වා, කෑබලි කෑබලිකොට ඉරා; වාතාතපෙ, අව්සුලඟෙහි; විසොසෙය්‍ය, වියලන්නේය; විසොසෙත්වා, වියලා; අග්ගිනා, ගින්නෙන්; දහෙය්‍ය, දවන්නේය; අග්ගිනාදහිත්වා, ගින්නෙන් දවා; මසිංකරෙය්‍ය, හලුකරන්නේය; මසිංකරිත්වා, හලුකොට; මහාවාතෙවා, මහපවනෙහි හෝ; ඔපුණෙය්‍ය, පිඹ හරින්නේය; සීඝසොතාය, තියුණු සැඩ පහර ඇති; නදියාවා, නදියෙහි (ගඟෙහි) හෝ; පවාහෙය්‍ය, පාකර හරින්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං අස්සු, මෙසේ ඇති කල්හි; සාමාලුවාලතා, ඒ මාලුවාලතා තොමෝ; උච්ඡින්නමූලා, උදුරණලද මුල්ඇත්තී; තාලාවත්ථුකතා, තාලාවස්තු කෘතවූවා; (අගකපන ලද තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද්දී); අනභාවකතා, අභාවප්‍රාප්තකරණ ලද්දී; ආයතිං, මත්තෙහි; අනුප්පාදධම්මා, නූපදනා ස්වභාව ඇතිවූවාවීද; -පෙ- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානිබොධීනි,

අවිඝාතං අනුපායාසං අපරිළාහං, දිට්ඨෙව ධම්මෙ පරිනිබ්බායති, සෙය්‍යථාපි. භික්ඛවෙ සාලො වා ධවො වා ඵන්දනො වා තීහි මාලුවා ලතාහි උද්ධස්තො පරියොනද්ධො අථ පුරිසො ආගච්ඡෙය්‍ය කුද්දාලපිටකං ආදාය සො තං මාලුවා ලතං මූලෙ ඡින්දෙය්‍ය මූලෙ ඡෙත්වා පලිඛණෙය්‍ය පලිඛණිත්වා මූලානි උද්ධරෙය්‍ය අන්තමසො උසීරනාළිමත්තානිපි සොතං මාලුවාලතං ඛණ්ඩාඛණ්ඩිකං ඡින්දෙය්‍ය ඛණ්ඩාඛණ්ඩිකං ඡෙත්වා ඵාලෙය්‍ය ඵාලෙත්වා සකලිකං සකලිකං කරෙය්‍ය සකලිකං සකලිකං කරිත්වා වාතාතපෙ විසොසෙය්‍ය වාතාතපෙ විසොසෙත්වා අග්ගිනා දහෙය්‍ය අග්ගිනා දහිත්වා මසිංකරෙය්‍ය මසිං කරිත්වාමහාවාතෙවා ඔපුණෙය්‍ය නදියා වා සීඝසොතාය පවාහෙය්‍ය එවමස්සුතා භික්ඛවෙ මාලුවාලතා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවංකතා ආයතිං අනුප්පාද ධම්මා එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ එවරූපස්ස පුග්ගලස්ස ලොභජා පපකා අකුසලාධම්මා පහීණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවංකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා දිට්ඨෙව ධම්මෙ සුඛං විහරති අවිඝාතං අනුපායාසං අපරිළාහං දිට්ඨෙව ධම්මෙ පරිනිබ්බායති දොසජා -පෙ- මොහජා පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීණා උච්ඡින්න මූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවංකතා ආයතිං අනුප්පාද ධම්මා දිට්ඨෙව ධම්මෙ සුඛං විහරති අවිඝාතං අනුපායාසං අපරිළාහං, දිට්ඨෙව ධම්මෙ පරිනිබ්බායති. ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීණි කුසලමූලානීති.

12. එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති පුබ්බාරාමෙ මිගාරමාතුපාසාදෙ, අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා තදහුපොසථෙ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො විසාඛං මිගාරමාතරං භගවා එතදවොච, හන්ද කුතො නු ත්වං විසාඛෙ ආගච්ඡසි දිවා දිවස්සාති, උපොසථාහං භන්තෙ අජ්ජ උපවසාමීති, තයො ඛොමෙ විසාඛෙ උපොසථා, කතමෙ තයො, ගොපාලකූපොසථො නිගණ්ඨූපොසථො අරියූපොසථො.

මේ තුන වනාහි; කුසලමූලානි, කුසල්මුල් වෙත්යයි වදාළේය.

12. එකංසමයං, එක්කාලයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවත්ථියං, සැවැත්නුවර සමීපයෙහිවූ; පුබ්බාරාමෙ, පූර්වාරාම නම්වූ; මිගාරමාතුපාසාදෙ, මිගාරමාතෘවූ විසාඛාවගේ ප්‍රාසාදයෙහි; විහරති, වැඩවාසය කරණසේක; අථඛො, එකල්හි වනාහි; මිගාරමාතා, මිගාරමාතෘවූ; විසාඛා, විසාඛා නම් උපාසිකාතොමෝ; තදහුපොසථෙ, එදවස් පැමිණි උපොෂිතයෙහි, (පසළොස්වක් පොහෝදිනයෙහි); භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙනුපසංකමි, එහි පැමිණියාය; -පෙ- මිගාරමාතරං, මිගාරමාතෘවූ; විසාඛං, විසාඛාඋපාසිකාවට; භගවා, භාග්‍යවත්තෙම; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක. විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; හන්ද කිමෙක්ද; ත්වං, තී (නුඹ); දිවාදිවස්ස, මධ්‍යාහ්න කාලයෙහි; කුතො නුආගච්ඡසීති, කුමක්කරන්නී හැසිරෙහිදැයි විචාළසේක. භන්තෙ, ස්වාමීනි; අහං, මම; අජ්ජ, අද; උපොසථං උපවසාමි, උපොසථයට

13. කථඤ්ච විසාඛෙ ගොපාලකූපොසථො හොති, සෙය්‍යථාපි විසාඛෙ ගොපාලකො සායණ්හසමයං සාමිකානං ගාවො නීයාතෙත්වා ඉති පටිසංචික්ඛති අජ්ජ ඛො ගාවො අමුකස්මිඤ්ච අමුකස්මිඤ්ච පදෙසෙ චරිංසු අමුකස්මිඤ්ච අමුකස්මිං ච පදෙසෙ පානීයානි අපංසු ස්වෙ දානි ගාවො අමුකස්මිඤ්ච අමුකස්මිංච පදෙසෙ චරිස්සන්ති අමුකස්මිඤ්ච අමුකස්මිඤ්ච පදෙසෙ පානීයානි පිවිස්සන්තීති, එව මෙව ඛො විසාඛෙ ඉධෙකච්චො උපොසථිකො ඉති පටිසංචික්ඛති අහං ඛ්වජ්ජ ඉදඤ්චිදඤ්ච ඛාදනීයං ඛාදිං ඉදඤ්චිදඤ්ච භොජනීයං භුඤ්ජිං ස්වෙ දානාහං ඉදඤ්චිදඤ්ච ඛාදනීයං ඛාදිස්සාමි ඉදඤ්චිදඤ්ච භොජනීයං භුඤ්ජිස්සාමීති, සො තෙන ලොභෙන අභිජ්ඣාසහගතෙන චෙතසා දිවසං අතිනාමෙති, එවං ඛො විසඛෙ ගොපාලකූපොසථො හොති; එවං උපවුත්ථො ඛො විසාඛෙ ගොපාලකූපොසථො න මහප්ඵලො හොති න මහානිසංසො න මහාජුතිකො න මහාවිප්ඵාරො

එලඹ වාසය කරමියි (පෙහෙවස් සමාදන්ව වෙසෙමියි) සැළකළාය; විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; තයො ඛො මෙ උපොසථා, උපෝසථ තුණක් වෙත්; කතමෙතයො; කවරතුණෙක්දයත්; ගොපාලක උපොසථො, ගොපාලක උපොසථය (හෙවත්) ගොපොල්ලන් හා උපමා කට හැකිවූ උපොසථය; නිගණ්ඨුපොසථො, නිගණ්ඨ උපොසථය (හෙවත්) නිවටුන් වසන පෙහෙවසය; අරියුපොසථො, ආය්‍යෝපෝසථය (හෙවත්) ආය්‍යීයන් වසන පෙහෙවසය යන තුණ යි;

13 විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; ගොපාකූපොසථො, ගොපාලක උපොසථය; කථඤ්චහොති, කෙසේවේද? විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; ගොපාලකො, ගොපල්තෙම; සායණ්හසමයං, සන්ධ්‍යාභාකාලයෙහි; සාමිකානං, හිමියන්ට; ගාවො, ගවයන්; නීයාතෙත්වා, පාවාදී; ඉතිපටිසංචික්ඛති, මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කෙරෙයි; අජ්ජඛො, අද වනාහි; ගාවො; ගවයෝ; අමුකස්මිංච අමුකස්මිංච පදෙසෙ, අසවල් අසවල් පෙදෙසෙහි; චරිංසු, හැසුරුණාහුය; අමුකස්මිංච අමුකස්මිංචපදෙසෙ, අසවල් අසවල් පෙදෙසෙහි, පානීයානි පැන්; අපංසු පානයකළාහුය; ඉදානි, දැන්; ස්වෙ, හෙට; -පෙ- චරිස්සන්තිහැසිරෙන්නාහුය;-පෙ-පිවිස්සන්තූති,බොන්නාහුයයිකියායි; විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි, එවං එවඛො, මෙපරිද්දෙන්ම වනාහි; ඉධ, මෙලොකයෙහි;එකච්චො උපොසථිකො, ඇතැම් උපෝසථිකයෙක්; ඉති, මෙසේ; පටිසංචික්ඛති, කල්පනා කරයි; අහං ඛො, මම වනාහි, අජ්ජ, අද, ඉදඤ්ච ඉදඤ්ච ඛාදනීයං, මේ මේ කෑයුතුදෑ; ඛාදිං, කෑයෙමි; ඉදඤ්චිදඤ්චභොජනීයං, මේ මේ බුදියයුතුදෑ; භුඤ්ජිං, අනුභව කෙළෙමි; ඉදානි දැන් ස්වෙ, හෙට; අහං, මම; ඉදඤ්චිදඤ්චඛාදනීයං, මේ මේ කෑයුතු දේ; ඛාදිස්සාමි, කන්නෙමි;-භුඤ්ජිස්සාමීති, අනුභව කරන්නෙමියි කියායි; සො, හෙතෙම තෙන ලොභෙන, ඒ ලොභයෙන්; අභිජ්ඣාසහගතෙනචෙතසා, අභිධ්‍යා (තෘෂ්ණා) සහගත චිත්තයෙන්; දිවසං, දවස; අතිනාමෙති, ඉක්මවයි; -විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; එවංඋපවුත්ථො, මෙසේ උපවාසය කරණලද්දවූ; ගොපාලක උපොසථොඛො, ගොපාලක උපොසථය වනාහි; නමහප්ඵලො හොති, මහාවිපාකඵල ඇත්තේ නොවෙයි; නමහානිසංසො; මහත්වූ අනුසස් ඇත්තේ නොවේ; නමහාජුතිකො, (විපාකාව

14. කථඤ්ච විසාඛෙ නිගණ්ඨුපොසථො හොති, අත්ථි විසාඛෙ නිගණ්ඨා නාම සමණජාතිකා, තෙ සාවකං එවං සමාදපෙන්ති එහි ත්වං අම්භො පුරිස යෙ පුරත්ථිමාය දිසාය පාණා පරංයොජනසතං තෙසු දණ්ඩං නික්ඛිපාහි යෙ පච්ඡිමාය දිසාය පාණා පරංයොජන සතං තෙසු දණ්ඩං නික්ඛිපාහි යෙ දක්ඛිණාය දිසාය පාණා පරං යොජන සතං තෙසු දණ්ඩං නික්ඛිපාහීති, ඉති එකච්චානං පාණානං අනුද්දයාය අනුකම්පාය සමාදපෙන්ති එකච්චානං පාණානං නානුද්දයාය නානුකම්පාය සමාදපෙන්ති, තෙ තදහුපොසථෙ සාවකං එවං සමාදපෙන්ති එහි ත්වං අම්භො පුරිස සබ්බවෙලානි නික්ඛිපිත්වා එවං වදෙහි නාහං ක්වචිනි කස්සචි කිඤ්චන තස්මිං නච මම ක්වචිනි කත්ථචි කිඤ්චනත්ථං නත්ථීති, ජානන්ති ඛො පනස්ස මාතාපිතරො අයං අම්හාකං පුත්තොති, සොපි ජානාති ඉමෙ මය්හං මාතාපිතරොති, ජානාති ඛො පනස්ස පුත්තදාරො අයං අම්හාකං භත්තාති, සොපි ජානාති අයං මය්හං පුත්තදාරොති, ජානන්ති ඛො පනස්ස දාසකම්ම කරපොරිසා අයං අම්හාකං අය්යොති, සොපි ජානාති ඉමෙ මය්හං දාසකම්මකරපොරිසාති, ඉති යස්මිං සමයෙ සච්චෙ සමාදපෙතබ්බා තස්මිං සමයෙ මුසාවාදෙ සමාදපෙන්ති ඉදමස්ස මුසාවාදස්මිං වදාමි, සො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන තෙ භොගෙ අදින්නඤ්ඤෙව පරිභුඤ්ජති ඉදමස්ස අදින්නාදානස්මිං වදාමි එවං ඛො විසාඛෙ නිගණ්ඨුපොසථො හොති; එවං උපවුත්ථො ඛො විසාඛෙ නිගණ්ඨුපොසථො න මහප්ඵලො හොති න මහානිසංසො න මහාජුතිකො න මහාවිප්ඵාරො.

භාස වශයෙන්) මහත්වූ අවභාස (බැබලීම්) ඇත්තේ නොවේ. නමහාවිප්ඵාරො, (විපාකවිස්ඵාර වශයෙන්) මහත්වූ පැතිරීම් ඇත්තේ නොවේයයි වදාළේය.

14. විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; කථඤ්ච, කෙසේ නම්; නිගණ්ඨුපොසථො, නිගණ්ඨඋපොසථය; හොති, වේද; විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; නිගණ්ඨානාම, නිගණ්ඨනම්වූ; සමණජාතිකා, ශ්‍රමණවර්ගීයක්; අත්ථි, ඇත්තේය, තෙ ඔව්හු; සාවකං, තමන්ගේ ශ්‍රාවකයා; එවං, මෙසේ සමාදපෙන්ති, සමාදන්කරවත්; අම්භොපුරිස, එම්බලපුරුෂය; එහි, මෙහි එව; පුරත්ථිමායදිසාය, පූර්වදිශාවෙහි; යොජනසතංපරං, යොදුන් සියයකින් මත්තෙහි; යෙපාණා, යම්ප්‍රාණීහු වෙද්ද; තෙසු ඔවුන් කෙරෙහි; දණ්ඩංනික්ඛිපාහි, දණ්ඩනික්ෂෙපනය කරව (හෙවත් බහා තබනලද දඬු ඇත්තෝ වෙව, —පෙ— ඉති, මෙසේ; එකච්චානංපාණානං, ඇතැම් ප්‍රාණීන්ට; අනුද්දයාය, අනුදයාව පිණිස; අනුකම්පාය අනුකම්පාව පිණිස, සමාදපෙන්ති සමාදන් කරවත්, එකච්චානංපාණානං, ඇතැම් ප්‍රාණීන්ට; නානුද්දයාය, දයාරක්ෂනභාවය පිණිස; නානුකම්පාය, අනුකම්පා අභාවය පිණිස; සමාදපෙන්ති, සමාදන් කරවත්—පෙ—අම්භොපුරිස, එම්බල පුරුෂය; එහි, මෙහි එව; ත්වං, තෝ; සබ්බවෙලානි, සියලු වස්ත්‍රයන්; නික්ඛිපිත්වා, බහා තබා, එවංවදෙහි, මෙසේ කියව; අහං, මම; ක්වචිනි, කිසි තැනෙක්හි; කස්සචි, අන්කිසිවෙකුට; නකිඤ්චන තස්මිං, පළිරොධ නොවෙමි (පළිබොධ ඇත්තෙක් නොවෙමි);

15. කථඤ්ච විසාඛෙ අරියූපොසථො හොති, උපක්කිලිට්ඨස්ස විසාඛෙ චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, ඉධ විසාඛෙ අරියසාවකො තථාගතං අනුස්සරති, ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවාති, තස්ස තථාගතං අනුස්සරතො චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති, සෙය්‍යථාපි විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස සීසස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස සීසස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති කක්කඤ්ච පටිච්ච මත්තිකඤ්ච පටිච්ච උදකඤ්ච පටිච්ච පුරිසස්ස ච තජ්ජං වායාමං පටිච්ච, එවං ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස සීසස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, එවමෙව ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, ඉධ විසාඛෙ අරියසාවකො තථාගතං අනුස්සරති, ඉතිපි

මම, මාගේ; කච්චි, (අභ්‍යන්තරයෙහි හෝ පිටත්හි) කිසි තැනෙක්හි; කත්ථචි, කිසියම් දෙයෙක්හි (හෙවත්) එතම පරිස්කාරයෙක්හි වත්; කිඤ්චනතා, පළිබොධභාවයෙක්; නච අත්ථීති, නැත්තේය කියායි; අස්සබොපන, ඔහුගේ වනාහි; මාතාපිතරො, මව්පියෝ; අයං, මේ තෙම; අම්හාකං, අපගේ; පුත්තොති, පුත්‍ර තෙමේයයි, ජානන්ති, දනිත්; සොපි, හෙතෙමේද; ඉමෙ, මොව්හු දෙදෙනා; මය්හං මාගේ; මාතාපිතරොති, මව්පියෝයයි; ජානාති, දනගණීයි; අස්සබොපන, ඔහුගේ වනාහි; පුත්තදාරා, පුත්‍රදාරවෝ; අයං, මේතෙම; අම්හාකං, අපගේ; භත්තාති, ස්වාමියයි; ජානන්ති, දනගණීත්, සොපි, ඒ නිගණ්ඨතෙමේද; ඉමෙ, මොව්හු; මය්හං, මාගේ; පුත්තදාරාති, අඹුදරුවෝයයි; ජානාති, දනගණී; අස්සබොපන, ඔහුගේ වනාහි; දාසකම්මකරපොරිසා, දාසිකම්කරු පුරුෂයෝ; අයං, මේ තෙම; අම්හාකං අපගේ; අය්‍යො ඉති, ස්වාමියයි; ජානන්ති, දනිත්; සොපි, හෙතෙමේද; ඉමෙ, මොව්හු; අම්හාකං, අපගේ; දාසකම්මකරපොරිසාති, දාසිකම්කරු පුරුෂයෝයයි; ජානාති, දනගණී, ඉති, මෙසේ; යස්මිංසමයෙ, යම් කාලයෙක්හි; සච්චෙ, සත්‍යයෙහි; සමාදපෙතබ්බා, සමාදන් කරවිය යුත්තාහුද; තස්මිංසමයෙ, ඒ කාලයෙහි; මුසාවාදෙ, බොරුවෙහි; සමාදපෙන්ති, සමාදන් කරවත්; ඉදං, මේ; අස්ස, ඔහුගේ; මුසාවාදස්මිං, මුසාවාදයයි; වදාමි, කියමි, සො, හෙතෙම, තස්සා රත්තියා ඒ රාත්‍රියගේ අච්චයෙන, ඇවෑමෙන්; අදින්නං ඒව, කිසිවක්හු විසින් නොදෙන ලද්දාවූම; තෙ භොගෙ, ඒ ඇඳ පුටු ආදි භොගයන්; පරිභුඤ්ජති (දෙවෙනි දවසෙහි ගෙණ) පරිභොග කෙරෙයි; ඉදං, මේ තෙම; අස්ස, ඔහුගේ; අදින්නාදානස්මිං, අදින්නාදානයයි; වදාමි, කියමි. -පෙ-

15. විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; අරියූපොසථො, ආර්‍ය්‍ය උපොසථය තෙම; කථඤ්ච හොති, කෙසේවේද; විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; උපක්කිලිට්ඨස්ස, උපක්ලේශයන්ගෙන් කිලිටුවූ; චිත්තස්ස, චිත්තයාගේ

සො භගවා -පෙ- සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවාති, තස්ස තථාගතං අනුස්සරතො චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති, අයං වුච්චති විසාඛෙ අරිය සාවකො බ්‍රහ්මුපොසථං උපවසති බ්‍රහ්මුනා සද්ධිං සංවසති බ්‍රහ්මං චස්ස ආරබ්භ චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති, එවං ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති.

16 උපක්කිලිට්ඨස්ස විසාඛෙ චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, ඉධ විසාඛෙ අරියසාවකො ධම්මං අනුස්සරති ස්වාක්ඛාතො භගවතා ධම්මො සන්දිට්ඨිකො අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤූහීති, තස්ස ධම්මං අනුස්සරතො චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති, සෙය්‍යථාපි විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස කායස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස කායස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, සොත්තිඤ්ච පටිච්ච චුණ්ණඤ්ච පටිච්ච උදකඤ්ච පටිච්ච පුරිසස්ස ච තජ්ජං වායාමං පටිච්ච එවං ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස කායස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, එවමෙව ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, ඉධ විසාඛෙ අරිය සාවකො ධම්මං අනුස්සරති, ස්වාක්ඛාතො භගවතා ධම්මො -පෙ- පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤූහීති. තස්ස ධම්මං අනුස්සරතො

පරියොදපනා, පර්‍ය්‍යවදපනය (හෙවත්) පිරිසිදුකිරීම; උපක්කමෙන, උපක්‍රමය හේතු කොට ගෙණ වෙයි; —පෙ— කථඤ්ච හොති, කෙසේ වේද; විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; අරිය සාවකො, ආර්‍ය්‍ය ශ්‍රාවකතෙම; තථාගතං තථාගතයන්වහන්සේ; අනුස්සරති, සිහිකෙරෙයි: කෙසේද? සො භගවා, ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉතිපි, මේ කාරණයෙන්ද; (හෙවත්) කෙලෙස් සතුරන් නැසූ හෙයින්ද රහසත් පව් නො කරණ හෙයින්ද පූජාවට සුදුසු හෙයින්ද; අරහං, අර්හත්ය; සම්මාසම්බුද්ධො; මොනවට චතුරාර්‍ය්‍ය සත්‍යාවබොධය කළ හෙයින් සම්මාසම්බුද්ධය; විජ්ජාචරණසම්පන්නො, අෂ්ටවිද්‍යාපසළොස්චරණ ධර්‍මයන්ගෙන් යුක් හෙයින් විජ්ජාචරණසම්පන්නය; සුගතො, සොභන ගමන් ඇති හෙයින් හෝ සුන්දර ගමනින් නිවන් වැඩිය හෙයින් සුගතය; ලොකවිදූ, තුන්ලොව දත් හෙයින් ලොකවිදූය; අනුත්තරො, ගුණයෙන් වැඩි කිසියෙක් නැතිහෙයින් අනුත්තරය; පුරිසදම්මසාරථි, මනුෂ්‍යාමනුෂ්‍යාදී දම්‍යපුරුෂයන් දමනය කරණලද හෙයින් පුරිසදම්මසාරථිය; දෙවමනුස්සානංසත්ථා, දෙව්මිනිසුන්ට අනුශාසනා කරණ හෙයින් ශාස්තෘය; බුද්ධො, සියල්ල සියලු අයුරෙන් දත් හෙයින් බුද්ධය; භගවාති, අපරිමිත භාග්‍යයෙන් යුත් හෙයින් භගවත්ය කියායි. -(ඉතිපි යනු සියලු පදවලට සම්බන්ධකොට අර්ථ කිය යුතුයි.)

චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උපජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා
තෙ පහීයන්ති, අයං වුච්චති විසාඛෙ අරියසාවකො ධම්මුපොසථං
උපවසති ධම්මෙන සද්ධිං සංවසති ධම්මං චස්ස ආරබ්භ චිත්තං පසී
දති පාමුජ්ජං උපජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති,
එවං ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොද
පනා හොති.

17 උපක්කිලිට්ඨස්ස විසාඛෙ චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා
හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරි
යොදපනා හොති? ඉධ විසාඛෙ අරියසාවකො සංඝං අනුස්සරති,
සුපටිපන්නො භගවතො සාවකසංඝො උජුපටිපන්නො භගවතො
සාවකසංඝො ඤායපටිපන්නො භගවතො සාවකසංඝො සාමීචිපටි
පන්නො භගවතො සාවකසංඝො යදිදං චත්තාරි පුරිසයුගානි අට්ඨ
පුරිසපුග්ගලා එස භගවතො සාවකසංඝො ආහුණෙය්‍යො පාහුණෙ
ය්‍යො දක්ඛිණෙය්‍යො අඤ්ජලිකරණීයො අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙ
ත්තං ලොකස්සාති, තස්ස සංඝං අනුස්සරතො චිත්තං පසීදති පා
මුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති,
සෙය්‍යථාපි විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස වත්ථස්ස උපක්කමෙන පරියො
දපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස වත්ථස්ස උපක්කමෙන
පරියොදපනා හොති? උසුමඤ්ච පටිච්ච ඛාරඤ්ච පටිච්ච ගොමයඤ්ච

තථාගතං, තථාගතයන්වහන්සේ; අනුස්සරතො, (ලොව්ලොවු
තුරු ගුණ විසින්) සිහි කරන්නාවූ; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත;
පසීදති, පහදී; පාමුජ්ජං, ප්‍රමුදිත භාවය; උප්පජ්ජති, උපදී;
චිත්තස්ස චිත්තයාගේ; යෙ උපක්කිලෙසා, කාමච්ඡන්දාදී යම් උප
ක්ලේශයෝ වෙද්ද; තෙ ඔව්හු; පහීයන්ති, ප්‍රහීණවෙත්; විසාඛෙ,
විසාඛාවෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; උපක්කිලිට්ඨස්ස, උපක්ලිෂ්ට
වූ; සීසස්ස, ශීර්ෂයාගේ; පරියොදපනා, පිරිසිදුකිරීම; උපක්කමෙන,
උපක්‍රමයෙන්; හොති වේද; -පෙ- (කෙසේද?) කක්කඤ්ච පටිච්ච,
තෙල්ලිකල්කය නිසාද; මත්තිකඤ්ච පටිච්ච, හිසගානා මැටි නිසාද;
උදකඤ්ච පටිච්ච ජලය නිසාද; පුරිසස්සච, පුරුෂයාගේද; තජ්ජං
වායාමං පටිච්ච, සම්භිණාද ඊට සුදුසු වෑයම නිසාද වේ; -පෙ-
විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; අයං අරියසාවකො, මේ ආර්යශ්‍රාවකතෙම;
බ්‍රහ්මුපොසථං, (ශ්‍රෙෂ්ඨාර්ථයෙන් බ්‍රහ්මයයි කියනලද බුදුන්ගේ
ගුණ සිහිකිරීම් වශයෙන් පැවැති) බ්‍රහ්මොපොසථය; උපවසති
පපවාස කරයි; බ්‍රහ්මුනා සද්ධිං උත්තමාර්ථ වශයෙන් බ්‍රහ්මයයි
කියනලද බුදුන් සමග; සංවසති, මොනවට වෙසේයයි; වුච්චති
කියනු ලැබේ. බ්‍රහ්මංච ආරබ්භ, බ්‍රහ්මසංඛ්‍යාත බුදුරජුන් ඇරැබ;
අස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; පසීදති පහදී; -පෙ-1 ධම්මං, ධර්මය
(හෙවත්) පර්‍යාප්ති සහිත ලොකොත්තර ධර්මය, අනුස්සරති, සිහි
කරයි; (කෙසේද?) ධම්මො, පර්‍යාප්ති ධර්මයතෙම; භගවතා,
භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; ස්වාක්ඛාතො, මනාකොට ප්‍රකාශ
කරණ ලද්දේය; සන්දිට්ඨිකො, සාන්දෘෂ්ටිකය (හෙවත්) තමා
විසින්ම ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා ඥානයෙන් දක්ක යුතුය; අකාලිකො, කාල

පටිච්ච උදකඤ්ච පටිච්ච පුරිසස්ස ච තජ්ජං වායාමං පටිච්ච, එවං ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස වත්ථස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, එව මෙව ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, ඉධ විසාඛෙ අරියසාවකො සඞ්ඝං අනුස්සරති සුපටිපන්නො භගවතො සාවකසඞ්ඝො -පෙ- අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සාති, තස්ස සඞ්ඝං අනුස්සරතො චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති. අයං වුච්චති විසාඛෙ අරියසාවකො සඞ්ඝුපොසථං උපවසති සඞ්ඝෙන සද්ධිං සංවසති සඞ්ඝං චස්ස ආරබ්භ චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති, එවං ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති.

18 උපක්කිලිට්ඨස්ස විසාඛෙ චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, ඉධ විසාඛෙ අරියසාවකො අත්තනො සීලානි අනුස්සරති අඛණ්ඩානි අච්ඡිද්දානි අසබලානි අකම්මාසානි භුජිස්සානි විඤ්ඤුප්පසත්ථානි අපරාමට්ඨානි සමාධිසංවත්තනිකානි, තස්ස සීලං අනුස්සරතො චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති. සෙය්‍යථාපි විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස ආදාසස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ

ක්ෂේපය නො කොට ඵලදානය කරන්නේය (හෙවත් තමාගේ පැවැත්මට අනතුරුවම ඵලය දෙන්නේය; එහිපස්සිකො, මෙහි එව බලව යන විධියට සුදුසුය; ඔපනයිකො, සිත්හි පැමිණවිය (ඉපදවිය) යුතුය (හෙවත්) භාවනා වශයෙන් තමාගේ සිතෙහි උපනයනයට සුදුසුය; විඤ්ඤූහි, උද්ඝටිතඥාදි විඥයන් විසින්: පච්චත්තං, තම තමා කෙරෙහිලා; වේදිතබ්බො, දතයුත්තේය. කියායි; —පෙ— සොත්තිඤ්ච පටිච්ච, කුරුවින්දකපාෂාණ සොත්තිය නිසාද; චුණ්ණඤ්ච පටිච්ච, නහානීය චූර්ණය නිසාද; උදකඤ්ච පටිච්ච, ජලය නිසාද; පුරිසස්සච, පුරුෂයාගේද; තජ්ජංවායාමංපටිච්ච, සමීරණාදි ඊට සුදුසු ව්‍යායාමය නිසාද; පෙ 17 විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි, ඉධ, මෙ ශාසනයෙහි, අරියසාවකො, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකතෙම; සඞ්ඝං, අෂ්ටාර්‍ය්‍යපුද්ගල සංඝයා; අනුස්සරති, සිහිකරයි; (කෙසේද?) භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; සාවකසඞ්ඝො, ශ්‍රාවක සංඝතෙම; සුපටිපන්නො සුප්‍රතිපන්නය (හෙවත්) මනා පිළිවෙතට පිළිපන්නේය; උජුපටිපන්නො, ඍජුප්‍රතිපත්තියෙහි පිළිපන්නේය (හෙවත්) අවක්‍ර අකුටිල ප්‍රතිපත්තියට පැමිණියේය. ඤායපටිපන්නො, ඤාය ප්‍රතිපත්තියෙහි (නිවන් පිණිස) පිළිපන්නේය; සාමීචිපටිපන්නො, සාමීචි ප්‍රතිපත්තියෙහි පිළිපන්නේය. (හෙවත්) සාමීචිකර්මයට සුදුසු පිළිවෙතට පැමිණියේය; (එනම්) යදිදං, යම් මේ; චත්තාරිපුරිසයුගානි, පුරුෂයුග වශයෙන් සතර දෙනෙක්වූ, අට්ඨපුරිසපුග්ගලා, පුරුෂපුද්ගලයෝ අටදෙනෙක් වෙද්ද; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; එසොසාවකසඞ්ඝො, මෙ ශ්‍රාවකසංඝතෙම ආහුනෙය්‍යො, ආහුනනයට සුදුසුය (හෙවත්) ගෙනවුත් දියයුතු සිව්පසය පිළිගැණීමට සුදුසුය; පාහුනෙය්‍යො,

උපක්කිලිට්ඨස්ස ආදාසස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, තෙලඤ්ච පටිච්ච ඡාරිකඤ්ච පටිච්ච වාලණ්ඩුපකඤ්ච පටිච්ච පුරිසස්ස ච තජ්ජං වායාමං පටිච්ච එවං ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස ආදාසස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති. එවමෙව ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති. කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, ඉධ විසාඛෙ අරියසාවකො අත්තනො සීලානි අනුස්සරති අඛණ්ඩානි -පෙ- සමාධිසංවත්තනිකානි, තස්ස සීලං අනුස්සරතො චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති අයං වුච්චති විසාඛෙ අරියසාවකො සීලූපොසථං උපවසති සීලෙන සද්ධිං සංවසති සීලං චස්ස ආරබ්භ චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති, එවං ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති.

පාහුනනකම්යට සුදුසුය (හෙවත්) අමුත්තන්ට දන් පිළිගන්නට සුදුසුය; දක්ඛිණෙය්‍යො, දක්ෂිණාවට සුදුසුය (හෙවත්) පරලොව සලකා දෙන දන් පිළිගැණිමට සුදුසුය; අඤ්ජලිකරණීයො අඤ්ජලිකම්යට සුදුසුය [හෙවත්] දෙහොත් මුදුනෙහි තබා වැඳීමට සුදුසුය; ලොකස්ස, ලොකයාගේ; අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං අසදෘශවූ පින්කෙතය කියායි; පෙ- විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; උපක්කිලිට්ඨස්ස, උපක්ලිෂ්ටවූ; වත්ථස්ස, වස්ත්‍රයාගේ; උපක්කමෙන. උපක්‍රමයෙන්; පරියොදපනා හොති, පය්‍යීවදපනය වේද; උසුමඤ්ච පටිච්ච, දෙතුන් වරක් ගන්වනලද උනුසුම නිසාද; ඛාරඤ්ච පටිච්ච, අළුසාරම නිසාද; ගොමයඤ්ච පටිච්ච, ගොමුත්‍ර නිසාද; -පෙ- විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; අයං අරියසාවකො මේ ආය්‍ය්‍ය ශ්‍රාවකතෙම; සංඝූපොසථං, ආය්‍ය්‍ය සඞ්ඝගුණයන් ඇරබ වසන උපොසථය; උපවසති, උපවාස කරයිද; සඞ්ඝෙන සද්ධිං සඞ්ඝයා සමග; සංවසති, මොනවට වසායයිද; වුච්චති, කියනු ලැබේ;
18 -පෙ- අඛණ්ඩානි, ඛණ්ඩ නොවූ [හෙවත්] ආද්‍යෙහි හෝ අන්තයෙහි සිල්පද නොකැඩුනාවූ; අච්ඡිද්දානි, සිදුරු නොවූ [හෙවත්] මැද නොකැඩුනාවූ; අසබලානි, කබර දෙනක්සේ සබලවර්‍ණ නොවූ, [හෙවත්] මුලින් හෝ අගින් ක්පයක් නො කැඩුනාවූ; අකම්මාසානි, කැලැල් නැත්තාවූ [හෙවත්] තැනින් තැන කඩ නොවූ; භුජිස්සානි, නිදහස්වූ [හෙවත්] තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිදාසභාවයෙන් මිදුනාවූ; විඤ්ඤූප්පසත්ථානි, බුද්ධාදිවිඥයන් විසින් ප්‍රශස්තා ලද්දාවූ; අපරාමට්ඨානි, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින් පරාමර්ෂණය නොකරණ ලද්දාවූ; සමාධිසංවත්තනිකානි, අර්පිතඋපචාර සමාධි පිණිස පවත්නාවූ; අත්තනො, තමන්ගේ; සීලානි, සිල්; අනුස්සරති, සිහිකරයි; සීලානි, සිල්; අනුස්සරතො, සිහිකරන්නාවූ. තස්ස, ඔහුගේ; -පෙ- විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; උපක්කිලිට්ඨස්ස උපක්ලිෂ්ටවූ; ආදාසස්ස, ආදාසයාගේ [හෙවත්] කැඩපත සම්බන්ධ; පරියොදපනා, පය්‍යීවදපනය; -පෙ- තෙලඤ්ච පටිච්ච තෙල් නිසාද; ඡාරිකඤ්ච පටිච්ච, අළු නිසාද, වාලණ්ඩුපකඤ්ච පටිච්ච, වාලණ්ඩුපක නිසාද හෙවත් අශ්වලොමාදියෙන් කළ කොස්ස නිසාද. පුරිසස්ස ච, පුරුෂයාගේද; තජ්ජං වායාමං පටිච්ච, ඊට නිසි ව්‍යායාමය නිසාද ච-පෙ-

19 උපක්කිලිට්ඨස්ස විසාඛෙ චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, ඉධ විසාඛෙ අරියසාවකො දෙවතා අනුස්සරති සන්ති දෙවා චාතුම්මහාරාජිකා සන්ති දෙවා තාවතිංසා සන්ති දෙවා යාමා—පෙ—තුසිතා—නිම්මාණරතිනො පරනිම්මිතවසවත්තිනො සන්ති දෙවා බ්‍රහ්මකායිකා සන්ති දෙවා තතුත්තරිං යථාරූපාය සද්ධාය සමන්නාගතා තා දෙවතා ඉතො චුතා තත්ථ උපපන්නා මය්හම්පි තථාරූපා සද්ධා සංවිජ්ජති, යථාරූපෙන සීලෙන සමන්නාගතා තා දෙවතා ඉතො චුතා තත්ථ උපපන්නා මය්හම්පි තථාරූපං සීලං සංවිජ්ජති, යථාරූපෙන සුතෙන සමන්නාගතා තා දෙවතා ඉතො චුතා තත්ථ උපපන්නා මය්හම්පි තථාරූපං සුතං සංවිජ්ජති යථාරූපෙන චාගෙන සමන්නාගතා තා දෙවතා ඉතො චුතා තත්ථ උපපන්නා මය්හම්පි තථාරූපො චාගො සංවිජ්ජති, යථාරූපාය පඤ්ඤාය සමන්නාගතා තා දෙවතා ඉතො චුතා තත්ථ උපපන්නා මය්හම්පි තථාරූපා පඤ්ඤා සංවිජ්ජතීති, තස්ස අත්තනො ච තාසං ච දෙවතානං සද්ධඤ්ච සීලඤ්ච සුතඤ්ච චාගඤ්ච පඤ්ඤඤ්ච අනුස්සරතො චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති, සෙය්‍යථාපි විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස ජාතරූපස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස ජාතරූපස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, උක්කඤ්ච පටිච්ච ලොණඤ්ච පටිච්ච ගෙරුකඤ්ච පටිච්ච නාළිකසණ්ඩාසඤ්ච පටිච්ච පුරිසස්ස ච තජ්ජං වායාමං පටිච්ච එවං ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස

19—පෙ විසාඛෙ විසාඛාවෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; අරියසාවකො ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවක තෙම; දෙවතා, දෙවතාවන්; අනුස්සරති, සිහිකෙරෙයි; කෙසේද? චාතුම්මහාරාජිකා, චාතුර්මහාරාජික නම් දෙව්ලොවැ වැසිවූ; දෙවා දෙවියෝ; සන්ති ඇත්තාහු වෙත්; තාවතිංසා, තව්තිසා දෙව්ලොවැ වැසිවූ; දෙවා, දෙවියෝ සන්ති, ඇත්තාහු වෙත්; යාමා, යාම නම් දෙව්ලොවැ වැසිවූ පෙ—තුසිතා, තුසිත නම් දෙව්ලොවැ වැසිවූ; නිම්මාණරතිනො නිර්මාණරති නම් දෙව්ලොව වැසිවූ;-පරනිම්මිතවසවත්තිනො, පරනිර්මිත වසවර්ති නම් දෙව්ලොවැ වැසිවූ-බ්‍රහ්මකායිකා බ්‍රහ්මකායික නම්වූ (හෙවත්) බ්‍රහ්මලොක වාසීවූ-තතුත්තරිං, ඉන් මත්තෙහි (හෙවත්) අරූතලැ වැසිවූ; දෙවා, දෙවියෝ; සන්ති, විද්‍යමාන වෙත්; යථාරූපාය, යම්බඳුවූ; සද්ධාය, සැදැහැයෙන්; සමන්නාගතා, සමන්විතවූ; තාදෙවතා, ඒ දෙවියෝ; ඉතොචුතා; මෙයින් (මිනිසත් බැවෙන්) චුතවූවාහු; තත්ථ, එහි; උපපන්නා, උපන්නාහුද, මය්හම්පි, මටද; තථාරූපා, එබඳුවූ, සද්ධා, ශ්‍රද්ධාතොමෝ; සංවිජ්ජති, විද්‍යමාන වෙයි; යථාරූපෙන සීලෙන, යම්බඳුවූ ශීල ගුණයකින්;-සුතෙන, ශ්‍රැතගුණයකින්;-චාගෙන, ත්‍යාග ගුණයකින් –පඤ්ඤාය, ප්‍රඥා ගුණයකින්;–අත්තනොච තමාගේද; තාසංච දෙවතානං, ඒ දෙවියන්ගේද සද්ධංච, ශ්‍රද්ධාවද; සීලඤ්ච, ශීලයද; සුතඤ්ච, ශ්‍රැතයද; චාගච, ත්‍යාගයද; පඤ්ඤඤ්ච ප්‍රඥාවද; අනුස්සරතො සිහිකරන්නාවූ; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; පසීදති, පහදී; පාමුජ්ජං, ප්‍රමොද්‍යය ;උප්පජ්ජති, උපදී; චිත්තස්ස, චිත්තයාගේ; යෙඋපක්කිලෙසා, යම් උපකෙලශයෝ වෙද්ද; තෙ, ඔව්හු; පහීයන්ති, ප්‍රහීණ

ජාතරූපස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, එවමෙව ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, කථඤ්ච විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති, ඉධ විසාඛෙ අරියසාවකො දෙවතා අනුස්සරති සන්ති දෙවා චාතුම්මහාරාජිකා—පෙ—සන්ති දෙවා තතුත්තරිං යථාරූපාය සද්ධාය සමන්නාගතා තා දෙවතා ඉතො චුතා තත්ථ උපපන්නා මය්හම්පි තථාරූපා සද්ධා සංවිජ්ජති යථා රූපෙන සීලෙන–පෙ සුතෙන–චාගෙන–පඤ්ඤාය සමන්නාගතා තා දෙවතා ඉතො චුතා තත්ථ උපපන්නා මය්හම්පි තථාරූපා පඤ්ඤා සංවිජ්ජතීති, තස්ස අත්තනො ච තාසඤ්ච දෙවතානං සද්ධඤ්ච සීලඤ්ච සුතඤ්ච චාගඤ්ච පඤ්ඤඤ්ච අනුස්සරතො චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති, අයං වුච්චති විසාඛෙ අරියසාවකො දෙවතූපොසථං උපවසති දෙවතාහි සද්ධිං සංවසති දෙවතා චස්ස ආරබ්භ චිත්තං පසීදති පාමුජ්ජං උප්පජ්ජති යෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා තෙ පහීයන්ති, එවං ඛො විසාඛෙ උපක්කිලිට්ඨස්ස චිත්තස්ස උපක්කමෙන පරියොදපනා හොති.

වෙත්; විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; උපක්කිලිට්ඨස්ස, සංකලිෂ්ටවූ; ජාතරූපස්ස, රත්රන්හුගේ; පරියොදපනා, පිරිසිදුකිරීම; උපක්කමෙන; උපක්‍රමයෙන්; හොති, වේද; විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; උපක්කිලිට්ඨස්ස, යලිටුවූ; ජාතරූපස්ස, ජාතරූපය සම්බන්ධවූ පරියොදපනා, පිරිසදු බැව් ක්රීම; කථඤ්ච හොති, කෙසේවේද; උක්කඤ්ච පටිච්ච, කෝව නිසාද; ලොණඤ්ච පටිච්ච, ලුණුමැටි නිසාද; ගෙරුකඤ්ච පටිච්ච, ගෛරුකචූර්ණය නිසාද; නාලි සණ්ඩාසඤ්ච පටිච්ච; පිඹින නලය හා අඩුව නිසාද; පුරිසස්සච, පුරුෂ යාගේද; තජ්ජං, ඊට සුදුසුවූ; වායාමංපටිච්ච, වෑයම නිසාද වේ.—පෙ—

20 විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; සොඛො සො අරියසාවකො, ඒ මේ ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; ඉති පටිසංචික්ඛති, මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කරයි; කෙසේද? අරහන්තා, රහත්හු; යාවජීවං දිවිහිම් කොට; පාණාතිපාතං පහාය, ප්‍රාණඝාතය හැර; පාණාතිපාතා, ප්‍රාණඝාතයෙන්; පටිවිරතා, වෙසෙසින් වැළකුනාහුය; නිහිත දණ්ඩා, (පරූපඝාතනය පිණිස දඬු ආදිය ගෙණ නොපවත්නා බැවින්) බහාතබනලද දඬු ඇත්තාහුය; නිහිතසත්ථා, නික්ෂෙපණය කරණලද ශස්ත්‍ර ඇත්තාහුය; ලජ්ජී, පාප ජුගුප්සාකාරයෙන් ලජ්ජා ඇත්තාහුය; දයාපන්නා, මෛත්‍රී කුලුණු සිතැති බවට පැමිණියාහුය; සබ්බපාණභූත හිතානුකම්පී, (සියලු ප්‍රාණීන්ට හිත බැවින්) අනුකම්පා සිත් ඇත්තාහු; විහරනන්, වෙසෙත්; අහම්පි, මමද; අජ්ජ ඉමඤ්චරත්තිං, අද මෙ රාත්‍රියද, ඉමඤ්ච දිවසං, මේ දවලද; පාණාතිපාතං පහාය, ප්‍රාණවධය හැර; පාණාතිපාතා, ප්‍රාණඝාතයෙන්; පටවිරතො, වැළකුණෙම්; නිහිතදණ්ඩා නික්ෂිප්තදණ්ඩ මුද්ගරාදිය ඇත්තෙම; නිහිත සත්ථො, බහා තැබූ ඛඩ්ගකුන්තාදි ශස්ත්‍ර ඇත්තෙම; ලජ්ජී, පාපයට ලජ්ජා ඇත්තෙම; දයාපන්නො, දයා ඇති බවට පැමිණියෙම; සබ්බපාණභූත හිතානුකම්පී, සකල ප්‍රාණීන් කෙරෙහි අනුකම්පා සිතැතිව; විහරාමි, වාසය කරමි; අහං, මම; ඉමිනාපි අඞ්ගෙන, මේ ගුණාඞ්ග

20 ස ඛො සො විසාඛෙ අරියසාවකො ඉති පටිසඤ්චික්ඛති, යාවජීවං අරහන්තො පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතා නිහිතදණ්ඩා නිහිතසත්ථා ලජ්ජී දයාපන්නා සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරන්ති, අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතො නිහිතදණ්ඩො නිහිතසත්ථො ලජ්ජී දයාපන්නො සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරාමි, ඉමිනාපඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි, උපොසථො ච මෙ උපවුත්ථො භවිස්සති.

21 යාවජීව අරහන්තො අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතා දින්නාදායී දින්නපාටිකංඛී අථෙනෙන සුචිභූතෙන අත්තනා විහරන්ති, අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතො දින්නාදායී දින්නපාටිකංඛී අථෙනෙන සුචිභූතෙන අත්තනා විහරාමි, ඉමිනාපඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි, උපොසථො ච මෙ උපවුත්ථො භවිස්සති.

22 යාවජීවං අරහන්තො අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී ආරාචාරී විරතා මෙථුනා ගාමධම්මා අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී විරතො මෙථුනා ගාමධම්මා ඉමිනාපඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි උපොසථො ච මෙ උපවුත්ථො භවිස්සති.

23 යාවජීවං අරහන්තො මුසාවාදං පහාය මුසාවාදං පටිවිරතා සච්චවාදී සච්චසන්ධා ථෙතා පච්චයිකා අවිසංවාදකා ලොකස්ස, අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතො සච්චවාදී සච්චසන්ධො ථෙතො පච්චයිකො අවිසංවාදකො ලොකස්ස, ඉමිනාපඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි උපොසථො ච මෙ උපවුත්ථො භවිස්සති

යෙන්ද අරහතං, රහතුන්ට; අනුකරොමි, අනුක්‍රියා කරමි; මෙ, මා විසින්; උපවුත්ථො, උපවාසය කරණ ලද්දවූ; උපොසථොච, පෙහෙවසද භව්ස්සති, වන්නේය කියායි.

21 අරහන්තා, රහත්හු; යාවජීවං, දිවි ඇතිතාක්; අදින්නාදානං පහාය, නුදුන්දේ ගැණීම හැර; අදින්නාදානා, නුදුන්දේ ගැණීමෙන්, පටිවිරතා, විශෙෂයෙන් වැළැක්කාහුය; දින්නාදායී දුන්දේම ගන්නා සුලූය; දින්නපාටිකඞ්ඛී, දුන්දෙයක්ම කැමතිවන සුලූය; අථෙනෙන, වඤ්චා රහිතවූ (හොරනොවූ); සුචිභූතෙන, එහෙයින්ම පවිත්‍රවූ; අත්තනා, ආත්මයෙන් යුක්තව; විහරන්ති, වාසය කෙරෙත්.—පෙ

22 අරහන්තා, අහීත්හු; යාවජීවං, දිවිහිම් කොට; අබ්‍රහ්මචරියං, අශ්‍රෙෂ්ඨචය්‍ර්‍යය; පහාය, දුරුකොට; බ්‍රහ්මචාරී, ශ්‍රෙෂ්ඨචය්‍ර්‍යාවෙහි හැසිරෙන සුලූය; ආරාචාරී, අබ්‍රහ්මචය්‍ර්‍යාවෙන් දුරාචාරිය; ගාමධම්මා, ගැමිදම්යයි කියනලද; මෙථුනා, මෛථුන් දම්න්; පටිවිරතා, වෙසෙසින් වැලකුනාහුය —පෙ—

23 මුසාවාදංපහාය, මෘෂාවාදය හැර; මුසාවාදා, මෘෂාවාදයෙන්; පටිවිරතා, වැළැක්කාහුය; සච්චවාදී, සැබවක් කියන සුලූය; සච්චසන්ධා, සත්‍යයෙන් සත්‍යය ගලපන්නාහුය; ථෙතා, ස්ථිර කථා

24 යාවජීවං අරහන්තො සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානං පහාය සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතා. අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානං පහාය සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතො ඉමිනාපඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි උපොසථො ච මෙ උපවුත්ථො භවිස්සති.

25 යාවජීවං අරහන්තො එකභත්තිකා රත්තූපරතා විරතා විකාලභොජනා අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං එකභත්තිකො රත්තූපරතො විරතො විකාලභොජනා, ඉමිනාපඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි උපොසථො ච මෙ උපවුත්ථො භවිස්සති.

26 යාවජීවං අරහන්තො නච්චගීතවාදිතවිසූකදස්සනමාලාගන්ධවිලෙපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනට්ඨානා පටිවිරතා, අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං නච්චගීතවාදිතවිසූකදස්සනමාලාගන්ධවිලෙපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනට්ඨානා පටිවිරතො, ඉමිනාපඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි උපොසථො ච මෙ උපවුත්ථො භවිස්සති

27 යාවජීවං අරහන්තො උච්චාසයනමහාසයනං පහාය උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතා නීචසෙය්‍යං කප්පෙන්ති මඤ්චකෙ වා තිණසන්ථාරකෙ වා අහම්පජ්ජ ඉමඤ්ච රත්තිං ඉමඤ්ච දිවසං උච්චාසයනමහාසයනං පහාය උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතො නීචසෙය්‍යං කප්පෙමි මඤ්චකෙ වා තිණසන්ථාරකෙ වා ඉමිනාපඞ්ගෙන අරහතං අනුකරොමි උපොසථො ච මෙ උපවුත්ථො භවිස්සති; එවං ඛො විසාඛෙ අරියූපොසථො හොති.

ඇත්තාහ; පච්චයිකා ඇදහියයුතු කථා ඇත්තාහුය; ලොකස්ස, ලොකයා සම්බන්ධවූ; අවිසංවාදකා, විසංවාදනය නොකරන්නාහුය; (ලොකයා වංචා නොකරන්නාහ)—පෙ—

24 අරහන්තො, අර්හත්හු; යාවජීවං, දිවිහිමිකොට; සුරාමෙරය මජ්ජපමාදට්ඨානං, මදයට ප්‍රමාදයට කාරණවූ රහමෙරපීම; පහාය, හැර; සුරාමෙරය මජ්ජපමාදට්ඨානා, මදයට ප්‍රමාදයට කාරණවූ රහමෙරින්; පටිවිරතා, වැලැක්කාහුය:—පෙ—

25 අරහන්තො, රහත්හු; යාවජීවං, දිවිහිමිකොට; එකභත්තිකා, එක්වේලේ වළඳන බත් ඇත්තාහ; රත්තූපරතා, රාත්‍රි භොජන යෙන් වැලැක්කාහ; විකාලභොජනා, විකල් බොජුනෙන්; පටිවිරතා, වැලකුනාහ;—පෙ—

26 අරහන්තො, රහත්හු; යාවජීවං දිවිහිමියෙන්, නච්ච, නම්‍ා නැටීම හෝ නැටවීමය; ගීත, ගීකීම හෝ කියවීමය; වාදිත, බෙර ආදිය වැයීම හෝ වැයවීමය; විසූකදස්සන, නැටුම් වැයුම් ආදී විහිලු දැකීමය; මාලා, දාසමන් ආදී මල්ය; ගන්ධ, සුගන්ධ වර්ගය; විලෙපන, සඳුන් ආදී විලවුන්ය; ධාරණ යන මෙ (පැළඳීමාදියෙන්) දැරීමය; මණ්ඩන, උනුතැන් පිරවීමෙන්] සැරසීමය; විභූසනට්ඨානා, [සුගන්ධ වශයෙන් හෝ ඡවිරාග වශයෙන්] අලංකාර කිරීමය යන මේ කාරණයෙන්; පටිවිරතා විශෙෂයෙන් වැළකුනාහුය;—පෙ—

27 අරහන්තො, රහත්හු; යාවජීවං, දිවිහිමිකොට: උච්චාසයනමහාසයනං, උසසුනමහසුන; පහාය, හැර; උච්චාසයනමහා

එවං උපවුත්ථො ඛො විසඛෙ අරියූපොසථො මහප්ඵලො හොති මහානිසංසො මහාජුතිකො මහාවිප්ඵාරො, කීව මහප්ඵලො හොති කීව මහානිසංසො කීව මහාජුතිකො කීව මහාවිප්ඵාරො, සෙය්‍යථාපි විසාඛෙ යො ඉමෙසං සොළසන්නං මහාජනපදානං පහූතසත්තරතනානං ඉස්සරියාධිපච්චං රජ්ජං කාරෙය්‍ය, සෙය්‍යථිදං, අඞ්ගානං මගධානං කාසීනං කොසලානං වජ්ජීනං මල්ලානං චෙතියානං වඞ්ගානං කුරූනං පඤ්චාලානං මච්ඡානං සූරසෙනානං අස්සකානං අවන්තීනං ගන්ධාරානං කම්බොජානං අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතස්ස උපොසථස්ස එතං කලං නාග්ඝති සොළසිං, තං කිස්ස හෙතු? කපනං විසාඛෙ මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය, යානි විසාඛෙ මානුසකානි පඤ්ඤාසවස්සානි චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං එසො එකොච රත්තින්දිවො, තාය රත්තියා තිංසරත්තියො මාසො, තෙන මසෙන ද්වාදසමාසියො සංවච්ඡරො, තෙන සංවච්ඡරෙන පඤ්චවස්සසතානි චතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං ආයුප්පමාණං, ඨානං ඛො පනෙතං විසාඛෙ විජ්ජති යං ඉධෙකච්චො ඉත්ථි වා පුරිසො වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං සහබ්‍යතං උප්පජ්ජෙය්‍ය, ඉදං ඛො පනෙතං විසාඛෙ සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය, යං විසාඛෙ මානුසකං වස්සසතං තාවතිංසානං

සයනා, උසසුන් මහසුනෙන්; පටිවිරතා, වැළැක්කාහුය, මඤ්චකෙවා, මිටිරියන් පමණ පා ඇති ඇඳෙහි හෝ; තිණසන්ථාරකෙවා, තණ ඇතිරියෙහි හෝ; නීච සෙය්‍යංකප්පෙන්ති, නිචසෙය්‍යාවකරත් (මිටි අස්නෙහි හොවිති);—පෙ—

විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; එවං උපවුත්ථො, මෙසේ උපවාස කරණලද්දාවූ; අරියූපොසථොඛො, ආර්‍ය්‍ය උපොසථය වනාහි; මහප්ඵලොහොති, මහාවිපාකඵල ඇත්තේ වේ; මහානිසංසො, මහත් අනුසස් ඇත්තේය; මහාජුතිකො, මහත් බැබලීම් ඇත්තේය; මහාවිප්ඵාරො, මහත් පැතිරීම ඇත්තේය; කීව මහප්ඵලො හොති, කොපමණ මහත්වූ විපාක ඵල ඇතිවේද—පෙ— විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; පහූතසත්තරතනානං, බොහෝ සත්රුවනින් යුක්තවූ (ශප්තවිධ රත්නයෙන් පිරුනාවූ;) ඉමෙසංසොළසන්නංජනපදානං, මේ සොළස් ජනපදයන්ගේ මේ සොළොස් දනව්වෙන් යුත් මුළු දඹදිවෙහි;) ඉස්සරාධිපච්චං, ඓශ්වර්‍ය්‍යයෙන් අධිපතිවූ; රජ්ජං කාරෙය්‍ය, චක්‍රවර්ත්තිරාජ්‍යය කරවන්නේවේද; සෙය්‍යථිදං, ඒ සොළොස් දනව් කවරේද? අඞ්ගානං, අඟුජනපදය; මගධානං, මගද දනව්වය; කාසීනං, කසීරටය; කොසලානං, කොසොල් රටය; වජ්ජානං, වැදූ රටය; මල්ලානං, මලය රටය; චෙතියානං, සෑ රටය; වඞ්ගානං, වගු රටය; කුරූනං, කුරු රටය; පඤ්චාලානං; පඤ්චාල දෙශය; මච්ඡානං, මත්ස්‍ය ජනපදය; සූරසෙනානං සුරසෙන් රටය; අස්සකානං, අස්සක ජනපදය; අවන්තීනං, අවන්ති ජනපදය; ගන්ධාරානං, ගන්ධාර දෙශය; කාම්බොජානං, කාම්බොජය යන මෙයි; එතං, මේ සක්විති රජ සුවය; අට්ඨඞ්ග සමන්නාගතස්ස, අෂ්ටාඞ්ගසමන්විතවූ; උපොසථස්ස, උපෝසථයාගේ; සොළසිංකලං, සොළොස්වැනි කොටසකුත්; න අග්ඝති, නොඅගියි;

දෙවානං එසො එකො රත්තින්දිවො, තාය රත්තියා තිංසරත්තියො මාසො, තෙන මාසෙන ද්වාදසමාසියො සංවච්ඡරො, තෙන සංවච්ඡරෙන දිබ්බං වස්සසහස්සං තාවතිංසානං දෙවානං ආයුප්පමාණං, ඨානං ඛො පනෙතං විසාඛෙ විජ්ජති යං ඉධෙකච්චො ඉත්ථි වා පුරිසො වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා තාවතිංසානං දෙවානං සහව්‍යතං උප්පජ්ජෙය්‍ය, ඉදං ඛො පනෙතං විසාඛෙ සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය; යානි විසාඛෙ මානුසකානි ද්වෙ වස්සසතානි යාමානං දෙවානං එසො එකො රත්තින්දිවො තාය රත්තියා තිංසරත්තියො මාසො තෙන මාසෙන ද්වාදසමාසියො සංවච්ඡරො තෙන සංවච්ඡරෙන දිබ්බානි ද්වෙ වස්සසහස්සානි යාමානං දෙවානං ආයුප්පමාණං, ඨානං ඛො පනෙතං විසාඛෙ විජ්ජති යං ඉධෙකච්චො ඉත්ථි වා පුරිසො වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා යාමානං දෙවානං සහව්‍යතං උප්පජ්ජෙය්‍ය, ඉදං ඛො පනෙතං විසාඛෙ සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය; යානි විසාඛෙ මානුසකානි චත්තාරිවස්සසතානි තුසිතානං දෙවානං එසො එකො රත්තින්දිවො තාය රත්තියා තිංසරත්තියො මාසො තෙන මාසෙන ද්වාදසමාසියො සංවච්ඡරො තෙන සංවච්ඡරෙන දිබ්බානි චත්තාරිවස්සසතානි තුසිතානං දෙවානං ආයුප්පමාණං, ඨානං ඛො පනෙතං විසාඛෙ විජ්ජති යං ඉධෙකච්චො ඉත්ථි වා පුරිසො වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්සභෙදා පරම්මරණා තුසිතානං දෙවානං සහව්‍යතං උප්ප

තං කිස්සහෙතු. ඊට හේතු කවරේද;? විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; මානුසකං, මිනිසුන්ට අයත්වූ (මිනිසුන් පිළිබඳවූ), රජ්ජං, චක්‍රවර්ත්තිරාජ්‍ය සුඛය; දිබ්බංසුඛං උපනිධාය, දිව්‍යසුඛය උපනිධිකොට (දෙව්සැපය හා සැසඳූ විට); කපණං, (යම්හෙයකින්) සවල්ප වේද? ඉදංබොපන සන්ධාය, මේ කරුණ නිසා; එතංභාසිතං මෙය මෙසේ වදාරණ ලදී. විසාඛෙ, විසාඛාවෙනි; මානුසකානි, මානුසිකවූ; (මිනිස්ලොවෙහිවූ); යානිපඤ්ඤසවස්සානි, යම්පණස් වසෙක් වේද; එසො, මෙ තෙම; චාතුම්මහාරාජිකානං, චාතුර්මහාරාජික දිව්‍යලොක වාසීවූ; දෙවානං, දෙවියන්ට; එකොරත්තින්දිවො, එක් රෑ දවලෙකි; තායරත්තියා, ඒ රෑදවලින්; තිංසරත්තියො, තිස්රෑදවලෙක්; මාසො, මසෙකි; තෙන මාසෙන, ඒ මසින්; ද්වාදසමාසියො දොළොස් මසෙක්; සංවච්ඡරො, වර්‍ෂයෙකි; තෙනසංවච්ඡරෙණ ඒ වර්‍ෂයෙන්; පඤ්චවස්සසතානි, පන්සිය වසක්; චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං, සිව්වරම් රජවැසි දෙව්ලොවෙහි දෙවියන්ගේ; ආයුප්පමාණං, ආයුඃ ප්‍රමාණයවේ; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; ඉත්ථිවා, ස්ත්‍රියක් හෝ; පුරිසොවා, පුරුෂයෙක් හෝ; අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං, අටඟින්යුත්; උපොසථං උපවසිත්වා, පෙහෙවස් වැස; කායස්සභෙදා, කය බිඳීමෙන්; පරංමරණා, මරණින්මතු; චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං, චාතුර්මහාරාජික දිව්‍යලොක වාසිවූ දෙවියන්ගේ; සහව්‍යතං, සභාගත්වයෙහි (සභාගිකයෙක්වී) උප්පජ්ජෙය්‍ය, උපදින්නේය (සහවාසයට ඉපදීම් විසින් පැමිණෙන්නේය;) යන; එතං බොපනඨානං, මේ කාරණය වනාහි; විජ්ජති, විද්‍යමාන වේ;—පෙ—විසාඛෙ, විස ඛාවෙනි; දිබ්බංසුඛං, දිව්‍යසුඛය, දිව්සැපය; උපනිධාය, පිණිස; මානුසකංරජ්ජං, මිනිස් සක්විති රජය; කපණං, (යම්යෙහකින්) සුලු වේද; ඉදංබොපන සන්ධාය, මේ කාරණය නිසා; එතං භාසිතං, මෙසේ මෙය වදාරණ ලදී—පෙ—;

ජ්ජෙය්‍ය, ඉදං ඛො පනෙතං විසාඛෙ සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය, යානි විසාඛෙ මානුසකානි අට්ඨවස්සසතානි නිම්මාණරතීනං දෙවානං එසො එකො රත්තින්දිවො තාය රත්තියා තිංසරත්තියො මාසො තෙන මාසෙන ද්වාදසමාසියො සංවච්ඡරො තෙන සංවච්ඡරෙන දිබ්බානි අට්ඨවස්සසහස්සානි නිම්මාණරතීනං දෙවානං ආයුප්පමාණං, ඨානං ඛො පනෙතං විසාඛෙ විජ්ජති යං ඉධෙකච්චො ඉත්ථි වා පුරිසො වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරං මරණා නිම්මාණරතීනං දෙවානං සහබ්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය, ඉදං ඛො පනෙතං විසාඛෙ සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධාය, යානි විසාඛෙ මානුසකානි සොළසවස්සසතානි පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං එසො එකො රත්තින්දිවො තාය රත්තියා තිංසරත්තියො මාසො තෙන මාසෙන ද්වාදසමාසියො සංවච්ඡරො තෙන සංවච්ඡරෙන දිබ්බානි සොළසවස්සසහස්සානි පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං ආයුප්පමාණං, ඨානං ඛො පනෙතං විසාඛෙ විජ්ජති යං ඉධෙකච්චො ඉත්ථි වා පුරිසො වා අට්ඨඞ්ගසමන්නාගතං උපොසථං උපවසිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං සහබ්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය. ඉදං ඛො පනෙතං විසාඛෙ සන්ධාය භාසිතං කපණං මානුසකං රජ්ජං දිබ්බං සුඛං උපනිධායාති.

1 පාණං නහනෙ න ච දින්නමාදියෙ
මුසා න භාසෙ න ච මජ්ජපො සියා,
අබ්‍රහ්මචරියා විරමෙය්‍ය මෙථුනා
රත්තිං න භුඤ්ජෙය්‍ය විකාල භොජනං

2 මාලං නධාරෙ න ච ගන්ධමාචරෙ
මඤ්චෙ ඡමායං ච සයෙථ සන්ථතෙ,
එතං හි අට්ඨඞ්ගිකමාහු පොසථං
බුද්ධෙන දුක්ඛන්තගුණා පකාසිතං.

දිබ්බං වස්සසහස්සං, දිව්‍ය වර්ෂසහශ්‍රයෙක්; තාවතිංසානං දෙවානං, තව්තිසා දෙව්ලොව වැසි දෙවියන්ට; ආයුප්පමාණං, ආයුඃ ප්‍රමාණය වන්නේය;—පෙ—යාමානං දෙවානං, යාම දෙව්ලොව වැසි දෙවියන්ගේ; ආයුප්පමාණං, ආයුඃ ප්‍රමාණය; දිබ්බානි ද්වෙ වස්ස සහස්සානි, දිවැවස් දෙදහසෙක් වන්නේය; —පෙ—චත්තාරිවස්ස සහස්සානි, දිවැවස් හාරදහසෙක් වන්නේය; —පෙ—අට්ඨවස්ස සහස්සානි, දිවැවස් අටදහසෙක් -පෙ— සොළසවස්ස සහස්සානි දිවැවස් සොළොස් දහසෙක්; පරනෙර්මිත වසවර්ති දිව්‍යලොක වාසී දෙවියන්ට ආයුඃ ප්‍රමාණය වේ;—පෙ—

1 පාණංනහානෙ, ප්‍රාණඝාතය නොකරන්නේය: අදින්නං, නුදුන් අන්සතු වස්තුව; නච අදියෙ, නොගන්නේය; මුසා, බොරු; නභාසෙ, නොකියන්නේය; මජ්ජපො, මත්පැන් බොන්නෙක්; නචසියා, නොවන්නේය; මෙථුනා, මෛථුන යයි කියන ලද; අබ්‍රහ්මචරියා, අශ්‍රෙෂ්ඨචර්‍ය්‍යායෙන්; විරමෙය්‍ය, වලකින්නේය; රත්තිං, රාත්‍රි භොජනයද; විකාල භොජනං, දහවල් විකල් බොජුනද: නභුඤ්ජෙය්‍ය, නොබුදින්නේය.

2 මාලා, මල්මාලාවන්, නධාරයෙ. නොදරන්නේය; ගන්ධං, සුගන්ධයන්, න ආචරෙ, ආචරණය (ආඝ්‍රාණ ලෙපනය) නොකරන්නේය;

3 චන්දෙ ච සූරියො ච උභො සුදස්සනා
ඔභාසයං අනුපරියන්ති යාවතා,
තමොනුදා තෙ පන අන්තලික්ඛගා
නභෙ පභාසෙන්ති දිසා විරොචනා.

4 එතස්මිං යං විජ්ජති අන්තරෙ ධනං
මුත්තා මණි වෙළුරියඤ්ච භද්දකං,
සිඞ්ගීසුවණ්ණං අථවාපි කඤ්චනං
යං ජාතරූපං හටකන්ති වුච්චති.

5 අට්ඨඞ්ගුපෙතස්ස උපොසථස්ස
කලම්පි තෙ නානුභවන්ති සොළසිං,
චන්දප්පභා තාරගණා ච සබ්බෙ
තස්මා හි නාරී ච නරො ච සීලවා.
අට්ඨඞ්ගුපෙතං උපවස්සුපොසථං
පුඤ්ඤානි කත්වාන සුඛුද්‍රයානි,
අනින්දිතා සග්ගමුපෙන්ති ඨානන්ති,

මහාවග්ගො දුතියො සමත්තො.

මඤ්චව, මිටිරියන් පමණ පා ඇති කැප අඳෙහි හෝ; ඡමායංවා (පිරියම් කරණලද) භූමියෙහි හෝ; සන්ථතෙ, තණ ආදිය අතුරණ ලද සංස්තරණයෙහි හෝ; සයෙථ, හෝනේය; දුක්ඛන්තගුණා, සසරදුක් කෙළවර කළාවූ; බුද්ධෙන, බුදුන් විසින්; පකාසිතං, ප්‍රකාශකරණ ලද්දාවූ; එතංහි උපොසථං, මේ උපෝසථය වනාහි; අට්ඨඞ්ගිකං, අෂ්ටාඞ්ගිකයයි; ආහු, කියත්.

3 සුදස්සනා, මනාදැකුම් ඇත්තාවූ; තමොනුදා, අඳුරු දුර කරන්නාවූ; චන්දෙව, චන්ද්‍රතෙමේද; සූරියොච, සූර්‍ය්‍යතෙමේද; උභො, යන දෙදෙන; යාවතා, යම්තාක්; ඔභාසයං, බබුළුවමින්; අනුපරියන්ති, හැසිරෙද්ද; අන්තලික්ඛගා, අහසෙහි ගමන්කරන්නාවූ; තෙපන, ඒ සඳහිරු දෙදෙන වනාහි; දිසා, සියලු දිසාවන්හි; විරොචනා, වෙසෙසින් බබලන්නාහු; නභෙ, අහසෙහි; පභාසෙන්ති, ආලොකය පතුරුවද්ද.

4 එතස්මිං අන්තරෙ, මේ අතරෙහි: මුත්තා, මුතුද; මණී, ඉඳුනිල් ඈ මිණිද; භද්දකං, සුන්දරවූ; වෙලුරිච වෙරළු මිණිද; සිඞ්ගිසුවණ්ණං, සිඞ්ගිනම ස්වර්ණද; අථවාපි, නවද; කඤ්චනං, පර්වතජාත ස්වර්ණයද; යං, යම් ස්වර්ණයෙක්, ජාතරූපං, ජාතරූපය (ශාස්ත්‍රවර්ණ ස්වර්ණයයි) හටකං, හටක ස්වර්ණයයි; වුච්චති කියනු ලැබේද.

5 තෙ, ඒ මුක්තාමාණික්‍යාදීහු; අට්ඨඞ්ගුපෙතස්ස, අෂ්ටාඞ්ගයෙන් යුක්තවූ; උපොසථස්ස, උපොසථයාගේ; සොළසිංකලම්පි, සොළොස් වැනි කොටසටත් නානුභවන්ති, නොපැමිණෙත්; (කෙසේද);? චන්දප්පභා, චන්ද්‍රාලොකයන්ට; සබ්බෙතාරගණාඉව, සියලු තාරකා සමූහයාමෙති(චන්ද්‍රප්‍රභාවගේ සොළොස්වන කලාවටත් සියලු තාරකාවන්ගේ ලොකය නොපැමිණෙද එමෙති;)තස්මාහි, එහෙයින්; සීලවා, සිල්වත්වූ; නරොච, පුරුෂ තෙමේද; නාරීච, ස්ත්‍රීතොමෝද; අට්ඨඞ්ගුපෙතං, අටඟින්යුක්තවූ; උපොසථං, උපොසථයෙහි, උපවස්ස, උපවාසය කොට; සුඛුද්‍රයානි, සුඛවිපාක ඇත්තාවූ; පුඤ්ඤානිකත්වාන, දානාදි පුණ්‍යයන් කොට; අනින්දිතා, නින්දා නොකරණ ලද්දාහු; සග්ගං ඨානං, ස්වර්ගස්ථානයට; උපෙන්ති, පැමිණෙත්යයි වදාළේය.

දෙවෙනි මහා වර්ගය සමාප්තයි.

සාවත්ථිනිදානං—අථ ඛො ඡන්නො පරිබ්බාජකො යෙනා යස්මා ආනන්දො තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතා ආනන්දෙන සද්ධිං සම්මොදි, සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො ඡන්නො පරිබ්බාජකො ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච, තුම්හෙපි ආවුසො ආනන්ද රාගස්ස පහාණං පඤ්ඤපෙථ දොසස්ස—පෙ—මොහස්ස පහාණං පඤ්ඤපෙථාති, මයං ඛො ආවුසො රාගස්ස පහාණං පඤ්ඤපෙම දොසස්ස-පෙ-මොහස්ස පහාණං පඤ්ඤපෙමාති. කිම්පන තුම්හෙ ආවුසො රාගෙ ආදීනවං දිස්වා රාගස්ස පහාණං පඤ්ඤපෙථ කිං දොසෙ-පෙ-කිං මොහෙ ආදීනවං දිස්වා මොහස්ස පහාණං පඤ්ඤපෙථාති, රත්තො ඛො ආවුසො රාගෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තබ්‍යාබාධායපි චෙතෙති පර—පෙ—උභයබ්‍යාබාධායපි චෙතෙති චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති, රාගෙ පහීණෙ නෙව අත්තබ්‍යාබාධාය චෙතෙති න පර—පෙ—න උභය-න චෙතසිකං දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති, රත්තො ඛො ආවුසො රාගෙන අභිභූතො පරියාදින්න චිත්තො කායෙන දුච්චරිතං චරති වාචාය—පෙ—මනසා දුච්චරිතං චරති, රාගෙ පහීණෙ නෙව කායෙන දුච්චරිතං චරති, න වාචාය—පෙ—න මනසා දුච්චරිතං චරති, රත්තො ඛො ආවුසො රාගෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තත්ථම්පි යථාභූතං නප්පජානාති පරත්ථම්පි—පෙ—උභයත්ථම්පි යථාභූතං නප්පජානාති, රාගෙ පහීණෙ අත්තත්ථම්පි යථාභූතං පජානාති පරත්ථම්පි—උභයත්ථම්පි යථාභූතං පජානාති, රාගො ඛො ආවුසො අන්ධකරණො අචක්ඛුකරණො අඤ්ඤාණකරණො පඤ්ඤානිරොධිකො විඝාතපක්ඛිකො අනිබ්බාණසංවත්තනිකො; දුට්ඨො ඛො ආවුසො දොසෙන—පෙ—මූළ්හො ඛො ආවුසො මොහෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තබ්‍යාබාධායපි චෙතෙති—පර—උභයබ්‍යාබාධායපි චෙතෙති චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසං

අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; ඡන්නො පරිබ්බාජකො, ඡන්න නම් පරිව්‍රාජක තෙම;—පෙ—ආවුසො ආනන්ද, ඇවැත්නි ආනන්ද ස්ථවිරයෙනි; තුම්හෙපි, ඔබවහන්සේලාත්; රාගස්ස, රාගයාගේ; පහාණං, ප්‍රහාණය; පඤ්ඤපෙථ, පනවන්නාහුය;—පෙ—ආවුසො, ඇවැත්නි; මයං ඛො, අපි වනාහි; රාගස්ස, රාගයාගේ; පහාණං, ප්‍රහාණය; පඤ්ඤපෙම, පනවමු;-පෙ ආවුසො, ඇවැත්නි; කිම්පන, කිමෙක්ද; තුම්හෙ, තෙපි; රාගෙ, රාගයෙහි; ආදීනවං, දොෂය; දිස්වා, දැක; රාගස්ස, රාගයාගේ; පහාණං, ප්‍රහාණය,

වෙදෙති, මොහෙ පහීණෙ නෙවත්තව්‍යාබාධාය චෙතෙති න පර — පෙ — න උභය - න චෙතසිකං දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදෙති, මූළ්හො ඛො ආවුසො මොහෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො කායෙන දුච්චරිතං චරති වාචාය - මනසා දුච්චරිතං චරති මොහෙ පහීණෙ නෙව කායෙන දුච්චරිතං චරති න වාචාය - න මනසා දුච්චරිතං චරති, මූළ්හො ඛො ආවුසො මොහෙන අභිභූතො පරියාදින්නචිත්තො අත්තත්ථම්පි යථාභූතං නප්පජානාති පරත්ථම්පි - උභයත්ථම්පි යථාභූතං නප්පජානාති මොහෙ පහීනෙ අත්තත්ථම්පි යථාභූතං පජානාති පරත්ථම්පි - උභයත්ථම්පි යථාභූතං පජානාති, මොහො ඛො ආවුසො අන්ධකරණො අචක්ඛුකරණො අඤ්ඤාණකරණො පඤ්ඤානිරොධිකො විඝාතපක්ඛිකො අනිබ්බාණසංවත්තනිකො, ඉදං ඛො මයං ආවුසො රාගෙ ආදීනවං දිස්වා රාගස්ස පහාණං පඤ්ඤපෙම ඉදං දොසෙ ආදීනවං දිස්වා දොසස්ස පහාණං පඤ්ඤපෙම ඉදං මොහෙ ආදීනවං දිස්වා මොහස්ස පහාණං පඤ්ඤපෙමාති, අත්ථි පනාවුසො මග්ගො අත්ථි පටිපදා එතස්ස රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස පහාණායාති, අත්ථාවුසො මග්ගො අත්ථි පටිපදා එතස්ස රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස පහාණායාති, කතමො පනාවුසො මග්ගො කතමා පටිපදා එතස්ස

පඤ්ඤපෙථ, පනවහුද; පෙ-ආවුසො, ඇවැත්නි; රත්තො ඛො, රාගාධික පුද්ගල තෙමේ වනාහි; රාගෙන, රාගය විසින්; අභිභූතො, අභිභවනය කරණ (මඩින) ලද්දේ; පරියාදින්නචිත්තො, හාත්පසින් යටත් කොට ගන්නා ලද සිත් ඇත්තේ; අත්තව්‍යාබාධාය අපි, තමහට දුක් පිණිසද; චෙතෙති, සිතයි; — පෙ — චෙතසිකම්පි, චෛතසිකවූද (සිත හටගත්); දුක්ඛං දොමනස්සං, දුක් දොම්නස්; පටිසංවෙදෙති, විඳී; රාගෙ පහීනෙ, රාගය ප්‍රහීනවූ කල්හි; — පෙ — ආවුසො, ඇවැත්නි; රාගො ඛො, රාගය වනාහි; අන්ධකරණො, (යථාභූත දර්ශනනිවාරණයෙන්) අන්ධයෙක් කරන්නේ වේ, අචක්ඛුකරණො, පැණැස නැතිකරන්නේය; අඤ්ඤාණකරණො, අඥනයෙක් කරන්නේය; පඤ්ඤානිරොධිකො, කර්මස්වකාදි ප්‍රඥවන්ගේ නොපැවැත්ම කරන්නේය, විඝාතපක්ඛිකො, දුඃඛපාක්ෂිකය, අනිබ්බාණසංවත්තනිකො, නිවන් පිණිස නොපවත්නේය; — පෙ — ආවුසො, ඇවැත්නි; මයං ඛො, අපි වනාහි; ඉදං ආදීනවං, මේ දොෂය; — පඤ්ඤපෙම, පනවමු; — පෙ — ආවුසො, ඇවැත්නි; — මග්ගො, ආර්‍ය්‍ය අෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගය; අත්ථි, ඇත; පටිපදා, මාර්ග ප්‍රතිපදාව; අත්ථි, ඇත; ආවුසො; ඇවැත්නි; මග්ගො; මාර්ගය; භද්දකො, යහපත් වේ; පටිපදා, ප්‍රතිපදා තොමෝ;

රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස පහාණායාති, අයමෙව අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො, සෙය්‍යථීදං, සම්මාදිට්ඨි—පෙ—සම්මාසමාධි, අයං ඛො ආවුසො මග්ගො අයං පටිපදා එතස්ස රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස පහාණායාති, භද්දකො ආවුසො මග්ගො භද්දිකා පටිපදා එතස්ස රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස පහාණායාති අලඤ්ච පනාවුසො ආනන්ද අප්පමාදායාති.

එකං සමයං ආයස්මා ආනන්දො කොසම්බියං විහරති ඝොසිතාරාමෙ, අථ ඛො අඤ්ඤතරො ආජීවකසාවකො ගහපති යෙනායස්මා ආනන්දො තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ආනන්දං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො ආජීවක සාවකො ගහපති අයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච, කෙසන්නො භන්තෙ ආනන්ද ධම්මො ස්වාක්ඛාතො කෙ ලොකෙ සුපටිපන්නා කෙ ලොකෙ සුගතාති, තෙන හි ගහපති තඤ්ඤෙවෙත්ථ පටිපුච්ඡිස්සාමි යථා තෙ ඛමෙය්‍ය තථා නං ව්‍යාකරෙය්‍යාසි, තං කිං මඤ්ඤසි ගහපති යෙ රාගස්ස පහාණාය ධම්මං දෙසෙන්ති දොසස්ස පහාණාය ධම්මං දෙසෙන්ති මොහස්ස

භද්දිකා, යහපත් වන්නීය; ආවුසො ආනන්ද, ඇවැත්නි ආනන්ද ස්ථවිරයෙනි; අප්පමාදාය, අප්‍රමාද භාවයට; අලංච පන ඉති, සුදුසු යයි වදාළේය.

එකං සමයං, එක්කාලයෙක්හි; ආයස්මා ආනන්දො, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම; කොසම්බියං, කොසඹෑ නුවරෙහි; ඝොසිතාරාමෙ, ඝොසිතාරාමයෙහි; විහරති, වාසය කෙරෙයි; අථඛො, එකල්හි වනාහි; අඤ්ඤතරො, එක්තරා; අජීවක සාවකො ගහපති, ආජීවක ශ්‍රාවක ගෘහපතියෙක් තෙම;—පෙ—භන්තෙ ආනන්ද, ස්වාමීනි ආනන්ද ස්ථවිරයෙනි; කෙසන්නො, කවරෙකුගේ වනාහි; ධම්මො, ධර්මය තෙම; ස්වාක්ඛාතො, මනාකොට ප්‍රකාශකරණ ලද්දේද, ලොකෙ, ලොකයෙහි; කෙ, කවර පුද්ගලයෝ තුමූ; සුපටිපන්නා, සුප්‍රතිපන්න වෙද්ද; ලොකෙ, ලෙව්හි; කෙ, කවරෙක්හු තුමූ; සුගතාති සුන්දරගති ඇත්තාහුදැයි; ගහපති, ගෘහපතිය; තෙනහි, එසේවීනම්; එත්ථ, මේ කරුණෙහිලා; තංඑව, තාම (තගෙන් ම;) පටිපුච්ඡිස්සාමි, පිළිවිසින්නෙමි; ගහපති, ගෘහපතිය; තංකිංමඤ්ඤසි, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද; යෙ, යමෙක්තුමූ; රාගස්ස පහාණාය, රාග ප්‍රහාණය පිණිස; ධම්මං දෙසෙන්ති, දහම් දෙසද්ද; —පෙ—තෙසං, ඔමුන්ගේ; ධම්මො, ධර්මයතෙම; ස්වාක්ඛාතො, මොනවට ප්‍රකාශකරණ ලද්දේද; නොවා, එසේ නොවන්නේ

පහාණාය ධම්මං දෙසෙන්ති තෙසං ධම්මො ස්වාක්ඛාතො නො
වා කථං වා තෙ එත්ථ හොතීති, යෙ භන්තෙ රාගස්ස පහාණාය
ධම්මං දෙසෙන්ති දොසස්ස—පෙ—මොහස්ස පහාණාය ධම්මං
දෙසෙන්ති තෙසං ධම්මො ස්වාක්ඛාතො එවමෙම එත්ථ හොතීති,
තං කිං මඤ්ඤසි ගහපති යෙ රාගස්ස පහාණාය පටිපන්නා
දොසස්ස—පෙ—මොහස්ස පහාණාය පටිපන්නා තෙ ලොකෙ සුපටි
පන්නා නො වා කථං වා තෙ එත්ථ හොතීති යෙ භන්තෙ රාගස්ස
පහාණාය පටිපන්නා දොසස්ස—පෙ—මොහස්ස පහාණාය පටි
පන්නා තෙ ලොකෙ සුපටිපන්නා එවමෙව එත්ථ හොතීති තං කිමම
ඤ්ඤසි ගහපති යෙසං රාගො පහීණො උච්ඡින්නමූලො තාලා
වත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාද ධම්මො යෙසං
දොසො පහීණො—පෙ—යෙසං මොහො පහීණො උච්ඡින්න
මූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාද
ධම්මො තෙ ලොකෙ සුගතා නො වා කථං වා තෙ එත්ථ හොතීති,
යෙසං භන්තෙ රාගො පහීණො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථු
කතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො යෙසං දොසො
පහීණො—පෙ—මොහො පහීණො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො
අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො තෙ ලොකෙ සුගතා
එවමෙම එත්ථ හොතීති, ඉති ඛො ගහපති තයා චෙතං ව්‍යාකතං
යෙ භන්තෙ රාගස්ස පහාණාය ධම්මං දෙසෙන්ති දොසස්ස
—පෙ—මොහස්ස පහාණාය ධම්මං දෙසෙන්ති තෙසං ධම්මො
ස්වාක්ඛාතොති, තයා චෙතං ව්‍යාකතං යෙ භන්තෙ රාගස්ස පහා
ණාය පටිපන්නා දොසස්ස—පෙ—මොහස්ස පහාණාය පටිපන්නා

හෝ වේද; එත්ථ, මෙහි (මේ කරුණෙහි); තෙ, තාගේ වැටහීම;
කථං වා හොතීති, කෙසේ හෝ වේදැයි;—පෙ—එත්ථ, මෙහි; (මේ
කාරණයෙහි) මෙ, මාගේ වැටහීම; එවං හොතීති, මෙසේ වේයයි
කියේය; භන්තෙ, ස්වාමීනි; යෙසං, යම්කෙනෙකුන්ගේ; රාගො,
රාගයතෙම; පහීණො, ප්‍රහීණවූයේද; උච්ඡින්නමූලො, උදුරණ
ලද මුල් ඇත්තේ වේද; තාලාවත්ථුකතො, තාලාවස්තුකෘතද;
(අග කපන ලද තල්ගසක් මෙන් කරණලද්දේද;) අනභාවකතො;
අනුඅභාවයට පමුණුවනලද්දේද; ආයතිං, මත්තෙහි, අනුප්පාද
ධම්මො; නොයිපැදම ස්වභාවකොට ඇත්තක් කරණ ලද්දේද;
—පෙ—භන්තෙ, ස්වාමීනි; අච්ඡරියං, ආශ්චය්‍යීයි; භන්තෙ, ස්වාමීනි;
අබ්භුතං අද්භූතයි; සධම්මුක්කංසනා, තමන්ගේ ලබ්ධියෙන්
ඔසවා තැබීමක්; නචඑවනාමභවිස්සති, නොවන්නේමය; පර
ධම්මාපසාදනා, අනුන්ගේ ලබ්ධිය හා ගැටීමක් (හෙවත්)

තෙ ලොකෙ සුපටිපන්නාති, තය්‍ය වෙතං ව්‍යාකතං යෙසං භන්තෙ රාගො පහීණො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො යෙසං දොසො—පහීණො—පෙ— මොහො පහීණො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො තෙ ලොකෙ සුගතාති, අච්ඡරියං භන්තෙ අබ්භුතං භන්තෙ න චෙව නාම සධම්මුක්කංසනා භවිස්සති න පරධම්මාපසාදනා ආයතනෙව ධම්මදෙසනා අත්‍ථො ච වුත්තො අත්තා ච අනුපනීතො, තුම්හෙ භන්තෙ ආනන්ද රාගස්ස පහාණාය ධම්මං දෙසෙථ දොසස්ස පහාණාය ධම්මං දෙසෙථ මොහස්ස පහාණාය ධම්මං දෙසෙථ, තුම්හාකං භන්තෙ ආනන්ද ධම්මො ස්වාක්ඛාතො, තුම්හෙ භන්තෙ ආනන්ද රාගස්ස පහාණාය පටිපන්නා දොසස්ස—පෙ—මොහස්ස පහාණාය පටිපන්නා තුම්හෙ ලොකෙ සුපටිපන්නා, තුම්හාකං භන්තෙ ආනන්ද රාගො පහීණො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාද ධම්මො තුම්හාකං දොසො—පෙ—තුම්හාකං මොහො පහීණො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාද ධම්මො තුම්හෙ ලොකෙ සුගතා, අභික්කන්තං භන්තෙ අභික්කන්තං භන්තෙ සෙය්‍යථාපි භන්තෙ නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛින්තීති එවමෙවං අය්‍යෙන ආනන්දෙන අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො එසාහං භන්තෙ ආනන්ද තං භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මං ච භික්ඛුසඞ්ඝං ච උපාසකං මං අය්‍යො ආනන්දො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති.

එකං සමයං භගවා සක්කෙසු විහරති කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමෙ, තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා ගිලානා වුට්ඨිතො හොති,

---

අනුන්ගේ ලබ්ධියට ගැරහීමක්; න, නොවන්නේය; ධම්මදෙසනා, ධර්මදෙශනා තොමෝ; ආයතනෙව, කාරණයෙහිම වන්නීය; අත්‍ථො ච, (මාවිසින් පිළිවිසිනලද ප්‍රශනය සම්බන්ධ) අර්ථයද; වුත්තො, ප්‍රකාශකරණලද්දේය; අත්තාච, තෙමේද; අනුපනීතො, උපනයනය නොකරණ ලද්දේය; (අප මෙබඳු යයි තෙමේද උසස්කොට නොපමුණුවන ලද්දේය;)—පෙ—

එකං සමයං, එක් කාලයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සක්කෙසු, ශාක්‍යජනපදයෙහි; කපිලවත්ථුස්මිං, කිඹුල්වත්පුර නුවරෙහි; නිග්‍රොධාරාමෙ, න්‍යග්‍රොධාරාමයෙහි; විහරති වාසය,

අචිරවුට්ඨිතො ගෙලඤ්ඤා, අථ ඛො මහානාමො සක්කො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො මහානාමො සක්කො භගවන්තං එතදවොච, දීඝරත්තාහං භන්තෙ භගවතා එවං ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි සමාහිතස්ස ඤාණං නො අසමාහිතස්සාති, සමාධි නුඛො භන්තෙ පුබ්බෙ පච්ඡා ඤාණං උදාහු ඤාණං පුබ්බෙ පච්ඡා සමාධීති, අථ ඛො ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතද හොසි භගවා ඛො ගිලානා වුට්ඨිතො අචිරවුට්ඨිතො ගෙලඤ්ඤා අයඤ්ච මහානාමො සක්කො භගවන්තං අතිගම්භීරං පඤ්හං පුච්ඡති යන්නූනාහං මහානාමං සක්කං එකමන්තං අපනෙත්වා ධම්මං දෙසෙය්‍යන්ති, අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො මහානාමං සක්කං බාහාය ගහෙත්වා එකමන්තං අපනෙත්වා මහානාමං සක්කං එතදවොච, සෙඛම්පි ඛො මහානාම සීලං වුත්තං භගවතා

කරණසේක;—පෙ—තෙන ඛොපන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහී; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ගිලානා වුට්ඨිතො, ගිලානභාවයෙන් නැඟීසිටියේ; (ගිලන්ව සුවවූයේ;) ගෙලඤ්ඤා, ගිලානභාවයෙන්; අචිරවුට්ඨිතො හොති, නැගිට නොබෝකල් ඇතිවේ;—පෙ— භන්තෙ. ස්වාමීන්වහන්ස; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; එවං, මෙසේ; දෙසිතං ධම්මං, දෙශනාකරණලද ධර්‍මය; දීඝරත්තං, දීර්‍ඝකාලයෙක්හි, (බොහෝකල පටන්) අහං, මම; අජානාමි, දනිමි; (කෙසේද?) ඤාණං, ඥානය; සමාහිතස්ස, සමාධිගත සිත් ඇත්තහුටය. නො අසමාහිතස්ස, සමාධියට නොපැමිණියහුට නොවේය කියායි; භන්තෙ, ස්වාමීනි; සමාධිනුඛො සමාධිය වනාහි; පුබ්බෙ, පූර්‍වයෙහි වේද; (හෙවත්) පළමුකොට වේද; උදාහු, නොහොත්; ඤාණං, ඥානය; පුබ්බෙ, පූර්‍වයෙහි වේද; සමාධි, සමාධිය; පච්ඡාති, පසුවදැයි; (ඇසීය) අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; ආයස්මතො, ආයුෂ්මත්වූ; ආනන්දස්ස, ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට; එතං අහොසි, මේ සිතවිය; භගවා ඛො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වනාහි; ගිලානා, ගිලන් බැවින් (ගිලන්ව සිට); වුට්ඨිතො, නැඟීසිටියේ; ගෙලඤ්ඤා, ගිලානභාවයෙන්; අචිරවුට්ඨිතො, නැගිට නොබෝකල් ඇත්තේවෙයි; අයඤ්චමහානාමො සක්කො, මේ මහානාම නම් ශාක්‍යතෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ (ගෙන්); අතිගම්භීරං, ඉතා ගැඹුරුවූ; පඤ්හං, ප්‍රශ්නයක්; පුච්ඡති, විචාරයි; අහං, මම; මහානාමං සක්කං, වහානාමනම් ශාක්‍යයා; එකමන්තං, එක් පසෙක; අපනෙත්වා, පමුණුවා; (එකත් පසෙන් පහකොට); ධම්මංදෙසෙය්‍යං, ධර්‍මදෙශනාකරන්නෙමි

අසෙඛම්පි සීලං වුත්තං භගවතා සෙඛොපි සමාධි වුත්තො භගවතා අසෙඛොපි සමාධි වුත්තො භගවතා සෙඛාපි පඤ්ඤා වුත්තා භගවතා අසෙඛොපි පඤ්ඤා වුත්තා භගවතා, කතමඤ්ච මහානාම සෙඛං සීලං, ඉධ මහානාම භික්ඛු සීලවා හොති, පාතිමොක්ඛ —පෙ—සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු ඉදං වුච්චති මහානාම සෙඛං සීලං, කතමො ච මහානාම සෙඛා සමාධි, ඉධ මහානාම භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි-පෙ-චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයං වුච්චති මහානාම සෙඛො සමාධි, කතමො ච මහානාම සෙඛා පඤ්ඤා ඉධ මහානාම භික්ඛු ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති —පෙ—අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදාති යථාභූතං පජානාති අයං වුච්චති මහානාම සෙඛා පඤ්ඤා, සඛො සො මහානාම අරිය සාවකො එවං සීලසම්පන්නො එවං සමාධිසම්පන්නො එවං පඤ්ඤා සම්පන්නො ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං—දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ

නම්, යනනුත ඉති, යෙහෙතැයි කියායි; අථඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; ආයස්මා ආනන්දො, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම; මහානාමං සක්කං, මහානාම නම් ශාක්‍යරජහු; බාහාය ගහෙත්වා, අතින් ගෙණ (හෙවත්) දකුණතැගිල්ලෙන් සංඥා දී; එකමන්තං, එක්පසෙකැ; අපනෙත්වා, පමුණුවා; මහානාමං සක්කං, මහානාම නම් සක්හට; එතං අවොච, මෙසේ ප්‍රකාශකොළේය; මහානාම, මහ නාමය; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; සෙඛම්පි ඛො සීලං, ශෛක්‍ෂවූද ශීලය; (සප්තවිධ ශෛක්‍ෂ පුද්ගලයන් සම්බන්ධවූද ශීලය); වුත්තං, වදාරණ ලද්දේය; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්, අසෙඛම්පි, අශෛක්‍ෂවූද; (අර්හත් පුද්ගලයා පිළිබඳවූද;) සීලං, ශීලය; වුත්තං, වදාරණ ලද්දේය; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; සෙඛොපි, ශෛක්‍ෂවූද; (සප්තාර්‍ය්‍ය පුද්ගලයන් සම්බන්ධවූද; සමාධි, සමාධිය; වුත්තො, වදාරණලද් දේය; භගවතා, බුදුන් විසින්; අසෙඛොපි සමාධි, අශෛක්‍ෂවූද සමාධිය; (අර්හත් පුද්ගලයා සම්බන්ධවූද සමාධිය;) වුත්තො, වදාරණලද්දේය; භගවතා, බුදුන් විසින්; සෙඛාපි පඤ්ඤා, ශෛක්‍ෂ වූද ප්‍රඥතොමෝ; (සප්තාර්‍ය්‍ය පුද්ගලයන් සම්බන්ධවූද ප්‍රඥව) වුත්තා, වදාරණලදී; භගවතා, බුදුන් විසින්; අසෙඛාපි අශෛක්‍ෂ වූද; පඤ්ඤා ප්‍රඥතොමෝ; වුත්තා, වදාරණ ලදී;—පෙ— මහානාම, මහානාමය; සො ඛො සො අරියසාවකො, ඒ මේ ආර්‍ය්‍ය ශ්‍රාවකතෙම; එවං, මෙසේ; සීලසම්පන්නො, ශීලයෙන් සමන්විත වූයේ;—පෙ—

විහරති, එවං ඛො මහානාම සෙඛම්පි සීලං වුත්තං භගවතා අසෙඛම්පි සීලං වුත්තං භගවතා සෙඛොපි සමාධි වුත්තො භගවතා සෙඛාපි පඤ්ඤා වුත්තා භගවතා අසෙඛාපි පඤ්ඤා වුත්තා භගවතාති.

එකං සමයං ආයස්මා ආනන්දො වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං, අථ ඛො අභයො ච ලිච්ඡවි පණ්ඩිතකුමාරො ච ලිච්ඡවී යෙනායස්මා ආනන්දො තෙනුපසඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ආනන්දං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං නිසින්නො ඛො අභයො ලිච්ඡවි ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච, නිගණ්ඨො භන්තෙ නාථපුත්තො සබ්බඤ්ඤූ සබ්බ දස්සාවී අපරිසෙසං ඤාණදස්සණං පටිජානාති චරතො ච මෙ

එකං සමයං, එක් කාලෙක්හි; ආයස්මා ආනන්දො, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම, වෙසාලියං, විසල් පුරයෙහි; මහාවනෙ, මහාවනයෙහි; කූටාගාරසාලායං, කූටාගාර ශාලාවෙහි; විහරති, වාසය කෙරෙයි; අථඛො, එකල්හි වනාහි; අභයොච ලිච්ඡවි, අභය නම් ලිච්ඡවි තෙමේද; පණ්ඩිත කුමාරොච ලිච්ඡවි, පණ්ඩිත කුමාර නම් ලිච්ඡවි තෙමේද;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; නිග ණ්ඨො නාථපුත්තො, නිගණ්ඨනාථ පුත්‍රතෙම; සබ්බඤ්ඤූ, (මම) සියල්ල දන්නේ වෙමියි; සබ්බදස්සාවී, සියල්ල දක්නේ වෙමියි; අපරිසෙසං, නිරවශෙෂවූ; (ස්වල්ප මාත්‍රයකුත් ඉතුරු නොකොට); ඤාණදස්සනං, සර්වඥනදර්ශනය; පටිජානාති, ප්‍රතිඥ කෙරෙයි; (කෙසේද?) චරතොච, හැසිරෙන්නාවූද; තිට්ඨතොච, සිටින්නාවූද, සුත්තස්සච, සයනයකරන්නාවූද; ජාගරස්සච, නිදිවර්ජිත කරන්නා වූද; මෙ, මට; සතතං සමිතං, සියලු කල්හි; ඤාණදස්සණං, ඥනදර් ශනය; (සර්වඥතාඥනය;) පච්චුපට්ඨිතං ඉති, එළඹ සිටියේය කියායි; සො, හෙතෙම; තපසා, දුෂ්කරවූ තපසින්; පුරාණානං කම්මානං, පැරණිවූ කර්මයන්ගේ; ව්‍යන්තිභාවං, විගතන්තකරණය;(ගෙවා කෙළ වර කරදැමීම); පඤ්ඤපෙති, පණවයි; නවානං කම්මානං, අළුත් කර්මයන්ගේ (හෙවත්) දූන් රැස්කළයුතු කර්මයන්ගේ, අකරණා, නොකිරීමෙන්; සෙතුඝාතං, හේතු නැසීම; පඤ්ඤපෙති, පණවයි; ඉති, මෙසේ; කම්මක්ඛයා, කර්මවර්‍ය ක්ෂයවීමෙන්; (හෙවත්) කර්ම ප්‍රවෘත්තිය නැසීයාමෙන්; දුක්ඛක්ඛයො, දුඃඛාවතීය ක්ෂයවන්නේය (හෙවත්) දුක් පැවැත්ම නැතිවී යන්නේය; දුක්ඛක්ඛයා, දුඃඛාවතී ක්ෂය භාවයෙන්; වෙදනාක්ඛයො, වෙදනාවන්ගේ ක්ෂයභාවය වන් නේය; වෙදනාක්ඛයා, වෙදනාවන්ගේ ක්ෂය භාවයෙන්; සබ්බං,

තිට්ඨතො ච සුත්තස්ස ච ජාගරස්ස ච සතතං සමිතං ඤාණදස්සනං
පච්චුපට්ඨිතන්ති සො පුරාණානං කම්මානං තපසා ව්‍යන්තීභාවං
පඤ්ඤපෙති නවානං කම්මානං අකරණා සෙතුඝාත, ඉති කම්ම
ක්ඛයා දුක්ඛක්ඛයො දුක්ඛක්ඛයා වෙදනාක්ඛයො වෙදනාක්ඛයා
සබ්බං දුක්ඛං නිජ්ජිණ්ණං භවිස්සති එවමෙතිස්සා සන්දිට්ඨිකාය
නිජ්ජර විසුද්ධියා සමතික්කමො හොති, ඉධ භන්තෙ භගවා
කිමාහාති, තිස්සො ඛො ඉමා අභය නිජ්ජරවිසුද්ධියො තෙන
භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන සම්මදක්ඛාතා
සත්තානං විසුද්ධියා සොකපරිදෙවානං සමතික්කමාය දුක්ඛදොම
නස්සානං අත්ථංගමාය ඤායස්ස අධිගමාය නිබ්බාණස්ස සච්ඡිකිරියාය,
කතමා තිස්සො, ඉධ අභය භික්ඛු සීලවා හොති—පෙ—සමාදාය
සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු සො නවඤ්ච කම්මං න කරොති පුරාණඤ්ච
කම්මං ඵුස්ස ඵුස්ස ව්‍යන්තී කරොති සන්දිට්ඨිකානිජ්ජර අකාලිකා
එහිපස්සිකා ඔපනයිකා පච්චත්තං වෙදිතබ්බා විඤ්ඤූහීති, ස
ඛො සො අභය භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො විවිච්චෙව කාමෙහි

දුක්ඛං, සකලවත් දුක්ඛය (සියලු සසරදුක); නිජ්ජිණ්ණං, වෙසෙ
සින් දිරුවක්; භවිස්සති, වන්නේය කියායි; එවං, මෙසේ; සන්දිට්ඨි
කාය, තමා විසින් දක්කයුතුවූ (හෙවත්) ප්‍රත්‍යක්ෂවූ; එතිස්සා
නිජ්ජරවිසුද්ධියා, (මේ කෙලශනිර්ජරණක ප්‍රතිපදා සඞ්ඛ්‍යාත) විසුද්ධි
යෙන් (හෙවත්) මේ කෙලෙසුන් දිරවීමයයි කියනලද විසුද්ධියෙන්;
සමතික්කමොහොති, සියලු වත්දුක්ඛයාගේ ඉක්මීම වේය යනුයි;
භන්තෙ, ස්වාමීනි; භගවා, භාග්‍යවත්තෙමේ; ඉධ, මෙහි (හෙවත්)
මේ ප්‍රතිපත්තියෙහි; කිං ආහ ඉති, කුමක් ප්‍රකාශ කෙරෙයි දැයි
(කිමෙක්ද මේ කෙලශනිර්ජරණක ප්‍රතිපදාවම පණවයිද අනිකක් පණ
වාදූයි ඇසීය;) අභය, අභය නම් ලිච්ඡවිය; සත්තානං, සත්වයන්ගේ;
විසුද්ධියා, විශෙෂ ශුද්ධියට පැමිණීම පිණිස (හෙවත්) කෙලෙසුන්
කෙරෙන් මොනවට පිරිසිදුවීම පිණිස; සොකපරිදෙවානං, ශොක
පරිදෙවයන්ගේ; සමතික්කමාය, ඉක්මවීම පිණිස; දුක්ඛ දොමණස්සා
නං, දුක්ඛ දෞර්මණස්‍යයන්ගේ; අත්ථංගමාය, නැසීම පිණිස; ඤායස්ස,
(න්‍යායසඞ්ඛ්‍යාත) විදර්ශනා සහිත මාර්ගයාගේ; අධිගමාය, ලැබීම
පිණිස (මාර්ගයට පැමිණීම පිණිස); නිබ්බාණස්ස, අප්‍රත්‍යය
නිර්වාණයාගේ; සච්ඡිකිරියාය, ප්‍රත්‍යක්ෂකිරීම පිණිස; ඉමා ඛො
තිස්සො විසුද්ධියො, මේ විසුද්ධීහු තිදෙනෙක් (පිරිසිදුවීම් තුණක්);
ජානතා, (අනාවරණඥානයෙන්) සියල්ල දන්නාවූ; පස්සතා, (සම
තැසින්) සියල්ල දක්නාවූ; අරහතා, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධෙන,
සම්‍යක්සම්බුද්ධවූ; (සියනැනින් සිව්සස් මොනවට දත්තාවූ); තෙන

—පෙ—චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති සො නවඤ්ච කම්මං න කරෙති පුරාණඤ්ච කම්මං ඵුස්ස ඵුස්ස ව්‍යන්තීකරෙති සන්දිට්ඨිකා නිජ්ජරා අකාලිකා එහිපස්සිකා ඔපනයිකා පච්චත්තං වෙදිතබ්බා විඤ්ඤූහීති, සො අභය භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො එවං සමාධිසම්පන්නො ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති සො නවඤ්ච කම්මං න කරෙති පුරාණඤ්ච කම්මං ඵුස්ස ඵුස්ස ව්‍යන්තීකරොති සන්දිට්ඨිකා නිජ්ජරා අකාලිකා එහිපස්සිකා ඔපනයිකා පච්චත්තං වෙදිතබ්බා විඤ්ඤූහීති, ඉමෙ ඛො අභය තිස්සො නිජ්ජරා විසුද්ධියො තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන සම්මාදක්ඛාතා සත්තානං විසුද්ධියා සොකපරිද්දවානං සමතික්කමාය දුක්ඛදොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමාය ඤායස්ස අධිගමාය නිබ්බාණස්ස සච්ඡිකිරියායාති.

එවං වුත්තෙ පණ්ඩිතකුමාරො ලිච්ඡවි අභයං ලිච්ඡවිං එතදවොච, කිං පන ත්වං සම්ම අභය ආයස්මතො ආනන්දස්ස සුභාසිතං

භගවතා, ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; අක්ඛාතා, වදාරණ ලද්දාහුය; කතමා තිස්සො, කවර විසුද්ධි තුණක්දයත්?; අභය, අභය නම් ලිච්ඡවිය; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; සීලවා හොති, සිල් ඇත්තේවේද; —පෙ— සික්ඛාපදෙසු, ශික්ෂාපදයන්; සමාදාය, සමාදානයකොට ගෙණ; සික්ඛති, හික්මෙයිද; සො, හෙතෙම; නවඤ්චකම්මං, අභිනව කර්මය; න කරෙති, (ආයූහනය) නොකෙරෙයි; (රැස් නොකෙරෙයි) පුරාණඤ්ච කම්මං, පූර්වයෙහි රැස්කරණ ලද කර්මය; ඵුස්ස ඵුස්ස, විපාකස්පර්ශය කොට කොට; (විපාකදීදී) ව්‍යන්තීකරෙති, ගෙවාලීම කෙරේද; (හෙවත්) ක්ෂයකෙරේද (එය) සන්දිට්ඨිකා, තමන් විසින් දක්ක යුතුවූ; අකාලිකා, කල්නොයවා විපාකදානය කරන්නාවූ; එහිපස්සිකා, එව බලව යන විධියට සුදුසුවූ; ඔපනයිකා, උපනයනය කටයුතුවූ (හෙවත්) ඇලීමකට යුතුවූ; විඤ්ඤූහි, විඥයන් විසින්; පච්චත්තං, තම තමන් සිත්හිලා; වෙදිතබ්බං, දතයුතුවූ; නිජ්ජරාඉති, (කෙලෙශ) නිර්ජරණයයි (හෙවත්) කෙලෙසුන් දිරවීමයයි; (කියනු ලැබෙ.)—පෙ—

එවං වුත්තෙ, මෙසේ ප්‍රකාශකල කල්හි; පණ්ඩිත කුමාරො ලිච්ඡවි, පණ්ඩිත කුමාර නම් ලිච්ඡවි තෙම; අභයං ලිච්ඡවිං, අභය නම් ලිච්ඡවිහට; එතදවොච, මෙය කීයේය; සම්ම අභය, යහලුව අභය; කිං, කිමෙක්ද; ත්වං, නුඹ; ආයස්මතො, ආයුෂ්මත්වූ; ආනන්දස්ස, ආනන්ද ස්ථවිරයන්වහන්සේගේ; සුභාසිතං, සුභාසිතය

සුභාසිතතො නාබ්භනුමොදසීති, ක්‍යාහං සම්ම ආයස්මතො ආනන්දස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතො නාබ්භනුමොදිස්සාමි මුද්ධාපි තස්ස විපතෙය්‍ය යො ආයස්මතො ආනන්දස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතො නාබ්භනුමොදෙය්‍යාති,

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයස්මන්තං ආනන්දං භගවා එතදවොච, යං ආනන්ද අනුකම්පෙය්‍යාථ යෙ ච සොතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යුං මිත්තා වා අමච්චා වා ඤාතී වා සාලොහිතා වා තෙ වො ආනන්ද තීසු ඨානෙසු සමාදපෙතබ්බා නිවෙසෙතබ්බා පතිට්ඨාපෙතබ්බා, කතමෙසු තීසු, බුද්ධෙ අවෙච්චප්පසාදෙ සමාදපෙතබ්බා නිවෙසෙතබ්බා පතිට්ඨාපෙතබ්බා ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො—පෙ—සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවාති, ධම්මෙ අවෙච්චප්පසාදෙ සමාදපෙතබ්බා නිවෙසෙතබ්බා පතිට්ඨාපෙතබ්බා–ස්වාක්ඛාතො භගවතා ධම්මො සන්දිට්ඨිකො—පෙ—පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤූහීති, සඞ්ඝෙ අවෙච්චප්පසාදෙ සමාදපෙතබ්බා නිවෙසෙතබ්බා පතිට්ඨාපෙතබ්බා—සුපටිපන්නො භගවතො සාවකසඞ්ඝො—පෙ—අනුත්තරං

(හෙවත්) ආනන්ද ආයුෂ්මතුන් විසින් මොනවට ප්‍රකාශකරණ ලද්ද; සුභාසිතතො, ශුභාෂිත වශයෙන් (හෙවත්) මොනවට ප්‍රකාශකරණ ලද්ද වශයෙන්; නාබ්භනුමොදසීති, මනාකොට අනුමෝදන් නොවන්නෙහිද කියායි; සම්ම, යහළුව; අහං, මම; ආයස්මතො ආනන්දස්ස, ආනන්ද ආයුෂ්මතුන්වහන්සේගේ; සුභාසිතං, සුන්දර භාෂිතය; සුභාසිතතො, ශුභාෂිත වශයෙන්; කිං නාබ්භනුමොදිස්සාමි, කිම අනුමෝදන් නොවන්නෙම්ද; යො, යමෙක්තෙම; නාබ්භනුමොදෙය්‍ය, අනුමෝදන් නොවන්නේ නම්; තස්ස, ඔහුගේ; මුද්ධාපි, මස්තකයද; විපතෙය්‍ය, පැලෙන්නේයයි කීය.

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො—පෙ—ආනන්ද, ආනන්ද ස්ථවිරය; යෙච, යම්බඳුවූ; මිත්තාවා, සුහෘදයෝ (මිත්‍රයෝ) හෝ අමච්චා වා, ඇමතියෝ හෝ; ඤාතිවා නෑදිමයිල් ආදී නෑයෝ සාලොහිතා වා, භ්‍රාතෘභගිනී ආදී සමාන ලේ ඇත්තෝ හෝ; (සහලේ නෑයෝ) හෝ; යං, යම් ධර්මයක්; සොතබ්බං, ඇසිය යුතුයයි; මඤ්ඤෙය්‍යුං, හඟිනාහුද (හෙවත්) දන්නාහුද; ආනන්ද, ආනන්දය; වො, තොප විසින්; තෙ, ඔවුහු; තීසුඨානෙසු, තුන්තැනෙක්හි, සමාදපෙතබ්බා, සමාදම් කටයුත්තාහුය (හෙවත්) ගැන්විය යුත්තාහ; නිවෙසෙතබ්බා ඇතුළත්කරවිය යුත්තාහ; පතිට්ඨාපෙතබ්බා, පිහිටවිය යුත්තාහුය,

පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සාති, සියා ආනන්ද චතුන්නං මහාභූතානං අඤ්ඤථත්තං පඨවිධාතුයා ආපොධාතුයා තෙජොධාතුයා වායොධාතුයා, නත්වෙව බුද්ධෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතස්ස අරියසාවකස්ස සියා අඤ්ඤථත්තං, තත්‍රිදං අඤ්ඤථත්තං සො වතානන්ද බුද්ධෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො අරියසාවකො නිරයං වා තිරිච්ඡානයොනිං වා පෙත්තිවිසයං වා උපපජ්ජිස්සතීති, නෙතං ඨානං විජ්ජති, සියා ආනන්ද චතුන්නං මහාභූතානං අඤ්ඤථත්තං පඨවිධාතුයා ආපොධාතුයා තෙජොධාතුයා වායොධාතුයා නත්වෙව ධම්මෙ—පෙ—නත්වෙව සඞ්ඝෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතස්ස අරියසාවකස්ස සියා අඤ්ඤථත්තං තත්‍රිදං අඤ්ඤථත්තං සො වතානන්ද සඞ්ඝෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො අරියසාවකො නිරයං වා තිරච්ඡානයොනිං වා පෙත්තිවිසයං වා උපපජ්ජිස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති, යං ආනන්ද අනුකම්පෙය්‍යාථ යෙ ච සොතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යුං මිත්තා වා අමච්චා වා ඤාතී වා සාලොහිතා වා තෙ වො ආනන්ද ඉමෙසු තීසු ඨානෙසු සමාදපෙතබ්බා නිවෙසෙතබ්බා පතිට්ඨාපෙතබ්බාති.

කතමෙසු තීසු, කවර ත්‍රිවිධ ස්ථානයෙක්හිද;? බුද්ධෙ, බුදුන් කෙරෙහි; අවෙච්චප්පසාදෙ, අචල ප්‍රසාදයෙහි (හෙවත්) ගුණඥාන පැහැදීමෙහි; සමාදපෙතබ්බා, සමාදන් කටයුත්තාහ;-පෙ-භගවතා ඉති, භගවත්යයි කියායි;—පෙ—ආනන්ද, ආනන්දය; පඨවිධාතුයා, ස්ථබ්ධලක්ෂණවූ පෘථුවීධාතුහුගේද; ආපොධාතුයා, ආබන්ධලක්ෂණවූ ආපොධාතුහුගේද; තෙජොධාතුයා, පරිපාකලක්ෂණවූ තෙජොධාතුහුගේද; වායොධාතුයා, විෂ්ටම්භනලක්ෂණවූ වායොධාතුහුගේද; යන චතුන්නං මහාභූතානං, චාතුර්මහාභූතයන්ගේ; අඤ්ඤථත්තං, අන්‍යථාත්වය (අනික් අයුරකට පැමිණීම); සියා, වන්නේය; බුද්ධෙ, බුදුන් කෙරෙහි; අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතස්ස, අචල ප්‍රසාදයෙන් යුක්තවූ; අරියසාවකස්ස, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකයාගේ; අඤ්ඤථත්තං, අන්‍යථාත්වයක්; නතුඑවසියා, නොවන්නේමය; තත්‍ර, එහි; ඉදං, මේ; (දෙවාදි භාවයට පැමිණීම) අඤ්ඤථත්තං, අන්‍යප්‍රකාරයයි; ආනන්ද, ආනන්දය; වත, ඒකාන්තයෙන්; බුද්ධෙ, බුදුන් කෙරෙහි; අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො, අචලප්‍රසාදයෙන් යුක්තවූ; සො අරියසාවකො, ඒ ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකතෙම; නිරයං වා, සංජීවාදි නරකයෙහි හෙවත් නරකයට හෝ; තිරච්ඡානයොනිං වා, තිරිසන් යෝනියෙහි හෝ; පෙත්තිවිසයං වා, ප්‍රෙතනිකායෙහි හෝ; උපපජ්ජිස්සතීති, උපදින්නේය හෙවත් උත්පත්ති වශයෙන් පැමිණෙන්නේය යන, එතං ඨානං, මේ කාරණය; නවිජ්ජති, විද්‍යමාන නොවේ; (නොලැබේ);—පෙ—

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා—පෙ—භගවන්තං එතදවොච, භවො භවොති භන්තෙ වුච්චති, කිත්තාවතා නුඛො භන්තෙ භවො හොතීති, කාමධාතුවෙපක්කඤ්ච ආනන්ද කම්මං නාභවිස්ස අපි නුඛො කාම භවො පඤ්ඤායෙථාති, නො හෙතං භන්තෙ, ඉති ඛො ආනන්ද කම්මං ඛෙත්තං විඤ්ඤාණං බීජං තණ්හා සිනෙහො අවිජ්ජානීවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං හීනාය ධාතුයා විඤ්ඤාණං පතිට්ඨිතං එවං ආයති පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති හොති. රූපධාතු වෙපක්කඤ්ච ආනන්ද කම්මං නාභවිස්ස අපි නුඛො රූපභවො පඤ්ඤායෙථාති, නො හෙතං භන්තෙ ඉති ඛො ආනන්ද කම්මං ඛෙත්තං විඤ්ඤාණං බීජං තණ්හා සිනෙහො අවිජ්ජානීවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං මජ්ඣිමාය ධාතුයා විඤ්ඤාණං පතිට්ඨිතං එවං ආයති පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති හොති, අරූපධාතු වෙපක්කඤ්ච ආනන්ද කම්මං නාභවිස්ස අපි නු ඛො අරූපභවො පඤ්ඤායෙථාති, නො හෙතං භන්තෙ, ඉති ඛො ආනන්ද කම්මං ඛෙත්තං විඤ්ඤාණං බීජං තණ්හා සිනෙහො අවිජ්ජානීවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං පණීතාය ධාතුයා විඤ්ඤාණං

අථ ඛො—පෙ—භන්තෙ, ස්වාමීනි; භවො භවො ඉති, භවය භවයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; භන්තෙ, ස්වාමීනි; කිත්තාවතානු ඛො, කෙපමණකින් වනාහි; භවො, භවයතෙම; හොතීති, වේදැයි; ආනන්ද, ආනන්දය; කාමධාතු වෙපක්කඤ්ච, කාමධාතුයෙහි පැසීම ඇත්තාවූද; කම්මං, කර්මයක්; න අභවිස්ස, නොවූයේ නම්; අපිනුඛො, යලිදු වනාහි, කාමභවො, කාමධාතුයෙහි උත්පත්ති භවය (කාම ලොකයෙහි ඉපදීම); පඤ්ඤායෙථ ඉති, පැණෙන්නේදැයි; භන්තෙ, ස්වාමීනි; එතං, මෙය; නොහි, නොවේමය; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉති ඛො, මෙසේ වනාහි; කම්මං, කුශලාකුශල කර්මය, ඛෙත්තං, විරූහණ ස්ථානාර්ථයෙන් ක්ෂෙත්‍රය නම් වේ; විඤ්ඤාණං සහජාත අභිසංස් කාර විඥනය; බීජං, විරූහනාර්ථයෙන් (සත්ව නමැති අඞ්කුරය හට ගන්නා බැවින්) බීජය නම් වේ; තණ්හා, තෘෂ්ණාතොමෝ; සිනෙහො, (සඞ්ගණ්හන අනුබ්‍රෑහන වශයෙන්); ජලය නම් වේ; අවිජ්ජානීවරණානං අවිද්‍යාව නීවරණයකොට ඇති (අවිද්‍යාවෙන් ආවරිතවූ); තණ්හා සංයොජනානං, තෘෂ්ණාව බන්ධනයකොට ඇති (තෘෂ්ණා බන්ධනයෙන් බැඳුනාවූ) සත්තානං, සත්වයන්ගේ; විඤ්ඤාණං, විඥනය (චිත්තය), හීනායධාතුයා, කාමධාතුයෙහි (කාමභවයෙහි); පතිඨිතං, ප්‍රතිෂ්ඨිත (පිහිටියේ) වෙයි; එවං, මෙසේ; ආයති පුනබ්භ වාභිනිබ්බත්ති, ආයතික පුනර්භවාභිනිර්වෘත්තිය (මතු නැවත භවයෙහි ඉපදීම් වශයෙන් පැවැත්ම; හොති, වෙයි;–මජ්ඣිමාය ධාතුයා,

පතිට්ඨිතං එවං ආයති පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති හොති, එවං ඛො ආනන්ද භවො හොතීති.

එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා ආනන්දො—පෙ—භගවන්තං එතදවොච භවො භවොති භන්තෙ වුච්චති කිත්තාවතා නු ඛො භන්තෙ භවො හොතීති, කාමධාතුවෙපක්කඤ්ච ආනන්ද කම්මං පඤ්ඤායෙථාති, නො හෙතං භන්තෙ, ඉති ඛො ආනන්ද කම්මං ඛෙත්තං විඤ්ඤාණං බීජං තණ්හා සිනෙහො අවිජ්ජානීවරණානං සත්තානං තණ්හාසඤ්ඤොජනානං හීනාය ධාතුයා චෙතනා පතිට්ඨිතා පත්ථනා පතිට්ඨිතා එවං ආයති පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති හොති රූපධාතුවෙපක්කඤ්ච ආනන්ද කම්මං නාභවිස්ස අපි නු ඛො රූපභවො පඤ්ඤායෙථාති, නො හෙතං භන්තෙ, ඉති ඛො ආනන්ද කම්මං ඛෙත්තං විඤ්ඤාණං බීජං තණ්හා සිනෙහො අවිජ්ජානීවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං මජ්ඣිමාය ධාතුයා චෙතනා පතිට්ඨිතා පත්ථනා පතිට්ඨිතා එවං ආයති පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති හොති, අරූපධාතුවෙපක්කඤ්ච ආනන්ද කම්මං නාභවිස්ස අපි නු ඛො අරූපභවො පඤ්ඤායෙථාති, නො හෙතං භන්තෙ, ඉති ඛො ආනන්ද කම්මං ඛෙත්තං විඤ්ඤාණං බීජං තණ්හාසිනෙහො අවිජ්ජානීවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං පණීතාය ධාතුයා චෙතනා පතිට්ඨිතා පත්ථනා පතිට්ඨිතා එවං ආයති පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති හොති, එවං ඛො ආනන්ද භවො හොතීති.

තං යෙව නිදානං,—එකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයස්මන්තං ආනන්දං භගවා එතදවොච, සබ්බං නු ඛො ආනන්ද සීලබ්බතං ජීවිතං බ්‍රහ්මචරියං උපට්ඨානසාරං සඵලන්ති, න ඛෙවත්ථ භන්තෙ එකංසෙනාති, තෙන ආනන්ද විභජස්සූති, යං හිස්ස භන්තෙ

මධ්‍යමධාතුසඞ්ඛ්‍යාත රූපභවයෙහි (බ්‍රහ්මපාරිසද්‍යාදි සොළොස් බඹතල යෙහි);—පෙ—ආනන්ද, ආනන්දය; එවං ඛො, මෙසේ වනාහි; භවො හොති, භවය වේයයි වදාළේය.

එකමන්තං—පෙ—චෙතනා, කර්‍මචෙතනා තොමෝ; පතිට්ඨිතා, පිහිටියාවේ; පත්ථනා, කර්‍ම ප්‍රාර්ථනා තොමෝ; පතිට්ඨිතා, පිහිටියාවේ;—පෙ—පණීතාය ධාතුයා, ආකාසානඤ්චායතනාදී අරූපී භවයෙහි;—පෙ—

තං යෙව නිදානං—පෙ—ආනන්ද, ආනන්දය; සබ්බං එවනුඛො සියලුම; සීලබ්බතං, ශීලය හා ව්‍රතයද; ජීවිතං, දුෂ්කරක්‍රියානුයොගයද; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍ය්‍ය වාසයද; උපට්ඨානසාරං, එළඹ සිටීමෙන් සාරඵවේද (හෙවත්) සාරයයි එළඹ සිටීද; සඵලන්ති,

සීලබ්බතං ජීවිතං බ්‍රහ්මචරියං උපට්ඨානසාරං සෙවතො අකුසල ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති කුසලා ධම්මා පරිහායන්ති එවරූපං සීලබ්බතං ජීවිතං බ්‍රහ්මචරියං උපට්ඨානසාරං අඵලං යඤ්ච ඛ්වාස්ස භන්තෙ සීලබ්බතං ජීවිතං බ්‍රහ්මචරියං උපට්ඨානසාරං සෙවතො අකුසලා ධම්මා පරිහායන්ති කුසලා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති එවරූපං සීලබ්බතං ජීවිතං බ්‍රහ්මචරියං උපට්ඨානසාරං සඵලන්ති. ඉදමවොච. ආයස්මා ආනන්දො සමනුඤ්ඤො සත්ථා අහොසි. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො සමනුඤ්ඤො මෙ සත්ථාති උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි, අථ ඛො භගවා අචිරපක්කන්තෙ ආයස්මන්තෙ ආනන්දෙ භික්ඛූ ආමන්තෙසි සෙඛො භික්ඛවෙ ආනන්දො න ච පනස්ස සුලභරූපො සමසමො පඤ්ඤායාති.

ඵල සහිතදැයි (වැඩිම් සහිත වේදැයි ඇසීය) භන්තෙ, ස්වාමීනි; එත්ථ, මෙහි; එකංසෙන, එකැතියෙන්; න ඛො එව ඉති, ප්‍රකාශකළ නොහැක්කේමයයි; (සැළකෙළේය) ආනන්ද, ආනන්දය; තෙනහි, එසේවීනම්; විභජස්සු ඉති, විභාගකොට ප්‍රකාශකරවයි (වදාළේය); උපට්ඨානසාරං, සාරයයි එළඹ සිටියාවූ; යංහි සීලබ්බතං, යම්බඳුවූ ශීලව්‍රත දෙකද; ජීවිතං, දුෂ්කරක්‍රියානුයොගයද; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචරිය වාසයද යන මේ; සෙවතො, සේවනයකරන්නාවූ; අස්ස හි, ඔහට වනාහි; අකුසලා ධම්මා, අකුශල ධර්මයෝ; අභිවඩ්ඪන්ති, වැඩෙද්ද; කුසලා ධම්මා, කුශල ධර්මයෝ; පරිහායන්ති, පිරිහෙද්ද; එවරූපං, මෙබඳුවූ; සීලබ්බතං, ශීල ව්‍රත දෙකද; ජීවිතං, දුෂ්කර ක්‍රියානු යොගයද; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යයද යන මේ; උපට්ඨාන සාරං, සාරයයි එළඹ සිටියේ; අඵලං, ඉෂ්ට ඵල රහිත බැවින් අඵල වේ; යං ච ඛො, යම් බඳුවූ වනාහි; උපට්ඨානසාරං, සාරයයි එළඹ සිටියක්-සෙවතො, සෙවනාවූ; අස්ස, ඔහට;—උපට්ඨානසාරං, උපට්ඨානසාරය; සඵලං, සඵල නම් වේ; (ඉෂ්ටඵල ඇතිවේ); ආයස්මා ආනන්දො, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙමේ; එතං අවොච, මේ වදාළේය; සත්ථා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; සමනුඤ්ඤො අහොසි, සතුටුවූයේවීය (හෙවත්) පිළිගත්සේක; අථ ඛො, ඉක්බිති; ආයස්මා ආනන්දො, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙමේ; සත්ථා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; මෙ සමනුඤ්ඤො ඉති, මට සතුටුවූසේක්යයි (නොහොත්) මාගේ ප්‍රකාශය පිළිගත්සේක්යයි; උට්ඨායාසනා, හුනස්නෙන් නැගිට; භගවන්තං අභිවාදෙත්වා, බුදුන් වැඳ; පදක්ඛිණං කත්වා, පැදකුණුකොට; පක්කාමි, වැඩියේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ආනන්දො, ආනන්ද ස්ථවිරතෙමේ; සෙඛො, ශෛක්ෂවෙයි (කටයුතු සහිතවේ);

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි—පෙ—එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවන්තං එතදවොච, තීනි මානි භන්තෙ ගන්ධජාතානි යෙසං අනුවාතඤ්ඤෙව ගන්ධො ගච්ඡති නො පටිවාතං, කතමානි තීනි, මූලගන්ධො සාරගන්ධො පුප්ඵගන්ධො, ඉමානි ඛො භන්තෙ තීනි ගන්ධජාතානි යෙසං අනුවාතඤ්ඤෙව ගන්ධො ගච්ඡති නො පටිවාතං, අත්ථි නු ඛො භන්තෙ කිඤ්චි ගන්ධජාතං යස්ස අනුවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡති පටිවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡති අනුවාතපටිවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡතීති, අත්ථානන්ද ගන්ධජාතං යස්ස අනුවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡති පටිවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡති අනුවාතපටිවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡතීති, කතමං පන තං භන්තෙ ගන්ධජාතං යස්ස අනුවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡති පටිවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡති අනුවාතපටිවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡතීති, ඉධානන්ද යස්මිං ගාමෙ වා නිගමෙ වා ඉත්ථී වා පුරිසො වා

අස්ස පන, ඔහට වනාහි; පඤ්ඤාය, ප්‍රඥාවෙන් සමසමො, සමාන වූවෙක්; න ච ඉති නැත්තේයයි වදාළේය.

අථ ඛො,—පෙ—භන්තෙ, ස්වාමීනි; යෙසං, යමෙක්හුගේ; ගන්ධො, ගන්ධයතෙම; අනුවාතංඑව, අනුවාතයටම (වාතයට අනුවම) ගච්ඡති, යේද; නො පටිවාතං, ප්‍රතිවාතයට නොයන්නේ වේද, (එබඳුවූ) ගන්ධජාතානි ගන්ධජාතීහු; ඉමානිතීනි, මේ තුන් දෙනෙක් වෙත්;—මූලගන්ධො, මූලගන්ධය; (මුල් පිළිබඳ ගඳය), සාරගන්ධො, සාරගන්ධය (හර පිළිබඳ ගඳය), පුප්ඵගන්ධො, පුෂ්ප ගන්ධය (මල් පිළිබඳ සුවඳය); යන මේයි—පෙ—භන්තෙ, ස්වාමීනි; යස්ස, යමක්හුගේ (යමක් පිළිබඳවූ); ගන්ධො, ගන්ධයතෙම; අනුවාතම්පි, වාතයට අනුවත්; ගච්ඡති, යේද; ගන්ධො, යමක්හුගේ ගන්ධයතෙම; පටිවාතම්පි, ප්‍රතිවාතයටත් (උඩුසුළඟටත්); ගච්ඡති, යේද; ගන්ධො, යමක් පිළිබඳවූ ගඳ; අනුවාත පටිවාතම්පි, අනුවාතයට හා ප්‍රතිවාතයටත් (යටිසුළඟට හා උඩුසුළඟටත්) ගච්ඡති, යේද; (එබඳුවූ) කිඤ්චිගන්ධජාතං, කිසියම් ගන්ධජාතියක්; අත්ථිනුඛො ඉති, ඇත්තේදෑයි; ආනන්ද, ආනන්දය; යස්ස, යමක්හුගේ;—පෙ—(එබඳුවූ ගන්ධජාතං, ගඳදෑක්; අත්ථි, ඇත්තේය; භන්තෙ, ස්වාමීනි; යස්ස, යමක්හුගේ, ගන්ධො, ගන්ධයතෙම;—පෙ—ගච්ඡති, යේද; (එබඳුවූ) තං ගන්ධ ජාතං, ඒ ගන්ධජාතිය; කතමං පන, කවරේද; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මෙහි; යස්මිං ගාමෙවා, යම් ගමෙක්හි හෝ; නිගමෙ වා, යම් නියම්ගමෙක්හි හෝ; ඉත්ථිවා, ස්ත්‍රියෙක් හෝ; පුරිසො වා, පුරුෂයෙක් හෝ; බුද්ධං, බුදුන්; සරණංගතොහොති,

බුද්ධං සරණං ගතො හොති ධම්මං සරණං ගතො හොති සඞ්ඝං සරණං ගතො හොති පාණාතිපාතා පටිවිරතො හොති අදින්නාදානා පටිවිරතො හොති කාමෙසු මිච්ඡාචාරා පටිවිරතො හොති මුසාවාදා පටිවිරතො හොති සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතො හොති සීලවා හොති කල්‍යාණධම්මො විගතමලමච්ඡෙරෙන චෙතසා අගාරං අජ්ඣාවසති මුත්තචාගො පයතපාණී වොස්සග්ගරතො යාචයොගො දානසංවිභාගරතො, තස්ස දිසාසු සමණබ්‍රාහ්මණා වණ්ණං භාසන්ති අසුකස්මිං නාම ගාමෙ වා නිගමෙ වා ඉත්ථී වා පුරිසො වා බුද්ධං සරණං ගතො හොති ධම්මං සරණං ගතො හොති සඞ්ඝං සරණං ගතො හොති පාණාතිපාතා පටිවිරතො හොති අදින්නාදානං පටිවිරතො හොති කාමෙසුමිච්ඡාචාරා පටිවිරතො හොති මුසාවාදා පටිවිරතො හොති සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා පටිවිරතො හොති සීලවා හොති කල්‍යාණධම්මො විගතමලමච්ඡෙරෙන චෙතසා අගාරං අජ්ඣාවසති මුත්තචාගො පයතපාණී වොස්සග්ගරතො යාචයොගො දානසංවිභාගරතොති, දෙවතාපිස්ස අමනුස්සා වණ්ණං භාසන්ති අසුකස්මිං නාම ගාමෙ වා නිගමෙ වා ඉත්ථී වා පුරිසො වා බුද්ධං සරණං—පෙ—ධම්මං–සඞ්ඝං සරණං ගතො හොති පාණාතිපාතා පටිවිරතො—පෙ—දානසංවිභාගරතොති,

---

සරණගියේ වේද;—පෙ—සීලවා, සිල්වත්වූයේ (පන්සිල් දසසිල් ඇත්තේ); කල්‍යාණධම්මො, කලණදම් ඇත්තේ (සිල්වත් බැවින් ම සුන්දර සවභාව ඇත්තේ), හොති, වේද; මුත්තචාගො, ත්‍යාගවත් වූයේ; පයතපාණී, ධොතහස්තයෙන් (මසුරුමලසේදූ අතින්) යුක්තවූයේ; වොස්සග්ගරතො, වොස්සජ්ජන සඞ්ඛ්‍යාත දානයෙහි ඇලුනේ; යාචයොගො, යාචකයන්ට (ඉල්ලීමට) යෝග්‍යවූයේ; දානසංවිභාගරතො, සිව්පසය බෙදාදීමෙහි ඇලුනේ; විගතමලමච්ඡෙරෙන චෙතසා, විගමනය කරණලද (පහකරණලද) මසුරුමල ඇති සිතින් යුක්තව; අගාරං, ගිහිගෙහි; අජ්ඣාවසති, වාසය කෙරේද; දිසාසු, සිව්දිග් අනුසිව්දික්හි; සමණ බ්‍රාහ්මණා, සමිතපාපී ශ්‍රමණයෝ හා බාහිතපාපී බ්‍රාහ්මණයෝ; තස්ස, ඔහුගේ; වණ්ණං, ගුණය; භාසන්ති, කියත්; (කෙසේද) අසුකස්මිං නාම, අසවල් නම්; ගාමෙවා, ගමෙහි හෝ; නිගමෙවා, නියම් ගමෙහි හෝ; ඉත්ථිවා, ස්ත්‍රිය හෝ; පුරිසොවා, පුරුෂයා හෝ; බුද්ධං සරණං ගතො හොති, බුදුන් සරණකොට ගියේ වෙයි;—පෙ—විගතමලමච්ඡෙරෙන චෙතසා, පහවූ මසුරුමල ඇති සිතින් යුක්තව; අගාරං, ගිහිගෙයි; අජ්ඣාවසතීති, අධිවාසය කෙරේය

ඉදං ඛො තං ආනන්ද ගන්ධජාතං යස්ස අනුවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡති පටිවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡති අනුවාතපටිවාතම්පි ගන්ධො ගච්ඡතීති.

න පුප්ඵගන්ධො පටිවාතමෙති
න චන්දනං තගරමල්ලිකා වා,
සතඤ්ච ගන්ධො පටිවාතමෙති
සබ්බා දිසා සප්පුරිසො පවාතීති.

එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවන්තං එතදවොච, සම්මුඛා එතං භන්තෙ භගවතො සුතං සම්මුඛා පටිග්ගහිතං භගවතො ආනන්ද සිඛිස්ස අභිභූ නාම සාවකො බ්‍රහ්ම ලොකෙ ඨිතො සහස්සිලොකධාතුං සරෙන විඤ්ඤාපෙසීති භගවා පන භන්තෙ අරහං සම්මාසම්බුද්ධො කීවතකං පහොති සරෙන විඤ්ඤාපෙතුන්ති, සාවකො සො ආනන්ද අප්පමෙය්‍යා

කියායි; අස්ස, ඔහුගේ; වණ්ණං, ගුණය; දෙවතාපි, දෙවතාවෝද; අමනුස්සා, අමනුෂ්‍යයෝද; භාසන්ති, කියත්; (කෙසේද)—පෙ—

පුප්ඵගන්ධො, චම්පකාදී පුෂ්පසුගන්ධය තෙම; පටිවාතං, උඩුසුලඟට; නඑති, නොයන්නේය; චන්දනං, සඳුන් සුවඳද; තගර මල්ලිකා වා, තුවරලා සුවඳ හා බොලිද්ද මල් සුවඳද; න, උඩුසුලඟට නොයන්නේය; සතඤ්ච ගන්ධො, (බුද්ධ ප්‍රත්‍යෙකබුද්ධ බුද්ධ ශ්‍රාවකාදී) සත්පුරුෂයන්ගේ (ශීලාදී) සුගන්ධයතෙම, පටිවාතං, ප්‍රතිවාතයට; එති, පැමිණෙන්නේය; සප්පුරිසො, සත්පුරුෂතෙම; සබ්බාදිසා, සියලු දිසාවන්; පවාති, (ශීලාදිගුණ සුගන්ධයෙන්) අවස්ථරණය කෙරෙයි (හෙවත්) වතුරුවා යයි වදාළේය.

එකමන්තං—පෙ—භන්තෙ ස්වාමීනි; එතං, මේ කාරණය; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; සම්මුඛා, හමුවෙන්; සුතං, අසනලදී; සම්මුඛා, හමුවෙන්; පටිග්ගහිත , පිළිගන්නා ලදී; (කවර කාරණයක්ද) ආනන්ද, අනන්දය; සිඛිස්ස භගවතො, සිඛී නම් භාග්‍යවත්හුගේ; අභිභූනාමසාවකො, අභිභූ නම් ශ්‍රාවකයෙක් තෙම; බ්‍රහ්මලොකෙ ඨිතො, බඹලොවෙහි සිටියේ; සහස්සී ලොකධාතුං, දහසක් ලෝ දා; සරෙන, ස්වරයෙන්; (ශබ්දයෙන්) විඤ්ඤාපෙසීති, හැඟෙව්වේය යනුයි. භන්තෙ, ස්වාමීනි; අරහං, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සියතැතින් මොනවට සිව්සත් දත්තාවූ; භගවාපන, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වනාහි; කීවතකං, කොතෙක්

තථාගතාති, දුතියම්පි ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවන්තං එතද වොච සම්මුඛා මෙතං භන්තෙ—පෙ—සාවකො සො ආනන්ද අප්පමෙය්‍යා තථාගතානි, තතියම්පි ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවන්තං එතදවොච සම්මුඛා එතං භන්තෙ භගවතො සුතං සම්මුඛා පටිග්ගහිතං භගවතො ආනන්ද සිඛිස්ස අභිභූ නාම සාවකො බ්‍රහ්මලොකෙ ඨිතො සහස්සිලොකධාතුං සරෙණ විඤ්ඤාපෙසීති, භගවා පන භන්තෙ අරහං සම්මාසම්බුද්ධො කීවතකං පහොති සරෙන විඤ්ඤාපෙතුන්ති, සුතා තෙ ආනන්ද සහස්සී චූළනිකා ලොකධාතූති, එතස්ස භගවා කාලො එතස්ස සුගත කාලො යං භගවා භාසෙය්‍ය භගවතො සුත්වා භික්ඛූ ධාරෙස්සන්තීති, තෙනහානන්ද සුණාහි—පෙ—යාවතා ආනන්ද චන්දිමසුරියා පරිහරන්ති දිසා භන්ති විරොචනා තාව සහස්සධාලොකො තස්මිං සහස්සධාලොකෙ සහස්සං චන්දානං සහස්සං සුරියානං සහස්සං සිනෙරුපබ්බතරාජානං සහස්සං ජම්බුදීපානං සහස්සං අපරගොයානානං සහස්සං උත්තරකුරූනං

තැන්; සරෙණ විඤ්ඤාපෙතුං, (ශරීරාවභාසයෙන් අඳුරු නසා) ස්වරයෙන් (ශබ්දයෙන්) භගවන්ට; පහොති ඉති, පෙහොනේදැයි ඇසීය; ආනන්ද, ආනන්දය; සො, හෙතෙම; සාවකො, ප්‍රදෙශඥානයෙහි සිටියාවූ ශ්‍රාවකයෙකි; තථාගතා, තථාගතයෝ; අප්පමෙය්‍යා, (සර්වඥතාඥානයට පැමිණි බැවින්) අප්‍රමෙය්‍ය වන්නාහ; (ප්‍රමාණ කළ නොහැකි වෙත්යයි වදාළේය)—පෙ—ආනන්ද, ආනන්දය; තෙ, තා විසින්; සහස්සීචූළනිකාලොකධාතු, සහස්‍රීචූලනී නම් ලොකධාතු තොමෝ; (දහසක් සක්වළින් යුත් සුලු ලෝද තොමෝ); සුතා ඉති, අසනලද්දීදැයි—පෙ—ආනන්ද, ආනන්දය; යාවතා, යම්තාක්; චන්දිම සුරියා, සඳ හිරු දෙදෙන; පරිහරන්ති, හැසිරෙද්ද; දිසා, සියලු දිශාවන්; විරොචමානා, බබලමින්; භන්ති, ආලොකවත් කෙරෙද්ද; තාව, ඒතාක්; සහස්සධා, සහස්‍රයෙන් විභාගවූ (නොහොත්) සක්වල දහසින් බෙදුනාවූ; ලොකො, ලොකයවේ; තස්මිං සහස්සධාලොකෙ, ඒ දහසින් විභාගවූ ලොකයෙහි (හෙවත්) දහසක් සක්වළෙහි; චන්දානං සහස්සං, සඳ දහසක් වේ(චන්ද්‍රයෝ දහස්දෙනෙක් ඇත්තාහු වෙත්) සහස්සං සුරියානං, හිරු දහසක් වේ; සිනෙරුපබ්බතරාජානං සහස්සං, මේරුපව්රද දහසක්වේ; ජම්බුදීපානං සහස්සං, දඹදිව් දහසක් වේ; චත්තාරි මහාසමුද්දසහස්සානි, සිවුමහසයුරු දහසක් වේ; චත්තාරි මහාරාජසහස්සානි, සිවුවරම් මහරජවරු දහස්දෙනෙක් වෙත්; චාතුම්මහාරාජිකානං සහස්සං, චාතුර්මහාරාජික දිව්‍යලොකසහශ්‍රයෙකි (සෙසු අරුත් සුගමයි කීනයින් දතයුතු)-පෙ-බ්‍රහ්මලොකානං සහස්සං, බඹලෝදහසක් ඇත්තේය; ආනන්ද, ආනන්දය; අයං, මේ;

සහස්සං පුබ්බවිදෙහානං චත්තාරි මහා සමුද්දසහස්සානි චත්තාරි මහාරාජසහස්සානි සහස්සං චාතුම්මහාරාජිකානං සහස්සං තාවතිංසානං සහස්සං යාමානං සහස්සං තුසිතානං සහස්සං නිම්මාණරතීනං සහස්සං පරනිම්මිතවසවත්තීනං සහස්සං බ්‍රහ්මලොකානං අයං වුච්චතානන්ද සහස්සීචූලනිකා ලොකධාතු යාවතා ආනන්ද සහස්සීචූලනිකා ලොකධාතු තාව සහස්සධාලොකො, අයං වුච්චතානන්ද ද්විසහස්සී මජ්ඣිමිකා ලොකධාතු යාවතා ආනන්ද ද්විසහස්සී මජ්ඣිමිකා ලොකධාතු තාව සහස්සධාලොකො අය වුච්චතානන්ද තිසහස්සීමහාසහස්සී ලොකධාතු, ආකංඛමානො ආනන්ද තථාගතො තිසහස්සීමහාසහස්සී ලොකධාතුං සරෙණ විඤ්ඤාපෙය්‍ය යාවතා පන ආකංඛෙය්‍යාති, යථා

චූලනිකා, චූලනී නම්වූ; (සුළුවූ) ලොකධාතු, ලොකධාතුවයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; ආනන්ද, ආනන්දය; සහස්සී, සහස්‍රයෙන්ගුණවූ; චූලනිකාලොකධාතු, චූලනී නම් ලොකධාතුව; යාවතා, යම්තාක් වේද; තාව, ඒතාක්; සහස්සධාලොකො, දහසින් බෙදුම්ලත් ලෝදූ නම් වේ; ආනන්ද, ආනන්දය; අයං, මේ; ද්විසහස්සීමජ්ඣිමිකාලොක ධාතු, දෙදහසින් පිරුණාවූ මැදුම්ලෝදූයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; ආනන්ද, ආනන්දය; ද්විසහස්සිමජ්ඣිමිකාලොකධාතු, ද්විසහස්‍රමධ්‍යම ලොකධාතුව; යාවතා, යම්තාක්වේද; තාව, ඒතාක්; සහස්සධාලොකො, සහස්‍රයෙන් විභාගවූ ලොකධාතුවවේ; ආනන්ද, ආනන්දය; අයං, මේ; තිසහස්සි, ත්‍රිසහස්‍රසඞ්ඛ්‍යාතවූ (ත්‍රිසහස්‍රයෙන්පූර්ණවූ); මහාසහස්සි, මහාසහස්‍රි නම්වූ (මහාසහස්‍රයෙන්පූර්ණවූ); ලොකධාතු, ලොකධාතුයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ. ආනන්ද, ආනන්දය; ආකඞ්ඛමානො, කැමති වන්නාවූ; තථාගතො තථාගත තෙම; යාවතාපන, යම්තාක් වනහි; ආකංඛෙය්‍ය, කැමති වන්නේද; තාව, ඒතාක්; සරෙණ, ස්වරයෙන්; විඤ්ඤාපෙය්‍ය, හඟවන්නේය; භන්තෙ, ස්වාමීනි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යථාකථංපන, යම් කෙසේ වනාහි; තිසහස්සීමහාසහස්සී ලොකධාතුං, ත්‍රිසහස්‍රී මහාසහස්‍රී ලොකධාතුවට (ඇසෙනසේ) (කෙළලක්ෂයක් සක්වළට;) යාවතාපන, යම්තාක් වනාහි: ආකංඛෙය්‍ය, කැමතිවන්නේද ඒතාක්; සරෙණ, ස්වරයෙන්; විඤ්ඤාපෙය්‍ය ඉති, හඟවන්නේදැයි; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මෙහි; තථාගතො, තථාගත තෙමේ; තිසහස්සිමහාසහස්සි ලොකධාතුං, ත්‍රිසහස්‍රීමහාසහස්‍රී ලොකධාතුව (හෙවත්) කෙළලක්ෂයක් සක්වළ; ඔභාසෙන, ආලොකයෙන්; ඵරෙය්‍ය, පතුරුවන්නේය; යදා, යම්කලෙක්හි; තෙසත්තා, ඒ සත්ත්වයෝ; තං ආලොකං, ඒ ආලොකය; ජානෙය්‍ය. දන්නේවේද, අථ, එකල්හි; තථාගතො, තථාගත තෙමේ; ඝොසං කරෙය්‍ය ඝොෂයකරන්නේය; සද්දං, ශබ්දය; අනුස්සාවෙය්‍ය, අනුශ්‍රාවණය කරවන්නේය (හෙවත්) ධර්මශ්‍රවණය කරවන්නේය;—පෙ—එවං වුත්තෙ,

කථම්පන භන්තෙ භගවා තිසහස්සිමහාසහස්සී ලොකධාතුං සරෙණ
විඤ්ඤාපෙය්‍ය යාවතා පන ආකංඛෙය්‍යාති, ඉධානන්ද තථාගතො
තිසහස්සිමහාසහස්සී ලොකධාතුං ඔභාසෙන ඵරෙය්‍ය යදා තෙ
සත්තා තං ආලොකං සඤ්ජානෙය්‍යුං අථ තථාගතො ඝොසං කරෙ
ය්‍ය සද්දමනුස්සාවෙය්‍ය එවං ඛො ආනන්ද තථාගතො තිසහස්සී
මහාසහස්සීලොකධාතුං සරෙණ විඤ්ඤාපෙය්‍ය යාවතා පන ආකං
ඛෙය්‍යාති, එවං වුත්තෙ ආයස්මා ආනන්දො භගවන්තං එතදවොච
ලාභා වත මෙ සුලද්ධං වත මෙ යස්ස මෙ සත්ථා එවං මහිද්ධිකො
එවං මහානුභාවොති, එවං වුත්තෙ ආයස්මා උදායි ආයස්මන්තං
ආනන්දං එතදවොච කිං තුම්හෙත්ථ ආවුසො ආනන්ද යදි තෙ
සත්ථා එවං මහිද්ධිකො එවං මහානුභාවොති, එවං වුත්තෙ භගවා
ආයස්මන්තං උදායිං එතදවොච මා හෙවං උදායි මා හෙවං උදායි

මෙසේ වදාළ කල්හි; ආයස්මා ආනන්දො, ආනන්ද ආයුෂ්මත් තෙමේ;
භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මේ වචනය; අවොච,
සැලකෙළේය; යස්ස මෙ, යම්බඳුවූ මාගේ; සත්ථා, ශාස්තෲන්වහන්
සේ; එවං, මෙසේ; මහිද්ධිකො, මහාර්ද්ධිවූසේක්ද (හෙවත්) මහත්වූ
ඍද්ධිවිධඥානයෙන් යුක්තවූසේක් වේද; එවං, මෙසේ, මහානුභා
වො, මහානුභාවසම්පන්නවූසේක්ද, (ඒ මේ කාරණය) මෙ, මට; වත,
ඒකාන්තයෙන්; ලාභා, ලාභයෙකි; මෙ, මාවිසින්; වත, ඒකාන්ති
යෙන්; සුලද්ධං, මනාකොට ලබනලද්දකි හෙවත් මට මනා ලැබී
මකි; එවං වුත්තෙ, මෙසේ කීකල්හි; ආයස්මා, ආයුෂ්මත්වූ, උදායි,
උදායිස්ථවිරතෙමේ; ආයස්මන්තං ආනන්දං, ආයුෂ්මත් ආනන්ද
ස්ථවිරයන්ට; එතං, මේ කාරණය; අවොච, කීයේය; ආවුසො
ආනන්ද, ඇවත ආනන්දයෙනි; යදි, ඉදින්; තෙසත්ථා, තාගේ
ශාස්තෲන්වහන්සේ, එවං මහිද්ධිකො, මෙසේ මහත් ඍද්ධි ඇතිසේක්
ද; එවං, මෙසේ; මහානුභාවො, මහානුභාවසම්පන්නසේක්ද; එත්ථ,
මේ කාරණයෙහිලා; තුම්හෙති, තොප හා; කිං ඉති, කොබඳුදැයි;
එවං වුත්තෙ, මෙසේ කීකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ;
ආයස්මන්තං උදායිං, උදායි ආයුෂ්මතුන්ට, එතං, මේ වචනය;
අවොච, වදාළේය; උදායි, උදායියෙනි; එවං, මෙසේ; මාහි, නොකි
යව; උදායි, උදායියෙනි; එවං, මෙසේ; මාහි, නොකියව; උදායි,
උදායියෙනි; සචෙ, ඉදින්; ආනන්දො, ආනන්දතෙමේ; අවීතරාගො,
පහනොවූ රාගඇත්තේ; කාලංකරෙය්‍ය, කළුරිය කරන්නේද;
තෙන චිත්තප්පසාදෙන, ඒ චිත්තප්‍රසාදය හෙතුකොටගෙණ;
දෙවෙසු, දෙවියන් කෙරෙහි; සත්තක්ඛත්තුං, සත්වරක්; දෙවරජ්ජං,

සචෙ උදායි ආනන්‍දො අවීතරාගො කාලං කරෙය්‍ය තෙන චිත්තප්පසාදෙන සත්තක්ඛත්තුං දෙවෙසු දෙවරජ්ජං කරෙය්‍ය සත්තක්ඛත්තුං ඉමස්මිංඤෙව ජම්බුදීපෙ මහාරජ්ජං කරෙය්‍ය අපි උදායි ආනන්‍දො දිට්ඨෙව ධම්මෙ පරිනිබ්බායිස්සතීති.

ආනන්‍දවග්ගො තතියො.

තීණිමානි භික්ඛවෙ සමණස්ස සමණකරණීයානි, කතමානි තීණි, අධිසීලසික්ඛාසමාදානං අධිචිත්තසික්ඛාසමාදානං අධිපඤ්ඤාසික්ඛාසමාදානං ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීණි සමණස්ස සමණකරණීයානි, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං තිබ්බො නො ඡන්‍දො භවිස්සති අධිසීලසික්ඛාසමාදානෙ තිබ්බො ඡන්‍දො භවිස්සති අධිචිත්තසික්ඛාසමාදානෙ තිබ්බො ඡන්‍දො භවිස්සති අධිපඤ්ඤාසික්ඛාසමාදානෙති, එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

දිව්‍යරාජ්‍යය; කරෙය්‍ය, කරන්නේය; සත්තක්ඛත්තුං, සත්වරක්; ඉමස්මිං ජම්බුදීපෙ, මේ දඹදිවෙහි; මහාරජ්ජං, සක්විතිරජබව; කරෙය්‍ය, කරන්නේය; උදායි, උදායියෙනි; අපි, යලිදු; ආනන්‍දො, ආනන්‍ද ස්ථවිරතෙමේ; දිට්ඨෙව ධම්මෙ, ඉහාත්ම භාවයෙහි; පරිනිබ්බායිස්සතීති, ක්ලේශපරිනිර්වාණය කරන්නේයයි වදාළේය.

ආනන්‍දවග්ගො තතියො.

3 වෙනි ආනන්‍ද වර්ගයයි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සමණස්ස, ශ්‍රමණයාට (නොහොත්) ශ්‍රමණයා සන්තකවූ; සමණකරණීයානි, ශ්‍රමණයා විසින් කටයුතුවූ; ඉමානීතීනි, මේ කරුණු තුණෙක්වෙත්; කතමානීතීනි, ඒ තුණ කවරහුදයත්, අධිසීලසික්ඛාසමාදානං, අධිශීලශික්ෂා සමාදානය (ලොකියලොකුත්තර අධිශීලග්‍රහණයද); අධිචිත්තසික්ඛාසමාදානං, අධිචිත්තශික්ෂා සමාදානයද; (ලොකිලොකුත්තුර රූපාවචරාදී සමාධිචිත්තය උපදවාගැණීමද); අධිපඤ්ඤාසික්ඛාසමාදානං, අධිප්‍රඥාශික්ෂාසමාදානයද (ලෞකිකලොත්තර ප්‍රඥා සම්පූර්ණකර ගැණීමද; යන තුණයි)—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මේ සස්නෙහි; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මියයුතුයි; කෙසේද? අධිසීලසික්ඛාසමාදානෙ, අධිශීලශික්ෂා සමාදානයෙහි; නො, අපගේ; ඡන්‍දො, කත්තුකම්‍යතා කුශලච්ඡන්‍දයතෙම; තිබ්බොභවිස්සති, බහල (ඝණ) වන්නේය;—පෙ— භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වො, තොප විසින්; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මියයුතුයි.

සෙයථාපි භික්ඛවෙ ගද්‍රභො ගොගණං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබද්ධොහොති අහම්පි ගො අම්හා අහම්පි ගො අම්හාති, තස්ස න තාදිසො වණ්ණො හොති සෙය්‍යථාපි ගුන්නං න තාදිසො සරො හොති සෙය්‍යථාපි ගුන්නං න තාදිසං පදං හොති සෙය්‍යථාපි ගුන්නං, සො ගොගණස්සෙව පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබද්ධො හොති අහම්පි ගො අම්හා අහම්පි ගො අම්හාති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො භික්ඛු භික්ඛුසඞ්ඝං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබද්ධොහොති අහම්පි භික්ඛු අහම්පි භික්ඛූති තස්ස න තාදිසො ඡන්දො හොති අධිසීලසික්ඛාසමාදානෙ සෙය්‍යථාපි අඤ්ඤෙසං භික්ඛූනං, න තාදිසො ඡන්දො හොති අධිචිත්තසික්ඛා සමාදානෙ සෙය්‍යථාපි අඤ්ඤෙසං භික්ඛූනං, න තාදිසො ඡන්දො හොති අධිපඤ්ඤාසික්ඛාසමාදානෙ සෙය්‍යථාපි අඤ්ඤෙසං භික්ඛූනං, සො භික්ඛුසඞ්ඝස්සෙව පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබද්ධො හොති අහම්පි භික්ඛු අහම්පි භික්ඛූති,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; ගද්‍රභො, කොටළුවෙක් තෙම; ගොගණං, ගවසමූහයා (ගවසමූහයාගේ;) පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො, පිටිපසින් පිටිපසින්; අහම්පි, මමද; ගොඅම්හා, ගවයෙක්වෙමි; අහම්පි, මමද; ගොඅහමාඉති, ගවයෙක් වෙමියි; (කියා) අනුබද්ධො හොති, ලුහුබඳනේවේද; ගුන්නං, ගවයන්ගේ; වණ්ණො ශරීරවර්ණයතෙම, සෙය්‍යථාපි, යම්සේද; තස්ස, ඔහුගේ; (කොටළුවා ගේ) වර්ණය; න තාදිසොහොති, එබඳු නොවේද; ගුනනං, ගෙරින් ගේ, සරො, ස්වරය (ශබ්දය) තෙම; සෙය්‍යථාපි, යම්සේද; තස්ස, ඔහුගේ ස්වරය; න තාදිසොහොති, එබඳු නොවේද; ගුන්නං, ගෙරින් ගේ; පදං, පිය; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වේද; තස්ස, ඔහුගේ පිය; න තාදිසංහොති, එබඳු නොවේද; සො, ඒ කොටළුතෙම; ගොගණං එව, ගව සමූහයාම; පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො, පිටිපසින් පිටිපසින්, අනුබද්ධොහොති, ලුහුබඳනේවේද; (කෙසේද) අහම්පි, මමත්; ගොඅම්හා, ගවයෙක් වෙමි; අහම්පි, මමත්; ගොඅම්හාති, ගවයෙක් වෙමියි කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙව ඛො, එපරිද්දෙන්ම; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; එකච්චො භික්ඛු, ඇතැම් මහණෙක් තෙම; භික්ඛු සඞ්ඝං, භික්ෂු සඞ්ඝයා; පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො, පිටිපසින් පිටිපසින්; අනුබද්ධොහොති, ලුහුබඳනේ වේ. (කෙසේද) අහම්පි භික්ඛු, මමත් භික්ෂුවක්වෙමි; අහම්පි භික්ඛූති, මමද භික්ෂුවක් වෙමියි කියායි; තස්ස, ඕහට; අධිසීලසික්ඛාසමාදානෙ, අධිශීලශික්ෂාග්‍රහණයෙහි; තාදිසො, එබඳුවූ; ඡන්දො, කත්තුකම්‍යතා කුසලච්ඡන්දයක්; න හොති, නොවේ; අඤ්ඤෙසං භික්ඛූනං, අන්‍ය භික්ෂූන්ගේ; (කුශලච්ඡන්දය) සෙයථාපි, යම්සේද එසේයි;—පෙ—සො, ඒ මහණතෙම; අහම්පි,

තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං තිබ්බො නො ඡන්දො භවිස්සති අධිසීලසික්ඛාසමාදානෙ තිබ්බො ඡන්දො භවිස්සති අධිචිත්ත සික්ඛා සමාදානෙ තිබ්බො ඡන්දො භවිස්සති අධිපඤ්ඤාසික්ඛාසමාදානෙති එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

තීනිමානි භික්ඛවෙ කස්සකස්ස ගහපතිස්ස පුබ්බ කරණීයානි කතමානි තීනි, ඉධ භික්ඛවෙ කස්සකො ගහපති පටිගච්චෙව ඛෙත්තං සුකට්ඨං කරොති සුමතිකතං පටිගච්චෙව ඛෙත්තං සුකට්ඨං කරිත්වා සුමතිකතං කරිත්වා කාලෙන බීජානි පතිට්ඨාපෙති, කාලෙන බීජානි පතිට්ඨාපෙත්වා සමයෙන උදකං අභිනෙතිපි අපනෙතිපි, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීනි කස්සකස්ස ගහපතිස්ස පුබ්බ කරණීයානි, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තීනිමානි භික්ඛුස්ස පුබ්බකරණීයානි, කතමානි තීනි? අධිසීලසික්ඛාසමාදානං අධිචිත්තසික්ඛාසමාදානං අධිපඤ්ඤාසික්ඛාසමාදානං, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුස්ස තීණි පුබ්බ කරණීයානි, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං තිබ්බො

මමද; භික්ඛු, මහණෙක්වෙමි; අහමපි, මමද; භික්ඛූති, මහණෙක් වෙමියි; භික්ඛු සංඝං එව, භික්ඛුසංඝයාම; පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො, පිටිපසින් පිටිපසින්, අනුබද්ධො හොති, ලුහුබඳනේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මා, එහෙයින්, ඉහ, මේ ශාසනයෙහි; අධිසීලසික්ඛා සමාදානෙ, අධිශීලශික්ෂා සමාදානයෙහි; නො, අපගේ; ඡන්දො, කුශලච්ඡන්දයතෙම; තිබ්බොභවිස්සති, බහලවන්නේය;—පෙ—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කස්සකස්ස ගහපතිස්ස, කස්සකනම් ගෘහපතියා විසින්; (ගිහාන ගොවියා විසින්) පුබ්බ, පළමුකොට; කරණීයානි, කටයුතු (කළයුතු වැඩ); ඉමානිතීනි, මේ තුන්දෙනෙක් (තුණක්) වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි කස්සකො ගහපති, කස්සක ගෘහපතිතෙම; පටිගච්චෙව, පළමුකොටම, ඛෙත්තං, කෙත; සුමතිකතං, නුවතින් මොනවට සමකරණලද්දේ; සුකට්ඨං කරොති, නගුලෙන් සුන්දර කැටැත්තක් කෙරේද; (සෑමෙන් මනා කැටැත්තක් කෙරෙයි) පටිගච්චෙව, පළමුකොටම; සුමතිකතං, මොනවට සමකරණලද්දහු; සුකට්ඨං කරිත්වා, මනා කැටැත්තක්කොට; කාලෙන, වැපිරියයුතුවූ කාලයෙහි; බීජානි, බීජයන්; පතිට්ඨාපෙති, පිහිටුවයි (වපනය කෙරෙයි); කාලෙන, කාලයෙහි බීජයන්; පතිට්ඨාපෙත්වා, වපනයකොට (වපුරා); සමයෙන, සුදුසු කාලයෙහි; උදකං, ජලය, අභිනෙතිපි, පැමිණවීමද; (දියබැඳීම) අපනෙතිපි, (දිය කඩාහැර) පහකිරීමද කෙරේ;—පෙ—

නො ඡන්දො භවිස්සති අධිසීලසික්ඛාසමාදානෙ තිබ්බො ඡන්දො භවිස්සති අධිචිත්තසික්ඛාසමාදානෙ තිබ්බො ඡන්දො භවිස්සති අධිපඤ්ඤාසික්ඛාසමාදානෙති, එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

එවමෙම සුතං එකං සමයං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං, අථ බො අඤ්ඤතරො වජ්ජිපුත්තකො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා-පෙ-එකමන්තං නිසින්නො බො සො වජ්ජිපුත්තකො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච, සාධිකමිදං භන්තෙ දියඩ්ඪං සික්ඛාපදසතං අන්වද්ධමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡති නාහං භන්තෙ එත්ථ සක්කොමි සික්ඛිතුන්ති, සක්කසි පන ත්වං භික්ඛු තීසු සික්ඛාසු සික්ඛිතුං අධිසීලසික්ඛාය අධිචිත්තසික්ඛාය අධිපඤ්ඤාසික්ඛායාති, සක්කොමහං භන්තෙ තීසු සික්ඛාසු සික්ඛිතුං අධිසීලසික්ඛාය අධිචිත්තසික්ඛාය අධිපඤ්ඤාසික්ඛායාති, තස්මාතිහ ත්වං භික්ඛු තීසු සික්ඛාසු සික්ඛස්සු අධිසීලසික්ඛාය අධිචිත්තසික්ඛාය අධිපඤ්ඤාසික්ඛාය,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙව බො, මෙපරිද්දෙන්ම වනාහි; භික්ඛුස්ස, මහණහු විසින්; ඉමානීතීනි, මේ කටයුතු තුණෙක්; පුබ්බ, පළමුකොට, කරණීයානි, කටයුත්තාහු වෙත්;—පෙ—(සෙසු අරුත් මේ වග මූල සූත්‍රයෙන් දතහැකි වේ.)

මෙ, මා විසින්; එවං, මෙසේ; සුතං, අසනලදී; (කෙසේද) එකං සමයං, එක්කලෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවත්තෙමේ; වෙසාලියං, විසල්පුරයෙහි; මහාවනෙ, මහවනයෙහි; කූටාගාරසාලායං, කූටාගාර ශාලාවෙහි; විහරති, වැඩවසනසේක; අථ බො, එකල්හි; වනාහි; අඤ්ඤතරො; එක්තරා; වජ්ජිපුත්තකො, වැදූරටෙහි රාජ කුලපුත්‍රවූ; භික්ඛු, මහණෙක් තෙම;—පෙ—භන්තෙ, ස්වාමීනි; සාධිකං, අධික සහිතවූ; ඉදං, මේ; දියඩ්ඪං සික්ඛාපදසතං, එකසිය පණසක් පමණවූ ශික්ෂාපද සමූහය; අන්වද්ධමාසං, අඩ මසක් පාසා (අඩමසකට වරක්); උද්දෙසං, උදෙසිය යුතුබවට; ආගච්ඡති, පැමිණේද; භන්තෙ, ස්වාමීනි; අහං, මම; එත්ථ, මෙහි; (ඒ ශික්ෂා පදයන්හි); සික්ඛිතුං, හික්මෙන්ට; න සක්කොමි ඉති, නො හැක්කෙමියි කියේය; භික්ඛු, මහණ; ත්වං, තෝ; තීසුසික්ඛාසු, ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවන්හි (එනම්); අධිසීලසික්ඛාය, (චතුපාරිසුද්ධි ශීල සඞ්ඛ්‍යාත) අධිශීල ශික්ෂාවෙහිද; අධිචිත්තසික්ඛාය (අෂ්ටසමාපත්ති චිත්තසඞ්ඛ්‍යාත) අධිචිත්ත ශික්ෂාවෙහිද; අධිපඤ්ඤාසික්ඛාය, විදර්ශනඥාන මාර්ගඥාන සඞ්ඛ්‍යාත) අධිප්‍රඥාශික්ෂාවෙහිද; (යන මේ තුණෙහි) සික්ඛිතුං, හික්මෙන්ට; සක්කසි පන ඉති, හැක්කේදැයි;

යතො ඛො ත්වං භික්ඛු අධිසීලම්පි සික්ඛිස්සසි අධිචිත්තම්පි සික්ඛිස්සසි අධිපඤ්ඤම්පි සික්ඛිස්සසි තස්ස තුය්හං භික්ඛු අධිසීලම්පි සික්ඛතො අධිචිත්තම්පි සික්ඛතො අධිපඤ්ඤම්පි සික්ඛතො රාගො පහීයිස්සති දොසො පහීයිස්සති මොහො පහීයිස්සති සො ත්වං රාගස්ස පහාණා දොසස්ස පහාණා මොහස්ස පහාණා යං අකුසලං තං න කරිස්සසි යං පාපං තං න සෙවිස්සසීති අථ ඛො සො භික්ඛු අපරෙණ සමයෙන අධිසීලම්පි සික්ඛි අධිචිත්තම්පි සික්ඛි අධිපඤ්ඤම්පි සික්ඛි, තස්ස අධිසීලම්පි සික්ඛතො අධිචිත්තම්පි සික්ඛතො අධිපඤ්ඤම්පි සික්ඛතො රාගො පහීයි දොසො පහීයි මොහො පහීයි, සො රාගස්ස පහාණං දොසස්ස පහාණා මොහස්ස පහාණා යං අකුසලං තං නාකාසි යං පාපං තං න සෙවී ති.

අථ ඛො අඤ්ඤතරො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි–පෙ–එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච,

---

භන්තෙ, ස්වාමීනි; අහං, මම;—පෙ—සක්කොමි ඉති, හැකිවෙමියි; (කීයේය) භික්ඛු, මහණ; තස්මා, එහෙයින්; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; ත්වං, තෝ; අධිසීලසික්ඛාය, අධිශීලශික්‍ෂාවෙහිද; අධිචිත්තසික්ඛාය, අධිචිත්ත ශික්‍ෂාවෙහිද; අධිපඤ්ඤාසික්ඛාය, අධිප්‍රඥ ශික්‍ෂාවෙහිද යන; තීසු සික්ඛාසු, ත්‍රිවිධ ශික්‍ෂාවන්හි; සික්ඛස්සු, හික්මෙව; භික්ඛු, මහණ; යතොච ඛො, යම් කලෙක පටන්; ත්වං, නුඹ; අධිසීලම්පි, අධිශීලයෙහිද (අධිශීලශික්‍ෂාවෙහිත්); සික්ඛිස්සසි, හික්මෙන්නෙහිනම්; අධිචිත්තම්පි, අධිචිත්ත ශික්‍ෂාවෙහිද; සික්ඛිස්සසි, හික්මෙන්නෙහිනම්; අධිපඤ්ඤම්පි, අධිප්‍රඥ ශික්‍ෂාවෙහිද; සික්ඛිස්සසි, හික්මෙන්නෙහිනම්; භික්ඛු, මහණ; අධිසීලම්පි, අධිශීලයෙහිද; සික්ඛතො, හික්මෙන්නාවූ;–පෙ–තස්ස තුය්හං, ඒ තාගේ; රාගො, රාගයතෙම; පහීයිස්සති, ප්‍රහීණවන්නේය;–මොහො, මොහයතෙම; පහීයිස්සති, ප්‍රහීණවන්නේය; රාගස්ස පහාණා, රාගප්‍රහාණයෙන්; යං, යමක්; අකුසලං, අකුසල්වේද; තං, එය; න කරිස්සසි, නොකරන්නෙහිය; යං, යමක්; පාපං, පාපයවේද; තං, එය; න සෙවිස්සසි, සේවනය නොකරන්නෙහිය; අථ ඛො, යලිදු; සො භික්ඛු, ඒ මහණතෙම; අපරෙණ සමයෙන, මෑතකාලයෙහි; අධිසීලම්පි, අධිශීල ශික්‍ෂාවෙහිද; සික්ඛි, හික්මුනේය;—අධිසීලම්පි, අධිශීලයෙහිද; සික්ඛතො, හික්මුනාවූ; තස්ස, ඔහුගේ; රාගො, රාගයතෙම; පහීයි, ප්‍රහීණ විය;—පෙ—

අථ ඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි, අඤ්ඤතරො භික්ඛු, එක්තර මහණෙක්තෙම;—පෙ—භන්තෙ, ස්වාමීනි; සෙඛො සෙඛොති, ශෛක්‍ෂය ශෛක්‍ෂයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; භන්තෙ, ස්වාමීනි;

සෙඛො සෙඛොති භන්තෙ වුච්චති කිත්තාවතා නු ඛො භන්තෙ සෙඛො හොතීති, සික්ඛතීති ඛො භික්ඛු තස්මා සෙඛොති වුච්චති කිඤ්ච සික්ඛති අධිසීලම්පි සික්ඛති අධිචිත්තම්පි සික්ඛති අධිපඤ්ඤම්පි සික්ඛති සික්ඛතීති ඛො භික්ඛු තස්මා සෙඛොති වුච්චතීති.

1 සෙඛස්ස සික්ඛමානස්ස උජුමග්ගානුසාරිනො,
ඛයස්මිං පඨමං ඤාණං තතො අඤ්ඤා අනන්තරා.

2 තතො අඤ්ඤාවිමුත්තස්ස ඤාණං වෙ හොති තාදිනො,
අකුප්පා මෙ විමුත්තීති භවසඤ්ඤොජනක්ඛයෙති.

සාධිකමිදං භික්ඛවෙ දියඩ්ඪං සික්ඛාපදසතං අන්වද්ධමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡති යත්ථ අත්ථකාමා කුලපුත්තා සික්ඛන්ති, තිස්සො ඉමා භික්ඛවෙ සික්ඛා යත්ථෙතං සබ්බං සමොධානං

කිත්තාවතානු ඛො, කොපමණකින් වනාහි; සෙඛො හොතීති, ශෛක්ෂ පුද්ගලයා වේදැයි; භික්ඛු, මහණ; සික්ඛතීති ඛො, (යම්හෙයකින්) හික්මේනුයිද; (යමෙක්හි) හික්මෙයිද; තස්මා, එහෙයින්; සෙඛොති, ශෛක්ෂයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; කිඤ්ච, කිමෙක්හි; සික්ඛති, හික්මේද; අධිසීලම්පි සික්ඛති, අධිශීලයෙහිද හික්මෙයි; —පෙ—

1 උජුමග්ගානුසාරිනො, ඍජුමාර්ගසඞ්ඛ්‍යාත ආර්‍ය්‍යමාර්ගය අනුව හැසිරෙන්නාවූ (අරිඅටඟිමඟට අනුව පිළිපදින්නාවූ); සික්ඛමානස්ස, (ත්‍රිවිධශික්ෂාවෙහි) හික්මෙන්නාවූ; සෙඛස්ස, ශෛක්ෂකයාගේ; ඛයස්මිං, ක්ලේශ ක්ෂයභාවයෙහි; පඨමං ඤාණං, පළමුවැනි මාර්ගඥානය උපදී; තතො අනන්තරා, තදනන්තරව (හෙවත්) සතරවැනි මාර්ගයෙන් අනතුරුව; අඤ්ඤා, අර්හත්ඵලය උපදී.

2 තතො, එහෙයින්; වෙ, ඒකාන්තයෙන්; අඤ්ඤාවිමුත්තස්ස, අර්හත්ඵල විමුක්තියෙන් මිදුනාවූ; තාදිනො, තාදී ගුණයුත් ක්ෂීණාශ්‍රවයාහට; මෙ, මාගේ; විමුත්ති, විමුක්තිතොමෝ; භවසංයොජනක්ඛයෙ, භවසංයෝජනයන් ක්ෂයකිරීමෙහි; අකුප්පා ඉති, කොප්‍යනොවන්නීයයි; (යන) ඤාණං හොති, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාඥානයවේ.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යත්ථ, යම් ශික්ෂාවෙක්හි; අත්තකාමා, තමහට හිත කැමතිවූ; කුලපුත්තා කුලපුත්‍රයෝ; සික්ඛන්ති, හික්මෙද්ද; (එබඳුවූ) සාධිකං, අධික සහිතවූ; ඉදං දියඩ්ඪං සික්ඛා

ගච්ඡති, කතමා තිස්සො? අධිසීලසික්ඛා අධිචිත්තසික්ඛා අධිපඤ්ඤාසික්ඛා, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ තිස්සො සික්ඛා යත්ථෙතං සබ්බං සමොධානං ගච්ඡති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලෙසු පරපූරකාරී හොති සමාධිස්මිං මත්තසොකාරී පඤ්ඤාය මත්තසොකාරී සො යානි තානි ඛුද්දානුඛුද්දකානි සික්ඛාපදානි තානි ආපජ්ජති වුට්ඨාතිපි, තං කිස්ස හෙතු, න හි මෙත්ථ භික්ඛවෙ අභබ්බතා වුත්තා, යානි ච ඛො තානි සික්ඛාපදානි ආදිබ්‍රහ්මචරියිකානි බ්‍රහ්මචරිය සාරුප්පානි තත්ථ ධුවසීලී ච හොති ඨිතසීලී ච සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු, සො තිණ්ණං සංයොජනානං පරික්ඛයා සොතාපන්නො හොති අවිනිපාතධම්මො නියතො සම්බොධිපරායණො, ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලෙසු පරිපූරකාරී හොති සමාධිස්මිං මත්තසොකාරි පඤ්ඤාය මත්තසොකාරී සො යානි තානි ඛුද්දානුඛුද්දකානි සික්ඛාපදානි තානි ආපජ්ජතිපි වුට්ඨාතිපි, තං කිස්ස හෙතු? න හී මෙත්ථ භික්ඛවෙ අභබ්බතා වුත්තා, යානි ච ඛො තානි

පදසතං, මේ ශික්ෂාපද එකසිය පණස; අන්වද්ධමාසං, අඩමසකට වරක්; උද්දෙසං, උදෙසියයුතුබවට; ආගච්ඡති පැමිණේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යත්ථ, යම් ශික්ෂාවෙක්හි; එතං සබ්බං, මේ ශික්ෂාපද සියල්ල; සමොධානං, ඇතුලත්බවට; ගච්ඡති, යේද, එබඳුවූ; ඉමා තිස්සො සික්ඛා, මේ ශික්ෂාතුණෙක් වෙත්; කතමා තිස්සො, ඒ තුණ කවරේදයත්; අධිසීලසික්ඛා, අධිශීලශික්ෂාවය; අධිචිත්තසික්ඛා, අධිචිත්තශික්ෂාවය; අධිපඤ්ඤාසික්ඛා, අධිප්‍රඥශික්ෂාවය; යන තුණයි;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; සීලෙසු, ශීලයන්; පරිපූරකාරී, සම්පූර්ණ කරන්නේවේද; සමාධිස්මිං, සමාධිය; මත්තසොකාරී, පමණින් කරන්නේවේද; පඤ්ඤාය, ප්‍රඥව; මත්තසොකාරී, පමණින් කරන්නේවේද; සො, හෙතෙම; යානිතානි, යම් ඒ; ඛුද්දානුඛුද්දකානි, ක්ෂුද්‍රානුක්ෂුද්‍රක ශික්ෂාපදයෝ වෙද්ද (කුඩාවූද ඉතා කුඩාවූද සිකපද වෙද්ද); තානි, ඒ ශික්ෂාපදයන්ට; ආපජ්ජතිපි, පැමිණීම කෙරේද; වුට්ඨාතිපි, එයින් නැගීසිටීමද කෙරෙයි; තං කිස්ස හෙතු, ඊට හේතු කවරේද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එත්ථ, මෙහි; (හෙවත්) එබඳු ආපත්තීන්ට පැමිණීමෙහිද නැගීසිටීමෙහිද; අභබ්බතා, අභව්‍යභාවයක් (නුසුදුසු බවක්) නහි වුත්තා, මා විසින් නොකියන ලද්දේද එහෙයිනි; ආදිබ්‍රහ්මචරියිකානි, මාර්ගබ්‍රහ්මචර්‍යයට ආදිභූතවූ (හෙවත්) මගබඹසරට සම්පවූ; බ්‍රහ්මචරිය සාරුප්පානි, සිව්මග බඹසරට සුදුසුවූ; යානි ඛො තානි සික්ඛාපදානි, යම් ඒ ශික්ෂාපදයෝ වෙද්ද; තත්ථ, ඒ ශික්ෂාපදයන්

සික්ඛාපදානි ආදිබ්‍රහ්මචරියකානි බ්‍රහ්මචරියසාරුප්පානි තත්ථ ධුවසීලී ච හොති ඨිතසීලී ච සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු සො, තිණ්ණං සංයොජනානං පරික්ඛයා රාගදොසමොහානං තනුත්තා සකදාගාමී හොති සකිදෙව ඉමං ලොකං ආගන්ත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොති, ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලෙසු පරිපූරකාරී හොති සමාධිස්මිං පරිපූරකාරී පඤ්ඤාය මත්තසොකාරී සො යානි තානි ඛුද්දානුඛුද්දකානි සික්ඛාපදානි තානි ආපජ්ජතිපි වුට්ඨාතිපි, තං කිස්සහෙතු? න හි මෙත්ථ භික්ඛවෙ අභබ්බතා වුත්තා, යානි ච ඛො තානි සික්ඛාපදානි ආදිබ්‍රහ්මචරියකානි බ්‍රහ්මචරියසාරුප්පානි තත්ථ ධුවසීලී ච හොති ඨිතසීලී ච සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු සො පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකො හොති තත්ථ පරිනිබ්බායී අනාවත්තිධම්මො තස්මා ලොකා, ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලෙසු පරිපූරකාරී හොති සමාධිස්මිං පරිපූරකාරී පඤ්ඤාය පරිපූරකාරී සො යානි තානි ඛුද්දානුඛුද්දකානි සික්ඛාපදානි තානි ආපජ්ජතිපි වුට්ඨාතිපි, තං කිස්ස හෙතු? න හි

ධුවසීලීච, නිබද්ධසීලීවූයේ (නිබඳරකින සුලුවූයේ) ඨිතසීලීච, ප්‍රතිෂ්ඨිතශීලීවූයේ (පිහිටියාවූ ස්වභාව ඇත්තේ); හොති, වේද; සික්ඛාපදෙසු, ශික්ෂාපදයන්; සමාදාය, සමාදන්ව; සික්ඛති, හික්මේද; සො, ඒ පුද්ගලතෙම; තිණ්ණං සංයොජනානං, කාමරාගාදි ත්‍රිවිධ සංයොජනයන්ගේ; පරික්ඛයා, ක්ෂයභාවයෙන්; අවිනිපාතධම්මො, සිව් අපායෙහි නූපදින සුලුවූ; නියතො, ශ්‍රොත්‍රාපත්තිමාර්ගනියාමයෙන් නියතවූ (නිවන් ලැබීම නියමවූ); සම්බොධිපරායනො, උපරිමාර්ගත්‍රයාවබොධයට අනුව යන්නාවූ; සොතාපන්නො හොති, ශ්‍රොත්‍රාපන්නයෙක් (සෝවාන්වූවෙක්) වේ;-පෙ-රාගදොසමොහානං රාගද්වේෂ මොහයන්ගේ; තනුත්තා, තනුභාවයෙන් (තුනීබැවින්); සකිදෙව, එකවරක්ම; ඉමං ලොකං, මේ කාමලොකයට; ආගන්ත්වා, උත්පත්ති වශයෙන් අවුත්; දුක්ඛස්සන්තං කරොති, දුක් කෙළවර කෙරේද; (එබඳුවූ) සකදාගාමි හොති, ශකෘදාගාමී (පුද්ගලයෙක්) වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධපන, මේසස්නෙහි වනාහි, භික්ඛු, මහණතෙම, සීලෙසු, ශීලයන් (සිල්මුවා ගුණදම්) පරිපූරකාරී, සමත්තකාරීවූයේ (පිරිපුන්කරන්නේ) සමාධිස්මිං, සමාධිය; පරිපූරකාරී, පිරිපුන්කරන්නේ; පඤ්ඤාය, ප්‍රඥාව; මත්තසොකාරී, පමණින් කරන්නේ; හොති, වේද;—පෙ—සො, හෙතෙම; ඔරම්භාගියානං, හෙට්ඨාභාගීයවූ (හෙවත්) ඔරයයි කියනලද කාමලොකය භජනය කරන්නාවූ, පඤ්චන්නං සංයොජනානං, පඤ්චවිධ බන්ධනයන්ගේ; පරික්ඛයා, පරික්ෂය භාවයෙන් (පිරිසයකිරීමෙන්) තත්ථ, එහිම;

මෙත්ථ භික්ඛවෙ අභබ්බතා වුත්තා, යානි ච ඛො තානි සික්ඛාපදානි ආදිබ්‍රහ්මචරියකානි බ්‍රහ්මචරියසාරුප්පානි තත්ථ ධුවසීලී ච හොති, ඨිතසීලී ච සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු සො ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති, ඉති ඛො භික්ඛවෙ පදෙසං පදෙසකාරී ආරාධෙති පරිපූරං පරිපූරකාරී අවඤ්ඣානි ත්වෙවාහං භික්ඛවෙ සික්ඛාපදානි වදාමීති.

සාධිකමිදං භික්ඛවෙ දියඩ්ඪං සික්ඛාපදසතං අන්වද්ධමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡති යත්ථ අත්තකාමා කුලපුත්තා සික්ඛන්ති, තිස්සො ඉමා භික්ඛවෙ සික්ඛා යත්ථෙතං සබ්බං සමොධානං ගච්ඡති, කතමා තිස්සො? අධිසීලසික්ඛා අධිචිත්තසික්ඛා අධිපඤ්ඤාසික්ඛා, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ තිස්සො සික්ඛා යත්ථෙතං සබ්බං සමොධානං ගච්ඡති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලෙසු පරිපූරකාරී හොති සමාධිස්මිං මත්තසොකාරී පඤ්ඤාය මත්තසොකාරී සො යානි තානි ඛුද්දානුඛුද්දකානි සික්ඛාපදානි තානි ආපජ්ජතිපි වුට්ඨාතිපි,

---

(හෙවත්) පඤ්චසුද්ධාවාසයෙහිම; පරිනිබ්බායී, පිරිනිවෙන සුලුවූ; තස්මාලොකා, ඒ බඹලොවින්; අනාවත්තිධම්මො, යොනිගති වශයෙන් පෙරළා නොඑන සුලුවූ; ඔපපාතිකොහොති, උපපත්තයෙක් (පැනනැගෙන්නෙක්) වේ;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉති ඛො, මෙසේ වනාහි; පදෙසකාරී, ප්‍රදෙශකාරී පුද්ගලතෙමේ (හෙවත්) සෝවන් සෙදගැමි අනගැමි පුහුල්තෙම; පදෙසං, පෙදෙසක්ද; පරිපූරකාරී, සමත්තකාරීතෙමේ; (හෙවත්) රහත් පුහුල් තෙම; පරිපූරං, සම්පූර්ණවද; ආරාධෙති, සම්පාදනය කෙරෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; සික්ඛාපදානි, සිකපදයන්; අවඤ්ඣානි තු එව, හිස් නොවෙත්යයිම (හෙවත්) සඵලයයිම; වදාමීති, කියම්යි වදාළේය.

සාධිකමිදං භික්ඛවෙ,—පෙ—සො, හෙතෙම; තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං, සක්කායදිට්ඨි ආදී ත්‍රිවිධ සංයොජනයන්ගේ; පරික්ඛයා, ක්ෂයභාවයෙන් (සක්කායදිට්ඨි ආදී සංයොජන තුණ පිරිසය කිරීමෙන්); සත්තක්ඛත්තුපරමො හොති, සත්වරක් කාමභවයෙහි ඉපදීම කෙළවරකොට ඇත්තෙක්වේ; සත්තක්ඛත්තුපරමං, සත්වරක් පරම කොට; (සත්වර දක්වා) දෙවෙච, දෙව්ලොවෙහිද; මනුස්සෙච, මිනිස්ලොවෙහිද; සන්ධාවිත්වා, උත්පත්ති වශයෙන් සංධාවනය කොට; (ඉපදීම් විසින් ගමන්කොට) සංසරිත්වා, සැරිසරා; දුක්ඛස්සන්තං කරොති, දුක්කෙළවර කෙරේ;—පෙ—කොලංකොලොහොති,

තං කිස්ස හෙතු, න හි මෙත්ථ භික්ඛවෙ අභබ්බතා වුත්තා, යානි ච ඛො තානි සික්ඛාපදානි ආදිබ්‍රහ්මචරියිකානි බ්‍රහ්මචරියසාරප්පානි තත්ථ ධුවසීලී ච හොති, ඨිතසීවලිච සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු, සො තිණ්ණං සංයොජනානං පරික්ඛයා සත්තක්ඛත්තු පරමො හොති, සත්තක්ඛත්තුංපරමං දෙවෙ ච මනුස්සෙච සන්ධාවිත්වා සංසරිත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොති, සො තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා කොලංකොලො හොති, ද්වෙ වා තීණි වා කුලානි සන්ධාවිත්වා සංසරිත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොති, සො තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා එකබීජී හොති, එකඤ්ඤෙව මානුසකං භවං නිබ්බත්තෙත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොති, සො තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා රාගදොසමොහානං තනුත්තා සකදාගාමී හොති, සකිදෙව ඉමං ලොකං ආගන්ත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොති, ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලෙසු පරිපූරකාරී හොති, සමාධිස්මිං පරිපූරකාරී පඤ්ඤාය මත්තසොකාරී සො යානි තානි ඛුද්දානුඛුද්දකානි සික්ඛාපදානි තානි ආපජ්ජතිපි වුට්ඨාතිපි, තං කිස්ස හෙතු? න හි මෙත්ථ භික්ඛවෙ අභබ්බතා වුත්තා, යානි ච ඛො තානි සික්ඛාපදානි ආදිබ්‍රහ්මචරියිකානි බ්‍රහ්මචරියසාරුප්පානි තත්ථ ධුවසීලී ච හොති, ඨිතසීලී ච සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු සො පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා උද්ධංසොතො හොති, අකනිට්ඨගාමී, සො පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා අසඞ්ඛාරපරිනිබ්බායී හොති, සො පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං

භවයෙන් භවයට යන්නෙක් වේ; ද්වෙවා තීණිවා කුලානි, දෙතුන් භවයෙක්හි; සන්ධාවිත්වා, සන්ධාවනය (උත්පත්ති වශයෙන් දිවීම) කොට; සංසරිත්වා, සංසරණය කොට;(සැරිසරා) දුක්ඛස්සන්තං කරොති, දුක්කෙළවර කෙරේ;–පෙ–එකබීජීහොති, එකම භවයෙක්හි උත්පත්ති බීජය ඇත්තෙක් වේ; එකං එව, එකවරක්ම; මානුසකං භවං මානුසක භවයෙහි (මිනිස් ලොව); නිබ්බත්තෙත්වා, ඉපිද; දුක්ඛස්සන්තං කරොති, දුක්කෙළවර කෙරෙයි;—පෙ—රාගදොසමොහානං, රාගද්වෙෂමොහයන්ගේ; තනුත්තා, තනුභාවයෙන් (තුනී බැවින්) සකදාගාමී හොති, සෙදගැමියෙක් වේ. සකිදෙව, වරක්ම; ඉමං ලොකං, මෙලොවට (මිනිසත් බවට); ආගන්ත්වා, ඉපදීම් විසින් ඇවිත්; දුක්ඛස්සන්තං කරොති, දුක්කෙළවර කෙරේ,—පෙ— සො, ඒ ආර්‍ය්‍යපුද්ගලතෙම; ඔරම්භාගියානං, ඔරසංඛ්‍යාත කාම ධාතුව ප්‍රතිවිෂය කොට ඇත්තාවූ; පඤ්චන්නං සංයොජනානං, පඤ්ච විධභවබන්ධනයන්; පරික්ඛයා, ක්ෂයකිරීමෙන්; අකනිට්ඨගාමී,

සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා උපහච්චපරිනිබ්බායී හොති, සො පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා අන්තරාපරිනිබ්බායී හොති, ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලෙසු හොති සමාධිස්මිං පරිපූරකාරී පඤ්ඤාය පරිපූරකාරී සො යානි තානි ඛුද්දානුඛුද්දකානි තානි ආපජ්ජතිපි වුට්ඨාතිපි, තං කිස්ස හෙතු? න හි මෙත්ථ භික්ඛවෙ අභබ්බතා වුත්තා, යානි ච ඛො තානි සික්ඛාපදානි ආදිබ්‍රහ්මචරියිකානි බ්‍රහ්මචරියසාරුප්පානි තත්ථ ධුවසීලී ච හොති ඨිතසීලී ච සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු සො ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති; ඉති ඛො භික්ඛවෙ පදෙසං පදෙසකාරී ආරාධෙති පරිපූරං පරිපූරකාරී අවඤ්ඣානිත්වෙවාහං භික්ඛවෙ සික්ඛාපදානි වදාමීති.

සාධිකමිදං භික්ඛවෙ දියඩ්ඪං සික්ඛාපදසතං අන්වද්ධමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡති යත්ථ අත්තකාමා කුලපුත්තා සික්ඛන්ති, තිස්සො ඉමා භික්ඛවෙ සික්ඛා යත්ථෙතං සබ්බං සමොධානං ගච්ඡති, කතමා තිස්සො? අධිසීලසික්ඛා අධිචිත්තසික්ඛා අධිපඤ්ඤාසික්ඛා, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ තිස්සො සික්ඛා යත්ථෙතං සබ්බං සමොධානං ගච්ඡති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලෙසු පරිපූරකාරී හොති සමාධිස්මිං පරිපූරකාරී පඤ්ඤාය පරිපූරකාරී සො යානි තානි ඛුද්දානුඛුද්දකානි සික්ඛාපදානි තානි ආපජ්ජතිපි වුට්ඨාතිපි, තං කිස්ස හෙතු, න හි මෙත්ථ භික්ඛවෙ අභබ්බතා වුත්තා, යානි ච ඛො තානි සික්ඛාපදානි ආදිබ්‍රහ්මචරියිකානි බ්‍රහ්මචරියසාරුප්පානි තත්ථ ධුවසීලී ච හොති,

---

අකනිට්ඨ නම් බඹලොව දක්වා ඉපදීමෙන් යන්නාවූ; (මෙහිදී අතගැම්ව පිළිවෙළින් අවිහාදි බඹලොව ඉපිද ආයු ගෙව ගෙවා අකනිට්ඨ නම් බඹලොව දක්වා ඉපදීම් වශයෙන් ගොස් රහත්වන්නාවූ) උද්ධං සොතො හොති, උද්ධං ශ්‍රොත්‍රනම් පුද්ගල තෙමේ වේ.=සසංඛාර පරිනිබ්බායි හොති, සප්‍රයොගයෙන් (දුකසේ) කෙලශ පරික්ෂීණය කරන්නේ වේ.=අසංඛාරපරිනිබ්බායි හොති, අප්‍රයොගයෙන් (නිදුකින්) කෙලශපරික්ෂීණය කරන්නේ වේ.=උපහච්ච පරිනිබ්බායී හොති, උපහච්චපරිනිබ්බායී නම් වේ. (ආයුප්‍රමාණ මධ්‍යය ඉක්මවා අන්ත්‍යයෙහි ගැපී කෙලශපරික්ෂීණය කරන්නේ වේ)=අන්තරා පරිනිබ්බායි හොති, ආයුප්‍රමාණ මධ්‍යය නො ඉක්මවා පරික්ෂීණය කරන්නේ වේ.-පෙ-

සාධිකමිදං භික්ඛවෙ,-පෙ-තංවාපන, ඒ අභීෂ්ටයට වනාහි අනභිසම්භවං, නොපැමිණෙන්නේ; අප්පටිවිජ්ඣං, ප්‍රතිවෙධ නො

ඨිතසීලී ච සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු සො ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති, තං වා පන අනභිසම්භවං අප්පටිවිජ්ඣං පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා අන්තරාපරිනිබ්බායී හොති, තං වා පන අනභිසම්භවං අප්පටිවිජ්ඣං පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා උපහච්ච පරිනිබ්බායී හොති—පෙ—අසඞ්ඛාරපරිනිබ්බායී හොති, සංසඞ්ඛාර පරිනිබ්බායී හොති, උද්ධංසොතො හොති අකනිට්ඨගාමී, තං වා පන අනභිසම්භවං අප්පටිවිජ්ඣං තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා රාගදොසමොහානං තනුත්තා සකදාගාමී හොති සකිදෙව ඉමං ලොකං ආගන්ත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොති, තං වා පන අනභිසම්භවං අප්පටිවිජ්ඣං තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා එකබීජී හොති එකඤ්ඤෙව මානුසකං භවං නිබ්බත්තෙත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොති, තං වා පන අනභිසම්භවං අප්පටිවිජ්ඣං තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා කොලංකොලො හොති ද්වෙ වා තීණි වා කුලානි සන්ධාවිත්වා සංසරිත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොති, තං වා පන අනභිසම්භවං අප්පටිවිජ්ඣං තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා සත්තක්ඛත්තුපරමො හොති සත්තක්ඛත්තුං පරමං දෙවෙ ච මනුස්සෙ ච සන්ධාවිත්වා සංසරිත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොති, ඉති ඛො භික්ඛවෙ පරිපූරං පරිපූරකාරී ආරාධෙති පදෙසං පදෙසකාරී අවඤ්ඣානි ත්වෙවාහං භික්ඛවෙ සික්ඛාපදානි වදාමීති.

තිස්සො ඉමා භික්ඛවෙ සික්ඛා, කතමා තිස්සො? අධිසීල සික්ඛා අධිචිත්තසික්ඛා අධිපඤ්ඤාසික්ඛා, කතමා ච භික්ඛවෙ අධිසීලසික්ඛා, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලවා හොති—පෙ—සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අධිසීලසික්ඛා, කතමා ච භික්ඛවෙ අධිචිත්තසික්ඛා? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි—පෙ—චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අධිචිත්තසික්ඛා, කතමා ච භික්ඛවෙ අධිපඤ්ඤාසික්ඛා? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති—පෙ—අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති, අයං වුච්චති. භික්ඛවෙ අධිපඤ්ඤාසික්ඛා, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ තිස්සො සික්ඛාති.

කරන්නේ; පඤ්චන්නං, පඤ්චවධවූ, ඔරම්භාගියානං, ඔරම්භාගීයවූ; සංයොජනානං, සංයොජනයන්ගේ; පරික්ඛයා, ක්‍ෂයකිරීමෙන්; අන්තරාපරිනිබ්බායී හොති, (ආයුමැද නොයික්මවා) අතරදී කෙලෙස්පිරිනිවීම කරන්නේවේ;—පෙ—(මෙහි අරුත් සුගමයි කියනලද නයින් දතහැකි බැවින් නොලියමි.)

තිස්සො ඉමා භික්ඛවෙ සික්ඛා, කතමා තිස්සො? අධිසීලසික්ඛා අධිචිත්තසික්ඛා අධිපඤ්ඤාසික්ඛා, කතමා ච භික්ඛවෙ අධිසීල සික්ඛා? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලවා හොති—පෙ—සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අධිසීලසික්ඛා, කතමා ච භික්ඛවෙ අධිචිත්තසික්ඛා? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි —පෙ—චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අධිචිත්තසික්ඛා, කතමා ච භික්ඛවෙ අධිපඤ්ඤාසික්ඛා, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අධිපඤ්ඤාසික්ඛා; ඉමා ඛො භික්ඛවෙ තිස්සො සික්ඛාති.

1 අධිසීලං අධිචිත්තං ච අධිපඤ්ඤඤ්ච විරියවා,
ථාමවා ධිතිමා ඣායී සතො ගුත්තින්ද්‍රියො චරෙ.

2 යථා පුරෙ තථා පච්ඡා යථා පච්ඡා තථා පුරෙ,
යථා අධො තථා උද්ධං යථා උද්ධං තථා අධො.

3 යථා දිවා තථා රත්තිං යථා රත්තිං තථා දිවා,
අභිභුය්‍ය දිසා සබ්බා අප්පමාණසමාධිනා.

---

1 අධිසීලං, අධිශීල ශික්‍ෂාවද; අධිචිත්තං, අධිචිත්ත ශික්‍ෂාවද; අධිපඤ්ඤං, අධිප්‍රඥ ශික්‍ෂාවද; (යන ශික්‍ෂත්‍රයෙහි) විරියවා, කායික චෛතසික වීර්‍ය්‍ය ඇත්තේ; ථාමවා, ථාම සම්පන්නවූයේ; ධිතිමා, ධෛර්‍ය්‍යවත්වූයේ; ඣායී, ධ්‍යානකරණසුලුවූයේ; සතො, සමෘති සම්ප න්නවූයේ; ගුත්තින්ද්‍රියො, ගොපනය කරණලද පසිඳුරන් ඇත්තේ; චරෙ, හැසිරෙන්නේය.

2 යථාපුරෙ, පළමු (ශික්‍ෂාත්‍රයෙහි) යම්සේ හික්මේද; තථා පච්ඡා, පසුවත් එසේම හික්මෙයි; පච්ඡා, පසුව; යථා, යම්සේ හික් මේද; පුරෙ, පළමුත්; තථා, එසේම; හික්මෙයි; යථාඅධො, යට කාය යම්සේ අශුභවශයෙන් දකීද; තථා උද්ධං, උඩකායත් එසේම පැතිරෙයි (අශුභ වශයෙන් දකියි.)

3 යථාදිවා, දවල් යම්සේ ශික්‍ෂාත්‍රයෙහි හික්මේද; තථාරත්තිං, රාත්‍රියෙහිත් එසේ හික්මෙයි; යථාරත්තිං, රාත්‍රියෙහි යම්සේ හික්මේද; තථාදිවා, දවල්ද එසේම හික්මෙයි; අප්පමාණ සමාධිනා, අර්හත් මාර්ගී සමාධියෙන්; සබ්බාදිසා, සියලු දිශාවන්; අභිය්‍ය, අභිභවනයකොට (හෙවත්) සමවත් අරමුණෙහි මැඩපවත්වා හැසිරෙන්නේය.

4 තමාහු සෙඛං පටිපදං අථො සංසුද්ධචාරණං,
තමාහු ලොකෙ සම්බුද්ධං ධීරං පටිපදන්තගුං

5 විඤ්ඤාණස්ස නිරොධෙන තණ්හාක්ඛය විමුත්තිනො,
පජ්ජොතස්සෙව නිබ්බානං විමොක්ඛො හොති චෙතසොති.

එකං සමයං භගවා කොසලෙසු චාරිකං චරමානො මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං යෙන පඞ්කධා නාම කොසලානං 'නිගමො තදවසරි, තත්‍ර සුදං භගවා පඞ්කධායං විහරති පඞ්කධා නාම කොසලානං නිගමො, තෙන ඛො පන සමයෙන කස්සපගොත්තො නාම භික්ඛු පඞ්කධායං ආවාසිකො හොති. තත්‍ර සුදං

---

4 තං, ඔහු; සෙඛං, ශික්‍ෂමාණයයිද (සිව්මග කටයුතු සහිත යයිද); පටිපදං, ප්‍රතිපද ප්‍රතිපන්නෙකැයිද (මගපිළිවෙතට පැමිණියේ යයිද), අථ, යළිදු; සංසුද්ධචාරණං, පිරිසුදු හැසිරීම් (පිරිසුදුසිල්) ඇත්තේ යයිද; ආහු, කියත්; තං, ඔහු; ලොකෙ, ලොකයෙහි; ධීරං, ධෘති සම්පන්නවූ; පටිපදන්තගුං, ප්‍රතිපත්තියේ කෙළවරට ගියාවූ; සම්බුද්ධං, චතුසච්චබුද්ධායි (හෙවත්) චතුස්සත්‍යාවබොධය කළ හෙයින් සම්බුද්ධයයි; ආහු, කියත්;

5 තණ්හක්ඛය විමුත්තිනො, තෘෂ්ණාක්‍ෂය විමුක්තිසංඛ්‍යාත අර්හත්ඵල විමුක්තියෙන් යුක්තවූවහුගේ; විඤ්ඤාණස්ස, චරිමක විඥානයාගේ (අන්තිම චිත්තයාගේ); නිරොධෙන, නිරුද්ධියෙන්; පජ්ජොතස්ස, ප්‍රදීපයාගේ; නිබ්බානංවිය, නිවීමමෙන්; චෙතසො චිත්තයාගේ; විමොක්ඛො හොති, විමොක්‍ෂය වේ (වෙසෙසින් මිදීමවූ නිර්වාණයට පැමිණීම වේ);

එකං සමයං, එක්කාලයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; කොසලෙසු, කොසොල් රටෙහි; චාරිකංචරමානො, චාරිකාකරණ සේක්; මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං, මහත්වූ භික්‍ෂු සඞ්ඝයා සමග; පඞ්කධානාම, පඞ්කධානම්වූ; කොසලානං, කොසොල්රටවාසීන්ගේ නිගමො, නියම්ගම; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තං, ඒ නියම්ගමට; අවසරි, වැඩියේය. තත්‍ර සුදං, එකල්හි වනාහි; කොසලානං, කොසොල්රට වැසියන්ගේ, පඞ්කධානාම පඞ්කධානම්වූ; නිගමො, නියම්ගමක්වේද; භගවා, භාග්‍යවත්තෙම; පඞ්කධායං, ඒ පඞ්කධා නම්වූ නියම්ගමෙහි; විහරති, වැඩවාසය කරණසේක, තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහිවනාහි; කස්සපගොත්තොනාම, කාශ්‍යප ගොත්‍රනම්වූ; භික්ඛු, භික්‍ෂුතෙම; පඞ්කධායං, පඞ්කධානම් නියම්ගමෙහි; ආවාසිකො හොති, ආවාසිකයෙක් වේ (බරගෙණ

භගවා සික්ඛාපදපටිසඤ්ඤුත්තාය ධම්මියා කථාය භික්ඛූ සන්දස්සෙති සමාදපෙති සමුත්තෙජෙති සම්පහංසෙති, අථ බො කස්සපගොත්තස්ස භික්ඛුනො භගවති සික්ඛාපදපටිසඤ්ඤුත්තාය ධම්මියා කථාය භික්ඛූ සන්දස්සෙන්තෙ සමාදපෙන්තෙ සමුත්තෙජෙන්තෙ සම්පහංසෙන්තෙ අහුදෙව අක්ඛන්ති අහු අප්පච්චයො අධිසල්ලිඛතෙවායං සමණොති, අථ බො භගවා පඞ්කධායං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන රාජගහං තෙන චාරිකං පක්කාමි අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි, තත්‍ර සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ, අථ බො කස්සපගොත්තස්ස භික්ඛුනො අචිරපක්කන්තස්ස භගවතො අහුදෙව කුක්කුච්චං අහු විප්පටිසාරො අලාභා වත මෙ න වත මෙ ලාභා දුල්ලද්ධං වත මෙ න වත මෙ සුලද්ධං යස්ස මෙ භගවති සික්ඛාපදපටිසඤ්ඤුත්තාය ධම්මියා කථාය භික්ඛූ සන්දස්සෙන්තෙ සමාදපෙ

යන්නේ අලුත් ආවාසයන් සමුට්ඨාපනය කරයි) (තනයි); තත්‍ර සුදං, එකල්හි වනාහි; භගවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සික්ඛාපදපටිසඤ්ඤුත්තාය, ශික්‍ෂාපදප්‍රතිසංයුක්තවූ (ත්‍රිවිධ ශික්‍ෂාවෙන් යුක්තවූ); ධම්මියා කථාය, දැහැමිකථාවෙන්; භික්ඛූ, භික්‍ෂූන්; සංදස්සෙති, මොනවට දක්වයි (හෙවත්) සම්මුඛයෙහිමෙන් කොට දක්වයි; සමාදපෙති, සමාදන් කරවයි (හෙවත්) ගන්වයි, සමුත්තෙජෙසි, තෙද ගන්වයි (හෙවත්) උත්සාහවත්කරවයි; සංපහංසෙති, (පිළිලත් ගුණවර්ණා කීමෙන්) සතුටුකරවයි; අථබො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; භගවති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සික්ඛාපදපටිසංයුත්තාය, ශික්‍ෂාපදයෙන් යුක්තවූ; ධම්මියා කථාය, දැහැමි කථාවෙන්; භික්ඛූ, භික්‍ෂූන්ට; සංදස්සෙන්තෙ, මොනවට දක්වන කල්හි,—කස්සපගොත්තස්ස භික්ඛුනො; කසුප්ගොත් මහණට; අක්ඛන්ති, නොඉවසීමක්; අහුඑව, වූයේමය; අප්පච්චයො, නොසතුටුබවක්; අහු, වූයේය; (කුමක් නිසාද?) අයං සමණො, මේ ශ්‍රමණතෙම; අධිසල්ලිඛති එව ඉති, අධිසංලිඛනය කෙරේමයයි (ඉතා වැඩියක් මොනවට ලියා සියුම් සියුම් කොට කියාය කියායි; අථබො ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පඞ්කධායං පඞ්කධානාම් නුවරෙහි; යථාභිරන්තං, කැමැතිතාක්; විහරිත්වා, වාසයකොට; රාජගහං, රජගහනුවර; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතන්හි; චාරිකං, චාරිකාවට (හෙවත්) පිණ්ඩචරියාවට; පක්කාමි, වැඩියේය; අනුපුබ්බෙන ගෙපිළිවළින්; චාරිකංචරමානො. පිඩුපිණීස හැසිරෙණ ළේක්; රාජගහං, රජගහනුවර; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තදවසරි,

න්තෙන සමුත්තෙජෙන්තෙන අහුදෙව අක්ඛන්ති අහු අපච්චයො අධිසල්ලිඛතෙවායං සමණොති, යන්නූනාහං යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමෙය්‍යං උපසඞ්කමිත්වා භගවතො සන්තිකෙ අච්චයං අච්චයතො දෙසෙය්‍යන්ති, අථ ඛො කස්සප ගොත්තො භික්ඛු සෙනාසනං සංසාමෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන රාජගහං තෙන පක්කාමි, අනුපුබ්බෙන යෙනරාජගහං යෙන ගිජ්ඣකූටො පබ්බතො යෙන භගවා තෙනුපසංකමි උපසංකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො කස්සප ගොත්තො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච. එකමිදං භන්තෙ සමයං භගවා පඞ්කධායං විහරති පඞ්කධානාම කොසලානං නිගමො, තත්‍ර සුදං භගවා සික්ඛාපදපටිසංයුත්තාය ධම්මියා කථාය භික්ඛූ සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි, තස්ස මය්හං භන්තෙ භගවතා සික්ඛපදපටිසංයුත්තාය ධම්මියා භික්ඛූ සන්දස්සෙන්තෙ සමාදපෙන්තෙ සමුත්තෙජෙන්තෙ සම්පහංසෙන්තෙ අහුදෙව අක්ඛන්ති අහු අප්පච්චයො අධිසල්ලිඛතෙවායං සමණොති, අථ ඛො භන්තෙ භගවා පඞ්කධායං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන රාජගහං තෙන චාරිකං පක්කාමි, තස්ස මය්හං

එති, වැඩියේය; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තත්‍රසුදං, එකල්හි වනාහි; රාජගහෙ, රජගහනුවරෙහි; ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ, ගිජුකුළුපව්වෙහි; විහරති, වැඩවාසය කරණසේක; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අචිරපක්කන්තස්ස, බැහැර වැඩම්වා නොබෝ වේලාගියකල්හි; කස්සපගොත්තස්ස, කසුප්ගොත් ඇත්තාවූ; භික්ඛුනො, මහණහුට; කුක්කුච්චං, කුකුසක්; අහුඑව, වූයේමය; විප්පටිසාරො, විපිළිසරබවක්; අහුඑව, වූයේමය;-පෙ- (කුමක් හෙයින්ද යත්) භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සික්ඛපදපටිසංයුත්තාය, ශික්ෂාපද ප්‍රතිසංයුක්තාවූ; ධම්මියාකථාය, දැහැමි කථාවෙන්; භික්ඛූ භික්ෂූන්; සංදස්සෙන්තෙ, මොනවට දැක්වූකල්හි; සමාදපෙන්තෙ; සමාදම්කරවූ කල්හි: සමුත්තෙජෙන්තෙ, තෙදගැන්නූකල්හි; සම්පහංසෙන්තෙ, සතුටුකරවූ කල්හි; අයං සමණො, මේ ශ්‍රමණතෙම්; අධිසල්ලිඛති එව ඉති, වැඩියක් මොනවට ලියා සියුම් සියුම් කොට කියායයි; යස්සමෙ, යම්බදුවූමට; අක්ඛන්ති, නොඉවසීමක්; අහුඑව, වූයේද; විප්පටිසාරො, විපිළිසර බවක්; අහු, වූයේද; (ඒමේ කාරණය); මෙ, මට; වත, ඒකාන්තයෙන්; නලාභා, ලාභයෙක් නොවන්නේය; මෙ, මා විසින් දුල්ලද්ධං, නොමනාව ලබනලද්දක්ය; නසුලද්ධං, මනාව ලබන ලද්දක්

තස්ස මය්හං භන්තෙ අචිරපක්කන්තස්ස භගවතො අහුදෙව කුක්කුච්චං අහු විප්පටිසාරො අලාභා වත මෙ න වත මෙ ලාභා දුල්ලද්ධං වත මෙ න වත මෙ සුලද්ධං යස්ස මෙ භගවතා සික්ඛාපදපටිසංයුත්තාය ධම්මියා කථාය භික්ඛූ සන්දස්සෙන්තෙ සමාදපෙන්තෙ සමුත්තෙජෙන්තෙ සම්පහංසෙන්තෙ අහුදෙව අක්ඛන්ති අහු අප්පච්චයො අධිසල්ලිඛතෙවායං සමණොති, යන්නූනාහං යෙන භගවා තෙනුපසංකමෙය්‍යං උපසංකමිත්වා භගවතො සන්තිකෙ අච්චයං අච්චයතො දෙසෙය්‍යන්ති, අච්චයො මං භන්තෙ අච්චගමා යථාබාලං යථාමූළ්හං යථා අකුසලං යස්ස මෙ භගවතා සික්ඛාපදපටිසඤ්ඤුත්තාය ධම්මියා කථාය භික්ඛූ සන්දස්සෙන්තෙ සමදපෙන්තෙ සමුත්තෙජෙන්තෙ සම්පහංසෙන්තෙ අහුදෙව අක්ඛන්ති අහු අප්පච්චයො අධිසල්ලිඛතෙවායං සමණොති, තස්ස මෙ භන්තෙ භගවා අච්චයං අච්චයතො පතිගණ්හාතු ආයතිං සංවරායාති, තග්ඝ ත්වං කස්සප අච්චයො අච්චගමා යථා බාලං යථා මූළ්හං යථා අකුසලං යස්ස තෙ මයා සික්ඛාපද පටිසංයුත්තාය ධම්මියා කථාය භික්ඛූ සන්දස්සෙන්තෙ සමාදපෙන්තෙ සමුත්තෙජෙන්තෙ සම්පහංසෙන්තෙ අහුදෙව

නොවේය කියායි; අහං, මම; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙනුපසංකමෙය්‍යං, එහි එළඹියෙම්නම්; උපසංකමිත්වා, එළඹ; භගවතො සන්තිකෙ, බුදුන්හමුයෙහි; අච්චයං, දෝෂය;(වැරැද්ද); අච්චයතො දෝෂවශයෙන්; දෙසෙය්‍යං, දෙශනාකරන්නෙම් නම්; යන්නූනඥති, යෙහෙකැයි කියායි; අථ ඛො, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි; කස්සපගොත්තො, කාශ්‍යපගොත්‍රයෙහිවූ, (හෙවත්) කසුප්ගොත්නම්වූ; භික්ඛු, මහණතෙම; සෙනාසනං; සෙනසුන; සංසාමෙත්වා, හකුළා (තැන්පත් කොට) තබා, පත්තචීවරංආදාය, පා සිවුරු රැගෙණ; රාජගහං, රජගහනුවර; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; පක්කාමි, ගියේය; අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙළින්; රාජගහං රජගහනුවර; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; ගිජ්ඣකූටො පබ්බතො, ගිජුකුළුපව්ව; යෙන, යම්තැනෙක්හිද;—පෙ— භන්තෙ, ස්වාමීනි; ඉධ, මෙහි; එකං සමයං, එක් කාලයෙක්හි;—පෙ—භන්තෙ, ස්වාමීනී; යථාබාලං, බාලයෙකු මෙන්ද යථාමූඪං, මූඪයෙකුමෙන්ද; යථාඅකුසලං, අදක්ෂයෙකුමෙන්ද; අච්චයො, අපරාධය (දෝෂය); මං අච්චගමා, මා ඉක්මවා (මාමැඩගෙණ) පැවතුනේය; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සික්ඛාපදපටිසංයුත්තාය, ශික්ෂාපද ප්‍රතිසංයුක්තවූ—පෙ—සංපහංසෙන්තෙ,

අක්ඛන්ති අහු අප්පච්චයො අධිසල්ලිඛතෙවායං සමණොති, යතො ච ඛො ත්වං කස්සප අච්චයං අච්චයතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොසි තං තෙ මයං පටිග්ගණ්හාම, වුඩ්ඪි හෙසා කස්සප අරියස්ස විනයෙ යො අච්චයං අච්චයතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති, ථෙරො චෙපි කස්සප භික්ඛු හොති න සික්ඛාකාමො සික්ඛාසමාදානස්ස න වණ්ණවාදී යෙ චඤ්ඤෙ භික්ඛූ න සික්ඛාකාමා තෙ ච පන සික්ඛාය න සමාදපෙති යෙ චඤ්ඤෙ භික්ඛූ සික්ඛාකාමා තෙසඤ්ච න වණ්ණං භණති භූතං තච්ඡං කාලෙන එවරූපස්සාහං කස්සප ථෙරස්ස භික්ඛුනො න වණ්ණං භණාමි, තං කිස්ස හෙතු? සත්ථා හිස්ස වණ්ණං භණතීති, අඤ්ඤෙ නං භික්ඛූ භජෙය්‍යුං යෙ නං භජෙය්‍යුං ත්‍යාස්ස දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජෙය්‍යුං ය්‍යාස්ස දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජෙය්‍යුං තෙසන්තං අස්ස දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛායාති, තස්මාහං කස්සප එවරූපස්ස ථෙරස්ස භික්ඛුනො න වණ්ණං භණාමි; මජ්ඣිමො චෙපි කස්සප භික්ඛු හොති නවොචෙපි කස්සප භික්ඛු හොති න සික්ඛාකාමා සික්ඛාසමාදානස්ස න වණ්ණවාදී යෙ චඤ්ඤෙ භික්ඛූ න සික්ඛාකාමා තෙ ච පන සික්ඛාය න සමාදපෙති යෙ චඤ්ඤෙ

සතුටුකරණ කල්හී; යස්සමෙ, යම්බඳුවූ මට; අයං සමණො, මේ ශ්‍රමණතෙමේ; අධිසංලිඛති එව ඉති, ඉතා වැඩියක් ලියා සියුම් සියුම්ව කියායයි; අක්ඛන්ති, නොයිවසීමක්; අහුඑව, වූයේ මය; අප්පච්චයො, නොසතුටු බවක්; අහුඑව, වූයේ මය; භන්තෙ, ස්වාමීනි, භගවා, භාග්‍යවත්තෙමේ; තස්සමෙ, ඒ මාගේ; අච්චයං, අපරාධය (දොෂය); අච්චයතො, අපරාධ වශයෙන්; ආයතිං සංවරාය, මතු සංවරණය පිණිස; පතිගණ්හාතු ඉති, පිළිගන්නාසේක්වයි (සැළකෙළේය) කස්සප, කාශ්‍යපය; යස්සතෙ, යම්බඳුවූ තට; මේ, මාවිසින්; සික්ඛාපද පටිසංයුත්තාය, ශික්ෂාපද ප්‍රතිසංයුක්තවූ; —පෙ—අප්පච්චයො, නොසතුටුබවක්; අහු එව, වූයේ මය; තග්ඝ, එකාන්තයෙන්; ත්වං, තෝ; අච්චයො, අපරාධය; යථාබාලං, බාලවූ පරිද්දෙන්; යථාමූළ්හං, මූළාවූ පරිද්දෙන්; යථා අකුසලං, දක්ෂනුවූ පරිද්දෙන්; අච්චගමා ඉති, ඉක්මගියේ යයි වදාළේය; කස්සප, කාශ්‍යපය; ත්වං, තෝ; යතොච ඛො, යම්කලෙක පටන්; අච්චයං, දොෂය (අපරාධය); අච්චයතො, දොෂ වශයෙන්; දිස්වා, දැක; යථාධම්මං, දහම්වූ පරිද්දෙන්; පටිකරොසි, ප්‍රතිකාම් කොරෙහිද; (සමා කොරෙහිද) තෙ, තාගේ; තං, ඒ දොෂය; මයං, අපි; පතිගණ්හාම, පිළිගනිමු; (සමාවෙමු) කස්සප, කාශ්‍යපය; යො, යමෙක් තෙම; අච්චයං, අපරාධය; අච්චයතො, අපරාධ

භික්ඛූ සික්ඛාකාමා තෙසඤ්ච න වණ්ණං භණති භූතං තච්ඡං කාලෙන, එවරූපස්සාහං කස්සප නවස්ස භික්ඛුනො න වණ්ණං භණාමි, තං කිස්ස හෙතු? සත්ථා හිස්ස වණ්ණං භණතීති අඤ්ඤෙ නං භික්ඛූ භජෙය්‍යුං යෙ නං භජෙය්‍යුං ත්‍යාස්ස දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජෙය්‍යුං ය්‍යාස්ස දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජෙය්‍යුං තෙසන්තං අස්ස දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛායාති, තස්මාහං කස්සප එවරූපස්ස නවකස්ස භික්ඛුනො න වණ්ණං භණාමි, ථෙරො චෙපි කස්සප භික්ඛු හොති සික්ඛාකාමො සික්ඛාසමාදානස්ස වණ්ණවාදී යෙ චඤ්ඤෙ භික්ඛූ න සික්ඛාකාමා තෙ ච සික්ඛාය සමාදපෙති යෙ චඤ්ඤෙ භික්ඛූ සික්ඛාකාමා තෙසඤ්ච වණ්ණං භණති භූතං තච්ඡං කාලෙන එවරූපස්සාහං කස්සප ථෙරස්ස භික්ඛුනො වණ්ණං භණාමි, තං කිස්ස හෙතු, සත්ථා හිස්ස වණ්ණං භණතීති අඤ්ඤෙ නං භික්ඛූ භජෙය්‍යුං යෙ නං භජෙය්‍යුං ත්‍යාස්ස දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජෙය්‍යුං ය්‍යාස්ස දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජෙය්‍යුං තෙසන්තං අස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායාති, තස්මාහං කස්සප එවරූපස්ස ථෙරස්ස භික්ඛුනො වණ්ණං භණාමි, මජ්ඣිමො චෙපි කස්සප භික්ඛු හොති—පෙ—නවො චෙපි කස්සප භික්ඛු හොති සික්ඛාකාමො සික්ඛාසමාදානස්ස වණ්ණවාදී යෙ චඤ්ඤෙ භික්ඛූ න සික්ඛා

වශයෙන්; දිස්වා, දැක; යථාධම්මං, ධර්‍මයවූ පරිද්දෙන්; පටිකරොති, ප්‍රතිකර්‍ම කෙරේද; ආයතිං, මත්තෙහි; සංවරාය, සංවරණයට; ආපජ්ජති, පැමිණේද; එසා, මෝතොමෝ; අරියස්ස විනයෙ, ආර්‍ය්‍යවිනයෙහි; (සම්බුද්ධශාසනයෙහි) වුඩ්ඪි, වැඩීම නම් වේමය; කස්සප, කාශ්‍යපය; චෙ, ඉදින්; ථෙරොපි භික්ඛු, ස්ථවිර භික්ෂු තෙමේද; සික්ඛාකාමො න හොති, ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවන්ට කැමති නොවේද; (හෙවත් ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවන් ප්‍රාර්ථනා නොකෙරේද); සික්ඛාසමාදානස්ස, ශික්ෂා සමාදානයාගේ; (හෙවත් ශික්ෂාපරිපූරණයට පිළිබඳ); නවණ්ණවාදී, ගුණ නොකියයිද; යෙ චඤ්ඤෙ භික්ඛූ, යම් අන්‍ය භික්ෂූහුද; න සික්ඛාකාමා, ත්‍රිවිධ ශික්ෂාකාමීහු නොවෙද්ද; තෙ ච පන, ඔව්හුද (ඒ භික්ෂූහු) වනාහි; සික්ඛාය, ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවෙහි; න සමාදපෙති, සමාදන් නොකරවයිද; යෙ චඤ්ඤෙ භික්ඛූ, යම් අන්‍ය භික්ෂූහුද; සික්ඛාකමා, ශික්ෂාකාමීහු වෙද්ද; තෙසං ච, ඔවුන්ගේ; භූතං, විද්‍යමානවූ; තච්ඡං, තතීවූ; වණ්ණං, ගුණ; කාලෙන, යුක්තප්‍රාප්ත කාලයෙහි; න භණති, නොකියයිද; කස්සප, කාශ්‍යපය; එවරූපස්ස, මෙබඳුවූ; ථෙරස්ස භික්ඛුනො, ස්ථවිර භික්ෂුවගේ; වණ්ණං, ගුණය; න භණාමි, නොකියමි, තං කිස්ස හෙතු, ඊට හේතු කවරේද; සත්ථාහි, ශාස්තෘන්වහන්සේ

කාමා තෙ ච සික්ඛාය සමාදපෙති යෙ චඤ්ඤෙ භික්ඛූ සික්ඛාකාමා තෙසඤ්ච වණ්ණං භණති භූතං තච්ඡං කාලෙන එවරූපස්සාහං කස්සප නවස්ස භික්ඛුනො වණ්ණං භණාමි, තං කිස්ස හෙතු? සත්ථා හිස්ස වණ්ණං භණතීති අඤ්ඤෙ නං භික්ඛූ භජෙය්‍යුං යෙ නං භජෙය්‍යුං ත්‍යාස්ස දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජෙය්‍යුං, ය්‍යාස්ස දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජෙය්‍යුං, තෙසන්තං අස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායාති තස්මාහං කස්සප එවරූපස්ස නවස්ස භික්ඛුනො වණ්ණං භණාමීති.

සමණවග්ගො චතුත්ථො.

තීනිමානි භික්ඛවෙ කස්සකස්ස ගහපතිස්ස අච්චායිකානි කරණීයානි, කතමානි තීනි? ඉධ භික්ඛවෙ කස්සකො ගහපති සීඝසීඝං ඛෙත්තං සුකට්ඨං කරොති සුමතිකතං, සීඝසීඝං ඛෙත්තං සුකට්ඨං කරිත්වා සුමතිකතං සීඝසීඝං බීජානි පතිට්ඨාපෙති සීඝ

වනාහි; අස්ස, ඔහුගේ; වණ්ණං, ගුණය; භණතීති, කියායයි; අඤ්ඤෙ භික්ඛූ, සෙසු මහණහු; නං, ඔහු; භජෙය්‍යුං, භජනය කරන්නාහුය; යෙ, යමෙක්තුමූ; නං, ඔහු; භජෙය්‍යුං, බෙජෙන්නාහුද; තෙ, ඔව්හු තුමූ; අස්ස, ඔහුගේ; දිට්ඨානුගතිං, දෘෂ්ට්‍යනුගතියට; ආපජ්ජෙය්‍යුං, පැමිණෙන්නාහුය; යෙ, යමෙක්තුමූ; අස්ස, ඔහුගේ; දිට්ඨානුගතිං, දෘෂ්ට්‍යනුගතියට; ආපජ්ජෙය්‍යුං, පැමිණෙන්නාහුද; තෙසං, ඔවුන්ට; තං, ඒ දෘෂ්ට්‍යනුගතියට යාම; දීඝරත්තං, බොහෝ කලෙක්හි; අහිතාය, අහිත පිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; අස්ස ඉති, වන්නේයයි කියායි; කස්සප, කාශ්‍යපය; තස්මා, එහෙයින්; අහං, මම; එවරූපස්ස, මෙබඳුවූ; ථෙරස්ස භික්ඛුනො, තෙර මහණහුගේ; වණ්ණං, ගුණය; න භණාමි, නො කියමි; (සෙසු අරුත් කීහයින් දතයුතු.)

සතරවෙනි ශ්‍රමණ වර්ගයයි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කස්සකස්ස ගහපතිස්ස, ගී හාන ගොවියාට; අච්චායිකානි, ඉක්මන් වූ; කරණීයානි, අවශ්‍ය කර්තව්‍යයෝ (හෙවත්) එකැතියෙන් කළයුතු වැඩ; ඉමානිතීණි, මේ තිදෙනෙක් වෙත්; කතමානි තීණි?, ඒ තිදෙන කවරහුද යත්? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; කස්සකො ගහපති, කෘෂික නම් ගෘහපති තෙම; සීඝ සීඝං, වහ වහා; ඛෙත්තං, කෙත; සුමතිකතං, නුවතින් මොනවට සමකරණ ලද්දේ;

සීඝං බීජානි පතිට්ඨාපෙත්වා සීඝසීඝං උදකං අභිනෙතිපි අපනෙතිපි, ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීනි කස්සකස්ස ගහපතිස්ස අච්චායිකානි කරණීයානි, තස්ස ඛො තං භික්ඛවෙ කස්සකස්ස ගහපතිස්ස නත්ථි සා ඉද්ධි වා ආනුභාවො වා අජ්ජෙව මෙ ධඤ්ඤානි ජායන්තු ස්වෙව ගබ්භිනී හොන්තු උත්තරස්වෙව පච්චන්තූ, අථ ඛො භික්ඛවෙ හොති සො සමයො යං තස්ස කස්සකස්ස ගහපතිස්ස තානි ධඤ්ඤානි උතුපරිනාමීනි ජායන්තිපි ගබ්භිනීපි හොන්ති පච්චන්තිපි, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තීනිමානි භික්ඛුස්ස අච්චායිකානි කරණීයානි, කතමානි තීනි, අධිසීලසික්ඛාසමාදානං අධිචිත්තසික්ඛාසමාදානං අධිපඤ්ඤාසික්ඛාසමාදානං ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීනි භික්ඛුස්ස අච්චායිකානි කරණීයානි, තස්ස ඛො තං භික්ඛවෙ භික්ඛුනො නත්ථි

සුකට්ඨං, (මොනවට හෑමෙන්) සුන්දර කැටැත්තක්; කරෙති, කරයි; —පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්ස ඛො තං කස්සකස්ස ගහපතිස්ස, ඒ මේ හී හාන ගැහැවියාට වනාහි; අජ්ජ, අද; මෙ, මාගේ; ධඤ්ඤානි, ධාන්‍යයෝ; ජායන්තු, හටගණීත්වා; (ශෙවතඞ්කුර ඇතිවෙත්වා); ස්වෙව, හෙටම; ගබ්භිනී හොන්තු, ගැප් ඇත්තීනු වෙත්වා; උත්තරස්වෙව, තුන්වැනි දවසේම (අනිද්දම) පච්චන්තු ඉති, පැසෙත්වායි (යන); සා ඉද්ධිවා, එබඳු සෘඩියක් හෝ (එබඳු වැඩීමක් හෝ); ආනුභාවොවා, එබඳු අනුභාවයක් හෝ; නත්ථි, නැත්තේය; අථඛො, යලිදු; භික්ඛවෙ; මහණෙනි; යං, යම්කලෙක; තානිධඤ්ඤානි, ඒ ධාන්‍යයෝ; උතුපරිනාමීනී, ලබනලද සෘතුපරිනාම ඇත්තාහු; (උතුපිරිනැමීම් ඇතිවී) ජායන්තිපි, හටගන්නාහු වෙත්ද; ගබ්භිනීපි හොන්ති, ගැප් ඇත්තාහුත් වෙත්ද; පච්චන්තිපි, පැසෙන්නාහුත් වෙත්ද; සො සමයො, එබඳු කාලයක්, තස්සකස්සකස්ස ගහපතිස්ස, ඒ කෂීක නම් ගෘහපතියාට; හොති, වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙව ඛො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි; භික්ඛුස්ස, මහණහුට; අච්චායිකානි, අත්‍යායිකවූ (ඉක්මන්වූ) කරණීයානි, කටයුතු; ඉමනිතීණි, මේ තුන්දෙනෙක් වෙත්;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්ස ඛො තං භික්ඛුනො, ඒ මේ මහණහුට වනාහි; මෙ චිත්තං, මාගේ සිත; ආසවෙහි, කාමාදි ආශ්‍රවයන් කෙරෙන්, අනුපාදය, උපාදන ග්‍රහණය නොකොට; (කාමාදීන් දැඩිකොට නොගැණීමෙන්); අජ්ජ එව වා, අදම හෝ; ස්වෙවා; හෙටම හෝ; උත්තර ස්වෙවා, අනිද්දා හෝ; විමුච්චතු ඉති; කෙලෙසුන්ගෙන් මිදේවායි යන; සා ඉද්ධිවා, ඒ සෘඩිය හෝ; සා ආනුභාවො වා, ඒ අනුභාවය හෝ; නත්ථි, නැත්තේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථඛො, යලිදු; යං, යම්කලෙක්හි; අධිසීලම්පි,

සා ඉද්ධි වා ආනුභාවො වා අජ්ජෙව මෙ අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තං විමුච්චතු සෙව වා උත්තරසෙව වාති, අථඛො භික්ඛවෙ හොති සො සමයො යං තස්ස භික්ඛුනො අධිසීලම්පි සික්ඛතො අධිචිත්තම්පි සික්ඛතො අධිපඤ්ඤම්පි සික්ඛතො අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තං විමුච්චති, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං තිබ්බො නො ඡන්දො භවිස්සති අධිසීලසික්ඛාසමාදානෙ තිබ්බො ඡන්දො භවිස්සති අධිචිත්ත-පෙ-අධිපඤ්ඤාසික්ඛාසමාදානෙති, එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බන්ති.

තීණිමානි භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා පවිවෙකානි පඤ්ඤපෙන්ති, කතමානි තීණි චීවරපවිවෙකං පිණ්ඩපාතපවිවෙකං සෙනාසනපවිවෙකං, තත්‍රිදං භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා චීවරපවිවෙකස්මිං පඤ්ඤපෙන්ති සාණානිපි ධාරෙන්ති

අධිශීලයෙහිද; සික්ඛතො, හික්මෙන්නාවූ; අධිචිත්තම්පි, අධිචිත්තයෙහිද; සික්ඛතො, හික්මෙන්නාවූ; අධිපඤ්ඤම්පි, අධිප්‍රඥ ශික්ෂාවෙහිත්; සික්ඛතො, හික්මෙන්නාවූ; තස්ස භික්ඛුනො, ඒ මහණහුගේ; චිත්තං, සිත; අනුපාදාය, උපාදානග්‍රහණයෙන් වෙන්ව; ආසවෙහි, ආශ්‍රවයන්ගෙන්; විමුච්චති, මිදේද; සො සමයො, ඒ කාලය; හොති, වේමය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මේ ශාසනයෙහි; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මිය යුතුයි; (කෙසේද?) අධිසීලසික්ඛාසමාදානෙ, අධිශීල ශික්ෂාසමාදානයෙහි; ඡන්දො, කුසලච්ඡන්දය; තිබ්බො, සණවූවක්; භවිස්සති, වන්නේය; —පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංහි, මෙසේ වනාහි; වො තොප විසින්; සික්ඛිතබ්බන්ති, හික්මිය යුතුයයි වදාළේය; (සෙසු අරුත් 428 පිටෙන් දතයුතු.)

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අඤ්ඤතිත්ථියා, අන්‍ය තීර්ථකවූ; පරිබ්බාජකා, පිරිවැජියෝ; ඉමානිතීණි, මේ තුණක්; පවිවෙකානි; ප්‍රකෘෂ්ටවිවේකයයි; පඤ්ඤපෙන්ති, පණවත්;—චීවරපවිවෙකං, චීවරපවිවෙකය (සිව්ර නිසා) උපදින කෙලෙසුන්ගෙන් වෙන්වන බවය; පිණ්ඩපාත පවිවෙකං, පිණ්ඩාහාරය නිසා උපදින කෙලෙසුන්ගෙන් වෙන්වන බවය; සෙනාසනපවිවෙකං, සෙනසුන්නිසා උපදින කෙලෙසුන්ගෙන් වෙන්වන බවය; (යන මේ තුණයි.) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා, අන්‍යතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ; තත්‍ර, එහි; ඉදං, මේ වක්ෂ්‍යමාන ප්‍රතිපදාව; චීවර පවිවෙකස්මිං, සිව්රු නිසා උපදින්නාවූ ප්‍රකෘෂ්ට විවේකයයි; පඤ්ඤපෙන්ති, පනවත්; (එනම්) සාණානිපි, හණ වස්ත්‍රද; ධාරෙන්ති, දරත්; මසාණානිපි,

මසානානිපි ධාරෙන්ති ඡවදුස්සානිපි ධාරෙන්ති පංසුකූලානිපි ධාරෙන්ති තිරීටකානිපි ධාරෙන්ති අජිනානිපි ධාරෙන්ති අජිනක්ඛිපම්පි ධාරෙන්ති කුසචීරම්පි ධාරෙන්ති වාකචීරම්පි ධාරෙන්ති ඵලකචීරම්පි ධාරෙන්ති කෙසකම්බලම්පි ධරෙන්ති වාලකම්බලම්පි ධාරෙන්ති උලූකපක්ඛිකම්පි ධාරෙන්ති, ඉදං ඛො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා චීවරපවිවෙකස්මිං පඤ්ඤපෙන්ති, තත්‍රිදං භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා පිණ්ඩපාතපවිවෙකස්මිං පඤ්ඤපෙන්ති සාකභක්ඛාපි හොන්ති සාමාකභක්ඛාපි හොන්ති නීවාරභක්ඛාපි හොන්ති දද්දුලභක්ඛාපි හොන්ති හටභක්ඛාපි හොන්ති කණභක්ඛාපි හොන්ති ආචාමභක්ඛාපි හොන්ති පිඤ්ඤාකභක්ඛාපි හොන්ති තිණභක්ඛාපි හොන්ති ගොමයභක්ඛාපි හොන්ති වනමූලඵලාහාරෙ යාපෙන්ති පවත්තඵලභොජී ඉදං ඛො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා පිණ්ඩපාතපවිවෙකස්මිං පඤ්ඤපෙන්ති, තත්‍රිදං භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා සෙනාසනපවිවෙකස්මිං පඤ්ඤපෙන්ති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං

හන මිශ්‍ර වස්ත්‍රද දරත්; ඡවදුස්සානිපි, මලසිරුරු වෙලා දමනලද පිලිද;-පංසුකූලානිපි, පාංසුකූලද; (බිම දමනලද රෙදිකෑලිද;-තිරීටකානිපි, රුක්පතුරුද;-අජිනානිපි, අඳුන් දිවිසම්ද;-අජිනපක්ඛිපම්පි, මැදින් පලනලද කුරසහිත අඳුම් දිවිසම්ද;—කුසචීරම්පි, කුසතෘණයෙන් ගොතනලද වැහැරිද;— වාකචීරම්පි, දුහුල් වැහැරිද;—ඵලකචීරම්පි, පුවරු වැහැරිද;—කෙසකම්බලම්පි, හිසකේ කම්බලද;—වාලකම්බලම්පි, අස්ලොම් කම්බලද;—උලූකපක්ඛිකම්පි, බකමූණු පියාපත්වලින් ගොතනලද වස්ත්‍රද;—ධාරෙන්ති, දරත් ද යන මේයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදංඛො, මේ වනාහි; අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා, අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ; චීවරපවිවෙකස්මිං, සිවුරු නිසා උපන්නාවූ ප්‍රකාශීවිවේකයයි; පඤ්ඤපෙන්ති, පණවත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා, අන්‍යතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ; තත්‍ර, ඒ ත්‍රිවිධ විවේකයෙහි; ඉදං, මේ වක්ෂ්‍යමාන ක්‍රමය; පිණ්ඩපාත පවිවෙකස්මිං, පිඬු ආහාරය නිසා උපදින්නාවූ ප්‍රකාශී විවේකයයි; පඤ්ඤපෙන්ති, පණවත්; (එනම්) සාකභක්ඛාපි, අමුකොල බුදින්නාහුද; හොන්ති, වෙත්; සාමාකභක්ඛාපි, බඩහමු බුදින්නාහුද;—නීවාරභක්ඛාපි, ස්වයං ජාතවූ හැල්වීබත් අනුභව කරන්නාහුද,—දද්දුලභක්ඛාපි, දදුල් බුදින්නාහුද (සම්කරුවන් විසින් සම් ලියා ඉවත දමනලද කසට යන් බුදින්නාහුද;—හටභක්ඛාපි, සෙවෙල් බුදින්නාහුද (රුක් මැලියන් බුදින්නාහුද)—කණභක්ඛාපි, කුඩුකන්නාහුද;—ආචාම භක්ඛාපි, දඹුබත් බුදින්නාහුද;—පිඤ්ඤාකභක්ඛාපි, මුරුවට බුදින්

සුසානං වනපත්ථං අබ්භොකාසං පලාලපුඤ්ජං භුසාගාරං ඉදං ඛො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා සෙනාසනපවිවෙකස්මිං පඤ්ඤපෙන්ති. ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ තීනි අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා පවිවෙකානි පඤ්ඤපෙන්ති; තීනි ඛො පනිමානි භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ භික්ඛුනො පවිවෙකානි, කතමානි තීනි, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලවා ච හොති දුස්සීල්‍යඤ්චස්ස පහීණං හොති තෙන ච විවිත්තො හොති, සම්මාදිට්ඨිකො හොති මිච්ඡාදිට්ඨිකො හොති මිච්ඡාදිට්ඨි චස්ස පහීණා හොති තාය ච විවිත්තො හොති, ඛීණාසවා ච හොති ආසවා චස්ස පහීණා හොන්ති තෙහි ච විවිත්තො හොති යතො ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලවා හොති දුස්සීල්‍යඤ්චස්ස පහීණං හොති තෙන ච විවිත්තො හොති සම්මාදිට්ඨිකො හොති මිච්ඡාදිට්ඨි චස්ස පහීණා හොති තාය ච විවිත්තො හොති ඛීණාසවො ච හොති ආසවො චස්ස පහීණා හොන්ති තෙහි ච විවිත්තොහොති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අග්ගප්පත්තො සාරප්පත්තො සුද්ධො සාරෙ පතිට්ඨිතො, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ කස්සකස්ස ගහපතිස්ස සම්පන්නං සාලික්ඛෙත්තං තමෙනං

නාහුද;-තිණභක්ඛාපි, තණකන්නාහුද;-ගොමයභක්ඛාපි, ගොම කන්නාහුද;-වනමූලඵලාහාරා, වනමූල් ඵලයන් අනුභවකරන්නාහු; යාපෙන්ති, යැපෙත්ද; යනමෙයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදංඛො, මේ වනාහි; අඤ්ඤතිත්ථියා, අන්‍යතීර්ථකවූ; පරිබ්බාජකා, පිරිවැජියෝ; පිණ්ඩපාත පවිවෙකස්මිං, පිණ්ඩපාතය නිසා උපදින්නාවූ ප්‍රකාශ්‍රීවිවෙක යයි; පඤ්ඤපෙන්ති, පණවත්-පෙ-අරඤ්ඤං, අරණ්‍යය (වණය); රුක්ඛමූලං රුක්මූලය; සුසානං, සොහොනය; වනපත්ථං, වාන ප්‍රස්ථය (ගමට නුදුරු තන්හිවූ සෙනසුනය;) අබ්භොකාසං, අබ්භ්‍යව කාසය; පලාලපුංජං, පිදුරු කිස්සය; භුසාගාරං, බලශාලාවය; යන මේයි.-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ, මේ බුඩශාසන යෙහි භික්ඛුනො, මහණහුගේ; පවිවෙකානි, ප්‍රකාශ්‍රීවිවෙකයෝ; ඉමානීති, මේ තුන්දෙනක්වේත්,—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; සීලවාහොති, සිව්පිරිසුදුසිල් ඇත්තේ වේද; අස්ස, ඒ මහණහුගේ; දුස්සීල්‍යමලංච, දුස්සීලභාව සඞ්ඛ්‍යාත මලයද; පහීණං හොති, ප්‍රහීණවූයේවේද; තෙනච, එයින්ද; විවිත්තො හොති, විවෙකවත්වූයේ වෙයිද; සම්මා දිට්ඨිකො හොති, සම්‍යග්දෘෂ්ටි ඇත්තෙක් වේද; අස්ස, ඔහුගේ; මිච්ඡාදිට්ඨිච, මිථ්‍යාදෘෂ්ටියද; පහීණාහොති, ප්‍රහීණවීද; තායච, එයින්ද; විවිත්තොහොති, විවෙක ඇත්තේ වෙයි; ඛීණාසවො හොති, ක්ෂය කරණලද කාමාදී ආශ්‍රව ඇත්තේ වේද; අස්ස,

කස්සකො ගහපති සීඝසීඝං ලවාපෙය්‍ය සීඝසීඝං ලවාපෙත්වා සීඝසීඝං සංහරාපෙය්‍ය සීඝසීඝං සංහරාපෙත්වා සීඝසීඝං උබ්බහාපෙය්‍ය සීඝසීඝං උබ්බහාපෙත්වා සීඝසීඝං පුඤ්ජංකාරාපෙය්‍ය සීඝසීඝං පුඤ්ජංකාරාපෙත්වා සීඝසීඝං මද්දාපෙය්‍ය සීඝසීඝං මද්දාපෙත්වා, සීඝසීඝං පලාලානි උද්ධරාපෙය්‍ය සීඝසීඝං පලාලානි උද්ධරාපෙත්වා සීඝසීඝං භුසිකං උද්ධරාපෙය්‍ය සීඝසීඝං භුසිකං උද්ධරාපෙත්වා සීඝසීඝං ඔපුණාපෙය්‍ය සීඝසීඝං ඔපුණාපෙත්වා සීඝසීඝං අතිහරාපෙය්‍ය සීඝසීඝං අතිහරාපෙත්වා සීඝසීඝං කොට්ඨාපෙය්‍ය සීඝසීඝං කොට්ටාපෙත්වා සීඝසීඝං ධූසානි උද්ධරාපෙය්‍ය එවමස්සු තානි භික්ඛවෙ කස්සකස්ස ගහපතිස්ස තානි ධඤ්ඤානි අග්ගප්පත්තානි සාරප්පත්තානි සුද්ධානි සාරෙ පතිට්ඨිතානි, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලවා ච හොති දුස්සීල්‍යඤ්චස්ස පහීණං හොති තෙන ච විවිත්තො සම්මාදිට්ඨිකො ච හොති මිච්ඡාදිට්ඨි චස්ස පහීණා හොති තාය ච විවිත්තො හොති ඛීණාසවො ච හොති ආසවා චස්ස පහීණා හොන්ති තෙහි ච විවිත්තො හොති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අග්ගප්පත්තො සාරප්පත්තො සුද්ධො සාරෙපතිට්ඨිතො ති.

ඔහුගේ; ආසවාච, කාමාදි ආශ්‍රවයෝත්; පහීණාහොන්ති, ප්‍රහීණ වූවාහුවෙද්ද; තෙහිච, එයින්ද; විවිත්තොහොති, විවික්තවූයේවෙයි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි, අයං භික්ඛු, මේ මහණතෙම; අග්ගප්පත්තො, ශීලයෙන් අග්‍රප්‍රාප්තවූයේ; සාරප්පත්තො, ශීලයෙන් හරබවට පැමිණියේ; සුද්ධො, පිරිසුදුවූයේ; සාරෙ, ශීලසමාධි ප්‍රඥා සඞ්ඛ්‍යාත සාරයෙහි; පතිට්ඨිතො, පිහිටියේයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; කස්සකස්සගහපතිස්ස, සීසාන ගැහැවියාට; සම්පන්නං, සමෘද්ධවූ (පැසුන හැලින් බරවූ) සාලික්ඛෙත්තං, හැල්කෙතක්වේ; කස්සකො ගහපතී, කෘෂික ගැහැවිතෙම; තමෙනං, ඒ කෙත; සීඝ සීඝං, වහ වහා, ලවාපෙය්‍ය, කප්පවන්නේය; සීඝ සීඝං, වහ වහා; ලවාපෙත්වා; කප්පවා; සීඝ සීඝං, වහ වහා; සංහරාපෙය්‍ය, සංකෂීණය (හැල්කරල් ඇදීම)කරවන්නේය; සීඝ සීඝං, වහ වහා; සංහරාපෙත්වා, සංකෂීණය කරවා; සීඝසීඝං, වහ වහා; උබ්බහාපෙය්‍ය කලවිටට හැරගන්වන් නේය; —පුඤ්ජංකාරාපෙය්‍ය, ගොඩක් කරවන්නේය;— මද්දාපෙය්‍ය, මඩවන්නේය;— පලාලානි; පිදුරු; උද්ධරාපෙය්‍ය, උදුරවන් නේය; (ඉවත්කරවන්නේය)— භුසිකං, බිස්සක්කොට; උද්ධරාපෙය්‍ය, උදුරවන්නේය;— ඔපුණාපෙය්‍ය, පිරිසුදු කරවන්නේය;

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ සරදසමයෙ විද්ධෙ විගතවලාහකෙ දෙවෙ ආදිච්චො නභං අබ්භුස්සක්කමානො සබ්බං ආකාසගතං තමගතං අභිවිහච්ච භාසතෙ ච තපතෙ ච විරොචති ච, එවමෙව, ඛො භික්ඛවෙ යතො අරියසාවකස්ස විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි සහදස්සනුප්පාදා භික්ඛවෙ අරියසාවකස්ස තීනි සඤ්ඤොජනානි පහීයන්ති සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡා සීලබ්බතපරාමාසො

අභිහරාපෙය්‍ය, අභිහරණය කරවන්නේය (පිරිසිදුකොට ගන්නේ); —කොට්ටාපෙය්‍ය, කොටවන්නේය; ථුසානි, පොතු; උද්ධරාපෙය්‍ය, උදුරවන්නේය (ඉවත්කරවන්නේය); භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තානි, ඒ මේ ධාන්‍යයෝ; එවං අස්සු, මෙසේ වන්නාහුනම්; කස්සකස්ස ගහපතිස්ස, කෘෂික නම් ගැහැවියාගේ; තානි ධඤ්ඤානි, ඒ ධාන්‍යයෝ; අග්ගප්පත්තානි, සහලින් අගතැන් පැමිණියාහු; සාරප්පත්තානි, සහලින් සාරභාවයට පැමිණියාහු; සුද්ධානි, සහලින් පිරිසිදුවූවාහු; සාරෙ, (සහලින්) සාරභාවයෙහි; පතිට්ඨිතා, පිහිටියාහු වෙද්ද; භික්ඛවෙ මහණෙනි; එවමෙව ඛො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි;—පෙ— සාරෙ, ශීලසමාධි ආදි සාරයෙහි; පතිට්ඨිතොති, පිහිටියේයයි වදාළේය.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; සරදසමයෙ, සරත්කාලයෙහි, දෙවෙ, අහස; විද්ධෙ, පිරිසිදුවූ කල්හි; විගතවලාහකෙ, පහවූ වලාකුල් ඇතිකල්හි; ආදිච්චො සූර්‍ය්‍යතෙම; නභං අබ්භුස්සක්කමානො, නභොමධ්‍යයට (අහස් මැදට) පැමිණියේ; ආකාසගතං, අහස් බවට ගියාවූ; සබ්බං තමගතං, සියලු අඳුරු; අභිවිහච්ච, වෙසෙසින් නසා; භාසතෙච, බබලන්නේ වේද; තපතෙච, සන්තාපනය කරන්නේ වේද; විරොචතිච, වෙසෙසින් බබලන්නේ වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි; අරියසාවකස්ස, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකයාට; යතො, යම් කාලයෙක්හි; විරජං, රාගාදි රජස් නැත්තාවූ; වීතමලං, එහෙයින්ම පහවූ කෙලශමල ඇත්තාවූ; ධම්මචක්ඛුං, (චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යාවබොධය කරන්නාවූ) ශ්‍රොතාපත්ති මාර්ගඥානචක්ෂුස; උදපාදි, පහළවූයේ වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සහදස්සනුප්පාදා, දර්ශනොත්පාදය සමග (සොවාන් මගණැන ඉපදීම සමග); අරියසාවකස්ස, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකයාගේ; සක්කායදිට්ඨි, (තමන් කාය ආත්මාදී වශයෙන් සැලකීමවූ) සත්කායදෘෂ්ටිය; විචිකිච්ඡා, (බුද්ධාදි අටතැන්හි උපදින සැකයවූ) විචිකිච්ඡාවය; සීලබ්බතපරාමාසො, මිථ්‍යාශීලව්‍රතපරාමර්ශණය; සසර දුක් නසනු පිණිස අජශීල ව්‍රතාදිය ගැණීමය, යන; තීනිසඤ්ඤොජනානි, ත්‍රිවිධ සංයොජනයෝ;

අථාපරං ඊහි ධම්මෙහි නීය්‍යාති අභිජ්ඣාය ච ව්‍යාපාදෙන ච, සො විවිච්චෙව, කාමෙහි—පෙ—පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති තස්මිං භික්ඛවෙ, සමයෙ අරියසාවකො කාලං කරෙය්‍ය නත්ථි තං සඤ්ඤොජනං යෙන සඤ්ඤොජනෙන සඤ්ඤුත්තො අරිය සාවකො පුන ඉමං ලොකං ආගච්ඡෙය්‍යාති.

තිස්සො ඉමා භික්ඛවෙ පරිසා, කතමා තිස්සො, අග්ගවතී පරිසා වග්ගා පරිසා සමග්ගා පරිසා, කතමා ච භික්ඛවෙ අග්ගවතී පරිසා? ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං ථෙරා භික්ඛූ න බාහුලිකා හොන්ති න සාථලිකා ඔක්කමනෙ නික්ඛිත්තධුරා පවිවෙකෙ පුබ්බඞ්ගමා විරියං ආරභන්ති අප්පත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස සච්ඡිකිරියාය, තෙසං පච්ඡිමා ජනතා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති. සාපි හොති න බාහුලිකා න සාථලිකා ඔක්කමනෙ නික්ඛිත්තධුරා පවිවෙකෙ පුබ්බඞ්ගමා විරියං ආරභති අප්පත්තස්ස පත්තියා අනධිගතස්ස අධිගමාය අසච්ඡිකතස්ස

පහියන්ති, ප්‍රහීණවෙත්;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මිං සමයෙ, ඒ කාලයෙහි; අරියසාවකො, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකතෙම; කාලං කරෙය්‍ය, කලුරිය කරන්නේවේද; යෙනසඤ්ඤොජනෙන, යම් සංයොජනයකින්; (යම්බැඳීමකින්); සංයුත්තො, යෙදුනාවූ (බැඳුනාවූ), අරියසාවකො, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකතෙම; පුන නැවත, ඉමංලොකං, මේමිනිස්ලොවට; ආගච්ඡෙය්‍ය, උත්පත්තිවශයෙන් එන්නේවේද; තං සඤ්ඤොජනං, ඒ සංයොජනය (ඒ බන්ධනය); නත්ථි, නැතැයි වදාළේය.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමා තිස්සොපරිසා, මේ පිරිස් තුණක් වෙත්.—අග්ගවතී, අග්‍රවත්වූ (උතුම්වූ ; පරිසා, පිරිසය; වග්ගා, වග්‍රවූ; (කොටස්වූ); පරිසා, පිරිසය; සමග්ගා, සමගිවූ; පරිසා, පිරිසය (යන තුණයි);-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසන යෙහි; යස්සංපරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; ථෙරාභික්ඛූ, ස්ථවිර භික්ෂූහු; බාහුලිකා, චීවරාදිප්‍රත්‍යය බහුලභාවය ඇත්තෝ; න හොන්ති, නොවෙද්ද; නසාථලිකා, සස්න ලිහිල්කොට නොගන්නාහු (හෙවත්) ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවන් ලිහිල්කොට ගන්නෝ නො වෙද්ද; ඔක්කමනෙ, පඤ්චනීවරණයෙහි; නික්ඛිත්තධුරා; නික්ෂිප්ත කරණලද (බහා තබනලද) ධුර ඇත්තාහු වෙද්ද, පවිවෙකෙ, ප්‍රකෂ්ට විවෙකයෙහි; (කායචිත්ත උපධි සඞ්ඛ්‍යාත ත්‍රිවිධ විවෙක යෙහි) පුබ්බඞ්ගමා පුරොගාමී වූවාහු (පෙරටුවයන්නාහු); අප්ප ත්තස්ස, (ධ්‍යාන විදර්ශනා මාර්ගඵල සඞ්ඛ්‍යාතවූ); නොපැමිණි වෙසෙස් ගුණයට; පත්තියා පැමිණීමටද; අනධිගතස්ස, අධිගමය

සච්ඡිකිරියාය, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අග්ගවතී, පරිසා, කතමා ච භික්ඛවෙ වග්ගාපරිසා, ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදාපන්නා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසත්තීහි විතුදන්තා විහරන්ති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ වග්ගා පරිසා, කතමා ච භික්ඛවෙ සමග්ගා පරිසා, ඉධ භික්ඛවෙ යස්සං පරිසායං භික්ඛූ සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවාදමානා ඛීරොදකීභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචක්ඛූහි සම්පස්සන්තා විහරන්ති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ සමග්ගා පරිසා, යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ භික්ඛූ සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඛීරොදකීභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචක්ඛූහි සම්පස්සන්තා විහරන්ති බහුං භික්ඛවෙ භික්ඛූ තස්මිං සමයෙ පුඤ්ඤං පසවන්ති බ්‍රහ්මං භික්ඛවෙ විහාරං තස්මිං සමයෙ භික්ඛූ විහරන්ති යදිදං

නොකරණලද්දහුගේ; අධිගමාය, අධිගමය පිණිසද (පැමිණීමටද) අසච්ඡිකතස්ස; පසක් නොකරණලද ධ්‍යානාදීන්ගේ; සච්ඡිකිරියාය, පසක් කිරීමටද; විරියං, කායික චෛතසික වීර්‍ය්‍යය; ආරභන්ති, පටන්ගනිද්ද; පච්ඡිමාජනතා (සද්ධිවිහාරික අන්තෙවාසිකාදි) පශ්චිම ජනතා තොමෝ; තෙසං, ඔවුන්ගේ; දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති, දෘෂ්ට්‍යනුගතියට පැමිණෙයි (ආචාර්‍ය්‍යොපාධ්‍යායයන් කරණලද්දට අනුව කරයි) සාපි, ඒ ජනතා තොමෝද; නබාහුලිකා ප්‍රත්‍යය බාහුල්‍යය නැත්තාහු වෙත්; නසාථලිකා, ශාසනය ලිහිල්කොට නොගන්නාහු වෙත්, ඔක්කමනෙ, අවක්‍රමණ සඞ්ඛ්‍යාත පඤ්චනීවරණයෙහි; නික්ඛිත්තධුරා, නික්ෂෙපිතධුර ඇත්තාහු වෙත්; පවිවෙකෙ, ප්‍රකාශීවිවෙකයෙහි; පුබ්බඞ්ගමා, පෙරටුව යන්නාහු; —පෙ— භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයං, මේ; අග්ගවතීපරිසා, අග්‍ර පුද්ගලයන් ඇත්තාවූ පිරිසයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; යස්සංපරිසායං, යම් පිරිසෙක්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; භණ්ඩණජාතා, හටගත් බඩර ඇත්තාහු; කලහජාතා, හටගත් කොලාහල ඇත්තාහු; විවාදාපන්නා, විරුද්ධ වාදයට පැමිණියාහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, ඔවුනොවුන්; මුඛසත්තීහි, එරුෂවචන නැමැති ශස්ත්‍රවලින්, විතුදන්තා, විදින්නාහු (විදගණිමින්) විහරන්ති, වෙසෙද්ද; සමග්ගා; සමගිවූවාහු, සම්මොදමානා, මොනවට පැවැති සතුටු සිතැත්තාහු; අවිවදමානා විරුද්ධවාද නොකරන්නාහු; ඛීරොදකීභූතා, කිරිත් ජලයත්මෙන්වූවාහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, ඔවුනොවුන්; පියචක්ඛූහි ප්‍රියවූ ඇස්වලින්; (මෛත්‍රී චෙතනා සම්ප්‍රයුක්තවූ ඇස්වලින්) සම්පස්සන්තා, මොනවට බලන්නාහු; විහරන්ති, වාසය කෙරෙත්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මිං සමයෙ, එසමයෙහි; පුඤ්ඤං, පුණ්‍යය; පසවන්ති, රැස්කෙරෙත්;

මුදිතාය චෙතො විමුත්තියා, පමුදිතස්ස පීතිජායති පීතිමනස්ස කායො පස්සම්භති පස්සද්ධ කායො සුඛං වෙදියති සුඛිනො චිත්තං සමාධියති, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ උපරි පබ්බතෙ ථුල්ලඵුසිතකෙ දෙවෙ වස්සන්තෙ තං උදකං යථානින්නං පවත්තමානං පබ්බතකන්දරපදරසාඛා පරිපූරෙති පබ්බතකන්දරපදරසාඛා පරිපූරා කුස්සුබ්භෙ පරිපූරෙන්ති කුස්සුබ්භා පරිපූරා මහාසොබ්භෙ පරිපූරෙන්ති මහාසොබ්භා පරිපූරා කුන්නදියො පරිපූරෙන්ති කුන්නදියො පරිපූරා මහානදියො පරිපූරෙන්ති මහානදියො පරිපූරා සමුද්දං පරිපූරෙන්ති, එවමෙව බො භික්ඛවෙ යස්මිං සමයෙ භික්ඛු සමග්ගා සම්මොදමානා

එකල්හි. භික්ඛු, මහණනු; බ්‍රහ්මංවිහාරං, (ශ්‍රෙෂ්ඨාර්ථ වශයෙන්) බ්‍රහ්මනම්වූ විහරණයෙන් (හෙවත්) උත්තම විහරණයෙන්; විහරන්ති, වෙසෙත්; යදිදං යම්මේ; මුදිතාය. මෘදුත්වයෙන්; චෙතො විමුත්තියා, කෙලෙසුන්ගෙන් සිත මිදීමවේද (එහෙයිනි;) පමුදිතස්ස, ප්‍රකෘෂ්ටමෘදුත්වයෙන් යුත් සිත් ඇත්තහුට; පීති, පඤ්චවණ්ණ ප්‍රීතිය, ජායති, හටගණීයි; පීතිමනස්ස, ප්‍රීතිසහගත චිත්තය ඇත්තහුගේ; කායො, රූපකාය හා නාම කාය; පස්සම්භති. පහවූදරථඇත්තේවේ (හෙවත්) කාය සිත පිළිබඳ පරිදාහ සන්සිඳුනේවේ; පස්සද්ධකායො, අසාරද්ධකාය ඇත්තේ හෙවත් කාය සිත පිළිබඳ පරිදාහ සන්සිඳුනේ, සුඛං, කාය සිත සැපය; වෙදෙති, විඳියි; සුඛිනො, සැපවත්වූයේ; චිත්තං, සිත; සමාධියති, කුශලාරම්මණයෙහි මොනවට තබනුලැබෙයි; (කුසල චිත්තෙකාග්‍රතාවය ඇතිවෙයි), භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවනාහි; උපරිපබ්බතෙ, පර්වතය මතුයෙහි; ථුල්ලඵුසිතකෙ, මහපොද ඇත්තාවූ; දෙවෙ වර්‍ෂාව, වස්සන්තෙ, වසිනකල්හි; තං උදකං, ඒජලය; යථා, යම්සේ; නින්නං, පහත්තැනට, පවත්තමානං, ප්‍රවර්‍තනයවන්නේ; පබ්බතකන්දරපදරසාඛා, පර්වතය පර්වතවිවරය භූමිවිවරය කුඩාඇලය යනමේ; පරිපූරෙති, සම්පූර්ණවෙයි; පබ්බතකන්දරපදරසාඛා පරිපූරා, පර්වතකන්දරපද ශාඛාපරිපූර්ණය වීමෙන්; කුස්සුබ්භෙ, කුඩාවලවල්; පරිපූරෙන්ති, පිරෙත්ද; කුස්සුබ්භා පරිපූරා කුඩා හෙබිපිරීමෙන්; මහාසොබ්භෙ, මහහෙබි, (මහවලවල්) පරිපූරෙන්ති, සම්පූර්ණවෙත්ද; මහාසොබ්භාපරිපූරා, මහහෙබි පිරීමෙන්; කුන්නදියො පරිපූරෙන්ති, කුඩාගඟාවල් පිරෙද්ද; කුන්නදියො පරිපූරා, කුඩා ගඞ්ගාවල් පිරීමෙන්; මහානදියො මහාගඞ්ගාවල්; පරිපූරෙන්ති, පිරෙත්ද; මහානදියො පරිපූරා, මහගඞ්ගාවල් පිරීමෙන්; සමුද්දං පරිපූරෙති, සමුද්‍රය පිරෙයිද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවබො, එපරිද්දෙන්ම වනාහි; යස්මිං සමයෙ, යම්කාලෙක්හි; භික්ඛු; භික්ෂූහු-පෙ-විහරන්ති, වෙසෙත්

අවිදමානා බිරොදකිභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචක්ඛූහි සම්පස්සන්තා විහරන්ති බහුං භික්ඛවෙ භික්ඛූ තස්මිං සමයෙ පුඤ්ඤං පසවන්ති, බ්‍රහ්මං භික්ඛවෙ විහාරං තස්මිං සමයෙ භික්ඛූ විහරන්ති යදිදං මුදිතාය චෙතොවිමුත්තියා, පමුදිතස්ස පීති ජායති පීතිමනස්ස කායො පස්සම්භති පස්සද්ධකායො සුඛං වෙදියති සුඛිනො චිත්තං සමාධියති, ඉමා ඛො භික්ඛවෙ තිස්සො පරිසා'ති.

තීහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො රඤ්ඤො භද්‍රො අස්සාජානීයො රාජාරහො හොති රාජභොග්ගො රඤ්ඤො අඞ්ගන්තෙව සංඛං ගච්ඡති, කතමෙහි තීහි, ඉධ භික්ඛවෙ රඤ්ඤො භද්‍රො අස්සාජානීයො වණ්ණසම්පන්නො ච හොති බලසම්පන්නො ච ජවසම්පන්නො ච, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො රඤ්ඤො භද්‍රො අස්සාජානීයො රාජාරහො හොති රාජභොග්ගො රඤ්ඤො අඞ්ගන්තෙව සංඛං ගච්ඡති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු ආහුණෙය්‍යො හොති පාහුණෙය්‍යො දක්ඛිණෙය්‍යො අංජලිකරණීයො අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මිං සමයෙ, එකල්හි; භික්ඛූ, මහණහු; බහුපුඤ්ඤං, බොහෝ පින්; පසවන්ති, රැස්කෙරෙත්—පෙ—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහි අඞ්ගෙහි, අඞ්ගත්‍රයකින්; සමන්නාගතො, සමන්විතවූ; භද්‍රො, සුන්දරවූ; රඤ්ඤො, රජහුගේ; අස්සාජානීයො, ආජානීය අශ්වතෙම; රාජභොග්ගො, රජහුගේ උපභොග වස්තුවක්වූයේ; රාජාරහොහොති, රාජාහී වෙයිද (හෙවත්) රජුට සුදුසුවෙයිද; රඤ්ඤො අඞ්ගන්තෙව, රජහුගේ (අත්පාදි අවයව සම බැවින්) අඞ්ගයයි කියාම; සංඛං ගච්ඡති, ගණනටයෙයි ද; භික්ඛවේ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; රඤ්ඤො, රජහුගේ; භද්‍රො, යහපත්වූ; අස්සාජානීයො, අජානීය අශ්වතෙම; වණ්ණසම්පන්නොච, ශරීරවර්ණ සමන්විතවූයේවේද; බලසම්පන්නොච, කාය බලයෙන් යුක්තවූයේවේද; ජවසම්පන්නොච හොති, ජවයෙන් යුක්තවූයේවේද;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; තීහිධම්මෙහි, ධර්මත්‍රයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; ආහුණෙය්‍යො හොති, ආහුති සංඛ්‍යාත පිණ්ඩපාතය පිළිගන්ට සුදුසුවූයේ වේ; පාහුණෙය්‍යො, අමුතු බත් පිළිගන්ට සුදුසුවූයේවේ; දක්ඛිණෙය්‍යො, ශ්‍රද්ධා දෙය්‍යසංඛ්‍යාත දක්ෂිණා ප්‍රතිග්‍රහණයට සුදුසුවූයේ වේ; අංජලිකරණීයො, අංජලිකර්මයට සුදුසුවූයේවේ; ලොකස්ස, සර්වලොකයාගේ; අනුත්තරං, අසදෘශවූ;

ලොකස්ස, කතමෙහි තීහි ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු වණ්ණසම්පන්නො ච හොති බලසම්පන්නො ච ජවසම්පන්නො ච, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු වණ්ණසම්පන්නො හොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලවා හොති පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොචරසම්පන්නො අනුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවී සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු, එවංඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු වණ්ණසම්පන්නො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු බලසම්පන්නො හොති, ඉධභික්ඛවෙ භික්ඛුආරද්ධවිරියො විහරති අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය කුසලානං ධම්මානං උපසම්පදාය ථාමවා දළ්හපරක්කමො අනික්ඛිත්තධුරො කුසලෙසු ධම්මෙසු, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු බලසම්පන්නො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ජවසම්පන්නො හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතා පජානාති—පෙ—අයං දුක්ඛ නිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ජවසම්පන්නො හොති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු ආහුණෙය්‍යො හොති–පෙ–අනුත්තරංපුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සාති.

පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං, පුණ්‍යවිරූහනස්ථානයවේ (පින්කෙතයි)කතමෙහි තීහි, කවරතුණකින්ද යත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; වණ්ණසම්පන්නොච හොති, ගුණවර්ණයෙන් සමන්විත වේද; බලසම්පන්නොච, වීර්‍ය්‍යබලයෙන් සමන්විතවේද; ජවසම්පන්නොච, ඥානජවයෙන් සමන්විතවේද; යන මේ තුණෙහි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; කථංච කෙසේ නම්; වණ්ණසම්පන්නොහොති, ගුණවර්ණයෙන් සමන්විත වේද;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අකුසලානං ධම්මානං, අකුශලධර්මයන්ගේ; පහාණාය, ප්‍රහාණය පිණිසද, කුසලානං ධම්මානං, කුශල ධර්මයන්ගේ උපසම්පදාය, ප්‍රතිලාභය පිණිසද; ආරද්ධවිරියො, පටන්ගන්නාලද වීර්‍ය්‍ය ඇත්තේ; ථාමවා ඥාණථාමයෙන් (ඥානශක්තියෙන්) යුක්තවූයේ; දළ්හපරමක්කමො, ස්ථිර පරාක්‍රම ඇත්තේ; කුසලෙසු ධම්මෙසු, කුශලධර්මයන්හි; අනික්ඛිත්තධුරො, බහානොතබනලද වීර්‍ය්‍යධූර ඇත්තේ හෙවත් අභීෂ්ටයට නොපැමිණ බහා නොතබමියි ගත් වෙර ඇත්තේ; විහරති, වාසය කෙරේද; —පෙ—සෙසු අරත් (123. 139.) යනු පිටුවලින් දතුයුතු.

තීහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො රඤ්ඤො භද්‍රො අස්සාජානීයො රාජාරහො හොති රාජභොග්ගො රඤ්ඤො අඞ්ගන්තෙව්ව සංඛං ගච්ඡති, කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ රඤ්ඤො භද්‍රො අස්සාජානීයො වණ්ණසම්පන්නො ච හොති බලසම්පන්නො ච ජවසම්පන්නො ච, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො රඤ්ඤො භද්‍රො අස්සාජානීයො රාජාරහො හොති රාජභොග්ගො රඤ්ඤො අඞ්ගන්තෙව්ව සංඛං ගච්ඡති එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු ආහුණෙය්‍යො හොති—පෙ—අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්ස. කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු වණ්ණසම්පන්නො ච හොති බලසම්පන්නො ච ජවසම්පන්නො ච, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු වණ්ණසම්පන්නො හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලවා හොති—පෙ—සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු වණ්ණසම්පන්නො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු බලසම්පන්නො හොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ආරද්ධවිරියො හොති අකුසලානං ධම්මානං පහානාය කුසලානං ධම්මානං උපසම්පදාය ථාමවා දළ්හපරක්කමො අනික්ඛිත්තධුරො කුසලෙසු ධම්මෙසු, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු බලසම්පන්නො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ජවසම්පන්නො හොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සඤ්ඤොජනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකො හොති තත්ථ පරිනිබ්බායී අනාවත්තිධම්මො තස්මා ලොකා, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ජවසම්පන්නො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු ආහුණෙය්‍යො හොති—පෙ—අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සාති.

තීහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො රඤ්ඤො භද්‍රො අස්සාජානීයො රාජාරහො හොති රාජභොග්ගො රඤ්ඤො අඞ්ගන්තෙව්ව සංඛං ගච්ඡති, කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ රඤ්ඤො භද්‍රො අස්සාජානීයො වණ්ණසම්පන්නො ච හොති බලසම්පන්නො ච

තීහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි—පෙ—

මෙහි සෙසු අරුත් 435 පිට ආදියෙන් දතයුතු;

තීහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි—පෙ—

මෙහි අරුත් සුගමයි, හීනයින් දතයුතු.

ජවසම්පන්නො ච, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො රඤ්ඤො භද්‍රො අස්සාජානීයො රාජාරහො හොති රාජභොග්ගො රඤ්ඤො අඞ්ගන්තෙව සංඛං ගච්ඡති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු ආහුණෙය්‍යො හොති—පෙ—අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්ස, කතමෙහි තීහි? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු වණ්ණසම්පන්නො ච හොති බලසම්පන්නො ච ජවසම්පන්නො ච, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු වණ්ණසම්පන්නො හොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සීලවා හොති—පෙ—සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු වණ්ණසම්පන්නො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු බලසම්පන්නො හොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ආරද්ධවිරියො විහරති—පෙ—ථාමවා දළ්හපරක්කමො අනික්ඛිත්තධුරො කුසලෙසු ධම්මෙසු, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු බලසම්පන්නො හොති, කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ජවසම්පන්නො හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ආසවානං ඛයා—පෙ—සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ජවසම්පන්නො හොති ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ තීහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො, භික්ඛු ආහුණෙය්‍යො හොති—පෙ—අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සාති.

නවොපි භික්ඛවෙ පොත්ථකො දුබ්බණ්ණො ච හොති දුක්ඛසම්ඵස්සො ච අප්පග්ඝො ච මජ්ඣිමොපි භික්ඛවෙ පොත්ථකො දුබ්බණ්ණො ච හොති දුක්ඛසම්ඵස්සො ච අප්පග්ඝො ච, ජිණ්ණොපි භික්ඛවෙ පොත්ථකො දුබ්බණ්ණො ච හොති දුක්ඛසම්ඵස්සො ච අප්පග්ඝො ච ජිණ්ණම්පි භික්ඛවෙ පොත්ථකං උක්ඛලිපරිමජ්ජනං වා කරොන්ති සංකාරකූටෙ වා නං ඡඩ්ඩෙන්ති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ නවො චෙපි භික්ඛු හොති දුස්සීලො පාපධම්මො ඉදමස්ස

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; නවොපි, අළුත්වූද; පොත්ථකො, වාකමය වස්ත්‍රය තෙමේ (දුහුල් වැහැරිවත); දුබ්බණ්ණොචහොති, දුර්වර්ණවේද; (හෙවත්) නොමනා දැකුම් ඇත්තේවේද; දුක්ඛසම්ඵස්සොච, දුක්ඛස්පර්ශ ඇත්තේවේද (හෙවත්) සුවපහස් නැත්තේවේද; අප්පග්ඝොච, ස්වල්පාර්ඝවේද (හෙවත්) සුළුවටිනාකම් ඇතිවේද;—පෙ—මජ්ඣිමොපි, පරිභොගයෙන් මධ්‍යමවූද,—පෙ—ජිණ්ණොපි, පරිභොගයෙන් ජීර්ණවූද;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ජිණ්ණම්පි, දිරූද; පොත්ථකං, වාකමය වස්ත්‍රය; උක්ඛලිපරිමජ්ජ

දුබ්බණ්ණතාය වදාමි, සෙය්‍යථාපි සො භික්ඛවෙ පොත්ථකො දුබ්බණ්ණො තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමං පුග්ගලං වදාමි, යෙ ඛො පනස්ස සෙවන්ති භජන්ති පයිරුපාසන්ති දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජන්ති තෙසං තං හොති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛාය ඉදමස්ස දුක්ඛසම්ඵස්සතාය වදාමි සෙය්‍යථාපි සො භික්ඛවෙ පොත්ථකො දුක්ඛසම්ඵස්සො තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමං පුග්ගලං වදාමි, යෙසං ඛො පන පතිගණ්හාති චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාරං තෙසන්තං න මහප්ඵලං හොති න මහානිසංසං ඉදමස්ස අප්පග්ඝතාය වදාමි, සෙය්‍යථාපි සො භික්ඛවෙ පොත්ථකො අප්පග්ඝො තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමං පුග්ගලං වදාමි, මජ්ඣිමො චෙපි භික්ඛවෙ භික්ඛු හොති—පෙ—ථෙරො චෙපි භික්ඛවෙ භික්ඛු හොති දුස්සීලො පාපධම්මො ඉදමස්ස දුබ්බණ්ණතාය වදාමි, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ සො පොත්ථකො දුබ්බණ්ණො තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමං පුග්ගලං වදාමි, යෙ ඛො පනස්ස සෙවන්ති භජන්ති පයිරුපාසන්ති දිට්ඨානුගතිං අපජ්ජන්ති තෙසං තං හොති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛාය ඉදමස්ස දුක්ඛසම්ඵස්සතාය වදාමි, සෙය්‍යථාපි සො භික්ඛවෙ පොත්ථකො දුක්ඛසම්ඵස්සො තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමං පුග්ගලං වදාමි යෙසං ඛොපන පති

නාංචා, හැලපිසීම හෝ; කරෙන්ති, කරද්දී; සංකාර කූටෙවා, කසලගොඩෙහි හෝ; ඡඩ්ඩෙන්ති, දමද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; චෙ, ඉදින්; නවොපිභික්ඛු; නවක මහණතෙමේත් (ඌනපස්වස් ඇති මහණතෙමේත්); පාපධම්මො, ලාමක ස්වභාව ඇත්තේ (පව්ටුගුණදම් ඇත්තේ); දුස්සීලො හොති, දුශ්ශීලයෙක් වේද; ඉදං, මේ; අස්ස, ඔහුගේ; දුබ්බණ්ණතාය, දුර්වර්ණභාවයයි; වදාමි, කියමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; සො පොත්ථකො, ඒ දුහුල් වැහැරිවත; දුබ්බණ්ණො, දුර්වර්ණවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමං පුග්ගලං, මේ පුද්ගලයා, තථූපමං, එබඳු උපමා ඇත්තේයයි; අහං, මම; වදාමි, කියමි, යෙවඛොපන, යමෙක් වනාහි; අස්ස, ඔහු; සෙවන්ති, සෙවනය කෙරෙද්ද; භජන්ති, භජනය කෙරද්ද; පයුරුපාසන්ති, පයුරුපාසනය කරද්ද; දිට්ඨානුගතිං, දෘෂ්ට්‍යනුගතියට (ඔහුගේ යම් ගතිගුණයක් දක්නාලද නම් තදනුකාරිත්වයට); ආපජ්ජන්ති, පැමිණෙත්;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවරූපොච,

ගණ්හාති චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජ පරික්ඛා
රං තෙසං තං න මහප්ඵලං හොති න මහානිසංසං ඉදමස්ස
අප්පග්ඝතාය වදාමි, සෙය්‍යථාපි සො භික්ඛවෙ පොත්ථකො
අප්පග්ඝො තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමං පුග්ගලං වදාමි,
එවරූපො චායං භික්ඛවෙ ථෙරො භික්ඛු සංඝමජ්ඣෙ භණති
තමෙනං භික්ඛූ එවමාහංසු කිං ඛො තුය්හං බාලස්ස අව්‍යත්තස්ස
භණිතෙන ත්වම්පි නාම භණිතබ්බං මඤ්ඤසීති, සො කුපිතො අන
ත්තමනො තථාරූපිං වාචං නිච්ඡාරෙති යථාරූපාය වචාය සංඝො
තං උක්ඛිපති සඞ්කාරකූටෙව නං පොත්ථකං, නවම්පි භික්ඛවෙ
කාසිකං වත්ථං වණ්ණවන්තඤ්චෙව හොති සුඛසම්ඵස්සඤ්ච මහග්ඝ
ඤ්ච, මජ්ඣිමම්පි භික්ඛවෙ කාසිකංවත්ථං—පෙ—ජිණ්ණම්පි භික්ඛවෙ
කාසිකං වත්ථං වණ්ණවන්තං චෙව හොති සුඛසම්ඵස්සඤ්ච මහ
ග්ඝඤ්ච, ජිණ්ණම්පි භික්ඛවෙ කාසිකං වත්ථං රතනපලිවෙඨනං වා
කරොන්ති ගන්ධකරණ්ඩකෙ වා නං පක්ඛිපන්ති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ
නවො චෙපි භික්ඛු සීලවා කල්‍යාණධම්මො ඉදමස්ස සුවණ්ණතාය
වදාමි, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ කාසිකං වත්ථං වණ්ණවන්තං තථූපමාහං
භික්ඛවෙ ඉම පුග්ගලං වදාමි, යෙ ඛොපනස්ස සෙවන්ති භජන්ති

මෙබඳුවූද; අයංථෙරො භික්ඛු, මේ ස්ථවිර භික්‍ෂුතෙම; සඞ්ඝමජ්ඣෙ,
සඟමැද; භණති, ඔවදන්බස් බිණීද; තමෙනං, ඔහුට; භික්ඛූ, භික්‍ෂූහු;
එවමාහංසු, මෙසේ කීවාහුනම්; කොසේද; බාලස්ස, බාලවූ;
අව්‍යත්තස්ස, ව්‍යක්තනුවූ; තුය්හංඛො, තාගේ වනාහි; භණිතෙන,
ඔවාබස් බිණීමෙන්; කිං, කවර ප්‍රයොජනද, භණිතබ්බං,
කියයුතු වන්නේ; ත්වම්පිනාම, තෝම නමැයි; මඤ්ඤසීති;
හඟනෙහිදැයි (කියායි); සො, හෙතෙම; කුපිතො, කිපියේ අනත්ත
මනො, නොසතුටු සිත් ඇත්තේ; යථාරූපායවාචාය, යම් බඳු
වචනයකින්; සඞ්ඝො, සඞ්ඝතෙමේ; තං, ඔහු; නං පොත්ථකං,
ඒ වාකමය වස්ත්‍රය; සංකාරකූටෙව; කසලගොඬෙහි දමන්නාක්
මෙන්; උක්ඛිපති, ඔසවාදමයිද; තථාරූපිංවාචං, එබඳු වචන; නිච්ඡා
රෙති, පතුරුවයි,—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; නවම්පි අලුත්වූද;
කාසිකංවත්ථං, කසීවස්ත්‍රය; වණ්ණවන්තඤ්ච, වණීවද්ද; සුඛසම්ඵ
ස්සඤ්ච, සැපපහස් ඇත්තේද; මහග්ඝඤ්ච, මහඟුද; හොතිඑව, වේ
මය;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කාසිකංවත්ථං, කසීසළුව; ජිණ්ණ
මපි, දිරායේද; රතනපලිවෙඨනංවා, රත්න වෙලීමක් හෝ
(රත්නයන් එතීමක් හෝ); කරොන්ති, කෙරෙත්; නං, ඒ කසීසළුව;
ගන්ධකරණ්ඩකෙවා, සුවඳ කරඬුවක (සුගන්ධමඤ්ජුසාවෙක) හෝ,

පයිරුපාසනති දිඨානුගතිං ආපජජනති තෙසං තං හොති දීඝරතතං හිතාය සුඛාය ඉදමසස සුඛසමඵසසතාය වදාමි, සෙය්‍යථාපි තං භිකඛවෙ කාසිකං වතථං සුඛසමඵසසං තථූපමාහං භිකඛවෙ ඉමං පුගගලං වදාමි, යෙසං ඛො පන පතිගණහාති චීවරපිණඩපාතසෙනාසනගිලානපචචයභෙසජජපරිකඛාරං තෙසනතං මහපඵලං හොති මහානිසංසං ඉදමසස මහගඝතාය වදාමි, සෙය්‍යථාපි තං භිකඛවෙ කාසිකං වතථං මහගඝං තථූපමාහං භිකඛවෙ ඉමං පුගගලං වදාමි, මජඣිමො චෙපි භිකඛවෙ භිකඛු හොති-පෙ-ථෙරො චෙපි භිකඛවෙ භිකඛු හොති සීලවා කලයාණධමෙමා ඉදමසස සුවණණතාය වදාමි, සෙය්‍යථාපි තං භිකඛවෙ කාසිකං වතථං වණණවනතං තථූපමාහං භිකඛවෙ ඉමං පුගගලං වදාමි, යෙ ඛො පනසස සෙවනති භජනති පයිරුපාසනති දිටඨානුගතිං අපජජනති තෙසනතං හොති දීඝරතතං හිතාය සුඛාය ඉදමසස සුඛසමඵසසතාය වදාමි, සෙය්‍යථාපි තං භිකඛවෙ කාසිකං වතථං සුඛසමඵසසං තථූපමාහං භිකඛවෙ ඉමං පුගගලං වදාමි, යෙසං ඛො පන පතිගණහාති චීවරපිණඩපාතසෙනාසනගිලානපචචයභෙසජජපරිකඛාරං තෙසනතං මහපඵලං හොති මහානිසංසං ඉදමසස මහගඝතාය වදාමි, සෙය්‍යථාපි භිකඛවෙ තං කාසිකං වතථං මහගඝං තථූපමාහං භිකඛවෙ ඉමං පුගගලං වදාමි, එවරූපො චායං භිකඛවෙ ථෙරො භිකඛු සඞඝමජෙඣ භණති තමෙනං භිකඛූ එවමාහංසු අපපසදා ආයසමනෙතා හොථ ථෙරො භිකඛු ධමමඤච විනයඤච භණතීති, තසමාතිහ භිකඛවෙ එවං සිකඛිතබබං කාසිකවතථූපමා භවිසසාම න පොතථකූපමාති, එවං හි වො භිකඛවෙ සිකඛිතබබනති.

තං, එය; පකඛිපනති, ප්‍රක්‍ෂෙපකෙරේද්ද; භිකඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම; චෙ, ඉදින්; නවොපි, අලුත්වූද, (උපසපන් ඌනපස්වස් ඇතිවූද) භිකඛු, මහණතෙම; සීලවා; සිල්වත්වූයේ; කලයාණධමෙමා, කලණදම් ඇත්තේවේද; ඉදං, මේ; අසස, ඔහුගේ; සුවණණතාය, සවර්ණවර්ණ භාවයයි; (මනා වත් වත් බවයයි) වදාමි, කියමි; භිකඛවෙ, මහණෙනි; කාසිකං වතථං, කසීවසත්‍රය; වණණවනතං, වර්ණවත්වූයේ; සෙය්‍යථාපි, යම්සේද; භිකඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; ඉමං පුගගලං, මේ පුද්ගලයා; තථූපමං, එබඳු උපමා ඇත්තකුයයි; වදාමි, කියමි—පෙ—කාසිකංවතථං, කසීසළුව; සුඛසමඵසසං, සැපපහස් ඇත්තේවේද;—පෙ—මහගඝතාය, මහදනර්ඝතාවයයි; වදාමි, කියමි; ආයසමනෙතා, ආයුෂමතුනි; අපපසදා හොථ, ස්වල්ප ශබ්ද ඇත්තෝ වව්; ථෙරො භිකඛු, ස්ථවිර භික්‍ෂුතෙම; ධමමඤච, ධර්මයද, විනයඤච විනයද; භණතීති, බණිය කියායි; භිකඛවෙ, මහණෙනි; තසමා, එහෙයින්; එවං, මෙසේ; සිකඛිතබබං, හික්මිය යුතුයි; (කෙසේද?)

යො භික්ඛවෙ එවං වදෙය්‍ය යථා යථායං පුරිසො කම්මං කරොති තථා තථා නං පටිසංවෙදියතීති, එවං සන්තං භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මචරියවාසො න හොති ඔකාසො න පඤ්ඤායති සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියාය, යො ච ඛො භික්ඛවෙ එවං වදෙය්‍ය යථා යථා වෙදනීයං අයං පුරිසො කම්මං කරොති තථා තථාස්ස විපාකං පටිසංවෙදෙතීති එවං සන්තං භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මචරියවාසො හොති ඔකාසො පඤ්ඤායති සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියාය ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උපනෙති, ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව අප්පමත්තකං පාපං කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති නාණුම්පි ඛායති බහුදෙව, කථං රූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උපනෙති, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො අභාවිතකායො හොති අභාවිතසීලො අභාවිතචිත්තො අභාවිතපඤ්ඤො පරිත්තො අප්පා

කාසිකවත්ථූපමා, කසීවස්ත්‍රය උපමාකොට ඇත්තෝ; භවිස්සාම, වන්නෙමු; පොත්ථකූපමො, වාකමය වස්ත්‍රය උපමාකොට ඇත්තෝ; නභවිස්සාමාති, නොවන්නෙමුයි කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වො, තොප විසින්; එවංහි, මෙසේ වනාහී; සික්ඛිතබ්බන්ති, හික්මිය යුතුයයි වදාළේය.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යො, යමෙක්තෙම; එවංවදෙය්‍ය, මෙසේ කියන්නේද; (කෙසේද?) අයංපුරිසො, මේ පුරුෂතෙම; යථා යථා, යම් යම්සේ; (යම් යම් පමණක්) කම්මං කරොති, කර්මය කෙරේද; තථා තථා, ඒ එසේ (ඒ ඒ පමණක්) නං, ඒ කර්මය පිළිබඳ විපාකය පටිසංවෙදියතීති විඳිනු ලැබේ කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංසන්තං, මෙසේ ඇතිකල්හි; බ්‍රහ්මචරියවාසො, බඹසර විසීම; නහොති, නොවේ; සම්මා, මනාකොට; දුක්ඛස්ස, වෘතදුක්ඛයාගේ; අන්තකිරියාය, කෙළවර කිරීමට; ඔකාසො, අවකාශයක්; න පඤ්ඤායති, නොපැණේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යො ච ඛො, යමෙක් වනාහී; එවං, මෙසේ; වදෙය්‍ය, කියන්නේද; (කෙසේද) අයං පුරිසො, මේ පුරුෂතෙම; යථායථා, යම් යම් අයුරකින්; වෙදනීයං, වින්දයුතුවූ; කම්මං කරොති, කර්මය කෙරේද: තථාතථා, ඒ ඒ අයුරෙන්, අස්ස, ඔහු විසින්; විපාකං, ඒ පිළිබඳ විපාකය; පටිසංවෙදියතීති, විඳිනු ලැබේයයි කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංසන්තං, මෙසේ ඇති වාසය; බ්‍රහ්මචරියවාසො හොති, බඹසර විසීම වේ; සම්මා, මනාහෙතු ක්‍රමයෙන්; දුක්ඛස්ස අන්තකිරියාය, සසර දුක් කෙළවර කිරීමට; ඔකාසො, අවසරය; පඤ්ඤායති, පැණේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චස්ස

තුමො අප්පදුක්ඛවිහාරී එවරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස අප්ප
මත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උපනෙති, කථං
රූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව අප්පමත්තකං පාපං
කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති නාණුම්පි ඛායති බහුදෙව,
ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො භාවිතකායො හොති භාවිත
සීලො භාවිතචිත්තො භාවිතපඤ්ඤො අපරිත්තො මහත්තො
අප්පමාණවිහාරී එවරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව
අප්පමත්තකං පාපං කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති නාණු
මපි ඛායති බහුදෙව, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසො ලොණඵලං
පරිත්තො උදකමල්ලකෙ පක්ඛිපෙය්‍ය තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ
අපි නු තං පරිත්තං උදකමල්ලකෙ උදකං අමුනා ලොණඵලෙන
ලොණං අස්ස අපෙය්‍යන්ති, එවං භන්තෙ, තං කිස්ස හෙතු, අදුං
හි භන්තෙ පරිත්තං උදකමල්ලකෙ උදකං අමුනා ලොණඵලෙන
ලොණං අස්ස අපෙය්‍යන්ති, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසො ලොණ
ඵලං ගඞ්ගාය නදියා පක්ඛිපෙය්‍ය තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ
අපිනු සා ගඞ්ගා නදී අමුනා ලොණඵලෙන ලොණං අස්ස අපෙය්‍ය
යාති, නො හෙතං භන්තෙ, තං කිස්ස හෙතු? අසු හි භන්තෙ
ගඞ්ගාය නදියා මහා උදකක්ඛන්ධො සො අමුනා ලොණඵලෙන

පුග්ගලස්ස ඇතැම් පුද්ගලයෙක් විසින්; අප්පමත්තකම්පි, ස්වල්ප
මාත්‍රවූද; පාපංකම්මං, පාපකර්මයක්; කතං, කරණලද්දේද;
(ඒ කර්ම විපාකය තෙමේ, තමෙනං ඒ කර්මකාරක පුද්ගලයා; නිර
යං, නරකයට; උපනෙති, පමුණුවයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධපන,
මෙහි වනාහි; එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස ඇතැම් පුද්ගලයෙක් විසින්;
තාදිසංඑව, තාදෘශවූම; (එබඳුවූම) අප්පමත්තකං, සුලුපමණවූ;
පාපංකම්මං, පාපකර්මයක්; කතං, කරණලද්දේ; දිට්ඨධම්මවෙදනීයං
හොති, දිට්ඨධර්මයෙහි විඳියයුතුවේද; අණුම්පි, ස්වල්ප මාත්‍රයකුත්; න
ඛායති, සේස නොවේද (දෙවෙනි අත්බැව්හි විපාකයනොදේද); බහු
දෙව, බොහොමයක් විපාකදීම; කියනුකිම; භික්ඛවෙ, මහණෙනි;
කථංරූපස්ස, කෙබඳු ආකාරවූ; පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයා විසින්; අප්ප
මත්තකම්පි, ස්වල්පමාත්‍රවූද; පාපංකම්මං, පව්කමක්; කතං, කරණ
ලද්දේද; (ඒ කර්මවිපාකයතෙමේ); තමෙනං, ඒ කර්මකාරක පුද්ගල
යා; නිරයං නරකයට; උපනෙති, පමුණුවයිද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි;
එකච්චොපුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක්තෙම; අභාවිතකායො
හොති, කායභාවනා රහිතවූයේ (පුහුදුන් වූයේ); අභාවිතසීලො,
නොවඩනලද සිල්ඇත්තේ; අභාවිතචිත්තො, චිත්තභාවනා රහිත
වූයේ (නොබැවූ සිත් ඇත්තේ); අභාවිතපඤ්ඤො, නොබැව
පැන ඇත්තේ; පරිත්තො, සුලුගුණ ඇත්තේ; අප්පාතුමො, ගුණ

ලොණං නෙවස්ස අපෙය්‍යාති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චස්ස පුග්ගලස්ස අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උපනෙති ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව අප්පමත්තකං පාපං කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති නාණුම්පි ඛායති බහුදෙව, කථංරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උපනෙති, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො අභාවිතකායො හොති අභාවිතසීලො අභාවිතචිත්තො අභාවිතපඤ්ඤො පරිත්තො අප්පාතුමො අප්පදුක්ඛවිහාරී එවරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උපනෙති, කථංරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති නාණුම්පි ඛායති බහුදෙව, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො භාවිතකායො හොති භාවිතසීලො භාවිතචිත්තො භාවිතපඤ්ඤො අපරිත්තො මහත්තො අප්පමාණවිහාරී, එවරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති නාණුම්පි ඛායති බහුදෙව, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො අඩ්ඪකහාපණෙනපි බන්ධනං නිගච්ඡති කහාපණෙනපි බන්ධනං නිගච්ඡති කහාපණ

ගිතවූ අත්බැව් ඇත්තේ; අප්පදුක්ඛවිහාරී, සුලුවූද පවින් දුක් විහරණ ඇත්තේ; හොති, වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවරූපස්ස, මෙබඳු අයුරු ඇත්තාවූ, පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයා විසින්; අප්පමත්තකම්පි, සුලුපමණවූද; පාපංකම්මං, පාපකර්මයක්; කතං, කරණ ලද්දේද; (ඒ පාප කර්මවිපාකය තෙමේ) තමෙනං, ඒ කර්මකාරක පුද්ගලයා; නිරයං, නරකයට; උපනෙති පමුණුවයි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථංරූපස්ස, කෙබඳු අයුරු ඇත්තාවූ; එකච්චස්සපුග්ගලස්ස, ඇතැම් පුද්ගලයෙක් විසින්; තාදිසඤ්ඤෙව, තද්සදෘශවූම; (එබඳුවූම)-පෙ-අපරිත්තො, මහත් ගුණ ඇත්තේ; මහත්තො, ගුණයෙන් මහත් අත්බැව් ඇත්තේ; අප්පමාණවිහාරී, ප්‍රමාණකරවූ රාගාදීන්ගේ අභාවයෙන්) ප්‍රමාණ රහිත විහරණ ඇත්තේ; (රහත්වූයේ) හොති, වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවරූපස්ස, මෙබඳු අයුරු ඇත්තාවූ; පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයා විසින්; තාදිසං එව, එබඳුවූම; -පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; පුරිසො, පුරුෂයෙක් තෙම, ලොණඵලං, ලවණ ඵලයක් (ලුණුකැටයක්) පරිත්තෙ, කුඩාවූ; උදකමල්ලකෙ, ජලසරාවයෙක්හි (දියතැබිලියෙක්හි); පක්ඛිපෙය්‍ය, ප්‍රක්ෂෙපකරන්නේද; තංකිම්මඤ්ඤථ, ඒ කෙසේදැයි සිතන්, නනුද? අපිනු, යලිදු. උදකමල්ලකෙ ජලසරාවෙහි (දියතැබිලියෙහි);තංපරිත්තං උදකං, ඒ කුඩාජලය; අමුනාලොණඵලෙන, මේ ලවණ ඵලයෙන්; ලොණං අස්ස, ලුණුවත්නේද; අපෙය්‍යන්ති

සතෙනපි බන්ධනං නිගච්ඡති, ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චො අඩ්ඪකහාපණෙනපි න බන්ධනං නිගච්ඡති කහාපණෙනපි න බන්ධනං නිගච්ඡති කහාපණ සතෙනපි න බන්ධනං නිගච්ඡති, කථංරූපො භික්ඛවෙ අඩ්ඪකහාපණෙනපි බන්ධනං නිගච්ඡති කහාපණෙනපි බන්ධනං නිගච්ඡති කහාපණසතෙනපි බන්ධනං නිගච්ඡති, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො දළිද්දො හොති අප්පස්සකො අප්පභොගො එවරූපො භික්ඛවෙ අඩ්ඪකහාපණෙනපි බන්ධනං නිගච්ඡති කහාපණෙනපි බන්ධනං නිගච්ඡති කහාපණසතෙනපි බන්ධනං නිගච්ඡති, කථංරූපො භික්ඛවෙ අඩ්ඪකහාපණෙනපි න බන්ධනං නිගච්ඡති කහාපණෙනපි න බන්ධනං නිගච්ඡති කහාපණසතෙනපි න බන්ධනං නිගච්ඡති, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො අඩ්ඪො හොති මහද්ධනො මහාභොගො එවරූපො භික්ඛවෙ අඩ්ඪකහාපණෙනපි න බන්ධනං නිගච්ඡති කහාපණෙනපි න බන්ධනං නිගච්ඡති, කහාපණසතෙනපි න බන්ධනං නිගච්ඡති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චස්ස පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උපනෙති, ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව අප්පමත්තකං පාපං කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති නාණුම්පි ඛායති බහුදෙව, කථං රූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උපනෙති,

---

පියයුතු නොවන්නේදැයි; භන්තෙ, ස්වාමීනි; එවං, එසේය; තං කිස්සහෙතු, ඊට හේතු කවරේද; භන්තෙ, ස්වාමීනි, උදකමල්ලකෙ, ජලසරාවෙහි; අදුංහිපරිත්ත උදකං, මේ සුලුදිය වනාහි;අමුනා ලොණඵලෙන, මේ ලුණුපලින්, ලොණං අස්ස, ලුණුවන්නේද, (එහෙයින්) අපෙය්‍යං, පියයුතු නොවන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; පුරිසො, පුරුෂයෙක් තෙම; ලොණඵලං, ලුණුපලයක්; ගඞ්ගායනදියා, ගඞ්ගානම් ගඟෙහි; පක්ඛිපෙය්‍ය, දමන්නේද; භික්ඛවෙ මහණෙනි; තං කිම්මඤ්ඤථ, ඒ කෙසේදැයි සිතන්නහුද; සා ගඞ්ගානදී, ඒ ගඞ්ගානදී තොමෝ; අමුනා ලොණඵලෙන, මේ ලවණ ඵලයෙන්; අපිනුලොණං අස්ස, කිමෙක ලුණුවන්නේවේද; අපෙය්‍යං, (එහෙයින්) පියයුතු නොවන්නේවේදැයි; භන්තෙ, ස්වාමීනි, එතං නොහි, මේ නොවේමය; තං කිස්සහෙතු, ඊට හේතු කවරේද; භන්තෙ, ස්වාමීනි; ගඞ්ගායනදියා, ගඞ්ගා නම් ගඟෙහි; අසුහි මහාඋදකක්ඛන්ධො, මේ මහාජලස්කන්ධයෙකි; සො, ඒ ජලස්කන්ධය තෙම; අමුනාලොණඵලෙන, මේ ලවණ ඵලයෙන්; ලොණං නෙවඅස්ස, ලුණු නොවන්නේ ද; පෙය්‍යං, (එහෙයින්) පියයුතුවන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපද්දෙන්ම වනාහි; ඉධ, මේ සත්වලොකයෙහි; එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස, ඇතැම් පුද්ගලයෙක් විසින්; පාපංකම්මං, පාපකර්ම

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො අභාවිතකායො හොති අභාවිතසීලො අභාවිතචිත්තො අභාවිතපඤ්ඤො පරිත්තො අප්පාතුමො අප්පදුක්ඛවිහාරී එවරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උපනෙති, කථංරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව අප්පමත්තකං පාපං කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනියං හොති නානුම්පි ඛායති බහුදෙව, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො භාවිතකායො හොති භාවිතසීලො භාවිතචිත්තො භාවිතපඤ්ඤො අපරිත්තො මහත්තො අප්පමාණවිහාරී එවරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව අප්පමත්තකං පාපං කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති නානුම්පිඛායති බහුදෙව, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ ඔරබ්භිකො වා උරබ්භඝාතකො වා අප්පෙකච්චං උරබ්භං අදින්නං ආදියමානං පහොති හන්තුං වා බන්ධිතුං වා ජාපෙතුං වා යථාපච්චයං වා කාතුං, අප්පෙකච්චං උරබ්භං අදින්නං ආදියමානං නප්පහොති ගන්තුං වා බන්ධිතුං වා ජාපෙතුං වා යථා පච්චයං වා කාතුං, කථං රූපං භික්ඛවෙ ඔරබ්භිකො වා උරබ්භඝාතකො වා උරබ්භං අදින්නං ආදියමානං පහොති හන්තුං වා බන්ධිතුං වා ජාපෙතුං

යක්; කතං, කරණ ලද්දේද; (ඒ පාපකර්මය තෙමේ); තමෙනං, ඒ පාපකර්මකාරක පුද්ගලයා; නිරයං, නරකයට; උපනෙති, පමුණුවයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස, ඇතැම් පුහුලෙක් විසින්; තාදිසංඑව, එබඳුවූම; පාපං කම්මං, පව්කමක්; කතං, කරණලද්දේ; දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති, දිටුදැමියෙහි වින්දයුතු වේ; අණුම්පි, ස්වල්පමාත්‍රයකුත්; න ඛායති, දෙවැනි අත්බැව්හි විපාක නොදේ; බහුදෙව, බොහොමයක් විපාකදීම කියනු කිම;-පෙ-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ පන, මෙහි වනාහි; එකච්චො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම; අඩ්ඪකහාපණෙනපි, අඩකහවණුවකින්ද; බන්ධනං, බන්ධනයට; නිගච්ඡති, පැමිණේ; කහාපණෙනපි, කහවණුවකින්ද; බන්ධනං, බන්ධනයට; නිගච්ඡති, පැමිණේ; කහාපණසතෙනපි, කහවණු සියෙකින්ද; බන්ධනං, බන්ධනයට; නිගච්ඡති, පැමිණේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධපන, මෙහි වනාහි; එකච්චො, ඇතැම් කෙණෙක්; අඩ්ඪකහාපණෙනපි, කහවණු අඩකිනුත්; බන්ධනං, බන්ධනයට; න නිගච්ඡති, නොපැමිණේ—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථංරූපො, කෙබඳුඅයුරුවූ පුද්ගලතෙම;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චො; ඇතැම් කෙනෙක් තෙමේ; දලිද්දො, දිළිඳුවූයේ; අප්පස්සකො, ස්වල්පවූ ධනය ඇත්තේ; අප්ප

වා යථාපච්චයං වා කාතුං, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො දලිද්දො හොති
අප්පස්සකො අප්පභොගො එවරූපං භික්ඛවෙ ඔරබ්භිකො වා
උරබ්භඝාතකො වා උරබ්භං අදින්නං ආදියමානං පහොති හන්තුං
වා බන්ධිතුං වා ජාපෙතුං වා යථාපච්චයං වා කාතුං, කථං රූපං
භික්ඛවෙ ඔරබ්භිකො වා උරබ්භඝාතකො වා උරබ්භං අදින්නංආදිය
මානං නප්පහොති හන්තුං වා බන්ධිතුං වා ජාපෙතුං වා යථාපච්චයං
වා කාතුං, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො අඩ්ඪො හොති මහද්ධනො මහා
භොගො රාජා වා රාජමහාමත්තො වා එවරූපං භික්ඛවෙ ඔරබ්භි
කො වා උරබ්භඝාතකො වා උරබ්භං අදින්නං ආදියමානං නප්ප
හොති හන්තුං වා බන්ධිතුං වා ජාපෙතුං වා යථාපච්චයං වා කාතුං,
අඤ්ඤදත්ථු පඤ්ජලිකො වා නං යාචති දෙහි මෙ මාරිස උරබ්භං වා
උරබ්භධනං වාති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චස්ස පුග්ග
ලස්ස අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උප
නෙති, ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චස්ස පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව
අප්පමත්තකං පාපං කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති නා
නුපි ඛායති බහුදෙව, කථං රූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස අප්ප
මත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උපනෙති, ඉධ

භොගො හොති, ස්වල්ප භොග ඇත්තේවේද—පෙ—භික්ඛවෙ,
මහණෙනි; ඉධ, මෙ ලොකයෙහි; එකච්චො, ඇතැම් කෙනෙක්
තෙමේ; අඩ්ඪො, ධනයෙන් ආඪ්‍යවූයේ; මහද්ධනො, හිරණ්‍ය
සුවර්ණාදි මහාධනය ඇත්තේ; මහාභොගො, උපභොග පරිභො
ගාදි මහාභොග සම්පත් ඇත්තේ; හොති, වේද; එවරූපො,
මෙබඳු අයුරු ඇත්තාවූ පුද්ගලතෙම; අඩ්ඪකහාපණෙනපි, කහ
වණු අඩකින්ද; බන්ධනං බන්ධනයට; න නිගච්ඡති, නොපැමිණේ,
—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථංරූපස්ස, කෙබඳුආකාර ඇත්
තාවූ; පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයා විසින්;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි;
සෙය්‍යථාපි, යම්සේවනාහි; ඔරබ්භිකොවා, තිරළු හිමියෙක් හෝ;
උරබ්භඝාතකොවා, තිරළුමරුවෙක් හෝ; අදින්නං, නොදෙන
ලද්දාවූ; අප්පෙකච්චං උරබ්භං ඇතැම්තිරළුවෙක්; ආදියමානං,
ගණ්ණලබන්නේ; හන්තුංවා, මරන්ට හෝ; බන්ධිතුං වා බඳින්ට හෝ;
ජාපෙතුංවා, ධනහානිකරන්ටහෝ; යථාපච්චයංවා කොතුං, කැමති
පරිදි කරන්ට හෝ; පහොති පොහොනේ (හැකි) වේද; —පෙ—
නප්පහොති, නොපොහොනේ වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි;
කථංරූපස්ස, කෙබඳු අයුරු ඇත්තාවූ; ඔරබ්භිකො, තිරළුහිමි
යෙක් හෝ;—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අඩ්ඪො, ධනයෙන්
ආඪ්‍යවූ; මහද්ධනො, මහධනය ඇත්තාවූ; මහාභොගො, මහත්වූ
භොගසම්පත් ඇත්තාවූ, එකච්චො රාජාවා, ඇතැම් රජෙක්

භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො අභාවිතකායො හොති අභාවිතසීලො අභාවිතචිත්තො අභාවිතපඤ්ඤො පරිත්තො අප්පාතුමො අප්පදුක්ඛවිහාරී එවරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස අප්පමත්තකම්පි පාපං කම්මං කතං තමෙනං නිරයං උපනෙති, කථංරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව අප්පමත්තකං පාපං කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති නානුම්පි ඛායති බහුදෙව, ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො භාවිතකායො හොති—පෙ—අපරිත්තො මහත්තො අප්පමාණවිහාරී එවරූපස්ස භික්ඛවෙ පුග්ගලස්ස තාදිසඤ්ඤෙව අප්පමත්තකං පාපං කම්මං කතං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං හොති නානුම්පි ඛායති බහුදෙව, යො භික්ඛවෙ එවං වදෙය්‍ය යථා යථායං පුරිසො කම්මං කරොති තථා තථා තං පටිසංවෙදියතීති, එවං සන්තං භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මචරියවාසො න හොති ඔකාසො න පඤ්ඤායති සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියාය යොච ඛො භික්ඛවෙ එවං වදෙය්‍ය යථා යථා වෙදනීයං අයං පුරිසො කම්මං කරොති තථා තථා අස්ස විපාකං පටිසංවෙදියතීති, එවං සන්තං භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මචරියවාසො හොති ඔකාසො පඤ්ඤායති සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියායාති.

හෝ; රාජමහාමත්තො වා, රජමහඇමතියෙක් හෝ වේද;—පෙ— නප්පහොති, පොහොණේ නොවේද; අඤ්ඤදත්ථු, එකැතියෙන්; පඤ්ජලිකො, බඳිනලද ඇඳිලි ඇත්තේම; නං, ඒ රජහු; යාචති, ඉල්ලයිද; (කෙසේද) මාරිස, නිදුකානන් වහන්ස; මෙ, මාගේ; උරබ්භං වා, තිරළුවා හෝ; උරබ්භධනං වා, තිරළුවා වටිනා ධනය හෝ; දෙහිති, දෙවයි කියා; යාචති, ඉල්ලවයිද—පෙ— (සෙස්ස කී නයින් දතයුතු.)

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ජාතරූපස්ස, ජාතසවර්ණ්ණයාගේ; ඔළාරිකා ඖදාරිකවූ (මහත්වූ); උපක්කිලෙසා, උපක්ලෙශයෝ; (කෙලෙසත් තෝ) සන්ති, ඇත්තාහ; (ඒ කවරහුදයත්) පංසුවාලිකා පස් හා වැලිද; සක්ඛරකඨලා, කැටකැබිලිතිද; (යන මොහුයි)තමෙනං, ඒ ජාතසවර්ණ්ණය; පංසුධොවකො වා, පස්දෙවින්නෙක් හෝ; පංසුධොවකන්තෙවාසී වා, පස්දෙවින්නෙකුගේ අතවැසියෙක් හෝ; දොණියං ආකිරිත්වා, ඔරුවක විසුරුවා (පස්දෙවුන්බඳුනෙක්හි විසුරුවා); ධොවති, විස්බාලනය කරයිද; සන්ධොවති, මොනවට දෙවීද (නැවත නැවත සෝදයිද) නිද්ධොවති, නිග්‍රහණයකොට (සොලව සොලවා) ධොවනය කරයිද; තස්මිං, ඒ පස්වැලි ආදිය; පහීණෙ, ප්‍රහීණවූ කල්හි; ව්‍යන්තීකතෙ, කෙළවර කළ කල්හි (හැරිකල්හි); ජාතරූපස්ස, ජාතසවර්ණ්ණයාගේ; මජ්ඣිමසහගතා, මධ්‍යමභාවට ගියාවූ (මධ්‍යම ප්‍රමාණවූ); උපක්කිලෙසා, උපක්ලෙශයෝ; (එනම්) සුඛුම

සන්ති භික්ඛවෙ ජතරූපස්ස ඔළාරිකා උපක්කිලෙසා පංසුවාලිකා සක්ඛරකඨලා, තමෙනං පංසුධොවකොවා පංසුධොවකන්තෙවාසී වා දොණියං ආකිරිත්වා ධොවති සන්ධොවති නිද්ධොවති තස්මිං පහීණෙ තස්මිං ව්‍යන්තීකතෙ සන්තිජතරූපස්ස මජ්ඣිමසහගතා උපක්කිලෙසා සුඛුමසක්ඛරා ථූලවාලිකා, තමෙන පංසුධොවකො වා පංසුධොවකන්තෙවාසී වා ධොවති සන්ධොවති නිද්ධොවති, තස්මිං පහීණෙ තස්මිං ව්‍යන්තීකතෙ සන්ති ජාතරූපස්ස සුඛුමසහගතා උපක්කිලෙසා සුඛුමවාලිකා කාලිජල්ලිකා. තමෙන පංසුධොවකො වා පංසුධොවකන්තෙවාසි වා ධොවති සන්ධොවති නිද්ධොවති තස්මිං පහීණෙ තස්මිං ව්‍යන්තීකතෙ අථාපරං සුවණ්ණසිකතාවසිස්සන්ති, තමෙන සුවණ්ණකාරො වා සුවණ්ණකාරන්තෙවාසී වා තං ජාතරූපං මූසාය පක්ඛිපිත්වා ධමති සන්ධමති නිද්ධමති, තං හොති ජාතරූපං ධන්තං සන්ධන්තං නිද්ධන්තං අනිහිතං අනික්ඛිත්තකසාවං න චෙව මුදුං හොති න ච කම්මනියං

සක්ඛරා, සියුම් කැටද; ථූලවලිකා, මහත් වැලිද; සන්ති, ඇත්තාහු වෙත්;—පෙ—සුඛුමසහගතා, සියුම් බවට ගියාවූ උපක්කිලෙසා, උපකෙලශයෝ; සන්ති, ඇත්තාහ; (එනම්) කාලිජල්ලිකා, කලුදූල්ලෙන්යුක්තාවූ; සුඛුමවාලිකා, සියුම්වැලිද; යන මේයි,-පෙ-අථාපරං, නැවතද (නැවත අන්‍යවූ); සුවණ්ණසිකතාව, රන් වැලි පමණක්ම; සිස්සන්ති, ශෙෂවෙත් (ඉතිරි වෙත්);—පෙ—මූසාය, කෝවෙහි; පක්ඛිපිත්වා, ප්‍රක්ෂෙපකොට, ධමති, ගිනි පිඹියි; සංධමති, මොනවට ගිනි පිඹියි; න නිද්ධමති, නිග්‍රහණය කොට නොපිඹියි; ධන්තං, ගිනි පිඹින ලද්දාවූ; සන්ධන්තං මනාකොට ගිනි පිඹින ලද්දාවූ; අනිද්ධන්තං, නිග්‍රහණය කොට ගිනි නොපිඹින ලද්දාවූ; තංජාතරූපං, ඒ ජාතසවර්ණය; අනිහිතං, යොග්‍යනොවූයේ; (ස්ලිටුනොහැරියේ); අනික්ඛිත්තකසාවං, අවර්ජිත කසාවර්ණ ඇත්තේ (දුරුනොවූ කහවන් ඇත්තේ); හොති, වේද; න චෙව මුදුංහොති, මෘදුනොවූයේ (මොලොක් නොවූයේ) වේද; නවකම්මනියං, සවර්ණකර්මයට සුදුසුනොවූයේ වේද; නව පභස්සරං, ප්‍රභාස්වරනොමැත්තේ (බැබැලීම් රහිතවූයේ) වේද; පභඞ්ගුච, බිඳෙන සුලුවූයේ වේද, සම්මා, මනාකොට; කම්මාය, රන් කම් කිරීමට; නවඋපෙති. නොපැමිණේයිද; භික්ඛවෙ ලහණෙති; යං, යම්කලෙක්හි; සොවණ්ණකාරොවා; ඒ රන්කරු තෙමේ හෝ; සුවණ්ණකාරන්තෙවාසීවා, රන්කරු අතවැස්සෙක් හෝ; තංජාතරූපං, ඒ ජාතසවර්ණය; ධමති, (කෝවෙහිදමා); ගිනි පිඹිද; සන්ධමති, මනාකොට ගිනිපිඹිද, නිද්ධමති, නිග්‍රහණය කොට ගිනි පිඹිද; ධන්තං; (එසේ) ගිනිපිඹිනලද්දාවූ; සන්ධන්තං, මොනවට ගිනිපිඹිනලද්දාවූ; නිද්ධන්තං, නිග්‍රහණයකොට ගිනිපිඹින ලද්දාවූ; තංජාතරූපං, ඒ ජාතසවර්ණයතෙම; නිහිතං, යොග්‍යවූයේ (හරින ලද උපකෙලශඇත්තේ); නික්ඛිත්තකසාවං, නික්ෂිප්ත (දුරුකරණ ලද) කසාවර්ණ ඇත්තේ; හොති, වේද; මුදුංච හොති, මෘදුත්වේද; කම්මඤ්ඤඤ්ච, කර්මාර්හත්වේද, පභස්සරඤ්ච ප්‍රභාස්වරත්වේද; න ච පභඞ්ගු, බිඳෙන සුලුනොවේද; සම්මා, මනාකොට; කම්මාය, සවර්ණ කර්මයට; උපෙති, පැමිණේද; සො සමයො, ඒ කාලයතෙම; හොති,

න ච පභස්සරං පභඞ්ගු ච න ච සම්මා උපෙති කම්මාය, හොති සො භික්ඛවෙ සමයො යං සො සුවණ්ණකාරො වා සුවණ්ණකාරන්තෙවාසී වා යං ජාතරූපං ධමති සන්ධමති නිද්ධමති තං හොති ජාතරූපං ධන්තං සන්ධන්තං නිද්ධන්තං නිහිතං නින්නීතකසාවං මුදුඤ්ච හොති කම්මඤ්ඤඤ්ච පභස්සරඤ්ච න ච පභඞ්ගු සම්මා උපෙති කම්මාය, යස්සා යස්සා ච පිළන්ධනවිකතියා ආකඞ්ඛති යදි පට්ටිකාය යදි කුණ්ඩලාය යදි ගීවෙය්‍යකෙන යදි සුවණ්ණමාලාය තඤ්චස්ස අත්ථං අනුභොති; එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ සන්ති අධිචිත්තමනුයුත්තස්ස භික්ඛුනො ඔළාරිකා උපක්කිලෙසා කායදුච්චරිතං වචීදුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං තමෙනං සචෙතසො භික්ඛු දබ්බජාතිකො පජහති විනොදෙති ව්‍යන්තීකරොති අනභාවං ගමෙති. තස්මිං පහීණෙ තස්මිං ව්‍යන්තීකතෙ සන්ති අධිචිත්තමනුයුත්තස්ස භික්ඛුනො මජ්ඣිමසහගතා උපක්කිලෙසා කාමවිතක්කො ව්‍යාපාදවිතක්කො විහිංසාවිතක්කො, තමෙනං සචෙතසො භික්ඛු දබ්බජාතිකො පජහති විනොදෙති ව්‍යන්තීකරොති අනභාවං ගමෙති තස්මිං පහීණෙ තස්මිං ව්‍යන්තීකතෙ සන්ති අධිචිත්තමනුයුත්තස්ස භික්ඛුනො සුඛුමසහගතා උපක්කිලෙසා ජාතිවිතක්කො ජනපදවිතක්කො අනුවිඤ්ඤත්තිපටිසඤ්ඤුත්තො විතක්කො තමෙනං සචෙතසො භික්ඛු දබ්බජාතිකො පජහති විනොදෙති ව්‍යන්තීකරොති අනභාවං ගමෙති, තස්මිං පහීණෙ තස්මිං ව්‍යන්තීකතෙ අථාපරං ධම්මවිතක්කාව සිස්සන්ති, සො හොති සමාධි න චෙව සන්තො න පණීතො න පටිප්පස්සද්ධලද්ධො න එකොදිභාවාධිගතො සසඞ්ඛාරනිග්ගය්හ වාරිතවතො, හොති, සො භික්ඛවෙ සමයො යං තං චිත්තං අජ්ඣත්තඤ්ඤෙව සන්තිට්ඨති සන්නිසීදති

වේද; (එකල්හි) යස්සා යස්සාච, යම්බඳු යම්බඳුවූද; පිළන්ධන විකතියා, පළඳිනා විකාරයකින් (ආභරණ විශෙෂයකින් ඒනම්); යදි, ඉදින්; පට්ටිකාය, රන්පටක්පිණිසද; යදි, ඉදින්; කුණ්ඩලාය, කුණ්ඩලාභරණය පිණිසද (රන්කොඩොල්නම් අබරණටද), යදි, ඉදින්; ගීවෙය්‍යකෙන, ග්‍රිවාභරණයකින්ද; යදි, ඉදින්; සුවණ්ණමාලාය, ස්වර්ණමාලයකින්ද; (රන්මාලයක් කරණු පිණිසද); ආකඞ්ඛති, කැමැත්තේනම්; අස්ස, ඔහුගේ; තඤ්චඅත්ථං, ඒ අර්ථයද; අනුභොති, පරිභොගකෙරෙයිද (ලබයිද); භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඑවඛො, මෙපරිද්දෙන්ම වනාහි; අධිචිත්තමනුයුත්තස්ස, සමථ විදර්ශනා චිත්තය වඩන්නාවූ; භික්ඛුනො, මහණහුගේ; ඔළාරිකා, ඖදාරිකවූ (මහත්වූ); කායදුච්චරිතං, කායදුශ්චරිතය; වචීදුච්චරිතං, වාග්දුශ්චරිතය; මනොදුච්චරිතං මනඃදුශ්චරිතයද යන; උපක්කිලෙසා, උපක්ලෙශයෝ; සන්ති, ඇත්තාහ; සචෙතසො; චිත්තයෙන් යුක්තවූ; දබ්බජාතිකො පණ්ඩිතස්වභාවය ඇත්තාවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; තමෙනං, ඒ මේ දුශ්චරිත(ක්ලෙශ) ධර්මය; පජහති,

ඒකොදිභාවං ගච්ඡති සමාධියති සො හොති සමාධි සන්තො පණීතො පටිප්පස්සද්ධලද්ධො ඒකොදිභාවාධිගතො න සසංඛාරනිග්ගය්හවාරිතවතො, යස්ස යස්ස ච අභිඤ්ඤා සච්ඡිකරණීයස්ස ධම්මස්ස චිත්තං අභිනින්නාමෙති අභිඤ්ඤා සච්ඡිකිරියාය තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ, සො සචෙ ආකංඛති අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුභවෙය්‍යං ඒකොපි හුත්වා බහුධා අස්සං බහුධාපි හුත්වා ඒකො අස්සං ආවිභාවං තිරොභාවං තිරොකුඩ්ඩං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අසජ්ජමානො ගච්ඡෙය්‍යං සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජනිමුජ්ජං කරෙය්‍යං සෙය්‍යථාපි උදකෙ, උදකෙපි අභිජ්ජමානො ගච්ඡෙය්‍යං සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසෙපි පල්ලඞ්කෙන කමෙය්‍යං සෙය්‍යථාපි පක්ඛී සකුණො, ඉමෙපි චන්දිමසූරියෙ එවං මහිද්ධිකෙ එවං මහානුභාවෙ පාණිනා පරිමසෙය්‍යං පරිමජ්ජෙය්‍යං යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වත්තෙය්‍යන්ති, තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ, සො චෙ ආකඞ්ඛති දිබ්බාය සොතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සද්දෙ සුණෙය්‍යං දිබ්බෙ ච මානුසෙ ච දූරෙ සන්තිකෙ චාති, තත්‍ර

දුරුකරයි; විනොදෙති, වර්ජනය කරයි; බ්‍යන්තීකරෙති, කෙළවර කෙරෙයි; අනභාවංගමෙති, අනු අභාවයට පමුණුවයි; තස්මිං, ඒ ක්ලේශධර්මය; පහීණෙ, ප්‍රහීණවූ කල්හි; තස්මිං, දුශ්චරිත ධර්මය; ව්‍යන්තීකතෙ, කෙළවර කළකල්හි; අධිචිත්තමනුයුත්තස්ස, සමථවිදර්ශනා චිත්තය; වඩන්නාවූ; භික්ඛුනො, මහණහුගේ; මජ්ඣිමසහගතා, මැදුම්බවට කියාවූ; කාමවිතක්කො, කාමයන් ඇරබ උපන්නාවූ විතර්කය; ව්‍යාපාදවිතක්කො, චිත්තවිරොධයෙන් යුත් කල්පනාවය; (යන මේ) උපක්කිලෙසා උපක්ලේශයෝ, සන්ති, ඇත්තාහ; ඤාතිවිතක්කො, ඤාතීන් අරභයා උපන්නාවූ විතර්කය (අපගේ පින්වත් බොහෝ නෑයෝ වෙත්ය යනාදීන් උපන් කල්පනාවය); ජනපදවිතක්කො, ජනපද විතර්කය අසවල් දනව්ව ක්ෂේමය සුභික්ෂය යනාදි කල්පනාවය); අනවඤ්ඤත්ති පටිසංයුත්තො විතක්කො, අනවඥප්ති ප්‍රතිසංයුක්ත විතර්කය (අන්‍යයෝ මට අවමන් නොකරන්නාහු කෙසේදැයි යනාදීන් උපන් කල්පනාවය);—පෙ— අථාපරං, ඉක්බිති අතික්කන්දවූ; ධම්මවිතක්කොව, දශවිදර්ශනොපක්ලේශ සංඛ්‍යාතවූ ධර්මවිතර්කයම; අවසිස්සති, ශෙෂවෙයි (ඉතිරිවෙයි) සොසමාධි, ධර්මවිතර්ක සංඛ්‍යාතවූ ඒ විදර්ශනාසමාධිය; නවඑවසන්තො හොති, (නොසංසිඳුනු කෙලෙසුන් ඇති බැවින්) ශාන්ත නොවෙයි; න පණීතො ප්‍රණීත නොවෙයි; නපටිප්පස්සද්ධලද්ධො, ප්‍රතිප්‍රශ්‍රබ්ධියෙන් ලබන ලද්දේනොවේ (හෙවත්) ක්ලේශදරථව්‍යුපශමයෙන් ලබනලද්දේ නොවේ; න එකොදිභාවාධිගතො, එකාග්‍රභාවට පැමිණියේ නොවේ; සසංඛාර නිග්ගය්හවාරිතවතො, සප්‍රයොගයෙන් නිග්‍රහණය කොට වළක්වන ලද කෙලෙසුන් ඇත්තේවේ හෙවත්) වීර්‍ය්‍යයෙන් කෙලෙසුන් වළක්වා (යටපත්කොට) ලබන ලද්දේවේ; භික්ඛවෙ,

තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ, සො සචෙ ආකංඛති පරසත්තානං පරපුග්ගලානං චෙතසා චෙතො පරිච්ච පජානෙය්‍යං සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානෙය්‍යං වීතරාගං වා චිත්තං වීතරාගං චිත්තන්ති පජානෙය්‍යං සදොසං වා චිත්තං—පෙ—වීතදොසං වා චිත්තං—පෙ—සමොහං වා චිත්තං—වීතමොහං වා චිත්තං—සංඛිත්තං වා චිත්තං—වික්ඛිත්තං වා චිත්තං—මහග්ගතං වා චිත්තං—අමහග්ගතං වා චිත්තං සඋත්තරං වා චිත්තං—අනුත්තරං වා චිත්තං—සමාහිතං වා චිත්තං—අසමාහිතං වා චිත්තං—[සබ්බං විත්ථාරං]—පෙ—අවිමුත්තං වා චිත්තං අවිමුත්තං චිත්තන්ති පජානෙය්‍යං විමුත්තං වා චිත්තං විමුත්තං චිත්තන්ති පජානෙය්‍යන්ති, තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ; සො සචෙ ආකංඛති අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරෙය්‍යං සෙය්‍යථීදං, එකම්පි ජාතිං ද්වෙපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො—පෙ—ජාතිසතම්පි ජාතිසහස්සම්පි ජාතිසතසහස්සම්පි අනෙකෙපි සංවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි විවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකප්පෙ අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොත්තො එවංවණ්ණො එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී එවමායුපරියන්තො සො තතො චුතො අමුත්‍ර උදපාදිං, තත්‍රාපාසිං එවංනාමො එවංගොත්තො එවං

මහණෙනි; යං, යම් කාලෙක්හි; තං චිත්තං, ඒ විදසුන් සිත; අජ්ඣත්තමෙව සන්තිට්ඨති, නියකජ්ඣත්තයෙහිම සිටීද (නොහොත්) නිර්වාණගොචරයෙහිම සිටීද, සංනිසීදති, මොනවට හිඳීද; එකොදිභාවං ගච්ඡති එකඟබවට යේද; සමාධියති, මනාකොට කුශලාරම්මණයෙහි පිහිටයිද, සොසමයො, ඒ කාලය; හොති, වේද; සොසමාධි, (එකල්හි) ඒ සමාධිය; සන්තොහොති, සන්සිඳුනු කෙලෙස් ඇති බැවින් ශාන්තවේ; පණීතො, එහෙයින් ප්‍රණීතවේ; පටිප්පස්සද්ධලද්ධො, කෙලශ ප්‍රතිප්‍රශ්‍රබ්ධියෙන් ලබනලද්දේ වේ; එකොදිභාවාධිගතො, එකාග්‍රභාවයට පැමිණියේ වේ; න සසංඛාරනිග්ගය්හවාරිතවතො, සප්‍රයොගයෙන් යටත්කොට වළක්වනලද කෙලෙසුන් ඇත්තේ නොවේ, අභිඤ්ඤාසච්ඡිකිරියාය, අභිඥාන යෙන් පසක් කිරීමෙන්; අභිඤ්ඤාසච්ඡිකරණීයස්ස, මොනවට දැන පසක්කළ යුතුවූ; යස්ස යස්සව ධම්මස්ස, යම් යම් ධර්මයකට; චිත්තං, අභිනින්නාමෙති, මනාකොට සිත නමයිද; තත්‍රතත්‍රෙව, එහි එහිම; ආයතනෙසතිසති, (පූර්වහෙතු සංඛ්‍යාතවූද වත්මන් පිළිලත්වූ අභිඥාපාදකධ්‍යානාදි භෙද ඇතිවූද) කාරණය ඇති ඇති කල්හි; සක්ඛිභබ්බතං සාක්ෂියෙන් යොග්‍යභාවයට (හැකියෙන් සුදුසුබවට); පාපුණාති, පැමිණේ; සො, හෙතෙම; සචෙ, ඉදින්; අනෙකවිහිතං, නන්වැදෑරුම්වූ; ඉද්ධිවිධං, සෘද්ධිවිධය; පච්චනුභවෙය්‍යං පරිභොග කරන්නෙමියි (දක්වන්නෙමියි); ආකඞ්ඛති, කැමති වෙයිද; (එනම්) එකොපිහුත්වා, එකෙක්වීද; බහුධාඅස්සං, බොහෝ පරිද්දෙකින් වන්නෙමියි;—පෙ—සො, හෙතෙම; විසුද්ධාය, කෙලෙස් රජස්

වණ්ණො එවමාහාරෙ එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී එවමායුපරියන්තො සො තතො චුතො ඉධූපපන්නොති, ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරෙය්‍යන්ති, තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ; සො සචෙ ආකංඛති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සෙය්‍යං චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානෙය්‍යං ඉමෙ වත භොන්තො සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා වචී -පෙ- මනොදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා, ඉමෙ වා පන භොන්තො සත්තා කාය සුචරිතෙන සමන්නාගතා වචීසුචරිතෙන සමන්නාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නාති, ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සෙය්‍යං චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානෙය්‍යන්ති, තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ

නැති බැවින් විසුද්ධවූ, අතික්කන්තමානුසිකාය, මිනිස්කණ ඉක්ම සිටියාවූ; දිබ්බාය සොතධාතුයා, දිව්‍යංශ්‍රොත්‍රධාතුයෙන් (දිව්කණින්); දිබ්බෙච, දෙවියන් පිළිබඳවූද; මානුසෙච, මිනිසුන් පිළිබඳවූද; දූරෙවා, දුරෙහිවූ හෝ; සන්තිකෙවා, සමීපයෙහිවූ හෝ; යෙ, යම් ශබ්දයෝ වෙද්ද; උභොසද්දෙ, මේ විවිධ ශබ්දයන්; සුණෙය්‍යං, අසන්නෙමියි; ආකංඛතිචෙ, ඉදින් කැමැත්තේ නම්; -පෙ-සො, හෙතෙම; පරසත්තානං, අන්‍ය සත්ත්වයන්ගේද; පරපුග්ගලානං, අන්‍ය පුද්ගලයන්ගේද; චෙතො, සිත; චෙතසා, තමන් සිතින්; පරිච්ච, පිරිසිඳ, පජානෙය්‍යං, දැනගන්නෙමියි; (එනම්) සරාගංවා චිත්තං, අෂ්ටවිධ ලොභ සහගතවූ හෝ චිත්තය; සරාගං චිත්තන්ති, රාග සහිතවූ චිත්තයයි; පජානෙය්‍යං, දැනගන්නෙමියි; වීතරාගංවා චිත්තං, පහවූ රාගය ඇත්තාවූ චිත්තය හෝ;—සදොසංවාචිත්තං, විවිධවූ ද්වෙෂ සහගත චිත්තය හෝ;-සමොහංවා, විවිධ මොහ සහගත චිත්තය හෝ;—සංඛිත්තංවා, සංක්ෂිප්තවූ හෝ (පිනමිඩාවෘතවූ); වික්ඛිත්තංවා, වික්ෂිප්තවූ හෝ (උද්ධච්ච සහගතවූ හෝ);-මහග්ගතංවා, මහත්බවට ගියාවූ හෝ (රූපාවචරාරූපාවචරධ්‍යාන චිත්තය);—සඋත්තරංවා, කාමාවචර සංඛ්‍යාත සඋත්තර චිත්තය හෝ;—අනුත්තරංවා, රූපාරූපාවචර චිත්ත සංඛ්‍යාත අනුත්තර චිත්තය හෝ;—සමාහිතංවා, අපිතොපචාර

සො සචෙ ආකංඛති ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතො විමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙති.

අධිචිත්තමනුයුත්තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තීනි නිමිත්තානි කාලෙන කාලං මනසිකාතබ්බානි, කාලෙන කාලං සමාධිනිමිත්තං මනසිකාතබ්බං කාලෙන කාලං පග්ගහනිමිත්තං මනසිකාතබ්බං කාලෙන කාලං උපෙක්ඛානිමිත්තං මනසිකාතබ්බං; සචෙ භික්ඛවෙ අධිචිත්තමනුයුත්තො භික්ඛු එකන්තං සමාධිනිමිත්තඤ්ඤෙව මනසිකරෙය්‍ය ඨානන්තං චිත්තං කොසජ්ජාය සංවත්තෙය්‍ය සචෙ භික්ඛවෙ අධිචිත්තමනුයුත්තො භික්ඛු එකන්තං පග්ගහනිමිත්තඤ්ඤෙව මනසිකරෙය්‍ය ඨානන්තං චිත්තං උද්ධච්චාය සංවත්තෙය්‍ය, සචෙ භික්ඛවෙ අධිචිත්තමනුයුත්තො භික්ඛු එකන්තං උපෙක්ඛානිමිත්තඤ්ඤෙව මනසිකරෙය්‍ය ඨානන්තං චිත්තං න සම්මා සමාධියෙථ ආසවානං ඛයාය, යතො ච ඛො භික්ඛවෙ අධිචිත්තමනුයුත්තො භික්ඛු කාලෙන කාලං සමාධිනිමිත්තං මනසිකරෙති කාලෙන කාලං පග්ගහනිමිත්තං මනසිකරොති කාලෙන කාලං උපෙක්ඛානිමිත්තං මනසිකරෙති තං හොති චිත්තං මුදුඤ්ච කම්මඤ්ඤඤ්ච පභස්සරඤ්ච න ච පභඞ්ගු සම්මා සමාධියති ආසවානං ඛයාය, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ සුවණ්ණකාරො වා සුවණ්ණකාර

සමාධි සහගතවූ හෝ; - අවිමුත්තංවා, කෙලෙසුන් කෙරෙන් නො මිදුනාවූ හෝ;-විමුත්තංවා, තදඞ්ගවික්ඛම්භනාදී විමුක්තීන් යුත් සිත හෝ (කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුනාවූ චිත්තය හෝ) විමුත්තං චිත්තන්ති, විමුක්ත චිත්තයයි; පජානෙය්‍යං, දැනගන්නෙමියි; ආකංඛතිචෙ ඉදින් කැමැත්තේ නම්;-පෙ-සෙසු අරුත් 331-318 යනාදී පිටු වලින් දතහැකියි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අධිචිත්තමනුයුත්තෙන, සමථවිදර්ශනා චිත්තයට අනුව යෙදුනාවූ; භික්ඛුනා, මහණ විසින්; තීනිනිමිත්තානි, කාරණයෝ තුන්දෙනෙක්; කාලෙන කාලං, කලින්කල (යුතු කල්හි); මනසිකාතබ්බං, මෙනෙහිකළ යුත්තාහ; (කවර තුන් දෙනෙක්ද යත්) සමාධිනිමිත්තං, චිත්තෙකාග්‍රතා සංඛ්‍යාත සමාධිනිමිත්ත හෙවත්) (නිමිත්තවූයේත් සමාධියම බැවින්) සමාධියවූ කාරණය; කාලෙනකාලං, කලින්කල (යුත්තකාලයෙහි); මනසිකාතබ්බං, මෙනෙහි කළ යුතුයි; පග්ගහනිමිත්තං, ප්‍රග්‍රහනිමිත්ත හෙවත් වීර්‍ය්‍ය චෛතසිකය;-පෙ උපෙක්ඛා නිමිත්තං, උපේක්ෂා නිමිත්ත සංඛ්‍යාත සමෘතිමධ්‍යස්ථභාවය; කාලෙන කාලං, කලින් කල; මනසිකාතබ්බං, සිත්හි කළයුතුයි (හෙවත්) යුතුකල්හි සමෘතිහුගේ මැදහත් බැව්හි පිහිටිය යුතුයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සචෙ, ඉදින්; අධිචිත්තමනුයුත්තො, සමථවිදර්ශනා සංඛ්‍යාත අධිචිත්තයෙහි යෙදුනාවූ; භික්ඛු මහණතෙම; එකන්තං, එකැතියෙන්; සමාධිනිමිත්තංඑවං, සමාධිනිමිත්තම; මනසිකරෙය්‍ය, මෙනෙහි

න්තෙවාසී වා උක්කං බන්ධති උක්කං බන්ධිත්වා උක්කාමුඛං ආලිම්පෙති
උක්කාමුඛං ආලිම්පෙත්වා සණ්ඩාසෙන ජාතරූපං ගහෙත්වා උක්කාමු
ඛෙ පක්ඛිපිත්වා කාලෙනකාලං අභිධමති කාලෙනකාලං උදකෙනප
රිප්ඵොසෙති කාලෙනකාලං අජ්ඣුපෙක්ඛති, සචෙභික්ඛවෙ සුවණ්ණ
කාරොවා සුවණ්ණ කාරන්තෙවාසීවා තං ජාතරූපං එකන්තං අභිධ
මෙය්‍ය ඨානන්තංජාතරූපං ඩහෙය්‍ය සචෙ භික්ඛවෙ සුවණ්ණකාරො
වා සුවණ්ණකාරන්තෙවාසී වා තං ජාතරූපං එකන්තං උදකෙන
පරිප්ඵොසෙය්‍ය ඨානන්තං ජාතරූපං නිබ්බායෙය්‍ය සචෙ භික්ඛවෙ
සුවණ්ණකාරො වා සුවණ්ණකාරන්තෙවාසී වා තං ජාතරූපං එක
න්තං අජ්ඣුපෙක්ඛෙය්‍ය ඨානන්තං ජාතරූපං සම්මා පරිපාකං
ගච්ඡෙය්‍ය, යතො ච ඛො භික්ඛවෙ සුවණ්ණකාරො වා සුවණ්ණ
කාරන්තෙවාසී වා තං ජාතරූපං කාලෙන කාලං අභිධමති කා
ලෙන කාලං උදකෙන පරිප්ඵොසෙති කාලෙන කාලං අජ්ඣු
පෙක්ඛති තං හොති ජාතරූපං මුදුඤ්ච කම්මඤ්ඤඤ්ච පභස්සරඤ්ච
න ච පභඞ්ගු, සම්මා උපෙති කම්මාය යස්සා යස්සා ච පිළන්ධනවි
කතියා ආකඞ්ඛති යදි පට්ටිකාය යදි කුණ්ඩලාය යදි ගීවෙය්‍ය
කෙන යදි සුවණ්ණමාලාය තඤ්චස්ස අත්ථං අනුභොති එවමෙව
ඛො භික්ඛවෙ අධිචිත්තමනුයුත්තෙන භික්ඛුනා තීණි නිමිත්තානි
කාලෙන කාලං මනසිකාතබ්බානි, කාලෙන කාලං සමාධිනිමි
ත්තං මනසිකාතබ්බං කාලෙන කාලං පග්ගහනිමිත්තං මනසිකා
තබ්බං කාලෙන කාලං උපෙක්ඛානිමිත්තං මනසිකාතබ්බං, සචෙ
භික්ඛවෙ අධිචිත්තමනුයුත්තො භික්ඛු එකන්තං සමාධිනිමිත්ත

කරන්නේ නම්; චිත්තං, සිත; කොසජ්ජාය, කුසීතභාවයෙහි; සං
වත්තෙය්‍ය, පවත්නේය (හෙවත්) සිටින්නේය යන; එතංඨානං,
මේ කාරණය ලැබේ;— උද්ධච්චාය, උද්ධතබැව්හි;—පෙ—සම්මා,
මනාකොට; ආසවානංඛයාය, කාමාදි ආශ්‍රවයන්ගේ ක්‍ෂයභාවය
පිණිස; (අර්හත් ඵලය පිණිස); න සමාධියෙති, සමාධිගත නොවන්
නේය; එතංඨානං, යන මේ කාරණය (විද්‍යමානවෙයි);—පෙ—තං
චිත්තං, ඒ සිත; මුදුඤ්ච හොති, මෘදුදවේ, කම්මඤ්ඤඤ්ච, කර්‍මාර්හද
(සමාධි ආදි කර්‍මයට සුදුසුද වේ; පභස්සරඤ්ච, ප්‍රභාස්වරද වේ;
නචපභඞ්ගු නොකැඩෙන සුලුද වේ; ආසවානං, කාමාදි ආශ්‍රව
යන්ගේ; ඛයාය, ක්‍ෂයභාවය පිණිස (අර්හත් ඵලය පිණිස); සම්මා,
මනාකොට, සමාධියති, සමාහිත වේ (කුශලාරම්මණයෙහි එකඟ
වේ); භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වනාහි; සුවණ්ණකා
රොවා, රන්කරුවෙක් හෝ; (රන්කරුවෙකුගේ අතවැස්සෙක් හෝ)
උක්කං, අඟුරුකබලක්; (කෝවක්) බන්ධති, බඳියි; උක්කංබන්ධිත්වා,
අඟුරුකබලබැඳ; උක්කාමුඛං, අඟුරුකබල් මුවක්; ආලිම්පෙති,
ආලිම්පනය කරයි (කබලෙහි අඟුරුදමා නලයෙන් පිඹ ගිනි
ගන්වයි); උක්කාමුඛං ආලිම්පෙත්වා, අඞ්ගාරකපාල මුඛය ආලිම්ප
නය කොට, සණ්ඩාසෙන, අඬුවෙන්; ජාතරූපං ගහෙත්වා, ජාත
සුවර්ණය ගෙණ; උක්කාමුඛෙපක්ඛිපති, ගිනිඅඟුරු කබල්මුවෙහි දමයි
(ගිනිඅඟුරු වෙන්කොට කබල්මත්තෙහි හෝ කෝවෙහි) දමයි;

ඤ්ඤෙව මනසිකරෙය්‍ය ඨානන්තං චිත්තං කොසජ්ජාය සංවත්තෙය්‍ය, සචෙ භික්ඛවෙ අධිචිත්තමනුයුත්තො භික්ඛු එකන්තං පග්ගහනිමිත්තඤ්ඤෙව මනසිකරෙය්‍ය ඨානන්තං චිත්තං උද්ධච්චාය සංවත්තෙය්‍ය, සචෙ භික්ඛවෙ අධිචිත්තමනුයුත්තො භික්ඛු එකන්තං උපෙක්ඛානිමිත්තඤ්ඤෙව මනසිකරෙය්‍ය ඨානන්තං චිත්තං න සම්මා සමාධියෙය්‍ය ආසවානං ඛයාය, යතො ච ඛො භික්ඛවෙ අධිචිත්තමනුයුත්තො භික්ඛු කාලෙන කාලං සමාධිනිමිත්තං මනසිකරොති කාලෙන කාලං පග්ගහනිමිත්තං මනසි කරොති කාලෙන කාලං උපෙක්ඛානිමිත්තං මනසිකරොති තං හොති චිත්තං මුදුඤ්ච කම්මඤ්ඤඤ්ච පභස්සරඤ්ච න ච පභඞ්ගු සම්මාසමාධියති ආසවානං ඛයාය යස්සයස්ස ච අභිඤ්ඤා සච්ඡිකරණීයස්ස ධම්මස්ස චිත්තං අභිනින්නාමෙති අභිඤ්ඤා සච්ඡිකිරියාය, තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙ, සො සචෙ ආකංඛති අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුභවෙය්‍ය (ඡාභිඤ්ඤා විත්ථං ඤාතබ්බං)—පෙ—ආසවානං ඛයාය—පෙ—සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති, තත්‍ර තත්‍රෙව සක්ඛිභබ්බතං පාපුණාති සති සති ආයතනෙති.

ලොණඵලවග්ගො පඤ්චමො.

මහාපණ්ණාසකො සමත්තො දුතියො.

උක්කාමුඛෙ පක්ඛිපිත්වා, උක්කාමුඛයෙහි ප්‍රක්ෂෙපකොට; කාලෙන කාලං කලින්කල (සුදුසුකල); අභිධමති, මොනවට ගිනි පිඹී; කාලෙනකාල , කලින්කල; උදකෙන, ජලයෙන්; පරිප්ඵොසෙති, මොනවට තෙමයි; කාලෙන කාලං, කලින්කල; අජ්ඣුපෙක්ඛති පැසුන නොපැසුන බව බලයිද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සචෙ, ඉදින්; සුවණ්ණකාරොවා, රන්කරු තෙමේ හෝ; සුවණ්ණකාරන්තෙවාසි වා, රන්කරු අතැවැසි තෙමේ හෝ; තංජාතරූපං, ඒ ජාතරූපය; එකන්තං, එකැත්තෙන්; අභිධමෙය්‍ය, ගිනි පිඹින්නේ නම් (එකාන්තයෙන් අග්නිසංයොගයම කරන්නේ නම්); ජාතරූපං, ජාතස්වර්ණය: ඩහෙය්‍ය, දන්නේය; එතංඨානං, යන මේ කාරණය (විද්‍යමානවෙයිද)—උදකෙනපරිප්ඵොසෙය්‍ය, ජලපරිසෙචනය කරන්නේනම්; ජාතරූපං, හටකස්වර්ණය; නිබ්බාපෙය්‍ය, නිවෙන්නේය; (යන)—පෙ—අජ්ඣුපෙක්ඛෙය්‍ය, අධ්‍යුපෙක්ෂණය කරන්නේ නම්; —පරිපාකං ගච්ඡෙය්‍ය, පැසීමට යන්නේය (යන) එතංඨාන, මේ කාරණය (විද්‍යමාන වේද); —පෙ— සෙසුඅරුත් සුගමයි කිතයින් දතයුතු.

5. ලොණඵල වර්ගයයි.

2. මහාපණ්ණාසකය සමාප්තයි.

සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති

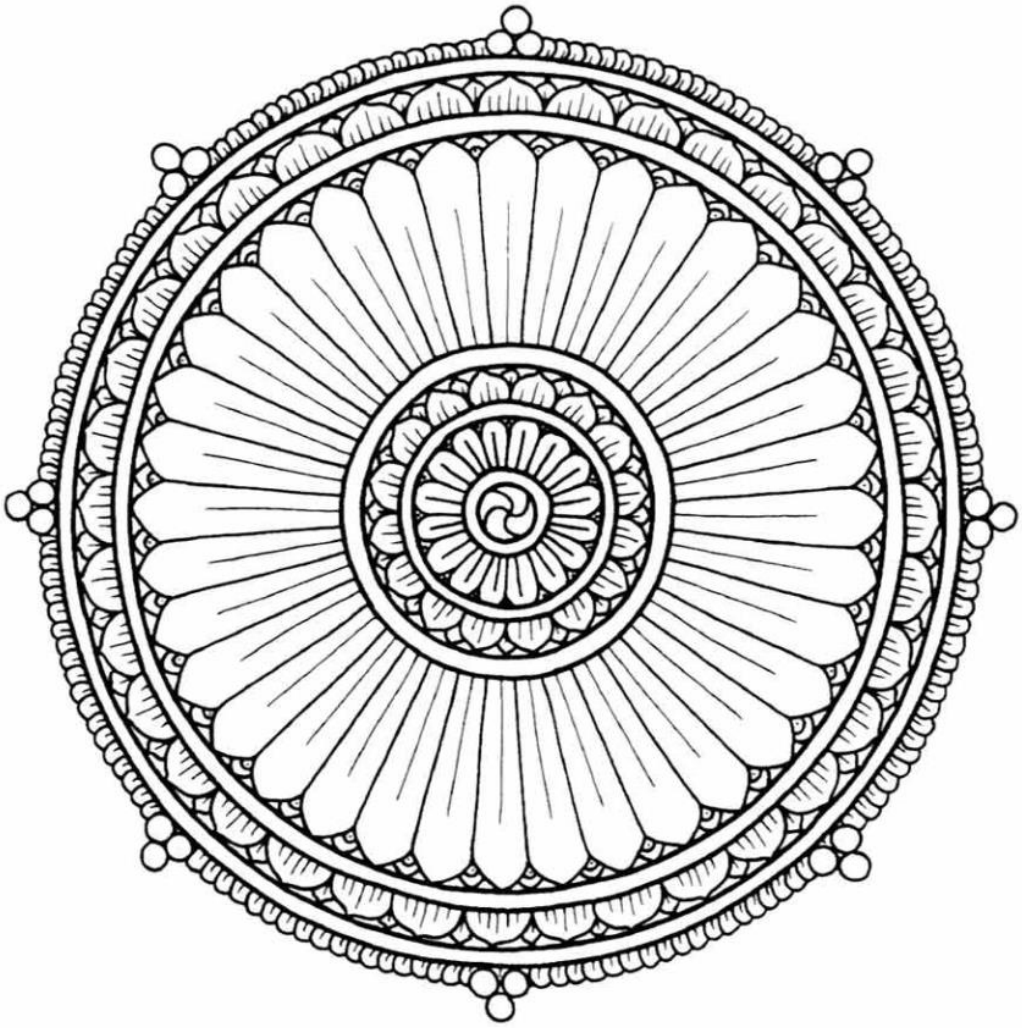

නිබ්බාන පච්චයෝ හෝතු